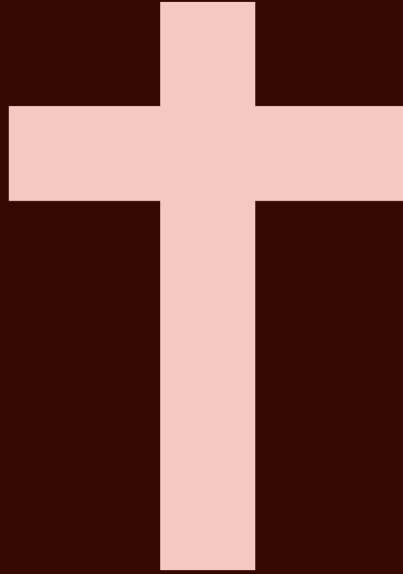

Dios ã jáap naáwát
tólih

New Testament in Cagua

Dios ã jáap naáwát tólih New Testament in Cacia

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cacia

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cacia

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
34c9543b-57a6-5290-ab7b-4fa15529a7e2

Contents

San Mateo	1
San Marcos	73
San Lucas	117
San Juan	191
Hechos	245
Romanos	309
1 Corintios	341
2 Corintios	371
Gálatas	393
Efesios	405
Filipenses	415
Colosenses	422
1 Tesalonicenses	429
2 Tesalonicenses	435
1 Timoteo	438
2 Timoteo	446
Tito	452
Filemón	455
Hebreos	457
Santiago	480
1 Pedro	488
2 Pedro	496
1 Juan	501
2 Juan	507
3 Juan	508
Judas	509
Apocalipsis	512

SAN MATEO

Dios wááh, Jesucristo, ã nɔowãji ï wãtna
(Lc 3.23-38)

¹ Weém, Mateo, ded pah Jesucristo ã jumatijidih wã daácna caá. Jesucristo ã nɔowãji ï wãtnadih wã jwíih naóhbiipna caá. ã nɔoji jon jãtíh bóo David wüt jumni ãt jumap wüt jĩ. Caán ã jumati pínah jãtíh ã nɔoji Abraham wüt jumni but ãt jumap wüt jĩ.

² Abraham Isaac íip
ãt jumap wüt jĩ.
Isaacboó Jacob íip
ãt jumap wüt jĩ.
Jacobboó Judá ã déewãjĩh
ï íip ãt jumap wüt jĩ.

³ Judáboó ã weh chénewã
ït jumap wüt jĩ.
Fares, Zara ït wüt jumap wüt jĩ. ï
ín Tamar
mit wüt jumap wüt jĩ.

Faresboó Esrom íip
ãt jumap wüt jĩ.
Esromboó Aram íip
ãt jumap wüt jĩ.

⁴ Aramboó Aminadab íip
ãt jumap wüt jĩ.
Aminadabboó Naasón íip
ãt jumap wüt jĩ.
Naasónboó Salmón íip
ãt jumap wüt jĩ.

⁵ Salmónboó Booz íip
ãt jumap wüt jĩ. ã ín Rahab
mit wüt jumap wüt jĩ.
Boozboó Obed íip
ãt jumap wüt jĩ. ã ín Rut
mit wüt jumap wüt jĩ.

Obedboó Isaí íip
ãt jumap wüt jĩ.

⁶ Isaíboó David íip
ãt jumap wüt jĩ.
David wüt jĩ judíowã
ï chah maáh
ãt jumap wüt jĩ.

Davidboó Urías wüt jumni ãadih
jwááb áa jumati táttimah, Sa-
lomón dih

ãt weh jumap wüt jĩ.*

⁷ Salomónboó Roboam íip
ãt jumap wüt jĩ.
Roboamboó Abías íip
ãt jumap wüt jĩ.

Abíasboó Asa íip
ãt jumap wüt jĩ.

⁸ Asaboó Josafat íip
ãt jumap wüt jĩ.
Josafatboó Joram íip
ãt jumap wüt jĩ.

Joramboó Uzías íip
ãt jumap wüt jĩ.

⁹ Uzíasboó Jotam íip
ãt jumap wüt jĩ.

Jotamboó Acáz íip
ãt jumap wüt jĩ.

Acázboó Ezequías íip
ãt jumap wüt jĩ.

¹⁰ Ezequíasboó Manasés íip
ãt jumap wüt jĩ.

Manasésboó Amón íip
ãt jumap wüt jĩ.

Amónboó Josías íip
ãt jumap wüt jĩ.

¹¹ Josíasboó Jecónías ã déewãjĩh ï
íip ãt jumap wüt jĩ.

Queét jum láa Israel baác dih
moondíh míic mao yap yohnit,
Babilonia baác dih moónboó
queéd dih ïih baácna ït ub bejep
wüt jĩ.*

¹² Babilonia baácna ï jwibíát
táttimah,

Jecóníasboó Salatiel dih
ãt weh jumap wüt jĩ.

Salatielboó Zorobabel íip
ãt jumap wüt jĩ.

¹³ Zorobabelboó Abiud íip
ãt jumap wüt jĩ.

Abiudboó Eliaquim íip
ãt jumap wüt jĩ.

Eliaquimboó Azor íip
ãt jumap wüt jĩ.

¹⁴ Azorboó Zadoc íip
ãt jumap wüt jĩ.

Zadocboó Aquim íip

* 1:6 1Cr 2.1-15; Rt 4.18-22 * 1:11 2R 24.14-15; 2Cr 36.10; Jer 27.20

ãt jumup wut jĩ.
 Aquimboó Eliud íp
 ãt jumup wut jĩ.
 15 Eliudboó Eleazar íp
 ãt jumup wut jĩ.
 Eleazarboó Matán íp
 ãt jumup wut jĩ.
 Matánboó Jacob íp
 ãt jumup wut jĩ.
 16 Jacobboó José íp
 ãt jumup wut jĩ.
 Joséboó María áa
 ãt jumup wut jĩ.
 Mariáboó Jesús ín
 mit jumup wut jĩ.
 Jesúsboó Dios ã wahni Cristo ĩ ni-
 ijni ãt jumup wut jĩ.
 17 Abrahamjidih jwĩ jenah
 jwĩhichah, púú Davidji jum
 láa jwĩ jenah péanachah, nihat
 ĩ juménájih jumna, catorce
 poómp ĩt jumup wut jĩ.
 Davidjidih jwĩ jwúub jenah
 jwĩhichah, púú Babilonia
 baácna judíowãdih ĩ ub bej láa
 jwĩ jenah péanachah, nihat
 ĩ juménájih jumna, catorce
 poómp ĩt jwúub jumup wut jĩ.
 Babilonia baácna ĩ jubí láa jwĩ
 jwúub jenah jwĩhichah, púú
 Cristo ã cáac jum láa jwĩ jenah
 péanachah, nihat ĩ juménájih
 jumna, catorce poómp ĩt jwúub
 jumup wut jĩ, páant muntih.

Jesucristo ã cáac jummat
(Lc 2.1-7)

18 Nin pah Jesucristo ãt cáac jumup wut jĩ. Á ín Mariáboó Joséjĩh téihya chéonih pínah mit jumup wut jĩ. ĩ téihya chéwat pínah jãtĩh Túini Espíritu ã wēpatjĩh caántdih ã wudhdanachah, mit wudu jumup wut jĩ.*

19 Páant mi wudu jumuchah jéihna, Joséboó yoobópdih chãjni jumna, cáacwã ĩ encahjah, caántdih yohat túut ãtih chãjap wut yah jĩ.

20 Pánih jenah joí ãonit, ã oo jumuchah, Dioíh ángelboó caandíh jíghnit, “José, Davidji jaima, Túini

Espírituboó ã teo wáacatjĩh María mi wudu jumna caá. Pánihna, tíccanjeh caántjĩh ma téihya chéweé.

21 Caánt newé weépdih mi túuhbipna caá. Caanjéh tigaá ãih cáacwã iiguípna bejnit déejidih túi ubni ã jumhipna caá. Páant cáacwãdih túi ubni pínah ã jumuchah, Jesús ma wut búudhdáp”, ángel Josédih ãt niijíp wut jĩ.*

22 Jon jãtĩh Dios naáwãtdih naóh yapani nin ã daacátji pahjah ãt yapap wut jĩ:

23 “Jáap wili wébít bid jainíh newé weépdih mi túuhbipna caá. Caandíh ‘Emanuel’, ĩ niijbípna caá”, ãt niij daacáp tajĩ. (Is 7.14)

“Emanuel”, niijná, “Dios jwĩjeéh ã jumna caá”, niij naóhna ĩt chãjap wut jĩ.

24 Dioíh ángel caandíh ã naáwãt túttimah, ã niiját pahjah José Mariádih ãt téihya chéwep wut jĩ.

25 Obohjeéhtih, mi weh jumat pínah jãtĩh, José mijeéh ãt jumcap wut jĩ. Pánihna, caánt mi weép jummat túttimah, Joséboó mi wúuhdih Jesús ãt wut búudhdap wut jĩ.*

2

Yeó aáb júúwápmant moón Jesúsdi h enedih ĩ jumyát

1 Herodes Judea baácdih moón ĩ maáh jum láa, caán baácdih jumni Belén tútchidih Jesús ãt cáac jumup wut jĩ. Á cáac jummat túttimah, cúiwãdih bohénit yeó aáb júúwápmant moón júóhnit, Jerusalén tútchina ĩt jumyáp wut jĩ.

2 Pánih jainít, caanjĩh moondíh nin pah ĩt niij úubh joyóp wut jĩ:

—¿Judíowã ĩ chah maáh pínah dedjĩh tigaá ã cáac jummat? Yeó aáb júúwápmant jumna, chah iigni cúí ã jáap jíghochah enna, ‘Maáh ã cáac jumna caá’, jwĩ niij jéihyep jĩ. Páant ã jíghochah enna, caandíh weñedih júóhna caá jwĩ chãjap, cúiwãdih bohénit ĩt niijíp wut jĩ.

* 1:18 Lc 1.27 * 1:21 Lc 1.31 * 1:25 Lc 2.21

3 Páant, i wábh joyát doonádih joinít, Herodesboó bádí át jenah joyóp wut jĩ. Nihat Jerusalén tútchidih moonbát biíc yoobó bádí it jenah joyóp wut jĩ.

4 Pánihna, Herodesboó sacerdotewā i maáta, Moisés ā wutatjidih bohénitdihbut át bid wáacap wut jĩ. Páant i míc wáac juí beedéchah ennit, queédih nin pah át niij wábh joyóp wut jĩ:

—¿Dedboo tígaá Cristo ā cāac jummat pínahdih Dios naáwátdih naóh yapanit it niij daác jĩ? át niijíp wut jĩ.

5 —Judea baácboó jumni Belén tútchidih Cristo ā cāac jumbipna caá. Nin pah Dios naáwátdih naóh yapani át niij daacáp tajĩ:

6 Judea baácboó jumni Belén tútchimant judíowādh wutni pínah ā jūóhbiipna caá. Caán queédih túi en daoní ā jumbipna caá. Pánihna, Belénboó ā cāac jumni pínah tútchi ā jumachah, oboh jumni tútchi nihcan caá, át niij daacáp tajĩ, *(Mi 5.2)*

Herodesdih it niijíp wut jĩ.

7 Páant i niiját túttimah, cāac wihcāh, yeó aáb jūúwápmant moondíh Herodes át jwáub bid bojop wut jĩ. Ā pebh i jwáubínachah ennit, débólih caán cúi ā jwáuh jígohatjidih queédih át wábh joyóp wut jĩ. Páant ā wábh joyóchah, caán cúidih i jwáuh enatjidih it naáwáp wut jĩ.

8 Páant i naáwát túttimah, Belén tútchina wahna, Herodes queédih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Caandíh ñi túi bidbi jwáuhúú. Bid joinít, weemdíh naáwádh ñi jwáub jūúwá, weembát caandíh weñedih wā bejat pínah niijná, át niijíp wut yuh jĩ.

9 Páant ā niijíchah joinít, queét it bejep wut jĩ. Páant i bejechah, yeó aáb jūúwápmant i jwáuh enni cúijeh muntih queédih át jwáub waáwáp wut jĩ. Pánihna, wébít ā jumni mūw cháh pohba caán cúi át chāwáp wut jĩ.

10 Páant ā chāwáchah ennit, bádí it weñep wut jĩ.

11 Pánihna, wébít ā jumni mūwdíh waád jwáubínit, caandíh beh wili biícidih it enep wut jĩ. Pánih ennit, wébítidih wēina, bódicha it caj yoh ñajap wut jĩ. Pánih wēi péanit, i wábh jūóhni paihnadidih wātnit, bádí jíib jumni oro, túi chej jumni cáwat pínah, mirra wāt jumni chej jumnidihbut caandíh it wáuhap wut jĩ.

12 Caandíh wáuh péanit, ũwádh it bejep wut jĩ. Pánih ũonit, i oo júmachah, Dios queédih nin pah át niij naáwáp wut jĩ: “Herodes pebhboó ñi jwáub bejca bojó”, át niijíp wut jĩ. Páant ā niijíchah joinítji jáanit, ñih baácna jwáub bejna, biíh namáboó it bejep wut jĩ.

Joséwā Jesúsdi Egipto baácboó i numah jwei béjat

13 Páant i jwáub bejat túttimah, José jwáuh ā jwáub oo júmachah, Dioíh ángel caandíhbut nin pah át niij naáwáp wut jĩ: “Ma jáa bojó. Bainídih i mawat pínah niijná, Herodes áih soldadowādh wahna caá ā chāap. Pánihna, bainídih, ā índihbut Egipto baácboó waícanjeh ma numah jwei béjeé. Caanná wā niiját pah bóo ñi jum jwáuhúú”, ángel Josédh át niijíp wut jĩ.

14 Páant ā niijíchah joinít, cheijeh jáanit, Egipto baácna bainídih ā ín biícidih José át numah jwei béjep wut jĩ.

15 Caán Egipto baácna jwáubínit, Herodes ā báadh jwáuh pah bóo caánboó it jum jwáuhap wut jĩ. Páant Jesús ā yapachah, Dios naáwátdih naóh yapani nin ā daacátji pah át yapap wut jĩ: “ ‘Egipto baácboó jumni wā wáuhdh wā bid bojbipna caá’, Dios ā niijíp be”, át niij daacáp tajĩ.*

Herodes neoná weépdih ā mawat túttat

16 Cúiwādh bohénit biíh namáboó i jwáub bejat doonádih joinít, Herodesboó bádí át íjip wut jĩ. Pánih íjnit, Belén tútchidih moón neoná weépdih, caán tútchi jwéjdih moondíhbut át mawat túttap wut jĩ. Cúiwādh bohénit débólih caán cúi ā

* 2:15 Os 11.1

jwíih jígohatjidih í naáwáchah joiníji Herodes ã mawíhniboó chéne jópchi dée ã bíbohatdih át jéihyep wut jí. Pánih jéihna, chéne jópchi nump bíbohnit nihát neoná weépdih át mao yohat túutap wut jí.

¹⁷ Páant ã mawat túutachah, Dios naáwátidih naóh yapani Jeremías ã daacátji pah át yapap wut jí.

¹⁸ “Ramá wut jamni tútchidih moón búdí ñaacátidih í joiná caá. Búdí jígahnit, í ñaac jũñát búdí ã yána caá. Raquel mi jaimená yaádh, judíowã í weha mána yaádh, í wehdih í mao yohochah ennit, búdí í ñaac jũiná caá. Í weh í wihcatdih enna, í jígahat ã yaicán niit”, át niij daacáp tají. (Jer 31.15)

Joséwã Egipto baácmant í jwúub jũúwát

¹⁹ Herodes ã wunat túttimah, Joséwã Egipto baácboó páantjeh ít jam jwuhap wut jí. Pánih jamnit, bíic chei José ã oo jamachah, Dioíh ángel caandíh jígohnit, nin pah át jwúub niij naáwáp wut jí:

²⁰ “Wébitdih mawíhnitji maátaboó í wun beedáh bejep be. Pánihna, caandíh ã ínjíh Israel baácboó ma namah jwúub bejeé, páant mantih”, át niijíp wut jí.

²¹ Páant ã niiját túttimah, jáanit, wébitdih ã íin bíicdih Israel baácboó át namah jwúub bejep wut yuh jí.

²² Obohjeéhtih, Herodes ã buudát túttimah, ã wúuh Arquelaoboó Judea baácidih moondíh át jwúub túut nuum maáh waadáp wut jí. Páant ã jumat doonádih joinít, José caanná ã jwúub bejat pínahdih át úum jenah joyóp wut jí. Pánih úum jenah joinít, ã jwúub oo jamachah, Dios caandíh Judea baácboó át chãwát túutcap wut jí. Páant ã chãwát túutcah joinít, Judea baácidih yap bejnit, púú Galilea baácna ít juibínap wut jí.

²³ Pánihna, caanná juibínitji, Nazaret wut jamni tútchiboó ít jamap wut jí. Caanná í jamachah, Dios

naáwátidih naóh yapanit í daacátji pah Jesús át jamap wut jí. “ ‘Nazaret tútchidih bóo caá’, cãacwã Dios ã wahnidih í niijbípna caá”, ít niij daacáp tají.*

3

Juan Daabáni cãacwãdih ã bohéat (Mr 1.1-8; Lc 3.1-9,15-17; Jn 1.19-28)

¹ Dawá jópchi túttimah, Juan Daabáni cãacwãdih daabána át chãjap wut jí. Judea baácidih muú wihcapboó ã pebhna juibínitdih Dios naáwátidih át bohé jwíhip wut jí.

² Nin pah queétdih át niij naáwáp wut jí: “ÍÑi yéej chãjatdih cádahnit, túiniboodíh ñi túut nuumú! Nihat baácidih moondíh Dios ã maáh jumatdih ã jútat pínah bahnijeh ã jedhna caá”, át niijíp wut jí.*

³ Jon jãtih Dios naáwátidih naóh yapani Isaíasboó Juan ã bohéat pínahdih nin pah át niij daacáp tají:

“Muú wihcapboó nin pah ã niij ñaac bohéipna caá: ‘Jwí Maáh ã jũúwát pínah jãtih ñi yéej chãjatdih cádahnit, túiniboodíh túut nuumnit, caandíh ñi túi páñaá’, ã niijbípna caá”, Isaías át niij daacáp tají. (Is 40.3)

⁴ Juaníh yégueh chóo camello wut jamni nuñáp yoócjĩh nóomnit, í yacni chóo wut jí. Áih juyáat töp momo jiwí chóo töp wut jí. Wúuc joowãdih jeémpnit, belo macdihbut ãpĩ déebep wut jí.*

⁵ Jerusalén tútchimant, nihát Judea baácmant, Jordán muj jwéjmantbut dawá caandíh joyódih ípĩ juibínap wut jí.

⁶ Pánih juibínit, ã bohénachah joinít, í yéej chãjatdih Diosdih ípĩ naáwáp wut jí. Páant í naáwáchah joinít, Jordán mujboó Juan queétdih át daabánap wut jí.

⁷ Dawá fariseowã, saduceowãbut daabáat túutidih í juibínachah ennit, Juan queétdih nin pah át jíponih niijíp wut jí: “ÍMaiwã panihnit yeejépwã

* 2:23 Mr 1.24; Lc 2.39; Jn 1.45 * 3:2 Mt 4.17; Mr 1.15 * 3:4 2R 1.8

jumna, peéh chājat pínahdih úum jweíhñitjeh caá! Obohjeéhtih, yeéb ñi yéej chājatdih ñi cádahícat jíib Dios yeebdíh ã peéh chājachah, ñi jéih jweicán niít.*

⁸ Yéej chājatdih yoobópdih cádahnit, túiniboodíh chājat caá yeebdíh náahap.

⁹ Nin pah ñi niíj jenah joicá bojoó: ‘Jon jātih bóo Abraham jwiít judíowā jwī n̄uo át jum̄up wut jī. Pánihna, ã jum̄ená jumna, Dioíhwā caá jwī jum̄up’, ñi niíj jenah joicá bojoó. Yeebdíh nin pah wā niijná caá: Abraham jum̄ená ñi jum̄uchah yuhna, dedé pínah nihcan caá. Diosboó nin jee dáhnadih túut n̄um̄nit, Abraham jum̄ená pínahdih ã jéih chājna caá. Abraham jum̄ená ñi jum̄at nin oboh jum̄ni jee dáhna ã nihah pahjeh tigaá.*

¹⁰ Nin pah ã jumna caá: Yeéb máa nah panihni ñi jum̄uchah, Diosboó máa nahdih tib yohni panihni caá ã jum̄up. Yeejép dahna quehndih tib yoh bojnit, áih náatnadihbut ã p̄ud yohbipna caá. Tib yoh péanit, caan náhdih, áih náatnadihbut ã cáo yohbipna caá. Páant ã cáwat pah caandíh jepahcannitdih iiguípna ã wahbipna caá.*

¹¹ Wā túttimah jūóhni wā chah wēpni caá. Páant ã jum̄uchah jenah joinít, ‘Weém oboh jum̄ni caá’, wā niíj jenah joiná caá. Pánihna, ñi yéej chājatdih cádahnit, túiniboodíh ñi túut n̄um̄uchah, yeebdíh wā daabána caá. Páant wā daabáát panihni, caánboó yeebdíh Túini Espíritu ã wēpatdih búdí ã wūh̄bipna caá. Caán ã wēpat t̄uu iigát panihniñi ñi yéejatdih cáwat pah ã chāj̄bipna caá, jw̄ub̄ yéej chāj̄ihatdih ñi jenah joicát pínah niijná.

¹² Trigo teoni panihni caá. Áih chónadih caóh caj péanit, caán túbna yoobát̄dihjeh w̄uh w̄uh̄boó júi yacnit, áih m̄uúboó ã ámohbipna caá. Obohjeéhtih, ã caóh cajni chónaboodíh ã cáo yohbipna caá. Páant ã chājat pah wā túttimah jūóhni caandíh jepahnit-

dih ã túi ubbipna caá. Obohjeéhtih, caandíh jepahcannitboodíh iiguípna ã wahbipna caá. Caán iigát dedé ã noón dabcan niít”, Juan át niijíp wut jī.

*Juan Jesúsdiñ ã daabáát
(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)*

¹³ Túttimah, Jesús Galilea baácboó jum̄niñi bejnit, Juandih ã daabáát tútat túut niijná, Jordán m̄ujna át dei j̄uibínap wut jī.

¹⁴ Obohjeéhtih, daabáíhcan, nin pah Juan caandíh át niíj jepahap wut jī:

—Meémboó chah wēpni jumna, weémboodíh ma daabána áta túi tagaá. Meemdíh daabáni pínah nihcan caá, Juan Jesúsdiñ át niijíp wut jī.

¹⁵ —Páant niijcánjeh, weemdíh ma daabánaá. Pánih daabánit, Dios áihwādiñ ã chājat tútat pahjeh tigaá jwī chāj̄bip. Páant jwī chāj̄achah ennit, cáacwāboó Dios ã wahni wā jum̄atdih ã jéihbipna caá, Jesús át niijíp wut jī.

—Caán láa bácah, ã túimi nacaá, Juan át niíj jepahap wut jī.

¹⁶ Páant niíj jepahnit, Jesúsdiñ át daabánap wut jī. Á daabá péanachah, Jesús m̄ujna ñuhñiñi át aab ñúh̄ap wut jī. Pánih aab ñúh̄nitjeh, Jesús ã enechah, jeá át jéweah bejep wut jī. Páant ã jéweah bejchah, jop pah jíghni Túini Espíritu jeámant dei jūóhñit, caandíh át j̄ui jaamáp wut jī.

¹⁷ Páant ã j̄ui jaamáchah, “Nin wā w̄uúh, wā oini caá. Caandíh búdí wā wēina caá”, Dios jeámant át niijíp wut jī.*

4

*Nemépwā ã maáh Jesúsdiñ ã yéejat̄hat
(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)*

¹ Páant ã daabáát túttimah, Túini Espíritu Jesúsdiñ m̄uú wihcapboó át n̄umah bejep wut jī, nemépwā ã maáh, Satanás, caandíh yeejép ã w̄utat pínah niijná.*

² Caánboó jumna, Diosdiñ túi w̄ubát túut niijná, cuarenta yeó jáap át

* 3:7 Mt 12.34; 23.33 * 3:9 Jn 8.33 * 3:10 Mt 7.19 * 3:17 Gn 22.2; Sal 2.7; Is 42.1; Mt 12.18; 17.5; Mr 1.11; Lc 9.35 * 4:1 He 2.18; 4.15

jeémpcap wut jĩ. Pánih jeémpcan, Jesús nũgúp wũna át chãjap wut jĩ.

³ Páant ã nũgúp wũnuchah enna, Satanásboó ã pebhna juibínit,

—Meém Dios wũúh jumna, nin jee dáhnadih ‘Pan dahna ma jumúú’, ma niijí, át niijíp wut yuh jĩ.

⁴ —Páant wã chãjcan niít. Dios naáwát dih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajĩ:

‘Jeémát dihjeh pohba ĩ jeéméchah, cãacwãih caolih túi booni panihni ã jumcan niít. ĩih caolih túi booni ã jummat pínah niijná, Dios naáwát dih túi joyát caá náahap’, át niij daacáp tajĩ, (Dt 8.3)

Jesús Satanásdih át niij jepahap wut jĩ.

⁵ Páant ã niij jepahat túttimah, Jerusalén, “Dioih tútchi”, ĩ niijní tútchina Satanás Jesús dih át numah bejep wut jĩ. Caanná numah juibínit, Dioih muú chah jap bóo jumni waolí beo nah yapatboó Jesús dih át ñuhah túutap wut jĩ.

⁶ Pánih ñuhah túutnit, nin pah át niij naáwáp wut yuh jĩ:

—Meém Dios wũúh jumna, meemdih ã wapat pínahdih júutat túut niijná, ninmant ma ñaáp jéen bejeé. Davidji nin pah ã niij daacátjidi ma túi náhninaá:

‘Dios ãih ángelwãdih meemdih ã en dawát túutbipna caá. Pánihna, queét meemdih ĩ jíponih teobipna caá, jee dáhboó míih jíitcha ã bũg lácát pínah niijná’, át niij daacáp tajĩ, (Sal 91.11-12)

Satanás Jesús dih át niijíp wut jĩ.

⁷ —Páant wã chãjcan niít. Dios naáwát dih biih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajĩ:

‘Ñi Maáh Dios ã niijátjidih “¿Yoobóp dih niít?” niij jéihíhna, caandih ñi chãjat túutca bojóó’, át niij daacáp tajĩ, (Dt 6.16)

Jesús caandih át niij jepahap wut jĩ.

⁸ Páant ã niij jepahat túttimah, jap bóo jeená Jesús dih Satanás át numah

púuh laab béjep wut jĩ. Caán jeejína púuh laab juibínit, niihat cãacwã ĩ jummat yoobó Jesús dih át júutap wut jĩ. Dawá ĩih bií déedihbat át júutap wut jĩ.

⁹ Pánih júutnit, nin pah caandih át niijíp wut yuh jĩ:

—Wã pebh bódicha caj yoh ñajnit, weemdih ma weñeé. Páant ma weñechah, niihat nin tútchina ã jummatdihbat meémboodih wã wãhbipna caá, Jesús dih át niijíp wut jĩ.

¹⁰ —Satanás, weemdih ma cádah bejeé. Dios naáwát dih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajĩ:

‘Ma Maáh Diosdihjeh wẽinit, ã wutatdih ma jepahaá’, át niij daacáp tajĩ, (Dt 6.13)

Jesús Satanásdih át niij jepahap wut jĩ.

¹¹ Páant ã niijíchah joinít, Satanás caandih át cádahap wut jĩ. Páant ã cádahat túttimah, Dioih ángelwãboó Jesús pebh juibínit, caandih ĩt teo wáacap wut jĩ.

Galilea baác dih moondih Jesús ã bohé jwíhat

(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹² Túttimah, Juandih nemat muúboó ĩ nemat doonádih joinít, Jesús Galilea baácna át jwáub bejep wut jĩ.*

¹³ Caanjĩh jumniiji Nazaret tútchimant bejnit, Capernaum tútchina át juibínap wut jĩ. Caán tútchi Galilea ím jwẽejdih Zabulón, Neftalí ĩ juimenáih baácji jumni tútchi át jumap wut jĩ. Caanná juibínit, Jesús át jumap wut jĩ.*

¹⁴ Páant ã jumuchah, Dios naáwát dih naóh yapani Isaías nin ã daacátji pah Jesús át yapap wut jĩ:

¹⁵ “Zabulón, Neftalí ĩ juimenáih baácji, Jordán muj conanaamánt, ím pebh, Galilea wãt jumni baác dih dawá judíowã nihcannit ĩ jumna caá.

¹⁶ Caanjĩh moón dupánapboó jumnit panihnit Diosdih ĩt jéih jwãhcap taga. Pánih jéihcan, iiguípna bejnit déeji ĩt jumap taga. Obohjeéhtih, Dios ã

* 4:12 Mt 14.3; Mr 6.17; Lc 3.19-20 * 4:13 Jn 2.12

wahni, yeh iigát panihni, ã túi chãjatdih júutnit, queétdih caandíh ãt jéihyanap taga buca”, Isaías ãt niij daacáp tají. (Is 9.1-2)

17 Caanná jumna, nin pah Jesús ãt niij naóh bohé jwíhip wut jĩ: **“Ni-hat baácdih moondíh Dios ã maáh jummatdih ã júutat pínah bahnijeh ã judhna caá. Pánihna, ñi yéej chãjatdih cádahnit, táiniboodíh ñi táut nuumá”**, ãt niijíp wut jĩ.*

Queej júut maonitdih ájeéh Jesús ã bejat túutat

(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

18 Túttimah, Galilea ímna dei juibí, púud bejnit, Simón, ã úud Andrésjĩh queej júut maona, ñih ñuodíh í yoh báhanachah, Jesús queétdih ãt enep wut jĩ. Simónboó Pedro í niijní ãt jumap wut jĩ. Pánih ennit, nin pah queétdih ãt niijíp wut jĩ:

19 **—Weemdíh ñi pej jam júúwá. Páant ñi júúwáchah, yeebdíh wã bohé bipna caá. Páant wã bohénachah joinít, queejwãdih ñi bidat pah, cãacwãboodíh bidnit, wíih doonádih ñi naóh bipna caá, weemdíh jepahna, wíihwã í jummat pínah niijná**, ãt niijíp wut jĩ.

20 Páant ã niijíchah joinítjeh, ñih ñuonádih cádahnit, Jesúsjeéh ít bejep wut jĩ.

21 Pánih chibít yúup queétdih numah bejnit, Santiago ã úud Juandihbut Jesús ãt enep wut jĩ. Queét í íp Zebedeo bícdih ñih jááj chóodih chúudnit, ñih ñuonádih ámohna ít chãjap wut jĩ. Pánih ennit, queét chénewãdihbut ãt bid bojop wut jĩ, caandíh í pej jummat pínah niijná.

22 Páant ã bid bojochah joiná, queétdih bícmantjeh nihat í tewatdih, í ípdihbut cádahnit, Jesúsjeéh ít bejep wut jĩ.

Dawá cãacwãdih Jesús ã bohéát

(Lc 6.17-19)

23 Pánihna, nihat Galilea baácdih moondíh Jesús ã bohénitdih ãt numah bohé jibíp wut jĩ. Jwiít judíowá

jwí míc wáacat munná jummat pah waadnit, Dios ã maáh jummat túini doonádih ãt bohénap wut jĩ. Pánih bohéna, det wunnitdihbut ãt boonanap wut jĩ.*

24 Páant ã chãjat doonádih nihat Siria baácdih moonbút ít joyóp wut jĩ. Pánih joinít, dawá mácah wunat jumnit, búdí tubanit, nemép caolih jumnit, wãá wunat jumnit, jéih wãlícannitdihbut ít ub juibínap wut jĩ. Nihat í ub juibínitdih Jesús ãt boonanap wut jĩ.

25 Páant ã chãjat doonádih joinít, Galilea baácdih moón, Diez Tútchinadih moón, Jerusalén tútchidih moón, Judea baácdih moón, Jordán múj conanaamánt moonbút dawá caandíh ít péé bejep wut jĩ.

5

Jeé ñaj yacapboó ded pah jumnitdih Dios ã wëi enatdih Jesús ã bohéát

(Lc 6.20-23)

1 Dawá ã pebh í juibínachah ennit, jeé ñaj yacapboó púuh laáb juibínit, Jesús caanjĩh ãt chúudap wut jĩ. Páant ã chúuduchah, ã bohénitbut ã pebhna ít juibínap wut jĩ.

2 Páant í juibínachah ennit, queétdih bohéna, nin pah ãt niij naóh jwíhip wut jĩ:

3 **“Det moh yéejnit panihnit Dios ã teo wáacatdih bidnitdih Dios ã wëi enna caá. Pánih wëi ennit, queétdih ã teo wáac bipna caá, Dios ã maáh jumapboó í túi jummat pínah niijná.**

4 **“Det í yéejatdih jĩgahnit, bita í yéejatdihbut jĩgahnitdih Dios ã wëi enna caá. Pánih wëi ennit, queétdih túi teo wáacnit, í yéejatdih ã yohochah, í jĩgahat ã yaibípna caá.***

5 **“Det bitadih yap yohcanjeh teo wáacnitdih Dios ã wëi enna caá. Pánih wëi ennit, nin baac jáap ã jumuchah, queétdih maáta pínah ã waadábipna caá.***

* 4:17 Mt 3.2 * 4:23 Mt 9.35; Mr 1.39 * 5:4 Is 57.18; 61.2 * 5:5 Sal 37.11

6 “Det nuugúp wun babhbíhñit panihñit yoobópdih chājat pínahdih bidnitdih Dios ã wēi enna caá. Pánih wēi ennit, Dios queétdih ã teo wáacbpna caá, caandíh ï túi jepahat pínah niijná.*

7 “Det bitadih jīgah en teo wáacnitdih Dios ã wēi enna caá. Pánih wēi ennit, Diosbat queétdih ã jīgah en teo wáacbpna caá.

8 “Det Diosdihjeh bidnit, yoobópdih jenah joinítidih Dios ã wēi enna caá. Pánih wēi ennit, ã teo wáacachah, Diosdih ï enbipna caá.*

9 “Det bitadih míc jūihñat túatcan, túi biíc dih chājat túatnitdih Dios ã wēi enna caá. Pánih wēi ennit, ‘Wā weh caá’, queétdih ã niijbípna caá.*

10 “Det Dios ã náahat pah ï chājat jīb bitaboó queétdih yeejép ï chājachah yuhna, caandíh cádahcannitdih Dios ã wēi enna caá. Pánih wēi ennit, ã teo wáacachah, Dios ã maáh jumapboó ï jumbipna caá.*

11 “Wíhwā ñi jumat jīb bita yeebdíh ï jūihñachah, yeejép ï chājachah, ï yee naóh yacachah, yeebdíh wēi ennit, wā teo wáacbpna caá.*

12 Dios naáwátdih naóh yapanitjidih biíc yoobó yeejép ítát chāj waáwáp tají. Pánihna, queétdih ï chājatji pahjeh bita yeebdíhbat yeejép ï chājbpna caá. Obohjeéhtih, jeáboó ñi jūibínachah, Dios yeebdíh búdí ã túi chājbpna caá. Páant ã túi chājat pínahdih jéihñit, bita yeebdíh yeejép ï chājachah yuhna, ñi túi weñeé”, Jesús queétdih ãt niijíp wut jī.*

Náumni, jiiát panihñit Jesúthwā ï jumat

(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

13 “Yeéb nin baácboó jumna, núumni panihni ñi jumna caá. Núumnijíh ñipí bəiná caá, jeémát ã

nuñat pínah niijná. Pánihat pah yeéb wíhwāboó nihat bitajeéh jumna, queétdih ñi túi teo wáacna caá, ï túi jumat pínah niijná. Obohjeéhtih, núumni ã buyát beedéchah, ñi jéih jwúub buyácan caá. Páant ã buicáh, caandíh yohatjeh caá náahap. Pánih yohnidih cáacwā jéihcanjeh, ï wid chūibipna caá. Pánihat dée pah yeéb Diosdih cádahna, bitadih teo wáacat dée wihcan, buicánni núumni panihni ñita jum tagaá.*

14 “Yeéb nin baácboó jumna, jiiát panihni ñi jumna caá. Chei namáboó ñi jii béjat pah, ñi túi chājachah ennit, bitabat biíc yoobó Dioíh namáboó ï jéih bejna caá. Jeejéh jumni tútchidih dedé jāhat wihcah, nihat cáacwā ï túi enat pah, yeéb ñi túi chājatdihbat nihat ï túi enna caá.*

15 Jiiát dahdih jiiñit, pamap dahjéh cáacwā ípí páah jwejcan caá. Obohjeéhtih, caandíh japboó ípí jii cáagna caá, nihat muú diítboó jumnit ï túi enat pínah niijná.*

16 Pánihna, caán japboó cáagni jiiát dah panihni jumna, yeebbat bitadih ñi túi chājaá. Páant ñi túi chājachah ennit, ñi íp jeámant bóodih cáacwā ï wēi naóhbipna caá”, queétdih Jesús ãt niijíp wut jī.*

Moisés ã wutatji

17 “Nindihbat yeebdíh wā jéihyaat túatna caá: Moisés ã wutatjidih, Dios naáwátdih naóh yapanit ï daacátjidihbat yohodih wā jūóhcan beé. Queét ï daacátjidih yoobópdih cáacwādh jéihyanit, ï niijátji pah biíc yoobó chājat túat niijná, wā jūúwáp be.

18 Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Péeni yeó jáap jātíh, Moisés ã wutatji ã buudcán niít. Nihat ã daacátji pah ã yap beedáat pínah jātíh, nin baác, jeábat ã buudcán niít.*

19 Ded biíc wutatdih yap yohna, ‘Dedé pínah nihcan caá’, niijní, bitadihbat yap yohat túatni, Dios

* 5:6 Pr 9.5; Is 55.1-2 * 5:8 Sal 24.3-4 * 5:9 Pr 12.20 * 5:10 1P 3.14 * 5:11 1P 4.14 * 5:12 2Cr 36.16; Hch 7.52 * 5:13 Mr 9.50; Lc 14.34-35 * 5:14 Jn 8.12; 9.5 * 5:15 Mr 4.21; Lc 8.16; 11.33 * 5:16 1P 2.12 * 5:18 Lc 16.17

ã maáh jumupboó oboh jumni ã jumbipna caá. Obohjeéhtih, ded ã wutatdih túi jepahna, bitadihbut jepahat tútni, Dios ã maáh jumupboó maáh ã jumbipna caá.

20 Yoobópdi yeebdíh wã naóhna caá. Moisés ã wutatjidih bohénit, fariseowãbut ‘Dios ã wutatdih jwí túi jepah beedána caá’, niijná yuhna, ã túi chãjcan caá. Pánihna, Dios ã wutatdih yeebboodíh queét chah túi jepahat caá náahap. Pánih jepahcan, Dios ã maáh jumupboó ñi juibícan níit”, Jesús queétdih ãt niijíp wat jĩ.

Íijat
(Lc 12.57-59)

21 “Ñi nuowãdih nin pah ã niij naóh bohéatjidih yeebbát ñit joijí tagaá: ‘Cãacwãdih ñi mao yohca bojoó. Ded cãacdi mao yohnidih peéh chãjat ã jumbipna caá’, ã niijátjidih ñit joijí tagaá.*

22 Obohjeéhtih, weémboó nin pah yeebdíh wã naóhna caá: Ded biíhdih íjna, cãacdi mao yohnidih ã peéh chãjat pah, caandíhbut peéh chãjat ã jumbipna caá. Ded biíhdih jãihna ‘Meém jenah joicánni caá’, ã niijátji júb, peéh chãjat tútnit pehbóó ã ub bejbipna caá. ‘Meém yeejépbah caá’, niijni iiguípna bejni pínah ã jamna caá.

23 “Diosdih weñedih juibína, sacerdotedih nuñúpdih ñi mao wãhat tútat pínah jãtíhbitjeh, biíh yeebdíh ã íijatdih náhnit, nin pah ñi chãjaá:

24 Ñi wãhni pínah nuñúpdih jwe jwãhnt, ã pebhna jwãub bej, ñi míc ámo hóo. ‘Páant wã chãjatjidih wã jãghna caá. Chéneji wã jwãub chãjcan níit, páant muntih. Pánihna, weemdíh ma íj jenah joyátidih ma cáda háa’, ñi niijí. Páant ñi míc ámo hat túttimah, Dioíh munná caandíh weñedih ma jwãub bejeé, buca.

25 “Biíhdih ma júb buudáátdih bidnit, cãacwãdih peéh chãjat tútni maáh pebhna naóh yacadih meemdíh ã ub bejchah, ãjeéh íjcanjeh ma bejeé.

Peéh chãjat tútni pehbóó ñi juibíat pínah jãtíh, meemdíh ã naóh yacat pínah niijná, caanjíh ñi míc ámo hóo. Páant ñi chãjcah nihna, yeebdíh ãta naóh yac tagaá. Páant ã naóh yacachah joinít, peéh chãjat tútniboó meemdíh nemat muúboó ãta nemat tút tagaá.

26 Yoobópdi yeebdíh wã naóhna caá. Caán nemat muúboó ñi júb chãj beedáat pah bóo ñi jam jwãhhipna caá. Caán júb chãjat tútnidih júb chãj péanit, ñi bacbipna caá”, Jesús queétdih ãt niijíp wat jĩ.

Bitá weha mánajíh yeejép chãjcat

27 “Ñi nuowãdih nin pah ã niij naóh bohéatjidih yeebbát ñit joijí tagaá: ‘Bitá weha mánajíh yeejép ñi chãjca bojoó’, ã niijátjidih ñit joijí tagaá.*

28 Obohjeéhtih, weémboó yeebdíh nin pah wã naóhna caá: Ded yad wilijíh yeejép chãjcan yuhna, caántdih en ñinahnitjeh, yeejép átát chãj péanap taga. Pánihna, yaddihbut biíc yoobó muntih ã yapna caá.

29 “Ma jéihyepmant bóo quíbjíh en ñinahnit, yeejép chãjna, caan dáhdih wãat yohat pah, caán yéj chãjatdih ma cáda háa. Caandíh cádahcan, iiguípna mata bej tagaá. Míih quíib dáhdih ma wãat yohochah, caan dájhéh ãta buud tágaá. Obohjeéhtih, chénat pah dahjíh iiguípna bejna, chah yeejép pohba mata yap tagaá. Pánihna, en ñinahnit, yeejép chãjatdih cádahat caá náahap.*

30 “Míih jéihyepmant bóo téihyajíh yeejép chãjna, caán téihyadih ma dúc bóod yohat pah, caán yéj chãjatdih ma cáda háa. Caandíh cádahcan, iiguípna mata bej tagaá. Míih téihyadih ma yohochah, caán téihyajeh ãta buud tágaá. Obohjeéhtih, chénat pah téihyajíh iiguípna bejna, chah yeejép pohba mata yap tagaá. Pánihna, yéj chãjatdih cádahat caá náahap”, Jesús queétdih ãt niijíp wat jĩ.*

* 5:21 Ex 20.13; Dt 5.17 * 5:27 Ex 20.14; Dt 5.18

* 5:29 Mt 18.9; Mr 9.47 * 5:30 Mt 18.8; Mr 9.43

*Yaddih yohcat**(Mt 19.7-9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)*

31 “Ñi ñowãdih nin pah ï niij naóh bohéatjidih yeebbút ñit joiijí tagaá: ‘Yaddih yohíhna, ñi yohat pínah papélahdih wūhñit, caántdih ñi jéih yohna caá’, ït niijíp wut yuh jĩ.*

32 Obohjeéhtih, weémboó nin pah yeebdíh wā naóhna caá: Ājeéh bóli biíh newéjĩh yeejép mi chājat jíibjeh, newé caántdih ā jéih yohna caá. Páant mi chājcah yuhna, ā yohat túttimah, biíhĩh mi jwúub áa jumna, caanjĩh yeejép mita chāj tagaá. Pánihna, det yohnitjĩh jwúub áa jumna, yeejép ĩ chājna caá”, Jesús āt niijíp wut jĩ.*

Ded pah yoobópdih jwĩ naáwát pínah

33 “Jon jātih moondíh nin pah ĩ niij naóh bohéatjidih yeebbút ñit joiijí tagaá: “Dios ā enechah, wā niiját pah wā chājbična caá. Páant wā chājcah, weemdíh ā peéh chāja naáh”, niijnít, ñi niiját pahjeh chājat caá náahap’, ĩt niijíp wut jĩ.*

34 Obohjeéhtih, yeébbóó ñi niiját pah chājĩhcan, Dios ā wūtjĩh niijcánjeh, ‘weemdíh peéh chājna’, niijná, biíh wūtjĩhjih ñipĩ niijná caá. Yoobópdih nin pah yeebdíh wā naóhna caá: ‘Jeá túini ā jummat pah, wā niiját biíc yoobó wā chājbična caá’, ñipĩ niijná caá. Obohjeéhtih, ‘jeá’, niijná yuhna, Dios ā maáh jumapboó ā jumachah, ā wūtdih niiját pahjeh mantih niijná caá ñi chājap.

35 ‘Nin baác túini ā jummat pah, wā niiját biíc yoobó wā chājbična caá’, ñipĩ niijná caá. Obohjeéhtih, ‘baác’, niijná yuhna, nin baácđih moondíh Dios maáh ā jumachah, ā wūtdih niiját pahjeh mantih niijná caá ñi chājap. ‘Jerusalén tútchi túini ā jummat pah, wā niiját biíc yoobó wā chājbična caá’, ñipĩ niijná caá. Obohjeéhtih, Jerusalén jwĩ Maáh chah wēpni ā ñíoni, caandíh jwĩ weñat pínah tútchi,

oboh jumni tútchi nihcah, biíc yoobó mantih niijná caá ñi chājap.*

36 ‘Wā báadhna, wā niiját pah yoobópdih wā chājbična caá’, ñi niijíchah, biíc yoobó ā túican caá. Diosjeh yeebdíh ā jéih báadhdat túutna caá. Caanjéh ñíih waó yoóđđih jéih baabána, ā jéih jwúub eyana caá. Yeéb āihwā jumna, ñíih bácahjĩh niijná yuhna, āih wūtjĩh niiját pahjeh mantih niijná caá ñi chājap.

37 Obohjeéhtih, nin pahjeh ñi niijí: ‘Páant wā chājbična caá’, niij, ‘Páant wā chājcan niit’, ñi niijí. Chah dawá jacna ñi niijíchah, ā túican caá”, Jesús āt niijíp wut jĩ.

Jwĩ peéh chāj jwúubacat
(Lc 6.27-36)

38 “Ñi ñowãdih nin pah ĩ niij naóh bohéatjidih yeebbút ñit joiijí tagaá. ‘Biíh míih quíib dahdih ā búuh mawat pahjeh, meembút caandíh búuh mao jwúubanaá. Míih maó doóbdih ā daj mawat pahjeh, meembút caandíh daj mao jwúubanaá’, ĩt niijíp wut jĩ.*

39 Obohjeéhtih, weémboó nin pah yeebdíh wā naóhna caá: Meemdíh yeejép chājnidih yeejép ma chāj jwúubaca bojóó. Ded meemdíh íjnit, míih jéihyepmant bóo púo tíibđih ā mawachah, biámantbat ma júutú, mawíhna, ā jwúub mawat pínah niijná.*

40 Biíhboó ded pah ma chājatji jíib meemdíh ā naóh yacachah, peéh chājat túutniboó míih camisadih meemdíh naóh yacnidih ā wāhat túutuchah, caandíh wūhñit, ma dñoní jih bóo chóodihbat ma wāhúú.

41 Biíhboó āih bií déedih namá tacđih meemdíh ā dño wáhat túutuchah, meémboó ā juibíat pínahna ma dño wáhaá.

42 Ded ā náahatđih meemdíh ā úubáchah, ma wāhúú. Biíh meemdíh ā waíhichah, caandíh ma wayaá”, Jesús āt niijíp wut jĩ.

* 5:31 Dt 24.1-4; Mt 19.7; Mr 10.4 * 5:32 Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18; 1Co 7.10-11 * 5:33 Lv 19.12; Nm 30.2; Dt 23.21 * 5:35 Sal 48.2; Is 66.1; Mt 23.22; Stg 5.12 * 5:38 Ex 21.24; Lv 24.20; Dt 19.21 * 5:39 Lm 3.30

Jwiítidih eníhcannitdih Jesús ã oyat tútat

(Lc 6.27-28,32-36)

43 “Ñi n̄owãdih nin pah ï niij naóh bohéátjidih yeebbút ñit joiij tagaá: ‘Ñijeéh jamnitdih ñi oyoó. Obohjeéhtih, yeebdíh eníhcannitdih eníhcat caá náahap’, ït niijíp wat jĩ.*

44 Obohjeéhtih, weémboó nin pah yeebdíh wã naóhna caá: Yeebdíh eníhcannitdih oinit, ñi túi chãjaá. Det yeebdíh yeejép ï chãjachah, Diosdih ñi uúbú, queétdih ã túi chãjat pínah niijná.

45 Pánih chãjna, jwĩ íp jeámant bóo ã weh ñi jumbipna caá. Diosboó ni hat cãacwãdih biíc yoobó ã túi chãjna caá. Yeejépwãdih, táinitdihbut yeó ã túi chãhat túttna caá. ã watatdih jepahnitdih, jepahcannitdihbut mah ã buugát túttna caá. Cãacwãdih biíc yoobó Dios ã túi chãjat pah, yeebbút biíc yoobó ñi túi chãjaá.

46 Yeebdíh oinitdihjeh ñi oi jwãbanachah, dedé pínah ni hcan caá. Romano maáta ï uúbát túttni dinerodih uúbhnitboó tubit yéejnit jamna yahna, páant ï chãjna caá. Obohjeéhtih, yeéb wíihwãboó ni hatdih oinit, biíc yoobó teo wáacat caá náahap.

47 Yeéb ñi déewãdihjeh míic jwãáhnit, ñi wēi naóh uúbúchah, dedé pínah ni hcan caá. Diosdih jéihcannit yahna, biíc yoobó ï chãjna caá. Obohjeéhtih, yeébboó ni hatdih ñi túi wēi jwãáa.

48 Jeámant bóo jwĩ íp ni hatdih túi chãjni ã jumat pah, ã weh jamna, biíc yoobó yeebbút ni hatdih túi chãjnit ñi jamú”, Jesús ãt niijíp wat jĩ.*

6

Ded pah caá jwĩ túi chãjat

1 “Dios túnidih ã chãjat tútuchah jepahnit, ‘Ñi eneé! Dios ã watat pah wã túi chãjna caá’, bitadih ñi niijcá bojoó. Pánih bita ï wēi enat pínahdihjeh bidna, ï wēi naáwátjeh ñi túi chãjat

jíib wãát jamna caá. Dios jeámant bóo yeebdíh ã wãhcan niit.*

2 “Moh yéejnitdih teo wáacna, bitadih ñi jútca bojoó. Túi chãjnit pah jígohnitboó ni hat ï wēi enatdih bidna, ded pah ï chãjat pah ñi chãjca bojoó. Queét namánaboó jamnitdih, jwiít judíowã jwĩ míic wáacat m̄unáboó jamnitdihbut ïpĩ wãhna caá, dawá queétdih ennit, ï wēi naáwát pínah niijná. Queétdih ï wēi naáwáchah, ï túi chãjatji jíib dée ï bíbohna caá. Diosboó ï túi chãjatji jíib queétdih ã jwãub wãhcan niit.

3 Obohjeéhtih, moh yéejnitdih teo wáacna, biíh ma chéen yoobát ã jamachah yahna, caandíh jútcanjeh, ma wãhú.

4 Páant moh yéejnitdih ñi teo wáacachah, cãacwã ï encah yahna, Diosboó ã enna caá. Pánih enna, caanjéh ñi túi chãjatji jíib yeebdíh ã wãhbipna caá”, Jesús ãt niijíp wat jĩ.

Ded pah caá jwĩ uúbát

(Lc 11.2-4)

5 “Diosdih uúbhna, túi chãjnit pah jígohnitboó ni hat ï wēi enatdih bidna, ï uúbát pah yeébboó ñi uúbhca bojoó. Queétboó uúbhna, jwiít judíowã jwĩ míic wáacat m̄unáboó, namánaboobút ñuhnit, Diosdih ï uúbhna caá, dawá queétdih ennit, ï wēi naáwát pínah niijná. Páant cãacwã ï wēi enatjeh caá ï uúbát jíib dée.*

6 Obohjeéhtih, yeébboó Diosdih uúbát tút niijná, ñíh tólihboó ñi nem waad béjeé. Pánih nem waad béjnit, jwĩ íp jwĩ jéih enca naáhdih ñi uúbú. Pánihna, cãacwã ï encah yahna, jwĩ ípboó yeebdíh ennit, ã túi joibipna caá. Pánih joinít, ñi uúbúchah, yeebdíh ã túi teo wáacbipna caá.

7 “ ‘Dawá láa nin jacnajíhjah wã uúbúchah, Dios weemdíh ã túi jepahbipna caá’, caandíh jéihcannitboó ï niij jenah joiná yah caá.

8 Pánihna, queét ï uúbát pah ñi uúbhca bojoó. Obohjeéhtih, ñi uúbát

* 5:43 Lv 19.18

* 5:48 Lv 11.44-45; 19.2; Dt 18.13

* 6:1 Mt 23.5

* 6:5 Lc 18.10-14

pínah jãtìh, jwĩ ípboó ded pah ñi náahatdih ã jéihna caá.

⁹ Pánihna, yeéboó nin pah jwĩ ípdih ñi niíj wúbú:

‘Paá, meém jeáboó jumni, chah táini ma jumuchah, meemdíh jwĩ wěina caá. Ma wūt chah yáaat caá jwiít jwĩ náahna caá.

¹⁰ Nihat meém maáh ma jumatdih jéihnit, í jepaha naáh. Ma wutuchah, jeáboó jumnit í tui jepahat pah, nin baácdih moonbút í jepaha naáh.

¹¹ Yeó jáap jummat pah jwĩ jeémát pínahdih ma wūhú.*

¹² Bita jwiít dih í yéj chãjatdih jwĩ yohat pah, meembút jwĩ yéj chãjatdih ma yohoó.

¹³ Nemépwã í maáh jwiít dih ã yéjaihichah, ma teo wáacá, jwĩ yéj chãjcat pínah niijná. Páant jwĩ wúbúchah, meém jwĩ Maáh chah wēpni jumna, ma jéih jepahna caá. Páant ma jumuchah, yeó jáap jummat pah nihat meemdíh í wēi naáwát caá náahap. Páant tií ã jumnah’,

Diosdih ñi niíj wúbú.

¹⁴ “Bita yeebdíh í yéj chãjatdih ñi yohochah ennit, jwĩ íp jeáboó jumnat yeéb ñi yéj chãjatdih ã yohbipna caá.

¹⁵ Obohjeéhtih, bita yeebdíh í yéj chãjatdih ñi yohcah, jwĩ ípbat ñi yéj chãjatdih ã yohcan niít”, Jesús ãt niijíp wut jĩ.*

Ded pah caá jeémp jwuhcan jwĩ wúbát

¹⁶ “Diosdih tui wúbát túut niijná, jeémp jwuhcan, jgahnit pah ñi jígohca bojoó. Páant tigaá tui chãjnit pah jígohnitboó ípí chãjap. Cãacwã queétdih í wēi naáwát dih bidna, queét íh móotdih jgahnit pah í chãjna caá. Páant í chãjachah, jeémp jwuhcannit í jummatdih nihat ennit, ‘Queét táinit caá’, í niíj wěina caá. Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá: Cãacwã queétdih í wēi naáwátjeh í jeémp

jwuhcat jíib dée ã jumna caá. Diosboó queétdih ã wēi naóhcan niít. Queét í chãjat pah ñi chãjca bojoó.

¹⁷ Obohjeéhtih, yeéboó jeémp jwuhcan, ñíih móotdih tui chocnit, yeó jáap jummat pah ñi tui míc ámohat pah ñi chãjaá.

¹⁸ Yeéb páant ñi chãjachah, ñi jeémp jwuhcatdih cãacwã í jéihcah yuhna, jwĩ ípboó ã jéihbipna caá. Jwĩ íp, jwĩ jéih enca naáh, ñijeéh jumnit, jeémp jwuhcanjeh, ñi wúbúchah, ã enbipna caá. Pánih ennit, ded pah jeémp jwuhcan, ñi wúbát jíib yeebdíh ã tui chãjbipna caá”, Jesús ãt niijíp wut jĩ.

Jeáboó búdí jíib jumni panihnidih jwĩ bíbohat

(Lc 12.33-34)

¹⁹ “Nin baáboó jum jwuhna, ‘Wíih pínahjeh caá’, niíj jenah joinít, bíí déedih dawá ñi wub ámohca bojoó. Nin baáboó jumni ã moopáh bejbipna caá. Bíih moópcannidih bitaboó í nūmbípna caá. Pánihna, nin baácdih bóo bíí dée buudní pínahjeh ã jumuchah, caandíh ñi en ñinahca bojoó.*

²⁰ Obohjeéhtih, bíí déedih ñi en ñinahat pah Dios ã weñat pínahdih tui jenah joí chãjnit, búdí jíib jumni panihnidih jeáboó ñi bíbohípnca caá. Caán ñi bíbohniiboó ã moópcan niít. Nūmnít í jéih wub bejcan niít. Pánihna, caanná ñi bíbohat pínah ã buudcán niít.

²¹ Dios pehbóo ñíih búdí jíib jumni panihni ã jumuchah jéihnit, Dios ã weñat pínahdih ñi tui jenah joibípna caá. Obohjeéhtih, nin baáboojéh ñíih búdí jíib jumnidih bíbohípnca, ñi weñat pínahdihjeh ñi jenah joibípna caá”, Jesús ãt niijíp wut jĩ.

Ded pah jwĩ jenah joyátdih jwĩ chãjat

(Lc 11.34-36)

²² “Jiát ã tui yeh iiguíchah, jwĩ tui jéih enat pah, Dios ã weñat pínahdih tui jenah joinít, táinidih ñi chãjbipna caá. Ded pah ñi jenah joyátdihjeh ñi

* 6:11 Pr 30.8-9 * 6:15 Mr 11.25-26 * 6:19 Stg 5.2-3

chāj bipna caá. Túinidih jenah joinít, túinidih ñi chāj bipna caá.

23 Obohjeéhtih, táicannidih jenah joinít, yeejépdih ñi chāj bipna caá. Páant yeejépdih ñi jenah joyóchah, tabít yeejép ñi chājat ā jambipna caá”, Jesús āt niijíp wat jī.

Dinerodih búdí bidna, Diosboodih ñi jéih bidcat

(Lc 16.13)

24 “Ded Diosdih oini ā weñat pínahdih chājna, tabít pohba dinerodih ā jenah joicán niít. Obohjeéhtih, ded dinerodihjeh búdí jenah joiníboó Diosboodih ā oican caá. Dinerojīhjah wēini jumna, Diosboodih ā náahcan niít. Pánihna, Diosdih, dinerodihbut bíic yoobó ñi jéih bidcan caá”, Jesús āt niijíp wat jī.

Dios ā wehdih ā túi en dawát
(Lc 12.22-31)

25 “Nin pah yeebdih wā jwáub naóhna caá: Ñi jeémát pínah, ñi babhbat pínah, ñi dawát pínah yéguehnadibut ñi náhni dahwaca bojoó. Obohjeéhtih, caandih bidat chah Diosjeéh ñi túi jumat pínahboodih ñi bidií. Páant ñi bidichah, caán yeebdih oina, ñi jeémát pínah, ñi dawát pínahdihbut ā wāhbipna caá, ñi túi jumat pínah niijná.

26 Jwébehwādh ded pah Dios ā en dawát dih ñi jenah joyoó. Queét wápchi wihcan, jeémát ī ámohat munádihbut ī bíbohcah yuhna, jwī ípboó queédih túi en daoná, ī jeémát pínahdih āpī wūhna caá. Obohjeéhtih, jwébehwādh ā oyat chah yeébbodih Dios ā oina caá! Pánih oinit, yeebdihbut ā túi en daobipna caá.

27 Nindih ñi túi jenah joyoó: Búdí náhni dahwana yuhna, ñi wunat pínah yeó jáapdih ñi jéih túut numcán niít. Pánihna, búdí ñi jenah joyát dedé pínah nihcan caá.

28 “Ñi dawát pínah yéguehnadibut búdí ñi jenah joicá bojoó. Jiadih bóo cháanadih ñi túi jenah joyoó. Caán

cháana behna, ā túi jíghat pínahdih āpī teocan caá.

29 Pánih teocan yuhna, maáh Salomónji áih túini yégueh chóodih duonít, ā túi jíghat chah cháanaboó ā túi jíghona caá.*

30 Caán cháanadih Diosboó ā túi jíghat túutna caá. Obohjeéhtih, caán cháanaboó buu déedih jum, cheibit déedih ā diib téh bejna caá. Páant ā diib téhechah, cāacwā ípī cáo yohna caá. Páant maátcanjeh ā jumuchah yuhna, Dios caán cháanadih túi jíghoni ā chājna caá. Caán cháanadih túini yégueh dée pah ā wāhat chah yeébbodih Dios yéguehdih ā wāhbipna caá. Pánihna, caandih búdí jenah joicánjeh, Diosboodih ñi túi jenah joyoó.

31 Ñi jeémát pínah, ñi babhbat pínah, ñi dawát pínahdihbut búdí ñi jenah joicá bojoó.

32 Diosdih jéihcannitboó bíí déedih tabít ípī jenah joiná caá. Obohjeéhtih, jwī íp jeáboó jumni, ñi jeémát pínah, ñi dawát pínahdihbut ded pah yeebdih jadhdadidh ā jéihna caá. Pánih jéihna, yeebdih ā teo wáacat pínahdih ñi túi jenah joyoó.

33 Bíí déedih ñi bidat chah, Dios ā maáh jumatdih bidnit, caandih ñi túi jepahaá. Pánih jepahnit, áih túini doonádih bitadidh ñi naáwá, queébut caandih ī jepahat pínah niijná. Páant ñi chājachah, Diosboó nihāt ñi náahatdih ā wāhbipna caá.

34 Cheibit dedé ā yapat pínahdih búdí ñi jenah joicá bojoó. Cheibit yeejép ñi yapachah, Dios yeebdih ā teo wáacipna caá. Buu ded pah ñi chājatdihjeh jenah joyát caá náahap. Bíih yeó jáapdih bóo pínahdih tabít ñi jenah joicá bojoó. Dios yeebdih en daonít, ā túi teo wáacipna caá”, Jesús āt niijíp wat jī.*

7

“Yeejépwā caá”, bitadidh niúj jāihcat
(Lc 6.37-38,41-42)

* 6:29 1R 10.4-7; 2Cr 9.3-6 * 6:34 Sal 55.22; 1P 5.7

1 “ ‘Meém yeejép caá’, bitadih ñi niijcá bojoó. Páant ñi niijcáh, Dios yeebdíhbat ‘Meém yeejép caá’, ã ni-ijcán niít.

2 Bitadih ‘Āpī tui chājcan caá’, ñi niij enat pah, Diosboó yeebdíhbat biíc yoobó ã niij enbipna caá.*

3 Nin pah yeéb ñipī chājna caá: Ñi déedih bainí quíib becát ã jumachah, caanbítidih ñi tui enna caá. Caán bainí oj ã jumachah yuhna, ñi enat pah, ñi dée ã yéej chājatbitdih ñipī enna caá. Obohjeéhtih, yeebdíh búdí quíib becát ã jumachah yuhna, caandíh ñi encan caá. Caandíh ñi encat pah, búdí yeejép chājna yuhna, ñi enah bojna caá. ¿Dépanih tigaá páant ñi chāj?

4 Yeebdíh búdí quíib becát panihni ã jumachah yuhna, ‘Némé, ma quíib becátidih weémboó meemdíh wā póoj yohbipna caá’, ñipī niijná caá. Pánihat pah, búdí yéej chājnit jumna yuhna, ‘Némé, tubit yeejép chājna caá ma chājap. Caandíh ma cádaahá’, ñipī niijná caá. ¿Dépanih tigaá yeéb yeejép chājnit jumna yuhna, búdí ñi yéej chājatdih jenah joicánjeh, bita bainí ñi yéej chājatdihjenh ñi jenah joí?

5 Páant niijnít, táinit pah jíghonit ñi chājat pahjenh mantih yeebbút biíc yoobó ñi chājna caá. Yeebdíh búdí quíib becát panihnidih ñi jwíih póoj yohat pah, ñi yéej chājatdih jwíih cádahat caá náahap. Páant ñi cádahat túttimah, ñi déeíh bainí quíib becát panihnidih tui jéih enna, ñi jéih póoj yohat pah, ã yéej chājatdih ñi jéih cádahat túutbipna caá.

6 “Mujjiowā panihnit yeejépwā Diosdih náahcannitdih áih táini doonádih ñi naóhca bojoó. Páant ñi naáwáchah, caandíh joí íjnit, yeebdíh tubit yeejép ita chāj taga. Momo muuwā panihnit, íí náah chājnitdih Dioíh táini doonádih ñi naóhca bojoó. Queétdih ñi naáwáchah, joíhcan, búdí jíib jumni jeé tíbnadidih momo muuwā bepédih ñi wid chuñat pah, caán táini doonádih ita yoh taga”, Jesús át niijíp

* 7:2 Mr 4.24 * 7:8 Dt 4.29; 2Cr 15.2-15; Jer 29.13-15 * 7:12 Lc 6.31

Wut jī.

*Diosdih jwī wúbúchah, ã jepahat
(Lc 6.31; 11.9-13)*

7 “Diosdih wúbhna, ñi wúbh cádahca bojoó. Páant ñi wúbúchah, ded pah ñi wúbátidih Dios yeebdíh ã wúbhípnca caá. Ded pah ñi náahatdih bidnit, ñi bid cádahcah, ded pah ñi bidatdih yeebdíh ã wúbhípnca caá. Jéc panihnidih wuúmp mao cádahcah, Dios ã wátbipna caá.

8 Det Diosdih tui wúbhnit, ñi wúbátjidih ñi bíbohípnca caá. Det Diosdih bidnit, caandíh ñi jwāáhípnca caá. Det ñi wuúmp mawachah joinít, jéc panihnidih Dios queétdih ã wátbipna caá. Pánihna, yeó jáap jummat pah Diosdih ñi wúbúchah, yeebdíh ã jepahípnca caá.*

9 “¿Pan dahdih ñi wúh yeebdíh ã wúbúchah joinít, jee dáhboodíh caandíh ñita wúh taniít? Ñita wúhcan tagaá.

10 ¿Queejdih ã wúbúchah, bucdih ñita wúh taniít? Ñita wúhcan tagaá.

11 Yeéb yéejnit jumna yuhna, ñi wehdih táinidih ñipī wúhna caá. Pánihna, ñi íp Diosboó yéejcani jumna, táini ñi wúhat chah caandíh wúbhnitdih ã wúbhípnca caá.*

12 “Bita yeebdíh ñi tui chājat pínahdih ñi náahat pah, yeebbút bitadih ñi tui chājjaá. Queét yeebdíh ñi tui chājchah yuhna, yeéboó queétdih ñi tui chājjaá. Páant tigaá Moisés ã wutatji, Dios naáwátidih naóh yapanit ñi daacátjibut ã niijíp”, Jesús queétdih át niijíp wut jī.*

*Bainí jéc naáwát
(Lc 13.24)*

13 “Jeáboó bejíhna, Diosdih tui jenah joinít, ñi jepahaá. Pánih jepahnit, ã weñat pínahdihjenh ñi chājípnca caá. Pánih chājnit, bainí jéc panihni ã jumachah yuhna, ã pebhna bejni bainí namádih ñi jéih náan bejbipna caá. Obohjeéhtih búdí jécidih waadnít, búdí namádih ñi bejchah, dedé

* 7:11 Jn 14.13-14; 15.7,16; 16.23-24; 1Jn 3.21-22;

bawat ã wihcan niít. Páant ã buocah, dawá jenah joicánjeh iiguípna bejni namádih bejna, buadnít ì jumbipna caá.

14 Obohjeéhtih, bainí jěcdih waadná, bainí namáboó ñi ñáan bejehchah, túi jenah joyát caá náahap. Pánihat pah, Dios pebhboó yeéb ñi bejihichah, ã buwachah yuhna, caandíh túi jenah joinít jumna, ñi jéih buájábipna caá. Pánih ñáan bejna, Dios pebhboó juibínit, páantjeh ájeéh ñi túi jumbipna caá. Obohjeéhtih, daocánnit túi jenah joinítjeh caán namáboó ì jéih ñáan bejbipna caá”, Jesús át niijíp wat jĩ.*

Cãacwã ded pah ì chãjatdih ennit, ded pah ì jummatdih jwĩ jéihyat (Lc 6.43-44)

15 “Ñi túi chãja chaáh. ‘Dios naáwát dih naóh yapani caá’, niij yeenitdih ñi joyáh bojó. Queét túinit pah jíghna yuhna, ì jenah joyátboó yeejép ã jumachah, yeebdíh ì yéjálhípná caá.

16 Queétdih beh enat túut niijná, ded pah ì chãjatdih ñi túi eneé. Yeejép ì chãjachah enna, yeejép wã ì jummatdih ñi jéihbipna caá. Ì túi chãjachah enna, túinit ì jummatdih ñi jéihbipna caá. Nin pah caá ã jumap: Ded óot nah iguúh pihana ãpĩ quehcan caá. Mai bab nahbut bab dahna ãpĩ quehcan caá.

17 Túini nah túini dahna ã quehna caá. Obohjeéhtih, yeejép nahboó yeejép dahna ã quehna caá.

18 Túini nah yeejép dahna ã quehchah, yeejép nahbut túini dahna ãpĩ quehcan caá.

19 Yeejép dahna quehni nahdih tib yohnit, cãacwã ìpĩ cáo yohna caá. Pánihat dée det yeejép chãjnitdih Dios ã yohbipna caá.*

20 ‘Dios naáwát dih naóh yapani wã jumna caá’, niij yeenitdih nin pah ñi beh enbipna caá: Ded pah ì chãjatdih enna, yeenit ì jummatdih ñi jéihbipna caá”, Jesús át niijíp wat jĩ.*

* 7:14 Sal 1.6; Pr 4.18-19 * 7:19 Mt 3.10; Lc 3.9 Lc 4.32

“Meemdíh wã jéihcan caá”, Jesús ã niiját

(Lc 13.25-27)

21 “Dawá weemdíh ‘Maá’, niijnít jumna yuhna, jeáboó ì juibícan niít. Wã íp jeáboó jumni ã weñat pínahdih chãjnitjeh ã maáh jumapna ì juibíbipna caá.

22 Péeni yeó jáapnadih wã íp ã maáh jumapna waadíh nit, dawá weemdíh jepahcannitjibat nin pah ì niijbípna yuh caá: ‘Maá, ma wēpatjĩh ma naáwát dih jwiít jwĩ naóh yapanap jĩ. Ma wēpatjĩh nemépwádih jwĩ bacat túutap jĩ. Cãacwãjeh ì jéih chãjca naáhdih ma wēpatjĩh jwĩ chãj júutap jĩ’, ì niijbípna yuh caá.

23 Obohjeéhtih, ‘ì yeebdíh wã jéihcan caá! ì yeejép chãjnitjeh ñi jumna caá! Pánih jumnit, wã pebhna ñi waád jũóhca bojó’, queétdih wã niij jepahbipna caá”, Jesús át niijíp wat jĩ.*

Chéne muú teonit naáwát (Lc 6.47-49)

24 “Ded wã bohéatdih joí jepahna, muú chãj pooni panihni ã jumna caá. Túi jenah joiní jwumáp baácdih numah baád waadánit, áih jagápdih ã túi dodhdop be.

25 Caán muúdíh ã péaat túttimah, búdí mah jũóh, muj búdí daab béj, búdí johlitbut ã jũúwúp be. Páant tubit ã johochah yuhna, caán muú numah dodhni jumna, ã áaccap be.

26 Obohjeéhtih, ded wã bohéatdih joiná yuhna, jepahcan, túi jenah joicánni muú chãjni panihni caá ã jumap. Caánboó óonjihbitjeh baád waadánit, áih jagápdih ã dodhdop be.

27 Caán muúdíh ã péaat túttimah, mah búdí jũóh, muj daab béj, búdí johlitbut ã jũúwúp be. Pánih búdí ã johochah, caán muú áacna, búdí ã yáanap be”, Jesús át niijíp wat jĩ.

28 Páant ã niij naáwáchah joiná, cãacwã ìt joí wáhi bejep wat jĩ.

29 “Caán túi jéihni pah jwiít dih ã niij bohéna caá. Moisés ã watatjidih bohénit páant ìpĩ niij bohécan caá.

* 7:20 Mt 12.33 * 7:23 Sal 6.8 * 7:29 Mr 1.22;

Pánih bohéna, caánboó yoobópdih tigaá maáh ã jumup”, ãt míc niijíp wut jĩ.*

8

Bácah moópndih ã booaat (Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

1 Páant niij naóh bohé péanit, Jesús jeé ñaj yacapboó cháudniji ã bohénitdih ãt numah dei bejep wut jĩ. ã dei bejehah ennit, dawá ãjeéh ãt péé bejep wut jĩ.

2 Páant ã bejehah, bácah moópni jwááhnit, bódicha caj yoh ñajnit, nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Maá, ma booaíhna, weemdih ma jéih booa caá, Jesús dih ãt niijíp wut jĩ.

3 —**júu!** **Wēinit meemdih wã booa caá**, caandih teo jáhanit, ãt niijíp wut jĩ.

Páant Jesús ã niijíchahjeh, ã moopát ãt ñuumáh bejep wut jĩ.

4 —**Meemdih wã booaatjidih bitadih ma naóhca bojoó.** Pánih naóhcan, sacerdotedihjeh naawádih ma bejeé. Caanná juibínit, míh bácah ã ñuumátjidih ma júutú. Moisés ã wutatji pah sacerdotewã ã cáo wúhat pínah niijná, chéne jopwádih ma wúhuú, Dios meemdih ã booaatjidih ã jéihyat pínah niijná. Túttimah, ma déewájeéh ma jwáub jumuchah, ã **túibipna caá**,* Jesús caandih ãt wēp niijíp wut jĩ.

Soldadowã ã maáhdih teo wáhnidih Jesús ã booaat (Lc 7.1-10)

5 Túttimah, Jesús Capernaum tútchina ã juibínachah, Romano cien soldadowã ã maáh ã pebh juibínit, nin pah caandih ãt niijíp wut jĩ:

6 —Maá, weemdih ma teo wáacá. Weemdih teo wáhni bádí wáanna, wíih muúboó ã lajna caá. Áih bácah jwioní ã jumuchah, bádí tabanit, ã jéih bejcan caá, Jesús dih ãt niijíp wut jĩ.

7 —**Caandih booaadih wã bejmi caá**, Jesús caandih ãt niij jepahap wut jĩ.

8-9 —Obohjeéhtih, Maá, wíih muúná ma bejcah, ã túimi nacaá. Weem cháh wēpni ma jumuchah, ‘Wíih muúdíh ma waád júúwá’, niijni dée nihcan caá. Ma naawáchahjeh, weemdih teo wáhni ã boobipna caá. Wã chah jumnit bita maáta weemdih ã wutna caá. Weembút soldadowádih wutni caá. Biíc dih ‘Ma bejeé’, wã niijíchah, ãpí bejna caá. Biíhdih ‘Ma júúwá’, wã niijíchah, ãpí júúhna caá. ‘Nindih ma chãjaá’, wã niijíchah, páant ã chájna caá. Weém wutni jumna, meembút wutni ma jumadidih wã jéihna caá. Ma wutat pahjeh weemdih teo wáhni ã boobipna caá, soldadowã ã maáh Jesús dih ãt niijíp wut jĩ.

10 Páant ã niijíchah joí wēnit, Jesús ãjeéh péenitdih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—**Yoobópdih yeebdih wã naóhna caá.** Nin soldadowã ã maáh judío nihcan yahna, Dios dih ã túi jenah joiná caá. Caandih teo wáhnidih wã booaat pínahdih ãt jéihyep taga. Weemdih caán ã túi jenah joyát pah, ded judío biíc yoobó jenah joinídih wã en jwuhcan caá.

11 Yeebdih wã naóhna caá. Péeni láa bita judíowã nihcannit, nihat baác dih moón Dios dih túi jenah joinít, jeáboó Dios ã maáh jumapna dawá ã juibíbipna caá. Caanná jumnit, Abraham, Isaac, Jacob biíc dih ã jeémpbipna caá.*

12 Obohjeéhtih, judíowã Dios ã maáh jumapna bejnit déejidih, yeejép dapúnapboó ã wahbipna caá. Caanná ã wáhnitboó bádí jígahnit, ã iih maodih ã néeh chãác juibípna caá, Jesús ãt niijíp wut jĩ.*

13 Páant queétdih niij péanit, soldadowã ã maáhdih nin pah ãt jwáub niijíp wut jĩ:

—**Míih muúná ma jwáub bejeé.** Meemdih teo wáhni booni ã jumna caá. ‘Jesús caandih ã booaipna caá’,

* 8:4 Lv 14.1-32 * 8:11 Lc 13.29 * 8:12 Mt 22.13; 25.30; Lc 13.28

ma niŷ jenah joyát pahjeh ã yapna caá, Jesús caandíh át niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchahjeh, ãih muúboó jumni caandíh teo wāhni át boonap wut jĩ.

*Pedro chudhdih Jesús ã booaat
(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)*

¹⁴ Páant niŷ péanit, Jesús ã bohénitdih át jwúub numah bejep wut jĩ, páant mantih. Pánih bejna, Pedroíh muúná juibínit, ít waad béjep wut jĩ. Pánih waad béjnit, Pedro chudh búdí pahat wanna, mi ñajat chóoboó mi ñajachah, Jesús át enep wut jĩ.

¹⁵ Pánih ennit, miíh téihyadiah ã teo jāhanachahjeh, pahat át dúucachah bejep wut jĩ. Páant ã dúucachah joinít, caántboó ñah ñahnit, Jesús dih jeémát mit wāhup wut jĩ.

*Dawá wannitdih Jesús ã booaat
(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)*

¹⁶ Tōo ñáh jūwáchah, dawá nemép caolih jumnitdih í chéenwā Jesús ã jumni muú jóocmant ít ub juibínap wut jĩ. Páant í ub juibínachah ennit, Jesús wā ít bac bejep wut jĩ. Pánih bac bejnit, Jesúsboó nemépwādiah ã bac bejat tútuchahjeh, cāacwāih bácahmant ít bac bejep wut jĩ. Bita tubáp chūhñitdihbut Jesús át booa beedánap wut jĩ.

¹⁷ Páant ã chājachah, Dios naáwátdih naóh yapani Isaías ã niijátji pah át yapap wut jĩ. “Jwī tubáp chūátdih, jwī wunatdihbut jġgah ennit, át boonap taga”, Isaías át niŷ daacáp tajĩ.*

*Biquína Jesús dih í péelhat
(Lc 9.57-62)*

¹⁸ Dawá Jesús pebh í juí ñahuchah ennit, Jesús ã bohénitdih nin pah át niijíp wut jĩ:

—**Chóbe conanaáboó jwī chúuh bejjĩh,** át niijíp wut jĩ.

¹⁹ Páant niijnít, jġlitna í dei bejchah, Moisés ã watatjidih bohéni Jesús dih jwāáhñit, nin pah át niijíp wut jĩ:

—Bohéni, deyoób ma bejchah, weembút majeéh wā bejmi caá, át niijíp wut jĩ.

²⁰ —**Jia mujjiowā íih muú pínah íitnadiah í bíbohna caá. Jwébehwābut íih yécanadiah í bíbohna caá. Obohjeéhtih, weémboó nihát cāacwā úd jeñé, wíih muujéh pohba wā bíbohcan caá. Pánihna, wājeéh ma jūwáchah, búdí buwat meemdíhbut ã jumbipna caá,** Jesús caandíh át niŷ jepahap wut jĩ.

²¹ Páant ã niijíchah joinít, biíh jwuh nin pah át niijíp wut jĩ:

—Maá, majeéh weembút wā bejmi caá. Obohjeéhtih, wā bejat pínah jātih wā íp ã wunuchah, ãih bácahdiah wā yohat pínah niijná, ‘Ma chāo jwūhū’, weemdíh ma niijí. ã wunuchah yoh péanit, majeéh wā bejbipna caá, át niijíp wut jĩ.

²² —**Weemdíh náahcannit wannit panihnit jumna, queétboó wannitdih í yoho naáh. Obohjeéhtih, meémboó wājeéh jumni pínah buu ma jūwáwá,** Jesús caandíh át niijíp wut yah jĩ.

*Búdí johlit nolihatdihbut ã yayáat
(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)*

²³ Páant niŷ péanit, jġlitboó dei juibínit, búdí jāáj chóodih ã bohénitdih át numah waadáp wut jĩ.

²⁴ Íimdih í chúuh bejchah, Jesúsboó át ūwah bejep wut jĩ. Pánihna, íim tac yoób í buug lājachah pohba, Jesús ã ūwat pónih, búdí johlit át jūwáwáp wut jĩ. Páant búdí nolihat ã jumuchah, ít daábíhip wut jĩ.

²⁵ —**Maá, jwiútdih ma teo wáacá! jDaabná caá jwī chājap! ít niŷ wacup wut jĩ.**

²⁶ Páant í niŷ wacuchah, jáanit, Jesús queétdih nin pah át niijíp wut jĩ:

—**¿Dépanih tīgáá búdí ñi úum? Weemdíh túi jenah joiná, ñita úumcan tagáá,** át niijíp wut jĩ.

Páant niijnít, ñah ñahnit, johlit, nolihatdihbut jāihnit, “**Ma yayáá**”, át niijíp wut jĩ. Páant ã niijíchahjeh, johlit nolihatbut bíicmantjeh át yayáh bejep wut jĩ.

* 8:17 Is 53.4

27 Páant ā yapachah, en wáhi bejnit, queétjeh nin pah ít míic niijíp wut jĩ:

—¿Dedé cãac tigaá nin? Ā naáwáchahjeh, johlit, nolihatbut ā yayáh bejna caá, ít niijíp wut jĩ.

Gadara baácdih moón nemép caolih jumnitdih Jesús ā booaat (Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

28 Páant ā yapat túttimah, Gadara baácna ít chúuh juibínap wut jĩ. Caanná ĩ chúuh juibínachah, chéne neoná cãac yohopmant Jesúsdihi ít jwááh dei júúwúp wut jĩ. Queét nemép caolih jumnit, tabit tac behnit ĩ jumuchah, caanná cãacwā ĩpĩ bejcap wut jĩ.

29 Pánihna, Jesúsdihi jwááh dei juibínit, nin pah ít niij náacáp wut jĩ:

—¿Meém Dios wúúh, dépanih chãjadih júóh tigaá ma chãj? ¿Dios ā peéh chãjat pínah ā judh jwuhuchah yuhna, jãtíh jwiútdih peéh chãjadih júóhñit beé ma chãjap? ít niijíp wut jĩ.

30 Yúúpbit dawá momo múúwā bid jeémpna ít chãjap wut jĩ.

31 Pánihna, queétdih ennit, nemépwā nin pah Jesúsdihi ít niijíp wut jĩ:

—Jwiútdih bacat túutna, cot múúwādihi ma waadát túutá, ít niijíp wut jĩ.

32 —**Júú, caán láa bácah ñi bejeé,** Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

Páant ā niijíchahjeh, queét cãacwāíh bácahmant bacnit, múúwādihi nemépwā ít waadáp wut jĩ. Páant ĩ waadáchah, wépép ñáo dei bej, ímna búúg báah bejnit, múúwā ít chíic wan beedáh bejep wut jĩ.

33 Páant ĩ yapachah enna, búdí úumnit, queét múúwājidihi en daonítboó íih tútchina ít ñáo jweí jwúub bejep wut jĩ. Pánih ñáo jwúub juibínit, múúwā ded pah ĩ yapatjidihi, nemép caolih jumnitdihbut ded pah Jesús ā booaatjidihi ít naóh peetép wut jĩ.

34 Páant ĩ naáwáchah joinít, nihat caán tútchidihi moón Jesúsdihi enedih ít bejep wut jĩ. Pánih juibínit, caandíh

náahcan, íih baácmant Jesúswādihi ít jwúub bejat túutap wut jĩ.

9

Jéih yoocannidih Jesús ā booaat (Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

1 Páant ĩ jwúub bejat túutuchah joinít, íih jááj chóona waadnit, Jesúswā ít jwúub chúuh bejep wut jĩ. Pánih chúuh bejnit, Jesús āpĩ juibíni tútchina ít jwúub juibínap wut jĩ.

2 Caanná ĩ juibínachah, caanjíh moón jéih yoocannidih ā ñajat chóojíh Jesús pebhna ít beo juibínap wut jĩ. “Jesús nindih ā jéih boobipna caá”, ít niij jenah joyóp wut jĩ. Páant ĩ niij jenah joyátdih jéihñit, jéih yoocannidih nin pah Jesús át niijíp wut jĩ:

—**Ma weñeé. Ma yéejatdih meemdíh wā yohna caá,** át niijíp wut jĩ.

3 Páant ā niijíchah joinít, biquína Moisés ā wutatjidihi bohénit nin pah ít niij jenah joyóp wut yuh jĩ: “Dios-jeh yéejatdih ā jéih yohna caá. Nin cãacjeh jumna yuhna, páant niijná, ‘Dios wā jumna caá’, niij yeena caá ā chãjap”, ít niij jenah joyóp wut jĩ.

4 Páant ĩ niij jenah joyátdih jéihñit, nin pah Jesús queétdih át niijíp wut jĩ:

—¿Dépanih tigaá páant yeejép ñi jenah jói?

5 ‘**Ma yéejatdih wā yohna caá,** wā niijíchah joinít, weemdíh jéihcan yuhna, ‘Yeeni caá’, ñi niij jenah joiná caá. Obohjeéhtih, ‘Ñah ñuhñit, ma yáac chüi bejeé’, wā niijíchah, caán ā bejchah ennit, wā niiját yoobópdihi ā jummatdih ñi jéihbipna caá. Pánih jéihna, yéejat yohat wépat wā bíbohatdihbut ñi jéihbipna caá.

6 **Weém nihat cãacwā úud jeñé, nin baácdih moondíh jéih boonanit, ĩ yéej chãjatdihbut wā jéih yohna caá. Pánih tibeé Dios weemdíh ā wah deyanap jĩ, cãacwā ĩ yéejatdih wā yohat pínah niijná. Pánihna, caán wépatdih wā bíbohatdih yeéb ñi jéihyat pínah niijná, nin pah wā chãj júutbipna caá,** át niijíp wut jĩ.

Páant niij péanit, jéih yoocannidih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Ma ñah ñahúú. Ma ñajat chóodih úbnit, míh muúboó ma jwúub bejee, át niijíp wat jĩ.

⁷ Páant ã niijíchah joinít, jéih yoocanniji ñah ñahnit, áih muúboó át jwúub bejep wat jĩ.

⁸ Páant ã boanachah ennit, cáacwā ít en wáhi bejep wat jĩ. Pánih en wáhi bejnit, Dios Jesúsdi h búdei wēpat ã wáhatdih jéihnit, Diosdih búdei ít wēi naáwáp wat jĩ.

*Jesús Mateodih ã jūúwát tútat
(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)*

⁹ Pánih booa péaniji caán muumánt bac bejnit, Jesús ã bohénitdih át jwúub numah jib bejep wat jĩ. Pánih bejnit, caanmánt jūóhnit, weém Mateo pebh í juyáp jĩ. Romanowā í maáta í úbát túttni dinerodih úbh wūhni wā jumap jĩ. Pánihna, caán láa wíh tewat tólihboó wā chúudap jĩ. Caanjíh wā chúudachah ennit, nin pah weemdíh Jesús ã niijíp jĩ:

—Wájeéh ma péé jūúwá, ã niijíp jĩ.

Páant ã niijíchah joinítjeh, ñah ñahnit, ájeéh wā bejep jĩ.

¹⁰ Túttimah, Jesús wādi h wíh muúboó numah jeémédih wā bejep jĩ. Weem páh dawá dinerodih úbh wūhnitdih, bita “Yeejépwā caá”, í niijnítidihbut wā numah jeémép jĩ.

¹¹ Páant queét biíc di h jwí jeéméchah ennit, biquína fariseowā jwiít Jesús ã bohénitdih nin pah í niij jūihñap jĩ:

—¿Dépanih tigaá ñíh bohéni dinerodih úbh wūhnit, yeejépwā chājnit biíc di h ã jeémp? í niijíp jĩ.*

¹²⁻¹³ Páant í niijíchah joinít, Jesúsboó queét fariseowādi h nin pah ã niij jepahap jĩ:

—Tubúp chūúhcannit cohnidih ípĩ bidcan caá. Wannitjeh caá caandíh í bidip. Pánihat pah ‘Weém yéejat wihcanni caá’, niij jenah joinít, teo wáacni pínahdi h ípĩ bidcan caá. Obohjeéhtih, ‘Wā yéejatdih jīgahnit, wā tút numíhna caá’, niij jenah joinít caá teo wáacni pínahdi h í bidip. ‘Jwiít yeejépwā caá’, niij jenah joinítidihjeh teo wáacadih wā jūúwáp be, í yéee

chājatdih cádahnit, táiniboodíh í tút numát pínah niijná. Dios naáwát di h naóh yapani ã niij daacátjidi h yeebdíh jéihyat caá náahap. ‘“Nuñúpwādi h ñi mao cáo wáhatdih weém wā náahcan caá. Obohjeéhtih, bitadi h ñi jīgah en teo wáacatdih caá yeebdíh wā náah yacap”, Dios ã niijná caá’, át niij daacáp tajĩ.* Caán ded pah ã daacátjidi h jéihyat tút niijná, ñi jwúub bohénaá. Caán ã daacátji pah, jīgah ennit, weém cáacwādi h teo wáacadih wā jūúwáp be, ã niijíp jĩ.

Jeémp jwúhcatdih Jesúsdi h í úbh joyát

(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Túttimah, Juan Daabáni ã bohénitboó jwí pebh joinít, nin pah Jesúsdi h í niij úbh joyóp jĩ:

—Jwiít Juan ã bohénit, jwí nuowā í watat pah jwípwí jeémp jwúhcan caá. Fariseowābut biíc yoobó ípĩ chājna caá. ¿Dépanih tigaá ma bohénitboó páantjeh í jeémp? Jesúsdi h í niijíp jĩ.

¹⁵ —Nin pah caá ã jumap: Téihya chéoni ã numah jeémpnit biíc di h ã jam jwúhachah, jīgahcan, ípĩ táí wēi jeémpna caá. Obohjeéhtih, caán téihya chéonidih bita í úb bejat túttimah, jīgahnit, íta jeémp jwúhcan tagaá. Weém caán téihya chéoni panihni wā jumna caá. Pánihat pah tigaá wā bohénit wájeéh jumna, wēinit, páantjeh í jeémpna caá. Obohjeéhtih, bita weemdíh í úb bejat túttimah, wā bohénitjeéh wā wihcah, caán láa jīgahnit, í jeémp jwúhcan níit, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

¹⁶ Pánihna, ded pah jwí nuowā í watatji áih jáap bohéatjíh fariseowā í widíhichah enna, Jesús queétdih nin pah ã jwúub niij bohénap jĩ: “Jáap yégueh chóo chocca naáh chóojíh máa yégueh chóodih nah wai búudhdát ã náahcan caá. Páant ñi chājachah nihna, caandíh ñi chocat túttimah, jínt bejna, máa chóodih chah áta yewa tagaá. Páant tigaá jwí nuowā í naáwátjidi h wíh jáap bohéatjíh wid naóhcat caá náahap.

* 9:11 Lc 15.1-2 * 9:12-13 Os 6.6; Mt 12.7

17 Pánihat dée, pah jwuhcanni iguúh macdih nãúp chóojih í chãjniji máa wuh wuúhdih yáacat ã náahcan caá. Páant ñi yáacachah nihna, iguúh mac pahna, máa wuh wuúh jéih yúhcan, áta yewah bej tagaá. Páant ã yewechah, chénat pah áta buud tagaá. Pánihna, jáap macdih, jáap wuh wuúhboó yáacat caá náahap. Páant ñi yáacachah, iguúh mac, caandih yáacni chóobut ã túi jumbipna caá. Pánihat pah, wíh jáap bohéat jwí nuowã í naáwátjijih wid naóhcat caá náahap”, ã niijíp jĩ.

Áih yéguéh chóodih juí, teonih, Jairo nuumndíhbut Jesús ã booaat (Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

18 Wíh nuúboó páantjeh jwí jumuchah, jwiít judíowã jwí míc wáacat muudih en daonít í maáh ã waád juyúp jĩ. Waád junít, Jesús pebh bódicha caj yoh ñajnit, nin pah ã niijíp jĩ:

—Wã nuúm jáantjeh mi wunah bejep be. Obohjeéhtih, caántdih ma teo jáha booaat túut niijná, wãjeéh ma júúwá. Páant ma teo jáhanachah, mi jwúub boobipna caá, Jesús dih ã niijíp jĩ.

19 Páant ã niijíchah joinít, Jesús wíh nuúboó jeémp cháudniji, ñah ñuhnit, ájeéh ã bac bejep jĩ. Jwiít ã bohénitbut íjeéh jwí bejep jĩ.

20-21 Pánih bejnit, namádih jwí bejehah, cáacwã cãtíh biíh wili wunnih mit jumup tajĩ. Caánt doce jópchi mácanihat panihat wunnih, “Jesúh yéguéh chóodihjeh juibí teona, wã boobipna caá”, mit níj jenah joyóp wut jĩ. Páant níj jenah joinít, Jesús tãahmant júóhnit, áih yéguéh chóo yapatbitdih mit juí tewep tajĩ.

22 Páant mi juí tewatdih jéihna, tac púud ennit, Jesús caántdih nin pah ã niijíp jĩ:

—Nuúmú, ma weñeé. Weemdih túi jenah joinít, ma boona caá, ã niijíp jĩ.

Páant ã niijíchahjeh, mit boonap tajĩ.

23 Tãttimah, jwiít Jesús biíc dih maáih muuná jwí waád juibínap jĩ.

Pánih waád juibínit, chíó póojnitdih, dawá ñaac jünít dihbut jwí enep jĩ.

24 Páant í juñúchah ennit, Jesús queétdih nin pah ã niijíp jĩ:

—Yeéb ñi bac bejeé. Mi wuncan caá. Ñona caá mi chãjap, ã niijíp jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, “Nih yána caá ã chãjap”, niijnít, cáacwã caandih í dehwep jĩ.

25 Pánihna, queét í bac bejat tãttimah, wunnih pebhna waad béjnit, míh téihyadh Jesús át tewep wut jĩ. Páant ã tewechahjeh, boonit, mit ñah ñuhup wut jĩ.

26 Jóocmant ñuhnit caántdih ã booaat doonádih joinít, caán tãtchidih moondih ít naóh peetép tajĩ.

Chénewã jéih encannitdih Jesús ã booaat

27 Caanjih jumnitji jwúub jibidih jwí bejehah, chénewã jéih encannit neoná jwiít dih péé bejnit, nin pah í níj ej ñaacáp jĩ:

—¡David juma, Dios ã wahni, jwiít dih ma jĩgah eneé! í niijíp jĩ.

28 Páant í níj ej ñaacáchah, jwiít Jesús biíc dih biíh nuúboó jwí waad béjep jĩ. Páant jwí waad bejehah, queét jéih encannitbut í ñuún waád juyúp jĩ. Páant í waád juyúchah ennit, Jesús queétdih nin pah ã niijíp jĩ:

—‘Jwiít dih ã jéih booami nacaá’, ¿weemdih ñi níj jenah joí níit? ã niijíp jĩ.

—Páant tigaá jwí níj jenah joyóp, caandih í níj jepahap jĩ.

29 Páant í níj jepahachah joinít, íh quíbdih teo jáhanit, nin pah ã niijíp jĩ:

—‘Páant ã chãjbipna caá’, ñi níj jenah joyát pahjeh tigaá wã chãjbip, ã niijíp jĩ.

30 Páant ã niijíchahjeh, í jéih enep jĩ, buca. Pánih boonanit, Jesús nin pah queétdih ã jwúub niijíp jĩ:

—Weém buutéh yebdih wã booaat dih bitadidh ñi naóhca bojoó, ã niijíp jĩ.

31 Páant ã niijíchah yahna, bac bejnit, queétdih ded pah ã booaatjidih nihah pebhboó ít naóh peetép tajĩ.

Jéih wéhecannidih Jesús ã booaat

32 Páant ĩ bac bejchah, Jesús pebh nemép jamnidih bita ĩ ñahwat ub waád juyúp jĩ. Caán nemép caandíh át jéih wéheat túutcap tajĩ.

33 Páant ĩ ub juyúchah ennit, Jesús nemépdih ā bacat túutap jĩ. Páant ā bacat túutuchahjeh, jéih wéhecanniji ā jwúub wéhenap jĩ. Caandíh ennit, nihat ĩ en wáhi bejep jĩ.

—Nin pah yapatdih nihat jwiít Israel baácđih moón jwĩpĩ encan jĩ! ĩ míc niijíp jĩ.

34 Obohjeéhtih, fariseowā mácah ĩ míc niij wéhenap jĩ.

—Nemépwā ĩ maáh ā wēpatjĩh caá nemépwāđih ā bacat túutap, ĩ míc niijíp jĩ.*

Jesús cāacwāđih ā jĩgah enat

35 Pánihat túttimah, nihat botoni tútchina, dahwani tútchinadihbut bohé jibidih bejna, Jesús jwiítđih ā namah bejep jĩ. Tútchina yoobó naóh jib bejna, jwiít judíowā jwĩ míc wáacat munná waadnít, Jesús āpĩ bohénap jĩ. Dios ā maáh jumat túini doonáđih naóhñit, nihat caanjĩh moón tubúp chūúhñitdihbut āpĩ boonanap jĩ.*

36 Pánih bejna, dawá cāacwā owejawāđih en daoní wihcat pah yeejép yapnit, moh yéejnit ĩ jumuchah ennit, Jesús queéđđih búđí át jĩgah enep jĩ.*

37 Pánih jĩgah ennit, jwiít ā bohénitđih nin pah ā niijíp jĩ:

—Jóo dajat láa búđí tewat ā jumuchah yuhna, teonitboó daocánnitjeh ĩ jumna caá. Pánihat pah, túini doonáđih joinít pínah dawá ĩ jumuchah yuhna, queéđđih naóhñit pínahboó daocánnitjeh ĩ jumna caá.

38 Pánihna, túini doonáđih chah dawá bohénitđih ā wahat pínah niijná, Diosđih ñi úúbá, ā niijíp jĩ.*

10

Jesús doce ā naáwát túutnit pínah ĩ wātna
(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

1 Túttimah, jwiít doce ā bohénitđih bid bojnit, nemépwāđih bacaat pínah wēpat, nihat wannitđih booaat pínah wēpatdihbut jwiítđih ā wūhup jĩ.

2 Nin caá jwiít Jesús ā bohénit, ā naáwát túutnit pínah jwĩ wāt: Simón ā jumup jĩ. Caandíh Pedro Jesús ā wāt búudhdup jĩ. Ā úud Andrésbut ā jumup jĩ. Santiago, ā úud Juanjĩhbut ĩ jumup jĩ. Queét chénewā Zebedeo weh ĩ jumup jĩ.

3 Felipe, Bartolomé, Tomás, weém Mateobut jwĩ jumup jĩ. Weémboó Romanowā ĩ maáta ĩ úúbát túutni dinerodih úúbh wāhni wā jumup jĩ. Biíh Santiago, Alfeo wūúhbut ā jumup jĩ. Tadeo, Lebeo ĩ niij wāt búudhñitbut ā jumup jĩ.

4 Biíh Simón, Celote wāt jamni poómpđih bóobut ā jumup jĩ. Judas Iscariote, Jesúsđih eníhcannitđih đúó wáini pínahbut ā jumup jĩ.

Jesús doce ā bohénitđih ā wahat (Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

5 Jwiít doce ā bohénitđih ā wēpatdih wāh, biíh tútchinaboó wahna, ded pah jwĩ chājat pínahđih nin pah Jesús jwiítđih ā niij naáwáp jĩ: **“Judíowā nihcannit pebhna ñi bejca bojoó. Samaria baácboobát ñi bejca bojoó.**

6 Diosđih jéihcannit jumna, bunnít owejawā panihñit ĩ jumuchah, judíowā pebhboojéh ñi bejeé.

7 ‘Dios maáh ā jumatđih ā júutat pínah bahnijeh ā judhna caá’, queéđđih ñi niij naáwá.

8 Pánih naóhna, bácah moópñit, dawá tubúp chūúhñit, wanah bejnitdihbut ñi boanaá. Nemép caolih jamnitíh bácahmant nemépwāđih ñi bacanaá. Páant ñi chājat pínah wēpatdih yeebđih wā wāhna caá. Jíb náahcanjeh yeebđih wā wāhat pah muntih, yeebút biíc yoobó jíb náahcanjeh cāacwāđih ñi teo wáacá.

9 “Pánih bejna, dinerodih ñi ub bejca bojoó.

10 Wāh wūúh, túut numát pínah camisa, zapatos ub bejcan, íoh cajat

* 9:34 Mt 10.25; 12.24; Mr 3.22; Lc 11.15 * 9:35 Mt 4.23; Mr 1.39; Lc 4.44 * 9:36 Nm 27.17; 1R 22.17; 2Cr 18.16; Jer 50.6-7; Ez 34.5; Zac 10.2; Mr 6.34 * 9:38 Lc 10.2

nahdihbut ñi ub bejca bojoó. Ñi dawát chójeh ñi dwo béjeé. Ñi bohénit pínahboó yeebdíh ï namah jeémpbipna caá. Ñi dwo ní chío ã moopóchah, queétoó ñi túut numát pínah chóodihbut ï wühbipna caá. Queétdih ñi teo wáacat jíib, páant caá yeebdíh ï chājipna caá.*

11 “Caán tútchina juibínit, caán tútchidih jam jwahna, yeebdíh wēi jwāáhnitíh mūdihjeh ñi chāo jwúhuú.

12 Íih muná waad béjnit, ‘Dios ã túyat ñijeéh ã jumnaáh’, caán mūdih moondíh ñi niijí.

13 Páant ñi niijíchah, túinit ï jumat jíib, Dios ã túyat íjeéh ã jumbipna caá. Obohjeéhtih, táicannit ï jumachah, páant ñi niijíchah yuhna, Dios ã túyat íjeéh ã wihcan niit.

14 Yeebdíh náahcan, ï joíhcah, caán munánt ñi bac bejeé. Bac bejnit, queétdih Dios ã yohat pínahdih júutat túut niijná, ñíh zapatosdih too dugnit, caán jamni becchídih ñi péoh mao yoh jéenanaá. Pánihna, caán tútchidih moón yeebdíh ï náahcah, biíc yoobó muntih queétdihbut ñi chāj júutá.*

15 Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Peéh chājni yeó jáapdih Sodoma tútchidih moón, Gomorra tútchidih moondíhbut Dios bádí ã peéh chājipna caá.* Obohjeéhtih, queétdih ã peéh chājat chah, yeebdíh náahcannitboodíh ã peéh chājipna caá”, jwiitdih ã niijíp jíi.*

Jesúhwādh bita yeejép ï chājat pínah

16 “¡Weemdíh ñi táí joyoó! Yeéb ovejawā panihnitdih jiwā panihnit pehbboó wā wahna caá. Pánihna, jopwā pah tac behcannit, maiwā pah ñi táí yap náhninaá.*

17 ¡Ñi táí chāja chaáh! Yeebdíh eníhcannit ñi maátadih ï wühbipna caá. Jwiit judíowā jwí míc wáacat mūboó waadnít, yeebdíh ï pūibipna caá.

18 Wíhwā ñi jumat jíib, caán tútchinadih moón ï maáta pebhna, chah wēpnit maáta pebhna but yeebdíh ï ub bejbipna caá. Caanná ï ub bejchah, queétoó maátadih, judíowā nihcannit maátadihbut wíh túini doonádih ñi naóhbipna caá.

19 Páant maátadih ï wühchah, ‘Ded pah wā niiját pínahdih wā jéihcan niit’, ñi niij jenah joicá bojoó. Yeebdíh ï wüh joyóchahjeh, ñi niiját pínahdih Dios yeebdíh ã jéihyabipna caá.

20 Páant ã jéihyanachah, queétdih jepahna, yeéb ñi jenah joyátjéh ñi jepahcan niit. Dios jwí íip ã jenah joyátjih Túini Espirituboó yeebdíh ã naáwát túutbipna caá.*

21 “Caán láa, det wíhwā ï jumat jíib, biíc weh jumna yuhna, maátadih naóh yacnit, ã déedih ã mao yohat túutbipna caá. Í mana ï wehdih, ï wehboó ï mánadihbut ï mao yohat túutbipna caá.*

22 Pánihna, yeéb wíhwā ñi jumat jíib, nihat yeebdíh ï eníhcannit. Páant ï eníhcah, yeebdíh yeejép ï chājachah yuhna, weemdíh páantjeh ñi cádahcah, yeebdíh wā táí ubbipna caá, wā íip pehbboó ñi táí jumat pínah niijná.*

23 Wíh túini doonádih ñi naáwát jíib, biíc tútchidih moón yeebdíh ï yéj chājachah, biíh tútchina jwei béjnit, caanjíh moondíhbut ñi naáwá. Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Nihat Israel baácboó jamni tútchinadih moondíh ñi naóh beedáat pínah jātíh, weém nihat cáacwā úd jehé nin baácboó wā jwúb dei jūóhbipna caá.

24 “Jáap jéihni caandíh bohéni chah nihcan caá. Biíc yoobó teo wühnibut ã maáh chah nihcan caá.*

25 ‘Ded pah weemdíh bohénidih ã yapat pah muntih weemdíhbut ã yapbipna caá’, jáap jéihnidih niij jenah joyát caá náahap. Teo wühnibut ‘Ded pah wā maáhdih ã yapat pah muntih weemdíhbut ã yapbipna caá’, niij

* 10:10 1Co 9.14; 1Ti 5.18 * 10:14 Hch 13.51 * 10:15 Gn 19.24-28; Mt 11.24 * 10:15 Lc 10.4-12

* 10:16 Lc 10.3 * 10:20 Mr 13.9-11; Lc 12.11-12; 21.12-15 * 10:21 Mr 13.12; Lc 21.16 * 10:22

Mt 24.9,13; Mr 13.13; Lc 21.17 * 10:24 Lc 6.40; Jn 13.16; 15.20

jenah joyát caá náahap. Obohjeéhtih, 'Wā maáh chah jumna, caandíh yeejép ã yapat pah weemboodíh ã yapcan niít', níj jenah joicát caá náahap. Weém m̄ú m̄inah panihni, yeebboó wā pebh moon pánihnit ñi jumna caá. Pánihna, cāacwā weemdíh 'Beelzebú caá', niijná, yeeb wīhwādihbut biic yoobó yeejép ã niijbípna caá", Jesús jwiítidih ã niijíp jī.*

¿Deddih tigaá úumat náah?
(Lc 12.2-7)

26 "B̄ú láa cāacwādih wīh túini doonádih ñi naáwáchah yuhna, joíhcan, bita ã encah, yeebdíh yeejép ã chājbiipna caá. Pánih yeejép ã bih chājachah yuhna, túttimah nihát ã túi jéihbiipna caá. Yeebdíh yeejép chājnitidih ñi úumca bojoó.*

27 Pánihna, b̄ú ded pah yeebdíhjih wā bohéatdih túttimah dawá cāacwā cātíh úumcanjeh ñi naáwá.

28 Cāacwā yeebdíh maona, ñíih bácahdihjih ã mao yohna caá. Obohjeéhtih, ñíih caolihdih ã jéih maocan caá. Pánihna, det yeebdíh mao yohíhnitidih ñi úumca bojoó. Obohjeéhtih, Diosboodíh caá úumat náahap. Caanjéh tigaá ñíih bácahdih, ñíih caolihdihbut iiguípna ã jéih yohna caá.

29 "Chéne jwébehwābit bainíbitjeh ã jīb jumuchah yuhna, biícbitdih Dios ã b̄udácan caá. Dios ã watcah, caanbít ã w̄ncan niít.

30 Níih waó yoócnadih Dios jenah en beedáni jumna, ded pah ñi jumatdihbut ã túi jéih beedána caá. Pánih jéih beedána, yeebdíh ã túi jéih en daoná caá.

31 Jwébehwādih ã oyat chah, yeebboodíh ã oina caá. Pánih oinit, ã en dawátidih jéihna, ñi náhni dahwaca bojoó", Jesús ã niijíp jī.

"Weém Jesúih caá", úumcanjeh, niiját
(Lc 12.8-9)

* 10:25 Mt 9.34; 12.24; Mr 3.22; Lc 11.15

* 10:38 Mt 16.24; Mr 8.34; Lc 9.23; Jn 12.24

* 10:40 Mr 9.37; Lc 9.48; 10.16; Jn 13.20

32 " 'Weém Jesúih caá', ded bitadih ã niijíchah, weembút caandíh 'Caán wīh caá', wā íp jeáboó jumnidih wā niijbípna caá.

33 Obohjeéhtih, ded wīh jumna yuhna, 'Weém Jesúih nihcan caá', bitadih ã niijíchah, 'Caán wīh nihcan caá', weembút wā ípdih wā niijbípna caá", Jesús ã niijíp jī.*

Jesús cāacwādih chéne poómp ã chājat
(Lc 12.51-53; 14.26-27)

34 "¿Ded pah tigaá yeeb weemdíh ñi níj jenah joí? 'Áih doonádih joinít, nihát cāacwā túi biícidih ã jumbiipna caá', ¿ñi níj jenah joí niít? Obohjeéhtih, pánihcan caá. Cāacwā wā bohéatdih ã joyát túttimah, biquína wā naáwátidih ã túi wēi joyóchah, bitaboó caandíh jepahcan, queétdih ã en jūihbiipna caá.

35 Biquína behnit wā naáwátidih ã túi joyát jīb ã weh queétdih ã eníhcan niít. Behnit yaádh wā naáwátidih ã túi joyát jīb ã weh yatá queétdih ã eníhcan niít. ã chadhna yaádh wā bohéatdih ã túi joyát jīb, ã weh áana yaádh queétdih ã eníhcan niít.

36 Ded weemdíh jepahnidih ã déewā yoobát ã eníhbican nacaá.*

37 "Ded weemdíh ã oyat chah ã mánadih, ã wehdih oina, wīh nihcan niít.

38 Pánihna, cruzboó w̄anna, yeejép wā yapat pínah pah, ded wīh ã jumát jīb yeejép ã yapbiipna caá. Pánih yeejép yapatdih úumnit, jweiná, wīh nihcan niít.*

39 Ded weemdíh túi jenah joicán, bií déedih en ñinahnit, ã náahatdihjih chājna, iiguípna ã bejbiipna caá. Obohjeéhtih, ded áih pínahdih jenah joicánjeh, wā weñat pínahdih chājniboó páantjeh wājeéh ã túi jumbiipna caá", Jesús ã niijíp jī.*

Jwiítidih jīb wāhat panihni
(Mr 9.41)

* 10:26 Mr 4.22; Lc 8.17

* 10:33 2Ti 2.12

* 10:36 Mi

* 10:39 Mt 16.25; Mr 8.35; Lc 9.24; 17.33; Jn 12.25

40 “Det yeéb wíhwādhíh táí náahna, weemdíhbut í náahna caá. Pánihna, weemdíh táí náahni weemdíh wahni-dihbut ã náahna caá.*

41 Dios naáwátdih naóh yapani ã tewat jíib Dios caandíh ã táí chājbipna caá. Æ naáwátdih naóh yapani ã jumuchah enna, ded caandíh táí náahna, naóh yapanidih ã táí chājat pah Dios caandíhbut biíc yoobó ã táí chājbipna caá. Ded táini ã jummat jíib, Dios caandíh ã táí chājbipna caá. Táini ã jumuchah ennit, biíhboó caandíh táí náahna, táinidih Dios ã táí chājat pah, caandíh náahnidihbut biíc yoobó ã táí chājbipna caá.

42 Ded wíih moh yéejni ã jumuchah enna, caandíh ã babhbat pínah, bainí mahjeh ã wāhuchah yuhna, ã teo wáacatbit jíib, Dios caandíhbut ã táí chājbipna caá”, Jesús jwiítdih ã niijíp jī.

11

*Juan Daabáni ã wábh joyát tútat
(Lc 7.18-35)*

1 Páant jwiít ã bohénitdih ã naóh péaat túttimah, caán baácdih bóo tútchinadih moondíh Jesús áih táini doonádih bohénadih ã bejep jī. Jwiítbut biíh tútchinadih moondíh bohénadih jwī bejep jī.

2 Pánih bejnitji jwī jwúub juyáchah, Jesús ded pah ã chājat doonádih Juan Daabáni nemat muúboó jumni át joyóp tajī. Pánih joiníji ã bohénitdih Jesús pebhna át wahap tajī, caandíh í wábh joí enat pínah niijná.

3 Páant ã wahachah, jwī pebh jwinít, nin pah Jesúsdi h í niij wábh joyóp jī:

—Juan jwiítdih nin pah ã niij wábh joí enat tútatap be: “Wā túttimah biíh ã jūóhbiipna caá”, ¿wā niijníji níit meém? ¿Wā niijníji ma nihcah, biíhdih páñat náah níit?” ã niijíp be, Jesúsdi h í niijíp jī.

4 Páant í niij wábh joyóchah joinít, Jesús queétdih nin pah ã niij jepahap jī:

—Buu ded pah ñi joyátji, ñi enatjidihbut Juandih nin pah niij naáwádhíh ñi bejeé:

5 ‘Jéih encannitji, jéih joicánnitji, jéih bejcannitjidihbut ã boana beé. Bácah moópnitji, wunah be-jnitjidih yuh buca ã boana beé.*Moh yéejnitdih ã táí ubat pínah doonádihbut naóhna ã chājap be.*

6 Pánihna, “Ded weemdíh táí jeh nah joí cádahcannidih Dios ã wēi enna caá”, Jesús ã niijíp be’, Juandih niij naáwádhíh ñi bejeé, ã niijíp jī.

7 Páant ã niijíchah joinít, Juandih naáwádhíh í jwúub bejep jī. Páant í jwúub bejehah, Juan ded pah ã jummatdih dawá jwíjeéh péenitdih Jesús nin pah ã niij naáwáp jī: “¿Dedédih enedih bej tigaá ñipí chāj, muú wihcapboó bejna? ¿Jiwi jeémp yílip déedih johlit ã joh jwejni panihni-dih enedih ñi bejnit beé? Obohjeéhtih, Juan pánihcan beé. Det biáboó í naáwáchah yuhna, caánboó jweéhcanejeh, yoobópdih ápi naáwáp wat jī.

8 Pánih jumnidih bidcan, ¿táini yégueh duonídih enedih ñi bejnit beé? Obohjeéhtih, táini yégueh duonít maátáih muúboó ipí jumna caá. Juanboó queét pah nihcan beé.

9 Pánih jumnidihbut bidcan, ¿Dios naáwátdih naóh yapanidih enedih bejnit beé ñi chāj? Páant tigaá Juan ã jumap. Bitá naóh yapanit chah ã jumna caá.

10 Juan ã jwíih naóh waáwát pínahdih jon jātih Dios naáwátdih naóh yapani nin pah át niij naóh daacáp tajī:

‘Æ wáwhdih Dios nin pah ã niijíp be: “Ma jātih wā naáwátdih naóh waóhni pínahdih wā wahbiipna caá, meémboó ma naáwáchah joinít, cáacwā í jepahat pínah niijná”, Dios ã niijíp be’, át niij daacáp tajī. (Mal 3.1)

11 Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Nihat bitá chah Juan Daabáni ã jumna caá. Obohjeéhtih, páant ã jumuchah

* 11:5 Is 35.5-6 * 11:5 Is 61.1

yuhna, Dios ã maáh jumapna ded oboh jumniboó Juan chah ã jumbipna caá.

12 “Juan ã bohé jwíih láa buu láana, Dios ã maáh jumapboó dawá ã waadát pínahdih búdí ã bidna caá. Pánihi bidna, Diosdih táí jenah joinít, yeó jáap jumat pah chah dawá waadná caá ã chājap. Obohjeéhtih, bitaboó páant ã waadát dih íjnit, queétdih ã jāhna yuh caá.

13 Juan ã jūwát pínah jātih, ni hat Dios naáwát dih naóh yapanit-boó daácna, Moisésbut daácna, Dios ã maáh jumat pínahdih ã naóh daacáp tajī. Juanbut caandíh jih muntih ã naóh bohénap be.*

14 ‘Dios ã wahni ã jūwát pínah jātih, Elías panihni ã jūóh bípna caá’, jon jātih ã níjní tigaá Juan ã jumap. Pánihi, ‘Yoobópdih tigaá Juan ã níjní Elías panihni ã jumap’, yeebdíh níj jenah joyát caá náahap.*

15 ¡Ded molít jumna, ã táí joyó naáh!

16 “Buu láa moón weemdíh jepahcannit nin pah ã jumna caá: Yoahdih tíohnit wébít pah caá ã jumap. Tíoh cháudnit, nin pah ã níj níj míc jāihna caá:

17 ‘Jwí pelat póoj tíhwichah yuhna, yeébbó ã búdíhcan beé. Wunnitdih jwí jāí tíhwichah yuhna, ã níj wáaquíhcan beé’, ã níj míc jāihna caá.

18 Páant ã chājat pah, yeebbút bíic yoobó ã níj chājna caá. Juan Daabáni cāacwājeéh jeémpcan, poonidihbut ã níj babhcap jī. Páant ã chājcah enna, ‘Nemép caolíh jumni caá’, níj jāihnit, ã bohéátdih ã jóíhcap jī.

19 Obohjeéhtih, weém, ni hat cāacwā úd jeñé, cāacwājeéh jeémpnit, wāpī babhna caá. Páant wā chājachah ennit, ‘Eneé. Nin búdí jeémpni, babh máihni caá ã jumap. Romanowā ã wābát táutni náodih wābh wāhnit, yeejép chājnit bíicdih ã níj pej jumna caá’, níj jāihnit, weemdíhbut ã níj jepahcan caá. Páant níj jāihna, wébít pah caá ã jumap. Obohjeéhtih, ded

pah Dios ã wátat pah wā táí chājachah enna, ã jenah joyát yoobópdih ã jumatdih ã níj jāihbípna caá”, Jesús queétdih ã níj jī.

Biíh tātchinadih moón ã jepahcat (Lc 10.13-15)

20 Túttimah, biíh tātchinadih moón caandíh ã jepahcatjī jíib, Jesús queétdih ã jāihñap jī. Caán tātchinadih moón biíh tātchina chah Dios ã wēpatjīh Jesús ã chāj jūutap yuh jī. Páant ã chāj jūutachah yuhna, ã yéejatdih ã cádahcap jī. Páant ã cádahcatjī jíib nin pah queétdih ã níj jāihñap jī:

21 “¡Corazín tātchidih moón yeejép ã níj yapbípna caá! ¡Betsaida tātchidih moonbút yeejép ã níj yapbípna caá! Níih tātchinadih Dios ã wēpatjīh búdí wā chāj jūutap yuh be. Páant ã wēpatjīh wā chāj jūutachah enna, Tiro tātchidih moón, Sidón tātchidih moonbút ã yéejatdih cádahnit, táiniboodíh ã táut nūm tagaá. Jīgahna dawát chóo duonít, ã jīgahatdih jūutna, tū jōóhjíh ã míc waáh tagaá.*

22 Nin pah yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá: Peéh chājat yeó jáapdih Dios Tiro tātchidih moón, Sidón tātchidih moondíhbut ã peéh chājat chah yeébbódíh búdí ã peéh chāj bípna caá.

23 Yeebbút Capernaum tātchidih moón, ‘Jwíit chah jumnit jwí jumna caá’, ã níj míc níj jenah jóí níit? Páant níj jenah joiná yuhna, oboh jumnit ã níj jumbipna caá.* Níih tātchidih Dios ã wēpatjīh dawá láa wā chāj jūutachah yuhna, yeébbó weemdíh ã níj jepahcap be. Sodoma tātchidih Dios ã wēpatjīh páant wā chāj jūutachah nihna, caán tātchidih moón ã yéejatdih ã cádah tagaá. Páant ã cádahachah, caán tātchi páantjeh ãta jam tagaá.*

24 Yeebdíh yoobópdih wā naóhna caá. Peéh chājat yeó jáapdih Dios Sodoma tātchidih moondíh ã peéh

* 11:13 Lc 16.16 * 11:14 Mal 4.5; Mt 17.10-13; Mr 9.11-13 * 11:21 Is 23.1-18; Ez 26.1-28.6; Jl 3.4-8; Am 1.9-10; Zac 9.2-4 * 11:23 Is 14.13-15 * 11:23 Gn 19.24-28 * 11:24 Mt 10.15; Lc 10.12

chājat chah yeébboodíh búdí ã peéh chājbipna caá”, Jesús ã niijíp jī.*

“Wā pebh ñi choó jūúwá”, Jesús ã niiját

(Lc 10.21-22)

25 Caán láa nin pah Jesús jwī ípdih ã niij úúbúp jī: “Paá, meém nihat baácdih moón, nihat jeádih moondíhbut í maáh ma jumuchah, meemdíh búdí wā wēina caá. ‘Jwiit túi jéihnit caá’, niijnítdih wā bohéátdih ma beh joyát tútcap be. Obohjeéhtih, jéih jwahcannitboodíh mapí beh joyána caá. Páant ma chājachah, ‘Túina caá, Paá’, meemdíh wā niijná caá.

26 Páant tigaá, Paá, mapí wēi chājap”, ã niijíp jī.

27 Páant niij úúbh péanit, cáacwāboodíh nin pah Jesús ã niij naáwáp jī: “Dios wā íp nihat ã wēpat bíc yoobó weemdíhbut ã wāhup be.* Ded pah wā jumatdih wā ípjeh caá ã jéihyep. Biíh jéihni wihcan caá. Pánihna, ded pah wā íp ã jumatdihbut weemjéh caá wā jéihyep. Det wā ñíonitdihbut wápí bohéna caá. Jwiitjeh caá caandíh jwī jéihyep.*

28 Yeéb nihat teo wēejnít, chodóp dūonít panihnit wā pebh ñi jūúwá. Páant ñi jūúwáchah, yeebdíh wā chooát tútcbipna caá.

29 Weém bícdih túi bejnit, wā naáwátdih jenah joinít, ñi wēi jepahaá. Weém cáacwādih jīgah ennit, oboh jumni pah queétdih túi teo wáacni wā jumna caá. Páant wā jumatdih en yacnit, wā naáwátdih túi jenah joiná, túi choonít panihnit ñi jumbipna caá.*

30 Pánih choonít jumna, wā weñat pínahdih ñi chājachah, yeebdíh ã buocan niit. Búdí chodat panihnidih dūwát tútcan, ñi buujáca naáhdih yeebdíh wā wutcan niit”, ã niijíp jī.

12

Chooát yeó jáapdih Jesús ã bohénit

trigodih í úuc jeémát

(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

1 Biíh chooát yeó jáapdih Jesús jwiitdih bohé bejna, trigo wáapdih ã numah chóop yap bejep jī. Pánih bejna, jwiit ã bohénit numgáp wanna, trigodih jwī úuc jeémép jī.*

2 Páant jwī úucuchah enna, jwījeéh bejnit fariseowā íjnit, Jesúsdi h nin pah í niij jūihñup jī:

—Jwiitdih ma joi jwúhúú. ¿Dépanih tigaá jwī chooát yeó jáapdih yuhna, ma bohénit í teo? Pánih teona, Dios ã wutatdih yap yohna caá í chājap, í niijíp jī.

3-4 Páant í niijíchah joinít, “Wā bohénit í yap yohcan caá”, niiját tút niijná, Jesús queét fariseowādih nin pah ã niij bóod chuñup jī:

—Davidji ã pej jumnitjīh numgáp wanna, Dioíh muná waadnít, sacerdotewā Diosdih í wāhni jipandih ít jeémép wut jī. Obohjeéhtih, caán pan sacerdotewājeh í jeémát pínah át jumup wut jī. Dios wutna, bitadih caán pandih át jeémát tútcap wut jī. ¿Davidwā páant í chājatjidih Dios naáwátdih í daácní núdih ñi bohécannit jī? Caán pandih í jeéméchah yuhna, ‘Ñi túi chājcan beé’, Diosboó át niijcáp wut jī. Pánihat pah, buu nin trigodih úuc jeémpna, wā bohénitbut Diosdih í yap yohcan caá.*

5 Nindihbut ñi náhninaá: Dioíh muúboó teonit sacerdotewā jwī chooát yeó jáapdih ípí choocán caá. Páant í choocán yuhna, Dios ã wutatdih yap yohnit nihcan caá. ¿Páant Moisés ã wutatjidih ñi bohécannit jī?*

6 Yeebdíh nin pah niij naóhna caá wā chājap: Dioíh muúdíh wēina, caán muúboó teonit í choocáh enna yuhna, ‘Á túina caá’, ñipí niijná caá. Obohjeéhtih, caán muúdíh ñi weñat chah weémboodíh weñat caá náahap.

7 Dios naáwát nin pah ã niijná caá: ‘Numúpwādih mao cáo wāhat wā náahcan caá. Obohjeéhtih, bitaboodíh

* 11:27 Jn 3.35

* 11:27 Jn 1.18; 10.15

* 11:29 Is 30.15; Jer 6.16

* 12:1 Dt 23.25

* 12:3-4 1S

21.1-6; Lv 24.9

* 12:5 Nm 28.9-10

* 12:7 Os 6.6; Mt 9.13

ñi jġgah en teo wáacat caá wā náahap', Dios ā niijná caá.* Páant ā niijátjidih beh joiná nihna, wā bohénitdih ñita jūihcan tagaá. Queét caandíh úuc jeémpna, yap yohna ĩ chājcan caá. Pánihna, queétdih ñi jūihñat ā túican caá.

⁸ Nihat cāacwā úud jeñé, weemjéh tiguaá chooát yeó jáapdih cāacwā ded pah ĩ chājat pínahdih watni wā jumna caá, Jesús ā niijíp jġ.

*Téihya ágahnidih Jesús ā booaat
(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)*

⁹ Páant niij péa, bejnit, jwġ míc wáacat muuná jwiítidih Jesús ā numah waád juibínap jġ.

¹⁰ Caanjġh téihya ágahni ā jumap jġ. Pánihna, fariseowāboó Jesúsdi h naóh yacat túut niijná, caandíh nin pah ĩ niij úubh joyóp jġ:

—¿Ma jenah joyóchah, jwġ chooát yeó jáapdih Dios ā booaat túut niit? ĩ niijíp jġ.

¹¹ —¿Ñíh oveja íitboó ā buug yáčachah ennit, ñita jwúub ubcan taniit?*

¹² Obohjeéhtih, oveja chah caá cāacboó ā jġib jumap. Pánihna, chooát yeó jáapdih yuhna, cāacwādi h Dios ā teo wáacat túutna caá, Jesús queétdih ā niijíp jġ.

¹³ Páant niij péanit, caán téihya ágahnidih nin pah ā niij watap jġ:

—Míh téihyadi h ma yoo dawwá, ā niijíp jġ.

Páant ā niijíchah joinít, áih téihyadi h ā yoo dawwáp jġ. Páant ā yoo dawwáchahjeh, áih téihya ā túyah bejep jġ.

¹⁴ Páant Jesús ā booanachah ennit, fariseowā ĩ íj bac bejep jġ. Pánih íj bac bejnit, ded pah Jesúsdi h ĩ mao yohat túutat túut niijná, ĩt míc wéhenap wat jġ.

*Jesús ded pah ā jumat pínahdih Isaías
ā daacátji*

¹⁵ Pánihna, fariseowā caandíh ĩ mao yohíhatdih jéihna, Jesús jwiítidih biáboó ā numah bejep jġ. Páant jwġ bejchah ennit, dawá jwiítidih ĩ péenap

jġ. Páant ĩ péenachah, nihat ĩ ub jūóhnit wannitdih Jesús ā booanap jġ.

¹⁶ Pánih booanit, ded pah ā chājatdih bitadi h ā naáwát túutcap jġ.

¹⁷ Queétdih booana, jon jātih Isaías nin pah ā daacátji biíc yoobó ā chājap jġ:

¹⁸ “Dios nin pah ā niijná caá: ‘Nin wā wahni, wā oini, weemdíh ā túi teo wāhuchah, búdí wā wēina caá. Caandíh Túini Espíritudih wā wāhbipna caá, wā wēpat biíc yoobó caanbút ā bíbohah pínah niijná. Pánih jumnit, yoobópdi h wā chājat doonádi h nihat baácđi h moondíh ā naóhbipna caá.

¹⁹ Pánih naóhna, míc jūihcan, bitadi h íjacan, túinijeh ā naóhbipna caá.

²⁰ Moh yéejnit panihnitdih jūihcanjeh, ā túi teo wáacbi pna caá. Bitā jġgahnitdihbut ā weñabipna caá. Pánih jumna, cāacwā ĩ míc yéej chājatdih ámohnit, túinijeh ā chājat túutbi pna caá.

²¹ Áih túini doonádi h joinít, nihat baácđi h moón caandíh ĩ túi jepahbi pna caá. Páant ĩ túi jepahachah, queétdih ájeéh ā túi jumat túutbi pna caá’, Dios ā niijná caá”, Isaías át niij daacáp tajġ. (Is 42.1-4)

“Nemép ā wēpatjġh Jesús ā booana caá”, ĩ niiját

(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Biíh yeó jáap nemép jumnidih jwġ pebhna cāacwā ĩ ub juyáp jġ. Nemépwā caandíh enat túutcan, ĩt wéheat túutcap tajġ. Páant ĩ ub juyáchah, Jesús caandíh ā booanap jġ. Páant ā booanachahjeh, ennit, ā wéhenap jġ.

²³ Pánihatdih ennit, nihat ĩ wáhi bejep jġ. Pánih wáhinit, “¿Nin David jumma, Dios ā wahni, jwġ maáh pínahna niit?” ĩ míc niij úubh joyóp jġ.

²⁴ Obohjeéhtih, páant ĩ niijíchah joinít, fariseowāboó nin pah ĩ niijíp jġ: “Nihcan caá. Nemépwā ĩ

* 12:11 Lc 14.5

maáh Beelzebú ã wēpatjīhjah caá nemépwādh ã bacanap”, ĩ míic niijíp jī.*

25 Páant ĩ niij jenah joyátdih jéihnit, Jesús queétdih nin pah ã niij naáwáp jī: “Det biíc baácdih moonjéh yahna, míic maona, ĩta wun beedáh bej tagaá. Det títchidih moón biícwā yahna, míic maona, queébtut ĩta jweí peét bej tagaá.

26 Pánihna, Satanás, nemépwā ĩ maáh áihwādh ã bacanachah, biíc yoobó muntih áta yap tagaá.

27 Obohjeéhtih, ‘nemépwādh bacanit, ĩ maáh ã wēpatjīh ã wutna caá’, ĩ niiját yoobópdih ã jumachah nihna, ĩijeéh jamnitboó ¿déhe ã wēpatjīh tiguaá ĩpī baca? Páant ĩ bacanachah ennit, ‘ĩ túi chājna caá’, ĩpī niijná caá. Pánihna, weém páant wā bacanachah ennit, ‘Á túi chājcan caá’, ĩ niijéih niijcán caá.

28 Dios ã wēpatjīh nemépwādh wā bacanachah, Dios ã maáh wēpat ĩ cātīh ã jumna caá.

29 “Nin pahbut ã jumna caá: Wēpép newéih muaná ded nuúmíhna yahna, ã jéih waadcán caá. Obohjeéhtih, caandíh chéó péanit, áih bií déedih ã jéih ubna caá”, Jesús á niijíp jī. Páant niijná, nin pah niij naóhna át chājap wut jī: Nemépwā ĩ maáh wēpép ã jumachah yahna, Jesúsboó caandíh chah wēpni jumna, ã jéih yap yohna caá.

30 “Ded wājeéh teocanni, weemdíh en jūihni, nemépwā ĩ maáhjeéh ã jumna caá. Pánih jumna, weemdíh jepahíhndih ĩmun yóhna caá ã chājap.*

31-32 “Nin pah yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá: Det yéej chājna, Diosdih yeejép wéhena yahna, ĩ jwáub túut nuumáchah, Dios ĩ yéejatdih ã yohbipna caá. Det weém ni-hat cáacwā úud jeñédihbut yeejép wéhénit, ĩ túut nuumáchah, yeejép ĩ wéheatjidih Dios ã yohbipna caá. Obohjeéhtih, det Túini Espiritubodíh

yeejép ĩ wéhénachah, ĩ yéejatdih ã yohcan niít. Páant ĩ yéej chājatdih quíib buúdcán, Dios queétdih iiguípna ã wahbipna caá”, Jesús queétdih ã niijíp jī.*

Máa quehe ded pah ã jummat naáwát (Lc 6.43-45)

33 “Ded máa nah túini dahna ã quehechah ennit, túini nah ã jummatdih ĩ ni jéihna caá. Obohjeéhtih, biíh nah túicanni ã quehechah ennit, caan nah yeejép ã jummatdih ĩ ni jéihna caá. Pánihat pah, cáac ded pah ã jummatdih jéihíhna, ã chājatdih enat caá náahap.*

34 Yeéb maiwā panihnit tubit yeejépwā jumna, yoobópdih ĩ ni wéhecan caá.* Cáacwā ded pah ĩ jenah joyát pah biíc yoobó ĩpī wéhena caá.*

35 Pánih jumna, ded túi jenah joiní ĩpī túi wéhena caá. Obohjeéhtih, ded yeejép jenah joiníboó yeejép ĩpī wéhena caá.

36 Pánihna, Dios ã peéh chāj láa ded yeejép wéhénidih ã peéh chājbiipna caá.

37 Túi wéhénidih ‘Meém túini caá’, Dios ã niijbípna caá. Obohjeéhtih, yeejép wéhénibodíh ‘Meemdíh peéh chājat ã náahna caá’, ã niijbípna caá”, Jesús queétdih ã niijíp jī.

Jwiít cáacwā jwī jéih chājca naáhdih Jesúsdi h ĩ chāj júutat túutat

(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

38 Biíh láa muú diítboó jwī jumachah, biquína fariseowā, Moisés ã wutatjidih bohénitjīh waád junít, nin pah Jesúsdi h ĩ niijíp yah jī:

—Bohéní, jwiít cáacwā jwī jéih chājca naáhdih ma chāj júutú, meém Dios ã wahni yoobópdih ma jummatdih jwī jéihyat pínah niijná, ĩ niijíp jī.*

39 Páant ĩ niijíchah joinít, Jesús queét maátadih nin pah ã niij jepahap jī:

—Yeéb yeejépwā Diosdih náahcannit ĩ ni jumna caá. Pánihnit jumna, Dios ã wēpatjīh ĩpī chāj júutat túutna yah caá. Obohjeéhtih, yeebdíh páant wā chāj júutcan niít. Dios naáwátdih naóh yapani Jonásjidih Dios ã wēp chājat

* 12:24 Mt 9.34; 10.25 * 12:30 Mr 9.40 * 12:31-32 Lc 12.10 * 12:33 Mt 7.20; Lc 6.44 * 12:34 Mt 3.7; 23.33; Lc 3.7 * 12:34 Mt 15.18; Lc 6.45 * 12:38 Mt 16.1; Mr 8.11; Lc 11.16

pah mantih weemdihbut chäjnit, ã wēpat yeebdih ã jútbična caá. Páant bóojeh ã wēpat jútat ã jumbična caá.*

40 Pánihna, Jonásjidih búdí queéj ã jeéméchah, biíc peihcanni yeó jáap ãih wudah diítboó át jumap wat jĩ. Pánihat pah weém nihat cāacwā úud jeñéboó wunnit, jeé íitboó ĩ yohat túttimah, biíc peihcanni yeó jáap caánboó wā jumbična caá. Pánihat túttimah, wā jwúub boo pad jūwúchah, Jonás ã yapatjidih náhninit, Dios ã wēpatdih ñi jéihbična caá.*

41 Jonás Nínive tútchidih moonjidih Dios queétdih ã peéh chājat pínah doonádih ã naáwáchah, ĩ yéjatdih cádahnit, ĩt túut nuúm beedép wat jĩ. Pánihna, cāacwādih ã peéh chājat yeó jáapdih queét Nínive tútchidih moondih Dios ã peéh chājcan níit. Obohjeéhtih, Jonásji chah caá weém wā jumap. Páant wā jumachah yuhna, yeéboó weemdih ñi jepahcan caá. Páant ñi jepahcat jíb Dios yeebdih búdí ã peéh chājbična caá.*

42 Chóop yapapboó jumni baácdih moón ĩ maáh wili maáh Salomón túi jéihni ã jummat doonádih joinít, ã naáwátidih joyát túut niijná, yúpmant mit jūwúwat wat jĩ. Obohjeéhtih, caán túi jéihni ã jummat chah weémboó wā jumna caá. Páant wā jumachah yuhna, yeéboó weemdih ñi joíhcan caá. Páant ñi joíhcat jíb cāacwādih ã peéh chājat yeó jáapdih Dios yeebdih búdí ã peéh chājbična caá, Jesús ã niijíp jĩ.*

Bacaniji nemép ded pah ã jwúub waadát
(Lc 11.24-26)

43 “Nemép ĩ bacaniji, muú wihcapboó jibna, ã jummat pínah biíh muu pánihnidih ã táoh bidna caá. Pánih bidna yuhna, ã jéih bid juicán caá.

44 Pánih bid juicán, ‘Weemdih ĩ bacaniji muuná wā jwúub bejbipna caá, páant mantih’, ã míic níj jenah joiná caá. Páant níj jenah joinít, ã jwúub juí enechah, ãih muují túi tóodh ámojni

panihni ã jumna caá. Caán cāacboó ã túut nuumcáh, ãih jēc páantjeh pāa lajni panihni ã jumna caá.

45 Páant ã jumachah ennit, nemépboó bita siete ã chéenwā chah yeejép watnitdih bid wāacnit, queétdih ã numah waadná caá. Páant yeejép ĩ watuchah, ĩ waadni cāac chah yeejép chājni ã jumbična caá. Pánihat dée pah yeéb yeejépwādih ã yapbična caá”, Jesús cāacwādih ã niijíp jĩ.

Jesús ã déewā caandih ĩ bidat
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

46 Páant Jesús queétdih ã naáwát pónih, caandih míic wéheat túut niijná, ã ín ã úudwā biícidih jóocmant ĩt juyáp wat jĩ.

47 Páant ĩ juyáchah ennit, jwíjeéh jumni Jesúsdiħ nin pah ã niijíp jĩ:

—Ma enee! Meemdih míic wéheat túut niijná, ma ín ma úudwā biícidih jóocmant ĩ pāina caá, ã niijíp jĩ.

48 —Ma niiját túina caá. Obohjeéhtih, ¿Dedh tigaá wā ín? ¿Det tigaá wā úudwā? ã niijíp jĩ.

49 Páant niijnít, jwiít ã bohénitdih júatnit, nin pah ã niijíp jĩ:

—Nit caá wā ín, wā úudwā panihnit.

50 Det wā íp Dios ã náahat pah chājnitjeh wā úud, wā jwan, wā ín panihnit ĩ jumna caá, ã niijíp jĩ.

13

Waáh momni naáwát
(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

1 Caán yeó jáapjeh mantih Jesús muú diítboó jumniĵi ã bac bejep jĩ. Pánih bac bejnit, ím jwéjna jwiítidih ã numah dei bejep jĩ. Pánih dei bej, caanná juibínit, jwí chúudap jĩ.

2 Páant jwí chúudachah ennit, dawá cāacwā ã pebh míic wāac juyáchah, búdí jāáj chóodih waadnít, ã chúudap jĩ. Jwiítboó bita biícidih jwí ñuhap jĩ.*

3 ã jenah joyátjĩh queétdih bohéna, nin pah ã níj naáwáp jĩ:

* 12:39 Mt 16.4; Mr 8.12 * 12:40 Jon 1.17 * 12:41 Jon 3.5 * 12:42 1R 10.1-10; 2Cr 9.1-12 * 13:2 Lc 5.1-3

“Biíc newé, waáh momodih ã bejep be.

⁴ Páant ã waáh bojochah, biquí tíbna namádih ã buug ñájap yah be. Obohjeéhtih, waícanjeh jũóhñit, jwébehwã caán tíbnadih ã jeémp beedánap be.

⁵ Biíh tíbna jeejích yewéni baác jumapboó ã buug ñájap be. Pánih buug ñájnit, waícanjeh ã chíih jũúwáp yah be.

⁶ Pánih chíihna yuhna, yeó tãbit ã chãhachah, ñeh bainíjeh jumna, ã diib téhah bejep be.

⁷ Biíh tíbna nemép óot cãtíh ã buug ñájap be. Pánih buug ñájnit, ã chíihichah, caán nemép óotnaboó caandíh ã chíih yap bejehchah, momniboó mánahñit, ã wunah bejep be.

⁸ Obohjeéhtih, biíh tíbna táini baácboó ã buug ñájap be. Pánih buug ñájna, chíihñit, ã túi que-hep be. Pánihna, caánboó chíihni biquí wawánadih cien tíbna, biíh wawánadih sesenta tíbna, biíh wawánadih treinta tíbna ã jumap be.

⁹ ¡Ded molít jumna, ã túi joyó naáh!” queétdih ã niijíp jĩ.

Ã bohénit beh joicán, Jesúsdi h ã úbh joyát

(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Páant ã niiját túttimah, jwiít ã bohénit ã bohéatdih beh joicán, ã pebhna jubínit, nin pah jwĩ níj úbh joyóp jĩ:

—¿Dépanih tigaá cãacwãdih bohéna, ma jenah joiní naáwátjĩhjih mapĩ bohé? jwĩ niijíp jĩ.

¹¹ Páant jwĩ niijíchah joinít, Jesús nin pah jwiítidih ã níj jepahap jĩ:

—Dios jwĩ maáh yoobát jumna, ni-hat cãacwãdih ã teo wáacat pínah dooná, jwĩ déewã jon jãtjih moondíh ã jéihya jwuhca naáh doonádih buu yeéb wã bohénitdih Dios ã jéihyaat túutna caá. Obohjeéhtih, bitadih páantjeh ã jéihya jwuhcan caá.

¹² Det caán doonádih túi joinítidih chah ã jéihyabipna caá. Obohjeéhtih, det túi joicánnitboodíh bainí ã

jéihyatdih ã dúuc wáyat pah ã chãjbipna caá.*

¹³ Cãacwã quíib wihcannit dée, ded pah ã enatdih ã beh encan caá. Molít wihcannit dée, ã joiná yuhna, ã jéih beh joicán caá. Páant ã jumatdih jéihna, wã jenah joiní naáwátjĩhjih queétdih wã bohéna caá.

¹⁴ Jon jãtjih Isaías ã daacátji pah caá ã jumap.

“Nin pah caá Dios ã niijíp: “Wã naáwátidih maatápdih joiná yuhna, caandíh ñi beh joicán níit. Ded pah wã chãjatdih enna yuhna, ñi beh encan níit.

¹⁵ Ded pah wã naáwát, wã chãjatdihbut jéihíhcannitjeh ñi jumna caá. Pánih jumnit, weemdíh joíhcan, ñíh molítidih ñi nem teona caá. Wã chãjatdih eníhcan, ñi quíib ãona caá. Páant ñi chãjcan nihna, túi enna, túi joiná, túi beh joinít ñita jum tagaá. Pánih túi beh joinít jumna, túut nuumnít, weemdíh ñita bid tagaá. Páant weemdíh ñi bidichah, ñi yéejatdih yohnit, yeéb iiguípna ñi bejat déedih wãta túi úb tagaá”, Dios ã niijná caá’, Isaías át níj daacáp tajĩ. *(Is 6.9-10)*

¹⁶ “Obohjeéhtih, yeéb wã bohénitboó jéihíhñit jumna, ennit, ñi beh enna caá. Joinít, ñi beh joiná caá. Páant ñi jumachah, Dios yeebdíh ã wëi enna caá.

¹⁷ Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Buu ñi enatdih jon jãtjih moón Dioíhwã, Dios naáwátidih naóh yapan-itbut búdí eníhna yuhna, ã encap jĩ. Buu ñi joyátidihbut búdí joíhna yuhna, ã joicáp jĩ”, Jesús jwiítidih ã niijíp jĩ.*

Waáh momni naáwátidih Jesús ã beh joyát

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ “Waáh momni naáwátidih beh joyát túut niijná, nindih wã naáwáchah, ñi túi joyoó.

¹⁹ Wíih túini dooná naóhni waáh momni panihni caá. Biquína joinít

* 13:12 Mt 25.29; Mr 4.25; Lc 8.18; 19.26 * 13:17 Lc 10.23-24

namáboó bugg ñájni panihni i jamna caá. Caandih joiná yuhna, beh joicán, i jepahcan caá. Pánihna, caandih i joyát túttimahbitjeh, nemépboó jūóhnit, jwébehwā caán tíbnadih i jeémát pahjeh, queét i joyátjidih ā quíib budadána caá.

20 Bitá joinítboó, jeejéh yewéni baácdih bugg ñájni panihni i jamna caá. Caandih joinít, búdí i wēi jwuhna yuh caá.

21 Obohjeéhtih, wēi joiná yuhna, ñeh jáap bejni panihni i jamna caá. Pánihna, yeejép ā yapachah, wíihwā i jumat jíib bita queétdih i yéej chājachah, waícanjeh wíih táini doonádih i cádahna caá.

22 Bitá joinítboó nemép óotna cātíh bugg ñájni panihni i jamna caá. Caandih joinít, i jepahna yuh caá. Obohjeéhtih, nin baácdih bóodih búdí jenah joinít, bíí déedihbut búdí i bidna caá. Páant i jenah joyóchah, i joiní táini dooná pácahi panihni íih caolihboó ā jéih behcan caá. Pánihna, caandih jenah joicán, táiniboodíh i jéih chājcan caá.

23 Obohjeéhtih, bitaboó wíih táini doonádih joinít, táini baáboó bugg ñájni panihni i jamna caá. Caandih joiná, táí beh joinít, i táí jepahna caá. Pánih jepahnit jamna, Dios ā náahat pahjeh i táí chājna caá. Biquína, cien tíbna ā quehat pah, chah táini yoobát i chājna caá. Bitá, sesenta tíbna ā quehat pah, táini i chājna caá. Bitaboó, treinta tíbna ā quehat pah, nump táini i chājna caá”, Jesús jwiítidih ā niijíp jī.

Trigo cātíh yeejép yílip ā chíihat naáwát

24 “Dios ā maáh jumat nin pah ā jamna caá: Wápchi mínah áih wápchiboó trigodih ā momop yuh be.

25 Obohjeéhtih, caán, nihat ájeéh moonbút i ūwat pónih, caandih eníhcanniboó áih wápchina joinít, ā momatji cātíh yeejép yílipdih ā momop be. Mom péanit, ā bejep be.

26 Túttimah, trigo chíihnit, ā jáap quehe jūúwáchah, yeejép yílip ā jumatdihbut teo wāhnit i enep be.

27 Pánih ennit, wápchi mínah pebhna jaiibínit, nin pah i níij wábh joyóp be: ‘¿Maá, trigodihjeh ma momochah yuhna, dépanih tigaá míih wápchidih yeejép yílipbut ā chíih?’ i niijíp be.

28 ‘Weemdíh eníhcanni caandih át momop taga’, ā níij jepahap be. ‘¿Caán jāoni yílipdih jwí wai yóh jíih?’ i níij wábh joyóp be.

29 ‘Ñi wai yóhca bojoó. Caandih wainá, trigodihbut ñita wai yóh tagaá.

30 Trigo yílip bíicdih ā beh jwuhna náah. Caán trigo ā behechah, yeebdíh nin pah wā niijbípna caá: “Yeejép yílipdih ñi jwíih wáyuu. Pánih wai, nah chéopéanit, caandih ñi cáo yohoó. Pánih cáo péanit, trigoboodíh ñi bóod ubuu. Pánih bóod ub beedánit, caandih wā ámohat munná ñi ámohoó”, wā niijbípna caá’, caandih teo wāhnitdih wápchi mínah ā niijíp be”, Jesús ā niijíp jī.

*Mostaza tíb naáwát
(Mr 4.32; Lc 13.18-19)*

31-32 “Dios ā maáh jumat nin pahbut ā jamna caá: Mostaza tíb cáo tíbih pah bóo ā jamna caá. Pánih bainí tíbih jamna yuhna, caandih i momochah, chíihna, ā táí behna caá. Páant ā behechah, áih cācanaboó dawá jwébehwā ípí jaamná caá. Pánihat pah tigaá Dios ā maáh jumat. Áihwā daocánnit jwíih jumnitji, túttimah i dao béjbipna caá”, Jesús ā niijíp jī.

*Pan paááni naáwát
(Lc 13.20-21)*

33 “Dios ā maáh jumat pan paááni panihni ā jamna caá. Pandih chājíhna, yad wili trigo ojdih pamapdih yacnit, mahjéh wid, caandih paááni pínahdihbut mipí táí widna caá. Pánihna, nihat mi widniji ā táí paabípna caá. Pánihat pah tigaá Dios ā maáh jumat doonádih joinít, cāacwā i túat nūambípna caá. Queét joinítboó bitadih i jwáub naáwáchah, dawá joinít, queétbut i

túut nuumbípna caá”, Jesús jwiít dih ā niijíp jī.

Jesús ā jenah joiní naáwát najihjeh cāacwā dih ā bohéat
(Mr 4.32-34)

³⁴ Cāacwā dih bohéna, ā jenah joiní naáwát jihjeh Jesús āpī bohénap jī.

³⁵ Pánih bohéna, Dios naáwát dih naóh yapani nin ā daacát ji pahjeh biíc yoobó āpī bohénap jī:

“Nin pah Dios ā niijná caá: ‘Wā jenah joiní naáwát jih wā bohé bipna caá. Nin baác dih wā chājat túttimah, cāacwā dih wā naóh jwuhca naáhdih wā naóh bipna caá’, ā niijná caá”, āt niij daacáp tajī. (Sal 78.2)

Trigo cātíh yeejép yílip naáwát dih ā beh joyáat

³⁶ Pánih naóh péanit, jāáj chóodih chūdniji aáb jūóh nit, caandíh joiní dih “Jwī bejna caá”, niijnít, munná Jesús jwiít dih ā numah jwúub aab béjep jī. Pánih munná aab juibínit, jwiít caandíh nin pah jwī niijíp jī:

–Trigo cātíh yeejép yílip chíhat naáwát jih ma bohénachah, jwī beh joicán beé. Pánihna, jwiít dih ma jéihya naáwá, jwī niijíp jī.

³⁷ Páant jwī niijíchah joinít, Jesús nin pah ā niij jepahap jī:

–Weém, nihat cāacwā úud jeñé, wápchi mínah panihni caá. Weém Dios ā wahni jumna, trigodih momni panihni wā jumna caá.

³⁸ Nin baác wápchi panihni, Dios dih jepah nit trigo panih nit ī jumna caá. Obohjeéhtih, nemépwā ī maáhdih jepah nitboó trigo cātíh chíhni yeejép yílip panihni ī jumna caá.

³⁹ Nemépwā ī maáh wápchi mínahdih eníhcanni yeejép yílip dih momni panihni caá. Caán trigo ā behechah, ī bóod ub láa, péeni yeó jáap panihni caá. Ángelwā caán trigodih yeejép yílip dihbut bóod ubnit panihnit ī jumna caá.

⁴⁰ Trigodih ubnit, yeejép yílipboodíh ī wuí cáwat pah péeni yeó jáap dih

nemépihwā dih iiguípboó ī yohbipna caá.

⁴¹ Weém nihat cāacwā úud jeñé, wíih ángelwā dih nin baácboó wā wahbipna caá, wíih cāacwā cātíh yeejép chājnit, yéej chājat túatnit dihbut ī ub bejat pínah niijná.

⁴² Pánih ub bejnit, queédih iiguípboó ī yohbipna caá. Caán iiguípboó jumna, jīgah nit, queétjeh ī míic néeh chāác juibípna caá.

⁴³ Dioíhwāboó jwī íip Dios biíc dih ā maáh jumapboó ī jumbipna caá. Caanjíh jumna, yeo páh túi yeh iigní panih nit, maáta ī jumbipna caá.*; Ded molít jumna, ā túi joyó naáh! Jesús jwiít dih ā niijíp jī.

Búdí jíb jumnidih bihni naáwát

⁴⁴ “Dios ā maáh jummat wápchiboó búdí jíb jumnidih ī baad bíhni ji panihni ā jumna caá. Biíc newé caán wápchi mínahdih teo wāhna, caán búdí jíb jumnidih bid junít, búdí wēina, ā jwúub bihip be, páant muntih. Pánihna, caandíh búdí náahna, áih bií déedih jíb chāj beedánit, caán jíibjīh wápchidih ā jíib chājap be. ‘Buu caán wápchi wíih ā jumuchah, caánboó wā bid juníjibut wíihjeh ā jumna caá’, wēinit, ā míic niijíp be. Dios ā maáh jumapboó ñi waadát pínah caán búdí jíb jumni panihni ā jumna caá”, Jesús ā niijíp jī.

Búdí jíb jumni perla wāt jumni naáwát

⁴⁵ “Dios ā maáh jummat nin panih nitbut ā jumna caá. Búdí jíb jumni jeé tíib dée perlas wāt jumni tíibnadh jíib chājniboó chah jíib jumni perlas tíibnadh nihat pebhboó ā bid bejep be.

⁴⁶ Chah búdí jíb jumni tíib dih bid junít, caandíh jíib chājíhna, nihat áih bií déedih jíib chāj wāhdih ā bejep be. Pánih jíib chāj wāh beedánit, caán búdí jíb jumni tíib dih ā jíib chājap be. Caán tíib dih búdí ā náahat pah, Dios ā maáh jumapboó waadát pínahdih chah bidat caá náahap”, Jesús ā niijíp jī.

* 13:43 Dn 12.3

N̄no naáwát

47 “Dios ã maáh jumat nin pahbut ã jumna caá. Cãacwã queejwãdih jũut maona, ñhodíh ï yoh báahanachah, queejwã jumat yoobó ïp̄i chãúhna caá.

48 Páant dawá ï chãúúchah, nihat queejwãdih ím jwëejna ub ñáan juibínit, túinitdihjeh ï ñíona caá. Pánih ñíonit, ïih wãhnaboó ïp̄i mao yacna caá. Obohjeéhtih, jeémpca naáhwãboodíh ïp̄i yohna caá.

49-50 Pánihat pah, péeni yeó jáapdih ángelwãboó cãacwãdih ï ñíobipna caá. Yeejépwãdih ñíonit, iiguípna ï yohbipna caá. Caán iiguípboó jumna, jĩgahnit, queétjeh ï míic néeh chãác juibípna caá”, Jesús jwiútdih ã niijíp jĩ.

Máa bohéat, jáap bohéat

51 Páant niij péanit, Jesús jwiútdih nin pah ã niij wãbh joyóp jĩ:

—¿Butéh wã bohéatdih ñi beh joinít beé? ã niijíp jĩ.

—Jwĩ beh joiná beé, caandíh jwĩ niij jepahap jĩ.

52 Páant jwĩ niij jepahachah joinít, jwiútdih nin pah ã jwúub niij naáwáp jĩ:

—Det Moisés ã wutatjidih bohénit Dios ã maáh jumatdihbut bohéna, máadih, jáapdihbut cãacwãdih ï jéih bohéna caá. Queét bohénit m̄úú mínah panihnit caá ï jumap. Caán, bitadih teo wáacat túut niijná, ãih m̄úúdíh jumni túnidih ub bacanit, jáapdih, máadihbut queétdih ã jéih wãhna caá, Jesús jwiútdih ã niijíp jĩ.

Nazaret tútchiboó ï bejat

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

53 Páant ã jenah joiní naáwátnajĩh bohé péanit, Jesús jwiútdih ã namah bejep jĩ.

54 Pánih bejnit, ã behni tútchina jwĩ juibínap jĩ. Caanná juibínit, jwiútdih judíowã jwĩ míic wáacat m̄uná waadnít, caanjĩh jumnitdih ã bohénap jĩ. Páant ã bohénachah joiná, joí wáhi bejnit, nin pah ï míic niij wãbh joyóp jĩ:

—¿Dedmant tigaá nin bohéatdih ãt joí? ¿Dépanih tigaá ã túi jéih beedá? Dios ã wëpatjĩh jwiútdih cãacwã jwĩ chãjca naáhdih ãp̄i chãjna caá.

55 ¿Nin máa teoni wãúh nihcan niútdih? ¿Á íin María nihcan niútdih? ¿Santiago, José, Simón, Judas, ã úudwã nihcan niútdih?

56 ¿Yad jumna yaádh nin tútchidih jwĩjeéh jumnit nihcan niútdih? Pánihna, jwiútdih jwĩ jumat pahjeh jumni tigaá ã jumap. ¿Pánih jumna yuhna, nin bohéatdih dee tigaá ãt joí? ï niijíp jĩ.

57 Páant niij jenah joinít, íjna, caandíh ï náahcap jĩ. Páant ï náahcatdih enna, nin pah queétdih Jesús ã niijíp jĩ:

—Dios naáwátidih naóh yapanidih bita ïp̄i wëi joiná caá. Páant ï wëi joyóchah yuhna, ãih tútchidih moón, ã déewãboó caandíh ïp̄i joíhcan caá. Pánihna, ninjĩh wã behechah ennitji, weemdíh ñi joíhcan caá, ã niijíp jĩ.*

58 Caandíh ï joíhcan enna, caán tútchidih Dios ã wëpatjĩh daocánni láajeh Jesús ã chãj jũutap jĩ.

14*Juan Daabáni ã wunat*

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

1 Caán láa Herodes, Galilea baácđih moón ï maáh, Jesús ded pah ã chãjat doonádih ãt joyóp wut jĩ.

2 Pánih joinít, caandíh teo wãhndih nin pah ãt niijíp wut yuh jĩ: “Wã maoniji Juan Daabáni ãt jwúub boo pud jũóh tagaá. Pánih jwúub booni jumna, jwiútdih cãacwã jwĩ jéih chãjca naáhdih ãt chãjap taga”, ãt niijíp wut jĩ. Jesúsđih “Juan tigaá”, ãt niij jenah joyóp wut yuh jĩ.

3-5 Juandih ã mao yohat tútat pínah jãtíh, Herodes ã úud Felipe áadih ãt bíbohó wut jĩ. Páant ã chãjat doonádih joiná, Juan Daabáni Herodesđih nin pah ãt niij jũihñap wut jĩ: “Ma úud áadih dúuc wái áa jumna, Dios ã wutatdih yap yohna caá ma chãjap”, ãt niijíp wut jĩ.*

* 13:57 Jn 4.44 * 14:3-5 Lv 18.16; 20.21

Páant ã niiját jíib Herodes caandíh át mao yohíhip wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, “Juan Dios naáwátdih naóh yapani ã jumna caá’, judíowã ĩ niij jenah joiná caá. Pánihna, caandíh wã mao yohat túutuchah, queét weemdíh ĩta ĩj tagaá”, niij jenah joinít, queétdih át úumap wut jĩ. Pánih úumna, Juandih mao yohcanjeh, caandíh teonit, chéwat túutnit, nemat muúboó át nemat túutap wut jĩ. Yad Herodías mi wutuchah joinít, páant át chãjap wut jĩ.*

⁶ Pánihat túttimah, Herodes ã cáac jumni yeó jáapjidih náhninit, numah jeémát át chãjap wut jĩ. Pánih chãjnit, caanjĩh jumnit ĩ enechah, ã aá nuúm mit eo júutap wut jĩ. Páant mi eo júutuchah enna, Herodesboó búdí át weñep wut jĩ. Pánih wēnit, caántdih nin pah át niijíp wut jĩ:

⁷ —Dios ã enechah, meemdíh yoobópdi h wã naóhna caá. Dedé ma náahatdih weemdíh ma wúbúchah, meemdíh wã wãhbipna caá, caántdih át niijíp wut jĩ.

⁸ Páant ã niijíchah joinít, mi ĩin ded pah mi niiját túutat pahjeh Herodesdih mit jepahap wut jĩ.

—Juan Daabáni h wao dáhdih dúuc bóodat túutú. Pánih péanit, pamapjih áih wao dáhdih cáagnit, weemdíh ma wũhú, caán ã wunatdih wã jéihyat pínah niijná, mit niijíp wut jĩ.

⁹ Páant mi niijíchah joinít, Herodes búdí át jĩgahap wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, caanjĩh míic wáacnitdih tíicnit, “Meemdíh wã wãhcan níit”, caántdih át jéih niijcáp wut jĩ.

¹⁰ Pánihna, Juaní h wao dáhdih át dúuc bóodat túutap wut jĩ, buca.

¹¹ Pánih péanit, pamapjih áih wao dáhdih cáagnit, ĩt ub jũwúp wut jĩ. Pánih ub jũóhnit, Herodías nuúmdí h ĩ wũhuchah, caántboó mi ĩndih mit teo yapanap wut jĩ.

¹² Páant ĩ chãjat túttimah, Juan ã bohénitji jũóhnit, áih bácahjidi h ubnit, cáac yohop íitboó ĩt yohop wut jĩ. Pánih yoh péanit, queét jainít, Jesúsdi h naáwádi h ĩ juyúp jĩ.

Cinco mil cáacwádi h Jesús jeémát ã wãhat

(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Páant ĩ niijni doonádi h joí péanit, jááj chóona waadnit, cáac wihcapboó Jesús jwiít di h ã numah chúh bejep jĩ. Jwiít Jesús bíicdi h jwĩ chúh bejat doonádi h joinít, caandí h jwãáát túut niijná, dawá ĩh tútchinamant jũóhnit, ĩm jwēejmant ĩt púud bejep tajĩ.

¹⁴ Jwiít jwĩ chúh juibíát pínah jãti h, queét ĩtát juibínap tajĩ. Pánihna, dawá cáacwã ĩ páñachah ennit, Jesús queétdih át jĩgah enep jĩ. Pánih jĩgah enna, ĩ ub jũóhnit wunnitdih ã boonanap jĩ.

¹⁵ Cheyeh jumuchah, jwiít ã bohénit caandí h nin pah jwĩ niijíp yuh jĩ:

—Cheyeh caá. Nin pehbbit tútchi wihcan caá. Pánihna, queétdih yuúpbít jumni tútchina ma wahaá, jeémát di h ĩ jíib chãjat pínah niijná, jwĩ niijíp jĩ.

¹⁶ —**Ĭ bejca bojo naáh. Yeebjéh queét ĩ jeémát pínahdi h ĩni wãhú,** Jesús jwiít di h ã niij jepahap jĩ.

¹⁷ —Obohjeéhtih, bíicjĩh bóo téihya botoni pan dahna, chéne queejwãbitdihjeh jwĩ bíbohna caá, jwĩ niijíp jĩ.

¹⁸ —**Caán ĩni bíbohni di h weemdí h ĩni ub jũwú,** ã niijíp jĩ.

¹⁹ Páant ã niijíchah joinít, ub jũóhnit, caandí h jwĩ wũhap jĩ. Páant jwĩ wãhat túttimah, yílipboó cáacwádi h ã chúdat túutap jĩ. Páant ĩ chúduchah, bíicjĩh bóo téihya pan dahna chéne queejwãdihbut ubnit, chéi ennit, **“Túina caá, Paá”**, Diosdi h ã niijíp jĩ. Páant niij péanit, pan dahna, queejwã bíicdi h jwiít di h ã daj wũhap jĩ. Páant ã daj wũhuchah, jwiítboó ni hat cáacwádi h jwĩ pãáap jĩ.

²⁰ Páant jwĩ pãáachah, ni hat ĩ túi jeémp wud jumap jĩ. Pánihna, ĩ judh jeémpni di h doce wuhna jwĩ ub yac yáwanap jĩ.

²¹ Caandí h jeémpnit neonádi h jeh jwĩ jenah enechah, cinco mil ĩ jumap jĩ. Yaádh, ĩ wehbut ĩ jeémép jĩ.

* 14:3-5 Lc 3.19-20

Jesús ímjih ã yáac cháï bejat, Pedrobüt ã bejat

(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

22 Páant jwĩ jeémp péanachah, jwiít ã bohénitdih Jesús ã chúuh bej páñat túutap jĩ. Pánih chúuh bejat túutnit, cáacwáidibut ñih tátchina át jwúub bejat túutap wut jĩ.

23 Pánih wah péanit, ã lípdih úubát túut niijná, jeéboó át púuh laab béjep wut jĩ. Pánih púuh laab béjnit, tōo ñáh jūúwúchah, biícjeh caánboó át jum jwuhap tajĩ.

24 Caánboó Jesús ã jummat pónih, ím tac yoób jwiítboó jwĩ buug láchah, jwĩ wawápmant johlit, nolihatbut búdí ã jūúwúchah, maátápdih meenná yuhna, jwĩ jéih bejcap jĩ.

25 Pánihna, johlit páantjeh búdí ã johochah, baáb aabá bojat pínah jãtjeh, Jesús jwĩ pebhna ímjih ã yáac cháï jūúwúap jĩ.

26 Jwĩ pebhna ã jūúwúchah ennit, búdí jwĩ úumap jĩ.

—¡Cáaquí dadah caá! jwĩ niij ñaacáp yuh jĩ.

27 Páant jwĩ úumachah ennit, Jesúsboó jwiítidih nin pah ã niijíp jĩ:

—¡Weemjéh tigaá! ¡Weemdíh ñi en úumca bojoó! ã niijíp jĩ.

28 Páant ã niijíchah joinít, Pedroboó caandíh nin pah ã niijíp jĩ:

—Maá, yoobópdih meemjéh jumna, ímjih weemdíhbut ma pebhna ma yáac cháï bejat túutá, ã niijíp jĩ.

29 —**Ma jūúwú**, Jesús ã niij jepahap jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, Pedro jãáj chóodih jumniiji ímjih dei ñahnit, Jesús pebhna ã yáac cháï bejep yah jĩ.

30 Obohjeéhtih, johlit nolihatbut búdí ã jumachah enna, át úumap jĩ. Pánih úumna, daab béjnajeh, Jesúsdihi nin pah ã niij ejep jĩ:

—¡Maá, weemdíh ma teo wáacá! ã niijíp jĩ.

31 Páant ã niijíchahjeh, ãih téihyadihi teonit, Jesús caandíh ã wáï ñahanap jĩ.

—¡Bainíjeh wã wēpatdih ma jenah joiná caá! ¿Dépanih tigaá weemdíh ma táí jenah joicán? Pedrodih ã niijíp jĩ.

32 Páant ã niiját túttimahjeh, jãáj chóona queét ñ waadáp jĩ. Páant ñ waadáchahjeh, johlit ã yayáh bejep jĩ.

33 Páant ã yapachah ennit, jwiít ã bohénit Jesúsdihi jwĩ wēi naawáp jĩ.

—¡Yoobópdih meém Dios wūúh tigaá ma jumap! jwĩ niijíp jĩ.

Genesaret baácđih moón wunnitdih Jesús ã booaat

(Mr 6.53-56)

34 Pánih ímdih chúuh bejnit, Genesaret wüt jumni baácna jwĩ chúuh juibínap jĩ.

35 Páant jwĩ juibínachah, caán baácđih moón Jesúsdihi beh ennit, caán tátchinadihi moondíh ã juyát doonáđih ñt wahap tajĩ. Pánihna, caán doonáđih joinít, dawá ñ chéenwã tubáp chūúhñitdih Jesús pebhna ñ ub juyáp jĩ. Pánih ub joinít, nin pah Jesúsdihi ñ niijíp jĩ:

36 —Míih yégueh chóodihjeh nit wunnitdih ma tewat túutá, ñ niijíp jĩ. Pánihna, ãih yégueh chóodih teonit pah moonjéh ñ boonap jĩ.

15

Cáacwã ded pah ñ míc yéjeaat

(Mr 7.1-23)

1 Túttimah, Jerusalén tátchidih moón fariseowã, Moisés ã watatjidih bohénit biícđih, Jesús pebhna joinít, caandíh nin pah ñ niij úubh joyóp jĩ:

2 —¿Dépanih tigaá ma bohénitboó jwĩ nuowã ñ watatji pah ñ cháican? Jwiít jwĩpĩ téih chocat pah, queét ñ jeémát pínah jãtjeh ñ téih choccan caá, ñ niijíp yah jĩ.

3 Páant ñ niijíchah joinít, Jesús nin pah queéđdih ã niij úubh joí jwúubanap jĩ:

—¿Yeéboó dépanih tigaá Dios ã watatđih jepahcan, jwĩ nuowã ñ watatboodíhjeh ñi jepah?

4 Nin pah caá Dios ã wutap: ‘Ñi mánadihi táí wēnit, ñi teo wáacá.* Pánihna, ded ã mánadihi yeejéj

* 15:4 Ex 20.12; Dt 5.16 * 15:4 Ex 21.17; Lv 20.9

ã niijíchah, cãacdi h mao yohnidih peéh chãjat pah mantih caandihbut peéh chãjat ã jumbipna caá', Dios ãt niijíp tajĩ.*

⁵ Obohjeéhtih, páant ã niijíchah yuhna, yeéboó ded ã mánadi h teo wáaquíhni di h nin pah caá ñipĩ niij wutap: 'Ma mánadi h teo wáaccanjeh, caán dinerodi h Diosboodih ma wũhũá', ñipĩ niij wutna caá.

⁶ Páni h wutna, ã mánadi h ñi tái chãjat tútcan caá. Páni h chãjat tútcan, Dios ã wutatdi h jepahat tútcanjeh, jwĩ nuowã ã wutatjiboodih caá ñi jepahat tútcan.

⁷ 'Jwiit táini t caá', niijná yuhna, cãacwã ã encapboó yeéb yeejép chãjni t caá. Dios naáwát di h naó h yapani Isaíasj i ded pah ñi jumati di h yoobópdih ãt niij daacáp tajĩ:

⁸ 'Dios nin pah ã niijná caá: "Nit weemdi h tái wẽi naó hna yuhna, yoobópdih ã jepahcan caá.

⁹ Páni hna, weemdi h ã wẽi naáwát dedé pínah ni hcan caá. ã jengah joyátjeh wutni t, 'Nin pah caá Dios ã wutat', ã niij yee naó h bohéna caá", Dios ã niijná caá', Isaías ãt niij daacáp tajĩ, (Is 29.13)

Jesús ã niijíp jĩ.

¹⁰ Páant niij péanit, caanjĩ h jumni t di h ã pebhna jũwát tút ni t, queétdih nin pah ã niij bohénap jĩ:

—Nin wã naáwát di h ñi tái joyoó.

¹¹ Dios ã enechah, ñi jeémát yeebdih ã yéejacan caá. Obohjeéhtih, ded pah ñi niijátboó yeebdih ã yéejana caá, ã niijíp jĩ.

¹² Páant ã niiját táttimah, jwiitboó caandih nin pah jwĩ niijíp jĩ:

—Páant ma niijíchah joinít, queét fariseowã búdí ã íijna beé, jwĩ niijíp jĩ.

¹³ —Obohjeéhtih, queét fariseowã wã íip Dios ã momca naáh panihni t ã jumachah, queétdih ã yoh beedábipna caá.

¹⁴ Páni hna, queétdih páantjeh ñi enah bojoó. Queét jéih encanni t pah Dios di h ã jéihcan caá. Páni h

jéihcan yuhna, bita jéih encanni t panihni t di hbut ã bohéna yuh caá. Páni h jéih encanni t míc jumna, íit di h ã buug yácat pah, queét ni hat iiguípna ã bejbipna caá, jwiit di h ã niij jepahap jĩ.*

¹⁵ Páant ã niijíchah joinít, Pedroboó nin pah ã niijíp jĩ:

—Jwiit di h ma naáwátj di h ma jéihyanaá, ã niijíp jĩ.

¹⁶ —¿Yeebbút páantjeh ñi beh joi jwáhcan niit?

¹⁷ Dedé ñi jeémátj i ñi h wudah diitboó jumni j di h ñipĩ jont yohna caá. Caán ñi h caoli h di h, ñi jengah joyát di hbut chũhcan, Dios ã enechah, yeebdih ã jéih yéejacan caá.

¹⁸ Obohjeéhtih, ded pah yeejép ñi jengah joyát pah ñi niijíchah, caán caá Dios ã enechah, yeebdih ã yéejanap.*

¹⁹ Nindi h ñi tái náhninaá: Yeejép chãjat, mao yohat, ñi áa ni hcanni t jĩ h yeejép chãjat, nuumát, yeeat, yeejép míc niiját pínah di hbut ñipĩ jengah joiná caá.

²⁰ Páant ñi jengah joyátjeh caá, Dios ã enechah, yeebdih ã yéejanap. Obohjeéhtih, ñi téih choco chah, ñi chocchahbut yeebdih biíc yoobó ã enna caá, ã niijíp jĩ.

Judío ni hcanni h Jesús di h mi jepahat (Mr 7.24-30)

²¹ Páant niij bohé péanit, Jesús Tiro tútchi, Sidón tútchi jumni baácna jwiit di h ã numah bejep jĩ.

²² Caanná jwĩ juibínachah, caán baác di h bóli Jesús pebh joinít, nin pah mi niij ñaacáp jĩ:

—¡David jũima, Dios ã wahni, weemdi h ma jĩgah enee! ¡Wã nuumdi h nemép jumna, caánt di h búdí ã moh yéejana caá! mi niijíp jĩ.

²³ Páant mi niijíchah joiná yuhna, caánt di h ã jepah jwuhcap jĩ. Páant ã jepahcat di h enna, jwiit ã bohéni tboó caandih nin pah jwĩ niijíp jĩ:

—Páantjeh jwiit di h mi ñaac péenachah, ma jwũub bejat tútá, jwĩ niijíp jĩ.

* 15:14 Lc 6.39 * 15:18 Mt 12.34

24 —Judíowā buudnít ovejawā paninít i jumuchah ennit, queédihjeh teo wáacat náahna, Dios weemdih ā wahap jī, Jesús jwiít dih ā niijíp jī.

25 Páant ā niijíchah joinít, caánt judío nihcannihboó ā pebh bódicha caj yoh ñajnit, nin pah mi niijíp jī:

—jMaá, weemdih ma teo wáacá! mi niijíp jī.

26 —Wébít i jeémát pínahdih ubnit, ñih mujjiowā dih jwī wāhuchah, ā táican caá. Pánihat pah judíowā i jeémát panihnidih biíh baác dih moondih wā wāhuchah, ā táican caá, Jesús caánt dih ā niijíp jī.

27 —Ma niiját yoobóp dih tigaá, Maá. Obohjeéhtih, queét i jeémp jéenanidih mujjiowā ipī jeémpna caá, mi niij jepahap jī.

28 —Meémboó weemdih túi jenah joinih ma jumuchah, ma niiját pah wā chājna caá, Jesús caánt dih ā niijíp jī.

Páant ā niijíchahjeh, mi nuúm mit boonap wut jī.

Jesús dawá cāacwā dih ā booaat

29 Pánihat túttimah, Jesús jwiít dih caanmánt Galilea íim jwēejna ā numah dei bejep jī. Caanná dei juibínit, íim jwēejdih jumni jeená ā numah pūuh laab béjep jī. Pánih pūuh laab juibínit, biíc dih jwī chúudap jī.

30 Páant jwī chúuduchah enna, dawá cāacwā Jesús pebhna it jūuwáp tajī. Pánih jūóhna, i chéenwā wunnit dih i jui jwejep jī. Queét nihat mácah wanat jumnit i jumap jī. Jéih bejcannit, jéih encannit, téihya jítcha wihcannit, jéih wéhecannit, dawá biíh wanat jumnitbut i jumap jī. Páant i jumuchah ennit, Jesús queét nihat dih ā boonap jī.

31 Páant ā boonachah, jéih wéhecannitji i wéhenachah joinít, téihya jítcha wihcannitji téihya jítcha i jumuchah ennit, jéih bejcannitji i bejchah ennit, jéih encannitji i enechah ennit, cāacwāboó bádí i en wúhi bejep jī. Pánih en wúhi bejnit, “Jwiít judíowā jwīpī wēini Dios bádí ā wēpatjīh jwiít dih ā túi teo wáacna caá”, i niij wēi naáwáp jī.

Cuatro mil cāacwā dih Jesús jeémát ā wāhat

(Mr 8.1-10)

32 Pánih booa péanit, Jesús jwiít dih ā pebh jūuwát túutnit, nin pah ā niijíp jī:

—Queét jwījeéh biíc peihcanni yeó jáap i jumuchah, ñih jeémát ā beedná nacaá. Pánih jeémát wihcannit i jumuchah, queédih bádí wā jīgah enna caá. ‘Queét nuugúp wan buagná’ niijná, queédih ñih munáboó wā jwūub bejat túutcan niit, ā niijíp jī.

33 —¿Obohjeéhtih, ninjīh tútchi wihcapboó jumna, queét dawá i jumuchah, dedboo tigaá i jeémát pínahdih jwī jīb chāj bií? Jesús dih jwī niij wūbh joyóp jī.

34 —¿Débói pan tigaá ñi bíboh? Jesús ā niijíp jī.

—Siete pan dahna, daocánni queejwābit, páant bóojeh jwī bíbohna caá, caandih jwī niij jepahap jī.

35 Páant jwī niijíchah, Jesús cāacwā dih ā chúudat túutap jī.

36 Páant i chúudat túttimah, Jesús caán siete pan dahna, queejwābit biíc dih ubnit, “Túina caá, Paá”, Dios dih niij péa, jwiít dih ā daj wāhup jī, cāacwā dih jwī pāáat pínah niijná.

37 Páant queédih jwī pāáat túttimah, i túi jeémp wud jumap jī. Páant i jeémp péanachah, i judh jeémpnidih ubnit, siete wāhdih jwī ub yac yáwanap jī.

38 Caandih jeémpnit neonádihjeh jwī jenah enechah, cuatro mil i jumap jī. Yaádh, i wehbut i jumap jī.

39 Páant i jeémp péanachah, Jesús queédih ñih munáboó ā jwūub bejat túutap jī. Pánih wah péanit, jááj chóodih waadnít, Mágdala tútchi jumni baácna jwiít dih ā numah chúuh bejep jī.

16

Fariseowā, saduceowābut Dios ā wēpatjīh Jesús dih i chājat túutat

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

1 Biíh láa fariseowā, saduceowā biíc dih Jesús pebhna i juibínap jī. Cāacwā i jéih chājca naáhdih Jesús dih i chājat túutap yah jī, ā jepahcah,

“Dios ã wahni nihcan caá”, niiját túut niijná.*

² Páant ì wutuchah joinít, Jesús queétdih nin pah ã niijíp jĩ: “Yeó ã buug yácna, jeá dũuni ã jumuchah enna, ‘Cheibit túi jóbohni yeó jáap ã jumbipna caá’, ñipĩ niijná caá.

³ Baáb jéenna, mah tólihna dũuni ã jumuchah enna, ‘Mah yeó jáap ã jumbipna caá’, ñipĩ niijná caá. Ded pah jeá ã jumatdih túi beh enna yuhna, Dios ã wēpatjĩh wã chãj júatbootdih ñi beh encan caá.

⁴ Bũũ láa moón yeejépwã, Diosdih náahcannit, Dios ã wēpatjĩh wã chãjatdih ì eníhna yuh caá.* Obohjeéhtih, Dios naáwátidih naóh yapani Jonás ded pah ã yapatjidih ñitát jéihjip taga.* Pánihna, Dios ã wēpatjĩh caandih ã chãjatji pahjeh mantih ã jwúub chãjbipna caá, weém ã wahni wã jumatdih ñi jéihyat pínah niijná”, ã niijíp jĩ.

Páant niij péanit, jwiítidih ã jwúub namah bejep jĩ.

Fariseowã, saduceowã yeejép ì bohéat
(Mr 8.14-21)

⁵ Pánih bejnit, ímdih chúuh bejna, jwĩ jeémát pínah pandih ubat jwĩt quíib buudúp tajĩ.

⁶ Páant jwĩ chúuh bejchah, Jesús jwiítidih nin pah ã niijíp jĩ:

—Ñi túi chãja chaáh! Fariseowã, saduceowãbut ì bohéat pan paáat panihni caá. Páant ì bohéat yeebdih ã tobohna caá, ã niijíp jĩ.*

⁷ Páant ã niijíchah, joí wáhi bejna, jwiítjeh nin pah jwĩ míic niijíp jĩ:

—Pandih jwĩ ub jãóhcah enna, jwiítidih páant ã niijná caá, jwĩ míic niijíp jĩ.

⁸ Páant jwĩ míic niijátidih jéihna, Jesús jwiítidih nin pah ã niij naáwáp jĩ:

—¿Dépanih tigaá pan ã wihcatdih ñi náhni dahwa? jwã wēpatdih bainíjeh caá ñi jenah joyóp!

⁹ ¿Páantjeh ñi jéih jwuhcan niit? ¿Cinco mil neoná yaádh biíc dih cinco pandihjeh wã pãáatjidih ñi náhnican niit? ¿Ì judh jeémpni doce wuhna ñi ub yac yáwaatjidihbut ñi náhnican niit?*

¹⁰ ¿Bũũ siete pandih dajnit, cuatro mil neoná yaádh biíc dih wã wãhatdihbut ñi náhnican niit? ¿Débói wahnadih ñi yáwaatdih ñi náhnican niit?*

¹¹ Pánihna, ‘pan paáat’, wã niijíchah, ¿dépanih tigaá ñi beh joicán? Páant niijná, pan yoobátidih niijná wã chãjcan caá. Fariseowã, saduceowãbut ì bohéat pan paáat panihni ã jumuchah, ñi túi chãja chaáh. ì bohéat yeebdih ã tobohna caá, ã niijíp jĩ.

¹² Páant ã niij naáwáchahna, jwiít jwĩ beh joyóp jĩ buca. “Pan paáat”, niijná, pan yoobátidih niijná ã chãjcap jĩ. Páant niijná, “fariseowã, saduceowãbut ì bohéatdih ñi joicá bojoó”, niijná ã chãjap jĩ.

“Meém Cristo, Dios ã wahni caá”, Pedro ã niiját

(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Pánih chúuh jubínit, Cesarea Filipino wãt jumni tútchina bejni namáboó bejnit, Jesús jwiít ã bohénitdih nin pah ã niij úubh joyóp jĩ:

—¿Weém nihát cãacwã úud jeñédih ded pah tigaá bita ì niij? ã niijíp jĩ.

¹⁴ —Biquína ‘Juan Daabáni nacaá’, niij, bita ‘Elías nacaá’, niij, bita ‘Jeremías, Dios naáwátidih biíh naóh yapani nacaá’, ñipĩ niijná caá, caandih jwĩ niij jepahap jĩ.*

¹⁵ —Queét páant ì niijíchah, ¿yeébbóó ded pah tigaá ñi niij jenah joí? jwiítidih ã niijíp jĩ.

¹⁶ —Meém Cristo, Dios ã wahni caá. Dios báadhni wúuh yoobát caá, Pedroboó ã niij jepahap jĩ.*

¹⁷ —Simón, Jonás wúuh, meemdih wã wéina caá. Cãacwã meemdih ìt naóhcap taga. Dios wã ñip, jeáboó jumnijeh át jéihyanap taga.

* 16:1 Mt 12.38; Lc 11.16 * 16:4 Mt 12.39; Lc 11.29 * 16:4 Jon 1.1-2.10 * 16:6 Lc 12.1 * 16:9 Mt 14.17-21 * 16:10 Mt 15.34-38 * 16:14 Mt 14.1-2; Mr 6.14-15; Lc 9.7-8 * 16:16 Jn 6.68-69

18 Pánihna, meemdih nin pah wā niij naóhna caá: Meém Pedro wāt jumni caá. (Pedro niijná, jee dáh niijná ã chājap jī.) Nin jeejīh budi muú wā chājat panihni dawá wīhwā pínahdih wā chājbipna caá. Queét dawá ī jumachah, nemépwā queédih jéih yap yohcan, queét iiguipna ī bejcan niit.

19 Dios ã maáh jumupdih bóo llave panihnidih meemdih wā wāhbipna caá. Páant wā wāhni panihnijīh, cāacwādh wīh túini doonādih naóhniit, weemdih jepahnidih Dios ã maáh jumupna wāt waadáat pah ma chājbipna caá. Obohjeéhtih, weemdih jepahcannitdih nemat pah ma chājbipna caá,* Jesús Pedrodih ã niijp jī.

20 Páant niij péanit, jwiitboodih nin pah ã niijp jī: “Nin Jesús Dios ã wahni Cristo caá’, bitadih ñi niij naóh jwāhca bojoó”, ã niijp jī.

*Ā wānat pínahdih Jesús ã naáwát
(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)*

21 Páant ã niiját túttimah, Jesús jwiit ã bohénitdih nin pah ã niij naóh bohé jwīhip jī:

—Buu, Jerusalén tútchiboó weemdih bejat caá náahap. Caanná jwī jwībínachah, jwī maáta, sacerdotewā ī maáta, Moisés ã wutatjidih bohénitbut weemdih yeejép ī chājbipna caá. Pánih chājnit, weemdih ī mao yohat túutbipna caá. Páant tigaá weemdih yeejép yapat náahap. Obohjeéhtih, páant ī mawachah yuhna, biic peihcanni yeó jáap túttimah wā jwāub boopud jūóhbipna caá, jwiitdih ã niijp jī.

22 Páant ã niijíchah joinit, Pedroboó Jesúsdi h chibít yūpbit numah bejnit,

—jMaá, ma niiját pah yapcan, meemdih queét ī mao yohca bojo naáh! ãt niijp wāt yah jī.

23 Páant ã niijíchah joinit, Jesús tac páud ñuhnit,

—Pánih naóhna, Satanás ã náahat pah naóhna caá ma chājap. Cāacwā ī jenah joyátjeh caá ma jenah joyóp.

Dios ã jenah joyát nihcan caá. Pánihna, Dios ã náahacat pah wā chājat pínahdih ma jāhíhna caá, ãt niijp wāt jī.

24 Páant niij péanit, jwiitboodih nin pah ã niij naáwáp jī:

—Ded wīh jumíhna, ã weñat pínahdih chājcan, wā náahatboodih chājat caá náahap. Wīh ã jumat jīb yeejép yapna yuhna, weemdih páantjeh cádahcat caá náahap.*

25 Ded weemdih jepahcanni, ã weñat pínahdihjeh chājni, iiguipna ã bejbipna caá. Obohjeéhtih, ded weemdih cádahcanniboó bita caandih yeejép ī chājachah yuhna, páantjeh wājeéh ã jumbipna caá.*

26 Cāac nin baáboó jum jwāhna, dawá bií déedih bíbohna yuhna, Diosdih náahcan, iiguipna bejna, nihat ã bíbohat dedé pínah nihcan caá. Iiguipboó jumna, ded pah ã jéih jīb chāj baccan niit.

27 Weém nihat cāacwā úud jeñé wā íp ã yeh iigátjīh āih ángelwā biicdih nin baáboó jwāub dei jūóhniit,* nihat cāacwā ded pah ī chājatjī jīb wā jīb wāhbipna caá. Túi chājnitjidih wā túi chājbipna caá. Obohjeéhtih, túi chājcannitjiboodih wā peéh chājbipna caá.*

28 Yoobópdih yeebdih wā naóhna caá. Biquína ninjīh ñuhnit ñi wānat pínah jātih, weém nihat cāacwā úud jeñé chah maáh wā jumadidih ñi enbipna caá, Jesús ã niijp jī.

17

*Dios ã yeh iigátjīh Jesús ã ñuhhat
(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)*

1 Seis yeó jáap túttimah, Pedro, Santiago, ã úud Juan queét biic peihcannitdihjeh jap bóo jeená Jesús ã numah páuh laab béjep jī.

2 Caanná ī páuh laab jwībíat túttimah, ī enechah, ã jígoat ãt túut numup wāt jī. Āih móot yeó ã yeh

* 16:19 Mt 18.18; Jn 20.23 * 16:24 Mt 10.38; Lc 14.27; Jn 12.24 * 16:25 Mt 10.39; Lc 17.33; Jn 12.25

* 16:27 Mt 25.31 * 16:27 Sal 62.11-12; Pr 24.12; Jer 17.10; Ez 18.30; 33.20; Ro 2.6

iigát pah yeh iig, ãih yéguébut biíc yoobó táí baabní át yeh iiguíp wut jĩ.

³ Páant ã yeh iiguíchahjeh, Moisés, Elíasji biícđih Jesús pebh jíghnit, caandíh ít míc wéhenap wut jĩ.

⁴ Páant ã yapachah ennit, Pedroboó Jesúsđih nin pah át niijíp wut yah jĩ:

—Maá, ninjĩh jwĩ jumuchah, ã túina caá! Ma náahachah, biíc peihcanni m̃ dáhna jwĩ chãjbipna caá. Míih pínah, Moiséih pínah, Elíaih pínahđihbut jwĩ chãj wãhbipna caá, át niijíp wut jĩ.

⁵ Obohjeéhtih, páant ã niijíchahjeh, táí yeh iigni mah pōh panihni queéđih át dei juyúp wut jĩ. Páant ã dei juyúchah, caán chawat yoób nin pah Dios át niijíp wut jĩ: “Nin wã wũh wã oini caá. Caandíh búdí wã wěina caá. Pánihna, ã naáwáchah, caandíh ñi táí joyoó”, át niijíp wut jĩ.*

⁶ Páant ã niij wéhenachah joinít, úmna, ã bohénit ít páah yoh ñajap wut jĩ.

⁷ Páant ã páah yoh ñajachah ennit, Jesús ã pebhna juí, queéđih teo jãhanit,

—Ñi ñah ñuhwá. Butéh ñi ennidih, ñi joiníđihbut ñi úmca bojoó, át niijíp wut jĩ.

⁸ Páant ã niijíchah joinít, ñah ñahna, Jesúsđihjeh ít enep wut jĩ. Bita ã ennitjiboó ít wihcap wut jĩ.

⁹ Túttimah, jeemánt dei jũóhna, Jesús queéđih nin pah át niij wutap wut jĩ:

—Butéh ñi enatjidiđih bitadiđih ñi naóh jwahca bojoó. Weém, nihat cáacwã úd jeñé, wunniji wã jwũub boo pud jũúwát túttimah, caandíh bitadiđih ñi naáwáchah, ã táibipna caá, át niijíp wut jĩ.

¹⁰ Páant ã niijíchah joinít, queéđ biíc peihcannit caandíh nin pah ít niij úbh joí enep wut jĩ:

—‘Dios ã wahni, ã jũúwát pínah jãtĩh, Elíasboó ã jũóhbipna caá’, Moisés ã wutatjidiđih bohénit ipĩ niij bohéna

caá. ¿Dépah niijĩh tigaá queéđ páant ã niij? ít niij úbh joyóp wut jĩ.*

¹¹ —Yoobópdih tigaá ã niij naáwáp. Elíasđih Dios ã jwũh jũúwát túttap jĩ, nihatđih ã ámohat pínah niijná.

¹² Páant niijnít, nin pah yeebđih niijná caá wã chãjap. Elías wãát juí péanap be. Páant ã juyúchah yahna, yeebđih bohénit caandíh ít beh encap jĩ. Pánih beh encan, ded pah ã náahat pahjeh caandíh ít chãjap taga. Páant ã chãjat pahjeh mantih, weemđihbut ã chãjbipna caá. Páant ã chãjachah, weém nihat cáacwã úd jeñé, yeejép wã yapbipna caá, Jesús át niijíp wut jĩ.*

¹³ Páant ã niij naáwáchah joinít, “‘Elías’, niijná, Juan Daabánidiđih naóhna caá ã chãjap”, niijnít, queéđ ít beh joyóp wut jĩ.

Wãá wunat jumniđih Jesús ã booaat (Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Pánih míc wéhe dei jũóhni, jeé ñaj deypboó Jesús biíc peihcannit ã pej jumnit biícđih ã jwũub dei juyúp jĩ. Páant ã jwũub dei juyúchah, dawá cáacwã cátiđih jũóhni, biíc newé Jesús pebh joinít, ã bódicha caj yoh ñajap jĩ. Pánih bódicha caj yoh ñajnit, nin pah Jesúsđih ã niij naáwáp jĩ:

¹⁵ —Maá, wã wũhđih ma jĩgah eneé. Caandíh wãá wunat ã ñahachah, yeejép apĩ yapna caá. Dawá láa tuú cáutboó apĩ buúg cáona caá. Biíh láa majboó apĩ daab yóh bejna caá.

¹⁶ Pánihna, caandíh ã booaat pínah niijná, ma bohénit pebh caandíh wã ub juyúp yah be. Obohjeéhtih, queéđ caandíh ã jéih boocap be, ã niijíp jĩ.

¹⁷ Páant ã niijíchah joinít, Jesús nin pah ã niijíp jĩ:

—Yeéb yeejépwã weemđih jenah joicánnit ñi jumna caá. ¿Débólĩh maatápdih tigaá weemđih táí jenah joicán, ñi tac buugábi? Wã pebh caandíh ñi ub jũúwá, ã niijíp jĩ.

¹⁸ Páant ã niijíchah joinít, Jesús pebh ã wũhđih ã ub juyúp jĩ. Páant

* 17:5 Gn 22.2; Dt 18.15; Sal 2.7; Is 42.1; Mt 3.17; 12.18; Mr 1.11; Lc 3.22; 2P 1.17-18 * 17:10 Mal 4.5

* 17:12 Mt 11.14

Ī ub juyúchah, caandíh wunat túatni nemépdih Jesús ā bacat túutap jī. Páant ā wutuchahjeh, ā bacachah, wunnijiboó ā táí boonap jī.

¹⁹ Páant ā yapat túttimah, jwiít ā bohénit míicjeh jumna, Jesúsdih nin pah jwī niij úubh joyóp jī:

—¿Dépanih tigaá jwiítboó caán nemépdih jwī wutuchah yuhna, āt baccan? jwī niijíp jī.

²⁰ —Wā wēpatdih yeebdíh wā wūhuchah yuhna, caandíh náhnican, weemdíh ñit táí jenah joicáp taga. Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Mostaza tībih ā jumat pah, yeéb Dios ā wēpatdih bainíjeh ñi táí jenah joiná yuhna, nin pah ñi jéih chājbipna caá: Nin jeedíh ‘Conboó ma bejeé’, ñi niijíchah, ā bejbipna caá. Pánih táí jenah joiná, nihatdih ñi jéih chājna caá.*

²¹ Obohjeéhtih, pánihni nemépdih ñi bacaat túat niijná, Diosdih búdí úubát caá náahap. Pánih úubhna, jeémp jwahcan, Dios ā wēpatdih chah ñi táí jenah joibípna caá. Pánih chah jenah joinít jumna, pánihnit nemépwādhbut ñi jéih bacat túutbipna caá, jwiít dih Jesús ā niijíp jī.

Jesús ā wunat pínahdih ā jwúub naáwát

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

²² Galilea baácboó Jesús biíc dih jwī bejehchah, caán jwiít dih nin pah ā jwúub niij naáwáp jī:

—Weém nihat cāacwā úud jeñédih cāacwā teonit, bitadih ĩ wāhbipna caá.

²³ Páant ĩ wāhat túttimah, queétboó weemdíh ĩ mao yohbipna caá. Páant ĩ maoniji biíc peihcanni yeó jáap túttimah, wā jwúub boo pad jūóhbipna caá, ā niijíp jī.

Páant ā niij naáwáchah joiná, búdí jwī jīgahap jī.

Jesús queejíh jacmant dinerodih ā bidat túutat

²⁴ Capernaum tútchina jwī juibínachah, Dioíh mūdíh ĩ en dawát jíib ubnitboó Pedro pebhna juibínit,

caandíh nin pah ĩt niij úubh joyóp wut jī:

—¿Yeebdíh bohéniboó Dioíh mūdíh en dawát jíib pínahdih ā jíib chājcan niit? ĩt niijíp wut jī.*

²⁵ —Ā jíib chāj bípna caá, Pedro āt niij jepahap wut jī.

Páant ā niiját túttimah, jwī jumni mūná Pedro ā waadáchah, Jesúsboó caandíh nin pah ā niij úubh joyóp jī:

—¿Simón, depah tigaá ma niij jenah joí? ¿Nin baác dih moón ĩ maáta detboodíh tigaá ĩ jíib ub, ma jenah joyóchah? ¿Íih baác dih moondíh niit? ¿Biíh baác dih moónboodíh niit ĩ jíib ubup, ma jenah joyóchah? Pedrodih ā niijíp jī.

²⁶ —Biíh baác dih moondíh tigaá ĩpī jíib ubup, Pedro ā niij jepahap jī.

—Pánihna, maáta ĩih baác dih moónboodíh ĩpī jíib ubcan caá.

²⁷ Páant ĩ jíib ubcah yuhna, queét jíib ubnitdih ĩjaíhcan, jwī jíib chāj bípna caá. Íimboó queej wáyadih ma bejeé. Caán jeémpni queejdih ubnit, áih jacna dinero júdudíh ma bid juibípna caá. Caán júdu jwiít chénewáih jíib pínahdih ubnit, jwī jíib buadáatdih jíib chāj adih ma bejeé, Jesús Pedrodih ā niijíp jī.

18

“Déhe tigaá ñi maáh panihni”, Jesús ā niiját

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Caán láa jwiít ā bohénit Jesús pebh juibínit, nin pah caandíh jwī niij úubh joyóp jī:

—¿Dios ā maáh jumupboó jwíjeéh jumni déhe tigaá jwī maáh panihni ā jumbi? jwī niijíp jī.*

² Páant jwī niijíchah joinít, Jesús wébít dih júúwát túatnit, caandíh jwī cātíh ā ñuhah túutap jī. Páant ā ñuhuchah, jwiít dih nin pah ā niij naáwáp jī:

³ —Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Ñi jenah joyá dih túat nūmmnit, wébít oboh jumnit ĩ jenah joyát pah

* 17:20 Mt 21.21; Mr 11.23; 1Co 13.2 * 17:24 Ex 30.13; 38.26 * 18:1 Lc 22.24

jenah joinít, Dios ã maáh jumapboó ñi jéih waadbípna caá. Obohjeéhtih, caán dée pah ñi jenah joicán, Dios ã maáh jumapboó ñi jéih waadcán niít.*

4 Pánihna, det wébít ï jenah joyát pah jenah joinít, Dios ã maáh jumapboó chah wutnit ï jumbipna caá.

5 Det wíihwã jumna, wã wutat pah bita nin wébít panihnidih wēi jwāáhnit, weemdíhbut ï wēi jwāáhna caá, Jesús ã niijíp jī.

*Jwī yéej chājat tútat ã tobohat
(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)*

6 “Nin wébít panihni weemdíh túi jenah joinídih ded ã yéej chājat tútatjī jíib, Dios caandíh yeejép pohba ã peéh chājbipna caá. Pánihna, caandíh ã yéej chājat tútat pínah jātih, áih butdih búdí jeé júdujīh chéó búudhnit, búdí mujna caandíh ï yohochah, áta túi taga. Páant ï chājachah, caán wébít panihnidih ã yéejacah nihna, Dios páant bóo pohba caandíh áta peéh chājcan taga.

7 Ded bitadih yéej chājat tútnidih Dios búdí ã peéh chājachah, tūbit yeejép ã yapbipna caá. Bitadih yéej chājat tútnit páantjeh ï jumbipna caá. Obohjeéhtih, queétoó yeejép yoobát ï yapbipna caá.

8 “Míih téihyajīh, jítchajīh yéej chājna, caandíh ma bóod yohat pah, caán yéej chājatdih ma cádahaá. Caandíh cádahcan, iiguípna ma bejbipna caá. Caanná iigát ã dūbcan niít. Caandíh ma yohochah nihna, caan dáhjeh áta bñud tágaá. Meémboó pánihni cólohjeh jumna yahna, túttimah Diosjeéh ma túi jumbipna caá. Obohjeéhtih, caandíh bóod yohcan nihna, chénat pah dahjīh iiguípna ma bejchah, búdí yeejép mata yap tagaá.*

9 Pánihat pah muntih, míih quíibjīh ennit, yéej chājna, caan dáhdih ma wāat yohat pah, caán yéej chājatdih ma cádahaá. Caandíh cádahcan, iiguípna ma bejbipna caá. Caanná iigát ã dūbcan niít. Caan dáhdih

ma yohochah nihna, caan dáhjeh áta bñud tágaá. Biícjīh quíib wihcan yahna, túttimah Diosjeéh ma túi jumbipna caá. Obohjeéhtih, míih quíib chénat pah dahjīh iiguípna ma bejchah, chah yeejép mata yap tagaá. Pánihna, yéej chājatdih cádahat caá náahap”, Jesús ã niijíp jī.*

*Bñudní oveja naáwát
(Lc 15.3-7)*

10 “Nin wébít panihnidih ñi en iicá bojoó. Yeebdíh yoobópdih wã naóhna caá. Queét wébítidih ded pah ï yapachah Diosdih naáwát tútat niijná, queétdih en daonít ángelwã wã íp pebhna ípī bejna caá.*

11 Weém nihat cáacwã áud jeñé, nin baácđih moón yeejép chājnit, iiguípna bejnit déedih túi ubđđih wã jūúwúp jī.

12 Queét iiguípna bejnit, bñudníit ovejawã panihnit ï jumna caá. Pánihnit ï jumachah, nin wã naáwátđih ñi túi jenah joyoó: Cien ovejawáđih bíbohni bíic oveja ã bñudúchah ennit, ¿ded pah tigaá ã chājbi, yeéb ñi jenah joyóchah? Bitá noventa y nueve ovejawáđih ï jeémát yílíp jumapboó jwejnít, caán bñudníđih bididih ã bejbipna caá.

13 Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Caán bñudníđih ã bid jayúchah, ã jwejnít noventa y nueveđih ã weñat chah caán ã bid jwiníboodíh ã wēibipna caá.

14 Pánihat pah wã íp jeáboó jumni nin oboh jumni panihni bñudníit ï jummatđih ã náah yaccan caá”, Jesús ã niijíp jī.

*Bitá Jesúhwã meemdíh ï yéej chājachah, ded pah chājat
(Lc 17.3)*

15 “Ded weemdíh jepahni meemdíh ã yéej chājachah, míic ámohat tútat niijná, bitá ï joicápboó caandíh míic wéhenadih ma bejeé. Páant ma ni-ijíchah joinít, ã jepahachah, ñi jwáub míic pej jumbipna caá, páant muntih.*

16 Obohjeéhtih, meemdíh ã jepahcah bácah, Dios ã wutat pah, bita

* 18:3 Mr 10.15; Lc 18.17 * 18:8 Mt 5.30 * 18:9 Mt 5.29 * 18:10 Ez 34.16; Lc 9.10 * 18:15 Lc 17.3

chénewādh ma numah bejeé, queét ĩ joyóchah, caandíh míc wéheat túut niijná.*

17 Yeéb biíc peihcannitdh ā jephahcah enna, wíhwā nihat ñi míc wáacapna caandíh ñi numah bejeé, ā yéej chājatdh ma naáwáchah, queét nihat ĩ joyát pínah niijná. Pánihna, míc wáacnitdhbut ā jephahcah enna, Diosdh náahcan, ā yéejatdh cádahíhcat peéh, caandíh ñi pej jum cádahaá.

18 “Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Ded ā yéej chājatdh cádahcat jíib, ‘Meém yéejatdh yohcanni ma jumna caá’, yeéb wíhwā ñi niijíchah, Diosbut caandíh biíc yoobó ā niijbípna caá. Ded ‘Wā yéej chājatdh jīgahnit, wā cádahna caá’, niijnídh ‘Meém yéejatdh yohni ma jumna caá’, ñi niijíchah, Diosbut caandíh biíc yoobó ā niijbípna caá.*

19-20 “Chénewā, biíc peihcannit wíhwā ñi míc wáacachah, ñijeéh wā jumna caá. Pánihna, det chénewā Diosdh ñi úbát pínahdh biíc yoobó ñi jenah joyóchah, wā íp jeáboó jumni ñi úbát pah ā chājbípna caá”, Jesús jwiít dh ā niijíp jĩ.

21 Páant Jesús ā niijíchah joiníji Pedro ā pebh juibínit, nin pah caandíh ā niijíp jĩ:

—¿Maá, wā dée dawá láa weemdíh ā yéej chājachah, débóí láa tigaá caán ā yéej chājatdh wā íj cádahat? ¿Siete láa cádahat ā náah níit? ā niij úbh joyóp jĩ.

22 —¡Ma joyoó! Biíh meemdíh dawá láa ā yéej chājachah yahna, siete láajeh íj cádahat ā náahcan caá. Obohjeéhtih, páant ā yéej chājachah yahna, meémboó caandíh ma jwúub náhnica bojoó, Pedrodih Jesús ā niij jephahap jĩ.*

Teo wāhni biíh ā jíib bũdáátdih ā quíib bũdcát naáwát

23 “Bita ĩ yéej chājatdh quíib bũdátdih jenah joinít, nin wā naáwát dh ñi tui jenah joyoó: Dios

ā maáh jummat nin pah ā jumna caá. Biíc baácdih moón ĩ maáh ā pebh moón caandíh ĩ jíib bũdánachah, ĩ jíib bũdáátdih ā jíib chāj beedáát túutap be.

24 ĩ jíib bũdáátdih ā jenah enechah, biíc caandíh teo wāhniboó búdí yoobát ā jíib bũdánap be. Búdí ā jíib bũdáátdih jéihnit, caandíh ā pebh ā bid bojop be.

25 Ā jéih jíib chājcah enna, ā maáhboó caandíh, yad, ā weh, nihat áih bií dée biícdih bitaboodíh ā jíib chājat túutap be, queét ĩ jíibjĩh ā jíib bũdáátdih ā jíib chājat túut niijná.

26 Páant ā jíib chājat túutuchah joinít, caán búdí jíib bũdániboó ā maáh pebh bódicha caj yoh ñajnit, búdí ā úbúp be. ‘Maá, weemdíh jīgah ennit, ma pái jwuhú. Meemdíh wā jíib bũdáátdih wā jíib chāj beedábipna caá’, ā niijíp be.

27 Páant ā niij úbúchah joinít, caandíh jīgah ennit, ‘Weemdíh ma jíib bũdáát ā jumna naáh’, ā maáh caandíh ā niijíp be.

28 “Páant ā niiját túttimah, búdí jíib bũdánijiboó bac bejnit, biíh caán biícdih ĩ maáhdih teo wāhni dh ā jwááap be. Pánih jwááh nit, caánboodíh bainí ā jíib bũdáátdih íjnit, áih but nahdh jöp teonit, ‘¡Weemdíh ma jíib bũdáátdih waícanjeh ma jíib chājaá!’ caandíh ā niijíp be.

29 Páant ā niijíchah joinít, caán bainí jíib bũdániboó ā pebh bódicha caj yoh ñajnit, caandíh búdí ā úbúp yah be. ‘Weemdíh jīgah ennit, bainí ma pái jwuhú. Meemdíh wā jíib bũdáátdih wā jíib chāj beedábipna caá’, ā niijíp yah be.

30 Obohjeéhtih, páant ā niij úbúchah yahna, caandíh jīgah encanjeh, caánboó ā jephahap be. Pánih jephahcan, caán teo wāhni dh nemat múbóó ā nemat túutap be. Ā jíib chāj beedánachahna, caandíh áta baca tagaá.

31 “Pánihna, búdí jíib bũdániji bainí

* 18:16 Dt 19.15 * 18:18 Mt 16.19; Jn 20.23 * 18:22 Lc 17.3-4

jíib b̄udánidih páant ã chãjachah enna, íjnit, bita teo w̄hñitboó ï maáhdih naóh yacadih ï bejep be.

³² Páant ï naóh yacachah joinít, ï maáh ï naóh yacnidih bid bojnit, nin pah caandíh ã niíj j̄ihñ̄ap be: ‘¡Meém yeejép pohba caá! Meém weemdíh búdí ma w̄búchah, “Búdí ma jíib b̄udáátdih ã jum̄a naáh”, wã niíjíp yuh be.

³³ Obohjeéhtih, meemdíh páant wã niíjíchah yuhna, bac bejnit, meemdíh bainí jíib b̄udánidih meémboó mat j̄gah encap wut be. Ma jíib b̄udáátdih wã náhnicat pah m̄ntih, caánboó meemdíh ã jíib b̄udáátdih ma náhnicah, áta túi tagaá. ¿Dépanih tibeé caandíh j̄gah encanjeh, páant ma chãj? ã maáh caandíh ã niíjíp be.

³⁴ Páant niíjnít, búdí íjnit, nemat m̄úboó caandíh ã nemat tútup be. ã jíib chãj beedánachahna, áta baca tagaá.

³⁵ “Caan páh tigaá Dios yeebdíh ã chãjbipna caá. Yeéb nihat ñi déwã yeebdíh yeejép ï chãjatjidih ñi quíib b̄udcáh ennit, caánboó yeéb ñi yéej chãjatjidihbut biíc yoobó ã quíib b̄udcán níit”, Jesús jwiítdih ã niíjíp j̄i.

19

*Í weha mána yaádhdih ï yohcat
(Mr 10.1-12; Lc 16.18)*

¹ Páant niíj naóh péanit, caán Galilea baácboó jum̄niji Judea baácna Jesús jwiítdih ã numah bejep j̄i. Pánih bejnit, caanná j̄uibína, Jordán m̄jdi cháh bejnit, conanaamánt jwí j̄uibínap j̄i.

² Pánih caanná j̄uibínit, jwí jib bejchah, dawá cãacwã jwiítdih ï péenap j̄i. Páant ï péenachah ennit, ïjeéh bejnit w̄nnitdih Jesús ã boonanap j̄i.

³ Páant jwí bejchah, jwiítdih jwãáhnit, biquína fariseowã nin pah Jesúsdi ï niíj w̄bh joyóp j̄i, ded pah ã jepahachah joinít, caandíh naóh yacat tút niíjná:

—¿Jwí weha mána yaádhdih jwí yohochah, áta túi taniít? ¿Dios ã w̄tatboó páant níit ã chãjat tútup, ma jenah joyóchah? ï niíj w̄bh joyóp j̄i.

⁴ —¿Moisés nin pah ã niíj daacátjidih ñi bohé jwuhcannit j̄i? ‘Dios biíh mah nin baác di chãjni newé yaddihbut ãt chãjap wut j̄i’, ãt niíj daacáp taj̄i.*

⁵ Páant niíj daácnit, nin pahbut ãt jwúb niíj daacáp taj̄i: ‘Páant ã chãjachah, newé ã mánadih cádahnit, yadj̄ih biíc di ã jum̄bipna caá. Pánih jum̄na, queét chénewã jum̄na yuhna, biíc bácah panihnit caá ï jum̄ap’, ãt niíj daacáp taj̄i.* ¿Páant ã niíj daacátjidih ñi bohé jwuhcannit j̄i?

⁶ Páant ã daacátji pah queét chénewã jum̄nitji biíc bácah pah ï jum̄na caá. Pánihna, ï téihya chéwechah, Diosjeh tigaá queétdih biíc di ã jum̄at tútna caá. Páant biíc di ã chãjachah, queétjeh ï miíc cádahcat caá náahap, Jesús queétdih ã niíjíp j̄i.

⁷ Páant ã niíjíchah joinít, queét fariseowã nin pah ï jwúb niíj w̄bh joyóp j̄i, páant m̄ntih:

—Meém páant ma niíjíchah yuhna, Moisésjeh nin pah ãt niíj daacáp taj̄i: ‘Majeéh bóli di yohíhna, “Meém ma táicat enna, meemdíh wã yohna caá”, niíj daácnit, caánt di ñi w̄hú. Páant niíj daác w̄hñit, majeéh bóli di ma yohochah, ã táina caá’, Moisés ãt niíj daacáp taj̄i.* ¿Páant ma niíjíchah yuhna, Moisésboó dépanih tigaá páant ãt niíj daácji? ï niíjíp yuh j̄i.

⁸ —Ñi n̄owã Dios di ï yap yohochah enna, Moisés nin pah ãt niíj daacáp taj̄i ‘Í weha mánadih yohna, páant tí ï chãj dáhwa naáh’, ãt niíj daacáp taj̄i. Páant ã niíjíchah yuhna, biíh mah pohba páant ãt nihcap taj̄i.

⁹ Obohjeéhtih, weémboó yeebdíh nin pah wã naóhna caá: Ded ãjeéh bóli di yohna, biíh j̄ih mi yeejép chãjcah yuhna, biíh wilidih jwúb áa jum̄na, caántj̄ih yeejép chãjna caá

* 19:4 Gn 1.27; 5.2 * 19:5 Gn 2.24 * 19:7 Dt 24.1-4; Mt 5.31 * 19:9 Mt 5.32; 1Co 7.10-11

ã chãjap. Pánihna, ã yohnihjidih áa jumribut caántjĩh yeejép ã chãjna caá, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.*

10 Páant ã niijíchah joinít, jwiít ã bohénit caandíh nin pah jwĩ niijíp jĩ:

—Páant newé yadjĩh ĩ míc yohat ã túicah, áa wihcah áta túi tagaá, jwĩ niijíp jĩ.

11 —Yeéb ñi niiját pahjeh tigaá ã jumap. Dios biquína ã ñionitdihjeh ã áa jumat túutcan caá.

12 Biquína neoná yaáhdih náahcannit pínah ĩ cáac jumna caá. Bitadilh ĩh quehli tíbnadh ĩ íib yohochah, yaáhdih náahcannit ĩ jumna caá. Bitaboó Diosdih teo wāhñit jumat túut niijná, yaáhdih ĩ bidcan caá. Pánihna, ded túi joiní jumna, Diosdih teo wāhat túut niijná, páant tigaá jumat náahap, Jesús jwiítidih ã niijíp jĩ.

*Jesús wébítidih ã wúbát
(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)*

13 Páant jwiítidih ã naáwát túttimah, Jesús queétdih ã teo jáha wúbát pínah niijná, cáacwā ĩ wehdih ã pebhna ĩ ub juyáp jĩ. Páant ĩ ub juyúchah ennit, jwiít ã bohénitboó queétdih jwĩ jípónih jũihñap jĩ.

14 Páant jwĩ jũihñuchah joinít, Jesús jwiítidih nin pah ã niijíp jĩ:

—Wébít wā pebh ĩ jūáwá naáh. ‘Ñi bejca bojoó’, queétdih ñi niijcá bojoó. ‘Dios wā maáh caá’, niijnít, queét wébít caá túi jenah joinít ĩ jumap. Pánihna, Dios ã maáh jumapna waadnítboó nit wébít ĩ jenah joyát pah jenah joinít ĩ jumna caá, ã niijíp jĩ.

15 Páant niijnít, queét wébítidih ã teo jáha wúbáp jĩ. Pánih wúbh péanit, jwiítidih ã jwúbh namah bejep jĩ.

*Dawá bií dée bíbohni Jesúsdiħ ã wúbh joyát
(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)*

16 Páant jwiítidih ã namah bejchah, biíc newé Jesús pebh joinít, nin pah caandíh ã niij wúbh joyóp jĩ:

—¿Bohéní, páantjeh Diosjeéh jumíhna, ded pah tigaá túinidih wā chãjbi? ã niijíp jĩ.

17 —¿Dépanih tigaá túi chãjat pínadh weemdíh ma wúbh joí? Diosjeh caá túini. Páantjeh Diosjeéh jumíhna, ã wutat pah ma chãjaá, caandíh Jesús ã niij jepahap jĩ.

18 —¿Ded wutatdih niij tígaá ma chãj? ã niij jwúbh wúbh joyóp jĩ.

—Cãacwādih ma mao yohca bojoó. Ma áa nihcannijĩh ma yéj chãjca bojoó. Ma namcá bojoó.* Ma yeeca bojoó.

19 Ma mánadh ma túi chãjaá.* Meemjéh ma míc oyat pah bitadilhbut ma oyoó.* Nin wutatdih jepahat caá náahap, Jesús caandíh ã niij jepahap jĩ.

20 —Caán wutatdih weém wāpĩ yap yohcan caá. ¿Diosjeéh túi jumat túut niijná, ded panihat tigaá weemdíh páantjeh ã judh? Jesúsdiħ ã jwúbh niij wúbh joyóp jĩ.

21 —Meém yéejat wihcanni jumíhna, nihat míh bií déedih jíib chãj wūhādih ma bejeé. Pánih jíib chãjnit, nihat ma jíib teonidih moh yéejnitdih ma jwúbh wūhūá. Páant ma wūhūchah, nin baácboó ma bíbohātji chah túini míh pínah Dios pebhboó ã jambipna caá. Pánih queétdih wūh péanit, wājeéh ma jūáwá, Jesús caandíh ã niijíp yah jĩ.

22 Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joinít, dawá bií déedih bíbohni jumna, áih bií déedih jíib chãj wūhíhcan, bádí ã jĩgahap jĩ. Pánih jĩgahnit, jepahcanej, ã jwúbh bejep jĩ.

23 Páant ã bejchah ennit, Jesús jwiítidih nin pah ã niij naáwáp jĩ:

—Yoobópdiħ yeebdíh wā naóhna caá. Ded dawá bií déedih bíbohni Dios ã maáh jumapboó ã bejihichah yahna, caandíh ã buona caá.

24 Camelloboó awí íitbitdih ã yabac bejihichah nihna, áta buo tagaá. Pánihat pah, dawá bií déedih bíbohni Dios ã maáh jumapboó ã waádihichah yahna, bádí ã buona caá, ã niijíp jĩ.*

* 19:18 Ex 20.13-16; Dt 5.17-20 * 19:19 Ex 20.12; Dt 5.16 * 19:19 Lv 19.18 * 19:24 Pr 11.28

25 Páant ã niijíchah, joí wáhi bejnit, nin pah Jesúsdiñ jwĩ niijíp jĩ:

—Páant ma niijíchah bácah, Dios ã jamapboó ded ã jéih waadcán niit, jwĩ niijíp jĩ.

26 —Cãacwã ded pah ã jenah joyátjĩhjah ã táí chãjĩhna yahna, Dios pebhboó ã jéih bejcan niit. Diosjah caá iiguipna bejnit déedih ã táí ubup. Caanjéh tigaá nihatih chãj beedáni. Dedé jéihcat pínah caandih ã wihcan caá, jwiitdih ã niijíp jĩ.

27 Páant ã niijíchah joinít, Pedroboó caandih nin pah ã niijíp jĩ:

—Maá, weemdiñ ma joi jwúhuá. Majeéh péeat túut niijná, jwiitboó nihatih jwĩ cádahap jĩ. ¿Páant jwĩ chãjat jíb, dedé dih tigaá jwiitdih ma wũhbi? ã niijíp jĩ.

28 —Yoobópdiñ yeebdih wã naóhna caá. Péeni yeó jáap túttimah, nihah jáap míic ã túut nũmbípna caá. Caán láa weém nihah cãacwã úud jeñé, jeáboó maáh wã jumbipna caá. Páant maáh wã jamuchah, yeéb wã bohénitboó judiowã doce poómpnadiñ wãjeéh wutnit ñi jumbipna caá.*

29 Ded weemdiñ teo wũhat túut niijná, ãih mũú, ã mána, ã déewã, ã weh, ãih wápchidih yah bũca ã cádahachah, Diosboó caandih chah ã jwũub wũhbiñna caá. Páñih cádahnit, weemdiñ teo wũhniñtboó Diosjeéh páantjeh ã táí jumbipna caá.

30 Obohjeéhtih, nin baácboó dawá maáta panihnitji Dios pebhboó oboh jamnit ã jumbipna caá. Nin baácboó dawá oboh jamnitji jeáboó maáta ã jumbipna caá, Jesús jwiitdih ã niijíp jĩ.*

20

Iguíhadih teonit naáwát

1 “Dios ã maáh jamat nin pah ã jamna caá: Iguíha mínah cheibitjeh ãih iguíhadih teo wũhniñt pínahdih bididih ã bejep be.

2 Páñih bejnit, jwãáhna, queétdih nin pah ã niijíp be: ‘Wũh iguíhadih ñi teo wũhat jíb jwĩpĩ jíb chãjat pah

yeebdih wã wũhbiñna caá’, ã niijíp be. Páant ã niijíchah joinít, tewedih ã bejep be.

3 Las nueve dée, jíb chãjat tólihna pebhboó ã bejep be. Páñih bejnit, bita caanjĩh ñũhniñt ã enep be.

4 Páñih ennit, queétdihbat nin pah ã niijíp be: ‘Yeebbát wũh iguíhaboó tewedih ñi bejeé. Teo cádahat horadiñ ñi tewat jíb wã wũhbiñna caá’, queétdih ã niijíp be.

5 Páant ã niijíchah joinít, queétdih bat tewedih ã bejep be. Yeó jáap tac yoób bejna, bita ñũhniñt jwãáhnit, biíc yoobó queétdihbat ã niijíp be. Las tres dée bita ñũhniñt jwãáhnit, biíc yoobó queétdihbat ã niijíp be.

6 Las cinco dée bita ñũhniñt jwãáhnit, nin pah queétdih ã niijíp be. ‘¿Dépanihna nihah yeó jáap teocan, ñũh tigaá ñi chãj?’ ã niijíp be.

7 ‘Jwiitdih tewat wutni ã wihcan caá’, ã niijíp be. Páant ã niijíchah joinít, iguíha mínah queétdih nin pah ã niijíp be: ‘Wũh iguíhana bejnit, ñi teobi jwũhuá’, queétdih ã niijíp be.

8 “Cheyeh caán iguíha mínah caandih teo wũhniñt maáhdih nin pah ã niijíp be: ‘Queét teonitdih jũwát túutnit, ã tewat jíb ma wũhuá.*Péejainitdih ã tewat jíb ma jwũh wũhuá. Páant queétdih ma wũhat túttimah, ã jãtĩh jainitdih ma wũhuá. Páñih queétdih jíb chãj péa, bita ã jãtĩh jainitdih ma wũhuá. Queétdih wũh péa, bita ã jãtĩh jainitdihbat ma wũhuá. Queétdih wũh péa, waóh jainitdih ma jíb wũhuá’, ã niijíp be. Páñihna, ã niiját pah queétdih ã jíb chãjap be.

9 Las cinco dée tewedih jainitdih nihah yeó jáap ã tewat jíb pah bóo ã wũhup be.

10 Queét nihah teonitdih biíc yoobó ã wũhup be. Queét waóh tewedih jainitboó ‘Jwiitdih chah ã jíb wũhbiñna caá’, ã niijíp be. Obohjeéhtih, queétdihbat biíc yoobó ã wũhup be.

11 Queétdih biíc yoobó míic ã jíb chãjachah enna, caandih búdí újnit,

* 19:28 Mt 25.31; Lc 22.30 * 19:30 Mt 20.16; Lc 13.30 * 20:8 Lv 19.13; Dt 24.15

nin pah ī niij jūihñup be:

12 'Jwiitboó nihat yeó jáap, tūbit ā chāhachah, búdí jwī tewechah, queét péé jwinítboó biíc horabitjeh ī tewechah yuhna, jwiit nihatdih biíc yoobó ma jīb wāhat, ā táican caá', caandih ī niijíp be.

13 Páant ī niij jūihñuchah joinít, nin pah biíc ījeéh jumnidih ā niijíp be: 'Meemdih wā niijátji pah tigaá wā jīb chājap. Ńi tewat jīb wāhñit, meemdih wā yeecan caá.

14 Ma tewat jīb ubnit, ma bejeé. Weém wā náahat pahjeh queét bainí teonitdihbut meemdih wā wāhat biíc yoobó wā jīb wāhup be.

15 Ded pah wīih dinerojīh chājna, wīih pínahjeh caá. Weém queét moh yéejnitdih jīgah ennit, búdí wā jīb wūhuchah enna, ¿yeébbóo íj niit, páant Ńi niijíp?' iguíha mínah queétdih ā niijíp be.

16 "Pánihat pah tigaá det waóhñitji péenit ī jumbipna caá. Péenitjiboó waóhñit ī jumbipna caá", Jesús jwiitdih ā niijíp jī.*

Jesús ā wñnat pínahdih ā jwūub naáwát
(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

17 Páant niij péenit, dawá cāacwā jwījeéh ī péenachah, Jerusalén tūtchina bejni namádih jwī bejep jī. Pánih bejna, chibít yūp jwiitdih numah waóh bejnit, jwiitdihjeh nin pah Jesús ā niij naáwáp jī:

18 —Jerusalén tūtchina bejna caá jwī chājap. Caanná jwī jūibíat túttimah, weém nihat cāacwā ūud jeñédih eníhcanniboó sacerdotewā ī maátadih, Moisés ā wutatjidih bohénitdihbut ā duó wáibipna caá. Páant ā duó wáyachah, weemdih teonit, ī mawat túutbipna caá.

19 Pánih mawat túutnit, judíowā nihcannitdih ī jwūub wāh yapabipna caá. Queétboó weemdih deohñit, ī pñat túttimah, cruzboó ī péoh dodh mao yohbipna yah caá. Obohjeéhtih, biíc peihcanni yeó jáap túttimah, wā

íp weemdih ā jwūub boobipna caá, ā niijíp jī.

Santiagowā ín Jesúsdi mi ūbát
(Mr 10.35-45)

20 Pánihat túttimah, Zebedeo ā weh ínboó mi weh biícđih Jesús pebh jwinít, caandih ūbát túut niijná, mi bódicha caj yoh ñajap jī.

21 Páant mi bódicha caj yoh ñajachah ennit, Jesús nin pah ā niij ūbh joyóp jī:

—¿Ded pah wā chājatdih tigaá ma náah? ā niijíp jī.

—Maáh waadná, nit chénat pah wā weh meém biícđih ī wutat pínah niijná, biíc ma jéihyepmant bóo bñwámant, biíhđih wáyámant bóo bñwámant ma chūdat túutá, mi niijíp jī.

22 —Ded pah Ńi ūbátđih Ńi jéihcan caá. Ded wā maáh jumupboó jumíhni, weemdih yeejép ā yapat pínah, biíc yoobó caandihbut ā yapachah yuhna, weemdih cádahcat caá náahap. Pánih cádahcan, wā maáh jumupboó wājeéh ā wutbipna caá. ¿Yeebđihbut páant yeejép ā yapachah yuhna, Ńi cádahbican naniit? mi wehdih Jesús ā niijíp jī.

—Jwī cádahcan niit, ī niij jepahap jī.

23 —Yoobópdih yeebđih wā naóhna caá. Yeejép wā yapat pah yeebbát biíc yoobó Ńi yapbipna caá. Obohjeéhtih, wājeéh wutnit pínahdih weémboó wā jéih Ńíocan caá. Wā ípboó queétdih átát Ńíwip taga, Jesús queétdih ā niijíp jī.

24 Páant ī niij ūbúchah joinít, jwiit diezboó queétdih jwī íjip jī.

25 Páant jwī íjatdih ennit, Jesús jwiit nihatdih ā míic wáacat túutap jī. Páant jwī míic wáacachah, nin pah jwiitdih ā niij naáwáp jī:

—Judíowā nihcannit ī maátaboó íih cāacwāđih tūbit wutnit ī jumatdih Ńi táí jéihna caá.

26 Obohjeéhtih, queét wutnit ī jumat pah yeéb Ńi jumca bojoó. Yeébbóo maáta jumíhna, bitadih táí teo wáacnit Ńi jumú.*

* 20:16 Mt 19.30; Mr 10.31; Lc 13.30 * 20:26 Lc 22.25-26 * 20:27 Mt 23.11; Mr 9.35; Lc 22.26

27 Waóhnit jumíhna, teo wáhnit pah jumát caá náahap.*

28 Weém nihat cáacwā úud jeñéboó cáacwā weemdíh í teo wáacat pínah níijná, nin baácboó wā jūóhcap jī. Obohjeéhtih, cáacwādh teo wáacat túut níijná, queét iiguípna í bejat déedih wan wūhūdh wā jūúwúp be, Jesús ā níijíp jī.*

Jesús chénewā jéih encannitdh ā booaat

(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

29 Jwiít Jerusalén tútchina bejna, Jericó tútchidih jwí chóop yap bejep jī. Páant jwí chóop yap bejehah, dawá cáacwābut jwiítidih í péenap jī.

30 Jericó wáihyat júdu jēcdih bac bejnit, chénewā jéih encannit namá jwēejdh í chúudchah, jwí enep jī. “Jesús, Nazaret tútchidih bóo caá ā yap bejep”, bita í níijíchah joinít, nin pah í níj ñaac ejep jī:

—¡Maá, David juima, Dios ā wahní jwiítidih ma jīgah en teo wáacá! í níijíp jī.

31 Páant í níj ñaacáchah joinít, cáacwāboó queétdih jūihnit,

—¡Páant bóojeh! Ñi ñaac cádahaá, í níijíp yah jī.

Obohjeéhtih, páant í níj jūihñachah yahna, queétboó joicánjeh, chah í ñaacáp jī:

—¡Maá, David juima, Dios ā wahní jwiítidih ma jīgah en teo wáacá! í níijíp jī.

32 Páant í níj ñaacáchah joinít, Jesús chāo ñúh, ā pebhna jūúwát túutnit, queétdih nin pah ā níijíp jī:

—¿Ded pah wā chājatdh tigaá ñi náah? ā níijíp jī.

33 —Maá, jéih enatdh caá jwí náahap, í níijíp jī.

34 Páant í níijíchah joinít, Jesús queétdih jīgah ennit, íih quíibdh ā teo jáhanap jī. Páant ā teo jáhanachahjeh, í yoób enep jī, bāca. Pánih ennit, caandíh í péenap jī.

21

Jesúswā Jerusalénna í waadát

(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

1 Jerusalén tútchina tóah juibínit, Olivo wāt jumni pácahi jumni jeéboó jwí juibínap jī. Pánih juibí, páuh laab bájna, Betfagé wāt jumni tútchibitdh jwí tóah juibínap jī. Caanná juibínit, Jesús chénewā jwíjeéh jumnitdh caán tútchina ā wahap jī.

2 Pánih wahnit, nin pah queétdih ā níj watup jī:

—Con tútchina waadnit, burroma mi wūh bícdih ñi enbipna caá. Pánih en, queétdih watnit, weemdíh ñi ub jūóh wūhuá.

3 Páant ñi ub jūúwúchah ennit, cáacwā yeebdíh í uúbh joyóchah, nin pah ñi níj jepahaá: ‘Jwí maáh queétdih ā náah jwahap be. Péanit, queétdih ā jwáubabipna caá’, ñi níijí, Jesús ā níijíp jī.

4 Páant ā yapat pínahdh Dios naáwátdih naóh yapaní Zacaríasjini pah át níj daacáp tají:

5 “Jerusalén tútchidih moondíh nin pah ma níj naáwá: ‘Dios weemdíh nin pah ā níj át túutap be: “Ñi eneé, ñi Maáh ñi pebhna ā jūóhna caá. Caán oboh jumni pah burro wūhjih chúudni ā jūóhhipna caá”, Jerusalén tútchidih moondíh ma níj’, weemdíh ā níjíp be”, Zacarías át níj daacáp tají. (Zac 9.9)

6 Jesús ā wahnitboó bejnit, ā níj átjini pah í chājap wat jī.

7 Burroma, mi wūh bícdih í ub juyúchah, jwíh jih bóo yéguehdih tóo dugnit, burromajih mi wūhjihbut jwí cáagap jī. Páant jwí cáagat túttimah, Jesús caán burro wūhjih ā páuh laab chúudap jī.

8 Pánih chúudnit, Jerusalén tútchina jwiítidih ā namah bejep jī. Páant ā bejehah ennit, dawá cáacwā íih jih bóo yéguehdih tóo dugnit, Jesúsdh wēina, namáboó í jweji

* 20:28 Lc 22.27; Jn 13.12-15

waáwáp jĩ. Bitaboó ĩ bóodniji táam náonadih ubnit, queébtut Jesúsdi wēina, namáboó ĩ jwej waáwáp jĩ. Páant ĩ jwejniji chóona, náonajih Jesús ā bejep jĩ.

⁹ Páant Jesús ā bejehah, ā waáwápmant moón, ā méimant péenitbut caandih wēinit, biícđih nin pah ĩ niúj ñaacáp jĩ:

—ĭDavid jũima, Dios ā wahní, jwiítđih ma túi ubuú! ĭMeém jwĩ maáh pínahđih bádí jwĩ wēina caá! ĩ niúj wēi ñaacáp jĩ. *

¹⁰ Pánih bejnit, Jerusalén tútchina jwĩ waadáchah, caanjĩh jumnitboó en wáhi bejnit, nin pah ĩ niúj míic ubh joyóp jĩ:

—ĭNin déhe tigaá? ĩ niújíp jĩ.

¹¹ —Nin Jesús, Galilea baác, Nazaret tútchidih bóo, Dios naáwátđih naóh yapani caá, bita queéđđih ĩ niúj jepahap jĩ.

Jesús Dioih mũnná ā waadát

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.12-23)

¹² Jerusalén tútchina waadnít, Dioih mũu jóocmant bóo juúđđih Jesús jwiítđih ā numah waad béjep jĩ. Pánih waad béjnit, caánboó jíib chājnitđih ā ñũũn yóh bacanap jĩ. Dinerodih túut mũũmnít ĩ cáagat naanádih ub yoh āacanit, jopwāđih jíib chājnitđih chũudat naanádihbut ā ub yoh āacanap jĩ.

¹³ Pánih ub yoh āacanit, Jesús nin pah queéđđih ā niúj jũihũap jĩ:

—Dios naáwátđih naóh yapani nin pah āt niúj daacáp tajĩ: ‘ “Wĩih mũú cāacwā weemđih ĩ ubát pínah mũú caá”, Dios ā niújíp be’, ĩt niúj daacáp tajĩ.*Obohjeéhtih, cāacwā Diosđih ubúđđih ĩ juyúchah yuhna, yeéboó queéđđih yeenit, mũũmná caá ñi chājap. Pánih mũũmnít, Dioih mũúđđih yéjanit, mũũmnít ĩ jumat pínah mũú chājna caá ñi chājap, ā niújíp jĩ.

¹⁴ Páant Dioih mũúđđih Jesús ā jumat pónih, dawá jéih encannit, wúuat nahjĩh bejnitbut ā pebhna ĩ juyúp jĩ.

Páant ĩ juyúchah ennit, queéđđih ā boonanap jĩ.

¹⁵ Obohjeéhtih, queéđđih ā boonanachah ennit, caanjĩh jumnit sacerdotewā ĩ maáta, Moisés ā wuatjđih bohénitbut Jesúsđih bádí ĩ íjip jĩ. Jwĩjeéh péenit wébítboó “ĭDavid jũima, Dios ā wahní, jwiítđih túi ubni pínah, meemđih bádí jwĩ wēina caá!” ĩ niúj ñaac cádahchah joiná, chah ĩ íjip jĩ.

¹⁶ Pánih íjnit, Jesúsđih nin pah ĩ niúj jũihũap jĩ:

—Meemđih páant ĩ niúj ñaacáchah, ĭma joicán niít? Páant ĩ niújca bojo naáh, Jesúsđih ĩ niújíp jĩ.

—Wā joiná caá. Obohjeéhtih, Davidji Dios naáwátđih naóh yapani nin pah ā niúj daacátjđih ĭyeéboó ñi bohécannit jĩ?

‘Wébítđih, bita ĩ túũhñitđihbut meém ma wēi naáwát túutna caá’, Diosđih wēinit, David āt niúj daacáp tajĩ, (Sal 8.2)

Jesús queéđđih ā niúj jũihũap jĩ.

¹⁷ Páant niúj péanit, queéđđih cádahnit, caán tútchimant Jesús jwiítđih ā numah bac bejep jĩ. Pánih bac bejna, Betania tútchidih juibínit, caan chéi caanjĩh jwĩ ũwup jĩ.

Higuera nahđih Jesús ā wũnat tútat

(Mr 11.12-14,20-26)

¹⁸ Cheibit bóo yeó jáapđih, Betania tútchiboó ũonitji Jerusalén tútchina jwũub bejna, Jesúsboó āt mũũgúp wũũap tajĩ.

¹⁹ Pánih mũũgúp wũũna, namá jwũejđih lajni higuera nahđih ennit, āih quehedih jeémíhna, caan náh pebh enedih ā bejep yah jĩ. Obohjeéhtih, caan náhboó quehcan, túini wawájeh pohba ā jumup jĩ. Páant ā quehcatđih enna,

—ĭMa jwũub quehcan niít! caan náhđih ā niújíp jĩ.

Páant ā niújíchahjeh, āih náona ā diib téhah bejep jĩ.

²⁰ Páant ā wũũchah ennit, jwiít ā bohénitboó jwĩ en wáhi bejep jĩ.

* **21:9** Sal 118.25-26 * **21:13** Is 56.7b; Jer 7.11

—¿Dépanih tigaá waícanjeh ã wunah bej? Jesúsdih jwĩ niíj wábh joyóp jĩ.

21 —Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Dios ã wēpatdih túi jenah joiná, nin nahdih wã chājat pahjeh muntih yeebbút ñi jéih chājbipna caá. Páant wã chājat chahbut ñi jéih chājbipna caá. Con jeedíh ‘Commant bejnit, búdí mujna ma búg báahá’, ñi niijichah, ñi wutat pah ã yapbipna caá.*

22 Diosdih túi jenah joinít, ded pah caandíh ñi wábat pah ã chājbipna caá, Jesús jwiítidih ã niíj jepahap jĩ.

Jesús ã wēpat

(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

23 Pánih bejna, Jerusalén tútchina juibí, Dioíh mūdíh waad béjnit, Jesús cāacwādh ã jwáub bohénap jĩ. Páant ã bohéat pónih, sacerdotewã ã maáta, jwiít judíowã jwĩ maátabut ã pebh jwinít, nin pah caandíh ã niíj wábh joyóp jĩ:

—¿Deíh wēpatjĩh tibeé jwíin páant ma chāj? ¿Déhe tibeé meemdíh páant ã wut? ã niijíp jĩ.

24 —Yeebdíh wã jwíh wábh joibípna caá. Weemdíh ñi túi jepahachah, weembút yeebdíh wã jepahbipna caá.

25 Juan Daabánidih ¿déhe tigaá ãt wutji? ñi jenah joyóchah. ¿Dios ãt wutjican taniít? ¿Cāacwāboó niít caandíh ãt daabáat tútjip? yeéb ñi jenah joyóchah, Jesús queétdih ã niíj wábh joyóp jĩ.

Páant ã niíj wábh joyóchah joinít, queétjeh nin pah ãt míc niijíp wut jĩ: “¿Ded pah tigaá jwĩ niíj jepahbi? ‘Dios caá Juandih ãt wutjip taga’, jwĩ niijichah, ‘Páant ã jumuchah yuhna, ¿dépanih tijí caandíh ñi jepahcan?’ jwiítidih ã niíj jūihbipna caá.

26 Obohjeéhtih, nitboó ‘Juan Dios naáwátdih naóh yapani yoobát ã jumap jĩ’, ã niíj jenah joiná caá. Páant ã niíj jenah joyóchah, ‘Cāacwājeh caandíh ãt daabáat tútjip taga’, jwĩ niíj jepahachah, jwiítidih búdí ã ijbipna caá”, ãt míc niijíp wut jĩ.

27 Pánih míc wéhe péanit, nin pah Jesúsdih ã niíj jepahap jĩ:

—Jwiít jwĩ jéihcan caá, ã niijíp jĩ.

—Caán láa bácah weemdíh wutnidih weembút yeebdíh wã naóhcan niít, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

Biíc newé ã weh ded pah ã chājat naáwát

28 Páant niíj péanit, jwĩ maátadih Jesús nin pah ã jwáub niíj naáwáp jĩ:

—Nin wã naáwátdih ¿ded pah ñi niíj jenah joi? Biíc newé chénewã ã weh ã jumap be. Pánihna, biíc yeó jáap ã ípboó weép jeñédih, ‘Wáuhá, buu wíh iguíhaboó tewedih ma bejeé’, ã niijíp be.

29 ‘Wã bejcan caá’, ã niíj jepahap be. Páant niijná yuhna, jwáub jenah joinít, tewedih ã bejep be.

30 Túttimah, ã úddihbut biíc yoobó ã niijíp be. ‘Wã bejmi caá’, ã niíj jepahap yuh be. Obohjeéhtih, páant niijná yuhna, ã bejcap be.

31 ¿Ded tigaá ã ípdih ã túi jepah? Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

—Weép jeñéboó ã túi jepahap be, queét ã niíj jepahap jĩ.

—Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Romano maátadih náó wábh wāhnt, deoh nah jumnit yaádh biíc dih yeéb jātih Dios ã maáh jumatdih ã waadná caá.

32 Juan Daabáni cāacwādh bohénadih joiná, ded pah ñi túi chājat pínahdih yeebdíh ãt naáwáp tají. Páant ã naáwáchah yuhna, yeéboó caandíh ñit jepahcap tají. Obohjeéhtih, queét náó wábh wāhnt, deoh nah jumnit yaádhbut ãt túi jepahap tají. Páant ã jepahachah enna yuhna, yeéboó túut nuámíhcan, ñit jepahcap tají, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.*

Jiwá iguíhadih yeejép teo wāhnt naáwát

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

33 “Nin biíh wã naáwát pínahdih ñi túi joyoó. Biíc newé jiwá iguíhdih ã momop be. Pánih mom péa, wáihyat júdadih chāj péa, iguíhdih ã búuh chuñat pínah mūdihbut ã chājap be.

* 21:21 Mt 17.20; 1Co 13.2 * 21:32 Lc 3.12; 7.29-30

Pánih chāj péa, caán iguíhadih ī tui en dawát pínah niijná, jap bóo m̄udíhbut ã chājap be. Páant nihatdih chāj péa, bitadih en dawát túttnit, biáboó jib jwuhudih ã bejep be.*

34 Tálttimah, iguíh ei láa, ãih iguíh jíbdi h ī úbát pínah niijná, iguíha mínah caandíh teo wāhndih ãih iguíhana ã wah bojop yah be.

35 Obohjeéhtih, caandíh teo wāhndih caanná ī júbínachah, biíc di h pūi, biíh di h mao yoh, biíh di h jeejīh ī yoh mawap be.

36 Pánihat tálttimah, bita caandíh teo wāhndih ãih iguíhaboó ã jwúub wahap be, páant m̄ntih. Chah dawá ã wahachah yahna, queét en daonít biíc yoobó m̄ntih queétdihbut yeejép ī chājap be.

37 “Tálttimah, ‘Wā wūúh di h caá ī jepahmi dée caá’, niijnít, caandíh ã wahap be.

38 Páant ã wahachah yahna, caandíh ennit, en daonítboó nin pah ī míic niijíp be: ‘Iguíha mínah ã wunat tálttimah, nin ã wūúhboó ã tút n̄umbípna caá. Pánihna, caandíh jwī mao yohochah, iguíha jwīh ã jambipna caá’, queétjeh ī míic niijíp be.

39 Páant niij, ã wūúh di h teonit, iguíhamant ub bac bejnit, ī mao yohop be.

40 “Páant ī chājat doonádih joinít, iguíha mínahboó ãih iguíhana jwúub j̄inít, ¿queétdih ded pah tigaá ã chājbi?” Jesús queétdih ã niij úb h joyóp jī.

41 Páant Jesús ã niijíchah joinít, queét caandíh nin pah ī niij jepahap jī:

—Queét yeejépwādi h peéh chājna, ã mao yohat tút bípna caá. Tálttimah, bitaboodíh ãih iguíhadih ã en dawát tút bípna caá, ãih iguíh di h caandíh ī tui dic wūhat pínah niijná, ī niijíp jī.

42 Páant ī niijíchah joinít, Jesús nin pah ã jwúub niijíp jī:

—Dios naáwátdih naóh yapani nin pah ã niij daacátj di h ¿yeébbóó ñi bohécannit beé?

‘Múú teonit túini jee dáhnadi h ñionit, ī náahcanni dahdi h ī yohop yah be. Obohjeéhtih, queét ī yohni dahdi h jeh tigaá Dios ã níwip. Caandíh ñionit, ãih m̄u pánihndih chājna, caán m̄udíh ã tui jenah enat tút niijná, choójboó caan dáhdih ã jwīh jwejep be. Caán jee pánihni Dios ã wahni pínah tigaá. Páant ã chājachah ennit, jwiítboó caandíh bádí jwī wēina caá’, ãt niij daacáp tajī. (Sal 118.22-23)

43 Páant ã nihat pah tigaá yeebdíh yoobópdi h wā naóhna caá. Dios ãihwā pínah yeebdíh ã jwīh ñionitjī ñi jamachah yahna, weém Dios ã wahndih ñi náahcah, bita weemdíh tui jepahndih pínahboodíh ã ñiobipna caá, páantjeh ãjeéh ī jumat pínah niijná.

44 Pánihna, weemdíh jepahcannitboó caán jee dáhdih tóoc b̄ugnít panihndih ī jambipna caá. Weemdíh ī jepahcatjī jīb caán jee dáh ã néehat pah, peéh chājna, iiguípna Dios queétdih ã wahbipna caá, Jesús ã niijíp jī.

45 Páant ã niijíchah joinít, sacerdotewā ī maáta, fariseowābut “Jwiít di h niijná caá ã chājap”, īt niij jéihyep wut jī.

46 Páant niij jéihndih, caandíh ded pah ī tewat pínah di h īt bidip wut yah jī. Obohjeéhtih, cāacwā caandíh “Dios naáwátdih naóh yapani caá”, ī niij jenah joyóchah jéihndih, queétdih úmna, tewíhna yahna, īt jéih teo jwuhcap wut jī.

22

Téihya chéona ã numah jeémát pínah naáwát
(Lc 14.15-24)

1 Páant ã niiját tálttimah, Jesús nin ã jenah joinít naáwátjīh queétdih ã jwúub niij naóh bohénap jī:

2 “Dios ã maáh jumat nin pah caá ã jumap: Maáh wūúh ã téihya chéwat tút chājachah, ã íp ã numah jeémát pínah di h ã chājap be.

* 21:33 Is 5.1-2

3 Pánih á moh péanit, ã namah jeémpnit pínahdih jūúwát túutna, caandíh teo wāhndih ã wahap yah be. Obohjeéhtih, caandíh ã jephacp be.

4 Túttimah, bita caandíh teo wāhndihbut wahnit, ‘Á namah jeémát pínah momo jiwíwā, ã in débehanitdih mao pūbnít, nihatdih á moh péa, yeebdíh ã jūúwát túutp be’, wā bidnitdih ñi niij naáwá.

5 Páant ã wutachah joinít, ã bejep yah be, páant muntih. Obohjeéhtih, páant ã niijchah yahna, queébut ã joyáh bojop be. Joyáh bojnit, biíc áih wápchiboó bej, biíc ã tewat maúboó ã bejep be.

6 Bitaboó queét ã naáwáchah joíhcan, yeejép pūnit, queétdih ã mao yohop be.

7 Páant ã chājat doonádih joinít, búdí íjnit, maáhboó áih soldadowādih ã wahap be, queétdih mao yoh beedánit, ã ih tātchidihbut ã cawat pínah niijná.

8 Pánihat túttimah, bita caandíh teo wāhndih nin pah ã niijp be: ‘Wā wūúh ã téihya chéona namah jeémát pínahdih á moh péanit, cāacwādih wā bidichah yahna, queét yeejép wā ã jephacp taga.

9 Pánihna, tātchi tac yoób jumni juúhna bejnit, det ñi jwāáhnitdih ñi namah jūúwá’, queétdih ã niijp be.

10 Páant ã niijchah joinít, bejna, biquína túi chājnitdih jwāáh, bita túi chājnitdihbut jwāáhnit, nihatdih ã namah jwūub jūúwáp be. Pánihna, ã maáih mūná jwūub juibínit, ã namah jeémát tólihndih ã yáwap yah be.

11 “Obohjeéhtih, maáhboó queét joinítndih enedih joiná, téihya chéwechah enna ã dawát chóodih biíc newé ã dūocáh, ã enep be.

12 Pánih ennit, ‘¿Íin wūúá, dépanih tibeé wā dawát túutni yéguéh dūocán yahna, ma waád jūóh?’ caandíh ã niijp be. Páant ã niijchah joinít, caánboó ã jéih jephacp be.

13 Páant ã jephacp enna, maáh caandíh teo wāhndih nin pah ã

niijp be: ‘Chéonit, caandíh ñi ã bac bejeé. Pánih ã bac bejnit, weemdíh ã jephacp jíb, dūpánapboó ñi yohoó, wā pebh ã jumcat pínah niijná. Caánboó jumnit, tubit jīgahna, ã ih maonádih néeh chāc joinít ã jumbipna caá’, caandíh teo wāhndih ã niijp be.*

14 “Buu wā naáwát pah, dawá cāacwā wíh túini doonádih joiná yahna, daocánnitjeh ã jephacp caá”, Jesús ã niijp jī.

Romano maáta ã úbát túutni dinero júdú

(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

15 Páant ã niijchah joinít, íjna, Dioíh mūmánt bac bejnit, fariseowā nin pah ã míc niij úbh joyóp wut jī: “¿Ded pah tigaá caandíh jwí niij úbh joibí, mácah ã jephacp, caandíh naóh yacat túut niijná?” ã míc niijp wut jī.

16 Páant niijnít, biquína íjeéh jumnit, Herodes ã jūimenádih maáh waadáhndihbut Jesús pebhna ã wahap tajī, Jesúsndih ã úbh joyát pínah niijná. Páant ã wahnitboó waád joinít, nin pah Jesúsndih ã niijp jī:

—Bohéni, yeecanni jumna, Dios ded pah jwiútdih ã chājat túutatndih yoobópndih ma bohéatndih jwí jéihna caá. Ded pah cāacwā ã niijchah, maáta ã jumachah yahna, úmcanjeh yoobópndih mapí naóhna caá.

17 Páant yoobópndih naóhni jumna, ded pah ma jenah joyátndih jwiútdih ma naáwá. ¿Roma baácndih moón ã maáh César ã úbát túutni núodih caandíh jwí wāhachah, ã túi níit? ã niij úbh joyóp yah jī.

18 Páant ã niij úbh joyóchah, ã yeeatndih jéihnit, nin pah queétdih ã niij úbh joí jwūubanap jī:

—Yeéb yeenit, ¿dépanih tigaá weemdíh mácah ñi jephacp túut?

19 Césardih ñi wāhat pínah júdúndih weemdíh ñi júutá, ã niijp jī.

Páant ã niijchah joinít, biíc júdúndih caandíh ã júutp jī.

* 22:13 Mt 8.12; 25.30; Lc 13.28

20 —¿Caán júduh deih móot, deih wāt tigaá ã jam? queédih ã niij úbh joyóp jĩ.

21 —Cesaríh móot, ãih wātbut ã jamna caá, ã niij jepahap jĩ.

—Caán láa bácah caán júdu Cesaríh pínah caá. Pánihna, ãih pínah ã jamachah, caandih wūhat caá náahap. Obohjeéhtih, Dioih pínah mácah ã jamachah, Diosboodih ñi wūhú, queédih ã niijíp jĩ.

22 Páant ã niij jepahachah, ã joí wáhi bejep jĩ. Pánih joí wáhi bejnit, ã bac bejep jĩ.

*Căacwă ã jwúub boo pud jūwát
(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)*

23 Páant queét ã bac bejat túttimah, biquína saduceowā jwuh, Jesúsdi h úbh joyát túut niijná, caán munná muntih ã waád juyúp jĩ. Queét saduceowā “Căacwă wunna, ã jwúub boo pud jūhcan niit”, niijnit ã jamap jĩ.*

24 Pánih jenah joinit, nin pah Jesúsdi ã niijíp jĩ:

—Bohéní, nin pah Moisés ãt niij bohénap tajĩ: ‘Weép jeñé weh wihcanjeh ã wunachah, ã údboo weép jeñé áajidih jwúub áa jamat caá náahap. Pánihna, ã údboo áa wih jwuhcanni jamna, éemp wunnihdih ã bíboho naáh, ã úd jeñé báadhda weh pah ã weh jamat pínah niijná’, jwiitdih Moisés ãt niijíp tajĩ.*

25 Biíc weh sietewā ã jamap be. Weép jeñéboo áa jam, weh wihcanjeh ã wunap be. Pánihna, ã údboo weép jeñé áajidih ã jwúub áa jamap yuh be. Páant áa jamat túttimah, weép jeñé pahjeh muntih, weh wihcanjeh caanbút ã wunap be.

26 Páant mícjeh queét nihat ã buúd beedép be.

27 Páant mi weha mána ã wun beedát túttimah, ã áajibut mi wunap be.

28 Pánihna, queét nihat ã jamnihji, nihat căacwă ã jwúub boo pud jūwáchah, ¿ded áa tigaá mi yoób jumbi? Jesúsdi ã niij úbh joyóp jĩ.

29 Páant ã niijíchah joinit, Jesús queédih nin pah ã niij jepahap jĩ:

—¿Dios naáwátdih jéihcan, ã wēpatdihbut jéihcan, yeéboo yoobópdih jenah joicánnit caá!

30 Wunnitji ã jwúub boo pud jūwát túttimah, jeáboo jamna, ángelwā pah áa wihcannit ã jumbipna caá.

31 Obohjeéhtih, wunnitji ã boo pud jūwát pínahdih yeéb ñi jéihyatdih náah yacna, nin pah wā naóhna caá. ¿Moisésdi Dios nin pah ã niijátjidih ñi encannit jĩ?

32 ‘Weém Abraham, Isaac, Jacob ã Maáh caá’, ãt niij naáwáp wat jĩ. Queét ã wunat túttimah yuhna, ‘Í Maáh caá’, Dios ãt niijíp wat jĩ. ‘Í Maáh caá’, ã niijátjidih joinit, báadhnit ã jamatdih jwí jéihna caá. Dios báadhnitdihjeh maáh ã jamna caá. Pánihna, ‘Wunnitji ã jwúub boo pud jūhcan niit’, niij jenah joiná, yoobópdih ñi jenah joicán caá, Jesús ã niijíp jĩ.*

33 Páant ã niijíchah joinit, nihat căacwă ã bohéatdih ã joí wáhi bejep jĩ.

*Chah jenah joyát wutat
(Mr 12.28-34)*

34 Páant Jesús saduceowādh ã táí jepahachah joinit, fariseowāboo ã míc wéhenap jĩ.

35 Pánih míc wéhe péanit, biíc ãjeéh jamni, Moisés ã watatjidih táí jéihniboo caandih nin pah ã niij úbh joyóp yuh jĩ:

36 —¿Bohéní, Dios jwiitdih ã wutat deddih tigaá chah jenah joyát náah? ã niijíp jĩ.

37 —Nin wutat caá chah ã jamap. ‘Diosdi chah jenah joí, táí jepahnit, wēnit, caandih búdí ñi oyoó’, Moisés ãt niij daacáp tajĩ.*

38 Caán watatji caá jwíh jamni.

39 Caán wutat pahjeh muntih, nin biíh wutatbut biíc yoobó ã jamna caá: ‘Meemjéh ma míc oyat pah muntih, bitadihbut búdí ma oyoó’, ãt niij daacáp tajĩ.*

40 Pánihna, Diosdi oinit, bitadihbut oinit, Dios ã náahat pah ñi chājbipna

* 22:23 Hch 23.8 * 22:24 Dt 25.5 * 22:32 Ex 3.6 * 22:37 Dt 6.5 * 22:39 Lv 19.18

caá. Pánih chājnit, nihat Moisés ā wutajjidih, Dios naáwátdih naóh yapanit ī niijátjidihbut ñi tui jepahbipna caá, Jesús queétdih ā niijíp jī.*

*¿Ded juima tigaá Cristo?
(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)*

41 Páant niij péanit, Jesús jawah caanjīh jumnit fariseowādh nin pah ā niij uúbh joyóp jī:

42 —¿Dios ā wahnī Cristodih ded pah tigaá ñi jenah joí? ¿Ded juima tigaá? queétdih ā niijíp jī.

—David juima caá, ī niij jepahap jī.

43 —Páant ā jumuchah yuhna, ¿Dépanih tigaá Túini Espiritu nin pah caandih ā naáwát túutachah, Davidjiboó caandih ‘Maá’, āt niijí?

44 ‘Wā Maádhī Dios nin pah ā niijíp be: “Wā jéihyepmant bóo bawámant ma chúudá. Pánih chúudnit, nihatdih ma wutachah, meemdih en jūihnitdih wā yap yohat túutbipna caá”, ā niijíp be’, Davidji āt niij daacáp tajī. (Sal 110.1)

45 Páant niij daácnit, Davidji Cristodih ‘Maá’, āt niijíp wut jī. Páant ā niijíchah yuhna, ¿dépanih tigaá Cristo David juima āt jumji? Jesús queétdih ā niij uúbh joyóp jī.

46 Páant ā niij naáwáchah joinít, nihat ī jawub uúbh joíhna yuhna, ī uúbh joí cádahap jī.

23

*Fariseowā, Moisés ā wutajjidih bohénitbut ī túicat
(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)*

1 Páant niij péanit, caanjīh jumnitdih, jwiít ā bohénitdihbut Jesús nin pah ā niij naáwáp jī:

2 “Moisés ā wutajjidih bohénit, fariseowābut caán ā wutatdih chah tui jéihnit jumna, yeebdih ī wutna caá.

3 Páant yeebdih ī wutachah, ī niiját pahjeh chājat caá náahap. Obohjeéhtih, páant ī niij bohéna yuhna,

īpī chājcan caá. Páant ī tui chājcatdih yeebboó ñi en yacca bojoó.

4 Queét yeebdih búdí wái náah jumnidih chājat túutna, bainíbitjeh ñi yapachah ennit, yeebdih jīgah encanjeh, īpī peéh chājna caá.

5 Ded pah chājna, cāacwā ī wēi enat pínahdihjeh īpī bidna caá. Dios naáwátdih ī daácnī núonabit āih ūtna yacnit, ñih móot chah, ñih muj nahboobát búdí bawá jumni tōpjih īpī nah chéona caá. Úabhna dawát chóona ā yapat waanadhī maátnī īpī chājat túutna caá, queétdih ennit, ‘Diosdih tui jepahnit caá’, niijnít, cāacwā ī tui wēi enat pínah niijná.*

6 Numah jeémépboó bejnit, waáwápna chúudnit, īpī wēina caá. Jwī míc wáacat muúboó bejnit, cāacwā ī tui enepboó īpī chúudna caá.

7 Tútchi tacboó bií déedih jūib chājat jumhna ī bejchah, cāacwā queétdih wēinit, muj teonit, ‘Ma jūóh, Bohéní’, ī niij uúbhchah joinít, īpī wēina caá.

8 “Obohjeéhtih, ‘Bohéní’, yeebboó cāacwādhī ñi niiját túutca bojoó. Weemjéh caá yeebdih bohéni. Yeéb nihat biíc yoobó jumna, ‘Bohéní’, cāacwādhī ñi niiját túutachah, ā táican caá.

9 Pánihat pah, cāacwā mícjeh ‘Túini Paá’, ñi niijíchah, ā táican caá. Dios, jeáboó jumnijeh, ñi íp tui ni yoobát ā jumna caá.

10 Pánihat pah mantih, yeéb mícjeh ‘Maá’, ñi niijcá bojoó. Weém, Dios ā wahnī Cristojeh, ñi maáh wā jumna caá. Pánihna, cāacwā mícjeh páant ñi niijíchah, ā táican caá.

11 Ded maáh jumíhna, yeebdih teo wūhni ā jumna náah.*

12 Caanjéh míc maáh waadánidih Dios oboh jumni ā chājbiipna caá. Obohjeéhtih, teo wūhni panihniboodih Dios maáh ā waadábipna caá”, Jesús ā niijíp jī.*

13 Páant niij péanit, nin pah fariseowā, Moisés ā wutajjidih bohénitdihbut Jesús ā niij jūihñup jī:

* 22:40 Lc 10.25-28

* 23:5 Nm 15.38; Dt 6.8; Mt 6.1

* 23:11 Mt 20.26-27; Mr 9.35; 10.43-44; Lc

22.26 * 23:12 Pr 29.23; Lc 14.11; 18.14

“¡Yeéb Moisés ã wutatjidih bohénit, yeéb fariseowābut búdí yeejép ñi yapbipna caá! Túi bohénit pah jumna yuhna, tubit yee naóhnit caá ñi jumap. Dios ã wutatdih ñi yee bohénachah joinít, Dios ã maáh jumapboó cāacwā ĩjéih waadcán caá. Pánih bohénit, yee-bjéhbut waadcán, queét ĩ waádihichah yuhna, ñipĩ jāhna caá.

14 “¡Yeéb Moisés ã wutatjidih bohénit, yeéb fariseowābut búdí yeejép ñi yapbipna caá! Túi bohénit pah jumna yuhna, tubit yee naóhnit caá ñi jumap. Diosdih túi maatápdih wābhna yuhna, éemp wānnitúh mūnādih ñipĩ dúuc wáina caá. Pánih yeenit ñi jummat jíib búdí peéh chājat yeebdíh ã jummbipna caá.

15 “¡Yeéb Moisés ã wutatjidih bohénit, yeéb fariseowābut búdí yeejép ñi yapbipna caá! Túi bohénit pah jumna yuhna, tubit yee naóhnit caá ñi jumap. Yúup jíib bejnit, dawá cāacwādih ñipĩ bohéna caá, ñi jenah joyát pahjeh ĩ túut nūmát pínah niijná. Páant ĩ túut nūmúchah, yeejép ñi chājat chah queétdih ñi chājat túutna caá.

16 “¡Yeéb bohénit, bitadih waóhna, jéih encannit panihnit ñi jumna caá! Yeena, nin pah ñi niij bohéna yuh caá: ‘ “Dioíh mūú túini ã jummat pah, wā niiját biíc yoobó wā chājbipna caá”, ñi niijíchah yuhna, dedé pínah nihcan caá. Obohjeéhtih, “Dioíh mūúdíh jumni oroboó túini ã jummat pah, wā niiját biíc yoobó wā chājbipna caá”, ñi niijíchah, ñi niijátji pahjeh chājat caá náahap’, ñipĩ niij bohéna yuh caá.

17 ¡Yeéb jenah joicánnit, jéih encannit panihnit ñi jumna caá! ¿Ded tigaá chah ã jum? ¿Dioíh mūú chah niit? ¿Caán mūú diitboó jumni oroboó niit chah ã jumap? Caán mūú diitboó oro jumna, Dioíh caá ã jumap. Obohjeéhtih, biíh pebhboó jumna, Dioíh āta nihcan taga. Pánihna, oro chah Dioíh mūú ã jumna caá.

18 Yeéb nin pahbut ñipĩ niij bohéna yuh caá: ‘ “Dioíh mūúboó jumni

nūñápdih mao cáo wāhat naá túini ã jummat pah, wā niiját biíc yoobó wā chājbipna caá”, ñi niijíchah yuhna, dedé pínah nihcan caá. Obohjeéhtih, “Ĭ mao cáo wāhniiboó túini ã jummat pah, wā niiját biíc yoobó wā chājbipna caá”, ñi niijíchah, ñi niijátji pah chājat caá náahap’, ñipĩ niij bohéna yuh caá.

19 ¡Yeéb jéih encannit panihnit ñi jumna caá! ¿Ded tigaá chah ã jum? ¿Diosdih cáo wāhni niit chah ã jum? ¿Caán ñi cáagat naá niit chah ã jum? Caán naajíh ñi cáagna, Diosdih ñi wāhuchah, āih pínah caá. Biáboó ñi cáagachah nihna, Diosdih ñi wāhni āta nihcan tagaá. Pánihna, caán ñi cáagat naá caá chah ã jumap.

20 Páant ã jumuchah, ‘Jwĩ cáagat naá túini ã jummat pah, wā niijátji biíc yoobó wā chājbipna caá’, niijnít, caán naá caanjíh ñi cáagnibut ã túyatdih ñi jenah joiná caá.

21 Pánihat pah, Dioíh mūú ã túyatdih jenah joiná, āih mūú diitboó jumni ã túyatdihbut ñi jenah joiná caá.

22 ‘Jeá túini ã jummat pah, wā niijátji biíc yoobó wā chājbipna caá’, niijnít, Dios maáh jumna ã chūdatdihbut jenah joinít, Dios, caanjíh chūdní ã túyatdihbut ñi jenah joiná caá.*

23 “¡Yeéb Moisés ã wutatjidih bohénit, yeéb fariseowābut búdí yeejép ñi yapbipna caá! Túi bohénit pah jumna yuhna, tubit yee naóhnit caá ñi jumap. Dios ã wutatdih jepahna, ded chénat pah téihya chej jumni náonadih bíbohna, biíc náodih Diosdih ñipĩ wāhna yuh caá.* Obohjeéhtih, pánih wāhna yuhna, biíh ã wutatna chah jenah joyát pínah ã jumuchah yuhna, caandíh ñipĩ joyáh bojna caá. Cāacwādih túi chājatboodíh ñi jenah joicán caá. Queétdih ñipĩ jīgah en teo wáaccan caá. Ded pah bitadih ñi niijátji pah ñipĩ chājcan caá. Pánihna, Dios ã wutat pah, chej jumni náonadih caandíh wāhna, ã túina caá. Obohjeéhtih, biíh ã wutatdihbut jepahat caá náahap.

* 23:22 Is 66.1; Mt 5.34 * 23:23 Lv 27.30

24 ꞑYeéb bitadih waóhna, jéih encannit panihnit ñi jumna caá! Ñi wutatdih, oboh jumni ã jumachah yuhna, ñipí jepahna yuh caá. Obohjeéhtih, Dios yoobópdih ã wutatboodih ñipí jepahcan caá.

25 “ꞑYeéb Moisés ã wutatjidih bohénit, yeéb fariseowābut búdí yeejép ñi yapbipna caá! Túi bohénit pah jumna yuhna, tabit yee naóhnit caá ñi jumap. Ñíih pamapnadih, ñíih babhbat dahnadihbut jiiimantjeh ñipí chocna caá, ã túi jíghat pínah niijná. Páant ñi chocochah yuhna, diitboó búdí queí ã jumna caá. Caan pámap jiiimantjeh ñi chocat pah, yeebbút biíc yoobó ñi jumna caá. Túi jíghona yuhna, ñi jenah joyát yeejép ã jumna caá. Ñi weñat pínahdihjeh chājnit, tabit en ñinahnitbut ñi jumna caá.

26 ꞑYeéb fariseowā jéih encannit panihnit ñi jumna caá! Pánih jumna, ñi jenah joyátdih túut nuumnít, túiniboodih ñi chājaá. Pánih chājna, yoobópdih túinit ñi jambipna caá.

27 “ꞑYeéb Moisés ã wutatjidih bohénit, yeéb fariseowābut búdí yeejép ñi yapbipna caá! Túi bohénit pah jumna yuhna, tabit yee naóhnit caá ñi jumap. Cāac yohopdih bóo muu dáhnabit túi baabní chítahjīh ĩ ñáini panihnit ñi jumna caá. Cāacwā caán yohopdih ĩ enechah, túi jíghoni ã jumna caá. Páant jiiimant túini ã jíghochah yuhna, ĩ yohni bácahji ã moopátdih queét ĩ jéih encan caá.*

28 Páant ã nihat pahjeh mun tigaá yeebdih cāacwā ĩ enechah, túinit pah ñipí jíghona yuh caá. Obohjeéhtih, ñi jenah joyátboó búdí yeeat jum yapna, yeejép ã jumachah, moópni dée pah caá ñi jumap.

29 “ꞑYeéb Moisés ã wutatjidih bohénit, yeéb fariseowābut búdí yeejép ñi yapbipna caá! Túi bohénit pah jumna yuhna, tabit yee naóhnit caá ñi jumap. Tabit yeenit jumna, Dios naáwátdih naóh yapanitji, túi chājnitjidihbut ñi oyatdih júutat túut

niijná, queétdih ĩ yohopjidih ámohnit, túini ñipí chājna yuh caá.

30 Pánih chājnit, nin pah ñipí niijná caá: ‘Jon jātih jwī nuowā ĩ chājatji pah jwiitboó jwīta chājcan tagaá. Dios naáwátdih naóh yapanitdih wēinit, queétdih jwīta mao yohcan tagaá’, ñipí niijná yuh caá.

31 Obohjeéhtih, Dios naáwátdih naóh yapanitdih mao yohnit ĩ jiiimená jumna, biíc yoobó tigaá ñi chājap.

32 Pánihnit ĩ jiiimená jumna, ñi nuowā ĩ yéej chājatji pahjeh mantih ñi chāj péanaá.

33 “ꞑYeéb maiwā pah yeejépwā ñi jumna caá! Pánihna, ñi yéej chājatdih ñi túut nuumcátji jíib, Dios yeebdih peéh chājna, iiguípna ã wahachah, ñi jéih jweicán niit.*

34 Páant niijná, nin pah niij naóhna caá wā chājap: Dios naáwátdih naóh yapanitdih, bita āih túini doonátdih túi jéihnitdih, bita ã naáwátdih bohénit pínahdihbut yeebdih wā wahbipna caá. Páant wā wahachah yuhna, yeéboó biquínadih cruzboó péoh dodhnit ñi mao yohbipna caá. Bitadih ñi míic wáac juyápboó pāinit, tātchimant bacanit, queétdih mawat túut niijná, ñi ñuún péebipna caá.

35 Pánih chājna, jon jātih jumnit túi chājnitjidih ĩ mawatji jíib yeébbodihbut Dios ã peéh chājnipna caá. Pánihna, túi chājni Abeljidih Caín ã mawatji jíib páúúú Zacaríasjidih ñi nuowā ĩ mawatji jíib tigaá yeébbodih Dios ã peéh chājnipna caá. Caán Zacarías Berequíasi wūáh át jumap tajī. Dioíh muu juihboó jumni nuñúpdih mao cáo wūhat naa pébh ã jumachah yuhna, caandih ĩt mawap tajī.*

36 Yoobópdih yeebdih wā naóhna caá. Queét nihatdih ĩ mawatji jíib buu láa moondihbut Dios ã peéh chājnipna caá”, Jesús ã niijíp jī.

Jerusalén tātchidih moondih Jesús

* 23:27 Hch 23.3 * 23:33 Mt 3.7; 12.34; Lc 3.7

* 23:35 Gn 4.8; 2Cr 24.20-21

búdí ã oyat

(Lc 13.34-35)

³⁷ Páant niij péanit, caanjih jamnitdih nin pah ã jwúub niij naáwáp jĩ:

“¡Yeéb Jerusalén tútchidih moondih búdí wã jĩgahna caá! Dios naáwátdih naóh yapanitdih maonit, ñi pebhna bita ã wah bojnitdihbut jeejih yohnit, yeéb ñipĩ maona caá. Ñi ñowábut biíc yoobó it chãjap wat jĩ. Pánihnit ñi jumuchah yuhna, yeebdih búdí wã oina caá. Pánih oinit, mujbaima mi wehdih mi páamat pah, wã pebh yeebdih wã jumat túutna yuh caá. Obohjeéhtih, yeéboó weemdih ñi náahcan caá.*

³⁸ Páant ñi náahcat peéh, bũ ñih tútchidih Dios ã wap cádahbipna caá.

³⁹ Yoobópdih yeebdih wã naóhna caá. Ninboó weemdih ñi jwúub encan niit. Túttimah bóo láa nin baácna wã jwúub dei jũwáchahjeh, weemdih ñi jwúub enbipna caá. Pánih ennit, ‘¡Dios ã wahni, meemdih búdí jwĩ wẽina caá!’ ñi niijbipna caá”, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.*

24

Dioh mũúdh bita ã yohat pínah

(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Páant niij péanit, Dioh mũumánt Jesús jwiútdih ã ñumah bac bejep jĩ. Pánih bac bejnit, Dioh mũúdh wẽi enna, ã tái jíghatdih Jesúsdi jwĩ naáwáp yuh jĩ.

² Obohjeéhtih, páant jwĩ naáwáchah joinit, nin pah jwiútdih ã niijíp jĩ:

–Caandih ennit, ñi tái jenah joyoó. Yoobópdih yeebdih wã naóhna caá. Yeebdih enihcannitboó nin ñi en wẽinidih ã boto mao jéena beedábipna caá. Biíc jee dáh biih dahjih lajni ã wihcan niit, ã niijíp jĩ.

Péeni yeó jáap jãtuh ded pah ã yapat pínah

(Mr 13.3-23; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Páant niij míic wéhe bejna, Olivo jeená bejni namáboó bejna jwĩ chãjap jĩ. Pánih bejna, caán jeená pũh laáb

juibínit, Jesús ã chúudup jĩ. Páant ã chúuduchah ennit, jwiútdih ã pebh juibínit, nin pah caandih jwĩ niij úubh joyóp jĩ:

–Maá, jwiútdih ma naáwá. ¿Débólh tigaá ma niiját pah ã yapbi? ¿Meém ma jwúub dei jũwát pínah jãtuh, péeni yeó jáap jãtuhbut ded pah ã jwĩh yapachah tigaá jwĩ enbi? jwĩ niijíp jĩ.

⁴ –Yeéb ñi tái chãja chaáh. Bita ã yeeatdih ñi joicá bojoó.

⁵ ‘Weém Cristo caá’, niij yeenit, dawá ã jũóhbipna caá. Páant ã niij yeenachah joinit, Diosdih cádahna, páant niijnitboodih dawá ã péebipna caá.

⁶ Pebhbit jamnit ã míic mawat, yúup jamnit ã míic mawat doonátdihbut ñi joibipna caá. Pánih joiná yuhna, caandih búdí ñi úum jenah joicá bojoó. Páant ã yapbipna caá. Obohjeéhtih, páant ã yapachah yuhna, péeni yeó jáap pínah páantjeh ã judh jwuhbipna caá.

⁷ Caán láa biíc baácdih moón biih baácna bejnit, ã míic maobipna caá. Nihat baácboó búdí míic mawat ã jumbipna caá. Dawá pebhboó ñugúp láa, baác méméatbut ã jumbipna caá.

⁸ Obohjeéhtih, páant ã yapachah yuhna, chah yeejép yapat pínah ã judh jwuhbipna caá.

⁹ “Túttimah, bita yeebdih teonit, maátadih ã wũhbipna caá, yeejép ã chãjat pínah, ã mao yohat pínahbut niijná. Wĩhwã ñi jumat jíib, nihat baácdih moón yeebdih ã enihbican nacaá.*

¹⁰ Caán láa, wĩhwã jumna yuhna, dawá weemdih ã cádahbipna caá. Pánih cádahnit, bita wĩhwãdih enihcan, maátadih ã naóh yacbipna caá, queétdih ã peéh chãjat pínah niijná.

¹¹ ‘Weém Dios naáwátdih naóh yapani wã jumna caá’, niij yeenit dawá ã jumbipna caá. Ded pah ã yee naáwáchah joinit, dawá queétdih ã jepahbipna caá.

* 23:37 1R 19.10; Jer 2.30 * 23:39 Sal 118.26 * 24:9 Mt 10.22

12 Caán láa cǎacwǎ chah yeejép ĩ chǎjbpna caá. Pánih yeejép chǎjnit, dawá bitadih ĩ oi cádahbpna caá.

13 Obohjeéhtih, páant yeejép yapna yǎhna, ded weemdíh cádahcanniboó wǎjeéh páantjeh jeáboó ã jumbipna caá.*

14 Pánihna, Dios ã maáh jummat doonádih nihát baácđih moonđih naáwát caá náahap. Páant naáwát túttimah, péeni yeó jáap ã jǔóhbpna caá.

15 “Bita ĩ pǎpnidih Diosdih weñat mǔú díitboó jwejnít, cǎacwǎ caánboodíh weñaat túutna, caán mǔú ã túyatđih ĩ yéjeanachah, ñi enbipna caá. Dios naáwátđih naóh yapani Danielji páant ã yapat pínahđih át daacáp tají. Caán ã daacátjídih ennit, ñi túi beh joyoó.*

16 Caanjíh yeejép ĩ pǎpni ã jumachah ennit, Judea baácboó jumnit jeéboó ĩ jweí pǔuh laab béje naáh.

17 Caán láa cǎacwǎ túbit yeejép ĩ yapachah, waícanjeh ĩ jweí ñáo pǔuh laab béje naáh. Ded mǔú chahmant bóo coahboó jumni dei bejna, áih bí déedih ǔbúđih waadcánjeh, yoobópdih ã jweí béje naáh.

18 Wǎpchiboó jumni áih yéguehnadih ǔbúđih ã jwǔúb bejca bojo naáh.*

19 Caán láa wǔđǔ jumnit, weh túuhnitbut ĩ jweyéchah, queét yaáđđih chah ã ǔbóbpna caá.

20 Nin pah Diosdih ñi niij ǔúbú: ‘Mah noój láa, jwí chooát yeó jáapđihbut páant yeejép ã yapca bojo naáh, caán láa jwí jweyát pínah niijná’, ñi niijí.

21 Caán yeó jáapnadih cǎacwǎ túbit yeejép ĩ yapbipna caá. Nin baácđih Dios ã chǎjat túttimah, cǎacwǎ yeejép yapna yǎhna, péeni yeó jáapnadih chah yeejép pohba ĩ yapbipna caá.* Páant yeejép yapat túttimah, bíic yoobó ã jwǔúb yeejép yapcan niít.

22 Pánihna, túbit yeejép yapat pínah daocánni yeó jáapna Dios ã chǎjbpna

caá, ã ñíonitboó ĩ jéih ǔǔjáát pínah niijná. Páant ã chǎjchah nihna, ded áta ǔǔjácan tagaá.

23 “Caán láa det yeebđih ‘Ñi eneé. Ninjíh caá Cristo ã jumap’, ĩ niijíchah, bitabut ‘Conjíh caá Cristo ã jumap’, ĩ niijíchah, ñi joyáh bojoó.

24 Caán láa dawá yeenit ĩ jumbipna caá. ‘Weém Cristo caá’, niij yeenit, ‘Weém Dios naáwátđih naóh yapani caá’, niij yeenitbut ĩ jumbipna caá. Queét ǔum náah jumnidih ĩ chǎj jǔutbpna caá, cǎacwǎ ĩ en wáhi bejat pínah niijná. Páant ĩ chǎjatđih ennit, Dios ã ñíonitboó ĩ yeeatđih joiná, Diosdih cádahnit, queétđihjeh ĩ péeat pínahđih ĩ náahbpna caá.

25 Páant ã yapat pínah jǎtih, yeebđih wǎát naóhna caá, caandíh ñi túi jéihyat pínah niijná. Páant wǎ naáwátjídih náhnit, yeebđih yeenitđih ñi joicá bojoó.

26 Pánihna, caán láa ‘Mǔú wihcapboó Cristo tigaá ã jumap’, det yeebđih ĩ ni-ijíchah yǎhna, caanná enedih ñi bejca bojoó. ‘Caán mǔú díitna jumni tólihboó ã jweí ñúhna caá’, ĩ niijíchah yǎhna, ñi joyáh bojoó.

27 Yeó aáb jǔúwǎpmant ã ǔǔg yácapna wedoát ã yeh iigát ã jígohochah, nihát cǎacwǎ ĩ jéih enat pah, weém, nihát cǎacwǎ ǔud jeñé, wǎ jwǔúb dei jǔúwǎchah, nihát ĩ enbipna caá.*

28 Jóopwǎ wǎnni bácahjidih ã jummatđih jéihnit, caanjíh ĩpí wáac júná caá. Pánihat pah wíihwǎ wǎ jwǔúb dei jǔúwǎchah ennit, wǎ pebh ĩ wáac jǔibípna caá”, Jesús jwiítđih ã niijíp jí.*

Nihat cǎacwǎ ǔud jeñé ã jwǔúb dei jǔúwát

(Mr 13.24-37; Lc 17.26-30,34-36; 21.25-33)

29 “Caán láa cǎacwǎ yeejép ĩ yapat túttimah, yeó, widhbut ã túi yeh iigcán niít. Páant ã túut ǔǔmúchah,

* 24:13 Mt 10.22 * 24:15 Dn 9.27; 11.31; 12.11 * 24:18 Lc 17.31 * 24:21 Dn 12.1; Ap 7.14
* 24:27 Lc 17.23-24 * 24:28 Lc 17.37 * 24:29 Is 13.10; 34.4; Ez 32.7; Jl 2.10,31; 3.15; Ap 6.12-13

jeá ã méménachah, cúiwã ï yúug jéen bejbipna caá.*

30 Páant ã yapachah, weém nihat cãacwã úud jeñé, mah tólihjih wã dei jũóhbiipna caá. Búdí wēpatjĩh, túi yeh iigní wã jwúub dei jũúwáchah, nihat baácdih moón weemdíh ï en-bipna caá. Pánih ennit, búdí úumna, ï jũibíipna caá.*

31 Páant wã dei jũúwát pónih, póojat nah búdí ã yáanachah, wĩih ángelwãdih nihat baáboó wã wahbipna caá, wã ñionitdih ï ub wáacat pínah niijná.

32 “Higuera nah ded pah ã jumatdih ñi túi náhninaá. Caan náh jáap wawá ã jumachah ennit, jópchi ã tóah jũúwátidih ñi jéihna caá.

33 Páant ã jumat pah, nihat wã nijátji biíc yoobó ã yapachah enna, wã jwúub dei jũúwát pínah bahni ã jũhdadidih ñi jéihbiipna caá.

34 Yoobópdihi yeebdíh wã naóhna caá. Nihat wã nijátji pah ã yapat pínah jãtih, caán láa moón ï bũdcán niít.

35 Nin baác, jeábut ã bũdúchah yuhna, wã naáwátboó ã bũdcán niít. Nihat wã nijátji pahjeh wã péabipna caá.

36 “Obohjeéhtih, wã jwúub dei jũóhni pínah yeó jáap, horadihbut nihat ï jéihcan caá. Cãacwã, ángelwã, weem yáh bũca nihat jwĩ jéihcan caá. Wã íp Diosjeh caá caandíh ã jéihyep.

37 “Noé jum láa cãacwã ded pah ï jumatji pahjeh mun tigaá wã jwúub dei jũúwáchah, biíc yoobó ï jumbipna caá.*

38 Pobyit ã jũúwát pínah jãtih cãacwã jeémp babhniit, téihya chéonit, ï wehdih téihya chéwat túutna ït chãjap wat jĩ. Noéboó jãáj chóona ã waadáchah, ïpĩ jumat pah, páantjeh ït jumap wat jĩ.

39 Pánih jumna, pobyit ã jũúwáchah, queét nihat ï wun beedáat pínahdih ït jéihcap wat jĩ. Pánihat pah biíc yoobó muntih wã jwúub dei jũúwáchah, cãacwã ï jumbipna caá.*

40 Pánih jumnit, chéne neoná ïih wápchi pínahdih ï tewat pónih, weemdíh jepahnidih ángelwã ï ub bejehchah, biíhboó ã chãobíipna caá.

41 Chénewã yaádh biícidih ï tewechah, weemdíh jepahnidih ï ub bejehchah, weemdíh jepahcannihboó mi chãobíipna caá.

42 “Páant ã yapat pínahdih jenah joinít, weém ñi Maáh wã jwúub dei jũóhni yeó jáap pínahdih jéihcan, yeó jáap jumat pah túi páinit ñi jumúú.

43 Nin wã naáwátidih ñi túi jenah joyoó: Nuumní dedé hora ã waadát pínahdih jéihna, múú mínahboó áta túi en dao tágaá, ã jéih waadcát pínah niijná.

44 Pánihat pah weém, nihat cãacwã úud jeñé, ñi jéihcat láa wã jwúub dei jũúwáchah, yeebbát biíc yoobó túi páinit jumat caá náahap”, Jesús jwiítidih ã niijíp jĩ.*

Túí teo wũhni, túí teo wũhcanni naáwát
(Lc 12.41-48)

45 “Biíc teo wũhni túi jenah joiní, ã maáhdih túi jepahni ã jumap be. Páant ã jumachah ennit, ã maáh ã bejat pínah jãtih, nihat bita caandíh teo wũhniit ï maáh pínah caandíh ã waadánap be, queét ï jeémát pínahdih yoobópdihi ã wũhat pínah niijná. Pánih maáh waadá péanit, biíh baáboó ã bej jwuhap be.

46 Pánih bejniji áih munná ã jwúub juyúchah, caandíh teo wũhni ã watatji pah ã chãjachah ennit, caandíh búdí ã wēibipna caá.

47 Yoobópdihi yeebdíh wã naóhna caá. Caandíh wēinit, nihat ã bíbohatdih en daoní maáh ã waadábipna caá.

48 Obohjeéhtih, biíh caandíh teo wũhni túicanni jumna, nin pah áta niij jenah joi tágaá: ‘Wã maáh maatápdih jíghocan, bũtéh ã jwúub jũóhcan niít’, niij jenah joinít,

49 bita teo wũhniitdih páinit, babh máihniit biícidih áta jeémp babh máih tagaá.

* 24:30 Dn 7.13; Ap 1.7 * 24:37 Gn 6.5-8 * 24:39 Gn 7.6-24 * 24:44 Lc 12.39-40

50 Pánihna, caán ã náhnicanni yeó jáap, ã páicanni horadih ã maáhboó ã jwáub juibípna caá.

51 Pánih jainít, caandih ã jepahcatji peéh, tubit ã pãibipna caá. Pánih pãí péanit, táí chãjnit pah jígohnit biíc dih, iiguípna ã wahbipna caá. Caánboó jamna, tubit jgahnit, maonádih ã míc néeh chãác juibípna caá”, Jesús jwiít dih ã niijíp jĩ.

25

Chénat pah téihya japata yaádh naáwát

1 “Péeni yeó jáap dih Dios ã maáh jumat nin pah ã jambipna caá: Chénat pah téihya japata yaádh biíc chei ñih jiiát páhanadih ubnit, téihya chéoni pínahdih enat túut niijná, ã jũóhni pínah horadih jéihcanjeh, caandih páñadih ã bac bejep be.*

2 Biícjĩh bóo téihya jenah joicánnit yaádh ã jumap be. Bitá biícjĩh bóo téihya túí jenah joinít yaádh ã jumap be.

3 Pánihna, jenah joicánnit yaádh ñih jiiát páhanadih pohba ã ubap yah be. Obohjeéhtih, caán jiiát páhana ã yíi beedát pínahdih jenah joicánjeh, ã jwáub puhwat pínahboodih ã ub bejcap be.

4 Bitá túí jenah joinít yaádhboó ñih jiiát páhana ã yíi beedéchah, ã jwáub puhwat pínah yíidihbut ã ubap be.

5 Téihya chéoni pínah ã jígohcah enna, quíib chei ã jũúwáchah, queét nihat ã ãwah bejep be.

6 Túttimah, chei tac yoób téihya chéoni pínah ã jũúwáchah, ãjeéh jũóhni ã wēi ejat ã yáanap be: ‘¡Ñi joyoó, téihya chéoni pínah ã jũóhna caá! ¡Caandih wēi jwãáádih ñi jũúwá!’ ã niij wēi ejep be.

7 Páant ã niij wēi ejechah joiná, túí jenah joinít yaádh ñih jiiát páhanadih ã jwáub yíi puhwap be, ã túí iigát pínah niijná.

8 Obohjeéhtih, jenah joicánnit yaádhboó túí jenah joinít dih nin pah ã niij wáubap yah be: ‘Jwĩih jiiát páhana

dubna caá ã chãjap. Pánihna, ñih yíidih jwiít dihbut ñi wãhúú’, ã niijíp yah be.

9 ‘Jwĩih yíi nihat dih ã juibícan niít. Yíi bíbohnit dih yeebjéh jíib chãjadih ñi bejeé’, túí jenah joinít queétdih ã niij jepahap be.

10 Páant ã niijíchah joinít, yíi jíib chãjadih ã bejep be. Páant ã bejat pónih, téihya chéoni pínahboó ã juyúp be. Páant ã juyúchah ennit, ñih jiiát páhanadih jiiánit, túí jenah joinít yaádh caandih jwãáádih ã bejep be. Caandih jwãááhnit, ã téihya chéona numah jeémátdih jeémát túut niijná, ãjeéh ã waad béjep be. Nihat ã waad beedéchah ennit, teo wãhniitboó jéc dih ã nemep be.

11 Páant ã nemat túttimah, jenah joicánnit yaádhboó jwáub jainít, ‘¡Maá, jwiít dihbut ma wãt jũúwá!’ ã niij ejep yah be.

12 Obohjeéhtih, ‘Yeebdih wã jéihcan caá’, téihya chéoni queét yaádh dih ã niij jepahap be.*

13 “Yeebbút queét túí jenah joinít yaádh panihnit ñi jumáú. Wã jwáub dei jũóhni yeó jáap dih, caán horadihbut jéihcan, ñih jiiát páhanadih túí ámohnit, yíidihbut túí bíbohnit, ã páñat pah, yeebbút túí jenah joinít, táinijeh chãjnit, weemdih ñi páñaá”, Jesús jwiít dih ã niijíp jĩ.

Dinero júduna naáwát (Lc 19.11-27)

14 “Dios ã maáh jumat nin pahbut ã jambipna caá: Biíc newé biáboó jibidih ã bejat pínah jãt ih, caandih teo wãhniit dih ã bid wáacap be. Páant ã wáac juyúchah, dinero júdunadih queétdih ã wãhap be, ã jíib tewat pínah niijná.

15 Pánih wãhna, biíc dih biícjĩh bóo téihya júdu ã wãhap be. Biíhdih chéne júdu ã wãhap be. Biíhboodih biíc júdujeh ã wãhap be. Pánih wãhna, chah jéihnidih chah ã wãhap be. Pánih queétdih wãh péanit, biíh baácboó jibidih ã bejep be.

* 25:1 Lc 12.35 * 25:12 Lc 13.25

16 Páant ã bejat túttimah, biícjĩh bóo téihya júdu bíbohni jíib chãjadih ã bejep be. Pánih jíib chãjna, biĩh biícjĩh bóo téihya júdu ã jwáub jíib tewep be.

17 Chéne júdu bíbohni but jíib chãjnit, biĩh chéne júdu ã jwáub jíib tewep be.

18 Obohjeéhtih, biíc júdu ã wãhni bóo caán júdu dih páantjeh ã baad jwéjep be.

19 “Í maáh bejniji maatápdih jígochan, biĩh yeó jáap ãih munná ã jwáub juyúp be. Pánih jwáub jwinít, ded pah í jíib tewatjidih queétdih ã uúbh joyóp be.

20 Páant ã uúbh joyóchah joinít, biícjĩh bóo téihya júdu ã wãhni jíib tewatjidih ub wãhni, nin pah ã maáhdih ã niijíp be: ‘Maá, ma eneé. Weemdih biícjĩh bóo téihya júdu ma wãhni jíib chãjnit, biĩh biícjĩh bóo téihya júdu wã jwáub jíib tewep be’, ã niijíp be.

21 ‘Ma túi teona beé. Wã náahat pah mat chãjap taga. Páant baini meemdih wã wãhachah yuhna, mat túi jíib tewep taga. Páant ma túi tewat jíib, dawá wĩih bií déedih en daoní maáh pínah wã waadábipna caá, wãjeéh ma túi weñat pínah niijná’, ã maáh caandih ã niijíp be.

22 Pánihat túttimah, chéne júdu ã wãhni bóo ã maáhdih nin pah ã niijíp be: ‘Maá, ma eneé. Weemdih chéne júdu ma wãhni jíib teonit, biĩh chéne júdu wã jwáub jíib tewep be’, ã maáhdih ã niijíp be.

23 ‘Ma túi teona beé. Wã náahat pah mat chãjap taga. Páant baini meemdih wã wãhachah yuhna, mat túi jíib tewep taga. Páant ma túi tewat jíib, meemdih dawá wĩih bií déedih en daoní maáh pínah wã waadábipna caá, wãjeéh ma túi weñat pínah niijná’, ã maáh caandih but ã niijíp be.

24 Pánihat túttimah, biíc júdu ã wãhni bóo ã maáhdih nin pah ã niijíp be: ‘Maá, meém úm náah jumni ma jummatdih wã jéihna caá. Meemjéh teocan, bitadih watnitjeh, í tewat jíib mapí bíbohna caá.

25 Páant ma jummatdih jéihni, meemdih úmna, ma wãhni júdu dih páantjeh wã baad jwéjep be. Dáa, nin míih pínahdih ma bíbohoó’, ã maáhdih ã niijíp yah be.

26 ‘Meém yeejép tewíhcanni ma jumna caá. Weemjéh teocan, bitadih watnitjeh í tewat jíib wã bíbohadih ¿ma jéihni beé?

27 Pánih jéihna, cãacwã íih náo ámohopboó ma jwejechah, áta túi tagaá. Páant ma jwejechah, chah ã jíib aab béjechah, chah wãta bíboh tagaá’, ã maáh caandih ã niijíp be.

28 Páant caandih jũih péanit, bitadih nin pah ã niijíp be: ‘Caán ã bíbohni júdu dih dúuc wáinit, chéna pah téihya júdu bíbohni bóo ã wãhni.’

29 Ded ã bíbohadih ã túi chãjachah enni, caandih chah í wãhachah, chah bádi bíbohni ã jumbipna caá. Obohjeéhtih, ded baini bíbohni “Weém wã bíbohca caá”, niijníboodih ã bíbohadih í dúuc wáibipna caá.*

30 Pánih dúuc wái péanit, caán yabh teonidih ub bac bejni, dupánapboó ñi yohoó. Caanná jumni, íih maonadih í míic néeh chãac jũibipna caá, í maáh ã niijíp be”, Jesús jwiítidih ã niijíp jí.*

Peéh chãjat pínah

31 “Weém nihat cãacwã úud jeñé, túi yeh iigátjĩh nihat ángelwã biíc dih wã jwáub dei jũóhbiipna caá. Pánih jũóhni, maáh waadná, túi yeh iiguípboó chúdnit, wã watbipna caá.*

32 Páant wã chúduchah, ángelwã nihat cãacwã dih wã pebhna í ub jũóhbiipna caá, ded pah í chãjatjí jíib wã naawát pínah niijná. Páant í ub juyúchah enni, chéne poómp queétdih wã níobipna caá. Ovejawã dih en daoní ãih ovejawã cabrawã biíc dih í jumachah enni, queétdih ã níwat pahjeh weembát cãacwã dih wã níobipna caá.

33 Pánih níona, ovejawã panihni túinitdih wã jéihyepmant bóo buwámant wã ñuhat túutbipna caá.

* 25:29 Mt 13.12; Mr 4.25; Lc 8.18

* 25:30 Mt 8.12; 22.13; Lc 13.28

* 25:31 Mt 16.27; 19.28

Cabrawā panihnit yéjnitdih wā wáyámant bóo bawámant wā ñahat tūtupna caá.

34 Pániñ nío péanit, weém nihat cāacwā ī maáh wā jéihyemant bóo bawámant ñahnitdih nin pah wā niij naóhbipna caá: ‘Yeéb wā íp ā wēi ennit ñi jūúwú. Nin baácdih ā chāj láa ājeéh wutnit ñi jumat pínahdih jenah joinít, bñ láa yeebdíh maáta ā waadána caá.

35 Weém wā nñugúp wññachah, yeéboó weemdíh jeémát ñi wññap jī. Weemdíh ā taca jootóchah, babhbat ñi wññap jī. Ñi pebh wā jib bejehah, weemdíh jéihcan yahna, ñi túi wēi jwāáap jī.

36 Yégueh wihcanni wā jññachah enna, weemdíh ñi yégueh yacap jī. Tubáp chññhni wā jññachah enna, weemdíh ñi en dawáp jī. Nemat mñúboó wā jññachah, weemdíh enedih ñi jñyáp jī’, táinitdih wā niijbípna caá.*

37 Páant wā niij naáwáchah joinít, queét weemdíh nin pah ī niij wññh joibípna caá: ‘¿Maá, débólih tijí meém ma nñugúp wññachah, jeémát jwí wññh? ¿Débólih tijí meemdíh ā taca jootóchah, babhbat jwí wññh?’

38 ¿Débólih tijí meemdíh beh encan yahna, jwí túi wēi jwāáh? ¿Débólih tijí yégueh ma wihcah enna, jwí yégueh yac?

39 ¿Débólih tijí ma tubáp chññhchah, meemdíh enedih jwí jññí?’ weemdíh ī niij wññh joibípna caá.

40 Páant ī niij wññh joyóchah joinít, weém queétdih nin pah wā niij jepahbipna caá: ‘Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Nin wññh cāacwājeéh jññni, oboh jññni ā jññachah yahna, caandíh yeéb pániñ chājna, weemdíh tijí páant ñi chājap’, queétdih wā niijbípna caá.*

41 “Páant táinitdih niij péanit, wā wáyámant bóo bawámant ñahnitboodíh nin pah wā niijbípna caá: ‘Dios ā peéh chājnit pínah caá yeéb ñi jññap. Wā pebh chññcánjeh,

iiguípna ñi bejeé. Nemépwā ī maáh biícdih caán iiguípboó ī jumat pínahdih Dios ā chājap jī. Pániñna, caandíh jepahnitbut ājeéh ī bejbipna caá. Caánboó jññni iigát ā noón dññcan niít.

42 Weém wā nñugúp wññachah, yeéboó jeémát ñi wññcap jī. Weemdíh ā taca jootóchah, babhbat ñi wññcap jī.

43 Weemdíh jéihcannit, wēi jwāáhcan, páantjeh ñi enah bojop jī. Yégueh moh yéejni wā jññachah enna yahna, weemdíh ñi yégueh yacap jī. Wā tubáp chññhchah, nemat mñúboó wā jññachah, weemdíh ñi en daocáp jī’, yeejépwādh wā niijbípna caá.

44 Páant wā niijchah joinít, queét weemdíh nin pah ī niij wññh joibípna caá: ‘Maá, ma nñugúp wññachah, meemdíh ā taca jootóchah, jwí jéihcanni ma jññachah, yégueh ma moh yéjehchah, ma tubáp chññhchah, nemat mñúboó ma jññachah, ¿débólih tijí jwíitboó meemdíh jwí teo wáaccan?’ weemdíh ī niij wññh joibípna caá.

45 Páant ī niij wññh joyóchah joinít, nin pah queétdih wā niij jepahbipna caá: ‘Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Nin wññh cāacwājeéh jññni, oboh jññnidih yeéb ñi teo wáaccan, weemdíh tijí páant ñi teo wáaccap jī’, queét yeejépwādh wā niijbípna caá.*

46 Queétdih Dios ā peéh chājachah, iiguípboó páantjeh ī jññbipna caá. Queét táinitboó wā íp biícdih ā pebhboó páantjeh ī jññbipna caá”, Jesús jwíitdih ā niijíp jī.*

26

Jwíit judíowā jwí maáta Jesúsdiñ ī mawíhat

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jñ 11.45-53)

1 Páant niij péanit, nin pah Jesús jwíitdih ā jwññb niij naáwáp jī:

2 —Oveja wññhdih jwí jeémát yeó jáap, Pascua ī niijni, chéne yeó jáap ā jññhdadidih ñi jéihna caá. Caán yeó jáapdih weemdíh eníhcannitboó teonit,

* 25:36 He 13.3 * 25:40 Ez 18.7 * 25:45 1Co 8.12 * 25:46 Dn 12.2

weém nihat cãacwã úd jeñédih bitadiah í wãhbiþna caá, weemdih cruzboó péoh dodhñit í mao yohat pínah niijná, ã niijíp jĩ.*

³ Túttimah, sacerdotewã í chah maáh, Caifás wãt jumni pebhna bita jwĩ maáta biícðih ít míc wáacap wut jĩ.

⁴ Pánih míc wáacnit, ded pah Jesúsðih teonit, í mawat tútat pínahðih nin pah ít niij míc wéhenap wut jĩ:

⁵ —Pascua yeó jáapnadih, dawá cãacwã í jumuchah, Jesúsðih jwĩ tewat tútuchah, nihat tubit íta íj tagaá. Pánih íjñit, jwiítðih íta míc mao tagaá. Pánihna, í encah, jwĩ tewat tútup, ít míc niijíp wut jĩ.

Yad wili miñ chej jumniñh Jesúsðih mi puhwat
(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶ Queét Jerusalén tútchiboó í míc wéheat pónih, jwiít Betania tútchiboó jumna, bácah moópniji Simónih muná jeémpna jwĩ chãjap jĩ.

⁷ Páant jwĩ jeéméchah, biíc yad wili táí chej jumni búdí jíib jumni yí quiítðih mi ãb waád juyáp jĩ. Caán quiít alabastro í niijní jeejñh í chãjni quiít ã jumap jĩ. Pánihna, Jesús pebh jñit, caán yíjñh ãih wao dáhdih mi puhwup jĩ.*

⁸ Páant mi puhwachah ennit, jwiít ã bohénitboó jwĩ íjip jĩ. Pánih íjñit, nin pah jwiítjeh jwĩ míc niijíp jĩ:

—¿Dépanih tigaá nint chej jumni yí búdí jíib jumniðih páant mi puh peét?

⁹ Caandih jíib chãj wãhñit, mi jíib teonidih moh yéejnitðih mi wãhuchah, chah áta táí taga, jwĩ niijíp jĩ.

¹⁰ Páant jwĩ míc niijíchah joinít, Jesús jwiítðih nin pah ã niij naáwáp jĩ:

—¿Dépanih tigaá caántðih páant ñi niij jãih? Weemdih caántboó mi táí chãjna caá.

¹¹ Moh yéejnit ñijeéh páantjeh í jumbipna caá. Débólih teo wáaquíhna, queétðih ñi jéih teo wáacipna caá. Obohjeéhtih, weémboó ñijeéh nin

baácboó bahnibit wã jum jwãhþipna caá.*

¹² Pánihna, wãnniñh bácahjidih jwĩpĩ puhwat pah, weemdih chej jumni yíjñh puhna, wã wãnuchah weemdih í yohat pínahðih mi ámohna caá.

¹³ Yoobóðih yeebdih wã naóhna caá. Nihat baácboó wíih túini doonáðih naóhna, nint bũ weemdih mi chãjatjidihbut í naóhþipna caá. Páant í naáwáchah joinít, caántðih dawá í náhnipna caá, Jesús ã niijíp jĩ.

Judas Jesúsðih ã duó wáyat pínahðih ã naáwát

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Páant ã niijíchah joinít, jwĩjeéh jumni, Judas Iscariote, sacerdotewã í maáta pebhna bejñit, nin pah át niijíp wut jĩ:

¹⁵ —Jesús pebhna yeebdih wã duó wáyat pínah jíib ¿débóo ñi wãhbi? át niijíp wut jĩ.

—Páant jwiítðih ma duó wáyachah, treinta platajñh í chãjni jádunadih jwĩ wãhþipna caá, wéñit, ít niijíp wut jĩ.*

Páant niijnít, Judasðih ít jíib chãjap wut jĩ.

¹⁶ Páant í jíib wãhñidih ãbnit, Judasboó débólih queétðih ã duó wáyat pínahðih át jenah joyóp tajĩ.

Jesús ã bohénit biícðih ã péjeémát

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26)

¹⁷ Paacánni pandih jwĩ jeémát yeó jáapna jwíih waadni yeó jáapðih jwiít Jesúsðih nin pah jwĩ niij ãbñ joyóp jĩ:

—¿Ded mũboó tigaá Pascua jeémátðih jwiítðih ma numah jeémpbi? ¿Dedboó tigaá jeémát jwĩ chãjbi? jwĩ niijíp jĩ.

¹⁸ —Jerusalén tútchina ñi bejeé. Caanná jñibñit, biíc newédih jwãáññit, caandih nin pah ñi niijí: ‘Wã wãnat pínah bahnijeh ã jadhna caá. Pánihna, míh mũboó Pascua jeémátðih wã bohénitðih wã numah jeémpþipna caá’, Bohéni ã niijná be’.

* 26:2 Ex 12.1-27; Dt 16.1-8

* 26:7 Lc 7.37-38

* 26:11 Dt 15.11

* 26:15 Zac 11.12

caandíh ñi niijí, Jesús jwiít dih ã niij jepahap jĩ.

19 Páant ã niijíchah joinít, biquína jwĩjeéh jamnit í bejep jĩ. Caanná juibínit, í jwāáhni newé ã waóh bejni munná waadnit, jwiít dih Jesús ã numah jeémát pínahdih ít chājap tajĩ.

20 Túttimah, tōo ñáh jūúwáchah, Jesús jwiít dih caán munná numah waadnit, Pascua jeémát dih biíc dih jwĩ jeémép jĩ.

21 Páant jwĩ jeémát pónih, Jesús jwiít dih nin pah ã niijíp jĩ:

—Yoobódih yeebdíh wã naóhna caá. Weemdíh eníhcannit dih duó wáini pínah ñi cātíh ã jumna caá, ã niijíp jĩ.

22 Páant ã niijíchah joinít, bádí jenah joiná, jwiít nihat biquínajeh caandíh nin pah jwĩ niij úabh joyóp jĩ:

—¿Weém niican niít? jwĩ niijíp jĩ.

23 —Pandih weém biíc dih neéh jeémpni weemdíh eníhcannit dih duó wáini pínah ã jumna caá.*

24 Páant yeejép wã yapat pínahdih jon jãtíh Dios naáwát dih naóh yapani át daacáp tajĩ. Pánihna, weém nihat cācwā úud jeñé caán ã daacát ji pah-jeh yeejép wã yapbipna caá. ¡Obohjeéhtih, weemdíh eníhcannit dih duó wáiniji yeejép pohba ã yapbipna caá! Caán ã cāc jumcah, chah āta tui tagaá, jwiít dih ã niijíp jĩ.

25 Páant ã niijíchah joinít, Judas, caandíh eníhcannit dih duó wáini pínah, Jesús dih nin pah ã niijíp jĩ:

—¿Maá, weém niican niít? ã niijíp jĩ.

—Ma niiját pah meemjéh tigaá, Jesús caandíh ã niij jepahap jĩ.

26 Páant ã niiját túttimah, Jesús pandih ubnit, “Túina caá, Paá”, niij, caandíh dajnit, jwiít dih ã wūhup jĩ.

—Nin pan wíih bācah panihni caá. Caandíh ñi jeémé, ã niijíp jĩ.

27 Páant niij péanit, jiwá iguáh mac jumni pamapdih ubnit, “Túina caá, Paá”, niijnít, caandíhbut jwiít dih ã wūhup jĩ.

—Yeéb nihat nindih ñi babhbaá.

28 Nin wíih meép panihni caá. Wíih meép jĩh í yéejat jíib buudáát dih

jíib chājna, dawá cācwādih wã wun wāhbipna caá, Dios biíc dih í tui jummat pínah niijná.*

29 Yeebdíh yoobópdih wã naóhna caá. Nin baácboó jum jwuhna, jiwá iguáh macdih wã jwúub babhcan niít. Túttimah, wã íp biíc dih maáh jumnajeh, yeebdíh wã jwúub numah wēi babhbipna caá, jwiít dih ã niijíp jĩ.

Pedro ã yeeat pínahdih Jesús ã naáwát

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

30 Páant ã niiját túttimah, jeémp péanit, Dios dih jwĩ wēi eo péanachah, Jesús jwiít dih Jerusalén tútchimant ã numah bac bejep jĩ. Pánih bac bejnit, Olivo jeéboó bejni namádih ã numah bejep jĩ.

31 Pánih bejna, nin pah jwiít dih ã niij naáwáp jĩ:

—Buu cheijeh yeéb nihat úumna, weemdíh ñi cádahbipna caá. Jon jãtíh Dios naáwát dih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajĩ: ‘“Ovejawádih en daonídih wã mawachah, nihat ovejawá í jweí peét bejbipna caá”, Dios ã niijná caá’, naóh yapani át niij daacáp tajĩ.* Pánihna, weemdíh ñi cádahat pínahdih wã jéihna caá.

32 Obohjeéhtih, weemdíh í mao yohochah yuhna, Dios weemdíh ã jwúub booaat túttimah, Galilea baácna yeebdíh wã waóh bej pãibipna caá, ã niijíp jĩ.*

33 —Queét nihat í cádahachah yuhna, weémboó wã cádahcan niít, Pedro ã niijíp yuh jĩ.

34 —Yoobópdih meemdíh wã naóhna caá. Buu cheijeh mujbai ã ewat pínah jãtíh biíc peihcanni láa ‘¡Caandíh wã jéihcan caá!’ ma niij yeebipna caá, Jesús caandíh ã niijíp jĩ.

35 —Majeéh weemdíhbut í mawachah nihna, weémboó ma niiját pah wã niijcán niít, Pedro chah ã jwúub niijíp jĩ.

Jwiít nihatbut biíc yoobó jwĩ niijíp yuh jĩ.

* 26:23 Sal 41.9 * 26:28 Ex 24.8; Jer 31.31-34; Zac 9.11 * 26:31 Zac 13.7 * 26:32 Mt 28.16

Getsemani pácahi jumapboó Jesús á
úúbát

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Olivo jeená páuh laab béjnit, Getsemani í niijní pácahi jumapna jwí juibínap jĩ.

—Conboó Diosdih úúbúdh wā bej jwuhuchah, ninjĩh ñi chúud páñaá, Jesús jwiítidih á niijíp jĩ

³⁷ Páant niij péanit, Pedrodih, Zebedeo á weh chénat pahdihbut yúúpbit á namah bejep jĩ. Pánih bejnit, ded pah á yapat pínahdih búdí jenah joinít, át jĩgah jwíhip wut jĩ.

³⁸ —Túbit jĩgahnit, wanni pah caá wā jumap. Pánihna, yeebbát úocanjeh, ninjĩh ñi úúbh páñaá, queétdih át niijíp wut jĩ.

³⁹ Páant niij péanit, chibít yúúpbit bej, baácboó páah yoh ñajnit, “Paá, ma náahna, weemdíh ma wunat túutca bojoó. Obohjeéhtih, weém wā wuníhcah yuhna, meémboó páant ma náah yacachah, wā wun wáhbipna caá”, Jesús Diosdih át niijíp wut jĩ.

⁴⁰ Páant niij úúbh péanit, Jesús queét biíc peihcannit á bohénit í páñapboó át jwúub juyúp wut jĩ. Páant á jwúub jui enechah, úona ít chājap wut jĩ.

—¿Pedro, biíc horabit úocanjeh, ma noón páicannit beé?

⁴¹ Túi jáanit, Diosdih yeebdíh úúbát caá náahap, yéj chājat jenah joyátidih ñi yap yohat túut niijná. Túi chājĩhna yuhna, jáacan, úúbhcan, páant ñi jéih bujácán niít, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

⁴² Páant niij péanit, jwúub úúbúdh bejnit, nin pah át niijíp wut jĩ: “Paá, cáacwādh wā wun wúhat pínahdih ma náah yacachah, wā yeejép yapíhcah yuhna, ma náahat pah weemdíh á yapa naáh”, Diosdih át niijíp wut jĩ.

⁴³ Pánih úúbh péanit, biíc peihcannit páinit pebhboó á jwúub juyúchah, jwúub úona ít chājap wut jĩ. Túbit quíib chei jumachah, ít jwúub úwah bejep wut jĩ.

⁴⁴ Páant í úwuchah ennit, jwúub úúbúdh át bejep wut jĩ. Pánih bejnit, biíc yoobó át úúbúp wut jĩ.

⁴⁵ Pánih úúbh péanit, á bohénit pebhna jwúub joinít, nin pah át niijíp wut jĩ:

—¿Yeéb páantjeh úonit, choó niít ñi chājap? Páant bóojeh tigaá. Butéh yeejépwā weemdíh tewedih joiná caá í chājap.

⁴⁶ Ñi jáa bojoó. Chóbe, jwí chéenwā í páñapboó jwí bejjĩh. Weemdíh eníhcannitdih duó wáini á joiná caá, queétdih Jesús át niijíp wut jĩ.

Jesúsdi eníhcannit caandíh í tewat
(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Páant á niijíchahjeh, á bohéniji Judas á juyúp jĩ. Judasjeéh dawá cáacwābut í juyúp jĩ. Íbat naaná, máa quiútnadihbut í bíbohóp jĩ. Sacerdotewā í maáta, bita jwí maátabut queétdih ít wahap tajĩ, Jesúsdih teonit, í pebhna í úb bejat pínah niijná.

⁴⁸ Jesús pebhna í júúwát pínah jātih, Judasboó queétdih nin pah átát niij jéihya naáwáp wut jĩ: “Púo tíbdih nomnit, wā úúbhndih ñi teweép”, át niijíp wut jĩ.

⁴⁹ Pánihna, jwí pebhna joinít, Judasboó Jesús pebh á juyúp jĩ.

—¿Ma jum, Bohéní? niij úúbhnit, Jesúsdih púo tíbdih á nomop jĩ.

⁵⁰ Páant á niij úúbúchah enna, Jesús caandíh nin pah á niijíp jĩ:

—Wā chéen, ma jenah joyátji pah ma chājaá, á niijíp jĩ.

Páant Judas á úúbúchah ennit, Jesúsdih tewedih júóhnit caandíh í tewep jĩ.

⁵¹ Páant í tewechah ennit, biíc jwíjeéh jumniboó íbat naadíh jwáat wái úbnit, sacerdotewā í maáhdih teo wáhníh moli chóodih á dúuc bóod yohóp jĩ.

⁵² Páant á dúuc bóod yohochah ennit, Jesús caandíh nin pah á niijíp jĩ:

—Míih íbat naadíh ma jwúub jwejeé. Nihat íbat naajĩh míc maonitboó íbat naajĩh í wunbipna caá.

⁵³ ¿Nindih ñi jéihcan niít? Wā íp á teo wáacatdih wā úúbúchah, cien mil ángelwādh áta wah taga, weemdíh í úb bejat pínah niijná.

54 Obohjeéhtih, páant ã chãjachah, ã naáwát dih naóh yapanit ï níj daacátji pah ãta yapcan tagaá. Pánihna, wã íp weemdíh ã náah yacat pah, jon jãtih ï níj daacátji pahjeh tigaá weemdíh yapat náahap, Jesús ã níjíp jĩ.

55 Páant níj péanit, caandíh tewedih jwinítboodíh nin pah ã níjíp jĩ:

—¿Nuumnídih tewat pah íbat naaná, máa quiítnadihbat ubnit, weemdíh tewedih ñi jãóh nit beé? Yeó jáap jummat pah Dioíh muúboó ñijeéh wã jumuchah yuhna, weemdíh ñi teocap be.*

56 Obohjeéhtih, Dios naáwát dih naóh yapanit ï daacátji pah buu weemdíh yapat ã náahna caá, ã níjíp jĩ.

Páant ã yapachah enna, jwiít nihat ã bohénit jwĩ jweí peét bejep jĩ.

Judíowã ï maáta Jesús dih ï ubh joyát (Mr 14.53-65; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24)

57 Jesús dih teonitboó sacerdotewã ï maáh Caifáih muuná ït ub waad béjep wut jĩ. Jesús dih naóh yacat túut níj ná, ãih muúboó jumni míc wáacat tólihboó sacerdotewã ï maáh, caandíh nump jumnit maáta, Moisés ã wutatjidih bohénit, bita jwĩ maátabut ït míc wáac juibínap wut jĩ.

58 Obohjeéhtih, Pedroboó Jesús dih yuúpjeh ãt en péenap wut jĩ. Pánihna, sacerdotewã ï maáih muú wáihyat júduboojéh ãt waád juibínap wut jĩ. Pánih waád juibínit, ded pah Jesús dih ï chãjachah, jéihyat túut níj ná, Pedro tuu cúut jwéejdih, muudíh wapnit bícdih, ãt méé chúdup wut jĩ.

59 Sacerdotewã ï maáta, nihat bita maáta bícdih Jesús dih mao yohat túut níj ná, yee naóh yacnit pínahdih ït bidíp wut jĩ.

60 Obohjeéhtih, dawá yee naóh nit ï jumuchah yuhna, chénewã bíic yoobó níj nítdih ït bid júicáp wut jĩ.

61 Maatápdih ï bidat túttimah, chénewã waád juibínit, nin pah ït níj yee naóh yacap wut yuh jĩ:

—Caán nin pah ã níjíchah, jwĩ joyóp be: ‘Dioíh muudíh wã yoh beedábipna caá. Pánih yohnit, bíic peihcanni yeó jáap túttimah jáap muú wã chãj péabipna caá, páant muntih’, ã níjíp be, ït níjíp wut yuh jĩ.*

62 Páant ï níjíchah joinít, sacerdotewã ï maáh ñah ñuhnit, Jesús dih nin pah ãt níj ubh joyóp wut jĩ:

—¿Dépanih tigaá queédih ma jepahcan? ¿Dedé tibeé ma yéej chãj, meemdíh páant ï níj naóh yacachah? ãt níjíp wut jĩ.

63 Páant ã níjíchah joiná yuhna, Jesús ãt jepahcap wut jĩ. Páant ã jepahcah enna, sacerdotewã ï maáh nin pah caandíh ãt níj ubh joyóp wut jĩ:

—Meemdíh wã wutna caá. Dios ã enechah, yoobópdih jwiít dih ma naáwá. ¿Meém Dios wúuh, ã wahni Cristo níit ma jumap? ãt níjíp wut jĩ.

64 —Páant ma níjít yoobópdih tigaá. Yeéb nihatdih nin pah wã naóhna caá: Weém nihat cáacwã uud jeñé Chah Wēpni ã jéihyemant bóo buwámant chúudnit, wã wutuchah, mah tólihjih wã jwúub dei júúwúchahbut, ñi enbipna caá, Jesús queédih ãt níjíp wut jĩ.*

65 Páant ã níjíchah joinít, sacerdotewã ï maáh búdí ãt íjip wut jĩ. ã íjít júutna, ãih jih bóo yégueh chóodih ãt yeo wáyap wut jĩ. Pánih yeo wáina, ãjeéh jumnitdih nin pah ãt níjíp wut jĩ:

—Nin newé ‘Weém Dios wúuh caá’, ã níj yeenachah, yeéb nihat ñi joiná beé. Pánihna, bita ï naáwát dih jwĩ náahcan caá.

66 ¿Yeéboó ded pah tigaá ñi níj jeh nah joi? queédih ãt níjíp wut jĩ.

—Caandíh peéh mao yohat caá náahap, ït níj jepahap wut jĩ.*

67 Páant níjít, Jesús dih móotdih coí jáhanit, téihyajíh ït póocop wut jĩ. Bitabut téihyajíh ãih móotdih ït mawap wut jĩ.*

* 26:55 Lc 19.47; 21.37 * 26:61 Jn 2.19 * 26:64 Dn 7.13 * 26:66 Lv 24.16 * 26:67 Is 50.6

68 Pánih maonit, nin pah caandíh ít níj deoh naáwáp wut jí:

—Dios ã wahni Cristo jumna, ma naáwá ¿déhe tibeé meemdíh mao? ít níjíp wut jí.

Pedro ã yeeat

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-27)

69 Páant í chājat pónih, wáihyat júdu díitna Pedro ã méé chāuduchah, teo wāhniñ ã pebh jūibínit, nin pah mit níj wábh joyóp wut jí:

—¿Meembát Jesús Galilea baácdih bóojeéh péeni nihcan níit? mit níjíp wut jí.

70 —Ájeéh péeni nihcan caá. ¿Ded pah níj tígaa ma chāj? Pedro caántdih át níj yee jepahap wut jí.

71 Páant níjníjtjeh, tūu cáut jwéejmant bejnit, jécna át jwei bėj ñuhup wut jí. Páant caánboó ã jwei ñáhuchah, biíh wili jwuh caandíh mit enep wut jí. Pánih ennit, caanjíh jumnitdih nin pah mit níjíp wut jí:

—Nin Jesús Nazaret tátchidih bóojeéh jumni caá, mit níjíp wut jí.

72 —Dios ã enechah, yoobópdih wā naóhna caá. ¡Ma níjní newédih wā jéihcan caá! Pedro át níjíp wut yuh jí.

73 Páant ã níját túttimah, caanjíh ñahnitboó Pedro pebh bejnit,

—Yoobópdih meém íjeéh péeni man tígaa. Míih wéheat Galilea baácdih moón í wéheat pah caá ã jumup. Nihat caandíh pej jam bejnit Galilea baácdih moón í jumuchah, meembát íjeéh jumni man tígaa, ít níjíp wut jí.

74 —Weém yeeni nihcan caá. Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. ¡Ñi níjnídih weém wā jéihcan caá! Páant yoobópdih wā naóhcah, ¡Dios weemdíh ã peéh chāja naáh! át níjíp wut yuh jí.

Páant ã níjíchahjeh, mājbai át ewep wut jí.

75 Páant ã ewechah joinít, “**Mājbai ã ewat pínah jātih, biíc peihcanni láa ‘Caandíh wā jéihcan caá’, ma níjbípna caá**”, Jesús ã níjátjdih át náhninap wut jí. Pánih náhnina, bac bejnit, búdí át jūñúp wut jí.

27

Maáh Pilato pebhna Jesúsdiñ í wá bejat

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

1 Túttimah, baáb jéenechah, sacerdotewā í maáta, jwiít judíowā jwí maáta biíc dih míic wáacnit, Jesúsdiñ í mawat tútat pínahdih ít míic wéhenap wut jí.

2 Pániñ míic wéhe péanit, Jesúsdiñ chéonit, Maáh Pilato pebhna ít wahap wut jí. Pilato Romano maáta í maáh waadáni jumna, jwíh baácdih moondíh watni ã jumup jí.

Judas Iscariote ã wunat

3 Judas, Jesúsdiñ eníhcannitdih duó wáinijiboó, caandíh í mao yohat pínahdih jéihnit, búdí át jīgahap wut jí. Pániñ jīgahnit, í jíib wāhniñi treinta júdanadiñ sacerdotewā í maáta, jwí maátadihbat át jwúubaíhip wut yuh jí.

4 Pániñ jwúubaíhnit, nin pah queétdih át níjíp wut yuh jí:

—Weém wā túi chājcap be. Yeebdíh wā duó wáiniboó yoobópdih yéej chājcanni át jumup taga, át níjíp wut jí.

—Meemjéh tígaa páant mat náhap taga. Pániñna, jwíh pínah nihcan, míih pínahjeh caá, ít níj jepahap wut jí.

5 Páant í níjíchah joinít, Judasboó í wāhni júdanadiñ Dioíh muáboó át yoh waadá bojop wut jí. Pániñ yoh waadá péanit, biáboó bejnit, át míic jōp wái wanup wut jí.

6 Páant ã yoh waadá bojniñi júdanadiñ wbnit, nin pah sacerdotewā í maáta ít míic níjíp wut jí:

—Nin júdana, cáacdih mawat náahna, jwí jíib wāhni beé. Páant ã jumuchah, Dioíh muáboó jwí jéih jwejcan caá, ít níjíp wut jí.

7 Páant níj míic wéhe péa, bac bejnit, wáam dah chājniñ bainí baácdih ít jíib chājap wut jí, biámant moón caán tátchina jib joinít í wunuchah, í yohat pínah níjina.

8 Páant ì chājachah, caán baácđih “Meép jumni baác”, jwiít jwĩpĩ niijná caá.*

9 Páant ã yapat pínahđih Dios naáwátđih naóh yapanit Jeremíaswā nin pah ìt niij daacáp tajĩ: “Judíowā ì maáta caandíh ì mawat pínah jíib treinta platajĩh ì chājni jidunajeh ã jumap jĩ.

10 Pánihna, caán jíibjĩh wáam dah chājniíh baácđih Dios weemđih ã wutat pah ìt jíib chājap tajĩ”, ìt niij daacáp tajĩ.*

*Maáh Pilato Jesúsđih ã wúbh joyát
(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.22-28)*

11 Páant ã chājat pónih, sacerdotewā Jesúsđih ì wúb juibínachah ennit, Maáh Pilato caandíh nin pah ãt niij wúbh joyóp wut jĩ:

—¿Meém yoobópđih judíowā ì maáh niit? ãt niijíp wut jĩ.

—**Ma niiját pah tigaá**, Jesús ãt niij jepahap wut jĩ.

12 Obohjeéhtih, sacerdotewā ì maáta, jwĩ maáta biícđih caandíh ì jwúub naóh yacachah joiná yuhna, Jesús queéđih ãt jepahcap wut jĩ.

13 Páant ã jepahcah enna, Pilatoboó Jesúsđih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Páant meemđih ì niij naóh yacachah, joiná yuhna, ¿queéđih ma jéih jepahcan niit? ãt niijíp wut jĩ.

14 Páant ã niijíchah joiná yuhna, dedé ì naóh yacatđih Jesús ãt jepahcap wut jĩ. Páant ã jepahcah ennit, Maáh Pilato búdí ãt joí wáhi bejep wut jĩ.

Jesúsđih ì mao yohat tútat

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

15 Pascua jumap pah Maáh Pilato biíc cāac nemat múbboó jumni, cāacwā ì bacaat túatnidih ãpĩ bacapanap wut jĩ.

16 Caán láa búdí yéej chājni, chah wūt yáani, Barrabás wūt jumni, nemat múbboó ãt jumap wut jĩ.

17 Pánihna, dawá cāacwā ã pebhna ì juibínachah enna, Pilato queéđih nin pah ãt niij wúbh joyóp wut jĩ:

—¿Dedđih tigaá yeebđih wā baca wúbh biit? ¿Barrabásđih ñi náah niit? ¿Jesús, Dios ã wahni Cristo ì niijnídih niit ñi náahap? ãt niijíp wut jĩ.

18 Dawá cāacwā Jesúsđih ì weñechah, sacerdotewā ì maátaboó caandíh túbit íjna, caandíh ìt mawat tútup wut jĩ. Pánihatđih jéihnit, Pilato cāacwāđih páant ãt wúbh joyóp wut jĩ.

19 Pilato peéh chājat pínahđih naóhni chúdatđih ã chúdat pónih, ájeéh bóli papélah núojĩh caandíh nin pah mit niij daac wahap wut yuh jĩ: “Buu chei oo jumna, caandíh búdí um náah jumnidih wā oo jumap be. Caánboó yéej chājcanni caá. Pánihna, ma mawat tútca bojóó”, mit niijíp wut jĩ.

20 Cāacwā Jesúsđih ì náahachah yuhna, sacerdotewā ì maáta Barrabásđih bacaat túatnit, Jesúsboodíh ã mao yohat tútat pínah niijná, queéđih ìt jac wutup wut jĩ.

21 Túttimah, cāacwāđih Pilato nin pah ãt jwúub niij wúbh joyóp wut jĩ:

—¿Dedđih tigaá wā bacaat pínahđih ñi náah? ãt niijíp wut jĩ.

—¿Barrabásđih ma bacaat tútú! cāacwā ìt niij jepahap wut jĩ.

22 —¿Páant ñi niijíchah, Jesús Dios ã wahni Cristo ñi niijnídih ded pah tigaá wā chājbi? ãt niijíp wut jĩ.

—¿Caandíh cruzboó péoh dodhnit, ma mao yohat tútú! nihat ìt niij jepahap wut jĩ.

23 —¿Dépanihna? ¿Dedé tibeé ã yéejatji? ãt niijíp wut jĩ.

—¿Caandíh cruzboó péoh dodhnit, ma mao yohat tútú! chah ìt niij ñaacáp wut jĩ.

24 Páant ì niij ñaacáchah joinit, queéđih jéih yap yohcan, chah ì íjatđihbut enna, mah pamapđih ubnit, nihat ì enechah, ãt téih chocop wut jĩ. Pánih téih chocnajeh, queéđih nin pah Pilato ãt niijíp wut jĩ:

* 27:8 Hch 1.18-19 * 27:10 Zac 11.12-13 * 27:24 Dt 21.6-9

—Nin newédih yeebjéh tigaá ñi mawat tútup. Páant ñi wútat jíb yeebdíhjuh peéh chājat ā jum̄u naáh. Weémboodíh peéh chājat ā wihcan niít, cāacwādih āt niijíp wut jī.*

25 —¡Caandíh mawat jíb jwiítidih, jwī jūimenádihbut caán peéh chājat ā jum̄u naáh! nihat cāacwā it niijíp wut jī.

26 Páant ī niiját túttimah, ī wútat pah Barrabásdih āt bacaat tútup wut jī. Obohjeéhtih, Jesúsboodíh āih soldadowādih āt ub bejat tútup wut jī, caandíh pāinit, cruzboó péoh dodhnit, ī mao yohat pínah niijná.

Soldadowā Jesúsdi h yeejép ī deoh naáwát

27 Páni h ub bejnit, Pilatoíh mūú díitna Jesúsdi h it ub waad béjep wut jī. Páni h ub waad béjnit, caanjíh wapnit soldadowā Jesús pebh it ñuh pūuda bojop wut jī.

28 Páni h ñuhna, Jesúsíh yégueh jih bóo chóodih too dugnit, maáh ā dūwát pah jíghoni dūni chóodih caandíh it yacap wut jī.

29 Maáh ā dūwát júdu pah chājnit, óot pihdih péeb wao péanit, Jesúsíh wao dáhdih it yacap wut jī. Maáh ā wēpat pah ā júutat pínah máa doóbhdih āih jéihyepmant bóo téihyajíh it tewat tútup wut jī. Páni h chāj péanit, maáhdih ípí chājat pah ā pebh it bóodicha caj yoh ñajap wut jī. Páni h bóodicha caj yoh ñajnit, nin pah caandíh it niij dehwep wut jī:

—¡Ma túi jum̄ú, judíowā ī maáh! it niijíp wut jī.

30 Páant niij deoh, caandíh coí jāhana, ā bíbohni máa doóbhdih jwūub ubnit, caán doóbhjīh āih wao dáhdih dawá láa it puñup wut jī.

31 Páni h deoh naóh péa, ī yacniji yéguehdih too dugnit, āih yéguehdihjuh it jwūub yacap wut jī, páant mūntih. Páni h yac péa, cruzboó péoh dodhnit, mao yohat tút niijná, caandíh it ub bac bejep wut jī.

Jesúsdi h cruzboó péoh dodhnit, ī mawat

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

32 Ī mao yohat pínah jeéboó ub bejna, Simón, Cirene baácdih bóodih it jwāáap wut jī. Páni h jwāáhnit, caandíh Jesúsíh cruzdih it bewat tútup wut jī.

33 Páni h bejnit, Gólgota wūt jum̄upna it jūibínap wut jī. “Gólgota”, niijná, “Wao iidíp jeé”, niijná it chājap wut jī.

34 Páni h caanná jūibínit, bijnijíh widnit, ī ub bejni jiwá iguíh macdih Jesúsdi h it toíhyop wut yuh jī. Obohjeéhtih, bainí déeb joinítjuh, āt babhcap wut jī.

35 Caandíh cruzboó it péoh dodhdop wut jī. Páni h péoh dodh péanit, āih yégueh chóojidih “¿Deíh tigaá ā jum̄bi?” míc niijnít, tíhwat júdanabitjīh it yoh tíhwip wut jī.*

36 Páni h chāj péanit, pāi chūudnit, caandíh it wapap wut jī, bita caandíh ī ub bejcat pínah niijná.

37 “JESÚS JUDÍOWĀ Ī MAÁH CAÁ”, bita ī niij daácniji naadíh Jesús wao cháh cruzdih soldadowā it nah péoh búudhdup wut jī.

38 Chénewā nūmnítidihbut mao yohat tút niijná, biíh cruznadih Jesús pebh it péoh dodhdop wut jī. Biícdih ā jéihyepmant bóo búwámant, biíhdih ā wáyámant bóo búwámant péoh dodhnit, queét tac yoób Jesúsdi h it péoh dodhdop wut jī.

39-40 Cruz pebh en yap bejnit, Jesúsdi h nin pah yeejép it niij deoh naáwát wut jī:

—¡Eneéh buca! ¿Dioíh mūudíh yohnit, biíc peihcanni yeó jáap túttimah, meém caán mūudíh jwūub chājni pínah niít? Páni hni h jum̄na, Dios wūáh yoobát jum̄na, wūncat tút niijná, caán ī péoh dodhdopmant meemjéh ma dei jūúwá, it niijíp wut jī.*

* 27:35 Sal 22.18 * 27:39-40 Sal 22.7; 109.25; Mt 26.61; Jn 2.19

41 Sacerdotewã ï maáta, Moisés ã wutajidih bohénit, jwĩ maátabut biíc yoobó ït deoh naáwáp wut jĩ.

42 –Bitadih táí teo wáacni jamna yuhna, caanjéh ã jéih míic teo wáaccan caá. ‘Judíowã ï maáh caá’, niijná, caán míicjeh ã dei jũúwúchah enna, caandíh jwĩ jepahbipna caá.

43 ‘Weém Dios wũúh caá. Caandíh wã táí jenah joiná caá’, ã niiját jíib, Dios caandíh oina, ã táí ubu naáh, ït niijíp wut jĩ.*

44 ãjeéh ï péoh dodhnit nũumnítbut biíc yoobó caandíh ït deoh naáwáp wut jĩ.

Jesús ã wunat

(Mr 15.33-41; Lc 8.2-3; 23.44-49; Jn 19.28-30)

45 Jesús cruzboó ï péoh dodhni ã ñuhuchah, yeó jáap tac yoób ã dupúáh bejep jĩ. Nihat baác dupúniji, biíc peihcanni horas túttimah, ã jwúub baáb jwúub bejep jĩ, páant mantih.

46 Páant ã jwúub baabát pínah jãtihbit, Jesús nin pah át wêp niij ñaacáp wut jĩ: “**Elí, Elí, ¿lemá sabac-tani?**” niijná, “¿Wíih Dios, wíih Dios, dépanih tigaá weemdíh ma éemp bej?” Jesús át niij ñaacáp wut jĩ.*

47 Páant ã niijíchah joinít, biquína caanjíh ñuhnit nin pah ït míic niijíp wut jĩ:

–Dios naáwátdih naóh yapani Elíasjidih bidna caá ã chãjap, ït niijíp wut jĩ.

48 Biíc ïjeéh jamni ñáo ñah bejnit, páab chuí déedih ubnit, bijni jiwá iguáh macdih báah, máa doóbh yapatdih chéó báudh, jũut ñahanit, Jesúsdih át wái nomat túutur wut yuh jĩ.*

49 Obohjeéhtih, wái nomat túutnidih bita nin pah ït niijíp wut jĩ:

–¡ã jamu naáh! Elíasji nindih teo wáacadih ã jũúwúchah, jwĩ en jwah jíih, ït niijíp wut jĩ.

50 Páant ï niiját túttimah, tãbit ñaacnit, Jesús át wunah bejep wut jĩ.

51 Páant ã wunuchahjeh, Dioíh mũú diítboó ï jãh yaíhni bádí wáupni chóo

yeo dei bejna, chéne chóo pah át chãwáp wut jĩ. Pánihat pónih, baác bádí méména, jee dáhna át pah bejep wut jĩ.*

52 Pánihichah, cãacwáih bácahjidih ï yohopji jeéboó ã búuh bejchah, Diosdih jepahnitji jwúub boo pud jũóhnit, dawá ït bacap wut jĩ.

53 Pánihna, Jesús ã boo pud jũúwát túttimah, Jerusalén táтчina ï jwúub waad béjchah, dawá queédih ït enep wut jĩ.

54 Páant baác méméatdih nihat biíh ã yapachah enna, Jesúsdih wapnit soldadowã ï maáh, ãjeéh jamnitbut bádí úumnit, nin pah ït míic niijíp wut jĩ:

–¡Yoobópdih nin Dios wũúh tigaá át jamup! ït niijíp wut jĩ.

55 Chibít yáupbit dawá yaádhbut ït en ñuhup wut jĩ. Queét yaádh jwiít biíc dih Galileamant jũóhnit, Jesúsdih teo wáacnitji ït jamup wut jĩ.

56 ïjeéh jamnit, Mágdala túтчidih bóli María, biíh wili Maríabut mit jamup wut jĩ. Caánt José, ã úud Santiago ï ín mit jamup wut jĩ. Biíh wili Zebedeo ã weh ín mit jamup wut jĩ. Queét biíc peihcannit yaádh ït jamup wut jĩ.*

Jesúh bácahjidih ã yohat

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

57 Jesús ã wunat túttimah, caan chéyeh tóo ñáh jũúwát pínah jãtih, José, Arimatea túтчidih bóo, Jesúsdih jepahni, ãih bácahjidih ub deyanit, yohat túut niijná, cruzboó át juibínap wut jĩ.

58 Caanjíh jamniji Pilatodih úúbádh ãt bejep wut jĩ. Páant ã úúbáchah joinít, Jesúh bácahjidih Pilato ãih soldadowádh caandíh át wúhat túutur wut jĩ.

59 Páant ã jepahachah joinít, José cruz jamupna jwúub juibínit, Jesúh bácahjidih ub deya, lino wát jamni quei wíhcanni yégueh chóojíh át pinip wut jĩ.

* 27:43 Sal 22.8 * 27:46 Sal 22.1 * 27:48 Sal 69.21 * 27:51 Ex 26.31-32; 2Cr 3.14 * 27:56 Lc 8.2-3

⁶⁰ José ã wunuchah, caandih ï yohat pínah jeé ítdih átát baadát túutap wut jĩ. Caán ítdihjeh Jesúh bácahjidih át yohop wut jĩ. Páant ã yohat túttimah, caandih nemat túut niijná, caán ítdih waadápboó búdí jeé júdudih too pútú bejnit, caán ítdih át nemep wut jĩ. Pánih nem péanit, ãih munná át jwúb bejep wut jĩ.

⁶¹ Páant ã chājachah, Mágdala tútchidih bóli María, bih Mariabut caandih ã yohatji jeé íit pebh íit en chúdup wut jĩ.

Jesúh bácahjidih ã yohniji ítdih soldadowã ï wapat

⁶² Æ wunniji yeó jáap, chooát yeó jáap pínah jwípĩ amohni yeó jáap ã jumap jĩ. Túttimah bóo yeó jáapdih sacerdotewã ï maáta, fariseowãbut Maáh Pilato pebhna bejnit, nin pah íit níj úbúp wut jĩ:

⁶³ —Maá, caán yeeniboó jwíjeéh jum jwuhna, ‘Wunna, biíc peihcanni yeó jáap túttimah wã jwúb boo pud júóhbirna caá’, ã niijátjidih jwí náhnina caá.*

⁶⁴ Pánihna, caandih ï yohopji jeé ítdih biíc peihcanni yeó jáapna ã nematdih míih soldadowãdih ma túi wapat túutú, ã bohénit ãih bácahjidih ï nuncát pínah niijná. Pánih nuncát, cáacwãdih ã boo pud júúwãdih íta naóh tagaá. Pánih naóhna, Jesús ã jwíh yeeatji chah ï pée yee naáwát áta jum tagaá, Pilatodih íit niijíp wut jĩ.

⁶⁵ Páant ï niijíchah joinít, Pilato nin pah át níj jepahap wut jĩ:

—Biquína soldadowãdih numah bejnit, yeebjéh ñi jéihyat pah caán ítdih nemnit, queédih ñi túi wapat túutú, Pilato át niijíp wut jĩ.

⁶⁶ Páant ã niijíchah joinít, soldadowãdih numah bej, caán ítdih José ã nemniji jeé júdudih bujcan nah chéonit, soldadowãdih íit wapat túutap wut jĩ. Pánih chāj péanit, queét maáta íit jwúb bejep wut jĩ.

28

Jesús ã boo pud júúwát (Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Jwiít judíowã jwí chooát yeó jáap túttimah bóo yeó jáap ã baáb jéenechah, Mágdala tútchidih bóli María, bih wili Mariabut Jesúh bácahdih José ã yohopji jeé íitboó enedih íit bejep wut jĩ.

² Páant caanná ï juibínachah, Dioíh ángel jeámant ã dei júúwúchah, baác búdí át méménap wut jĩ. Pánih dei júóhnt, José ã nemniji jeé júdudih pútú dodhnt, caanjíh át chúdup wut jĩ.

³ Caán ángel wedoát pah jígohni ã jumachah, ãih yéguehbut túi yeh iigní át jumap wut jĩ.

⁴ Pánihna, caandih enna, caán jeé ítdih wapnit soldadowã búdí úmna, méménit, wunnit pah íit buug ñajap wut jĩ.

⁵ Caanjíh chúdni ángel queét yaáhdih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Ñi úmca bojoó! Cruzboó ï péoh dodh mao yohniji Jesúsdih ñi bidatdih wã jéihna caá.

⁶ Obohjeéhtih, ninjíh ã wihcan caá. Æ niijátji pah jáantjeh ã boo pud júúwáp be. Æ lajapjiboó ñi en júúwá.

⁷ Caandih en péanit, waícanjeh ã bohénitjidih nin pah ñi níj naóhbi jwuhú: ‘Jesús át boo pud júúwáp tabeé. Galilea baácna yeebdíh waóh bej páina caá ã chájap. Caanná bejnit, caandih ñi enbirna caá’, queédih ñi niijí. Páant beé yeebdíh níj naáwãdih wã júúwáp be, ángel queét yaáhdih át niijíp wut jĩ.

⁸ Páant ã niijíchah joinít, queét yaádh yohopji jeé íitmant íit ñáo jwúb bejep wut jĩ. Pánih ñáo jwúb bejnit, úmna yuhna, búdí wéinit, ã bohénitjidih naáwãdih íit bejep wut jĩ.

⁹ Páant ï bejchah, Jesús jwuh queét yaáhdih át jígohop wut jĩ.

—¿Ñi júúhca beé? át niijíp wut jĩ.

* 27:63 Mt 16.21; 17.23; 20.19; Mr 8.31; 9.31; 10.33-34; Lc 9.22; 18.31-33

Páant ã niijíchah joinít, ãih jítcha pebh páah yoh ñajnit, ãih wúudih pin teonit, caandih ít weñep wat jĩ.

10 Páant ã chãjachah enna, queét yaáhdih nin pah át niijíp wat jĩ:

—Ñi **úumca bojoó. Wã úudwã panihnitdih nin pah ñi niij naóhbi jwuhúá: ‘Waícanjeh nin tútchimant bacnit, Galilea baácna ñi bejeé. Caánboó Jesúsdiñ ñi jwááhbiñna caá’, queétdih ñi niijí,** Jesús át niijíp wat jĩ.

Wapnit soldadowã ded pah ã yapatjidih ã naáwát

11 Queét yaádh tútchina ã jwúub bejat pónih, biquína caán ít dih wapnit soldadowãboó sacerdotewã ã maáta pebhna ít bejep wat jĩ. ã pebhna juibínit, ded pah ã yapatjidih queétdih ít naáwáp wat jĩ.

12 Páant ã naáwáchah joinít, caán ã yapatjidih míic wéheat túut niijná, jwĩ déewã maátadihbut ít míic wáacat túutap wat jĩ. Páñih míic wéhe péanit, queét soldadowãdih búdí ít jíib chãjap wat jĩ, ded pah ã yapatjidih yoobópdih ã naóhcat pínah niijná.

13 Páñih jíib chãjnit, nin pah queétdih ít niij watap wat jĩ:

—Bitadiñ nin pah ñi niijí: ‘Chei jwĩ úwat pónih, ã bohénitjiboó jéóhñit, ãih bácañjidih ít nuumáp tabe’, ñi niijí.

14 Páant ã yapatji doonádh Maáh Pilato ã joyóchah, jwiítboó caandih jwĩ ámoh naóhbipna caá, yeebdih ã peéh chãjcat pínah niijná, soldadowãdih ít niijíp wat jĩ.

15 Páant ã niijíchah joinít, ã jíib chãjatdih ubnit, ã niijátji pah soldadowã ít naóh peetép wat jĩ. Páant ã niij naáwáchah joinítji, buu láabut páantjeh niñat jwĩ déewã ã yee naáwátjidih ãpĩ jenah joiná yuh caá.

Jesús ã bohénitjidih ã péé wutat

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

16 Queét yaádh tútchina juibínit, Jesús ã niiját tútatji pah jwiít ã bohénitjidih ã naóh yapanap jĩ. Páant ã naóh yapanachah joinít, jwiít once ã

bohénitji Galilea baácna beñnit, Jesús jwiít dih ã bejat túatñiji jeená jwĩ juibínap jĩ.*

17 Páñih caanná juibínit, Jesúsdiñ ennit, Dios wúuh ã jumatdih jéihna, caandih jwĩ weñep jĩ. Obohjeéhtih, biquína jwĩjeéh jumnit “¿Yoobópdih Jesúsjeñ niit?” ít niij jenah joi jwúhup tajĩ.

18 Jwĩ pebh jwinít, Jesús nin pah jwiít dih ã niijíp jĩ:

—Niñat wēpatdih wã íp weemdih ã wáñup be. Páant ã wēpat wáñni jamma, niñat jeáboó jumnit, niñat nin baácboó jumnitdihbut watni wã jamma caá.

19 Páñih wēpni jamma, nin pah yeebdih wã naóhna caá: Wíih túini doonádh niñat baác dih moondih ñi túi naáwá, jepañit, weemdih ã túi péeat pínah niijná. Páant ã jepañachah ennit, wã íp ã wēpatjñh, wã wēpatjñh, Túini Espíritu ã wēpatjñhbut queétdih ñi daabánaá.*

20 Páant ñi daabánitdih ñi túi bohénaá, yeebdih niñat wã wutatjidih queétdihbut ã jepañat pínah niijná. Páant ñi chãjachah, yeó jáap jumat pah púúú péeni yeó jáapna páantjeh ñijeéh wã jambipna caá. Páant wã naáwát dih ñi túi náñinaá, Jesús jwiít dih ã niijíp jĩ.

Páant bóojeh tigaá weém Mateo wã daacát.

* 28:16 Mt 26.32; Mr 14.28 * 28:19 Hch 1.8

SAN MARCOS

Juan Daabáni ã bohé jwíhat
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9,15-17; Jn 1.19-28)

¹ Weém, Marcos, nin tólihjĩh Dios wúh Jesucristo, ded pah ã chãjatjidih, ãih túini doonádihbut wã naóh daácna caá. Juan Daabáni ded pah ã chãjat pínahdih Dios naáwátdih naóh yapani Isaíasji ãt daacáp tajĩ. Páant ã niij daacátji pahjeh tih Jesúih túini dooná ãt jwíhip tajĩ.

² Nin pah Malaquíás, Isaíasjĩh ãt niij daacáp tajĩ:

“Ã wúhdih Dios nin pah ã niijná caá: ‘Ma jãtih meemdih naóh waóhni pínahdih wã wahbipna caá.

³ Caán naóh waóhni pínah muú wihcapboó nin pah ã niij ñaac bohébipna caá: “Jwĩ Maáh ã júwát pínah jãtih ñi yéej chãjatdih cádahnit, túiniboodih túut numnít, caandih ñi táipánaá”, ã niijbipna caá”, ã wúhdih Dios ã niijná caá”, ãt niij daacáp tajĩ. (Mal 3.1; Is 40.3)

⁴ Juan Daabáni Isaíaswã ã niij daacátji pah muú wihcapboó jumna, nin pah cáacwãdih ãt niij naóh bohénap wut jĩ: “Ñi yéej chãjatdih cádahnit, túiniboodih ñi túut numá. Pánih túut numnít, ñi daabáát túutú. Páant ñi chãjachah ennit, Dios ñi yéejatdih ã yohbipna caá”, ãt niijip wut jĩ.

⁵ Nihat Judea baácdih moón, Jerusalén tãtchidih moonbút caandih joyát túut niijná, ã pebhna ãt juibínap wut jĩ. Pánih joinít, Diosdih ã yéejatdih ã naáwáchah, Juan Jordán mujboó queétdih ãt daabánap wut jĩ.

⁶ Juanih yégueh chóo camello wut jumni nuñup yoócjĩh nóomnit, ã yacni chóo wut jĩ. ãih juyáát tãp momo jiwí chóo tãp wut jĩ. Wúuc joowãdih

jeémpnit, belo macdihbut ãpĩ déebep wut jĩ.*

⁷ Juan cáacwãdih bohéna, nin pah ãpĩ niij naáwáp wut jĩ: “Wã túttimah júohni wã chah wẽpni caá. Páant ã jumuchah jenah joinít, ‘Weém oboh jumni caá’, wã niij jenah joiná caá.

⁸ Weém yeebdih mahjĩhjah wã daabána caá. Obohjeéhtih, wã daabáát panihni caánboó yeebdih Túini Espiritu ã wẽpatdih búdí ã wãhbipna caá”, ãt niijip wut jĩ.

Juan Jesúsdiã ã daabáát
(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Juan cáacwãdih ã daabánachah, Galilea baác, Nazaret túttchimant Jesús ã pebhna ãt juibínap wut jĩ. Páant ã juibínachah, Juan caandihbut Jordán mujboó ãt daabánap wut jĩ.

¹⁰ Pánih daabá péanachah, Jesús mujna ñuhniiji ãt aab ñuhup wut jĩ. Pánih aab ñuhnitjah, Jesús ã enechah, jeá ãt jéweah bejep wut jĩ. Páant ã jéweah bejehah, jop pah jíghni Túini Espiritu jeámant dei júohnit, caandih ãt jui jaamáp wut jĩ.

¹¹ Páant ã jui jaamáchah, “Meém wã wúh, wã oini caá. Meemdih búdí wã wẽina caá”, Dios jeámant ãt niijip wut jĩ.*

Nemépwã ã maáh Jesúsdiã ã yéejatdih
(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Juan caandih ã daabáát túttimah, Túini Espiritu Jesúsdiã muú wihcapboó ãt numah bejep wut jĩ.

¹³ Páant ã numah bejehah, caánboó cuarenta yeó jáap Jesús ãt jumup wut jĩ. Páant ã jumuchah, nemépwã ã maáh, Satanás, Jesúsdiã ãtih yeejép chãjat túttup wut yuh jĩ. Pánihna, Jesús muú wihcapboó nuñupwã bíicdih ã jumuchah, ángelwã caandih ãt táu en dawáp wut jĩ.

Jesús Galilea baácboó ã bohé jwíhat
(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Juandih nemat muúboó ã nemat túttimah, Jesús Galilea baácna Dios ã maáh jumant túini doonádih naáwátdih ãt bejep wut jĩ:

* 1:6 2R 1.8 * 1:11 Gn 22.2; Sal 2.7; Is 42.1; Mt 3.17; 12.18; Mr 9.7; Lc 3.22

15 “Nihat baácdih moondíh Dios ã maáh jumatdih ã júttat pínah bahnijeh ã júdhna caá. Pánihna, túini doonádih joinít, ñi yéej chãjatdih cádahnit, túiniboodíh ñi tútt nuumá”, cãacwãdih ãpĩ niij naóh bohénap wut jĩ.*

Queej jútt maonitdih ãjeéh Jesús ã bejat túttat

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

16 Páant niij bohé bejna, Galilea ímdih dei juibí, páud bejnit, Simón, ã úud Andrésjĩh queej jútt maona, ñih ñuodíh í yoh báhanachah, Jesús ãt enep wut jĩ. Pánih ennit, nin pah queétdih ãt niijíp wut jĩ:

17 —**Weemdíh ñi pej jam júúwá.** Páant ñi júúwáchah, yeebdíh wã bohébiptna caá. Páant wã bohénachah joinít, queejwãdih ñi bidat pah, cãacwãboodíh bidnit, wíih doonádih ñi naóhbiptna caá, weemdíh jepahna, wíihwã í jumat pínah niijná, ãt niijíp wut jĩ.

18 Páant ã niijíchah joinítjeh, ñih ñuonádih cádahnit, Jesúsjeéh ít bejep wut jĩ.

19 Chibít yuúp queétdih numah bejnit, Santiago, ã úud Juandihbut Jesús ãt enep wut jĩ. Queét í íp Zebedeo bíicdih ñih jááj chóodih chúudnit, ñih ñuonádih ámohna ít chãjap wut jĩ.

20 Pánih ennit, Jesús queétdih ãt bid bojop wut jĩ. Páant ã bid bojochah joiná, bíicmantjeh í ípdih, caandíh teo wúhnt bíicdih jááj chóomant cádahnit, queétdih Jesúsjeéh ít bejep wut jĩ.

Judíowã í míic wáacat mũúboó nemép caolih jumnidih Jesús ã booaat

(Lc 4.31-37)

21 Túttimah, Jesús wã Capernaum túttchina ít bejep wut jĩ. Caanná juibínit, jwiít judíowã jwĩ chooát yeó jáapdih Dios naáwãtdih bohéát tútt niijná, jwĩ míic wáacat mũúboó Jesús wãbut ít waadáp wut jĩ. Waadnit, caanjĩh míic wáacnitdih Jesús ãt bohénap wut jĩ.

22 Pánih bohéna, Moisés ã wutatjdih bohénit chah Jesús ãt wēp naáwáp

wut jĩ. Páant ã wēp naáwáchah joinít, cãacwãboó ít joi ñúhup wut jĩ.*

23 Cãacwã cãtíh nemép caolih jumnibut ñuhnit, nin pah Jesús dih ãt niij ñaacáp wut jĩ.

24 —¿Jesús, Nazaret túttchidih bóo, ded pah jwiít dih ma chãjbi? ¿Meém jwiít dih bacanadih ma júóhnt beé? ¿Bacanit, jwiít dih ma mao yohmi níit? Meemdíh jwĩ túi jéihna caá. Meém caá Dioíh Túini, ãt niijíp wut jĩ.

25 —**¡Ñi laihca bojoó! ¡Caán newémant ñi bac bejeé!** Jesús queét nemép wãdih ãt niijíp wut jĩ.

26 Páant ã niijíchah joinítjeh, nemép wã caán newédih tubit méméanit, ñaacna, ãih bácahmant ít bac bejep wut jĩ.

27 Páant ã yapachah ennit, cãacwã búdí ít joi ñúhup wut jĩ.

—¿Ded jáap naáwát tigaá nin? ¡Maáh yoobát pah ã wēp naóhna caá! ¡Á wutuchah joinít, nemép wã yuh buca jepahnit, í bac bejna caá! queétjeh ít míic niijíp wut jĩ.

28 Páant ã chãjatji doonádih joinít, waícanjeh Capernaum túttchidih moón, nihat Galilea baácdih moonbút ít míic naóh peetép wut jĩ.

Simón chũdh dih Jesús ã booaat

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

29 Jwiít judíowã jwĩ míic wáacat mũumánt Jesús wã bac bejnit, Simón íh mũuná ít juibínap wut jĩ. Simón, ã úud Andrésjĩh mũú monó wut jĩ. Pánihna, ñih mũuná Jesús, Juan, Santiagodihbut, ít numah waadáp wut jĩ.

30 Simón chũdh búdí pahat wũnna, mi ñajat chóoboó mit ñajap wut jĩ. Jesús wã í waadáchah, mi wũnatdih caandíh ít naáwáp wut jĩ.

31 Páant í naáwáchah joinít, Jesús mi pebh juibínit, caánt dih ãt wái pud chúud jwejep wut jĩ. Páant ã chãjachahjeh, pahat ãt dúucah bejep wut jĩ. Páant ã dúucah bejehah, queétdih jeémát mit wúhup wut jĩ.

Dawá wũnnitdih ã booaat

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

* 1:15 Mt 3.2 * 1:22 Mt 7.28-29

³² Tõo ñáh jũwúchah, dawá Jesús pebh juibínit, wunnitdih, nemép caolih jumnitdihbut ït ub juibínap wut jĩ.

³³ Nihat caán tútchidih moón caán muú jęc pebh ït wáac juibínap wut jĩ.

³⁴ Dawá wunnitdih booanit, dawá nemépwáidihbut Jesús át bacat túutap wut jĩ. Pánih bacat túutna, nemépwá caandih ï jéihyechah, Jesús queédih át wéheat túutcap wut jĩ.

*Jesús Galilea baácboó ã bohé jibat
(Lc 4.42-44)*

³⁵ Chei buugjéh jáanit, chibít dupá jwuhuchah, cáac wihcapboó Jesús Diosdih úbúdíh át bejep wut jĩ.

³⁶ Túttimah, ã wihcah ennit, Simónwã caandih ït bid bejep wut jĩ.

³⁷ Pánih bidna, caandih jwãáhnit, nin pah caandih ït niijíp wut jĩ:

—Nihat cáacwã meemdih bidna beé, ï chãjap be, ït niijíp wut jĩ.

³⁸ —**Nihat tútchidih moondih túini doonádih naáwádih wã jũwáp be. Chóbe ninjñhjih bóo tútchinadih jwĩ bejat dée caá. Caanjñh jumnitdihbut túini doonádih weemdih naáwát caá náahap,** Jesús queédih át niijíp wut jĩ.

³⁹ Pánih bej, nihat Galilea baácboó jib, jwiít judíowã jwĩ míic wáacat muuná jumat pah waadnít, Jesús át bohénap wut jĩ. Pánih bohéna, nemépwáidih ã bacat túutuchahjih, cáacwáih bácahmant ït bac bejep wut jĩ.*

*Bácah moópnidih Jesús ã booaat
(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)*

⁴⁰ Biíc yeó jáap bácah moópni Jesús pebh át juibínap wut jĩ. Pánih juibína, bódicha caj yoh ñajnit, nin pah caandih át niijíp wut jĩ:

—Ma booaíhna, weemdih ma jéih booana caá, át niijíp wut jĩ.

⁴¹ Páant ã niijíchah joinít, caandih bádí jĩgah enna, teo jáhanit,

—**jũu! Wëinit, meemdih wã booana caá,** Jesús át niijíp wut jĩ.

⁴² Páant Jesús ã niijíchahjih, ã moopát át ñuumáh bejep wut jĩ.

⁴³ Páant ã ñuumúchah, sacerdotewã ï pebh wahnit, nin pah Jesús caandih át niij wutap wut yuh jĩ:

⁴⁴ —**Meemdih wã booaatjidih bitadih ma naóhca bojoó. Pánih naóhcan, sacerdotedihjih naáwádih ma bejeé. Caanná juibínit, míih bácah ã ñuumátjidih ma júutá. Moisés ã wutatji pah sacerdotedih ma wãhuú, booni ma jumatdih nihat ï jéihyat pínah niijná,*** át niijíp wut jĩ.

⁴⁵ Páant ã niijíchah yuhna, nihat ã jwãáhnitdih át naáwáp wut jĩ. Páant ã naáwáchah joinít, chah dawá Jesús dih enedih ïpĩ juibínap wut jĩ. Túbit dawá ï jumuchah, tútchina Jesús át jéih waadcáp wut jĩ. Pánihna, daocánnit ï jumapboojéh ãpĩ jumap wut jĩ. Obohjeéhtih, caánboó ã jumuchah yuhna, dawá biih tútchinadih moón Jesús dih enedih ïpĩ juibínap wut jĩ.

2

*Jéih yoocannidih Jesús ã booaat
(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)*

¹ Daocánni yeó jáap túttimah, Jesús wã Capernaum tútchiboó ït jwúub juibínap wut jĩ. Æpĩ juibíni muudih ã jwúub juibínachah, ã jumat doonádih joinít, cáacwã ït míic naáwáp wut jĩ.

² Pánih caán doonádih joinít, dawá caán ã jumni muuná ït juibínap wut jĩ. Jęc yehmant ït ñuh péenap wut jĩ. Pánih juibínitdih Jesús Dioih túini doonádih át naáwáp wut jĩ.

³ Jesús queédih ã naáwát pónih, chéneña míic neoná jéih yoocannidih ït beo juibínap wut yuh jĩ.

⁴ Obohjeéhtih, Jesús ã jumni muuná juibínit, dawá ï jumuchah enna, Jesús pebh ït jéih waád juibícap wut jĩ. Pánih jéih waadcán, jéih yoocannidih muú chah bóo coahna beo púuh laab béjnit, ït íit chãjap wut jĩ. Pánih íit chãj péanit, jéih yoocannidih ã ñajni chóojñh Jesús pebh ït cádah deya bojop wut jĩ.

⁵ ï cádah deya bojochah ennit, “Jesús jwĩ chéendih ã booaipna caá”,

* **1:39** Mt 4.23; 9.35 * **1:44** Lv 14.1-32

ĩ niij jenah joyátdih jéihnit, nin pah jéih yoocannidih Jesús át niijíp wut jĩ:

—**Ma yéejatdih wā yohna caá**, át niijíp wut jĩ.

⁶ Páant ā niijíchah joinít, caanjĩh cháudnit Moisés ā wutatjidih bohénitboó ĩh caolihjĩhjih nin pah ĩt niij jenah joyóp wut yuh jĩ:

⁷ “Diosjeh yéejatdih ā jéih yohna caá. Nin cáacjeh páant niijná, ‘Dios wā jumna caá’, niij yeena caá ā chājar”, ĩt niij jenah joyóp wut jĩ.

⁸ Queét páant ĩ niij jenah joyóchah jéihnit, Jesúsboó nin pah queétdih át niijíp wut jĩ:

—**Yeéb páant ĩni niij jenah joyát ā táican caá.**

⁹ ‘**Ma yéejatdih wā yohna caá**, wā niijíchah joinít, weemdih jéihcan yuhna, ‘Yeeni caá’, ĩni niij jenah joiná caá. Obohjeéhtih, ‘Ma ñah ñuhú. Ma ñajatdih ubnit, ma yáac chūi bejeé’, wā niijíchah, caán ā bejehah ennit, wā niiját yoobópdih ā jummatdih ĩni jéihbipna caá. Pánih jéihna, yéejat yohat wēpat wā bíbohathidit ĩni jéihbipna caá.

¹⁰ **Weém niihat cáacwā úud jeñé, nin baácdih moondih jéih boonit, ĩ yéej chājatdihbut wā jéih yohna caá.** Páant wā jéih yohatdih yeéb ĩni jéihyat pínah niijná, nin pah wā chāj júatbipna caá, át niijíp wut jĩ.

Páant niij péanit, jéih yoocanniboodih nin pah át niijíp wut jĩ:

¹¹ —**Ma ñah ñuhú. Ma ñajat chóodih ubnit, míh muáboó ma jwáub bejeé**, át niijíp wut jĩ.

¹² Jesús páant ā niijíchahjih, caán newé át ñah ñuhup wut jĩ, buca. Ñah ñuhnit, ā ñajat chóodih ubnit, át bac bejep wut jĩ. Páant ā bac bejehah, niihat ĩt en wáhi bejep wut jĩ. En wáhi bejnit, Diosdih búdí wēinit, nin pah queétjeh ĩt míc niijíp wut jĩ:

—**En yuh buca! Búdí náhnat pínahdih buca jwĩ enna caá.** Jātih pánihatdih jwĩ en jwahcan jĩ, ĩt míc niijíp wut jĩ.

*Jesús Levídh ā jūúwát tútat
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)*

¹³ Túttimah, ĩm jwéejdih Jesús wā ĩt jwáub bejep wut jĩ. Pánih bejnit, dawá caan pébh ĩ míc wáac jayúchah ennit, queétdih Jesús át bohé bejep wut jĩ.

¹⁴ Pánih bohé bejna, Leví Alfeo wáuhdhah ā tewat tólihdih ā cháudachah, át enep wut jĩ. Leví, jwĩ dée jumna yuhna, Romanowā maáta ĩ wábat tútndi dinerodih wábh wáhni át jumap wut jĩ. Caandih ennit, Jesús nin pah át niijíp wut jĩ:

—**Wájéeh ma pée jūúwá**, át niijíp wut jĩ.

Páant ā niijíchah joinítjeh, ñah ñuh, áih tewatdih cádahnit, Levíbut Jesúsjeéh át bejep wut jĩ.

¹⁵ Túttimah, Levíboó áih muaná numah bejnit, Jesús wádhah át numah jeémép wut jĩ. Páant ā numah jeéméchah, caán ā niihat pah dawá dinerodih wábh wáhni, bita “Yeejépwā caá”, ĩ niijnítbut, Jesús wájeéh bejnit, queét bícdih ĩt jeémép wut jĩ.

¹⁶ Páant queét bícdih Jesús wā ĩ jeémép cháudachah, Moisés ā wutatjidih bohénit fariseowā queétdih ĩt enep wut jĩ.

—**¿Dépanih tigaá yeejépwā, dinerodih wábh wáhni bícdih Jesús ā jeémép? ā bohénitdih ĩt niij wábh joyóp wut jĩ.**

¹⁷ —**Tubáp cháuhcandih cohnidih ĩpĩ bidcan caá.** Wunnitjeh caandih ĩ bidna caá. Pánihat dée ‘Weém yéejat wihcanni caá’, niij jenah joinít, teo wáacni pínahdih ĩpĩ bidcan caá. Obohjeéhtih, ‘Wā yéejatdih cádahnit, wā tút nuámihna caá’, niij jenah joinítboó teo wáacni pínahdih ĩ bidna caá. Pánihna, ‘Yeejépwā caá jwiit’, niij jenah joinítjeh teo wáacadih wā jūúwáp be, ĩ yéej chājatdih cádahnit, táiniboodih ĩ tút nuumát pínah niijná, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

Jeémép jwahcatdih Jesúsdh ĩ wábh joyát

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Caán láa Juan ā bohénit, fariseowábut jwĩ nuowā ĩ wutat pah ĩt jeémép jwahcap wut jĩ. Obohjeéhtih, queét ĩ jeémép jwahcah yuhna, Jesús wā páantjeh ĩt jeémép wut jĩ. Páant ĩ

jeéméchah ennit, biquína Jesúsdiñ nin pah ït niij wábh joyóp wut jĩ:

—Juan ã bohénit, fariseowã ï bohénitbut, ï jeémp jwáhcan caá, Dios queétdih ã wēi enat pínah niijná. ¿Dépanih tigaá ma bohénitboó páantjeh ï jeémp? Jesúsdiñ ït niijíp wut jĩ.

19 —Nin pah caá ã jumup: Téihya chéoni ã numah jeémpnit biícdiñ ã jum jwáhchah, jġahcan, ĩpĩ tũi wēi jeémpna caá. Páant tigaá, wãjeéh jum jwáhna, wã bohénit ï tũi wēi jeémpna caá.

20 Obohjeéhtih, bita caandih ï ub bejat túttimah, ã chéenwã jġahnit, ï jeémp jwáhcan niit. Pánihat pah bita weemdih ï ub bejat túttimah bácah, wã bohénitjeéh wã wihcah, queétdih ï jeémp jwáhcan niit, Jesús ãt niij jepahap wut jĩ.

21 Ded pah jwĩ nuowã ï wutatji áih jáap bohéatjġh fariseowã ï widihichah enna, Jesús queétdih nin pah ãt jwáub niij bohénap wut jĩ: “Jáap yégueh chóo chocca naáh chóojġh máa yégueh chóodih nah teo wai búudhdad ã náahcan caá. Páant ñi chãjachah nihna, caandih ñi chocat túttimah, jġint bejna, máa chóodih chah áta yewa tagaá. Páant tigaá jwĩ nuowã ï naáwátji wĩih jáap bohéatjġh widcat caá náahap.

22 Pánihat dée, pah jwáhcani iguĩh macdih nuñup chóojġh ï chãjniji máa wuh wúhdih yáacat ã náahcan caá. Páant ñi yáacachah nihna, iguĩh mac pahna, máa wuh wúh jéih yúhcan, áta yewah bej tagaá. Páant ã yewechah, chénat pah áta búud tágaá. Pánihna, jáap macdih jáap wuh wúhboó yáacat caá náahap. Páant ñi yáacachah, iguĩh mac, caandih yáacni chóobut ã tũi jumbipna caá. Pánihat pah wĩih jáap bohéat jwĩ nuowã ï naáwátjġh widcat caá náahap”, Jesús ãt niijíp wut jĩ.

Chooát yeó jáapdiñ Jesús ã bohénit trigo quehedih ï úuc jeémát (Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

* 2:23 Dt 23.25 * 2:25-26 Lv 24.9; 1S 21.1-6

23 Biíc chooát yeó jáapdiñ Jesús ã bohénitdiñ bohé bejna, trigo wáapdiñ ãt numah chóop yap bejep wut jĩ. Pánih bejna, ã bohénit trigodiñ ït úuc jeémp bejep wut jĩ.*

24 Páant ï úucchah enna, ĩjeéh bejnit fariseowã ĩjnit, nin pah Jesúsdiñ ït niij jũihñup wut jĩ:

—Jwiitdiñ ma joi jwáhcaá. ¿Dépanih tigaá jwĩ chooát yeó jáapdiñ yuhna, ma bohénitboó ï teo? Pánih teona, Moisés ã wutatjidiñ yap yohna caá ï chãjap, ït niijíp wut jĩ.

25-26 Páant ï niijíchah joinit, “Wã bohénit ï yap yohcan caá”, niiját túut niijná, Jesús queétdih nin pah ãt niij bóod chuñup wut jĩ:

—Davidji ã bohénit biícdiñ nuugúp wunna, Dioih muná waadnit, sacerdotewã Diosdiñ ï wãhniji pandih ãt jeémep wut jĩ. Pánih jeémpna, ã pej jumnitdihbut ãt wãhup wut jĩ. Obohjeéhtih, caán pan sacerdotewãjeh ï jeémát pínah ãt jumup wut jĩ. Dios wutna, bitadiñ caán pandih ãt jeémát túutcap wut jĩ. Caán láa Abiatar wut jumni sacerdotewã ï maáh ãt jumup wut jĩ. ¿Davidwã páant ï chãjatjidiñ Dios naáwátjidiñ ï daáacni núodih ñi bohécannit jĩ? Caán pandih ï jeéméchah yuhna, Diosboó ‘Ñi tũi chãjcan beé’, ãt niijcáp tajĩ. Pánihat pah, buu nin trigodiñ úuc jeémpna, wã bohénitbut Diosdiñ ï yap yohcan caá, Jesús ãt niijíp wut jĩ.

27 Páant niijnit, nin pah Jesús queétdih ãt jwáub niijíp wut jĩ:

—Dios chooát yeó jáapdiñ cãacwãdih ã jwejep jĩ, teo chuñit, ï chooát pínah niijná. Caán yeó jáapdiñ dawá wutatnadiñ ï jepahat pínahdiñ jenah joicán, queétdih ã teo wáacat pínahdiñjeh ãt jenah joyóp tajĩ.

28 Pánihna, weém niihat cãacwã úud jeñé, chooát yeó jáapdiñ ded pah ï chãjat pínahdiñ wã jéih wutna caá, ãt niijíp wut jĩ.

3

*Téihya ágahnidih Jesús ã booaat
(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)*

¹ Jwĩ míic wáacat munná juibínit, Jesús wã ã waad béjep wut jĩ. Caán muddih téihya ágahnibut ãt jamap wut jĩ.

² Caán muddih jamnitboó Jesús dih ãt en ñunúp wut jĩ. Chooát yeó jáapdih yuhna, Jesús téihya ágahnidih ã boanachah, enihna ãt chãjap wut jĩ, caandih naóh yacat túut niijná.

³ Téihya ágahnidih nin pah Jesús ãt niijíp wut jĩ:

—Ñah ñuhnit, wã pebhna ma jãúwá, ãt niijíp wut jĩ.

⁴ Páant niijnít, caán muddih jamnitboodih nin pah ãt niij úbh joyóp wut jĩ:

—Ñi jenah joyóchah, ¿jwĩ chooát yeó jáapdih Dios jwiútdih ded pah tigaá ã wut? ¿Túí chãjatdih niit ã wutap? ¿Yeejép chãjatdih niit ã wutap? ¿Cãacdh ã booaat túut niit? ¿Cãacdh ã mao yohat túut niit? queétdih ãt niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, queét ãt jéih jepahcap wut jĩ.

⁵ Páant ã jepahcah enna, cãacwãdih ã jĩgah encatdih jéihnit, Jesús queétdih ãt iijip wut jĩ. Queétdih íjna yuhna, bádí ãt jĩgahap wut jĩ. Pánih jĩgahnit, téihya ágahniboodih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Míih téihyadh ma yoo dawwá, ãt niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, ãih téihyadh ãt yoo dawúp wut jĩ. Páant ã yoo dawúchahjeh, ãih téihya ãt túyah bejep wut jĩ.

⁶ Páant Jesús ãih téihyadh ã boanachah ennit, fariseowã ãt íj bac bejep wut jĩ. Pánih íj bac bejnit, Herodeíh cãacwã biúcdih míic wáacnit, “¿Ded pah tigaá Jesús dih jwĩ jéih mao yohbi?” queétjeh ãt míic niijíp wut jĩ.

Dawá cãacwã ím jwëejdih ã jamat

⁷⁻⁸ Jesús ã bohénit biúcdih ím jwëejdih ãt jwúub bejep wut jĩ. Páant

ã bejchah enna, Galilea baácdih moón dawá queétdih ãt péé bejep wut jĩ. Ded pah ã wëp chãjat doonádh joinít, Judea baácdih moón, Jerusalén tútchidih moón, Idumea baácdih moón, Jordán muj conanaamánt moón, Tiro wut jamni tútchidih moón, caan pébh jamni Sidón wut jamni tútchidih moonbát dawá ã pebhna ãt juibínap wut jĩ.

⁹⁻¹⁰ Dawá jamna, Jesús pebh ãt túí yáo ñuh juibínap wut jĩ. Dawá wannitdih ã boanachah enna, bita wannitbut Jesús dih chũúíhnit, bádí ãt míic tónap wut jĩ. Páant ã míic tónachah ennit, Jesús ã bohénitdih caanjih ñajni jãáj chóodih ãt tóo deya pahaat túutap wut jĩ, caán chóodih waad páhnit, queétdih bohéat túut niijná.*

¹¹ Jesús dih ennit, nemép caolih jamnitboó ípĩ páah yoh ñajap wut jĩ. Pánih páah yoh ñajnit, nin pah ãt niij ñaacáp wut jĩ:

—¡Meém Dios wũúh caá! ãt niijíp wut jĩ.

¹² Obohjeéhtih, Jesús queétdih nin pah ãpĩ niij wutap wut jĩ:

—Dios wũúh wã jamatdih bitadih ñi naóhca bojoó, ãt niijíp wut jĩ.

Jesús doce ã naáwát túutnit pínahdih ã ñíwat

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Jeéboó páuh laab juibínit, ã náahnitdih Jesús ã pebhna ãt bejat túutap wut jĩ. ã bejat túutuchah joinít, ã pebhna ãt juibínap wut jĩ.

¹⁴ Doce ã naáwát túutnit pínah biíh tútchinaboó wahna, ãih túini doonádh naóh jibnit pínahdih ãt ñíwip wut jĩ.

¹⁵ Pánih ñíonit, nemépwãdih ã bacaat pínah wëpatdihbut queétdih ãt wũhup wut jĩ.

¹⁶⁻¹⁹ Jesús nit docewãdih ãt ñíwip wut jĩ: Simón, Santiago, ã úud Juan, Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Santiago Alfeo wũúh, Tadeo, Simón Celote poómpdih bóo, Judas Iscariote ã ñíonit ãt jamap wut jĩ.

* 3:9-10 Mr 4.1; Lc 5.1-3

Pánihna, Jesús Simóndih Pedro át wūt búudhdup wut jī. Santiago, ā úd Juanjīh Zebedeo weh ít jumup wut jī. Queét waícanjeh íjnit í jumuchah enna, queétdih Boanerges Jesús át wūt búudhdup wut jī. “Boanerges” niijná, “Énoh panihnit”, niijná át chājap wut jī. Judas Iscariote Jesúsdi eníhcannitdih duó wáini pínah át jumup wut jī. Pánih queétdih nío péanit, Jesús doce ā naáwát túutnit pínahdih át numah jwúb dei bejep wut jī.

“Nemép ā wēpatjīh Jesús ā booana caá”, í niiját

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Jwúb dei bejnit, Jesús ā bohénit biícdih múná ít waad béjep wut jī. Páant í waadát túttimah, dawá cáacwā míc wáac juibína, caan mūdih ít yáwap wut jī. Páant í míc wáac juibínachah ennit, Jesús wā ít jéih jeémpcap wut jī.

²¹ Pánihna, dawá í míc wáacat doonádih joinít, caán múná juibínit, Jesús ā déewā caandih wapat tút niijná, ít ub bejhip wut yah jī. “Jesús déhena caá ā chājap”, queét ít niijíp wut jī.

²² Biquína Moisés ā wutatjidih bohénit Jerusalén tútchimant dei juibínitboó nin pah ít míc niijíp wut jī: “Nemépwā í maáh Beelzebú ā wēpatjīhjah caá nemépwādh ā bacat tútup”, ít niijíp wut jī.*

²³ Páant í niijíchah joinít, Jesúsboó queétdih nin pah át niij naáwáp wut jī: “Nemépwā mícjeh ípí míc bacacan caá. Nemépwā í maáh ā wēpatjīh nihan, Túini Espírituh ā wēpatjīh queétdih wā bacana caá.

²⁴ Nin pah ā jumna caá: Det biíc baácdih moonjéh yahna míc maona, queét nihat íta wun beedáh bej tagaá.

²⁵ Pánihat pah, biíc yoobó, biíc mūdih moonjéh yahna, míc maona, íta jweí peét bej tagaá.

²⁶ Satanás, nemépwā í maáh áihwādh bacana, biíc yoobó muntih páant ā yapachah, ā wēpatbut áta buud tagaá.

²⁷ “Nin pahbut ā jumna caá: Wēpép newéih múná ded nuúmíhna yahna, ā jéih waadcán caá. Obohjeéhtih, caandih chéó péanit, áih bií déedih ā jéih ubna caá.

²⁸ “Yoobópdih yeebdih wā naóhna caá. Det yéej chājna, Diosdih yeejép wéhena yahna, í jwúb tút nuumúchah, Dios í yéejatdih ā yohbipna caá.

²⁹ Páant í yéejatdih ā yohochah yahna, Túini Espiritubodih yeejép í wéhenachah, caandih bácah ā noón quíib buadcán níit. Páant í niijátji júb, peéh chājat páantjeh ā jumbipna caá”, Jesús át niijíp wut jī.*

³⁰ Jesús Túini Espiritu ā wēpatjīh nemépwādh ā bacanachah yahna, “Caán nemépwā í maáh ā wēpatjīh nemépwādh ā bacana caá”, Moisés ā wutatjidih bohénit í niijíchah joinít, Túini Espiritudih í yéej wéheatji júb Jesús queétdih páant át niij naáwáp wut jī.

Jesús ā déewā caandih í bidat

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Páant ā naáwát pónih, Jesús ā ín ā údwā biícdih ít juibínap wut jī. Pánih juibínit, jóocmant pánit, Jesúsdi ít bid baca bojat tútup wut jī.

³² Pánihna, ā pebh chúudnitboó caandih nin pah ít niijíp wut jī:

—Ma ín, ma údwā biícdih jóocmant meemdih bidna wúat ít chājap, ít niijíp wut jī.

³³ —Ma naáwát túina caá. Obohjeéhtih, ¿Dedh tigaá wā ín? ¿Det tigaá wā údwābut, yeeb ní jenah joyóchah? Jesús queétdih át niijíp wut jī.

³⁴ Páant niijnít, ā pebh chúudnitdih júutnit, nin pah át niijíp wut jī:

—Nit caá wā ín panihnit, wā údwā panihnitbut í jumup.

³⁵ Pánihna, ded Diosdih túi jepahni wā úd, wā jwan, wā ín panihni ā jumna caá, át niijíp wut jī.

4

*Waáh momni naáwát
(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)*

* 3:22 Mt 9.34; 10.25 * 3:29 Lc 12.10

1 Pánih bohé péanit, bac bej, ím jwéejdih dei júbí ñahnit, Jesús cãacwãdih át jwúub bohénap wut jĩ. Pánih bohénit, dawá ã pebh í júbí ñahuchah, ímdih pahni jãáj choodih Jesús át waad páhap wut jĩ. Queét ím jwéejdih ít túi yáo ñahup wut jĩ.*

2 Pánih waad páhnt, dawá ã jenah joiní naáwátñajĩh bohéna, Jesús nin pah queétdih át niij naóh bohénap wut jĩ:

3 “¡Nin naáwãtdih ñi túi joyoó! Biic newé waáh momodih ã bejep be.

4 Páant ã waáh bojochah, biquí tíbna namãdih ã bugg ñájap yah be. Obohjeéhtih, waícanjeh jũóhnt, jwébehwã caán tíbnadih í jeémáh bojop be.

5 Biíh tíbna jeejĩh yewéni baác jumapboó ã bugg ñájap be. Pánih bugg ñájnt, waícanjeh ã chíih jũúwáp yah be.

6 Pánih chíihna yahna, yeó tãbit ã chãhachah, ñeh bainíjeh jumna, ã diib téhah bejep be.

7 Biíh tíbna nemép óotna cãtĩh ã bugg ñájap be. Pánih bugg ñájnt, ã chíihichah, caán nemép óotnaboó caandĩh ã chíih yap bejehchah, momniboó mánahna, ã quehcap be.

8 Obohjeéhtih, biíh tíbna táini baácboó ã bugg ñájap be. Pánih bugg ñájna, chíihnit, ã túi quehcap be. Pánihna, caánboó chíihni biquí wawánadih treinta tíb, biíh wawánadih sesenta tíb, biíh wawánadih cien tíb ã jumap be”, cãacwãdih át niijíp wut jĩ.

9 Páant niij péanit, “¡Ded molít jumna, ã túi joyó naáh!” Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

Ã bohénit beh joicán, Jesúsdi h í wãbh joyát

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

10 Queét joinítji í jwúub bejat túttimah, Jesús doce ã bohénit, bita daocãnnit biícđih caandĩh nin pah ít niij wãbh joyóp wut jĩ:

—¿Dépanih tigaá cãacwãdih bohéna, ma jenah joiní naáwátjĩhjih mapĩ bohé? caandĩh ít niijíp wut jĩ.

11 —Dios jwĩ Maáh yoobát jumna, ni hat cãacwãdih ã teo wáacat pínah dooná, jwĩ déewã jon jãtĩh moondĩh ã jéihya jwuhca naáh doonãdih bugg yeéb wã bohénitdih Dios ã jéihyat túttna caá. Obohjeéhtih, bitadih páantjeh ã jéihya jwuhcah, wã jenah joiní naáwátjĩhjih queétdih wãpĩ bohéna caá.

12 Pánihna, wã chãjatdih enna yahna, í beh encan caá. Wã naáwãtdih joiná yahna, í beh joicán caá. Pánih beh encan, beh joicán, í yéejatdih cádahcan, wã pebh í tac páud jũóhcah, í yéejatdih wã yohcan niit,* Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

Waáh momni naáwãtdih ã beh joyáát

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

13 “Yeéb butéh wã naóhndih beh joicán, biíh wã naáwát pínahdihbut ñi beh joicán niit”, Jesús ã bohénitdih át niijíp wut jĩ.

Túttimah, ã jenah joiní naáwãtdih í jéihyat pínah niijná, queétdihjih nin pah át jwúub niij naóh bohénap wut jĩ:

14 “Wĩih táini doonãdih naóhni, waáh momni panihni caá.

15 Biquína joinít namãboó bugg ñájni panihni í jumna caá. Caandĩh í joyát túttimahbitjeh, Satanás jũóhnt, jwébehwã caán tíbnadih í jeémát pahjeh, queét í joyátjidi h ã quíib buggána caá. Páant ã quíib buggánachah, í joyátjidi h náhnican, í jéih jepahcan caá.

16 Bitã joinítboó jeejĩh yewéni baácđih bugg ñájni panihni í jumna caá. Caandĩh joinít, bádí í wēi jwuhna yah caá.

17 Obohjeéhtih, wēi joiná yahna, ñeh jáap bejni panihni í jumna caá. Yeejép ã yapachah, wĩihwã í jumãt jĩib bitã queétdih í yéej chãjachah, waícanjeh wĩih táini doonãdih í cádahna caá.

* 4:1 Lc 5.1-3 * 4:12 Is 6.9-10

18 Bitá joinítboó nemép óotna cātíh bugg ñájni panihni í jumna caá. Caandíh joinít, í jepahna yah caá.

19 Obohjeéhtih, nin baácdih bóodih búdí jenah joinít, dinerodih, bí déedihbut búdí í bíbohíhatdihjeh í jenah joiná caá. Páant í jenah joyóchah, í joiní táini dooná pácahi panihni íh caolihboó á jéih behcan caá. Pánihna, caandíh jenah joicán, táiniboodíh í jéih chājcan caá.

20 Obohjeéhtih, bitaboó wíih táini doonádih joinít, táini baáchoó bugg ñájni panihni í jumna caá. Caandíh joiná, táí jepahnit, táinidih í jéih chājna caá. Queét treinta tíbna á quehat pah í jumna caá. Bitá táí jepahnit, búdí táí chājna, sesenta tíbna á quehat pah í jumna caá. Bitá táí jepahnit, chah búdí táí chājna, cien tíbna á quehat pah í jumna caá”, Jesús át niijíp wut jī.

Jiát dah naáwát (Lc 8.16-18)

21 Páant niij péanit, nin pah queétdih át jwáub niij naóh bohénap wut jī: “Wá bohéat jiát panihni caá. Jiát dahdih jií péanit, wáam dahjīh ñipí páah jwejcan caá. Caan dáhdih chúdat páha nampboobút ñipí jií jwéjcan caá. Obohjeéhtih, á táí yeh iigát pínah niijná, japboó ñipí jií cáagna caá.*

22 Jiát dah á yeh iiguíchah jwí táí enat pah, jātíh í beh joicátjidih túttimah cáacwá í jéihbipna caá.*

23 ¡Ded molít jumna, á táí joyó naáh!

24 Páant ñi táí jepahachah ennit, Dios yeebdíh á táí teo wáacbipna caá, chah ñi beh joyát pínah niijná. Obohjeéhtih, joiná yahna, ñi joyáh bojochah enna, yeebdíh á teo wáaccan níit. Páant á teo wáaccach, ñi beh joicán níit.*

25 Ded táí jepahni táí beh joiní á jambipna caá. Obohjeéhtih, jepahcanniboó ‘Bainí wá beh joiná caá’, niijná yahna, beh joicánni á jambipna caá”, át niijíp wut jī.*

* 4:21 Mt 5.15; Lc 11.33 * 4:22 Mt 10.26; Lc 12.2 Lc 19.26 * 4:29 J1 3.13

Trigodih momat naáwát

26 “Dios á maáh jummat, trigodih momat panihni caá.

27 Mom péanit, chei jummat pah ũo, yeó jáap jummat pah apí jáana caá. Páant á chājat pónih, á jéihcah yahna, á momni á behna caá.

28 Baáchoó momnidih Diosjeh á behana caá. Páant á behanachah, caán pínah á jwíh chíihna caá. Caán á behchah, áih wawá pínah apí yabacna caá. Caán wawá behnit, á búuhachah, áih quehena á jígohna caá.

29 Caandíh ub láa caan quehena á behchah ennit, cáacwá ipí bóod ubna caá. * Á momni ded pah á behatdih á beh joicát pah, cáacwá ded pah Diosdih í jepahatdihbut ñi jéih beh joicán caá”, Jesús át niijíp wut jī.

Mostaza tíb naáwát (Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

30 “¿Dios á maáh jummat ded pahna tigaá, ñi jenah joyóchah? ¿Caandíh ñi jéihyat pínah niijná, dedédih jenah joinít tigaá caandíh wá naóhbi?

31 Mostaza tíb ded pah á jummatdih wá naáwáchah, caandíh ñi beh joibípna caá. Caán tíb cáo tíbih pah bóo á jumna caá.

32 Pánih bainí tíbih jumna yahna, caandíh í momochah, chíihna, á táí behna caá. Páant á behechah, áih cácanaboó jwébehwá yeó chāhatdih ipí jweí jaamná caá. Pánihat pah tigaá Dios á maáh jummat. Áihwá daocánnit jwíh jumnitjī, túttimah í dao béjbipna caá”, Jesús át niijíp wut jī.

Naáwátnejíh á bohéat (Mt 13.34-35)

33 Caán dée naáwátnejíh cáacwá í jéihyat pah bóo Jesús queétdih apí bohénap wut jī.

34 Naáwátna á wihcah, queétdih apí bohécap wut jī. Obohjeéhtih, á bohénitdihjeh á bohéatjidih Jesús apí jwáub naáwáp wut jī, í táí beh joyát pínah niijná.

* 4:24 Mt 7.2; Lc 6.38 * 4:25 Mt 13.12; 25.29;

Búdí johlit nolihtdihbut Jesús ā yayáát

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Pánih cāacwādh bohé péanit, tōo ñáh jūúwáchah,

—**Chóbe ímdih jwī chúuh bejjīh,** Jesús ā bohénitdih āt niijíp wut jī.

³⁶ Jesús páantjeh jāáj chóodih pahnit, ā bohénit biícđih, caandíh joinítđih ít éemp chúuh bejep wut jī. Bitabut biíh jāáj chóonajīh ĩjeéh ít chúuh bejep wut jī.

³⁷⁻³⁸ Páant ĩ chúuh bejehchah, Jesús jāáj chóo méimant waó cáagatjih cáag lajnit, āt ũwup wut jī. Páant ā ũwat pónih, búdí johlit nolihtbut āt jūúwáp wut jī. Búdí noliht ā jumuchah, ĩh jāáj chóo āt daábíhip wut jī. Obohjeéhtih, Jesúsboó āt jáacap wut jī.

Páant ā jáacah ennit, nin pah caandíh ít niij wucup wut jī:

—Bohéní, daabná caá jwī chājap. ¿Jwī chíic wunat pínahdih ma ũmcan níit? ít niij ñaacáp wut jī.

³⁹ Páant ĩ niij wucuchah jáanit, Jesús johlit, nolihtdihbut

—**¡Laihca bojoó! ¡Ma yayaá!** āt niij jūihñup wut jī.

Páant ā niijíchahjeh, johlit, nolihtbut biícđantjeh āt yayáh bejep wut jī.

⁴⁰ Páant ā niiját túttimah, ā pej jumnitdih nin pah āt niijíp wut jī:

—**¿Dépanih tigaá búdí ñi ũm? Weemđih táí jenah joiná, ñita ũmcan tagaá,** āt niijíp wut jī.

⁴¹ Obohjeéhtih, búdí ũmñit, queétboó nin pah ít míc niijíp wut jī:

—¿Dedé cāac tigaá nin? Ā naáwáchahjeh, johlit, nolihtbut ā yayáh bejna caá, ít niijíp wut jī.

5

Gadara baácđih bóo nemépwā jumnitdih Jesús ā booaat

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Jesús johlitdih yayániji ā bohénit biícđih Gadara baácna ít chúuh juibínap wut jī.

² Pánih chúuh juibínit, Jesús wā ĩ aab béjehchah, cāac yohopmant nemépwā

jumni newé Jesúsđih āt jwāáh dei bejep wut jī.

³ Caán newé cāac yohopboó jeé ítna āpī jumup wut jī. Cāacwā caandíh chéona yuhna, ít jéih teocap wut jī.

⁴ Dawá láa ítah tōpjīh āih téihya colóhñadh ĩ chéwechah yuhna, āpī púud wái daj yohop wut jī. Āih jítcha colóhñadhbut ítah tōpjīh ĩ chéwechah yuhna, āpī daj mao yohop wut jī. Pánih wēpni ā jumuchah, cāacwā caandíh ít jéih teocap wut jī.

⁵ Cāac yohop jeé ítna boó chei jumap pah, yeó jáap jumap pahbut caán mícjeh jee dáhđih āpī míc mao ñaacáp wut jī.

⁶ Pánihna, Jesús yuap ā jūúwáchah ennit, caandíh āt jwāáh ñáo dei juibínap wut jī. Jesús pebh juibínit, ā wēpatdih jéihna, āt bóđicha caj yoh ñajap wut jī.

⁷⁻⁸ Páant ā chājachah enna,

—**¡Nemépwāá, nin newémant ñi bac bejeé!** Jesús āt niijíp wut jī.

Páant ā niijíchah joinít, caán newéih jacmant nin pah nemépwā ít niij ñaacáp wut jī:

—Jesús, Dios chah wēpni wūh ¿Dépanihat túut tigaá jwiítđih páant ma chāj? Dios ā enechah, meemđih jwī ũbhna caá. Jwiítđih ma peéh chājca bojoó, Jesúsđih ít niijíp wut jī.

⁹ —**¿Dedé tigaá ma wāt jum?** Jesús āt niijíp wut jī.

—Dawá caá jwiít jwī jumup. Pánihna, Legión caá wā wāt, Jesúsđih āt niijíp wut jī. “Legión” niijná, “Dawá” niijná āt chājap wut jī.

¹⁰ —Jwiítđih biíh baácboó ma wahca bojoó, nemépwā ít niijíp wut jī.

¹¹ Queét pebh, jeé ñaj deypboó, momo mūwā ĩ bid jeéméchah ennit, nin pah nemépwā Jesúsđih ít niijíp wut jī:

¹² —Queét mūwāđih jwiítđih ma waadát túutú, ít niijíp wut jī.

¹³ —**Ñi waad béjeé bāch,** Jesús āt niijíp wut jī. Páant ā niijíchahjeh, caán newéih bāchmant bac bejnit, mūwāđih ít waadáp wut jī. Páant ĩ waadáchah, ímna ñáo dei bej, būg

báahnit, m̄wã ãt chíic wun̄ap wut j̄i. Dos mil m̄wã ãt wun̄ap wut j̄i.

14 Páant ã buúg báah chíic wun̄achah ennit, queétdih en daonítji ãih tútchiboó ãt jweí jwúub bejep wut j̄i. Jweí jwúub bejn̄it, nihat ã jwãáhn̄itdih ãt naáwáp wut j̄i. Queét ã j̄mni tútchidih jwúub j̄uibínit, caánboobát ãt naóh peetép wut j̄i. Páant ã naáwáchah joinít, caán tútchidih moón Jesús ded pah ã chãjatjidih enedih ãt bejep wut j̄i.

15 Jesús pebh j̄uibínit, nemépwã j̄mniñi caánboó túinijeh ã chãudachah, ãt enep wut j̄i. Pánih chãudna, yégueh d̄monít, túi jenah joinít ãt j̄m̄ap wut j̄i, buca. Obohjeéhtih, queét j̄uibínitboó caandíh enna, búdí ãt úm̄ap wut j̄i.

16 Jesús ã chãjatjidih ennitji jáap j̄uinítboodíh Jesús ded pah nemépwãdih bacat túutnit, m̄wãdih ã waadát túutatjidihbut ãt naáwáp wut j̄i.

17 Caán doonádih joinít, Jesúsdiñ náahcan, caán baácđih moón ãih baácmant Jesús wãdih ãt jwúub bejat túutap wut j̄i.

18 Jesús wã jááj chóodih ã waadáchah, nemépwã j̄mniñi nin pah ãt niijíp wut yuh j̄i:

—¿Majeéh weembát wã bej j̄iñ? ãt niijíp wut j̄i.

19 —Wãjeéh ma j̄úwúchah, ãta túi ta yuh caá. Obohjeéhtih, weém, ma Maáh, meemđih j̄gah ennit, ded pah wã teo wáacatjidih ma déewãdih naáwát túut niijná, ã pebhna ma jwúub bejeé, Jesús caandíh ãt niij jepahap wut j̄i.

20 Páant ã niij jepahachah joinít, jwúub bejna, nemépwã j̄mniñi ã déewãdih ãt naáwáp wut j̄i. Chénat Pah Téihya Tútchi wūt j̄mni baácboó Jesús ded pah ã chãjatjidih nihatdih naóh jibidih ãt bejep wut j̄i. Páant ã naáwáchah joi ñáhn̄it, nihat Diosdih búdí ãt wēi naáwáp wut j̄i.

Áih yégueh chóodih j̄uí, teonih, Jairo n̄m̄mđihbut Jesús ã booaat (Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

21 Túttimah, Gadara baácmant Jesús wã ãt jwúub chãuh bejep wut j̄i. Pánih chãuh bejna, ãim jwēejdih ã ñáan j̄uibínachah, dawá Jesúsdiñ enedih ãt j̄uibínap wut j̄i. Pánih j̄uibínit, Jesúsdiñ ãt wáac ñuh púuda bojop wut j̄i.

22 Páant ã ñuh púuda bojochah, queét cãtíh Jairo Jesús pebh ãt j̄uibínap wut j̄i. Jairo jwiít judíowã jwí míc wáacat m̄m̄đih en daonít maátajeéh j̄mni wut j̄i. Jesús ã wēpatdih jéihnit, áih jítcha pebh páah yoh ñajnit, nin pah ãt niijíp wut j̄i:

23 —Wã n̄m̄m mi wun̄at túut chãjachah ennit, ma pebh wã j̄úwáp be. Caántdih teo jáha booaat túut niijná, wíih m̄m̄ná wãjeéh ma j̄úwá, ãt niijíp wut j̄i.

24 Páant ã niijíchah joinít, Jesús Jairojeéh ãt bejep wut j̄i. Páant ã bejechah, cãacwãbut ãjeéh ãt bejep wut j̄i. Páant cãacwã cãtíh ã bejechah, dawá caandíh tabit ãt too péenap wut j̄i.

25 Cãacwã cãtíh bíih wili wun̄nihbut mit j̄m̄ap wut j̄i. Caánt doce jópchi mácanihat panihat wun̄nih mit j̄m̄ap wut j̄i.

26 Dawá cohnit caántdih ãt cohohap wut yuh j̄i. Obohjeéhtih ã cohochah yuhna, chah mit tubanap wut j̄i. Nihat miñh dinero ãt cohohat j̄uib wuhna yuhna, mit boocap wut j̄i. Chah yeejép wut j̄i mi wun̄at.

27-28 Pánihna, cãacwã Jesúsdiñ doonádih ã míc wéhenachah, mitát joyóp wut j̄i. Joinít, caántjeh nin pah mit niij jenah joyóp wut j̄i: “Jesúih yégueh chóodihjeh j̄uibí teona, wã boobipna caá”, mit niijíp wut j̄i. Páant niij jenah joiná, cãacwã cãtíh Jesús tãahmant j̄uibínit, áih yégueh chóodih chaíhbitjeh mit j̄uibí tewep wut j̄i.

29 Páant mi tewechahjeh, mi wun̄at ãt yayáh bejep wut j̄i. Páant ã yayátdih miñh bácahñih mit joyóp wut j̄i.

30 Páant mi j̄uibí tewechah, ã booaat wēpat caántdih ã chãúatdih Jesúsbut ãt joyóp wut j̄i. Pánih joiná, cãacwã cãtíh tac púud ñáhn̄it, nin pah ãt niijíp wut j̄i:

—¿Déhe tigaá wíih yégueh chóodih ã j̄uí teo? ãt niijíp wut j̄i.

31 —¿Páant, dawá cáacwã meemdih ï too péenachah jéihna yuhna, páant ma niij úabh joí? ã bohénitboó Jesúsdiñ ït niijíp wut jĩ.

32 Obohjeéhtih, yégueh chóodih juí, teonidih jéihhna, Jesús ãt en bidip wut jĩ.

33 Pánihna, mi booadtih jéihnit, úumna, caánt Jesús pebh mit páah yoh ñajap wut jĩ. Pánih páah yoh ñaj, méménit, Jesúsdiñ táí yoobópdihjeh mit naáwáp wut jĩ.

34 Páant mi naáwáchah joinít, nin pah Jesús caántdih ãt niijíp wut jĩ:

—**Nuumá, wã wēpatdih táí jenah joiná, ma boona be. Wēinit, ma bejeé. Caán wunat meemdih ã jwúub jūóhcan niít, páant mantih,** ãt niijíp wut jĩ.

35 Jesús caántdih páant ã niijíchahjeh, Jairoih muumánt bejnit, ã déewã ã pebh ït juibínap wut jĩ.

—Jáantjeh ma nuúm mi wanah bejep be. Bohénidih ma jwúub bejat túatú, Jairoidih ït niijíp wut jĩ.

36 Obohjeéhtih, ï niiját dih joyáh bojnit, Jesús nin pah Jairoidih ãt niijíp wut jĩ:

—**¡Ma úumca bojoó! ¡Wã wēpatdih páantjeh ma táí jenah joyoó!** ãt niijíp wut jĩ.

37 Túttimah, ájeéh péenitdih **“Ninjih ñi páñaá”**, niijnít, Jesús Jairojeéh áih muaná ït béjep wut jĩ. Pánih bejna, Pedro, Santiago, ã úud Juan, queét biíc peihcannitdihjeh ãt numah bejep wut jĩ.

38 Jairoih muaná juibínit, wannidih dawá tubit ñaac jéinít dih ãt enep wut jĩ.

39 Pánih enna, caán muudih waadnit, queétdih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—¿Dépanihna tubit ñaac jéi tigaá ñi chãj? Nint wébít wannih nihcan caá. **Ɔona caá mi chãjap,** ãt niijíp wut jĩ.

40 Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joinít, caandih ït dehwep wut jĩ. Páant ï dehwechah, queét niहतdih Jesús ãt bacat túatup wut jĩ. Páant ï bac bejehah, Pedro, Santiago, Juan,

wannih mi mánadihbut wébít mi lajni tólihboó ãt numah waad béjep wut jĩ.

41 Pánih waad juibínit, miñ téihyadh teonit,

—**¡Talita cumi!** Jesús caántdih ãt niijíp wut jĩ. Páant niijná, “Bainíhmaá, ma ñah ñuhú”, niijná ãt chãjap wut jĩ.

42 Páant ã niijíchahjeh, ñah ñuhnit, mit yáac chãi bejep wut jĩ. Caánt doce jópchi mit bíbohó wut jĩ. Páant mi booadtih ennit, caán tólihdiñ ã numah waad béjnit búdí ït joí ñáhup wut jĩ.

43 Obohjeéhtih, Jesús queétdih ded pah mi booadtih naáwát túatcan, jeémátdih ãt wáhat túatup wut jĩ.

6

Nazaret tútchidih moón Jesúsdiñ ï náahcat

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

1 Jairoih muumánt bac bejnit, Jesús ã bohénit biíc diñ ã behni Nazaret tútchina ãt jwúub juibínap wut jĩ.

2 Pánih juibínit, chooát yeó jáapdiñ jwí míc wáacat muudih Jesús wã ït waad béjep wut jĩ. Pánih waad béjnit, Jesús caanjih jumnitdih ãt bohénap wut jĩ. Páant ã bohénachah, dawá caandih ït joí wáhi bejep wut jĩ. Pánih joí wáhi bejnit, nin pah ït míc niij úabh joyóp wut jĩ:

—¿Jesús dedjih tigaá, nin bohéatdih ãt joijí? ¿Ded pah tigaá ã táí jéih beedá? Pánih jéihnit, jwiít cáacwã jwí jéih chãjca naáhdih ãpĩ chãj júutna caá.

3 Máa teonijeh caá. María wúuh ã jumachah, Santiago, José, Judas, Simón ã úudwã ï jumna caá. ã jwanna yaádhbut jwí pebh ï jumna caá. Caán jwiít panihni mun tigaá ã jumap, ït míc niijíp wut jĩ.

Páant niijnít, ded pah ã jummatdih jéihcanjeh, caandih ït náahcap wut jĩ.

4 Páant ï náahcah ennit, Jesús nin pah queétdih ãt niijíp wut jĩ:

—**Dios naáwátdih naóh yapanidih cáacwã ïpĩ wēina caá. Páant ï weñechah yuhna, áih tútchidih moón, ã déewã, áih muudih jumnitboó, caandih ïpĩ wēican caá. Pánihna, ninjih**

* 6:4 Jn 4.44

behni wã jumuchah, weemdih ñi náahcan caá, át niijíp wut jĩ.*

⁵ Caán tátchidih jumna, Jesús Dios ã wēpatjĩh át jéih chāj júutcap wut jĩ. Pánih chājcan yuhna, biquína wunnitdih teo jāhanit át booanap wut jĩ.

⁶ Caanjĩh moón caandih ĩ jepahcah, át en wáhi bejep wut jĩ. Pánihna, caan pébh jumni tátchinadih Jesús wã bohénadih ĩt bejep wut jĩ.

*Jesús doce ã bohénitdih ã wahat
(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)*

⁷ Túttimah, doce ã bohénitdih ã pebh bid bojnit, ã wēpatdih queédih wūhna, chénewã, chénewã, chénewã míic Jesús át wahap wut jĩ, biíh tátchinadih moondih teo wáacnit, nemépwādh ĩ bacat tútat pínah niijná.

⁸ Pánih wahnit, nin pah queédih át niijíp wut jĩ:

—Bií dée, pan, wuh wūh, dinerodih ubcan, ñi íoh caját nahdihjeh pohba ñi ub bejeé.

⁹ Ñi tútat nuumát pínah yégueh, zapatosdihbut ñi ub bejca bojóo.

¹⁰ Páant ñi bejehcah, ñi juibíni tátchinadih moón yeebdih úwat tólih ĩ wūhuchah, caán muudihjeh ñi chāo jwáhuú. Caán tátchimant bejnajeh, caán muudih ñi cádah bejeé.

¹¹ Ded tátchidih moón yeebdih náahcan, ĩ joíhcah, caán tátchidih yap bejna, ñíih zapatosdih bóo becchídih ñi péoh mao yoh jéenanaá, queédih Dios ã yohat pínahdih ĩ jéihyat pínah niijná. Yoobópdih yeebdih wã naóhna caá. Sodoma tátchidih moón, Gomorra tátchidih moonbút tabit yeejép chājnit ĩ jumuchah yuhna, péeni yeó jáap, yeebdih náahcannitjiboodih chah peéh chājat ã jumbipna caá, át niijíp wut jĩ.*

¹² Pánihna, queét doce ã wahnitboó Jesúh túini dooná naáwādh ĩt bejep wut jĩ, cáacwã ĩ yéej chājatdih cádahnit, túiniboodih ĩ tútat nuumát pínah niijná.

* 6:11 Lc 10.4-11; Hch 13.51 * 6:13 Stg 5.14 3.19-20

¹³ Pánih bejnit, dawá nemépwādh bacat tútnit, wunnitdihbut yíjĩh ñái, wūbhnit, ĩt booanap wut jĩ.*

*Juan Daabánidih ĩ mawat
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)*

¹⁴ Jesús ã bohénit ĩ bohé jibichah, ded pah Jesús ã chājat doonādh dawá ĩt joyóp wut jĩ. Maáh Herodesbut át joyóp wut jĩ. Pánih joinít, “¿Juan Daabáni ã wunat túttimah, át jwúub boo pud jūóh níit át chājap? Pánih boo pud jūóhni jumna, jwiít cáacwã jwĩ jéih chājca naáhdih ã jéih chājna caá. Pánihna, caán Jesús Juanjehna tigaá”, át níj jenah joyóp wut yuh jĩ.

¹⁵ Bitá “Elías caá”, níj, bitabut “Jon jātih Dios naáwādh naóh yapani dée ã jumna caá”, ĩt niijíp wut yuh jĩ.*

¹⁶ Páant ĩ niijíchah joinít, Herodes-boó

—Juanjidih waó wã bóod yohat tútniji át jwúub boo pud jūóh tagaá, át niijíp wut jĩ.

¹⁷⁻¹⁸ Juandih ĩ mawat pínah jātih, Herodes ã úud Felipe áa Herodíasdih át dúuc wái áa jumap wut jĩ. Páant ã dúuc wái áa jumap peéh Juan caandih nin pah át níj jūihñup wut jĩ: “Ma úud áadh dúuc wái áa jumna, Dios ã wutatdih yap yohna caá ma chājap”, át niijíp wut jĩ. Páant ã niiját peéh yad Herodías Herodesdih nemat muúboó Juandih mit nemat tútup wut jĩ. Páant mi wutatdih jepahnit, Herodes caandih chéwat tútnit, nemat muúboó át nemat tútup wut jĩ.*

¹⁹ Herodías Juandih tabit eníhcan, mit mao yohat tútíhip wut yuh jĩ.

²⁰ Obohjeéhtih, Herodes “Juan Dios naáwādh naóh yapani ã jumna caá”, níj jenah joinít, Dios ã peéh chājatdih úumna, caandih át mao yohat tútcap wut jĩ. Ded pah ã túi chājat pínahdih Juan caandih ã naáwáchah, Herodes búdí át jenah joyóp wut jĩ. Pánih búdí jenah joiná yuhna, Herodes caandih āpĩ túi wēi joyóp wut jĩ.

* 6:15 Mt 16.14; Mr 8.28; Lc 9.19 * 6:17-18 Lc

21 Páant ã wēi joyóchah yuhna, Herodíasboó “Ded pah caandíh wã mawat túutbi”, páantjeh mit niij jengah joyóp wut jĩ. Páant mi niij jengah joyóchah, ã cãac jumat yeó jáapdih wēina, mi áa Herodes ãih cãacwãdih míic wáacat túutnit, búdí át numah jeémép wut jĩ. Caán namp jumnit maáta, ãih soldadowã maáta, Galilea baácdih moón maátabut, ã numah jeémátdih enedih ít juibínap wut jĩ.

22 Biícdih ĩ jeéméchah, Herodías nuamboó queétdih mit eo júutap wut jĩ. Páant mi eo júutachah ennit, Herodes, ã bid bojnitbut, búdí ít weñep wut jĩ.

—Dedé ma náahatdih weemdíh ma úbúchah, meemdíh wã wãhbiþna caá.

23 Dios ã enechah, yoobópdih meemdíh wã naóhna caá. Ma úbát pah bóo tac yoób wã maáh jumatdih meemdíh wã wãhbiþna caá, mi íbi Herodes caántdih át niijíp wut jĩ.

24 Páant ã niijíchah joinít, mi íin pebhna bejnit, nin pah caántdih mit niij úbh joyóp wut jĩ:

—¿Dedé déedih tigaá wã úbhbi? mit niijíp wut jĩ.

—Juan Daabániíh wao dáhdih dúuc bóodnit, meemdíh ĩ wãhna naáh, mi nuamdíh mit niij jac wutap wut jĩ.

25 Páant mi niij jac wutachah joinít, mi íbi pebhna wépép bejnit, nin pah caandíh mit niijíp wut jĩ:

—Juan Daabániíh wao dáhdih dúuc bóodnit, caán ã wunatdih wã jéihyat pínah niijná, pamapjih cáagnit, weemdíh ĩ wãhna naáh, mit niijíp wut jĩ.

26 Páant mi niijíchah joiná, maáh Herodesboó búdí át jĩgahap wut yah jĩ. Obohjeéhtih, cãacwã ĩ enechah, “Dedé ma náahatdih meemdíh wã wãhbiþna caá”, átát niijíp wut jĩ. Pánihna, ã niijátjidih cãacwã ĩ joyóchah, tíicna, “Meemdíh wã wãhcan niit”, caántdih át jéih niijcáp wut jĩ.

27 Biícmantjeh Juaníh wao dáhdih dúuc bóodat túutnit, soldadodih át ub júúwát túutap wut jĩ.

28 Páant ã wutachah joinájah, bejnit, ãih wao dáhdih dúuc bóod, pamapjih cáagnit, át ub júúwáp wut jĩ. Pánih ub júóhnt, Herodías nuamdíh át wãhup wut jĩ. Páant ã wãhachah, ãih wao dáhdijidih teonit, beh wilidih mit teo yapanap wut jĩ.

29 Pánihna, caandíh ĩ mawatji doonádih joinít, ãih bácahjidih ubudih juibínit, Juan ã bohénitji cãac yohopboó ít yohop wut jĩ.

Cinco mil cãacwãdih Jesús jeémát ã wãhat

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

30 Jesús ã wah bojnitji ã pebh jwúub juibínit, ded pah ĩ chãjatjidih, túini dooná ĩ naáwátjidihbut Jesúsdiħ ít naáwáp wut jĩ.

31 Túttimah, queét ĩ jumapboó dawá cãacwã jwíih juibínitji bita ĩ juibínachah, ĩpĩ ñahwat jwúub bejep wut jĩ. Páant dawá ĩ jumachah, Jesús wã ít jéih bid jeémþcap wut jĩ. Pánihna, ã bohénitdih biáboó át numah bejep wut jĩ.

—Chóbe cãac wihþapboó jwí choo jwãhjĩh, queétdih át niijíp wut jĩ.

32 Páant ã niijíchah joinít, queét jááj chóodih waadní, cãac wihþapboó ít chúuh bejep wut yah jĩ.

33 Obohjeéhtih, queét ĩ chúuh bejchah, dawá queétdih beh ennit, íim jwëejdih ít ñuún ñáo púud bejep wut jĩ. Íim pebh bóo tútchidih moonbát ít ñuún ñáo púud bejep wut jĩ. Pánihna, Jesús wã ĩ juibíát pínah jãtjih queétboó ítát juibínap wut jĩ. Jesús wã ĩ chúuh juibínachah, dawá queétdih ít pãĩ ñahup wut jĩ.

34 Queétdih bohéni ã wihcah, en daoní wihcanni ovejawã panihnit ĩ jumatdih ennit, Jesús queétdih búdí át jĩgah enep wut jĩ. Jĩgah ennit, queétdih át túi bohénap wut jĩ.*

35 Cheyeh ã jumachah, ã bohénit Jesúsdiħ nin pah ít niijíp wut yah jĩ:

* 6:34 Nm 27.17; 1R 22.17; 2Cr 18.16; Jer 50.6-7; Ez 34.5; Zac 10.2; Mt 9.36

—Cheyeh caá. Ninjĩhbitjeh tətchi wihcan caá.

³⁶ Pánihna, nitdih pehbhit jumni tətchinadih ma wahaá, ĩ jeémát jíib chājat pínah niijná, ĩt niijíp wut jĩ.

³⁷ —**Yeebjéh queétdih jeémát ĩi wāhūú,** Jesús queétdih át niij jepahap wut jĩ.

—Páant, ocho widh tewat jíibjĩh jeémát dih jwĩ jíib chājachah yuhna, queét nihatdih āta jūicán tagaá, Jesús dih ĩt niijíp wut jĩ.

³⁸ —**¿Débói pan dah tigaá ā jum? Jéihyat tūt niijná, ĩi bidbi jwūhūú,** Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

Páant ā bidat tūt nitji jwūub jūinít,

—Cinco botoni pan dahna, chéne queejwābat ā jumna caá, ĩt niijíp wut jĩ.

³⁹ —**Cāacwādh can táí jaihani yílipdih ĩi chūdat tūtú. Biíc poómp ninboó, biih poómp canboó, biih poómp conboó, ĩi chūdat tūtú,** Jesús át niijíp wut jĩ.

⁴⁰ Páant ā niijíchah joinít, nihatdih ĩt chūdat tūtup wut jĩ. Biquí poómpna cincuenta, biih poómpna cien, nihat ĩ dawát yoobó páant ĩt chūad peetép wut jĩ.

⁴¹ Túttimah, caán biícjĩh bóo téihya pan dahna, chéne queejwādhbut ubnit, Jesús jeáboó át chéi enep wut jĩ. Chéi ennit, **“Jeémát ma wūhat táina caá, Paá,”** Diosdih át niijíp wut jĩ. Pánih wūbh péanit, pan dahnadih át dajap wut jĩ. Dajnit, nihat cāacwādh ā bohénitdih át jwūub daj wūhat tūtup wut jĩ. Túttimah, queejwādhbut ĩ wūhat pínah niijná, át daj wūhup wut jĩ.

⁴² Páant ĩ wūhachah, jeémpnit, nihat ĩt táí wud jumup wut jĩ. Nihat ĩ táí wud jumachah, páantjeh ĩ judh jeémpni ĩt bíbohup wut jĩ.

⁴³ Páant ĩ judh jeémpni pan, queéj déepjĩh doce wūhnadih ā bohénit ĩt ub yac yáwanap wut jĩ.

⁴⁴ Queejdih pandihbut jeémpnit neonájeh cinco mil ĩt jumup wut jĩ. Yaádh, ĩ wehjeéh chah ĩt jumjip tagaá.

Íimjih Jesús ā yáac chāi bejat
(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Páant ĩ jeémp péanachah, jāáj chóona waadát tūtutnit, Betsaida tətchina ā jātih Jesús ā bohénitdih át chūuh bej páñat tūtup wut jĩ. Páant ĩ chūuh bejchah, caandih joinítjidih jwūub bejat tūtutnit,

⁴⁶ caanjéh jeéboó Diosdih wūbúdh ĩt pūuh laab béjep wut jĩ.

⁴⁷ Túttimah, cheina ā bohénit íim tac yoób ĩ chūuh bejchah, Jesús biícjeh caánboó wūbhna, át chāo jwūhup wut jĩ.

⁴⁸ Pánih wūbhna, queétdih át en chūuha bojop wut jĩ. ĩ wawápmant queétdih johlit búdí ā jūúwáchah, ā bohénit ĩ meenná yuhna, ĩ wēp bejcatdih át enep wut jĩ. Pánihna, baabát pínah jātihbit, ĩ pebh bejna, íimjihjeh Jesús át yáac chāi bejep wut jĩ. Pánih bejna, queétdih ātih yap bejíhip wut yuh jĩ.

⁴⁹⁻⁵⁰ Obohjeéhtih, ā yap bejíhichah yuhna, caán íimjih ā bejchah enna, “Wūnníh caolih caá”, niij jenah joí, en wáhi bejnit, queét tubit ĩt ĩaacáp wut jĩ. Páant ĩ en wáhi bejchah ennit,

—**¡Weemdih ĩi en úmca bojó!**
¡Weemjéh tigaá! Jesús át niijíp wut jĩ.

⁵¹ Páant niij péanit, ĩjeéh jāáj chóona át waadáp wut jĩ. Páant ā waadáchahjeh, johlit át yayáh bejep wut jĩ. Páant ā yayáh bejchah ennit, queétboó ĩt joi ĩhup wut jĩ.

⁵² Jesús nihat ā wēp chāj jūutatjidih enna yuhna, ĩ táí beh joicátji jíib, dawá pandih ā jígoaatjidihbut ĩt beh joicáp wut jĩ. Pánih beh joicán, Jesús johlitdih ā yayáatdihbut beh joicánjeh, ĩt joi ĩhup wut jĩ.

Genesaret baácdih moón wūnnitdih ā booaat
(Mt 14.34-36)

⁵³ Pánih chūuh bej, Genesaret baácna jūibínit, jāáj chóodih caán jēlitdih ĩt chéo pahanap wut jĩ.

⁵⁴ Pánih chéo pahanit, jāáj chóomant ĩ aab bejchahjeh, cāacwāboó Jesús dih ĩt beh enep wut jĩ.

55 Pánih beh ennit, nihat ñih munnáboó ñáo aab béjnit, wunnit ï ñajat chóomant teonit, Jesús pebhna ït ub dei bejep wut jĩ. Jesús ã jumat doonádih joinít, nihat caanná ït bejep wut jĩ.

56 Ded ï juibíni tútchinaboó, dahwani tútchidih moón, botoni tútchinadih moonbút, bií dée ï jíib chājat maa jóocmant bóo yoahdih ï chéenwā wunnitdih ïpĩ ub juibí jwejep wut jĩ. Páant ï juibí jwejnitoó Jesús ïh yégueh chóodih tewíhna, caandih búdí ït uúbap wut jĩ. Pánihna, det wunnit caandih teonitoó ït boonap wut jĩ.

7

*Cāacwā ded pah ï míic yéjeaat
(Mt 15.1-20)*

1 Jerusalén tútchimant bejnit, Moisés ã wutatjidih bohénit, fariseowābut Jesús pebh ït míic wáac juibínap wut jĩ.

2-4 Jwĩ ñowā ï wutatji pahjeh, jeémát pínah jātih fariseowā, nihat bita jwĩ déewābut jwĩpĩ téih chocop jĩ. Bií dée jíib chājadih bejnitji munná jwáub juibínit, ï wutatji pahjeh téih choccan, jwĩpĩ jeémcap jĩ. Pamaapna, pūbátna, jwĩ lajatjinadihbut jwĩpĩ chocop jĩ. “Dios páant caá ã náahap”, niij jenah joinít, jwĩ ñowā dawá biih ï wutatjidihbut jwĩpĩ chājap jĩ.

5 Jesús pebh míic wáacnit, ã bohénit téih choccanjeh ï jeéméchah ennit, fariseowā Jesúsdih nin pah ït niij uúbh joyóp wut jĩ:

–Jwĩ ñowā ï wutatjidih yap yohnit, ma bohénit téih choccanjeh ï jeémna caá. ¿Dépanih tigaá caandih ï jepahcan? Jesúsdih ït niijíp wut jĩ.

6 Páant ï niijíchah joinít, Jesús nin pah queédih ãt niijíp wut jĩ:

–Jwiit táinit caá’, niijná yuhna, cāacwā ï encapboó yeéb yeejép chājnit caá. Dios naáwátidih naóh yapani Isaíasji ded pah ñi jumatdih yoobópdih ãt niij daacáp tajĩ:

‘Dios nin pah ã niijná caá: “Nit weemdih táí wēi naóhna

yuhna, yoobópdih ï jepahcan caá.

7 Weemdih uúbhna yuhna, ï yee uúbhna caá. ï jenah joyátjeh wutnit, ‘Nin pah caá Dios ã wutat’, ïpĩ niij yee naóh bohéna caá”, Dios ã niijná caá’, Isaías ãt niij daacáp tajĩ. (Is 29.13)

8 Páant ã niij daacátji yoobópdih tigaá. Dios ã wutatdih yap yohnit, ñi ñowā ï wutatboodihjeh ñi chājna caá.

9 Pánih chājnit, Dios ã wutatdih cádahna, ñi déewā ï wutatboodih ñi jepahna caá.

10 Dios Moisésjidih nin pah ãt niij naáwát tútup tajĩ: ‘Ñi mánadih oinit, ñi táí chājaá. Ded ã mánadih yeejép naóhmidih peéh mao yohat ã jambipna caá’, ãt niijíp tajĩ.*

11 Páant Moisésji ã niiját pah, ded ã mánadih ã teo wáaquíhichah yuhna, yeéboó ñi teo wáacat tútcan caá. ã mánadih ã wāhat déejidih Diosboodih ñi wūhat tútna caá.

12 Pánih bohéna, ã mánadih caandih yeéb ñi táí chājat tútcan caá.

13 Jwĩ déewā ï wutatdih jepahna, Dios ã wutatboodih yap yohna caá ñi chājap. Dawá biih ñi wutat pahjeh chājat tútna, Dios ã wutatdih ñipĩ yap yohat tútna caá, Jesús ãt niijíp wut jĩ.

14 Páant fariseowādih niij péa, bita ājeéh péenitdih ã pebh bid bojnit, nin pah ãt niijíp wut jĩ:

–Yeéb nihat wā naáwátidih táí joinít, ñi beh joyoó.

15 Dedé jeémát ñih jacdih ã waadáchah, ñi téih chocochah, ñi téih choccahbut, Dios yeébdih biíc yoobó ã enna caá. Obohjeéhtih, ñi yéj wéheatboó ñih jacmant ã bacachah joiná, ‘Caán yeejép cāac caá’, ã niij enna caá.

16 ¡Ded molít jumna, ã táí joyoó naáh! Jesús ãt niijíp wut jĩ.

17 Páant niij péanit, Jesús wā munná ït waad béjep wut jĩ. Pánih waad juibínit, ã bohénit ã naáwátjidih ït uúbh joyóp wut jĩ. Páant ï uúbh joyóchah joinít,

* 7:10 Ex 20.12; 21.17; Lv 20.9; Dt 5.16

Jesús nin pah queétdih át niij jepahap wu jĩ:

18 —¿Páantjeh yeeb ñi beh joi jwáhcan niit? Níih jacdih waadnit, ñíih jeémátboó ñi jenah joyátdih ã jéih yéejacan caá.

19 Dedé ñi jeémátji ñíih wudah diitboó jumnijidih ñipĩ jont yohna caá. Caán ñíih caolihdih, ñi jenah joyátdihbut chūáhcan, Dios ã enechah, yeebdíh ã jéih yéejacan caá, át niijíp wut jĩ.

Páant niijná, “Nihat jeémát táini caá”, niijná át chājap wut jĩ.

20 Nin pahbut át jwúub niij naáwáp wut jĩ:

—Ñi yéej wéheatboó ñíih jacmant bacna, ded pah yeejép ñi jenah joyát ã jumatdih ã júutna caá.

21-22 Pánih yeejép jenah joiná, nin pah ñi jumna caá: Ñi áa nihcannitjĩh yeejép chājna, bií déedih nūmná, cāac mao yohna, bitaíh bií déedih tubit en ñinahna, bitadih yéejaíh jenah joiná, yeena, yeejép chājat pínahdih wéhena, biíh cāac ã jumat pah en ñinahna, yeejép dooná naóhna, ‘Weém chah jéihni wā jumna caá’, niij jenah joiná, túi jenah joicánnitbut ñi jumna caá. Páant yéej chājat ñi jenah joyátmant ã jūóhna caá.

23 Páant yeejépdih ñi jenah joyóchah ennit, ‘Queét táicannit caá’, Diosboó yeebdíh ã niij enna caá, Jesús át niijíp wut jĩ.

Judío nihcannih Jesúsdi mi jepahat (Mt 15.21-28)

24 Tiro tátchi, Sidón tátchi pebh juibínit, caanjĩh jumni mūdih Jesús wā ít waadáp wut jĩ. Caán mūúboó ã jumatdih bitadih át naáwát túutcap wut yah jĩ. Obohjeéhtih, ã naáwát túutcah yahna, ã jumatdih jéihnit, dawá í juibínachah, queétdih át jéih jweicáp wut jĩ.

25 Caán tátchidih biíc yad wili mi nūmbít nemép jumnih mit jumap wut jĩ. Pánihna, Jesús ded pah ã chājat doonádih joí, caanjĩh ã jumat doonádihbut joinít, ã pebhna mit juibínap wut jĩ. Pánih juibínit, Jesúsdi

wéina, áih jítcha pebh mit bódicha caj yoh ñajap wut jĩ.

26 Caánt Siria baác Fenicia wūt jumni tátchidih bóli, Griega wili mit jumap wut jĩ. Pánihna, Jesús pebh bódicha caj yoh ñajnit, mi nūmdíh jumni nemépdih ã bacat túutat pínahdih mit wúbup wut jĩ.

27 Páant mi wúbúchah joinít, nin pah Jesús caántdih át niijíp wut jĩ:

—Wébít í jeémát pínahdih ubnit, íih majjiowādih jwí jwíih wūhuchah, ã táican caá. Pánihat pah, judíowā í jeémát panihni biíh baácdih moondíh wā jwíih wūhuchah, ã táican caá, át niijíp wut jĩ.

28 —Ma niiját yoobópdih tigaá, Maá. Obohjeéhtih, majjiowā jeémát cáagat naá nump páinit, wébít í jeémp jéenanidih ípĩ jeémpna caá. Pánihna, biíh baácdih bóli wā jumuchah yahna, weemdíhbut ma teo wáacachah, ã táina caá, Jesúsdi mit niij jepahap wut jĩ.

29 —Páant ma niij jepahachah, ma nūmdíh jumni ni nemép wāat bac bejna caá. Enedih ma bejeé, Jesús caántdih át niijíp wut jĩ.

30 Páant ã niijíchah joinít, miíh mūná jwúub juibínit, mi nūmdíh nemép wihcannih mi lajachah, mit enep wut jĩ.

Wéhecan, joicánnidih Jesús ã booaat

31 Jesús wā Tiro tátchi jumni baácmant bejnit, Sidón tátchidih juibí yap bej, Galilea íim conanaamánt jwúub dei juibínit, Chénat Pah Téihya Tútchina wūt jumni pebhboó ít juibínap wut jĩ.

32 Páant í juibínachah, biíc newé wéhecan, joicánnidih Jesús pebh cāacwā ít ub juibínap wut jĩ, caandíh ã booaat pínah niijná.

33 Jéih joicánnidih chibít wūp Jesús át namah bejep wut jĩ. Pánih bejnit, newéih molítdih Jesús áih téih tíbjĩh chibít át taj waadánap wut jĩ. Pánih taj waadá péanit, Jesús áih téih tíbdih coí cáagnit, newéih nūcdih át teo jāhanap wut jĩ.

³⁴ Pánih teo jáha péanit, jeáboó chéi ennit, caolih jui jáena bojnit, “¡Efatá!” át niijíp wut jĩ. “¡Efatá!” niijná, “¡Ma wātaá!” niijná át chājap wut jĩ.

³⁵ Páant ā niijíchahjeh, caán joicánniji jáih joinít, áih nuúcbut ā wilahachah, át túi jáih wéhenap wut jĩ.

³⁶ Páant ā chājatjidih ájeéh péenitdih Jesús át naáwát túutcap wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, páant ā naáwát túutcah yuhna, queétoó chah ít naóh peetép wut jĩ.

³⁷ Páant ĩ naáwáchah joinít, cāacwā ít joí wáhi bejep wut jĩ. “Nihatdih caán ā túi chājna caá. ¡Jéih joicánnidih ā joyána caá! ¡Jéih wéhecannidihbut ā wéheat túutna caá!” ít niijíp wut jĩ.

8

Cuatro mil cāacwādh Jesús jeémát ā wāhat

(Mt 15.32-39)

¹ Biíh yeó jáap dawá cāacwā Jesús pebh ít míc wāac juibínap wut jĩ, páant muntih. Páant ájeéh jumna, jeémát beednít ĩ jumachah enna, Jesús ā bohénitdih bid bojnit, nin pah queétdih át niijíp wut jĩ.

² —**Queét jwījeéh biíc peihcanni yeó jáap ĩ jumachah, ĩh jeémát ā beedná nacaá.** Pánih jeémát wihcannit ĩ jumachah, queétdih búdí wā ĩgah enna caá.

³ Bita ĩjeéh jumnit yuúp jūóhntiji ‘Queét nuugúp wan buugná’, niijná, ĩh munáboó wā jwúub bejat túutcan niít, át niijíp wut jĩ.

⁴ —Obohjeéhtih, ninjĩh tútchi wihcapboó jumna, queét dawá ĩ jumachah, ¿dedboo tígaá ĩ jeémát pínahdih jwī jíib chājbi? Jesúsdh ít niijíp wut jĩ.

⁵ —**¿Débói pan dah tígaá ĩ bíboh?** queétdih át niijíp wut jĩ.

—Siete dah caá, ít niijíp wut jĩ.

⁶ Cāacwādh baácboó chúudat túutnit, siete pan dahdih ubnit, “**Túina caá, Paá**”, Diosdh Jesús át niijíp wut jĩ.

Páant niijíp péanit, caan dáhnadh dajnit, ā bohénitdih wāhntih, cāacwādh át pāáat túutap wut jĩ. Páant ā wutachah, ā bohénitboó cāacwādh pandih ít pāáap wut jĩ.

⁷ Biquína queejwādhbut ít bíboh wut jĩ. Pánihna, “**Túina caá, Paá**”, Diosdh niijnít, queejwādhbut át pāáat túutap wut jĩ.

⁸ ĩ pāáh péanachah, jeémpna, queét ít túi wud jumap wut jĩ, buca. ĩ judh jeémpnidih siete wuhna ít ub yac yáwanap wut jĩ.

⁹ Queét jeémpnit neonádhjeh ĩ jeh nah enechah, cuatro mil ít jumap wut jĩ.

¹⁰ Páant ĩ jeémp péanachah, Jesús cāacwādh át wah jwúubanap wut jĩ. Pánih wah jwúuba péanit, ā bohénit biíc dh jāj chóodih át waadáp wut jĩ. Waadnít, Dalmanuta wut jumni baácna ít chúh bejep wut jĩ.

Fariseowā Dios ā wēpatjĩh Jesúsdh ĩ chāj júutat túutat

(Mt 6.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Páant ĩ chúh juibínachah, fariseowā Jesúsdh jwāáhnit, caanjĩh ít míc wéhenap wut jĩ. Dios ā wēpatjĩh Jesúsdh ít chāj júutat túutap wut yuh jĩ, ā jepahcah, “Dios ā wahni nihcan caá”, niiját túut niijná.*

¹² Páant ĩ wutachah joinít, Jesús íjnit, caolih jui jáena bojnit, nin pah át niijíp wut jĩ:

—**¿Dépanih tígaá yeéb buu láa moón Dios ā wēpatjĩh chāj júutadh ĩ eníh? Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Buu jumnitdih Dios ā wēpatjĩh weém wā chāj júutcan niít,** át niijíp wut jĩ.*

¹³ Páant niijíp péanit, ā bohénitdih jāj chóona numah jwúub waadnít, bitadh ít yoh chúh bejep wut jĩ.

Fariseowā, Herodesbut yeejép ĩ bohéatdh Jesús ā naáwát

(Mt 16.5-12)

¹⁴ Pánih jwúub chúh bejnit, ā bohénit ĩ jeémát pínah pandih ít quíib buudáp wut jĩ. Biíc pan dahjeh caán jāj chóoboó át jumap wut jĩ.

* **8:11** Mt 12.38; Lc 11.16 * **8:12** Mt 12.39; Lc 11.29

15 Ì jeémát pínahdih túbít ì jengah joyóchah jéihnit, Jesús queétdih nin pah át niíj naáwáp wut jĩ:

—*Ñi táí chãja chaáh! Fariseowã, Herodesbut ì yee bohéat yeebdíh ã tobohna caá. Ì yee bohéat pan paáat panihni caá. Caán paáat nihat pan pínahdih ã chũúhna caá. Páant ã chũúat pah, det ì yee bohéatdih joinít ì yéej bejna caá. Pánihna, ì yee bohéatdih ñi táí chãja chaáh, át niijíp wut jĩ.**

16 Páant ã niijíchah joinít, “Pandih jwĩ ub jũóhcah enna, páant niijná caá ã chãjap”, ìt míc niijíp wut yuh jĩ.

17 Páant ì míc niijíchah jéihnit, Jesús queétdih nin pah át niíj uúbh joyóp wut jĩ:

—*¿Dépanih tigaá yeéb pandih túbít ñi jengah joí? Caandíh túbít jengah joinít, ded pah wã naáwátidih ñi beh joi jwáhcan caá.*

18 Pánih túbít jengah joiná, quíib ñi bíbohna yuhna, molít jumna yuhna, páantjeh ñi beh joicán caá.*

19 *¿Cinco pan dahbitjĩh cinco mil neonádih wã wãhatjidih ñi náhnican niít? ¿Ì judh jeémpnidih débóí wuh tijĩ ñi ub yac yáwa? át niijíp wut jĩ.*

—Doce wuh jĩ, ìt niíj jepahap wut jĩ.

20 —*Weém siete pan dahdih cuatro mil cãacwãdih wã wãhat túttimah, ¿débóí wuh tijĩ ì judh jeémpnidih ñi ub? Jesús át niijíp wut jĩ.*

—Siete wuh jĩ, ìt niíj jepahap wut jĩ.

21 —*¿Pánih enna yuhna, páantjeh wã wẽpatdih ñi táí jengah joicán niít? Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.*

Jéih encannidih Jesús ã booaat

22 Queét Betsaida tãtchina ì chũuh juibínachah ennit, cãacwã jéih encannidih Jesús pebh ìt ub juibínap wut jĩ.

—Caandíh teo jãhanit, ma booanaá, Jesúsdihtúbít ìt niíj uúbup wut jĩ.

23 Jéih encannidih ãih mujmant teonit, tãtchi jwẽejboó caandíh Jesús át wái bejep wut jĩ. Caanná numah juibínit, ãih téih tíbnadidih coí cáagnit,

caán newéih quíibnadidih át teo jãhanap wut jĩ.

—*¿Ma enechah, jígoh niít? Jesús caandíh át niíj uúbh joyóp wut jĩ.*

24 —Cãacwãdih wã enna yuh caá. Obohjeéhtih, wã enechah, queét máa nahna bejni pah caá ì jígohop, át niíj jepahap wut jĩ.

25 Páant ã niijíchah joinít, Jesús ãih quíibnadidih át jwúub teo jãhanap wut jĩ, páant muntih. Páant ã jwúub teo jãhanachah, nihatdih át táí enep wut jĩ, buca.

26 Pánihna, Jesús caandíh ãih muná wah bojnit, nin pah át niijíp wut jĩ:

—*Tútchiboó jwúub bejcanjeh, butéh meemdíh wã chãjatjidih bitadidih ma naóh peétca bojoó, át niijíp wut jĩ.*

“Meém Cristo, Dios ã wahni caá”, Pedro Jesúsdihtúbít ã niiját

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

27 Jesús ã bohénit biúcdih Cesarea Filipo wut jumni tãtchi pebh jumni tãtchinaboó ìt bejep wut jĩ. Pánih namádih bejnit, Jesús ã bohénitdih nin pah át niíj uúbh joyóp wut jĩ:

—*¿Weemdíh ded pah tigaá cãacwã ì niíj? át niijíp wut jĩ.*

28 —Biquína ‘Juan Daabáni nacaá’, niíj, bita ‘Elías nacaá’, niíj, bita ‘Dios naáwátidih naóh yapanit biúcdih bóo nacaá’, ì niijná beé, ã bohénit caandíh ìt niíj jepahap wut jĩ.*

29 —*Queét páant ì niijíchah, ¿yeébbóó ded pah tigaá ñi niíj jengah joí? queétdih át niijíp wut jĩ.*

—Meém Cristo, Dios ã wahni caá, Pedroboó át niíj jepahap wut jĩ.*

30 —*Weemdíh ‘Caán Cristo caá’, bitadidih ñi niíj naóh peét jwuhca bojoó, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.*

Ã wunat pínahdih Jesús ã naáwát

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

31 Jesús queétdih nin pah át niíj naóh bohé jwíhip wut jĩ: *“Weém, nihat cãacwã uúd jeñédih túbít yeejép yapat caá náahap. Weemdíh náahcan, jwĩ nuowã, sacerdotewã ì maáta, Moisés ã wãtatjidih bohénitbut*

* 8:15 Lc 12.1 * 8:18 Jer 5.21; Ez 12.2; Mr 4.12

* 8:28 Mr 6.14-15; Lc 9.7-8 * 8:29 Jn 6.68-69

weemdih ì mawat túutbipna yah caá. Obohjeéhtih, páant ì mawachah yuhna, biíc peihcanni yeó jáap túttimah, wã jwáub boo pud jüóhbiipna caá”, ãt niijíp wut jì.

32 Páant niij naóhna, ì táí beh joyátjeh queétdih ã naáwáchah, Pedroboó chibít yúpbít caandih namah jubí ñuhnit, páant ãt niiját túutcap wut jì.

33 Páant ã niiját túutcah joinít, Jesús ã bohénitdih tac púud ennit, Pedrodih nin pah ãt niij jáihñap wut jì:

—Satanás ã náah yacat pah wéhena caá ma chãjap. Ma jenah joyát cãacwã ì jenah joyátjeh caá. Dios ã jenah joyát nihcan caá, Pedrodih ãt niijíp wut jì.

34 Páant niij péanit, cãacwãdih, ã bohénit biícđih ã pebhna bid bojnít, nin pah Jesús queétdih ãt niij naóh bohénap wut jì:

—Ded wãjeéh pééhna, ded pah caanjéh ã wëi chãjihatdih cádahnit, weém wã weñat pínahboodih caá chãjat náahap.*

35 Ded ã weñat pínahdihjeh chãjni, iiguípna ã bejbipna caá. Obohjeéhtih, wã weñat pínahboodih chãjni, wã bohéatdih táí jenah joinít, yeó jáap jummat pah wãjeéh ã táí jumbipna caá.*

36 Nin baácđih jumni dawá bí déedih bíbohna yuhna, iiguípna ã bejehchah, ã bíbohátji caandih dedé pínah nihcan niít.

37 Æih caolih iiguípna ã bejehchah, ded pah tigaá ãih caolihjidih ãta jwáub jíib chãj baca.

38 Buh yeejépwã, Diosdih náahcannit, ì weñat pínahdihjeh chãjnit ì jumna caá. Páant queét yeejépwã ì joyóchah, biquína weemdih, wã bohéatdihbut tíic jenah joinít, ‘Weém caandih wã jéihcan caá’, ì niijbípna caá. Pánihna, weém nihát cãacwã úud jeñé, táinit ángelwã biícđih, wã íip ã yeh iigátjìh jwáub dei jüóhna, queét weemdih ì tíic jenah joyátjidih náhninit, ‘Queétdih

wã jéihcan caá’, weembát wã niijbípna caá, Jesús ãt niijíp wut jì.

9

1 Páant niij péanit, nin pah Jesús queétdih ãt jwáub niij naáwáp wut jì:

—Yoobópdih yeebdih wã naóhna caá. Biquína yeéb ninjìh jummit ñi wunat pínah jãtìh, Dios nihát maáh jumna, ã wépatdih ã júutachah, ñi enbipna caá, ãt niijíp wut jì.

Dios ã yeh iigátjìh Jesús ã ñuhát (Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

2 Seis yeó jáap túttimah Pedro, Santiago, Juan, queét biíc peihcannitdihjeh jap bóo jeená Jesús ãt namah púuh laab béjep wut jì. Caanná ì púuh laab jubíát túttimah, ì enechah, ã jígoat ãt túut numáp wut jì.

3 Æih yégueh chóo táí baáb yeh iigné ãt jígohop wut jì. Nin baácđih moón yégueh chocnit, pánih táí baabní ì jéih choccan caá.

4 Páant ã yeh iiguíchah, Elías, Moisésji biícđih Jesús pebh jígohnit, caandih ì míic wéhenachah, queét biíc peihcannit ã bohénit ìt enep wut jì.

5-6 Páant ì jígohochah ennit, queét tabit ìt úumap wut jì. Pánih úumna, ded pah ã niiját pínahdih jéihcan, nin pah Pedro Jesúsđih ãt niijíp wut yah jì:

—¡Maá, jwiít ninjìh jwí jumachah, ã táina caá! Biíc peihcanni mahu dáhna jwí chãjbipna caá. Míih pínah, Moiséih pínah, Elíaih pínahdihbut jwí chãjbipna caá, ãt niijíp wut yah jì.

7 Páant ã niijíchahjeh, mah pōh panihni queétdih ãt dei juyúp wut jì. Páant ã dei juyúchah, caanmánt Dios nin pah ãt niijíp wut jì: “Nin wã wãúh, wã oini caá. Pánihna, ã naáwáchah, caandih ñi táí joyoó”, ãt niijíp wut jì.*

8 Páant ã niij péanachah, Pedrowã jwáub enna, Jesúsđihjeh ìt enep wut jì. Ì ennitjiboó ìtát jwáub buudáh bejep wut jì.

9 Pánihna, jeemánt jwáub dei bejnit, Jesús queétdih nin pah ãt niijíp wut jì: “Butéh páant ã yapatdih bitadìh

* 8:34 Mt 10.38; Lc 14.27; Jn 12.24
Mr 1.11; Lc 3.22

* 8:35 Mt 10.39; Lc 17.33; Jn 12.25

* 9:7 2P 1.17-18; Mt 3.17;

ñi naóh jwuhca bojoó. Weém, nihat cãacwã úd jeñé, wãnniji wã jwúb boo pud jũwát túttimah, caandih bitadih ñi naáwáp buca”, át niijíp wut jĩ.

10 Pánihna, ã niijátji pahjeh queét ĩ enatjidih bitadih ĩt naóh jwuhcap wut jĩ. Queétjeh nin pah ĩt míc niij wúbh joyóp wut jĩ: “Wãnniji wã jwúb boo pud jũwát túttimah”, niijná, ¿Ded pah niij tígaá páant ã niij?” ĩt míc niijíp wut jĩ.

11 Páant niij míc wéhenit, Jesúsdih nin pah ĩt niij wúbh joyóp wut jĩ:

—Cristo, Dios ã wahní, ã jũwát pínah jãtih, Elías ã jwíh jũóhbična caá’, Moisés ã wutatjidih bohénit ĩpĩ niijná caá. ¿Ded pah niij tígaá páant ĩ niij? caandih ĩt niijíp wut jĩ.*

12-13 —Yoobópdih tígaá. Elías jwíh jũóhni, nihatdih ámohni ã jumna caá. Dios naáwátidih naóh yapanit ĩ naóh daacátji pahjeh, weém, nihat cãacwã úd jeñé, dawá láa yeejép wã yap-bipna caá. Bitá weemdih náahcan, yeejép ĩ chãjbipna caá. ¿Páant ĩ niij daacátjidih yeéb ñi beh joicán niit? Pánihna, nindih yeebdih wã naóhna caá: Elías panihni Juan Daabáni wãát jui péana beé. Páant ã juyúchah, queét ĩ náahatji pahjeh caandih yeejép ĩt chãjap wut jĩ. Páant jĩ caandihbut ĩt niij daacáp tajĩ, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

Wã wunat jumnidih Jesús ã booaat

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

14 Páant ã niiját túttimah, jeejíboó jumnitji jwúb dei bejna, dawá cãacwã ã bohénit pebh ĩ jumuchah, Jesús wã ĩt enep wut jĩ. Moisés ã wutatjidih bohénitboó ã bohénit biícidih míc jũh ñaácna ĩt chãjap wut jĩ.

15 Pánihna, Jesús wã ĩ dei juibínachah, nihat caandih wēi ennit, Jesúsdih jwãáadih ĩt ñáo ñah bejep wut jĩ.

16 ã pebh ĩ juibínachah, nin pah queétdih Jesús át niij wúbh joyóp wut jĩ:

—¿Dépanih yeéb míc jũh ñaác tibeé ñi chãj? át niijíp wut jĩ.

17 Páant ã niij wúbh joyóchah joinít, cãacwã cãtíh ñahni nin pah át niij jepahap wut jĩ:

—Bohéní, wã wũh nemép jumnidih meemdih wã ub jũwáp yuh be. Nemépboó caandih déheanit, ãpĩ wéheat tútcan caá.

18 Wã wũhdih déheat ã jũwáchah, baácboó buugnít, maojĩh nah chãácnit, ãpĩ jwiwáh bejna caá. Pánih bejnit, jacmant moj chej tãbit ãpĩ bacna caá. Páant ã jumuchah, ma pej jumnitdih nemépdih wã bacaat tútup yuh be. Obohjeéhtih, queét ĩ jéih bacacap be, Jesúsdih át niijíp wut jĩ.

19 —Maatápdih yeebdih wã bohénachah yuhna, páantjeh weemdih ñi túi jenah joicán caá. ¿Débólíh maatápdih tígaá weemdih yeéb ñi jepahbi? Caán wébítidih ma ub jũwá, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

20 Páant ã niijíchah joinít, nemép jumnidih Jesús pebh ĩt ub bejep wut jĩ. ĩ ub juibínachah, Jesúsdih ennit, nemépboó wébítidih baácboó numah buugúchah, át ñaj tãpúnap wut jĩ. Páant ã ñaj tãpúnachah, jacmant moj chej búdí át bacap wut jĩ.

21 —¿Débólíh maatápdih tígaá nin wébít páant ãpĩ jum? Jesús behedih át niij wúbh joyóp wut jĩ.

—Wébítjeh ã jumuchah, ã jwíhip be.

22 Nemépboó caandih tã cãutboó numah buug cáwíhnit, muijboobút numah buug báahnit, dawá láa ã mao yohíhip jĩ. Ma jéihna, jwiútdih jĩgah ennit, ma teo wáacá, Jesúsdih át niijíp wut jĩ.

23 —Weemdih ma túi jenah joyóchah, Dios nihat túi jéihni meemdih ã teo wáacbična caá, Jesús caandih át niijíp wut jĩ.

24 —Meemdih wã túi jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, chah wã túi jenah joyát pínah niijná, weemdih ma teo wáacá, át niijíp wut jĩ.

* 9:11 Mal 4.5; Mt 11.14

25 Dawá queét pebhna ñáo ñah bejnit, ï míic wáac juibínachah ennit, Jesús nemépdih nin pah át niij juihñap wut jĩ:

—Meém wéheat tútcanni, joyát tútcanni nemép nin wébít dih jumni ma bac bejeé. Pánih bac bejnit, caandih ma jwúub tac buugáca bojóó, át niijíp wut jĩ.

26 Páant ã niij juihñachah joinít, ñáacnit, wébít dih baácboó jwúub numah buugnít, ñaj tãpúánit, nemép át bac bejep wut jĩ. Páant ã chãjachah, wébítboó wunni pah át ñajap wut jĩ. “Caán ã wunah bejna caá”, dawá ït niijíp wut yah jĩ.

27 Páant ï niijíchah yuhna, Jesúsboó caandih ãih mäj nahdih át teo wái ñahanap wut jĩ. Páant ã teo wái ñahanachah, wébít át ñah ñuhap wut jĩ.

28 Túttimah, Jesús wã muúboó ï waád juibínachah, bita wihcah, ã bohénitjeh caandih nin pah ït niij úubh joyóp wut jĩ:

—¿Dépanih tigaá jwiítboó caán nemépdih jwĩ jéih bacacan? ït niijíp wut jĩ.

29 —Pánihni nemépdih yohíhna, jeémp jwuhcanjeh, Diosdih búdí úubát caá náahap, Jesús queétdih át niij jepahap wut jĩ.

Jesús ã wunat pínahdih ã jwúub naáwát

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

30-31 Túttimah, ï jumni jĩ tútchimant Galilea baácna Jesús wã ït bejep wut jĩ. Capernaum tútchina bejni namádih bejna, Jesús ã bohénitdih át bohé bejep wut jĩ. Pánih queétdih bohé bejna, ã bohénitdihjeh ã túi bohéát túut niijná, dedboó ï bejat pínahdih bita ï jéihyatdih át náahcap wut jĩ. Pánih bohé jib bejna, nin pah queétdih át niij naáwáp wut jĩ:

—Weém nihat cãacwã úud jeñédih teonit, jwĩ déewã bitaboodih ï wũhbi pna caá. Páant ï wũhachah, weemdih ï mao yohbi pna yah caá. Obohjeéhtih, ï mawachah yuhna,

biic peihcanni yeó jáap túttimah, wã jwúub boó pud jũóhbi pna caá, páant mantih, át niijíp wut jĩ.

32 Páant ã niijíchah joiná yuhna, queét ït túi beh joicáp wut jĩ. Pánih beh joicán, úumna, ït jwúub úubh joicáp wut jĩ.

“Déhe tigaá ñi maáh panihni”, Jesús ã niiját

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

33 Galilea baác dih bejna, Jesús wã Capernaum tútchiboó ït juibínap wut jĩ. Pánih juibínit, ã chéenwáih muú dih waadnit, Jesús ã bohénitdih nin pah át niij úubh joyóp wut jĩ:

—Namáboó jũóhnit, ¿Dedédih míic wéhe tibeé ñi chãj? át niijíp wut jĩ.

34 Páant ã niijíchah joinít, ït jepahcap wut jĩ. Namádih bejna, nin pah queétjeh ït niij míic wéhenap wut jĩ: “Chah jéihni jumna, weémboó maáh panihni wã jumna caá”, ït míic niijíp wut jĩ.*

35 Páant ï míic niijátjidih tíicna, Jesús dih ït jepahcap wut jĩ. Páant ï jepahcah ennit, juibí chúudnit, ã bohénitdih bid bojnit, nin pah queétdihjeh át niij naáwáp wut jĩ:

—Ded waóhni jumíhna, péeni jumat caá náahap. Ded maáh jumíhna, ni hatdih teo wãhni jumat caá náahap, át niijíp wut jĩ.*

36 Páant niijnít, wébít dih bid bojnit, queét cãtíh át ñuhat túutap wut jĩ. Ñuhat túutnit, caandih pin teonit, Jesús nin pah queétdih át niijíp wut jĩ:

37 —Ded wã náah yacatdih chãjat túut niijná, biic nin panihni wébít dih wēi jwãáhna, weemdihbut ã wēi jwãáhna caá. Pánih weemdih wēi jwãáhna, wã íp, weemdih wahni dihbut ã wēi jwãáhna caá, át niijíp wut jĩ.*

“Ded jwiútdih en juihcanni jwiútdih teo wáacni caá”, Jesús ã niiját

(Lc 9.49-50)

38 Túttimah, Juan Jesús dih nin pah át niijíp wut jĩ:

* 9:34 Lc 22.24 * 9:35 Mt 20.26-27; 23.11; Mr 10.43-44; Lc 22.26 * 9:37 Mt 10.40; Lc 10.16; Jn 13.20

–Bohéní, jwĩ enechah, biíc newé ma wēpatjĩh nemépwādhíh ã bacat túutap be. Obohjeéhtih, jwĩjeéh jumni ã nihcah, caandíh páant jwĩ chājat túutcap be, ãt niijíp wut jĩ.

³⁹ Páant ã niijíchah joinít, Jesús ã bohénitdih nin pah ãt niij jepahap wut jĩ:

–Páant caandíh ñi niijcá bojoó. Ded wā náah yacatdih chājat túut niijná, wā wēpatjĩh chāj júutna, túttimah weemdíh yeejép ã jéih niijcán niit.

⁴⁰ Ded jwiitdih en jāihcanni jumna, jwĩjeéh ã jumna caá.*

⁴¹ Yoobópdi h yeebdíh wā naóhna caá. Wíihwā ñi jummat jíib, ded yeebdíh ã túi teo wáacachah enna, Dios caandíhbut ã túi chājbi pna caá. Ñi babhbat pínah mahbitdihjeh yeebdíh ã wāhuchah, páant ã chājat jíib caandíhbut Dios ã túi chājbi pna caá, Jesús ãt niijíp wut jĩ.*

Bitadi h jwĩ yéj chājat túutuchah, jwiitdih búdí peéh chājat ã jummat (Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² “Nin wébít panihni weemdíh túi jenah joinídi h ded yeejép ã chājat túutatji jíib, Dios caandíh yeejép pohba ã peéh chājbi pna caá. Caán ã yéj chājat túutat pínah jātih, ãih butdih búdí jeé júdujĩh chéó búudhni t, búdí mujna caandíh ĩ yohochah, ãta túi tagaá. Páant ĩ chājachah, caán wébít panihni di h ã yéjacah nihna, Dios páant bóo pohba caandíh ãta peéh chājcan tagaá.

⁴³⁻⁴⁴ Ñi h téihya jĩh yeejép chājna, caán téihyadi h bóod yohat pahjeh caán ñi yéj chājatdih ñi cáda haá. Caandíh cádahcan, iiguípna ñi bejbipna caá. Caanná iigát dūbcan, coyíwābut wāncannit ĩ jumbipna caá. Ñi h téihyadi h ñi bóod yohochah nihna, caan dá h jeh ãta búud tagaá. Yeébboó páni hni cóloh jumna yahna, túttimah Diosjeéh ñi túi jumbipna caá. Obohjeéhtih, chénat pah téihya jĩh iiguípna ñi bejehchah, búdí yeejép ñita

yap tagaá. Páni hna, ñi yéj chājatdih cádahat caá náahap.*

⁴⁵⁻⁴⁶ Biíc yoobó ñi h jítchajĩh yeejép chājadi h bejna, caán jítchadi hbut bóod yohat pahjeh caán ñi yéj chājatdih ñi cáda haá. Caandíh cádahcan, iiguípna ñi bejbipna caá. Caanná iigát dūbcan, coyíwābut wāncannit ĩ jumbipna caá. Ñi h jítchadi h ñi bóod yohochah nihna, caan dá h jeh ãta búud tagaá. Yeébboó páni hni cólohjeh jumna yahna, túttimah Diosjeéh ñi túi jumbipna caá. Obohjeéhtih, chénat pah jítchajĩh iiguípna ñi bejehchah, búdí yeejép ñita yap tagaá.

⁴⁷⁻⁴⁸ Biíc yoobó ñi h quíibjĩh ennit, yeejép chājna, caan dá h di h ñi wāat yohat pah caán ñi yéj chājatdih ñi cáda haá. Caandíh cádahcan, iiguípna ñi bejbipna caá.*Caanná iigát dūbcan, coyíwābut wāncannit ĩ jumbipna caá.*Caán quíibdi h ma yohochah nihna, caan dá h jeh ãta búud tagaá. Páni hna, biíc búwá quíib wi hcan ni yahna, túttimah Diosjeéh ñi túi jumbipna caá. Obohjeéhtih, chénat pah quíibjĩh iiguípna ñi bejehchah, yeejép pohba ñita yap tagaá.

⁴⁹ “Nin baác di h jam jwahna, ni hat cáacwā yeejép yapat caá náahap, ĩ yéj chājatdih cádahni t, túini jeh ĩ túut nūumát pínah niijná. Jwĩ jeémát di h nūumni āpĩ náahna caá, ã túi nuñat pínah niijná. Páni hat pah, cáacwā di hbut yeejép yapat ã náahna caá, túut nūumnít, ĩ túi chājat pínah niijná.

⁵⁰ Nūumni búiná, jeémát di h ã túi nuñana caá. Obohjeéhtih, nūumni ã buyát beedéchah, ñi jéih jwúub buyácan caá. Páni hna, ñi jeémát di h nūumnijĩh ñi túi buyát pah, yeéb bitajeéh biíc di h ñi túi jamat túut niijná, túini jeh ñi chājaá”, Jesús queétdih ãt niijíp wut jĩ.*

10

* 9:40 Mt 12.30; Lc 11.23 * 9:41 Mt 10.42 * 9:43-44 Mt 5.30 * 9:47-48 Mt 5.29 * 9:47-48 Is 66.24 * 9:50 Mt 5.13; Lc 14.34-35

*Ī weha mánadih ĩ yohcat
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)*

1 Capernaum tátchimant bejnit, Judea baácna juibínit, Jordán muj conanaáboó Jesús wā ĩ cháh juibínachah, dawá Jesús pebh ĩt míc wáac juibínap wut jī, páant muntih. Páant ā pebh ĩ míc wáac juibínachah ennit, āpī bohéatji pahjeh muntih āt jwáub bohénap wut jī.

2 Páant ā bohéat pónih, fariseowābut ĩt juibínap wut jī. Pánih juibínit, Jesús dih nin pah ĩt niij wáub joyóp wut jī, ded pah ā jepahatdih joinít, caandíh ĩ naóh yacat túut niijná:

—¿Jwī weha mána yaáhdih jwī yohochah, ā túimi naniít? ¿Dios ā wutatboó páant niít ā chājat túutap, ma jenah joyóchah? ĩt niijíp wut jī.

3 —¿Ded pah tigaá Moisés āt niij wutji? Jesús queétdih āt niij wáub joí jwáubanap wut jī.

4 —‘Majeéh bólidih cádahíhna, “Meém ma táicat enna, meemdíh wā yohna caá”, niij daácnit, caántdih ñi wūhuá. Páant niij daác wāhñit, majeéh bólidih ma cádahachah, ā táina caá’, Moisés āt niij daacáp tajī, fariseowā ĩt niij jepahap wut jī.*

5 —Diosdih ñi nūowā ĩ jepahíhcah enna, páant Moisés āt niij daacáp tajī.

6 Páant ā niij daacátji ā jumuchah yuhna, jon jātíh nin baácdih chājnit, newé yad biícdih Dios āt chājap wut jī.*

7 Pánih biícdih ā chājachah, newé ā mánadih cádahnit, yad biícdih āpī jumna caá.

8 Queét chénewā jumna yuhna, biíc bácah panihñit caá ĩ jumap.*

9 Pánihna, Dios queétdih biíc bácah panihñit ā chājachah, queétjeh míc cádahcat caá náahap, Jesús queétdih āt niijíp wut jī.

10 Páant ā niiját túttimah, muáboó jumna, páant ā naáwátjidih ā bohénit caandíh ĩt wáub joyóp wut jī.

11 Páant ĩ wáub joyóchah, nin pah queétdih āt niij jepahap wut jī:

—Ded ājeéh bólidih yohnit, biíh wílidih jwáub áa jumna, ā yohnidih yeejép ā chājna caá.

12 Yad wilibut newédih yohnit, biíhdih jwáub áa jumna, mi yohnidih yeejép mi chājna caá, Jesús āt niijíp wut jī.*

Jesús wébít dih ā wáubát

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

13 Cāacwā ĩ wehdih ā teo jáha wáubát pínah niijná, Jesús pebhna ĩ mána ĩt wáub juibínap wut yuh jī. Obohjeéhtih, ā bohénitboó queétdih ennit, ĩt jípónih jūihñap wut jī.

14 Páant ĩ jūihñachah ennit, Jesús íjnit, ā bohénitboodíh nin pah āt niij jūihñap wut jī:

—Wébít wā pebh ĩ jūáwá naáh. ‘Ñi bejca bojoó’, queétdih ñi niijcá bojoó. ‘Dios wā maáh caá’, niijnít, queét wébít caá túi jenah joinít ĩ jumap.

15 Dios ā maáh jumapna waadnítboó nit wébít ĩ jenah joyát pah jenah joinít ĩ jumna caá. Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Nitbit Diosdih ĩ náahat pah yeéb ñi náahcan, Dios pebhna ñi jéih bejcan niít, āt niijíp wut jī.*

16 Páant niij péanit, wébít dih wáub teo jáhanit, nin pah Diosdih āt niij wáub wut jī: “Nitbitdih ma túi teo wáacá, Paá”, āt niijíp wut jī.

Dawá bií déedih bíbohni Jesús dih ā wáub joyát

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

17 Jesús wā namádih ĩ bejchah, biíc newé ñáo ñah bej, Jesús pebh bódiha caj yoh ñajnit, caandíh wēina, nin pah āt niij wáub joyóp wut jī:

—¿Tái Bohení, páantjeh Diosjeéh jumíhna, ded pah tigaá wā chājbi? āt niijíp wut jī.

18 —¿Dépanih tigaá ‘Táini’, weemdíh ma niij? Diosjeh caá táini.

19 Dios ā wutatdih ma jéihna caá. ‘Cāacdh ma mao yohca bojoó.* Ma

* 10:4 Dt 24.1-4; Mt 5.31 * 10:6 Gn 1.27; 5.2 * 10:8 Gn 2.24 * 10:12 Mt 5.32; 1Co 7.10-11 * 10:15 Mt 18.3 * 10:19 Ex 20.13; Dt 5.17 * 10:19 Ex 20.14; Dt 5.18 * 10:19 Ex 20.15; Dt 5.19 * 10:19 Ex 20.16; Dt 5.20

áa nihcannihjĩh ma yéej chãjca bojoó. *Ma numcá bojoó. *Ma yeeca bojoó. *Bitadih yee naóhnit, ñih bií déedih ma ubca bojoó. Ma mánadih táinijeh ma chãjaáp', *Dios ã niijíp jĩ. Caán ã wutadidih jepahat caá náahap, Jesús caandih át niijíp wut jĩ.

20 —Bohéní, wébít jumna, wã yap yohcatji pah, buubut biíc yoobó wã yap yohcan caá, Jesúsdiñ át niijíp wut jĩ.

21 Páant ã niijíchah joí, en jãhanit, Jesús caandih át oyop wut jĩ.

—Diosjeéh ma táí jumat pínah, bainí caá meemdih ã judhdup. Nihat míih bií déedih jíib chãjadih ma bejeé. Pánih jíib chãjnit, caán jíibdiñ moh yéejnitdiñ ma wãhúú. Páant ma wãhuchah, nin baácboó ma bíbohatji chah táini míih pínah Dios pebhboó ã jumbipna caá. Wã niiját pah chãj péa, wãjeéh ma pée jãúwá, Jesús át niijíp wut yah jĩ.

22 Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joiná yahna, caánboó dawá bií déedih bíbohni jumna, ãih bií déedih jíib chãj wãhíhcan, búdí át jĩgahap wut jĩ. Pánih jĩgahnit, jepahcanjeh, át jwúub bejep wut jĩ.

23 Páant ã jwúub bejehchah, ã bohénitdiñ tac púud ennit, nin pah Jesús queétdih át niijíp wut jĩ:

—¡Dawá bií dée bíbohniñ Dios ã maáh jumapna ã waadát ã buona caá! át niijíp wut jĩ.

24 Páant ã niijíchah joinít, queétdih át joí wáhi bejep wut jĩ. Páant ã wáhi bejehchah ennit, queétdih Jesús nin pah át jwúub niij naáwáp wut jĩ:

—Némewáá, det Diosdiñ táí jenah joicán, 'Nihat wíih bií déejĩh wã táí yapbipna caá', niij jenah joinít, Dios ã maáh jumapna ã jéih waadcán caá.

25 Camelloboó awí íitbitdiñ ã yabac bejihichah nihna, áta buo tagaá. Pánihat pah, dawá bií dée bíbohniñ Dios ã maáh jumapboó ã waadíhichah yahna, búdí ã buona caá, át niijíp wut jĩ.*

26 Páant ã niijíchah joinít, chah wáhi bejna, queétdih nin pah ít míic niijíp wut jĩ:

—Páant ã niijíchah bácah, Dios ã jumapboó ded ã jéih waadcán niit, ít niijíp wut jĩ.

27 —Cãacwã ded pah ã jenah joyátjĩhjih ã táí chãjĩhna yahna, Dios pebhboó ã jéih bejcan niit. Diosjeh iiguipna bejnit déedih ã táí ubna caá. Caanjéh tigaá nihatdiñ jéih beedáni. Dedé jéihcat pínah caandih ã wihcan caá, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

28 —Maá, weemdih ma joi jwáhuú. Majeéh péeat túut niijná, jwiitboó nihatdiñ jwí cádahap jĩ, Pedroboó át niijíp wut jĩ.

29-30 —Yoobópdiñ yeebdih wã naóhna caá. Det wíih táini doonádiñ jepahnit, wã weñat pínahdiñ chãjat túut niijná, nihat ñih bií déedih cádahnit, páant ã chãjat jíib búdí táinidih ã bíbohbiñna caá. Ñih maunádiñ, ã úudwádiñ, ã mánadiñ, ã weha mána yaádhdiñ, ã wehdiñ, ã wápchidih yah buca cádahnit jumna, nin baácboó jum jwuhna, chah dawá ã bíbohbiñna caá. Obohjeéhtih, pánih táini jumna yahna, yeejébut ã yapbipna caá. Túttimah bóo láabut páantjeh Dios biícdiñ ã jumbipna caá.

31 Obohjeéhtih, nin baácboó jum jwuhnit, dawá cãacwã búdí bií dée bíbohniñti, Dios pebhboó moh yéejnit ã jumbipna caá. Pánihna, nin baácboó dawá moh yéejnitji jeáboó maáta ã jumbipna caá, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.*

Jesús ã wunat pínahdiñ ã jwúub naáwát

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

32 Túttimah, Jesús Jerusalén tútchina ã bohénitdiñ át numah aab béjep wut jĩ. Caán tútchina ã numah bejehchah ennit, ã bohénitboó ít wáhi bejep wut jĩ. Bitá íjeéh péenitbut búdí ít úumap wut jĩ. Pánihna, Jesús doce ã bohénitdiñjih bitadiñ yuúpbit numah bejnit, ded pah cãacwã caandih ã

* 10:19 Ex 20.12; Dt 5.16 * 10:25 Pr 11.28 * 10:31 Mt 20.16; Lc 13.30

chājat pínahdih queétdih át jwáub naáwáp wut jĩ:

33 “Jerusalén tátchina aab béjna caá jwĩ chājav. Caanná jwĩ juibíat túttimah, weém, nihat cāacwā úud jeñédih caanjĩh moón ĩ teobipna caá. Pánih teonit, sacerdotewā ĩ maáta, Moisés ā wutatjidih bohénit biícđih ĩ wāhbirna caá. Pánih wāhñit, judíowā nihcannitboodih ĩ jwáub wāh yapabipna caá, weemđih ĩ mao yohat pínah niijná.

34 Páant ĩ mao yohat tútuchah, queétdih deoh naóh, mao mácjĩh coí jāhanit, weemđih ĩ pāibipna caá. Páant ĩ chājav túttimah, weemđih ĩ mao yohbirna yah caá. Obohjeéhtih, páant ĩ mao yohochah yuhna, biíc peihcanni yeó jáap túttimah, wā jwáub boo pad jūóhbirna caá, páant muntih”, át niijíp wut jĩ.

Santiago, Juanjĩh Jesúsdih ĩ wábh joyát

(Mt 20.20-28)

35 Páant Jesús queétdih ā niij naóh péanachah, Zebedeo weh Santiago, Juanjĩh Jesús pebhna juibínit, caandih nin pah ĩt niijíp wut jĩ:

–Bohéní, jwĩ niiját pah jwiítđih ma chāj wāhúá, ĩt niijíp wut jĩ.

36 –¿Ded pah wā chājav tigaá yeéb ĩ náah? Jesús queétdih át niij wábh joyóp wut jĩ.

37 –Nihat cāacwā ĩ maáh waadná, meém biícđih jwiítđihbat ma chúdat tútú, majeéh maáta jwĩ jumat pínah niijná. Weemđih ma jéihyepmant bóo bawámant chúdat tút, wā úudboodih wáyámant bóo bawámant ma chúdat tútú, Jesúsdih át niijíp wut jĩ.

38 –Ded pah yeéb yeejép ĩi yapat pínahdih jéihcan yuhna, páant weemđih ĩi niij wábhna caá. ¿Buu weém yeejép wā yapat pínahdih biíc yoobó yeebbát yeejép yapnit, ĩi jéih buujámi naniít? queétdih át niij wábh joyóp wut jĩ.*

39 –Biíc yoobó yapna yuhna, jwiítboó jwĩ jéih buujámi nacaá, ĩt niij jepahap wut jĩ.

–Weém yeejép wā yapat pahjeh yeebbát yeejép ĩi yapbipna caá.

40 Obohjeéhtih, pánih yapnit pínah ĩi jumuchah yuhna, wājeéh chúdnit pínahdih wā jéih níocan caá. Caandih wā ípboó átát amoh jwej péa tagaá. Pánihna, caán ā níonitjeh wā jéihyepmant bóo bawámant, wáyámant bóo bawámantbat ĩ chúdbipna caá, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

41 Santiago Juanjĩh ĩ wábjtidih joinít, bita ā bohénitboó queétdih ĩt íjip wut jĩ.

42 Páant ĩ íjichah ennit, nihat queétdih bid bojnit, Jesús nin pah át niij naáwáp wut jĩ:

–Diosdih jéihcannit maátaboó ĩih cāacwāđih wutna, nihat jéihñit dée pah queétdih ípĩ wēp wutna caá.

43 Yeéboó páant ĩi jumca bojoó. Obohjeéhtih, ĩijeéh jumni ded maáh jumíhna, nihat ájeéh moondih teo wāhni panihni jumat caá náahap.*

44 Ded nihatdih wutíhna, bitadih teo wāhni ā jumna náah.*

45 Weembát oboh jumni panihni wā jumna caá. Pánih jumna, weém nihat cāacwā úud jeñé jumna yuhna, nin baácboó jūóhna, cāacwā weemđih ĩ teo wāhatdih wā bidcan caá. Pánih bidcan, queétdih teo wáacadih wā jūúwáp be. Dawá ĩ yéejat jíib iiguípna bejnit déejidih táí ubat tút niijná, queétdih wun wāhúđih wā jūúwáp be, Jesús át niijíp wut jĩ.*

Jéih encanni Bartimeodih Jesús ā booaat

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

46 Túttimah, Jesús ā bohénit biícđih Jericó tátchiboó ĩt juibínap wut jĩ. Juibínit, ĩ waad yábac bejchah, queétdih dawá ĩt péenap wut jĩ. Páant ĩ yabac bejchah, jéih encanni, Bartimeo wut jumni, namá jwéejdih dinero wábh chúdna át chājav wut jĩ. Caán Timeo ā wáuh wut jĩ.

* 10:38 Lc 12.50 * 10:43 Lc 22.25-26 * 10:44 Mt 23.11; Mr 9.35; Lc 22.26 * 10:45 Lc 22.27; Jn 13.12-15

47 Pánih chúdnit, Jesús wā ī yap bejechah joinít, Bartimeo nin pah át niíj ej jwíhip wut jĩ:

—Jesús, David juma, Dios ā wahní, weemdíh ma jĩgah en teo wáacá! át niíj ejep wut jĩ.

48 Obohjeéhtih, páant ā niíj ejechah joinít, cāacwā caandíh ít jūihñap wut jĩ:

—Pánih ejcan, ma laihca bojoó, ít niijíp wut yah jĩ.

Obohjeéhtih, páant ī niíj jūihñachah yahna, Bartimeoboó chah wēpép át ejep wut jĩ.

—David juma, Dios ā wahní, weemdíh ma jĩgah en teo wáacá! át niijíp wut jĩ.

49 Bartimeo páant ā niíj ejechah joinít, bejna yahna, chāonít, nin pah Jesús át niijíp wut jĩ:

—Caán ā jūúwá naáh, át niijíp wut jĩ.

—Ma weñeé. Ma ñah ñuhwú. Meemdíh 'Jūúwá', ā niijná caá, caandíh ít niijíp wut jĩ.

50 Páant ī niijíchah joinít, āih jih bóo yégueh chóodih ub yoh jéena, ñah ñahnit, Bartimeo Jesús pebhna át bejep wut jĩ.

51 Páant ā pebhna juibínachah, Jesús caandíh nin pah át niíj úbh joyóp wut jĩ:

—¿Dedé dée tigaá meemdíh wā chājbi? át niijíp wut jĩ.

—Bohéní, búdí wā eníhna caá, át niíj jepahap wut jĩ.

52 —Ma bejeé. Weemdíh ma táí jenah joyát jib enni ma jumna caá, Bartimeodih át niijíp wut jĩ.

Jesús páant ā niijíchahjeh, Bartimeo át jéih enep wut jĩ, buca. Pánih ennit, Jesús ā bejechah, Bartimeobut ājeéh át bejep wut jĩ.

11

Jesús wā Jerusalénna ī waadát
(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

1 Jericó tátchimant bejnit, Jesús ā bohénit biícđih Jerusalén tátchina ít bejep wut jĩ. Caán tátchidih ī juibíat

pínah jātih, Betfagé tátchibit, Betania tátchibitbut pehbbit ít juibínap wut jĩ. Olivo dah jeé pújdih bóo tátchina wut jĩ. Caánboó juibínit, chénewā ā bohénitdih caán bainí tátchina Jesús át wahap wut jĩ.

2 —Con pehbbit bóo tátchibitna ñi bejeé. Caanná juibínit, chéoni burro wáúhdih ñi enbipna caá. Cāacđih dwo jwáhcanni caá. Caandíh ñi wataáp. Watnit, ñi ub jūúwá.

3 Bitá ñi watatdih ennit, '¿Dépanih tigaá caandíh ñi wat?' ī niijíchah, 'Jwí Maáh caandíh ā ub jwahat tútup be. Ā náahatdih chāj péa, ā jwáubabipna caá', queéđdih ñi niijí, Jesús át niijíp wut jĩ.

4 Jesús páant ā niijíchah joinít, ít bejep wut jĩ. Juibínit, jēc pebh chéoni, namáboó ñahni, burro wáúhdih ít enep wut jĩ. Ennit, caandíh ít watap wut jĩ.

5 Caan pébh en ñahnit, nin pah ít niijíp wut jĩ:

—¿Dépanih tigaá caandíh ñi wat? ít niijíp wut jĩ.

6 Páant ī niíj úbh joyóchah joinít, Jesús ā niijátji pah queéđdih ít jepahap wut jĩ.

—Páant ta tigaá. Ñi ub bej jwahwá, ít niijíp wut jĩ. Páant ī niijíchah joinít, Jesús ā páñapboó ít ub bejep wut jĩ.

7 Pánih ub juibínit, ñih jih bóo yégueh chóodih too dagnit, burrodih ít cáagap wut jĩ. Cáag péanachah, burrodih púh laabnit, yéguehjih Jesús át chúdup wut jĩ. Pánih chúdnit, Jesús wā Jerusalén tátchina ít bejep wut jĩ.

8 Dawá cāacwā ñih jih bóo yégueh chóodih namáboó ít jwej waáwáp wut jĩ. Bitabut tátchi jwējdih ī bóodniji táam núonadih ub júóhnit, namáboó ít jwej waáwáp wut jĩ. Ñih yégueh, táam núonadibut namáboó jwej waóhna, Jesús ī maáh pínah ā jumatdih júatna ít chājap wut jĩ.

9 Páant Jesús wā ī bejechah, ā waáwápmant, ā méimant péenitbut nin pah ít niíj ejep wut jĩ:

* 11:9 Sal 118.25-26

—¡Diosdih jwĩ wēi naóh jĩh! ¡Hosana, nin Dios ã wahni jwiít judíowãdih teo wáacni pínah ã túi jumã naáh!*

¹⁰ Jwĩ nwo David ã maáh jumãtji pah nin jũóhni ã jwúub maáh jambipna caá. ¡Túina caá ã maáh jumãt pínah! ¡Túina caá, Paá! ¡Meém caá mat wãhap! niijná ã chãjap wut jĩ.

¹¹ Pánih bejna, Jesús wã Jerusalén tãtchina juibínit, Dioih mũuná ã waad béjep wut jĩ. Pánih waad béjnit, Jesús niहतdih ãt táoh en jibip wut jĩ. Táoh en péanit, tão ñáh jũúwáchah, Betania tãtchina Jesús doce ã bohénit biícđih ãwudih ãt jwúub bejep wut jĩ.

Jesús higuera nahdih ã wunat tútat
(Mt 21.18-19)

¹² Túttimah bóo yeó jáapđih queét Betania tãtchidih ãonitji Jerusalén tãtchina ãt jwúub bejep wut jĩ. Pánih bejnit, mũugúp wunna, higuera túi wawá jumni nahdih yũp en bojnit, Jesús ãih quehedih bididih ãt bejep wut jĩ.

¹³ Obohjeéhtih, túini wawá jumna yũhna, quehcat láa ã jumuchah, ãih quehe ãt wihcap wut jĩ.

¹⁴ Pánihna, ã quehcatdih enna, nin pah Jesús caan náhdih ãt niijíp wut jĩ:

—¡Ma quehcah, cãacwã míih quehedih ã jwúub jeémpan niít! ãt niijíp wut jĩ.

Caan náhdih páant ã niijíchah, ã bohénit ãt joyóp wut jĩ.

Jíib chãjnitdih Dioih mũumánt Jesús ã jũih ñũn bácaat
(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Páant niij péanit, Jerusalén tãtchina ãt bejep wut jĩ. Caanná juibínit, Dioih mũú jóocmant bóo jũúhdih ãt jwúub waad béjep wut jĩ. Pánih waad béjnit, bií dée jíib chãjnitdih Jesús ãt jũih ñũn bácanap wut jĩ. Dinero túat mũumníit cãacwãih cáagat naanádih, jopwãdih jíib chãjnitih chũdat naanádihbut ãt ãb yoh áacanap wut jĩ.

* 11:17 Is 56.7 * 11:17 Jer 7.11

¹⁶ Pánihna, bií déedih jípónih ãb yabac bejnitdih Jesús ãt jũih jwúuba bojop wut jĩ.

¹⁷ Pánih jũih baca péanit, caánboó jumnitdih Jesús nin pah ãt niij bohénap wut jĩ:

—Dios naáwãtđih naóh yapani jon jãtđih nin pah ãt niij daacáp tajĩ: ‘ “Wũih mũú niहत baácmant moón weemđih úbát pínah mũú caá”, Dios ã niijíp be’, ãt niij daacáp tajĩ.* Obohjeéhtih, cãacwã Diosdih úbúđđih ã jũyúchah yũhna, yeéboó queéđđih yeenit mũumná caá ñi chãjap. Pánih chãjnit, Dioih mũudih yéejana, mũumníit ã jumãt pínah mũú chãjna caá ñi chãjap,* Jesús queéđđih ãt niijíp wut jĩ.

¹⁸ Páant Jesús ã niij bohéãtđih joinít, dawá cãacwã búdí ãt joí wáhi bejep wut jĩ. ã joí wáhi bejatđih jéihnit, sacerdotewã ã maáta, Moisés ã wutãtjidih bohénitbut cãacwãboó queéđđih cáđãhnit, Jesúsboodih ã jwúub péeat pínãhdih ãt úmãp wut jĩ. Jesús Dioih mũudih páant ã niijíchah joinít, caandih úmna, nin pah ãt míic niijíp wut jĩ: “¿Ded pah tigaá caandih jwĩ jéih mao yohbi?” ãt niijíp wut jĩ.

¹⁹ Tão ñáh jũúwáchah, Jesús wã Jerusalén tãtchimant ãt jwúub bac bejep wut jĩ, páant mũntih.

Higuera nah ã wunat
(Mt 21.20-22)

²⁰ Túttimah bóo yeó jáap, Jerusalén tãtchina jwúub aab béjna, higuera nahjidih ãt enep wut jĩ. Caan náh ãtãt wunah bejep wut jĩ.

²¹ Caan náh ã wunãtđih ennit, Jesús ã niijãtjidih náhninit, Pedroboó caandih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—¡Bohéní, ma eneé! Higuera nah ma wunãt túatni jáantjeh ãt wunah bejep tagaá, ãt niijíp wut jĩ.

²² —Dios ã wẽpatđih ñi túi jenah joyóo.

²³ Yoobóđđih yeebđđih wã naóhna caá. Diosdih túi jenah joinít, ‘Weém wã úbát pahjeh ã yapbipna caá’, ñi niij jenah joyóchah, ñi niijãt pahjeh

ã yapbipna caá. Dios ã wēpatdih táí jenah joiná, nin jeedíh búdí mājna ñi bejat túutachah, ñi niiját pahjeh ã yapbipna caá.*

24 Nin pah yeebdíh wã jwáub naóhna caá. Diosdih úbhna, 'Wã úbát pahjeh tigaá weemdíh ã wáhp', niij jenah joinít, ñi úbátidih ñi bíbohbiipna caá.

25 Obohjeéhtih, Diosdih ñi úbát pínah jãtih, yeebdíh bita yeejép í chãjatjidih ñi íj yayaá. Páant ñi íj yayáchah ennit, yeebboó ñi yéj chãjatdih jwí íp jeáboó jumnibut ã íj yaibíipna caá.*

26 Obohjeéhtih, yeebdíh yeejép chãjnitdih ñi íj yaicáh ennit, jwí íp jeáboó jumni bíic yoobó ñi yéj chãjatdih ã íj yaicán niit, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

Jesús ã wēpat

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

27 Páant niij béjna, Jerusalénna Jesús wã ít juibínap wut jĩ. Pánih juibínit, Dioíh múú jóocmant bóo juúhdih ít táoh enep wut jĩ, páant muntih. Páant Jesús ã táoh enechah, sacerdotewã í maáta, Moisés ã wutajjidih bohénit, jwiit judíowãdih waóhnt biícidih ã pebh juibínit,

28 nin pah caandíh ít niij úbh joyóp wut jĩ:

—¿Deíh wēpatjĩh tibeé jwíin páant ma chãj? ¿Déhe tibeé meemdíh páant ã wut? ít niijíp wut jĩ.

29 —Yeebdíh caá wã jwíih úbh joibíp. Weemdíh ñi táí jepahachah, weembát ñi úbh joyátidih wã jepahbiipna caá.

30 ¿Juan yeebdíh ã daabánachah, déhe tibeé caandíh át daabáát túutji? yeéb ñi jenah joyóchah. ¿Dios át wutjican taniit? ¿Cãacwãboó niit caandíh ít daabáát túutjip? ñi jenah joyóchah, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

31 Páant ã niijíchah joinít, queétjeh nin pah ít míic niijíp wut jĩ: “¿Ded pah tigaá jwí niij jepahbi? ‘Dios

Juandih át wutap tajĩ’, jwí niijíchah, ‘Páant ã jumuchah yuhna, ¿dépanih tíjĩ caandíh ñi jepahcan?’ jwiitdih ã niij juihbipna caá.

32 Obohjeéhtih, nitboó ‘Juan Dios naáwátidih naóh yapani yoobát ã jumap jĩ’, í niij jenah joiná caá. Páant í niij jenah joyóchah, jwiitboó ‘Cãacwãjeh caandíh ít daabáát túutjip taga’, jwí niij jepahachah, queét jwiitdih í íjbipna caá”, ít míic niijíp wut jĩ. Pánihna, sacerdotewã í maáta, Moisés ã wutajjidih bohénit, jwiit judíowãdih waóhntbut cãacwãdih ít úmup wut jĩ.

33 Pánih úmunit, Jesús dih nin pah ít niij jepahap wut jĩ:

—Juandih daabáát túutnidih jwí jéihcan caá, ít niijíp wut jĩ.

—Caán láa bácah weemdíh wutnidih weembát yeebdíh wã naóhcan niit, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

12

Jiwá iguíhadih yeejép teo wãhnt naáwát

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

1 Páant niij péanit, Jesús nin ã jenah joiní naáwátjĩh cãacwãdih át niij bohénap wut jĩ: “**Biíc newé jiwá iguíhdih ã momop be. Mom péanit, wáihyat júdudih chãj péa, caán iguíhdih í búuh chũñat pínah mũudíhbut ã chãjap be. Pánih chãj péa, jap bóo mũudíhbut ã chãjap be, caán iguíh wáapdih í en dawát pínah niijná. Caandíh chãj péa, bitadih en dawát túutnit, caán bíh baácboó jib jwuhudih ã bejep be.***

2 Túttimah, iguíh ei láa caandíh teo wãhntidih áih iguíh wáapna ã wah bojop yah be, áih iguíh jíbndih ã úbát pínah niijná.

3 Obohjeéhtih, caanná ã juibínachah, iguíhadih en daonítboó caandíh teonit, í maáhdih jíb wahcanjeh, í pui ñũũn yóh jwáuba bojop be.

4 Túttimah, iguíha mínah bíh caandíh teo wãhntidih ã jwáub wahap yah be, páant muntih. Obohjeéhtih, ã

* 11:23 Mt 17.20; 1Co 13.2

* 11:25 Mt 6.14-15

* 12:1 Is 5.1-2

juibínachah, caandíhbut yeejép niijnít, áih wao dáhdih í dúuc mawap be.

⁵ Páant í chājat túttimah, biíhdih ā wah bojochah, wápchi en daonít caandíh í mao yohop be. Dawá bitadihbut ā wahachah, biquínadih mao yohnit, bitadih í yeejép chājap be.

⁶ “Caán iguíha mínahdih ā wūúh, búdí ā oinijeh ā júdhup be. Pánihna, ā wūúh ā oinidih ā wahap be, bũca. Pánih wahnit, nin pah ā niij jenah joyóp yuh be: ‘Wā wūúhboodíh í tui chājbipna caá’, ā niijíp be.

⁷ Obohjeéhtih, wápchi en daonítboó queétjeh nin pah í míic niij wéhenap be: ‘Nin wápchi mínah wūúh caá. Caandíh jwí mao yoh jíih, behe ā wunat túttimah, nin jwíih wáap ā jummat pínah niijná’, queétjeh í míic niijíp yuh be.

⁸ Páant niijná, caandíh mao yohnit, wápchi jwéejboó áih bácahjidih í yohop be.

⁹ “¿Wápchi mínah jwúub jaibínit, ded pah tigaá caán wápchidih en daonít dih ā chājbi? Nin pah queétdih ā chājbipna caá: Queétdih mao yohnit, bitaboodíh caán wápchidih ā en dawát túutbipna caá.

¹⁰⁻¹¹ ¿Dios naáwátdih naóh yapani ā daacátjidih yeéb ñi bohécannit jíí? Nin pah át niij daacáp tají:

‘Múu teonit túini jee dáhnadih ñíonit, í náahcanni dahdih í yohop yuh be. Obohjeéhtih, caán í yohni dahdihjeh tigaá Dios ā ñíwip. Caandíh ñíonit, áih múu pánihnidih chājna, choójboó caán dáhdih ā jwíih jwejep be, caán múudíh túi jenah enat túut niijná. Caán jee pánihni Dios ā wahni pínah Cristo tigaá. Páant ā chājachah ennit, jwiitboó caandíh búdí jwí wēina caá’, át niij daacáp tají” (Sal 118.22-23)

Jesús queétdih át niijíp wut jí.

¹² Páant ā niijíchah joinít, sacerdotewā í maáta, Moisés ā wutatjidih bohénit, jwiit júdíowā jwí maáta biíc dih nin pah ít niij jenah joyóp wut jí: “Jesús iguíhadih en daonít

naáwátjíh jwiitdih jáihna caá ā chājap”, ít niijíp wut jí. Páant niij jenah joinít, Jesús dih ít tewíhip wut yuh jí. Obohjeéhtih, cáacwā dih úumnit, caandíh teocanjeh, ít bejep wut jí.

Romano maáta í wúubát túutni dinero júdu

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Pánih bejnitji fariseowā í maátaboó biquína íjeéh moondíh Herodesjeéh moondíhbut, Jesús pebhna wahna, caandíh ít wúubh joyát túutap wut jí, Jesús mácah ā jepahachah, caandíh naóh yacat túut niijná.

¹⁴ Pánihna, Jesús pebhna jaibínit, queét yeenitboó caandíh nin pah ít niij wúubh joyóp wut yuh jí:

—Bohéní, yeecanni jumna, Dios ded pah jwiitdih ā chājat túutatdih yoobóp dih ma bohéatdih jwí jéihna caá. Ded pah cáacwā í niijíchah, maáta í jumuchah yuhna, úumcanjeh yoobóp dih mapí naóhna caá. Páant yoobóp dih naóhni jumna, nin jwí wúubh joyát dih ma jepahaá: ¿Roma baác dih moón í maáh César ā wúubát túutni núodih caandíh jwí wúuhuchah, ā túi níit? ít niijíp wut jí.

¹⁵ Páant í niij wúubh joyóchah, í yeeatdih jéihnit, nin pah Jesús queétdih át niij jepahap wut jí:

—Yeéb yeenit, ¿dépanih tigaá weemdíh mácah ñi jepahat túut? Ñi bíbohni dinero júdu dih weemdíh ñi wúuhú, wā en jwuhat pínah niijná, át niijíp wut jí.

¹⁶ Páant ā niijíchah joinít, caandíh biíc júdu ít wúuhap wut jí. Páant í wúuhuchah, caán júdu dih ennit,

—¿Nin júduboó deíh móot, deíh wūt tigaá ā jum? queétdih át niijíp wut jí.

—Cesaríh móot, áih wútbut ā jumna caá, ít niij jepahap wut jí.

¹⁷ —Caán láa bácah nin júdu Cesaríh pínah caá. Pánihna, áih pínah ā jumuchah, caandíh wúuhat caá náahap. Obohjeéhtih, Dioíh pínah mácah ā jumuchah, Diosboodíh ñi wúuhú, Jesús queétdih át niijíp wut jí.

Páant ã niij jepahachah, ït joí wáhi bejep wut jĩ.

*Cãacwã ï jwúub boo pud jũúwát
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)*

18 Páant queédih ã jepahat túttimah, biquína saduceowã jwuh Jesús pebh ït jwibínap wut jĩ. Queét saduceowã “Cãacwã wunna, ï jwúub boo pud jũóhcan niít”, niijnít ï jamap jĩ.*

19 Páant niij jenah joinít, nin pah Jesúsdiht ït niijíp wut jĩ:

—Bohéní, nin pah Moisésji ãt niij bohénap tajĩ: ‘Weép jeñé weh wihcanjeh ã wunuchah, ã úudboó weép jeñé áajidih jwúub áa jumat náahap. Pánihna, ã úudboó áa wih jwuhcanni ã jamuchah, éemp wunnihdih ã bíboho naáh, ã úud jeñé báadhda weh pah ï weh jumat pínah niijná’, Moisésji ãt niij daacáp tajĩ.*

20 Biíc weh sietewã ï jamap be. Weép jeñéboó áa jam, weh wihcanjeh ã wunap be.

21 ã úudboó weép jeñé áajidih ã jwúub áa jamap yuh be. Páant áa jumat túttimah, weép jeñé pahjeh mantih, weh wihcanjeh caanbút ã wunap be. Túttimah bóobat weép jeñé áajidih jwúub áa jamna yuhna, caanbút weh wihcanjeh ã wunap be.

22 Páant míicjeh queét niht ï buúd beedép be. Páant mi weha mána ï wun beedát túttimah, ï áajibat mi wunap be.

23 Pánihna, queét niht siete ï áaji, niht ï jwúub boo pud jũúwáchah, ¿ded áa tigaá mi jumbi? Jesúsdiht ït niij úubh joyóp wut jĩ.

24 Páant ï niijíchah joinít, Jesús queédih nin pah ãt niij jepahap wut jĩ:

—Dios naáwátdih jéihcan, ã wēpatdihbut jéihcan, yeéboó yoobópdih jenah joicánnit caá.

25 Wunnitji ï jwúub boo pud jũúwát túttimah, jeáboó jamna, ángelwã pah áa wihcannit ï jumbipna caá.

26 Obohjeéhtih, wunnitji ï boo pud jũúwát pínahdih yeéb ñi jéihyatdih náah yacna, nin pah wã naóhna caá: Moisésji iigní chálihdih ã enatjidih nin pah ãt niij daacáp tajĩ: ‘Dios nin pah weemdih ã niijíp jĩ: “Weém Abraham, Isaac, Jacob ï Maáh caá”, ã niijíp jĩ’, Moisés ãt niij daacáp tajĩ.*

27 ï wunat túttimah yuhna, ‘Í Maáh caá’, Dios ãt niijíp wut jĩ. ‘Í Maáh caá’, ã niijátjidih joinít, báadhniht ï jamatdih jwí jéihna caá. ¡Dios báadhnihtdihjeh maáh ã jamna caá! Pánihna, ‘Wunnitji ï jwúub boo pud jũóhcan niít’, niij jenah joiná, yoobópdih ñi jenah joicán caá, ãt niijíp wut jĩ.

*Chah jenah joyát wutat
(Mt 22.34-40)*

28 Moisés ã wutatjidih bohénitjeéh jamni Jesús wã pebh jwibínit, ï míic wéhenachah, ãt joyóp wut jĩ. Jesús ã táu jepahachah joinít, nin pah caandih ãt niijíp wut jĩ:

—¿Dios jwiútdih ã wutat deddih tigaá chah jenah joyát náah? ãt niijíp wut jĩ.

29 —Nin wutat caá chah ã jamap: ‘Yeéb judíowã nindih ñi joyoó: Dios ñi Maáh, biícjeh tigaá ã jamap.

30 Páant ã jamuchah, chah jenah joí, táu jepahniht, wéinit, caandih búdí ñi oyoó’, Moisés ãt niij daacáp tajĩ.*

31 Caán wutat namp, nin biíh wutat ã jamna caá. ‘Meemjéh ma míic oyat pah mantih, bitadihbut búdí ma oyoó’, ãt niij daacáp tajĩ.* Caán chéne wutatna niht biíh wutatnadih chah jenah joyát pínah ã jamna caá, Jesús caandih ãt niijíp wut jĩ.

32 —Páant tigaá Bohéní. Yoobópdih tigaá ma niijíp. Dios biícjeh tigaá báadhni. Biíh wihcan caá.*

33 Páant ã jamuchah, caandih chah jenah joí, táu jepahniht, wéinit, oyat caá jwiútdih náahap. Jwí míic oyat pahjeh bitadihbut oyat caá náahap. Nuñúpdih mao cáonit, Diosdih jwí weñechah, ã táina caá. Páant ã túyachah yuhna, Diosdih, cãacwãdihbut jwí oyat caá chah

* 12:18 Hch 23.8 * 12:19 Dt 25.5 * 12:26 Ex 3.6 * 12:30 Dt 6.4-5 * 12:31 Lv 19.18b * 12:32 Dt 4.35

ã náahap. Meém páant ma niiját yoobópdih tigaá, Jesúsdih át niijíp wut jĩ.*

³⁴ —Dios ma maáh ã jumat pínah bainí caá meemdíh ã jũhdũp, Moisés ã wutattjidih bohénidih Jesús át niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joí úamnit, bita ít uúbh joicáp wut jĩ.*

*¿Cristo déhe ã jũima tigaá?
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)*

³⁵ Dioíh mũudíh waadnít, Jesús nin pah át niij bohénap wut jĩ:

—‘Dios ã wahni pínah Cristo David jũima ã jũmbipna caá’, Moisésji ã wutattjidih bohénit ã niij naóhna caá. ¿Páant niij naóhna, ded pah niij bohé tigaá ã chãj?

³⁶ Davidjijeh Túini Espíritu ã wutũchah, nin pah át niij daacáp tajĩ: ‘Diosboó wã Maáhdih nin pah ã niijná caá: “Wã jéihyepmant bóo bũwámant ma chúudá. Pánih chúudnit, nihatdih ma wutũchah, meemdíh en jũihnitdih wã yap yohat túutbipna caá”, ã niijná caá’, Davidji át niij daacáp tajĩ. (Sal 110.1)

³⁷ Páant niij daácnit, Davidji Cristodih ‘Maá’, át niijíp wut jĩ. Páant ã niijíchah yũhna, ¿ded pah tigaá Cristo David jũima át jũmji? Jesús queétdih át niij uúbh joyóp wut jĩ.

Páant ã niij bohénachah, dawá caandíh ít túi wēi joyóp wut jĩ.

*Moisés ã wutattjidih bohénit ã táicat
(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)*

³⁸ Páant niij péanit, Jesús nin pah queétdih át jwúub niij naóh bohénap wut jĩ: “Moisés ã wutattjidih bohénit ã yéj chãjatdih ñi túi eneé. Páant queét ã chãjat pah ñi chãjca bojoó. Queét maátni yégueh túini chóo dũonít, cãacwã ã enepdih ãpĩ táoh jib bejna caá. Bíi dée jíib chãjapboó bita queétdih túi wēi jwãáh uúbatdih ãpĩ náahna caá.

³⁹ Jwiít judíowã jwĩ bohéat mũudíh waáwápboó ãpĩ chúudna caá, nihat

queétdih ã túi wēi enat pínah niijná. Nũmah jeémépboobát bejnit, waáwápboó míicjeh chúudna, ãpĩ wēina caá.

⁴⁰ Obohjeéhtih, queét éemp wũnnit yaádih mũunádih ãpĩ dúuc wáina caá. Páant queét yaáhdih dúuc wáina yũhna, cãacwã ã enepdih Diosdih maatápdih ãpĩ uúbhna caá, queétdih ã wēi enat pínah niijná. Páant ã chãjat jíib Dios queétdih búdí ã peéh chãjbiipna caá”, Jesús át niijíp wut jĩ.

*Éemp wũnnih Diosdih mi wũhat
(Lc 21.1-4)*

⁴¹ Judíowã ã wũhni dinero ámohat pah pebh Jesús át chúudũp wut jĩ. Pánih chúudna, cãacwã caan páihdih dinero ã yacachah, át enep wut jĩ. Caán dinero Dioíh mũudíh ã ámohochah, ã jíib chãjat pínah át jũmũp wut jĩ. Dawá bíi dée bíbohnit caan páihdih búdí dinero ít yacap wut jĩ.

⁴² Obohjeéhtih, éemp wũnnih moh yéejnihboó caan páih pebh jũibínit, chéne júduna cobrejĩh ã chãjnjidih mít yacap wut jĩ. Caán júduna nũmp bainí jíib jũmni át jũmũp wut jĩ.

⁴³ Caán júdunadih mi yacachah ennit, ã bohénitdih ã pebhna jũúwát túutnit, nin pah Jesús queétdih át niijíp wut jĩ:

—Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Nint éemp wũnnih moh yéejnihboó bita nihát ã wũhat chah mi wũhũp be.

⁴⁴ Bitá dawá bíi dée bíbohnit, búdí ã wũhũchah yũhna, queétboó páantjeh búdí ã bíbohna caá. Obohjeéhtih, nint moh yéejnihboó nihát mi jeémát pínahdih mi jíib chãjat déejibitdih mi wũh beedánap be, át niijíp wut jĩ.

13

*Dioíh mũudíh bita ã yohat pínah
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)*

¹ Páant niij péanit, Dioíh mũumánt ã bac bejchah, bíic ã bohéni nin pah át niijíp wut jĩ:

* 12:33 Os 6.6 * 12:34 Lc 10.25-28

—¡Bohéní, ma eneeé! Nin muú búdei jee dáhnajíh í chājni ζtúini muú nihcan niít? át niijíp wut jī.

2 —Táttimah, jwiít judíowādh eníhcannit jwinít, nin jwí enni búdei muú, nin jee dáhnadihbut, í yoh beedábipna caá. Biíc jee dáh biíh dahjih lajni ā wihcan niít, Jesús caandíh át niijíp wut jī.

Péeni yeó jáap jātíh ded pah ā yapat pínah

(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24)

3 Táttimah, Jesús wā Olivo jeená púuh laab béjnit, Dioíh muú ā tái jíghopboó ít juibínah wut jī. Caanná juibínit, Jesús yuápbit ā chūudachah, Pedro, Santiago, Juan, Andrésjīh ā pebh juibínit, nin pah caandíh ít niijíp wut jī:

4 —Ma naáwá jwiít dih. ζDébólih tigaá meém ma niiját pah ā yapbi? ζPéeni yeó jáap jātíh ded pah tigaá ā jwíh yapachah, jwí enbi? ít niij úabh joyóp wut jī.

5 —Yeéb ñi tái chāja chaáh. Bitā í yeeatdih ñi joicá bojoó.

6 ‘Weém Cristo caá’, niij yeenit, dawá í jūóhbiipna caá. Páant í yeenachah joinít, Diosdih cádahna, túut nuumnít, páant niijnítboodíh dawá í péebipna caá.

7 “Pebhbit jumnit í míic mawatdih, yuáp jumnit í míic mawat doonádhbut ñi joibípna caá. Pánih joiná yuhna, caandíh búdei ñi jenah joicá bojoó. Páant ā yapbipna caá. Obohjeéhtih, páant ā yapachah yuhna, péeni yeó jáap pínah páantjeh ā jadh jwuhbipna caá.

8 Caán láa biíc baác dih moón biíh baác dih moonjīh í míic maobipna caá. Nihat baácboó búdei míic mawat ā jumbipna caá. Dawá pebhboó nuugúp láa, baác méméatbut ā jumbipna caá. Páant ā yapachah yuhna, nin baác dih moón chah yeejép í yapat pínah ā jadh jwuhbipna caá.

9 “Páant ā yapachah ennit, yeebjéh ñi tái chāja chaáh. Bitā yeebdíh teonit, maátadh í wuhachah, jwiít judíowā

jwí míic wáacat muúboó í pūibipna caá. Páant í chājachah, wíhwā ñi jummat jíib, tātchidih moón maátadh, queét chah maátadhbut bita yeebdíh í naóh yacbipna caá, í peéh chājat pínah niijná. Páant queét pebh ñuhnit, wíh táini doonádh queétdih ñi naóhbipna caá.

10 Péeni yeó jáap jātíh táini doonádh nihat baác dih moondíh naóh bohéat caá náahap.

11 Yeebdíh peéh chājat túutni pebhna í ub bejehach, ‘ζCaandíh ded pah wā naóhbi?’ ñi niij jenah joicá bojoó. Caanná ñi jumachahjeh, ñi naáwát pínadh Tái Espírituboó yeebdíh ā jéihyabipna caá. Páant ā niiját dih joinít, ñi naóh yapanaá. Pánih naóhna, ñi jenah joyátjīh ñi niijcán niít.*

12 Caán láa biíc ā úuddih, biíhboó ā úud jeñédih mao yohat túutna, í wuhbipna caá. Í íp ā wehdih, í wehboó í mánadhbut mao yohat túutna, í wuhbipna caá.

13 Pánihna, wíhwā ñi jummat jíib nihat yeebdíh í eníhcan niít. Páant yeejép ñi yapna yuhna, weemdíh ñi cádahcah, péeni yeó jáap dih yeebdíh wā tái ubbipna caá.*

14 “Bitā í pāpnidih Diosdih weñat muú diítboó jwejnit, cāacwā caánboodíh weñat túutna, caán muú ā túyatdih í yéjanachah, ñi enbipna caá. Diosdihjeh cāacwā í úabát muú ā jumachah, caán pāpnidih caánboó jweicat caá náahap. Dios naáwát dih naóh yapani Danielji, caandíh át naóh daacáp tajī.* Caán ā daacátjídih ennit, ñi tái beh joyoó. Caanjīh yeejép í pāpni ā jumachah ennit, Judea baácboó jumnit, jeéboó í jweí púuh laab béje naáh.

15 Caán láa cāacwā tubit yeejép í yapachah, waícanjeh í jweí ñáo púuh laab béje naáh. Ded muú chahmant bóo coahboó jumni dei bejnit, áih bií déedih ubudih waadcánjeh, yoobóp dih ā jweí béje naáh.

16 Wápchiboó jumni áih yéguehnadh

* 13:11 Mt 10.17-20; Lc 12.11-12 * 13:13 Mt 10.22 * 13:14 Dn 9.27; 11.31; 12.11 * 13:16 Lc 17.31

ubudih ã jwúub bejca bojo naáh.*

17 Caán láa wudu jumnit yaádh, ï wehdih túhnitbut ï jweyéchah, queét yaáhdih chah ã buobipna caá.

18 Nin pah Diosdih ñi niij úúbú: ‘Mah noój láa ã jumuchah, páant yeejép ã yapca bojo naáh’, caandih ñi niiji.

19 Caán yeó jáapnadih cãacwã tãbit yeejép ï yapbipna caá. Nin baác dih Dios ã chãjat túttimah, cãacwã yeejép ï yapna yuhna, péeni yeó jáapnadih chah yeejép pohba ï yapbipna caá. Páant yeejép ï yapat túttimah, ï jwúub yeejép yapcan niit.*

20 Tãbit yeejép yapat pínah daocãnni yeó jáapna Dios ã jwe jwuhbipna caá, ã ñionitboó ï jéih buujáát pínah niijná. Páant ã chãjcah nihna, ded ãta buujácan tagaá.

21 “Caán láa det yeebdih ‘Ñi enee. Ninjih caá Cristo ã jumup’, ï niijichah, ‘Conjih caá Cristo ã jumup’, bitabut ï niijichah, ñi joyáh bojó.

22 Caán láa dawá yeenit ï jumbipna caá. ‘Weém Cristo caá’, niij yeenit, ‘Weém Dios naáwãtdih naóh yapani caá’, niij yeenitbut ï jumbipna caá. Cãacwã ï en wãhi bejat pínah niijná, úum náah jumnidih ï chãj júutbipna caá. Páant ï chãjatdih ennit, Dios ã ñionitboó ï yeeatdih joiná, Diosdih cádahnit, queét dihjeh ï péeat pínahdih ï náahbipna caá.

23 Páant ã yapat pínah jãtih, yeebdih wãát naóhna caá, caandih ñi túi jéihyat pínah niijná. Páant wã naáwãtdih náhninit, yeebdih yeenitdih joicát túut niijná, ñi túi chãja chaáh”, Jesús ãt niijíp wut jĩ.

Nihat cãacwã úud jeñé ã jwúub dei jũúwát pínah
(Mt 24.29-35,42,44; Lc 21.25-33)

24 “Caán láa cãacwã yeejép ï yapat túttimah, yeó, widhbut ã túi yeh iigcán niit.*

25 Pánih túut nuumná, jeá ã méménachah, cáiwã ï yúug jéen bejbipna caá.*

26 Páant ã yapachah, weém nihat cãacwã úud jeñé, mah tólihjih wã dei jũóhbipna caá. Búdí wēpatjih, túi yeh iigni wã jwúub dei jũúwãchah, nihat cãacwã weemdih ï enbipna caá.*

27 Pánih dei jũóhna, wĩih ángelwãdih nin baácboó wã wahbipna caá, nihat pehbboó wã ñionitdih ï ub wáacat pínah niijná.

28 “Higuera nah ded pah ã jumatdih ñi jenah joyoó. Caan náh jáap wawá ã jumuchah ennit, jópchi ã jũúwãtdih ñi jéihna caá.

29 Páant ã jumat pah, nihat wã niijátji ã yapachah enna, wã jwúub dei jũúwát pínah bahni ã jedhdãtdihbut ñi jéihbipna caá.

30 Yoobópdih yeebdih wã naóhna caá. Caán láa moón ï wunat pínah jãtih, wã niijátji pah biic yoobó ã yapbipna caá.

31 Nin baác, jeábut ã buudúchah yuhna, wã naáwãtboó ã buudcán niit. Nihat wã niijátji pahjeh wã péabipna caá.

32 “Obohjeéhtih, wã jwúub dei jũóhni pínah yeó jáap, horãdihbut nihat ï jéihcan caá. Cãacwã, ángelwã, weem yuh buca nihat jwĩ jéihcan caá. Wã íp Diosjeh caá caandih ã jéihyep.*

33 “Pánihna, yeebbát caán yeó jáapdih jéihcannit jumna, weemdih túi pãnit jumat túut niijná, jáanit pah Diosdih ñi túi úúbú.

34 Ded pah pãnit ñi jumat pínahdih nin naáwãtjih wã bohébipna caá: Muú mínah yúup ã jib bej jwuhat pahjeh tigaá. ã bejat pínah jãtih, ã pehb moondih áih muudih ã túi en dawát túutap be. Biquínãdih ã tewãtdih ã jwejep be. Jẽcdih warniboodih ã jwúub jũúwát pínahdih ã túi páñat túutap be.*

35 Yeebbát ñi túi jenah joí páñaá. Muú mínah ã jwúub jũúwãchah, queét ï jéihcat pah, weém ñi Maáh wã jwúub

* 13:19 Dn 12.1; Ap 7.14 * 13:24 Is 13.10; Ez 32.7; Jl 2.10,31; 3.15; Ap 6.12 * 13:25 Is 34.14; Jl 2.10; Ap 6.13 * 13:26 Dn 7.13; Ap 1.7 * 13:32 Mt 24.36 * 13:34 Lc 12.36-38

dei jūóhni pínah yeó jáapdih yeebbát ñi jéihcan caá. Cheyeh, chei tac yoób, mujbai eo láa, baabáchah caá wāta dei juyúp tagaá.

³⁶ Páant wā jwúb dei jūwát pínahdih jéihcan, wā wutatdih páantjeh ñi chājaá. Pánih chājnit, báadhajeh wā jwúb dei juyúchah, ñonit pah ñi jamcan niit.

³⁷ Pánihna, yeebdíh wā niiját pah muntih, nihatdihbut naóhna caá wā chājar: jáanit pah, túi teo páinit ñi jamúú!" Jesús queétdih át niijíp wut jī.

14

Sacerdotewā ī maáta, Moisés ā wutatjidih bohénit bícdih Jesúsdi h mawíhat

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Oveja wūhdih jwī jeémát yeó jáap, Pascua ī niijní,* chéne yeó jáap jātíh paacánni pandih jwī jeémát yeó jáapna át jamup wut jī. Sacerdotewā ī maáta, Moisés ā wutatjidih bohénitbut Jesúsdi h mawíhna, caandíh īt tewat tútíhip wut jī. Cāacwā ī encah, caandíh ī tewat pínah niijná, nin pah īt míc niij wéhenap wut jī:

² —Pascua yeó jáapnadih, dawá cāacwā ī jamuchah, Jesúsdi h jwī tewat tútuchah, nihat tūbit īta íj tagaá. Pánih íjnit, jwíitdih īta míc mao tagaá. Pánihna, cāacwā ī encah, jwī tewat tútúp, īt niijíp wut jī.

Yad wili chej jamniijh Jesúsdi h mi puhwat

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Queét Jerusalén tútchiboó ī míc wéheat pónih, Jesúsdi h Betania tútchiboó bácah moópniji Simónih munná jeémpna īt chājar wut jī. Páant ī jeémát pónih, bíic yad wili túi chej jamni quiítdih mit ub waád jūibínap wut jī. Caán alabastro jeejīh ī chājni quiít díitna nardo ī niijní chej jamni yíi át jamup wut jī. Caán yíi búdí jīb jamni át jamup wut jī. Pánihna, caán quiít yapatdih dajnit, Jesúsdi h wao dáhdih mit puhwup wut jī.*

* 14:1 Ex 12.1-27; Dt 16.1-8

* 14:3 Lc 7.37-38

⁴ Páant mi puhwachah ennit, biquína caánboó jamnit īt íjip wut jī. Pánih íjnit, nin pah īt niijíp wut jī:

—¿Dépanih tigaá nint chej jamni yíi búdí jīb jamnidih páant mi puh peét?

⁵ Caandíh mi jīb chāj wūhna, āta túi tagaá. Pánih jīb chājna, bíic jópchi tewat jīb pah bóo mīta jīb tewep tagaá. Caán jībdi h moh yéejnitdih mīta jéih wūh tagaá, īt niijíp wut jī. Páant niijní, queét caántdih īt jūihñap wut jī.

⁶ Páant ī niij jūihñachah joinít, Jesús queétdih nin pah át niij naáwáp wut jī:

—Páant caántdih ñi niijcá bojó. Weemdíh caánt mi túi chājna caá.

⁷ Moh yéejnitboó ñijeéh páantjeh ī jambipna caá. Débólih ñi teo wáaquíhna, queétdih ñi jéih teo wáacna caá. Obohjeéhtih, weémboó ñijeéh nin baácboó bahnibit wā jam jwahbipna caá.*

⁸ Nint mi bíbohat pah bóo weemdíh páant mi chājna caá. Wunniíh bácahjidi h jwīpī puhwat pah, weemdíh chej jamni yíjīh puhna, ī yohat pínahdih mi ámo hna caá.

⁹ Yeebdíh yoobópdih wā naóhna caá. Nihat baácboó wíih túini doonádh naóhna, nint bñ mi chājatjidi hbut ī naóhbipna caá. Páant ī naáwáchah joinít, caántdih dawá ī náhnibipna caá, Jesús át niijíp wut jī.

Jesúsdi h eníhcannitdih ā duó wáyat pínahdih Judas ā naáwát

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Caán láa, Judas Iscariote, Jesús doce ā bohénitjeéh bóo, Jesúsdi h eníhcannit sacerdotewā ī maátadi h ā duó wáyat pínahdih naáwádh át bejep wut jī.

¹¹ Caandíh joinít, maáta īt weñep wut jī. Pánih wēinit,

—Meemdíh dinero jwī wūhbipna caá, queét Judasdi h īt niijíp wut jī. Pánihna, Jesúsdi h eníhcannitdih duó wáyat tút niijná, Judas át jenah joi bídip wut jī.

* 14:7 Dt 15.11

Jesús ã bohénit biíc dih ã péé jeémát
(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26)

12 Paacánni pandih jwĩ jeémát yeó jáapna jwíh waadni yeó jáap, oveja wehdih jwĩ mawat yeó jáap, Jesús ã bohénit caandih nin pah ãt niij úabh joyóp wut jĩ:

—¿Ded mæúdíh tigaá Pascua jeémát dih jwiít dih ma namah jeémpbi? ¿Dedboo tigaá jeémát jwĩ chãjbi? Jesús dih ãt niijíp wut jĩ.

13 Páant ã niijíchah, Jesús chénewã ã bohénit dih wahnit, nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Jerusalén tútchina ñi bejeé. Caanná ñi juibínachah, wáam dahjĩh mah beoni yeebdíh ã jwãáhbipna caá. Caandih péenit, ded mæúdíh ã waadáchah, yeebbát ñi péé waadá.

14 Waadní, caán mæú mínahdih nin pah ñi niij úabh joyoó: “¿Dedboo tigaá wã bohénit biíc dih Pascua jeémát dih wã namah jeémát pínah tólih ã jum?” Bohéni ã niijná be’, ñi niijí mæú mínahdih.

15 Páant ñi niijíchah joinít, nihat jwĩ náahat jum beední búdí chah bóo tólih dih ã jút bipna caá. Caán tólihboó jwĩ jeémát pínahdih ñi chãjaá, ãt niijíp wut jĩ.

16 Páant ã niijíchah joinít, Jerusalén tútchina ãt bejep wut jĩ. Caanná juibínit, nihat Jesús ã niijátji biíc yoobó ãt jwãáap wut jĩ. Queétdih ã jút ni tólih dih waadní, Pascua jeémát pínahdih ãt chãjap wut jĩ. Nihat chãj péenit, Jesús ã pãñapboó ãt jwúub bejep wut jĩ.

17 Tõo ñáh jãúwúchah, Jerusalén tútchina bejnit, Jesús doce ã bohénit biíc dih caán chah bóo tólihna waád juibínit, Pascua jeémát dih queétdih ãt namah jeémép wut jĩ.

18 Páant ã jeémát pónih, Jesús queétdih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Yeebdíh yoobóp dih wã naóhna caá. Weemdíh eníhcannit dih duó wáini pínah ñi cãtíh ã jumna caá. Caánboó wãjeéh jeémpni caá, ãt niijíp wut jĩ.*

19 Páant ã niijíchah joinít, búdí náhni dahwanit, nihat biquínajeh nin pah Jesús dih ãt niij úabh joyóp wut jĩ:

—¿Weém nihcan niít? ãt niijíp wut jĩ.

20 —Biíc ñijeéh jumni, pandih weém biíc dih neéh jeémpni caá.*

21 Páant yeejép wã yapat pínahdih jon jãtíh Dios naáwát dih naóh yapani ãt daacáp tajĩ. Pánihna, weém, nihat cãacwã úud jeñé, caán ã daacátji pah-jeh yeejép wã yapbipna caá. ¡Oboghjeéhtih, weemdíh eníhcannit dih duó wáini yeejép pohba ã yapbipna caá! Caán ã cãac jumcah, chah ãta túi tagaá, Jesús queétdih ãt niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, Jesús dih eníhcannit dih duó wáini pínah ãt bac bejep wut jĩ.

22 ã bac bejat túttimah, queét páantjeh ã jeéméchah, Jesús pandih úbnit, “Nin jeémát ma wãhat túina caá, Paá”, Dios dih niij péenit, ã bohénit dih ãt daj wãhup wut jĩ.

—¡Dáa, ñi jeémé! Nin pan wíh bácah panihni caá, ãt niijíp wut jĩ.

23 Túttimah, jiwá iguúh mac jumni babhbat dahdih úbnit, “Nin babhbat ma wãhatbut túina caá, Paá”, niij péenit, queétdih ãt wãhup wut jĩ. Páant ã wãhuchah, queét nihat ãt babhbat wut jĩ. Páant ã babhbachah, queétdih nin pah ãt jwúub niijíp wut jĩ:

24 —Nin babhbat wíh meép panihni caá. Nin babhbat dih yeebdíh wã wãhat pah, wíh meép dih yohnit, wã wun wãhbipna caá, dawá cãacwã Dios biíc dih ã túi jummat pínah niijná.*

25 Yeebdíh yoobóp dih wã naóhna caá. Nin baácboó jum jwuhna, jiwá iguúh macdih wã jwúub babhcan niít. Túttimah, Dios maáh ã jumapboó wã jwúub babhbipna caá, ãt niijíp wut jĩ.

Pedro ã yeeat pínahdih Jesús ã naáwát

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

26 Pascua jeémát dih jeémp péenit, Dios dih ãt wëi ewep wut jĩ. Pánih eo péa, bac bejnit, Ólivo jeená bejni

* 14:18 Sal 41.9 * 14:20 Sal 41.9 * 14:24 Ex 24.8; Jer 31.31-34; Zac 9.11

namána ã bohénitdih Jesús ãt namah bejep wat jĩ.

²⁷ Pánih bejna, Jesús queétdih nin pah ãt niij naáwáp wat jĩ:

—Yeéb nihat weemdih ñi cádahbipna caá. Jon jãtíh Dios naáwátíh naóh yapani nin pah ãt niij daacáp tajĩ: ‘“Ovejawádih en daonídih wã maobipna caá. Páant wã mawachah, nihat ovejawa ã jweí peét bejbipna nacaá”, Dios ã niijná caá’, naóh yapani ãt niij daacáp tajĩ. *Pánihna, weemdih ñi cádahat pínahdih wã jéihna caá.

²⁸ Obohjeéhtih, weemdih ã mao yohochah yuhna, Dios weemdih ã jwúub booaat túttimah, Galilea baácna yeebdih wã waóh bejpáibipna caá, ãt niijíp wat jĩ.*

²⁹ Páant ã niijíchah joinít, Pedro nin pah ãt niijíp wat yuh jĩ:

—Queét nihat ã cádahachah yuhna, weémboó wã cádahcan niít, ãt niijíp wat jĩ.

³⁰ —Yoobópdih meemdih wã naóhna caá. Búu cheijeh mujbai chéne ã ewat pínah jãtíh biíc peihcanni láa ‘¡Caandih wã jéihcan caá!’ ma niij yeebipna caá, Jesús Pedrodihi ãt niijíp wat jĩ.

³¹ —Majeéh weemdihbut ã mawachah nihna, weémboó ma niiját pah wã niijcán niít, Pedro Jesúsdihi chah ãt jwúub niijíp wat yuh jĩ.

Queét nihatbut biíc yoobó ãt niijíp wat jĩ.

Getsemaní pácahi jumapboó Jesús ã úúbat

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Túttimah, Olivo jeená juibínit, Getsemaní ã niijní pácahi jumapna Jesús wã ãt juibínap wat jĩ.

—Diosdih wã úúbat pónih, ninjĩh ñi chúud páñaá, Jesús ã bohénitdih ãt niijíp wat jĩ.

³³ Páant niij péanit, yúupbit bejnit, Pedro, Santiago, Juandihbut Jesús ãt namah bejep wat jĩ. Pánih bejnit, cáacwádih ã wun wúhat pínahdih búdí jenah joinít, ãt jĩgah jwíhip wat jĩ.

³⁴ —Túbit jĩgahnit, wanni pah caá wã jumap. Pánihna, yeebbát

úocanjeh, ninjĩh ñi úúbh páñaá, queétdih ãt niijíp wat jĩ.

³⁵ Páant niij péanit, chibít yúupbit bej, baácboó páah yoh ñajnit,

³⁶ “Paá, meém nihatdih jéih beedáni caá. Pánih jumna, ¡Weemdih ma wunat tútca bojó! Obohjeéhtih, weém wã wuníhcah yuhna, meémboó páant ma náah yacachah, wã wun wúhbirna caá”, Jesús Diosdih ãt niijíp wat jĩ.

³⁷ Páant niij úúbh péanit, biíc peihcannit ã bohénit ã páñapboó Jesús ãt jwúub bejep wat jĩ. Páant ã jwúub juibí enechah, úona ãt chãjap wat jĩ.

—¿Ma úo niít, Simón? ¿Biíc horabijeh úocanjeh, ma noón páicannit beé?

³⁸ Túi jáanit, yeebdih Diosdih úúbat caá náahap, yéj chãjat jenah joyátíh yap yohat túut niijná. Túi chãjĩhna yuhna, jáacan, úúbhcan, páant ñi jéih búujácan niít, Jesús ãt niijíp wat jĩ.

³⁹ Páant queétdih niij péa, jwúub bejnit, ã jwíh úúbatji pahjeh muntih biíc yoobó ãt jwúub úúbup wat jĩ.

⁴⁰ Pánih úúbh péa, biíc peihcannit páinit pebhboó ã jwúub juibínachah, jwúub úona ãt chãjap wat jĩ. Túbit quíib chei jumachah, ãt jwúub úwup wat jĩ. Jesús queétdih ã wacuchah, tíicna, caandih ãt jéih jepahcap wat jĩ. Túttimah, jwúub úúbdih bejniji, páinit pebhboó Jesús ãt jwúub juibínap wat jĩ.

⁴¹ Biíc peihcanni láa úúbhnit, páinit pebhboó ãt jwúub juibínap wat jĩ.

—¿Yeéb páantjeh úonit, choó niít ñi chãjap? ¡Páant bóojeh tigaá! Butéh yéejnit weemdih tewedih juiná caá ã chãjap.

⁴² Ñi jáa bojó. Chóbe. Weemdih eníhcannitdih dúo wáini ã juiná caá, Jesús queétdih ãt niijíp wat jĩ.

Jesúsdihi eníhcannit caandih ã tewat
(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ Páant Jesús ã niijíchahjeh, ã bohéniji Judas ãt juibínap wat jĩ. Judasjééh dawá ãt juibínap wat jĩ. Íibat naaná, máa quiítnadihbut ãt bíbohup wat jĩ. Sacerdotewá ã maáta, Moisés

* 14:27 Zac 13.7 * 14:28 Mt 28.16

ã wutatjidih bohénit, jwiít judíowãdih waóhñitbut queétdih ít wahap wat jĩ, Jesúsdiñ teonit, ï pebhna ï ub bejat pínah niijná.

44 Jesús pebh ï bejat pínah jãtìh, Judas ãjeéh bejnit pínahdih nin pah átát niij jéihya naáwáp wat jĩ: “Páo tíbdih nomnit, wã úbhñidih ñi teweép. Teonit, ñi cãtíh ñi ub bejeé, ã jweicát pínah niijná”, ãt niijíp wat jĩ.

45 Pánihna, Jesús wã pebhna juibínit, Judas Jesús pebh ãt juibínap wat jĩ.

—¿Ma jam, Bohení? niij úbhñit, Jesúsdiñ páo tíbdih ãt nomop wat jĩ.

46 Páant Judas ã úbúchah ennit, Jesúsdiñ tewedih jüóhñit caandíh ít tewep wat jĩ.

47 Obohjeéhtih, pebhbit ñahni Jesús ã bohéniboó íbat naadíh jwãat wái ubñit, sacerdotewã ï maáhdih teo wãhniíh moli chóodih ãt dáuc bóod yohop wat jĩ.

48 Caandíh tewedih juibínitdih nin pah Jesús ãt niijíp wat jĩ:

—¿Nuumnídih tewat pah íbat naaná, máa quiítnadihñit ubñit, weemdíh tewedih ñi jüóhñit beé?

49 Yeó jáap jumat pah Dioíh muúboó ñijeéh wã jumuchah yuhna, weemdíh ñi teocap be.* Obohjeéhtih, Dios naáwãtdih naóh yapani ã daacátji pahjeh buu weemdíh ã yapa naáh, ãt niijíp wat jĩ.

Pánihna, Jesúsdiñ teonit, ít ub bejep wat jĩ.

50 Páant ï teo bejchah enna, niñat ã bohénit caandíh ít éemp jwei béjep wat jĩ.

51 Obohjeéhtih, weémboó jáap behni, ñoniji wíih ñajapdih bóo chóojíhjuh míic bainit, Jesús wã ï bejat túttimah wã ñuún péenap jĩ. Páant wã ñuún péenachah ennit, Jesúsdiñ teonitboó weemdíhñit ï tewep yuh jĩ.

52 Obohjeéhtih, páant ï tewechah yuhna, caán chóodih cádah yoh bojnit, yégueh wihcannijeh wã ñáo jwei béjep jĩ.

Judíowã ï maáta Jesúsdiñ ï úbh joyát (Mt 26.57-68; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24)

53 Pánih Jesúsdiñ ub bejnit, sacerdotewã ï maáih muúná ít ub waad béjep wat jĩ. Áih muúboó jamni míic wáacat tólihboó caanjéh, bita sacerdotewã ï maáta, jwiít judíowãdih waóhñit, Moisés ã wutatjidih bohénitbut juibínit, Jesúsdiñ naóh yacat túut niijná, queét niñat ít míic wáacap wat jĩ.

54 Obohjeéhtih, Pedroboó Jesúsdiñ yuúpjeh ãt ñuún péenap wat jĩ. Pánih ñuún péenit, sacerdotewã ï maáih muú wáihyat júduboojéh ãt waad juibínap wat jĩ. Pánih waad juibínit, Pedro tuu cáut jwëejdih, muudíh wapnit bíicdih, ãt méé chúudup wat jĩ.

55 Sacerdotewã ï maáta, niñat bita maáta bíicdih wáac juibínit, “Jesús yeejép chãjna beé”, niijnítidih bidna ít chãjap wat jĩ. Jesúsdiñ peéh mawíhna, chénewã bíic yoobó naóhñitdih bidna ít chãjap wat yuh jĩ. Obohjeéhtih, ít bid juicáp wat jĩ.

56 Dawá nih yáanit, mácah míic ít naáwáp wat jĩ.

57 Biquína ñah ñahñit, nin pah ít niij yee naáwáp wat jĩ:

58—Nin pah ã niijíchah, jwí joyóp be: ‘Nin Dioíh muú cáacwã ï chãjniñidih wã yéja beedábipna caá. Bíic peihcanni yeó jáap túttimah jáap muú, cáacwã ï chãjca naáh muudíh wã chãjbipna caá’, ã niijíp be, ít niijíp wat jĩ.*

59 Obohjeéhtih, páant niijná yuhna, mácah míic ít niijíp wat jĩ.

60 Sacerdotewã ï maáh cáacwã cãtíh ñah ñahñit,

—¿Dépanih tigaá queétdih ma jéih jepahcan? ¿Dedé tibeé ma yéj chãj, meemdíh páant ï niij naóh yacachah? Jesúsdiñ ãt niijíp wat jĩ.

61 Obohjeéhtih, Jesúsboó ãt jepah jwuhcap wat jĩ. Páant ã jepahcatdih enna, sacerdotewã ï maáh

—¿Meém Dios ã wahni niít? ¿Dios, jwí wëini, ã wúuh niít? Jesúsdiñ ãt jwúub niijíp wat jĩ.

* 14:49 Lc 19.47; 21.37 * 14:58 Jn 2.19

62 —Páant ma niiját yoobópdih tigaá. Weém nihat cáacwā úud jeñé Chah Wēpni ã jéihyepmant bóo buwámant cháudnit, wā wutachah, ñi enbipna caá. Mah tólihnajih wā jwáub dei jūúwáchahbat ñi enbipna caá,* Jesús ãt niij jepahap wat jī.

63 Páant ã niijíchah joinít, sacerdotewā ī maáh búdí ãt íjip wat jī. Ā íjipat júutna, áih jih bóo yégueh chóodih ãt yeo wáyap wat jī. Pánih yeo wáinit, —¿Dépanih tigaá bita naóhni pínah jwīta bid?

64 ‘Weém caá Dios wāúh’, Jesússeh ã niijíchah, yeéb nihat ñi joiná be. ¿Yeéboó ded pah tigaá caandíh ñi niij jenah joí? ájeéh jamnitdih ãt niijíp wat jī.

—Caandíh peéh mao yohat caá náahap, queét nihat ít niijíp wat jī.*

65 Páant niijnít, biquína Jesússeh ít coí jáha jwíhip wat jī. Coí jáhanit, quíib nem chéu pócni,

—Dios wāúh jamna, ma naáwá ¿déhe tibeé meemdíh mao? ít niij deoh naáwáp wat jī.

Táttimah, Dioíh mūudíh wapnit soldadowādh í wāhuchah, queébut Jesússeh ít puñap wat jī.

Pedro ã yeeat

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-29)

66 Páant ī chājat pónih, wáihyat júdu díitna Pedro ã méé cháuduchah, sacerdotewā ī maáhdih teo wāhni mit juibínap wat jī.

67 Juibínit, Pedro tuu cúutdih ã méé cháuduchah ennit,

—¿Meembút Jesús Nazaret tútchimant bóojeéh péeni nihcan niít? mit niij wábh joyóp wat jī.

68 —Íjeéh péeni nihcan caá. Caán ma niijní Jesússeh wā jéihcan caá. ¿Ded pah niij tigaá ma chāj? Pedro ãt niij yee jepahap wat jī.

Páant niijnítjeh, tuu cúut jwējdih cháudniji bejnit, jēcna ãt jwei béj ñuhap wat jī.

69 Páant caánboó ã ñuhuchah, teo wāhnih Pedrodih mit jwáub enep wat

jī. Pánih ennit, mi pebh en ñuhnitdih nin pah mit jwáub niijíp wat jī:

—Nin newé Jesússeh péeni caá, mit niijíp wat jī.

70 —Nihcan caá. Weém ájeéh péeni nihcan caá, Pedro ãt jwáub niij yeenap wat jī.

Táttimah, bita caanjíh en ñuhnit jwuh

—Ájeéh péeni caá meém. Caandíh péenit Galilea baácdih moón míicjeh caá. Meembút Galilea baácdih bóo ma jamna caá. Pánihna, meembút ájeéh péeni nacaá, Pedrodih ít niijíp wat jī.

71 —Weém yeeni nihcan caá. Túi yoobópdih yeedíh wā naóhna caá. ¡Ñi niijní newédih wā jéihcan caá! ¡Páant yoobópdih wā naóhcah, Dios weemdíh ã peéh chāja naáh! Pedro ãt jwáub niij yeenap wat jī.

72 Páant ã niijátjeéhjeh, mujbai ãt jwáub ewep wat jī. Páant ã jwáub ewechah joinít, “Mujbai chéneji ã ewat pínah játih ‘Caandíh wā jéihcan caá’, meém bíic peihcanni láa ma ni-ijbípna caá”, Jesús ã niijátjidih Pedro ãt náhninap wat jī. Pánih náhninit, Pedro búdí ãt juñap wat jī.

15

Maáh Pilato Jesússeh ã wábh joyát

(Mt 27.1-2,11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

1 Baáb jéenechah, sacerdotewā ī maáta, jwiít judíowā jwī maáta, Moisés ã wutatjidih bohénit, bita maátabut ít míic wáac juibínap wat jī. Pánih míic wáac juibínit, Jesússeh ded pah ī chājat pínahdih ít míic wéhenap wat jī. Pánih míic wéhe péanit, Jesússeh ít chéwat túutap wat jī. Í chéu péaat táttimah, maáh Pilato pebhboó ít ub bejat túutap wat jī. Pilato, Roma baácdih bóo, Judea baácdih moondíh wutni ãt jamap wat jī.

2 Páant í ub juibínachah ennit, Pilato Jesússeh nin pah ãt niij wábh joyóp wat jī:

—¿Meém yoobópdih judíowā ī maáh niít? ãt niijíp wat jī.

* 14:62 Dn 7.13 * 14:64 Lv 24.16

—**Ma niiját pah tigaá**, Jesús át niij jepahap wut jĩ.

³ Pánihna, sacerdotewā ĩ maáta Pilatodih yeenit, Jesúsdi h yeejép ĩt naóh yacap wut jĩ.

⁴ Páant ĩ naóh yacachah joinít, nin pah Pilato Jesúsdi h át niijíp wut jĩ:

—¿Páant meemdíh ĩ naóh yacachah joiná yahna, ma jéih jepahcan niit? át niijíp wut jĩ.

⁵ Obohjeéhtih, Jesús át jwáub jepahcap wut jĩ. Páant ā jepahcatdih ennit, Pilato búdí át wáhi bejep wut jĩ.

Jesúsdi h ĩ mao yohat tútat

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶⁻⁷ Caán láa, Romanowā queét judíowādi h ĩ maáh jummatdi h ĩjnít, biquína judíowā Romanowādi h ĩt míc mawap wut jĩ. Pánih míc maona, cāacwādi h ĩt mao yohop wut jĩ. Páant ĩ mawachah, ĩ teonitji nemat muúboó dawá ĩt jumap wut jĩ. Barrabás wāt jumni but ĩjeéh nemat muúboó át jumap wut jĩ. Pascua jummat pah Pilato biíc cāac nemat muúboó jumni, cāacwā ĩ bacaat túatnidih āpĩ bacanap wut jĩ.

⁸ Pánihna, cāacwā Pilato pebh juibínit, biíc nemnidih ā bacaat pínahdi h ĩt wáub wut jĩ.

⁹ Páant ĩ wáubchah joinít, Pilato queétdih nin pah át niij wáubh joyóp wut jĩ:

—¿Yeéb judíowā ĩni maáhdih wā baca wāh jíih? ¿Caandíh niit ĩni náahap? át niijíp wut jĩ.

¹⁰ Dawá cāacwā Jesúsdi h ĩ weñechah, sacerdotewā ĩ maátaboó caandíh tabit ĩjna, ĩt mawat túatup wut jĩ. Pánihna, queét Jesúsdi h ĩ ĩjatdi h jéihnit, cāacwā ĩ weñatdi h but jéihnit, Pilato queétdih páant át wáubh joyóp wut jĩ.

¹¹ Obohjeéhtih, cāacwā Jesúsdi h ĩ náahachah yahna, sacerdotewā ĩ maátaboó queétdih jac wutnit, Barrabásboodíh ā bacaat pínahdi h ĩt jepahat túatup wut jĩ.

Páant ĩ jac watachah joinítji,

—¿Barrabásdi h caá jwĩ náahap! ¿Caandíh jwiít di h ma baca wáhuú! Pilatodih cāacwā ĩt niij jepahap wut jĩ.

¹² —¿Yeéb judíowā ‘jwĩ maáh’, ĩni ni-ijnídi h dedé tigaá wā chājbi? Pilato át niijíp wut jĩ.

¹³ —¿Caandíh cruzboó péoh dodhnit, ma mao yohat túatú! ĩt niij ĩaacáp wut jĩ.

¹⁴ —¿Dépanihna? ¿Dedé tigaá ā yéejatji, páant ĩni niijíchah? Pilato át niij wáubh joyóp wut jĩ.

Obohjeéhtih, queét chah ĩt jwáub niij ĩaacáp wut jĩ.

—¿Caandíh cruzboó péoh dodhnit, ma mao yohat túatú! ĩt niijíp wut jĩ.

¹⁵ Pánihna, cāacwā caandíh ĩ ĩjcat pínah niijná, Pilato Barrabásdi h queétdih át baca wáhuap wut jĩ. Pánih bacanit, soldadowādi h momo jwi chóo coóh jumni tōpnajíh Jesúsboodíh át puñat túatup wut jĩ. Pánih puñat túatnit, Pilato caandíh át wáub bejat túatup wut jĩ, cruzboó péoh dodhnit, ĩ mao yohat pínah niijná.

¹⁶ Páant ā wáub bejat túatuchah joinít, Pilatoíh muú diít na Jesúsdi h ĩt wáub waad béjep wut jĩ. Pánih wáub waad béjnit, caanjíh wapnit soldadowā ĩt míc wáacap wut jĩ.

¹⁷ Pánih míc wáacnit, Jesúsíh yégueh jíh bóo chóodi h too dugnit, maáh ā dawát pah jíghni dūni chóodi h caandíh ĩt yacap wut jĩ. Maáh ā dawát júda pah chājnit, óot pihdi h péeb wao péanit, Jesúsíh wao dáhdih ĩt yacap wut jĩ.

¹⁸ Maáhdih ĩpĩ chājat pah Jesúsdi h nin pah ĩt niij deoh naáwáp wut jĩ:

—¿Ma túi jumú! ¿Meém caá judíowā ĩ maáh! ĩt niij deoh naáwáp wut jĩ.

¹⁹ Pánih deoh naóh nit, máa doóbhjíh áih wao dáhdih maonit, ĩt coí jāhanap wut jĩ. Pánih mao coí jāhanit, maáhdih weñat pah Jesús pebh ĩt bódi cha caj yoh ĩajap wut jĩ.

²⁰ Páant niij deoh naóh péanit, dūni chóodi h too dugnit, áih yégueh chóodi h jeh ĩt jwáub yacap wut jĩ. Pánih yacnit, ĩt wáub bac bejep wut jĩ, cruzboó

péoh dodhnit, ï mao yohat tãut niijná. Pánih ùb bejna, ãih cruzdih bewat tãutnit, ï mao yohat pínah jeéboó caandíh ït ùb bejep wut jĩ.

Jesúsdihi cruzboó péoh dodhnit, ï mawat
(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

21 ï mao yohat pínah jeéboó bejnit, Simón, Cirene baácdih bóodih ït jwãááp wut jĩ. Simón Jerusalén tãtchiboó juibína ãt chãjap wut jĩ. Caán Simón ã wehboó jwĩjeéh jumnit Alejandro, Rufojĩh ï jũmna caá.* Pánihna, queét ï íp Simóndih jwãáhnit, soldadowã caandíh Jesúh cruzdih ït bewat tãutap wut jĩ.

22 Pánih bejnit, Gólgota wãt jũmapna ït juibínap wut jĩ. “Gólgota” niijná, “Wao lídíp jeé”, niijná ït chãjap wut jĩ.

23 Pánih caanná juibínit, mirra wãt jũmni macjĩh widnit, ï ùb bejni jiwá iguĩh macdih Jesúsdihi ït tóihyop wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, caan mácdih Jesús ãt babhcap wut jĩ.

24 Tãttimah, cruzboó Jesúsdihi ït péoh dodhdop wut jĩ. Pánih péoh dodh péanit, ãih yégueh chóojidih “¿Deih tigaá ã jumbi?” míic niijnít, tíhwat júdnabitjĩh soldadowã ït yoh tíhwip wut jĩ.*

25 Cheibitjeh nueve yeó ã jũmũchah, Jesúsdihi cruzboó ït péoh dodhdop wut jĩ.

26 ã yéejatdih naóhna, cruzboó ãih wao cháh, nin pah ït niij daác búudhdup wut jĩ. “JUDÍOWÃ ï MAÁH”, caán naadíh ït niij daacáp wut jĩ.

27 Chénewã nũmñítidihbut bíih cruznadihi Jesús pebh ït péoh dodhdop wut jĩ. Bíicdih ã jéihyepmant bóo búwámant, bíihdih ã wáyámant bóo búwámant péoh dodhnit, queét tac yoób Jesúsdihi ït péoh dodhdop wut jĩ.

28 Jon jãtih Dios naáwãtdih naóh yapani ã daacãtji bíic yoobó Jesús ãt yapap wut jĩ: “Wutãtdih yap yohnitjeéh

jũmni caá’, cãacwã caandíh ï niij jeh nah joibípna caá”, ãt niij daacáp tajĩ.*

29 Cruz pebh en yap bejnit Jesúsdihi nin pah yeejép ït niij deoh naáwãp wut jĩ:*

—¡Eneéh búca! ¿Dioíh mũudíh yohnit, bíic peihcanni yeó jáap tãttimah, meém caán mũudíh jwũub chãjni pínah niit?*

30 Pánihni jũmna, ¡caán ï péoh dodhdopmant meemjéh ma dei jũwú! ït niijíp wut jĩ.

31 Páant ï niiját pah sacerdotewã ï maáta, Dios ã wutãtdih bohénitbut bíic yoobó caandíh nin pah ït niij deoh naáwãp wut jĩ:

—Caán bitãdih túi teo wáacni jũmna yuhna, caanjéh ã jéih míic teo wáaccan caá.

32 ‘Judíowã ï maáh caá’, niijná, cruzmant ã dei jũwúchah enna, caandíh jwĩ jepahbipna caá, ït niijíp wut jĩ.

¿Jeéh ï péoh dodhnitbut yeejép ït niijíp wut jĩ.

Jesús ã wunat

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

33 Jesús cruzboó ï péoh dodhni ã ñũhũchah, yeó jáap tac yoob ã dupúáh bejep jĩ. Nihat baácboó dupú bejnit, bíic peihcanni horas tãttimah, ã jwũub baáb jwũub bejep jĩ, páant mũntih.

34 Páant ã jwũub baabát pínah jãtihbit, Jesús nin pah ãt niij wẽp ñaacáp wut jĩ: “**Eloí, Eloí, ¿lemá sabactani?**” niijná, “¿Wĩih Dios, wĩih Dios, dépanih tigaá weemdíh ma éemp bej?” Jesús ãt niij ñaacáp wut jĩ.*

35 Páant ã niijíchah joinít, biquína caanjĩh ñahnit,

—Dios naáwãtdih naóh yapani Elíasjidih bidna caá ã chãjap, ït míic niijíp wut yuh jĩ.

36 Bíic ïjeéh jũmniiboó ñáo ñah bejnit, páab chuí déedih ùbnit, bijni jiwá iguĩh macdih báah, máa doóbh yapatdih chéó búudh, júut ñahanit, Jesúsdihi

* 15:21 Ro 16.13 * 15:24 Sal 22.18 * 15:28 Is 53.12 * 15:29 Sal 22.7; 109.25 * 15:29 Mr 14.58; Jn 2.19 * 15:34 Sal 22.1 * 15:36 Sal 69.21

āt wái nomat túutup wat yuh jĩ.* Pánih wái nomat túutnit, caanjéh nin pah át míic niijíp wat jĩ:

—¡Á jum̄ naáh! Elíasji nindih teo wáacadih ã jũúwáchah, jwĩ en jwah jĩh, át niijíp wat jĩ.

37 Páant ã niiját túttimah, t̄bit ñáacnit, Jesús át wunah bejep wat jĩ.

38 Páant ã wunachahjeh, Dioíh m̄ú diítboó ĩ jãh yaíhni búdí wáupni chóo yeo dei bejnit, chéne chóo pah át chāwáp wat jĩ.*

39 Caán ã wunachah ennit, Jesús pebh ñuhni soldadowã ĩ maáh nin pah át niijíp wat jĩ:

—Yoobópdih nin Dios wūáh ta tigaá”, át niijíp wat jĩ.

40 Chibít yūpbit biquína yaádh Jesúsdiĥ ĩt en ñuhup wat jĩ. Queét yaádhjeéh Mágdala tútchidih bóli Maríá mit jum̄ wat jĩ. Biíh wili Maríabat mit jum̄ wat jĩ. Caánt José, ã úd Santiago ĩ ín mit jum̄ wat jĩ. Biíh wili Salomébat mit jum̄ wat jĩ.

41 Jesús Galilea baácboó ã jum̄ jwahuchah, queét yaádh caandíh teo wáacnit ĩt jum̄ wat jĩ. Pánihna, Jerusalén tútchina Jesús ã bejchah, queét yaádh dawá bita yaádhbat ájeéh ĩt péenap wat jĩ.*

Jesúh bácahjidih ĩ yohat

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

42-43 Jwĩ chooát yeó jáap jãtih bóo, jwĩ chooát pínahdih jwĩ ámohni yeó jáapdih, Jesús át wunup wat jĩ. Caan chéyeh t̄o ñáh jũúwát pínah jãtih, José, Arimatea tútchidih bóo, Jesúh bácahjidih Pilatodih úbúdíh át bejep wat jĩ. Caán José jwiít judíowã jwĩ maátajeéh ã jum̄chah, caandíh bita maáta ĩpĩ túi joyóp wat jĩ. Dios ã maáh jum̄at pínahdih túi páini át jum̄ wat jĩ. Caán úmcanjeh, Pilatodih Jesúh bácahjidih úbúdíh át bejep wat jĩ, jwĩ chooát yeó jáap ã waadáchah, áh bácahji páantjeh cruzboó ã ñuhcat pínah niijná.

* 15:38 Ex 26.31-33; 2Cr 3.14 * 15:41 Lc 8.2-3

44 Jesús jãtih ã wunat doonádih joinít, Pilato át joí wáhi bejep wat jĩ. Pánih joí wáhi bejnit, soldadowã ĩ maáhdih át bid bojop wat jĩ. Á pebh ã juibínachah, nin pah caandíh át niij úbh joyóp wat jĩ:

—¿Jesús wáát wunah bejnit beé? át niijíp wat jĩ.

—Wáát wunah bejna beé, soldadowã ĩ maáh át niij jepahap wat jĩ.

45 Páant ã niij jepahachah joinít, Pilato áh soldadowãdih Jesúh bácahjidih úb deyanit, Josédih át wáhat túutup wat jĩ.

46 Páant ã niiját joinít, túi baabní yégueh chóodih jíib chāj, cruzna jum̄pboó jwúub bejnit, Josédih Jesúh bácahjidih ĩ úb deya wūhuchah, át úbup wat jĩ. Pánih úbnit, caán yéguehjĩh pin péanit, jeedíh ĩ baadníji íitboó caandíh át yohop wat jĩ. Yohnit, búdí jeé júdudih t̄o p̄tú bejnit, caán íitdih át nemep wat jĩ.

47 Páant ã yohochah, Mágdala tútchimant bóli Maríá, biíh wili Maríabat ĩt enep wat jĩ. Caánt Maríá biíh José ín mit jum̄ wat jĩ.

16

Jesús ã boo p̄d jũúwát

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

1 Jwiít judíowã jwĩ chooát yeó jáap ã yapachah, t̄o ñáh jũúwáchah, biíc peihcannit yaádh chej jum̄nidih jíib chājadh ĩt bejep wat jĩ, Jesúh bácahjidih ĩ ñáñat pínah niijná. Mágdala tútchimant bóli Maríá, biíh wili Maríá Santiago ín, Saloméjĩh, queét biíc peihcannit yaádh jíib chājadh ĩt bejep wat jĩ.

2 Túttimah bóo yeó jáap baáb jéenechah, chej jum̄nidih úbnit, queét yaádh Jesúh bácahdih yohopji jeé íitboó ĩt bejep wat jĩ.

3 —¿Déhe tigaá jwiítidih jeé júdudih ĩ p̄tú yoh wáhibi? queétjeh ĩt niij míic wéhe bejep wat jĩ.

4 Pánih juibína, José ã nemniji jeé júdu caán íit jwéjdih ã ñuhuchah ĩt enep wat jĩ. Caán búdí júdu ã

jumachah, cãacwã ã tóo pátú dodhdat pah át lajap wut jĩ.

⁵ Pánihna, caán ítdih waád juibínit, jáap behni pah jígoni ángeldih ít enep wut jĩ. Caán ángel tá baabní yégueh chóo duonít, ã jéihyepmant bóo buwámant át chúdup wut jĩ. Caandih ennit, búdí ít úmup wut jĩ.

⁶ Páant ã úmumachah ennit, caán ángel queét yaáhdih nin pah át niijíp wut jĩ:

— ã Ni úmca bojóo! ¿Yeéb Jesús, Nazaret tútchidih bóo cruzboó ñuhnit, wunnijidih bid níit ñi chãjap? Obohjeéhtih, ninjĩh ã wihcan caá. Jáantjeh ã boo pud jãwáp be. Caandih ã cáagatjidih ñi eneé.

⁷ Úmcanjeh, ã bohénitdih naáwádih ñi bejeé. Pedrohdihbut ñi tá naáwá chaáh. ‘Jáantjeh ã naáwátji biíc yoobó Jesús yeebdih Galilea baácna ã waóh bej páina caá. Caánboó caandih ñi jwááhbiipna caá’, ã bohénitdih ñi niijí, ángel át niijíp wut jĩ.*

⁸ Páant ã niijíchah joinít, bac bejnit, yohopji jeé ítmant ít ñáo jwáub bejep wut jĩ. Ñáo jwáub bejnit, úmna, méménit, bitadih ít naóhcap wut jĩ.

Mágdala tútchidih bóli Mariádih Jesús ã jíghat

(Jn 20.11-18)

⁹ Chooát yeó jáap túttimah, Jesús boo pud jãóhni Mágdala tútchidih bóli Mariádih át jwíh jíghop wut jĩ. Caánt siete nemépwã jumnihjidih Jesús ã booanih mit jumup wut jĩ.

¹⁰ Jesús ã bohénitji caandih ã jũhchah, Mariáboó caandih mi enatjidih queétdih naáwádih mit juibínap wut jĩ.

¹¹ “Cristo át jwáub boo pud jãóh tabeé. Caandih weém wã enna be”, queétdih mitih niijíp wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, páant mi niijíchah yuhna, ít joyáh bojop wut jĩ.

Chénewã Jesúsjeéh péenitdih ã jíghat
(Lc 24.13-35)

¹² Túttimah, chénewã Jesús wãjeéh jibnitji muú wihcapboó ã jib bejchah, Jesús queétdih át jíghop wut yuh jĩ.

Obohjeéhtih, mácah ã jíghochah, jwíh beh encan yuhna, túttimah, caandih ít beh enep wut jĩ.

¹³ Pánih beh ennitji jwáub bejnit, ã chénewádih Jesús dih ã enatjidih ít naáwáp wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, páant ã naáwáchah yuhna, queétdihbut ít joyáh bojop wut jĩ.

Ãih táini doonádih ã bohénitjidih Jesús ã naáwát tútat

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Túttimah, once ã bohénitji ã jeéméchah, queétdih Jesús át jíghop wut jĩ. Caán ã naáwátjidih tá jenah joicán, jwáub booni bitadih ã jíghatdih ã naáwáchah yuhna, ã joyáh bojatji jíib queétdih át jũhñup wut jĩ.

¹⁵ Pánih jũh péanit, queétdih nin pah át niijíp wut jĩ: **“Ni hat baácboó wíh táini doonádih ni hat cãacwádih naáwádih ñi bejeé.”***

¹⁶ Weemdih jepahnit, daabáát túatnit, iiguípna ã bejat déejidih Dios ã yéjatdih ã yoh wãhbiipna caá. Obohjeéhtih, weemdih jepahcannitdih Dios ã peéh chãjachah, iiguípna ã bejbiipna caá.

¹⁷ Det weemdih jepahnitboó wã wēpatjĩh nin pah ã chãjbiipna caá: Nemépwã cãacwáih bácahmant jumnitdih ã bacat túatbiipna caá. Mácah wéheatjĩh ã wéhebiipna caá.

¹⁸ Maidih ã tewechah, ã chãacáchah yuhna, dedé ebépdih ã babhbachah yuhna, queétdih ã chãhcan níit. Wunnitdih ã teo jáha wãbúchah, ã tá biipna caá”, át niijíp wut jĩ.

Jesús jeáboó ã pũh laab béjat
(Lc 24.50-53)

¹⁹ Páant niij naóh péanit, jwí Maáh Jesús jeáboó át pũh laab béjep wut jĩ. Pánih pũh laab juibínit, maáh waadná, Dios ã jéihyepmant bóo buwámant át chúdup wut jĩ.*

²⁰ Pánihna, Dios cãacwádih ã tá ubat pínah doonádih Jesús ã bohénitji ni hat pebhboó naáwádih ít bejep wut jĩ. Pánih naóhnit, jwí Maáh queétdih

* 16:7 Mt 26.32; Mr 14.28 * 16:15 Hch 1.8 * 16:19 Hch 1.9-11

ã teo wáacachah, ã wēpatjĩh cãacwã ĩ
jéih chãjca naáhdiĥ ĩt chãj júutap wut
jĩ. Páant ĩ chãj júutachah, ã naáwátđih
joinítboó, “Ĩ naáwát yoobópdih caá ã
jumap”, niijnít, Diosdih ĩt túi jepahap
wut jĩ.

Páant bóojeh tigaá weém Marcos wã
daacát.

SAN LUCAS

Ã daác jwíhat

1 Wã dée Teófilo, weém Lucas meemdih bainí wã naóh daác bipna caá. Jwí cãtíh Jesús ã chãjatjidih dawá cãacwã ãt daác jwíhip tají.

2 Jesús ã cãac jumni yeó jáapdih púú ã péani yeó jáapna ãjeéh jumnitji, ded pah ã chãjatdih ennitji, ã naáwátidibut joinítji, jwiútdih í bohénap jí.

3 Páant í bohéatdih joinítji weembát buu wã jéihyep buca. Pánih jéihnit, “Nin pah Teófilodih wã daác wũhuchah, ã táibipna caá”, wã niij jenah joyóp be.*

4 Páant niij jenah joinít, meemdih wã daác wahna caá, ma joinítji doonádih túi yoobópdihi ma jéihyat pínah niijná.

Juan Daabáni ã cãac jummat pínahdih ángel ã naáwát

5 Jesucristo ã cãac jummat pínah jãtíh, Herodes Judea baác dihi moón í maáh jum láa, Zacarías wút jumni sacerdote ãt jumup wut jí. Caán Abías wút jumni sacerdotewã poómpdih bóo wut jí. Yad Elisabetbut Aarón jumima mit jumup wut jí.*

6 Queét chénewã Dios ã enechah, ni hat ã wutatjidih túi jepahnit ãt jumup wut jí.

7 Obohjeéhtih, Elisabet weh wihcannih wut jí. Pánihna, queét chénat pah behnitjeh jumna, weh wihcannitjeh máahna ãt chãjap wut jí.

8 Biíc semana Zacarías jumni sacerdotewã poómp Dioíh mæúdíh ñahwat en daonít pínah ãt túut næumúp wut jí.

9 Biíc yeó jáapdih sacerdotewã ípí chãjat pah, Zacaríasdih ãt ñíwip wut jí, Dioíh mæúdíh waadnít, chej jumnidih ã cáwat pínah niijná.

10 Chej jumnidih í cáwat horadih waad béjnit, ã cáwachah, tãahmant bóo tólihdih dawá cãacwã Diosdih úbh pãina ãt chãjap wut jí.

11 Zacarías chej jumnidih ã cáwachahjeh, Dios ã wahni ángel ãt jíghop wut jí. Chej jumni cáwat dah jéihyepmant bóo buwámant ãt ñuhup wut jí.

12 Pánihna, Zacarías caandih en wáhi bejnit, búdí ãt úmup wut jí.

13 Páant ã úmuchah ennit, ángel caandih nin pah ãt niij naáwáp wut jí:

—Zacarías, ma úmca bojóo. Ma úbátidih Diosboó ãt joiná wut be. Yeebdih ã túi chãjachah, majeéh bóli, Elisabet, newé weepdih mi weh jumbipna caá. Caandih Juan ma wút búudhdúp.

14 Ñi wáuh ã cãac jumuchah enna, búdí ñi wéibipna caá. Dawá cãacwábut biíc yoobó í wéibipna caá.

15 Dios ã enechah, caán oboh jumni nihcan níit. ã ñíoni jumna, jiwá iguíh mac, pooni, poocannidibut ã babhcan níit. Beh wiliíh wudah diítmah jum jwuhna, Túini Espiritu ã wépatdih ã bíbohbiipna caá.*

16 Ma wáuh behna, dawá quíib buudnít judíowádih Diosdih ã jwúb jepahat túutbiipna caá.

17 Dios ã wahni ã júwát pínahdih naóh waóhni pínah ã jumbipna caá. Dios ã wépat búdí bíbohna, Elíasji ã wép naáwátji pah mantih ma wáuhbut biíc yoobó wép naóhni ã jumbipna caá. Páant ã naáwáchah joinít, behnitboó túut næumnít, í wehdih í túi oibipna caá. Túinidih yap yohnitbut túut næumnít, túi chãjnit í jenah joyát pah mantih í jwúb jenah joibipna caá. Pánihna, Cristo ã júwát pínah jãtíh, cãacwã túut næum pãinit í jumbipna caá, caandih í túi jepahat pínah niijná, ángel Zacaríasdih ãt niijíp wut jí.*

18 Páant ã niijíchah joinít, Zacarías ángeldih nin pah ãt niij úbh joyóp wut jí:

—¿Ded pah tigaá ma naáwátidih wã jéihbi? Weém behe caá. Wãjeéh bólibut beh wili caá, ãt niijíp wut jí.

* 1:3 Hch 1.1 * 1:5 2Cr 24.10 * 1:15 Nm 6.3

* 1:17 Mal 4.5-6 * 1:19 Dn 8.16; 9.21

19 –Weém Gabriel, Diosdih teo wũhni caá. Weém ãjeéh jumnidih ã wahap be, nin túini doonádih meemdíh wã naáwát pínah niijná.*

20 Wã naáwátdih ‘Yoobópdih nihcan caá’, ma niíj jenah joyát júb, meém jéih wéhecanni ma jum jwũhbiipna caá. Wã niiját pah ã yapachahjeh, ma jwũub wéhebiipna caá, páant muntih, ángel caandíh át niijíp wut jĩ.

21 Zacarías maatápdih ã jígochah, tãahmant bóo tólihdih wũbh páinitboó ít náhni dahwanap wut jĩ.

22 Pánihna, jwũub bac jũóhniit, jéih naóhcanjeh, queétdih ãih téihyajĩh át jenah júut naáwáp wut jĩ. ã jéih wéhecah ennit, “Oo júmat déedih át en tagaá”, ít niíj jéihyep wut jĩ.

23 Tãttimah, Zacaríaswã ã teo péanachah, ãih mũboó át jwũub bejep wut jĩ.

24 Páant ã jwũub bejat tãttimah, ãjeéh bóli Elisabet mit wũdu jumap wut jĩ. Wũdu jumnit, biícjĩh bóo téihya widh mit míic júutcap wut jĩ.

25 Pánih wũdu jum wẽina, nin pah mit míic niijíp wut jĩ, “Weém weh wihcannihji tíic náah jumnihdih jígah ennit, Dios weemdíh át teo wáacap taga. Weemdíh newé weép át wũhap taga, cãacwã weemdíh yeejép dooná ã jwũub naóhcat pínah niijná”, mit niijíp wut jĩ.

Dioíh ángel Maríadih ã naáwát

26 Elisabet seis widh mi wũdu jumuchah, Maríadih naáwát náahna, Dios ãih ángel Gabrieldih át jwũub wahap wut jĩ. Pánihna, Gabriel Galilea baáboó Nazaret tãtchidih jubínit, María pebhna át jubínap wut jĩ.

27 María neonájeéh jum jwũhcannih José áa pínah wut jĩ. José Davidji jumma wut jĩ. Caán David judíowã ã chah maáh át jumap wut jĩ.*

28 Gabriel Maríadih naáwádih jubínit, nin pah caántdih át niijíp wut jĩ:

—¿Ma jum, Dios chah oinih? Dios majeéh ã jumna caá, át niijíp wut jĩ.

29 Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joinít, María búdí mit joí wáhi bejep wut jĩ. Pánih joí wáhinit, caántjeh nin pah mit míic niíj wũbh joyóp wut jĩ: “¿Ded pah ã nihat pínahdih niij tígaa ã chãj, páant niijná?” mit niijíp wut jĩ.

30 Páant mi niíj jenah joyóchah, ángel caántdih nin pah át niíj naáwáp wut jĩ:

—¿Ma wũmca bojoó, María! Dios meemdíh búdí ã wẽi enna caá.

31 Ded pah meemdíh yapat pínahdih naáwádih wã jũóhna caá. Meém wũdu pínah caá. Newé weépdih ma weh jumbiipna caá. Caán ã cãac jumuchah, Jesús ma wũt búudhdáp.*

32 ‘Dios chah wẽpni wũúh caá’, caandíh ã niijbípna caá. David jumma jumna, David maáh ã jummatji pah Dios caandíh maáh ã waadábipna caá.

33 Pánihna, ma wũúh nihat judíowádih maáh ã jumbiipna caá. Nihat bitadihbut maáh ã jumuchah, jwũub túut nũmni pínah ã wihcan niít, át niijíp wut jĩ.*

34 Páant ã niijíchah joinít, María ángeldih nin pah mit niíj wũbh joyóp wut jĩ:

—¿Dedé, weém neonájeéh jumcannih, ded pah tigaá wã wũdu jumbi? mit niijíp wut jĩ.

35 —Túini Espíritu meemdíh ã waadáchah, Dios ã wẽpatjĩh ma wũdu jumbiipna caá. Pánihna, ma wũúh túini, yéejat wihcanni ã jumbiipna caá. ‘Dios wũúh caá’, caandíh ã niijbípna caá.

36 Ma dée wili, Elisabetbut beh wili yuhna, wũdu caá. Caántbut newé weépdih mi weh jumbiipna caá. Bũ biíc peihcanni widhjeh judhna caá, caánt mi weh jummat pínah. Jáap wili jumna, weh wihcannihji bũ wũdu caá buca.

37 Dios nihat jéihni dedé ã bũwacan caá, ángel Maríadih át niijíp wut jĩ.*

38 Páant ã niijíchah joinít, María caandíh nin pah mit niíj jepahap wut jĩ:

* 1:27 Mt 1.18 * 1:31 Mt 1.21 * 1:33 2S 7.12,13,16; Is 9.7 * 1:37 Gn 18.14; Jer 32.16,27

—Weém Dioíh wili caá. Ma niijátji pah weemdíh ã yapa naáh, mit niijíp wut jĩ.

Páant mi niijíchah joinít, Dios pebh-boó ángel át jwúub bejep wut jĩ.

María Elisabetdih enedih mi bejat

39 Ángel páant ã niiját túttimah, María waícanjeh mi dée wilidih enedih mit bejep wut jĩ. Caánt mijeéh bóo Zacaríasjĩh Judea baác jeé cātíh bóo tátchidih ít jumup wut jĩ.

40 Pánihna, íh munná waád juibínit, Elisabetdih mit úbáp wut jĩ.

41 Caántdih mi úbúchah joinítjeh, Túini Espíritu mi weépdih ã weñanachah, tubit át wálinap wut jĩ. Mi weépdih weñanit, beh wilidihbut Túini Espíritu bádí át weñanap wut jĩ.

42 María mi wúuh pínahdih ã jéihyanachah, bádí wēinit, nin pah Elisabet mit niij wēp naáwáp wut jĩ:

—María, nihat yaáhdih en beedánit, meemdíh wēi ennit, Dios át túi chājap taga. Ma wúuhdihbut ã túi chājbipna caá.

43 Oboh jumnih wā jumuchah yuhna, wā Maáh íin pínah weemdíh enedih ma juyúchah, bainí wā wēican caá.

44 Ma wíhenachahjeh, wā weép wēina, ái wēp wálinap be.

45 Pánihna, Dioíh ángel ã naáwátji pahjeh ã yapat pínahdih jenah joiná, meemdíh ã túi chājachah, bainí ma wēican niit, mit niijíp wut jĩ.

46 Páant mi niijíchah joinít, Maríabut nin pah mit wēi niij naáwáp wut jĩ:

“Jwí Maáh Diosdih bádí wā wēina caá.

47 Caán weemdíh túi ubnidih bainí wā wēican caá.*

48-49 Caandíh oboh teo wāhnih wā jumuchah yuhna, jĩgah ennit, weemdíh át teo wáacap taga. Dios wēpni, túini yoobát jumna, weemdíh chah túini át chājap taga. Páant ã chājachah jéihnit, nihat cāacwā, bññ jumnit, túttimah jumnitbut ‘Caántboó Dios ã chah túi chājnih wut jĩ’, weemdíh í niijbípna caá.

50 Det caandíh jepahnitdih jĩgah ennit, āpĩ teo wáacna caá. Jon jātíh jumnit, bññ jumnitdihbut teo wáacnit, páúú túttimah jumnitdihbut ã teo wáacbipna caá.

51 Ded pah náahna, ã wēpatjĩh āpĩ chājap wut jĩ. Pánih chājnit, ‘Weém túi jéihni caá’, niij jenah joinítdih teo wáaccan, bádí ã wēpatjĩh át wah peetép wut jĩ.

52 Yeejépwā í maáh wēpatdih át dáuc wáyap wut jĩ. Obohjeéhtih, ‘Weém oboh jumni caá’, niij jenah joinítdih teo wáacnit, maáta dée át waadánap wut jĩ.

53 Moh yéejnitdih táinidih át wūhup wut jĩ. Obohjeéhtih, dawá bíi dée bíbohnitboodíh wāhcanjeh, biáboó át wahap wut jĩ.

54 Jwiit caandíh teo wāhñit judíowādih jĩgah ennit, át teo wáacap wut jĩ.

55 Biíc yoobó muntih jwí nuo Abraham ã jūimenádih jĩgah ennit, át teo wáacap wut jĩ. Pánih jĩgah ennit, ã teo wáacat pínahdih jwí nuowājidih át naáwáp wut jĩ”,* María mit niij wēi naáwáp wut jĩ.*

56 Pánih juibínihji Elisabetjeéh biíc peihcanni widh mit jum jwuhup wut jĩ. Túttimah, miíh tátchina mit jwúub bejep wut jĩ.

Juan Daabáni ã cāac jummat

57 María mi jwúub bejat túttimahbit, Elisabet mit weh jumup wut jĩ. Newé weépdih mit túuhup wut jĩ.

58 Miíh mññ pébh jumnit mi déewābut Dios caántdih jĩgah ennit ã teo wáacat doonádih joinít, mijeéh bádí ít weñep wut jĩ.

59 Ocho yeó jáap túttimah, sacerdotewādih caandíh quehli nah yapat chóodih ít bóodat túutur wut jĩ. Páant judíowā ípĩ chājap wut jĩ. Caandíh beheíh wūtjeh ít búudhdíhip wut yuh jĩ.*

* 1:47 Is 61.10 * 1:55 Gn 17.7 * 1:55 1S 2.1-10; Sal 113.5-9 * 1:59 Lv 12.3

60 Obohjeéhtih, páant ĩ niijíchah joinít, ã línboó nin pah mit niijíp wut jĩ:

—Zacarías nihcan caá. Juan caá ã wūt pínah, mit niijíp wut jĩ.

61—Obohjeéhtih, ñi déewã poómpdih Juan wūt jumni ã wihcan caá, cãacwã caántdih ĩt niijíp wut jĩ.

62 Páant niij péanit, queét Zacaríasdih téihyajĩh ĩt júutup wut jĩ, “¿Dedé tigaá wūt ma búudhbi?” niijná.

63 Páant ĩ júutuchah ennit, Zacarías ãih téihyajĩh daacát naadíh júut uúbhñit, “Juan caá ã wūt”, ãt niij daacáp wut jĩ. Páant ã daacáchah en wúhi bejnit, queét nihát ĩt joí yai ñáh bejep wut jĩ.

64 Pánih daácñajeh, wéhecanniji ãt jwúub wéhenap wut jĩ, páant muntih. Pánih wéhenit, Diosdih búdí ãt wēi naáwáp wut jĩ.

65 Pánihna, nihát ĩ pebh jumnit búdí ĩt wúhi bejep wut jĩ. Páant ã yapat doonádih joinít, nihát cãacwã, Judea baácboó jumni jeé cãtíh jumni tãtchinadiah moón ĩt míic wéhenap wut jĩ.

66 Pánih míic wéhenit, Dios caandíh ã túi chãjachah jéihñit, “¿Caán wébít ded pah chãjni pínahna tigaá?” búdí ĩt niij jenah joyóp wut jĩ.

Zacarías Diosdih ã wēi naáwát

67 Túini Espíritu Zacaríasdih ã weñanachah, ã wēpatjĩh nin pah Diosdih ãt niij wēi naáwáp wut jĩ:

68 “Jwiít judíowã jwĩpĩ wēini Diosdih búdí wã wēina caá! Jwiít ãih cãacwãdih teo wáacadiah jũóhñit, chéonit panihñit jwĩ jumcat pínah niijná, nemépwã ĩ maáh ã wēpatdih ã dúucbipna caá.

69-70 Jon jãtiah Dios naáwát dih naóh yapanitji nin pah ĩt niij daacáp tajĩ: ‘Diosdih teo wũhni David jumma chah wēpni jumna, jwiít ãihwãdih teo wáacñit, iiguípna jwĩ bejat déedih túi ubni pínahdih Dios ã wahbipna caá,

71 jwiít dih eníhcannit ĩ wēpatdih ã dúucbipna caá, jwĩ túi jummat pínah niijná.

72-73 Pánihna, jwĩ ñuowãdih ã naáwátji pahjeh muntih, jĩgah ennit, jwiít dih ã teo wáacñipna caá. Nin pah jwĩ ñuó Abrahamjidih ãt niijíp wut jĩ:

74 “Ma juménádih eníhcannit ĩ wēpatdih wã dúucbipna caá, úumcanjeh, weemdíh ĩ weñat pínah niijná.

75 Pánihna, nin baácboó jum jwũhñit, wã enechah, túinitjeh wĩhwã ĩ jumcipna caá”, Abrahamdih ãt niijíp wut jĩ’, Dios naáwát dih naóh yapanit ĩt niij daacáp tajĩ”, Zacarías Diosdih ãt niij wēi naáwáp wut jĩ.

76 Diosdih páant niij péanit, ã wũúhdih jwũh nin pah ãt jwúub niij naáwáp wut jĩ:

“Wũúhú, jwĩ Maáh jwiít dih túi ubni pínah ã jũúwát dih naóh waóhni ma jumcipna caá. ‘Dios naáwát dih naóh yapani caá’, meemdíh ĩ niijbípna caá.*

77 Jwiít ãihwãdih jwĩ yéejat dih yohñit, iiguípna jwĩ bejat déedih ã túi ubat pínahdih ma naóhbipna caá.

78 Jĩgah en teo wáacñit, jwiít dih túi ubni pínahdih Dios jeámant ã wahbipna caá, baabát panhipboó jwĩ jummat pínah niijná.

79 Wunatdih úumna, dupúát panhipboó jumnitdih jiiát déedih ã wũhbipna caá, túini namádih ĩ jii en bejat pínah niijná”,* Zacarías ãt niij wēi naáwáp wut jĩ.

80 Pánihna, Zacarías wũúh ãt behep wut jĩ. Dios ã túi teo wáacachah, caolih júutíhni, caandíh túi jepahni ãt behep wut jĩ. Pánih behñit, judíowãdih ã bohéat pínah jãtiah muú wihcapboó ãt jumup wut jĩ.

* 1:76 Mal 3.1 * 1:79 Is 9.2

2

Jesucristo ã cãac jumat
(Mt 1.18-25)

¹⁻² María mi weh jumat pínah jãtíh, Cirenio Siria baácđih moón ĩ maáh jum láa, César Augusto Roma tãtchímant jumna, nihat baácđih moondíh wutni ãt jumap wut jĩ. Dẽmoón cãacwã ĩ jumãtdih jẽihyat tũut niijnã, nihat cãacwãđih ĩih wãtnãđih ãt daacát tũutap wut jĩ. Caandíh náahna, nihat cãacwãđih ã daácni náodih ãt wahap wut jĩ. Pãant ã chãjat tũutni yeó jáap ĩ jwíih wãt daacát yeó jáap wut jĩ.

³ Pãant ã wutuchah joinít, nihat cãacwã ĩ ñowãji ĩ cãac jumni tãtchina yoobó wãt daacãđih ĩt bejep wut jĩ.

⁴⁻⁵ Josẽbut yad pínahjĩh ĩt bejep wut jĩ. María wudu jumna yuhna, Galilea baác Nazaret tãtchímant, páú Judea baác Belén tãtchina mit bejep wut jĩ. Belén tãtchidih Davidji ãt cãac jumap wut jĩ. Pãnihna, David jumna, José yadjĩh Belén tãtchina wãt daacãđih ĩt bejep wut jĩ.

⁶⁻⁷ Queét chẽnewã Belén tãtchiboó jubínit, dawã cãacwã ĩ jumachah, ãwat mũnã ã yãwachah, momo jiwã ãwat tólihboó Josẽwã ĩt ãwap wut jĩ. Caánboó jumna, María mi jáap bácađih bóodih mit weh jumap wut jĩ. Pãnih weh jum pãanit, mi wãhđih yẽguehjĩh táu pin bojnit, momo jiwã jeémát yacat paihđih mit cáagap wut jĩ.

Ovejawãđih en daonít Jesúsđih enedih ĩ bejat

⁸ Pãant mi weh jumni chei, Belén tãtchi jwẽejđih ovejawãđih en daonít ĩih ovejawãđih en daonã ĩt chãjap wut jĩ.

⁹ Pãant ĩ en dawáchah, Dioíh ángel queéđih ãt jĩgohop wut jĩ. Pãnih jĩgohnit, búdí ã yeh iiguíchah ennit, búdí ĩt ãwap wut jĩ.

¹⁰ Pãant ĩ ãwachah ennit, ángel queéđih nin pah ãt niij naáwãp wut jĩ: “ĩÑi ãmca bojoó! ĩÑi joyoó! Búdí

ñi weñat pínah túini doonãđih yeebđih naáwãđih jũohna caá wã chãjap. Caán doonãđih joinít, nihat cãacwãbut búdí ĩ wẽibipna caá.

¹¹ Butéh Daviíh tãtchidih cãacwãđih táu ãbni pínah ã cãac jumap be. Caán Dios ã wahni Cristo, nihat cãacwã ĩ maáh pínah caá.

¹² Wã niijníđih ñi bid juyáchah, momo jiwã jeémát yacat paihđih yẽgueh chóojĩh pin bojni, ã lajbipna caá”, ãt niijp wut jĩ.

¹³ Ángel queéđih pãant ã ni-ijíchahjeh, dawã ángelwã ãjeéh jĩgohnit, Diosđih nin pah ĩt niij wẽi naáwãp wut jĩ:

¹⁴ “ĩNihat jeáboó jumnit Dios wẽpnidih ĩ weñe naáh! ĩNin baácboó ã oinit ĩ táu jumna naáh!” ĩt niijp wut jĩ.

¹⁵ Ángelwã queéđih pãant niij naóh pãanit, Dios ã jumapboó ĩt jwãub bejep wut jĩ. ĩ jwãub bejat tãttimahbitjeh, ovejawãđih en daonít nin pah ĩt míc niijp wut jĩ:

—Chóbe, Belén tãtchina Dioíh ángel jwiítđih ã niijãtdih enjĩh, ĩt niijp wut jĩ.

¹⁶ Pãant niijnít, Belén tãtchina wẽpẽp caandíh enedih ĩt bejep wut jĩ. Pãnih bej, caannã jubínit, María, José, wẽbítđihbut ĩt enep wut jĩ. Wẽbít momo jiwã jeémát yacat paihđih ãt lajap wut jĩ.

¹⁷⁻²⁰ Pãnih bid joinít, ángel ded pah ã niijãtdih Maríawãđih ĩt naóh yapanap wut jĩ. Pãnih en pãanit, ĩih ovejawã pebhboó ĩt jwãub bejep wut jĩ. Pãnih bejnit, ángel queéđih ã niijãtji pahjeh ennitji Diosđih búdí ĩt wẽi naáwãp wut jĩ. Nihat ĩ jwãáhnitđihbut ĩt naáwãp wut jĩ. Pãant ĩ naáwáchah joinít, cãacwã ĩt joí wãhi bejep wut jĩ. Obohjeéhtih, beh wiliboó wẽbítđih pãant ĩ niijãtjidih caántjeh búdí mipĩ jenah joyóp wut jĩ.

Dioíh mũboó Jesúsđih ĩ ub bejat

²¹ Jesús ã cãac jumniĵi ocho yeó jáap tãttimah, sacerdotewãđih ãih quehli nah yapat chóodih ĩt bóodat tũutap wut jĩ. Pãant judíowã ĩpĩ chãjap wut jĩ.* Pãnih bóod pãanit, ã ĩn wudu

* 2:21 Lv 12.3

jumat pínah jätih ángel ã niijátji pah-jeh caandíh Jesús ít wüt búudhdup wüt jī.*

22 Biíc widh túttimah, Moisés ã wutatji pah chāj péanit, mi wúúhdih Diosdih wáhat túut niijná, Jerusalénna ít ub bejep wüt jī.

23 Pánih wáhnit, Dios nin ã wutatjidih ít jepahap wüt jī: “Jáap bácahdih bóo newé weép ã jumachah, weemdíh ñi wúhú. Caán wíih, weemdíh teo wáhni pínah caá”,* Dios át niij wutap tajī.

24 Pánihna, Jerusalénna Dioíh muúdh juibí, jopwádh jíb chānit, sacerdotewádh ít wáhp wüt jī, Diosdih í cáo wáhat pínah niijná. Pánih chānit, Dios nin ã wutatjidih ít jepahap wüt jī: “Chénewá jopwádh ñi wúhú weemdíh, jáap bácahdih bóodih túut nuumná”, Dios át niij wutap tajī. Pánih chājna, í weh jumat túttimah, nihat Dios ã wutatjidih ít chāj péanap wüt jī.*

25 Caán láa Dios naáwádh tui jepahni, Simeón wüt jumni, Jerusalén tútchidih át jumap wüt jī. Caán Diosdih tui wéini jumna, Dios ã wáhni judíowádh tui ubni pínahdh páina át chājap wüt jī. Caandíh Túini Espíritu ã wépat búdí át jumap wüt jī.

26 Pánih jumna, nin pah caandíh átát niij jéihyanap wüt jī: “Ma wánat pínah jätih Dios ã wáhni Cristo, áih cáacwádh tui ubni pínahdh meémoó ma enbipna caá”, át niijíp wüt jī.

27 Pánihna, caandíh Dioíh muúná Túini Espíritu át bejat túutap wüt jī. Joséwá Jesúsdh í ub waad béjehah, Dios ã wutatji pah chājat túut niijná, Simeón queétdih át jwááap wüt jī.

28 Pánih jwááhnit, Túini Espíritu caandíh ã jéihyanachah, wébdih át ub túuhap wüt jī. Úb túuhnit, nin pah Diosdih át niij wéi naáwáp wüt jī:

29-30 “Maá, meém ma niijátji pah-jeh míh cáacwádh tui ubni pínahdh ma wáhnidih buú wá enna caá. Weém, meemdíh teo

wáhni, buú wá wánuachah, ã táibipna caá, buca.

31 Nihat cáacwá í enechah, meém nindih mat wahap taga, cáacwá iiguípna í bejat déedih ã tui ubat pínah niijná.

32 Nin tigaá nihat judíowá nihcannit-dih ded pah Dios ã jumatdih ã jéihyanachah, judío ã jumachah jéihnit, bitaboó míh judíowádh í tui wéibipna caá”,* Simeón át niijíp wüt jī.

33 Páant ã niijíchah joinít, Joséwá búdí ít wéi jenah joyóp wüt jī.

34 Túttimah, Simeón queétdih wéinit, “Dios yeebdíh ã tui chāja naáh”, niijnít, Mariádh jwáh nin pah át jwáub niij naáwáp wüt jī:

—Nin wá naáwádh ma tui joyoó. Nin wébit Dios ã wáhni caá. Dawá judíowá caandíh í náahcatji peéh í buúdbípna caá. Obohjeéhtih, dawá bita judíowá caandíh náahnit, í tui jumbipna caá. Caán Dios ã weñat pínahdh jéihyani ã jumachah yáhna, dawá caandíh yap yohnit, yeejép í naóhbipna caá.

35 Nihat cáacwá ded pah í jenah joyádh jéihyani pínah Dios nin wébdih át wahap taga. Obohjeéhtih, meémoó búdí ma jīgahbipna caá, Simeón caántdih át niijíp wüt jī.

36 Caanjíh beh wili Ana wüt jumnihbut mit jumap wüt jī. Caántbut Dios naáwádh naóh yapanih wüt jī. Caánt Fanuelji nuúm, Aserji jaimená poómpdh bóli wüt jī. Caánt jáap beh tóahnit jumna, mit áa jumap wüt jī. Obohjeéhtih, siete jópchijeh caántdih bíbohnit, mijeéh bóo át éemp wáhp wüt jī.

37 Pánih éemp wánnih jumna, ochenta y cuatro jópchi bíbohnit, Dioíh muú diitboó mipí jumap wüt jī. Yeó jáap jumat pah, chei jumat pahbut jeémp jwáhcán, Diosdih mipí wéi úbh jáanap wüt jī.

38 Caán horadh pohba Joséwá pebhna mit juibínap wüt jī. Pánih

* 2:21 Lc 1.31 * 2:23 Ex 13.2,12 * 2:24 Lv 12.6-8 * 2:32 Is 42.6; 49.6; 52.10

juibí, Jesús dih enna, Túini Espíritu ã jéihyanachah, Dios dih mit wēi naáwáp wut jĩ. Dios ã wahní, queétdih táí ubni pínahdih judíowã ípĩ páñap wut jĩ. Pánihna, Jesús í bidni ã jumatdih nihat queét pãinitdih mit naáwáp wut jĩ.

Nazaret tútchiboó í jwúub bejat

³⁹ Joséwã nihat Dios ã wutatji pah chãj péa, jwúub bejnit, Belén tútchidih ít jum jwahup wut jĩ. Túttimah, Galilea baác í jumniji Nazaret tútchina ít jwúub bejep wut jĩ.*

⁴⁰ Í wúuh táí behnit, caolih júutíhniyeh jumna, Dios ã weñat pínahdih át táí jéihyep wut jĩ. Pánihna, Dios caandíh táí wēi ennit, búdí át teo wáacap wut jĩ.

Jesús doce jópchi ã bíbohochah, Dioíh munná caandíh í numah bejat

⁴¹ Oveja wúhdih í mao jeémát yeó jáap, Pascua í niijní, paacánni pandihbut í jeémp wēi láa, Dios ã wutatjidih jepahnit, nihat judíowã jópchi jumat pah, Jerusalén tútchidih ípĩ míic wáac juibínap wut jĩ. Jesús mánabut jópchi jumat pah Jerusalénna ípĩ aab béjep wut jĩ.*

⁴² Jesús doce jópchi bíbohni, caanbút ã mánajeéh át bejep wut jĩ.

⁴³ Pánih juibínit, í wēi jeémát ã beedéchah, í chéenwã bíicdih Joséwã Nazaret tútchina ít jwúub dei bejep wut jĩ. Obohjeéhtih, ã mána í jéihcah yahna, Jesús Jerusalénboojéh át chãwáp wut jĩ.

⁴⁴ “Dawá jwĩ bejchah, jwĩ wúuh jwĩ déewãjeéh ã jumna nacaá”, ít níj jenah joyóp wut jĩ. Páant níj jenah joiná, nihat yeó jáap bejnit, cheyeh caandíh ítih bidip wut yah jĩ. Obohjeéhtih, ít bid juicáp wut jĩ.

⁴⁵ Pánih bid juicán, Jerusalén tútchina bididih ít jwúub bejep wut jĩ.

⁴⁶ Jerusalénna jwúub juibínit, caanná í wúhdih búdí ít bidip wut yah jĩ. Chéne yeó jáap táí bid, bíih yeó jáapdih ít bid juyúp wut jĩ, bũca.

Dioíh muú díitna Moisés ã wutatjidih bohénit cātíh chúudnit, queétdih joiná, úubh joí enna át chãjap wut jĩ.

⁴⁷ Beh joinít, ã táí jepahachah, nihat caandíh joinít búdí ít joí wáhi bejep wut jĩ.

⁴⁸ Pánihna, ã mána Dioíh munná waád juibínit, caanná behnitjeéh ã chúudachah ennit, queébut búdí ít wáhi bejep wut jĩ. Páant ã chãjachah ennit, ã íin nin pah mit níj úubh joyóp wut jĩ:

—¿Wúuhé, dépanih tigaá jwiít dih páant ma nih chãj? Ma joyoó, ma íbijíh meemdíh búdí jwĩ bidip be. Meemdíh bid juicán, búdí jwĩ náhni dahwanap be, mit níjíp wut jĩ.

⁴⁹ —¿Dépanih tibeé weemdíh ñi bid? ¿Wã ípíh muúboó ã náahatdih chãjni wã jumatdih ñi jéihcannit beé? Jesús queétdih át níj jepahap wut jĩ.

⁵⁰ Obohjeéhtih, ded pah ã níjít dih ít beh joicáp wut jĩ.

⁵¹ Caandíh bid juinít, Nazaret tútchina ít numah jwúub dei bejep wut jĩ. Caanná jwúub dei juibíniji behna, ã mánadih ápĩ táí jepahap wut jĩ. Obohjeéhtih, beh wili nihat páant ã chãjatjidih búdí mipĩ jenah joyóp wut jĩ.

⁵² Jesús táí jéihniyeh át behep wut jĩ. Páant ã jumachah, Dios caandíh búdí át wēi enep wut jĩ. Cãacwábut bíic yoobó caandíh ít weñep wut jĩ.*

3

Juan Daabáni muú wihcapboó Dios naáwát dih ã naóh yapaat

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹⁻² Túttimah, Zacarías wúuh Juan behna, muú wihcapboó ã jumachah, Dios caandíh át jwíh naáwát túutap wut jĩ. Caán láa Roma tútchidih moón í maáh Tiberio César quince jópchi maáh át jumap wut jĩ. Poncio Pilato Judea baác dih moón í maáh át jumap wut jĩ. Herodes Galilea baác dih moón í maáh át jumap wut jĩ. Á úud jeñé Felipe Iturea baác dih moón, Traconite baác dih moón bíicdih í maáh át jumap

* 2:39 Mt 2.23 * 2:41 Ex 12.1-27; Dt 16.1-8 * 2:52 1S 2.26; Pr 3.4

wut jĩ. Lisanas Abilinia baácdih moón ĩ maáh át jumap wut jĩ. Páant ĩ maáh jumachah, Anás Caifásbut sacerdotewā ĩ maáta ĩt jumap wut jĩ.

³ Caán láa, Juan muú wihcapboó ā jumachah, Dios caandih át naáwát túutap wut jĩ. Pánihna, Dios ā naáwát túutachah joinít, Juanboó Jordán muj pebh dei juibínit, át táoh naóh jibip wut jĩ. Nin pah āpĩ níj naóh bohénap wut jĩ: “Ñi yéj chājatdih cádahnit, túiniboodih ñi túut numú. Páant ñi túut numúchah, Dios ñi yéjchājatdih ā yohbipna caá. Páant ñi chājachah, yeebdih wā daabábipna caá, ñi yéjchājat yohat júutat pínah níjñá”, cāacwādh át níjip wut jĩ.

⁴ Jon jātih Dios naáwátdih naóh yapani Isaías, nin pah Juan ā chājat pínahdh át níj naóh daacáp wut jĩ.

“Dios naáwátdih naóh yapani muú wihcapboó jumni nin pah ā níj ñaac bohébipna caá: ‘Jwĩ Maáh ā júuwát pínah jātih ñi yéjchājatdih cádah, túiniboodih túut numnít, caandih ñi tá pñaá.

⁵ Det jĩgah náah jumnitdih ā teo wāacbipna caá. Obohjeéhtih, det “Weém nihat jéihni, dedé weemdh jūdhdāt wihcan caá”, níj jenah joinítidih ĩ wēpatdih jwĩ Maáh ā dúuc wáibipna caá. Det biáboó jenah joinít ĩ jenah joyátdih ā yoobábipna caá.

⁶ Pánihna, nihat cāacwā yoobópdi ĩ jenah joibípna caá, iiguípna ĩ bejatji déedih Dios ā tá ubatdih ĩ jéihyat pínah níjñá, ā níj naóhbipna caá”, Isaías át níj daacáp wut jĩ. (Is 40.3-5)

⁷ Dawá cāacwā Juan pebhna ĩt juibínap wut jĩ, queétdih Juan ā daabáát pínah níjñá. Ā pebhna juibínitdih nin pah āpĩ níj naáwáp wut jĩ: “¡Yeéb yeena caá ñi chājap! ¡Maiwā panihnit yeejépwā jumna, peéh chājat pínahdh úum jweíhñitjeh caá! Obohjeéhtih, yeéb ñi yéjchājatdih ñi

cádahhcat jíib, Dios yeebdih ā peéh chājachah, ñi jéih jweicán níit.

⁸ Ñi yéjchājatdih cádahnit, túiniboodih túut numát caá yeebdih náahap. ‘Abrahamjidih Dios át wēi enep wut jĩ. Pánihna, ā jumená jwĩ jumachah, jwiítidibut ā tá wēi enna caá’, ñi níj jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, pánihcan caá. Yeejé ñi chājachah ennit, ā wēican caá. Ñi joyoó. Dios náahna, Abrahamji ā jumená pah nin jee dáhnadh ā jéih túut numná caá.*

⁹ Wápchi mínah áih wápchidih en dawát pah, yeebdihbut Dios ā en daoná caá. Biquí nahna yeejé ā quehechah enna, tib yohnit, áih náatnadhbut ā pud yohbipna caá. Pánih péanit, caan náhdih, áih náatnadhbut ā cáo yohbipna caá. Páant ā chājat pah mantih, yeejé ñi chājachah enna, Dios yeebdihbut iiguípna ā wahbipna caá”, Juan át níjip wut jĩ.*

¹⁰ Páant ā níjichah joinít, cāacwā Juandih nin pah ĩt níj úbh joyóp wut jĩ:

—¿Ded pah tigaá jwĩ túut numbí? ĩt níjip wut jĩ.

¹¹ —Ded chéne yégueh chóo bíbohni yégueh wihcannidih ā wūhu naáh. Jeémát bíbohñibut jeémát wihcannidih ā wūhu naáh, queétdih át níj jepahap wut jĩ.

¹² Romanowā maáta ĩ úbát túutni dinerodih úbh wūhñitbut daabáát túut níjñá, Juan pebhna juibínit, nin pah ĩt níj úbh joyóp wut jĩ:

—¿Bohéní, jwiítboó ded pah tigaá jwĩ túut numbí? ĩt níjip wut jĩ.*

¹³ —Ñi maáta ĩ wutat pah bóojeh ñi úbáp. Chah ñi úbátdih ñi cádaahá, queétdih át níjip wut jĩ.

¹⁴ Biquína soldadowābut caandih nin pah ĩt níj úbh joyóp wut jĩ:

—¿Jwiítbut ded pah tigaá jwĩ túut numbí? ĩt níjip wut jĩ.

—Bíh pah bóonadh en ñinahnit, ñi dúuc wáica bojoó. Dawá láa néo náahna, cāacwādh yee naóh úmanit,

* 3:7 Mt 12.34; 23.33 * 3:8 Jn 8.33 * 3:9 Mt 7.19 * 3:12 Lc 7.29

nemat muuboó bejihcan i jib chajatdih nipi wutna caá. Páant ni chajatdih ni cádahaá. Ni tewat jibdihjeh wēinit, ni tewee, at niijip wut jī.

15 Nihat judiowā Dios ā wahni queétdih tui ubni pinahdih it bidip wut jī. Pānihna, Juan páant ā niijichah joinit, queétjeh nin pah it niij jenah joyóp wut jī: “¿Nin Dios ā wahni jwi pāini naniit?” it niijip wut jī.

16 Obohjeéhtih, Juan queétdih nin pah at niijip wut jī: “Weém yeebdih mahjihjeh wā daabána caá. Obohjeéhtih, wā túttimah jūohni, chah wēpni ā jumna caá. Páant ā jumachah jenah joinit, ‘Weém oboh jumni caá’, wā niij jenah joiná caá. Caánboó mahjih daabáat panihni, yeebdih Túini Espiritu ā wēpatdih budi ā wūhbična caá. Caán ā wēpat tuu iigát panihnijih ni yeejatdih cawat pah ā chājbipna caá, jwūub yeej chājihatdih ni jenah joicat pinah niijná.

17 Trigo teoni panihni caá. Āih chónadih caoh caj péanit, caán túbna yoobátidihjeh wuh wūhboó jui yacnit, āih muuboó ā amohbična caá. Obohjeéhtih, ā caoh cajni chónaboodih ā cao yohbična caá. Páant ā chājat pah, wā túttimah jūohni caandih jepahnidih ā tui ubbična caá. Obohjeéhtih, caandih jepahcannitboodih iiguipna ā wahbična caá. Caán iigát dedé ā noón dabcan niit”, at niijip wut jī.

18 Páant niijnit, bih naawátjihbut Juan cāacwādh āpi bohēnap wut jī, túut nuumnit, iiguipna i bejcat pinah niijná.

19 Galilea baácdih moón i maáh Herodes ā uad Felipe āa Herodiasdih ā dūuc wái āa jumatji peéh Juan at jūihñup wut jī. Nihat bih yeejēp ā chājatjidihbut at jūihñup wut jī.

20 Páant ā niij jūihñatji jib Herodes Juandih joihcan, at nemat túutap wut jī. Pānih chājna, chah at yoób yeej bejep wut jī.*

*Juan Jesúsdi h ā daabáat
(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)*

21 Nemat muuboó Herodes ā nemat pinah jātih, Juan cāacwādh ā daabánachah, Jesúsbut ā pebhna daabáat túutudih at juibinap wut jī. Páant ā daabáat túttimah, Jesús Diosdih ā wūbúchah, jeá at jēweah bejep wut jī.

22 Páant ā jēweah bejchah, jop pah jigohni Túini Espiritu jeámant dei jūohnit, caandih at jui jaamap wut jī. Páant ā jui jaamáchah, jeámant Dios Jesúsdi h nin pah at niij naawáp wut jī: —Meém wā wūh, wā oini caá. Meemdih budi wā wēina caá, at niijip wut jī.*

*Jesús ā nuowā i wut
(Mt 1.1-17)*

23 Túini Espiritu ā dei jūuwát túttimah, Jesús treinta jopchi bíbohni t, cāacwādh at bohé jwihip wut jī.

Nit wut jī Jesús ā nuowā: “José ā wūh caá”, cāacwā it niij jenah joyóp wut yuh jī.

José Elí ā wūh
āt jumap wut jī.

24 Elíboó Matat ā wūh
āt jumap wut jī.

Matatboó Leví ā wūh
āt jumap wut jī.

Levíboó Melqui ā wūh
āt jumap wut jī.

Melqui boó Jana ā wūh
āt jumap wut jī.

Janaboó José ā wūh
āt jumap wut jī.

25 Joséboó Matatías ā wūh
āt jumap wut jī.

Matatíasboó Amós ā wūh
āt jumap wut jī.

Amósboó Nahúm ā wūh
āt jumap wut jī.

Nahúmboó Esli ā wūh
āt jumap wut jī.

Esliboó Nagai ā wūh
āt jumap wut jī.

26 Nagai boó Maat ā wūh
āt jumap wut jī.

Maatboó Matatías ā wūh
āt jumap wut jī.

Matatíasboó Semei ā wūh
āt jumap wut jī.

* 3:20 Mt 14.3-4; Mr 6.17-18 * 3:22 Gn 22.2; Sal 2.7; Is 42.1; Mt 3.17; Mr 1.1; Lc 9.35

Semeiboó Josec ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Josechoó Judá ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 27 Judáboó Joanán ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Joanánboó Resa ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Resaboó Zorobabel ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Zorobabelboó Salatiel ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Salatielboó Neri ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 28 Neriboó Melqui ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Melquiiboó Adi ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Adiboó Cosam ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Cosamboó Elmadam ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Elmadamboó Er ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 29 Erboó Josué ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Josuéboó Eliezer ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Eliezerboó Jorim ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Jorimboó Matat ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 30 Matatboó Leví ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Levíboó Simeón ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Simeónboó Judá ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Judáboó José ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Joséboó Jonam ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Jonamboó Eliaquim ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 31 Eliaquimboó Melea ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Meleaboó Mena ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Menaboó Matata ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Matataboó Natán ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 32 Natánboó David ã wũúh

ãt jumup wut jĩ.
 Davidboó Isaí ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Isaíboó Obed ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Obedboó Booz ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Boozboó Sala ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Salaboó Naasón ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 33 Naasónboó Aminadab ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Aminadabboó Admin ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Adminboó Arni ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Arniboó Esrom ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Esromboó Fares ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Faresboó Judá ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 34 Judáboó Jacob ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Jacobboó Isaac ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Isaacboó Abraham ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Abrahamboó Taré ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Taréboó Nacor ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 35 Nacorboó Serug ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Serugboó Ragau ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Ragauboó Peleg ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Pelegboó Heber ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Heberboó Sala ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Salaboó Cainán ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 36 Cainánboó Arfaxad ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Arfaxadboó Sem ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Semboó Noé ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 Noéboó Lamec ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.
 37 Lamecboó Matusalén ã wũúh
 ãt jumup wut jĩ.

Musalénboó Enoc ã wũúh
 át jumup wut jĩ.
 Enochoó Jared ã wũúh
 át jumup wut jĩ.
 Jaredboó Mahalaleel ã wũúh
 át jumup wut jĩ.
 Mahalaleelboó Cainán ã wũúh
 át jumup wut jĩ.
 38 Cainánboó Enós ã wũúh
 át jumup wut jĩ.
 Enósboó Set ã wũúh
 át jumup wut jĩ.
 Setboó Adán ã wũúh
 át jumup wut jĩ.
 Adánboó Dios wũúh,
 ã jwíh chãjni, jĩ,
 át jumup wut jĩ.

4

*Nemépwã ã maáh Jesúsdiã ã yéejãhat
 (Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)*

1-2 Juan Jesúsdiã ã daabánachah,
 Túini Espíritu caandíh ã yáwachah,
 Jesús Jordán mãmant át jwúub aab
 béjep wut jĩ. Jwúub aab béjnit,
 Túini Espíritu caandíh mãmú
 wihcapboó át nãmah bejep
 wut jĩ. Caánboó cuarenta
 yeó jáap ã jumachah, Satanás,
 nemépwã ã maáh, caandíh
 átiã yeejéã chãjat túatãp
 wut yuh jĩ. Páant bóí yeó
 jáap caánboó jumna, Jesús
 jeémãcan, nãmúãp wunna
 át chãjãp wut jĩ.

3 Páant ã nãmúãp wunachah
 jéihnit, Satanás caandíh
 nin pah át niáj daacáp
 tajĩ: wut yuh jĩ:

—Meém Dios wũúh jumna,
 can jee dáhdih “Pan dah
 ma jumú”, ma niáj, át
 niáj wut jĩ.

4 —Páant wã chãjãcan niít.
 Dios naáwátidih naóh yapani
 nin pah át niáj daacáp
 tajĩ:

‘Jeémátidihjeh pohba ã
 jeéméchah, cãacwãih
 caolih túi booni panihni
 ã jumãcan niít’, át niáj
 daacáp tajĩ, (Dt 8.3)

Jesús Satanásdiã át niáj
 jepahãp wut jĩ.

5 Páant ã niáj jepahãt
 túttimãh, jap bóo jeená
 Jesúsdiã Satanás át nãmah
 pãmãh laab béjep wut jĩ.
 Caán jeejãna pãmãh
 laab jãibíniã, niãhat
 cãacwã ã jumat yoobó
 Jesúsdiã át jãutãp wut

jĩ. Niãhat biícidih ñãáp
 jíãoh, át buudãh bejep
 wut jĩ.

6 Pániãh jãutnit, nin pah
 caandíh át niáj wut yuh
 jĩ:

—Niãhat baácboó jumnit
 ã maáh wẽpat weemdíh
 wũhniã caá. Ded wã
 wũhíhniã wã jéih wũhna
 caá.

7 Pániãhna, meém bódiã
 caj yoh ñãjnit, ‘Meém
 niãhatidih chãh maáh
 caá’, weemdíh ma niáj
 chãh jãinít, niãhat ã
 maáh wẽpatidih meemdíh
 wã wũhbipna caá. Niãhat
 míh píãh ã jãhbipna
 caá, Satanás Jesúsdiã
 át niáj wut jĩ.

8 —Páant wã chãjãcan
 niít. Dios naáwátidih
 naóh yapani nin pah át
 niáj daacáp tajĩ:

‘Ma Maáh Diosidihjeh
 wẽinít, ã wãtãtidihjeh
 ma jepahã’, át niáj
 daacáp tajĩ, (Dt 6.13)

Jesús Satanásdiã át niáj
 wut jĩ.

9 Páant ã niájãt túttimãh,
 Jerusalén túttichina
 Dioih mãmboó Satanás
 Jesúsdiã át nãmah bejep
 wut jĩ. Dioih mãmúãp
 bóo mãmúãp wut jĩ.
 Caannã nãmah jãibíniã,
 Satanás caán mãmúãp
 chãh jap bóo jumni
 waolí beo nah yapatboó
 Jesúsdiã át ñãhat túatãp
 wut jĩ. Pániãh ñãhat
 túatnit, nin pah át niáj
 naáwãp wut yuh jĩ:

—Meém Dios wũúh
 jumna, meemdíh ã
 wãpat píãhdih jãutãt
 túat niájã, ninmãnt
 ma ñãáp jéã bejeé.

10 Davidji nin pah ã
 niáj daacãtjidih ma
 túi náhnãã:

‘Dios ãih ángelwãdih
 meemdíh ã en dawát
 túatãpna caá.

11 Pániãhna, meemdíh
 ã jíãonih teobipna
 caá, jee dáãboó míh
 jíãhã ã buug lãjãt
 píãh niájã’, át niáj
 daacáp tajĩ, (Sal 91.11-12)

Satanás caandíh át
 niáj wut jĩ.

12 —Páant wã chãjãcan
 niít. Nin pah Dios
 naáwátidih naóh yapani
 át niáj daacáp tajĩ:

‘Ñi Maáh Dios ã niájãt
 jidih “¿Yoobópdih
 niít?” niáj jéihãhna,
 caandíh ñiã chãjat
 túatãca bojó’, át niáj
 daacáp tajĩ, (Dt 6.16)

Jesús caandíh át niáj
 jepahãp wut jĩ.

13 Pánih yee naóh péanit, Satanás Jesúsdih cádah jwúub bejnit, ã jwúub yéjaat pínah yeó jáapdih ãt páñap wut jĩ.

Galilea baácđih moondđh Jesús ã bohé jwíhat

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

14 Páant Satanás ã chājat túttimah, Jesús Galilea baácna jwúub juibínit, Túini Espíritu bádí ã wēpatjĩh ãt táoh bohé jwíhip wut jĩ. Páant ã bohéat doonádih cáacwã ĩt naóh peetép wut jĩ.

15 Pánih táoh bohénit, judíowã ĩ bohéat munná waadnít, queétdih ãpĩ bohénap wut jĩ. Páant Dios naáwátdih ã bohénachah, nihát caandíh joinít ĩt wēi naáwáp wut jĩ.

Nazaret tútchiboó Jesús ã jwúub juibíat

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

16 Pánih bohé jibnit, Nazaret, ã behni tútchina ãt jwúub juibínap wut jĩ. Pánih jwúub juibínit, judíowã ĩ chooát yeó jáapdih, ãpĩ chājat pah caanbát ĩ míc wáacat muddíh ãt waadáp wut jĩ. Pánih waád juibí chúdni ĩh ñah ñuh bejnit, Dios naáwátdih en naáwát túut niijná, naóhñit ĩ ñuhapna ãt juibí ñuhap wut jĩ.

17 Caanjĩh ã juibí ñuhuchah, Isaías ã daácni tólihjidih ĩt wūhap wut jĩ. Pánihna, caán tólihđih pah teonit, ã naáwát pínahđih bid jwinít, nin pah ãt niij en naáwáp wut jĩ:

18 “Wã Maáh Dios Túini Espíritu ã wēpatđih weemdíh bádí ã wūhap be, cáacwãđih wã teo wáacat pínah niijná. Pánih wūhñit, jĩgah náah jumnit panihnitđih ãih túini doonádih ã naáwát túutap be. Chéonit panihnitđih ã watat pínah doonádihbut ã naáwát túutap be. Jéih encannitđih ã boovat túutap be, ĩ jéih enat pínah niijná. Nihat cáacwã wēcannit,

yeejép yapnitđihbut ã teo wáacat túutap be.

19 Pánihna, ‘Buu jwuh caá, Dios jĩgah ennit, cáacwãđih bádí ã teo wáac jwíhbična caá’, weemdíh ã niij naáwát túutap be, Isaías ãt niij daacáp taji”, (Is 61.1-2a)

Jesús ãt niijíp wut jĩ.

20 Pánih en naóh péanit, caán tólihđih jwúub nah teo, sacerdotđih jwúubanit, ãt jwúub chúudap wut jĩ. Páant ã chājachah, nihát caánboó jumnit ĩt en ñunúp wut jĩ.

21 Pánih chúdñit, Jesús queétdih nin pah ãt niij bohé jwíhip wut jĩ:

—Páant ã niij daacátji buu caá buca ñi cātíh ã yapap. Weemdíh caá páant ãt niij daácjip taga, ãt niijíp wut jĩ.

22 Páant ã túi naáwáchah joinít, nihát caandíh wēi naóhna yahna, bádí ĩt wáhi bejep wut jĩ. Pánih wáhi bejnit, nin pah ĩt míc niij uúbh joyóp wut jĩ:

—¡Joyoó buca! ¿Nin José wūhjhéh nihcan niit? ĩt míc niijíp wut jĩ.

23 Páant ĩ míc niij uúbh joyóchah joinít, nin pah Jesús queétdih ãt jwúub niij naáwáp wut jĩ:

—‘Cohniá, ma míc cohoó’, jwĩ míc niiját pah weemdíh ñi niijmí nacaá. ‘Capernaum tútchiboó ma wēp chājat pah mantih ninjĩh ma behni tútchiboobút biic yoobó ma chājaá, Dios meemdíh ã wahatđih jwĩ jéihyat pínah niijná’, weemdíh ñi niijná yuh caá.

24 Obohjeéhtih, ñi joyoó. Ded Dios naáwátdih naóh yapanidih ã pebh jumnitboó ĩpĩ joíhcan caá. Pánihna, yeéb weemdíhbut biic yoobó ñi joíhcan niit.*

25 Dios naáwátdih naóh yapani Elíasji jum láa, biic peihcanni jópchi túi beéd, biih jópchi tacđih mah buugcán, nuugúp láa, Israel baácboó dawá éemp wannit yaádh ĩt jumap wut yuh jĩ.*

26 Obohjeéhtih, ñi nuowã Diosđih ĩ jepahcatđih jéihñit, biih baácđih bóli éemp wannihđih teo wáacat túut niijná, Dios Elíasđih ãt wahap wut jĩ. Pánihna, Sidón tútchi pebh Sarepta

* 4:24 Jn 4.44 * 4:25 1R 17.1 * 4:26 1R 17.8-16

tátchibitdih bólidihjeh át teo wáacap wut jĩ.*

27 Dios naáwátidih biíh naóh yapani Eliseo jum láabut Israel baácboó dawá bácah moópnit it jumap wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, ñi nuowã Diosdih i jepahcatdih jéihnit, queétdih booaat tútcan, Naamán Siria baácđih bóodihjeh Eliseodih át booaat tútup wut jĩ.* Páant caán láa i jepahcat pah, buu yeebbát weemdih ñi jepahcan niít, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

28 Páant ã niijíchah joinít, nihat caanjĩh chúdnit tubit it íjip wut jĩ.

29 Pánih íj ñah ñah, Jesúsđih teonit, i míc wáacat muumánt caandih it wái bac bejep wut jĩ. Nazaret tútchimant wái bac bejnit, tútchi jwějđih bóo jeé túlahna it ab bejep wut jĩ, caandih too yoh yac bojat tút niijná.

30 Obohjeéhtih, Jesúsboó queét cātih tac púud ñuhnit, biáboó át bejep wut jĩ.

Judíowã i míc wáacat muúboó nemép jumnidih Jesús ã booaat (Mr 1.21-28)

31 Nazaret tútchimant Jesúsđih i baacat túttimah, Capernaum tútchina át dei bejep wut jĩ. Capernaum tútchibut Galilea baácđih bóo tútchi wut jĩ. Capernaum tútchina dei juibínit, chooát yeó jáapđih judíowã i míc wáacat muuná át juibínap wut jĩ. Caán muudih waád juibínit, caanjĩh jumnitdih Dios naáwátidih át bohénap wut jĩ.

32 Pánihna, ã wěp bohénachah, búdi it joí wáhi bejep wut jĩ.*

33 Caanjĩh chúdnit biícđih, nemép jumnibut át jumap wut jĩ. Pánihna, Jesús ã bohénachah joinít, nin pah át niij ñaacáp wut jĩ:

34 —¡Ayó! Jesús, ¡Nazaret tútchidih bóo jwiítđih tac buugáca bojóo! ¿Jwiítđih dedé tiguaá ma chãjbi? ¿Yoh bacanadih nit beé ma jũwúp? Weém meemdih wã jéihna caá. Dios ã wahni, chah túini caá meém, Jesúsđih át niij ñaacáp wut jĩ.

35 —¡Ma laiha bojóo! ¡Caandih cádahnit, ma bac bejeé! Jesús nemépdih át niijíp wut jĩ.

Páant ã niij wutachah joinít, cãacwã cātih nemépbóo caandih duó buugnít, át bac bejep wut jĩ. Pánih duó buugná yuhna, caán newédih át yéjacap wut jĩ.

36 Páant Jesús ã chãjatđih nihat cãacwã búdi it en wáhi bejep wut jĩ.

—¡En yuh buca! ¡Ñ naáwát wěpé caá! ¡Ñ naáwáchahjeh, nemépwã yuh buca caandih i jepahna caá! it míc niijíp wut jĩ.

37 Jesús páant ã chãjatđih nihat Capernaum tútchi pebh jumnit it míc naóh peeté wut jĩ. Búdi át wut yáanap wut jĩ.

Simón Pedro ã chãđđih Jesús ã booaat (Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

38 Páant ã chãjat túttimah, judíowã i míc wáacat muumánt Jesús wã it bac bejep wut jĩ. Bac bejnit, Simónih muuná it juibínap wut jĩ. Caanná i waád juibínachah, mi índih tubit ã pahachah, Simón áa Jesúsđih mit naáwáp wut jĩ. Páant tubit ã pahachah, mit lajap wut jĩ. “Caántđih ma booanaá”, caán muudih jumnit Jesúsđih it niijíp wut jĩ.

39 Páant i niijíchah joinít, Jesús mi pebh juibí ñuhnit, “Ma yayaá”, pahatđih át niijíp wut jĩ. Páant ã niijíchahjeh, pahat át dúucup wut jĩ. Páant ã dúucuchah, ñah ñuhnit, i jeémát pínahđih mit cáagap wut jĩ.

Dawá wunnitdih Jesús ã booaat (Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

40 Tõo ñáh jũwúchah, dawá tubúp chũhñitdih Jesús pebhna it ab juibínap wut jĩ. Dawá mácah wunat queétdih át jumap wut jĩ. Nihat i ab juibínit wunnitdih Jesús át teo jáha booanap wut jĩ.

41 Dawá nemépwáđihbut át bacat tútup wut jĩ. Páant ã bacat tútuchah,

—¡Meém Dios wũh caá! tubit it niij ñaacáp wut yuh jĩ.

* 4:27 2R 5.1-14 * 4:32 Mt 7.28-29

Obohjeéhtih, Jesús queétdih jūihnit, “Dios ā wahnī caá”, āt niiját túutcap wut jī.

*Jesús Galilea baácboó ā bohé jibat
(Mr 1.36-39)*

⁴² Daa jūúwáchah, ā lípdih úubát túut niijná, Jesús cāac wihcapboó āt bejep wut jī. Obohjeéhtih, cāacwā caandíh bid bejnit, it jwāáap wut jī. Jwāáhñit, caandíh íjeéh jamat náahna, it chāwát túutap wut yah jī.

⁴³ —**Níjeéh wā jéih chāocán caá. Bíih tútchinadih moondíhbut Dios ā maáh jamat doonádih weemdíh naáwát caá náahap. Páant naáwát pínah niijná, Dios weemdíh ā wahap be,** Jesús queétdih āt niijíp wut jī.

⁴⁴ Pánihna, nihat Galilea baácboó jib bejnit, judíowā í míic wáacat mūnā waadnít, Jesús āpī bohénap wut jī.

5

*Queéj júut maonitdih ājeéh Jesús ā bejat túutat
(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)*

¹ Bíih yeó jáap, Jesús Genesaret ím jwējdih űhñit, dawá cāacwādih Dios naáwátdih naóhna āt chājap wut jī. Caán ā bohéátdih búdí joíhna, Jesúsdih it too péenap wut jī.

² Páant tabit caandíh í tóonachah, Jesús chéne búdí jāáj chóonadih āt enep wut jī. Caanjīh queéj júut maonit í aabní chóona āt pahap wut jī. Queét íih jāáj chóona pebh íih űhónádih chocna it chājap wut jī.

³ Pánihna, bíic chóodih Jesús āt waadáp wut jī. Caán chóo mínah Simón wut jī ā wūt. Caán chóodih waadnít, **“Weemdíh chibít ma too páud baca pahanaá”,** āt niijíp wut jī. Páant ā too páud baca pahanachah, Jesús caán chóodih chūudnit, cāacwādih āt bohénap wut jī.*

⁴ Pánih bohé péanit, nin pah Jesús Simóndih āt niijíp wut jī:

—**Ím tac yoób páud bac bejnit, queejwādih mawat túut niijná, ííih**

űhónádih űi yoh báahanaá, āt niijíp wut jī.

⁵ —Bohéní, nihat chei jwī júut mawachah yuhna, queejwā í wihcan beé. Obohjeéhtih, páant ma niijíchah joinít bácah, jwíih űhónádih jwī yoh báaha enmi caá, Simón āt niijíp wut jī.*

⁶ Páant niij péa, ím tac yoób páud bac bejnit, íih űhónádih it yoh báahanap wut jī. Páant í yoh báahanachah, dawá yoobát queejwā waadná, íih űhónádih boloh wáina it chājap wut jī.*

⁷ Páant í boloh wáyachah ennit, í pej jamnit queét pebh pahnitdih Simón āt ejep wut jī: “Íjwiítdih űi teo wáac jūúwá!” āt niijíp wut jī.

Pánih teo wáacadih juibínit, chénat pah chóo queejwādih it ab yac yáwanap wut jī. Dawá queejwā jamna, íih jāáj chóona āt daábíhip wut jī.

⁸⁻¹⁰ Páant dawá queejwādih ennit, Jesús ā wēpatdih jéihna, Simón búdí āt úumap wut jī. Pánih úumna, Jesús pebh bódicha caj yoh űajnit, Jesúsdih nin pah āt niijíp wut jī:

—Maá, meém chah wēpni, túini caá. Obohjeéhtih, weémboó yéejni caá. Pánihna, meemdíh wā úumachah, biáboó ma bejeé, āt niijíp wut jī.*

—**Íma úumca bojoó! Bū meém queejwādih bid jwahnī caá. Obohjeéhtih, meemdíh wā túut nūumáchah, queejwādih ma bidat pah muntih, cāacwābódih bidnit, wíih doonádih ma naóhbiipna caá, weemdíh jepahna, wíihwā í jamat pínah niijná,** Jesús caandíh āt niijíp wut jī.

Simón ā úumat bíic yoobó ā pej jamnitbut it úumap wut jī. Santiago, Juan wut jī ā pej jamnit. Queét chénewā Zebedeo weh wut jī.

¹¹ Pánihna, jwáub űáan juibínit, queét nihat íih tewatdih cádahñit, Jesúsjeéh it bejep wut jī.

*Bácah moópnidih Jesús ā booaat
(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)*

* 5:3 Mt 13.1-2; Mr 3.9-10; 4.1 * 5:5 Jn 21.3 * 5:6 Jn 21.6 * 5:8-10 Job 7.19-20; Sal 39.13; Is 6.5

12 Jesús biíh tátchiboó ã jumuchah, bácah moópni ã pebh át juibínap wut jĩ. Pánih juibíni Jesúsdi ennit, ã wēpatdih jéihna, páah yoh ñajnit, nin pah át niij wúbup wut jĩ:

—Maá, ma booaíhna, weemdih ma jéih booana caá, át niijíp wut jĩ.

13 Páant ã niijíchah joinít, Jesús caandih teo jãhanit,

—**júu! Wēinit, meemdih wã booana caá**, át niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchahjeh, moopát nihat át ñumáh bejep wut jĩ.

14 Pánihna, Jesús caandih nin pah át wēp niij naáwáp wut yah jĩ:

—**Bitadih naóhcanjeh, sacerdote-dih míih bácah ã jwúb ñumátdih jáutdih ma bejeé. Moisés ã wutatji pah sacerdotewã ã cáo wūhat pínah niijná, chéne jopwādh ma wūhú, Dios meemdih ã booaatjidih ã jéihyat pínah niijná**,* át niijíp wut jĩ.

15 Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joiná yahna, bejnit, dawá cáacwādh át naóh peetép wut jĩ. Páant Jesús ã chājat dooná chah át wūt yáanap wut jĩ. Caán doonádh joinít, ã naáwátdih joyát túut niijná, ã wnatdihbut ã booaat pínah niijná, dawá ã pebhna ípĩ wáac juibínap wut jĩ.

16 Obohjeéhtih, Jesús cáac wihcap-boó, ã ípdih wúbúdh ápĩ bejep wut jĩ.

Jéih yoocannidih Jesús ã booaat (Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

17 Biíh yeó jáap Jesús cáacwādh ã bohénachah, fariseowã, Moisés ã wutatjidih bohénitbut ít joí chūdup wut jĩ. Queét Galilea baácmant, Judea baácmant, Jerusalén tátchimantbut bejnit, ítát juibínap wut jĩ. Jesús ã bohénachah, dawá joiná ít chājap wut jĩ. Dios cáacwādh booaat wēpatbut Jesúsdi bádí át jumap wut jĩ.

18 Páant ã bohénachah, biquína neoná jéih yoocannidih ã lajat chóojĩ Jesús pebh ítih beo waad béj jwejíhip wut yah jĩ.

19 Obohjeéhtih, dawá mūdih ã yáo yapachah ennit, chah bóo coahna caandih ít beo páuh laab béjep wut

jĩ. Pánih páuh laab juibínit, biquína jeé naanádih ub jwej, ít chājnit, jéih yoocannidih ã lajat chóojĩ Jesús pebh ít cádah deyanap wut jĩ.

20 Pánihna, caán ã booaat wēpatdih ã jenah joyátdih jéihnit, Jesús caán jéih yoocannidih nin pah át niijíp wut jĩ:

—**Ma yéejatdih wã yohna caá**, át niijíp wut jĩ.

21 Páant ã niijíchah joinít, Moisés ã wutatjidih bohénit, fariseowābut íjnit, queétjeh nin pah ít niij jenah joyóp wut jĩ: “¿Dedé cáac tigaá nin? Diosjeh yéejatdih ã jéih yohna caá. Pánihna, ninboó cáacjeh jumna yahna, ‘Ma yéejatdih wã yohna caá’, niijná, ‘Dios wã jumna caá’, niij yeena caá ã chājap”, queétjeh ít niij jenah joyóp wut yah jĩ.

22-24 Páant ã niij jenah joyóchah jéihnit, Jesús queétdih nin pah át niij naáwáp wut jĩ:

—**¿Dépanih tigaá páant yeejép ñi niij jenah joí? ‘Ma yéejatdih wã yohna caá’, wã niijíchah joinít, weemdih jéihcan yahna, ‘Yeeni caá’, ñi niij jenah joiná caá. Obohjeéhtih, ‘Ma ñah ñuhú. Ma ñajatdih ubnit, ma yáac chāi bejeé’, wã niijíchah, caán ã bejchah ennit, wã niiját yoobópdi ã jumatdih ñi jéihbipna caá. Pánih jéihna, yéejat yohat wēpat wã bíbohāttdihbut ñi jéihbipna caá. Weém nihat cáacwā úd jeñé, Dios ã wahni nin baácdih moondih jéih booaat, ã yéj chājatdihbut wã jéih yohna caá. Páant wã jéih yohatdih yeéb ñi jéihyat pínah niijná, nin pah wã chāj jáutbipna caá, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.**

Páant niij péanit, jéih yoocannidih nin pah át niijíp wut jĩ:

—**Ma ñah ñuhú. Ma ñajat chóodih ubnit, míih mūboó ma jwúb bejeé**, Jesús caandih át niijíp wut jĩ.

25 Páant ã niijíchahjeh, nihat ã enechah, jéih yoocanniji ñah ñuh, ã ñajat chóodih ubnit, áih mūboó át jwúb bac bejep wut jĩ. Pánih bejnit, Diosdi bádí át wēi naáwáp wut jĩ.

* 5:14 Lv 14.1-32

26 Páant ã bac bejchah, nihat en wúhi bej, búdí jenah joinít, queébut biíc yoobó Diosdih ít wēi naáwáp wut jī.

—¡En yuh buca! Búdí náhníat pínahdih buu jwī enna caá, ít míic niijíp wut jī.

Jesús Levídh ã jūúwát tútat
(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

27 Pánihat túttimah, Jesús wã caán tútchidih jamnitji bac bejnit, biíh tútchina ít bejep wut jī. Caán ã bejni namá jwējdih Leví wut jamni ã tewat tólihboó át chūudap wut jī. Caán Romanowã maáta ã úbát túatni náodih úbh wūhni át jamap wut jī. Pánihna, Levídh ennit, nin pah caandíh Jesús át niijíp wut jī:

—Wājeéh ma péé jūúwá, át niijíp wut jī.

28 Páant ã niijíchah joinít, ñah ñuh, áih tewatdih cádahnit, Jesúsjeéh át bejep wut jī.

29 Pánihat túttimah, Leví áih muúboó Jesús wãdh át numah jeémép wut jī. Caán ã nihat pah dawá náodih úbh wūhndih, bita ã chéénwãdhbut át numah jeémép wut jī.

30 Páant Jesús wã ãjeéh ã jeéméchah ennit, fariseowã, Moisés ã wutatjdih bohénitbut queédih ít íjip wut jī. Íjnit, Jesús ã bohénitdih nin pah ít niij jūihñap wut jī:

—¿Dépanihna queét dinero numnítjeéh, yéej chājnítjeébut jeémp babh tigaá ñi chāj? ít niijíp wut jī.*

31 Páant queédih ã niijíchah joinít, Jesúsboó nin pah át niij jepahap wut jī:

—Tubáp chūúhcannit cohnidih ípī bidcan caá. Wunnitjeh caá caandíh ã bidip.

32 Pánihat pah ‘Weém yéejat wihcanni caá’, niij jenah joinít, teo wáacni pínahdih ípī bidcan caá. Obohjeéhtih, ‘Wã yéejatdih jīgahnit, wã túut numíhna caá’, niij jenah joinít caá teo wáacni pínahdih ã bidip. Pánihna, ‘Yeejépwã caá jwiít’, niij jenah joinítjdihjeh teo wáacadih wã

jūúwáp be, ã yéej chājatdih jīgahnit, táiniboodíh ã túut numát pínah niijná, Jesús át niijíp wut jī.

Jeémp jwuhcatdih Jesúsdh ã úbh joyát

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

33 Páant queédih ã niiját túttimah, queét Jesúsdh nin pah ít jwúub niij úbh joyóp wut jī:

—Dios ã wutat pah jwī nuowã ípī jeémp jwuhcap jī. Juan ã bohénitbut, fariseowã ã bohénitbut páant ã chājna caá. ¿Dépanihna ma bohénitboó páantjeh ã jeémp? ít niij úbh joyóp wut jī.

34 —Nin pah caá ã jamap: Téihya chéoni ã numah jeémpnit biícidih ã jam jwuhchah, jīgahcan, ípī túi wēi jeémpna caá. Páant tigaá, wājeéh jam jwuhna, wã bohénit ã túi wēi jeémpna caá.

35 Obohjeéhtih, bita caandíh ã ub bejat túttimah, ã chéénwã jīgahnit, ã jeémp jwuhcan níit. Pánihat pah bita weemdíh ã ub bejat túttimah bácah, wã bohénitjeéh wã wihcah, queébut ã jeémp jwuhcan níit, Jesús queédih át niij jepahap wut jī.

36 Ded pah jwī jeémp jwuhcatdih jwī nuowã ã wutatdih, áih jáap bohéatjīh fariseowã ã widíhichah enna, Jesús queédih nin pah át jwúub niij bohénap wut jī:

—Jáap yégueh chóo chocca naáh chóojīh máa yégueh chóodih nah wai búudhdát ã náahcan caá. Páant ñi chājachah nihna, caandíh ñi chocat túttimah, jíint bejna, máa chóodih chah áta yewa tagaá. Páant tigaá, jwī nuowã ã naáwátjdih, wíih jáap bohéatjīh wid naóhcat caá náahap.

37 Pánihat dée, pah jwuhcanni iguíh macdih nuñap chóojīh ã chājniji máa wuh wúhdih yáacat ã náahcan caá. Páant ñi yáacachah nihna, iguíh mac pahna, máa wuh wúh jéih yúhcan, áta yewah bej tagaá. Páant ã yewechah, chénat pah áta buud tagaá.

38 Pánihna, jáap macdih, jáap wuh wúhboó yáacat caá náahap. Páant ñi

* 5:30 Lc 15.1-2

yáacachah, iguúh mac, caandíh yáacni chóobut ã túi jumbipna caá.

³⁹ Obohjeéhtih, ded máa iguúh macdih ã babhbat túttimah, pah jwuhcanni macdih babhbíhcan, ‘Máa mac chah túini beé’, ã niijbípna caá. Pánihat pah cáacwã wã jáap bohéatdih náahcan, ‘Jwí n̄owã ã bohéatjiboó chah ã túyap be’, ã niijbípna caá, Jesús queétdih ãt niijíp wut jĩ.

6

Chooát yeó jáapdih ded pah ã chãjat pínahdih Jesús ã bohéat

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Biíc chooát yeó jáapdih Jesús ã bohénitdih bohé bejna, trigo wáapdih ãt namah chóop yap bejep wut jĩ. Pánih bejna, ã bohénit trigodih úucnit, ãih chóodih jêqué yohnit, ãt jeémp bejep wut jĩ.*

² Páant ã chãjachah ennit, biquína ãjeéh bejnit fariseowã íjnit, Jesús dih nin pah ãt niij jũihñup wut jĩ:

—¿Dépanih tigaá jwí chooát yeó jáapdih yuhna, ma bohénit ã teo? Pánih teona, Dios ã wutatdih yap yohna caá ã chãjap, ãt niijíp wut jĩ.

³⁻⁴ Páant ã niijíchah joinít, “Wã bohénit ã yap yohcan caá”, niiját túut niijná, Jesús queétdih nin pah ãt niij jepahap wut jĩ:

—Davidji ã bohénit biíc dih n̄ugáp wunna, Dioíh m̄uná waadnít, sacerdotewã Diosdih ã wãhniiji pandih ãt jeémép wut jĩ. Pánih jeémpna, ã bohénitdihbut ãt wãhup wut jĩ. Obohjeéhtih, caán pan sacerdotewãjeh ã jeémát pínah ãt jumap wut jĩ. Dios wutna, bitadih caán pandih ãt jeémát túutcap wut jĩ. ¿Davidwã páant ã chãjatjidih Dios naáwát dih ã daácní n̄odih ã bohécannit jĩ? Caán pandih ã jeéméchah yuhna, Diosboó ‘Ñi túi chãjcan beé’, ãt niijcáp tajĩ.* Pánihat pah, buu nin trigodih úuc jeémpna, wã bohénitbut Diosdih ã yap yohcan caá.*

⁵ Weém, nihát cáacwã úud jeñé, chooát yeó jáapdih ded pah ã chãjat

pínahdih wã jéih wutna caá, Jesús queétdih ãt niijíp wut jĩ.

Téihya ágahnidih Jesús ã booaat (Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Biíh chooát yeó jáapdih Jesús judiowã ã míc wáacat m̄uná waadnít, ã bohénachah, caandíh joinít cáacwã cáatih téihya ágahni ãt jumap wut jĩ. ãih jéihyepmant bóo m̄uj nah ãt ágahap wut jĩ.

⁷ Moisés ã wutatjidih bohénit, fariseowãbut Jesús dih ãt en ñ̄unáp wut jĩ. Chooát yeó jáapdih yuhna, Jesús téihya ágahnidih ã booaachah, caandíh naóh yacat túut niijná, eníhna ãt chãjap wut jĩ.

⁸ Obohjeéhtih, Jesús páant ã jenah joyát dih jéihnit, téihya ágahnidih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Ñah ñ̄ahnit, nit cáatih ma jwí ñ̄ahúú, ãt niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, ñah ñ̄ahnit, queét cáatih ãt jwibí ñ̄ahup wut jĩ.

⁹ Pánihna, caandíh naóh yaquíh nitdih nin pah ãt niij úubh joyóp wut jĩ:

—Yeéb ñi jenah joyóchah, ¿jwí chooát yeó jáapdih Dios jwiít dih ded pah tigaá ã wut? ¿Túi chãjatdih niít ã wutap? ¿Yeejép chãjatdih niít ã wutap? ¿Wannidih ã booaat túut niít? ¿Cáac dih ã mao yohat túut niít? Jesús queétdih ãt niijíp wut jĩ.

¹⁰ Páant niijnít, ã jepahatdih páina, Jesús queét nihát dih ãt en behep wut jĩ. ã jepahcah ennit, téihya ágahniboodíh nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Míih téihyadh ma yoo d̄awúú, ãt niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, ãih téihyadh ãt yoo d̄awúp wut jĩ. Páant ã yoo d̄awúchahjeh, ãih téihya ãt túyah bejep wut jĩ.

¹¹ Obohjeéhtih, queét Jesús dih naóh yaquíh nitboó caandíh ã booaatdih ennit, búdí ãt íjip wut jĩ. Pánih íjnit, nin pah ãt míc niij úubh joyóp wut jĩ: “¿Ded pah tigaá caandíh chãjat náah?” ãt míc niijíp wut jĩ.

* 6:1 Dt 23.25 * 6:3-4 1S 21.1-6 * 6:3-4 Lv 24.9

Jesús doce ã naáwát túutnit pínahdih ã níwat

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Pánihat túttimah, biíh yeó jáap Jesús jeéboó Diosdih úubúdh ãt bejep wut jĩ. Nihat chei ãt úubh daa júúwáp wut jĩ.

¹³ Daanachah, ã naáwátdih joí péenitdih bid bojnit, doce ã bohé bejnit pínahdih ãt níwip wut jĩ, ãih doonádih naóhñit ĩ jumat pínah niijná.

¹⁴ Nit wut jĩ ã níonit: Simóndih níonit, Pedro ã wut ãt búudhdap wut jĩ. Simón úud Andrésdihbut ãt níwip wut jĩ. Santiago, Juan, Felipe, Bartolomé,

¹⁵ Mateo, Tomásdihbut ãt níwip wut jĩ. Biíh Santiago Alfeo wáúhdih níó, biíh Simón Celote poómpdih bóodih níó,

¹⁶ Judas biíh Santiago wáúhdih níó, Judas Iscariote Jesúsdi eníhcannitdih duó wáini pínahdihbut ãt níwip wut jĩ.

Dawá cãacwãdih Jesús ã bohéát

(Mt 4.23-25)

¹⁷ Pánih níó péa jwúub dei júóhñit, jeé ñaj yacapboó ãt chão níúhup wut jĩ. Páant ã chão níúhupboó ã naáwátdih dawá joí péenit jum, dawá bitabut ĩt jumap wut jĩ. Queét jumnit Judea baácdih moón, Jerusalén tútchidih moón, búdí muj jwëejdih jumni Tiro tútchi, Sidón tútchidih moonbát ĩt juibínap wut jĩ,

¹⁸ Jesús ã bohénachah joyát túut niijná, ĩ wunatnadihbut ã booaat pínah niijná. Nemép jumnitbut ĩt juibínap wut jĩ, nemépwãdih ã bacat túutat pínah niijná.

¹⁹ Booaat túut niijná, queét nihat Jesúsdi ĩt juibí tewíhip wut jĩ. Caandih ĩ juibí teonitdih ã wēpat ã chūúchah, nihat ĩt boonap wut jĩ. Pánihna, wunnitjibut, nemép jumnitjibut ĩt túi jumap wut jĩ, bca.

Dioih cãacwã ded pah ĩ jumat pínahdih ã bohéát

(Mt 5.1-12)

²⁰ Jesús ã bohénitdih ennit, nin pah queétdih ãt níj bohénap wut jĩ:

“Yeéb moh yéejnit panihñit Dios ã teo wáacatdih bidnitdih Dios ã wēi enna caá. Pánih wēi ennit, yeebdih ã teo wáacipna caá, Dios ã maáh jumapboó ñi túi jumat pínah niijná.

²¹ “Yeéb bũ nũgúp wunnit panihñitdih Dios ã wēi enna caá. Pánih wēi ennit, yeebdih ã teo wáacipna caá, wud jumnit pah ñi túi jumat pínah niijná.

“Bũ yeéb jüinítidih Dios ã wēi enna caá. Pánih wēi ennit, ã teo wáacipna caá, ñi túi weñat pínah niijná.

²² “Weém nihat cãacwã úud jeñédih ñi jepahat júb bita yeebdih eníhcan, yeejép naóhñit, ĩh poómpmant ĩ bacanachah, Diosboó yeebdih wēi ennit, ã teo wáacipna caá.*

²³ Páant ñi yapachah yuhna, caandih ñi cádahcatji júb Dios pehbóo ñi juibínachah, táinidih ã wáhat pínahdih jenah joinít, ñaáp ñahñit, búdí ñi weñéé. Pánih chãjnit ĩ nũowãbut Dios naáwátdih naóh yapanitjidih biíc yoobó yeejép ĩt chãjap wut jĩ. Páant queétdih ã yapat pahjeh muntih yeebdihbut yeejép ã yapachah yuhna, ñi weñéé.*

²⁴ “Obohjeéhtih, yeéb dawá bií dée bíbohñit, Dios ã teo wáacatdih bidcannit, bũ nin baácboó jumna pohba ñi wēina yuh caá. Túttimah, Dios ã peéh chãjachah, búdí moh yéejnit ñi jumbipna caá.

²⁵ “Bita yeebbút bũ dedé ñi náahatdih bíbohñit, wud jumnit panihñit ñi jumna caá. Obohjeéhtih, túttimah, Dios ã peéh chãjachah, tũb nũgúp wunnit panihñit, búdí moh yéejnit ñi jumbipna caá.

“Bita yeebbút ñi weñat pínahdihjeh chãjnit, bũ búdí wēi jwahñitji, Dios ã peéh chãjachah, búdí ñi juibípna caá.

²⁶ “Diosdih jepahcannitboó yeebdih ĩ túi wēi naáwáchah, jñi túi chãja chaáh! Pánihat dée pah jon jãtih ĩ nũowãbut ‘Dios naáwátdih naóh yapanit caá’, niijná yuhna, yee naóhñitboodih ĩpĩ túi wēi naáwáp wut jĩ. Pánihna, ñi túut nũumcáh, Dios

* 6:22 1P 4.14 * 6:23 2Cr 36.16; Hch 7.52

yeebdíhbut ã peéh chājbipna caá’, Jesús queétdih át niijíp wut jī.

*“Yeebdíh eníhcannitdih ñi túi oyoó”,
Jesús ã niij bohéát*

(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷ “Obohjeéhtih, yeéb weemdíh joinítidih nin pah wā naóhna caá: Yeebdíh eníhcannitdih oinit, ñi túi chājaá.

²⁸ ‘Meemdíh yeejép ã yapa naáh’, yeebdíh niijnítidih, ‘Dios meemdíh ã túi chāja naáh’, ñi niij jwúubanaá. Yeebdíh yeejép chājnitdih, Diosdih ñi wúbú, queétdih ã teo wáacat pínah ni-ijná.

²⁹ Yeebdíh íjnit, biíc bawá páo tíbidih maonidih, biíh bawámantbut ñi júutú, mawíhna, ã jwúub mawat pínah niijná. Níih cábuh jweyát chóodih dáuc wáinidih, ã náahachah, ñíih japih bóo chóodihbut ñi wūhú.

³⁰ Ded moh yéejni ã náahatdih ã wúbúchah, ñi wūhú. Ded níih bií déedih dáuc wáinidih, ñi jwúubaat túutca bojoó.

³¹ Bitá yeebdíh í túi chājat pínahdih ñi náahat pah, yeebút bitadih ñi túi chājaá. Queét yeebdíh í túi chājcah yuhna, yeéboó queétdih ñi túi chājaá.*

³² “Yeebdíh oinitdihjeh ñi oi jwúubanachah, dedé pínah nihcan caá. Diosdih jéihcannitboó queétdih oinitdihjeh ípí oi jwúubana caá. Pánihna, queét í oyat chah yeébbodíh bitadih oyat caá náahap.

³³ Yeebdíh túi chājnitdihjeh ñi túi chāj jwúubanachah, dedé pínah nihcan caá. Diosdih jéihcannit biíc yoobó í chājna caá.

³⁴ ‘Wā wayát pah bóo ã jwúubabipna caá’, niij jenah joinít, náodih ñi wayáchah, dedé pínah nihcan caá. Yeejép wā yuhna, bitadih páant ípí wainá caá.

³⁵ Obohjeéhtih, yeebdíh eníhcannitdih ñi oyoó. Í túi chāj jwúubaat pínahdih bidcanjeh, táinidih ñi chājaá. Náodih náahnit í wúbúchah, í jwúubaat pínahdih bidcanjeh, ñi wayaá. Pánih

chājna, Dios weh ñi jumachah, ‘Ma túi chājna beé’, niijnít, caánboó yeebdíh táini ã wūhbipna caá. Caandíh ‘Táina caá’, niijcannitdih, yeejép chājnitdihbut Diosboó ã túi chājna caá. Páant ã chājat pah biíc yoobó ñi chājat pínahdih yeebdíh ã wutna caá.

³⁶ Dios jwí íp yeebdíh jīgah ennit, ã teo wáacat pahjeh muntih, yeebút bitadih jīgah ennit, ñi teo wáacá”, Jesús át niijíp wut jī.

*“Yeejép wā caá”, bitadih niij jūihcat
(Mt 7.1-5)*

³⁷ “ ‘Meém yeejép caá’, bitadih ñi niijcá bojoó. Páant ñi niijcáh, Dios yeebdíhbut ‘Meém yeejép caá’, ã niijcán níit. Bitá í yéj chājachah, ‘Meemdíh peéh chājat caá náahap’, ñi niijcá bojoó. Páant ñi niijíchah nihna, Diosbut yeebdíh biíc yoobó ãta niij tágaá. Bitá í yéjatdih ñi náhnica bojoó. Páant ñi náhnicah, Diosbut ñi yéjatdih ã náhnican níit.

³⁸ Bitadih ñi túi wūhú. Ñi túi wūhuchah, Diosbut yeebdíh ã túi wūhbipna caá. Búdí béguerdih becchidih jai cáj waó bií chājat dée ã wūhbipna caá. Ded pah yeéb bitadih ñi wūhat pah bóojeh muntih, Diosbut yeebdíh ã wūhbipna caá.

³⁹ “Jéih encanni biíh jéih encannidih ã dúo wáyachah, íit jumapboó bejna, queét chénat pah biícidih í bueg yácbipna caá*.”

⁴⁰ Jáap bohéni caandíh bohéni chah ã jéihcan caá. Obohjeéhtih, niihat ã jéihyat pínahdih ã bohé péanit, caandíh bohénidih biíc yoobó ã jéihbipna caá. Pánihna, yeéb bitadih dúo wáihna, wā naáwátdih jwíh túi bohéát caá náahap, jéih encannit dée ñi jumcat pínah ni-ijná. Pánihna, wā naáwátdih túi jéihnit, wā bohéát pah muntih bitadihbut ñi túi jéih bohé bípna caá.*

⁴¹ “Nin pah yeéb ñipí chājna caá: Ñi déedih bainí quíib becát ã jumachah, caanbítidih ñi túi enna caá. Caán bainí oj ã jumachah yuhna, ñi enat pah, ñi dée ã yéjatbitdih ñipí enna caá. Obohjeéhtih, yeebdíh búdí quíib becát ã

* 6:31 Mt 7.12 * 6:39 Mt 15.14 * 6:40 Mt 10.24-25; Jn 13.16; 15.20

jumachah yuhna, caandih ñi jéih encan caá. Caandih ñi jéih encat pah, búdí yeejép chājna yuhna, ñi míc jéih encan caá. ¿Dépanih tigaá páant ñi chāj?

42 Yeebdih búdí quíib becát panihni ã jumachah yuhna, 'Némé, ma quíib becát dih weémboó meemdih wã póoj yohbipna caá', ñipí niijná caá. Pánihat pah, búdí yéej chājnit jumna yuhna, 'Némé, tabit yeejép chājna caá ma chājap. Caandih ma cádaahá', ñipí niijná caá. ¿Dépanih tigaá yeéb yeejép chājnit jumna yuhna, búdí ñi yéej chājatdih jenah joicánjeh, bita bainí ì yéej chājatdihjeh ñi jenah joí? Yeéb yeejépwáá, ñi yéej chājatdih jwíih cádahat caá náahap. Páant ñi túut numát túttimah, ñi dée ã yéejatdih ñi jéih cádahat túutbipna caá", Jesús ãt niijíp wut jì.

Máa quehe ded pah ã jummat
(Mt 7.17-20; 12.33-36)

43 "Ded túini nah yeejép dahna ã quehcah, yeejép nahbut túini dahna ãpí quehcan caá

44 Pánihna, ded pah máa nahna ã jummatdih jéihíhna, ãih quehe dahnadih enat caá náahap. Nemép óot nahdih higo wut jumni dahnadih ñipí bidcan caá. Ei náhdih iguúh ñipí bidcan caá.*

45 Pánihat dée pah túini cáac ã túi jenah joyát jíib, túinijeh ã naóhbiipna caá. Obohjeéhtih, yeejép cáac yeejép ã jenah joyát jíib, yeejépjeh ã wéhebiipna caá. Pánihna, cáac ded pah ã jenah joyát bíic yoobó ã naóhbiipna caá", Jesús ãt niijíp wut jì.*

Chéne múú teonit naáwát
(Mt 7.24-27)

46 "¿Dépanihna, 'Maá', weemdih niijná yuhna, wã wutatdih ñi jepahcan?

47 Ded wã bohéatdih joinít, jepahna, nin pah ã jumna caá:

48 Múú chāj pooni panihni ã jumna caá. Túi jenah joiní jwumúp baác dih numah baád waadánit, ãih jagápdih ã túi dodhdop be. Pánih chāj péaat

túttimah, múj daabáchah yuhna, ãih múú túi chājni jumna, ã mónócap be.

49 Obohjeéhtih, ded wã bohéatdih joiná yuhna, jepahcanni túi jenah joicánni múú chājni panihni caá ã jumap. Caánboó óon jihbitjeh baád waadánit, ãih jagápdih ã dodhdop be. Pánihna, caán múúdh ã péaat túttimah, múj ã jwíih daabáchah, ãih múú túi chājni nihcah, chéwat boloh bejnit, ãac bejna, ã boto peetáh bejep be", Jesús queétdih ãt niijíp wut jì.

7

Soldadowã ì maáhdih teo wáhnidih
Jesús ãt booaat
(Mt 8.5-13)

1 Páant cáacwádh bohé péanit, Jesús Capernaum tútchiboó ãt bejep wut jì.

2 Romano cien soldadowã ì maáh Capernaum tútchidih ãt jumap wut jì. Caandih teo wáhni ã oini búdí wunna ãt chājap wut jì.

3 Pánihna, Jesús ã jubíat doonádh joinít, judíowã ì maátadh Jesús pebhna ãt wahap wut jì, caandih teo wáhnidih booaadh ã bejat pínah niijná.

4-5 Páant ã wahachah, judíowã ì maáta Jesús pebhna jubínit, búdí wáhbna, nin pah ìt níj naáwáp wut jì:

—Jwiútdih wáhni túini caá. Jwiútdih judíowádh túi oinit, jwí míc wáacat múúdh chájat pínah dinero ã wúhup jì. Páant ã túi chájat jíib, caandih ma teo wáac júúwú, ìt niijíp wut jì.

6-7 Páant ì niijíchah joinít, Jesús ìjeéh ãt bejep wut jì. Pánih bejnit, cien soldadowã ì maáh pebhna ì toáh jubínachah, caán bita ã chéenwádh wáhnit, nin pah ãt níj naáwát túutap wut jì: "Maá, weem cháh wépní ma jumachah jéihna, ma pebhna jubícan, 'Wíh múúdh ma waád júúwú', niijní dée nihcan caá. Meemdih wã tac buugáihcan caá. Pánihna, yúpmahjeh jumna, ma wépatjìh weemdih teo wáhnidih ma booaaná.

8 Wã chah jumnit bita maáta weemdih ì wutna caá. Weembút

* 6:44 Mt 12.33 * 6:45 Mt 12.34

soldadowādh wutni caá. Biícdih ‘Ma bejeé’, wā niijíchah, āpī bejna caá. Biíhdih ‘Ma jūúwá’, wā niijíchah, āpī jūóhna caá. ‘Nindih ma chājaá’, weemdíh teo wāhndih wā niijíchah, āpī chājna caá. Pánihna, ma wutat wēpatdihbut wā táí jéihna caá. Ma wutachahjeh, weemdíh teo wāhni ā boobipna caá”, cien soldadowā ī maáh ā chéenwā Jesúsdiht it niij naóh yapanap wut jī.

⁹ Páant ī niijíchah joinít, caán soldadowā ī maáh “Jesús caandíh ā boobipna caá”, ā niij jenah joyátdih jéihnit, Jesús bádí āt weñep wut jī. Pánih wēnit, ājeéh péenitdih tac púud ennit, nin pah queétdih āt niijíp wut jī:

—**Caán soldadowā ī maáh judío nihcan yuhna, weemdíh ā táí jenah joyát yeéb judíowāboodíh ā yapna caá,** āt niijíp wut jī.

¹⁰ Pánihna, soldadowā ī maáh ā wahnitji áih mūudíh ī jwúub juibínachah, caandíh teo wāhni booni átát jumap wut jī.

Éemp wunnih mi wūúhjidiht Jesús ā booaat

¹¹ Túttimah, Naín wūt jumni tútchina Jesús wā it bejep wut jī. Dawá cāacwābut íjeéh it péenap wut jī.

¹² Pánih bejnit, Naín tútchi jēc pebh ī tóah juibínachah, caán tútchidih moón wunni bácahjidiht yohat túut niijná, caandíh ī ub bac jūúwúchah, Jesús wā queétdih it jwááap wut jī. Beh wili éemp wunnih mit jumap wut jī. Mi wūúh biic jumni āt wunap wut jī. Dawá cāacwābut mijeéh it ñun bāc jūúwúap wut jī.

¹³ Páant ī jūúwúchah ennit, Jesús caántdih jīgah ennit, nin pah āt niijíp wut jī:

—**Ma jāicá bojoó,** āt niijíp wut jī.

¹⁴ Páant niijnít, wunni áih bácahji lajni naadíh ā tewechah, caandíh beonit it chāo ñúhup wut jī. Pánih teonit, “**¡Némé, ma boo pud jūúwú!**” wunnidih āt niijíp wut jī.

¹⁵ Páant ā niijíchahjeh, wunniji jwúub boo pud chúudnit, āt wéhenap

wut jī. Páant ā boonachah, Jesús beh wilidih nin pah āt niijíp wut jī:

—**Dáa, ma wūúh ā jwúub boona caá, páant muntih,** āt niijíp wut jī.

¹⁶ Páant ā boonachah enna, niht cāacwā wáhi bejnit, Diosdiht bádí it weñep wut jī.

—Dios naáwátdih wēp naóh yapani āt jui tágaá. Dios jwiit áih cāacwādh teo wācadih āt jui tágaá, it míc niijíp wut jī.

¹⁷ Páant ā chājatji doonádh niht Judea baác, pehbhit jumni baácnadidihbut it naóh peetép wut jī.

Juan Daabáni ā wūbh joyát túutat (Mt 11.2-19)

¹⁸ Jesús páant ā chājatji dooná Juan Daabánidihbut āt juibínap wut jī. Caán nemat mūúboó ā jumachah, ā bohénit caandíh it juibí naáwáp wut jī.

¹⁹ Páant ī naáwáchah joinít, chénewā ā bohénitdih Jesús pebhna āt wahap wut jī. “¿Meém Dios ā wahní, jwiit judíowā jwī páini niit? ¿Biíhdih bidat niit náahap?” queétdih āt niij wūbh joyát túutap wut jī.

²⁰ Páant ā niijíchah joinít, Jesús pebhna it bejep wut jī. Caaná juibínit, Jesúsdiht nin pah it niijíp wut jī:

—Juan Daabáni jwiitdih wahnit, nin pah ā niij wūbh joyát túutap be: ‘¿Meém Dios ā wahní, jwiit judíowā jwī páini niit? ¿Biíhdih bidat niit náahap?’ jwiitdih ā niiját túutap be, Jesúsdiht it niijíp wut jī.

²¹ Í juibínachahjeh, Jesús dawá cāacwādh boona āt chājap wut jī. Nemép jumnitdihbut booa, dawá jéih encannitdihbut āt boonap wut jī.

²² Juan ā wahnit ī niijíchah joinít, nin pah Jesús queétdih āt niij jepahap wut jī:

—**Ded pah ñi enatji, ñi joyátjidihbut Juandih naáwádh ñi bejeé. ‘Jéih encannitji, jéih joicánnitji, jéih bej-cannitjidihbut ā boona beé. Bácah moópnitji, wunah bejnitjidih yah bāca ā boonap be.* Moh yéejnitdih ā táí ubat pínah doonádhbut naóhna ā chājap be.***

* 7:22 Is 35.5-6 * 7:22 Is 61.1

23 “¡Ded weemdih táí jenah joí cádahcanidih Dios ã wēi enna caá!” Jesús ã niijíp be’, Juandih niij naáwádih ñi bejeé, Jesús queédih át niijíp wat jĩ.

24 Juan ã wahnitji ĩ jwáub bejat túttimah, Juan ded pah ã jumatdih cáacwādih nin pah Jesús át niij naáwáp wat jĩ: “¿Dedédih enedih bej tigaá ñipĩ chāj, mūú wihcapboó bejna? ¿Jiwi jeémp yilip déedih johlit ã joh jwejni panihnidih enedih ñi bejnit beé? Obohjeéhtih, Juan pánihcan beé. Det biáboó ĩ naáwáchah yahna, caánboó jweéhcanjeh yoobópdiĥ ãpĩ naáwáp wat jĩ.

25 Pánih jumnidih bidcan, ¿táini yégueh dñonídih enedih ñi bejnit beé? Obohjeéhtih, táini yégueh dñonít, dawá bií dée bíbohnit, maátáih mūúboó ĩpĩ jumna caá. Juanboó queét pah nihcan beé.

26 Pánih jumnidihbut bidcan, ¿Dios naáwátidih naóh yapanidih enedih bejnit beé ñi chāj? Páant tigaá Juan ã jumna. Bitá naóh yapanit chah ã jumna caá.

27 Juan ã jwíih naóh waáwát pínahdih jon jātih nin pah ĩt niij naóh daacáp tajĩ:

‘Á wūúhdih Dios nin pah ã niijíp be: “Ma jātih wā naáwátidih naóh waóhni pínahdih wā wahbipna caá, meémboó ma naáwáchah joinít, ĩ jepahat pínah niijná”, Dios ã niijíp be’, át niij daacáp tajĩ. (Mal 3.1)

28 “Yoobópdiĥ yeebdih wā naóhna caá. Nihat bitá chah Juan Daabáni ã jumna caá. Obohjeéhtih, bññ lāa páant ã jumachah yahna, Dios ã maáh jumapna ded oboh jumnijiboó Juan chah ã jambipna caá”, Jesús queédih át niijíp wat jĩ.

29 Juandih ĩ nemat pínah jātih, ã bohéatdih joinít, nihat cáacwā, Romano maáta ĩ wūúbat túutni náodih wūúbh wūhñitbut, Juandih ĩtát daabáát túutap wat jĩ. Páant Diosdih jepahñit ĩ jumachah, Jesúsboó ã niijíchah joinít,

“Dios ã watat yoobópdiĥ caá”, ĩt niijíp wat jĩ.

30 Obohjeéhtih, fariseowā, Moisés ã watatjidih bohénitbut, Juandih daabáát túutcan, Dios queédih ã náah yacat pínahdih ĩt náahcap wat jĩ.*

31 Páant ĩ jummatdih jéihñit, Jesús nin pah át jwáub niij naáwáp wat jĩ: “Bññ lāa moón weemdih jepahcannit, nin pah ñi jumna caá:

32 Yoahdih tíohnit wébít pah caá ñi jumap. Tíoh cháudnit, nin pah ĩpĩ míic niij jūihna caá: ‘Jwĩ pelat póoj tíhwichah yahna, yeébbóo ñi búadíhcan beé. Wññitdih jwĩ jūí tíhwichah yahna, ñi jūí wáaquíhcan beé’, ĩ míic niij jūihna caá.

33 Páant ĩ chājat pah, yeebbát biíc yoobó ñipĩ chājna caá. Juan Daabáni cáacwājeéh jeémpcan, poonidihbut ãpĩ babhcap jĩ. Páant ã chājcaĥ enna, ‘Nemép jumni caá’, niij jūihñit, ã bohéatdih ñi jepahcap jĩ.

34 Obohjeéhtih, weém, nihat cáacwā úud jeñé cáacwājeéh jeémpnit, wāpĩ babhna caá. Páant wā chājachah ennit, ‘Eneé. Nin búdí jeémpni, máihni caá ã jumap. Romanowā ĩ wūúbat túutni náodih wūúbh wūhñit, yeejép chājñit biícdiĥ ãpĩ pej jumna caá’, niij jūihñit, weemdihbut ñi jepahcan caá. Páant niij jūihna, wébít pah caá ñi jumap.

35 Obohjeéhtih, ded pah Dios ã watat pah wā táí chājachah enna, ã jenah joyát yoobópdiĥ ã jummatdih ñi jéihbipna caá”, Jesús queédih át niijíp wat jĩ.

Yad wili chej jumniĥ Jesúsdiĥ mi puhwat

36 Biíh yeó jáap biíc fariseo, Simón wāt jumni, Jesúsdiĥ át numah jeémép wat jĩ. Áih mññná juibínit, Jesús ájeéh át jeémép wat jĩ.

37 Simónih mññdíh Jesús ã jummat doonádih joinít, queét ĩ jeéméchah, caán tútchidih bóli, deoh nah jumniĥ, táí chej jumni yí quiítidih mit wññ waád juibínap wat jĩ. Caán quiít alabastro ĩ

* 7:30 Mt 21.32; Lc 3.12

niijni jeejĭh ĩ chājni quiít át jumap wut ĩ.

³⁸ Pániĭh ub waád jwabínit, Jesús pebh bódicha caj yoh ñajnit, caandíh mi oyat júutna, áih jítchanadih miíh quíib macjĭh jái chócniĭt, miíh waó yoócjĭh mit jōp wiwip wut ĩ. Pániĭh chāj péa, áih jítchanadih nomnit, mi ub jūóhni tái chej jumni yíidih puohnit, mit ñáñap wut ĩ.*

³⁹ Páant mi chājachah ennit, Jesúsdiĭh numah jeémpni Simónboó nin pah caanjéh át niíj jenah joyóp wut ĩ: “Nin newé Dios naáwátđih naóh yapani jumna, caandíh teonih yeejép mi jumatiđih áta jéih tagaá. Jéihnit, caántđih áta tewat túutcan tagaá. Obohjeéhtih, páant ā chājcan, naóh yapani yoobát nihcan nacaá”, át niíj jenah joyóp wut yah ĩ.

⁴⁰ Páant ā niíj jenah joyátđih jéihnit, nin pah Jesús caandíh át niijíp wut ĩ:

—Simón, meemđih bainí wā naáwát túut caá, ded pah mi chājatđih ma jéihyat pínah niijná, át niijíp wut ĩ.

—Ma naáwá, Bohení, Simón caandíh át niijíp wut ĩ.

⁴¹ —Biíc newéđih chéne neoná dinerodiĭh ĩ wayáp be. Biícboó chéne jópchi ā tewat jíibđih pohba waí, biíhboó chéne widh ā tewat jíibbitđih ā wayáp be.

⁴² Queét chénat pah ĩ wayátjidiĭh ĩ jéih jíib chājcah ennit, queétđih wūhniboó ‘Jumna naáh. Ñi jíib chājcah, ā túina caá’, queét chénat pahđih ā niijíp be. Páant ā chājachah, ¿ded tigaá caandíh chah ā oibi? Jesús Simóndih át niijíp wut ĩ.

⁴³ —Búdí núo wainíboó caandíh chah ā oibipna caá, Simón át niíj jepahap wut ĩ.

—Yoobópdih ma jepahna caá, Jesús caandíh át niijíp wut ĩ.

⁴⁴ Páant niijnít, yad wilidiĭh júut jáhanit, Simóndih nin pah át jwúb niíj naáwáp wut ĩ:

—Ma jenah joyoó. Ma chéen yoobát wā jumachah nihna, miíh muná wā waád juyúchah, wíih jítchanadiĭh wā

chocat pínah niijná, mah weemđih mata wāh tagaá. Obohjeéhtih, nintboó wíih jítchanadiĭh miíh quíib macjĭh jái chócniĭt, miíh waó yoócjĭh mi jōp wiwip be.

⁴⁵ Wā juyúchah, meém weemđih púo tíibđih nomcanjeh, ma túi úbhcap be. Obohjeéhtih, nintboó weemđih mi oyat júutna, wíih jítchanadiĭh mi nom cádahcan caá.

⁴⁶ Wā juyúchah, wíih wao dáhdih yíjĭh puoh jáha ñáicanjeh, ma túi úbhcap be. Obohjeéhtih, nintboó wíih jítchanadiĭh tái chej jumni yíjĭh puohnit, mi ñáñap be.

⁴⁷ Yoobópdih meemđih wā naóhna caá. Búdí mi yéej chājatjidiĭh Dios át yoh wāh tagaá. Páant ā chājatđih jéihnit, weemđih búdí mi oina caá. Obohjeéhtih, ‘Bainíjeh wā yéej chājap ĩ’, niíj jenah joinít, ā yéejat yohat úbhniboó bainíjeh Diosdiĭh ā oina caá. Pánihatđih ma túi jenah joyoó, Jesús Simóndih át niijíp wut ĩ.

⁴⁸ Caandíh páant niíj péanit, caántđih jwah nin pah át jwúb niijíp wut ĩ:

—Meém yéejat yohnih caá.

⁴⁹⁻⁵⁰ Weemđih ma túi jenah joyát jíib, ma yéejat peéh iiguípna ma bejatji déedih, meemđih Dios át túi ub tagaá. Pániĭhna, túi wēinit, ma bejeé, át niijíp wut ĩ.

Páant ā niijíchah joinít, ājeéh jeémpnit nin pah queétjeh ĩt míic niíj úbh joyóp wut ĩ:

—¿Dedé newéna tigaá nin? ¡Yéejat yohat wēpatbut ā bíohna caá! ĩt míic niijíp wut ĩ.

8

Jesús wāđih biquína yaádh ĩ teo wáacat

¹ Túttimah, Jesús tútchina yoobó cáacwāđih át táoh bohé jibip wut ĩ. Dios ā maáh jumati doonáđih át naáwáp wut ĩ. Doce ā bohénitbut ájeéh ĩt jib bejep wut ĩ.

² Biquína yaádhbut ĩjeéh ĩt pej jum bejep wut ĩ. Jesús ā boonit yaádh,

* 7:38 Mt 26.7; Mr 14.3; Jn 12.3

nemép jamnitdih ã boositbut it jamap wat jĩ. María, Mágdala tátchidih bólidih siete nemépwãdih Jesús ã bacat táutnihji jam,

³ Juana, Maáh Herodesdih teo wũhni Chuza áabut jam, Susana wãt jamnihbut mit jamap wat jĩ. Dawá bita yaádhbut ijeéh it pej jam bejep wat jĩ. Queét yaádh iih dinerojih Jesúswãdih it teo wáacap wat jĩ.*

*Waáh momni naáwát
(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)*

⁴ Biíc yeó jáap dawá cãacwã i jamni tátchinamant bejnit, caandih enat táut niijná, Jesús pebhna it juibínap wat jĩ. Dawá páant i wáac juibínachah ennit, ã jenah joini naáwátjih queétdih bohéna, Jesús nin pah át niij naáwáp wat jĩ:

⁵ “Biíc newé waáh momodih ã bejep be. Páant ã waáh bojochah, biquí túbna namádih ã buug ñájap be. Namádih buug ñájni túbnadih cãacwã i néeh chuñap be. Biíh túbnadih jwébehwã jũóhnit, i jeémp beedánap be.

⁶ Biíh túbna, jeejih yewéni baác jamapboó ã buug ñájap be. Buug ñájnit, chíh jũóhna yahna, mac ã jõpah bejchah, ã wunah bejep be.

⁷ Biíh túbna nemép óot cãtíh ã buug ñájap be. Pánih buug ñájni ã chíhichah yahna, caán nemép óotboó caandih ã chíh yap bejchah, momniboó mánahnit, ã wunah bejep be.

⁸ Obohjeéhtih, biíh túbna túini baácboó ã buug ñájap be. Pánih buug ñájna, chíhnit, ã túi quehep be. Pánih quehnt, wawána jumat pah cien túbna ã quehep be”, Jesús queétdih át niijip wat jĩ.

Caán naáwátjih bohé péanit, “iDed molít jamna, ã túi joyó naáh!” át niij ej ñaacáp wat jĩ.

¿Dépanih tiguaá ã jenah joyátjih át naóhji?

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Páant naáwátjih ã bohénachah joiná yahna, beh joicán, ã bohénit ã bohéátjidih it uúbh joyóp wat jĩ.

—¿Ded pah niij naóh bohé tibeé jwiítidih ma chãj? it niij uúbh joyóp wat jĩ.

¹⁰ Páant i niijichah joinit, Jesús nin pah át niij jepahap wat jĩ:

—Ded pah Dios maáh ã jumatdih bitadih naóh jawhca naáhdih buu yeebdíhjah wã naóhna caá. Obohjeéhtih, bitadih naáwátjihjah wãpĩ bohéna caá, weemdih enna yahna, i beh encat pínah, wã naáwáchah joiná yahna, i beh joicát pínah niijná. Weemdih i jepahícat jíib páant i jamna caá,* queétdih Jesús át niijip wat jĩ.

Waáh momni naáwátidih Jesús ã beh joyáat

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Túttimah, waáh momni naáwátjidih i beh joyát pínah niijná, nin pah Jesús queétdih át jawúub niijip wat jĩ: “Nin pah niij naóhna wã chãjap be: Waáh momni túbna Dios naáwát panihni caá.

¹² Biquína joinit namáboó buug ñájni panihni caá. Dios naáwátidih i joyóchahjah, nemépwã i maáh i joyátjidih ã jenah joyát táutcan caá, jepahcanjah iiguipna i bejat pínah niijná.

¹³ Bita joinit jeejih yewénibit baácboó buug ñájni panihni caá. Dios naáwátidih joiná, i túi wéi jawhna yah caá. Obohjeéhtih, iih caolihboó ñeh jáap choo bejni panihni ã jamuchah, bitaboó queétdih deohnit, i yéj chãjat táutuchah, Diosdih jepah cádahnit, i jawúub yéj chãjna caá.

¹⁴ Bitá joinitboó nemép óotna cãtíh buug ñájni panihni i jamna caá. Dios naáwátidih joinit, i jepahna yah caá. Obohjeéhtih, yeó jáap jumat pah i chãjat pínahdih queét tãbit i náhni dahwana caá. Búdí dinero bíbohatdihjah i wéina caá. I weñat pínah chãjatdihjah i jenah joiná caá. Pánih jenah joinit, chéonit panihnit jamna, Dios naáwátidih jenah joicánjah, queétdih behat dée wihcan caá.

* 8:3 Mt 27.55-56; Mr 15.40-41; Lc 23.49 * 8:10 Is 6.9-10

15 Obohjeéhtih, bita joinítboó túini baácdih bueg ñájni panihni caá. Dios naáwát dih túi joinít, jwúub náhnina, caandíh í cádahcan caá. Pánih jumna, Dios á náahat pah ípí túi chájna caá”, Jesús át niijíp wut jĩ.

*Jiiát dah naáwát
(Mr 4.21-25)*

16 “Wã bohéat jiiát panihni caá. Ded áih jiiát dahdih jii péanit, puebat dahjĩh ápí páah jwejcan caá. Caan dáhdih chúdat páha numpboobút ápí jii jwejcan caá. Obohjeéhtih, japboó ápí jii cáag jwejna caá, á yeh iiguíchah, nihat waadnít í túi enat pínah niijná.*

17 Caán á yeh iiguíchah, dedé í bihniji á jígohbipna caá. Dedé í bih chājatjidihbut nihat cáacwã í enbipna caá. Wã naáwát dih í bohénachah, cáacwã ded pah íih caolih á jumatdih á jéihyana caá.*

18 “¡Ñi túi chāja chaáh! Ded pah wã naáwát dih joinít, ñi túi jepahaá. Ded wã naáwát dih túi joiní á jwúub náhninachah, Dios caandíh chah á jéihyabipna caá. Obohjeéhtih, ded joiná yahna, á jwúub náhnicah, á jwíh joyátjidih Dios á dúuc wáibipna caá”, Jesús át niijíp wut jĩ.*

*Jesús ín, á úudwābut caandíh í bidat
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)*

19 Caán láa Jesús ín á úudwābut á pebhna ítih juibínap wut yah jĩ. Obohjeéhtih, dawá cáacwã í jumuchah, Jesús dih ít jéih jwāáhcap wut jĩ.

20 Pánihna, bita caanjĩh jumni Jesús dih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Ma ín ma úudwābut meemdíh bidnít, jóocmant í pái ñuhna caá, át niijíp wut jĩ.

21 —Ma naáwát túina caá. Obohjeéhtih, nit panihnít wã déewã yoobát í jumna caá. Dios naáwát dih wã bohénachah, joí jepahnít wã ín panihnít, wã úudwã panihnítbut í jumna caá, Jesús caandíh át niijíp wut jĩ.

* 8:16 Mt 5.15; Lc 11.33 * 8:17 Mt 10.26; Lc 12.2

Búdí johlit, nolihatdihbut Jesús á yayáat

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

22 Bíih yeó jáap Jesús á bohénitdih jááj chóodih namah waadnít,

—Chóbe conanaáboó ímdih jwĩ chúuh bejjĩh, át niijíp wut jĩ.

Páant niijnít, ít chúuh bejep wut jĩ.

23 Páant í chúuh bejchah, Jesúsboó át úwup wut jĩ. Á úwat pónih, bádí johlit át júúwup wut jĩ. Pánih bádí nolihat á jumuchah, íih jááj chóo át daábíhip wut jĩ.

24 Páant á tobhochah, á bohénit Jesús pebh juibí wacnit, caandíh nin pah ít niijíp wut jĩ:

—¡Bohéní, Bohéní, daabná caá jwĩ chājap! ¡Jwĩ buudbípna caá! caandíh ít niijíp wut jĩ.

Páant í niij wacuchah, jáanit, Jesús johlitdih, nolihatdihbut “Ma yayáat”, át niijíp wut jĩ.

Páant á niijíchahjeh, johlit, nolihatbut bíicmantjeh át yayáh bejep wut jĩ.

25 —¿Dépanih tibeé weemdíh ñi túi jenah joicán? Jesús á bohénitdih át niijíp wut jĩ.

Páant á yayánachah en wúhi bejnit, búdí ít úumup wut jĩ. Pánih úumna, búdí jenah joinít, queétjeh nin pah ít míc níj úubh joyóp wut jĩ:

—¿Dedé cáacna tigaá nin? Á naáwáchahjeh, johlit, nolihatbut á yayáh bejna caá, ít míc niijíp wut jĩ.

Gadara baácdih bóo nemép jumnidih Jesús á booaat

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

26 Páant á yapat túttimah, Gadara baáboó Jesús wã ít chúuh juibínap wut jĩ.

27-29 Caanná chúuh juibínit, Jesús wã í aab béjchah, caán tútchidih bóo nemép jumni Jesús dih át jwāáh dei júúwup wut jĩ. Caán maatápdih yégueh duocán, meudíh jéih jumcanjeh, cáac yohopboó ápí jumup wut jĩ. Maatápdih nemépwã caandíh ít déheanap wut jĩ. Páant í déheanachah,

* 8:18 Mt 25.29; Lc 19.26

cãacwã ãih téihya colóhnadih, ãih jítcha colóhnadihbut ãtah tǒpjĩh ãt chéwep wut jĩ. Pánih chéonit, nemat mũúboó ãtih nemep wut yah jĩ. Obohjeéhtih, ã chéwatjidih páud wái daj yohnit, queét nemépwã mũú wihcapboó caandíh ãt numah jwei bÁC bejep wut jĩ. Pánihna, Jesús wãdih jwãáh dei juibínit, nemépwãdih Jesús ã bacat tútuchah joinít, Jesúsdih nin pah ãt niij ãaacáp wut jĩ:

—¿Jesús, Dios chah wēpni wũúh, dépanihat tút tigaá weemdíh páant ma chãj? ¿Weemdíh ma peéh chãjca bojoó! ãt niij ãaacáp wut jĩ.

³⁰ Páant ã niij ãaacáchah joinít,

—¿Dedé tigaá ma wūt? Jesús caán nemépdih ãt niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, dawá nemépwã jumna, nin pah ãt niij jepahap wut jĩ:

—‘Dawá’ caá wã wūt.

³¹ ¿Búdí iigní íitboó jwiítidih ma wahca bojoó! ãt niij wēp uúbáp wut jĩ.

³² Queét pebh, jeé ñaj yacapboó dawá momo mũuwã ã bid jeéméchah ennit, —Jwiítidih queét mũuwã diítna ma wahaá, nemépwã Jesúsdih ãt niijíp wut jĩ. Páant ã niijíchah joinít, Jesús queétdih ãt bejat tútup wut jĩ.

³³ Páant ã bejat tútuchahjeh, nemépwã newéih bácahmant bac bejnit, mũuwãdih ã waadáchah, ñáo dei bej, bũug báhnit, mũuwã ãt chíic wun beedáh bejep wut jĩ.

³⁴ Páant ã yapachah ennit, mũuwãdih en daonítjiboó ãih tútchina ãt jwei jwúub bejep wut jĩ. Jwei jwúub bejna, ã jwãáhnitdih naóhnit, ãih tútchidih moondíhbut páant ã yapat doonádih ãt naáwáp wut jĩ.

³⁵ Páant ã naáwáchah joinít, cãacwãboó ãih tútchimant Jesús ã chãjatjidih enedih ãt bejep wut jĩ. Pánih bej, Jesús wã ã jumapna juibínit, nemépwã jumniyi yégueh duó, táinijeh jenah joinít, Jesús pebh ã chúuduchah enna, búdí ãt úumap wut jĩ.

³⁶ Jesús nemépwã jumnidih ã boanachah ennitjiboó, jáap junítidih ded pah ã yapatjidih ãt naáwáp wut jĩ.

³⁷ Páant ã naáwáchah joinít, nihat Gadara baácđih moón búdí úumnit, ãih baácđant Jesúsdih ãt jwúub bejat tútup wut jĩ. Páant ã bejat tútuchah joinít, Jesús wã ãih jãáj chóona ãt jwúub dei bejep wut jĩ.

³⁸ Páant ã jwúub dei bejchah, nemépwã jumniyiboó Jesúsdih búdí ãt pej jumíhip wut yah jĩ.

³⁹ —**Wãjeéh ma jũúwáchah, ãta táu ta yah caá. Obohjeéhtih, weém ma Maáh meemdíh jĩgah ennit, ded pah wã teo wáacatjidih ma déewãdih naáwát tút niijná, ã pebhboó ma jwúub bejeé,** Jesús caandíh ãt niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, nemépwã jumniyi jwúub bej, nihat ãih tútchidih moondíh caandíh Jesús búdí ã teo wáacatjidih ãt naóh peetép wut jĩ.

Ãih yégueh chóodih jui teonih, Jairo nuumndíhbut Jesús ã booaat (Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Gadara baácđant Jesús wã ã jwúub chúuh juibínachah, dawá míic wáac pánit cãacwã wēnit, queétdih ãt jwãáap wut jĩ.

⁴¹ Jairo wūt jumni, judíowã ã míic wáacat mũudíh en daonít ã maáh, Jesús pebh ãt juibínap wut jĩ. Juibínit, bóđicha caj yoh ñajnit, Jesús ãih mũúboó ã bejat pínahdih búdí ãt uúbáp wut jĩ.

⁴² ã nuúm biíc wiliyeh wut jĩ. Caánt doce jópchi bíbohni, búdí mi wunuchah, caántdih ã booaat pínah niijná, Jesúsdih ãih mũuná ãt bejat tútup wut jĩ. Páant ã niijíchah joinít, Jesús Jairojeéh ã bejchah, dawá cãacwã caandíh ãt too néeh péenap wut jĩ.

⁴³ Pánihna, queét cãtíh biíh wili mácanihat panihat wunnihbut mit jumap wut jĩ. Doce jópchi caán wunatdih mi bíbohochah, ã cohochah yahna, ãt yaicáp wut jĩ.

⁴⁴ Pánih jumna, Jesús íh yégueh chóo yapat waadidh táahmant mi juibí tewechahjeh, mi mácanihat panihat wunat ãt yayáh bejep wut jĩ.

45 Páant mi teweçah, Jesús cãacwãdih nin pah át niij wãbh joyóp wut jĩ:

—¿Déhe tigaá wĩh yéguehdih jui teoni? át niijíp wut jĩ.

—Weém meemdih wã teocan beé, nihat it niijíp wut jĩ.

—Páant Bohéní, dawá meemdih i too néeh péena caá, Pedroboó át niijíp wut jĩ.

46 Páant ã niijíchah joinít, Pedrodih nin pah át jwãub niijíp wut jĩ:

—Obohjeéhtih, wanni weemdih jui teweçah, booaat wēpat wĩh bácahmant ái bejep be, Jesús át niijíp wut jĩ.

47 Páant ã niijíchah joinít, caandih juibí teonih, jéih jweicán, úm méménit, Jesús pebh mit bódicha caj yoh ñajap wut jĩ. Pánih bódicha caj yoh ñajnit, nihat cãacwã i enechah, ded pah mi juibí teonitjeh booaatjidih caandih mit naáwáp wut jĩ.

48 Páant mi naáwáchah joinít,

—Némá, weemdih túi jenah joiná, mat boonap tagaá. **Umcanjeh, wēnit ma jwãub bejeé,** Jesús caántdih át niijíp wut jĩ.

49 Páant ã niijíchahjeh, Jairoih mummánt bej, Jesús wã pebhna juibínit, Jairoboodih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Jáantjeh ma núm mi mujáh bejep be. Páant mi wunuchah, bohénidih ma jwãub bejat tútá, Jairodih át niijíp wut yah jĩ.

50 Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joinít,

—Ma úmca bojoó. Wã wēpatdih ma túi jenah joyóchah, ma núm mi boobipna caá, Jesús Jairodih át niijíp wut jĩ.

51-53 Túttimah, Jairoih munná juibínit, i jãtih juibínitji wannahdih búdí jgahnit, i jñúchah, Jesús át enep wut jĩ.

—Ñi jui cádaaá. Caánt wannah nichan caá. **Uona caá mi chãjap,** Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, mi wunatdih jéihnit, caandih it dehwep wut jĩ. Queétdih páant niij naóh péanit, Jairoih muddih waadnit, ájeéh bejnitdih jóocmantjeh át chãwát tútup wut jĩ. Pánihna, Pedro, Santiago, Juan, wannahji mi manadih pohba ájeéh át waadát tútup wut jĩ.

54 Pánih waadnit, Jesús wannahih téihyadit teonit,

—¡Bainíhmaá, ma ñah ñuhú! caántdih át niijíp wut jĩ.

55 Páant ã niijíchahjeh, caánt jwãub boonit, mit ñah ñuhup wut jĩ. Mi jwãub boonachah, Jesús mi manadih caántdih jeemát át wúhat tútup wut jĩ.

56 Páant ã booaachah, mi mana búdí it en wáhi bejep wut jĩ. Obohjeéhtih, caántdih ã booaatjidih bitadit Jesús át naáwát tútup wut jĩ.

9

Jesús doce ã bohénitdih ã wahat (Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

1 Biic yeó jáap doce ã bohénitdih Jesús ã pebhna bid wáacnit, nemépwãdih i bacaat pínah, wannahdihbut i booaat pínah niijná, ã wēpatdih queétdihbut át wúhup wut jĩ.

2 Pánih wúh péanit, queétdih át wahap wut jĩ, Dios ã maáh jumadit i naáwáchah, cãacwã i jepahat pínah, cãacwãdihbut i booaat pínah niijná.

3 Pánih wahnit, Jesús queétdih nin pah át niij naáwáp wut jĩ:

—Bejna, dedé bií déedih ñi ub bejca bojoó. Íoh caját nah, wuh wúh, jeemát, dinerodih yah buca ñi ub bejca bojoó. Ñi dawát chóodihjeh ñi dawo béjeé.

4 Caán tútchidih moondih bohéna, ded ñi jwíh waadnit muddihjeh ñi úwú. Caanjih moondih bohé péanitjeh caán muddih ñi cádah bejeé.

5 Det tútchidih moón yeebdih náahcan, ñi naóhni doonádih i joíhcah, bac bejna, i enechah, queétdih Dios ã yohat pínahdih i jéihyat pínah niijná,

* 9:5 Lc 10.4-11; Hch 13.51

ñih zapatosdih tóo dugnit, becchídh ñi péoh mao jéenanaá, át niijíp wut jĩ.*

⁶ Páant ã niijíchah joinít, nihat tútchibitna yoobó it bejep wut jĩ. Pánih juibínit, Dioih táini doonádih nihat cáacwādh naóhnit, wānnitdihbut it boonanap wut jĩ.

*Maáh Herodes tūbit ã úumat
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)*

⁷ Caán láa Maáh Herodes Jesús ã bohénitbut ded pah í chājat doonádih jwúub joiná, búdí át úumap wut jĩ. “Juanji át jwúub boo pud jāóh tagaá”, biquína niij,

⁸ “Elías át jwúub jígoh tagaá”, bita niij, “Dios naáwátdih biih naóh yapaniji át jwúub boo pud jāóh tagaá”, bitabut it niijíp wut yah jĩ.*

⁹ Páant í niijíchah joinít, Herodesboó nin pah át niijíp wut jĩ: — Weemjéh tijí Juandih wā waó bóod yohat tútup jĩ. ¿Pánihna, deih doonádih tigaá wā jwúub joí, páant muntih? át niijíp wut jĩ. Páant niijnít, Herodes Jesúsdiht tūbit át eníhip wut jĩ.

Cinco mil cáacwādh Jesús jeémát ã wāhat

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ Túttimah, Jesús ã wahnitji ã pebhna jwúub juibínit, ded pah í chājatjidih caandih it naáwáp wut jĩ. Páant í naáwáchah joinít, ã bohénitjijeh jumíhna, cáacwādh át cádah bejep wut jĩ. Pánih cádah bejnit, Betsaida tútchina it bejep wut yah jĩ.

¹¹ Obohjeéhtih, cáacwāboó í bejatih jéihnit, queédih it ñuun béjep wut jĩ. Í ñuun jwāáachah, Jesús queédih wēinit, Dios ã maáh jumatdih át bohénap wut jĩ. Wānnitdihbut át boonanap wut jĩ.

¹² Cheyeh doce ã bohénit nin pah Jesúsdiht it niijíp wut yah jĩ:

—Nin pehbbit tútchinaboó nitdih ma bejat tútú, í úwat tólih pínah, í jeémát pínahdihbut í bidat pínah niijná. Ninjijbitjeh pohba muuná ã wihcan caá, it niijíp wut jĩ.

¹³ —Yeebjéh queédih jeémát ñi wāhuú, Jesús át niij jepahap wut jĩ.

—Páant, cinco botoni pan dahna, chéne queejwābitdihjeh jwí bíbohna caá. ¿Queét í jeémát pínahdih jíb chājadih jwí bejmi naniit? ã bohénit it niij úubh joyóp wut jĩ.

¹⁴ (Cinco mil neonákeh it jumap wut jĩ. Yaádh í weh biicdih chah it jumap wut jĩ.)

—Cāacwā poómp jumat pah cincuenta ñi chūdat tútú, ã bohénitdih Jesús át niijíp wut jĩ.

¹⁵ Páant ã niijíchah joinítjeh, queédih it chūdat tútup wut jĩ.

¹⁶ Páant í chūduchah, Jesúsboó cinco pan dahnadih, chéne queejwādhbut ubnit, chéi ennit,

—Nin pandih, queejwādhbut ma wāhat táina caá, Paá, ã lípdih át niijíp wut jĩ.

Páant niij péanit, pan dahnadih queejwādhbut dajnit, cáacwādh í pāáat pínah niijná, ã bohénitdih át wāhup wut jĩ.

¹⁷ Pánihna, nihat it táí jeémp chūúup wut jĩ. Í judh jeémpnidih doce wāhdih it ub yac yáwanap wut jĩ.

*“Meém Cristo, Dios ã wahní caá”,
Pedro Jesúsdiht ã niiját*

(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Biih láa Jesús Diosdih úubh péanit, ã bohénitdih nin pah át niij úubh joyóp wut jĩ:

—¿Weemdih ded pah tigaá cáacwā í niij? át niijíp wut jĩ.

¹⁹ —‘Juan Daabáni nacaá’, biquína niij, ‘Elías nacaá’, bita niij, ‘Jon jātih Dios naáwátdih naóh yapaniji át jwúub boo pud jāóh tagaá’, bitabut í niijná beé, Jesúsdiht it niij jepahap wut jĩ.*

²⁰ —Queét páant í niijíchah joiná, ¿yeéboó ded pah tigaá ñi niij jenah joí? queédih át niijíp wut jĩ.

—Meém Cristo, Dios ã wahní caá, Pedroboó át niij jepahap wut jĩ.*

*Á wānat pínahdih Jesús ã naáwát
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)*

* 9:8 Mt 16.14; Mr 8.28; Lc 9.19

* 9:19 Mt 14.1-2; Mr 16.14-15; Lc 9.7-8

* 9:20 Jn 6.68-69

21 Páant Pedro ã niijíchah joinít, Jesús ã bohénitdih nin pah át jwúub níj naáwáp wut jĩ:

–Dios ã wahni wã jumat doonádih bitaboodíh ñi naóhca bojoó.

22 Weém nihat cáacwã úud jeñédih tubit yeejép yapat caá náahap. Jwĩ maáta, sacerdotewã ã maáta, Moisés ã wutatjidih bohénitbut weemdíh náahcan, ã mao yohat tútbipna yah caá. Obohjeéhtih, páant ã mawachah yahna, biíc peihcanni yeó jáap túttimah, wã jwúub boo pud jũóhbiipna caá. Páant yeejép yapat caá weemdíh náahap, Dios ã jenah joyátjidih biíc yoobó ã yapat pínah niijná, át niijíp wut jĩ.

23 Túttimah, queét nihatdih nin pah át níj naáwáp wut jĩ:

–Ded wíh jumíhna, ã weñat pínahdih jenah joicán, wã weñat pínahboodíh jenah joinít, ã jepaha naáh. Bitacaandíh ã wēi encah yahna, caandíh tubit yeejép ã chājachah yahna, ã mao yohíhichah yahna, weemdíh jepah cádahcat caá náahap.*

24 Ded ã weñat pínahdihjenah jenah joí chājni iiguípna bejni ã jumbipna caá. Obohjeéhtih, ded ã weñat pínahdih joyáh bojni, wã weñat pínahboodíh chājni, ã buudcán niít.*

25 Ded ã weñat pínahdihjenah chājni, bádí dinero ã bíbohochah yahna, caandíh dedé pínah nihcan caá. Wã weñat pínahdih ã chājcatji jíb, iiguípna ã bejbipna caá.

26 Pánihna, weém maáh jumna, wã íp ã yeh iigátjĩh, ãih táinit ángelwã ã yeh iigátjĩhbut jwúub dei jũóhna, ded weemdíh náahcan, wã naáwátidihbut joíhcannidih wã wēpatjĩh wã yohbipna caá.

27 Yeebdíh yoobópdih wã naóhna caá. Biquína ninjĩh ñahnit ñi wunat pínah jātih, Dios ã maáh jumatdih ã jútuchah, ñi enbipna caá, Jesús át niijíp wut jĩ.

*Dios ã yeh iigátjĩh Jesús ã ñahat
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)*

28 Biíc semana túttimah, Diosdih úubát túut niijná, Pedro, Santiago, Juan queét biíc peihcannitdihjenah jap bóo jeená Jesús át numah púuh laab béjep wut jĩ.

29 Caanná ã púuh laab juibínit, Jesús ã úubúchah, ã jíghat át túut numap wut jĩ. Áih móot yeó ã yeh iigát pah yeh iig, ãih yéghuehbut biíc yoobó táu baabní át yeh iiguíp wut jĩ.

30 Páant ã yeh iiguíchah, Moisés, Elíasji biícidih ã pebh ít jíghop wut jĩ.

31 Queétbut Jesús biíc yoobó ít yeh iiguíp wut jĩ. Pánih jíghonit, Dios ã jenah joyátjidih biíc yoobó ã yapat pínah niijná, Jesús Jerusalén tútchiboó ã wanat pínahdih ít míic wéhenap wut jĩ.

32 Páant ã yapachah, Pedro ã chéenwã biícidih chūnít jumna, queétdih quíib chei át jumap wut jĩ. Obohjeéhtih, jwúub jáanit, Jesús bádí ã yeh iiguíchah, ã pebh ñahnitdihbut ít enep wut jĩ.

33 Pánih ñahnitji ã jwúub buúd jũáwúchah, Pedro Jesúsdiñ nin pah át niijíp wut jĩ:

–¡Bohéní, ninjĩh jwĩ jumuchah, ã táina caá! ¿Biíc peihcanni mū dahnadih, míih pínah, Moiséh pínah, Elíah pínahdihbut jwĩ chāj jĩh? át niijíp wut yah jĩ. Páant niijná, át jenah joicáp wut jĩ.

34 Páant ã niijíchahjenah, mah pōh panihni queétdih át dei juyúp wut jĩ. Páant ã dei juyúchah, bádí ít úumap wut jĩ.

35 Mah pōh cātíh Dios queétdih nin pah át niijíp wut jĩ:

–Nin wã wúuh, wã oini caá.* Æ naáwúchah, caandíh ñi táu joyoó, Dios queétdih át niijíp wut jĩ.*

36 Páant ã niiját túttimah, Pedrowã jwúub enna, Jesús biícjenah ã ñuhuchah, ít enep wut jĩ. Páant ã enatjidih bitadidih ít naóh jwuhcap wut jĩ.

*Wáá wunat jumnidih Jesús ã
booaat
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)*

* 9:23 Mt 10.28; Lc 14.27; Jn 12.24 * 9:24 Mt 10.39; Lc 17.33; Jn 12.25 * 9:35 Is 42.1; Mt 3.17; 12.18; Mr 1.11; Lc 3.22 * 9:35 2P 1.17-18

37 Cheibit Jesúswā ī jwúub dei juibínachah, dawá cāacwā caandíh ít jwāáap wut jī.

38 Páant ī jwāáachah, queét cātíh biíc newé Jesúsdi h ejnit, nin pah át niij wúbup wut jī:

—Bohéní, meemdíh wā wúbhna caá. Wā wúuh biíc jumnidih jġgah ennit, ma teo wáacá.

39 Dawá láa nemép caandíh āpī déheana caá. Pánih déhe bugg ħájnit, tūbit mémé ħaácnit, chāi bid ħajnit, āpī jac moj chej bac ħaj bejna caá. Pánih chājna, wā wúuhdih dedé ā noón yaicán caá. Pánihna, āih bácahdih tūbit yéejana caá ā chājap.

40 Páant ā chājachah, nemépdih ī bacat pínah niijná, ma bohénitdih wā wúbup yah be. Obohjeéhtih, queétboó caandíh ī jéih bacacap be, Jesúsdi h át niijp wut jī.

41 Páant ā niijíchah joinít, Jesús queét nihatdih nin pah át niij jūihñap wut jī:

—Yeéb yeejépwā weemdíh jenah joicánnit ħi jumna caá! ¿Débólih tigaá weemdíh túi jenah joicán, ħi tac buggábi? át niijp wut jī. Páant ni-ijnít, —Ma wúuhdih wā pebhna ma ub jūúwá, behedih át niijp wut jī.

42 Páant ā niijíchah joinít, ā wúuhdih Jesús pebhna ā ub jūúwáchah, nemépboó déhea ub yoh buggánit, tūbit caandíh át méméanap wut jī. Páant ā chājachah ennit, Jesús nemépdih át jūih bacanap wut jī. Pánih baca péanit,

—Dáa, ma wúuh ā túi boona caá bcca, behedih át niijp wut jī.

43 Páant ā bacaatdih ennit, Dios ā wēpatdih nihat cāacwā ít en wáhi be-jep wut jī.

Jesús ā wnat pínahdih ā jwúub naáwát

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Páant nemépdih ā bacaatjidih cāacwā búdí ī jenah joyóchah, Jesúsboó ā bohénitdihjeh nin pah át niij naáwáp wut jī:

44 —Ħi táí joyoó. Weém yeebdíh bainí wā naáwát túut caá. Weém nihat cāacwā úud jeñédih cāacwā teonit, bitadih ī wāhbipna caá, Jesús queétdih át niijp wut jī.

45 Páant ā niijíchah joiná yahna, Dios queétdih ā beh joyát túutcah, ít táí beh joicáp wut jī. Pánih beh joicán, ī jwúub wúbh joyátji déeji ít tíquip wut jī.

“Déhe tigaá ħi maáh panihni”, Jesús ā niiját

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

46 Páant Jesús ā niiját túttimah, ā bohénitboó nin pah queétjeh ít míic niijp wut jī: “¿Déhe tigaá jwī cātíh jwī maáh panihni?” ít míic niij jūihñap wut jī.*

47 Páant ī míic niij jūihñatdih jéihnit, biíc wébít dih Jesúsboó ā pebh át wái boj dodhdop wut jī.

48 —Det wíhwā jumna, nin wébít panihni, oboh jumnidih wēi jwāáhnit, weemdíhbat wēi jwāáhnit caá. Det weemdíh wēi jwāáhnit, weemdíh wahnijidihbat wēi jwāáhnit ī jumna caá. Pánihna, ded nin wébít dée oboh jumni boó ħi maáh panihni ā jumna caá, Jesús queétdih át niijp wut jī.*

“Ded jwútdih en jūihcanni jwútdih teo wáacni caá”, Jesús ā niiját

(Mr 9.38-40)

49 Páant ā niijíchah joinít, Juanboó Jesúsdi h nin pah át niijp wut jī:

—Bohéní, jwī enechah, biíc newé ma wēpatjīh nemépwādh ā bacat túutap be. Obohjeéhtih, jwījeéh jumni ā nihcah, caandíh páant jwī chājat túutcap be, át niijp wut jī.

50 —Páant caandíh ħi niijcá bojoó. Ded yeebdíh en jūihcanni jumna, ħijeéh ā jumna caá, Jesús queétdih át niijp wut jī.

Samaria baácdih moón Jesúsdi h náahcat

51 Pánihat túttimah, jeáboó ā púuh laab béjat yeó jáap pínah toáh jūúwáchah, “Weemdíh Jerusalén

* 9:46 Lc 22.24 * 9:48 Mt 10.40; Lc 10.16; Jn 13.20

tútchina bejat caá náahap”, Jesús búdei át níj jenah joyóp wut jĩ.

⁵² Páant níj jenah joinít, biquína ã bohénitdih Samaria baácdih bóo tútchina ã ũwat pínah pebhboó ã á moh páñat pínah níjñá, ã jãtíh át wah waáwá bojop wut jĩ.

⁵³ Obohjeéhtih, caán tútchiboó ã juibínachah yuhna, Jerusalén tútchina Jesús ã bejat doonádih joinít íjina, caán tútchidih moón caandíh ít náahcap wut jĩ.

⁵⁴ Páant ã náahcat doonádih joinít, Jesús ã bohénit Santiago Juanjĩh nin pah Jesúsdi h ít níj ũabh joyóp wut jĩ:

—¿Maá, meemdíh ã náahcatji peéh, queét ã íg beedáát pínah níjñá, jeámant iigátdih jwĩ dei jũúwát tãt jĩh? ít níjíp wut yuh jĩ.*

⁵⁵ Páant ã níjíchah joinít, Jesús tac páud ennit,

—Yeéb íjnit, ñi peéh chãjíchah, ã túican caá.

⁵⁶ Weém, ni hat cáacwã úud jeñé cáacwãdih yohat tãt níjñá, nin baáboó wã dei jũóhcap jĩ. Obohjeéhtih ã yéjat peéh iiguípna ã bejat déejidih queétdih táí ubat tãt níjñá, wã dei jũúwáp jĩ, Jesús queétdih át níj jũihñup wut jĩ.

Páant níjñit, biíh tútchina ít bejep wut jĩ.

*Biquína Jesúsdi h ã péelhat
(Mt 8.18-22)*

⁵⁷ Páant Jesús wã namáboó ã bejechah, biíc íjeéh péeni Jesúsdi h nin pah át níj naáwáp wut jĩ:

—Deyoób ma bejechah, weembát majeéh wã bejmi caá, át níjíp wut jĩ.

⁵⁸ —Jia mũjjiowã íih mũú pínah ítnadih ã bíbohna caá. Jwébehwãbut íih yécanadih ã bíbohna caá. Obohjeéhtih, weém ni hat cáacwã úud jeñé wíih mũjéh pohba wã bíbohcan caá. Pánihna, wãjeéh ma jũúwúchah, búdí bawat meemdíhbut ã jumbipna caá, Jesús caandíh át níjíp wut jĩ.

⁵⁹ Páant ã bejechah, Jesús biíh íjeéh péeniboodíh

—Wãjeéh ma jũúwá, át níjíp wut jĩ.

—Wã bejmi caá, Maá. Obohjeéhtih, wã bejat pínah jãtíh wã íp ã wunuchah, áih bácahdih wã yohat pínah níjñá, ‘Ma chão jwéhũú’, weemdíh ma níj. Á wunuchah, yoh péanit, majeéh wã péebipna caá, át níjíp wut jĩ.

⁶⁰ —Weemdíh náahcannit wunnit paníhñit jumna, queét wunnitdih ã yoho naáh. Obohjeéhtih, meémboó wãjeéh jumni pínah bũũ ma jũúwá. Wíih tewatboodíh chah jenah joinít, Dios maáh ã jumat dooná, bitadih naáwádih bejat caá meemdíh náahap, Jesús caandíh át níjíp wut yuh jĩ.

⁶¹ Páant ã bejechah, biíh íjeéh péenibut nin pah Jesúsdi h át níjíp wut yuh jĩ:

—Maá, majeéh wã bejmi caá. Obohjeéhtih, wã bejat pínah jãtíh ‘Wã bejna caá’, wã pebh moondíh wã níj babhbat pínah níjñá, weemdíh ma wahaá. Pánih chãj péanit, majeéh wã péebipna caá, át níjíp wut jĩ.*

⁶² —Ded wã wutni tewatdih teo jwíhna yuhna, ã weñat pínahdih jwũub jenah joi chãjnit, Diosdi h teo wãhni pínah ã jéih jumcan caá, Jesús caandíh át níjíp wut jĩ.

10

Jesús setenta y dos ã bohénitdih ã wahat

¹ Tãttimah, Jerusalén tútchina bejna, Jesús setenta y dos ájeéh péenitdih ñíonit, át wahap wut jĩ. Pánih wahna, ã bejat pínah tútchinadih ã jãtíh ã naóh waáwát pínah níjñá, chénewã míic át wahap wut jĩ.

² Queétdih ã wahat pínah jãtíh, nin pah át níj naáwáp wut jĩ: “Wíih doonádih jepahñit pínah dawá ã jumna yuh caá. Obohjeéhtih, daocánnit naóhñit ã jumuchah, queét jepahíhñit ã joi jwáhcan caá. Pánihna, yeébboó Diosdi h ñi ũúbú, chah dawá naóhñit pínahdih ã wahat pínah níjñá.*

³ Pánihna, naáwádih ñi bejeé. Bejnit, nin pah ñi táí jenah joyoó: Diosdi h

* 9:54 2R 1.9-16 * 9:61 1R 19.20 * 10:2 Mt 9.37-38 * 10:3 Mt 10.16

jepahcannit, jiwã cãtíh ovejawãdih wahat pah, yeebdíh wã wahna caá.*

4 Pánih bejna, dinerodih ubcan, wuh wuhndihbut ubcan, biíh zapatosdihbut ubcanjeh, wēpép ñi bejeé. Dawá cãacwãdih túi naáwát túut niijná, deddih jwãáh ubbhna, chãocánjeh, bejat caá náahap.

5 Ded ñi jwíih waadni muedíh moondíh ‘Dios ã túyat ñijeéh ã jumna náah’, ñi niiji.

6 Túinit jumna, páant ñi niijíchah joinít, ì túi jepahbipna caá. Obohjeéhtih, táicannit jumna, páant ñi niijíchah yuhna, ì jepahcan niít. Páant ì jepahcah, caán muedíh moondíh Dios ã túyat ã wihcan niít.

7 Yeebdíh jwíih jepahnitjeéh ñi jum jwuhúp. Queét yeebdíh jeémát, babhatdihbut ì wuhchah, ñi túi jeémp babhbaá. Yeéb queétdih teo wáacnit bohénachah, queétboó ñi teo wáacat jíib jeémát babhbat ì wuhchah, ã túina caá. Caán tãtchidih moondíh ñi bohé jwuhna, ñi jwíih juibíni muedíhjah ñi jum jwuhúp.*

8 Ded tãtchidih ñi juibínachah, yeebdíh jepahnit, dedé jeémátdih ì wuhchah, ñi túi jeémé.

9 Caán tãtchidih moón wunnitdih boonanit, queétdih nin pah ñi niiji: ‘Dios yeebdíh búdí caá ã bidip, áihwã ñi jummat pínah niijná. Wunnitdih ã boana, Maáh jumna ã wēpatdih yeebdíh ã júutna caá. Páant ã wēpatdih jéihnit, ñi yéejatdih cádahna, túiniboodíh túut nuumnit, caandíh ñi jepahaá’, queétdih ñi niiji.

10 Obohjeéhtih, ded tãtchidih juibí, bohéna, wunnitdih ñi boanachah yuhna, ì jepahcah, ñih namádih bejnit, nin pah queétdih ñi niiji:

11 ‘Dios maáh jumna, ã wēpat yeebdíh ã júutachah yuhna, yeéboó caandíh ñi jepahcap jì. Pánihna, ñíih tãtchi becchídih jwíih jíтчamant jwí pit yohna caá. Páant jwí chãjat pah, ñi jepahcatji jíib Dios yeebdíhbut ã

yohbipna caá’, ñi niiji.*

12 Yeéboó nin pah wã niijátidih ñi túi náhninaá: Sodomã tãtchidih moonjí tãbit yeejép chãjnit ìt jumap wat jì. Obohjeéhtih, queétdih Dios ã peéh chãjat chah, ã peéh chãjat pínah yeó jáapdih ñi bohéatdih jepahcannit-boodíh ã peéh chãjbipna caá”, Jesús queétdih ãt niijíp wat jì.*

Biíh tãtchidih moón ì jepahcat (Mt 11.20-24)

13 “ìYeéb Corazín tãtchidih moón, Betsaida tãtchidih moondíhbut Dios búdí ã peéh chãjbipna caá! Weém ñíih tãtchinadih jumna, Dios ã wēpatjìh búdí wã teo wáacachah yuhna, ñi jepahcap jì. Tiro tãtchidih moón, Sidón tãtchidih moondíhbut Dios ã wēpatjìh páant wã teo wáacachah ñihna, queétboó jáantjeh ì yéejatdih búdí jainít, ìta túut nuum tágaá.*

14 Pánihna, Tiro tãtchidih moón, Sidón tãtchidih moondíhbut Dios ã peéh chãj láa, Corazín tãtchidih moón, Betsaida tãtchidih moondíhbut chah ã peéh chãjbipna caá.

15 Yeéb Capernaum tãtchidih moondíhbut peéh chãjna, maáta panihnit chãjcanjeh, yeebdíh moh yéejnit Dios ã chãjbipna caá.*

16 “Ded yeebdíh joí jepahni, weemdíhbut jepahni caá. Obohjeéhtih, ded yeebdíh jepahcanni, weemdíhbut jepahcanni caá. Weemdíh jepahcanni, wã íp weemdíh wahnidíhbut jepahcanni caá”, ãt niijíp wat jì. Páant ã niij péanachah joinít, ã wahnitboó ìt bejep wat jì.*

Setenta y dos Jesús ã wahnitji ì jwúub juyát

17 Pánih bejnitji wēinit, queét setenta y dos Jesús ã wahnitji ã pebhna ìt jwúub juibínap wat jì. Pánih jwúub juibínit, nin pah Jesúsdih ìt niijíp wat jì:

* **10:7** 1Co 9.14; 1Ti 5.18 * **10:11** Mt 10.7-14; Mr 6.6-11; Lc 9.3-5; Hch 13.51 * **10:12** Gn 19.24-28; Mt 10.15; 11.24 * **10:13** Is 23.1-18; Ez 26.1-28.26; Jl 3.4-8; Am 1.9-10; Zac 9.2-4 * **10:15** Is 14.13-15 * **10:16** Mt 10.40; Mr 9.37; Lc 9.48; Jn 13.20

—¡Maá, ma wēpatjīh jwī wutuchah, nemépwā yah buca jepahnit, it bac bej tagaá! It niijíp wut jī.

18 —Japmant wedóat pah ā be-
jechah, nemépwā ī maáh ā buúg jéen
jūwúchah, wā enep jī.

19 ¡Ni joyoó! Wā wēpat yeebdíh
wāát wūhup be, maiwādh, dúowādhbut
jwāáhnit, ñi jéih chuñat pínah ni-
ijná. Nemépwā ī maáh ā wēpatjīh
yeejép ā chājat déedih jāhat wēpat wā
wūhup be. Páant wā wūhuchah, āih
nemépwā yeebdíh ī jéih yéejacan niit.*

20 Pánihna, nemépwādh yeeb ñi
wutuchah, ī jepahatdh ennit, búdí
ñi wēina yah caá. Obohjeéhtih,
nin caá chah búdí ñi weñat pínah
pohba: Yeeb Dioíhwā ā pebhboó
bejnit pínah ñi jamuchah, āih papélah
tólih panihniboó ñi wātna daácni ā
jamna caá, Jesús queédih át niijíp wut
jī.

*Jesús ā weñat
(Mt 11.25-27)*

21 Páant niij naóh péanit, Jesús Túini
Espíritu ā wēpatjīh búdí wēinit, Dios-
dh nin pah át niijíp wut jī: “Paá,
meém nihat baácdih moón ī maáh,
nihat jeádh moonbát ī maáh ma
jamuchah, meemdíh búdí wā wēina
caá. ‘Jwiít túi jéihnit caá’, niijnít
dh wā bohéatdh ma beh joyát tút-
cap be. Obohjeéhtih, jéih jwuhcannit-
boodíh mapí jéihyanap be. Páant
mapí wēi chājna caá”, ā ípdih át
niijíp wut jī.

22 Páant ā ípdih niij úbh péanit,
ā pébh joi ñáhnitdh nin pah át
jwúub niij naáwáp wut jī: “Dios,
wā íp ni-
hat ā wēpat biíc yoobó weemdíh-
but ā wūhup be. Ded pah wā
jumatdh wā ípjeh caá ā jéihyep.
Biíh páant jéihni ā wihcan caá.
Ded pah wā íp ā jumatdhbut
weemjéh caá wā jéihyep.
Det wā ñionitdhbut caandíh
wāpí bohéna caá. Pánihna,
jwiítjeh caá caandíh jwī
jéihyep”, át niijíp wut jī.*

23 Páant cāacwādh naóh péanit,
ā bohénitdh tac páud ennit,
queédihjeh nin pah át niijíp
wut jī: “Yeeb wā

wēpatdh ennit, Dios weemdíh ā wa-
hatjidih ñi túi jéihna caá. Pánihna,
bitabut páant wā jumatdh jéihnit,
queébtut túi wēinit ī jamna caá.

24 Ñi jenah joyoó. Jon jātih Dios
naáwádh dawá naóh yapanitjī,
dawá maátajibut yeeb ñi ennidíh
búdí eníhna yahna, it encap wut jī.
Ñi joinídhbut búdí joíhna yahna,
it joicáp wut jī”, át niijíp wut jī.

*Samaria baácdih bóo ā túi chājat
naáwát*

25 Biíh láa, Moisés ā wutatjidih
bohénit poómpdh bóo Jesús pebh át
juibínap wut jī. Pánih juibínit,
nin pah át niij úbh joyóp wut jī:

—¿Bohéní, Dios pebhna bejíhna,
ded pah wā chājbi? át niijíp wut jī.

26 —¿Moisés ded pah tigaá át niijjī?
Caandíh enna, ¿dépah tí mapí niij
jenah joí? Jesús át niijíp wut jī.

27 —‘Diosdh chah jenah joí,
túi jepahnit, wēina, caandíh búdí ñi
oyoó.* Meemjéh ma míc oyat pah
mantih, bitadihbut búdí ma oyoó’,*
Moisés át niij daacáp tají, át niijíp
wut jī.

28 —Yoobópdih ma jepahna caá.
Pánih chājnit, wanna, Dios pebhna
ma bejbipna caá,* Jesús caandíh át
niijíp wut jī.*

29 Páant ā niijíchah joinít,
Moisés ā wutatjidih bohéni ā túi
chājatdh júutat túut niijná,
nin pah át jwúub niij úbh
joyóp wut jī:

—¿Obohjeéhtih, Bohéní, deddh
tigaá wā oibi? át niijíp wut jī.

30 Páant ā niijíchah joinít,
nin ā jenah joiní naáwátjīh
Jesús át niij naóh bohénap
wut jī:

—Biíc newé Jerusalén tátchimant
Jericó tátchina ā dei bejechah,
namá tacdh nuumnít cāacwā
caandíh jwāáhnit, nihat āih
bií dée, ā dñoní chóodihbut
dúuc wáyat túut niijná, ī
wan mao jwejep be. Páant ī
wan mao jwejni namáboó ā
ñajap be.

* 10:19 Sal 91.13 * 10:22 Jn 3.35; 10.15 * 10:27 Dt 6.5 * 10:27 Lv 19.18 * 10:28 Lv 18.5

* 10:28 Mt 22.35-40; Mr 12.28-34

31 Páant ì chājat túttimah, biíc sacerdote caán namádih dei bejna, ì wən mao jwejnijidih ã enep yuh be. Obohjeéhtih, enna yuhna, chāocánjeh, ã bóod práud yap bejep be.

32 Túttimah, Leví ã jwimená poómpdih bóobut ã bejep be. Caán ñajni pebh jwibí ennit, chāocánjeh, caanbút ã bóod práud yap bejep be.

33 Obohjeéhtih, páant ì yap bejat túttimah, ñi eníhcanni Samaria baácdih bóo caán namádihjeh muntih ã dei bejep be. Pánih dei bejna, caán ñajnidih jwibí ennit, caandíh ã jġgah enep be.

34 Pánih jġgah ennit, ã pebh jwibínit, yíi, iguúh mac biíc dih áih yahwítnadih ã cohóp be. Coh péanit, yégueh chóojġh ã chéwep be. Chéo péanit, caandíh dwońjġi burrodih ub túuh cáagnit, ũwat tólihna jumni munná ã namah bejep be. Caanná ub jwibínit, nihat chei ã en dao dáa jūwáp be.

35 Cheibit, ũwat muú mínahdih caandíh ã en dawát pínah niijná, ã jġib chājap be. Pánih jġib chājnġit, nin pah caandíh ã niijġp be: ‘Nindih ma túi en dao jwúhuá. Caandíh ma en dawát pínah jġib wā wāhna caá. Pánihna, chah ma jwúub jġib náahachah, jwúub jwínit, wā jwúub jġib chāj jāhabipna caá, páant muntih’, Samaria baácdih bóo muú mínahdih ã niij naáwáp be, Jesús át niij bohénap wut ġġ.

36 Páant niij naóh bohé péanit, Moisés ã wutatġidih bohénidih nin pah át niij ũbh joyóp wut ġġ:

—Queét biíc peihcannit bií déedih chewe maonijidih ennit, ¿déhe tibeé túi oini ã jum? át niijġp wut ġġ.

37 —Caandíh jġgah en teo wáacni ã túi oyop be, át niij jepahap wut ġġ.

—Pánihna, meembút bejna, biíc yoobó meemdíh eníhcannitdih oinit, ma túi teo wáacá, Jesús caandíh át niij naáwáp wut ġġ.

Martawājeéh Jesús ã jumat

38 Túttimah, Jesús wā Jerusalén tútchina bejnġit, bainí tútchidih ġt jwibínap wut ġġ. ġ jwibínachah, caán

tútchidih bóli, Marta wūt jumnih, Jesús wādih miíh muúboó mit chāo jwúhat túutap wut ġġ.

39 Mi jwan, María wūt jumnihbut mit jumap wut ġġ. Mariaboó Jesús ã bohénachah, ã pebh mit joí chúudap wut ġġ.*

40 Obohjeéhtih, Martaboó yójah jeémát teona, mit íjġip wut ġġ. Pánih íjġit, Jesús pebh jwibínit, nin pah mit niijġp wut yuh ġġ:

—Maá, wā jwan weemdíh mi teo wáacchah, weém biíc wilidihjeh wái náah jumni tewat ã jumna caá. ¿Páant mi teo wáacchah, weemdíh ma jġgah encan niit? Weemdíh ma teo wáacat túutá, Marta mit niijġp wut ġġ.

41 —ġMarta, Marta, ma joyoó! Dawá tewatnabitdih meém tabit jenah joinit, ma míic íjġana caá.

42 Obohjeéhtih, wā bohéatdih jenah joyát caá chah náahap. Pánihna, Mariaboó chah táinidih mi níwġichah, caántdih ded mi joyátġidih ã jéih dūuc wáican niit, Jesús Martadih át niijġp wut ġġ.

11

Ded pah caá jwġ ũbát (Mt 6.9-15; 7.7-11)

1 Biíh yeó jáap Jesús ã ípdih ã ũbúchah, ã bohénitbut ġt jumap wut ġġ. Páant ã ũbh péanachah ennit,

—Maá, Juanġi ã bohénitdih Diosdih ded pah í ũbát pínahdih át bohénap wut ġġ. Caán ã bohéat pah muntih jwġitdihbut ma bohénaá, ġt niijġp wut ġġ.

2 Páant ì niijġchah joinit, nin pah queétdih át niij jepahap wut ġġ:

—Yeéb Diosdih ũbhna, nin pah ñi niij ũbá:

‘Paá, meém chah túini ma jumuchah, meemdíh jwġ wēina caá. Ma wūt chah yáaat caá jwġit jwġ náahna caá. Meém maáh ma jumatdih jéihnit, nihat cáacwā ġ jepaha naáh.

3 Yeó jáap jumat pah jwġ jeémát pínahdih ma wāhuá.*

* 10:39 Jn 11.1 * 11:3 Pr 30.8-9

⁴ Bita jwiít dih i yéj chājat dih jwī yohat pah, meembát jwiít jwī yéj chājat dih ma yohoó. Nemépwā i maáh jwiít dih ā yéjaíhichah, ma teo wáacá, jwī yéj chājcat pínah niijná’,

Diosdih ñi niij wúbú, ā bohénit dih Jesús āt niijíp wut jī.

⁵ Páant niijnít, ded pah i wúbát pínahdih nin pahbut āt niij naóh bohénap wut jī:

–Ded chei tac yoób ā dée pebhna bejnit, ‘Némé, bainí jeémátdih weemdíh ma wūhú.

⁶ Wā chéen yúup jūóhni ā jayúchah, caandíh wā wūhat pínah jeémát wā bíbohcan caá’, ā niijíhchah,

⁷ ā dée mūú dítmant nin pah ā niij jepah bacacan niit. ‘Weemdíh tac buugáca bojoó. Jáantjeh jéc nem péanit, wā wehdih wāát numah úwup be. Meemdíh jeémát wūhat déedih, queédih wā wuquíhcan caá’, ā dée wúbhndih ā niij jepahcan niit.

⁸ Yeebdíh wā naóhna caá. Ā dée tíccanjeh ā wúbúchah, jáanit dedé ā náahatdih ā wūhbipna caá.

⁹ Pánihna, nindih ñi túi náhninaá: Tíccanjeh ñi wúbúchah, ded pah ñi wúbát dih Dios yeebdíh ā wūhbipna caá. Ded pah ñi náahatdih bidna, ñi bid cádahcah, ded pah ñi bidatdih yeebdíh ā wūhbipna caá. Jéc panihndih wūúmp mao cádahcah, Dios ā wāt bípna caá.

¹⁰ Det Diosdih túi wúbhnt, i wúbátjidih i bíbohípna caá. Det Diosdih bidnit, caandíh i jwāáhípna caá. Det i wūúmp mawachah joinít, jéc panihndih Dios queédih ā wāt bípna caá.

¹¹ ¿Ñi wūúh yeebdíh queejdíh ā wúbúchah, bucdih ñita wūh taniit? Ñita wūhcan tagaá.

¹² ¿Mujbai típdih ā wúbúchah, dúodih ñita wūh taniit? Ñita wūhcan tagaá.

¹³ Yeéb cāacwā yéjnit jumna yuhna, ñi wehdih túinidih ñipí wūhna caá. Pánihna, Diosboó túini yoobát

jumna, det Túini Espíritu ā waadát pínahdih i wúbúchah, ñi íp jeáboó jumni caandíh ā waadát túutbípna caá, Jesús āt niijíp wut jī.*

“Nemépwā i maáh ā wēpatjīh Jesús ā booana caá”, i niiját

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Biíh yeó jáap biíc newé wéheat túutcani nemép jumni Jesús pebh āt juibínap wut jī. Páant ā juibínachah, Jesús caán nemépdih áih báhahmant āt bacat túutap wut jī. Páant ā bacat túutuchah, caán newé āt jwúub wéhenap wut jī, páant mantih. Páant ā jwúub wéhenachah joinít, nihat en wáhi bejnit, búdí it jenah joyóp wut jī.

¹⁵ Obohjeéhtih, bita nin pah it niij naáwáp wut jī: “Nemépwā i maáh, Beelzebú wāt jumni, ā wēpatjīh caá Jesús nemépwādih āpí bacat túutap”, it niijíp wut yuh jī.*

¹⁶ Bitaboó, “Dios ā wēpatjīhjih nit ā yoób chājap”, niijná, biíh ā wēp chāj jūtatdih itih bidip wut yuh jī.*

¹⁷ Obohjeéhtih, “Beelzebú ā wēpatjīh nemépwādih ā bacat túutna caá”, i niij jenah joyóchah jéihnit, Jesúsboó nin pah queédih āt niij naáwáp wut jī:

“Det biíc baácdih moonjéh yuhna míc maona, ita wun beedáh bej tagaá. Ded tútchidih moón biícwā yuhna, míc maona, queébut ita jweí peét bej tagaá.

¹⁸ Pánihna, Satanás, nemépwā i maáh áihwādih ā bacanachah, biíc yoobó mantih āta yap tagaá. Weém Satanáih jumna nihna, áihwādih wāta bacacan tagaá. Ñi naóh yacat yoobópdih nihcan caá.

¹⁹ Nemépwādih bacanit, i maáh Beelzebú ā wēpatjīh wā wutuchah nihna, ñijeéh jumnitboó ¿déhe ā wēpatjīh tigaá ípí baca? Páant i bacat túutuchah ennit, ‘Í túi chājna caá’, ñipí niijná caá. Pánihna, weém páant wā bacanachah ennit, ‘Ā túi chājcan caá’, ñi jéih niijcán caá.

* **11:13** Jn 14.13-14; 15.7,16; 16.23-24; 1 Jn 3.21-22; 5.14-15 * **11:15** Mt 9.34; 10.25 * **11:16** Mt 12.38; 16.1; Mr 8.11

20 Obohjeéhtih, Dios ã wēpatjīh nemépwādh wā bacanachah, Dios ã maáh wēpat ñi cātīh ã jumna caá.

21 “Wēpép newé nihat ãih tua nah déenadih bíbohni ãih mūudīh ã wapachah, nihat ãih bií dée ã tui jumnipna caá.

22 Obohjeéhtih, biíh caán chah wēpniboó juí míc mao yap yohnit, nihat ã wēp ñuhah tua nah déenadih dúuc wái, bií déedihbut dúuc wáinit, ã pej jumnitdih ã pāáhbiipna caá. Pánihat pah weém chah wēpni jumna, nemépwā ã maáhdih wā jéih yap yohna caá. Yap yohnit, ãihwādh wā dúuc wáibipna caá, wíhwā ã jummat pínah niijná.

23 “Ded wājeéh teocanni, weemdīh en jāihni, nemépwā ã maáhjeéh ã jumna caá. Pánih jumna, weemdīh jepahíhndih ã ñūun yóhna caá”, Jesús queétdih ãt niijíp wut jī.*

Bacaniji nemép ded pah ã jwúub waadát
(Mt 12.43-45)

24 “Nemép ã bacaniji mūú wih-capboó jibna, ã jummat pínah biíh mūu pánihndih ã táoh bidna caá. Pánih bidna yuhna, jéih bid juicán, ‘Weemdīh ã bacaniji mūuná wā jwúub bejbipna caá, páant muntih’, ã míc niij jenah joiná caá.

25 Páant niij jenah joinít, ã jwúub juí enechah, ãih mūují tui tóodh ámohni panihni ã jumna caá. Obohjeéhtih, caán cāacboó ã túut nūumcáh, ãih jēc páantjeh pāa lajni panihni ã jumna caá.

26 Páant ã jumuchah ennit, nemépboó bita siete ã chéenwā chah yeejép wutnitdih bid wáacnit, queétdih ã nūmah waadná caá. Páant yeejép ã wutuchah, ã waadni chah yeejép ã jumnipna caá”, Jesús queétdih ãt niijíp wut jī.

Ded panihat tigaá weñat yoobát

27 Jesús páant ã niiját pónih, cāacwā cātīh jumnih nin pah mit niij ejep wut yuh jī:

—¡Meemdīh weép jum noma behanīh mi wēina nacaá! mit niij ejep wut jī.

28 —Obohjeéhtih, Dios naáwátdih joí jepahnitboó mi weñat chah ã wēina caá, Jesús caántdih ãt niijíp wut jī.

Cāacwā Jesús ã wēpatdih ã jūutat túutat
(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

29 Páant ã bohénachah, chah dawá cāacwā Jesús pebh ã míc wáac juibínachah, nin pah queétdih ãt niij naóh bohénap wut jī: “Yeéb buu láa moón tubit yeejép wā ñi jumna caá. Pánihni jumna, Dios ã wēpatjīh ñipí chāj jūutat túutna yuh caá. Obohjeéhtih, yeebdīh páant wā chāj jūutcan niit. Jonásjidih Dios ã wēp chājat pahjeh mantih weemdīhbut chājnit, ã wēpat yeebdīh ã jūutbipna caá. Páant bóojeh ã wēpat jūutat ã jumnipna caá.*

30 Jonásjidih búdí queéj ã jeéméchah, biíc peihcanni yeó jāap táttimah, Dios caandīh jwúub ub bacanit, Nínive tūtchidih moondīh ãt wahap wut jī. Pánihna, ded pah caandīh ã yapatjidih ã naáwáchah joinít, Dios caandīh ã wahatjidih queét ãt jéihyep wut jī. Páant ã yapatji pah mantih weém nihat cāacwā úud jeñé wūnnit, biíc peihcanni yeó jāap táttimah wā jwúub boo pud jūúwáchah, Dios weemdīh ã wahatjidih yeebbát ñi jéihbipna caá.

31 Jon jātih Salomónji ã tui jéihyat doonádh joinít, Sabá baácdih moón ã maáh wiliji, yūúp miíh baácmant ã naáwátdih joyódih mit juibínap wut jī. Obohjeéhtih, ninjīh weém Salomón chah jéihni wā jumuchah yuhna, yeébboó weemdīh ñi joíhcan caá. Pánihna, Dios nihat cāacwā ã yéejatji peéh chājat pínah yeó jāapdh Dios pebh caántboó yeéb biícndih ñuhnit, yeebdīh nin pah mi niij naóh yacbipna caá: ‘Wā joiníji Salomóndih chah jéihni Jesús ã jumuchah yuhna,

* 11:23 Mr 9.40 * 11:29 Mt 16.4; Mr 8.12 * 11:30 Jon 3.4 * 11:31 1R 10.1-10; 2Cr 9.1-12

¿dépanih tibeé yeéboó caandíh ñi jepahcan?’ mi niijbípna caá.*

³² Jonásji Nínive tútchidih moondíh Dios naáwát dih ã naóh yapanachah, queét ï yéejatdih búdí jüinít, ït túut nũmáp wut jĩ. Obohjeéhtih, Jonás chah wẽpni ninjĩh wã jumuchah yuhna, weemdíh joíhcan, yeéboó ñi túut nũmáp be. Pánihna, ñi túut nũmáp átji júb, peéh chãjat pínah yeó jáapdih Dios pebh Nínive tútchidih moonjí yeéb biíc dih ñahnit, queébtut yeebdíh ï naóh yacbipna caá”, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.*

*Jesús jiiát déedih ã bohéát
(Mt 5.15; 6.22-23)*

³³ “Ded jiiátdih jüinít, jãh cáagcan, pamap dahjĩhbut ãpĩ páah jwejcan caá. Obohjeéhtih, caandíh japboó ãpĩ jii cáagna caá, nihat caán tólihboó waadnít ï túi enat pínah niijná.*

³⁴ Níih quíib dahna níih jiiát dah panihni caá. ã túi jumuchah, ded pah ñi chãjatdih ñi túi enna caá. Obohjeéhtih, yeejép jumna, dupúát dée ã jumuchah, ded pah ñi chãjatdih ñi jéih encan caá.

³⁵⁻³⁶ Pánihna, níih quíib dah panihni ã túyuchah, wã naáwát dih túi jenah joinít, táinidihjeh ñi chãjbipna caá. Obohjeéhtih, ã túicah, wã naáwát dih jenah joicán, yeejépboodíh ñi chãjbipna caá. Pánihna, jñi túi chãja chaáh! Wã naáwát dih túi jenah joinít ñi jepahaá”, át niijíp wut jĩ.

Fariseowã, Moisés ã wutatjidih bohénitbut ï túicat

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús queétdih ã naóh péanachah, biíc fariseo Jesús dih ãih mũúboó nũmah jeémédih át bejep wut jĩ. Caanná waád juibínit, ï jeémát túut niijná, Jesús wã ït juibí chúudup wut jĩ.

³⁸ Dios queétdih ã túi wẽi enat pínah niijná, queét judíowã ï jeémát pínah jãtih ï nũowã ï wutatji pah ïpĩ téih chocop wut jĩ. Obohjeéhtih,

Jesúsboó waadnít, queét ï wutatji pah téih choccanjeh ã jeéméchah enna, caandíh nũmah jeémpni fariseoboó búdí át en wáhi bejep wut jĩ.

³⁹ Páant ã en wáhi bejchah ennit, Jesús nin pah caandíh át niij naáwáp wut jĩ:

—Yeéb fariseowã níih pamapnadih, níih babhbat dahnadibut jiiantjeh ñipĩ chocna caá, ã túi jigohat pínah niijná. Páant ñi chocochah yuhna, diítboó búdí queí ã jumna caá. Caan pámap jiiantjeh ñi chocat pah, yeebút biíc yoobó ñi jumna caá. Níi túi jigohna yuhna, ñi jenah joyát yeejép ã jumna caá. Níi weñat pínahdihjeh chãjnit, tãbit en ñinahnitbut ñi jumna caá.

⁴⁰ ¡Yeéb jenah joicánnit caá! ¿Pamap jiiant dée, Dios jwĩh bácahdih chãjni, pamap diítboó dée, jwĩh caolidihbut chãjni nihcan niít? Pánih chãjnit, jwiútdih jéih beedáni caá.

⁴¹ Pánihna, pamap diítboobút chocat pah, níih caolidih túut nũmúnit, moh yéejnitdih ñi teo wáacá. Pánih chãjnit, pamap quei wíhcat pah, Dios ã enechah, ñi túi jumbipna caá.

⁴² “¡Yeéb fariseowã búdí yeejép ñi yapbipna caá! Dios ã wutatdih jepahna, ded chéhat pah téihya chej jumni núonadih bíbohnit, biíc núodih caandíh ñipĩ wãhna yuh caá. Obohjeéhtih, pánih wãhna yuhna, biíh ã wutatnadih ñipĩ joyáh bojna caá. Cáacwãdih túi chãjatboodíh ñi jenah joicán caá. Diosdih ñi oyatdihbut ñipĩ jenah joicán caá. Dios ã wutat pah, chej jumni núonadih caandíh ñi wãhuchah, ã túina caá. Obohjeéhtih, biíh ã wutatdihbut jepahat caá náahap.*

⁴³ “¡Yeéb fariseowã búdí yeejép ñi yapbipna caá! Jwiít judíowã jwĩ míic wáacat mũúboó waád juibínit, waáwápna ñipĩ chúudna caá, nihat cáacwã yeebdíh ï wẽi enat pínah niijná. Tútchi tacboó bií dée júb chãjat jũhna bejnit, cáacwã yeebdíh ï wẽi jwãáátdih ñipĩ náahna caá.

* 11:32 Jon 3.5 * 11:33 Mt 5.15; Mr 4.21; Lc 8.16

* 11:42 Lv 27.30

44 “¡Yeéb fariseowā bádí yeejép ñi yapbipna caá! Yeéb cãac tacchiana panihnit ñi jumna caá. Cãacwã baác diitboó jéih en waadacán, caán tacchianajih yáac chãi bejna, ñi yohniji yagáp ã jumatdih ñi jéih encan caá. Caan pánihat pah cãacwã ñi bohéatdih joinít, ñih caolihdih jéihcan, ñi jenah joyát yeejép ã jumatdih ñi jéihcan caá”, Jesús queét fariseowãdih át niúj jũihñup wut jĩ.

45 Páant fariseowãdih Jesús ã niúj jũihñuchah joinít, Moisés ã wutatjidih túi jéihni jwuh nin pah Jesúsdiñ át ni-ijíp wut jĩ:

—¿Bohéní, queétdih páant niúj jũihna, jwiítidihbut jũih niít ma chãjap? át niijíp wut jĩ.

46 Páant ã niijíchah joinít, Jesús queét Moisés ã wutatjidih bohénitdih jwuh nin pah át jwúb niúj jũihñup wut jĩ:

—¡Yeebbát bádí yeejép ñi yapbipna caá! Yeéb cãacwãdih bádí wái náah jumnidih chãjat túutna, bainíbitjeh ñi yapachah ennit, queétdih jĩgah encanjeh, bádí ñipí peéh chãjna caá.

47 “¡Yeéb Moisés ã wutatjidih bohénit bádí yeejép ñi yapbipna caá! Dios naáwãtdih naóh yapanitjidih ñi ñowã ñi mao yohop wut jĩ. Pánihna, queétdih ñi weñat júutat túut niijná, ñih tacchianadih ñi túi ámohna caá.

48 Obohjeéhtih, pánih chãjna yuhna, ñi bohéatjidih ñi jepahcan caá. Pánih jepahcan, ñi ñowã ñi chãjatji biíc yoobó ñi chãjna caá.

49 “Dios, niñat jéihni jumna, nin pah át niúj naáwáp wut jĩ: ‘Weém wã naáwãtdih naóh yapanit pínahdih, wã naáwãtdih bohénit pínahdihbut cãacwãdih wã wahbipna yuh caá. Obohjeéhtih, cãacwãboó biquína queétdih ñi mao yohbipna caá. Bitadidihbut yeejép ñi chãjbipna caá’, Dios át niijíp wut jĩ.

50-51 Niñat Dios naáwãtdih naóh yapanitdih ñi mao yohatji peéh yeéb bũũ láa moondih caán waó jĩb ã jumbipna caá. Jwíih mao yohni Abeldih ã mao

yohatji jĩb, páú sacerdote Zacaríasdih, Dioih mũũ coah tac yoobó ñi mao yohatji jĩbbut, yeéb bũũ láa moondih Dios ã peéh chãjbipna caá. Queét ñi jepahcatji pahjeh, yeéb biíc yoobó weemdih ñi jepahcatji jĩb yeebdihbut ã peéh chãjbipna caá.*

52 “¡Yeéb Moisés ã wutatjidih bohénit bádí yeejép ñi yapbipna caá! ‘Jwiít Dios ã wutatdih bohénit caá’, niijná yuhna, ã naáwãtdih cãacwã ñi jéihyat déedih ñi jãhna caá. Pánih jãhna, Dios pebhboó ñi wãt waadát déedih bíbohna yuhna, queétdih ñi wãt waadacán caá. Pánih chãjna, yeebbát waadacán, queétdihbut ñi waadát túutcan caá”, Jesús queétdih át niúj jũihñup wut jĩ.

53-54 Queétdih páant niúj jũih péanit, Jesús át bac bejep wut jĩ. Páant ã bac bejehah, fariseowã, Moisés ã wutatjidih bohénit biícidih Jesúsdiñ naóh yacat túut niijná, yeejép ã jepahachah joíhna, tabit caandih ñi uúbh joí ñuún péé bac bejep wut jĩ.

12

“Weém túini caá”, niúj yee naóhcat

1 Páant ã bohéat pónih dawá cãacwã Jesús pebh míic wáac juibínit, ñi míic tóo néeh chãi bejehah, Jesús ã bohénitdih nin pah át niúj naóh bohénap wut jĩ: “¡Yeéb ñi túi chãja chaáh! Fariseowã ñi jenah joyát pah ñi jenah joicá bojoó. ‘Weém túinijeh caá’, ñi niijíchah yuhna, ñih caolih yeejép ã jumna caá. Páant ñi jumat pah yeébboó ñi jumca bojoó. Páant niúj jenah joyát, pan paáat panihni ã jumna caá. Jwíih jíghocanni ã jumachah yuhna, túttimah ã jumatdih niñat ñi jéihbipna caá.*

2 Pánihat pah, ded pah caolih diitboó jumna, jwíih jíghocan yuhna, túttimah ã jíghobipna caá. Ded ñi bih chãjnidiñbut túttimah cãacwã ñi jéihbipna caá.*

3 Ded pah dupúnapboó ñi niijátjidih baabápboó cãacwã ñi joibipna caá. Ded pah yeéb ñih tólihboó daocánnitdih ñi

* 11:50-51 Gn 4.8; 2Cr 24.20-21 * 12:1 Mt 16.6; Mr 8.15 * 12:2 Mr 4.22; Lc 8.17

jéyé niijátjidih, túttimah dawá ï míc wáacapoó ï jwúub wēpép naóh yapabipna caá, át niijíp wut jĩ.

*Déhedih tigaá úumat náah
(Mt 10.26-31)*

4 “Wā chéenwāá, yeebdíh nin wā naáwátidih ñi túi náhninaá: Níih bácahdih mao yohnit pínahdih ñi úumca bojoó. Páant ï chājat túttimah, yeebdíh chah yeejép ï jéih chājcan níit.

5 Obohjeéhtih, ñi úumat pínahdih wā naóhna caá. ¡Diosboodíh búdí úumat caá náahap! Caanjéh ñi wunat túttimah, yeebdíh peéh chājna, iiguípna ã jéih wahbipna caá. Pánihna, caandíhjah caá úumat náahap.

6 “Ñi náhni dahwaca bojoó. Dios yeebdíh oinit, ã quíib bñudcán níit. Cinco jwébehwādih chéne júdabit yeéb ñipĩ jíib teona caá. Botonit ï jumuchah yuhna, Diosboó biíc jwébehdihjah ã quíib bñudcán níit.

7 Obohjeéhtih, jwébehwā chah yeebdíh Dios ã oina caá. Búdí oinit, ñíih waó yoócnafeh débóí ã jumatdih Dios ã túi jéihna caá. Páant ã oyatdih jenah joinít, ñi náhni dahwaca bojoó”, át niijíp wut jĩ.

*“Weém Jesúih caá”, úumcanjeh, ni-
iját
(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)*

8 “Cāacwā ï joyóchah, ded ‘Weém Jesúih caá’, ã niijíchah, weembát wā ípíh ángelwā ï joyóchah, ‘Caánboó wíih caá’, wā niijbípna caá.

9 Obohjeéhtih, cāacwā ï joyóchah, ded ‘Weém Jesúih nihcan caá’, ã niijíchah, weembát wā ípíh ángelwā ï joyóchah, ‘Caánboó wíih nihcan caá’, wā niijbípna caá.

10 Ded weém nihat cāacwā úud jeñédih yeejép wéhenachah yuhna, ã túut nuumúchah, yeejép ã wéheatdih Dios ã yohbipna caá. Obohjeéhtih, ded Túini Espírituboodíh yeejép wéhenit, ã jéih túut nuumcát jíib, Dios ã yéejatdih ã yohcan níit.*

11 “Wíihwā ñi jumát jíib cāacwā yeebdíh teonit, naóh yacat túut niijná,

ñi míc wáacat muúboó, peéh chājat túutnit pebhboó, bita ñi maáta pebhboobát ï ub bejehchah, ‘¿Ded pah wā níj jepahbi?’ ñi níj náhni dahwaca bojoó.

12 Caanná ñi juibínachah, Túini Espírituboó ded pah ñi jepahat pínahdih ã jéihyabipna caá”, Jesús át niijíp wut jĩ.*

Dawá bíi dée bíbohat ã tobohat

13 Páant ã níj naóh péanachah, ï cātíh jamni Jesúsdiñ nin pah át niijíp wut jĩ:

—Bohéní, jwí íp báadhda áih bíi dée jwíitdih ã wūhuchah yuhna, wā úud jeñé nihatdih ubnit, wíih pínahdih ã wūhcap jĩ. Páant ã chājachah, weemdíh wíih pínahdih caandíh ma wāhat túutá, át niijíp wut yuh jĩ.

14 —Weém bíi déedih pāáhni maáh nihcan caá. Pánih chājat wíih pínah nihcan caá, caandíh Jesús át níj jepahap wut jĩ.

15 Páant caandíh niijnít, nihat ájeéh péenitdih nin pah át jwúub níj naáwáp wut jĩ:

—¡Ñi túi chāja chaáh! Dawá bíi déedih ñi en ñinahca bojoó. ‘Dawá bíi dée bíbohna, wā túi jumáipna caá’, ñi niijná yuh caá. Obohjeéhtih, dawá bíi dée bíbohat jíib nihcan caá jeáboó ñi bejat pínah, át niijíp wut jĩ.

16 Páant níj naóhni, ï túi beh joyát pínah niijná, nin ã jenah joiní naáwátjĩh át jwúub bohénap wut jĩ: “Biíc newé dawá bíi dée bíbohni, áih wápchiboó pácahi ã momochah, dawá ã quehep be.

17 Dawá ã quehechah ennit, nin pah ã míc níj jenah joyóp be: ‘¿Ded pah wā chājbi? Wíih pácahi wā ámohat pínah muú bainí ã jumuchah, ã yáo yapbipna caá.

18 Nin pah wā chājipna caá: Caandíh ámohat muúnádih wai yoh jéena péanit, chah búdí ámohat pínah muúnádih wā chājipna caá. Pánih chājnit, nihat wíih pácahidih, wíih bíi déedihbat wā ámohbipna caá.

* 12:10 Mt 12.32; Mr 3.29 * 12:12 Mt 10.19-20; Mr 13.11; Lc 21.14-15

19 Pánih á moh péanit, nin pah wā míc niijbípna caá: “Dawá jópchina tui jumat túut niijná, dawá bií déedih buu wā bíbohna caá, buca. Pánih jumnit, choonít, babh jeémpnit, wā wēibipna caá”, wā míc niijbípna caá’, caán newé ã niij jenah joyóp yah be.

20 Obohjeéhtih, páant ã niij jenah joyóchah jéihnit, Dios caandih nin pah ã niijíp be: ‘Jenah joicánniabe! Buu cheijeh ma wunachah, míih caolih ã buudbípna caá. ¿Páant ma wunat túttimah, nihat ma á mohniiji bií dée deih pínah tigaá ã jumbi? Meémboó caandih ma jéih ub bejcan niit’, Dios caandih ã niijíp be.

21 Pánihna, ded ãih pínahjeh dawá bií déedih en ñinah ub jwejnít, Dios ã weñat pínahdih bidcanjeh, buadni ã jumbipna caá”, Jesús cáacwādhíh át niijíp wut jī.

*Dios áihwādhíh ã tui en dawát
(Mt 6.25-34)*

22 Páant niij péanit, nin pah ã bohénitboodih át jwáub niij naóh bohénap wut jī: “Ded pah ñi jumatdih ñi náhni dahwaca bojoó. Ñi jeémát pínah, ñi dawát pínah yéguéhíhbut, ñi náhni dahwaca bojoó.

23 Caandih bidat chah Diosdih tui biícdih ñi jumat pínahboodih ñi bidí. Páant ñi bidichah, caán yeebdih oina, ñi jeémát pínah, ñi dawát pínahdihbut ã wāhbipna caá, ñi tui jumat pínah niijná.

24 Jwébehwādhíh ñi jenah joyoó. Queét ñih jeémát pínahdih ípī momcan caá. Íih jeémát dīh á mohat pínah muuná ípī bíbohcan caá. Pánihnit í jumachah yahna, Dios queétdih í jeémát pínahdih ápī wāhna caá. Jwébehwādhíh oina, ã en dawát chah, yeebdih oinit, Dios ã tui en daoná caá.

25 Yeéb búdí náhni dahwana yahna, ñi wunat pínah yeó jáapdih ñi jéih túut nuumcán niit.

26 Pánih jéih túut nuumcán, búdí ñi náhni dahwana yahna, biíh pínahdihbut ñi jéih túut nuumcán niit.

Pánihna, náhni dahwaat dedé pínah nihcan caá.

27 Cháanadihbut ñi jenah joyoó. Caán cháana behna, ã tui jígohat pínahdih ápī teocan caá. Pánih teocan yahna, Maáh Salomónji áih tui yéguéh chío daonít, ã tui jígohatjī chah, cháanaboó ã tui jígohna caá.*

28 Caán cháanadih Dios ã tui jígohat túutna caá. Obohjeéhtih, cháana buu déedih jum, cheibit déedih ã diib téh bejna caá. Páant ã diib téhechah, cáacwā ípī cáo yohna caá. Páant maátcanjeh ã jumachah yahna, Dios caán cháanadih tui jígohni ã chājna caá. Caán cháanadih tui yéguéh dée pah ã wāhat chah, yeébbodih Dios yéguéhíh ã wāhbipna caá. Pánihna, caandih náhni dahwacanjeh, Diosboodih ñi tui jenah joyoó.

29 Ded pah ñi jeémát pínah, ñi babhat pínahdihbut tubit náhni dahwa joi bídca bojoó.

30 Nihat Diosdih jéihcannit bií déedih tubit ípī náhni dahwa joi bídna caá. Obohjeéhtih, ñi ípboó ñi jeémát pínah, ñi dawát pínahdihbut ded pah yeebdih jūdhdatdih ã jéihna caá. Pánih jéihna, yeebdih ã teo wáacat pínahdih tui jenah joiná, búdí ñi náhni dahwaca bojoó.

31 Pánihna, bií déedih ñi bidat chah, Dios ã maáh jumatdih bidnit, caandih ñi tui jepahaá. Pánih jepahnit, áih tui doonádih bitadihbut ñi naáwá, queétdih caandih í jepahat pínah niijná. Páant ñi chājachah, Diosboó nihat ñi náhatdih ã tui wāhbipna caá”, Jesús át niijíp wut jī.

*Jeáboó búdí jīb jumni panihnidih
jwī bíbohat
(Mt 6.19-21)*

32 “Yeéb wāhwā daocánnit jumna yahna, Diosdih tui jenah joinít, ñi úumca bojoó. Páant ñi tui jenah joyóchah, Dios ñi íp yeebdih búdí oinit, wēinit, tánidih ã wāhbipna caá. Pánihna, yeebdih ã pehbóó ã ub bejbipna caá, ájeéh ñi tui jumat pínah niijná.

* 12:27 1R 10.4-7; 2Cr 9.3-6

33 Níih bíí déedih jíib chāj wāhna, caán jíibdih ubnit, tabit moh yéjnitdih wūhat caá náahap. Páant ñi chājatji jíib, Dios ā jumapboó ñi juibínachah, yeebdíh túini yoobátidih ā wāhbiipna caá. Páant ā wāhni pínah ā bādcán níit. Ded numní caandíh ā jéih numcán níit. Póloh wābut ī jéih jeemp yéjacan níit.

34 Pánihna, Dios pebhboó níih búdí jíib jumni panihni ā jumachah, Dios ā weñat pínahdih ñi túi jenah joibípna caá. Obohjeéhtih, nin baácboojéh níih búdí jíib jumnidih bíbohnit, ñi weñat pínahdihjeh ñi jenah joibípna caá”, Jesús āt niijíp wat jī.

Jesúsdihtúí jenah joí páñat

35 “Weemdíh ñi jenah joyátidih ñi túi míic ámoh páñaá. Ded pah míic ámoh páñatidih ñi beh joyát pínah niijná, nin bainí naáwátidih yeebdíh wā naóhna caá:*

36 Biíc newé ā chéeníh téihya chéwat weñatdih numah jeémédih ā bejep be. Páant ā bejat túttimah, chei ā jwáub juyát pínahdih pāina, jēcdih wēpép ī jéih wātadidih bejat túut niijná, caandíh teo wāhniitboó íih yégueh chóodih wái aabá chéonit, íih jiiát dahnadidibut ī jíí cáag pāina caá. Páant ī chājat pah, wā jwáub dei jūwát pínahdih yeebút ñi jenah joyátidih ñi túi míic ámoh páñaá.*

37 Ī maáh ā jwáub juyáchah, caandíh teo wāhniit túi pāinit, búdí ī wēibipna caá. Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Páant ī túi páñat jíib, ī maáhboó teo wāhniit ī dūwát dée chóodih dúo péa, queétdih chúudat túutnit, jeémát ā wāhbiipna caá.

38 Chei tac yoób, daa jūwáchah, caán ā juyáchah yuhna, túi pāina, queét bainí ī wēican níit.

39 Nin biíh bainí naáwátidibut yeebdíh wā naóhna caá: Nindidibut ñi túi jenah joyoó. Débólih numní cāc numúdidih ā juyát pínahdih muú mínahboó jéihna, numní ā jéih waadcát pínah niijná, túi jáanit, áih muúdidih āta túi wap tagaá.

40 Pánihat pah, weém, nihat cāacwā úud jeñé, ñi jéihcat láa wā jwáub dei jūóhbiipna caá. Pánih jéihcan, weemdíh túi jwāáat túut niijná, ñi jenah joyátidih túi túut num páñat caá náahap”, Jesús āt niijíp wat jī.*

Túí teo wāhni, túí teo wāhcanni naáwát

(Mt 24.45-51)

41 Páant ā niijíchah joinít, Pedroboó nin pah Jesúsdihtúí āt niij wáubh joyóp wat jī:

—Maá, páant niij naóhna, ¿jwíih pínahjeh níit? ¿Nihat cāacwáíh pínah níit? āt niijíp wat jī.

42 Páant ā niijíchah joinít, nin naáwátjīh queétdih Jesús āt jwáub bohénap wat jī: “Biíc teo wāhni túi jenah joiní, ā maáhdih túi jepahni ā jumap be. Páant ā jumachah ennit, ā maáh ā bejat pínah jātih, nihat bita caandíh teo wāhniit ī maáh pínah caandíh ā waadánap be, queét ī jeémát pínahdih yoobópdih ā wāhat pínah niijná. Pánih waadá péanit, biíh baácboó ā bejep be.

43 Pánih bejniji áih muná ā jwáub juyáchah, caandíh teo wāhni ā watatji pah ā chājachah ennit, caandíh búdí ā wēibipna caá.

44 Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Caandíh wēinit, nihat áih bíí déedih en daoní maáh ā waadábipna caá.

45 Obohjeéhtih, biíh caandíh teo wāhni túi jepahcan, ‘Wā maáh maatápdih jígohcan, bātéh ā jwáub jūóhcan níit’, niij jenah joinít, bita teo wāhniit neoná yaáhdidibut pāinit, ā jeemp babh máihñap be.

46 Ā náhnicanni yeó jáap, ā pāicanni horadidih ā maáhboó ā jwáub juibípna caá. Pánih joinít, caandíh ā jepahcatji peéh, tabit ā pāibipna caá. Pánih pūi péanit, Diosdih jepahcannit bíicdih iiguípna ā wāhbiipna caá.

47 Pánihna, ded teo wāhni ā maáh ā weñat pínahdih jéihna yuhna, túi ámoh pāican, ā maáhdih jepahcah, ā maáh

* 12:35 Mt 25.1-13 * 12:36 Mr 13.34-36 * 12:40 Mt 24.43-44

caandih peéh chājna, bádí ã pãibipna caá.

⁴⁸ Obohjeéhtih, ded teo wãhniboó ã maáh ã weñat pínahdih túi jéihcan, yeejép ã chājachah, ã yéej chājat jīb bádí ãta peéh chāj tagaá. Obohjeéhtih, ã túi jéihcatdih ennit, caandih peéh chājna yuhna, nump ã pãibipna caá. Pánihna, deddih túi chājat pínahdih Dios bádí ã jéihyanachah, túi jepahat caá náahap. Ded maáhdih cãacwã bádí watat wēpatdih ï wãhuchah, túinijeh watat caá caandih náahap”, Jesús ãt niijíp wat jĩ.

Jesús cãacwãdih chéne poómp ã chājat

(Mt 10.34-36)

⁴⁹ “Ñi náahcannidih ñi cáo yohat pah, Dios yéej chājnitdih peéh chājna, iiguipna ã yohat pínah niijná, nin baácboó wã dei jũwáp jĩ. Jãtjih páant ã chājachah nihna, wãta wēi tagaá!

⁵⁰ Obohjeéhtih, páant ã peéh chājat pínah jãtjih, weémboó bádí yeejép wã yapbipna caá. Pánih yeejép wã yapat pínahdih jéihnit, tabit wã jĩgahna caá.*

⁵¹ ¿Ded pah weemdih ñi niij jenah joi? ‘Áih doonádih joinít, nihat cãacwã túi biícđih ï jumbipna caá’, ¿ñi niij jenah joi niit? Obohjeéhtih, páant ã nihcan niit.

⁵² Cãacwã wã naáwãdih ï joyát túttimah, biícwãjeh jumna yuhna, biíc peihcannit weemdih jepahnitdih chénewã jepahcannitboó ï míic jũhbipna caá.

⁵³ Behe ã wũhdih ã jũhñuchah, ã wũhbat behedih ã jũhbipna caá. Beh wili mi nũmdih mi jũhñuchah, mi nũmbát beh wilidih mi jũhbipna caá. Beh wili mi wũh áadih mi jũhñuchah, mi wũh áabat mi chũhdih mi jũhbipna caá. Biquína weemdih ï jepahachah, biquína ï jepahcat jīb páant tabit ï míic jũhbipna caá”, Jesús ãt niijíp wat jĩ.*

Ded pah ã yapat pínahdih ï beh joicát
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ Páant ã bohénitdih naóh péanit, nin pah Jesús jjeéh péenitdih jwuh ãt

jwuh niij naáwáp wat jĩ: “Yeéboó yeó dei bejepmant mah tólihna ã jũwúchah enna, ‘Mah buugát túut caá’, ñipĩ niijná caá. Ñi niiját pah ãpĩ buugná caá.

⁵⁵ Mah buugcáp buwámant johlit ã jũwúchah enna, ‘Cháih chāhat túut nihcan caá’, ñipĩ niijná caá. Ñi niiját pah tabit ãpĩ chāhna caá.

⁵⁶ Obohjeéhtih, yeéb yeejépwã, ‘Wã jéih beedána caá’, niij jenah joiná yuhna, jéihcannit caá ñi jumap. Baácđih, jeádihbat ennit, ded pah ã yapat pínahdih ñi jéihna yuh caá. Obohjeéhtih, wã chājatdih ennit, wã naáwãdih joiná yuhna, ded pah túttimah ã yapat pínahdih ñi jéihcan caá”, Jesús queét cãacwãdih ãt niijíp wat jĩ.

Yeebdih enihcannitjĩh míic ámohat
(Mt 5.25-26)

⁵⁷ “Ded pah ñi chājat pínahdih yeebjéh jenah joinít, ñi túi chājaá.

⁵⁸ Yeebdih naóh yacni peéh chājat túutni pebhboó ã nũmah bejehchah, ‘¿Majeéh túi jumát túut niijná, ded pah tigaá wã chājbi?’ caandih ñi niijí, yeebdih peéh chājat túutni pebhna ã wã bejcat pínah niijná. Páant caanjĩh ñi míic ámohcah, peéh chājat túutniiboó yeebdih nemat mũboó ã nemat túutbipna caá.

⁵⁹ Páant ã nemechah, nihat ñi jīb buudááđdih ñi jīb chāj péaat pínah jãtjih, yeéb ñi baccan niit. Pánihat pah, Diosdih ‘¿Majeéh túi jumát túut niijná, ded pah tigaá wã chājbi?’ niijnít, caandih ñi jepahaá, yeebdih ã peéh chājcat pínah niijná”, Jesús ãt niijíp wat jĩ.

13

Yéej chājatdih cádahnit, túut nũmát

¹ Caán láa biquína Jesúsđih joinít nin pah caandih ït niij naáwáp wat jĩ:

—Galilea baácđih moón Jerusalén tútchidih Dioih mũboó ovejadih cáo wãhñit, Diosdih ï wēi wũbúchahjeh, Pilatoboó queéđdih ãt mawat túutap

* 12:50 Mr 10.38 * 12:53 Mi 7.6

wut jĩ. Pánih maonit, oveja meép, cáacwã ï maonitji meépjĩh ït widip wut jĩ. ¿Ded panih tigaá páant ït yap? queét Jesúsdiñ ït niij wábh joyóp wut jĩ.

² Páant ï niij wábh joyóchah joinít, nin pah át niij jepahap wut jĩ:

—¿Ded pah tigaá yeebjéh ñi niij jenah joí? ‘Páant queét tabit yeejép yapna, niñat bita Galilea baácdih moón ï yéejat chah niít ït yéej chãjap’, ¿yeeb ñi niij jenah joí niít?

³ Nihcan caá. Dedé yéejatdih biíc yoobó Dios ã peéh chãjbipna caá. Yeebboó ñi yéejatdih cádahcan, túiniboodíh ñi túut nuumcátji jíib ã peéh chãjachah, yeebbút iiguípna ñi bejbipna caá.

⁴ Nindihbut ñi túi jenah joyoó: Siloé wut jamni jap bóo muá áac jéennit, dieciocho cáacwãdih át tãjap wut jĩ. ‘Pánih wãna, bita Jerusalén tútchidih moón ï yéejat chah ït yéej chãj tagaá’, ¿ñi niij jenah joí niít?

⁵ Nihcan caá. Obohjeéhtih, yeeb ñi yéejatdih cádahcan, túiniboodíh ñi túut nuumcán, yeebbút wãna, iiguípna ñi bejbipna caá, queétdih át niijíp wut jĩ.

Quehe wihcanni higuera nah naáwát

⁶ Páant niij péanit, nin naáwátjĩh queétdih át jwáub bohénap wut jĩ: “Biíc newé áih wápchiboó higuera wut jamni nah ã jamap be. ‘Caan náñ ã quehna nacaá’, niijnít, diquidih ã bejep yah be. Obohjeéhtih, caan náñ ã quehcah, ã bid juicáp be.

⁷ Pánih bid juicán, áih wápchidih teo wãhñidih nin pah ã niijíp be: ‘Weemdíh ma joyoó. Biíc peihcanni jópchi nin higuera nah quehedih wã bidip yah caá. Obohjeéhtih, ã quehcan caá. Páant ã quehcat jíib ma tib yohoó. Nin nah wíih wápchidih ã jamachah, biíh nahdih wã jéih momcan caá. ã wihcah, biíh nahdih momnit, caan náñ quehedih wãta jeemp tagaá’, caandíh teo wãhñidih ã niijíp be.

⁸ Páant ã niijíchah joinít, caandíh teo wãhni nin pah ã niij jepahap

be: ‘Maá, nin jópchidih pohba ã jam jwãhã naáh. Nin nah páuj yehmant baád páuda péanit, nuñúp jónópdiñ wã yachipna caá, míih higuera nah ã quehat pínah niijná.

⁹ Páant wã chãjat túttimah, ã quehmi dée caá. ã quehcat ennit bácah, weemdíh ma yoób tib yohat túutá’, ã maáhdih ã niij jepahap be. Pánihat pah, yeebboó ñi túut nuumát pínahdih Dios ã páina caá. Maatápdih ã páina beé. Pánihna, ñi túut nuumcát ennit bácah, yeebdíh ã yoób peéh chãjbipna caá”, Jesús át niijíp wut jĩ.*

Judíowã ï chooát yeó jáapdih wãnnihdih Jesús ã booaat

¹⁰ Biíh láa judíowã ï chooát yeó jáapdih ï míic wáacat muudíh Dios naáwátidih Jesús át naóh bohénap wut jĩ.

¹¹ Caanjíh nemép jamnih mit jamap wut jĩ. Nemépboó dieciocho jópchi caántdih ã jamachah, caántboó choyó bejniñeh mit jamap wut jĩ.

¹² Páant mi jamatdih ennit, Jesús caántdih át juúwát túutap wut jĩ.

—Némá, meemdíh wã booana caá, át niijíp wut jĩ.

¹³ Páant niijnít, caántdih ã teo jáhanachahjeh, yoobópdih mit ñuhap wut jĩ. Pánih boonit, Diosdih búdí mit wëi naáwáp wut jĩ.

¹⁴ Obohjeéhtih, Jesús chooát yeó jáapdih caántdih ã booaat peéh, judíowã ï míic wáacat muudíh en daoní maáhboó át íjip wut jĩ. Pánih íjnit, caánboó míic wáacnitdih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Biíc semanadiñ seis yeó jáap jwĩpĩ teona caá. Pánihna, yeeb tabúp chũhñit booaat túutdih juóhna, caán tewat yeó jáapnadiñh ñi juúwá. Jwiít jwĩ chooát yeó jáapnadiñ páant ñi chãjca bojoó, át niijíp wut jĩ.*

¹⁵ Páant ã niijíchah joinít, Jesúsboó queétdih nin pah át niij jũihñap wut jĩ:

—Yeeb yeenit caá. Yeebjéhbut chooát yeó jáapdih yahna, ñíih jiwidih, burrodihbut ï jeémát tólihmant

* 13:9 Is 5.1-7; Jer 2.21; 8.13 * 13:14 Ex 20.9-10; Dt 5.13-14

watnit, mah i babhbat pínah niijná, ñipí wái bac bejna caá. Pánih chãjna, teo tigaá ñi chãjap.

¹⁶ ¿Nint Abrahamji ã jumadiah nemép dieciocho jópchi pohba chéonih dée át bíbohóp be. Páant ã chéonihdih chooát yeó jáapdih wã watachah, ã túican niít? át niijíp wut jĩ.

¹⁷ Páant ã niijíchah joinít, tícnit, queét ít jepahcap wut jĩ. Pánihna, nihat cãacwã Jesús ã wëp chãjatdih ennit, bádí ít weñep wut jĩ.

*Mostaza túb naáwát
(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)*

¹⁸ Nin naáwátjĩh cãacwãdih Jesús át jwúub bohénap wut jĩ: “¿Dios ã maáh jumat ded pahna tigaá, yeéb ñi jenah joyóchah? ¿Caandíh ñi jéihyat pínah niijná, dedédih jenah joinít tigaá, wã naóhbi?”

¹⁹ Mostaza túb ded pah ã jumatdih jenah joinít, Dios ã maáh jumatdih ñi beh joibípna caá. Caán túb cão túbih pah bóo ã jumna caá. Momni ãih wápchiboó caán túbihdih ã momop be. ã momat túttimah, chíhna, bádí nah ã behep be. Páant caan náh ã behechah, ãih cãcanaboó jwébehwã i jaamáp be. Pánihat pah tigaá Dios ã maáh jumat. ãihwã daocánnit jwíh jumnitji, túttimah i dao béjbipna caá”, Jesús át niijíp wut jĩ.

*Pan paáani naáwát
(Mt 13.33)*

²⁰ “¿Dios ã maáh jumatdih ñi jéihyat pínah niijná, dedédih jenah joinít tigaá caandíh wã naóhbi?”

²¹ Pan paáat ded pah ã jumatdih wã naáwáchah, caandíh ñi beh joibípna caá. Pandih chãjĩhna, yad wili trigo ojdihi pamapdih yacnit, mahjĩh wid, caandíh paáani pínahdihbut mipí tái widna caá. Pánihna, nihat mi widniji ã tái paabípna caá. Páant ã jumat pah Dios ã maáh jumat doonádih joinít, cãacwã i túut nuumbípna caá. Pánihna, queét joinítboó bitadiah i jwúub naáwáchah, dawá joinít, queétbut i

túut nuumbípna caá”, Jesús át niijíp wut jĩ.

*Bainí jęc naáwát
(Mt 7.13-14,21-22)*

²² Túttimah, Jerusalén tútchina bejna, dahwani tútchina, botoni tútchinadihbut Jesús Dios naáwát dih naóh bejna át chãjap wut jĩ.

²³ Páant ã bejechah, biíc newé caandíh nin pah át niij úubh joyóp wut jĩ:

—¿Maá, daocánnitjeh niít iiguípna bejnit déejidih Dios ã tái ubnit pínah i jumap? át niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, nin naáwátjĩh Jesús át jwúub bohénap wut jĩ:

²⁴ —Yeéb dawá Dios ã jumapboó ñi waádíhna yah caá. Obohjeéhtih, bádí ñi yéejatdih cádahíhcan, ñi jéih waadcán caá. Bainí jęc panihnidih waádíhna, ñi yéejatdih cádahat caá náahap. Pánihna, yeéb waadát dih bidna, ñi yéejatdih cádahnit, Diosboodíh ñi tái jepahaá.

²⁵ Ñi beh joyát pínah niijná, muú mínah ded pah ã jumatdih wã naóh bípna caá. Chei caán muú mínah ãih jęcdih ã nemna caá. Páant ã nemat túttimah, yeébboó caán jęcdih júbí, wuúmp maonit, nin pah ñi niij ejbípna caá, ‘Maá, jęcdih ma wát júúwá’, ñi niijíchah, muú mínahboó dítmant nin pah ã niij bábípna caá. ‘Dedmant ñi júúwát dih wã jéihcan caá. Yeéb wã jéihca naáh wãdih wã wátcan caá’, ã niijbípna caá.

²⁶ Páant ã niijíchah joinít, yeébboó nin pah ñi jwúub niijbípna caá, ‘Majeéh jeémpnit, jwí babhbar jĩ. Jwíh tútchiboó jumna, ma naáwát dih jwítdih ma bohénap jĩ’, ñi niij ejbípna yah caá.

²⁷ Yeéb páant ñi niijíchah yahna, caánboó nin pah ã jwúub niij jepah bípna caá, ‘Obohjeéhtih, yeebdíh yoobóp dih wã jéihcan caá. Pánihna, ni hat yéejnit jumna, wã pebh júóhcanjeh,

* 13:27 Sal 6.8

biáboó ñi bejeé', m̄ú mínah ã ni-
ijbípna caá. Páant ã niiját pah Dios
yeebdíh ã niijbípna caá.*

²⁸ Pánihna, Abraham, Isaac, Jacob,
nihat Dios naáwátdih naóh yapan-
itjibut, Dios pebhboó ã j̄m̄uchah
ennit, yeéboó jéih waadcán, t̄bit
j̄gahna, ñíh maodíh ñi néeh
cháác j̄ibípna caá. Pánih j̄gahna,
jóocmantjeh ñi cháobípna caá.*

²⁹ Caán láa nihat baácdih moón
Dioíhwã ã pebhboó ã j̄ibínachah,
caánboó queétdih ã n̄mah jeémpbipna
caá.*

³⁰ Nin baácboó oboh j̄m̄nitji Dios
ã j̄m̄pboó maáta ã j̄mbipna caá.
Ninboó maáta j̄m̄nitji Dios pebhboó
moh yéejnit ã j̄mbipna caá, Jesús ãt
niijíp wut j̄i.*

*Jerusalén t̄tchidih moondíh Jesús
b̄dí ã oyat*

(Mt 23.37-39)

³¹ Páant ã niij péanachahjeh, biquína
fariseowã Jesús pebhna j̄ibínit, nin
pah ãt niijíp wut j̄i:

—Herodes meemdíh ã mawíh páina
caá. Pánihna, biáboó ma jwei béjeé,
caandíh ãt niijíp wut j̄i.

³² Páant ã niijíchah joinít, nin pah
queétdih ãt niij jepahap wut j̄i:

—Nin pah caán yeejépehdih niij
naáwátdih ñi bejeé: 'Jesús nemépwátdih
baca, w̄nnitdihbut booana caá ã
cháap. B̄u yeó jáap, cheibitbut páant
ã chájbipna caá. Pánihna, cheibit daani
ã teo péabipna caá', Herodesdih ñi ni-
ijí.

³³ B̄u bej, cheibit bej, daanibut be-
jnit, Jerusalén t̄tchina wã j̄ibípna
caá. Dios naáwátdih naóh yapan-
itjidih caán t̄tchidih mícjeh íp̄i mao
yohop wut j̄i. Pánihna, caán t̄tchina
wã j̄ibínachah, weemdíhbut ã mao
yohbipna caá.

³⁴ "Yeéb Jerusalén t̄tchidih
moondíh b̄dí wã j̄gahna caá. Dios
naáwátdih naóh yapanitdih maonit,
ñi pebhna bita ã wah bojnitdihbut
jeej̄h yohnit, yeéb ñip̄i maona caá.

Ñi n̄owābut biíc yoobó ãt cháap
wut j̄i. Pánihnit ñi j̄m̄uchah yuhna,
yeebdíh b̄dí wã oina caá. Pánih oinit,
m̄jbaima mi wehdih mi páamat pah,
wã pebh yeebdíh wã j̄mat t̄utna yuh
caá. Obohjeéhtih, yeéboó weemdíh
ñi náahcan caá.

³⁵ Páant ñi náahcat peéh, b̄u ñíh
t̄tchidih Dios ã wap cádahbipna caá.
Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá.
Ninboó weemdíh ñi jw̄ub encan niit.
T̄ttimah bóo láa nin baácna wã jw̄ub
dei j̄w̄úwáchahjeh, weemdíh ñi jw̄ub
enbipna caá. Pánih ennit, 'Dios ã
wahni, meemdíh b̄dí jw̄i w̄ina caá',
weemdíh ñi niijbípna caá',* Jesús ãt
niijíp wut j̄i.

14

Bácah chalanidih Jesús ã booaat

¹ Biíh chooát yeó jáapdih fariseowã
ã maáh ãih m̄uná Jesúsdih n̄mah
jeémédih ãt bejep wut j̄i. "¿Ded pah caá
ã chájbi?" niijná, caán m̄udíh moón
caandíh ãt t̄i en ñ̄unáp wut j̄i.

² Caán m̄udíh, bácah chalani ãt
j̄m̄ap wut j̄i.

³ Caandíh ennit, Moisés ã
watatjidih bohénitdih, farise-
owādihbut nin pah Jesús ãt niij úbh
joyóp wut j̄i:

—¿'Chooát yeó jáapdih t̄b̄ap
ch̄úhndih ñi booanaá', Moisés ãt
niijnít j̄i? ãt niijíp wut j̄i.

⁴ Páant ã niijíchah yuhna, queét ãt
jepahcap wut j̄i. ã jepahcat ennit,
Jesús w̄nnidih teo jáha boonit, ãt
jw̄ub bejat t̄utap wut j̄i.

⁵ Pánih booa péanit, queét farise-
owādih ãt jw̄ub úbh joí j̄ihñ̄ap wut
j̄i.

—Jw̄i chooát yeó jáapdih ñi w̄úh,
ñíh momo jiwibut íitna ã b̄ug yác
bejchah, yeéb ñita úb p̄uh laabácan
taniit. ¿Páant ñi chájat, tewat nihcan
niit? ãt niijíp wut j̄i.*

⁶ Páant ã niijíchah, ded pah ãt jepah-
cap wut j̄i.

Téihya chéwat n̄mah jeémát naáwát

* 13:28 Mt 22.13; 25.30 * 13:29 Mt 8.11-12 * 13:30 Mt 19.30; 20.16; Mr 10.31 * 13:35 Sal 118.26

* 14:5 Mt 12.11

7 Jesús fariseoíh muná waadnit, bita ã numah jeémpnit pínahboó waád juibínit, waáwápna ã chúudat pínahdih ã níwichah, Jesús ãt enep wut jĩ. Páant ã níwichah ennit, queét nihatdih nin pah ãt niij naáwáp wut jĩ:

8 —Téihya chéwat numah jeémát yeó jáapdih yeebdíh ã bid bojochah, caanná juibínit, waáwápna ã chádca bojoó. Páant ã chádchah nihna, ã chah maáh ã juyáchah,

9 ‘Ma chádni páhadih nindih ma chád dat tútú’, yeebdíh ã niijbípna caá. Páant ã niijíchah joinít, jwéejboó juibí chádna, ãita tíic tagaá.

10 Obohjeéhtih, muú mínah yeebdíh ã bid bojochah, jwéejdih bóo páhadih ã juibí chádap. Yeéb páant ã chádchah ennit, ‘Waáwápboó ã chád júúwá’, muú mínah yeebdíh ã niijbípna caá. Pánihna, yeéb waáwápboó ã bejchah, bita ã bid bojnit yeebdíh ã túi wēi enbipna caá.*

11 Ded caán míicjeh ‘Weemdíh dedé jadhdát wihcan caá’, niijnídh Dios moh yéejni ã chāj bipna caá. Obohjeéhtih, ded laihcanniboodíh Dios maáh ã waadábipna caá. Pánihna, yeebjéh míic maáta ã waadaca bojoó. Diosjeh maáta pínahdih ã jéih waadána caá, queét jeémédih juibínitdih Jesús ãt niijíp wut jĩ.*

12 Páant niij péanit, Jesús muú mínahboodíh nin pah ãt jwáub niij naáwáp wut jĩ:

—Ma numah jeémíhna, ma pebh jumnitdih, bádí dinero bíbohnitdih, ma déewádih, ma pej jumnitdihbut ma bidca bojoó. Meém queétdih ma bidichah, ma túi chájat jíib, queétdihbut meemdíh bíic yoobó ã numah jeémpbipna caá.

13 Obohjeéhtih, bitadih ma numah jeémíhna, moh yéejnit, jéih bejcanit, wio wihcannit, jéih encannitdihbut ma bidíip.

14 Queétdihbut meemdíh bíic yoobó ã jéih numah jeémpcan níit. Páant ma túi chájatji jíib, túinit ã boo pad júóhni yeó jáapdih Diosboó meemdíh ã túi

chāj bipna caá, Jesús caandíh ãt niijíp wut jĩ.

Búdí numah jeémát naáwát (Mt 22.1-10)

15 Páant ã niijíchah joinít, bíic íjeéh chádni Jesúsdih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Dios pebhboó ded ã numah jeémpni bádí ã wēibipna caá, ãt niijíp wut jĩ.

16 —Búdí numah jeémát chājni dawá cáacwádih ã bidip be. Páant ã bidichah joinít, queét nihat ã túi wēi jepah jwáhup be.

17 Caán ã yoób numah jeémát yeó jáapdih queétdih naáwát náahna, caandíh teo wáhnidih wahnit, ‘Nihat jwí jeémát pínahdih ámoh péanit, yeebdíh ã bidip be, buca’, ã niij naáwát tútup be.

18 Caandíh teo wáhni páant ã niij naáwáchah joinít, queét ã jumat yoobó nin pah ã niij jepahap be: ‘Weemdíh jéihcat dée caá. Butéh jáap wáapdih jíib cháj péanit, caandíh enedih bejat tút caá wá chájap. Pánihna, ma maáhdih ma naáwá, weemdíh ã páicat pínah niijná’, ã jwíh bidni ã niijíp be.

19 Bíihbut nin pah ã niij jepahap be: ‘Weemdíh jéihcat dée caá. Butéh bíicjĩh bóo téihya máha jiwíwádih wá jíib chájap be. Pánih jíib chájniiji queétdih enedih bejat tút caá wá chájap. Pánihna, ma maáhdih ma naáwá, weemdíh ã páicat pínah niijná’, caanbát ã niijíp be.

20 Bíihbut nin pah ã niijíp be: ‘Weém butéh wá téihya chéwep be. Pánihna, numah jeémátboó wá jéih bejcan caá’, ã niijíp be.

21 Páant ã niijíchah joinít, caandíh teo wáhni ã maáh pebhna jwáub jainít, queét ã niijátjidih ã jwáub naóh yapanap be. Páant ã naáwáchah joinít, ã maáhboó túbít íjnit, nin pah ã niijíp be: ‘Tátchi tac yoób bádí namánadih, bainí namánadihbut bejnit, moh yéejnit, jéih bejcanit, jéih encannit, wio wihcannitdihbut

* 14:10 Pr 25.6-7 * 14:11 Pr 29.23; Mt 23.12; Lc 18.14

jwãáhnit, waícanjeh ma ub jũúwúp', ã niijíp be.

22 Pánih naáwádih bejniji jwúub jwinít, 'Maá, ma niijátji pah wã chãjap be. Páant wã chãjachah yuhna, páantjeh cháudat ã judhna caá', ã niijíp be.

23 Páant ã niijíchah joinít, ã maáh caandih ã jwúub wutap be. 'Tútchi jwëejboó búdí namánaboó bejnitdih, bainí namánaboó bejnitdihbut ma jũúwát tútú, cháudatnadih í túi yáwat pínah niijná.

24 Meemdih yoobópdi wã naóhna caá. Queét wã jwíih bidnitboó wã numah jeémátdih í jeémpan niit', ã niijíp be. Pánihat pah, Dios áihwã pínahdih ã bidichah yuhna, det í weñat pínahdihjeh chah jenah joiná, caandih jepahcannit, ájeéh í jamcan niit. Obohjeéhtih, caandih jepahnitjeh ã pebhboó ájeéh í jumbipna caá, Jesús át niijíp wat jí.

Jesúsjeéh jwí jamíhichah, ã bwat (Mt 10.37-38)

25 Biíh láa dawá cãacwã Jesúsjeéh ít bejep wat jí. Pánihna, Jesús queétdih tac páud ennit, nin pah át niij naáwáp wat jí:

26 "Ded wã bohéni jamíhna, bita chah weémboodih oyat caá náahap. Á ípdih, ã índih, ã áadih, ã wehdih, ã déewádih, ã déewã yaáhdihbut ã oyat chah weémboodih oyat caá náahap.*

27 Ded wãjeéh péé bohéni jamíhna, ded pah ã weñat pínahdih jenah joicát caá náahap. Pánih chãjna, wíih ã jamat jíib yeejép yapna yuhna, weemdih cádahcat caá náahap.*

28 Nindihbut ñi jenah joyoó: Mú teoni jap bóo múdíh ã chãjat pínah jãtíh, ã jíib jeyátdih jéihyat tút niijná, caán mú jíib pínahdih ã jwíih jenah enna caá.

29 Á jíib pínahdih ã jwíih jenah encan, áih múdíh ã jéih péacah enna, bitaboó caandih í deohbipna caá.

30 'Nin pohba áih múdíh teona, át péa tagaá', í niij deohbipna caá.

31 Nindihbut ñi jenah joyoó: Maáh biíh maáhjíh í míc mawat pínah jãtíh, nin pah ã niij jenah joiná caá: '¿Weém diez mil soldadowã bíbohnit, caánboó veinte mil soldadowã ã bíbohochah, jwí míc maona, wãta jéih buujá taniit?' ã niij jenah joiná caá.

32 Páant niij jenah joinít, ã buujácat pínahdih jéihna, biíh maáh áih soldadowájíh míc mawadih jãóhnit, yúrpjeh í jam jwahuchah, 'Jwí míc maoca boj jíih', niiját tútnit, caandih teo wãhnidih ã wah boj bipna caá.

33 Pánihna, wíihwã jamíhna, weemdih ñi jepahat pínah jãtíh, 'Nihat wã yéej chãjatdih wã cádahbipna caá. Wíih bíi déedih jenah joicán, Jesúsboodih jenah joiná, caandihjeh wã jepahbipna caá. Páant wã jepahat jíib, yeejép yapna yuhna, caandih wã cádahcan niit', niij jenah joyát caá náahap. Páant niij jenah joinít jamna, wíihwã ñi jéih jumbipna caá', Jesús queétdih át niijíp wat jí.

Buicánni núumni naáwát (Mt 5.13; Mr 9.50)

34 Páant niij naóhnit, nin biíh naáwátjíh Jesús queétdih át jwúub bohénap wat jí, ã jwíih naáwátdíh í beh joyát pínah niijná: "Núumni buiná, jeémátdih ã túi nuñana caá. Obohjeéhtih, núumni ã buyát beedéchah, ñi jéih jwúub buyácan caá.

35 Pánih buicánni dedé pínah nihcah, caandih yohatjeh caá náahap. Caán ã nihat pah yeéb ñi jamca bojoó. Dios naáwátdíh túi joinít, caandih ñi cádahca bojoó. ¡Ded molít jamna, ã túi joyó naáh!" Jesús át niijíp wat jí.

15

Buudni oveja naáwát (Mt 18.12-14)

1 Biíh yeó jáapdi dawá cãacwã, Romanowã í maáta í úbát tútnit dinerodih úbh wãhnit, bita Moisés ã watatjidih jepahcannit "Yeejépwã", niijnítbut Jesúsdi joyódih ít juibínap wat jí.

* 14:26 Mt 10.37 * 14:27 Mt 10.38; 16.24; Mr 8.34; Lc 9.23; Jn 12.24

2 Páant ì juibínachah ennit, fariseowã, Moisés ã wutattjidih bohénitbut ìjnit, queétjeh nin pah ìt míc niijíp wut jì:

—Nin newé yeejépwãdih táí wēi jwãáhnit, ìjeéh ãpí jeémpna caá, ìt niijíp wut jì.*

3 Páant ì niijíchah jéihnit, Jesús nin naáwátjìh queétdih ãt bohénap wut jì:

4 “Cien ovejawãdih bíbohni, biíc oveja caandíh ã buudúchah ennit, ¿ded pah tigaá ã chãjbi? yeéb ñi jenah joyóchah. Bitá noventa y nueve ovejawãdih ì jeémát yílip jumupboó jwejnít, caán buudnídih bididih ã bejbipna caá. Pánihna, caandíh bid jainítna, ã cádahbipna caá.

5 Caandíh bid juí wēina, ãih daadjíh mao cáagnit, ãih munná ã ub jwáub bejbipna caá.*

6 Pánih ub jwáub juibínit, ‘Wíih oveja buudnídih wã bid jumúp be. Pánihna, wãjeéh ñi wēi wáac jũúwá’, niijnít, ã pebh jumnitdih, ã déewãdihbut ã bid wáacbipna caá.

7 Páant ã weñat pah, ded biíc cáac ã yéejatdih cádahnit, ã túut nuumúchah, Dios pebhboó jumnit búdí ì wēibipna caá. Obohjeéhtih, noventa y nueve panihnit ‘Weemdíh yéejat wihcan caá. ¿Dépanih tigaá wãta túut nuum?’ níj jenah joinít dih Dios pebhboó jumnit ì wēican níit”, Jesús ãt niijíp wut jì.

Buudní dinero júdu naáwát

8 “Diez dinero júdu bíbohni biíc júdu caántdih ã buudúchah ennit, ¿ded pah tigaá mi chãjbi? Jiiát dahjìh jiiínit, muddíh mi táí tóodh bid beedábipna caá. Caán júdu dih bid jainítna, mi cádahbipna caá.

9 Caán júdu dih bid jainít, ‘Weemdíh buudní dinero júdu dih wã bid jainá beé. Pánihna, wãjeéh ñi wēi wáac jũúwá’, niijnít, mi pebh jumnitdih, mi déewãdihbut mi bid wáacbipna caá.

10 Yoobópdi h yeebdíh wã naóhna caá. Páant mi weñat pah, biíc yéejni ã yéejatdih cádahnit, táiniboodíh ã túut

nuumúchah, Dioíh ángelwãbut búdí ì wēibipna caá”, Jesús ãt niijíp wut jì.

Buudní ã wũuh naáwát

11 “Biíc newé chénewã ã weh jumup be.

12 Uudyiboó ã ípdih nin pah ã niijíp be: “Wunna, meemdíh wã wãhbirna caá”, ma niijnídih buu ma wãhúú, Paá’, ã niijíp be. Páant ã niijíchah joinít, ã íp ãih bií déedih ã wehdih ã pãáap be.

13 Daocánni yeó jáap táttimah, uudyiboó ni hat ãih bií déedih ubnit, yuúp biíh baácboó jibidih ã bejep be. Caán baácboó jumna, cheha náahdih jib chãj, yaádh metat jib wãh, numah jeémát jib wãh, búdí ã jib chãjap be. Pánih jib chãjna, ãih dinerodih ã yoh beedánap be.

14 Páant ã yoh beedáat táttimah, caán baácboó jeémát wihcah, nuugúp láa ã jumup be. Caanbút nuugúpjìh diib wãna ã chãjap be.

15 Páant jeémát ã wihcah, tewat bididih ã bejep be. Páant ã bid bejehcah, biíc newé caandíh íí náah jumni tewat wãh nit, ãih momo muuwã jumni wáihyat júduboó caandíh ã wahap be, queétdih jeémát ã wãhat pínah niijná.

16 Pánih queétdih inna, queét muuwãdih wãhni jeémát dih búdí ã jeémíhip yuh be. Obohjeéhtih, ã maáh caandíh ã jeémát túutcah, bitabut caandíh dedé jeémát ì wãhcap be.

17 Páant ã yapat táttimah, ã jwáub náhninap be, ‘Ni hat wã ípdih teo wãh nit jeémát bíboh, ì júdh jeémpni jeémátbut ãpí jumna beé. Obohjeéhtih, nin baácboó jumna, weemdíh jeémát wihcah, wunna caá wã chãjap.

18 Pánihna, wã íp pebhna wã jwáub bejbipna caá. Caanná jwáub juibínit, wã ípdih nin pah wã niijípna caá: “Diosdih búdí wã yéej chãjna beé, Paá. Meemdíhbut wã yéej chãjna beé.

19 Pánihna, ¡‘Wãuhú’, buu weemdíh ma niijcá bojoó! Meemdíh teo wãhni jeh wã jumbirna caá”, wã

* 15:2 Lc 5.29-30 * 15:5 Is 40.11; Ez 34.11-12; Jn 10.1-16; He 13.20

ípdih wā niijbípna caá', caán mícjeh ã niij, jenah joyóp be.

²⁰ Páant niij jenah joinít, ã íp pebhna ã jwúub bejep be.

"Pánih jwúub bejna, ã ípíh mædíh ã tóah bejehchah, ã ípboó caandíh yúpmah ã jwááh enep be. Pánih jwááh enna, ãih caolihjìh búdí jìgahnit, ã wúhdih jwááadíh ã ñáo ñah bejep be. Jwááahnit, caandíh búdí wēina, ã pin tewep be.

²¹ Páant ã pin tewechah, ã ípdih nin pah ã niij naáwáp be: 'Diosdih búdí wā yéj chājap be, Paá. Meemdíhbut wā yéj chājap be. Pánihna, "Wúuhú", weemdíh ma niijcá bojó', ã niijíp be.

²² Obohjeéhtih, páant ã niijichah yuhna, ã ípboó caandíh teo wúhndih nin pah ã niij wutap be: 'Waicanjeh túini yégueh chóodih ub júhñit, wā wúhdih ñi yacaá. Túini téihya yacat júdudih ãih téih tíbdihbut ñi yacaá. ãih jítheadihbut túini zapatos ñi yacaá.

²³ Jwí túi in débehani momo jiwí wúhdih ub júhñit, ñi mawaáp. Mao péa, quibh péanit, ñi púubú.

²⁴ "Wā wúuh ã wunah bejna nacaá", wā niij jenah joyóp yuh be. Bædní déeji bæ ã túi jwúub júná caá, bæca. Búdí wēinit, chóbe jeémpjìh', caandíh teo wúhndih ã niijíp be. Pánihna, queét nihat búdí wēinit, ì jeémép be.

²⁵ "Obohjeéhtih, údyi ã jwúub juyúchah, weép jeñéboó momo jiwí wā jümüni wáihyat júdubóó ã jümüp be. Pánihna, ã ípíh mædíh tóah bejna, ì wēi ewechah, ã joyóp be.

²⁶ Pánih joinít, teo wúhndih nin pah ã niij úbh joyóp be: '¿Dépanih eo tigaá queét ì chāj?' ã niijíp be.

²⁷ Páant ã niij úbh joyóchah joinít, teo wúhni caandíh nin pah ã niij jepahap be: 'Ma úud ã jwúub júná beé. ã túi juyúchah, ma íp jwí in débehani momo jiwí wúhdih ã mawat túutap be. Pánih maonijidih jwí púub péanachah, numah jeémp wēi eona caá ì chājap', caandíh ã niijíp be.

²⁸ Páant teo wúhni ã niij naáwáchah joinít, weép jeñé ã ípdih tabit ã íjip

be. Íjnit, ã waadíhcap be. Páant ã waadíhcah enna, ã ípboó bac bejnit, 'Wúuhú, ma waád júúwú', caandíh ã niijíp yuh be.

²⁹ Obohjeéhtih, ã ípdih nin pah ã niij jepahap be: 'Maatápdih meemdíh búdí teo wúhñit, ma naáwáchah wā yap yohcah yuhna, wā pej jümünitdih wā numah jeémát déedih cabra wúhbitdih weemdíh mapí wúhcan beé.

³⁰ Obohjeéhtih, bæ yeejép ma wúuh ã jwúub juyúchah, yaádh metat jíib míih dinero yoh beedánidih búdí wēinit, meém ma numah jeémpna caá. Jwí in débehani momo jiwí wúhdih maonit, caandíh ma numah jeémpna caá', ã ípdih ã niij júihñup be.

³¹ "Páant ã niij júihñuchah joinít, ã íp caandíh nin pah ã niij jepahap be: 'Wúuhú, meém wájeéh mapí jümna caá. Nihat wíh bíi déedih míih mun caá.

³² Obohjeéhtih, ma úud wanni déeji bæ ã túi jwúub juyúp be. Pánihna, wēinit, jwí numah jeémp ewechah, ã túina caá', ã íp weép jeñédih ã niijíp be", Jesús queédih át niijíp wut jì.

16

Dinero en daoní ded pah ã chājat naáwát

¹ Bíih láa Jesús nin naáwátjìh ã bohénitdih át jwúub bohénap wut jì: "Bíic newé búdí dinerodih bíbohni, ãih dinerodih en daoníboó ã túi en daocát ennit, bíih teo wúhniboó ì maáhdih ã naóh yacap be.

² Páant ã naóh yacachah, ì maáhbóó ãih dinerodih en daonídh ã bid bojop be. Páant ã bid bojni ã juyúchah, nin pah caandíh ã niijíp be: 'Wíih dinerodih ma túi en daocát doonádih wā joyóp be. Pánihna, wíih dinerodih túi en daocát jíib weemdíh ma jwúub teo wúhcan níit. Ded pah wíih dinerodih ma chājatjidih weemdíh ma naóh daác beedánaá', ã maáh caandíh ã niijíp be.

³ Páant ã niijichah joinít, en daoníjiboó caanjéh nin pah ã niij jenah joyóp be: 'Wā maáh weemdíh yohat túut caá páant ã niijíp. Weém

wēpcanni jumna, baác baadát tewatnadih wã bũjácãni niít. Weém bitadih dinero wã uúbhna, tíic náah jumni wãta uúbh tac bũugá tagaá. Pánihna, ¿ded pah tigaá weemdih chãjat náah?

⁴ Bũũ, wã chãjat pínahdih wã jéihna caá, bũca. Nin pah wã chãjachah, wã teo cádahat túttimah, wã maáhdih jíib bũudánit weemdih í oibipna nacaá. Pánih oinit, jĩgah ennit, weemdih í teo wáacipna caá, caanjéh ã niij jenah joyóp be.

⁵ Páant niij jenah joinít, nihat ã maáhdih jíib bũudánit yoobó ã bid bojop be. Páant ã jwíih bid bojni ã juyúchah, nin pah caandih ã niij uúbh joyóp be: ‘¿Wã maáhdih débóo tigaá meém ma jíib bũudá?’ ã niij uúbh joyóp be.

⁶ ‘Jeémát chãjat yíi cien dahwani quíitnadih caandih wã jíib bũudána caá’, ã niij jepahap be. ‘Ninboó ma jíib bũudáátdih daácni núo ã jumna caá. Waícanjeh juí chũudnit, ma jíib bũudáátdih jwúub deyanit, tac yoobjéh ma daacá’, teo wãhni ã niijíp be.

⁷ Páant niij péanit, biíh jíib bũudánidih bid bojnit, nin pah caandihbut ã niij uúbh joyóp be: ‘¿Débóo tigaá wã maáhdih ma jíib bũudá?’ ã niijíp be. ‘Cien trigo wãh wũúhnadih wã jíib bũudána caá’, ã niijíp be. ‘Ninboó ma jíib bũudáátdih daácni núo ã jumna caá. Ochentajeh ma daacá’, ã niijíp be.

⁸ Páant ã chãjatdih jéihnit, ã maáhboó ãih dinerodih en daoníjidih nin pah ã niijíp be: ‘Meém yeeni yãhna, ded pah túttimah ma táii jumat pínahdih mat jenah joyóp taga’, ã niijíp be. Páant ã chãjat pah, Diosdih jéihcannit, túttimah táii jumat túut niijná, bií déenadih í táii jéih ubna caá. Ded pah í bíbohat pínahdih Dioíhwãboodih chah í táii jéihna caá.

⁹ “Yeébboodih nin pah wã naóhna caá: Moh yéejnitdih jĩgah ennit, níih bií déejih queétdih ñi táii teo wáacá. Páant ñi teo wáacachah, queétdih

Diosdih jepahnit, ã pebhboó ñi juibínachah, yeebdih í wéi jwãáhbipna caá.

¹⁰ “Ded bainíbit bíbohna yãhna, caanjih bitadih táii teo wáacni jumna, túttimah búdi bíbohna, caanjihbut ã táii teo wáacipna caá. Obohjeéhtih, ded bainí ã bíbohatjih táii chãjcan, túttimah búdi ã bíbohnabut, biíc yoobó ã táii chãjcan niít.*

¹¹ Níih bií déejih ñi táii chãjcat enna, Diosboó ã wēpatjih yeebdih ã teo wáaccan niít.

¹² Pánihna, nin baácboó jum jwãhna, Dios yeebdih ã wãhni bií déejih ñi táii chãjcat enna, jeáboó ñi juibínachah, táini yoobátdih ã wãhcan niít.

¹³ Ded Diosdih táii jenah joiní jumna, ãih bií dée pínahdih túbit ã jenah joicán niít. Obohjeéhtih, bií déedih túbit bidni jumna, Diosboodih ã jéih jenah joicán niít. Pánihna, Diosdih bií déedihbut chénat pah biícndih ñi jéih jenah joicán niít. Diosdihjeh bidat caá náahap”, Jesús át niijíp wut jĩ.*

¹⁴ Páant ã niijíchah joinít, fariseowã dawá bií déedih bidnit jumna, caandih íit dehwep wut jĩ.

¹⁵ Páant í dehwechah ennit, Jesús queétdih nin pah át niijíp wut jĩ: “Cãacwã í enechah pohba, yeéb táinit pah tigaá ñi jígohop, ‘Nit táii chãjnit caá’, yeebdih í niij jenah joyát pínah niijná. Obohjeéhtih, dawá bií déedih ñi bid jenah joyátdih Dios ã jéihna caá. ‘Nit táinit caá’, cãacwã í niij ennitdih Diosboó ‘Yeejépwã caá’, ã niij enna caá”, Jesús át niijíp wut jĩ.

Moisés ã wutajidih, Dios ã maáh jumatdihbut Jesús ã bohéat

¹⁶ “Juan Daabáni ã jumat pínah jãtíh, Diosjeéh táii jumat túut niijná, Moisés ã wutajidih, Dios naáwãtdih naóh yapanit í daacãtdihbut cãacwãdih jepahat caá áti náahap. Obohjeéhtih, Juanboó Dios ã maáh jumat táini doonãdih cãacwãdih ã jwíih naáwãp jĩ. Bũũ weem jwãh caán táini doonãdih yeebdih wã naóhna

* 16:10 Mt 25.21; Lc 19.17 * 16:13 Mt 6.24

caá. Pánihna, yéejatdih cádahnit, Diosdih jepahat ã bꞱwꞱchah, det jepahíhnitboó Diosdih búdí bidat caá náahap.*

17 Jeá, nin baácꞱt ã bꞱꞱdꞱchah yꞱhna, Moisés ã wꞱtatjiboó ã bꞱꞱdcán niít”, Jesús ãt niijíp wꞱt jĩ.*

Yad wilidih yohcat
(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

18 “Ded ãjeéh bólidih yohnit, biíh wilidih jwꞱꞱb áa jumna, yeejép ã chájna caá. Ded biíh áajidih jwꞱꞱb túut nuúm áa jumna, caántjĩh ã yéej chájna caá”, Jesús ãt niijíp wꞱt jĩ.*

Moh yéejni Lázaro, dawá bií déedih bíbohni naáwát

19 “Dawá bií déedih bíbohni, dinerobꞱt búdí bíbohni newé ã jumꞱp be. Búdí jíib jumni túini chítah jumni yégueh chóodih ãpĩ dꞱwꞱp be. Yeó jáap jumꞱt pah túini jeémátidih míic ãpĩ jeémép be.

20 Áih muú jęc pebh moh yéejni, Lázaro wꞱt jumni, ãpĩ ñajap be. Nihat áih bácah áoh peétni ã jumꞱp be.

21 Páant ã ñajachah, mujjiowã áih áhwatnadih déebédih ípĩ jꞱibínap be. Dawá bií déedih bíbohniboó ã jeémp jéenanidih Lázaro ã jeémíhip yꞱh be. Obohjeéhtih, caandíh ãpĩ wꞱhat túutcap be.

22 Biíc yeó jáap, Lázaro ã wꞱꞱp be. Abraham ã jꞱima yoobát ã jumꞱchah, Dioíh ángelwã Abraham pebhna áih caolidih íꞱb bej wahap be. CꞱꞱcah, dawá bií dée bíbohniꞱt ã wꞱꞱp be. Obohjeéhtih, ã wꞱnat túttimah, cãacwã áih bácahjidih í yohochah, áih caolih iiguípna ã bejep be.

23 Caánboó jumna, túbit ã túbanap be. Pánih túba chéi enna, Abrahamdih, Lázaro ã pebh ã ñꞱhꞱchah, ã enep be.

24 Pánih ennit, Abrahamdih nin pah ã niij ejep be: ‘NꞱwá, weém nin iiguípboó wã jumꞱchah, weemdíh túbit ã túbna caá. Páant ã túꞱchah, weemdíh jĩgah ennit, ma teo wáacá. Lázarodih áih téih tíbjĩh mahdih taj

daabánit, wĩih nuúcdih ã cámahat pínah niijná, ma chíiaat túutú’, Abrahamdih ã niij ejep yꞱh be.

25 Obohjeéhtih, páant ã niijíchah yꞱhna, Abraham caandíh nin pah ã niij jepahap be: ‘JꞱimá, meém baácboó jum jwꞱhna, nihát ma náahatdih ma bíboh beedánap jĩ. Obohjeéhtih, LázaroꞱt ã moh yéejep jĩ. BꞱꞱ Lázaro ninjĩh ã túi jumꞱchah, meemdíh caá túbit an túꞱp.

26 Jwĩ cãtíh jéih bejcat dée ã jumꞱchah, ded ninmant conna ã jéih dei bejcan caá. Ded conmant ninnabꞱt ã jéih aáb jꞱóhcan caá’, Abraham caandíh ã niij jepahap be.

27-28 “Páant ã niijíchah joinít, dawá bií déedih bíbohniꞱi nin pah ã jwꞱꞱb niijíp be: ‘NꞱwah Abraham, wã íp pebhboó biícjĩh bóo téihya wã úꞱdwã páantjeh í jumꞱp be. Pánihna, wã úꞱdwãdih naáwát náahna, Lázarodih ma wahaá, queéꞱtꞱt nin iiguípna í jꞱóhcat pínah niijná’, Abrahamdih ã niijíp yꞱh be.

29 Obohjeéhtih, Abraham caandíh nin pah ã niij jepahap be: ‘Dios naáwátidih Moisésji, bita ã naáwátidih naóh yapanitji í daácni núonadihꞱt ma úꞱdwã í bíbohna caá. Caán naáwátidih ma úꞱdwãdih jepahat caá náahap’, Abraham ã niijíp be.

30 Páant ã niijíchah joinít, iiguípboó jumni nin pah ã jwꞱꞱb niijíp be: ‘Yoobópdih tigaá ma niijíp, NꞱwah Abraham. Obohjeéhtih, biíc wꞱnniꞱi í pebhna ã jwꞱꞱb bejchah, queét caandíh joinít, íta túut nuúm tágaá’, Abrahamdih ã niijíp yꞱh be.

31 ‘Queét Moisés ã daacátjidih túi joicán, bita naóh yapanit í daacátjidihꞱt túi joicán, wꞱnniꞱi ã boo pꞱd jꞱúwꞱchah yꞱhna, queét caandíhꞱt í joibícan nacaá’, Abraham caandíh ã niijíp be”, Jesús ãt niijíp wꞱt jĩ.

17

Jwĩ yéej chãjat tútat ã tobohat
(Mt 18.6-7,21-22; Mr 9.42)

* 16:16 Mt 11.12-13 * 16:17 Mt 5.18 * 16:18 Mt 5.32; 1Co 7.10-11

¹ Biíh láa, Jesús nin pah ã bohénitdih ãt niij naáwáp wat jĩ: “Dawá yeebdíh yéej chãjat tútutnit ï jumbipna caá. Obohjeéhtih, ï yéej chãjat tútatjijíib, Dios queétdih búdí ã peéh chãjbipna caá.

² Nin wébít panihni weemdíh jáap jepahnitdih ded ã yéej chãjat tútatjijíib Dios caandíh yeejép pohba ã peéh chãjbipna caá. Pánihna, caán ã yéej chãjat tútat pínah jãtíh, ãih butdih búdí jeé júdujĩh chéó búudhñit, búdí mujna caandíh ï yohochah, ãta túi taga. Páant ï chãjachah, caán wébít panihnidih ã yéejacah nihna, Dios páant bóo pohba caandíh ãta peéh chãjcan taga.

³ Ded pah ñi chãjat pínahdih ñi túi jenah joyoó. Ñi dée yeebdíh ã yéej chãjachah, ‘Páant ma chãjatdih ma cádaahá’, caandíh ñi niijí. Páant ñi niijíchah joinít, táinidih ã tút nũmúchah, yeébbóó ã yéej chãjatjidih ñi jwúub náhnica bojoó.*

⁴ Pánihna, ñi déeboó biíc yeó jáapdihjeh siete láa yeebdíh yéej chãjnit, ‘Páant wã chãjatjidih wã jĩgahna caá. Chéneji wã jwúub chãjcan niít’, ã niijíchah, páant bóo láa ã yéej chãjatjidih ma jwúub náhnica bojoó”, Jesús ãt niijíp wat jĩ.

Ded pah caá Diosdih túi jenah joyát

⁵ Páant ã niijíchah joinít, Jesús ã bohénit caandíh nin pah ït niijíp wat jĩ:

—Meemdíh chah jwĩ jenah joyát pínah niijná, jwiítidih ma teo wáacá, ït niijíp wat jĩ.

⁶ —Mostaza bainí túbih jumna yuhna, chíhna, búdí nah ã behna caá. Pánihat pah, Dios ã wēpatdih bainíjeh jenah joiná yuhna, nin pah ñi jéih chãjbipna caá: Can búdí máa nahdih ‘Máa nahaá, meemjéh dug ñah bejnit, búdí mujna ma juibí ñuhú’, ñi niiját pahjeh ã bejbipna caá, Jesús queétdih ãt niijíp wat jĩ.

Teo wãhni ã tewat naáwát

* 17:3 Mt 18.15 * 17:14 Lv 14.1-32

⁷ “¿Yeebdíh teo wãhni wápchidih teo, ovejawãdih en daoníji ã jwúub juyáchah, ded pah tigaá caandíh ñita niij? ‘Ma jeémp jũúwú. Ma jeémát pínahdih ninjĩh wã puúb páñap be’, ¿ñita niijtá niít?

⁸ Páant ñita niijcán tagaá. Nin pahjeh caá caandíh ñita niijíp: ‘Wã jeémát pínahdih ma puúb jwuhú. Wã jeémp babhbachah, weemdíh ma pái jwuhú. Wã jeémp péaat túttimah, meem jwúh jeémpnit ma babhbaá’, yeebdíh teo wãhñidih ñita niij tagaá.

⁹ Yeebdíh teo wãhni ñi wútatdih ã chãjachah, caandíh ‘Túina caá’, ñita niijcán tagaá. Páant ñi niijátidih bidcan, ã tewatdihjeh caá ãpĩ chãjap.

¹⁰ Pánihna, teo wãhñit ï jumat pah mun tigaá yeebbút ñi jumap. Dios ã wútatdih jepahnit, ‘Túina caá’, ã niiját pínahdih bidcanjeh, nin pah yeebdíh niij jenah joyát caá náahap: ‘Meemdíh teo wãhñijeh mun tigaá wã jumap. Ma wútatdihjeh tigaá wãpĩ tewep’, ñi niij jenah joyoó”, Jesús ãt niijíp wat jĩ.

Diez bácah moópnitdih Jesús ã booaat

¹¹ Biíh yeó jáapdih Jesús wã Jerusalén tútchina bejna, Samaria baác, Galilea baác cãtíh ït bejep wat jĩ.

¹² Bainí tútchidih ï waadáchahjeh, diez bácah moópnitboó yuúp caandíh ït en ñuhap wat jĩ.

¹³ Pánih ennit, nin pah ït niij ejep wat jĩ:

—Maá Jesús, jwiítidih ma jĩgah eneé, ït niijíp wat jĩ.

¹⁴ Páant ï niij ejechah, Jesús queétdih ennit, nin pah ãt niijíp wat jĩ:

—Moisés ã wútatjijeh sacerdotewãdih ñíih bácahdih júutudih ñi bejeé, caán moopát ã ñũmátidih ï jéihyat pínah niijná,* ãt niijíp wat jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, ï bejchahjeh, ñih bácah moopát ãt ñũmáh bejep wat jĩ.

¹⁵ Biíc ïjeéh jumni ãih bácah ã ñũmúchah ennit, Jesús pebhna ãt jwúub bejep wat jĩ. Pánih jwúub

bejnít, Diosdih bádí át wēi ejep wut jī.

16 Pánih wēinit, Jesúih jítcha pebh bódicha caj yoh ñajnit, “Túina caá, Maá”, át niijíp wut jī. Caán bácah moópniiji Samaria baácdih bóo judío nihcan wut jī.

17 —¿Yeéb boonit diez nihcannit beé? ¿Bita nueve dépanih tigaá weñedih í jwúub jūóhcan?

18 Nin biícjeh, judío nihcan yuhna, Diosdih ‘Túina caá’, niijídh ã jwúub jūúwáp be. ¿Dépanih tibeé bita í jūóhcan? Jesús át niijíp wut jī.

19 Páant niijnít, bódicha caj yoh ñajnidih

—Ñah ñuhnít, ma jwúub bejeé. Wã wēpatdih ma túi jenah joyát jíib ma boonap be, át niijíp wut jī.

Ded pah caá Dios ã maáh jummat
(Mt 24.23-28,36-41)

20 Biíh yeó jáapdih fariseowã Jesús dih nin pah ít niij úubh joyóp wut jī:

—¿Débólíh tigaá nin baáboó Dios ã maáh jum jwúubhi? ít niijíp wut jī.

—Dios ã maáh jummatdih yeéb cãacwã ñi jéih encan caá.

21 ‘Jãaj, ninjīh caá ã jumup’, ‘Jãaj, cōj caá ã jumup’, ñi jéih niijcán caá. Obohjeéhtih, weém Dios ã wēpatjīh yeebdíh wã teo wáacachah, Dios ã maáh jummat ñi cãtíh ã jumna caá, Jesús queédih át niijíp wut jī.

22 Páant niij péanit, Jesús ã bohénitdih jwuh nin pah át niij naáwáp wut jī:

—Túttimah, bádí yeejép yap láa ã jumachah, nin baáboó wã jwúub dei jūúwát pínahdih bádí ñi bidbipna yah caá. Obohjeéhtih, wã jígoh jwuhcan níít.

23 ‘Candih eneeé. Can Dios ã wahni Cristo caá’, niij, ‘Nin Cristodih eneeé’, bita yeebdíh í niijbípna yah caá. Páant í niijíchah yuhna, yeéboó queédih ñi joyáh bojó.

24 Wedónachah, niihat yuúp jumna yuhna, í enat pah, weém niihat

cãacwã úud jeñé, wã jwúub dei jūúwáchah, niihat í enbipna caá.

25 Obohjeéhtih, páant wã jwúub dei jūúwát pínah jãtíh, buu láa moón weemdíh náahcan, tubit yeejép í chãjbipna caá.

26 Weém, niihat cãacwã úud jeñé wã jwúub dei jūúwáchah, Noéwã jum láa í jummatji pahjeh cãacwã í jwúub jumbipna caá.*

27 Caán láa moón niihat jeémp babh nit, téihya chéona ít chãjap wut jī. Pánih chãjna, Diosdih ít jenah joicáp wut jī. Páant í jumuchah, Noéwãji bádí jãáj chóoboó í waadát túttimah, Dios pobyit wahnít, caandíh náahcannitdih át mao beedánap wut jī. Páant í jummatji pahjeh mun tigaá wã jwúub dei jūúwát pínah jãtíh cãacwã í jumbipna caá.*

28 Lot jum láa í jummatji pahjeh, wã jwúub dei jūúwát pínah jãtíh, cãacwã í jumbipna caá. Caán láa moón jeémp, babh, jíib chãj, wápchidih taj, muú ít chãjap wut jī.

29 Páant í chãjat pónih, Sodoma tútchimant Lotwãji í jwei béjehchahjeh, tuu iigát panihni iigní jee dáhna jeámant át buúg jéenep wut jī. Niihat caán tútchidih moondíh yohna, Dios caán iigátidih át wahap wut jī.*

30 Páant í jummatji pahjeh mun tigaá weém niihat cãacwã úud jeñé, wã jwúub dei jūúwáchah, cãacwã í jumbipna caá.

31 “Caán yeó jáapdih ded áih muú chahmant bóo coahboó jumni dei bejna, áih bií déedih ubudih waadcánjeh, yoobópdih ã jwei béje naáh. Wápchiboó jum nibut áih yéguehnaduh ubudih ã jwúub bejca bojo naáh.*

32 Lot áaji ded pah mi yapatdih ñi náhninaá. Dios ã wut atjidih jepahcan, miíh bií déedih oinit, tac púud enna, núumni nah mit wééep wut jī.*

33 Pánihna, ded ã weñat pínahdihjenah joí chãjni, iiguípna bejni ã jumbipna caá. Obohjeéhtih, ded ã

* 17:26 Gn 6.5-8 * 17:27 Gn 7.6-24 * 17:29 Gn 18.20-19.25 * 17:31 Mt 24.17-18; Mr 13.15-16

* 17:32 Gn 19.26

weñat pínahdih joyáh bojni, wã weñat pínahboodih chãjni, ã buudcán niit.*

34 “Yeebdih yoobórdih wã naóhna caá. Wã jwúub dei jũóhni yeó jáapdih chénewã iih muú diitna biícdih ã ãwuchah, weemdih jepahnidihjeh wã ubbipna caá. Weemdih jepahcaniboó ã chãóbipna caá.

35 Chénewã yaádh biícdih ã tewechah, weemdih jepahnidihjeh wã ub bejchah, biíh wili chãóbipna caá.

36 Wápchiboó chénewã teonit ã jumuchah, weemdih jepahnidihjeh wã ubbipna caá. Biíh ã chãóbipna caá”, Jesús ãt niijíp wut jĩ.

37 Páant ã niijíchah joinít, ã bohénit caandih nin pah ãt ubbh joyóp wut jĩ:

—¿Dedboo tígaá páant ã yapbi? ãt niijíp wut jĩ.

—Jóopwã ã jiiy júuduchah ennit, nuñúp ã moopóboó jéihna, biáboó ã bidcan niit. Páant ã jéihyat pah, dedjih wã jwúub dei júuwúchah jéihna, biáboó bidcat caá náahap, Jesús queétdih ãt niijíp wut jĩ.

18

Éemp wunnih mi ubbh tac buugáat naáwát

1 Tálttimah, Diosdih ã ubbh cádahcat pínahdih bohéna, nin pah Jesús ã bohénitdih ãt niij naáwáp wut jĩ:

2 “Biíc tútchidih yéejat peéh chãjat túttni ã jumap be. Caán Diosdih úmcan, cáacwãdihbut ãpĩ túi chãjcap be.

3 Caán tútchidih éemp wunnihbut mi jumap be. Pánihna, peéh chãjat túttni pebhna jubínit, ‘Weemdih eníhcan, yeejép chãjnidih ma peéh chãjat tútú’, mi niijíp be.

4 Páant mi niijíchah yahna, dawá láa caánboó ‘Wã peéh chãjcan niit’, caántdih ã niijíp be. Páant ã niijíchah yahna, caántboó caandih chah mi ubbh tac buugánap be. Páant mi ubbh tac buugánachah yap joiná, caanjéh nin pah ã niij jenah joyóp

be: ‘Weém Diosdih, cáacwãdihbut wã úmcan caá.

5 Páant wã jumuchah yahna, nintboó mi ubbh tac buugána, weemdih mi chuúbipna caá. Pánihna, caántdih yeejép chãjnidih wã peéh chãjat túttni caá’, ã niijíp be”, Jesús ãt niijíp wut jĩ.

6 Páant niijnít, Jesús queétdih nin pah ãt niij jéihyanap wut jĩ: “Caán yéejat peéh chãjat túttni ded pah ã chãjatdih ãi túi jenah joyoó.

7 Caán táicanni yahna, caandih ubbh tac buugánidih ã teo wáacap be. Diosboó táini jumna, ã ñionit ã teo wáacat pínahdih búdí ã bidichah, queétdih maatápdih ã páñat tútcan niit.

8 Pánih túi teo wáacnit, queétdih yeejép chãjnitdih waícanjeh ã peéh chãjbipna caá. Pánih túi jepahni ã jumuchah yahna, weém nin baácboó jwúub dei jũóhna, daocánnit Diosdih túi jenah joinítidih wã bid jumí dée caá. Pánihna, yeéboó caandih ãi túi jenah joí cádahca bojoó”, ãt niijíp wut jĩ.

Chénewã Diosdih ubbhniit naáwát

9 Páant niij péanit, “Jwiitboó táinit caá. Bitaboó yeejépwã caá”, niij jenah joinítidih Jesús nin pah ãt niij naáwáp wut jĩ:

10 “Chénewã Diosdih ubbhna ã chãjap be. Biíc fariseo ã jumap be. Biíh Romanowã ã maáh ã wutni dinerodih ubbhni ã jumap be.

11 Pánihna, fariseo ñuhnit, nin pah Diosdih ã niij ubbúp be: ‘Weém bií déedih nuumní, yaádhidih yéej chãjni nihcan caá. Nin Romanowã ã maáh ã wutni dinerodih ubbhni ã yéej chãjat pahbut wã chãjcan caá. Bitá ã yéej chãjat pah wãpĩ chãjcan caá. Pánih túi jumna, “Túina caá”, meemdih wã niijná caá.

12 Weém semana jumap pah chéne yeó jáap jeémp jwuhcanjeh, wãpĩ ubbhna caá. Ded cien dinero júudidih wã júb ubna, diez júudidih meemdih wãpĩ wuhna caá. Ma wutat pahjeh

* 17:33 Mt 10.39; 16.25; Mr 8.35; Lc 9.24; Jn 12.25

wāpī tui chājna caá', fariseo ã niij úbáp be.

13 Obohjeéhtih, dinerodih úbhniboó ã yéj chājatdih jīgahna, yápbít yaíh duo ñúhñit, japboó en ñahacanjeh, Diosdih nin pah ã niij úbáp be: 'Dios, weém yéjñi caá. Weemdih jīgah ennit, ma teo wáacá', ã niijíp be.

14 Yoobópdih yebdih wā naóhna caá. Caán dinerodih úbhni ãih muñá ã jwúb bejehah, 'Caán túini caá', Dios caandih ã niij enep be. Obohjeéhtih, fariseobodih 'Caán túini caá', Dios ã niij encap be. 'Weém túini, dedé yéjat wihcanni caá', niijnidih 'Meém táicanni caá', Dios ã niij enna caá. Obohjeéhtih, 'Meemjéh caá túini. Weém yéjñi wā jumachah, weemdih ma jīgah en teo wáacá', niijnibodih Dios ã wēi enna caá', Jesús ãt niijíp wut jī.*

*Jesús wébít dih ã úbát
(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)*

15 Biíh láa, cáacwā ã túhñitdih ã teo jāha úbát pínah niijná, Jesús pebhna ãt úb júbínap wut yuh jī. Obohjeéhtih ã bohénitboó queédih ennit, ãt jípónih jūihñap wut jī.

16 Páant ã jūihñachah ennit, Jesús wébít dih jūúwát túatnit, ã bohénitbodih nin pah ãt niijíp wut jī:

—Queét wébít wā pebhna ã jūúwá naáh. ã jūúwát déedih ñi jāhca bojoó. Queét panihñit Diosdih chah ã tui jenah joiná caá. Páant moonájuh Dioíhwā ã jéh jumna caá.

17 Yoobópdih yebdih wā naóhna caá. Nit Diosdih ã tui jenah joyát pah-jeh yeéboó ñi jenah joicáh, Dios ñi maáh ã nihcan niít, ãt niijíp wut jī.

*Dawá bií déedih bíbohni Jesús dih ã úbh joyát
(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)*

18 Páant niijníji Jesús ã bohénit biíc dih ã bejehah, judíowā ã maátajeéh jumni caandih úbh joyódih ãt júbínap wut jī.

—¿Tui Bohéní, páantjeh Diosjeéh tui jumíhna, ded pah tigaá wā chājbi? ãt niijíp wut jī.

19 —¿Dépanih tigaá 'Túini', weemdih ma niij? Diosjeh caá túini.

20 Dios ã wutatnadih ma jéhna caá. 'Ma áa nihcannihñi ma yéj chājca bojoó.* Cáac dih ma mao yohca bojoó.* Ma numcá bojoó.* Ma yeeca bojoó.* Ma mánadih túinijeh ma chājáp',* Dios ã niijíp jī. Caán ã wutatnadih jepahat caá náahap, Jesús ãt niijíp wut jī.

21 —Wébít jumna, wā yap yohcatji pah, buubut biíc yoobó wā yap yohcan caá, Jesús dih ãt niijíp wut jī.

22 —Diosjeéh ma tui jummat pínah, bainí meemdih ã jedhna caá. Nihat míh bií déedih jíb chājadh ma bejeé. Pánih jíb chājñit, caán jíb dih moh yéjñitdih ma wūhú. Páant ma wūhachah, nin baácboó ma bíbohatchah túini míh pínah Dios pebhboó ã jumbipna caá. Wā niiját pah chāj péa, wājeéh ma pée jūúwá, Jesús caandih ãt niijíp wut yuh jī.

23 Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joiná yuhna, caánboó dawá bií déedih bíbohni jumna, ãih bií déedih jíb chāj wūhíhcan, bádí ãt jīgahap wut jī.

24 Páant ã jepahcatdih ennit, Jesús nin pah ãt niijíp wut jī:

—Ded dawá bií déedih bíbohni Diosdih ã jepahíhichah yuhna, caandih ã buona caá.

25 Camelloboó awí lítbitdih ã waad yábac bejíchah nihna, áta buo tagaá. Pánihat pah, dawá bií déedih bíbohni Dios ã maáh jumapboó ã waadíhichah, bádí ã buona caá, ãt niijíp wut jī.*

26 Páant ã niijíchah joinít, bita caandih nin pah ãt niijíp wut jī:

—Páant ma niijíchah bácah, Dioíh pínah ded ã jéh jumcan niít, ãt niijíp wut jī.

27 —Cáacwā ded pah ã jenah joyátjñih ã tui chājíhna yuhna, Dios pebhboó ã jéh bejcan niít. Diosjeh

* 18:14 Pr 29.23; Mt 23.12; Lc 14.11 * 18:20 Ex 20.14; Dt 5.18 * 18:20 Ex 20.13; Dt 5.17 * 18:20 Ex 20.15; Dt 5.19 * 18:20 Ex 20.16; Dt 5.20 * 18:20 Ex 20.12; Dt 5.16 * 18:25 Pr 11.28

caá iiguipna bejnit déedih ã táí ubup. Caanjéh tigaá nihatdih chãj beedáni. Dedé jéihcat pínah caandih ã wihcan caá, Jesús át niij jepahap wut jĩ.

²⁸ Páant ã niijichah joinít, Pedroboó caandih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Weemdih ma joi jwáhúú. Majeéh péeat túut niijná, jwiitboó nihatdih jwĩ cádahap jĩ, át niijíp wut jĩ.

²⁹⁻³⁰ —Yoobópdih yeebdih wã naóhna caá. Diosdih jepahni áih muedih, ã manadih, ã déewãdih, yaddih, ã wehdih cádah bejnit, nin baácboó ã jum jwuhuchah, Dios chah dawá caandih ã wãhbiipna caá. Pánihna, ã wnat túttimahbut, Diosjeéh páantjeh ã jambipna caá, Jesús queédih át niijíp wut jĩ.

Jesús ã wnat pínahdih ã jwáhúú naáwát

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Páant niij péanit, Jesús doce ã bohénitdih chibít yuúp buúg át namah bejep wut jĩ. Pánih bejnit, nin pah queédih át niij naáwáp wut jĩ: “Bainí yeebdih wã naáwihna caá. Búú Jerusalén tútchina bejna caá jwĩ chãjap. Caanná jwĩ juibínachah, Dios naáwátidih naóh yapanit jon jãtih ã daacátji biíc yoobó weém nihat cáacwã úud jeñé wã yapbipna caá.

³² Weemdih teonit, judíowã nihcanitdih ã jwáhúú wãh yapabipna caá. Páant ã wãh yapanachah, queétboó weemdih deoh naóhnit, mao mác coí jáha, yeejép wéhe, pãinit, ã mao yohbipna yuh caá.

³³ Obohjeéhtih, biíc peihcanni yeó jáap túttimah, wã jwáhúú boo pud jũóhbiipna caá”, queédih át niijíp wut jĩ.

³⁴ Páant ã niijichah joiná yuhna, ã bohénit ded pah ã naáwátidih ã beh joicáp wut jĩ.

Jéih encannidih Jesús ã booaat

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jesús wã Jerusalén tútchina bejna, Jericó tútchina ãt tóah juibínap wut jĩ. Caanjih jéih encanniboó namá jwéejdih chúdndit, dinero úubhna át chãjap wut jĩ.

³⁶ Pánih chúdndit, dawá ã pebh ã yap bejchah joinít, queédih nin pah át niij úubh joyóp wut jĩ:

—¿Dépanih tigaá dawá cáacwã ã yap bej? át niijíp wut jĩ.

³⁷ —Jesús, Nazaret tútchidih bóo ã yap bejna caá, caandih ãt niij jepahap wut jĩ.

³⁸ Páant ã niijichah joinít, caán át ej jwíhip wut jĩ.

—Jesús, David jumima, Dios ã wahni, weemdih ma jãgah eneé! át niij ñaac ejep wut jĩ.

³⁹ Páant ã niij ñaac ejechah joinít, Jesús dih waóhnitboó, nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—¡Ma laihca bojoó! caandih ãt niij jíponih jũihñup wut jĩ.

Páant ã niij jũihñuchah yuhna, caánboó chah át wép ejep wut jĩ.

—¡David jumima, Dios ã wahni, weemdih ma jãgah eneé! át jwáhúú niij ñaac ejep wut jĩ.

⁴⁰ Páant ã niij ñaac ejechah joinít, Jesúsboó chão ñáhnit, caandih ã pebhna át ub bejat túutup wut jĩ. Páant ã bejat túutuchah joinít, jéih encannidih Jesús pebhna ãt ub bejep wut jĩ.

Á pebhna ã ub juibínachah, nin pah caandih át niij úubh joyóp wut jĩ:

⁴¹ —¿Ded pah wã chãjat tigaá ma náah? át niijíp wut jĩ.

—Maá, jéih enatdih caá wã náahap, át niij jepahap wut jĩ.

⁴² —¡Ma eneé! Weemdih táí jenah joiná, ma boona caá, Jesús caandih át niijíp wut jĩ.

⁴³ Páant ã niijichahjeh, jéih encanniji át yoób enep wut jĩ, búca. Pánih ennit, Jesúsjeéh bejna, Diosdih búdí át wéi naáwáp wut jĩ. Pánihna, bita caán jéih encanniji ã enechah ennit, queébtut Diosdih búdí ãt wéi naáwáp wut jĩ.

19

Zaqueo Jesús dih ã jwãáát

¹ Jesús wã Jericó tútchina juibínit, bac bejat túut ãt chãjap wut jĩ.

² Caán tútchidih Zaqueo wãt jumni át jumup wut jĩ. Caán Romanowã ã

maáta dinerodih wúbát túutnit í maáh jamna, bádí dinero át bíbohóp wut jĩ.

³ “Caán dedna tigaá”, niijnít, Jesúsdih át eníhip wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, ã eníhichah yuhna, japcanni dahbit ã jamuchah, dawá cãacwã caandíh ít jãhap wut jĩ.

⁴ Pánihna, Jesús ã yap bejehchah, táí enat túut niijná, cãacwãdih ñáo yap bejnit, sicómoro wut jamni nahdih aab béjnit, caanjĩh Jesúsdih át pãí lajap wut jĩ.

⁵ Caanjĩh ã pãí lajachah, caan náh pújdih Jesús juibí ñahnit, Zaqueodih chéí ennit,

—Zaqueo, waicanjeh ma dei júúwá! Bũ míih muúboó wã chão jwúhbiipna caá, Jesús caandíh át niijíp wut jĩ.

⁶ Páant ã niijíchah joinít, Zaqueoboó wépép dei júóh, bádí wēinit, ãih muuná Jesúsdih át numah bejep wut jĩ.

⁷ Jesús caandíh ã pej jam bejehchah ennit, nihat cãacwã íjnit, queétjeh nin pah ít míic niijíp wut jĩ:

—Jesús tabit yéejniíh muuná ã bejna caá, ít niijíp wut jĩ.

⁸ ãih muuná numah juibínit, queétdih át numah jeémép wut jĩ. Pánih jeémp chãudniiji Zaqueoboó ñah ñahnit, Jesúsdih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Maá, meemdíh bainí wã naáwát túut caá. Wã yéejatdih cádah, táiniboodíh túut numnít, moh yéejnitdih nihat wíih bíí déedih tac yoób wã wãhbiipna caá. Ded dinero wã yee wãbhndih cuatro láa wã jwúbabipna caá, át niijíp wut jĩ.

⁹ Páant ã niijíchah joinít, nin pah caandíh Jesús át niijíp wut jĩ:

—Abrahamji Diosdih ã jepahat jíib, Dios caandíh át táí ubup wut jĩ. Bũ meembát Diosdih ma jepahat jíib, Abrahamji ã juma yoobát ma jamna caá. Páant ma jamuchah, meém, majeéh jamnitbut iiguípna bejnit déejidih Dios ã táí ubna caá.

¹⁰ Weém nihat cãacwã úud jeñé, buadnít panihnitdih bidnit, táí ubat túut niijná, wã júúwáp be, Jesús át niijíp wut jĩ.*

Dinero júduna naáwát (Mt 25.14-30)

¹¹ Páant ã niijíchah joinítboó Jerusalén tútchi pebhjeh jamna, caanná juibínit, “Maáh ã waadbípna nacaá”, íniijjenah joyátdih jéihnit, nin pah queétdih át niij bohénap wut jĩ:

¹² “ãih baácđih moondíh wutat túut niijná, í maáh wãúh bíih baácboó maáh waad jwúhđih ã bejep be.

¹³ ã bejat pínah jãtíh, chénat pah téihya caandíh teo wãhnditdih ã bid wáacap be. Í wáac juyúchah, queét nihatdih bíic yoobó bádí jíib jamni míic dinero júdunadih ã wãhup be. Wãhndit, ‘Wã jwúub júúwát pínah jãtíh, nin dinerójih ñi jíib chãj teo páñaá’, í maáh pínah queétdih ã niijíp yuh be.

¹⁴ Obohjeéhtih, ãih cãacwã caandíh eníhcan, ã maáh jamatdih náahcan, biquínadih chah maáhdih naáwáđih í bejat túutup be. ‘Jwiítboó caán ã maáh jamatdih jwí náahcan caá’, í niij naáwát túutup yuh be.

¹⁵ “Obohjeéhtih, caánboó maáh waadnít, ã jwúub juyúp be. Jwúub jainít, í tewatdih jéihyat túut niijná, caandíh teo wãhnditdih ã jwúub bid wáacap be.

¹⁶ Jwíih waóh jainí nin pah ã niijíp be, ‘Maá, ma wãhni júđđjĩh jíib chãj teonit, diez júđđđih wã jwúub jíib ubup be’, ã maáhdih ã niijíp be.

¹⁷ Páant ã niijíchah joinít, ‘Ma táí chãjap be. Weemdíh táí teo wãhni ma jamna caá. Bainíbitjĩhjah ma táí chãjat jíib, diez tútchinadih moondíh í maáh meemdíh wã waadána caá’, ã maáh caandíh ã niijíp be.

¹⁸ Caán túttimah jainíboó ‘Maá, ma wãhni júđđjĩh jíib chãj teonit, cinco júđđđih wã jwúub jíib ubup be’, ã maáhdih ã niijíp be.

¹⁹ Páant ã niijíchah joinít, ‘Meém ma táí chãjat jíib, cinco tútchinadih moondíh í maáh meemdíh wã waadána caá’, ã niijíp be.

²⁰ “Obohjeéhtih, túttimah jainíboó ‘Maá, ma eneé. Weemdíh ma wãhni júđđđih yégueh chóojĩh wã táí tai jwejí amohop be.

* 19:10 Ez 34.16

21 Meém tubit úum náah jumni caá. Bitadid momat túut, dicat túutnit, meemjéh caán jíibid mapí ubna caá. Páant ma chājatid jéihnit, meemdíh wā úumap be’, ā maáhdid ā niijíp be.

22 Páant ā niijíchah joinít, ‘Meém weemdíh ma túi teo wāhcap be. Ma niijátjīhjah meemdíh wā jwúub naóh yacbípa caá. ¿Weém úum náah jumni níit? ¿Bitadid momat túutni, dicat túutni níit?’

23 Páant wā jumuchah nihna, wīh dinerodid dinero jwejat munná ma ámohochah, āta túi tagaá. Páant ma chājachah, caán mūdíd teonit weemdíh chah ita wāh tagaá’, ā niijíp be.

24 Páant niij péanit, pehbbit ñahnitdid nin pah ā niijíp be: ‘Caandíh wā wāhni júdudid dúuc wáinit, chénat pah téihya júdujīh tái teoniboodíh ñi wāhúú’, queétdid ā niijíp be.

25 Páant ā niijíchah joinít, ‘¡Obohjeéhtih, Maá, caánboó chénat pah téihya júdu jáantjeh ā bíbohna caá!’ caandíh ī niijíp be.

26 Páant ī niijíchah joinít, ‘Ded ā bíbohnijīh tái teonidid chah wā wāhbipna caá. Obohjeéhtih, ded ā bíbohna yahna, ā tái teocat jíib, ā bíbohnidid wā dúuc wáibipna caá.*

27 Weemdíh eníhcannit, ī maáh wā jumatdid náahcannitdid, ninna ub jūóhnit, wā enepdid ñi mao yohoó’, ī maáh ā niijíp be”, Jesús āt niijíp wat jī.

Jesús wā Jerusalénna ī waadát

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

28 Páant niij péa, cāacwādid chibít yuúpbít waóh bejnit, Jerusalén tútchina Jesús wā it toáh púuh laab béjep wat jī.

29 Pánih toáh púuh laab béjnit, Betfagé wāt jumni, Betania wāt jumni tútchina pebh, Olivo Jeé púujdid it juibínap wat jī. Pánih juibínit, Jesús chénewā ā bohénitdid wahnit, nin pah queétdid āt niijíp wat jī:

30 —Con jíghni tútchibitdid ñi bejeé. Waád juibínitjeh, burro wāh cāacwādid duo jwāhcannidid ñi jwāāhbipna caá. Caandíh ī chéwat tōpdid watnit, ñi ub jwúub jūúwá.

31 Yeebdíh enni ‘¿Dépanih caandíh watnit, ub bej tigaá ñi chāj?’ ā niij úubh joyóchah joinít, ‘Jwī Maáh ā náah jwāhna caá’, ñi niij jepahaá, Jesús queétdid āt niijíp wat jī.

32 Páant ā niijíchah joinít, it bejep wat jī. Caanná juibínit, Jesús ā niijátjī pahjeh it jwāáap wat jī.

33 Pánihna, burro wāhhdid ī wat-achah ennit,

—¿Dépanih caandíh wat ub bej tigaá ñi chāj? ā monó it niij úubh joyóp wat jī.

34 —Nindid jwī Maáh ā náah jwāhna caá, it niij jepahap wat jī.

35 —Páant ta tigaá. Ñi ub bej jwāhúú, ī niij jepahachah joinít, Jesús ā páñapboó it ub jwúub bejep wat jī. Pánih ub juibínit, Jesús ā chúudat pínah niijná, ñih jih bóo yégueh chóonadid too dugnit, burro wāhhdid it cáagap wat jī.

36 Pánih púuh laab chúudnit, ā bejehahjeh, ā jātih waóhnit, caán ī maáh pínahdid ī weñat júutna, ñih jih bóo yégueh chóonadid too dugnit, namádid it jwej waáwáp wat jī.

37 Pánih bejnit, Jerusalén tútchina toáh juibí, Olivo Jeé púujdid dei juibínit, Jesús ā wēp chājatjinadid náhnit, Diosdid bádí wēina, nin pah it niij ejep wat jī:

38 —¡Túina caá, Dios! ¡Meém caá nin jwī Maáh pínahdid mat wahap taga! ¡Nin ma wahnidid ma túi teo wáacá! Páant jwī maáh ā jumuchah, majeéh jwī tái jumbipna caá. ¡Nin baácdid jumnit jeáboó jumnitbut meém chah wēpni Maáhdid ī wēi naáwá naáh! it niij wēi ejep wat jī.*

39 Páant ī niij wēi ezechah joinít, ¡jeéh péenit fariseowā nin pah Jesúsdid it niij jūihñup wat jī:

—¡Bohéní, páant bóojeh! Ma bohénitdid ma ej cádahat túutú, it niijíp wat yah jī.

* 19:26 Mt 13.12; Mr 4.25; Lc 8.18 * 19:38 Sal 118.26

40 Obohjeéhtih, Jesús queétdih nin pah át niij jepahap wut jĩ:

—Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Queét ĩ yayáchah, nin ñajni jee dáhnaboó áta wēi ej tagaá, át niijíp wut jĩ.

41 Pánihna, Jerusalén tútchina tóah juibínit, caandíh enna, caán tútchidih moondíh jĩgahna, át juñúp wut jĩ.

42 Pánih jūinít, nin pah át niijíp wut jĩ: “Yeéb Jerusalén tútchidih moón b̄u yeó jáapna ded pah ñi túi jumat pínahdih jéihna nihna, áta túi tagaá. Obohjeéhtih, weemdíh jepahcan, ñi túi jumat pínahdih ñi beh joicán caá.

43 Maátcanjeh yeebdíh eníhcanit ñíh tútchidih ĩ túi bóod ch̄i ñuh p̄ud bejbipna caá, yeéb tútchi diitboó jamnit ñi jéih jwei báccat pínah niijná.

44 Pánih ch̄ajna, ñíh tútchidih ĩ túi boto mao jéena beedábipna caá. Nihat yeéb diitboó jamnitdih, ñi wehdihbat ĩ mao yoh beedábipna caá. Dios yeebdíh teo wáacni pínah weemdíh ā wahachah yuhna, ñi jepahcatji jīb páant yeejép ā yapbipna caá”, Jesús át niijíp wut jĩ.

Jīb ch̄ajnitdih Dioíh m̄umánt Jesús ā ñ̄un bácaat
(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

45 Jerusalén tútchidih waád juibínit, Dioíh m̄u jóocmant bóo juúhdih Jesús wã ĩt waad béjep wut jĩ. Pánih waad béjnit, Diosdih ĩ wūhat pínah nuñúp wādih jīb ch̄ajnitdih Jesús át ñ̄un bácanap wut jĩ. Pánih ñ̄un bácanit, queétdih nin pah át niij jūihñup wut jĩ:

46 —Dios naáwátdih naóh yapani nin pah át niij naóh daacáp tajĩ: ‘Wíih m̄u weemdíh úbát m̄u pínah caá’, Dios ā niijná caá,* át niij daacáp tajĩ. Obohjeéhtih, yeéboó Diosdih úbúdh jūóhndih yeenit, chah ñi jīb waadá úbhna, nuumnít ĩ wáac juyát m̄u pínah ñit ch̄ajap taga,* át niijíp wut jĩ. Queétdih jūih péanit, át bac bejep wut jĩ.

47 Yeó jáap jumat pah Jesús Dioíh m̄uná bohénadih āpĩ bejep wut jĩ. Páant ā bohénachah ennit, sacerdotewã ĩ maáta, Moisés ā wutatjidih bohénit, bita maátabat caandíh ĩt mao yohíhip wut yuh jĩ.*

48 Obohjeéhtih, ā bohénachah joinít, nihat c̄aacwãboó búdí ĩt weñep wut jĩ. Páant ĩ weñechah jéihnit, ĩ mao yohat t̄at niijná yuhna, ĩt jéih teo jwuhcap wut jĩ.

20

Jesús ā wēpat

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

1 Biíh yeó jáap Jesús Dioíh m̄u jóocmant bóo juúhboó c̄aacwādih át bohénap wut jĩ. Páant ā bohénachah, sacerdotewã ĩ maáta, Moisés ā wutatjidih bohénit, bita maátabat caandíh nin pah ĩt niij úbh joyóp wut jĩ:

2 —Jwiútdih ma naáwá. ¿Deíh wēpatjĩh tibeé jwín páant ma ch̄aj? ¿Déhe tibeé meemdíh páant ā wut? ĩt niijíp wut jĩ.

3 Páant ĩ niijíchah joinít, Jesúsbat nin pah át niij úbh joi jwúubanap wut jĩ:

—Weembát yeebdíh wã úbh joibipna caá.

4 ¿Juan Daabánidih déhe tigaá át daabáat t̄atji? yeéb ñi jenah joyóchah. ¿Dios át wutjican taniit? ¿C̄aacwãjeh niit ĩt daabáat t̄atjip? Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

5 Páant ā niijíchah joinít, queétjeh nin pah ĩt míc niijíp wut jĩ: “¿Ded pah tigaá jwĩ niij jepah bí? ‘Dios caandíh át wutup taga’, jwĩ niij jepahachah, caánboó ‘Páant ā jumuchah yuhna, ¿dépanih tí caandíh ñi jepahcan?’ jwiútdih ā niij jūihbipna caá.

6 Obohjeéhtih, ‘Juan Dios naáwátdih naóh yapani yoobát ā jumup jĩ’, nihat c̄aacwã ĩ niij jenah joiná caá. Páant ĩ niij jenah joyóchah, jwiútdih ‘C̄aacwãjeh caandíh ĩt daabáat t̄atjip taga’, jwĩ niij jepahachah, queét jee dáhnajĩh yohnit, jwiútdih ĩ maobipna caá”, ĩt niijíp wut jĩ.

* 19:46 Is 56.7 * 19:46 Jer 7.11 * 19:47 Lc 21.37

7 Pánih míc wéhe péanit,
—Jwĩ jéihcan caá, ít niijíp wut jĩ.

8 —Caán láa bácah weemdih wutnidih weembút yeebdih wā naóhcan niít, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

Jiwá iguĩhadih yeejép teo wāhñit naáwát

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

9 Páant niij péanit, nin naáwátjĩh cáacwādih át bohénap wut jĩ: “Biíc newé jiwá iguĩhdih ā momop be. Mom péanit, bitadih āih iguĩhadih en dawá túutnit, biíh baácboó jib jwuhadhuh ā bejep be. Pánih bejniji maatápdih ā jígohcap be.*

10 Táltimah, iguĩh ei láa, āih iguĩh jíbdi h náahna, caandih teo wāhñidih āih iguĩhana ā wah bojop yah be. Obohjeéhtih, caanná ā juibínachah, iguĩhadih en daonítboó caandih teonit, ĩ maáih pínahdih wāhcanjeh, ĩ pāi ñuun yóh jwúuba bojop be.

11 Táltimah, iguĩha mínah biíh caandih teo wāhñidih ā jwúub wahap yah be. Obohjeéhtih, ā juibínachah enna, caandihbut biíc yoobó yeejép niijnít, jíb wāhcanjeh, ĩ mao ñuun yóh jwúuba bojop be.

12 Páant ĩ chājat táltimah, biíhdih jwuh ā jwúub wahap yah be, páant muntih. Obohjeéhtih, caandihbut biíc yoobó ĩ mao ñuun yóh jwúuba bojop be.

13 “Páant ĩ chājatjidih ennit, iguĩha mínah nin pah caanjéh ā niij jenah joyóp be, ‘Buu biíc peihcanni láa wā wahnitjidih ít yeejép chājap tagaá. ¿Buu ded pah tigaá wā chājbi? Wā wāuh wā oinidih wā wahachah, caánboodih yeejép chājat úumnit, ĩ jepahmi nacaá’, ā niij jenah joyóp yah be.

14 Obohjeéhtih, iguĩhadih teonitboó ĩ maáh wāuh ā juyúchah ennit, nin pah ĩ míc niijíp be: ‘Jwĩ maáh ā wunuchah, ninboó iguĩha mínah ā jumbipna caá. Pánihna, nin iguĩhadih jwiítjeh bíbohat túut niijná, ¿caandih jwĩ mao yoh jĩh?’ ĩ míc niijíp be.

15 Páant niijnít, ĩ maáh wāuhdih teonit, iguĩhamant ab bac bejnit, ĩ mao yohop be.

“Pánih mao yohat doonádih joinít, ĩ maáhboó ¿ded pah tigaá queétdih ā chājbi?

16 Āih iguĩhana jwúub juibínit, ā wāuhdih ĩ mawatji peéh queét teonitdih ā mao yohbipna caá. Queétdih mao yoh péanit, āih iguĩhadih bitaboodih ā wāhbipna caá”, Jesús cáacwādih át niijíp wut jĩ.

Páant ā niijíchah joinít,

—Ma niiját pah ā yapca bojo naáh! cáacwā ít niijíp wut jĩ.

17 Páant ĩ niijíchah joinít, Jesús queétdih ennit, nin pah át niijíp wut jĩ:

—Obohjeéhtih, caan páh tigaá ā jumbipna caá. Caandihjeh muntih Dios naáwátidih naóh yapani nin pah át niij naóh daacáp tají:

‘Muá teonit túini jee dáhnadidh ñionit, ĩ náahcanni dahdih ĩ yohop yah be. Obohjeéhtih, queét ĩ yohni dahdihjeh tigaá Dios ā ñíwip. Caandih ñionit, āih muu pánihnidih chājna, caán muudih túi jenah enat túut niijná, choójboó caan dáhdih ā jwíh jwejep be. Caán jee pánihni Dios ā wahní pínah tigaá’, át niij daacáp tají. *(Sal 118.22)*

18 Pánihna, ded jéih encanni dée pah caan dáhdih túoc buugní āih bácah dajni ā jumbipna caá. Obohjeéhtih, deddih caan dáh ā buúg jéen néehnit, ā boto yoh bojbipna caá. Páant ā yapat dée, ded weém Dios ā wahnidih jepahcan, buudní ā jumbipna caá”, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

19 Jesús caán naáwátjĩh ā bohénachah joinít, “Jwiítidih niijná caá ā chājap”, Moisés ā wutatjidih bohénit, sacerdotewā ĩ maátabat ít niij jéihyep wut jĩ. Pánih jéihnit, Jesús ā naóh péanachahjeh, ítih tewíhip wut yah jĩ. Obohjeéhtih, cáacwāboodih úumna, Jesúsdi h ít jéih teo jwuhcap wut jĩ.

* 20:9 Is 5.1

Romano maáta ñúúbat túutni dinero júdu

(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

20 Pánih jéih teo jwuhcan, débólih teonit, ñ maátadih wúhat túut niijná, caandih encanni pahjeh, ñt en ñúúan péenap wut jĩ. Pánihna, bita táinit pah jíghnitdihbut Jesús pebh ñt wahap wut jĩ, mácah ñ jepahachah, ñ naóh yacat túut niijná.

21 Queét yeenitboó Jesúsdiñ nin pah ñt niij úúbh joyóp wut yah jĩ:

—Bohéní, yeecanni jumna, Dios ded pah jwiítidih ñ chájat túutatdih yoobópdih ma bohéatdih jwĩ jéihna caá. Ded pah cáacwã jwĩ niijíchah, maáta ñ jumachah yahna, úumcanjeh yoobópdih mapĩ naóhna caá. Páant yoobópdih naóhni jumna, nin jwĩ úúbh joyátidih ma jepahaá:

22 ¿Roma baácđih moón ñ maáh César ñ úúbat túutni dinero júduđih caandih jwĩ wúhachah, ñ túi niit? ñt niijíp wut jĩ.

23 Páant ñ niijíchah, ñ yeeatdih jéihnit, nin pah queétidih Jesús ñt niij úúbh joí jwúubanap wut jĩ:

24 —Dinero júduđih weemdih ñi júutá. ¿Caán júduđih deñ móot, deñ wut tigaá ñ jum? ñt niijíp wut jĩ.

—Cesaríh móot, ñih wutbut ñ jumna caá, ñt niij jepahap wut jĩ.

25 —Caán láa bácah caán júdu Césaríh pínah caá. Pánihna, ñih pínah ñ jumachah, caandih wúhat caá náahap. Obohjeéhtih, Dioíh pínah mácah ñ jumachah, Diosboodih ñi wúhuú, Jesús queétidih ñt niijíp wut jĩ.

26 Páant ñ niij jepahachah joinít, queét caandih mácah jepahat túutíhnitboó joí yai ñúh bejnit, ñt jéih jwúub yee úúbh joicáp wut jĩ.

Cáacwã ñ jwúub boo pud júúwát pínah

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

27 Páant queétidih ñ jepahat túttimah, biquína saduceowã jwah Jesús pebh ñt jwibínap wut jĩ. Queét saduceowã “Cáacwã wunna, ñ jwúub

boo pud júúhcan niit”, niijnít ñt jumap wut jĩ.*

28 Pánih jenah joinít, nin pah Jesúsdiñ ñt niijíp wut jĩ:

—Bohéní, nin pah Moisés ñt niij daacáp tajĩ: ‘Weép jeñé weh wihcanjeh ñ wunuchah, ñ úudboó weép jeñé áajidih jwúub áa jummat caá náahap. Pánihna, ñ úudboó áa wih jwuhcanni jumna, éemp wunnihdih ñ bíboho naáh, ñ úud jeñé báadhda weh pah ñ weh jummat pínah niijná’, jwiítidih Moisés ñt niij daacáp tajĩ.*

29 Biíc weh sietewã ñ jumap be. Weép jeñéboó áa jum, weh wihcanjeh ñ wunap be.

30 Ñ úudboó weép jeñé áajidih ñ jwúub áa jumap yah be. Páant áa jummat túttimah, weép jeñé pahjeh muntih, weh wihcanjeh caanbat ñ wunap be.

31 Túttimah bóobut weép jeñé áajidih jwúub áa jumna yahna, caanbat weh wihcanjeh ñ wunap be. Páant míicjeh queét niñat ñ búud beedép be.

32 Páant mi weha mána ñ wun beedat túttimah, ñ áajibut mi wunap be.

33 Pánihna, queét niñat ñ áa jumnihji, niñat cáacwã ñ jwúub boo pud júúwáchah, ¿ded áa tigaá mi yoób jumbi? saduceowã Jesúsdiñ ñt niij úúbh joyóp wut yah jĩ.

34 Páant ñ niijíchah joinít, Jesús nin pah ñt niij jepahap wut jĩ:

—Nin baácboó jumna, yad pínahdih ñpĩ ubna caá. ñ weh yatáđihbut ñpĩ wúhna caá.

35-36 Obohjeéhtih, wunnitji ñ jwúub boo pud júúwát túttimah, Dios weh jumna, jeáboó jumnit, ángelwã pah ñ jwúub wuncan niit. Pánih jwúub wuncan, ñ jwúub áa jumcan niit.

37 Obohjeéhtih, wunnitji ñ boo pud júúwát pínahdih yeéb ñi jéihyatdih náah yacna, nin pah wã niij naóhna caá: Moisésji iigní chálihđih ñ enatjidih nin pah ñt niij daacáp tajĩ: ‘Dios nin pah weemdih ñ niijíp jĩ: “Weém Abraham, Isaac, Jacob ñ Maáh caá”, ñ niijíp jĩ’, Moisés ñt niij daacáp tajĩ.*

* 20:27 Hch 23.8 * 20:28 Dt 25.5 * 20:37 Ex 3.6

38 Ì wunat túttimah yuhna, ‘Í Maáh caá’, Dios át niijíp wat jĩ. ‘Í Maáh caá’, ã niijátjidih jéihnit, báadhnit ì jumatdih jwĩ jéihna caá. ¡Dios báadhnitdihjeh Maáh ã jumna caá! Pánihna, cãacwãih bácah ã wunachah yuhna, ìih caolih páantjeh ã báadhna caá, Jesús át niijíp wat jĩ.

39 Páant ã niijíchah joinít, bita Moisés ã watatjidih bohénitboó,

—Ma túi jepahap be, Bohéní, ìt niijíp wat jĩ.

40 Páant ã jepahachah joinít, úumna, bitabut caandih ìt jwúub úúbh joicáp wat jĩ.

*¿Cristo déhe ã jumna tigaá?
(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)*

41 Jesús queétdih nin pah át jwúub niij úúbh joyóp wat jĩ:

—‘Dios ã wahni pínah Cristo David jumna ã jumnipna caá’, ì niij naóhna caá. ¿Páant niij naóhna, ded pah niij bohé tigaá ì chãj?

42 Davidjijeh Salmos ì niijní tólihndih nin pah át niij daacáp tajĩ:

‘Wã Maáhdih Dios nin pah ã niijná caá: “Wã jéihyepmant bóo bawámant ma chúudá.

43 Pánih chúudnit, nihardih ma watachah, meemndih en jühnditdih wã yap yohat túutbipna caá”, ã niijná caá’, Davidji át niij daacáp tajĩ. (Sal 110.1)

44 Páant niij daácnit, Davidji Cristodih ‘Maá’, át niijíp wat jĩ. Páant ã niijíchah yuhna, ¿ded pah Cristo David jumna át jumji? Jesús át niijíp wat jĩ.

*Moisés ã watatjidih bohénit ì túicat
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)*

45 Páant niij péanit, nihardih ájeéh péenit ì joyóchah, nin pah ã bohénitboodih Jesús át niij naáwáp wat jĩ:

46 “¡Moisés ã watatjidih bohénitdih ñi túi chãja chaáh! Queét maátni yégueh túini chóo dwonít, cãacwã ì enepdih ìpĩ táoh jib bejna caá. Bí dée jíb chãjapboó bita queétdih túi wēi jwãáh úúbatdih ìpĩ náahna caá.

Jwiit judíowã jwĩ bohéat mүүдih waáwápboó ìpĩ chúudna caá, nihardih cãacwã queétdih ì túi wēi enat pínah niijná. Nūmah jeémépboobút bejnit, waáwápboó mícjeh chúudna, ìpĩ wēina caá.

47 Obohjeéhtih, queét éemp wunnit yaádih mүүnadih ìpĩ dúuc wáina caá. Páant queét yaáhdih ì dúuc wáina yuhna, cãacwã ì enepdih Diosdih maatápdih ìpĩ úúbhna caá, queétdih ì wēi enat pínah niijná. Páant ì chãjat jíb Dios queétdih búdí ã peéh chãjbipna caá”, Jesús át niijíp wat jĩ.

21

*Éemp wunnih Diosdih mi wūhat
(Mr 12.41-44)*

1 Jesús ã enechah, Dioih mүүдih jumna dinero júduna ámohat paihdih búdí dinero bíbohnditboó Diosdih ì wūhni júdnadnih ìt yacap wat jĩ.

2 Páant ì yacachah, éemp wunnihbut chéne júdubnditdih mi yacachah, át enep wat jĩ.

3 Páant ì yacachah ennit, nin pah ã bohénitdih át niij naáwáp wat jĩ:

—Nint éemp wunnihboó moh yéejnih yuhna, queét chah mi wūhap be.

4 Queét búdí dinero bíbohndit, ì náahcanni júdnadnih Diosdih ì wūhap be. Obohjeéhtih, caántboó bainíbit bíbohndih nihardih bíih pah bóonadnih mi jíb chãjat déedih Diosdih mi wūh beedánap be, át niijíp wat jĩ.

*Dioih mүүдih bita ì yohat pínah
(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)*

5 Biquína ã bohénit Dioih mүүдih wēi ennit, nin pah ìt niij míc wéhenap wat jĩ:

—Nin mүү túini caá. Túini jee dáhnajĩh ìt chãjjip taga. Nin díitboó cãacwã Diosdih ì wūhndit túini caá, ìt niijíp wat jĩ.

6 Páant ì niijíchah joinít, nin pah queétdih Jesús át niijíp wat jĩ:

—Maátcanjeh, nihardih bүү ñi wēi enndih yeebdih eníhcannitboó ì boto mao jéena beedábipna caá. Bíc jee dáh bíih dahjih lajni ã wihcan níit, át niijíp wat jĩ.

Péeni yeó jáap jãtìh ded pah ã yapat pínah

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

7 Páant ã niijíchah joinít, queétboó nin pah ìt niij úúbh joí enep wut jĩ:

–Bohéní, páant ma niiját ¿débólih tigaá ã yapbí? ¿Ded pah tigaá jwiít jwĩ jéihbi? ìt niijíp wut jĩ.

8 Páant ã niijíchah joinít, nin pah ãt niij jepahap wut jĩ: “*¡Yeéb ñi túi chãja chaáh! Bitã ã yeeatdih ñi joicã bojoó. ‘Weém Cristo caá’, niij yeenit, dawã ã jũóhbiipna caá. ‘Yeejépwã ñi maáta ã wêpat dúuc wáinit, yeebdíh túi ubni pínah ã jumna caá’, ã niijíchah yuhna, yeebboó ñi joyáh bojoó.*

9 Dawã baác dih moón ã míic mawat doonádih joinít, biíh baác dih moón ã maátadih yohíhna, ã míic mawat doonádihbut joiná, ñi úumca bojoó. Péeni yeó jáap jãtìh páant ã yapbiipna caá. Obohjeéhtih, caán péeni yeó jáap caán láajeh ã nihcan niít.

10 “Caán láa biíc baác dih moón biíh baácna bejnit, ã míic maobipna caá. Pánihna, nihat baácboó búdí míic mawat ã jumbipna caá.

11 Dawã pebhboó búdí baác méméat, nneugúp láa, wêpép wunat ã jumuchah, dawã ã wunbipna caá. Nin baácboó tabit yeejép ã yapachah, jeámantbut úum náah jumni ã jígohbipna caá.

12 Obohjeéhtih, páant ã yapat pínah jãtìh, yeebdíh eníhcannitboó teonit, yeejép ã chãjbipna caá. Pánih chãjnit, ñi míic wáacat muedíh moón maátadih naóh yacnit, nemat muedboó ã nemat túutbipna caá. Wíihwã ñi jumat jíib dawã baác dih moón ã maátadihbut yeebdíh ã naóh yacbiipna caá.

13 Yeebdíh páant yeejép ã chãjachah, wíih doonádih queétdih ñi naóhbiipna caá.

14 Páant ã yapat pínahdih jéihnit, ã naóh yacachah, ded pah ñi jepahat pínahdih jãtìh ñi jenah joicã bojoó.

15 Weémboó ded pah ñi naáwát pínahdih wã jéihyabipna caá. Páant ñi naáwáchah joinít, yeebdíh naóh yacnit ã jéih niij jwúubacan niít.*

16 Ñi mána, ñi úudwã, ñi déewã, ñi pej jumnitbut yeebdíh naóh yacnit, ñi maátadih ã tewat túutbipna caá, nemat muedboó ã nemat pínah niijná. Biquínadih nemat muedboó nem, bitadih ã mao yohbipna caá.

17 Pánihna, wíihwã ñi jumat jíib, nihat yeebdíh ã en jũihbipna caá.

18 Páant ã chãjachah yuhna, Dios yeebdíh ã túi wapbipna caá, ñi buudcát pínah niijná.

19 Páant yeebdíh yeejép ã chãjachah yuhna, Diosdih cádahcan, wunna yuhna, Diosjeéh páantjeh ñi túi jumbipna caá.

20 “Biíh baác dih moón soldadowã Jerusalén tútchidih ã ñuh púuda bojipna caá, diítboó jumnit ã jéih jwei báccat pínah niijná. Páant ã ñuh púuda bojochah ennit, ‘Nin tútchi buudná caá ã chãjap’, ñi niij jéihbipna caá.

21 Pánih jéihnit, Judea baác dih jumnit jeená ã jwei béje naáh. Jerusalén tútchi diítna jumnitboó ã jwei bác beje naáh. Wápchiboó jumnit jweiná, tútchina ã jwúub waad béjca bojo naáh.

22 Páant ñi jweicáh, caán láa Diosdih jepahcannit judíowãdih ã yap yohatji jíib ã peéh chãjachah, yeebdíhbut ã chũúhbiipna caá. Páant ã yéejat peéh ã chãjachah, jon jãtìh Dios naáwát dih naóh yapanit ã daacátjidih biíc yoobó ã jumbipna caá.*

23 Dedh wudh jumnihdih, weh túuhnihdihbut jweyát chah ã buobipna caá. Caán láa Dios judíowã ã yéejatdih búdí íjnit, queétdih búdí ã peéh chãjbipna caá. Páant ã chãjachah, nin baác dih moón tabit ã jígahbipna caá.

24 Biquínadih ã mao yohbipna caá. Bitaboodíh teonit, ñih baácna jummat yoobó ã ub bejbipna caá. Jerusalén tútchidih moondíh beedánit, queét judíowã nihcannit caán tútchidih waadní, maáta ã jumbipna caá. Túttimah, Dios ã jenah joyátji pah, maáta ã jummatdih ã jwúub dúuc wáibipna caá”, Jesús ãt niijíp wut jĩ.

* 21:15 Lc 12.11-12 * 21:22 Os 9.7

Nihat cãacwã úd jeñé ã jwúb dei júwát pínah

(Mt 24.29-35,42-44; Mr 13.24-37)

25 “Caán péeni yeó jáap tóah júwáchah, yeó, widh, cúiwábut mácah í jíghbipna caá, Dios ded pah ã chãjat pínahdih cãacwã í jéihyat pínah niijná. Búdí muj ã nolihat yáaat pah ã yáabipna caá. Pánihna, jeáboó jumni mácah jíghatdih ennit, búdí yáatdihbut joiná, nihat baác dih moón tubit úmnit, búdí í náhni dahwabipna caá.*

26 Pánih úmnit, nin baác ded pah ã yapat pínahdih búdí jenah joinít, jeámant jumni ã túut numúchah enna, náhni joicánnit pah í jumbipna caá.

27 Páant ã yapachah, weém nihat cãacwã úd jeñé, maáh waadníji, mah tólihjíh, búdí yeh iigátjĩhbut wã jwúb dei júhbirna caá. Páant wã jwúb dei júwáchah, nihat cãacwã í enbipna caá.*

28 Pánihna, wã jwúb dei júwát pínahdih ded pah ã júut waáwát dih ennit, úmcan, ñi náhni dahwaca bojó. Yeebdíh túi ubni waícanjeh wã júhbirna caá.

29 “Higuera nah, biíh nahbut ded pah ã jummatdih ñi náhninaá.

30 Caan náh jáap wawá ã jumuchah ennit, jópchi ã tóah júwát dih ñipí jéihna caá.

31 Pánihat pah wã niijátji biíc yoobó ã yapachah ennit, ‘Jesús nin baácboó maáh jumudih ã jwúb dei júwát pínah bahnijeh ã jedhna caá’, ñi niij jéihbirna caá.

32 “Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Wã niijátji biíc yoobó ã yapat pínah jãtih, nihat caán júut waáwát dih ennitboó í wuncan niít.

33 Nihat nin baác jeábut ã buudbípna caá. Obohjeéhtih, wã naáwátboó buudcánjeh, nihat biíc yoobó ã yapbipna caá.

34 “¡Yeéb ñi túi jenah joyó chaáh! Búdí numah jeémát dih chãj, babh máihnit, dawá bií déedih bíbohatdihjeh

jenah joiná, wã jwúb dei júwát pínahdih ñi jenah joicán niít. Pánih jenah joicán, ñi jéihcat láa yeebdíh ñi yéejat peéh chãjadih wã júhbirna caá.

35 Nihat baác dih moonbút í jenah joicát láa wã jwúb dei júhbirna caá.

36 Pánihna, yeó jáap jummat pah túi jenah joinít, Dios ã teo wáacatdih ñi úbú, yeejép ã yapachah yahna, weemdíh ñi cádahcat túut niijná. Pánih yap yohnit, weemdíh cádahcan, weém nihat cãacwã úd jeñé pebh tíccanjeh ñi ñuhbirna caá”, Jesús át niijíp wat jí.

37 Yeó jáap jummat pah Dioíh muúboó bohénit, cheyeh jummat pah tútchimant jwúb bac bejnit, Olivo Jeéboó Jesús wã ípí jumap wat jí.*

38 Pánihna, cãacwãboó Jesús ã naáwáchah búdí joíhñit, cheibitjeh jáanit, Dioíh muúboó ípí júbí páñap wat jí.

22

Judas maátajĩh ã míc wéheat

(Mt 26.1-5,14-16; Mr 14.1-2,10-11; Jn 11.45-53)

1 Paacánni pandih jeémát yeó jáap, Pascua í niijní, bahnibit át jedhdap wat jí. Caán yeó jáapnadih dawá cãacwã Jerusalén tútchina ípí míc wáacap wat jí.*

2 Caán láa sacerdotewã í maáta, Moisés ã watatjidih bohénit biíc dih, Jesús dih í tewat pínahdih ít míc wéhenap wat jí. Obohjeéhtih, í tewechah, nihat cãacwã íjnit, queétdih í míc mawat pínahdih ít úmup wat jí. Pánih úmna, cãacwã í encah, ded pah Jesús dih teonit, í mawat pínahdih ít bídip wat jí.

3 Páant í bidat pónih, nemépwã í maáh, Judas, Iscariote í niijní dih át waadáp wat jí. Caán Judas, Jesús ã bohéni ã jumuchah yahna, áih jenah joyát dih át túut numúp wat jí.

4 Pánih jenah joyát túut numúnji Jesús pebh queétdih duó wáyat túut niijná, sacerdotewã í maáta,

* 21:25 Is 13.10; Ez 32.7; Jl 2.31; Ap 6.12-13
12.1-27; Dt 16.1-8

* 21:27 Dn 7.13; Ap 1.7

* 21:37 Lc 19.47

* 22:1 Ex

Dioih muedih wapnit i maátadihbut naawádih át bejep wat jĩ.

⁵ Páant ā naawáchah wēi joinít,

—Cāacwā i encah, ded pah soldad-owā Jesúsdi h i tawat pínah niijná, ma duó wáyat pínah jíib, meemdi h jwĩ jíib chājbipna caá, Judasdi h it niijíp wat jĩ.

⁶ Páant i niijíchah joinít, jepahna, cāacwā i encah, Jesús pebhna ā duó wáyat pínahdi h Judas át jenah joi bídi p wat jĩ.

Jesús ā bohénit biícdi h ā pée jeémát
(Mt 26.27-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26)

⁷ Paacánni pandih jeémát yeó jáap, oveja wūhdi h ipĩ maoni yeó jáap, Pascua i niijíní yeó jáapdi h,

⁸ Pedro, Juandi hbut ā numah jeémát pínah muedih bidat túutna, Jesús át wahap wat jĩ. Páni h wahnit, nin pah queétdih át niijíp wat jĩ:

—Pascua yeó jáapdi h biícdi h jwĩ jeémát pínahdi h, ñi á mohbi jwahúú, át niijíp wat jĩ.

⁹ Páant ā niijíchah joinít,

—¿Dedjĩ h tigaá á mohodi h jwĩ bejbi? it niij úbh joyóp wat jĩ.

¹⁰ —Jerusalén tútchidi h ñi waadáchah, wáam dahjĩ h mah beoni yeebdi h ā jwāábhina caá. Ājeéh bejnit, ā waadni muedih yeebbát ñi pée waadá.

¹¹ Waadni t, caán muú mínahdi h nin pah ñi niij úbh joyoó: ‘¿Deyoob tigaá Pascua jeémát di h wā bohénit di h wā numah jeémát tóli h pínah ā jum?’ Bohéni ā niijná beé’, caandih ñi niijí.

¹² Páant ñi niijíchah joinít, búdí chah bóo tóli h, ni hat jwĩ náahat jum beední tóli hdi h ā júutbipna caá. Caán tóli hboó Pascua jwĩ jeémát pínahdi h ñi chājaá, queét chénewádi h át niijíp wat jĩ.

¹³ Páant ā niijíchah joinít, Jerusalén tútchina it bejep wat jĩ. Caanná jubínit, ni hat Jesús ā niijátji pah it jwāáap wat jĩ. Páni hna, queétdih júutni tóli hdi h waadni t, Pascua i jeémát pínahdi h it chājap wat jĩ.

¹⁴ I jeémát hora ā juyúchah, i á mohni tóli hna jubínit, Jesús ā bohénit di h át numah jeémép wat jĩ.

¹⁵ Páant i jeéméchahjeh, nin pah queétdih át niijíp wat jĩ:

—i Wā wunat pínah jātih, nin Pascua jeémát di h yeebdi h búdí wā numah jeémíhip be!

¹⁶ Yoobódi h yeebdi h wā naóhna caá. Dios pebhboó jwĩ jumat pínah jātih, chéneji nindi h wā jwúub jeémp jwahcan niit. Dios ā jenah joyátji pah ā maáh jumapboó biícdi h jwĩ jwúub jeémpbipna caá, queétdih át niijíp wat jĩ.

¹⁷ Páant niij péanit, jiwá iguĩ h mac jumni pamapdi h ubnit, “Túina caá, Paá”, Diosdi h niij péanit, ā bohénit di h át wūhup wat jĩ.

—Dáa, yeebjéh ñi babhbaá.

¹⁸ Weém páant bóojeh wā babh péa jwahna caá. Dios ā maáh jumapboó biícdi h jwĩ jwúub babhbipna caá, Jesús át niijíp wat jĩ. Páant ā niijíchah joinít, it babhbap wat jĩ.

¹⁹ Páant i babhbat túttimah, pandih ubnit, “Túina caá, Paá”, Diosdi h niij péanit, ā bohénit di h át daj wūhup wat jĩ.

—Nin pan wĩh bácah panihni caá. Nindi h wā dajat pah, weemdi h i maobipna caá, yeebdi h wā túi ubat pínah niijná. Páni hna, yeebdi h wā wun wūhatdi h náhnit, nindi h ñi jeémé, queétdih át niijíp wat jĩ.

²⁰ Pascua jeémát di h jeémp péanit, Jesús bií h pamapdi h jwúub ubnit, nin pah queétdih át niijíp wat jĩ:

—Nin iguĩ h mac wĩh meép panihni caá. Wĩh meépjĩ h ñi yéejat jíib buudáát di h jíib chājna, Dios biícdi h ñi túi jumat pínah niijná, yeebdi h wā wun wūhbipna caá.*

²¹ Obohjeéhtih, ñi joyoó. Weemdi h eníhcannit di h duó wáini pínah wā pebh ā chúudna caá.*

²² Wā íp jon jātih weemdi h ā watatji biíc yoobó wā wunbipna caá. Obohjeéhtih, weemdi h eníhcannit di h duó wáiniboodih Dios búdí ā peéh

* 22:20 Jer 31.31-34 * 22:21 Sal 41.9

chãjbipna caá, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

23 Páant ã niijíchah joinít, “¿Déhe tigaá ã duó wáibi?” queétjeh ít míc niij úbh joyóp wut jĩ.

“¿Déhe tigaá maáh panihni ã jumbi?” ít míc niiját

24 Pánih jeémpnajah, ã bohénitboó nin pah ít míc niij úbh joyóp wut jĩ: “¿Jwíjeéh jumni déhe tigaá maáh panihni ã jumbi?” ít niijíp wut jĩ.*

25 Páant ít míc niijíchah joinít, Jesús nin pah queétdih át niij naáwáp wut jĩ: “Judíowã nihcannit ít maáta íih cáacwãdih tubit wutnit caá. Pánih chãjna, ‘Yeebdíh wã túi teo wáacna caá’, queétdih ípĩ niijná yuh caá.

26 Obohjeéhtih, queét ít chãjat pah, yeeb ñi chãjca bojó. Ded chah jumíhna, údyi pah ã jumna náh. Maáh jumíhna, teo wãhni pah ã jumna náh.*

27 Jeémp chãudnitdih teo wãhntitboó jeémátidih ípĩ cáagna caá. Pánihna, jeémpnitboó maáta panihnit ít jumna caá. Obohjeéhtih, weémboó ñi Maáh jumna yuhna, teo wãhni pah wã jumna caá.*

28 “Yeeb wãjeéh pée cádahcan, yeejép ã yapachah yuhna, ñi jweicáp be.

29 Páant ñi jumuchah, wã íp weemdíh maáh ã waadáat pah muntih, yeebdíhbut maáta wã waadábipna caá,

30 doce judíowã poómp ít maáta ñi jummat pínah niijná. Páant bólihna yeebdíh wã jwúub numah jeémp babhípná caá”, Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.*

Pedro ã yeeat pínahdih Jesús ã naáwát

(Mt 26.30-35; Mr 14.26-31; Jn 13.36-38)

31 Páant queétdih niij naóh péanit, Pedroodíh nin pah át jwúub niij naáwáp wut jĩ:

—Simón, Simón, meemdíh bainí wã naáwíhna caá. Yeeb niihat weemdíh ñi

cádahat pínah niijná, Satanás Diosdih át úbáp wut yuh be.

32 Obohjeéhtih, ma cádahcat pínah niijná, weémboó meemdíh búdí wã úbáp be. Pánihna, jwúub túi jenah joinít, bita wíhwãdih ma teo wáacá, queétdih biic yoobó ít jwúub túi jenah joyát pínah niijná, Pedrodih át niijíp wut jĩ.

33 —Maá, majeéh weemdíhbut nemat muúboó ít nemechah, ít mawachah yuhna, weémboó meemdíh wã cádahcan niit, Pedro át niijíp wut yuh jĩ.

34 —Pedro, meemdíh yoobópdih wã naóhna caá. Búujeh mujbai ã ewat pínah jãtíh, biic peihcanni láa ‘Caandíh wã jéihcan caá’, ma niij yeebipna caá, Jesús caandíh át niijíp wut jĩ.

Caandíh ít tewat pínahdih Jesús ã naáwát

35 Pedrodih páant niij péanit, niihat ã bohénitdih nin pah Jesús át jwúub niij úbh joyóp wut jĩ:

—Wíih doonádih naáwát túutna, yeebdíh wã wahachah, dinerodih úbcán, bíi déedih yacat pínah wuh wúhdih úbcán, zapatosdihbut úbcáh yuhna, ¿náahat yeebdíh ã jumnit jĩ? át niijíp wut jĩ.*

—Jwiítidih náahat ã wihcan jĩ, ít niij jepahap wut jĩ.

36 —Obohjeéhtih, búu láa ded dinero bíbohni, bíi dée yacat pínah wuh wúhdih bíbohni but ã úb beje náh. Íbat naadíh bíbohcani áih jih bóo yégueh chóodih jíib chãj wãhntit, caán jíibjĩh íbat naadíh ã jíib chãja náh. Tubit tobohat láa jũóhna caá ã chãjap.

37 Dios naáwátidih naóh yapanit nin pah weemdíh ít niij daacáp tají. ‘Yeejép chãjni caá’, niijnít, caandíh ít peéh chãjbipna caá, ít niij daacáp tají.* Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Páant ít niij daacátji biic yoobó weemdíh eníhcannit ít chãjbipna caá, Jesús át niijíp wut jĩ.

* 22:24 Mt 18.1; Mr 9.34; Lc 9.46 * 22:26 Mt 20.25-27; 23.11; Mr 9.35; 10.42-44 * 22:27 Mt 20.28; Mr 10.45; Jn 13.12-15 * 22:30 Mt 19.28 * 22:35 Mt 10.9-10; Mr 6.8-9; Lc 9.3; 10.4 * 22:37 Is 53.12

38 —¡Maá, ma enee! Ninjĩh chéne íibat naá ã jumna caá, queét ït niijíp wat jĩ.

—¡Páant bóojeh! Caandĩh ñi jenah joí cádaahaá, Jesús queétdih át niijíp wat jĩ.

Getsemaní pácahi jumapboó Jesús ã uúbat
(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

39 Páant niij péa, bac bejnit, cheyeh jummat pah apĩ bejepboó Olivo Jeena át jwúub bejep wat jĩ. ã bohénitbut ájeéh ït bejep wat jĩ.

40 Caanná jubínit, Jesús nin pah queétdih át jwúub niijíp wat jĩ:

—Yeebdĩh Satanás ã yéjaat túutachah, caandĩh jepahcat túut niijná, Diosdih uúbat caá náahap, át niijíp wat jĩ.

41 Páant niij péa, chibít yuúpbít bej, bódicha caj yoh ñajnit,

42 “Paá, ma náahna, weemdĩh ma wunat túutca bojoó. Obohjeéhtih, weém wã wunihcah yuhna, meémboó páant ma náah yacachah, wã wun wuhbipna caá”, át niijíp wat jĩ.

43 Páant ã niij uúbúchahjeh, Dios ã wahni ángel caandĩh jíghnit, át teo wáacap wat jĩ.

44 Tubit jíghnit, Jesús ã ípdih búdí át uúbúp wat jĩ. Pánih uúbhñit, búdí tũp bejna, meépjĩh widni át chínap wat jĩ.

45 Pánih uúbh péa, jwúub ñah ñuhñit, ã bohénit pebh át jwúub jubínap wat jĩ. Páant ã jwúub jubínachah, búdí jíghnit, tubit chuná, ítat úwah bejep wat jĩ.

46 Páant ã úwuchah ennit, Jesús queétdih nin pah át niij wucap wat jĩ:

—Ñi jáa bojoó. ¿Dépanih úo tigaá ñi chãj? Yéjatdih túi yap yohat túut niijná, Diosdih uúbat caá náahap, át niijíp wat jĩ.

Jesúsdi enihcannit caandĩh ã tewat
(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

47 Jesús páant ã niijíchahjeh, dawá cáacwã ït jubínap wat jĩ. Judas, Jesús ã bohéniji, queétdih át duó wái jubínap wat jĩ. Pánih duó wái jubínit,

Jesúsdi páo tíbdih nomnit, caandĩh át uúbúp wat jĩ.

48 Páant ã uúbúchah, Jesús caandĩh nin pah át niij uúbh joyóp wat jĩ:

—¿Judas, weém nihat cáacwã úud jeñédih páo tíb nomnit uúbhna, weemdĩh enihcannitdih júut níit ma chãjap? át niijíp wat jĩ.

49 Páant ã niijíchah, Jesús ã bohénit ded pah ã yapat pínahdih jéihñit, nin pah caandĩh ït niijíp wat jĩ:

—¿Maá, nin jwĩ bíbohni íibat naajĩh queétdih jwĩ mao jíh? ït niijíp wat jĩ.

50 Páant ã niijíchahjeh, bíc Jesús ã bohéniboó sacerdotewã ã maáhdih teo wuhniñh jéihyepmant bóo moli chóodih át dúuc bóod yohop wat jĩ.

51 Páant ã dúuc bóod yohochah ennit,

—Páant ñi chãjca bojoó, Jesús queétdih át niijíp wat jĩ.

Páant niijnít, áih moli chóo jumapjiboó teo jáhanit, booanachah, jáap chóo át jíghop wat jĩ.

52 Pánih boonanit, sacerdotewã ã maáta, Dioñ muedih wapnit soldadowã ã maáta, bita maáta bícdih caandĩh tewedih jubínitdih nin pah át niij uúbh joyóp wat jĩ:

—¿Dépanihna numnídih tewat pah íbat naaná, máa quiítnadibut ubnit, weemdĩh tewedih ñi jũh?

53 Yeó jáap jummat pah Dioñ muúboó ñijeéh wã jumachah yuhna, weemdĩh ñi teocap be. Obohjeéhtih, buu nemépwã ã maáhdih jepahnit, ded pah ñi weñat pínahdih Dios ã chãjat túutna caá, Jesús queétdih át niijíp wat jĩ.*

Pedro ã yeeat

(Mt 26.57-58,69-75; Mr 14.53-54,66-72; Jn 18.12-18,25-27)

54 Pánih Jesúsdi teonit, sacerdotewã ã maáih muná ït ub bejep wat jĩ. Páant ã ub bejchah, Pedroboó yuúpjeh át en péenap wat jĩ.

55 Maáih muná waád jubínit, Jesúsdi teonitji soldadowã wáihyat júdu díitboó tuu ït cáo jwejep wat jĩ. Pánih cáonit, ït méé chúud páuda

* 22:53 Lc 19.47; 21.37

bojop wut jĩ. Pedrobut ĩ cātĩh ãt méechúudup wut jĩ.

⁵⁶ Páant ã chúuduchah ennit, biíc teo wãhnih queétdih nin pah mit niijíp wut jĩ:

—Ninbut Jesúsjeéh jumni beé, mit niijíp wut jĩ.

⁵⁷ Obohjeéhtih, Pedro nin pah ãt niijí yeenap wut jĩ:

—Caandih wã jéihcan caá, ãt niijíp wut jĩ.

⁵⁸ Túttimah, biih jwuh Pedrodih ennit,

—Meembút ĩjeéh jumni caá, ãt niijíp wut jĩ.

—Nihcan caá, Pedro ãt jwáub niijí yeenap wut jĩ.

⁵⁹ Biíc hora túttimah, biih jwuh bitadih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Yoobópdihi tigaá ninbut Jesúsjeéh jumni caá. Caandih péenit Galilea baácdih moón míicjeh caá. Ninbut Galilea baácdih bóo jumna, ãjeéh péeni mun tigaá, ãt niijíp wut jĩ.

⁶⁰ —ĭMa niijnídihi wã jéihcan caá! Pedro ãt jwáub niijí yeenap wut jĩ.

Páant ã niijíchahjeh, majbai ãt ewep wut jĩ.

⁶¹ Páant ã ewechahjeh, Jesús Pedrodih ãt tac púud enep wut jĩ. **“Buu chei majbai ã ewat pínah jãtĩh, ‘Weém nin newédih wã jéihcan caá’, biíc peihcanni láa ma niijí yeebipna caá”**, Jesús ã niijátjidihi Pedro ãt náhninap wut jĩ.

⁶² Pánih náhninit, bac bej, búdí ãt juñúp wut jĩ.

*Jesúsdihi deohnit, ĩ puñat
(Mt 26.67-68; Mr 14.65)*

⁶³ Jesúsdihi wapnit soldadowã caandih yeejép deohnit, ĩt puñap wut jĩ.

⁶⁴ Pánih pūinit, ãih quíbdih nem chéonit, nin pah ĩt niijí uúbh joí dehwep wut jĩ:

—¿Déhe tibeé meemdih pūi? ĩt niijíp wut jĩ.

⁶⁵ Pánih chãjnit, Jesúsdihi yeejép ĩt niijí jãihñap wut jĩ.

*Maáta Jesúsdihi ĩ naóh yacat
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)*

⁶⁶ Baáb jéenechah, judíowã ĩ maáta, sacerdotewã ĩ maáta, Moisés ã wutátjidihi bohénitbut ĩt míic wáacap wut jĩ. Páant ĩ míic wáacachah, soldadowã Jesúsdihi ĩt ub waad béjep wut jĩ.

⁶⁷ Caanná ĩ ub waad juibínachah, queét míic wáacnitboó nin pah Jesúsdihi ĩt niijí uúbh joyóp wut jĩ:

—Jwiítđih yoobópđih ma naáwã. ¿Meém Dios ã wahni Cristo niit? ĩt niijíp wut jĩ.

—**Yeebdih wã naáwáchah yuhna, ‘Yoobópđih nihcan caá’, ñi niijbípna caá.**

⁶⁸ **Yeebdihbut wã uúbh joyóchah, ñi jepahcan niit.**

⁶⁹ **Obohjeéhtih, Dios chah wēpni ã jéihyepmant bóo buwámant weém niihat cáacwã úud jeñé chúudnit, nihatđih wã wutbipna caá**, Jesús queétdih ãt niijí jepahap wut jĩ.

⁷⁰ —Páant niijná, ¿Meém Dios wūúh niit? ĩt niijí uúbh joyóp wut jĩ.

—**Caan tigaá weém**, Jesús ãt niijí jepahap wut jĩ.

⁷¹ Páant ã niijí jepahachah joinit, queétjeh nin pah ĩt míic niijí wéhenap wut jĩ:

—Nin Diosdihi búdí ã yéej naáwáchah, jwĩ joiná caá. Pánihna, biih naóh yacni pínahdihi bidat náahcan caá, ĩt niijíp wut jĩ.

23

Maáh Pilato pebhna Jesúsdihi ĩ ub bejat

(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Queét maátajeh míic wéhe péenit, Jesúsdihi Pilato pebhna ĩt ub bejep wut jĩ.

² ã pebhna ub juibínit, Jesúsdihi nin pah ĩt niijí naóh yacap wut jĩ:

—Nin newé jwĩ déewãdih ã yee naáwáchah, jwiit jwĩ joyóp be. Jwĩ maáh Césardihi dinero ã wãhat tútcap be. ‘Weém Dios ã wahni Cristo ñi maáh caá’, ãpĩ niijíp be, Pilatodihi ĩt niijíp wut jĩ.

3 Páant ĩ niijíchah joinít, Pilato Jesúsdiĥ nin pah át niij ʷábh joyóp wʷt jĩ:

—¿Meém judíowā ĩ maáh niít? át niijíp wʷt jĩ.

—**Ma niiját pahjeh tigaá**, Jesús át niij jepahap wʷt jĩ.

4 Páant ā niijíchah joinít, Pilato sacerdotewā ĩ maátadiĥ, bita en ñahnitdiĥbut nin pah át niijíp wʷt jĩ:

—Nindiĥ dedé peéh mawat wiĥcan caá, át niijíp wʷt jĩ.

5 Obohjeéhtih, páant ā niijíchah joinít, queét chah ĩt naóĥ yacap wʷt jĩ.

—Caán niĥat ā bohénitdiĥ yeejép ā chājat tútna caá. Galilea baácdih moondíĥ jwíih bohénit, Judea baácdih moondíĥ, nin tútchidiĥ moondíĥbut yeejép āpĩ bohéna caá, ĩt niijíp wʷt jĩ.

Herodes Jesúsdiĥ ā ʷábh joyát

6 Páant ĩ niijíchah joinít, Pilatoboó queétdih nin pah át niij ʷábh joyóp wʷt jĩ:

—Galilea baácdih moondíĥ jwíih bohéna, ¿nin Galilea baácdih bóo niít? át niijíp wʷt jĩ.

7 —Caán baácdih bóo tigaá, ĩt niij jepahap wʷt jĩ.

Páant ĩ niij jepahachah joinít, Galilea baácdih moondíĥ Herodes maáh ā jʷmʷchah, Pilato Herodes pebhna Jesúsdiĥ át wahap wʷt jĩ. Pascua yeó jáapnadiĥ Herodes Jerusalén tútchiboó jʷibíni át jʷm jʷwʷhʷp wʷt jĩ.

8 Páant ā wahnĥ Herodes pebhna ā jʷibínachah, Herodesboó caandíĥ ennit, búdí át weñep wʷt jĩ. Jesús ded pah ā chājat doonádiĥ joiníji maatápdih Jesús ā wēp chājatdiĥ búdí át eníĥip wʷt jĩ.

9 Pániĥna, Jesús Herodes pebhna ā jʷibínachah, Herodes maatápdih átiĥ ʷábh joí ñʷunúp wʷt yʷh jĩ. Obohjeéhtih, caandíĥ Jesús át jepahcap wʷt jĩ.

10 Sacerdotewā ĩ maáta, Moisés ā wʷtatjidiĥ bohénitbut, Herodes pebhna jʷibí ñʷhñit, Jesúsdiĥ chah yeejép ĩt naóĥ yacap wʷt jĩ.

11 Túttimah, Herodes áih soldad-owā biícdih yeejép niijnít, Jesúsdiĥ ĩt dehwep wʷt jĩ. Pániĥ deohñit, túni yégueĥ chóo, maáh ā dʷwát dée chóodiĥ yacnit, Pilato pebhna ĩt wah jʷwába bojop wʷt jĩ.

12 Pániĥna, caán yeó jáapjeh Jesúsdiĥ ĩ míic wah jʷwába boj ñʷhna, Herodes Pilatojĩ ĩt míic wēi jʷwíhip wʷt jĩ. Páant ĩ chājat pínah jātiĥ ĩt míic eníĥcap wʷt jĩ.

Jesúsdiĥ ĩ mao yohat tútat

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.38-19.16)

13 Jesúsdiĥ Pilato pebhna ĩ jʷwáub ʷb jʷibínachah, Pilatoboó sacerdotewā ĩ maátadiĥ, judíowā ĩ maátadiĥ, cāacwādiĥbut át míic wáacat tútʷp wʷt jĩ.

14 Páant ĩ míic wáacat túttimah, nin pah queétdih át niij naáwáp wʷt jĩ:

—Nindiĥ weemdíĥ ʷb jʷóhñit, ‘Cāacwādiĥ yeejép chājat tútni caá’, ñi niij naóĥ yacap be. Páant ñi niij naóĥ yacachah joinít, yeéb ñi enechah, caandíĥ wā ʷábh joí beedánap be. Obohjeéhtih, dedé peéh mawat caandíĥ ā wiĥcan caá.

15 Herodesbut caandíĥ ʷábh joí ennit, dedé ā yéejatjidiĥ bid jʷicánjeh, jʷwí pebhna át jʷwába bojop taga.

16 Pániĥna, caandíĥ pañat tútnitjeh, wā bacabipna caá, Pilato queétdih átiĥ niijíp wʷt yʷh jĩ.

17 Pascua jʷmat pah nemat mʷúboó jʷmni ĩ náahnidiĥ Pilato āpĩ bacanap wʷt jĩ.

18 Pániĥna, “Jesúsdiĥ wā bacami caá”, ā niijíchah joinít, niĥat cāacwā nin pah ĩt niij ñaacáp wʷt jĩ:

—¿Caán newédiĥ bacacanjeh, ma mao yohat tútú! ¿Barrabásboodíĥ jʷwítdih ma baca wāhʷú! ĩt niijíp wʷt jĩ.

19 Jerusalén tútchiboó jʷmniĥ Romano maátadiĥ ā yohíatji jʷib, bitadiĥ ā mao yohatji jʷibbut, Barrabás nemat mʷúboó át jʷmʷp wʷt jĩ.

20 Pániĥna, Pilato Jesúsboodíĥ bacaiĥnit, cāacwādiĥ át jʷwáub ʷábh joyóp wʷt jĩ, páant mʷntih.

21 Obohjeéhtih, páant ã bacaíhichah joinít,

—¡Cruzboó péoh dodhñit, caandíh ma mao yohat túutá! Ít niíj ñaacáp wut jĩ.

22 Páant ĩ niíj ñaacáchah joinít,

—Yeéb páant ñi niíj ñaacáchah, ¿dedé tigaá caán ã yéej chājatji jum? Obohjeéhtih, dedé ã yéejat peéh mawat ã wihcah, caandíh wã mao yohat túutcan níit. Pánihna, puñat túutnitjeh, wã bacabipna caá, Pilato queédih át niíj jepahap wut jĩ.

23 Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joinít, chah ĩt yoób ñaacáp wut jĩ, baca.

—¡Jesúsdiñ cruzboó péoh dodhñit, ma mao yohat túutá! Ít niijíp wut jĩ.

Páant tubit ĩ niíj ñaacáchah joiná, Pilato ã jenah joyát túut nuumnít,

24 ĩ niiját pah át chājat túutap wut jĩ.

25 Pánih jepahñit, cāacwādih mao yohni, nemat muáboó jumni, cāacwã ĩ uúbhni Barrabásboodíh Pilato át bacanap wut jĩ. Jesúsdiñ cruzboó át yoób mao yohat túutap wut jĩ, baca.

Jesúsdiñ cruzboó péoh dodhñit, ĩ mawat

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

26 Jesúsdiñ soldadowã cruzdih bewanít, caandíh mao yohat túut niijná, ĩt ub bejep wut jĩ. Pánih ub bejñit, Simón wut jumni, Cirene tútchidih bóodih ĩt jwááap wut jĩ. Jerusalén tútchidih ã waád juibínachah, caandíh Jesúsdiñ cruzdih ĩt bewat túutap wut jĩ. Pánih bewat túutnit, Jesús túttimah caandíh ĩt péeat túutap wut jĩ.

27 Jesúsdiñ ĩ ub bejehah, dawá cāacwã caandíh ĩt en péenap wut jĩ. Yaádhbut caandíh búdí ĩt ñaac jái péenap wut jĩ.

28 Páant ĩ ñaac jái péenachah, tac páud ennit, Jesús queét yaáhdih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Yeéb Jerusalén tútchidih moón yaadá, weemdíh ñi jaicá bojoó. Yeéb mícjeh, ñi wehdihbut jañát caá náahap.

29 Biíh yeó jáap yeebdíh yeejép ã yapachah, ‘Weh wihcannit yaádh chah wēinit ĩ jumna caá’, ñi niijbípna caá.

30 Pánihna, úum jweíhna, ‘¡Jeená jwiít dih ma jáh jūúwá!’ ñi niijbípna caá.*

31 Ñi jenah joyoó. Weém táini wã jumachah yuhna, weemdíh yeejép chājñit, yeéb yéejnitboodíh bácah, chah yeejép ĩ chājbipna caá, át niijíp wut jĩ.

32 Jesúsdiñ, chénewã yéej chājñitdihbut ãjeéh mao yohat túut niijná, Waó Iidíp Dah wut jumni jeéboó soldadowã ĩt ub bejep wut jĩ.

33 Caán jeená juibínit, Jesúsdiñ cruzboó péohñit, ĩt pud dodhdop wut jĩ. Yéejnitdihbut biíh cruznadih péohñit, ĩt pud dodhdop wut jĩ. Biíc yéejnidih Jesús ã jéihyepmant bóo bawámant, biíhdih ã wáyámant bóo bawámant, Jesúsdiñ tac yoób ĩt dodhdop wut jĩ.

34 Páant ĩ péoh dodhdat túttimah, cruzboó ñuhñit, Jesús ã lípdih nin pah át niíj uúbáp wut jĩ: “Weemdíh mao yohñit ĩ yéejatdih ma yohoó, Paá. Ded pah ĩ chājatdih ĩ beh joicán caá”,* át niijíp wut jĩ.

Cruzboó ñuhñitdih wapnit soldadowã Jesúsdiñ yégueh chóojidih “¿Deíh tigaá ã jumbi?” míc niijnít, tíhwat júdanabitjĩh ĩt yoh tíhwip wut jĩ.

35 Dawá cāacwã pehbbit ĩt en ñuhap wut jĩ. Judíowã ĩ maátabut en ñuhñit, Jesúsdiñ nin pah ĩt niíj deoh naáwáp wut jĩ:

—Cāacwādih táí teo wáacni jumna, Dios ã wahní Cristo nihna, caanjéhbut ã míc teo wáaca naáh, ĩt niijíp wut jĩ.

36 Soldadowãbut caandíh deoh naóhñit, ã pebh juibínit, bijni iguúh macdih Jesúsdiñ babhbat túutna, ĩtih toonap wut yuh jĩ.

37 Pánih toonit, queétbut nin pah ĩt niíj deoh naáwáp wut jĩ:

—¡Meém judíowã ĩ maáh jumna nihna, ma wēpatjĩhjah ma míc táí teo wáacá! Ít niijíp wut jĩ.

* 23:30 Os 10.8; Ap 6.16 * 23:34 Sal 22.18

38 “NIN JUDÍOWÃ I MAÁH CAÁ”, i niij daacni nuodih Jesúsuh wao cháh cruzboó it nah péoh búudhdup wat jĩ.

39 Biic péoh dodhni Jesúsuh nin pah át niij jãihñup wat jĩ:

—i Meém Dios ã wahni Cristo jumna nihna, ma wēpatjĩh ma miic teo wáacá! jwiitdihbut ma teo wáacá! át niijíp wat jĩ.

40 Obohjeéhtih, páant niij jãihnidih biih yéejniboó nin pah át niij jũih jwúubanap wat jĩ:

—i Caandih páant ma niijcá bojoó! ¿Páant niijná, Diosuh ma úamcan niit? Meemdih peéh mawat biic yoobó caandih ã jumna caá.

41 Jwiit yéej chãjnitdih i peéh mawachah, yoobópdi caá. Obohjeéhtih, nin ã yéej chãjcah yahna, caandih i peéh maona caá, át niijíp wat jĩ.

42 Páant niij péanit, Jesúsuh nin pah át niijíp wat jĩ:

—Jesús, meém maáh waadná, weemdih ma túi náhninaá, át niijíp wat jĩ.

43 —Yoobópdi meemdih wã naóhna caá. Bũ yeó jáapjeh Túini Pebhboó wãjeéh ma jumbipna caá, Jesús caandih át niijíp wat jĩ.

Jesús ã wunat

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

44 Páant i péoh dodhdad túttimah, yeó jáap tac yoob át dupúah bejep wat jĩ. Pánihna, niihat baác dupúniji biic peihcanni horas túttimah át jwúub baabáh bejep wat jĩ, páant muntih.

45-46 Páant ã jwúub baabáh bejat pínah jãtih, Jesús nin pah át niij ñaacáp wat jĩ:

—Wĩih caolihdih ma ubuú, Paá, át niijíp wat jĩ.*

Páant niij péanit, át wunah bejep wat jĩ. Páant ã wunachahjeh, Dioih muú diitboó i jãh yaíhni bádí wáupni chóo yeo dei bejna, chéne chóo pah át chãwáp wat jĩ.*

47 Páant niijnit, Jesús ã wunachah ennit, pebh ñahni soldadowã i maáhboó Diosuh wēinit,

—Nin yéejniji át nihcan tagaá, át niijíp wat jĩ.

48 Pánihna, niihat enedih wáac juibínitji Jesús ã wunachah ennit, bádí jĩgahnit, ñih muunáboó it jwúub bejep wat jĩ.

49 Obohjeéhtih, niihat Jesúsuh jéihnit, Galilea baácmant ájeéh jũóhñit yaádhbut Jesúsuh yáupbit it en ñahup wat jĩ.*

Jesúsuh bácahjidih i yohat

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

50-51 Caán láa José wãt jumni, Judea baácdih bóo, Arimatea tútchimant Jerusalén tútchina juibíniji át jumup wat jĩ. Yoobópdi chãjni, Dios ã maáh jumadti pãini wat jĩ. Judíowã i maátajeéh jumna yahna, Jesúsuh i mao yohat tútatdih át náahcap wat yah jĩ.

52 Pánihna, José Pilato pebhna Jesúsuh bácahjidih úubádh át bejep wat jĩ.

53 Pánih úubh péanit, Jesúsuh bácahjidih ub deya, túini yégueh chóojĩh tainit, wunnitdih i yoh jwuhca naáh jeé íitboó át yohop wat jĩ.

54 Jesús ã wunni yeó jáap judíowã i chooát pínahdih i ámohat yeó jáap wat jĩ. Pánihna, i chooát pínah hora jãtihbitjeh ã jumachah, Jesúsuh bácahjidih túi ámohcanjeh át yohop wat jĩ. Chooát yeó jáap túttimah át túi ámoh péahip wat yah jĩ.

55 Galilea baácmant Jesúsjeéh jũóhñit yaádh, ã yohat pínah íitboó Jesúsuh bácahjidih ã ub bejehah, Joséjeéh it en péenap wat jĩ. Pánihna, caán jeé íitna juibínit, ãh bácahjidih ã yohochah, it enep wat jĩ.

56 Pánih en péa, ñih muuná jwúub bejnit, Jesúsuh bácahjidih i ñãñat pínah chej jumni núona, chej jumni macdihbut it ámohop wat jĩ. Pánihna,

* 23:45-46 Sal 31.5; Hch 7.59 * 23:45-46 Ex 26.31-33; 2Cr 3.14 * 23:49 Lc 8.2-3 * 23:56 Ex 20.10; Dt 5.14

chooát hora ã juyáchah, Moisés ã wutatji pahjeh ít choonáp wut jĩ.*

24

Jesús ã boo pud jũúwát

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Domingo yeó jáap baáb jéenechah, queét yaádh ã ámohni chej jumnidih ubnit, Jesúh bácahdih ã yohopjiboó caandih ñañadih ít bejep wut yah jĩ.

² Caandih ã yohopji íitna juibínit, caán íitdih nematji jeé júduhdih bita ã pútá dodhdatji pah ã jumuchah, ít enep wut jĩ.

³ Pánih ennit, caán íitdih waad béjnit, ã Maáh Jesúh bácahdih ít bid jucáp wut jĩ.

⁴ Pánih bid jucán, “¿Ded pah tigaá át bej?” ít níj jenah joyóp wut jĩ. Páant ã níj jenah joi ñuhuchah, chéne neoná yeh iigné yégueh chóo dñonít, queét yaádh pebh ít jígoh ñuhup wut jĩ.

⁵ Páant ã jígoh ñuhuchah ennit, búdí úmna, queét yaádh ít páah yoh ñajap wut jĩ. Páant ã páah yoh ñajachah ennit, ángelwã queétdih nin pah ít níj úbh joyóp wut jĩ:

—¿Dépanih tigaá wunnitdih ã yohop-boó Jesúsdiñ ñi bid?

⁶ Caán ninboó ã wihcan caá. Jáantjeh ã boo pud jũúwáp be. ¿Galileaboó ñijeéh jum jwahna, yeebdih ã niijátjidih ñi náhnican níit?

⁷ **‘Weém nihat cáacwã úd jeñédih yeejépwáhdih ã wuhuchah, cruzboó péoh dodhnit, ã mao yohbipna caá. Páant ã mawachah yuhna, bíic pehcanni yeó jáap túttimah, wã jwúub boo pud jũóhbipna caá’,** yeebdih ã níj naáwátjidih ¿ñi náhnican níit? ít niijíp wut jĩ.*

⁸ Páant ã niijíchah joinít, Jesús ã niijátjidih ít náhninap wut jĩ.

⁹ Pánih náhninit, Jesús once ã bohénitji, bita bíicdih ã jumupna ã enatjidih naáwádih ít jwúub bejep wut jĩ.

¹⁰ Queét yaádh María Mágdala tútchidih bóli, Juana, bíih wili María

Santiago íin, bita yaádhbut ãjeéh bejnit Jesús ã bohénitjidih ít naáwáp wut jĩ.

¹¹ Obohjeéhtih, ã naáwáchah joiná yuhna, “Nih yána caá. Déhenit yaadábeh caá”, níj jenah joinít, queét yaádhdiñ ít joyáh bojop wut jĩ.

¹² Obohjeéhtih, Pedroboó ã naáwáchah joinít, Jesúh bácahdih ã yohopjina át ñáo ñah bejep wut jĩ. Caanná juibínit, jeé íit díitna péeb jéen ennit, Jesúh bácahdih ã pinni chóojijeh ã ñajachah, át enep wut jĩ. Pánih en, búdí jenah joinít, áih múbboó át jwúub bejep wut jĩ.

Emaús tútchina bejnitdih Jesús ã jígohat

(Mr 16.12-13)

¹³ Caán yeó jáapjeh chénewã Jesúsjeéh péenitji Emaús tútchina ít bejep wut jĩ. Jerusalén tútchimant Emaús tútchina once kilómetros wut jĩ.

¹⁴ Pánih bejna, nihat Jesús ded pah ã yapatjidih queétjeh míic wéhe bejna ít chãjap wut jĩ. Jesús cruzboó ñuhnit, ã wunatjidih, ã jwúub boo pud jũúwátji doonáhdihbut míic wéhe bejna ít chãjap wut jĩ.

¹⁵ Páant ã míic wéhe bejchah, queétdih ñuún jwááh juibínit, ãjeéh Jesúsjeéh át bejep wut yah jĩ.

¹⁶ Obohjeéhtih, caandih ít beh en-cap wut jĩ.

¹⁷ Pánih ñuún jwááh juibínit, Jesús queétdih nin pah át níj úbh joyóp wut jĩ:

—¿Dépanihatdih míic wéhe bej tigaá ñi chãj? át niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah, chãonít, wëicanjeh, caandih ít en ñuhup wut jĩ.

¹⁸ Pánih en ñuhnit, Cleofas caandih nin pah át níj jepahap wut jĩ:

—¿Meém Jerusalén tútchidih nih jibni níit? ¿Buu yeó jáapna caán tútchiboó ded pah ã yapatjidih ma jéihcan níit? át niijíp wut jĩ.

¹⁹ —**¿Dedé ã yapatjidih níj tigaá ñi chãj?** Jesús át níj úbh joyóp wut jĩ.

—Jesús, Nazaret tútchidih bóodih ã yapat. Caán Dios naáwátidih naóh

* 24:7 Mt 16.21; 17.22-23; 20.18-19; Mr 8.31; 9.31; 10.33-34; Lc 9.22; 18.31-33

yapani jumna, ã naáwát wēpni, ã chājatbut wēpni beé. Páant ã jumatdih Dios ã enechah, nihat cāacwābut ã enep be.

20 Tálttimah, Dioíh mūdih en daonít maáta, bita jwī maatabut caandih peéh mawat pínah niijná, Romanowādih ã wāhuchah, queét cruzboó péoh dodhnit, ã mao yohop be.

21 ‘Romanowā ã wutatdih Jesús jwiít judíowādih ã túi ubbipna caá’, níj jengah joinít, búdí wēina jwī chājap yah be. Obohjeéhtih, ã wanap be. Buu ã wanat túttimah biíc peihcanni yeó jáapjeh ã yapna caá.

22 Biquína jwiít biíc dih Jesús báadhajeéh péenit yaádh jwiít dih ã naáwáchah, jwī joí wáhi bejep be. Buu cheibitjeh Jesús dih ã yohopji jeé ítna juibínit,

23 ãih bácahjidih ít bid jaicáp wut be. Bid jaicánjeh, jwī pebhboó jwúb joinít, ángelwādih ã enatjidih jwiít dih ã naáwáp be. ‘Jesús ã boo pud jūwáp be’, ángelwā queétdih ã níj naáwátjidih jwiít dih ã jwúb naóh yapanap be.

24 Bita jwījeéh jumnitbut Jesús dih yohopji jeé ítna ít bejep wut be. Caanná juibínit, queét yaádh ã naáwátji pah ít enep wut be. Obohjeéhtih, Jesús dih ít encap wut be, Emaús tútchina bejnit Jesús dih ít níj naáwáp wut jī.

25 Páant ã níjíchah joinít, Jesús nin pah queétdih át níj naáwáp wut jī:

—Yeéb túi jengah joicánnit jumna, Dios naáwát dih naóh yapanit nihat ã daacátjidih páantjeh ñi joyáh bojna caá. Páant ñi joyáh bojat jíib, ñi beh joicán caá. Túi joinít, ñi beh joyóchah, áta túi tagaá. Nin pah Dios naáwát dih naóh yapanit ít níj daacáp tajī.

26 ‘Dios ã wahni pínah dih cāacwā búdí yeejép chājnit, ã mao yohbipna caá. Páant ã mawat túttimah, Dios caandih boanit, ã pebhboó maáh ã waadábipna caá’, naóh yapanit ít níj daacáp tajī, Jesús át níjíp wut jī.

27 Tálttimah, Dios ã wahni Cristodih ded pah ã yapat pínah dih nihat Dios naáwát dih naóh yapanit ã daacátjidih

Jesús queétdih át beh joyánap wut jī. Moisés ã daacátjidih jwīh bohé, túttimah nihat bita naóh yapanit ã daacátjidihbut át bohénap wut jī.

28 Páant ã míic wéhe bejna, ã juibíat pínah tútchidih ã tóah bejehchah, Jesús caán tútchidih yap bejni pah át nihip wut jī.

29 Páant ã yap bejihichah ennit, “Jwījeéh ma chāo jwúhú. Tōo ñáh jūóhna caá ã chājap”, Jesús dih ít níjíp wut jī.

Páant ã níjíchah joinít, íjeéh át chāo jwúhup wut jī.

30 Pánihna, ã jeéméchah, Jesús pan dahdih ubnit, Dios dih nin pah át níj úúbup wut jī: **“Jeémát ma wāhat táina caá, Paá”**, níj péanit, queétdih át daj wāhup wut jī.

31 Páant níj úúbhnit, ã daj wāhuchahjeh, caandih ít yoób beh enep wut jī, buca. Í beh enechahjeh, Jesús át buudáh bejep wut jī.

32 ã buudáh bejehchah ennit, nin pah ít míic níjíp wut jī:

—Namáboó jwiít dih jwāáhnit, Dios naáwát dih ã bohé jūwúchah, jwīh caolih bainí ã wēican beé, ít míic níjíp wut jī.

33 Pánihna, jeémp péanitjeh, Jerusalén tútchina waícanjeh ít jwúb bejep wut jī. Caanná juibínit, Jesús once ã bohénitji bita ã chéenwābut ã míic wáacapoó ít juibínap wut jī.

34 Jātih jwīh míic wáac juibínitboó queét chénewā jáap juibínit dih nin pah ít jíponih jwāáh naáwáp wut jī:

—Jwī Maáh át boo pud jūóh tagaá! Pedro dih át jígohop wut be, buca, ít níjíp wut jī.

35 Páant ã níjíchah joinít, queét jáap juibínitbut namádih ã bejehchah, queétdih ded pah ã yapatjidih ít naáwáp wut jī. Jesús pan dahdih úúbhnit, ã dajachah, caandih ã beh enatjidihbut ít naáwáp wut jī.

Jesús ã bohénitjidih ã jígohat (Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

36 Páant ã naáwát tacjeh, ã cātíh Jesús át jígoh ñhup wut jī.

—¿Ñi jum caá? Dios ã túyat ñijeéh ã jumna naáh, queétdih át niijíp wut jĩ.

37 Páant ã niijíchah joinít, “Áih dadahjidih enna caá jwĩ chãjap”, niij jenah joinít, tabit ït úumap wut jĩ.

38 Páant ï úumachah, queétdih nin pah át jwúub niijíp wut jĩ:

—¿Dépanih tigaá ñi úum? ¿Dépanihna ‘Nin Jesús nihcan caá’, ñi niij jenah joi?

39 Wĩih téihyanadih, wĩih jítchanadihbut ï péhwatji íitnadih ñi eneeé. Weemdih ñi teo joyoó. Pánih teo joinít, ñi jéihbipna caá. Dadahjeh wã jumachah nihna, ñita jéih teo joicán tagaá. ¡Weemjéh tigaá! Jesús queétdih át niijíp wut jĩ.

40 Páant niijnít, áih téihyana, jítchanadihbut, queétdih át júutap wut jĩ.

41 Obohjeéhtih, páant ã júutachah yuhna, búdí wěina, en wúhi bejnit, páantjeh ït táí jenah joi jwáhcap wut jĩ. Páant ï táí jenah joicátdih ennit,

—¿Jeémát ñi bíbohcan niit? Jesús át niijíp wut jĩ.

42 Páant ã niij úubúchah joinít, di-ibáni queejdih caandih ït wãhap wut jĩ.

43 Páant ï wũhachah ubnit, queét nihát ï enechah, át jeémép wut jĩ.

44 Pánih jeémp péanit, Jesús queétdih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Ñijeéh jum jwuhna, ded pah wã yapat pínahdih yeebdih wã naáwáp jĩ. Moisés ã daacátji, Dios naáwátdih naóh yapanit ï daacátji, David Salmos ï niijní ã daacátjidihbut biíc yoobó weemdih yapat ã náahap be, át niijíp wut jĩ.

45 Páant niijnít, Dios naáwátdih jwúub bohénit, nin pah át niij beh joyánap wut jĩ:

46 —Dios naáwátdih daácnit nin pah ït niij naóh daacáp tajĩ. ‘Dios ã wahní pínah Cristo yeejép yapnit, biíc peih-canni yeó jáap túttimah, ã jwúub boo pud jũóhbiipna caá.*

47 Páant, ã boo pud júúwát túttimah, cáacwã ï yéejatdih cádahnit,

táiniboodih ï túut nuumát pínah niijná, nihát baácđih moondih áih táini doonádih ï naóh peét bejbipna caá. Páant ï túut nuumúchah, Diosboó ï yéejatdih ã yoh wãhbiipna caá. Jerusalén tútchidih moondih ï jwĩih naóhbiipna caá. Túttimah, nihát baácđih moondihbut ï naóh peét bejbipna caá’, ït niij daacáp tajĩ.

48 Pánihna, yeéboó ded pah weemdih ã yapatdih ennitji, bitadih táí naáwát caá náahap.

49 Dios ã niijníji yeebdih teo wáacni pínah Túini Espíritudih weémboó yeebdih wã wahbiipna caá. Pánihna, wã wahní pínahdih nin tútchidih ñi pái jwuhúú, Jesús ã bohénitdih át niijíp wut jĩ.*

Jesús jeáboó ã pũuh laab béjat (Mr 16.19-20)

50 Páant niij péanit, Jesús Jerusalén tútchimant Betania tútchi pebh queétdih át numah bejep wut jĩ. Caanná juibínit, áih téihyajiĩ júut ñahanit, “Dios yeebdih ã táí teo wáaca naáh”, queétdih át niijíp wut jĩ.

51 Páant niij péanitjeh, jeáboó át pũuh laab béjep wut jĩ.*

52 Páant ã pũuh laab béjehah ennit, caandih ït wěi naáwáp wut jĩ. Túttimah, búdí wěinit, Jerusalén tútchiboó ït jwúub bejep wut jĩ.

53 Pánihna, caanjih jumna, yeó jáap jumat pah Dioih muuná bejnit, Diosdih ïpĩ wěi naáwáp wut jĩ.

Páant bóojeh tigaá weém Lucas wã daacát.

* 24:46 Is 53.1-12; Os 6.2 * 24:49 Hch 1.4 * 24:51 Hch 1.9-11

SAN JUAN

Dios biíc dih jumni nin baácboó ã cãac jummat

1 Biíhmahjeh ded pah Dios ã jummatdih naóhni pínah, Cristo, Diosjeéh átát jummap wut jĩ. Caán Cristo Dios yoobát át jummap wut jĩ.

2 Nin baác dih Dios ã chãjat pínah jãtíh, Cristo Diosjeéh átát jummap wut jĩ.

3 Caan wát jĩ nin baác dih jumni pínahdih át chãjap wut jĩ. Nin baác dih, jeádih, nihatdih Dios caandíh át chãjat túutap wut jĩ. Pánih chãjat túutnit, cãacwãdihbut caandíh át chãjat túutap wut jĩ. Páant ã wutuchah, Cristo nihatdih át chãj beedánap wut jĩ. Bũũ jwĩ ennidih, jwĩ enca naáhdihbut ã chãjcah, nihat áta wihcan tagaá.*

4 Cristo tigaá nihatdih báadhdani. Jiiátjĩh jwĩ jii enat pah, jwĩ íp ded pah ã jummatdih caán jwiít cãacwãdih ã túi jéihyana caá.

5 Chei jwĩ jéih encat pah, yéej chãjna, jéih encannit panihnit jwĩ jumna caá. Obohjeéhtih, Cristoboó jiiát panihni jumna, jwiít dih túi ennit panihnit ã chãjna caá. Pánihna, dupúátboó jiiát dih ded pah ã jéih dabacat pah, dedé yéejatbut Cristoboodíh ded pah ã jéih yap yohcan caá.

6-7 Cãacwãdih daabáni Juan wut jumnidih Diosboó ã wahní Cristoíh doonádih át naóh waáwát túutap wut jĩ, cãacwã caandíh joinít, Cristodih í túi jepahat pínah niijná.*

8 Caán Juan Cristo át nihcap wut jĩ. Obohjeéhtih, Cristo baabát panihni ã jummatdih naóhni Juan át jummap wut jĩ.

9 Caán Cristo baabát panihni, nihat cãacwã Diosdih í jéihyat pínah niijná, nin baácboó át jũúwáp wut jĩ.

10 Dios nin baác dih chãjna, caán Cristo biíc dih ít chãjap wut jĩ. Pánih chãjni Cristo ã jumuchah yahna, nin baác dih moónboó caandíh í jéihcap jĩ.

11 Nin ã chãjni baác dih jeh át cãac jummap wut yah jĩ. Obohjeéhtih, páant ã cãac jumuchah yahna, ã chãjni baác dih jumnitboó caandíh í náahcap jĩ.

12 Páant í náahcah yahna, biquína caandíh jepahnitdih Dios ã weh pah át chãjap wut jĩ. Caandíh jepahnitboó bácah, yoobóp dih ã weh yoobát tigaá í jummap.

13 Páant niij naóhna, jwiít jwĩ weh jumíhat dée panihcan caá. Obohjeéhtih, Diosboó Cristodih jepahnitdih biíc weh pah ã chãjna caá.

14 Pánihna, Cristo ã cãac jummat túttimah, jwíjeéh ã jummap jĩ. Páant ã jumuchah ennitji, cãacwãdih oinit, yoobóp dih naóhni ã jummatdih jwĩ jéihna caá. Caán Dios wũúh biícjeh jumna, Dios ã wēpat ã túyatbut caandíh ã jummap jĩ. Pánihni ã jumuchah, jwĩ túi jéihna caá.*

15 Juan Daabániboó cãacwãdih daabána, Cristo ã jũúwúchah ennit, nin pah ã niij naáwáp jĩ: “Con caá yeebdíh wãpĩ naóhni. Obohjeéhtih, weém wã cãac jummat pínah jãtíh, caán átát jummap wut jĩ. Nin baác ã jummat pínah jãtíhbut átát jummap wut jĩ. Pánihna, caán weem cháh ã jumna caá”, Juan cãacwãdih ã niijp jĩ.

16 Caán Cristo wēpni jumna, jwiít dih búdí oinit, dawá láa ã túi teo wáacap jĩ.

17 Dios ã wutatdih Moisésboodíh áih cãacwãdih át naóh yapaat túutap wut jĩ. Obohjeéhtih, Jesucristoboó Dios cãacwãdih búdí ã oyatdih, ã naáwát túi yoobóp dih ã jummatdihbut naóh yapanadih át jũúwáp tajĩ.

18 Obohjeéhtih, Diosdih jwiít cãacwã jwĩ jéih encan caá. Pánihna, Dios wũúh biícjeh ãjeéh jumni nin baácboó cãac jumnit, ded pah ã íp ã jummatdih jwiít dih ã jéihyanap jĩ.*

Juan Daabánidih bita í wũúbh joyát (Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

19 Jerusalén tútchidih moón jwĩ maátaboó sacerdotewãdih, Dioíh mũúboó teonitdihbut Juan Daabáni

* 1:3 Gn 1.1-3; Sal 33.6; Pr 8.22-31; Col 1.15-17; He 1.2; 1 Jn 1.1; Ap 19.13 * 1:6-7 Mt 3.1; Mr 1.4; Lc 3.1-2 * 1:14 1 Jn 1.2 * 1:18 Mt 11.27; Lc 10.22

pebhna “¿Déhe tigaá meém?” niij úbh joyát tútna, ït wah bojop tají.

20 Páant ï niij úbh joyóchah joinít, Juanboó nin pah ã niij jepahap jĩ:

—Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Weém, Dios ã wahni Cristo nihcan caá, ã niij jepahap jĩ.

21 —¿Caán láa bácah déhe tigaá? ¿Meém Cristo nihcan, Elíasji niit? ï niij úbh joyóp jĩ.

—Nihcan caá, queétdih ã niij jepahap jĩ.

—¿‘Dios naáwátdih naóh yapani ã jũóhbpna caá’, jwĩ nuowã ï niijní niit? ï niij úbh joyóp jĩ.

—Obohjeéhtih, weém caán nihcan caá, ã niij jepahap jĩ.

22 —¿Caán láa bácah déhe tigaá meém? Jwiítdih biícmantjeh ma naáwá, jwiítdih úbh joyát tútnitdih jwĩ túi naáwát pínah niijná. ¿Ded pohba tigaá ma yoób jum? ï niij úbh joyóp jĩ.

23 Páant ï niij úbh joyóchah joinít, nin pah queétdih ã niij jepahap jĩ:

—Weemdíh jenah joiná, Isaíasji nin pah át niij daacáp tají: ‘Biíc cáac muú wihcapboó nin pah ã niij wëp naóhbpna caá: “Jwĩ Maáh ã jũúwát pínah jãtíh ñi yéj chãjatdih cádahnit, túiniboodíh tút nuumnít, caandíh ñi túi páñaá”, ã niijbípna caá’, át niij daacáp tají.* Páant ã niij daácniji caá weém, ã niijíp jĩ.

24-25 Páant ã niijíchah joinít, biquína fariseowã úbh joyát tútnit ï wahnitboó nin pah ï jwúub niij úbh joyóp jĩ:

—Meém Cristo nihcan, Elíasjibut nihcan, Dios naáwátdih naóh yapani pínah nihcan, ¿Caán láa bácah dépanih tigaá meém cáacwãdih ma daabá? ï niijíp jĩ.

26 Páant ï niijíchah joinít, Juanboó queétdih nin pah ã niij jepahap jĩ:

—Weém cáacwãdih mahjĩhjah wã daabána caá. Obohjeéhtih, biíh ñi behenca naáh ñi cãtíh ã jumna caá.

27 Caán wã túttimah jũóhni chah wëpni caá. Pánihna, caandíh jenah

joiná, ‘Weém oboh jumni caá’, wã niij jenah joiná caá, ã niijíp jĩ.

28 Betania tútchi Jordán muj conanaamánt Juan cáacwãdih ã daabánapdih queét páant ï niij míic wéhenap jĩ.

“Oveja wũúh panihni Jesús ã jumna caá”, Juan Daabáni ã niiját

29 Daanimant bóo yeó jáapdih Jesús ï niijní ã pebhna ã dei juyúchah ennit, jwiit caandíh joinít dhi Juan Daabáni nin pah ã niij naáwáp jĩ: “Ñi enee. Con jũóhni Dios ã wahni oveja wũúh panihni caá. Jwiit judíowã jwĩ yéejat yohat tút niijná, oveja wũúhdih sacerdotewãdih jwĩ mawat tútna caá. Páant ï chãjat dée panihni, con Dios ã wahnidihbut cáacwã ï mao yohbpna caá. Pánih wunnit, niihat baácdih moón jwĩ yéejatdih ã yoh wũhbpna caá.

30 Con caá yeebdíh wãpĩ naóhni. ‘Wã túttimah jũóhni wã cáac jumt pínah jãtíh jumniji weem cháh ã jumbpna caá’, yeebdíh wãát niijíp jĩ.

31 Caán láa, weembút Dios wũúh ã jumt dhi wã jéih jwuhcap jĩ. Obohjeéhtih, panih jéihcan yuhna, yeéb wã déewã caandíh ñi túi jéihyat pínah niijná, yeebdíh mahjĩh wã daabánap be”, ã niijíp jĩ.

32-33 Páant niij péanit, Juan jwiítdih nin pah ã jwúub niij naáwáp jĩ: “Wã daabáát pínah jãtíh weembút caandíh wã jéih jwuhcah, weemdíh daabáát tútni nin pah ã niij naáwáp jĩ: ‘Jop pah jíghni Túini Espíritu jeámant dei jũóhni, biíc newédih ã jaamáchah enna, “Caán Dios ã wahni caá”, ma niij jéihbpna caá. Caánboó mahjĩh daabáát panihni Túini Espíritu ã wëpatdih búdí ã wũhbpna caá’, weemdíh ã niijíp jĩ.

34 Pánihna, Túini Espíritu, jop pah jíghni, dei jũóhni, caandíh ã jaamáchah, wã enep be. Pánih ennit, con Dios ã wahni ã jumt dhi jéihna, ‘Yoobópdih Dios wũúh caá’, yeebdíh wã niij naóhna caá”, jwiítdih Juan ã niijíp jĩ.

* 1:21 Mal 4.5 * 1:21 Dt 18.15,18 * 1:23 Is 40.3

Jesús ã jwíh bohénit pínahdih ã ñíwat
 35-36 Daanimant bóo yeó jáapdih, jwiít chénewã Juan Daabáni ã bohénit, caán biícdih jwí ñuhuchah, Jesús ã yap bejchah ennit, nin pah jwiít dih ã niíj naáwáp jĩ:

—Condih ñi eneé. Con tigaá Dios ã wahni oveja wúh panihni, ã niijíp jĩ.

37 Páant ã niijíchah joinít, jwiít Jesús dih jwí ñuún pée bejep jĩ.

38 Páant jwí ñuún pée bejchah, tac púud ennit, jwiít dih nin pah ã niíj wúbh joyóp jĩ:

—¿Júuh, dedédih tigaá ñi bid? ã niijíp jĩ.

—¿Bohéní, deh tigaá meém ma jum? caandíh jwí niijíp jĩ.

39 —Wájeéh ñi júuwá, jwiít dih Jesús ã niíj jepahap jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, ã jum at dih jéihyat túut niijná, ájeéh jwí bejep jĩ. Cheyeh jwááhni tji caandíh jwí pej jum túwup jĩ.

40 Jwiít chénewã Juan Daabáni ã niijíchah joinít jti Jesús jeéh bejnit, weém Andrés jh jwí jumup jĩ. Andrés boó Simón Pedro ã úud jĩ.

41 Waícanjeh Andrés weép jeñédih bididih ã bejep jĩ.

—Mesías jwí niijní, Dios ã wahni dih jwí jwááap be, át niijíp wut jĩ. Griegowáboó Dios ã wahni niijná, ‘Cristo’ ípí niijná caá.

42 Páant niijnít, Andrés Simóndih jwí pebhna át numah júuwáp tají. Páant ã numah juyúchah, Jesús Simóndih nin pah ã niijíp jĩ:

—Meém Simón, Juan ã wúh caá. Obohjeéhtih, meém Cefas wut búudhni ma jambipna caá, ã niijíp jĩ. Jwiít judíowã “Cefas” jwí niijnídih griegowáboó “Pedro”, ípí niijná caá. Páant niijnídih “Jee dáh panihni”, niijná caá jwí chájap.

Jesús Felipedih Natanaeldihbut
 “Wájeéh ñi júuwá”, ã niiját

43 Daanimant bóo yeó jáapdih Jesús Galilea baácna jwiít dih numah bejna, Felipedih jwááhni:

—Wájeéh ma júuwá, caandíhbut ã niijíp jĩ.

44 Felipeboó Betsaida wut jumni tútchidih bóo ã jumup jĩ. Andrés Pedro jh caán tútchidih moon mántih í jumup jĩ.

45 Páant Jesús caandíh ã niijíchah joinít, Felipeboó Natanaeldih jwíh bididih ã bejep jĩ. Caandíh jwááhni,

—Moisés ã naóh daácniji, bita Dios naáwátdih naóh yapanitbut í daácnijidih jwí jwááhna beé. Jesús Nazaret tútchidih bóo José wúh caá, Felipe caandíh át niijíp wut jĩ.

46 Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joiná yuhna, Natanaelboó nin pah ã niíj jepahap wut jĩ:

—Páant, Nazaret tútchi oboh jumni tútchi ã jumuchah, ded caán tútchidih bóo cáacwátdih teo wáacni pínah ã wihcan níit, át niijíp wut jĩ.

—Caán láa bácah, meemjéh tih enedih ma júuwáp, Felipe át niíj jepahap wut jĩ.

47 Páant niijnít, Jesús biícdih jwí jumupna át numah júuwáp tají. Páant, í júuwáchah ennit, Jesús nin pah ã niijíp jĩ:

—Con júóhni, yoobópdih táini judío cáac caá. Caandíh dedé yeeat ã wihcan caá, Natanaeldih enna, jwiít dih ã niijíp jĩ.

48 Páant ã niijíchah joinít, Natanaelboó caandíh nin pah ã niíj wúbh joyóp jĩ:

—¿Ded pah tigaá weemdíh ma túi jéih? ã niijíp jĩ.

—Meemdíh Felipe ã naáwát pínah jáhtih, higuera nah pújdih ma chúuduchah, wáát enep be, Jesús caandíh ã niíj jepahap jĩ.

49 —Bohéní, meém Dios wúh caá. Jwiít judíowã jwí Maáh pínah caá, Jesús dih ã niijíp jĩ.*

50 —‘Higuera nah nump ma chúuduchah, wá enep be’, wá niijíchah joinít, ‘Dios wúh caá meém’, ¿ma niíj jenah joí níit? Páant meemdíh wá enatji chah wá chájachah, ma

* 1:49 Mt 16.15

enbipna caá, Natanaeldih Jesús ã niijíp jĩ.

⁵¹ Páant niijnít, nin pah jwiit nihatdih ã jwúub niijíp jĩ:

—Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Jeáboó wãtñi pah ã jumachah, weém nihat cáacwã úd jeñé namá panihni wã chãjnidih Dioíh ángelwã aab béjnit, ã jwúub dei jũwáchah, ñi enbipna caá,* Jesús ã niijíp jĩ.

2

Caná tútchidih moón ã téihya chéwat

¹⁻² Chéne yeó jáap túttimah, Galilea baác Caná tútchidih, téihya chéwat ã jumap jĩ. Pánihna, Jesúsdiñ ã bidichah, jwiitbat ãjeéh jwĩ bejep jĩ. Jesús ã in jwĩ jãtíh caán munná mitát juibínap tajĩ.

³ Ì tui wëi babhbachah, ñih jiwá iguúh mac ãt beedáh bejep wat jĩ. Páant ã beedéchah, Jesús ã in caandíh nin pah mi niijíp jĩ:

—Wũhú, jáantjeh ñih jiwá iguúh mac ã beedáh bejep be, mi niijíp jĩ.

⁴ —Naá, ¿dépanih tigaá weemdíh páant ma niij? Wã tewat pínah ã juibí jwuhna caá, Jesús ã niij jepahap jĩ.

⁵ Páant ã niij jepahachah joiná yuhna, ã ínboó queét teo wũhndih nin pah mit niij watjita taga:

—Wã wũh ded pah yeebdíh ã watat pah ñi chãjáp, mit niijita taga.

⁶ Caanjíh seis dahwani wáam dahna ã jumap jĩ. Biíc wáam búdí jãaj cómoh pah bóo ã jumap jĩ. Jwiit judíowã Dios ã watatjita pah jwĩ téih chocat túut niijná, páant bóo dahdih mah yáac yáwaat pínahdih jwĩpĩ bíbohó jĩ. Pánihna, caán muddíh moonbút caan dáhnadih ã bíbohó jĩ.

⁷ Pánihna, queét teo wũhndih nin pah Jesús ã niij watap jĩ:

—Mahdih ub jũóhñit, caán wáam dahnadih ñi yáac yáwanaá, ã niijíp jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, teo wũhñit caán wáam dahnadih mah ã tui yáac yáwanap jĩ.

⁸ Páant ã yáac yáwaat túttimah, Jesús queétdih nin pah ã jwúub niij watap jĩ:

—Buu caandíh tóih ubnit, yeebdíh watnidih ñi juibí wũhú, ã niijíp jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, caandíh tóih ubnit, ã maáhdih ã juibí wũhup jĩ.

⁹ Obohjeéhtih, queét mahdihjeh ã yáacnijidih Jesús ã túut nũmúchah, jiwá iguúh mac yoobát ãt bejep tajĩ. Pánihna, queétdih watniboó caan mácdih ã jwíh babh joyóchah, dedmant ã watjidih ãt jéihcap wat jĩ. Obohjeéhtih, caandíh teo wũhñitboó mahjeh ã yáacatjidih ã jéihyep jĩ. Pánihna, queétdih watni babh joinít, téihya chéonidih ã jũwát túutap jĩ.

¹⁰ Caán ã juyúchah, teo wũhñit ã maáh nin pah ã niijíp jĩ:

—Jwĩ bidnidih caán yoobát macdih jwĩpĩ jwíh wũhna caá. Pánihat túttimah, ã babh yáwachah ennit, juu macdih jwĩpĩ ñũn tóihna caá. Obohjeéhtih meémboó páant mat chãjat túutcan tagaá. Caán yoobát macdih tóihcanjeh, juu macbóodíh mat jwíh tóihyat túutap taga. Pánihat túttimah, buu caán yoobát macbóodíh mat wũhat túutap taga, teo wũhñit ã maáhboó téihya chéonidih ã niijíp jĩ.

¹¹ Pánih chãjna, Galilea baác Caná tútchidih ã jwíh wëp chãj jũutap jĩ, “Dios wũh caá”, cáacwã ã niiját pínah niijná. Pánihna, “Caán Dios ã wahni yoobát caá”, jwiit ã bohénit caandíh jwĩ niij jenah joí jwíhip jĩ.

¹² Túttimah, Capernaum tútchina Jesús jwiitdih ã numah bejep jĩ. Páant ã numah bejehah, ã ín, ã údwãbut jwíjeéh bícdih ã bejep jĩ. Caanná juibínit, daocánni yeó jáap jwĩ jum jwuhup jĩ.*

Jíib chãjnitdih Dioíh mũmánt Jesús ã ñũn bácaat

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Pascua yeó jáapna ã tóah jũwáchah jéihñit, dawá jwĩ déewã Jerusalén tútchina ã bejep jĩ.* Jesúsbut jwiitdih caanná ã numah bejep jĩ. Caanná juibínit, Dioíh munná enedih jwĩ bejep jĩ.

* 1:51 Gn 28.12 * 2:12 Mt 4.13 * 2:13 Ex 12.1-27; Dt 16.1-8

14 Caán m̄udíh jiwíwã, ovejawã, jopwãdihbut jíib chãjnitdih Jesús ã enep jĩ. Bitabut dinero júdudih túut n̄m̄nít ĩ chãuduchah, ã enep jĩ. Queét túut n̄m̄nítboó cãacwãdih búdí n̄m̄ná ĩt chãjap tajĩ.

15 Pánihna, caanjĩh j̄m̄ni t̄õpnadih ãbnit, caánboó j̄m̄nit cãacwãdih ĩh n̄ñ̄upwãdihbut ã p̄i n̄m̄n b́acanap jĩ. Dinero túut n̄m̄nít ĩ chãudat páhana, ĩh cáagat naanádihbut ã t́o yoh ãacanachah, ĩh dinero júduna ã p̄o yóh ñajap jĩ.

16 Pánihna, jopwãdih jíib chãjnitdih nin pah ã niúj j̄ihñ̄up jĩ:

—**Ñih jopwãdih ñi ã bac bejeé. Nin wã ípdih ãbát m̄udíh jíib chãjat m̄u ñi chãjca bojoó, Jesús ã niújip jĩ.**

17 Jesús páant ã niújichah joinít, Dios naáwãdih naóh yapani ã daacátjidih jwĩ náhninap jĩ. “Dios wã Maáh, míh m̄udíh búdí wã oina caá. Pánih oina, caandíh yeejép ĩ chãjachah ennit, búdí wã íjna caá”, ãt niúj daacáp tajĩ.*

18 Jesús páant ã chãjachah ennit, jwĩ maáta caandíh nin pah ĩ niúj j̄ihñ̄up jĩ:

—¿Dépanihna queétdih páant ma ñ̄m̄n yóh baca? Meemdíh Dios páant ã chãjat túutuchah, cãacwã ĩ chãjca naáhdih ma chãj júutú, jwĩ jéihyat pínah niujná, Jesúsdi ĩ niújip jĩ.

19 Páant ĩ niújichah joinít, Jesús queétdih nin pah ã niúj jepahap jĩ:

—**Nin m̄udíh ñi yohochah, bíic peihcanni yeó jáap túttimah, yeéb ñi yohni m̄ujídih wã jw̄ub ámohbipna caá, ã niújip jĩ.***

20 Páant ã niújichah joinít, queét maáta caandíh nin pah ĩ niúj ãbh joyóp jĩ:

—Cuarenta seis jópchi nin m̄udíh teona, ĩt péanap tajĩ. Obohjeéhtih, ¿meémboó bíic peihcanni yeó jáapbitjeh teona, ma ámoh péami naniít? ĩ niújip jĩ.

21 Obohjeéhtih, caán m̄udíhjih ni-ijcán, ãih bácahdih niujná ãt chãjap tajĩ. Páant ã naáwáchah yuhna, maáta ĩ jéihcah, jwiítbut jwĩ jéih jw̄uhcap jĩ.

22 Pánihna, w̄unnihi Jesús ã boo p̄d j̄úwát túttimah, jwiít ã bohénitboó páant ã niújátjidih náhninit, jwĩ beh joyóp jĩ, baca. Dios naáwãdih ĩ daácniji núodih, Jesús ã niújátjidihbut “Caán yoobópdih tigaá”, jwĩ niúj jéihyep jĩ.

Cãacwã ĩ jenah joyátdih Jesús ã jéih beedáat

23 Pascua yeó jáapdih Jesús Jerusalén tútchiboó ã j̄m̄up jĩ. Pánih j̄m̄nit, jwiít cãacwã jwĩ jéih chãjca naáhdih Dios ã w̄epatjĩh Jesús ã chãjachah ennit, “Caánboó Dios ã wahni Cristo caá”, dawá ĩ niúj jenah joyóp yah jĩ.

24 Obohjeéhtih, ded pah ĩ jenah joyátdih jéihnit, “Weemdíh yoobópdih ĩ jepahcan caá”, Jesús ãt niúj jéihyep tajĩ.

25 Pánihna, caanjéh cãacwã ĩ jenah joyátdih táí jéih beedáni j̄m̄na, bita ded pah ĩ jenah joyátdih caandíh ãbh joyát ã wihcap jĩ.

3

Nicodemo

1 Nicodemo, fariseo, jwiít judíowã jwĩ maáta poómpdih bóo w̄ut jĩ.

2 Jesucristo Jerusalén tútchiboó j̄m̄ láa, chei tac yoób dée, Nicodemo Jesúsdi enedih ãt j̄uibínap w̄ut jĩ. Pánih j̄uibínit, nin pah ãt niújip w̄ut jĩ:

—Bohéní, Dios jwiítidih ma bohéat pínah niujná, meemdíh ã wahatdih jwĩ jéihna caá. Pánih wahnit, majeéh ã j̄umatdihbut jwĩ jéihna caá. Majeéh ã wihcah, jwiít cãacwã jwĩ jéih chãjca naáhdih mata jéih chãjcan tagaá, ãt niújip w̄ut jĩ.

3 Páant ã niújichah joinít, Jesús caandíh nin pah ãt niúj jepahap w̄ut jĩ:

—**Yoobópdih meemdíh wã naóhna caá. Ded jáap cãac j̄m̄ni panihni jw̄ub j̄m̄can, ded pah Dios ã maáh j̄umatdih ã jéihcan niít, ãt niújip w̄ut jĩ.**

4 —Páant cãac behe ¿ded pah jáap cãac j̄m̄ni panihni ã jéih jw̄ub j̄m̄bi? ¿Ded pah ã ínih w̄udahboó ã

* 2:17 Sal 69.9 * 2:19 Mt 26.61; 27.40; Mr 14.58; 15.29

jéih jwúb waadbí? ¿Caandíh mi jwúb jéih weh jumca niít? Nicodemo át niijíp wut jĩ.

5-6 —Căacwăjeh ĩ weh jumachah, căacjeh caá. Obohjeéhtih, Túini Espirituboó căacwăih caolih wanni panihnidih ā booanachah, jwúb jáap căac jumni panihnit ĩ jumna caá. Jáap caolih jumni panihnitjeh Dios weh ĩ jumna caá. Yoobópdih meemdíh wă naóhna caá. Ded mahjĩh daabăcanni, Túini Espiritu wihcanni, jáap panihni jumcan, Dios ā maáh jumapboó ā jéih waadcán niít.

7 Yoobópdih meemdíh wă naóhna caá: Meemdíhbut jáap căac jummat panihni caá náahap. Caandíh páant wă niij naáwăchah, ‘¿Ded pah caán ā yapbi?’ ma niij wăbh joicá bojóo.*

8 Johlit johat panihni caá. Johlit ā jűwápman ma jéihcan caá. Ā bejep pínahboobút ma jéihcan caá. Ā joh bűg láajatdihjeh ma jéih enna caá. Pánihat pah, caolih wanni panihnidih Túini Espiritu ā booanachah, ded pah ā booaatdih jéih encan yahna, căac ā túut nűmátidih ma túi jéih enna caá,* Jesús át niijíp wut jĩ.

9 Páant ā niijíchah joinít, Nicodemo Jesúsdih nin pah át jwúb niijíp wut jĩ:

—¿Ded pah niij naóh tigaá ma chăj? Ma naáwátidih wă beh joicán caá, át niijíp wut jĩ.

10 —¿Páant, meém judíowădih bohéni yahna, ded pah wă naáwátidih ma beh joicán?

11 Yoobópdih meemdíh wă naóhna caá. Jwĩ jéihyatdih, jwĩ enatdihbut yeebdíh jwĩ naóhna yah caá. Obohjeéhtih, jwiítidih ñi joíhcan caá.

12 Nin baácboó ded pah ā jumatdih wă naáwăchah, ‘Yoobópdih ā naóhcan caá’, niijná, Dios pebhboó ded pah ā jumatdihbut wă naáwăchah, bíic yoobó ñi niij jenah joibípna caá.

13 “Ded Dios ā jumapboó enedih aab béjniji jwúb dei jűóhni ā wihcan caá. Obohjeéhtih, weémboó, nihat căacwă úd jeñé, caánboó wăpĩ

jumap jĩ. Pánihna, caanmánt dei jűóhni weemjéh ded pah ā jumatdih yoobópdih wă jéih naóhna caá.

14-15 Jon jătih, Moisésji jum láa, Dioih căacwă tútchi wihcapboó jum jwúhna, caandíh ĩ jűihñachah, dawá maiwădih wahnit, queétjĩh căacwădih át peéh chăjap wut jĩ. Mai pah jigohnidih ĩtahjĩh Dios Moisésdih át chăjat túutap wut jĩ. Caán mai pah jigohnidih chăj péanit, máa nahdih búudhnit, át baad dódhdop wut jĩ. Pánihna, det Diosdih túi jenah joinít, caán ā baad dódhni mai pah jigohnidih ennit, ĩt boonap wut jĩ.* Caán ā baad dódhdat pah, cruzboó péohnit, pud dodhnit, căacwă weemdíh ĩ maobipna caá.* Pánihna, weém caán cruzboó wă wunachah, det weemdíh túi jenah joinít, iiguípna bejnit déeji Diosjeéh páantjeh ĩ túi jumbipna caá”, Jesús Nicodemodih át niijíp wut jĩ.

Dios nihat căacwădih búdí ā oyat

16 “Dios nihat căacwădih búdí ā oina caá. Pánih búdí oina, queétdih ā peéh chăjat déedih túi ubat túut niijná, weém ā wűúh bíic jumnidih ā wah deyanap jĩ. Páant ā wahachah, det weemdíh jepahnit iiguípna bejnit déeji Diosjeéh páantjeh ĩ túi jumbipna caá.

17 Dios căacwădih yéejat peéh chăjat túutna, weém ā wűúhdih nin baácboó ā wah deyacap jĩ. Obohjeéhtih, iiguípna ĩ bejat déedih queétdih wă túi ubat pínah niijná, ā wah deyanap jĩ.

18 “Weém ā wűúhdih det jepahnidih Dios ĩ yéejat jíib ā peéh chăjcan niít. Obohjeéhtih, det weemdíh ĩ jepahcah, queétboodih ĩ yéejat jíib ā peéh chăjbipna caá.

19 Weém Dios wűúh baabát panihni nin baácboó jűóhna, ded pah căacwă Diosjeéh ĩ túi jummat pínahdih wă jéihyahna caá. Obohjeéhtih, weém caán baabát panihnidih căacwă ĩ náahcap be. ĩ chăjat yeejép ā jumachah, dupúat panihnidihjeh ĩ

* 3:7 1P 1.3,23 * 3:8 Ec 11.5 * 3:14-15 Nm 21.9 * 3:14-15 Is 52.13; Jn 8.28; 12.32-34; 18.32

náahap be. Pánihna, baabát panihnidih náahcan, yeejép chājnit ī jumuchah, Dios queétdih ā peéh chājnipna caá.

²⁰ Nihat yéej chājnit ī yéej chājatdih cádahíhcan, páant ī chājatdih bita ī enat pínah niijná, baabát panhipboó ī jūúwíhcan caá.*

²¹ Obohjeéhtih, det Diosdih jepahnit baabápboó ī jūúwíhna caá, Dios ā wēpatjīh ī tui chājatdih bita ī enat pínah niijná”, Nicodemodih Jesús āt niijíp wut jī.

Jesús ded pah ā jummatdih Juan Daabáni ā naáwát

²² Táltimah, jwiit ā bohénitdih Judea baácna Jesús ā numah jib bejep jī. Caanná jib bejnit, caanjīh moón Diosdih ī jepahachah, queétdih ā daabánap jī.

²³ Enón wūt jumni pebh Salim wūt jumapdih caan muj numahni ā jumuchah, Juanbut cáacwādh daabána āt chājap wut jī. Queétdih ā daabáat pínah niijná, dawá ā pebhna īt juibínap wut jī.

²⁴ Caán láa Juan Daabánidih jwī maáta ī teo jwuhcap jī.*

²⁵ Biquína Juan Daabáni ā bohénit biíc jwī déejīh ded pah jwiit judíowā jwīpī daabáatdih míic wéhena īt chājap wut jī.

²⁶ Pánih míic wéhe péanit, Juan pebhna juibínit, ā bohénit caandih nin pah īt niij úbh joyóp wut jī:

–Bohéní, Jordán muj conanaajīh majeéh jumniiji ‘Caán caá weemdih chah jumni’, ma niijníjiboó buu cáacwādh daabána caá ā chājap. Páant ā daabánachah, nihat caan pébhna míicjeh bejna caá ī chājap, Juandih īt niijíp wut jī.

²⁷ Páant ī niijíchah joinít, Juan nin pah āt niij jepahap wut jī:

–Diosboó weemdih ā jwíh daabáat túutap jī. Pánihna, buu caandih jwah daabáat túutnit, ā pebhna cáacwādh ā bejat túutna caá.

²⁸ ‘Weém Cristo nihcan caá’, wā ni-ijíchah, yeéb ñi joiná beé. Obohjeéhtih, Cristo jātih weemdih Dios ā wahap jī.*

²⁹ Pánihna, ājeéh cáacwā ī bejehah enna, búdí wā wēina caá. Nin panihat dée caá: Téihya chéonih pínahboó mi áajeéh mi bejehah ennit, ā pej jumniiboó búdí ā wēina caá. Páant ā pej jumni ā weñat pah mun tigaá, weembút Jesúsdi h ī tui péenachah ennit, búdí wā wēina caá.

³⁰ Pánihna, cáacwā weemdih pée cádahnit, Cristoboodih jwúub tui péeat caá náahap, Juan queétdih āt niij jepahap wut jī.

Dios wūúh japmant jūóhni ā jummat

³¹ Páant niij naóh péanit, nin pah Juan ā bohénitdih āt jwúub niij naáwáp wut jī: “Jeámant jumniiji nin baácboó dei jūóhni nihatdih ā tui jéih beedána caá. Obohjeéhtih, jwiit cáacwā nin baácboó jumnit, nin baácđihjeh ded pah ā jummatdih jéihnit, jwī naóhna caá. Caán Dios ā wahniboó jwiit cáacwā chah jéihni ā jumna caá.

³² Ded pah ā enatji, ā joyátjidi hbut jwiitdih ā naóhna caá. Páant ā naáwáchah yuhna, cáacwāboó ā naáwátđih ī joíhcan caá.

³³ Pánihna, jeámant jūóhni ā naáwáchah, ded tui joiní ‘Dios yoobópđih naóhni caá’, ā niij jéihna caá.

³⁴ Dios ā wahni Cristodih āih Túini Espíritudih búdí yoobát ā wūhup be. Pánihna, Cristo Dios naáwátđih yoobópđih āpī naóhna caá.

³⁵ Dios ā wūúhdih búdí oinit, caandih nihat ī maáh ā jummat túutna caá.*

³⁶ Dios wūúhdih ded jepahni Diosjeéh páantjeh ā jumbipna caá. Obohjeéhtih, ded ā wūúhdih yap yohniboodih íjnit, Dios búdí ā peéh chājachah, ājeéh ā wíhcan niit”, Juan āt niijíp wut jī.

* 3:20 Job 24.13-17 * 3:24 Mt 14.3; Mr 6.17; Lc 3.19-20 * 3:28 Jn 1.20 * 3:35 Mt 11.27; Lc 10.22

4

Jesús Samaria baácdih bólijh ã míc wéheat

¹ Juan chah dawá cãacwã Jesús dih péenitdih ã daabáát doonádih fariseowã ït joyóp wut jĩ.

² Obohjeéhtih, Jesús pohba ã daabácan jĩ. Jwiít ã bohénitboó jĩ cãacwãdih jwĩ daabánap jĩ.

³ Fariseowã ï jéihyat doonádih joinít, Jesúsboó Judea baácdih jumni ji Galilea baácna jwiít dih ã numah bejep jĩ.

⁴ Caanná bejna, Samaria baácdih yap bejat túut jwĩ chãjap jĩ.

⁵ Pánih yap bejna, Samaria baácdih bóo Sicar tútchina jwĩ jubínap jĩ. Caan pébh jwĩ nũo Jacob ã wãúh Josédih ã wãhni ji baácbit ãt jumap wut jĩ.*

⁶ Caanjĩh Jacobwãji ï mah tóihyat ït ã jumap jĩ. Pánihna, Jesúsboó yũap jũóhni ji chũná, yeó jáap tac yoób caán ït pebh ã choó chúudap jĩ.

⁷⁻⁸ Páant ã choó chúudat pónih, jwiít ã bohénitboó tútchina jeémát jíib chãjadih jwĩ aab béjep jĩ. Caanjĩh Jesús ã chúudachah, Samaria baácdih bóli mah tóhyodih mit dei jubínap wut jĩ. Páant mi mah tóhyochah, Jesús nin pah caántdih ãt niijíp wut jĩ:

—**Weemdih mah ma wãhũú**, ãt niijíp wut jĩ.

⁹ —Meém judío cãac caá. Weémboó Samaria baácdih bóli caá. ¿Dépanih tigaá weemdih mah ma wãbh? Jesús dih mit niij jepahap wut jĩ. (Jwiít judíowã Samaria baácdih moondih jwĩpĩ eníhcap jĩ. Pánihna, páant mit niijíp wut jĩ.)*

¹⁰ Páant mi niijíchah joinít, Jesús caántdih nin pah ãt niij naáwáp wut jĩ:

—**Dios meemdih ã teo wáacat déedih jéihcan, meemdih mahdih wãbhnidihbut ma jéihcan caá. Pánih jéihna nihna, ‘Mah ma wãhũú’, weémboodih mata niij wãbh tagaá. Caán wã wãhĩhni mah panihnidih ma babhbachah, míh caolih áta túi boo tagaá, ãt niijíp wut jĩ.**

¹¹ —¿Dépah niij tigaá páant ma niij? Nin mah tóhyat ït numah bóo caá. Mah tóhyat pínah wáam dah bíbohcan, ¿deh tigaá caolihdih booat túutni mah ma ubbi?

¹² Jwĩ nũo Jacobji, ã wehbut, ïh nũhũp wã bícdih nin ítdih mah ubnit, ït babhchap wut jĩ. Áihjidih jwiít ã juménádih ãt wãhup wut jĩ. ¿Pánihna, jwĩ nũo Jacobji chah wẽpni niit ma jumap, páant ma niijná? mit niijíp wut jĩ.

¹³ —**Ded nin ítdih bóo mahdih babhni ã jwãub taca joótbipna caá, páant mantih.**

¹⁴ Obohjeéhtih, weém wã wãhni mah panihniboodih babhna, chéneji ã taca joótcac niit. Ded wã wãhni mah panihnidih babhna, Diosjeéh páantjeh ã túi jumbipna caá. Meo waó cáahdih mah nooj bácnĩ ã jõpcat pah wã wãhni mah panihni ã beedcán niit, Jesús caántdih ãt niijíp wut jĩ.*

¹⁵ —Caán láa bácah, caán ma niijnĩ mahdih weemdih ma wãhũú, jwãub taca joótcac, ninboó yeó jáap jumap pah mah tóhyodih wã jũóhcat pínah niijná, mit niijíp wut jĩ.

¹⁶ —**Majeéh bóodih ma bidbi jwãhũú**, Jesús ãt niijíp wut jĩ.

¹⁷⁻¹⁸ —Obohjeéhtih, weém áa wihcannih caá, mit niij jepahap wut jĩ.

—**Yoobópdih tigaá ma niijíp. Obohjeéhtih, cinco neoná caá ma weha mánaji. Bũu majeéh jumni ma áa yoobát nihcan caá. Pánihna, ‘Weém áa wihcannih caá’, ma niiját yoobópdih tigaá, Jesús caántdih ãt niijíp wut jĩ.**

¹⁹ —Meémboó Dios naáwát dih naóh yapani nacaá.

²⁰ Pánihna, yoobópdih wã jéihyat pínah niijná, weemdih ma naáwá: Con jeená jwĩ nũowãji Diosdih ïpĩ wãbup wut jĩ. Obohjeéhtih, ‘Jerusalén tútchiboó Diosdih wãbúdh bejat caá náahap’, yeéb judíowã ñipĩ niijná caá, mit niijíp wut jĩ.

²¹ —**Yad wilí, weemdih ma joi jwãhũú. Nin wã naáwát yoobópdih caá. Túttimah bóo láa, con jeéboó,**

* 4:5 Gn 33.19; Jos 24.32 * 4:9 Esd 4.1-5; Neh 4.1-2 * 4:14 Is 44.3; Jer 2.13; 17.13; Jn 7.37-39

Jerusalén títchiboobát jwĩ úpdih ñi úbhcan niít.

22 Yeéb Samaria baácdih moón ñi úbhndih ñi jéihcan caá. Obohjeéhtih, jwiít judíowāboó caandíh jwĩ jéihna caá. Dios ā wahni, nihat cáacwādih táí ubni, judíojeh tigaá ā jumap. Pánihna, jwĩ wēini Diosdih jwiít judíowāboó jwĩ jéihna caá.

23 Buu láa, túttimahbut Túini Espíritu ā teo wáacachah, táí yoobópdih jenah joinít, cáacwā Diosdih ī táí wēibipna caá. Páant caandíh táí wēinitboodíh caá Dios ā bidip.

24 Dios jígochanni ā jumachah, cáacwā caandíh ī jéih encan caá. Pánihna, dedboó jumna, caandíh jwĩ wēi úbúchah, biíc yoobó ā táina caá. Caandíh wēina, Túini Espíritu ā teo wáacatjĩh, táí yoobópdih jenah joinít, weñat caá náahap, Jesús caántdih át niijíp wut jĩ.

25 —Mesías, ‘Cristo’, ī niijní, ā jūúwát pínahdih weém wā jéihna caá. Caán jūóhna, jwiítndih nihat ā jéihya beedábipna caá, mit niijíp wut jĩ.

26 —Weém ma niijní Cristo tigaá, Jesús caántdih át niijíp wut jĩ.

27 Páant caántdih ā míc wéhenachah, jwiít ā bohénitboó jeémát jíib chājadih bejnitji jwĩ jwúub juibínap jĩ. Pánih jwúub juibínit, Jesús yad wiliĩh ā míc wéhenachah ennit, jwĩ en wúhi bejep jĩ. Pánih en wúhi bejna yahna, “¿Dépanih tibeé caántdih ma míc wéhe?” niij úbh joinít déeji jwĩ niijcáp jĩ.

28 Pánihna, caántboó miĩh mah tóhyat wáam dahdih cáag jwejnit, títchina mi jwúub aab béj jwuhap jĩ. Pánih bejnit, miĩh títchidih moondíh nin pah mit niij naáwáp wut jĩ:

29 —Ded pah wā chājatjidih weemdíh naóh beedánidih ñi en jūúwá. Caán yoobópdih Cristo dée caá, mit niijíp wut jĩ.

30 Páant mi niijíchah joinít, caán títchidih moondíh Jesúsdi mi jwááapjina mit numah jwúub jūúwáp tajĩ.

31 Pánihna, ī juyát pínah jãtĩh, jwiít Jesús ā bohénitboó jwĩ jíib

chājni jeémátndih caandíh jwĩ numah jeémíhip jĩ.

—Bohéní, ma jeémp jūúwá, jwĩ niijíp yuh jĩ.

32 —Obohjeéhtih, ñi jéihca naáh jeémát weemdíh ā jumna caá, Jesús jwiítndih ā niij jepahap jĩ.

33 —¿Bita caandíh jeémát itát wāh taniít? jwiítjeh jwĩ míc niijíp jĩ.

34 Páant jwĩ míc niijíchah joinít, Jesús jwiítndih nin pah ā jwúub niijíp jĩ:

—Cáacwā jeémát ī bidat pah, weemdíh wahni ded pah ā wutatndih chāj péaatndih búdí wā bidna caá. Pánihna, butéh caandíh jepahnit, caántjĩh míc wéhena, wĩh jeémát panihni ā jumna caá.

35 ‘Chénena míc widh ā judhna caá jwĩ momni ā quehechah, jwĩ dicat pínah’, wápchi mínah ā niiját pah, yeéboó ñi niij jenah joicá bojoó. ‘Dios naáwátndih jwĩ naáwát pínah ā judh jwuhna caá’, ñi niij jenah joicá bojoó. Yoobópdih yeedíh wā naóhna caá. Jáantjeh quehat láa panihni ā jumna caá. Bui láa bácah cáacwā jwĩ pebhna ī juyúchah, ñi táí eneé. Queétoó pácahi ā quehat pah ī jumna caá. Pánihna, bui cáacwādih wā bohénachah, ī joyát láa ā jumna caá.

36 Cáacwādih wĩh táini doonáidih jepahat tútndi dicni panihni ā jumna caá. Queétoó jepahnit, caán ā dicni panihnit, Diosjeéh páantjeh ī táí jumbipna caá. Pánihna, cáacwā ī táí jepahachah enna, dicni panihni, momni panihni biícndih búdí ī wēibipna caá. Páant ī weñat ī tewatji jíib panihni ā jumna caá.

37 Cáacwā nin pah ī niijná caá: ‘Biíc ā jwíh momop be. Biíhboó ā momni ā quehechah ā diquip be’, ĩpĩ niijná caá. Momni panihni wĩh táini doonáidih naóh jwíhni caá. Bita caandíh dicnit panihnit wĩh táini doonáidih jepahat tútndi caá.

38 Páant ā jumap pah, bitaboó cáacwādih itát jwíh bohénap tajĩ. Queétoó jwíh bohénit ñi jumcah yahna, bui yeedíh jwuh wā wahna caá, wĩh táini doonáidih jwúub joinít ī

túi jepahat pínah niijná, Jesús jwiít dih ã niijíp jĩ.

39 Páant Jesús jwiít dih ã míic wéheat pónih, caánt Samaria baácdih bóli “Ded pah wã chãjatjidih jéih beedánidih mah tóhyop ítdih wã jwãáap be”, mi niijíchah joinít, dawá Samaria baácdih moón Jesús dih í jepahat pínahdih ít jenah joyóp tajĩ.

40 Pánihna, queét jwĩ pebh joinít, “jwĩjeéh ma chão jwáhúú”, Jesús dih í niijíp jĩ. Páant í niijíchah joinít, chéne yeó jáap íjeéh jwĩ jum jwáhup jĩ.

41 Jesús jeh queétdih ã naáwáchah joinít, dawá caandíh í jepahap jĩ.

42 Í dée wilidih nin pah í niijíp jĩ:

—Ma jwíh naáwáchah joináneh, jwiítbat Jesús dih jepahíhat jwĩ jenah joyóp be. Búu caanjéh ã naáwáchah joiná, jwĩ túi jepahna caá. ‘Nihat nin baácdih moón iiguípna bejnit déejidih yoobópdih túi ubni caá’, jwĩ niij jéihna caá, í niijíp jĩ.

Maáh wãúhdih Jesús ã booaat

43 Chéne yeó jáap Sicar tátchidih nãmah chão jwáhniiji, Jesús Galilea baácbó jwiít dih ã nãmah bejep jĩ.

44 “Ded Dios naáwátdih naóh yapanidih áih baácdih moón ípĩ wéican caá. Pánihna, Galilea baácdih wã behechah ennitji, weemdíh í túi jenah joibícan nacaá. Obohjeéhtih, páant í jumachah yuhna, caanna jwĩ jwáub bejna caá”, ã niijíp jĩ.*

45 Jerusalén tátchiboó Pascua yeó jáapnadh jwĩ jum láa, Jesús ã chãjatjidih ennitji biquína Galilea baácdih moón ít jumap tajĩ. Pánihna, íih baácna jwĩ juibínachah, queétboó ã wép chãjatdih jwáub eníhna, caandíh í túi wéi jwãáap jĩ.*

46 Mahdihjeh jiwá iguáh mac Jesús ã túut nãmniiji Caná tátchidih jwĩ jwáub juibínap jĩ. Capernaum tátchiboó maáh Herodes nãm jumní maáh wãúh wunna át chãjap tajĩ.*

47 Pánihna, Jesús Judea baácbó jumní Galilea baácna ã jwáub juyát doonádih joinít, jwĩ pebhna át aáb

jwáup tajĩ: Pánih aáb joinít, nin pah Jesús dih ã niijíp jĩ:

—Wã wãúh munná beé ã chãjap be. Pánihna, caandíh booaat túut niijná, wãjeéh waícanjeh ma dei jwáwá, ã wép niij úubáp yah jĩ.

48 Páant ã niijíchah joiná yuhna, Jesús caandíh nin pah ã niij jepahap jĩ:

—**Dios ã wépatjĩh wã chãj júutuchah encan, ‘Caán Dios ã wahni Cristo caá’, weemdíh ñi niij jenah joibícan nacaá**, Jesús ã niijíp jĩ.

49 —Obohjeéhtih, Maá, wã wãúh ã wunat pínah jãtíh, waícanjeh ma booa wãh jwáwá, Jesús dih ã niijíp yah jĩ.

50 Páant ã niijíchah yuhna,

—**Míih munná ma jwáub bejeé. Ma wãúh ã boona caá**, Jesús caandíh ã niijíp jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, “Á niiját pah tih wã wãúh ã boona nacaá”, niij jenah joinít, áih múbóó ã jwáub bejep jĩ.

51 Páant ã jwáub juibínachah, ã pebh moón caandíh ít jwááh naáwáp wat jĩ:

—Ma wãúh jáantjeh ã jwáub boona beé, caandíh ít niijíp wat jĩ.

52 —¿Deyóob yeó lajachah tibeé caán ã boo? queétdih át niij úubh joyóp wat jĩ.

—Jwíin yeó jáap tac yoób túttimahbit caandíh pahat ã dúucup be, ít niij jepahap wat jĩ.

53 Páant í niijíchah joinít, “Jesús weemdíh **‘Ma wãúh ã boona caá’**, ã niijíchahjeh, wã wãúh át boonap taga”, maáhboó át niij jenah joyóp wat jĩ. “Jesús weemdíh yoobópdih tigaá át niijíp”, niijná, ã déewã bíicdih Jesús dih “Caán Dios ã wahni Cristo yoobát caá”, ít niij jenah joyóp wat jĩ.

54 Jesús Judea baácdih jumní Galilea baácna jwáub juibínit, maáh wãúhdih booana, chéne láa jwiít cáacwã jwĩ jéih chãjca naáhdih Dios ã wépatjĩh ã chãj júutup jĩ.

5

Jéih bejcannidih Jesús ã booaat

* 4:44 Mt 13.57; Mr 6.4; Lc 4.24

* 4:45 Jn 2.23

* 4:46 Jn 2.1-11

1 Túttimah, jwiít judíowã Diosdih jwĩ wêi láa Jesús Jerusalén tútchina jwiít dih ã numah jubínap jĩ, páant muntih.

2 Caanjĩh Ovejawã Bejni Jêc wãt jumni pebh jêehat júá ã jumap jĩ. Jwiít judíowã jwĩh wéheatjĩh niijná, caán júádih Betzata jwĩ niijná caá. Caán Betzata júá jwêejdih cinco nemat wihcanni jêcna ã jum páud bejep jĩ.

3 Caán júádih muú wãáp lap nump dawá tubúp chũúhñit ipĩ ñaj páud bejep tajĩ. Jéih encannit, jéih jibcannit, jéih yoocannitbut caán júá pebh ãt ñajap tajĩ. Caanjĩh ñajnit, mah chibít ã dácohatdih pái ñajna ãt chãjap tajĩ.

4 “Dioih ángel dei junít, caán jêehat júádih ã dácohanachah ennit, ded jãtjih jwĩh buúg báahniboó dedé wunat jumni apĩ boonap wat jĩ”, ãt niij jenah joyóp tajĩ.

5 Pánihna, caanjĩh jumni biíc jéih bejcani, treinta ocho jópchi tubúp chũúhñi ã ñajap jĩ.

6 Caandih ennit, maatápdih ã tubúp chũúát dih jéihna, Jesús caandih nin pah ã niij úubh joyóp jĩ:

—¿Meém ma boóih niít? ã niijíp jĩ.

7 —Wã boóihna yah caá. Obohjeéhtih, can júána weemdih ded ub báahni pínah ã wihcan caá. Pánihna, dawá láa ã dácohochah, wã buúg báah bejihichah yahna, bita wã jãtjih ipĩ jubí buúg báahna caá, Jesús dih ã niijíp jĩ.

8 Páant ã niijíchah joinít,

—Ma ñah ñuhú. Ma ñajatdih ubnit, ma yáac chãi bejeé, Jesús caandih ã niijíp jĩ.

9 Páant ã niijíchahjeh, caán jéih bejcaniji ñah ñuhñit, ã ñajatjidih ubnit, ã yáac chãi bejep jĩ, buca.

10 Páant ã boonachah enna, jwĩ chooát yeó jáap ã jumuchah, jwĩ maáta caandih nin pah ãt niij jũihñap wat jĩ:

—¿Dépanihna, ma ñajatjidih beo bej tigaá ma chãj? Buca jwĩ chooát yeó jáap ã jumuchah, ma ñajatjidih ma beo bejchah, ã túican caá, ãt niijíp wat jĩ.*

11 —Obohjeéhtih, ‘Ma ñajatjidih ubnit, ma yáac chãi bejeé’, weemdih booani ã niijíp be. Páant ã niijíchah joinít, nin wã ñajatjidih ub bejna caá wã chãjap, ãt niij jepahap wat jĩ.

12 —¿Déhe tibeé meemdih páant niij, booani? queét ãt niij úubh joyóp wat jĩ.

13 Obohjeéhtih, Jesús dawá cáacwã cãtíh ã bejchah, caandih boonidih ãt beh encap wat jĩ. Pánihna, ã wãtdih jéihcan, ãt jéih jepahcap wat jĩ.

14 Túttimah, Dioih muúboó Jesús caandih jwãáhñit, nin pah ã niijíp jĩ:

—Weemdih ma joi jwáhuú. Buca ma tái jumna caá. Pánihna, ma jwúub yéj chãjca bojoó, páant muntih. Jwúub yéj chãjna, chah yeejép wunat meemdih ã jũóhbipna caá, Jesús ã niijíp jĩ.

15 Caandih páant ã niijíchah joinít, Jesús dih ãt beh enep wat jĩ, buca. Pánih beh enniiji jwĩ maátadh naáwádih ãt bejep jĩ.

—Jesús wãt jumni beé weemdih ãt boonap tabe, queétdih ãt niijíp wat jĩ.

16 Páant ã niijíchah joinít, Jesús chooát yeó jáapdih ã booaatjidih jéihñit, jwĩ maátaboó caandih yeejép ã chãj jwíhip jĩ.

17 Páant caandih ã mawíhatdih jéihna, Jesús queétdih nin pah ã niijíp jĩ:

—Wã íp páantjeh teona caá ã chãjap. Pánihna, weembút wã teo jwuhna caá, ã niijíp jĩ.

18 Jesús páant ã niijíchah joinít, jwĩ maátaboó chah ã íjip jĩ. Jwĩ chooát yeó jáapdih caán tubúp chũúhñidih ã boonachah enna, queét ã íj jwíhip jĩ. Pánih íjna, “Wã íp”, Diosdih ã niijíchah joiná, chah ã yoób íjip jĩ. “Wã íp”, niijná, ‘Diosdih biíc yoobó wã jumna caá’, Jesús caán mícjeh ã niij jenah joiná caá”, jwĩ maáta ãt niij jenah joyóp tajĩ. Páant niij jenah joinít, chah íjna, Jesús dih ã yoob mao yohíhip yah jĩ.*

Jesús ã íp ã wutuchahjeh, jepahni ã jumat

* 5:10 Neh 13.19; Jer 17.21 * 5:18 Jn 10.30-38

19 Páant ì níj jenah joyátdih jéihnit, Jesús queétdih nin pah ã jwúb níj naáwáp jĩ: “Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Weém, Dios wãúh, wã jenah joyátjeh wã chãjcan caá. Wã íp weemdíh ded pah ã wutachah, caandíhjuh wã jepahna caá. Wã íp ded pah ã chãjachah ennit, weém ã wãúhbut biíc yoobó wãpĩ chãjna caá.

20 Wã íp weém ã wãúhdih oina, ded pah ã chãjatdih weemdíh ãpĩ jéihyana caá. Bũ wã chãjatji chah, biíh wã chãjat pínahdih weemdíh ã jéihyabipna caá. Páant weemdíh ã wutadidih joinít, ã wëpatjĩh yeebdíh wã chãj jútachah, ñi en wúhi bejbipna caá.

21 Wã íp ded pah wunah bejnitdih ã booaat pah, weembút ã booaat túutnitdih biíc yoobó wã booana caá.

22-23 Wã íp cãacwã ì yéej chãjatdih peéh chãjni nihcan caá. Obohjeéhtih, ì yéejat jíb wã peéh chãjat pínah niijná, weémboodíh ã wutap be, nihat cãacwã caandíh ì weñat pah, weemdíhbut biíc yoobó ì weñat pínah niijná. Wã íp caá weemdíh wahni. Pánihna, ded weém ã wãúhdih wëicanni, wã ípdihbut ã wëican caá.

24 “Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Det wã naáwátdih joinít, weemdíh wahnidih jepahna, páantjeh ãjeéh ì táj jumbipna caá. Páant ãjeéh ì jumachah, queétdih wã peéh chãjcan níit. Queét iiguípna bejnit déejidih táj ubnit ì jumbipna caá.

25 Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Iiguípna bejnit déeji weém Dios wãúhdih bũ jepah jwíihna caá ì chãjap. Wã naáwátdih joí jepahnitboó Dios biícidih páantjeh ì táj jumbipna caá.

26 Wã íp Dios páantjeh jumniboó cãacwãdih páantjeh ã jumat túutna caá. Pánihna, weém ã wãúhdihbut páantjeh jumat túutni pínah ã chãjap jĩ.

27 Weém nihat cãacwã úud jeñé wã jumachah, cãacwãdih wã peéh chãjat pínah niijná weémboodíh ã wutap jĩ.

28 Páant wã naáwáchah joiná, ñi joí wúhi bejca bojoó. Cũbũcah nihat

wannit ìih bácah ì yohopjiboó jumna yuhna, wã ezechah, ì joibípna caá.

29 Pánih joiná, nihat táj chãjnitji boo pud jũóhnit Dios pebhboó ì pũh laab béjbipna caá. Obohjeéhtih, yeejép chãjnitjiboó, ì yéej chãjatji jíb iiguípna ì bejbipna caá.*

30 “Weém wíh jenah joyátjeh, wã weñat pínahdih wã chãjcan caá. Obohjeéhtih, weemdíh wahni ã wutadidihjuh wã chãjna caá. ã niiját pahjuh cãacwãdih wã peéh chãjbipna caá. Páant wã peéh chãjachah, yoobópdih ã jumbipna caá.

31 ‘Weém Dios wãúh, ã wahni caá’, weemjéh wã niijáchah, ‘Ma nih yána caá’, weemdíh ñita niij tágaá.

32 Obohjeéhtih, biíh caá weemdíh naóhni pohba. Caán naóhni Juan Daabáni caá. Pánihna, ‘ã niijátji yoobópdih ã jumna caá’, wã níj jéihna caá.

33 Yeéb weemdíh jéihíhna, bitaboodíh Juan pebhna ì wúbh joyát pínah niijná, ñit wahap tabe. Caán yoobópdih yeebdíh ãt naáwáp jĩ.*

34 ‘Nin Dios wãúh caá’, weemdíh niijnítidih wã bidcan caá. Pánih bidcan yuhna, ‘Dios wãúh caá’, Juanboó weemdíh ã niiját yoobópdih caá. Pánihna, weemdíh jepahnit, iiguípna ñi bejcat pínah niijná, Juan ã niijátjidih yeebdíh wã náhniana caá.

35 Táj enat túut niijná, jiiát dahdih jwí jii cáagat pah, Juan ded pah wã jumatdih ñi jéihyat pínah niijná, yeebdíh ãt naáwáp tajĩ. Páant ã naáwáchah joiná, daocánni yeó jáap ñi táj wëi joi jwáhup jĩ.

36 Obohjeéhtih, wã íp weemdíh ã wutachah, ã wëpatjĩh wã chãjachah ennit, yoobópdih Dios ã wahni wã jumatdih ñita táj jéih tagaá.

37 Juan weemdíh ã daabánachah, wã ípjehbut weemdíh wahni ‘Caán wã wãúh caá’, ã niijíp jĩ. Páant ã niijáchah yuhna, yeébboó caandíh encan, joicánnitbut ñi jumna caá.*

38 Weém Dios ã wahnidih jepahcan,

* 5:29 Dn 12.2 * 5:33 Jn 1.19-27; 3.27-30 * 5:37 Mt 3.17; Mr 1.11; Lc 3.22

wã íip ã naáwátidihbut ñi náahcan caá.

³⁹ ‘Dios naáwát tólihdiñ bohéna, yeó jáap jummat pah Diosjeéh jwĩ táí jumbipna caá’, ñi niíj jenah joiná caá.* Obohjeéhtih, caán tólihjih tigaá weém ded pah wã jummatdih ã naáwáp.

⁴⁰ Caán tólih weemdih ã naáwáchah yuhna, yeéboó weemdih ñi náahcan caá. Yeó jáap jummat pah Diosjeéh jumihna yuhna, weemdih páant ñi uúbhcan caá.

⁴¹ “Weemdih wëi naóhntidih wã bidcan caá.

⁴² Obohjeéhtih, yeéboó mácañ ñi jenah joyátidih wã táí jéihna caá. Páñih jenah joinít, Diosdih ñi oicatdihbut wã jéihna caá.

⁴³ Wã íip weemdih ã watat pah wã chãjachah yuhna, weemdih ñi náahcan caá. Obohjeéhtih, ã wahcanniboó ã weñat pínahdihjih ã chãj jútuchah ennit, caánboodih ñi náahbipna caá.

⁴⁴ Bitá yeebdih í wëi naáwátidihjih bidna yuhna, Diosboó yeebdih ã wëi naáwátidih ñi náahcan caá. Páñih náahcan, ‘Caán Dios ã wahni Cristo nihcan caá’, niíj jenah joiná, weemdihbut ñi joíhcan caá.

⁴⁵ Páant weemdih ñi joíhcatji jíb ‘Jwĩ ípdih Jesús jwiítidih ã naóh yachipna caá’, ñi niíj jenah joicá bojoó. ‘Moisés ã watatjidih jwĩ jepahna, Dios pebhboó jwĩ bejbipna caá’, ñi niíj jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, ded pah Moisés weemdih ã naáwátjidih ñi joyáh bojat jíb, Dios yeebdih ã peéh chãjbipna caá.

⁴⁶ Moisés weemdihjih ãt naóh daacáp tají. Páñihna, caán ã daacátjidih ‘Yoobópdih tigaá’, niijná, wã naáwátidihbut ‘Yoobópdih tigaá’, ñita niíj jenah joi tágaá.

⁴⁷ Obohjeéhtih, Moisés ã daacátjidih ‘Yoobópdih tigaá’, niijcán, wã naáwátidihbut ‘Yoobópdih tigaá’, ñi niijcán niít”, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

6

Cinco mil cãacwãdih Jesús jeémát ã

* 5:39 Dt 4.1; 8.1; 30.15-20

wãhat

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Tãttimah, Galilea ímdih conanaáboó Jesús jwiítidih ã numah chúuh bejep jĩ. Caán ímjeh muntih Tiberias ím ã wãt jumap jĩ.

² Jesús ã booanachah ennitji dawá cãacwã ít ñuún péenap tají.

³ Páñih chúuh juibínitji, aab béjnit, jeená púuh laab juibínit, jwiít ã bohénitdih ã numah chúudap jĩ.

⁴ Caán láa Pascua yeó jáapna pínah bahñijeh ã judhdap jĩ.

⁵ Caanná juibí chúudna, Jesús dawá cãacwã jwĩ pebhna í jũwáchah, ã enep jĩ. Páñih ennit, Felipedih nin pah ã niíj uúbh joyóp jĩ:

—Dawá cãacwã jwĩ pebhna í jũóh jíghna caá. ¿Deh tigaá í jeémát pínahdih jwĩ jíb chãjbi? ã niijíp jĩ.

⁶ “Ded pah caá Felipe ã niíj jepahbi”, niijná, Jesús caanjéh ã chãjat pínahdih jéihna yuhna, Felipedih páant ã niíj uúbh joyóp jĩ.

⁷ Páant ã niíj uúbh joyóchah joinít, Felipeboó nin pah ã niíj jepahap jĩ:

—Ocho widh tewat jíbjiñ jeémátidih jwĩ jíb chãjachah yuhna, queétdih ãta juibícan tagaá, ã niijíp jĩ.

⁸ Jwiít biícidih jumni Simón Pedro úudboó, Andrés wãt jumni, Jesúsdih nin pah ã niijíp jĩ:

⁹ —Cinco pan dah, chéne queejwãdih nin wébít ã bíbohna caá. Obohjeéhtih, páant bóobitjih ã jumachah, queét páant moón dawá cãacwãdih ã juibícan niít, Andrés ã niijíp jĩ.

¹⁰ —Queétdih ñi chúudat túutú, Jesús jwiítidih ã niijíp jĩ.

Caanjíñ táini yílíp ã jumap jĩ. Páñihna, jwĩ chúudat túutuchah, yílíp jumapdih cãacwã í táí chúud beedép jĩ. Cinco mil neonáñeh í jumap jĩ. Yaádh, í weh biícidih chah í jumap jĩ.

¹¹ Páant í chúud beedéchah ennit, Jesús pan dahnadiñ ubnit, “**Táina caá, Paá**”, Diosdih ã niijíp jĩ. Páant niíj péanit, jwiít ã bohénitdih queét chúudnitdih pan, queejdihbut ã pãáat túutap jĩ.

12 Páant jwĩ pãáachah, jeémpnit, cãacwãboó ï táí wud jumap jĩ. Páant ï wud jumachah ennit, Jesús jwiítidih nin pah ã niij wutap jĩ:

—**Ï jwdh jeémpnidih ñi táí ubuá, ï yoh peécat pínah niijná, ã niijíp jĩ.**

13 Páant ã niijíchah joinít, cinco pan dahnaji, chéne queejwãjidihbut ï jwdh jeémpnidih jwĩ ub yacachah, doce wuhna pohba ã yáwap jĩ.

14 Pánihna, jwiít cãacwã jwĩ jéih chãjca naáhdih Jesús ã chãjachah enna, cãacwã nin pah ï míc niijíp jĩ:

—Yoobópdih tigaá. Nin Dios naáwãtdih naóh yapani, nin baácboó jũóhni pínahdih jwĩpĩ pãini caá, queét ï míc niijíp jĩ.

15 Páant míc niijnít, queét Jesúsdi h maáh pínah ï waadáhip yuh jĩ. Obohjeéhtih, queét páant ï niij jenah joyátdih jéihnit, biícjeh jeená púuh laab béjnit, Jesús ã bejah bojop jĩ.

*Jesús ímjih ã yáac chãi bejat
(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)*

16 Páant ã púuh laab béjat túttimah, tōo ñáh jũúwúchah ennit, jwiít ã bohénit ímboó jwĩ dei bejep jĩ.

17 Caanná juibí, jãáj chódodih waadnit, Capernaum tátchina chúuh bejat túut jwĩ chãjap jĩ. Obohjeéhtih, Jesúsboó jwĩ pebhna ã juicáp jĩ. Páant ã jígochah, caandíh pãi chũnit, jwĩ chúuh bejep jĩ. Páant jwĩ chúuh bejehah, ã tub tōoáh bejep jĩ.

18 Páant ã tōoáh bejat túttimah, johlit bádí ã jũúwúchah, bádí nolihtatbut ã ñahap jĩ.

19 Pánihna, caán ím tac yoób jwĩ bejehah pohba, Jesús ímjih jwĩ pebhna ã yáac chãi jũúwúchah, jwĩ enep jĩ. Páant ã jũúwúchah ennit, bádí jwĩ úumap jĩ.

20 Páant jwĩ úumachah ennit, caán jwiítidih nin pah ã niijíp jĩ:

—**ÏÑi en úumca bojoó! ïWeemjéh tigaá! ã niijíp jĩ.**

21 Páant ã niijíchah joinít, bádí wēinit, caandíh jãáj chóona jwĩ waadát túutap jĩ. Páant ã waadát túttimah, waícanjeh jwĩ jenah joi béjepna jwĩ chúuh juibínap jĩ.

Cãacwã Jesúsdi h ï bidat

22-23 Cheibit bóo yeó jáapdi h Jesús Diosdi h “**Túina caá, Paá**”, niijnít, queétdih jeémát ã wũhupjiboó dawá cãacwã pãina ïtih chãjap wut yuh jĩ. Jwĩ jwũub chúuh jũúwúchah, Jesús jwĩjeéh ã waadcátidihbut ï enep jĩ. Caandíh páantjeh pãi jwuhna ït chãjap wut yuh jĩ. Tiberias tátchiboó jamniiji jãáj chóona ï jumapboó át juibínap wut jĩ.

24 Pánihna, Jesús ã wihcatdih ennit, queét caandíh bidna, caán jãáj chóonadi h waadnit, Capernaum tátchina chúuh jũóhni t, jwiítidih ï ñuán juyáp jĩ.

Jesús pan panihni ã jumati di h ã naáwát

25 Pánih ñuán chúuh juinítji, Jesúsdi h jwãáhnit, caandíh nin pah ï niij úubh joyóp jĩ:

—¿Bohéní, débólih tibeé ninboó ma jũóh? ï niijíp jĩ.

26 Páant ï niij úubh joyóchah joinít, queétdih Jesús nin pah ã niij jepahap jĩ:

—**Yoobópdih yeebdí h wã naóhna caá. Dios bádí ã wēpatjéh yeebdí h wã teo wáacachah yuhna, ‘Caán Dios ã wahní Cristo caá’, weemdí h ñi niij jenah joicán beé. Páant niij jenah joicán yuhna, jwũub jeémp, wud jumati di h jeh ñit bid jũóh tagaá, páant mantih.**

27 Obohjeéhtih, yoobópdih yeebdí h wã naóhna caá. Nin baácdi h bóo jeémát moopáh bejni jeh caá. Pánihna, caán déenadi h jíib chãjéhcan, teocat caá náahap. Obohjeéhtih, Diosjeéh táí jumati túutni jeémát panihni boodí h bidat caá náahap. Weém ni hat cãacwã úud jeñé caán jeémát panihni di h wã wãhna caá. Wã íp weemdí h páant ã wũhat túutap be. Páant wã jumati di h yeéb ñi jéihyat pínah niijná, Dios ã wēpatjéh weemdí h ã chãj júutat túutachah, yeéb ñi enep be, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

28 Páant ã niijíchah joiná yuhna, queét caandíh nin pah ï jwũub niij úubh joyóp jĩ:

—¿Ded pah tigaá jwĩ chãjbi, Dios ã náahatdih chãjat túut niijná? ï niijíp jĩ.

29 —Nindih Dios yeebdíh ã chãjat túutna caá: ‘Wã wahnidih túi jengah joinít, ñi jepahaá’, yeebdíh ã niij wutap be, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

30 —Meém Dios ã wahni yoobát jumna, ã wēpatjĩh ma chãj júut en tigaá bácah, meemdíh jwĩ jepahat pínah niijná.

31 Jwĩ nuowãji jon jãtĩh tútchi wihcapboó maná ï niijníjidih ït jeémép wut jĩ.* Dios naáwátdih naóh yapani nin pah ãt niij daacáp tajĩ: ‘Jeámant queétdih jeémátdih ãt wãhup wut jĩ, ï túi jeémát pínah niijná’, ãt niij daacáp tajĩ.* ¿Páant ã chãjatji chah meémboó mata jéih chãj taniit? caandíh ï niijíp jĩ.

32 —Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Moisésjeh pohba queétdih japmant jũóhni jeémátdih ã wãhcap jĩ. Wã íip jeémát yoobát panihnidih jeámant cáacwãdih ãpĩ wãhna caá.

33 Pánihna, Dios ã wãhni jeémát panihni japmant dei jũóhni, nihat baácdih moondíh ã báadhdad túutna caá, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

34 —Maá, yeó jáap jumant pah ma niijni jeémátdih jwiítdih ma wãhúú, queét ï niijíp jĩ.

35 —Weem tígaá báadhdad túutni jeémát panihni caá. Det weemdíh túi péenitboodíh jwúub nuugúp wunat panihat ã wihcan niit. Det weemdíh náhninit, wēi jengah joinítboodíh taca jootát panihatbut ã wihcan niit.

36 Obohjeéhtih, yeebdíh jãtĩh naóhna, yoobópdih naóhna beé wã chãjap be. Yeébbó weemdíh enna yãhna, ‘Caán Dios ã wahni Cristo caá’, ñi niij jengah joicán caá.

37 Nihat wã íip ã jepahat túutnitjeh weemdíh ï péebipna caá. Weemdíh pánih péenitdih wã yohcan niit.

38 Japmant jũóhna, wã náahatdihjeh chãjcan, weemdíh wahni ded pah ã weñat pínahboodíh chãjadih wã jũúwáp be.

39 Nin caá weemdíh wahni ã weñat pínah yoobát: Nihat weemdíh ã jepahat túutnitdih buúdadcan, weemdíh caán péeni yeó jáapdih queétdih wã jwúub booaat pínahdih ã náah yacna caá.

40 Nihat weém ã wũúhdih jepahnit, páantjeh ãjeéh ï jumant pínahdih wã íip, weemdíh wahni, ã náah yacna caá. Pánihna, péeni yeó jáapdih queétdih wã jwúub boobipna caá, Jesús ã niijíp jĩ.

41 “Weém japmant jũóhni jeémát panihni tigaá wã jumap”, Jesús ã niijíchah joinít, jwĩ maátaboó caandíh íijnit, tabit ï míic niijíp jĩ.

42 —¿Nin Jesús José wũúh nihcan niit? ã íip, ã índihbut jwiit jwĩ jéihna caá. Pánihna, jwiit panihnih mən tigaá. Pánihni jumna yãhna, ¿dépanihna “Japmant jũóhni wã jumna caá”, ã niij? ï míic niijíp jĩ.

43 Queét páant ï míic niijíchah joinít, Jesús queétdih nin pah ã jwúub niij jepahap jĩ:

—Weemdíh yeejép ñi niijcá bojoó.

44 Det ï jengah joyátjĩhjih weemdíh ï jéih jepahcan niit. Obohjeéhtih, wã íip, weemdíh wahniboó, ‘Caán Dios ã wahni Cristo yoobát caá’, queétdih ã niij jengah joyát túutna caá, wãjeéh ï péeat pínah niijná. Páant ã chãjcah, det wĩihwã pínah ïta jéih jumcan tagaá. Pánihna, péeni yeó jáapdih weemdíh jepahnitjidih wã jwúub boobipna caá.

45 Dios naáwátdih naóh yapanitboó nin pah ït niij daacáp tajĩ. ‘Dios queét nihatdih ã bohébipna caá’, ït niij daacáp tajĩ.* Pánihna, nihat wã íip ã bohéatdih joinít, weemdíhbut ï jepahbipna caá. Pánih jepahnit wĩihwã ï jumbipna caá.

46 “Wã íipdih ded ã encan caá. Weém ã wahnijeh caandíh wã enep jĩ.

47 Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Det weemdíh jepahnit páantjeh wã íipjeéh ï túi jumbipna caá.

48 Weém báadhdani jeémát panihni wã jumna caá.

* 6:31 Ex 16.4,15 * 6:31 Sal 78.24-25 * 6:45 Is 54.13

49 Ñi nuowāji tətchi wihcapboó manádih jeémpna yuhna, it wunup wut jĩ.

50 Obohjeéhtih, japmant jəóhni wā niijni jeémát panihnidih ded jeémpna, iiguipna ā bejcan niit.

51 Weém japmant jəóhni báadhdani jeémát panihni wā jumna caá. Caán jeémát panihnidih jeémpnitjeh wā ípjeéh páantjeh í jumbipna caá. Caán báadhdani jeémát panihni wíih bácah ā jumna caá. Pánihna, wíih bácahdih wā wəhbipna caá, nihat baácđih moón wā ípjeéh í táí jumat pínah niijná. Pánih wəhna, nihat cācwāđih wā wun wəhbipna caá”, Jesús ā niijíp jĩ.

52 Páant ā niijíchah joinít, jwĩ maátaboó, queétjeh nin pah í niij míc wéhenap jĩ:

—¿Nin dépanih tigaá āih bácahdih jeémát pínah panihni ā wəhbi? í míc niijíp jĩ.

53 Páant í niijíchah joinít, Jesús nin pah queéđih ā niijíp jĩ:

—Yoobóđih yeebdíh wā naóhna caá. Weém nihat cācwā úud jeñé wā jumuchah, ded wíih bácah panihnidih jeémpcanni, wíih meép panihnidih babhcanni wā íp pebhboó ā bejcan niit.

54 Ded wíih bácah panihnidih jeémpni, wíih meép panihnidih babhndih péeni yeó jáapđih wā jwúub boobipna caá. Caánboó wā ípjeéh páantjeh ā jumbipna caá.

55 Wíih bácah ñi jeémát yoobát panihni, wíih meépbət ñi babhbat yoobát panihni ā jumna caá.

56 Det wíih bácah panihnidih jeémpnit, wíih meép panihnidihbət babhnt, weém biícđih í táí jumbipna caá. Weembát queét biícđih wā jumbipna caá.

57 Wā íp páantjeh jumni weemdíh wahna, weemdíhbət páantjeh jumni ā jumat túutna caá. Páant ā chājat dée, jeémátđih ñi bidat pah, ded weém páantjeh jumnidih bédí bidna, caandíh wā ípjeéh páantjeh jumni wā jumat túutbipna caá.

58 Butéh yeebdíh wā naóhni jeémát panihni Dios pebhmant dei jəóhni caá. Caán jeémát panihni jwĩ nuowāji í jeémpni maná panihni nihcan caá. Queétboó caán jeémátđih jeémpnitji it wunup wut jĩ. Obohjeéhtih, butéh wā naóhni jeémát panihniboodíh ded jeémpni wā ípjeéh páantjeh ā jumbipna caá, Jesús ā niijíp jĩ.

59 Capernaum tətchidih moón í míc wáacat muúboó Jesús queéđih páant ā niij naóh bohénap jĩ.

Jesúsđih jepahna, páantjeh ājeéh jwĩ táí jumat

60 Dawá jwíjeéh péenit Jesús ā bohéatđih joinít, nin pah í niij wéhenap jĩ:

—Jesús nin ā bohéat buoni yoobát ā jumuchah, caandíh jwĩ joíhcan caá, queétjeh it míc niijíp tajĩ.

61 Páant í míc wéheatđih jéihnit, Jesúsboó queéđih nin pah ā niij úubh joyóp jĩ:

—¿Nin wā bohéatđih joiná, ñi íj niit?

62 Weém, nihat cācwā úud jeñé, jātih wā jumupjiboó wā jwúub púuh laab béjchah enna, ¿ded pah ñita niij jenah joí? ¿Caandíhbət ñita íj taniit?

63 Dios ā wahni Túini Espíritu cācwāíh caolihđih ā booana caá. Cācwājeh íih caolihđih í jéih boocan caá. Pánihna, wā naáwátđih ñi táí jenah joyóchah, Túini Espirituboó ííih caolihđih ā boobipna caá.

64 Obohjeéhtih, páant ā jumuchah yuhna, ‘Caán Dios ā wahni Cristo nihcan caá’, biquína ñi niij jenah joiná caá, Jesús ā niijíp jĩ.

Jesús páant niij jenah joinítđih jātih átát jéihyep tajĩ. Pánihna, caandíh eníhcannitđih duó wáini pínahđihbət átát jéihyep tajĩ.

65 Páant niij naóh péanit, nin pah ā jwúub niij naáwáp jĩ:

—Nin pah yeebdíh wā niij naáwáp yuh be: ‘Wā ípboó cācwāđih weemdíh ā jepahat túutcah, det wíihwā pínah íta jéih jumcan tagaá’, wā niijíp be, Jesús queéđih ā niijíp jĩ.

66 Páant ã niijíchah joiná, dawá jwíjeéh péenitji Jesúsdi h wēican, ĩ cádahap jĩ.

67 Páant ĩ cádahachah ennit, Jesús jwiít docewā ã bohénitboodíh nin pah ã niij ʼʼbh joyóp jĩ:

—¿Yeebbát weemdíh ñi cádahmi naniít? ã niijíp jĩ.

68 Páant ã niij ʼʼbh joyóchah joinít, Simón Pedro nin pah ã niij jepahap jĩ:

—Obohjeéhtih, Maá, jwiít dih biíh bohéni ã wihcan caá. Diosjeéh páantjeh jwí jumat pínah niijná, ma naáwátjeh jwiít dih ã túi jéihyana caá.

69 Pánihna, jwiítboó meemdíh jepahnit, ‘Meém túini, Dios wááh, ã wahni caá’, jwí niij jéihna caá. Pánih jéihnit, meemdíh jwí cádahcan niít, ã niijíp jĩ.*

70 Páant ã niijíchah joinít, Jesús jwiít dih nin pah ã niijíp jĩ:

—Weém yeéb docewādih wā ñíwip yah jĩ. Obohjeéhtih, biíc ñijeéh jumni nemépih pínah ã jumna caá, ã niijíp jĩ.

71 Páant niijná, Judas, Simón Iscariote wááhdih niijná át chājap tajĩ. Judas jwiít Jesús ã bohénitjeéh jumna yahna, Jesúsdi h eníhcannit dih duó wáini pínah ã jumap jĩ.

7

Jesús ʼʼdwā caandíh ĩ jepahcat

1 Túttimah, Jesús Galilea baácboó jwiít dih numah jibidih ã bejep jĩ. Judea baác di h moón jwí maáta caandíh ĩ mao yohíhat di h jéihna, Judea baácboó ã bejih jwuhcap jĩ.

2 Jwiít judíowā wāpchi dahna jwí chājatjidi h náhniat yeó jáapna, bahni ã jwdhdap jĩ.*

3 Pánihna, Jesúsdi h ã ʼʼdwā nin pah ĩ niijíp yah jĩ:

—Ninjĩh chāocánjeh, Judea baácna bejnit, meemdíh pééihnit di h ma wēpatjĩh ma chāj jútú.

4 Ded ã wēpat di h jútúhna, bi h jútcat caá náahap. Pánihna, yoobóp di h wēpni jumna, jwí míc wáac juibíni tútchiboó ma wēpat di h jwíjeéh ma jút júwá, Jeñé, ĩ niijíp jĩ.

5 Queét ã ʼʼdwājeh yahna, ‘Caán Dios wááh caá’, Jesúsdi h ĩ niij jenah joicáp jĩ. Páant niij jenah joicán, caandíh páant ĩ niijíp jĩ.

6 Páant ĩ niijíchah joinít, Jesús queét di h nin pah ã niij naáwáp jĩ:

—Wā wēpat di h cáacwādih jútat pínah ã judh jwuhchah, wā bejcan caá. Yeébboó fiestadi h eníhna, caán tútchina ñi enbi jwuhú.

7 Cáacwā yeebdíh ĩ íjcan caá. Obohjeéhtih, ĩ yéej chājat di h wā naáwáchah joinít, weémboodíh ĩ íjna caá.

8 Pánihna, caán fiesta yeó jáapna ã jumachah, yeebjéh ñi enbi jwuhú. Weém caanná wā bejat pínah ã judh jwuhna caá, ã niijíp jĩ.

9 Páant niijnít, Galilea baácboó jwiít dih ã numah chāwáp jĩ.

Jesús fiestadi h enedih ã bejat

10 Obohjeéhtih, ã ʼʼdwā ĩ bejat túttimah, Jesúsbut Jerusalén tútchina jwiít dih ã numah bejep jĩ. Pánih bejna, cáacwā ĩ encapmantbit jwí bejep jĩ.

11 Fiesta yeó jáap di h míc wáac juibíni t, jwí maáta Jesúsdi h búdi ĩt bidip wut yah jĩ.

—¿Dee tígaá ã jum? ĩt niij ʼʼbh joyóp wut jĩ.

12 Pánihna, cáacwābut caandíh búdi jenah joinít, ĩt míc wéhenap wut jĩ. “Caán túini caá”, biquína niij, “Caán yeejép caá. Cáacwādih yee naóhni caá”, bitaboó ĩt niijíp wut jĩ.

13 Páant niijná yahna, jwí maátadi h ʼʼmna, Jesús ded pah ã jumat di h queétjeh ĩt míc wéhenap wut jĩ.

14 ĩ weñat yeó jáapna tac yoób Jesús Dioíh munná waád juibíni t, cáacwādih ã bohénap jĩ.

15 Páant ã bohénachah, jwí maáta joí wáhi bejnit, nin pah queétjeh ĩ míc niijíp jĩ:

—¿Nin bohécanni yahna, dépanih tigaá bohéat di h ã túi jéih? ĩ míc niijíp jĩ.

16 Páant ĩ niijíchah joinít, Jesús queét di h nin pah ã niij naáwáp jĩ:

* 6:69 Mt 16.16; Mr 8.29; Lc 9.20 * 7:2 Lv 23.34; Dt 16.13

—Wā bohéat weemjéh wā naáwát nihcan caá. Obohjeéhtih, weemdíh wahní ã naáwát tútat caá.

17 Ded Dios ã weñat pínahdih chājíhni ‘Páant ã bohénachah, ã jéihyatjeh nihcan caá. Yoobópdi Dios naáwát caá’, ã niij jéihbipna caá.

18 Ded ã jenah joyátjeh naóhna, cāacwā caandíh í weñat pínahdih bidna caá ã chājap. Obohjeéhtih, weemdíh wahniboó weemdíh ã naóh yapaat tútatna caá. Pánih naóh yapana, caandíhjih ñi weñat pínahdih yeebdíh wā náah yacna caá. Páant wā naóh yapanachah joiná, ‘Yeecanjeh, yoobópdi ã naóhna caá’, ñi niij jéihbipna caá.

19 “Moisésji ded pah Dios yeebdíh ã wutatdih át jwúb naóh yapanap wut jī. Obohjeéhtih, biíc ñijeéh jumni caán ã wutatjidih jepahni wihcan caá. Pánihna, ¿dedé wā chājatji jīb tigaá weemdíh ñi mao yohíh?” jwí maátadih ã niij wúbh joyóp jī.

20 —Meemdíh nemép ã jumna caá. ¿Déhe tigaá meemdíh mao yohíhni í jum, páant ma niijíchah? queét dawá caandíh í niij wúbh joyóp jī.

21 —Biíc láa jwí chooát yeó jáapdih yeéb cāacwā ñi jéih chājca naáhdih weémboó yeebdíh wā chāj jútup be. Páant wā chāj jútuchah ennit, búdí ñi en wáhi bejep be.

22 Jon jātih Moisésji nihat neoná weépdih quehli nah yapat chóodih át bóodat tútup wut jī. Pánihna, nihat neoná weép ñi weh jumna, ocho yeó jáap tútumah chooát yeó jáapdih yuhna, ã wutatji pahjeh ñipí bóodna caá.* Obohjeéhtih, Moisés ã wutatji pohba át nihcap wut jī. Jwí nwo Abrahamjidih Dios páant bóodat pínahdih át jwíh wutup wut jī.* Pánihna, caán tútumah, jwí nwo wā páant ípí chājap wut jī.

23 Chooát yeó jáapdih yuhna, Moisés ã wutatjidih yap yohíhcan, yeebbút ñi wehdih ñipí bóodat tútatna caá. Páant ñi chājna yuhna, ¿dépanihna, chooát

yeó jáapdih weémboó wunnidih wā boanachah enna, ñipí íj?*

24 Ded pah wā chājatdih táí jéihcan, ‘Caán yeejép ã chājna caá’, ñi niijcá bojóó. Obohjeéhtih, ded pah wā chājatdih jéihna, weemdíh yoobópdi ñi jenah joyoó, Jesús queétdih ã niijíp jī.

Jesús jeámant ã jūúwátjidih ã naáwát

25 Páant ã niijíchah joinít, biquína Jerusalén tútchidih moón nin pah í míc niij wúbh joyóp jī:

—¿Nin jwí maáta í mao yohíhni nihcanna niít?

26 Wáat en tih. Páantjeh jwí cātíh bohéna caá ã chājap. Páant ã bohénachah yuhna, jwí maáta ded pah í niijcán caá. ‘Cristo, Dios ã wahní caá’, queét í niijjéhna caá.

27 Obohjeéhtih, Dios ã wahní Cristo dedmant ã jūúwátjidih ded ã jéihcan niít. Nin Jesús ã jumni tútchidih jwiít jwí jéihna caá. Pánihna, Dios ã wahní Cristo nihcanna caá, queét í míc niijíp jī.

28 Jesús Dioíh muú diítboó queétdih bohénajeh, páant í míc niijíchah jéihni, nin pah ã jwúb niij ñaacáp jī:

—Yeebjéh pohba ‘Caandíh jéihna, ã jumni tútchidihbat jwí táí jéihna caá’, ñi niij jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, wā jenah joyátjihjeh ninboó jūóhna wā chājcan jíí. Wā íp jíí weemdíh ã wahap jī. Pánih wahní yeecanni, yoobópdi chājni caá ã jumap. Caandíh ñi jéihcan caá.

29 Obohjeéhtih, weémboó ã pebhmant jūóhni caandíh wā táí jéihna caá, ã niijíp jī.

30 Páant ã niijíchah joinít, jwí maáta caandíh í tewíhip yuh jī. Obohjeéhtih, caandíh í mao yohat pínahdih Dios ã jenah joyát ã jedh jwuhchah, caandíh í jéih teo jwuhcap jī.

31 Pánihna, dawá Jesúsdi táí jenah joiná, nin pah í míc niijíp jī:

—Nin Jesús jwiít cāacwā jwí jéih chājca naáhdih dawá láa ã chāj jútup be. Dios ã wahní pínah Cristoboó ¿caan cháh áta chāj taniít? ¿Páant tih

* 7:22 Lv 12.3 * 7:22 Gn 17.10 * 7:23 Jn 5.9

jũh? ¿Pánih chãjna, caanjéh Dios ã wahni Cristo nihcan niít? ï niijíp jĩ.

Jesúsdih fariseowã ï tewat túutíthat

³² Páant ï niij wéhenachah joinít, fariseowã, sacerdotewã ï maáta biíc dih Dioíh mædíh wapnit soldad-owã dih Jesúsdih ï tewat pínah niijná, ït wahap wat yuh jĩ.

³³ Jesús queét cãacwã dih nin pah ã jwúub niijíp jĩ:

—Daocánni yeó jáap ñijeéh wã jum jwuhbipna caá. Weemdíh wahni pebhboó wã jwúub bejat pínah bahniyeh ã jadhna caá.

³⁴ Wã jummat pínah pebhboó yeéb ñi jéih bejcan niít. Weemdíh bidna yuhna, ñi jéih bid juibícan nacaá, ã niijíp jĩ.

³⁵ Páant ã niijíchah joinít, queétjeh nin pah ï míic niij úbh joyóp jĩ:

—Nin páant niijná, ¿dedboó bejat túut tigaá ã chãj? yeéb ñi jengah joyóchah. ¿Jwĩ déewã ï bej peétni baácnaboó bejnit, jwĩ déewã nihcan-nitdih ã bohémi naniít?

³⁶ ‘Yeéb weemdíh bidna yuhna, ñi jéih jwãáhcan niít’, niijná, ‘Wã bejat pínah pebhboó ñi jéih bejcan niít’, niijná, ¿ded pah niij tigaá páant ã niij? ï míic niijíp jĩ.

Báadhdani mah panihnidih Jesús ã naáwát

³⁷ Fiesta péeni yeó jáap, chah jwĩ weñat yeó jáap yoobát ã jumuchah,* Jesús caanjíh ñuhnit, tabit ã ñaác niij naáwáp jĩ:

—Ded taca joótni wã pebh ã jũwú naáh. ã juyúchah, túi báadhdani mahdih caandíh wã wãhbipna caá. Wã wãhni pínah mah panihnidih babhna, Diosjeéh ã túi jumbipna caá.*

³⁸ Ded weemdíh jepahni pínahdih Dios naáwát dih naóh yapanit nin pah ït niij daacáp tajĩ: ‘Ded weemdíh jepahna, ãih caolihmant muj nooj bácat panihni ã jumuchah, wéinit wíih táini doonádih bitadilh ã wëp

naóhbipna caá’, ït niij daacáp tajĩ,* ã niijíp jĩ.

³⁹ Páant niijná, Jesúsdih jepahnitdih Túini Espíritu jumna, ded pah ã teo wáacat pínahdih naóhna ã chãjap jĩ. Obohjeéhtih, Jesús jeáboó ã jwúub aab béj jwuhcah, Túini Espíritu ã dei jũoh jwuhcap jĩ.

Jesúsdih judíowã biíc yoobó ï jengah joicát

⁴⁰ Páant Jesús ã niijíchah joinít, dawá cãacwã nin pah ït míic niij wéhenap wat jĩ:

—Nin yoobóp dih Dios naáwát dih naóh yapani jwĩpĩ páini caá, ït niijíp wat jĩ.

⁴¹ —Nin Cristo jwiít dih táini ubni nacaá, bita ït niijíp wat jĩ.

Obohjeéhtih, bitaboó nin pah ït míic niijíp wat jĩ:

—Cristo jũohna, Galilea baácboó ãta jumcan tagaá. Nin Jesús caanjíh bóo tigaá.

⁴² Dios naáwát dih naóh yapani nin pah ãt niij daacáp tajĩ. ‘Cristo David jumma yoobát ã jumbipna caá.* Pánihna, David ã cãac jumni Belén tútchiboó ã cãac jumbipna caá’, ãt niij daacáp tajĩ.* Pánihna, Jesús Belén tútchidih bóo nihcan, Dios ã wahni yoobát nihcan caá, queétjeh ït míic niijíp wat yuh jĩ.

⁴³ Pánihna, queét Jesúsdih biíc yoobó ït jengah joicáp wat jĩ.

⁴⁴ Biquína Jesúsdih ït teo nemíhip wat yuh jĩ. Obohjeéhtih, ï jéih teocap jĩ.

Jesúsdih jwĩ maáta ï jepahcat

⁴⁵ Sacerdotewã ï maáta, fariseowã biíc dih Jesúsdih ï tewat túutnit soldad-owã Jesús pebh jwinítji, queétdih wahnit pebhboó ït jwúub bejep wat jĩ. ï pebhna ï jwúub juibínachah, soldad-owã dih queét nin pah ït niijíp wat jĩ:

—¿Dépanih tibeé Jesús dih ñi teocan? ït niijíp wat jĩ.

⁴⁶ —Caán yoobóp dih naóhni beé. Biíh caan pánih wëp naóhni ã wihcan

* 7:37 Lv 23.36; Nm 29.35 * 7:37 Jn 4.10-14 * 7:38 Ez 47.1; Zac 14.8 * 7:42 2S 7.12-13; Sal 89.3-4; 132.11-12 * 7:42 Mi 5.2

caá, queét soldadowã it niij jepahap wut jĩ.

47 Páant ĩ niij jepahachah joinít, fariseowãboó nin pah it niijíp wut jĩ:

—¿Yeebdíh caán ã yeenachah, ‘Yoobópdiĥ tigaá’, ñi niijnít beé?

48 Det jwĩ maáta Jesúsdiĥ jepahcan, caandíh ĩ náahcan caá. Pánihna, jwiítbút caandíh jwĩ náahcan caá.

49 Obohjeéhtih, queét caandíh jepahnitboó Moisés ã wutatjidiĥ ĩ jéihcan caá. Caandíh ĩ jéihcat jíib jwĩ íp queétdiĥ peéh chãjna, iiguípna ã yohbipna caá, fariseowã it niijíp wut jĩ.

50 Obohjeéhtih, bíic fariseo, Nicodemo wát jumni, chei Jesúsdiĥ wéhenadiĥ jwibíniji,* páant ĩ niijíchah joiná, bita caanjíĥ jumnitdiĥ nin pah át niijíp wut jĩ:

51 —Jesús yeejép ã chãjachah, jwĩ jéihcan caá. Pánih jéihcannit jumna, ded pah ã chãjatdiĥ caanjéh ã naóhcah, jwĩ jéih peéh chãjcan caá. Pánih jéihcan yuhna, caandíh jwĩ peéh chãjachah, jwĩ wutatdiĥjeh jwĩta yap yoh tagaá, át niijíp wut jĩ.

52 Páant ã niijíchah joinít, queét nin pah caandíh it niij jãihñap wut jĩ:

—¿Meembút Galilea baácdiĥ bóo níit, jwiítdiĥ páant ma niij naóhna? Dios naáwátdiĥ meemdíh túi bohéat caá náahap. Pánih bohéna, ‘Galilea baácmant ded Dios naáwátdiĥ naóh yapani átát wihcap tajĩ’, ma niij jéihbipna caá, Nicodemodiĥ it niijíp wut jĩ.

53 Páant niij péanit, ñih munnáboó it jwúub bejep wut jĩ.

8

Deoh nah jumnih mi yéejatdiĥ Jesús ã yohat

1 Dioíh múbóo jumnitdiĥ naóh péanit, Olivo Jeéboó Jesús jwiítdiĥ ã numah púuh laab béjep jĩ.

2 Cheibitjeh, jwúub dei júóhniĥ, Dioíh múbóo diĥjeh muntih jwiítdiĥ ã jwúub numah waadáp jĩ. ã jwúub juyúchah ennit, niĥat cáacwã ã

pebhna ĩ míic wáac juyúp jĩ. ĩ míic wáac juyúchah ennit, caanjíĥ jwibí chúudniĥ, Jesús queétdiĥ ã bohénap jĩ, páant muntih.

3 ã bohéat tac jumuchah, Moisés ã wutatjidiĥ bohéniĥ, fariseowã bíicdiĥ deoh nah jumniĥdiĥ it ub júúwáp jĩ. Pánih ub júóhniĥ, Jesús pebh cáacwã cátiĥ caántdiĥ ĩ ub juí ñuhap jĩ.

4 Pánih ub juí ñuhniĥ, Jesúsdiĥ nin pah ĩ niij naáwáp jĩ:

—Nint mi áa niĥcannijíĥ yeejép mi chãjachah, jwĩ enep be.

5 Dios ã wutatdiĥ Moisésji nin pah át niij daacáp tajĩ. ‘Det ĩ áa niĥcannitjíĥ yeejép ĩ chãjachah ennit, jee dáhnajíĥ ñi yoh mawaá’, át niij daacáp tajĩ.* Pánihna, meémboó ¿ded pah tigaá ma niij naóhbi? ĩ niijíp jĩ.

6 Páant niijnít, caandíh naóh yacat túut niijná, Jesúsdiĥ mácah ĩ naáwát túutap yuh jĩ. Obohjeéhtih, Jesús páant ĩ niijíchah joinít, páah jéenniĥ, ãih téih tíibjíĥ baácboó ã daacáp jĩ.

7 Páant ã daác jwuhuchah, queétboó caandíh úubh joí yójahna ĩ chãjap jĩ. Páant ĩ úubh joí yójahachah, Jesús ñah ñuhniĥ, queétdiĥ nin pah ã niij jepahap jĩ:

—Ded ñijeéh jumni yéejat wihcanniboó caántdiĥ jee dáhjíĥ ã jwíih yoh waáwá naáh, ã niijíp jĩ.

8 Páant niij péanit, jwúub páah jéenniĥ, ã jwúub daacáp jĩ, páant muntih.

9 Páant ã niijíchah joinít, caántdiĥ naóh yacnitboó ĩ yéej chãjatjidiĥ náhniniĥ, chah behniĥ biquína ĩ jwúub beedáh bejep jĩ. Páant ĩ bejat túttimah, deoh nah jumnih Jesús pebh ñuhniĥ, caandíh joinít cátiĥ queét chénewãjeh ĩ jumap jĩ.

10 Pánihna, caántdiĥ ub júóhniĥji ĩ wihcah enna, jwúub ñah ñuhniĥ, Jesús caántdiĥ nin pah ã niij úubh joyóp jĩ:

—¿Deyoob tigaá queét ĩ bej? ¿Meemdíh peéh chãjat túutniĥ ĩ wihcan caá? ã niijíp jĩ.

11 —Wihcan caá, Maá, mi niijíp jĩ.

* 7:50 Jn 3.1-2 * 8:5 Lv 20.10; Dt 22.22-24

—Weembút meemdih wã peéh chãjat tútcan niít. Ma jwúub bejeé. Ma jwúub yéej chãjca bojoó, páant muntih, Jesús caántdih ã niijíp jĩ.

Jesús baabát panihni ã jummatdih ã naáwát

¹² Caántdih naóh péanit, Jesús caanjĩh jumnitdih nin pah ã jwúub niij naáwáp jĩ, páant muntih:

—Weemjéh tiguaá baabát panihni nin baácdih moondih wã íp Dios ded pah ã jummatdih wã jéihyana caá. Det weemdih péenit, dupúát panhipboó bejcan, wã ípdih ã jéihbipna caá. Pánihna, weemdih ã jepahachah, páantjeh Diosjeéh wã táí jumat tútbpipna caá, ã niijíp jĩ.*

¹³ Páant ã niijíchah joinít, fariseowãboó nin pah caandih ã niijíp jĩ:

—Meém ma táí jummatdih meemjéh naóhna, oboh nih yána caá ma chãjap. Páant ma niijíchah, ma naáwát dedé pínah nihcan caá, ã niijíp jĩ.*

¹⁴ —Weemjéh dedmant wã júúwátjidih wã jéihna caá. Wã bejat pínahdihbut wã jéihna caá. Obohjeéhtih, yeéboó caandih ñi jéihcan caá. Páant weemdih ‘nih yáni caá’, ñi niijíchah yuhna, ded pah wã jummatdih yoobópdih yeébdih wã naóhna caá.

¹⁵ Yeéboó ded pah ñi enatdihjeh jenah joinít, cáac ded pah ã jenah joyátdih yoobópdih ñi jéihcan caá. Pánih jéihcan yuhna, ‘Caánboó túican caá’, weemdih ñipĩ niijná caá. Obohjeéhtih, yeéb ñi jenah joyát pah jenah joicán, ded pah cáacwã ã jummatdih weémboó wãpĩ naóhcan caá.

¹⁶ Weém biícjeh pohba nihcan caá cáacdih páant niij naóhni. Wã íp weemdih wahni biícjih, páant jwĩ niij naóhna caá, ‘Nin táini caá. Nin túicanni caá’, niij naóhna, yoobópdih wã naóhna caá.

¹⁷ Moisés yeébdih watna, nin pah át niij daacáp tajĩ: ‘Chénewã biíc yoobó ã naáwáchah, ã niiját yoobópdih caá’, át niij daacáp tajĩ.

¹⁸ Weémboó ded pah wã jummatdih naóhna, weemdih wahni, wã ípbut

biíc yoobó ã naóhna caá. Pánihna, ded pah wã jummatdih chénewã naóhni jwĩ jumachah, jwĩ naáwát yoobópdih caá, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

¹⁹ Páant ã niijíchah joinít, fariseowã nin pah ã niij úubh joyóp jĩ:

—¿Ma íp dedboo tígaá ã jum? ã niijíp jĩ.

—Weemdih jéihcan, wã ípdihbut ñi jéihcan caá. Obohjeéhtih, weemdih jéihna nihna, wã ípdihbut ñita jéih taga, Jesús queétdih ã niij jepahap jĩ.

²⁰ Páant niij bohéna, Dioih muúboó cáacwã ã wãhni dinerodih ã jwejat pahnna pebh ã jumap jĩ. Obohjeéhtih, caandih ã mao yohat pínahdih Dios ã jenah joyát ã judh jwuhachah, caandih tewíhni pínahbut caanjĩh jumna yuhna, caandih ã jéih teo jwuhcap jĩ.

“Wã bejep pínahna ñi jéih bejcan niít”, Jesús ã niiját

²¹ Pánih bohénajeh, Jesús nin pah ã jwúub niij naáwáp jĩ:

—Wã júúwápjiiboó wã jwúub bejbipna caá. Páant wã bejat túttimah, weemdih ñi bidbipna caá. Obohjeéhtih, ñi yéej chãjatdih ñi cádahcatji jíib, wãna, ñiíh caolih iiguípna bejna, wã bejep pínahboó ñi jéih bejcan niít, ã niijíp jĩ.

²² Páant ã niijíchah joinít, jwĩ déewã queétjeh nin pah ã míic niij úubh joyóp jĩ:

—‘Wã bejep pínahboó yeéb ñi jéih bejcan niít’, niijná, ¿caanjéh míic mao wanat tút niít ã chãjap? ã niijíp jĩ.

²³ Páant ã míic niijíchah joinít, Jesús queétdih nin pah ã jwúub niij naáwáp jĩ:

—Yeéb nin baácdih moón jumna, Dioíhwã nihcannit ã jenah joyát biíc yoobó ñi jenah joiná caá. Obohjeéhtih, weémboó japmant júóhni jumna, wã íp Dios ã jenah joyát biíc yoobó wã jenah joiná caá.

²⁴ Wã íp ã wahni wã jummatdih yeébdih wã naáwáchah yuhna, ‘Á naáwát yoobópdih nihcan caá’, ñi niijátji jíib ñi yéejatdih cádahcan,

* 8:12 Mt 5.14; Jn 9.5 * 8:13 Jn 5.31

iiguipna ñi bejbipna caá. Pánihna, ñi yéejatdih cádahcat peéh, wã niijátji biíc yoobó yeebdíh ã yapbipna caá, ã niijíp jĩ.

²⁵ —¿Déhe pohba tigaá, meém? ĩ niijíp jĩ.

—Ded pah wã jwíh naáwátji pahjeh wã jumna caá.

²⁶ Yeéb ñi túi chājcatji jīb Dios ã peéh chājat pínahdih yeebdíh wã naáwát pínah bádí ã judhna caá. Obohjeéhtih, weemdíh wahní ã naáwát túatnidihjeh yeebdíh wã naóh yapana caá. Caán ã naáwát tútat yoobópdih caá, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

²⁷ Obohjeéhtih, “Wã íp caá weemdíh wahní”, ã niijíchah joinít, queét ĩt beh joicáp wut jĩ.

²⁸ Páant ĩ beh joicátdih jéihna, Jesús queétdih nin pah ã jwáub niij naáwáp jĩ:

—Weém nihat cāacwā úud jeñédih cruzboó péohnit, ĩ pud dodhbirna caá. Páant ĩ chājachah, ‘Caán Dios ã wahní caá’, ñi niij jéihbirna caá. Pánih jéihnít, wã jenah joyátjeh wã chājcatjidihbut ñi jéihbirna caá. Wã íp ded pah weemdíh ã bohéatjidihjeh yeebdíh wã naáwátjidihbut ñi jéihbirna caá.

²⁹ Weemdíh wahniboó wājeéh ã jumna caá. Pánih wahní jumna, ã weñat pínahdihjeh yeó jáap jumat pah wāpĩ chājna caá. Páant wã chājachah, weemdíh ã cádahcan caá, Jesús ã niijíp jĩ.

³⁰ Páant ã niijíchah joiná, “Caán Dios ã wahní Cristo yoobát ã jumna caá”, dawá ĩ niij jenah joyóp jĩ.

Dios ã wehdih, yéej chājnitdihbut Jesús ã naáwát

³¹ Biquína jwĩ déewā “Caán Dios ã wahní Cristo caá”, niij jenah joinít dih Jesús nin pah ã niijíp jĩ:

—Wã naáwátdih cádahcannit, wã bohénit yoobát ñi jumna caá.

³² Pánih jumna, yoobópdih ñi jéihbirna caá. Yoobópdih jéihnít jumna, watnit panihnít ñi jumbipna

caá. Pánih jumna, ded yéej chājat jenah joyát ã jūwáchah yuhna, caandíh ñi jéih yap yohbirna caá. Yeebdíh wutni panihní ã jwáub wihcan niit, queétdih ã niijíp jĩ.

³³ Páant ã niijíchah joinít, queétboó nin pah ĩ niij jepahap jĩ:

—Jwiitboó Abrahamji ã jaimená jwĩ jumna caá. Páant jwĩ jumuchah, ded jwiitboodíh wutni ã wihcan caá. Páant wihcah yuhna, ¿ded pah niij tigaá ‘yeebdíh wutni ã jwáub wihcan niit’, ma niij naóh? ĩ niijíp jĩ.*

³⁴ —Yoobópdih yeebdíh wã naóhna caá. Cāacwājeh ĩ yéej chājatdih ĩ jéih cádahcan caá. Pánihna, queétdih yéej chājat túatni ĩ maáh panihní caá. Pánih yéej chājnit jumna, caandíh teo wāhnít panihnít ĩ jumna caá.

³⁵ Ded teo wāhni ã maáh wāh pah nihcan caá. Bitá caandíh ĩ ubuchah, queétboodíh teo wāhni ã jumbipna caá. Obohjeéhtih, ã maáh wāhboó páantjeh ã wāh ã jumbipna caá.

³⁶ Pánihna, weém Dios wāh jumna, deddih wã watachah, caanbát wã íp wāh ã jumbipna caá. Páant wã watachah, yéej chājatdih teo wāhni panihní ã jwáub jumcan niit.*

³⁷ Yeéb Abrahamji ã jaimená ñi jumatdih wã jéihna caá. Obohjeéhtih, ã jaimená jumna yuhna, wã naáwáchah joíhcan, weemdíh ñi mao yohíhna caá.

³⁸ Wã ípjeéh jumna, wã enatjidih yeebdíh wāpĩ naóhna caá. Obohjeéhtih, ñi íp, nemépwā ĩ maáh, yeebdíh ã wutuchah joinít, yeébbóo ñipĩ jepahna caá, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

³⁹ —Jwĩ íp yoobát Abraham caá, queét ĩ niijíp jĩ.

—Abrahamji ã weh yoobát jumna, ded pah ã chājatji biíc yoobó ñita chāj tagaá.

⁴⁰ Obohjeéhtih, yeebdíh wã íp ã naáwátdih yoobópdih wã naóh yapanachah yuhna, yeébbóo weemdíh ñi mao yohíhna caá. Abrahamjiboó páant áta chājcan tagaá.

* 8:33 Mt 3.9; Lc 3.8 * 8:36 Gá 5.1,13

41 Pánihna, ñi íp panihni ã chãjhat biíc yoobó mun tigaá yeebbát ñi jenah joyóp, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

—Jwiít íp wihcannit pohba jwĩ nihcan caá. Dios biícjeh caá jwĩ íp, queét ã niijíp jĩ.

42 —Weém Diosjeéh jumniiji nin baácna wã jũúwúp jĩ. Pánihna, Dios ñi íp ã jumuchah nihna, yeéb weemdih ‘jwĩ úud jeñé’, ñita niij oi tagaá. Wã jenah joyátjeh nin baácboó wã dei jũóhcan jĩ. Wã íp Dios ninboó weemdih ã wahachah, wã jũúwúp jĩ.

43 ¿Dépanih tigaá wã naáwátdih ñi beh joicán? Ñi joíhcat jíb caandih ñi beh joicán caá.

44 Ñi ípboó yeejép chãjat túutnit ï maáh caá. Pánihna, caán ã weñat pínahboodih ñipĩ chãjna caá. Nin baác ã jwíih jumuchah, buubut páantjeh cáacwãdih mao yohat túutni caá. Caán biíc mant yeenijeh jumna, yoobópdih ã jéih naóhcan caá. Pánih yeeat buúhna, nih yáatdihjeh ãpĩ naóhna caá.

45 Páant yeebdih yeeni ã naáwáchah joinítjeh weémboó yeebdih yoobópdih wã naáwáchah yuhna, ñi joíhcan caá.

46 Páant wã naáwáchah, ‘Meém yeejép chãjni caá’, weemdih ñi jéih niijcán caá. Yoobópdih wã naáwáchah yuhna, ¿dépanih tigaá ñi joíhcan?

47 Det Dios wehboó ã naáwátdih ï túi joiná caá. Obohjeéhtih yeéb ã weh nihcannit, ã naáwátdih wã naóh yapanachah yuhna, ñi joíhcan caá, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

Abrahamji jum láa Cristo ã jummat

48 Páant ã niijíchah joinít, queét nin pah Jesúsdiñ ã niijíp jĩ:

—‘Meém Samaria baácdih bóo jumna, Diosdih jéihcanni, nemép caolih jumni caá’, jwĩ niiját yoobópdih caá, ã niijíp jĩ.

49 —Weemdih nemép wihcan caá. Obohjeéhtih, wã íp ã wēpatjñh yeebdih wãpĩ chãj jútna caá, caandih ñi wēi naáwát pínah niijná. Páant wã chãjachah yuhna, yeéboó weemdih

wēi naóhcanjeh, yeejép ñipĩ wéhena caá.

50 Weemdih ñi wēi naáwátdih wã bidcan caá. Obohjeéhtih, cáacwã weemdih ï túi weñat pínahdih wã ípboó ã náah yacna caá. Pánihna, weemdih ï náahcatjeh jíb queétdih ã peéh chãjbipna caá.

51 Yoobópdih yeebdih wã naóhna caá. Det wã naáwátdih jepahnit, ï wancan niit, Jesús queétdih ã niijíp jĩ.

52 —Buu bácah chah jenah joicánniabeñ meém ma jummatdih jwĩ jéihna caá. Abrahamji, nih hat Dios naáwátdih naóh yapanitjeh pah mantih ït wunup wat jĩ. ‘Wã naáwátdih jepahni ã wancan niit’, niijná ¿dépanih tigaá meém páant ma niij?

53 ¿Jwĩ nuo Abrahamji, Dios naáwátdih naóh yapanitjebut chah wēpni niit ma jumup? ¿Ded pohba tigaá meém? páant niij naóhni, queét ï niijíp jĩ.

54 —‘Chah wēpni caá’, weemjéh wã jéih niijcán caá. Wã ípjuh ‘Caán chah wēpni caá’, weemdih ã niijná caá. Yeéb ‘Diosjeh caá jwĩ íp’, ñi niijnijeh wã íp ã jumna caá.

55 Obohjeéhtih, páant niijná yuhna, caandih yoobópdih ñi jéihcan caá. Weém caá caandih wã jéihyep. ‘Caandih wã jéihcan caá’, niijná, yeéb ñi nih hat pah yeeni wãta jum tagaá. Obohjeéhtih, caandih yoobópdih wã jéihna caá. Pánih jéihna, ded pah ã naáwáchah, wãpĩ chãjna caá.

56 Jwĩ nuo Abrahamji nin baácboó wã dei jũúwát pínahdih jéihnit, ã weñep jĩ. Pánihna, wã dei jũúwáchah ennit, bádi ã yoób weñep jĩ, Jesús ã niijíp jĩ.

57 —Páant, meém cincuenta jópchi ma juibí jwuhcan caá. Páant niijná, ¿jon jãtñh bóo Abrahamjidih meém ma ennit jñi? Jesúsdiñ ã niijíp jĩ.

58 —Yoobópdih yeebdih wã naóhna caá. Abrahamji jum láa, weém wãát jumup jĩ, Jesús queétdih ã niij jepahap jĩ.*

* 8:58 Ex 3.14; Jn 8.24; 10.30-33; 13.19

⁵⁹ Páant ã niíj jepahachah joinít, queétboó jee dáhnadiah ubnit, Jesúsdiñh ï yohíhip yah jĩ. Obohjeéhtih, páant ï yohíhichah, ï encat pónih, Jesúsboó Dioih m̄m̄m̄ánt ã bac bejep jĩ.

9

Jesús jéih encannidih ã booaat

¹ Táltimah, jwiít dih Jesús namáboó namah bejna, jéih encannidih jwĩ jwááap jĩ.

² Caandíh enna, Jesúsdiñh nin pah jwĩ niíj úbh joyóp jĩ:

—¿Bohéní, dépanih tigaá nin jáap cáac jumnafeh jéih encanni átát jumji? ¿Caanjéh yeejép át chãjji taniít? ¿Á mánaboó ït yéej chãjji taniít? jwĩ niíj jĩ.

³ —Nin ã yéej chãjatji jíib nihcan caá. Á mánabut ï yéej chãjatji jíib nihcan caá. Obohjeéhtih, pániñni ã jumachah, wã íp ã wēpatjĩh caandíh wã teo wáacbiñna caá. Páant wã booanachah ennit, wã íp ã wēpatdih cáacwã ï tãí jéihbiñna caá.

⁴ Yeó jáap cáacwã ïih tewatdih ï jéih teona caá. Obohjeéhtih, chei ï jéih teocan caá. Pániñna, buu caá ã baab jwáhat panihichah, weemdíh wahni ã wutadidih jwiít dih chãjat ã náahna caá. Táltimah, chei jwĩ teocat pah, caandíh jwĩ jéih chãjcan niít.

⁵ Pániñna, nin baácboó wã jum jwuhachah, baabát panihni cáacwãdih ded pah Dios ã jumadidih wã jéihyabiñna caá, Jesús jwiít dih ã niíj jĩ.*

⁶ Páant niíj péanajeh, baácboó mao mác ã coí jéenanap jĩ. Pániñ coí jéenanit, baác dih wid teo, jéih encanniñ quíbnadiah ã ñáñap jĩ.

⁷ Pániñ ñái péa, Jesús caandíh nin pah ã niíj jĩ:

—Siloé wãt jumni jēehat júána quíib táñadiah ma bejeé, ã niíj jĩ. Siloé ni-ijná, jwĩh wéheatjĩh “Wahni”, niijná ã chãjap jĩ.

Jesús páant ã niíjchah joinít, jéih encanni quíib táñadiah ã bejep jĩ. Pániñ

quíib táñadiah ennit, ãih m̄m̄ná át jwáub bejjip taga.

⁸ Páant ã jwáub juibínachah, ã chéenwã, caán dinero úbhñijji ã jumadidih jéihnitbut, ennijeh ãih m̄m̄ná ã jwáub juibínachah ït enep wut jĩ. Pániñ ennit, queétjeh nin pah ït míic niíj úbh joyóp wut jĩ:

—¿Nin dinero ãpĩ úbhñijji nihcan niít? ït niíj jĩ wut jĩ.

⁹ —Caanjéh tigaá, biquína ït niíj jĩ wut jĩ.

—Obohjeéhtih, caán yoobát pohba nihcan caá. Caan pah jíghna caá ã chãjap, bitaboó ït niíj jĩ wut jĩ.

—Caanjéh tigaá, weém, encannijji ãt niíj jĩ wut jĩ.

¹⁰ —Jéih encannijji jumna yahna, ¿ded pah tibeé ma nih? buu ma jéih enat píñadiah, ït niíj úbh joyóp wut jĩ.

¹¹ —Jesús wãt jumni ãih mao mácjĩh baác dih wid teonit, wĩh quíbnadiah áí ñáñap be. Weemdíh ñái péanit, ‘Siloé wãt jumni jēehat júána quíib táñadiah ma bejeé’, ã niíjchah joinít, caanná wã bejep be. Pániñ quíib táñajeh, wã jéih enep be buca, queétdih át niíj jĩ wut jĩ.

¹² —¿Meemdíh páñih chãjni deyoob tigaá an jum? ït niíj jĩ wut jĩ.

—Jaóh jãh. Deh caá an jumapna caá, queétdih át niíj jepahap wut jĩ.

Jéih encannidih fariseowã ï úbh joyát

¹³ Páant niíj úbh joí péanit, jéih encannididih fariseowã maáta pebhboó ït ab bejep wut jĩ.

¹⁴ Jwiít judíowã jwĩ chooát yeó jáap dih caán encannididih Jesús ã booanap jĩ.

¹⁵ Páant chooát yeó jáap dih ã booanachah jéihnit, caán newédih fariseowã jwãh ït jwáub úbh joyóp wut jĩ:

—¿Ded pah tibeé meém ma nih en? ït niíj jĩ wut jĩ.

—Mao mácjĩh baác dih wid teonit, wĩh quíbnadiah áí ñáñap be. Pániñ ñái péanit, ã quíib táñat túutachah joinít,

* 9:5 Mt 5.14; Jn 8.12

wā bejep be. Pánih quíib táinajeh, wā yoób enep be, queétdih át niijíp wut jī.

16 Páant ā niijíchah joinít, biquína queét fariseowā nin pah ít niijíp wut jī:

—Caán jwī chooát yeó jáapdih át tewep taga. Páant chooát tútatdih yap yohna, Dioih yoobát nihcan caá, ít niijíp wut yuh jī.

Obohjeéhtih, bitaboó

—Yeejép chājni nihna, páant āta jéih booacan tagaá. Pánihna, caán túini nacaá, ít niijíp wut jī. Páant niijná, queét chénat pah poómp bíic yoobó ít jenah joicáp wut jī.

17 Caán encannijidih queét nin pah ít jwúub niij úubh joyóp wut jī, páant muntih:

—Meemdih míih quíibdih booani Jesúsdi meémboó ¿ded pah ma niij jenah joí? ít niijíp wut jī.

—Caán yoobópdih Dios naáwát dih naóh yapani nacaá an jumap, queétdih át niij jepahap wut jī.

18 Pánihna, jwī maáta nin pah ít niij jenah joyóp wut yuh jī: “Nin jéih encanni át nihjican tagaá”, ít niijíp wut jī. Páant niij jenah joinít, jéih encanniji mánadih ít bid bojop wut jī.

19 Pánih bid bojnit, ā mánadih jwuh nin pah ít niij úubh joyóp wut jī:

—¿Nin yoobópdih ñi wáuh niit ā jumap? ¿Biícmantjeh caán jwíih cāac jumna, jéih encanni nitjī wáat jumap? ít niijíp wut jī.

20 —Nin jwī wáuh tigaá. Biícmant jéih encannijeh ā cāac jumap jī.

21 Caandih jéihna yuhna, ded pah bññ ā enatdih, caandih booanidihbut jwī jéihca caá. Jwī wáuh wébít nihcan caá. Caandihjeh ñi úubh joyoó. Caanjéh ā jéih naóhna caá, ā mána ít niij jepahap wut jī.

22 Ded “Jesús Dios ā wahní Cristo caá”, niijníidih jwī maátaboó jwī míic wáacat mūdídih ítá waadát túatcan tagaá. Páant í chājat pínahdih jéihna, encanniji mána jwī maátadih ít úumji tagaá.

23 Pánih úumna, “Caán wébít nihcan caá. Caandihjeh ñi úubh joyoó”, ít niij jepahap wut jī.

24 Páant í niij jepahachah joinít, jwī maáta jéih encannijidih ít jwúub niijíp wut jī:

—Jesús yéejni ā jumatdih jwiitboó jwī jéihna caá. Pánihna, Diosdih wēinit, jwiitdih yoobópdih ma naáwá, caandih ít niijíp wut jī.

25 —Jesús yéej chājni ā jumatdih wā jéihca caá. Nindihjeh wā jéihna caá. Jéih encanni wā jumap jī. Obohjeéhtih, bññ wā enna caá, queétdih át niij jepahap wut jī.

26 —¿Ded pah tíi meém ma enat pínahdih caán áí chāj? ít jwúub niij úubh joyóp wut jī.

27 —Caandihjeh tibeé yeebdih wáat naáwáp be. Páant wā naáwáchah yuhna, weemdih ñi joíhca beé. ¿Dedé chājat túat tigaá wā jwúub naáwáchah, ñi joíh, páant muntih? ¿Yeebbát áihwā ñi jumíh niit? queétdih át niijíp wut jī.

28 —Meém Jesús ā bohéni caá. Obohjeéhtih, jwiitboó Moisésji ā bohénit caá.

29 Dios Moisésdih ā naáwátjidih jwī jéihna caá. Obohjeéhtih, caán Jesúsboó dedmant ā júúwátjidih jwī jéihca caá, queét caandih ít niij jūihñap wut jī.

30 —¡Páant! Dedmant ā júúwátjidih ñi jéihca yuhna, ¿caán weemdih enani Dios ā wahní áta nihcan taniit?

31 Yéejnit í úubúchah, Dios ā joicán caá. Caandih bácah jwiit nihat jwī jéihna caá. Obohjeéhtih, Diosdih wēini, ā wutatdih jepahniboó ā úubúchah, Dios ā joiná caá.*

32 Jon jātih nin baác ā jwíih jumachah, jwíih cāac jumnajeh, jéih encannidih ded ā enaat doonáidih jwī joicán jī.

33 Pánihna, Jesús Dios ā wahní nihcan, weemdih áta jéih enacan tagaá, queétdih át niijíp wut jī.

34 —Biícmantjeh yéejni mat jumap wut jī. ¿Pánih yéejni jumna yuhna, jwiitdih meém ma bohéih niit? jwī maáta caandih ít niij jūihñap wut jī.

* 9:31 Pr 15.29

Páant niij péanitjeh, Dioíh muumánt caandíh ít bacanap wut jĩ.

Jéih encannit panihnit ded pah í jumat

³⁵ Jéih encannijidih í bacaat doonádih Jesús ā joyóp jĩ. Pánih joinít, jéih encannijidih jwááhñit, caandíh nin pah ā niij úbh joyóp jĩ:

—¿Meém nihat cáacwā úud jeñédih jepahni niít? ā niijíp jĩ.

³⁶ —¿Maá, déhena tigaá caán? Caandíh jéihna, wā jepahbipna caá, Jesúsdi h ā niij jepahap jĩ.

³⁷ —Caandíh ma enna caá. Weém meemdíh wéheni caanjéh tigaá, Jesús ā niijíp jĩ.

³⁸ —Maá, meemdíh wā jepahna caá, ā niij jepahap jĩ. Páant niijnájeh, Jesús pebh bódicha caj yoh ñajnit, caandíh ā weñep jĩ.

³⁹ Páant ā weñechah ennit, Jesús cáacwāboodíh nin pah ā niijíp jĩ:

—Ded pah túi chājat, ded pah túi chājcatdihbut cáacwā í jéihyat pínah niijná, nin baácboó wā jūwáp jĩ. Wā íp ded pah ā wutatdih jéihcan, jéih encannit panihnit í jumna caá. Det páant í jumatdih jéihnitdih wā íp ded pah ā jumatdih wā bohébipna caá, jéih ennit panihnit í jumat pínah niijná. Obohjeéhtih, bita jéih encannit panihnit jumna yuhna, ‘Jwiít túi jéihnit caá’, niij jenah joinít d ih wā bohécan niít, páantjeh jéih encannit panihnit í jumat pínah niijná, Jesús ā niijíp jĩ.

⁴⁰ Páant ā niijíchah joinít, biquína caan pébh jumnit fariseowā caandíh nin pah í jwúub niij úbh joyóp jĩ:

—‘Jéih encannit panihnit’, niijná, ¿jwiít d ih niij niít ma chājap? Jesúsdi h í niijíp jĩ.

⁴¹ —Jéih encannit panihnit ñi jumatdih ñi jéihyechah, yeebdíh peéh chājat āta wihcan tagaá. Obohjeéhtih, jéih encannit panihnit jumna yuhna, ‘Diosdih jwí túi jéihna caá’, ñi niij jenah joyát jíib, yeebdíh peéh chājat ā jumbipna caá, Jesús queétdih ā niijíp jĩ.

10

Ovejawādh en daonít

¹ Túttimah, biíh naáwátjĩh, bohéat túat niijná, nin pah Jesús cáacwādh ā niij naáwáp jĩ: “Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Ded ovejawādh wáihyat júdu jēcdih waadcánjeh, jēc wihcapmant aáb páud deini, nuumní tigaá ā jumap.

² Obohjeéhtih, wáihyat júdu jēcdihjeh waadníboó āih ovejawādh en daoní yoobát ā jumna caá.

³ Ovejawā mínah wáihyat júdu d ih ā juyáchah, caán jēcdih wapni caandíh ā wāt wāhbipna caá. Páant ā wātachah, queétdih en daoníboó íih wātna yoobó ā ezechah, āih wéheatdih āih ovejawā ípí beh joiná caá. Pánih beh joinít, queét ājeéh ípí pée bac bejna caá.

⁴ Nihat āihwā í bac beedéchah ennit, queétdih ā waóh bejna caá. Pánihna, ā wéheatdih túi beh joiná, caandíh jeh í túi pée bejna caá.

⁵ Obohjeéhtih, biíh í jéihca naáhdih ípí pée bejcan caá. Bitā í wéheatdih joiná, úumnit, ípí jwei béjna caá”, Jesús ā niijíp jĩ.

⁶ Jesús páant ā niijíchah yuhna, queét ít beh joicáp jĩ.

Ovejawādh en daonít naáwát d ih Jesús ā beh joyáat

⁷ Páant í beh joicát d ih jéihnit, Jesús queétdih nin pah ā jwúub niij naáwáp jĩ: “Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Ovejawādh wáihyat júdu jēc panihni tigaá weém wā jumap.

⁸ Nihat wā jātih jūóhñit, nuumnít panihnit, cáacwādh ít yee bohénap jĩ. Queét í wéhenachah yuhna, cáacwā, ovejawā panihnit, queétdih ít joyáh bojop jĩ.

⁹ Weémboó wáihyat júdu jēc panihni caá. Weemdíh jepahnit jēcdih waadní panihnit í jumna caá. Pánihna, queét iiguípna bejnit déejidih wā túi ubna caá. Ovejawā úumcanjeh, íih wáihyat júdumant jumnitji wáica naáhwā jeémédih bac bejnit, jwúub waadní, ípí túi jumna caá. Pánihat pah, wíih cáacwāboó wājeéh jumna,

Īpĩ ʉmcanjeh, wāica naáhwā panihnit, ded pah ĩ náahatdih ĩ bíbohna caá.

10 “Queét nʉmñitboó ovejawā panihnit Dioih cāacwādih mao yohodih ĩ jūóhna caá. Obohjeéhtih, búdí wēinit, yeó jáap jumat pah wājeéh ĩ túi jumat pínah niijná, weémboó queét ovejawā panihnitdih bididih wā jūúwúp jĩ.

11 Weémboó ovejawā panihnitdih túi en daoní wā jumna caá. Ded ovejawādih túi en daoní caandih ĩ mao yohat dée tobohat ā jumuchah yuhna, āih ovejawādih āpĩ en daó cádahcan caá. Pánihat dée pah queét iiguípna bejnit déejidih wā túi ubat túut niijná, weémboó cāacwādih wā wʉn wāhbična caá.

12 Obohjeéhtih, ā maáih ovejawādih en daoníboó yoobópdih ā túi en daocán caá. Āihwā nihcah, jió ovejawādih jeémédih ā jūúwúchah enna, teo wāhniboó ā en daonít ovejawādih ā yoh jwei béjna caá. Ā yoh jwei béjat túttimah, jió ovejawādih ā tewechah enna, queét ĩ jwei peét bejna caá.

13 Caán teo wāhniboó ā jīb chājatdihjeh ā bidna caá. Ā maáih ovejawādih oican, queétdih ā túi en daocán caá.

14-15 “Weém ovejawādih túi en daoní panihni tigaá wā jumʉp. Wā ĩp weemdih ā túi jéihna caá. Weembút caandih wā túi jéihna caá. Páant wā ĩpdih wā túi jéihyat pah, wāih ovejawā panihnit weemdihbut ĩ túi jéihna caá. Wā ĩp weemdih ā jéihyat pah, weembút queétdih wā túi jéihna caá. Pánih jéihna, wā ĩpjeéh ĩ túi jumat pínah niijná, queétdih wā wʉn wāhbična caá.*

16 Biih wáihyat júdu diitboó jumnit ovejawā panihnitbut wāihwā ĩ jumbična caá. Pánih jumnit, wā naáwáchah, queétdih ĩ joi póobipna caá. Pánih joinít, wāihwā biicdih queétdih ĩ jumbična caá.* Pánihna, weemjéh nihat wāihwādih wā túi en daobípna caá.*

17 “Wāihwā Diosjeéh ĩ jumat pínah niijná, queétdih páant wā wʉn wāhat pínah, wā jwáub boo pud jūúwát pínahdihbut jéihnit, wā ĩp weemdih ā oina caá.

18 Ded ā náahat pah weemdih mao yohni pínah ā wihcan caá. Wā náahat pahjeh weemdih ĩ mao yohbična caá. Pánihna, wā náahat pahbut wā jwáub boo pud jūóhbična caá. Páant wā ĩp weemdih ā chājat túutʉp jĩ”, Jesús ā niijíp jĩ.

19 Páant ā niijíchah joinít, queét jwĩ déewā biic yoobó ĩt jenah joicáp jĩ.

20 —Caán nemép jumni caá. Pánih jumna, ā túi jenah joicán caá. ¿Dépanih tigaá caandih jwĩ jwáub joíih, páant mantih? dawá ĩ míc niijíp jĩ.

21 Obohjeéhtih, bitaboó

—Nemép jumni nihna, páant āta niij naóhcan tagaá. Ded nemép jumni jéih encannijidihbut āta jéih enacan tagaá. Pánih chājna, nemép jumni nihcan caá, ĩ míc niijíp jĩ.

Judíowā ĩ maáta Jesúsdiħ ĩ náahcat

22-23 Túttimah, mah noój láa, jwiit judíowā Jerusalén tútchidih biih fiesta jwĩ jwáub chājap jĩ. Jon jātih Dioih mʉudih chāj péanit, Diosdih ĩ wēi wāhatjidih jwĩ náhniat yeó jáapna ā jumʉp jĩ. Caán yeó jáapnadih Dioih mʉudih wāáp lap nʉmpboó Salomón ā chājat túutni coahjidih Jesús ā en jibip jĩ.

24 Caan cóahboó Jesús ā jumuchah enna, jwĩ maáta caandih ñuh púuda bojnit, nin pah ĩ niij wābh joyóp jĩ:

—Maatápdih jwiitdih ma túi naóhcan caá. Pánihna, bʉu jwiitdih yoobópdih ma naáwá. ¿Meém Dios ā wahni Cristo yoobát niit ma jumʉp? Jesúsdiħ ĩ niijíp jĩ.

25 —Yeebdih jātih wāát naáwáp jĩ. Páant wā naáwáchah yuhna, weemdih ñi joíihcan jĩ. Wā ĩp ded pah weemdih ā wʉtuchah joinít, ā wēpatjĩh wāpĩ chājna caá. Pánih chājna, weém Cristo yoobát wā jumadidih júut tigaá wā chājap.

* 10:14-15 Mt 11.27; Lc 10.22 * 10:16 Ef 2.11-22 * 10:16 Is 40.11; Ez 34; Lc 15.4-5; He 13.20

26 Páant wā júutuchah yuhna, bitaíh ovejawā panihnit jumna, weémboodíh ñi joíhcan caá.

27 Ovejawā queétdih en daonídih í túi joyát pahjeh tih, wíhwā weemdíh í túi joiná caá. Queétdih wā jéihyechah, weemdíh í túi péena caá.

28 Páantjeh Diosjeéh queétdih wā túi jumat túutuchah, iiguípnā í bejcan níit. Pánihna, queétdih wā túi en dawáchah, bitaboó weemdíh í jéih dáuc wáican níit.

29 Wā íip, wíh cāacwādh weemdíh wāhni, nihatdih chah wēpni caá ā jumap. Pánih jumna, wíhwādh ā wapachah, bitaboó caandíhbut í jéih dáuc wáican níit.

30 Weém wā íipjīh biíc pahjeh jwī jumna caá, Jesús ā níijíp jī.

31 Páant ā níijíchah joinít, jwī maátaboó caandíh yohat túut níijná, jee dáhnadh í ubap jī.

32 Páant í chājachah ennit, Jesús queétdih nin pah ā níj ubh joyóp jī:

—Wā íip ā wēpatjīh dawá láa yeebdíh wā chāj júutap yuh jī. ¿Dedé wā chājatji jīb tīgāá weemdíh jee dáhnajīh ñi yohíh? ā níijíp jī.

33 —Dios ā wēpatjīh ma chāj júutatji jīb nihcan caá. Obohjeéhtih, meém cāacjeh jumna yuhna, ‘Diosjeh tīgāá weém’, ma níj yee naáwát jīb, meemdíh jee dáhnajīh jwī yoh mawíhna caá, queét í níj jepahap jī.*

34 —Obohjeéhtih, Dios naáwátdih naóh yapani nin pah āt níj daacáp tajī: ‘Yeéb wā naáwát túutnitdih “weem pánihnit ñi jumna caá”, wā níijíp be’, Dios āt níj daacát túutap tajī.*

35 Páant ā níj daacátji yoobópdih ā jumatdih jwiít nihat jwī jéihna caá. ‘Yeeni caá’, caán tólihdih jwī jéih níjcan caá. Dios naáwátdih jéihnitdih ‘Dios panihnit ñi jumna caá’, ā níj naáwáchah, yoobópdih caá.

36 Dios ā náahat pah weemdíh nin baácboó ā wahap jī. Pánihna, ‘Weém Dios wáuh caá’, wā níijíchah joinít,

¿dépanih tīgāá weemdíh ‘Jesús Diosdih yéej naóhna caá ā chājap’, ñipí níj?

37 Wā íip ā náahat pah wā chājchah bácah, wā bohéatdih ‘Yoobópdih tīgāá’, níjcat caá náahap.

38 Obohjeéhtih, wā íip ā wēpatjīh wā chāj júutuchah yuhna, ‘Caán Dios ā wahni Cristo caá’, ñi níj jenah joicán caá. Páant níj jenah joicán yuhna, wā chāj júutatdih ‘Yoobópdih Dios ā wēpatjīh chājni caá’, níj jenah joyát caá náahap. Páant níj jenah joiná, weém wā íip biíc dih wā jumatdih ñi túi jéihbipna caá, Jesús queétdih ā níijíp jī.

39 Páant ā níjíchah joí íjnit, queét chéneji í tewíhip yuh jī. Obohjeéhtih, í tewíhichah jéihnit, Jesús queétdih ā jwei béc bejep jī.

40 Pánih bac bejniji Juan cāacwādh ā daabánapi, Jordán muj conanaáboó jwiít dih ā numah chúh bejep jī, páant mantih. Caanná juibínit, jwiít dih ā numah jumap jī.*

41 Dawá cāacwā caanná caandíh enedih ípí juibínapi jī. Nin pah queét mícjeh í níijíp jī:

—Juan Dios ā wēpatjīh chāj júutcan yuhna, ded pah Jesús ā jumat pínahdih ā naáwáchah, yoobópdih tajī, í míc níijíp jī.

42 Páant níj jenah joinítji dawá Jesús dih í jepahap jī.

11

Lázaro

1-2 Lázaro, María, Marta queét biíc peihcannit, Betania tútchidih moon tájī. Queét yaádh í úd Lázaro biíc dih ípí jumap jī.* Caánt María, Jesús íh jítchanadh túi chej jumni macjīh puohnit, miíh waó yoócjīh jōp wionih pínah mit jumap tajī.* Biíc yeó jáap Lázaro búdí āt wanup wat jī.

3 Á wanuchah, yad jeñéna yaádh Jesús dih dooná ít wahap tajī.

—Ma oini búdí wanna beé ā chājap be, Maá, ít níj naáwát túutap tajī.

* 10:33 Lv 24.16 * 10:34 Sal 82.6 * 10:40 Jn 1.28 * 11:1-2 Lc 10.38-39 * 11:1-2 Jn 12.3

⁴ Pánihna, Lázaro ã wunat doonádih joinít, Jesús jwiít ã bohénitdih nin pah ã niij naáwáp jĩ:

—Lázaro wunna yuhna, ã boobipna caá. Wunna, Dios ã wēpat júutat pínahjeh caá. Páant ã wēpatdih júutnit, ã wūúh wã jumatdih, wēpni wã jumatdihbut cãacwãdih ã júutbipna caá, ã niijíp jĩ.

⁵ Lázarodih, yad jeñéna yaáhdihbut Jesús búdí ã oyop jĩ.

⁶ Pánihna, Lázaro ã wunat doonádih joiná yuhna, caán yúupbit bóo tútchidih Jesús chéne yeó jáap jwiítidih ã numah jum jwuhup jĩ.

⁷ Táltimah, Jesús jwiítidih nin pah ã niijíp jĩ:

—Chóbe Judea baácboó, Lázarowã ï jumni tútchina, jwĩ jwúub bejjĩh, ã niijíp jĩ.

⁸ —Bohéní, jwínah bóonajeh tibeé, jwĩ maáta meemdíh jee dáhnajĩh ï yoh mawíhip be. ¿Dépanihna buu ma jwúub bejjĩh, páant muntih? jwĩ niijíp jĩ.

⁹ Páant jwĩ niijíchah joinít, caandíh ï mao jwuhcat pínahdih naóhna, biíh naáwátjĩh jwiítidih nin pah ã niij jéihya naáwáp jĩ:

—Búdí ñi jenah joicá bojoó. Biíc yeó jáapdih doce horajeh caá ã baabáp. Páant ã baabáchah, jwĩ túi enna caá. Pánihna, yeó jáap jibna, jwĩ buugcán caá.

¹⁰ Chei jibna, baabcáh, jwĩpĩ buugna caá, Jesús ã niijíp jĩ.

Páant niijná, nin pah niijná ãt chãjap jĩ: “Buu wã íp ded pah ã chãjat tútatdih wã chãj beedá jwuhcan caá. Páant weemdíh ã chãjat tútat júdh jwuhchah, weemdíh ï jéih mao jwuhcan caá”, niijná ãt chãjap jĩ.

¹¹ Páant niij péanit, jwiítidih nin pah ã jwúub niijíp jĩ, páant muntih:

—Jwĩ chéen Lázaro, ñona caá an chãjapna caá. Páant ã ñwuchah, weém caandíh wucúdh wã juibíipna caá, jwiítidih ã niijíp jĩ.

¹² —Caán láa bácah, Maá, ñona, ã túi boobipna caá, jwĩ niijíp jĩ.

¹³ Páant jwĩ niij jenah joyóchah yuhna, Jesús “**Ñona caá an chãjapna**

caá”, niijná “**Muujuh bejna beé**”, niijná ãt chãjap jĩ.

¹⁴ Páant jwĩ niij jenah joyátidih jéihnit, Jesús jwiítidih nin pah yoobópdi ã niijíp jĩ:

—Lázaro jáantjeh ã wunup be.

¹⁵ Wã wihcah, caán ã wunuchah, wã wéina caá. Buu bejnit, ded pah wã chãjat pínahdih enna, weemdíh chah ñi túi jenah joibíipna caá. Pánihna, chóbe tí bácah, caandíh ï yohopjina enedih jwĩ bejjĩh, ã niijíp jĩ.

¹⁶ Páant ã niijíchah joinít, Tomás, waláhni jwĩ niijní, nin pah jwiítidih ã niijíp jĩ:

—Chóbe jwiítbut ájeéh jwĩ en péejĩh. Caandíh maona, jwiítidihbut ï mawa naáh, ã niijíp jĩ. Páant ã niijíchah joinít, biícidih jwĩ bejep jĩ.

Jesús cãacwãdih jwúub booani ã jumat

¹⁷ Jwiít Jesúsjeéh Betania tútchina jwĩ juibíát pínah jãtih, Lázaroíh bácahjidi jeé íitboó ítat yohop tajĩ. Biícjĩh bóo téihya yeó jáap jãtih ãtat wunup tajĩ.

¹⁸ Betania tútchi Jerusalén tútchi pebhjeh, biíc hora tacdih bejat ã jumup jĩ.

¹⁹ Páant pebhjeh ã jumuchah, dawá jwĩ déewã María, Marta ï úddih ï jĩgahat yayáát túut niijná, ï pebhna ït juibínaj tajĩ.

²⁰ Jwĩ juibíát doonádih joinít, muumánt bac jũóhnit, Marta Jesúsdi jwãáadih mi juyúp jĩ. Obohjeéhtih, yad jup muú díitboó mit jum jwuhup tajĩ.

²¹ Pánihna, Jesúsdi jwãáhnit, Marta nin pah caandíh mi niijíp jĩ:

—Maá, ninboó meém ma jumuchah, wã úud ãta wuncan tagaá.

²² Obohjeéhtih, ded pah ma úubúchah, Dios ã jepahat pínahdih weém wã jéihna caá, mi niijíp jĩ.

²³ —Ma úud ã boo pud jũóhbipna caá, Jesús ã niijíp jĩ.

²⁴ —Páant tih, Maá, caán péeni yeó jáap, nihat cãacwã ï boo pud jũóhni yeó jáapdih,* wã úudbut ã jwúub boo

* 11:24 Dn 12.2

pad jūwát pínahdih wā jéihna caá, mi niijíp jĩ.

25 —Weemjéh wannidih wā jéih jwúub booana caá. Ded weemdih jepahni wunna yuhna, ã jwúub boo pad jūóhbipna caá.

26 Ded báadhnibut weemdih jepahni, iiguipna ã bejcan niit. ¿Caandih ma jenah joí niit? Martadih Jesús ã niijíp jĩ.*

27 —Maá, meém Cristo Dios wúuh ma jumatdih wā táí jéihna caá. Nin baácboó meemdih ã wahatjidihbut wā jéihna caá, Marta mi niij jepahap jĩ.

Jesús ã jūñát

28 Páant Marta caandih niij péanit, Mariadih naáwádih mi jwúub bejep jĩ. Pánih jwúub bejnit, mi jwandih mit juibí jéyé naáwáp wut jĩ.

—Bohéni át jui tábeé. ‘Mi jūwá naáh’, meemdih ã niijná beé, mit niijíp wut jĩ.

29 Páant mi niijichah joinít, María waícanjeh Jesúsdi jwááadih mit bac jūwáp tajĩ.

30 Marta mi jwúub bejat túttimah, tútchiboó waadcán, caanjihjeh jwĩ páñap jĩ.

31 Jwĩ déewā, Maríajeéh jumnit, wépép mi bac bejatdih ennit, “Mi úddih yohopjiboó jūñúdi bejna caá mi chãjap”, ít niij jenah joyóp tajĩ. Páant niij jenah joinít, caántdih ít péé jūwáp tajĩ.

32 Jwĩ pebhna jwinít, Jesúsdih enna, ã pebh María baácboó mi páah yoh ñajap jĩ. Pánih páah yoh ñajnit, caandih nin pah mi niijíp jĩ:

—Maá, ninboó meém ma jumachah, wā úud áta wuncan tagaá, mi niij jūí naáwáp jĩ.

33 Páant mi jūí naáwáchah ennit, mi-jeéh péenit jwĩ déewā ã jūñátidihbut ennit, Jesús bádí ã jĩgahap jĩ.

34 Pánih jĩgahnit, Jesús queétdih nin pah ã niij úubh joyóp jĩ:

—¿Dee tíbeé caandih ñi yoh? ã niijíp jĩ.

—Maá, caandih jwĩ yohopjiboó ma en jūwá, ã niij jepahap jĩ.

35 Pánih jĩgahnit, Jesúsbut ã jūñúp jĩ.

36 Páant Jesús ã jūñúchah ennit, mi-jeéh péenit jwĩ déewā nin pah queétjeh ã míc niijíp jĩ:

—Jesús Lázarodih bádí át oi tagaá, ã míc niijíp jĩ.

37 Obohjeéhtih, bita caanjih jumnit nin pah queétjeh ã míc niijíp jĩ:

—¿Dépanih tigaá jéih encannidih ã jéih booana yuhna, Lázaroji ã wunat pínah jãtíh, caandih át jéih booaji caá? ã niijíp jĩ.

Lázaro ã yohnjidih Jesús ã booaat

38 Páant ã niij míc wéheat pónih, Jesús bádí ã jwúub jĩgahachah, Lázarodih ã yohopjiboó jwiútdih ã numah juibínap jĩ. Caán ítdih bádí jee dájhĩh ít nemep tajĩ.

39 Páant ã nematjidih ennit, Jesús queétdih nin pah ã niijíp jĩ:

—Can jeé júddih ñi pütú dodhdoó, ã niijíp jĩ.

—Maá, biícjĩh bóo téihya yeó jáap jãtíh ã wunuchah, jwĩ yohop be. Pánihna, buu ãih bácah an wíjina nacaá buca, Marta mi niijíp jĩ.

40 —Wā naáwátjidih ma táí náhninaá. Dios ã wēpatdih ma enat pínahdih meemdih wáát naóhna beé, caántdih ã niijíp jĩ.

41 Páant caántdih ã niij péanachah, queét jeé júddih ã pütú dodhdop jĩ. ã pütú dodh péanachah, Jesús jeáboó chéi ennit, Diosdih nin pah ã niij úubáp jĩ:

—Weemdih ma joyátji táina caá, Paá.

42 Wā úubát pah ma joyátidih wā jéihna caá. Pánihna, weemdih ma wahatjidih nit jumnit ã jéihyat pínah niijná, buu meemdih páant wā niij úubhna caá, Jesús ã niijíp jĩ.

43 Páant niij úubh péanit, Jesús nin pah ã niij wēp ejep jĩ:

—¡Lázaro, ma bac jūwá! ã niijíp jĩ.

44 Jesús páant ã niij ejechahjeh, Lázaro ã yohniji yuhna, jeé ítmant ã bac jūwáp jĩ. Pánih bac jūóhna,

* 11:26 Ro 6.4-5; Col 2.12; 3.1

ãih b́acah, ãih wao dáhdihbut yégueh ch́oo t́opj́ih í pinatji pahjeh ã duo b́ac j́úwáp j́i.

Páant ã bac j́úwáchah, Jesús queétdih nin pah ã niijíp j́i:

—Caandíh ñi pinatji yégueh ch́oo t́opnadih ñi wataá, ã niijíp j́i. Páant ã niijíchah joinít, í pinatji t́opnadih Lázarodih í watap j́i.

Jesúsdi h í tewat pínahdih í míc wéheat

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

45 Páant Lázarodih ã boanachah ennit, María pebh joinítji dawá jwí déewá, Jesúsdi h í jepahap j́i.

46 Obohjeéhtih, biquína jepahcan-nitboó fariseowá pebhna juibínit, ded pah Jesús ã ch́ajatjidih ít naáwáp wut j́i.

47-48 Pánihna, sacerdotewá í maáta, fariseowá, bita jwí maáta bícdih míc wáacnit, queétjeh nin pah ít niij míc wéhenap wut j́i:

—Jesús dawá láa Dios ã wépatj́ih ã ch́aj j́utna caá. Pánihna, ‘Páant ma ch́ajca bojó’, jwí niijcáh, nihat cáacwá ájeéh í bejbipna caá. Páant dawá bícdih í jumachah ennit, Jesúsdi h maáh í waadáat pínahdih jenah joinít, Romadi h moón í maáta ‘Jwiít dih yohna caá í ch́ajap’, niijnít, jwiít judíowáboodíh í peéh ch́ajbipna caá. Pánih peéh ch́ajnit, Dioíh mædíh í yohat pínah niijná, íih soldadowádi h í wahbipna caá. Jwíih baácdihbut í dúuc wáibipna caá. Pánihna, ¿bæ ded pah tigaá jwí ch́ajbi? ít míc niijíp wut j́i.

49 Páant í niijíchah yuhna, bíc íjeéh jumni, caán jópchidih sacerdotewá í maáh yoobát Caifás wut jumni, queétdih nin pah át niij naáwáp wut j́i:

—Wá déewáá, weemdíh ñi joi jwáhæú. Páant niij míc wéhena, yeéb ñi táí jéihcan caá.

50 Nihat jwiít judíowá jwí táí jummat pínahdih bíc cáac ã wun wáhachah, ã táibipna caá. Á wun wáhcah, jwiít nihatdih Romadi h moón í maáta í yoh beedábipna caá. Caandíh yeéb ñi táí

beh joi jwáhcan caá, Caifás át niijíp wut j́i.

51 Páant niij naóhna, ã jenah joyátjeh niijná át ch́ajcap wut j́i. Sacerdotewá í maáh yoobát ã jumachah, jwí déewá í táí jummat pínah niijná, Jesús ã wun wáhcah pínahdih Diosboó Caifásdi h át naáwát tútup wut j́i.

52 Obohjeéhtih, pánih wænna, jwiít judíowádi h pohba át wun wáhcap tají. Nihat baácdih moón Dios ã weh pínah bíc weh pah jwí jummat pínah niijná, jwí yéejat jíib Jesús át wun wáhcap tají.

53 Páant Caifás ã niijíchah joinít, caán yeó jáapjeh “¿Jesúsdi h ded pah tigaá jwí mao yohbi?” queét ít niij míc wéhe jwíhip tají.

54 Pánihna, caandíh í mao yohíhatdih jéihnit, Jesús dahwani tútchinadi h jibidih ã bejíchap j́i. Tútchi wihcapboó bejnit, caán pehbbit Efraín wut jumni bainí tútchibitna jwiít dih ã numah juibínap j́i. Pánih juibínit, caanj́ih jwí jum jwáhcap j́i.

55 Caán láa jwiít judíowá jwípí wéini Pascua yeó jáapna pínah bahnijeh ã jedhdap j́i. Moisés ã naóh yapaatji pah, Diosdi h jwí weñat pínah játih táí míc ámohat apí náahap j́i, Dios ã enechah, yéejat wihcannit jwí jummat pínah niijná. Pánihna, caandíh ch́ajat tút niijná, dawá jwí déewá nihat tútchinadi h moón Jerusalén tútchina ít aab béjep tají.

56 Caán tútchina juibínit, queét Jesúsdi h bidna ítih ch́ajap ta yuh j́i. Pánih bidna, Dioíh mædíh jumnit, queétjeh nin pah ít niij míc wéhenap wut j́i:

—¿Pascua yeó jáapnadih Jesús enedih ã j́oóhca naniít? ñi jenah joyóchah, ít niijíp wut j́i.

57 Sacerdotewá í maáta, fariseowábut játih nin pah cáacwádi h ítát niij wutap wut j́i: “Jesús dedboó ã jummat doonadi h joinít, jwiít dih ñi naáwá”, ítát niijíp wut j́i. Caandíh tewat tút niijná, páant ít niijíp wut j́i.

12

Jesúh jítchanadih María miñ chej jumnijih mi puhwat

(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Pascua yeó jáapna pínah seis yeó jáap ã jadhdechah, Efraín tútchimant Betania tútchina Jesús jwiít dih ã numah jwúb juibínah jĩ. Caanná juibínit, Lázaro wunniji, Jesús ã booaniñ munná jwĩ juibínah jĩ.

² Páant jwĩ juibínachah, jwĩ jeémát pínahdih í chãj wuhap jĩ. Pánihna, Lázaro, Jesús, jwiít biíc dih jeémát cáagat naadíh jwĩ laj púuda bojop jĩ. Páant jwĩ laj púuda bojochah, Marta jwiít dih jeémát mi cáagap jĩ.

³ Mariaboó nardo wüt jumni chej jumni quít dih, biíc kilo tac yoób ãb jüóhñit, Jesúh jítchanadih mi puhwap jĩ. Puhñit, miñ waó yoócjĩh mi jöp wiwip jĩ.* Páant mi puhwat túttimah, caán nihat mæú ã táí chej jum chéyah bejep jĩ.

⁴ Páant mi chãjachah ennit, jwiít biíc dih jumni Judas Iscariote wüt jumniboó, Jesús dih eníhcannit dih ðuó wáini pínah, nin pah ã niijíp jĩ:

⁵ —¿Dépanih tigaá nint caan mácdih mi bíbohna yuhna, mit jíib chãj wuhcan? Caandíh jíib chãjna nihna, biíc jópchi tawat pah bóo mita jíib teo tagaá. Pánihna, caán dinerojĩh moh yéejnit dih jwĩta jéih teo wáac tagaá, ã niijíp jĩ.

⁶ Obohjeéhtih, Judasboó moh yéejnit dih teo wáaquíhcan, caanjéh dinerodih náahna, nih yána, páant ãt niijíp jĩ. Caán jwĩh dinerodih en daoní jumna yuhna, biquí láana ãpĩ numáp tajĩ.

⁷ Páant ã niijíchah joinít, Jesús nin pah ã niijíp jĩ:

—Caánt dih páant ma niijcá bojoó. Mi ámohniji chej jumnijih wĩh bácahdih í yohat pínah jãt ih ñáñat dée pah weemdíh páant mi puhna caá.

⁸ Moh yéejnitboó páantjeh ñijeéh í jumbipna caá. Páant í jumachah, débólih wáhihna, queéd dih ñi jéih

wáhna caá.* Obohjeéhtih, weémboó ñijeéh maatápdih wã jumcan niít, ã niijíp jĩ.

Sacerdotewã í maáta Lázarodihbut í mao yohíhat

⁹ Jesús biíc dih Betania tútchiboó jwĩ jumachah, dawá jwĩ déewã caandíh enedih ít jüúwáp tajĩ. Obohjeéhtih, caandíh jah pohba nihcan, ã booaniji Lázarodihbut enedih jüóhna ít chãjap tajĩ.

¹⁰ Páant enedih í juibínachah jéihñit, sacerdotewã í maáta Lázarodihbut ít mao yohíhip jĩ.

¹¹ Lázaro wunnijidih ã booat doonádih joinít, dawá jwĩ déewã Jesús dih ít jepahap tajĩ. Pánih jepahñit, sacerdotewã í bohéatboodíh ít cádahap tajĩ. Páant í cádahachah ennit, sacerdotewã í maátaboó íj yapnit, Lázarodihbut ítih mao yohíhip ta yuh jĩ.

Jesúswã Jerusalénna í waadát
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.26-40)

¹² Jwĩ juibíni daanimant bóo yeó jáap dih dawá cáacwã Jerusalén tútchina juibínitj jwĩ juibíat pínah doonádih ítát joyóp tajĩ.

¹³ Pánih joinítj tãam núonadih bóodnit, Jesús dih í ãb jwãáh dei jüúwáp jĩ. Pánih jwãáh dei jüóhñit, nin pah í niij wëi ñaacáp jĩ:

—¡Diosdih jwĩ wëi naóh jíih! ¡Hosana, nin Dios ã wahni jwiít judíowádih teo wáacni pínah ã táí jumna naáh! ¡Nin jwĩ Maáh yoobát tigaá! queét í niij wëi ñaacáp jĩ.*

¹⁴ Burrodih bid joinít, Jesús caanjíh ã chúdup jĩ. Pánih chúdna, Dios naáwát dih naóh yapaniji ã daacátj pahjah ã yapap jĩ.

¹⁵ “Jerusalén tútchidih moón, ñi úmca bojoó. Eneé, ñi Maáh burro wúhjih chúdnit, ã jüóhna caá”, ãt niij daacáp tajĩ.
(Zac 9.9)

¹⁶ Obohjeéhtih, ‘Caán ã daacátj Jesús dih niijná caá ãt chãjap’, jwiít ã bohénit jwĩ niij jéih jwuhcap jĩ.

* 12:3 Lc 7.37-38 * 12:8 Dt 15.11 * 12:13 Sal 118.25-26

Pánih jéihcan yuhna, jeáboó Jesús ā púuh laab béjat túttimah, ā daacátjidih náhninit, jwĩ beh joyóp jĩ. Pánih beh joinít, “Dios naáwátdih ā daacátji biíc yoobó Jesúsdiĥ ā yapap jĩ”, niĭj jenah joinít, jwĩ yoób jéihyep jĩ.

¹⁷ Jesús ā ezechah, Lázaroĭh b́acahdih ĩ yohatji ítmant b́aadhni ā bac j́úúwáchah ennitjiboó bitadih ĩt naáwáp tajĩ.

¹⁸ Caán doonádih joinítji dawá ćaacwā Jesúsdiĥ ĩ jwāáh j́úúwáp jĩ.

¹⁹ Páant dawá ĩ bezechah ennit, fariseowā queétjeh nin pah ĩt ḿíc ni-ijíp wat jĩ:

—jEneé buca! Nihat Jesúhwa ḿícjeh buu jumna caá ĩ ch́ajap. Queétdih jwĩ naáwáchah yuhna, ĩ joicán caá. Pánihna, ded pah queétdih jwĩ jéih ch́awácan caá, ĩt ḿíc niijíp wat jĩ.

Biquína griegowā Jesúsdiĥ ĩ bidat

²⁰ Fiesta yeó jáapnadih Diosdih weñedih j́óhntjeéh, biquína griegowábut ĩt jayúp tajĩ.

²¹ Pánih joinít, jwĩjeéh jumni Felipe pebhna queét ĩt jayúp tajĩ. Felipeboó Galilea baácđih jumni Betsaida wát jumni tútchidih bóo ā jumap jĩ. Caan pébh joinít, nin pah caandíĥ ĩt niijíp wat jĩ:

—Jwiit Jesúsdiĥ jwĩ eníhna caá, ĩt niijíp wat jĩ.

²² Páant ĩ niijíchah joinít, Felipe Andrésdiĥ naáwádih át bejep wat jĩ. Queét chénat pah Jesúsdiĥ naáwádih ĩ jayúp jĩ.

²³ Páant ĩ naáwáchah joinít, Jesús queétdih nin pah ā niĭj naáwáp jĩ:

—Weém nihat ćaacwā úud jeñé wā wunat pínah, wā boo pud j́úúwát pínah, jeáboó wā jwúub bejat pínahbut bahnjeh ā jedhna caá.

²⁴ Nin naáwátjĭh yeebdíĥ wā bohébiĥna caá. Pácahi tíbdih jwĩ momat túttimah, áih japih bóo chóo ā moopáh bejna caá. Páant ā moopóchah, áih diítmant bóo tíb apĭ chíih j́óhna caá. Pánih chíih, behna,

dawá ā quehna caá. Obohjeéhtih, caán tíb moópcan, áta chíihcan tagaá. Chíihcan, caanjéh áta jum tagaá. Pánihat pah, weémboó wunna, wā boo pud j́úúwát túttimah, dawá ćaacwádih Diosjeéh wā túi jummat túutbiĥna caá. Obohjeéhtih, wunacan, weemjéh wāta jum tagaá.*

²⁵ Det ĩ weñat pínahdihjeh jenah joiná, Dios ā weñat pínahboodíĥ ch́ajĭhcan, iiguípna ĩ bejbipna caá. Obohjeéhtih, det ĩ weñat pínahdih joyáh bojnít, Diosdih túi jepahna, páantjeh ájeéh ĩ túi jumbiĥna caá.*

²⁶ Det weemdíĥ teo wáhnit jumíhna, wā naáwátdih túi joyát caá náahap. Pánih ch́ajna, queétbody wájeéh ĩ jumbiĥna caá. Pánihna, queét weemdíĥ teo wáhnitdih búdí oina, wā ípbut ájeéh ā túi jummat túutbiĥna caá, Jesús ā niijíp jĩ.

Jesús ā wunat pínahdih ā naáwát

²⁷ “Buu búdí wā jĭgahna caá. ¿Wā ípdih ded pah tigaá wā niijbí? ‘Paá, weemdíĥ yeejép ā yapca bojo naáh’, ¿wáta niij tániit? Caandíĥ páant wā niĭj úubhcan caá. Yeejép yapnit, wunat túut niijná, nin baácboó wā j́úúwáp jĩ. Pánihna, buu weemdíĥ chah yeejép buwat ā jumbiĥna caá.

²⁸ Paá, buu ded pah wēpni ma jummatdih ćaacwádih ma jéihyanaá”, Diosdih ā niijíp jĩ.

Páant ā niijíchahjeh, jeámant Dios nin pah áí niijíp jĩ:

—Wā wēpatdih queétdih wáát júutap be. Pánihna, wā jwúub júutbiĥna caá, páant muntih, ā niijíp jĩ.

²⁹ Páant ā niijíchah joiná, dawá caanjĭĥ joi náhnit, ĩ joí wáhi bejep jĩ. Pánih joí wáhi bejnít, nin pah ĩ niijíp jĩ:

—Énoh niit páant yáani, biquína ĩ ni-ijíp jĩ.

—Ángel Jesúsdiĥ naóhna caá ā ch́ajap, bita ĩ niijíp jĩ.

³⁰ Queét páant ĩ niijíchah joinít, Jesúsboó nin pah ā niijíp jĩ:

* **12:24** Mt 10.38; 16.24; Mr 8.34; Lc 9.23 * **12:25** Mt 10.39; 16.25; Mr 8.35; Lc 9.24; 17.33

—Jeámant wéheni wíih pínah nihcan, weém Dios ã wahni wã jumatdih yeeb ñi jéihyat pínah niijná, páant ãi niijíp be.

³¹ Bũu nin baácdih moón yeejépwã ã yéj chãjat jíib wã íip queétdih ã peéh chãjbipna caá. Queétdih wutni nemépwã ã maáhdihbut ã yohbipna caá.

³² Weemdíh cruzboó péoh dodhnit ã mawachah, dawá cãacwã wíihwã pínah wã chãjbipna caá, Jesús ã niijíp jĩ.

³³ Páant niijná, ded pah ã wunat pínahdih Jesús cãacwãdih naóhna ãt chãjap tajĩ.

³⁴ Páant ã niijíchah joinít, cãacwãboó caandíh nin pah ã niij ãbh joyóp jĩ:

—Dios naáwátdih daácnitji nin pah ãt niij daacáp tajĩ: ‘Dios ã wahni Cristo páantjeh ã jambipna caá’, ãt niij daacáp tajĩ.* ¿Páant ã niij daacáchah, meém nihat cãacwã ãud jeñé, Dios ã wahnidih dépanihna pohba cruzboó ã péoh dodh mao yohcan niit? ¿Meém Dios ã wahni nihcan niit? ã niijíp jĩ.

³⁵ Páant ã niijíchah joinít, Jesús queétdih nin pah ã niij jepahap jĩ:

—Weémboó baabát panihni ded pah wã íip ã jumatdih yeebdíh wã jéihyana caá. Obohjeéhtih, maátcanbitjeh ñijeéh wã jambipna caá. Pánihna, túi jumat túut niijná, yeebdíh wã bohéátjidih ñi quíib bũudcá bojoó. Ded dupánapboó jib bejni dedboó ã bejat pínahdih ã en jaicán caá.

³⁶ Pánihna, weém baabát panihni wã jumachah, bũu wã bejat pínah jãtíh weemdíh ñi jepahaá. Pánih jepahna, baabátboó jumnit panihnit wíihwã ñi jambipna caá, ã niijíp jĩ.

Páant niij naóh péanit, jwiítdih ã numah bac bejep jĩ. Pánih bac bejnit, queétdih ã jwei béjep jĩ.

Judíowã Jesúsdiñ ã náahcat

³⁷ Dawá láa Dios ã wēpatjĩh Jesús queétdih ã chãj jútachah yuhna, dawá jwĩ déewã caandíh ã joíhcap jĩ.

³⁸ Dios naáwátdih naóh yapani Isaías ã naáwátji pahjeh queét ã chãjap jĩ. Nin pah ãt niij daacáp tajĩ:

“Maá, ma naáwátdih wã bohénachah yuhna, cãacwã ã joíhcan caá. Ma wēpatjĩh queétdih wã chãj jútachah yuhna, ‘Caán naáwát yoobópdih nihcan caá’, ã niij jenah joiná caá”, Isaías ãt niij daacáp tajĩ. (Is 53.1)

³⁹ Páant ã joíhcat ennit, Dios queétdih ã jéihyat túutcan caá. Caandíhbut Isaías nin pah ãt niij daacáp tajĩ:

⁴⁰ “Jéih encannit panihnit Dios queétdih ãt chãjap wut jĩ. Pánih chãjnit, ã naáwátdih queétdih ãt jéihyat túutcap wut jĩ. Pánihna, ã wēp chãj jútatdih enna yuhna, ã beh encan caá. ã bohéátidih joiná yuhna, ã beh joicán caá. ã bohéátidih jéihna nihna, ã yéj chãjatdih ãta cádahji tagaá. Páant ã cádahachah, queétdih Dios ãta túi ãbji tagaá”, Isaías ãt niij daacáp tajĩ. (Is 6.10)

⁴¹ Páant niij daácna, Isaías Cristo ã wēpat, búdí ã yeh igátidihbut enniñi jũmna, ded pah Cristo ã yapat pínahdih naóh daácna ãt chãjap wut jĩ.

⁴² Obohjeéhtih, dawá cãacwã, biquína jwĩ maátabut “Caán Dios ã wahni Cristo yoobát caá”, Jesúsdiñ ãt niij jenah joyóp tajĩ. Páant niij jenah joiná yuhna, queét fariseowãdih ãumna, bita “Jesúsjeéh wã waadáp be”, ãt niij naáwíhcap wut jĩ. Páant ã naáwáchah nihna, jwĩ míic wáacat mũuná fariseowãboó queétdih ãta waadát túutjican tagaá.

⁴³ Queétdih Dios ã wēi naáwátdih náahna yuhna, cãacwãboó ã weñatdih chah ãt bidip wut jĩ. Pánihna, queét “Weém Jesúsíh caá”, bitadih ãt niij naáwíhcap wut jĩ.

Jesús ã naáwátdih ã joíhcat jíib peéh chãjat ã jumat

⁴⁴ Túttimah, Jesús cãacwãdih nin pah túbit ã niij ñaác naáwáp jĩ: “Ded weemdíh jepahni weemdíhjih pohba

* 12:34 Sal 110.4; Is 9.7; Ez 37.25; Dn 7.14

jepahna ã chãjcan caá. Weemdih wahnidihbut ã jepahna caá.

⁴⁵ Ded weemdih enni weemdih wahnidihbut ã enna caá.

⁴⁶ Ded dupánapboó jumni, weemdih jepahna, baabát panhipboó ã jwúub jumat pínah niijná, weém baabát panihni nin baácboó wã jüúwáp jĩ.

⁴⁷ Obohjeéhtih, ded wã naáwát dih joiná yuhna, ã jepahcah, weémboó wã peéh chãjcan niít. Nin baác dih moón weemdih jepahcannit dih peéh chãjadih jüóhna wã chãjcan jĩ. Obohjeéhtih, iiguípna bejnit déedih tá ubat táut niijná, wã jüúwáp jĩ.

⁴⁸ Ded weemdih náahcanni, wã naáwát dihbut joíhcannidih peéh chãjat ã jumbipna caá. Wã naáwát dih i joíhcatji jíb péeni yeó jáap dih wã ípboó queédih ã peéh chãjbipna caá.

⁴⁹ Weém wã jenah joyátjeh yeebdih naóhna wã chãjcan caá. Wã íp weemdih wahniboó ded pah wã naáwát pínah dih ã naáwát táutna caá. Pánihna, wã naáwátboó ã naáwátjeh tigaá.

⁵⁰ Ded ã naáwát dih joí waadána, wã ípjeéh páantjeh ã tá jumbipna caá. Pánihna, wã íp ã naáwát táutatdihjeh tigaá, yeebdih wã naáwáp”, Jesús queédih ã niijíp jĩ.

13

Jesús ã bohénitih jítchanadih ã chocat

¹ Pascua yeó jáapna pínah jãtihbit, Jesús nin baác dih cádahnit, ã íp pehbboó ã bejat pínah bahni ã jüdhdadit átát jéihyep tajĩ. Áihwã nin baác dih moondih búdí oina, queédih ã oi cádahcap jĩ. Pánihna, ã oyatdih jútna, áihwãdih ã wan wãhup jĩ.

² Caan chéi Jesús jwiít dih ã numah jeéméchah, Jesús dih eníhcannit dih ã naáwát pínah niijná, Judas, Simón Iscariote wãúhdih nemépboó át waád dée tajĩ.

³ Dios pehmant ã jüúwátjidih, ã jwúub púuh laab béjat pínahdihbut Jesús átát jéihyep tajĩ. Á íp caandih

chah maáh ã waadáat pínahdihbut átát jéihyep tajĩ.

⁴ Pánih jéihna, jwíjeéh jeémp lajniji ñah ñahnit, áih yégueh jih bóo chóodih too dugnit, jöp wiwat pínah yégueh chóojih cháhliit yoób ã chéwep jĩ.

⁵ Chéo péanit, pamapdih mah puoh yacnit, jwíih jítchanadih ã choc jwíhip jĩ. Pánih chocnit, ã chéo búadhni chóojih jwíih jítchanadih ã jöp wiwip jĩ.

⁶ Pánihna, biquínadih choc péa bejnit, Simón Pedro pebhna ã juibínap jĩ. Áih jítchanadih chocat táut ã chãjachahjeh, Pedroboó caandih nin pah ã niijíp jĩ:

—¿Maá, wíih jítchanadih chocodih jüóh niít ma chãjap? ã niijíp jĩ.

⁷ —Weém butéh yeebdih ded pah wã chocatdih ma jéih jwãhcan yuhna, táttimah ma jéihbipna caá, Jesús caandih ã niijíp jĩ.

⁸ —Obohjeéhtih, wíih jítchanadih meemdih wã chocat táutcan caá, Pedro ã niijíp jĩ.

—Meemdih wã choccah, wíih ma nihcan niít, Jesús caandih ã niijíp jĩ.

⁹ —Pánihna, Maá, wíih jítchanadihjeh nihcan, wíih téihyanadih, wíih wao dáhdihbut ma chocoó bácah, Pedro ã niijíp jĩ.

¹⁰ —Ded jéehna, nihat áih bácahdih ã tá chocna caá. Caandih chéne jwúub chocat ã náahcan caá. Áih jítchanadihjeh chocat caá náahap. Pánihna, yeébbó jéehnit panihnit ñi jumuchah yuhna, biíc ñijeéh jumni jéehcanni panihni ã yéejatdih cádahcanni ã jumna caá, Jesús Pedrodih ã niijíp jĩ.

¹¹ Páant niijná, Jesús caandih eníhcannitdih dúo wáini pínahdih jéihnit, jwiít dih páant át niijíp tajĩ.

¹² Jwíih jítchanadih choc péanit, áih yégueh chóodih jwúub duónit, ã lajapjina ã jwúub juí lajap jĩ, páant mantih. Pánih jwúub juí lajnit, nin pah jwiít dih ã niij naáwáp jĩ:

—¿Butéh yeebdih wã chocatjidih ñi jéih niít?

¹³ Yeéb weemdih ‘Bohéní’, niijná, ‘Maá’, niijná, yoobópdih niij tigaá ñi

chājap. Weém yeebdíh bohéni, ñi Maáh yoobát tigaá.

14 Páant yeebdíh bohéni, ñi Maáh jumna yuhna, teo wāhñit ipī chājat pah ñíih jítchanadih wā chocna beé. Páant wā chājachah ennitji jumna, yeebbút ñíih jítchanadih míic chocat caá náahap.

15 Ded pah ñijeéh jumnitdih ñi teo wáacat pínahdih butéh wā júutup be. Pánihna, yeebdíh ded pah wā chājatji pah yeebbút biíc yoobó ñi chājaá.*

16 Yoobópdihi yeebdíh wā naóhna caá. Ded teo wāhñiboó ã maáh chah nihcan caá. Ded ã wāhñiboó caandíh wāhni chah nihcan caá.* Obohjeéhtih, yeéb chah jumna yuhna, yeebdíh teo wāhni pah ñíih jítchanadih yeebdíh wā choc wāhup be. Pánihna, wā chājatjidih ennitji biíc yoobó ñi chājaá.

17 Páant wā wātatdih jéihñit, chājna, búdí ñi wēibipna caá.

18 “Obohjeéhtih, yeéb nihadidih páant wā niicán caá. Det wā ñíonitdih wā túi jéihna caá. Dios naáwátidih naóh yapanit í daacátji biíc yoobó ã yapbipna caá. ‘Wājeéh jeémpniyeh tigaá weemdíh yeejép ã chājbipna caá’, ít niij daacáp tají.*

19 Páant ã chājat pínah jātih yeebdíh naóhna caá wā chājap, páant ã yapat túttimah, ‘Caán Jesús, Dios ã wāhni Cristo ta tigaá’, ñi niij jéihyat pínah niijná.

20 Nindihbut yoobópdihi yeebdíh wā naóhna caá. Wā wāhñidih ded túi wēi jwāáhni, weemdíhbut ã túi wēi jwāáhna caá. Pánih weemdíh wēi jwāáhni, weemdíh wāhñidihbut ã wēi jwāáhna caá”, Jesús jwiítidih ã ni-ijíp jī.*

Judas ã duó wáyat pínahdih Jesús ã naáwát
(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

21 Páant niij péanit, Jesús búdí ã jīgahap jī. Pánih jīgahñit, jwiítidih nin pah ã niijíp jī:

—Yoobópdihi yeebdíh wā naóhna caá. Biíc ñi cātíh jumni weemdíh eníhcannitdih ã duó wáibipna caá, ã niijíp jī.

22 Páant ã niijíchah joinít, caandíh júutni pínahdih jéihcan, jwiítjeh jwí míic en jāhanap jī.

23 Weém, Jesús búdí ã oiniboó caandíh wā dodh jāah lajap jī.

24 Pánihna, Simón Pedro weemdíh áih téihyajíh jenah júutnit, nin pah ã niijíp jī:

—Caandíh ma wábh joí eneé dedna tigaá caandíh duó wáini pínah, weemdíh ã niijíp jī.

25 Páant ã niijíchah joinít, weémboó Jesúsdihi jwábh dodh jāah lajnit, caandíh nin pah wā niij wábh joyóp jī:

—¿Maá, deddih niij tigaá ma chāj? wā niijíp jī.

26 —Nin pandih dajnit wā neéh wāhni pínah weemdíh eníhcannitdih ã duó wáibipna caá, weemdíh Jesús ã niij jepahap jī.

Páant niij péanitjeh, pan dahdih daj wábh neéhñit, Judas, Simón Iscariote wáwhñidih ã wāhup jī.

27 Páant Jesús ã daj neéh wāhni pandih Judas ã jeéméchah, nemépboó caandíh yeejép át chājat túutup tají. Pánih jéihna, Jesús caandíh nin pah ã niijíp jī:

—Ded pah ma chājat pínahdih wácanjeh chājadih ma bejeé, Judasdihi ã niijíp jī.

28 Páant Judasdihi ã niijíchah joiná yuhna, jwiít nihad jwí jéihcap jī.

29 Pánih jéihcan, “Judas jwíih dinerodih en daoní ã jamuchah, jwí jeémát pínahdih jíib chājat túutna, Jesús páant ã niij wahna caá”, biquína ít niij jenah joyóp ta yuh jī. Bitaboó “Moh yéejnitdih dinero wāhat túutna caá át chājap”, ít niij jenah joyóp tají.

30 Pánihna, Jesús ã neéh wāhni pandih jeémp péanit, Judas ã bac bejep jī. Páant ã bac bejehah, chei wáát jumup jī.

* 13:15 Mt 20.28; Mr 10.45; Lc 22.27 * 13:16 Mt 10.24; Lc 6.40; Jn 15.20 * 13:18 Sal 41.9 * 13:20 Mt 10.40; Mr 9.37; Lc 9.48; 10.16

Jesús jáap wutatdih ã naáwát

³¹ Páant Judas ã bac bejat túttimah, Jesús jwiít dih nin pah ã niij naáwáp jĩ:

—Buu láa bácah weém nihat cáacwã úud jeñé wã íp ã wahni wã jummatdih, wã wēpatdihbut cáacwãdih ã jéihyabipna caá. Caán ã wēpatdih weembút queétdih wã jéihyabipna caá.

³² Páant wã íp ã wēpatdih wã jéihyanachah, caán wã wēpatdihbut waicanjeh ã jéihyabipna caá.

³³ Yeéb wã weh panihnit, nindihbut wã naáwáchah ñi táí joyoó. Daocánni yeó jáapbitjeh ñijeéh wã jum jwuhbipna caá. Wã bejat túttimah, weemdih búdí ñi bidbipna caá. Jwí déewãdih wã niijátji pah yeebdihbut biíc yoobó niijnít, ‘Wã bejep pínahna yeéboó ñi jéih bejcan caá’, wã niijná caá.*

³⁴ Pánihna, jáap wutatdih yeebdih wã naóhna caá. Yeebjéh ñi míic oyoó. Yeebdih wã oyatji pah, yeebjéhbut ñi míic oyoó.*

³⁵ Páant ñi míic oyochah ennit, wíihwã ñi jummatdih bita í jéihbipna caá, Jesús jwiít dih ã niijíp jĩ.

Pedro ã yeeat pínahdih Jesús ã naáwát

(Mt 26.30-35; Mr 14.26-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Páant ã niijíchah joinít, Simón Pedro Jesús dih nin pah ã niij úubh joyóp jĩ:

—¿Maá, dedboo tigaá ma bejbi, páant ma niijná? ã niijíp jĩ.

—Wã bejat pínahna wãjeéh ma jéih bej jwuhcan caá. Obohjeéhtih, buu jéih bejcan yuhna, túttimah wã pebhna ma juibíipna caá, Pedro dih Jesús ã niijíp jĩ.

³⁷ —¿Maá, dépanih tigaá buu ma-jeéh wã jéih bejcan? Weemdih í mawachah yuhna, meemdih wã cádahcan niít, Pedro ã niijíp jĩ.

³⁸ —Páant niijná, ¿weemdih wapna, ma wan wãhmi naniút? Obohjeéhtih, yoobópdi meemdih wã naóhna caá. Mujbai ã ewat pínah jãtíh, ‘Caandih wã jéihcan caá’, biíc peihcanni láa

pohba bitadih ma niij yeebipna caá, Jesús Pedro dih ã niijíp jĩ.

14

Jesús Dios pebhna bejni namá panihni ã jummat

¹ Túttimah, Jesús jwiít dih nin pah ã niijíp jĩ: “Butéh wã niiját dih náhninit, ñi jĩgahca bojoó. Wã ípdih táí jenah joinít, weemdihbut biíc yoobó ñi táí jenah joyoó.

² Wã íp ã jumapboó dawá jumat pínah munná ã jumna caá. Pánihna, caanná juibínit, ñi jumat pínahdih ámohodih wã bejbipna caá. Wã naáwát pah biíc yoobó ã wihcah, páant yeebdih wãta niij naóhcan tagaá.

³ Yeéb ñi jumat pínahdih táí ámoh péanit, yeebdih ubudih wã jwúub dei jũóhbipna caá, wãjeéh ñi jumat pínah niijná.

⁴ Wã bejat pínah namá panihnidih ñi jéihna caá”, ã niijíp jĩ.

⁵ —Maá, deh ma bejat pínahboó jwiít jwí jéihcan caá. ¿Ded pah tigaá caán namá panihnidih jwí jéihbi? Tomás Jesús dih ã niij úubh joyóp jĩ.

⁶ —Weemjéh tigaá namá panihni wã jumap, wã íp pebhboó ñi juibíát pínah niijná. Weemjéh mun tigaá yoobópdi naóhni. Jeáboó juibínit pínahdih weemjéh mun tigaá caolih booani wã jumna caá. Caolih wã booanit míicjeh wã íp pebhboó páantjeh í jumbipna caá.*

⁷ Weemdih táí jéihna nihna, wã ípdihbut ñita jéih tagaá. Pánihna, buu caandih ennit panihnit jumna, caandih ñi táí jéihna caá buca, Jesús jwiít dih ã niijíp jĩ.

⁸ Páant ã niijíchah joinít, Felipe jwuh nin pah ã niijíp jĩ:

—Maá, jwí ípdih jwiít dih ma júutú. Páant bóojeh tigaá jwí eníhip, ã niijíp jĩ.

⁹ —¿Felipe, maatápdih wãjeéh jumna yuhna, weemdih ma táí jéih jwuhcan niít? Weemdih enna, wã ípdihbut

* 13:33 Jn 7.34 * 13:34 Jn 15.12,17; 1Jn 3.23; 2Jn 5 * 14:6 Mt 11.27; Jn 1.18; 6.46; Hch 4.12

maát enep be. ‘Jwĩ ípdiḥ ma júutú’, niijná, ¿dépanih tigaá weemdíḥ páant ma niíj?

10 Weém wā ípjiḥ chénewā jumna yuhna, biícjeh caá. ¿Páant caán yoobópdih nihcan caá’, ma niíj jenah joicáh? Yeebdíḥ naóhna, wā jenah joyátjiḥ wāpĩ naóhcan caá. Wā íp ā naáwát túutuchahjeh, wā naóhna caá. Pánihna, caán biícđih jumna, ā wēpatjiḥ wāpĩ chāj júutna caá.

11 Weém wā ípjiḥ chénewā jumna yuhna, biícjeh caá. Caán ‘Yoobópdih tigaá’, niíj jenah joicán, wā íp ā wēpatjiḥ wā chāj júutatjidih náhninit, biícjeh jwĩ jumatdiḥ ñi jéihbipna caá.

12 Yoobópdih yeebdíḥ wā naóhna caá. Det weemdíḥ túi jenah joinít wā chājat pah biíc yoobó ĩ chājbipna caá. Bũũ wā íp pebhboó jwáũb bejna, wā chājat chah pohba wā íp ā wēpatjiḥ ĩ chājbipna caá.

13 Weemdíḥ túi jenah joinít ĩ uúbát pah wā chājbipna caá, wā íp ā wēpatdiḥ cāacwā ĩ jéihyat pínah niijná.

14 Pánihna, weemdíḥ jepahnit ñi jumuchah, dedé ñi uúbát biíc yoobó wā chājbipna caá, Jesús ā niijíp jĩ.*

Túini Espiritu ā wahat pínahdih Jesús ā naáwát

15 “Yeéb weemdíḥ oina, wā wutatdiḥ ñi jepahbipna caá.*

16 Yeebdíḥ Túini Espiritu ā wahat pínah niijná, wā ípdiḥ wā uúhbipna caá, wā wilchah, ñijeéh ā jumat pínah niijná. Caán Túini Espiritu yeebdíḥ teo wáacniboó yoobópdih naóhni jumna, yeó jáap jumat pah ñijeéh ā jumbipna caá.

17 Nin baácdih moón wā ípdiḥ jéihcannit, caán Túini Espiritudihbut ĩ jéihcan caá. Pánih jéihcan, caandíḥ ĩ túi jenah joicán caá. Obohjeéhtih, caán ñijeéh jumni pínahdih yeébboó ñi túi jéihbipna caá.

18 “Yeebdíḥ wā éemp bejcan niít. Pánih éemp bejcan, caán Túini Espiritu yeebdíḥ ā jayúchah, weém wā jumat pahjeh muntih ñijeéh ā jumbipna caá.

19 Wā bejat pínah bahnijeh ā jadhna caá. Páant wā bejat túttimah, nin baácdih moón weemdíḥ jepahcannit, weemdíḥ ĩ jwáũb encan niít. Obohjeéhtih, yeébboó weemdíḥ ñi enbipna caá. Weém jwáũb boo pud jũóhni wā jumat pah muntih, yeebbút jwáũb boonit Diosjeéh páantjeh ñi jumbipna caá.

20 Jwĩ wahní Túini Espiritu yeebdíḥ joinít, wā íp biícđih wā jumatdiḥ yeebdíḥ ā túi jéihyabipna caá. Pánihna, wā íp biícđih wā jumat pah muntih, yeéb biícđih wā jumatdiḥbut ā jéihyabipna caá.

21 Ded wā wutatdiḥ joí waadáni weemdíḥ oini caá.* Weemdíḥ oinidih wā ípbut ā oibipna caá. Weembút caandíḥ biíc yoobó wā oibipna caá. Páant weemdíḥ oinidih ded pah wā jumatdiḥ wā túi jéihyabipna caá”, Jesús jwiítđih ā niijíp jĩ.

22 Jwĩjeéh jumni biíḥ Judas, Iscariote nihcanni, Jesúsdiḥ nin pah ā niíj uúbh joyóp jĩ:

—¿Maá, dépanihna jwiítđihjeh páant ma jéihyana yuhna, bita meemdíḥ jepahcannitboodíḥ ma jéihyabican? ā niijíp jĩ.

23 —Ded weemdíḥ oini wā naáwátđih ā túi joí waadábipna caá. Páant ā túi joí waadánachah, wā íp caandíḥ ā oibipna caá. Pánih oina, wā íp biícđih áih caolihdih waadníḥ, ájeéh jwĩ jumbipna caá.

24 Obohjeéhtih, weemdíḥ oicanni-boó wā wutatdiḥ ā jepahcan caá. Páant ā jepahcah, ájeéh jwĩ wihcan niít. Butéh ñi joiní weemjéh wā naáwát pohba nihcan caá. Obohjeéhtih, wā íp weemdíḥ wahnijeh páant ā naáwát túutap be.

25 “Ñijeéh jum jwuhna, páant yeebdíḥ wáát niíj naáwáp be.

26 Obohjeéhtih, túttimah wā ípdiḥ wā uúbúchah, Túini Espiritudih yeebdíḥ ā wahbipna caá. Pánihna, caán Túini Espiritu yeebdíḥ teo wáacni jumna, ā túi bohébiḥ caá. Pánih

* 14:14 Mt 7.7-11; Lc 11.9-13; Jn 15.7,16; 16.23-24; 1 Jn 3.21-22; 5.14-15

* 14:15 Dt 6.4-9; 11.1

* 14:21 Dt 6.4-9; 11.1

bohénit, nihat yeebdíh wā naáwátjidih ā náhniabipna caá.

27 “Yeebdíh wā táí jumat túttna caá. Weém wā táí jumat pah muntih yeebbút ñi táí jumbipna caá. Wā wūhni táí jumat pah nin baácdih moón ĩ jéih wāhcan caá. Pánihna, búdi náhni dahwanit, ñi úmca bojoó.

28 ‘Weém wā bej jwuhbipna caá. Obohjeéhtih, ñijeéh jumat tút ni-ijná, wā jwúb dei jūóhbipna caá, páant muntih’, yeebdíh páant wā niúj naáwáchah, ñiát joiná jíí. Páant wā niijíchah joinít, weemdíh yoobópdiñi ñi oina nihna, ñita wēi tagaá. Wā ípboó weém chah wēpni ā jumachah, ájeéh jumnit, chah yeebdíh wā jéih teo wáacbipna caá. Páant wā chājat pínahdih jéihna, yeebdíh weñat caá náahap.

29 Weemdíh ded pah ā yapat pínahdih yeebdíh wāát naóhna jíí, wā niijátji bíic yoobó ā yapachah, weemdíh táí jenah joinít ñi jumat pínah niijná.

30 “Yeebdíh wā míic wéhe jwuhat pínah bahni-bitjeh ā judhna caá. Waícanjeh, nin baácdih moón ĩ maáh, weemdíh yeejép chājadih ā jūóhbipna yuh caá. Nemépwā ĩ maáh wēpni jumna yuhna, weemdíh ā jéih yap yohcan niít.

31 Obohjeéhtih, weemdíh wā íp ā wutat pahjeh wā chājbipna caá, nihat cāacwā caandíh wā oyatdih ĩ jéihyat pínah niijná. Ñi ñah ñuhú. Chóbe bejjíh”, Jesús jwiítidih ā niijíp yuh jíí.

15

Jesús jiwá iguúh páuj panihni ā jumat

1 Páant niijná yuhna, nin pah jwiítidih ā jwúb niúj bohénap jíí, páant muntih: “Weém jiwá iguúh páuj panihni, wā ípboó iguúhadih en daoní panihni, wíh cāacwā iguúh pihna panihnit ĩ jumna caá.*

2 Quehcanni pihdih iguúhadih en daoní ā bóod yohbipna caá. Páant ā bóod yohat pah, det weemdíh táí

jenah joicánnitdih wā íp ā yohbipna caá. Ded táí quehni pihboodíh ā bóod ámohna caá, dawá ā quehat pínah ni-ijná. Páant ā chājat pah det wíhwā ĩ náahatdihjeh ĩ chājachah enna, wā íp queétdih ā cádahat tútbiipna caá, ded pah wā náah yacatboodíh ĩ chājat pínah niijná.

3 Yeebboó wā naáwátidih joí jepah-nit, bóod ámohni panihnit ñi jumna caá.

4 Táí bíicdih wājeéh ñi jumú. Páant wājeéh ñi jumachah, weembút yeéb bíicdih wā jumbipna caá. Ded iguúh pih áih páujdih táí dauj lájcan, ā jéih quehcan caá. Pánihat pah, yeebbút weemdíh táí joicán, wā wēpat ā wihcah, wā weñat pínahdih ñi jéih chājcan niít.

5 “Weém jiwá iguúh páuj panihni, yeebboó áih pihna panihnit caá ñi jumap. Ded weemdíh táí joiní wājeéh táí bíicdih ā jumachah, weembút ájeéh táí bíicdih wā jumbipna caá. Pánih jumna, táí quehni pih panihni wā weñat pínahdih ā táí chājbipna caá. Obohjeéhtih, weemdíh joicánnitboó, wā weñat pínahdih ĩ jéih chājcan niít.

6 Ded wun jūóhni pihdih ā yohat pah, weemdíh cádahni, wājeéh táí jumcannidih wā íp ā yohbipna caá. Pánihna, caán yohni iguúh pihna ā diib téhechah, iguúhadih en daoníboó caán tehni pihnadih wao wáacnit, ā cáo yohbipna caá. Páant ā chājat pah, weemdíh cádahnitdih Dios peéh chājna, iiguípna ā yohbipna caá.

7 “Yeéb weemdíh cádahcan, wā naáwátidih táí joiná, ded ñi náahatdih ñi wúbúchah, bíic yoobó wā chājbipna caá.

8 Wā weñat pínahdih ñi chājachah ennit, ‘Queét Jesúhwā caá’, bita ĩ niúj jéihbipna caá. Páant niúj jéihnit, wā ípdihbut ĩ wēibipna caá.

9 Wā íp weemdíh ded pah ā oyat pah muntih weembút yeebdíh bíic yoobó wā oina caá. Páant yeebdíh wā oyatdih ñi táí náhninaá.

10 Wā íp weemdíh ded pah ā wutachah, caandíh jepahna, ā oyatjíh

* 15:1 Is 5.1-7

ãjeéh wã túi jamna caá. Páant wã chãjat pah, weem jwáh yeebdíh ded pah wã wutatdih jepahna, wã oyatjìh wãjeéh ñi túi jambipna caá.

11 “Páant yeebdíh wã naóhna caá, wãjeéh túi jamnit, búdí ñi weñat pínah niijná. Bainí ñi wëican niít.

12 Nin pah yeebdíh wã niúj wutna caá: Yeebdíh wã oyat pahjeh mantih, yeebjébut ñi míc oyoó.*

13 Ded ã chéendih búdí oina, caanjéh ã wunat pínah tobohochah yahna, caandíh ã túi teo wáacipna caá.

14 Ded pah wã wutatdih jepahna, yeéboó wã chéenwã ñi jamna caá.

15 Wã chéenwã yoobát ñi jamachah, ‘queét wã pebh moonjéh caá’, yeebdíh wã niijcán caá. Í maáh ded pah ã chãjatdih ã pebh moón í jéihcan caá. Obohjeéhtih, wã chéenwã ñi jamachah, ded pah wã íp ã naáwát dih yeéboodíh wáát naóh yapanap jì.

16 Yeéb weemdíh ñi ñíocan beé. Obohjeéhtih, weémboó yeebdíh wã ñíwip jì, wã ípíhwã jamna, ã wutatdih jepahnit, ñi túi chãj cádahcatdih ennit, bitabut Diosdih í jepahat pínah niijná. Pánih túi chãj cádahcannit, wíihwã jamna, ded pah wã ípdih ñi wábúchah, yeebdíh ã wãhbipna caá.

17 Pánihna, nin pah yeebdíh wã jwáub wutna caá: Yeebjéh ñi míc oyoó”, Jesús jwiít dih ã niijíp jì.

Jesús dih, áihwã dih but nin baácdih moón í iát

18 “Nin baácdih moón yeebdíh í iináchah, weemdíh but í iátjidi ñi túi náhninaá.

19 Diosdih jepahcannit ñi jamachah nihna, queétjeh í míc oyat pahjeh, yeebdíh but íta oi tagaá. Obohjeéhtih, yeéb wã ñíonit jamna, ded pah queét í chãjat pah bíic yoobó ñi chãjcatdih ennit, yeebdíh í eníhcan caá.*

20 ‘Wíihwã jamna, weem cháh ñi jamcan caá’, yeebdíh wã niijátjidi ñi túi náhninaá. Pánih weém nump jamna, weemdíh yeejép í chãjat pahjeh yeebdíh but bíic yoobó í chãjbipna

caá. Bitaboó wã bohéatdih jepahnit, yeebát queétdih ñi bohénachah, í jepahbipna caá.*

21 Pánihna, nin baácdih moón weemdíh wahnidih í jéihcat jíib, yeéb wíihwã ñi jamachah ennit, yeebdíh but yeejép í chãjbipna caá.

22 “Queétdih bohénadih wã jüóhcah, weemdíh í náahcatji jíib queétdih peéh chãjat áta wihcan tagaá. Obohjeéhtih, buu queétdih wã bohéat táttimah, ‘Yéejat jíib weemdíh ã wihcan caá’, queét í jéih niijcán caá.

23 Ded weemdíh eníhcani wã ípdih but eníhcani caá.

24 Wã íp ã wëpatjìh cáacwã í jéih chãjca naáhdih wã chãj júutap be. Páant wã chãj júutcah, queétdih yéejat jíib áta wihcan tagaá. Obohjeéhtih, wã chãj júutatdih enna yahna, weemdíh, wã ípdih but í eníhcan caá. Páant í eníhcat jíib, Dios queétdih ã peéh chãjbipna caá.

25 Pánih eníhcan, Dios naáwát dih naóh yapanit í daacátji bíic yoobó chãjna caá í chãjap. ‘Queétdih yeejép wã chãjcah yahna, weemdíh í eníhcan caá’, ít niúj daacáp tajì.*

26 “Táttimah, wã ípjeéh jamni Túini Espíritudih wã wahbipna caá, yeebdíh ã teo wáacat pínah niijná. Yeebdíh yoobópdih naóhni pínah jamna, yeebdíh ded pah wã jamatdih ã túi jéihyabipna caá.

27 Cáacwã dih wã bohé jwíihichah, yeéb wãjeéh ñiát jamap jì. Pánih wãjeéh jamnit, ded pah wã chãjatdih ennitji yeeb jwáh bitadih naáwát caá náahap.

16

1 “Butéh yeebdíh ded pah ã yapat pínahdih wã naáwáp be, caandíh túi náhninit, bíic yoobó yeebdíh ã yapachah, weemdíh ñi cádahcat pínah niijná.

2 Táttimah, wíihwã ñi jamat jíib, ñi maáta jwí míc wáacat muná í waadát túatcan niít. Bíih láa ded yeebdíh mao yohna, ‘Dios ã náahat

* 15:12 Jn 13.34; 15.17; 1Jn 3.23; 2Jn 5

* 15:19 Jn 17.14-18

* 15:20 Mt 10.24; Lc 6.40; Jn 13.16

* 15:25 Sal 35.19; 69.4

pah chājna caá wā chājpap', ā niīj jenah joibipna yuh caá.

3 Wā ípdih, weemdíhbut ĩ jéihcat jíib páant ĩ chājipna caá.

4 Pánihna, yeebdíh yeejép ā yapachah enna, 'Páant ā yapat pínahdih Jesús jwiít dih ā naáwáp jī', ñi niīj náhnibipna caá. Caandíh ñi náhniat pínah niijná, b̄u yeebdíh wā naóhna caá", Jesús jwiít dih ā niijíp jī.

Túini Espiritu ded pah ā teo wáacat pínah

"Weemdíh ñi jwíih pej jum láa weemboó ñijeéh jumna, butéh wā bohéatdih yeebdíh wā naóh jwuhcap jī.

5 Obohjeéhtih, b̄u weemdíh wah deyani pehbboó wā jwúub béjat pínah bahniyeh ā jwdhuchah, yeebdíh páant wā naóhna caá. Obohjeéhtih, '¿Dee tígaá ma bejbi?' weemdíh ñi niīj uúbh joicán caá.

6 Wā púuh laab béjat pínahdih yeebdíh wā naáwáchah, búdí ñi jīgahna caá.

7 Obohjeéhtih, tabit ñi jīgahcat pínah niijná, yeebdíh yoobópdih wā naóhna caá. Wā púuh laab béjat túttimah, yeebdíh teo wáacni pínah, Túini Espiritudih wā wahachah, chah ñi túi jambipna caá. Wā púuh laab béjcah, yeebdíh teo wáacni pínahboó āta jūóhcan tagaá.

8 Wā wahachah, caán dei jainá, nin baácdih moón ĩ yéejatdih queétdih ā jéihyabipna caá. Ded pah túi chājat pínahdihbut ā jéihyabipna caá. Yéej chājnitdih ĩ yéejat jíib Dios ā peéh chājat pínahdihbut caán ā jéihyabipna caá.

9 Caán Túini Espiritu cāacwādh nin pah ā niīj jéihyabipna caá: 'Jesucristodih ma jepahcat caá ma yéejat', ā niijbipna caá.

10 Wā íp pehbboó wā jwúub bejat túttimah, cāacwā weemdíh ĩ jwúub encah, Teo Wáacni jwuh queétdih ā bohéipna caá, ded pah ĩ túi jumat pínahdih ĩ jéihyat pínah niijná.

11 Nin baácdih moón ĩ maáh nemépdih Dios ā peéh chājat pínahdih Túini Espiritu ā jéihyabipna caá.

12 "Búdí caá yeebdíh wā naáwát pínah ā jwdhcap. Obohjeéhtih, b̄u caandíh wā naáwáchah, ñita beh joicán tagaá.

13 Páant wā naóhcah yuhna, Túini Espirituboó yeebdíh ā jéihyabipna caá. Caán ā jenah joyátjeh ā naóhcan níit. Obohjeéhtih, wā íp caandíh ā naáwát túutuchah, yeebdíh yoobópdih ā naóh beedábipna caá. Túttimah ded pah ā yapat pínahdihbut ā bohéipna caá.

14 Pánihna, ded pah wā jumatdih ā naáwáchah joinít, yeébbóó weemdíh búdí ñi wēibipna caá.

15 Wā íp ā jéihyat pah, weembát wā jéihna caá. Páant tígaá 'Túini Espiritu ded pah wā jumatdih ā jéihyabipna caá', yeebdíh wā niīj naáwáp be.

16 "Bahnibitjeh weemdíh ñi en jwuhbipna caá. Obohjeéhtih, maátcanjeh encannitji, weemdíh ñi jwúub enbipna caá, páant muntih", Jesús jwiít dih ā niijíp jī.

B̄u jīgahnit, túttimah wēinit jwí jumat pínah

17 Páant ā niijíchah joinít, jwiít biquína nin pah jwí míic niīj uúbh joyóp jī:

—'Bahnibitjeh weemdíh ñi en jwuhbipna caá. Obohjeéhtih, maátcanjeh encannitji, weemdíh ñi jwúub enbipna caá, páant muntih', niijná, ¿ded pah niij tígaá páant ā niij? 'Wā íp pehbboó wā jwúub púuh laab béjipna caá', niijná, ¿ded pah ā chājat pínahdih niīj naóh tígaá jwiít dih páant ā niij?

18 'Bahnibitjeh', 'maátcanjeh', niijná, ¿ded pah niij tígaá ā chāj? Obohjeéhtih, jwí beh joicán caá, jwí míic niijíp jī.

19 Páant niijnít, caandíh jwí uúbh joíhatdih jéihna, Jesús nin pah jwiít dih ā niīj naáwáp jī:

—'Bahnibitjeh weemdíh ñi en jwuhbipna caá. Obohjeéhtih, maátcanjeh encannitji, weemdíh ñi jwúub enbipna caá páant muntih', ¿wā

niját dih beh joicán, ʉ́bh joíh níit ñi chā́jap?

20 Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Wā wunat pínah bah nibitjeh ā jūdhna caá. Pánihna, wā wunachah enna, b́dí ñi jū́bipna caá. Obohjeéhtih, weemdíh eníhcannitboó b́dí í wḗbipna caá. Yeéboó b́dí jīgahnitji, túttimahbitjeh ñi jwáub wḗbipna caá.

21 Nin pah ā jumna caá: Yad wili mi weép jáana, yeejép mi yapat pínah ā jumachah, b́dí mi jīgahna caá. Pánih jīgahna yuhna, mi weép jummat túttimah, caántdih ā tubatjidih náhnican, wébít ā cāac jumachah ennit, b́dí mi wḗina caá.

22 Páant mi jummat pah tigaá buu yeéb ñi jīgahbipna caá. Túttimah, yeebdíh wā jwáub enechah, yeebút b́dí ñi jwáub wḗbipna caá. Páant ñi weñechah, det yeebdíh í jéih jwáub jīgahacan níit.

23 “Weemdíh ñi jwáub enni yeó jáapdih táí beh joinít jumna, weemdíh ñi ʉ́bh joicán níit. Yoobópdih yeebdíh wā naóhna caá. Wíihwā jumna, wā wēpatjīh ñi ʉ́búchah, wā íp yeebdíh ā jepahbipna caá.

24 Játih wā ípdih páant ñi ʉ́bh jwahcap jī. Obohjeéhtih, yeebdíh wā wun wāhat túttimah, wíihwā jumna, páant caandíh ñi ʉ́bú. Páant ñi ʉ́búchah, ñi ʉ́bát dih ā wāh b ipna caá, b́dí ñi weñat pínah nijná.*

Jesús yéjatdih yap yohni ā jummat

25 “Játih wā jenah joiní naáwátjīh yeebdíh wā bohénachah, ñi táí beh joicán beé. Obohjeéhtih, wā boopad jū́wát túttimah, ded pah jwí íp ā jummatdih táí buocannijeh wā naóhbipna caá.

26 Caán láa wíihwā jumna, wā wēpatjīh yeebjéh wā ípdih ñi ʉ́bh b ipna caá. Weémboó níih pínahdih wā jwáub ʉ́bh wāhcan níit.

27 Pánihna, wā íp pebhmant jū́hni wā jumachah ‘Yoobópdih tigaá’, níj

jenah joinít, weemdíh ñi oyochah ennit, wā ípboó yeebdíhbat ā oibipna caá. Páant ā oyatdih jéihnit, yeebjéh caandíh ñi ʉ́bh b ipna caá.

28 Weém wā íp bíicdih jumni ni baácboó wā jū́wáp jī. Pánihna, buu nin baácboó jum jwahni wā íp pehbboó wā jwáub púuh laab béjbipna caá”, Jesús jwiít dih ā nijjíp jī.

29 Páant ā nijjíchah joinít, jwiít caandíh nin pah jwí nijjíp jī:

—Buu b́cach ma jenah joiní naáwátjīh yeh bohécan, buocannijeh jwiít dih ma naóhna caá.

30 Pánihna, meém jéih beedáni ma jummatdih buu jwahna jwí jéihna caá. Ded meemdíh bohéni pínah ā wihcan caá. Páant tigaá Dios pebhmant jū́hni ma jummatdih jwí táí jéihna caá, jwí nijjíp jī.

31 —Buu ‘Yoobópdih Dios pebhmant jū́hni tigaá át jumap’, ¿ñi níj níit buca?

32 Páant nijjít ji yuhna, buu cheijeh ni hat yeéb níih muunáboó ñi jweí jwáub bejehah, weém bíicjeh wā chā́obipna caá. Obohjeéhtih, bíicjeh pohba wā nihcan níit. Weemdíh ñi yoh bejehah yuhna, wā ípboó wājeéh ā jumbipna caá.

33 Páant wā yapat pínah játih yeebdíh naóhna caá wā chā́jap, jīgahcanjeh ñi táí jummat pínah nijná. Nin baácboó ñi jum jwahuchah, Diosdih náhcannit yeebdíh yeejép í chā́jbipna caá. Obohjeéhtih, nin baác dih moón í yéj chā́jatdih yap yohni wā jummatdih jéihnit, b́dí ñi weñé, jwiít dih ā nijjíp jī.*

17

Jesús áih pínahdih Diosdih ā ʉ́bát

1 Páant níj péanit, Jesús jeáboó chéi ennit, Diosdih nin pah ā níj ʉ́búp jī: “Paá, buu ma nijjít ji pah tih weemdíh í mawat pínah ā júná caá. Pánihna, weém ma wū́h wā jummatdih cāacwā dih ma jéihyanaá, weemdíh í weñat pínah nijná. Páant ma

* 16:24 Mt 7.7-11; Stg 1.5-6 * 16:33 Ro 8.37; 2Co 2.14; Ap 3.21; 5.5

chājachah, weem jwúh meemdíhbut queétdih wā weñat túutbipna caá.

² Nihat cācwā ī maáh weemdíh ma waadánap be. Pánih maáh jumna, det weemdíh ma wāhnitdih majeéh wā jumat túutbipna caá.

³ Det meém Dios biícjeh jumnidih jéihna, weém ma wahnidihbut jéihna, japboó jwíjeéh biíc dih páantjeh ī tui jumbipna caá.

⁴ “Nin baácboó jum jwuhna, ma chājat túutatjidih wā chāj péanap be. Pánih chājna, ded pah ma jumatdih cācwādih wā tui jéihyanap be, meemdíh ī weñat pínah niijná.

⁵ Pánihna, nin baác dih jwí chājat pínah jātih, majeéh biíc dih jum jwuhna, biíc yoobó jwípī wutat pah muntih, weemdíh ma jwúb maáh waadánaá.

Jesús ā bohénitíh pínahdih jwuh Dios-dih ā wúbát

⁶ “Paá, nit wíhwādih jwuh wā wúbhna caá. Nit weemdíh ma wāhnit nin baácboó yeejépwā cātíh ī jumachah yuhna, queétdih ded pah ma jumatdih wā jéihyanap be. Queét míhwādih weemdíh ma wāhachah, queét ma wutat pah ī chājna beé.

⁷⁻⁸ Weemdíh ma naáwátjidih queétdih wā bohénachah, ī tui wēi joyóp be. Pánih wēi joinít, ma pebhmant jōhni wā jumatdih, ma wahní wā jumatdihbut ī tui jéihna caá. Pánih jéihnit, ‘Nihat jwiít dih ā bohéátjidih, nihat ā chāj júutatjidihbut Dios āt wutap taga’, ī niij jéihna caá.

⁹ “Paá, nit wā bohénitíh pínahdihjeh wúbhna caá wā chājap. Bitáih pínahdih wúbhna wā chāj jwuhcan caá. Nit weemdíh ma wāhnit míhwā caá ī jumap. Íih pínahdih meemdíh wúbhna caá wā chājap.

¹⁰ Nit wíhwā nihat míhwā mun tigaá. Pánihna, míhwāboó wíhwā mun tigaá. Weemdíh jepahna, ī túut numáchah ennit, bitabut weemdíh ī wēina caá.

¹¹ “Buu nin baácboó wā chāocán níit. Ma pebhna jwúb bejat túut caá wā chājap. Páant ma pebhna wā jwúb

bejehach yuhna, nit weemdíh ma wāhnit nin baácboó ī chāobípna caá. Paá, meém táini jumna, nit weemdíh ma wāhnitdih ma wēpatjīh, weemdíh ma wāhni wēpat biíc dih, ma tui en dawaá. Páant ma tui en dawáchah, jwiít tui biíc dih jwí jumat pah muntih nitbut tui biíc dih ī jumbipna caá.

¹² Íjeéh jum jwuhna, ma wēpatjīh nitdih wā tui en dawáp be, biícboó ā buudcát pínah niijná. Obohjeéhtih, ma naáwát dih ī daacátji pahjeh tih, biíc bácah iiguípna ā bejbipna caá.*

¹³ “Buu ma pebhboó bejat túut caá wā chājap. Nin baácboó jum jwuhna, íih pínahdih páant wā niij wúbap be, caandíh joinít, weém biíc dih búdí ī weñat pínah niijná.

¹⁴ Ded pah ma jumatdih nitdih wāát naáwáp be. Weém yeejép wā chājcat pah nit wíhwāboó yeejép chājnitji ī túut numáp be. Páant ī túut numáchah ennit, bita túut numcánnitboó queétdih ī iná caá.

¹⁵ ‘Nin baác dih jumnit wíhwādih ma wub bejeé’, wā niij wúbhcan caá. Obohjeéhtih, ‘nin baác dih ī jum jwuhachah, ma tui en dawaá, Nemép queétdih ā yéejacat pínah niijná’, wā niij wúbhna caá.

¹⁶ Weém nin baác dih moón yeejép ī jenah joyát pah wā jenah joicán caá. Pánihna, weemdíh jepahnit jumna, nin baác dih moón ī jenah joyát pah queétdih ī jenah joicán caá.

¹⁷ Ma naáwát yoobóp dih ā jumachah, caandíh nit wíhwādih ma tui bohénaá, meemdíh chah ī jepahat pínah niijná.

¹⁸ Nin baácboó weemdíh ma wahat pahjeh muntih, weembát nit wíhwādihbut wā wahna caá, ded pah jwí jumatdih queét jwuh bitadih ī bohéat pínah niijná.

¹⁹ Cācwādih wā wan wūhbiipna caá, míhwā jumna, ma weñat pínahdihjeh ī chājat pínah niijná.

Jesús nihat áihwā pínahdihbut ā wúbát

* 17:12 Sal 41.9; Jn 13.18

20-21 “ ‘Nit wíihwādhieh ma teo wáacá’, wā niij wábhcan caá. Buee queétboó bitadh wíih doonádh i bohénachah joinít, weemdíh jepah-nitdihbut ma teo wáacat pínahdh wā wábhna caá, niihat wíihwā biícđih i jummat pínah niijná. Weém majeéh jwiít chénewā jumna yahna, biícđeh caá. Pánihna, jwiít biícđeh jwí jummat pah queébtat jwíjeéh táí biícđih i jumma naáh, ma wahní wā jummatdih niihat cáacwā ‘Yoobópdih tigaá’, i niij jéihyat pínah niijná.

22 Weemdíh ma wāhni wēpatdih wíihwādhiebut wāát wāhup be, biícđih jwiít jwí jummat pah, queébtat táí biícđih i jummat pínah niijná.

23 Weém queét biícđih wā jumachah, meembút weém biícđih ma jumna caá. Páant biícđih jwí jumachah, wíihwā yoobópdih biícwā pahjeh i jumbipna caá. Páant biícwā pah i jumachah enna, ma wahní wā jummatdih cáacwā i jéihbipna caá. Pánihna, weemdíh ma oyat pah muntih, queétdihbut biíc yoobó ma oyatdih i táí jéihbipna caá.

24 “Paá, nin baácđih jwí chājat pínah jātih weemdíh búdí oina, ma wēpat weemdíh wāhniit, biíc yoobó maáta jwí jumup jī. Pánihna, wíihwā jwí pebhóó wājeéh i jummat pínahdh queétdih wā náah yacna caá, weemdíh maáh ma jwáub waadáatdih i enat pínah niijná.

25 Paá, meém túini yoobát chājni, nin baácđih moón yeejépwā meemdíh i jéihcah yahna, weémboó meemdíh wā táí jéihna caá. Ma wahní wā jummatdih nit wíihwā i táí jéihna caá.

26 Ded pah meém ma jummatdih queétdih wā jéihyanap be. Túttimahbut, páantjeh wā jéihyabipna caá, weemdíh ma oyat pahjeh muntih queétdihbut ma oyatdih i jéihyat pínah niijná. Pánih jéihniit, queétjehbut i míic oyochah, íjeéh biícđih wā jumbipna caá”, Diosdih ā niijp jī.

18

Jesúsdih eníhcannit caandíh i tewat (Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Páant niij wábh péanit, Jesús jwiít ā bohénitdih namah bac bejnit, Cedrón wāt jumni majdih cháuh bej, Olivo pácahi jumni jeená jwí juibínap jī.

² Dawá láa caán pácahi jumupna Jesúsíh jwípí míic wáacap jī. Pánihna, Judas Jesúsdih eníhcannitdih duó wáini pínah caanná jwí bejat pínahdh át jéihyep tajī.

³ Pánih jéihna, Jesúsdih jútat túat niijná, Romano soldadowādh, Dioíh mūdíh wapnitdihbut át duó wái jūwáp tajī. Queétdih sacerdotewā maáta, fariseowā maátat it wahap tajī. Pánih jūóhna, íih jiiát yuyá déejíh jiiínit, ítah tōopna, íbat naaná, máa quiítnejíh man jumnit, i juyáp jī.

⁴ Pánihna, jwí jumupdih i toáh jūwáchah ennit, yeejép ā yapat pínahdh jéihna, Jesúsboó queétdih jwāáh bejnit, nin pah ā niij wábh joyóp jī:

—¿Déhedih bid jūóh tigaá ñi chāj? ā niijp jī.

⁵ —Jesús Nazaret tátchidih bóodih bid jūóhna caá jwí chājap, queét i niij jepahap jī.

—Caan tigaá weém, Jesús ā niijp jī.

Queétdih duó wáini, Judas, queét cáatina ā jumup jī.

⁶ “Caan tigaá weém”, Jesús ā niij jepahachah joinít, caandíh tewedih jūóhniitji táahjíh i chéi jwáub bej buugúp jī.

⁷ Páant i buugúchah ennit, queétdih Jesús nin pah ā jwáub niij wábh joyóp jī:

—¿Déhedih bid tigaá ñi chāj? ā niijp jī.

—Jesús Nazaret tátchidih bóodih bidna caá jwí chājap, queét i jwáub niij jepahap jī.

⁸ —‘Caan tigaá weém’, yeebdíh wāát niij jepahap be. Pánihna, weemdíh teona, nit wājeéh jumnitdih ñi teoca bojóó, Jesús queétdih ā niijp jī.

⁹ “Míihwā weemdíh ma wāhniitdih biíc cáacđih wā buudát túatcap be”, Diosdih ā niij wábatji pah biíc yoobó

ã yapat pínah niijná, **“Nitdih ñi teoca bojoó”**, ã niijíp jĩ.

¹⁰ Simón Pedro ãih íbat naadíh jwãat wáinit, sacerdotewã ã maáhdih teo wãhni Malco wãt jumniíh jéihyemant bóo moli chóodih ã bóod yohop jĩ.

¹¹ Páant ã bóod yohochah ennit, Jesús Pedrodih nin pah ã niijíp jĩ:

—Míih íbat naadíh ma jwáub yacaá. Wã íp ded pah weemdíh ã náah yacat pah biíc yoobó yeejép wã yapbipna caá, ã niijíp jĩ.*

Sacerdotewã ã maáh pebhna Jesúsdiñ ã ub bejat

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Páant ã niij péanachah, soldad-owã, ã maáhjĩh, jwiít judíowã jwĩ maátabut Jesúsdiñ teonit, caandíh ã chéwep jĩ.

¹³ Chéo péanit, Anás pebhna ã ub bejep jĩ. Anás Caifás jóon wut jĩ. Caifásboó caán jópchidih sacerdotewã ã maáh ã jumap jĩ.

¹⁴ “Nihat jwiít judíowã jwĩ túi jumap pínahdih biíc cáac ã wun wãhuchah ã táibipna caá”, niij naóhniñi Caifás ã jumap jĩ.*

Pedro ã yeeat

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Weém, Simón Pedrojĩh Jesúsdiñ yuápbít jwĩ en péenachah, Anáih munná Jesúsdiñ ã ub juibínap jĩ. Pánihna, weémboó sacerdotewã ã maáh ã jéihni jumna, Jesús táttimah maáih muú wáihyat júduna weembát wã waad béjep jĩ.

¹⁶ Obohjeéhtih, weém wã waadáchah, Pedroboó wáihyat júdu waadápmañeh ã chãwáp jĩ. Pánihna, jwáub bac jũóhñit, waadátboó wapniñdih Pedrodih wã waadát túutap jĩ. Páant mi waadát túutachah joinít, weém Pedrodih wã numah waad béjep jĩ.

¹⁷ Páant wã numah waad béjehchah ennit, caánt wapniñboó Pedrodih nin pah mi niij uábh joyóp jĩ:

—¿Meembát Jesús ã pej jumniñ nihcan niít? mi niijíp jĩ.

—Nihcan caá weém, Pedro ã niij jepahap yuh jĩ.

¹⁸ Caan chéi tubit pohba ã cúbhuchah, caanjĩh moón teo wãhñit tuu cáonit, ã méé chúudap jĩ. Pánihna, jwiítbut Pedrojĩh ãjéeh jwĩ méé chúudap jĩ.

Sacerdotewã ã maáh Jesúsdiñ ã uábh joyát

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Páant jwĩ méé chúudat pónih, sacerdotewã ã maáh ã jóon Anásboó Jesúsdiñ ãt uábh joyóp wut jĩ. Jwiít ã bohénitdih, ded pah ã bohéátjidihbut ãt uábh joyóp wut jĩ.

²⁰ Páant ã uábh joyóchah, Jesús caandíh nin pah ãt niij jepahap wut jĩ:

—Weém nihat ã joyóchah, jweéhcanjeh wãpĩ bohénap jĩ. Jwiít judíowã jwĩ míic wáacat muudíh, Dioíh muudíhbut wãpĩ bohénap jĩ.

²¹ Páant wã bohénachah yuhna, ¿dépanihna weemdíh páant ma niij uábh joí? Ma jéihíhna, weemdíh joinítjidih ma uábh joyoó. Queétboó meemdíh yoobópdih ã naóhbiñna caá, ãt niijíp wut jĩ.

²² —Sacerdotewã ã maáhdih páant ma niijcá bojoó, niijnít, caan pébh ñuhni soldado téihyajĩh Jesúsdiñ páo tíbdih ãt mawap wut jĩ.

²³ —Ded pah yeejép wã niijátjidih weemdíh ñi naáwá. ¿Yoobópdih yeebdíh wã naáwáchah yuhna, dépanih tigaá weemdíh ma mao? Jesús soldadodih ãt niijíp wut jĩ.

²⁴ Pánih uábh joí péanit, Anásboó Jesúsdiñ páantjeh ã chéonijidih ã jíi Caifás, sacerdotewã ã maáh yoobát pebhna ãt wahap wut jĩ.

Pedro ã jwáub yeeat

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Jesúsdiñ páant ã uábh joyát pónih, jwiít Simón Pedrojĩh páantjeh tuu cáut pebh jwĩ méé chúudap jĩ. Páant jwĩ

* **18:11** Mt 26.39; Mr 14.36; Lc 22.42 * **18:14** Jn 11.49-50

mée cháuduchah ennit, caanjĩh moon jwáh Pedrodih nin pah ĩ niij úbh joyóp jĩ:

—¿Meembút Jesús ã pej jumni nihcan niit? ĩ niijíp jĩ.

—Nihcan caá weém, Pedro ã jwúb niij jepahap yuh jĩ.

²⁶ Páant ã niiját túttimah, sacerdotewā ĩ maáhdih teo wāhni, Pedro moli chóodih ã bóod yohniji ã dée jwáh Pedrodih nin pah ã niij úbh joyóp jĩ:

—¿Pácahi jumapdih meemdih nihcannit beé Jesús biíc dih wā enep? ã niijíp jĩ.

²⁷ —Weém ájeéh wihcan beé, Pedro ã niij jepahap yuh jĩ. Páant ã niijíchahjeh, majbai ái ewep jĩ.

Pilato jwáh Jesús dih ã úbh joyát

(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-50)

²⁸ Baáb jéenechah, Caifáih mummánt Jesús dih úb bac bejnit, caán tútchidih moón ĩ maáh Pilato wát jumniih munná caandih ĩ úb bejep jĩ. Pánih úb bejna yuhna, queétjeh áih munná waadcán, soldadowā dih Jesús dih ĩ úb waad béjat tútup jĩ. Pilato judío nihcah, áih munná waadnít, jwĩ wutatdih yap yohna, Pascua jeémátdih ĩta jéih jeémpan tagaá.

²⁹ Páant ĩ waadcáh ennit, Pilato jēcdih bac jwĩ ñuhnit, queétdih nin pah ã niij úbh joyóp jĩ:

—¿Dedé jīb tigaá nindih ñi naóh yac? ã niijíp jĩ.

³⁰ —Caán yeejép nihcah, meemdih jwĩta úb jūóhcan tagaá, ĩ niij jepahap jĩ.

³¹ —Caandih úb bejnit, ñi wutat pah yeebjéh ñi peéh chājaá, Pilato queétdih ã niij jepahap jĩ.

—Obohjeéhtih, yeéb Romano maátaboó jwiit judíowā dih cáacwā dih ñi mao yohat tútup jĩ, ĩ niijíp jĩ. Páant niijná, Jesús dih ĩ mawat tútatdih niijná ĩ chājap jĩ.

³² Páant ĩ mawat tútuchah, Jesús cruzboó ã wnat pínahdih, jātih ã naawátji biíc yoobó ĩ chājat tútup jĩ.*

³³ Páant ĩ niiját túttimah, Pilatoboó jwúb waad béjnit, Jesús dih át bid bojop wát jĩ. Pánih bid bojnit, caandih nin pah át niij úbh joyóp wát jĩ:

—¿Meém judíowā ĩ maáh niit? át niijíp wát jĩ.

³⁴ —¿Meemjéh úbh joí en niit ma chājap? ¿Bita ĩ naawáchah joiniji niit, páant ma niij úbh joyóp? Pilatodih Jesús át niijíp wát jĩ.

³⁵ —Páant, weém judío nihcan caá. Ma déewā, ñiih sacerdotewā maátabut meemdih ĩ wahap be. ¿Dedédih tibeé yeejép ma chāj, páant ĩ peéh chājíchah? Jesús dih át niij úbh joyóp wát jĩ.

³⁶ —Weém nin baácdih moón ĩ maáh nihcan caá. Páant wā jumachah nihna, wā bohénit weemdih ĩta teo wáac tagaá, jwĩ déewā ĩ teocat pínah niijná. Obohjeéhtih, wā maáh jumat nin baácoó nihcan caá, Jesús Pilatodih át niij jepahap wát jĩ.

³⁷ —Pánihna, ¿meém maáh niit? páant niijná, Pilato át niijíp wát jĩ.

—Ma niiját pah maáh tigaá wā jumap. Cáacwā ĩ maáh jumat tút, queétdih yoobópdih naawát tút niijná, nin baácoó wā jūwáp jĩ. Pánihna, ded yoobópdih chājíhni, weemdih ã túi jepahna caá, Jesús át niijíp wát jĩ.

³⁸ —¿Dedé tigaá yoobópdih jumat? Pilato át niijíp wát jĩ.

Judíowā Jesús dih ĩ mao yohat tútat
(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Páant niij péa, Pilato jwúb bac jūóhni, queét pái ñuhnit judíowā dih nin pah ã niij naawáp jĩ:

—Ñi mawat tút ni Jesús dih dedé peéh mawat wihcan caá.

³⁹ Jópchi jumat pah, Pascua yeó jáapdih biíc nemat mūboó jumnidih wāpĩ baca wāhna caá. Pánihna, ¿ñi maáh ñi niijnidih yeebdih wā baca wāh jĩh? Pilato jwĩ maátadih ã niij úbh joyóp jĩ.

⁴⁰ —Nihcan caá. Caandih ma bacaca bojoó. Barrabásboodih jwiitdih ma baca wāhú, Pilatodih jwĩ déewā

* 18:32 Jn 3.14; 12.32

ĩ niij ñaac jepahap jĩ. Barrabásboó Romano maátadih yohíhnitjeéh ã jumap jĩ.

19

¹ Páant ĩ niij ñaac jepahachah joinít, Pilato Jesúsdi h soldadowādi h át puñat túutap wut jĩ.

² Páant ĩ puñat túttimah, queét óot tōpdih péeb waoni júda chājnít, Jesúsdi h wao dáhdih ĩt yacap tajĩ. Páni h yac péanit, maátai h yégueh pah jíghni caandí h yacnit, nin pah ĩt niij deoh naáwáp wut jĩ:

³ —Ma túi jumúá, judíowā ĩ maáh, niij deoh naóhnit, Jesúsdi h dawát yoobó pāina ĩt chājap wut jĩ.

⁴ Páant ĩ puñat túttimah, Pilato jwúub bac jūóhnit, caanjĩ h pāi ñuhnit jwĩ déewādi h nin pah ã jwúub niij naáwáp jĩ:

—Ñi joyoó. Nindih dedé peéh mawat wihcan caá. Páant ã wihcatdi h ñi jéihyat pínah niijná, wā jwúub ub bac jūóhna caá, ã niijíp jĩ.

⁵ Páant ã niij péanachahjeh, Jesús óot júda duoní, maátai h yégueh pah jíghni ĩ yacniji muú diítmant ã bac jūúwáp jĩ. Páant ã bac jūúwúchah, Pilato queétdih nin pah ã niijíp jĩ:

—Ñi enee. Nin caá, ã niijíp jĩ.

⁶ Páant ã niijíchah joinít, sacerdotewā ĩ maáta, Dioi h muúdi h wapnitbut Jesúsdi h ennit, búdi ĩ jūih ñaacáp jĩ.

—¡Caandí h cruzboó péoh dodhnit, ma mao yohat túutú! ¡Caandí h cruzboó péoh dodhnit, ma mao yohat túutú! ĩ niijíp jĩ.

Páant ĩ niij ñaacáchah joinít, Pilato nin pah queétdih ã jwúub niijíp jĩ:

—Caandí h peéh mawat wihcah yuhna, ñi mawíhna, yeebjéh ub bejnit péoh dodhnit, ñi mawaá, ã niijíp jĩ.

⁷ Páant ã niijíchah joinít, jwĩ maáta nin pah ĩ jwúub niijíp jĩ:

—‘**Weém Dios wūúh caá wā jumap**’, caanjéh ã niijíp be. Páant ã niijátji jíib jwĩ nuowā ĩ wutátji pah caandí h mao yohat caá náahap, queét Pilatodih ĩ niijíp jĩ.

⁸ Páant ĩ niijíchah joinít, Pilatoboó chah ã joí wáhi bejep jĩ.

⁹ Páni h joí wáhi bejna, Jesúsdi h jwúub numah waad bejnit, caandí h nin pah át jwúub niij ubh joyóp wut jĩ:

—¿Dedjĩ h bóo tigaá meém? át niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah yuhna, Jesús caandí h át jepahcap wut jĩ.

¹⁰ Páant ã jepahcah, Pilato nin pah át jwúub niij ubh joyóp wut jĩ, páant mantih:

—¿Weemdi h ma jepahíhcan niít? Weémboó meemdi h wā jéih bacana caá. Cruzboobút wā jéih péoh dodh mawat túutna caá. ¿Caandí h ma jéihcan niít? Jesúsdi h át niijíp wut jĩ.

¹¹ —**Dios meemdi h páni h wēpatdih ã wāhcah, weemdi h ded pah mata jéih chājat túutcan tagaá. Obohjeéhtih, weemdi h eníhcannitdi h duó wáiniboó meém chah yéejni ã jumna caá**, Jesús Pilatodih át niijíp wut jĩ.

¹² Páant ã niijíchah joinít, Pilato caandí h áti h bacaíhip wut yuh jĩ. Páni h bacaíhna, jwúub bac jūóhnit, queét jwĩ maátadi h ã bacaíhat déejidi h ã wēp naáwáp yuh jĩ. Obohjeéhtih, páant ã naáwáchah, jwĩ déewāboó chah líjnit, búdi ĩ jwúub niij jūih ñaacáp jĩ.

—‘**Weém maáh caá**’, niijná, Jesús jwĩ maáh Césardi h eníhcanni caá. Páni hna, caandí h bacana, meembát Césardi h yap yohni mata jum tagaá, Pilatodih ĩ niijíp jĩ.

¹³ Páant ĩ niijíchah joinít, Jesúsdi h jwúub bac jūúwát túutnit, caandí h ded pah ã chājat pínahdi h naáwát túut niijná, peéh chājat pínahdi h naóhnit ĩpĩ chúudapboó Pilato ã yoób juí chúudap jĩ. Pilato ã chúudapboó jee dáhna ĩ jwejni coah ã jumap jĩ. Caan cóah jwiít judíowā jwĩh wéheatjĩ h Gabatá ã wut jumap jĩ.

¹⁴ Caán yeó jáapdi h Pascua jeémát yeó jáap jãti h jwĩ míic ámohat yeó jáap, yeó téih púuh laáb juní ã jumap jĩ.

Páni h juí chúudnit,

—Nin caá ñi maáh, Pilato caanjĩ h pānit jwĩ déewādi h ã niijíp jĩ.

15 —¡Á wun dáhwa naáh! ¡Á wun dáhwa naáh! ¡Ub bejnit, cruzboó péoh dodhnit, caandih ñi mao yohoó! Í niij ñaacáp jĩ.

—¿Ñi maáh ã jumuchah yuhna, caandih cruzboó péoh dodhnit, mao yohat túut niit ñi chãjap? Pilato queédih ã niij jepahap jĩ.

—Roma tútchidih bóo César jwĩ maáh yoobát caá. Biíh maáh jwiútdih ã wihcan caá, sacerdotewã í maáta í niij jepahap jĩ.

16 Páant í niiját túttimah, queét í weñat pínah niijná, Jesúsdih cruzboó mao yohat túutna, Pilato áih soldadowãdih ã ub bejat túutap jĩ. Pánihna, queét soldadowã Pilatoíh muumánt Jesúsdih í ub bac jũwúp jĩ.

Jesúsdih cruzboó péoh dodhnit, í mawat
(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

17 Pánih ub bac jũóhnit, Jesússeh áih cruzdih ã bewechah, Waó Iidíp wút jumni jeejína caandih í ub bejep jĩ. Jwíh wéheatjĩh caán jeé Gólgota ã wút jumap jĩ.

18 Pánihna, bita chénewãdihbut caán biícdih í mao yohat túut niijná, ájeéh í ub bejep jĩ. Pánih ub bejna, caanná juibínit, queét biíc peihcannit í beoniji cruznadih soldadowã í nah péoh jwejep jĩ. Biícdih Jesús ã jéihyepmant bóo bũwámant péoh jwej, biíhdih ã wáyámant bóo bũwámant í péoh jwejep jĩ. Pánihna, í tac yoób Jesúsdih í péoh jwejep jĩ.

19 Pánih péoh jwej péanit, Pilato ã daacát túutni naadíh Jesúsíh waó chahmant í nah péoh búhdhup jĩ. Nin pah át niij daacát túutap tajĩ: “NIN JESÚS NAZARET TÚTCHIDIH BÓO JUDÍOWÃ Í MAÁH CAÁ”, át niij daacát túutap tajĩ.

20 Caán naadíh páant ã niij daacát túutna, jwíh wéheatjĩh, Roma tútchidih moónih wéheatjĩh, Grecia baácdih moónih wéheatjĩhbut páant át niij daacát túutap tajĩ. Pánih nah péoh péanit, queét biíc peihcannitdih í yoób pud dodhdop jĩ, bũca. Queédih

cruzboó í péoh dodh mawapboó tútchi jwéejdih ã jumap jĩ. Dawá jwĩ déewã queédih í mawachah enat túut niijná, jwíjeéh í péé bejep jĩ. Pánihna, caanná juibínit, Pilato ã daacát tútatjidih dawá jwĩ enep jĩ.

21 Páant ã niij daacát tútatjidih dawá jwĩ enechah íjnit, Pilato pebhboó jwúb bejnit, sacerdotewã í maáta nin pah caandih ít niij wutap wut yuh jĩ:

—‘Nin judíowã í maáh caá’, ma niij daacát túutca bojoó. Caánboó jwĩ maáh nihcan caá. Obohjeéhtih, nin pah ma jwúb niij daacát túutú: **“Judíowã í maáh caá weém”**, ã niijíp be’, ma niij daacát túutú, ít niijíp wut yuh jĩ.

22 —Wã jwíh daacát tútat pahjeh ã jumap naáh, Pilato queédih át niij jepahap wut jĩ.

23 Jesúsdih í péoh dodhdát túttimah, chéneña míc soldadowã Jesúsíh yéguehnajidih í jumap yoobó í ubup jĩ. Áih jih bóo chóo, waica naáh chóo ã jumap jĩ.

24 Caán chóo, pánihni ã jumuchah, nin pah queét mícjeh í niijíp jĩ:

—Nin yégueh chóodih jwĩ yeo wáica boj jĩh. Ded nin chóodih ubni pínahdih jéihyat túut niijná, jwĩ yoh tíoh jwuh jĩh, í míc niijíp jĩ. Páant niijnít, íh tíhwat naajĩh í yoh tíhwap jĩ.

Pánih tíohna, Dios naáwátidih naóh yapani ã daacátjeh pahjeh ã yapat pínah niijná, queét páant í chãjap jĩ. “Wíh yégueh chóodih queét í jumap yoobó í ubbipna caá. Pánihna, wíh yéguehdih ubni pínahdih jéihíhna, tíhwat naajĩh í yoh tíohbipna caá”, át niij daacáp tajĩ.*

25 Páant í chãjachah, Jesúsíh cruz pehbit chéneña míc yaádh biícdih weém wã en ñuhup jĩ. Jesús íin, ã cheh, biíh wili María Cleofas áa, biíh wili María Mágdala tútchidih bóli jwĩ en ñuhup jĩ.

26 Pánihna, ã íin biícdih weém búdí ã oinibut ã pebh wã en ñuhuchah ennit, ã íindih Jesús nin pah ã niijíp jĩ:

* 19:24 Sal 22.18

—Naá, can wā bohénijiboó meemdíh ma wááh pah ã jambipna caá, ã niijíp jĩ.

²⁷ Páant niij péanit, weemdíh jawah nin pah ã niijíp jĩ:

—Buu cant ma ín pah mi jambipna caá, ã niijíp jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, caán yeó jáapjeh caántdih jawíh muúboó wā ub waadánap jĩ.

Jesús ã wunat

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Páant ã niij péaat túttimah, “Ni-hat Dios weemdíh ã watnidih wā chāj péanap be”, niij jéihna, Dios naáwát dih naóh yapanit ã daacátji pahjeh ã yapat pínah niijná, Jesús nin pah ã niijíp jĩ:

—Weemdíh taca joót na caá, ã niijíp jĩ.*

²⁹ Caanjíh bijni jiwá iguúh mac jamni wáam dahdih ã bíbohóp jĩ. Pánihna, biíc soldado hisopo wāt jamni máa doóbhdih ubnit, páab chuí déedih chéó búudhñit, bijni macdih ã taj báahanap jĩ. Taj báaha péanit, Jesúsíh jacna ã nah tewep jĩ, ã wái nomat pínah niijná.

³⁰ Páant ã chājachah, Jesús caandíh wái nom péanit,

—Páant bóojeh tigaá, niij, waó yaíh dñonít, ã wunah bejep jĩ.

Soldado Jesúsíh páwádih ã jawāagat

³¹ Caán ã wunni yeó jáapdih, Pas-cua yeó jáapna jawí chooát yeó jáap pínahdih jawí ámohat ã jamap jĩ. Jwiít judíowā caán chooát yeó jáapdih cruzboó páantjeh ã ñuhatdih jawí náahcap jĩ. Pánihna, íih wáuh nahnadidih daj mawachah, waícanjeh ã wunat pínah niijná, jawí maátaboó Pilatodih íit daj mawat túutap wut jĩ. Páant ã daj mawat túttimah, íih bácahjidih waícanjeh ub deyaat túut íit chājap tají.

³² Páant ã wutuchah joinít, Pilato cruzboó ñuhñitdih íih wáuh nahnadidih soldadowādih át daj mawat túutap wut jĩ.

³³ Obohjeéhtih, caan pébh ñuhñitdih daj mao péa, yap jūóhñit, Jesús jātíh ã wunatjidih enna, áih wáuh nahnaboodíh ã daj maocap jĩ.

³⁴ Pánih daj maocan yuhna, biíc soldado áih ítah tōopjĩh Jesúsíh páwá pĩjmant ã jawāag aabánap jĩ. Páant ã jawāagachah, biícmantjeh meép mahjĩh wid jamni ã chíi jūúwáp jĩ.

³⁵ Páant ã chíi jūúwáchah, weemjéh wā enep jĩ. “Weém nin tólihdih páant wā niij daácna, yoobópdih naóhna caá wā chājap”, wā niij jéihna caá. Pánihna, yeebdíhbat wā naóh yapana caá, yeebbát Jesúsíh ñi táí jenah joyát pínah niijná.

³⁶ Dios naáwát dih naóh yapanit ã naóh daacátji pahjeh tibeé páant ã yapap jĩ. “Áih bácahdih ded iidípdih ã daj maocan niít”, ã niij daacátji pahjeh, Jesúsíh wáuh nahnadidih ã daj maocap jĩ.*

³⁷ Dios naáwát dih biíh tólihdih nin pahbat íit niij daacáp tají: “Queét ã jawāagnijidih ã enbipna caá”, íit niij daacáp tají.*

Jesúsíh bácahjidih ã yohat

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Jesús ã wunat túttimah, José Arimatea tútchidih bóo, áih bácahjidih ub deyaat túut niijná, Pilatodih úbúbdih át bejep wut jĩ. Páant ã úbúchah joinít, ã yohat pínah niijná, Pilato caandíh át ub deyaat túutap wut jĩ. Páant ã ub deyaat túutachah joinít, José cruzboó ñuhñit pebhna joinít, Jesúsíh bácahjidih ã ub deyanap jĩ. José jawí déewā maátadidih úumna, Jesúsíh ã jepahatjidih át naáwíhcap tají.

³⁹ Nicodemo, Jesúsíh chei jawí wéhenijibut,* ájeéh jūóhñit, mirra wūt jamni chej jamni ah, áloe wūt jamni chípéh déejíh widnidih ã ub jawúp jĩ, Jesúsíh bácahjidih ã yohat pínah jātíh ñáñat túut niijná. Caán ã ub jūóhni treinta kilos át chodop jĩ.

⁴⁰ Pánihna, queét chénewā Jesúsíh bácahjidih ub deyanit, jwiít judíowā wunñitdih jawípí yohat pah, áih

* 19:28 Sal 69.21 * 19:36 Ex 12.46; Nm 9.12; Sal 34.20; 1Co 5.7 * 19:37 Zac 12.10; Ap 1.7 * 19:39 Jn 3.1-2

bácahjidih chej jumnijih ñáinit, yéguehnajih ñ pinip jĩ.

⁴¹ Cruzboó Jesúsdi ih ñ mawap pebh pácahi ñ jumap jĩ. Caán pácahi tac yoób cáac ñ yohat pínah ñ jáap baadni jeé íit át jumap jĩ. Caán ñ baadni íitdih cáac yoh jwahca naáh át jumap jĩ.

⁴² Pánihna, jwĩ chooát hora toáh jũwáchah, áih bácahjidih ub bejnit, chooát yeó jáap túttimah caandih táí ámoh péaat túut niijná, caán pehbhit jumni jeé íitdih yójahnitjeh ñ yohop jĩ.

20

Jesús ñ boo pud jũwát

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Domingo yeó jáapdih baab bójat pínah jãtíh, María Mágdala tútchidih bóli, Jesúsdi ih ñ yohopjiboó mit bej jáanap wat jĩ. Caanná jubínit, caán íitdih ñ nemniji jeé júdudih bita ñ pátú dodhdatji pah ñ jumachah, mit enep wat jĩ.

² Pánih ennihji weém, Jesús búdí ñ oini, Simón Pedroj ih jwĩ jumapna mi ñáo juyúp jĩ. Pánih ñáo jainít, jwiít dih nin pah mi niij naawáp jĩ:

—Jwĩ Maáih bácahjidih jáantjeh íit ubap tabe. Pánih ub bejnitji ded ñ jwúb jwejepjiboó wã jéihcan caá, mi niijíp jĩ.

³ Páant mi niijíchah joinít, jwiítbut Jesúsdi ih ñ yohopjiboó enedih jwĩ ñáo ñah bejep jĩ.

⁴ Pánih ñáo ñah bejna, weém Pedrodih ñáo yapnit, ñ jãtíh caán yohopji jeé íitna wã waóh jubínap jĩ.

⁵ Pánih jãtíh jubína yuhna, caán íitdih waadcánjeh, péeb jéen enna, Jesúsdi ih ñ pinni chóonajijeh ñ lajachah, wã enep jĩ.

⁶ Páant wã péeb jéen enechah-jeh, Simón Pedro péeb jainít, chão ñáhcanjeh, caán íitna ñ waad béjep jĩ. Pánih waad béjnit, Jesúsdi ih bácahjidih ñ pinni chóonajijeh ñ lajachah, caanbút ñ enep jĩ.

⁷ Jesúsdi ih wao dáhdih ñ pinni chóo chibít yuúp ñ lajachah, caandíhbut ñ enep jĩ. ñ pinni chóona áih bácahdih

áih wao dáhdihbut ñ pinatji pahjeh ñ lajap jĩ.

⁸ Pánihna, waad béjnit, ñ en ñuhachah ennit, weembát wã ñuán waad béjep jĩ. Pánih ñuán waadní, Jesúsdi ih bácah ñ wíhcah ennit, “Yoobópdih Jesús át jwúb boo pud jóoh tagaá”, weém wã niij jéihyep jĩ.

⁹ Caán íitboó jwĩ bejat pínah jãtíh, Dios naawátdih naóh yapanit Cristo ñ wanat pínahdih, ñ jwúb boo pud jũwát pínahdihbut ñ daacátjidih jwĩ táí beh joi jwáhcap jĩ.

¹⁰ Pánih en péanit, jwíih muaná jwĩ jwúb bejep jĩ.

María Mágdala tútchidih bólidih Jesús ñ jígohat

(Mr 16.9-11)

¹¹ Jwiít dih mi naawát túttimah, María Mágdala tútchidih bóli jwĩ túttimah péeb bejnit, Jesúsdi ih bácahdih ñ yohopji jeé íit jéc jíponih ñuhnít, mit júi ñúhup wat jĩ. Pánih júi ñúhnajeh, péeb jéennit, caán íitna mit en waadá bojop wat jĩ.

¹² Pánih en waadána, Dios ñ wahnít ángelwã chénewádh mit enep wat jĩ. Táí baabní yéguehna duonít, Jesúsdi ih bácah ñ lajapjidih íit chúdup wat jĩ. Biíc áih waó jumapjímant, biíc áih jítcha jumapjímant íit chúdup wat jĩ.

¹³ Páant queétdih mi péeb jéen enechah, queétdih caántdih nin pah íit niij úbh joyóp wat jĩ:

—¿Yad wilí, dépanih tigaá ma júi? íit niijíp wat jĩ.

—Wã maáih bácahjidih ub bejnit, ded ñ jwúb jwejepjiboó wã jéihcan caá, mit niij jepahap wat jĩ.

¹⁴ Queétdih páant niijnít, tac páud enna, Jesús caanjih ñ ñuhachah, mit enep wat yuh jĩ. Obohjeéhtih, pánih enna yuhna, mit beh encap wat jĩ.

¹⁵ Páant mi beh encah, Jesús caántdih nin pah át niij úbh joyóp wat jĩ:

—¿Yad wilí, dépanih tigaá ma júi? ¿Déhdih tigaá ma bid? át niijíp wat jĩ.

Páant caandíh beh encanjeh, “Nin pácahidih en daoní nacaá”, mit niíj jenah joyóp wat yuh jĩ. Páant niíj jenah joiná,

—¿Meemnít beé jwĩ maáih bácahjidih ma ub bejep? Ub bejna, ded ma jwáub jwejepjiboó weemdih ma naáwá, caandih jwáub ubadidih wá bejat pínah niijná, caandih mit niijíp wat jĩ.

¹⁶ —**María**, át niijíp wat jĩ.

Páant ã niijíchah joí, tac púud ñahnit, Hebreo wéheatjĩh nin pah mit niijíp wat jĩ.

—Raboni, niijnít, Jesúsdi h mit pin tewep wat jĩ. “Raboni”, niijná, “Bohéni”, niijná mit chājap wat jĩ.

¹⁷ Páant mi pin tewe chah, Jesús caántdih nin pah át niijíp wat jĩ:

—**Weemdih ma pin teoca bojoó. Wá íp pebhboó wá púuh laab béj jwuhcan caá. Pin teocanjeh, wá úudwá panihnitdih nin pah niíj naáwádih ma bejeé: ‘Jesús nin pah yeebdih ã niíj naáwát táutap be: “Wá íp ñi íp mun tigaá. Caanjéh wíih Dios ñíih Dios mun tigaá. Pánihna, ã pebhboó wá púuh laab béjbipna caá”, ã niíj naáwát táutap be’, queétdih ma niijí, Mariádih Jesús át niijíp wat jĩ.**

¹⁸ Páant ã niijíchah joiníhji jwĩ pebhna jwinít, nin pah mi niijíp jĩ: “Jwĩ Maáhdih wá enep be”, niijnít, Jesús caántdih ã naáwát táutatjidih jwiítidih mi naóh yapanap jĩ.

Jesús ã bohénitjidih ã jíghat
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

¹⁹ Caán domingo yeó jáap cheyeh túo yap aabát táttimah, jwiít Jesús ã bohénitji, jwĩ maátadidih úumna, jēcdih túi nem beedá bojnit, muú diítna biícidih jwĩ chúudap jĩ. Páant túi nem beedáni ã jumuchah yuhna, Jesús jwĩ cātíh ã jíghop jĩ. Pánih jíghonit, nin pah ã niijíp jĩ:

—**¿Ñi jum caá? Dios ã túyat ñijeéh ã jum naáh, ã niijíp jĩ.**

²⁰ Páant niíj péanit, áih téihyanadidih, áih jítchanadidihbut jwiítidih ã júutap jĩ.

Páant ã júutuchah enna, jwĩ Maáh ã jumadidih jéihnit, bádí jwĩ weñep jĩ.

²¹ Páant jwĩ weñechah, Jesús nin pah jwiítidih ã jwáub niijíp jĩ:

—**¿Umcanjeh, ñi táí jumú. Wá íp weemdih ã wahat pah muntih, wíih táini doonádih ñi naáwát pínah niijná, yeebdihbut wá wahna caá, ã niijíp jĩ.**

²² Páant niíj péanit, jwiítidih ã póoj jáhanap jĩ.

—**Buu Táini Espíritudih ñi ubuú, ñíih caolih diítboó ã jumadidih pínah niijná.**

²³ Páant ñijeéh jumna, ã wēpatjĩh det í yéej chājatdih ñi yohochah, yohni ã jambipna caá. Obohjeéhtih, det í yéej chājatdih ñi yohcah, yohca naáh ã jambipna caá, Jesús jwiítidih ã niijíp jĩ.*

Jesús ã jwáub jíghochah, Tomás ã enat

²⁴ Jesús jwĩ cātíh ã jwíih jíghoni chei, Tomás pohba jwíjeéh ã wihcap jĩ. Tomás Jesúsdi h jwíjeéh bohéni “Waláhni”, ípĩ niíj wāt ejni ã jumap jĩ.

²⁵ Táttimah, ã jwáub juyúchah, caandih nin pah jwĩ niijíp jĩ:

—**Jwiít jwĩ maáh Jesúsdi h jwĩ enna beé, jwĩ niijíp jĩ.**

Páant jwĩ niijíchah joiná yuhna, Tomásboó nin pah ã jíponih niíj jepahjehep jĩ:

—**Weémboó áih téihyadidih í péhwatji ítnadidih wíih téih tíbjĩh teo encan, áih páwádih í jwāgatji ítdidihbut teo encan, ‘Á boo pud jáúwát dooná yoobópdi h caá’, wá niíj jenah joicán níit, jwiítidih ã jáh niijjehep jĩ.**

²⁶ Táttimah bóo domingo yeó jáap caán muúdhjeh jwĩ jwáub míic wáac juyúchah, Tomásbut jwíjeéh ã jumap jĩ. Pánih míic wáac jwinít, ni hat jēcnadidih jwĩ jwáub túi nemechah yuhna, Jesús jwĩ cātíh ã jwáub jíghop jĩ. Pánih jíghonit, nin pah jwiítidih ã niijíp jĩ:

—**¿Ñi jum caá? Dios ã túyat ñijeéh ã jum naáh, ã niijíp jĩ.**

²⁷ Páant niijnít, Tomásboodih nin pah ã niijíp jĩ:

—**Tomás, wíih téihyadidih í péhwatji ítnadidih meemjéh ma teo enee. Wíih**

* **20:23** Mt 16.19; 18.18

pawádih í jwãagatji ítdihbut ma teo eneeé. Teo ennit, ‘Yoobópdih tigaá át boo pud jüúwáp taga’, ma niij jéihyeé, caandíh ã niijíp jĩ.

28 —Meémboó wã Maáh, wíih Diosbut caá, Tomás caandíh ã niijíp jĩ.

29 —Weemdíh ennitjeh, ‘Yoobópdih tigaá át boo pud jüúwáp. Pánih boo pud jüóhna, Dios ã wahni Cristo yoobát caá’, meém ma niij jéihna caá. Obohjeéhtih, bitaboó weemdíh encan yahna, páant niij jéihnit, bádí í wëibipna caá, Jesús Tomásdih ã niijíp jĩ.

Jesúsdi h cãacwã í jéihyat pínah niijná, Juan nin tólihdih ã daacát

30 Jwíjeéh jum jwuhna, dawá láa jwiít cãacwã jwí jéih chãjca naáhdih Dios ã wëpatjĩh Jesús ã chãj júutap jĩ. Páant ã chãjatjidih nin tólihdih wã jéih daác beedácan caá.

31 Pánih daác beedácan yahna, nin tólihdihjeh wã daacáp be, “Yoobópdih Dios ã wahni Jesússeh tigaá. Caanjéh tigaá Dios wüúh”, ñi niij jéihyat pínah niijná. Páant niij jéihna, caandíh jepahnit, yeéb Diosjeéh páantjeh ñi jumbipna caá.

21

Jesús Tiberias íim jwëejdih siete ã bohénitjidih ã jwúub jígohat

1 Tãttimah, jwiít siete ã bohénitjidih Tiberias íim jwëejdih Jesús ã jwúub jígohop jĩ. Nin pah ã jumap jĩ:

2 Jwiít biíc dih jumnit, Simón Pedro, Tomás “Waláhni”, jwí niij ejni, Natanael Galilea baác Caná tãtchidih bóo, jwiít chénewã Zebedeo weh, bita chénewã Jesús ã bohénitji, páant moón jwí jumap jĩ.

3 Páant moón jwí jumachah, Simón Pedro jwiít dih nin pah ã niijíp jĩ:

—Weém queéj júut mawadih bejna caá wã chãjap, ã niijíp jĩ.

—Jwiítbut majeéh jwí bejmi caá, jwí niijíp jĩ.

Páant niij, dei juibí, jãáj chóodih waadnit, íim dih jwí púud bac bejep jĩ. Pánih púud bac bejnit, nihát chei

jwí júut mawachah yahna, queejwã í chüúhcap jĩ.*

4 Baáb báahachah, Jesús íim jwëejdih ã ñuhachah, jwí enep yah jĩ. Obohjeéhtih, caandíh jwí beh encap jĩ.

5 Pánih ñuhna, jwiít dih nin pah ã niij ej wúbh joyóp jĩ:

—¿Wã déewáá, queejwãdih ñi bid juiácá? ã niijíp jĩ.

—Wihcan caá, jwí niij jepahap jĩ.

6 Páant jwí niij jepahachah joinít, nin pah Jesús ã jwúub niij ejep jĩ:

—Jéihyepmant bóo buwáboó ñíih ñuodíh ñi yoh báaha en tigaá, ã niijíp jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, caán ñuodíh yoh báahana, dawá queejwã í chüúhachah joinít, jwíih ñuodíh jwí wái ñaha bojop yah jĩ. Obohjeéhtih, tub dawá í jumachah, jãáj chóoboó jwí jéih ub yaccap jĩ.*

7 Páant dawá í jumachah, Jesúsdi h jwí jwíih jwãáh láa biíc yoobó ã yapatjidih náhninit, weémboó, Jesús bádí ã oini,

—Jwí Maáh caá, Pedrodih wã niijíp jĩ.

Páant wã niijíchah joinítjeh, ã tóo dug jwejni yégueh chóodih jwúub duó ámoh chéonit, ñaáp báah bejnit, Jesús pebhna ã yaáh ñáan bejep jĩ.

8 Páant ã yaáh ñáan bejehachah, caán ñuodíh teonit, jwiítboó jãáj chóojĩh jwí wái ñáan juibínap jĩ. Íim tac yoob póhba ã nihcan jíí, táí jwëej buugdihjeh jwí jumap jĩ.

9 Pánih wái ñáan juibínit, Jesús ã chãjni táí iigní tuu tãóhjih queejwã pan biíc dih ã lajachah, jwí enep jĩ.

10 Páant jwí ñáan juibínachah, Jesús nin pah jwiít dih ã niijíp jĩ:

—Butéh ñi júut maonitdih daocánnit ñi ub jüúwá, ã niijíp jĩ.

11 Páant ã niijíchah joinít, Simón Pedro jãáj chóodih waadnit, ñuodíh watnit, óon coahboó ã wái ñáan jüúwáp jĩ. Dahwanit míicjeh ciento cincuenta y tres queejwã í jumap jĩ. Páant moón dawá í jumna yahna, caán ñuodíh í boloh wáicap jĩ.

* 21:3 Lc 5.5 * 21:6 Lc 5.6

12 Pánihna, Jesús jwiít dih nin pah ã jwúub niijíp jĩ:

—Ñi jeémp jáa júúwá, ã niijíp jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, ã pebh juibínit, caandíh en poonit jumna, “Jwí Maáh caá”, niijná, jwiít jwí úubh joí encap jĩ.

13 Páant ã pebh jwí juibínachah, Jesús queéj pan biíc dih nah teonit, jwiít dih ã wúhup jĩ.

14 Caán yeó jáap dih ã boo pud júúwát túttimah, jwiít dih biíc peihcanni láa míc júutna ã chãjap jĩ.

Jesús Simón Pedro dih ã míc wéheat

15 Páant jwí jeémp péaat túttimah, Jesús Simón Pedro dih yúupbit namah bejnit, nin pah ã niij úubh joyóp jĩ:

—Simón, Jonás wúúh, ¿queét í oyat chah weemdíh ma oi níit? ã niijíp jĩ.

—Wã oina caá, Maá. Wã oyat dih ma jéihna caá, ã niij jepahap jĩ.

—Pánih oina, wíih oveja web panihnit dih ma táí inií, Jesús caandíh ã niijíp jĩ.

16 Páant niijnít, nin pah ã jwúub niij úubh joyóp jĩ, páant muntih:

—Simón, Jonás wúúh, ¿yoobóp dih weemdíh ma oi níit? ã niijíp jĩ.

—Maá, meemdíh wã oina caá. Wã oyat dih ma jéihna caá, ã niij jepahap jĩ.

—Pánih oina, wíih ovejawã panihnit dih ma táí en dawaá, Jesús ã niijíp jĩ.

17 Páant niijnít, nin pah ã jwúub niij úubh joyóp jĩ:

—Simón, Jonás wúúh, ¿weemdíh oyat yoobát níit ma oyop? ã niijíp jĩ.

Biíc peihcanni láa “¿Weemdíh ma oi níit?” ã niij úubh joyóchah joinít, Pedro búdí jgahnit, nin pah ã niij jepahap jĩ:

—Maá, nihat dih jéihni jumna, meemdíh wã oyat dih ma jéihna caá, ã niij jepahap jĩ.

—Pánih oina, wíih ovejawã panihnit í jeémát pínah dih ma táí wúhú.

18 Yoobóp dih meemdíh wã naóhna caá. Jáap jum jwuhna, meemjéh yégueh waadnít, ded ma bejhipboó

mapí bejep jĩ. Obohjeéhtih, behe ma jumachah, míh muj nahdih ma júut ñahanachah, meemdíh yégueh yacnit, ded ma bejíchapboó bita í ub bejbipna caá, Pedro dih Jesús ã niijíp jĩ.

19 Páant niijná, Jesús dih jepahni ã jumát jíib, ded pah Pedro dih bita í mawat pínah dih jéihya naóhna ã chãjap jĩ. Páant niij péanit,

—Weém ded pah wã chãjatjidi en-niji jumna, biíc yoobó ma chãjaá, Jesús caandíh ã niijíp jĩ.

Jesús ã bohéni búdí ã oini nin tólihdih ã daacát

20 Páant ã niij naáwáchahjeh, Pedroboó tac púud ennit, weém Juan, Jesús búdí ã oini, queéd dih wã ñuún péenachah, ã enep jĩ. Biíc dih jwí péé jeémp láa, weémboó Jesús ã pebh dodh jáah lajni “¿Maá, meemdíh eníhcannit dih júutni pínah ded tigaá ã jum?” Jesús dih niij úubh joiní wã jumup jĩ.*

21 Pánihna, weemdíh ennit, Pedro Jesús dih nin pah ã niij úubh joyóp jĩ:

—¿Maá, canboodíh ded pah tigaá ã yapbi? ã niijíp jĩ.

22 —Nin baácboó wã jwúub dei júúwáchah, candih páantjeh wã jumát túutachah, míh pínah nihcan caá. Pánihna, candih ded pah ã yapat pínah dih meemdíh wã naóhcan caá. Obohjeéhtih, ded pah wã chãjatjidi en-niji jumna, meémboó biíc yoobó ma chãjaá, Jesús Pedro dih ã niijíp jĩ.

23 Páant Pedro dih ã naáwátjidi h jéihnit, nihat Jesús íhwã queétjeh chah búdí ít míc wéhenap jĩ. “Juan, Jesús búdí ã oini, ã wuncan níit”, weemdíh queétjeh ít niij míc wéhenap yah jĩ. Obohjeéhtih, “Caán ã wuncan níit”, Jesús niijná ã chãjcan jĩ. “Nin baácboó wã jwúub dei júúwáchah, candih páantjeh wã jumát túutachah, míh pínah nihcan caá. Pánihna, ded pah candih ã yapat pínah dih meemdíh wã naóhcan caá”, Pedro dih Jesús niij naóhna ã chãjap jĩ.

24 Pánihna, weemdíh jíí, Jesús páant ã niij naáwáp jĩ. Caán ded pah

* 21:20 Jn 13.25

yoobópdih ã yapatjidih jéihnit, nin tólihdih wã daácna caá. Pánihna, nin wã naáwát yoobópdih ã jumatdih jwĩ túi jéihna caá.

²⁵ Dawá biíhdihbat Jesús ã chãjap yuh jĩ. Obohjeéhtih, “nihat ã chãjatjidih wã daác beedánachah, dawá tólihna ã jumuchah, ãta en buujácan tagaá”, wã niúj jenah joiná caá.

Pánihna, páant bóojeh weém Juan wã daác péana caá.

LOS HECHOS

Túini Espíritu ã jwáwát pínah yeó jáapdih Jesús ã jéihya naáwát

¹⁻² Teófilo, weém, Lucas, meemdíh wã jwáub daác wahna caá, páant muntih. Wã jwíh daácní náodih Jesús ded pah ã chãjatdih, ded pah ã bohéatdih, jeáboó ã púuh laab béjatjidihbut wã naóh péanap be.* Nin baáboó jum jwuhna, Jesús ã bohénitdih ñionit, cáacwãdih áih doonádih átát naáwát túutap wat jĩ. Pánihna, ã púuh laab béjat pínah jãtíh, ã naáwát túutnit ded pah ã chãjat pínahdih Túini Espíritu ã wēpatjĩh queétdih át watap wat jĩ.

³ Jesús cruzboó ã wunat túttimah, ã jwáub bootjidih ã jéihyat pínah ni-ijná, cuarenta yeó jáap pohba, dawá láa ã bohénitdih át jwáub jígohop wat jĩ. Pánih jígohnit, “Dios nihat cáacwã ã maáh ã jumuchah, caandíh ded pah caá cáacwãdih jepahat náahap”, queétdih apĩ niij naáwáp wat jĩ.

⁴ Biíc láa Jesús ã bohénit biíc dih jeémpna, queétdih nin pah át niij naáwáp wat jĩ:

—‘Túini Espíritudih yeebdíh wã wahbipna caá’, wã íp ã niijnídih Jerusalén tãtchidih ñi pã jwuhwã. Caán ã niijnídih yeebdíh wãát naáwáp be.*

⁵ Juan yeebdíh mahjĩh ã daabánap jĩ. Obohjeéhtih, wã íp yeebdíh Túini Espíritudih wahna, caán daabáát panihni ã wēpat yeebdíh bádí ã wãhbipna caá, át niijíp wat jĩ.*

Jesús jeáboó át púuh laab béjat

⁶ Biíc yeó jáap Olivo jee jína Jesús ã bohénit biíc dih ã jumuchah, caandíh nin pah ít niij wãbh joyóp wat jĩ:

—¿Maá, Romano maátadih yohnit, bũ jwiít judíowã jwĩ maáh ma waadmí níit? ít niijíp wat jĩ.

* **1:1-2** Lc 1.1-4 * **1:4** Lc 24.49 * **1:5** Mt 3.11; Mr 1.8; Lc 3.16; Jn 1.33 * **1:8** Mt 28.19; Mr 16.15; Lc 24.47-48 * **1:9** Mr 16.19; Lc 24.50-51 * **1:13** Mt 10.2-4; Mr 3.16-19; Lc 6.14-16

⁷ Páant ã niijíchah joinít, Jesús nin pah át niij jepahap wat jĩ:

—Jwĩ íp ã ñioní yeó jáapdihjeh weemdíh maáh ã waadábipna caá. Caán yeó jáapdih yeéboó jéihnit pínah nihcan caá.

⁸ Obohjeéhtih, Túini Espíritu yeebdíh ã waadáchah, Dios ã wēpatdih ã wãhbipna caá. Caán wēpatjĩh Jerusalén tãtchidih moón, nihat Judea baác dih moón, Samaria baác dih moón, ywãpboó baác nadih moondíh yuh bũca wĩih túini doonádih ñi wēp naóhbipna caá, át niijíp wat jĩ.*

⁹ Páant niij péanit, jeáboó Jesús át púuh laab béjep wat jĩ. Caandíh ã chéi en ñũũ ñúhuchah, mah tólihdih yap púuh laab béjna, át bũdáh bejep wat jĩ.*

¹⁰ Páant Jesús ã púuh laab béjehah, ã chéi en ñũũ ñúhuchah, chéne ángelwã baabní yégueh duonít Jesús ã bohénitji cátih ít jígoh ñũhũp wat jĩ.

¹¹ Pánih jígoh ñũhũnit, queétdih nin pah ít niij wãbh joyóp wat jĩ:

—¿Yeéb Galilea baác dih moón, dépanihna jeáboó chéi en ñũh tigaá ñi chãj? Caán Jesús, jeáboó púuh laab béjni, ã púuh laab béjatji pahjeh tih ã jwáub dei jwóhbipna caá, ít niijíp wat jĩ.

Judasjidih jwáub túut nuumní pínahdih ã ñíwat

¹² Jesús ã naáwát túutnit Olivo jee jímant jwáub dei bejnit, Jerusalén tãtchina ít jwáub juibínap wat jĩ. Caán jeé Jerusalén pehbítjeh át jumap wat jĩ.

¹³ Jwáub juibínit, queét chahboó ã jumni tólihdih ít púuh laab béjep wat jĩ. Nin caá queét ã wũtna: Pedro, Juan, Santiago, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, biíh Santiago Alfeo wũhũ, Simón Celote wũt jumni, Judas biíh Santiago wũhũ ít jumap wat jĩ.*

¹⁴ Queét oncewãjeéh, biguína yaádh, María Jesús ín, mi weh biíc dih, míc wáacnit, ít jumap wat jĩ. Nihat

biíc yoobó jenah joinít, Diosdih búdí ĩpĩ uúbúp wut jĩ.

15 Biíc yeó jáap Jesúhwā caán tólihdih míc wáacnit, ciento y veinte ĩt jumup wut jĩ. Páant ĩ jumuchah, Pedroboó queét cātíh ñuhnit, nin pah át niíj naáwáp wut jĩ:

16 “Wā déewāá, Dios jon jātih ā niijátji pah buu ā yapna caá. Túini Espíritu Davidjidih ded pah Judasji ā yapat pínahdih át naóh daacát túutap tajĩ. Judasji beé Jesúsdihtonit pínahdih ā waáwáp jĩ.

17 Pánih chājni pínah jwíjeéh Jesús ā tewatdih chājni ā jumup yah be”, át niijíp wut jĩ.

18 Judasjiboó Jesúsdihtonit ĩ tewat pínah naáwát jíibdih ā jwúubaihichah yahna, queét sacerdotewāboó ĩt teocap wut jĩ. Pánihna, caán jíibjĩh bainí baácdih ĩt jíib chājap wut jĩ. Caán baácdih Judasboó míc jōp wái wanniji wálahnit, dúuc jéen bejna, át páah yoh ñajap wut jĩ. Pánih páah yoh ñajna, āih wudah át búuh yoh bejep wut jĩ. Āih jónóp tōpna nihat át bac peét bejep wut jĩ.

19 Judas ā yéejatji jíibdih nihat Jerusalén tátchidih moón ĩt jéih beedép wut jĩ. Pánihna, caán ĩ jíib chājni baácdih Acéldama wut ĩt búudhdap wut jĩ. “Acéldama”, niijná, “Meép jumni baác”, niijná ĩt chājap wut jĩ.*

20 Táltimah, nin pah queétdih Pedro át jwúub niíj naáwáp wut jĩ: “Jon jātih ĩ daacátji pahjeh tibeé Judasji ā yapap be. Davidji ā daácní Salmos ĩ niijní tólihdih nin pah át niíj daacáp tajĩ:

‘Ā tewatji yohni ā jumna naáh, niíj daácnit,

(Sal 69.25)

Biíh ā tewatjidih jwúub túut ñuumnít, ā tewe naáh’, át niíj daacáp tajĩ. (Sal 109.8)

21-22 “Páant ā niíj daacátjidih jéihnit, Judasjidih jwúub túut ñuumnít pínahdih jwiítidih bidat caá náahap. Juan Daabánijeéh jumnit biquína Jesúsjeéh ĩ bejep jĩ. Ījeéh jumni biícdih

ñíwat caá náahap, jwíjeéh ā jumat pínah niijná.* Jesúsjeéh jwíjumuchah, jwíjeéh páant péeni, Jesús ā púuh laab béjatjidih jwíjeéh ennidihbut ñíwat caá náahap.* Páant jwí ñíwichah, Jesús ā jwúub bootjidih jwíjeéh naóhni ā jumbipna caá”, Pedro queét Jesúhwādihtonit át niijíp wut jĩ.

23 Páant ā niijíchah joinít, chénewādihtonit ĩt ñíwip wut jĩ. Biíc José Barsabás wut jumnidih ĩt ñíwip wut jĩ. Caán Justo ĩ niíj wut ejni wut jĩ. Biíh Matías wut jumnidihbut ĩt ñíwip wut jĩ.

24-25 Queétdih ñíonit, Diosdih nin pah ĩt niíj uúbúp wut jĩ: “Maá, nihat cāacwā ĩ jenah joyátidih ma túi jéihna caá. Judasjidih túut ñuumnít pínah, nit chénewā jwí ñíonitdih, ded meém ma náahnidih jwiítidih ma júutá. Jesúsdihtonit cádahni Judasji iiguípna át bejep taga. Caandih túut ñuumnít, jwiít Jesús ā naáwát túutnit biícdih jumni pínahdih ma júutá”, Diosdih ĩt niijíp wut jĩ.

26 Páant niijnáneh, bidat túut niijná, ĩ ñíwat naanádih ĩt púudanap wut jĩ. Matíah naá ā jwíih buág jéenechah, caánboó Jesús ā naáwát túutnit oncewājeéh át waadáp wut jĩ.

2

Túini Espíritu ā wēpat queétdih ā wāhat

1 Pentecostés wut jumni yeó jáapdih* nihat Jesúhwā biíc mūdih ĩt jwúub míc wáac juyúp wut jĩ.

2 Neohjeh búdí johlit yáaat panihni jeámant jūóhnit, ĩ jumni mūdih át yeéj yáanap wut jĩ.

3 Nihat ĩih wao cháh tuu òopát tōpna panihni át jíghop wut jĩ.

4 Pánihna, Túini Espíritu queétdih ā waadáchah, ā wēpatjĩh bitáih wéheatna ĩ beh jóica naáhjĩh ĩt wéhe jwíhip wut jĩ.

5 Caán láa, nihat baácna bej peétnitji judíowā Dios ā wutatdih jepahnit, Jerusalén tátchina ĩtát wáac juyúp wut jĩ.

* 1:19 Mt 27.3-8 * 1:21-22 Mt 3.16; Mr 1.9; Lc 3.21 Dt 16.9-11

* 1:21-22 Mr 16.19; Lc 24.51 * 2:1 Lv 23.15-21;

⁶ Pániha, japboó yáanachah joinít, Jesúíhwā ĩ jumni munná dawá ĩt míc wáac juibínap wut jĩ. Pánih juibínit, cãacwã yoobó ĩ wéheatnajĩh Jesúíhwā ĩ wéhenachah, beh joiná, joí wáhi bejnit, nin pah ĩt míc niij wéhenap wut jĩ:

⁷⁻⁸ —¿Dépanih tigaá nit Galilea baácdih moon yáhna, jwĩh wéheatnajĩh ĩ túi wéhenachah, jwĩ beh joí?

⁹ Nihat jwĩh wéheatnajĩh buu wéhena caá ĩ chãjap: Partia baác, Media baác, Elam baác, Mesopotamia baác, Judea baác, Capadocia baác, Ponto baác, Asia baác,

¹⁰ Frigia baác, Panfilia baác, Egipto baác, África baác, Cirene tútchi, Roma tútchidih moonbút jwiit jwĩ jumap.

¹¹ Biquína judíowã jwĩ jumna caá. Bitá judíowã nihcannit yuhna, Dios naáwát dih bohénitbut jwĩjeéh ĩ jumna caá. Bitá Creta quewadih moón, Arabia baácdih moonbút jwĩjeéh ĩ jumna caá. Pániha, nitboó ĩ wéhenachah, jwiit nihat jwĩ beh joiná caá. Queét jwĩh wéheatnajĩh Dios ā wēp chãjatdih naóhna caá ĩ chãjap, ĩt míc niijíp wut jĩ.

¹² Páant niij joí wáhi bejna, ĩ ennidih ĩ joinídhbut ded pah ā yapatdih ĩt jéihcap wut jĩ.

—¿Nit dépanih tigaá bitáih wéheatnajĩh Dios ā wēp chãjatdih ĩ túi wéhe? yeéb ñi jenah joyóchah, queétjeh ĩt míc niijíp wut jĩ.

¹³ Obohjeéhtih, bitá ĩjeéh jumnit nin pah ĩt niijíp wut jĩ:

—¿Dépah nit cheha náahdih babh máihnit, wéhena caá ĩ chãjap! ĩt niij deoh naáwáp wut jĩ.

Pedro cãacwãdih ā naáwát

¹⁴ Pániha, Pedro once Jesús ā naáwát túutnit biícdih ñuhnit, cãacwãdih nin pah āt niij naáwáp wut jĩ: “Wã déewãá, biíh baácmant jũóhnit, Jerusalén tútchiboó jumnitbut, buu ā yapatdih jéihyat túut niijná, nin wã naáwát pínahdih ñi túi joyoó.

¹⁵ ‘Queét máihnit caá’, ñi niij jenah joyát yoobópdih nihcan caá. Jwiit judíowã cheibitjeh jwĩpĩ máihcan caá.

Buu cheibitjeh las nuevejeh caá. Pániha, jwĩ máihcan caá.

¹⁶ Dios jon jãtĩh ā niijátji pahjeh buu ā yapna caá. Dios naáwát dih naóh yapani Joel nin pah āt niij daacáp tajĩ:

¹⁷ ‘Péeni yeó jáap toáh jũwúchah, nin pah ā yapbipna caá: Wĩh Túini Espiritu ā wēpatdih nihat cãacwãdih búdí wã wãhbirna caá, buca. Pániha, ñi weh, ñi weh yatábut wã naáwát dih ĩ naóh yapabipna caá. Jáap beh toáhnit oo júmat jíghat paninidih ĩ enbirna caá. Behnit ĩ oo júmúchah, queét dih wã naóhbipna caá.

¹⁸ Weemdih teo wãhnt neoná, yaádhidibut wĩh Túini Espiritu ā wēpatdih búdí wã wãhbirna caá. Queétbut wã naáwát dih ĩ naóh yapabipna caá.

¹⁹ Wã wēpatjĩh úum náah jumnidih jeáboó baácboobút wã wahachah, ñi enbirna caá. Baácboó meép panihni, iigát panihni, tuu jei pánihi ā jumbipna caá.

²⁰ Jeáboó yeó dupúát dih ā túut nuumbípna caá. Chei bóo widhbut meép panih dũuni ā túut nuumbípna caá. Páant ā yapbipna caá, ñi Maáh Cristo ā jwúub dei jũóhni yeó jáap pínah jãtĩh. Caán yeó jáapdih nihat cãacwã ĩ en wáhi bejbipna caá. Pániha, oboh jumni yeó jáap ā nihcan niit buca. Yéejnitdih úum náah jumni yeó jáap jumna yuhna, yéejat yohnitboodih caán yeó jáap túini yeó jáap ā jumbipna caá.

²¹ Ded jwĩ Maáhdih ā yéejat yohat túutni, caán iiguipna ā bejat déeji ā túi yapbipna caá’, āt niij daacáp tajĩ. (Jl 2.28-32)

²² “Yeéb wã déewãá, nindih wã naáwáchah, ñi túi joyoó. Jesús Nazaret tútchidih bóo Dios ā wēpatjĩh ā chãj jútup jĩ, caandih Dios ā wahatjidih cãacwã ĩ jéihyat pínah niijná. Yeéb caandih ennitji ñi jéihna caá.

23 Jesúsdiḥ mawat náahna, ñi maátadiḥ ñi wāḥup jī. Pániḥ wāḥnit, yeejépwādiḥ cruzboó ñi mawat túutap jī.* Dios jon jātiḥ caandíḥ ã niijátji biíc yoobó ã yapap be.*

24 Obohjeéhtih, Jesús ñi maonijidiḥ Diosboó át jwúub boonanap tabe. Túttimah, ã jwúub wuncan niít b̄ca. Chah wēpni jumna, wannidiḥ yahna, át jwúub boonanap tabe, páant mantih. Pániḥna, b̄u páantjeh báadhni caá.*

25 Davidjiboó jon jātiḥ nin pah Jesucristo ã jwúub boo pud jūúwát pínahdiḥ át niij daacáp tajī:

‘Wā Maáh wājeéh āpī jumna caá. Yeó jáap jumat pah Dios wā Maáh wā pebh ã jumachah, enna, wā úmcan niít.

26-27 Dios, weemdíḥ oina, wannit ī jumapboó wīḥ caolihdiḥ ma yohcan niít. Wīḥ bácahdihbut ma moopát túutcan niít. Páant ma chājat pínahdiḥ jéihna, wā túi wēi naóhna caá. Míih jumna, úmcanjeh, wā túi jumbipna caá.

28 Pániḥna, weemdíḥ jwúub boonanit, wājeéh ma jumachah, wā túi wēina caá’, át niij daacáp tajī. (Sal 16.8-11)

29 “Wā déewāá, jwī n̄o Davidji ded pah ã jumatdiḥ yoobópdiḥ wā naóhna caá. Caán ã wunachah, ít yohop wut jī. Caandíḥ ī yohni ítji páantjeh ã jumna caá. Pániḥna, ‘Wīḥ bácahdih ma moopát túutcan niít’, niij daácna, caanjéh āih pínahjeh át nihjican tagaá.

30-31 Davidji Dios naáwátdih naóh yapani ã jumachah, Dios caandíḥ nin pah át niijíp wut jī: ‘Yoobópdiḥ meemdíḥ wā naóhna caá. Ma juma jwúub boonit, meém maáh ma jumatji dée pah, niḥat nin baácdih moondíḥ maáh ã jumbipna caá’, át niijíp wut jī.* Cristodiḥ Dios maáh ã waadáát pínah, ã boo pud jūúwát pínahdiḥbut nin pah át niij daacáp wut jī: ‘Caán wannit ī jumapboó páantjeh ã jumcan niít. Āih

bácahbut ã moópcan niít’, David át niij daacáp tajī.*

32 Caán Jesúsdiḥ beé Dios át boonanap be. Ā jwúub boonidiḥ jwiít niḥat jwī enep be.

33 Caán Dios ã jéihyepmant bóo buwámant jumni maáh caá. Pániḥna, ‘Túini Espiritudiḥ noónboó ma wahaá’, ã íip Dios caandíḥ ã niijíchah, nin Túini Espiritudiḥ át wahap taga. B̄u jwuh Túini Espiritu ã chājatdiḥ ennit, joiná caá ñi chājap.

34 Davidji Dios pebhboó át páuh laab béjcap wut jī. Pániḥna, āih pínah nihjican tagaá. Nin pah ã niij daácni Jesúḥ pínahji tagaá:

‘Wā Maáhdih Dios nin pah ã niij naáwáp be: “Wā jéihyepmant bóo buwámant chúdnit, maáh ma jumúú.

35 Páant maáh ma jumachah, meemdíḥ eníhcannitdiḥ wā yohbipna caá. Meém queétdih chah wēpni ma jumbipna caá”, ã niijíp be’, Davidji át niij daacáp tajī. (Sal 110.1)

36 “Pániḥna, wā déewāá, nindiḥ ñi túi jéihyee: Caán Jesús yeéb cruzboó ñi mao yohat túutnijidiḥ Diosboó maáh ã waadánap be. Caán Jesússeh jwīpī páini Dios ã wahn̄i Cristo beé”, Pedro cáacwādiḥ át niijíp wut jī.

37 Páant ã niijíchah joinít, bádí jġgah úm̄nit, Pedrowādiḥ nin pah ít niij úubh joyóp wut jī:

—¿Jwī déewāá, ded pah tigaá jwī chājbi? ít niijíp wut jī.

38 —Yeéb ñi yéej chājatdiḥ cádahnit, táiniboodíḥ ñi jwúub túut n̄umú. Páant ñi túut n̄umúchah, Dios ñi yéejatdiḥ ã yohbipna caá. Pániḥ túut n̄um̄nit ñi jumachah, Jesús ã wēpatjīḥ ñi daabáát túutá. Páant ñi chājachah, Dios yeebdíḥ Túini Espiritudiḥ ã wāhbipna caá.

39 Jon jātiḥjeh Dios yeéb pínahdiḥ, ñi weh pínahdiḥ, ñi jumená pínahdiḥbut, niḥat caán ã ñionit pínahdiḥ nin pah át niij naáwáp wut jī: ‘Niḥat weemdíḥ

* 2:23 Mt 27.35; Mr 15.24; Lc 23.33; Jn 19.18 * 2:23 Lc 24.26 * 2:24 Mt 28.5-6; Mr 16.6; Lc 24.5

* 2:30-31 Sal 132.11; 2S 7.12-13 * 2:30-31 Sal 16.10 * 2:39 Is 57.19

jepahnitdih Túini Espíritudih wā wūhbiḡna caá', Dios át niijíp tajī,* Pedro queétdih át niijíp wut jī.

⁴⁰ Páant niij péanit, queétdih nin pah át jwáub niij wēp naáwáp wut jī, páant muntih:

—Nin baácdih moón yeejép ī chājatji jīb Dios búdí ā peéh chājbipna caá. Pánihna, queét pah űi jumca bojoó. űi yéej chājatdih cádahnit, űi túut numá. Páant űi chājachah, yeebdih ā peéh chājcan niit, át niijíp wut jī.

⁴¹ Páant ā niijíchah joinit, dawá jepahnit, it daabaát túutup wut jī. Pánihna, Jesúhwājeéh caán yeó jáapjeh tres mil cáacwā chah dawá it jumap wut jī.

⁴² Yeó jáap jumap pah queét jáap jepahnit Jesús ā naáwát túutnit ī bohénachah, it túi joyóp wut jī. űih jeémátdih míc pááh wūhnit, Diosdih wūbhnit, biícdih ĩpī túi jumap wut jī.

Jesúhwā ded pah ĩ jumap

⁴³ Jesús ā naáwát túutnitboó Dios ā wēpatjīh wūnnitdih ĩpī booa júutup wut jī, Dios ā wēpatdih cáacwā ĩ jéihyat pínah niijná. Páant ĩ chājachah ennit, nihat it en wūhi bejep wut jī.

⁴⁴ Jesúhwā űih bií déedih míc pááh wūhnit, biícdih túinijeh ĩpī jumap wut jī.*

⁴⁵ űih bií déedih jīb chāj wūhnit, nihat biíh pah bóo wihcannitdih queét ĩ jumap yoobó ĩpī wūh wáacap wut jī.

⁴⁶⁻⁴⁷ Pánih chājna, yeó jáap jumap pah Dioih munná míc wáacnit, “Dios túini caá”, ĩpī niij wēi naáwáp wut jī. űih munnáboobút míc wáacnit, biícdih ĩpī túi numah wēi jeémép wut jī. Páant ĩ chājachah ennit, “Queét túinit caá”, nihat cáacwā ĩpī míc niijíp wut jī. Pánihna, yeó jáap jumap pah bita jáap jepahnitdih túi ubnit, jwíh jepahnitjeéh Dios át waadánap wut jī. Jáap jepahnitbat ĩjeéh it míc wáacap wut jī.

3

Jéih bejcanndih Pedro Juanjīh ĩ booaat

¹ Biíc yeó jáap, cheyeh, las tres jumachah, judíowā Diosdih ĩpī wūbát horadih Pedro, Juanjīh Dioih munná it bejep wut jī.

² Yeó jáap jumap pah Túini Jēc wut jumapdih ā chéenwā jéih bejcanndih ĩpī ub jūibí chūud jwejep wut jī. Jáap cáac jumnijeh caán jéih jibcanni átát jumap wut jī. Caan jēcdih chūudnit, caanjīh waadnítdih dinero āpī wūbáp wut jī.

³ Pánihna, Pedro, Juanjīh caán munná ĩ waadát túut chājachah ennit, queétdih jéih jibcanni dinerodih át wūbáp wut jī.

⁴ Pedroboó caandih ennit,

—Jwiitdih ma túi eneeé, át niijíp wut jī.

⁵ Páant ā niijíchah joinit, queétdih en behnit, “Queét bainí dinero weemdih ĩ wūhbiḡna caá”, caanjéh át niij jenah joyóp wut yuh jī.

⁶ Obohjeéhtih, páant ā niij jenah joyóchah yuhna, Pedro caandih nin pah át niij naáwáp wut jī:

—Weém dinerodih wā bíbohcan caá. Obohjeéhtih, caandih wūhcan yuhna, chah túinidih meemdih wā chājbipna caá. Jesucristo Nazaret tútchidih bóo ā wēpatjīh meemdih wā booa caá. Ma űah űuhú. űah űuhnit, ma yáac chūi bejeé, át niijíp wut jī.

⁷ Páant niijnit, āih jéihyepmant bóo téihyadih teonit, caandih át wái űahanap wut jī. Páant ā wái űahanachahjeh, caán jéih jibcanniji āih wio wēpép nahna át jumap wut jī.

⁸ Pánihna, caán űah űuhnit, át yáac chūi bej jwíhip wut jī. Pánih yáac chūi bejnit, űáap táamp chūinit, “Dios túini caá. Wā túi jéih bejna caá”, niij wēinit, Dioih mūdih át waad béjep wut jī.

⁹ Pánih yáac chūi bejnit, “Dios túini caá”, ā niijíchah, nihat cáacwā it enep wut jī.

¹⁰ Caandih ennit, “Caán Dioih mūd Túini Jēcdih chūudni dinero wūbhniiji caá”, it niij jéihyep wut jī. Páant ā jibichah ennit, caandih ded pah ā yapatdih it en wūhi bejep wut jī.

* 2:44 Hch 4.32-35

Dioih muná Pedro cāacwādh ã bohéat

11 Jéih bejcanniji Pedrowādh ã teo ñūn péenachah, nihat cāacwā en wúhi bejnit, Dioih mú Salomón ã chājat túttni coahjina ñáo ñah bejnit, Pedrowā pebhna ït míc wāacap wut jī.

12 Páant ï míc wāacachah ennit, Pedro nin pah queédih át niij naáwáp wut jī. “¿Wā déewāá, dépanihna nindih ñi en wúhi bej? ¿Dépanihna jwiít dih ñi en ñūn? ‘Queéboó Diosdih táí joinít jumna, ñih wēpatjīhjah nindih ï jéih yáac chūi bejat túttna caá’, ñi niij jenah joiná yah caá. Obohjeéhtih, páant ñi niij jenah joyát yoobópdih nihcan caá. Jesús ã wēpatjīh beé caandih jwī boonanap be.

13 Abraham, Isaac, Jacob jon jātih moón jwī ñowā Diosdih ït táí weñep wut jī.* Caán Diosjah beé, caandih teo wūhni Jesús ã wut chah yáaat pínah niijná, nindih ã jibanap be.* Yeéboó Jesús dih en jūhndih wūhni, Pilato caandih nemat mūmánt ã bacaíhichah yahna, yeéb ã bacaat déedih ñi jepahcap be.

14 Pilato caandih ã bacaíhichah yahna, Jesús táini, táí chājni ã jumachah yahna, yeéboó caandih ñi náahcap be. Pánih náahcan, cāac maonidih ñi bacaat tútup be.*

15 Jwiít dih táí ubni Jesúsboodih yeéb ñi mawat tútup be. Obohjeéhtih, wūnidih ï yohochah yahna, Dios caandih ã jwūb boonidih jwiít jwī enep be.

16 Pánihna, caandih táí jenah joinít, nin ñi jéihni, ñi ennidih Jesús ã wēpatjīh jwī boonanap be.

17 “Wā déewāá, yeéb jwī maátajīh Jesús Dios ã wahni ã jumadidih jéihcan, caandih ñi mawat tútup be. Páant ñi chājatjidih weém wā jéihna caá.

18 Obohjeéhtih, jon jātih Dios naáwátdih naóh yapanit, ñi chājat pínahdih nin pah ït niij daacáp tajī: ‘Cristo yeejép ã yapbipna caá’, ï niijátji pahjeh tibeé ã yapap be.*

19 Bū jwūh yeéb yeejép ñi chājatjidih búdí jīgahnit, táiniboodih jwūb tút ñūmnít, Jesucristodih ñi jepahaá. Páant ñi tút ñūmáchah, yeejép ñi chājatjidih Dios yeebdih ã yoh wāhbipna caá.

20 Páant ñi chājachah, Dios ã wahniji Cristodih jwiít dih ã jwūb wah deyabipna caá, jwiít dih ã teo wāacachah, jwī táí weñat pínah niijná.

21 Obohjeéhtih, bū Dios pehbboó caá ã jum jwūhup. Dios nihatdih ã ámohat pínahdih jon jātih ã naáwátdih naóh yapanitdih át naóh daacát tútup wut jī. Pánihna, nihat ã naáwátjidih chāj péanit, Jesucristodih ã jwūb wah deyabipna caá.

22 Moisés nin pah át niij naáwáp tajī: ‘Jwī dée Dios naáwátdih naóh yapani pínahdih jwī Maáh Dios yeebdih ã wahbipna caá. Weemdih ã jwīh naáwát tútatji pahjeh tigaá caandihbut ã jwūb naáwát tútupipna caá.* Pánihna, ded pah ã niij naáwát pínahdih ñi táí joyoó.*

23 Det caandih joicán, ã wutuchah jepahcannitdih Dios ã yohbipna caá. Dioíhwājeéh queét ï jéih jumcan niit’, Moisés át niij daacáp tajī.*

24 “Nihat Dios naáwátdih naóh yapanitji Samuel, ã buudát túttimah moonbát nin yeó jáapnadidih yapat pínahdih naóhna, Jesucristodih niijná ït chājap tajī.

25 Jon jātih moón jwī ñowājidih Dios át naáwáp wut jī. Pánih naóhna, Abrahamdih ã naáwátji pahjeh tih jwiít dihbut biíc yoobó naóhna át chājap wut jī. Nin pah át niij naáwáp wut jī: ‘Ma jumadidih wā táí chājachah, caánboobát nihat baác dih moonidihbut ã jwūb táí chājbipna caá’, át niijip wut jī.*

26 Pánihna, jwiítboodih Moisés ã naóhni Dios wūhdih jwiít judiowādh át jwīh wahap tajī, jwiít dih ã táí chājachah, yeejép chājnit jwī tút ñūmát pínah niijná”, Pedro

* 3:13 Ex 3.15 * 3:13 Is 52.13-53.12; Fil 2.7-9
19.12-15 * 3:18 Is 52.13-53.12 * 3:22 Dt 34.10
Gn 12.3; 22.18

* 3:14 Mt 27.15-23; Mr 15.6-14; Lc 23.13-23; Jn
* 3:22 Dt 18.15-16 * 3:23 Dt 18.19 * 3:25

căacwădih ât niijîp wut jî.

4

Pedrowădih judîowă î maâta î jăihñat

1-3 Păant căacwădih Pedro Juanjîh î naawăchah, sacerdotewă, Dioih mûdih wapnit soldadowă î maáh, saduceowăbut Pedrowă pebhna jăibínit, ît joyóp wut jî. Păant î joyóchah, Pedrowă nin pah căacwădih ît niij naawáp wut jî: “Jesús â wunat túttimah, ât jwúub boo pûd jûúwáp be. Â boo pûd jûúwădih jéihna, âihwă jumna, jwiitbut jwî boo pûd jûúwăt pínahdih jwî jéihna caá”, ît niijîp wut jî. Păant î niijíchah joí îjnit, maátaboó căacwădih too păa bejnit, Dioih mûdih wapnit soldadowădih Pedrowădih ît jăibí tewat túutap wut jî. Cheyeh jumachah, túttimah bóo yeó jáapdih queédih úbh joíhna, nemat mûúboó ît nemat túutap wut jî.

4 Judîowă î maâta Jesúsdi h î náahcah yahna, âih doonădih joinít, “Yoobópdih tigaá”, dawá ît niij jenah joyóp wut jî. Pănihna, Jesúihwă chah dawá jumna, cinco mil neoná ît jumap wut jî. Yaádhjeéh î wehjeébut chah ît jumap wut jî.

5 Túttimah bóo yeó jáapdih sacerdotewă î maâta, bita judîowădih waóhnit, Moisés â wutatjidih bohénit biícđih ît míc wăacap wut jî.

6 Sacerdotewă î maáh, Anás wăt jumni, â déewăbut Caifás, Juan, Alejandro, bita biícđih ît míc wăacap wut jî.

7 Pănihna, queét Pedrowădih î bid bojochah, soldadowă queédih ît úb jăibínap wut jî. Păant î úb jăibínachah, maâta nin pah ît niij úbh joyóp wut jî:

—¿Deih wēpatjîh tibeé yeéb caandih ñi booa? ¿Déhe tibeé yeebdih páant chăjat túutni? ît niijîp wut jî.

8 Păant î niijíchah joinít, Túini Espiritu â wēpatjîh Pedro nin pah ât niij jepahap wut jî:

—¿Yeéb maâta, yeéb waóhnit,

9 jéih jibcannijidih jwî túi chăjatdih úbh joí en niit ñi chăjap?

10 Yeebdih, nihat judîowădihbut nindih jéihyat caá náahap: Jesucristo â wēpat beé nindih â boanap be. Jesús Nazaret tútchidih bóo, yeéb cruzboó ñi mawat túutni, Dios â booani, caán â wēpatjîh nindih jwî boanap be. Pănihna, bûu nin â jibichah, ñi enna caá.

11 Dios naawătdih naóh yapanit jon jătih Jesucristodih naóhna, ‘Căacwă î náahcannidih Dios â ñiobipna caá’, ît niij daacáp tajî.* Pănihna, Jesucristodih yeéb ñi náahcah yahna, Diosboó caandih jwî maáh pínah ât waadánap wut be.

12 Caán Cristojeh tigaá căacwă iiguipna bejnit déjidih túi úbni. Nin baácboó biíh túi úbni pínah wihcan caá. Caanjéh caá yéejat yohni â jumap, Pedro ât niijîp wut jî.*

13 Păant niij naóhna, Pedrowă bohécannit yahna, úumcanjeh, î wēp bohénachah ennit, ît joí wăhi bejep wut jî. Jesús â bohéat pah î wēp bohénachah enna, “Pedro, Juanjîh yoobópdih Jesúsjeéh jumnit tigaá”, ît niij jéihyep wut jî.

14 Jéih jibcanniji boonit, Pedrowăjeéh â jumachah, queét maâta Pedrowădih “Yeejép î chăjna caá”, ît jéih niij naóh yaccap wut jî.

15 Pănih jéih naóh yaccan, maâta î míc wăacat tólihmant Pedrowădih ît bac bej jwuhat túutap wut jî.

16 Păant î bac bejat túttimah, queétjeh nin pah ît niij míc wéhenap wut jî:

—¿Queédih ded pah tigaá jwî chăjbi? Dios â wēpatjîh jéih jibcannijidih ît boanap taga. Nihat Jerusalén tútchidih moón páant î chăjatjidih î jéihna caá. Pănihna, jwiitboó ‘Păant î chăjcan beé’, jwî jéih niijcán caá.

17 Pănihna, Jesúih doonădih bitadih jwî bohéat túutca boj jîh, queét maátajeh ît míc niijîp wut jî.

18 Păant niij péanit, Pedrowădih jwúub bid bojnit,

* 4:11 Sal 118.22 * 4:12 Jn 14.16

—Jesúh doonádih bitadiah ñi jwúub naóhca bojoó, ìt niijíp wut yah jì.

19 Páant ì niijíchah joinít, Pedro Juanjìh nin pah ìt niij jepahap wut jì:

—Páant ñi wutuchah, jepahna ni-hna, Diosboodih yap yohna caá jwíta chājap. ¿Pánihna, dedboodih tiguaá jwì jepahbi, Dios ā weñat pínah niijná?

20 Obohjeéhtih, jwiitboó jwì enni-dih, jwì joinídhbut jwì jéih jweéhcan caá, ìt niijíp wut jì.

21 Páant ì niijíchah joinít, maátaboó nin pah Pedrowādih ìt jwúub niijíp wut yah jì:

—Jesúh doonádih ñi jwúub bohénachah, yeebdih yeejép jwì peéh chājbipna caá, ìt niijíp wut jì.

Pánihna, cāacwāboó jéih bejcanniji ā tui bejatdih ennit, “Dios wēpni yoobát ā jamna caá”, ì niijíchah joinít, maátaboó Pedrowādih jéih peéh chājcanjeh, queédih ìt bacanap wut jì.

22 Jéih jibcanniji cuarenta jópchi bíbohni wut jì.

Jesúhwā ì úumcat pínahdih ì úúbát

23 Pedro Juanjìh bac bejnit, ì chéenwā pebhna jwúub juibínit, judíowā ì maáta ded pah ì niijátjidih queédih ìt naáwáp wut jì.

24 Páant ì niijíchah joinít, queét nihat bícdih Diosdih nin pah ìt niij úúbáp wut jì: “Maá, meém jeádih chājni, nin baácdihbut chājni, búdí mājdhbut chājni, nihat báadhnitdhbut chājni caá.*

25 Túini Espíritu ā wēpatjìh jwì nwo Davidji, meemdih teo wūhni, nin pah āt niij daacáp tajì:

‘Judíowā nihcannitboó jenah joicánjeh, Diosdih íjnit, ì jūihna yah caá. Cristo ā chājat pínahdih ì jāhíhmina yah caá.

26 Dawá nin baácdih moón maáta míc wáacnit, jwì Maáh Diosdih, ā wahní Cristodihbut en jūihna, Dios ā jenah joyátjidih ì yéejáihmi na yah caá’, āt niij daacáp tajì. (Sal 2.1-2)

27 “Páant tiguaá nin tútchiboó Herodes, Poncio Pilato, judíowā nihcannit, judíowā bícdih ma wahní Jesúsdi mawat túutna, ì míc wáacap be.* Caán Jesús tui yoobópdih jamni, meemdih tui jepahni ā jamuchah yahna, caandih ì mawih jenah joyóp be.*

28 ‘Páant caá ā nihbip’, ma niijátji pah queét ì chājap be. Meém ma jéihyatjìh páant mat niij naáwáp tajì.

29 Pánihna, Maá, queét jwiitdih ‘Yeéb ñi jwúub bohéat peéh yeejép jwì chājbipna caá’, ì niijátjidih joinít, jwiitdih ma teo wáacá, jwiit meemdih teo wūhni úumcanjeh, míh túini doonádih jwì wēp naáwát pínah niijná.

30 Jwiitdih ma teo wáacá, tubáp chūúhntdih jwì boanachah, cāacwā ì jéih chājca naáhdih Jesús ā wēpatjìh jwì chājat pínah niijná”, ìt niij úúbáp wut jì.

31 Páant ì niij úúbúchahjeh, ì míc wáacni muú búdí āt méménap wut jì. Páant ā méménachah, Túini Espíritu ā wēpat queédih búdí ā wūhuchah, úumcanjeh Dios naáwátidih ìt jwúub naáwáp wut jì.

Jesúhwā ì míc pāáat

32-33 Dios ā wēpatjìh queét Jesús ā naáwát túutnit nin pah cāacwādih ípì niij naáwáp wut jì: “Jesús ā boo pud jūúwát túttimah caandih jwì enep jì”, ìt niijíp wut jì. Queét nihatdih Dios búdí ā teo wáacachah, chah dawá Jesúsdi ìt jepahap wut jì. Bíc yoobó jenah joinít, ìih bíí déedih “Wíih mícjeh caá”, ìt niijcáp wut jì. Queét nihat ì bíbohah yoobó míc pāáhnit, ìjeéh jamnitdih ípì tui teo wáacap wut jì.*

34 Pánihna, ded moh yéejnit ìjeéh ìt wihcap wut jì. Det wápchi pínah baácdih bíbohni, muúdhbut bíbohni, ìhdih ípì jíb chāj wūhup wut jì. Caán jíbdih úb bejnit,

35 Jesús ā naáwát túutnitdih ípì juibí wūhup wut jì. Páant ì úb juibí

* 4:24 Ex 20.11; Neh 9.6; Sal 146.6 * 4:27 Lc 23.7-11; Mt 27.1-2; Mr 15.1; Lc 23.1; Jn 18.28-29 * 4:27 Is 52.13; Fil 2.7 * 4:32-33 Hch 2.44-45

wūhuchah, teonit, queétboó ijeéh jumnit moh yéejnitdih ipĩ jwúub pãáap wut jĩ.

³⁶ Biíc ijeéh José wūt jumni át jumap wut jĩ. Jesús ā naáwát tútnit Josédih Bernabé wūt it búudhup wut jĩ. Ā wūt Bernabé “Cãacwãdih túi weña teo wáacni”, Griego wéheatjĩh niijná it chãjap wut jĩ. Caán Leví juma, Chipre quewadih bóo wut jĩ.

³⁷ Pánihna, caanbút āih wápchidih át jīb chãjap wūhup wut jĩ. Pánih jīb chãj wūhnit, caán jībdihi Jesús ā naáwát tútnitdih wūhnit, bitadih át pãáat tútup wut jĩ.

5

Ananías ājeéh bóli Safirajĩh i yeeat

¹ Bitabut Bernabé ā chãjat pah itih chãjĩhip wut yuh jĩ. Newé Ananías wūt jumni, yad Safira wūt jumnih wut jĩ. Queébtut iih wápchidih jīb chãj wūhnit, caán jībdihi Jesús ā naáwát tútnitdih Ananías át wūhup wut yuh jĩ.

² Obohjeéhtih, ā jīb chãjna yuhna, bainíjeh ā wūhat pínahdih ubnit, nihat biíhdih caanjéh át ámohop wut jĩ. Páant ā chãjachah ennit, yadbut mit jéihyep wut jĩ. Pánihna, bainíjeh ub bejnit, Ananías Jesús ā naáwát tútnitdih át juibí wūhup wut jĩ.

³ Páant ā yeeatdih Túini Espiritu ā jéihyanachah, Pedro Ananíasdih nin pah át niij jũihñup wut jĩ:

—Ananías, nemépwā i maáh Túini Espiritudih meemdih át yeeat tútup wut. Pánihna, míih baácdih ma jīb chãj wūhna, caán jībdihi meemjéh mat ámohop wut.

⁴ Ma jīb chãj wūhat pínah jãtih, míih wápchijeh tigaá átih jumap ta yuh caá. Pánihna, míih jīb tigaá átih jumap. Páant, míih ā jumachah yuhna, ¿dépanihna oboh ma yee? Jwiítidihjeh ma yeecan caá. Diosdih caá ma yeenap, át niijip wut jĩ.

⁵ Páant ā niijichahjeh, Ananíasboó át wun buugúp wut jĩ. Páant ā yapat doonádih joinít, nihat búdí it úumap wut jĩ.

⁶ Ā wunuchah ennit, japata āih bácahjidih yéguehjĩh pin, cãacdihi yohopboó ub bejnit, caandih it baad yóhop wut jĩ.

⁷ Tres horas táttimah, Ananías áaji ā wunatjidih jéihcan, Pedro pebhna caántbut mit waád juibínap wut jĩ.

⁸ Páant mi waád juibínachah, Pedroboó nin pah caántdih át niij úubh joyóp wut jĩ:

—¿Níih wápchidih ñi jīb chãj wūhuchah, bóo nit beé yeebdih i jīb chãjap? át niijip wut jĩ.

—Páant bóojeh tibeé jwiítidih i jīb chãjap be, mit niij jepahap wut yuh jĩ.

⁹ —¿Dépanihna yeéb chénat pah Túini Espiritudih biíc yoobó ñi yee? Ma joyoó. Majeéh bóojidih baad yóh péanit, jwúub jũohna, meemdihbut míih bácahdih i ub bejbipna caá, Pedro caántdih át niijip wut jĩ.

¹⁰ Páant ā niijichahjeh, caántbut mit wun buugúp wut jĩ. Pánihna, baad yóhnit japata caán meedih jwúub waád juibínit, míih bácahjidih enna, caántjidihbut ub bac bejnit, newéih bácahji pebhna ub juibínit, it baad yóhop wut jĩ.

¹¹ Pánihna, Jesúhwā, nihat bitabut caán doonádih joinít, búdí it úumap wut jĩ.

Jesús ā naáwát tútnit wunnitdih i booaat

¹² Jesús ā naáwát tútnit Dios ā wēpatjĩh dawá cãacwãdih it booa jũutup wut jĩ, “Dios wēpni ā jumna caá”, i niiját pínah niijná. Queét Jesúhwā Dioih meú Salomón ā chãjat tútni coahjidih ipĩ míic wáacap wut jĩ.

¹³ Bitā i yéejat peéh chãjatdih úumna, queét pebhna bejcan yuhna, “Queét túnit caá”, cãacwā ipĩ niijip wut jĩ.

¹⁴ Neoná, yaádhbut, chah dawá Jesúsdihi it jepahap wut jĩ.

¹⁵ Pánihna, tabúp chũhñitdih Pedro ā teo jãha booaat pínah niijná, i chéenwā queédih i lajatjĩh namá jwéejdih ipĩ ub juibíjwejep wut jĩ. Bitā ā muj juibícanitboó boóihna, Pedroih dadahjeh buug lãjat it náahap wut jĩ.

16 Jerusalén tətchi pehbbit jumni tətchinadih moón tubúp chūhñitdih, nemép jumnitdihbut it ub juibínap wut jī. Pánihna, queét nihadidit it túi booa beedánap wut jī.

Jesús ã naáwát tūtñitdih bita yeejép ã chājat

17 Pedrowādh dawá cāacwā ã pēnachah enna, sacerdotewā ã maáh, ājeéh jumnit saduceowābut Pedrowādh búdí it íjip wut jī.

18 Pánih íjnit, Jesús ã naáwát tūtñitdih teonit, nemat muúboó it nemep wut jī.

19 Chei Diohí ángelboó ã nemnitjidih ãt wāt bacanap wut jī.

20 “Diohí muúná ñi bejeé. Caán muúná juibínit, ded pah Diosjeéh ã túi jummat pínahdih cāacwādh ñi túi bohénaá”, ángel queétdih ãt niijíp wut jī.*

21 Páant ã niijíchah joinít, baabáchah, Diohí muúná waad béjnit, ángel ã niijátji pah cāacwādh it jwúub bohénap wut jī.

Caán yeó jáapjeh judíowā ã maáta míc wáacnit, Jesús ã naáwát tūtñit nemat muúboó jumnitjidih soldadowā ã maátadidit itih ub jūúwát tūtup wut yuh jī.

22 Obohjeéhtih, nemat muúná juibínit, queétdih it bid jucáp wut jī. Pánih bid jucánjeh, maáta pebhna jwúub bejnit, nin pah queétdih it niij naáwáp wut jī:

23 —Nemat muú jēc buujcánni yuh beé. Caán nemni jēcdih wapnit ã pāi ñuhna yuh beé. Páant ã pāi ñuhuchah yuhna, caán jēcdih wātnit, jwí enechah, jwí nemnitji ã wihcap be, it niijíp wut jī.

24 Páant ã niijíchah joinít, Diohí muúdh wapnit soldadowā ã maáh, sacerdotewā ã maátabut it joí wúhi bejep wut jī. “¿Dépah caá ã tóahbi queét pánihna?” queétjeh it míc niijíp wut jī.

25 Páant ã míc niijíchahjeh, bih ã pebhna juibínit, queétdih nin pah ãt niij naáwáp wut jī:

—Yeéb ñi nemnitji Diohí muúná cāacwādh jwúub bohéna beé ã chājap be. Ñi enbi jwuhúú oboh, ãt niijíp wut jī.

26 Páant ã niijíchah joinít, soldadowā ã maáh, ãh soldadowājih bejnit, Jesús ã naáwát tūtñitdih it jwúub tewep wut jī. Obohjeéhtih, cāacwādh úumna, maonit déjei maocanjeh, queétdih it teo bejep wut jī. “Nitdih jwí puñuchah, cāacwāboó jwiítidih jeejīh ã yohbipna nacaá”, queét soldadowā ãt niij jenah joyóp wut jī.

27 Queétdih ub bejnit, Jesús ã naáwát tūtñitdih maáta pebhna it ub juibínap wut jī. Pánih ub juibínachah, sacerdotewā ã maáh queétdih nin pah ãt niij jūihñup wut jī:

28 —Yeebdíh tubit wutñit, ‘Jesús ded pah ã chājatjidih ñi bohéca bojoó’, jwí niijíp yuh be. Obohjeéhtih, páant jwí niijíchah yuhna, yeéboó nihadit Jerusalén tətchidih moondíh ñi bohéna caá. Jesúsdi jwí mawatji waó jib jwiítidih peéh chājat náahna, pánih naóhna caá ñi chājap, ãt niijíp wut jī.*

29 Páant ã niijíchah joinít, Pedroboó bita Jesús ã naáwát tūtñit biícidih nin pah it niij jepahap wut jī:

—Diosboó jwiítidih ã naáwát tūtup be. Pánihna, caandíh jepahnit jumna, ñi naáwát tūtcatdih jwí jepahcan niit.

30 Jwí nuowā ã pī wēini Dios Jesúsdi ãt boonanap tajī. Caandíhjih tibeé yeéb cruzboó péoh dodhñit, ñi mawat tūtup jī.

31 Jesúsdi ‘Caán túini caá’, niijnít, Dios caandíh maáh ãt waadánap wut jī. Pánih maáh waadánit, ã jéihyepmant bóo buwámant ãt chūdat tūtup wut jī. Jwiit cāacwā jwí yéejat peéh chājat déejidih túi ubni pínah Jesúsdi ãt jummat tūtup wut jī. Jwiit judíowā jwí yéejatdih cádahnit, jwí tūt nuumúchah, jwí yéejatdih ã yohat pínah niijná, páant ãt chājap wut jī.

32 Pánihna, jwiitboó Jesús páant ã jummatdih ennitji, Túini Espíritu ã wēpatjīh caandíh jwípī naóhna caá.

* 5:20 Jn 11.25; 14.6; Ro 6.4 * 5:28 Mt 27.25

Det ã wutadidh jepahnitdih Dios Túini Espíritudih biíc yoobó ã wãhna caá, queétdih Pedro ãt niijíp wut jĩ.

³³ Páant ã niijíchah joinít, chah íjnít, queét Jesús ã naáwát tútnitdih maáta ítih mao yohíhip wut yah jĩ.

³⁴ Obohjeéhtih, Gamaliel, fariseowã poómpdih bóo, queétdih ãt mao yohat tútcap wut jĩ. Caán Moisés ã wutadidh bohéni ã jumuchah, cáacwã caandíh “Caán túi chãjni caá”, ípĩ niijíp wut jĩ. Pánihna, caán Jesús ã naáwát tútnitdih soldadowãdih ãt ub bac bej jwuhat tútup wut jĩ.

³⁵ Páant ã ub bac bej jwuhat túttimah, maátadih Gamaliel nin pah ãt niij naáwáp wut jĩ:

—Yeéb wã déewãá, ñi maona chaáh buca. Ñi túi jenah joi jwuhú.

³⁶ Teudajidih ñi náhninaá. ‘Weém cáacwãdih túi waóhni caá wã jumap’, caanjéh cáacwãdih ãt niijíp wut yah jĩ. Pánihna, dawá, cuatrocientos ãjeéh ã péenap yah be. Obohjeéhtih, bitaboó caandíh ã mao yohochah, ãjeéh péenitji ã bej peét bejep be. Bũ queétji ã wihcan caá.

³⁷ Túttimah, cáacwãdih ã jenah enat láa Galilea baácdih bóo Judas wãt jumniiji Romano cáacwã ã maátadih yohíhna, ãjeébut dawá ã péenap yah be. Obohjeéhtih, bita caandíh ã mao yohochah, nihat ãihwãbut ã bej peét bejep be.

³⁸ Páant niijná, yebdíh nindih naóhna caá wã chãjap. Nit Jesús doonádih bohénitdih páantjeh ñi enah bojoó. ã bohéat Dioíh nihcan, Teudaji ã bohéat bũdát pah ã bũd béjmina caá.

³⁹ Obohjeéhtih, nin Dios ã bohéat yoobát ã jumuchah, queétdih ñi jéh cádahat tútcan níit. Páant ñi cádahat túttna, yeéb Diosíh míic maona caá ñita chãjap taga, Gamaliel ãt niijíp wut jĩ.

⁴⁰ Páant ã niijíchah joinít, “Yoobópdih tigaá”, maáta ãt niij jenah joyóp wut jĩ. Pánih jenah joinít, Jesús ã naáwát tútnitdih ãt jwúb bid bojop wut jĩ. Páant ã jwúb waád jubínachah, queétdih ãt puñat tútup wut jĩ. Páant

ã pũi péanachah, “Jesúh doonádih yeéb ñi jwúb bohéca bojoó”, niij jãih péanit, queétdih ãt bejat tútup wut jĩ.

⁴¹ Páant ã bejat tútuchah joinít, ãt jwúb bac bejep wut jĩ. Jesúhwã ã jumat júb, yeejép yapna, búdí ãt weñep wut jĩ.

⁴² Pánihna, yeó jáap jumap pah Dioíh mũboó, ãh mũnáboobút “Jesús Dios ã wahni Cristo ã jumna caá”, ípĩ niij naóh bohénap wut jĩ.

6

Siete teo wáacnit pínahdih Jesúhwã ã ñíwat

¹ Caán láa Jesús doonádih bohénit ãt dao béjep wut jĩ. Pánih dao béjna, Jesúhwã míicjeh jumna yahna, ãt míic jãihñep wut jĩ. Biquína judíowã jumna yahna, Griego wéheatdih wéhenit ãt jumap wut jĩ. Queétoó ãjeéh éemp wãnnit yaáhdih yeó jáap jumap pah ãh jeémátdih ã túi biíc yoobó wãh jeémpcah enna, Hebreo wéheatdih wéhenitdih ãt jãihñep wut jĩ.

² Páant ã míic jãihñuchah jéhinit, Jesús doce ã naáwát tútnitboó bita ãihwãdih bid bojnit, nin pah ãt niij naáwáp wut jĩ:

—Dios naáwátdih bohéat jwíh tewat ã jumuchah, jeémátdih jwí jéh pãáhcan caá.

³ Pánihna, jwí déewãá, siete neonádih ñi ñíwí, jeémátdih pãáhnit ã jumap pínah niijná. Bita queétdih ‘Túinit caá’, ã niijnít, Túini Espiritu ã wēpat búdí jumnit, túi jenah joinítdih ñi bidí.

⁴ Obohjeéhtih, jwítoó yeó jáap jumap pah Diosdih úbhnit, ã naáwátdih jwí bohébpna caá, ãt niijíp wut jĩ.

⁵ Páant ã niijíchah joinít, “Jũ. Páant tí jwí chãjap”, nihat Jesúhwã ãt niij jepahap wut jĩ. Pánihna, Esteban, Jesúsdihtúi jenah joinít, Túini Espiritu ã wēpat búdí jumnidih ãt ñíwip wut jĩ. Bitadibut ãt ñíwip wut jĩ. Nin caá ã wãtna: Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Pármenas, Nicolás. Caán Nicolásboó Antioquia tútchidih bóo

judío nihcan yuhna, judíowā ī bohéatdih joiná, ĩjeéh waadni át jamap wat ĩ.

6 Páant ĩ ñionitdih Jesús ā naawát túutnit pebhna ĩt ub juibínap wat ĩ. Queét ĩ ub juibínachah ennit, ĩ ñionitdih teo jǎhanit, ĩt úúbáp wat ĩ, Dios queétdih ā túi teo wáacat pínah niijná.

7 Pánihna, caán baácdih moón Dios naawátidih chah dawá jéihnit ĩ jamachah, Jerusalén tútchiboó jamnit Jesúihwā ĩt dao béjep wat ĩ. Sacerdotewābut dawá túut nuumnít, Jesúihwājeéh ĩt waadáp wat ĩ.

Bita Estebandih ĩ tewat

8 Esteban, caandih Dios bádí ā teo wáacachah, ā wēpatjǎh dawá láa jwiit cáacwā jwǎ jéih chǎjca naáhdih át chǎj júutap wat ĩ. Páant ā chǎj júutachah ennit, cáacwā Jesúih doonádih chah ĩt joíhip wat ĩ.

9 Obohjeéhtih, biquína judíowā ĩ míc wáacat muudih moón caandih ĩt jǎhñap wat ĩ. Queét Teo Wǎhnitji wút jamni poómp ĩt jamap wat ĩ. Cirene tútchidih moón, Alejandria tútchidih moón, Cilicia baácdih moón, Asia baácdih moón ĩt jamap wat ĩ. Queét wat ĩ Estebandih jǎhñit ĩt jamap wat ĩ.

10 Pánihna, Esteban Túini Espiritu ā wēpat bádí jamnit, túi jéihni jamna, ā wéhenachah joinít, queétboó caandih biíc yoobó ĩt nihcap wat ĩ.

11 Biíc yoobó nihcan, íjna, bita ĩ yee naawát pínah niijná, ĩt jíib wǎhap wat ĩ. Páant ĩ yeeat túutachah joinít, nin pah ĩt niǎ naóh yacap wat ĩ: “Esteban Moisés ā wutatjidih Diosdihbut yeejép ā wéhenachah, jwǎ joyóp be”, ĩt niǎ yeenap wat ĩ.

12 Páant ĩ niǎichah joinít, cáacwā, Moisés ā wutatjidih bohénit, bita waóhñitbut Estebandih ĩt íjip wat ĩ. Pánih íjnit, caandih teonit, ĩ maáta pebhna ĩt ub bejep wat ĩ.

13-14 Queét ĩ yeeat túutnitji nin pah ĩ maátadih ĩt niǎ yeenap wat ĩ:

—Nin yeó jáap jamat pah Dioih muudih, Moisés ā wutatjidihbut

yeejép āpǎ wéhenap be. Nin pah ā niǎichah, jwiit jwǎ joyóp be: ‘Jesús Nazaret tútchidih bóo Dioih muudih ā yohbipna caá. Moisés ā wutatjidihbut ā jwǎub túut nuumbípna caá’, Esteban ā niǎip be, ĩt niǎip wat ĩ.

15 Nihat caanjǎh cháudnit Estebandih ĩ enechah, áih móot ángelih móot panih yeh iigni át jíghop wat ĩ.

7

Esteban ā míc jǎh niǎat

1 Sacerdotewā ĩ maáh nin pah Estebandih át niǎ úubh joyóp wat ĩ: “¿Nit ĩ niǎat yoobópdih niit?” át niǎip wat ĩ.

2 Páant ā niǎichah joinít, Estebanboó nin pah caandih át niǎ jepahap wat ĩ: “Wǎ déewāá, behnitbut ñi joyó. Weemdih ĩ naóh yacat yoobópdih nihcan caá. Ded pah Moisés ā chǎjatjidih yeéb ñi jenah joyát pah weembát biíc yoobó wǎ jenah joiná caá. Ded pah jwǎ nuowā ĩ chǎjatjidihbut biíc yoobó wǎ jenah joiná caá. Jwǎ nuo Abrahamji Mesopotamia baácdih ā jamachah, Harán baácboó ā bejat pínah jǎtih, Dios nihat jéihni jamna, caandih át jíghop wat ĩ.

3 ‘Meém mǎh baácdih ma déewǎdihbut ma cádah bejeé. Páant ma bejehah, wǎ ñioni baácna meemdih wǎ waóhñit caá’, Abrahamjidih Dios át niǎip wat ĩ.*

4 Páant ā niǎichah joinít, Abrahamji Caldea baácmant át numah jǎwǎp wat yuh ĩ. Pánih yǎp jǎóhñit, Harán baácna joinít, ĩt chǎo jwǎhap wat ĩ. Behe ā wǎnat túttimah, nin jwǎ jamni baácdih Dios Abrahamwǎjidih át jǎwǎt túutap wat ĩ.*

5 Obohjeéhtih, Abrahamji Dios ā naóhni baácdih ā juyúchah yuhna, áih baác pínahdih caandih át wǎh jwǎhap wat ĩ. Jibnitjeh ĩt jamap wat ĩ. Abrahamji ā weh wih jwǎhchah, Dios caandih nin pah át niǎ naawáp wat ĩ: ‘Meemdih, ma jaimenádihbut nin baácdih wǎ wǎhñit caá’, át niǎip wat ĩ.*

* 7:3 Gn 12.1 * 7:4 Gn 11.31; 12.4 * 7:5 Gn 12.7; 13.15; 15.18; 17.8

6 ‘Túttimah, ma j̄imená bih baácna bejnit, caán baácđih moónjeéh jumna, queédih teo w̄hñit ì jumbipna caá. Pánihna, cuatrocientos jópchi ma j̄imenáđih yeejép ì chāj̄bipna caá.

7 Obohjeéhtih, páant ì chājat j̄ib, weém caán baácđih moondíh wā peéh chāj̄bipna caá. Páant wā peéh chājat túttimah, ma j̄imená nin baácna ì jwúb̄ j̄ibipna caá, páant m̄antih. Pánih jwúb̄ j̄inít, weemdíh jepahnit, ì wēi w̄bh̄bipna caá’, Abrahamđih Dios át̄ niij̄p wut̄ j̄i.*

8 Páant niijnít, Dios nin pah caandíh át̄ jwúb̄ niij̄ naáwáp wut̄ j̄i: ‘Weém wā niij̄át̄đih wā náhñiat pínah, yeebbát̄ ñi náhñiat pínah niijná, nin pah ñi chājaá: Quehli nah yapat chóodih ñi bóod yohoó. Meém mícjeh, ma j̄imenábut̄ biíc yoobó bóodnit ñi jumúú’, át̄ niij̄p wut̄ j̄i. Pánihna, Abraham áa Isaacđih mi weép jumuchah, ocho yeó jáap túttimah, áih quehli nah yapat chóodih Abraham át̄ bóod yohop wut̄ j̄i. Túttimah, Isaac Jacob pínahđih át̄ weh jumap wut̄ j̄i. Pánihna, Jacobboó docewā át̄ weh jumap wut̄ j̄i. Queét̄ doceboó jw̄i ñowā pínah ìt̄ jumap wut̄ j̄i.*

9 “Queét̄ jw̄i ñowā ì úud Josédih ìjñit, caandíh yohna, Egipto baácna bejnitđih ìt̄ j̄ib chāj̄ w̄h̄ap wut̄ j̄i. Páant ì j̄ib chāj̄ w̄h̄ñiji ā moh yéjechah enna, Dios Josédih át̄ túi teo wáacap wut̄ j̄i.*

10 Páant ā teo wáacachah, José túi jenah joiní ā jumuchah, Faraón Egipto baácđih moón ì maáhboó Josédih át̄ wēi enep wut̄ j̄i. Diosboó caandíh páant át̄ wēi enat tút̄ap wut̄ j̄i. Pánih wēi ennit, Faraón Josédih nihat Egipto baácđih moondíh tewat wut̄ni maáh pínah át̄ waadánap wut̄ j̄i. Á pebh moondíhbut̄ maáh át̄ waadánap wut̄ j̄i.*

11 “Caán láa Egipto baácboó Canaán baácboobút̄ mah ā buugcáh, caán

baácñadih moón tubit ìt̄ moh yéjeep wut̄ j̄i. Pánihna, jw̄i ñowābut̄ jeémát̄ ìt̄ j̄eh bid̄ j̄aicáp wut̄ j̄i.*

12 Egipto baácboó jeémát̄ jumat̄ doonáđih joinít, Jacob ā wehđih neoh át̄ jw̄ih wah bojop wut̄ j̄i.

13 Túttimah ā jwúb̄ wahachah, Egipto baácboó ì j̄ibínachah, ‘Weém ñi úud tiguaá’, José ā úud jeñénadih át̄ ni-ij̄p wut̄ j̄i. Pánihna, Joséboó ā déewāđih ā maáh Faraónđih át̄ júut̄ap wut̄ j̄i.*

14 Túttimah, José ā ìp Jacobđih ā déewāđihbut̄ át̄ bidip wut̄ j̄i. Á déewā setenta y cinco cāacwājeh ìt̄ jum jwuhap wut̄ j̄i.*

15 Á wāh ā bid̄ bojochah joinít, Jacobwā ā wāh pebhna Egipto baácboó ìt̄ bejep wut̄ j̄i. Caanná j̄ibínit̄ji ìt̄ buudáp wut̄ j̄i.*

16 Jacob ā ño Abraham Hamor báadhda wehđih Siquem w̄t̄ jumni baácboó ì wunuchah ì yohat pínahđih át̄t̄ j̄ib chāj̄ap wut̄ j̄i. Pánihna, Abraham ā j̄ib chāj̄ñiji baácboó Jacobíh bácahđih w̄b bejnit, ā wehboó ìt̄ yohop wut̄ j̄i.*

17 “Túttimah, ‘Nin baácđih yeebdíh wā w̄hbipna caá’, Dios Abrahamđih ā niij̄át̄ji pah tóah j̄úwáchah, Egipto baácboó jw̄i déewā ìt̄ cāac poonap wut̄ j̄i.

18 Egipto baácđih ì jumuchah, bih maáh Faraón ì niijní, át̄ tút̄ ñumap wut̄ j̄i. Caán Faraónboó ded pah José ā chājat̄đih át̄ j̄ehcap wut̄ j̄i.*

19 Pánih j̄ehcan, jw̄i ñowāđih yeejép chāj̄na, ì weh jáap túhñitđih át̄ mao yohat tút̄ap wut̄ j̄i.*

20 Páant ā yapat cātíh, Moisés pínah ā cāac jumuchah, Dios caandíh át̄ túi wēi enep wut̄ j̄i. Pánihna, ā mána tres widh caanbít̄đih júut̄canjeh, ìh muúboó ìt̄ túi bih bíboh̄p wut̄ j̄i.*

21 Pánihat̄ túttimah, Moisésđih muúboó j̄eh bíboh̄can, ā mána caandíh mujboó ìt̄ pahanap wut̄ j̄i. Páant ì

* 7:7 Gn 15.13-14; Ex 3.12 * 7:8 Gn 17.10-14; 21.2-4; 25.26; 29.31-35.18 * 7:9 Gn 37.11,28; 39.2,21

* 7:10 Gn 41.39-41 * 7:11 Gn 42.1-2 * 7:13 Gn 45.1,16 * 7:14 Gn 45.9-10,17-18; 46.27 * 7:15

Gn 46.1-7; 49.33 * 7:16 Gn 23.3-16; 33.19; 50.7-13; Jos 24.32 * 7:18 Ex 1.7-8 * 7:19 Ex 1.10-11,22

* 7:20 Ex 2.2

pahanidih Faraón nuúm bid juí, ub aab béjnit, mi wáuh pah mit behanap wut jī.*

22 Egipto baácdih moón túi jéihnitíhdih Moisésdih ít bohénap wut jī. Pánihna, caán maáh wáuh pah át jumap wut jī.

23 “Túttimah, caán cuarenta jópchi bíbohnit, á déewá judíowádih enedih át bejep wut jī.

24 Pánih enedih jubína, Egipto baácdih bóo judíodih yeejép á chājachah, Moisés át enep wut jī. Páant á chājachah ennit, á déedih teo wáacadih bejna, Egipto baácdih bóodih át mao yohop wut jī.

25 Pánih chājna, ‘Wá déewá í déedih wá teo wáacachah enna, “Dios jwiítidih túi ubni pínah át wahap taga”, í níj jenah joibípna caá’, Moisés át níj jenah joyóp wut yah jī. Obohjeéhtih, queétoó páant ít níj jenah joicáp wut jī.

26 Biíh yeó jáapdih chénewá á déewá í míc mawachah, Moisés át enep wut jī. Pánih enna, ‘¿Yeéb bícwájuh dépanih míc mao tigaá ñi chāj?’ queétoó át níjíp wut yah jī.

27 Obohjeéhtih, páant á níjíchah joinít, á déedih yeejép chājniboó Moisésdih át ub too yoh bojop wut jī. ‘Meém jwí maáh nihcan, jwiítidih wutni nihcan caá.

28 ¿Jwíin Egipto baácdih bóodih ma mao yohatji pah weemdíhbut mao yohíh níit ma chājap?’ át níj jūihñap wut jī.

29 Páant á níjíchah joí wáhi bejnit, Moisés Madián baáboó át jweí béjep wut jī. Caanná jweí jubíniji áa jumnit, chénewá át weh jumap wut jī.*

30 “Madián baáboó Moisés cuarenta jópchi jumna, muú wihcapboó Sinaí jee pébh jumnit, máa chálíh iigní panihnidih át enep wut jī. Caán iigát panihat cātíh ángelboó caandíh át jíghop wut jī.

31 Páant á jíghochah, Moisés át en wáhi bejep wut jī. Pánih en wáhi

bejna, caán máa chálíh iigní panihni pehbbit enedih á bejchah, Dios caandíh nin pah át níj naáwáp wut jī:

32 ‘Weém Dios caá. Weemdíhjuh caá ma nuowá, Abraham, Isaac, Jacob í túi wéi úbáp’, át níjíp wut jī. Páant á níjíchah joinít, Moisésboó méménit, úumna, át en ñahacap wut jī.

33 Pánihna, Dios nin pah caandíh át jwúub níj naáwáp wut jī: ‘Buu wá pebh ñuhna, míh zapatosdih waícanjuh ma too dugú.

34 Wíh cáacwá Egiptoboó jumnit, yeejép yapna, tabit moh yéejnit í juñúchah, wá joiná caá. Páant í juñátdih joinít, queétoó teo wáacat náahna, Egipto baáboó meemdíh wahat túut níjina, ma pebh wá dei juúwáp be. Pánihna, buu conboó ma jwúub bejeé’, Dios Moisésdih át níjíp wut jī.*

35 ‘Í náahcanníjdih yahna, í maáh pínah, queétoó túi ubni pínahdih Diosboó át wah jwúuba bojop wut jī. ‘Meém jwí maáh nihcan, jwiítidih wutni nihcan caá’, í jáh níjijéhníjdih Dios Egipto baáboó át wah bojop wut jī, queétoó á numah bac juúwát pínah níjina. Pánih wahna, Moisésdih teo wáacni pínah máa chálíh iigní panihni cātíh jumni ángeldihbut Dios át wahap wut jī.

36 Pánihna, Egipto baáboó jumnitji judíowádih Moisés át numah juúwáp wut jī. Egipto baáboó caán Moisés Dios á wēpatdih át jwíh júut waáwáp wut jī. Túttimah, Mú Mac Duaní wut jumniboó át jwúub júutap wut jī. Túttimah, muú wihcapboobút cuarenta jópchi í jumuchah, Dios á wēpatdih páant ápi júutap wut jī.*

37 Caán Moisésboó judíowádih nin pah át níj naáwáp wut jī: ‘Weém wá nihat pah muntíh Dios naáwátdih naóh yapani pínahdih yeebdíh á wahbípna caá. Caán ñijeéh á jumbípna caá’, Moisés queétoó át níjíp wut jī.*

38 Moisés muú wihcapboó jwí nuowá bícdih át jumap wut jī. Sinaí

* 7:21 Ex 2.3-10 * 7:29 Ex 2.11-15; 18.3-4 * 7:34 Ex 3.1-10 * 7:36 Ex 7.3; 14.21; Nm 14.33 * 7:37 Dt 8.15,18

wūt jumni jeená caandih naóhniji ángeljeéhbut át jumap wut jī. Ījeéh jumnit, Dios ā watatdih Moisésboó át naóh yapanap wut jī, caandih jepahnit, Diosjeéh ĩ túi jumap pínah niijná. Jwiítbut jwī joyát pínahdih át naáwáp wut jī.*

39 “Pánih jūóhnitji mūú wihcapboó jumna, Egipto baácboó jwūub bejihna, Moisésdih náahcan, jwī nūowā ā watatdih ĩt yap yohop wut jī.

40 Pánih yap yohna, Moisés úud jeñé Aaróndih nin pah ĩt niijíp wut jī: ‘Jwiít dih waóh nit pínah Dios panihnitdih ma pāp wūhūú. ¿Egipto baácboó jwī jumachah, jwiít dih nūmah jūóhni Moisés ded pah tigaá át bej?’ ĩt niijíp wut jī.*

41 Páant niijnít, queét momo jwi wūúh pah jígohndih orojīh ĩt pāpap wut jī. Pánih pāp péanit, queét nuñúpdih mao ub jūóh nit, ĩ pāpnidih cáo wūhna, bádí ĩt weñep wut jī.*

42 Páant ĩ pāpnijidih ĩ weñechah ennit, ‘Weemdih yohnit, cáiwādh, widhdih, yeodihbut ĩ wēi dáhwa naáh’, niijnít, Dios queétdih áti h yohop wut yah jī. Páant ĩ chājatjidih Dios naáwátdih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajī:

‘ “Yeéb weemdih yeejép ñi chājap be. Mūú wihcapboó cuarenta jópchi jumna, yeéb judíowā nuñúpwādh mao cáonit, weemdih wūhna, ñita túi chāj tagaá. Obohjeéhtih, weembodih ñi náhnicap be.

43 Pánih náhnican, Móloc wūt jumnidih wēinit, áih mūúdh ñi bíbohóp jī. Bíh cáí Refán wūt jumni, caan páh jígohni yeéb ñi pāpni dahdihbut ñi weñep be. Pánihna, yeebdih peéh chājna, yūúp Babilonia baácboó wā wahbipna caá”, Dios ā niijná caá’, át niij daacáp tajī. (Am 5.25-27)

44 “Jon jātih moón jwī nūowā mūú wihcapboó jumna, Dios ĩjeéh ā jumap pínah niijná, nuñúp chóojīh ĩ chājni mūúdh ĩt bíbohóp wut jī. Caán mūúdh Dios ā niijátji pah bíic yoobó Moisés át chājap wut jī. Caán mūú diítboó Dios ā watat daácni jeé naaná át jumap wut jī.*

45 Pánihna, queétdih Dios ā naóhniji nin baác dih jainá, Josué jwī nūowā bíic dih caán mūúdh ĩt ub juyúp wut jī. Páant ĩ ub juyúchah, Dios queétdih teo wáacna, caanjīh jumnitjidih át yohop wut jī. David ā jum láabut caán mūúdh ĩt bíboh jwuhap wut jī.*

46 Pánihna, caandih Dios ā túi weñechah jéih nit, caán ĩjeéh ā jumap pínah mūúdh chājīhna, David Diosdih áti h wúbúp wut yah jī.*

47 Obohjeéhtih, páant ā wúbúchah yuhna, ā wunat túttimah, ā wūúh Salomónboó Dioih mūúdh át chājap wut jī.*

48 Pánih chājna yuhna, Diosboodih cáacwā ĩ chājni mūúdh ĩ jéih nemcan caá. Páant niijnít, Dios naáwátdih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajī:

49 ‘ “Japboó wā chúudat panihni caá. Caánboó chúudna, ni hatdih wā wutna caá. Pánihna, noónboó wīh jítcha wā chūi chúudat panihni caá. Pánih chūi chúudna, chah wēpni wā jumna caá. Weém Dios caá. Páant wā jumachah, wīh mūú pínahdih ñi jéih teo wūhcan caá. Wā chooát pínah mūúdh wā náahcan caá.

50 Weemjéh nin baácboó ni hatdih wā chājap jī”, Dios ā niijná caá’, át niij daacáp tajī. (Is 66.1-2)

51 “Jwī nūowāji ĩ yap yohat pah muntih yeebbút Diosdih ñi yap yohna caá. Dios naáwátdih joiná yuhna, yeéb yehna joyáh bojnit Túini Espíritudihbut yehna ñi niijná caá.*

* 7:38 Ex 19.1-20.17; Dt 5.1-33 * 7:40 Ex 32.1 * 7:41 Ex 32.2-6 * 7:44 Ex 25.9,40 * 7:45 Jos 3.14-17 * 7:46 2S 7.1-16; 1Cr 17.1-14 * 7:47 1R 6.1-38; 2Cr 3.1-17 * 7:51 Is 63.10

52 Jwī n̄owāji Dios naáwát dih ni hat naóh yapanit dih yeejép it chājap wut jī. ‘Táttimah táini yoobát ā jūóhbi pna caá’, queét ī niij naáwáchah, jwī n̄owā it joi jí ta yuh caá. Obohjeéhtih, páant niij naóh nit jih ih ipī mao yohop wut jī. Pánihna, ‘Táini yoobát ā jūóhbi pna caá’, ī niijníji Jesús dih yeebbát ñi mawap be.

53 Dios ā wutat dih ángelwā Moisés dih it naóh yapanap wut yuh jī, jwī joyát pínah niijná. Obohjeéhtih, ī wutat jih ih jwī bíbohna yuhna, yeebboó caandíh ñi yap yohna caá”, Esteban āt niijíp wut jī.

Esteban dih jee dáhnajīh ī yoh mawat

54 Páant ā niijíchah joinít, queétboó t̄abit it íjip wut jī. Pánih íjna, úum náah jumnit it jígo hop wut jī.

55 Páant ī íjichah yuhna, Táini Espíritu caandíh bádí ā teo wáacachah, japboó chéi en ñahanit, Dios ā yeh íigát dih, Jesús Dios ā jéihyepmant bóo b̄wámant ā ñ̄uh̄chahbut Esteban āt enep wut jī.

56 —iÑi eneé! Jeáboó jéweat panihni ā jum̄chah, Jesús ni hat c̄acwā úud jeñé, Dios ā jéihyepmant bóo b̄wámant ā ñ̄uh̄chah, wā enna caá, āt niijíp wut jī.

57 Páant ā niijíchah joinít, queét t̄abit íj yapna, ñáacnit, íih molít dih nem teo, ñáo ñah bejnit, caandíh it tewep wut jī.

58 Pánih teonit, caán t̄atchimant wái bac bejnit, jee dáhnajīh it yoh mawap wut jī. Páant ī yohat pínah j̄atih, jih ī d̄oní yégueh chónad ih tóo dug jwejnít, jáap beh tóahni Saulo w̄at jumnidih it wapap t̄ut̄up wut jī.

59 Esteban dih jeejīh ī yohochahjeh, “Maá Jesús, w̄ih caolih dih ma ub̄á”, āt niijíp wut jī.*

60 Páant niijnít, bódicha caj yoh ñajnit, “Maá, weemdíh yeejép ī ch̄ajachah yuhna, queétdih ma peéh ch̄ajca bojó”, niijnít, āt w̄nah bejep wut jī.*

8

Saulo Jesús hwā dih yeejép ā ch̄ajat

1-2 Bitá Jesús hwā Esteban jih ih baad yóhna, bádí it juñáp wut jī. Obohjeéhtih, Sauloboó Esteban dih ī mawachah enna, “Táina caá”, āt niij jenah joyóp wut jī. Caán yeó jáapjeh Jerusalén t̄atchidih jumnit Jesús hwā dih eníhcan, yeejép it ch̄aj jwíihip wut jī. Páant ī mao jwíihichah, Jesús hwā Jerusalén t̄atchimant Judea baác, Samaria baác nabut ȳap it jweí peét bejep wut jī. Jesús ā naáwát t̄ut̄nit pohba it bejcap wut jī.

3 Pánihna, Sauloboó Jesús hwā dih eníhcan, queétdih yeejép ch̄ajna, íih m̄unádih waadnít, neonádih, yaádhdihbut teo wái bacnit, nemat m̄úboó āpī nemat t̄ut̄up wut jī.*

Felipe Samaria baácboó Jesús doonádih ā bohéat

4 Pánih jweí peétnitji ī j̄abíni t̄atchinad ih moondíh Jesús táini doonádih ipī naáwáp wut jī.

5 Samaria baácboó jumni chah bádí t̄atchina j̄abínit, Felipebut caán t̄atchidih moondíh Jesús táini doonádih āt naáwáp wut jī.

6 Páant ā naáwáchah joinít, Dios ā wēpatjīh jwíit c̄acwā jwí jéih ch̄ajca naáhdih ā ch̄ajachah ennit, caanjīh moón dawá it táí joyóp wut jī.

7 Dawá nemép jumnit ā pebh ī j̄abínachah, nemépwāboodíh āpī bac bejat t̄ut̄up wut jī. Páant ā bac bejat t̄ut̄uchah joinít, nemépwā ñáacnit, ipī bac bejep wut jī. Dawá jéih w̄alícannit dih, jéih bejcannit dihbut āpī boanap wut jī.

8 Páant ā ch̄ajachah enna, caán t̄atchidih moón bádí it weñep wut jī.

9 Caán t̄atchidih bóo Simón w̄at jumni, jíohni āt jum̄up wut jī. Pánihna, caán t̄atchidih moondíh jíohnit ded pah ī ch̄ajat dih āpī ch̄aj j̄ut̄up wut jī. Páant ā ch̄ajachah enna, caanjīh moón en w̄hi bejnit, Simón dih it úum̄up wut jī. Nin pah āpī niijíp wut yuh jī: “Weem páh jéihni bita wihcan caá.

* 7:59 Sal 31.5; Lc 23.46 * 7:60 Lc 23.34 * 8:3 Hch 22.4-5; 26.9-11

Dedé weemdih j̄udhcan caá”, át niij̄ip wut j̄i.

10 Páant ã chãjachah enna, “Nin Dios pah m̄untih wēpat bíbohni caá”, cãacwã ï maáta bícdih ït niij̄ip wut yuh j̄i. Queét nihat caandih ït túi joi jwáhup wut j̄i.

11 Páant ã chãjatj̄ih queédih maatápdih át j̄úutup wut j̄i. Páant ã chãj̄ j̄úutuchah enna, queétboó wáhi bejnit, caandih ït túi joyóp wut j̄i.

12 Obohjeéhtih, caandih ï joyóchah yuhna, Felipeboó Dios maáh ã j̄umatdih, Jesucristoíh túini doonádihbut ã naáwáchah joinít, Simóndih cádahnit, Felipeboodih ït joyóp wut j̄i. Pánih túi joinít, ï jepahachah enna, Felipe neonádih, yaáhdihbut át daabánap wut j̄i.

13 Simónbut Felipe ã naáwáchah joinít, Jesúsdi h ã jepahachah, caandihbut át daabánap wut yuh j̄i. Páant ã daabáát túttimah, Felipejeéh caanbút át péenap wut j̄i. Felipe Dios ã wēpatj̄ih chãj̄ j̄úutnit, tubáp chũh̄nitdih ã túi boanachah enna, Simón át en wáhi bejep wut j̄i.

14 Samaria baácdih moón Dios naáwátidih ï túi jepahat dooná Jerusalén tútchina Jesús ã naáwát túutnitdih át j̄uibínap wut j̄i. Páant ï jepahat doonádih joinít, Pedro, Juan bícdih, Samaria baácna ït wahap wut j̄i.

15 Pánih caanná j̄uibínit, Pedrowã Jesúsdi h j̄áap j̄éihnitdih Diosdi h ït wúbup wut j̄i, Túini Espíritu ã wēpat queédih ã j̄umat pínah niijná.

16 Queét Samaria baácdih moón Jesúsdi hwã ï j̄umat j̄úutat pínah niijná, queédih Felipe átát daabánap wut j̄i. Jesúsdi h j̄eh ït j̄éh jwáhup wut j̄i. Obohjeéhtih, caán láa, Túini Espíritu ã wēpat queédih át wih jwáhcap wut j̄i.

17 Pánihna, Pedro Juanj̄ih Samaria baácdih moondih ï teo jãha wúbúchah, Túini Espíritu ã wēpat queédih át j̄um jwíhip wut j̄i.

18 Pedrowã ï teo jãha wúbúchah, Túini Espíritu ã wēpatj̄ih mácah wéheatj̄ih ï wéhenachah, Simón át enep wut j̄i. Pánih ennit, Pedrowã

ï wēpat déedih náahna, dineroj̄ih átih j̄iib chãj̄hip wut yuh j̄i.

19 —Weembút cãacwãdih wã teo jãha wúbúchah, Túini Espíritu ã wēpat queédihbut ã j̄umat pínah niijná, weemdihbut ñi wēpat déedih ñi wúhuá, át niij̄ip wut yuh j̄i.

20 —Míih dineroj̄ih Dios ã wēpatdih ma j̄iib chãj̄ihat yeejép caá. Pánihna, caandih ma j̄iib chãj̄ihat peéh míih dinero bícdih iiguípna ma bejeé.

21 Dios ã enechah, ma jenah joyát yeejép ã j̄umna caá. Nindih jwiít jwí chãjat pah meém chãjni pínah nihcan caá.

22-23 Wēpatdih tubit en ñinahnit, tubit ïj yaicánniabe h caá. Pánih j̄umna, yeejépdih ma j̄éh cádahcan caá. Yeejép ma jenah joyátidih Dios ã yohat pínah niijná, caandih ma wúbú. Páant ma chãjachah enna, caán ma yéejatdih áta yoh tagaá, Pedro jióhni Simóndih át niij̄ j̄úihñup wut j̄i.

24 —Weemdih yeéb Diosdi h ñi wúbú, ma niij̄ipboó wã bejcat pínah niijná. Caán waó j̄iib iiguípna wã bej̄ihcan caá, Simón át niij̄ip wut j̄i.

25 Túttimah, Pedro Juanj̄ih Dios naáwátidih bíih tútchinadi h moondih naáwáidih ït bejep wut j̄i. “Jesús ã boo pud j̄úuwát túttimah, caandih jwiít jwí enep j̄i”, Samaria baácdih moondih ït niij̄ naóh peeté h wut j̄i. Pánihna, caanj̄ih moondih bohé péanit, Jerusalén tútchina ït jwúb bejep wut j̄i.

Felipe Etiopía baácdih bóodih ã bohéát

26 Felipe Samaria baácboó ã j̄umachah, Dioíh ángel caandih nin pah át niij̄ naáwáp wut j̄i: “Múú wihcapboó Jerusalén tútchimant Gaza baácboó bejni namána chóop yapapboó ma bejeé”, át niij̄ip wut j̄i.

27 Páant ã niij̄ichah joinít, caanná át bejep wut j̄i. Caán namáidih Etiopía baácdih bóo jwúb bejna át chãjap wut j̄i. Caán Etiopía baácdih moón ï maáh wili Candace wut j̄umnihíh dinerodih en daoní wut j̄i. Jerusalén tútchiboó Diosdi h weñedih j̄uibíniji jwúb bejna át chãjap wut j̄i.

28 Æih tátchina pátúniijh jwúb bejna, Dios naáwátidih naóh yapani Isaías ã daácní náojidih enna át chãjap wut jĩ.

29 Pánihna, Túini Espíritu Felipedih nin pah át niijíp wut jĩ: “Con bejni pátúni pebhna ma bejeé”, át niijíp wut jĩ.

30 Páant ã niijíchah joinít, Felipeboó pátúni pebhna juibínit, caán núodih Etiopíadih bóo ã míic en naáwáchah, át joyóp wut jĩ.

—¿Ma ennidih ma beh joí níit? Felipe caandíh át níj úbh joyóp wut jĩ.

31 —Weemdíh bohéni ã wihcah, wã túi beh joicán caá. Wã pebh jui chúdñit, weemdíh ma bohénaá, Felipedih át niijíp wut jĩ.

—Júu, niijnít, ã pebh át juibí chúdñap wut jĩ.

32 Dios naáwátidih naóh yapani Isaías nin pah ã níj daacátjidih Etiopía baácdih bóo míic en naóhna át chãjap wut jĩ:

“Ovejadih mawat túut, ï teo wáyachah, ã ñaáccat pah muntih caanbút caandíh ï teweçah, laihcanni ã jambipna caá. Oveja yoócdih ï bóodochah, ã ñaáccat pah muntih caanbút laihcanni ã jambipna caá.

33 Caandíh ï deoh naóhbipna caá. Caán yeejép ã chãjcah yuhna, queétboó caandíh yeejép ï chãjbipna caá. Pánihna, caandíh ï mao yohochah, weh wihcanjeh nin baáçboó ã buudbípna caá”, Isaías át níj daacáp tajĩ. (Is 53.7-8)

34 Caán núodih en naóhñit, Etiopía baácdih bóo Felipedih nin pah át níj úbh joyóp wut jĩ:

—Ma naáwá weemdíh. ¿Nin Isaías ã niijátji dedna tigaá? ¿Caanjéh naóh níit át chãjjip? ¿Biíhdih naóh níit át chãjjip, páant ã niijná? át niijíp wut jĩ.

35 Páant ã níj úbh joyóçah joinít, Felipeboó caán núodih ennit, Etiopíadih bóodih Jesúih túini doonádih át naáwáp wut jĩ.

36 Páant niij béjna, ímdih ït enep wut jĩ.

—¿Enejáh! Conboó íim caá. ¿Weemdíh ma daabáíhcan níit? Felipedih át niijíp wut jĩ.

37 —Jesúsdih ma túi jepahachah, meemdíh wã daabábipna caá, Felipe caandíh át niijíp wut jĩ.

—Dios wúuh Jesúsdih weém wã túi jenah joiná caá. Caán Jesús Dios ã wahni Cristo ã jamatdih wã túi jéihna caá, át níj jepahap wut jĩ.

38 Páant niijnít, pátúni íoh teonidih át chãwáát túutap wut jĩ. Caán ã chãwáchah, dei ñuhñit, ímna ït dei juibínap wut jĩ. Pánih dei juibínit, ímdih póbó púud bac bej juibí ñuhñit, Felipeboó caandíh át daabánap wut jĩ.

39 Daabá péanit, ï aab ñuhachah, Túini Espíritu Felipedih át ubah bejep wut jĩ. Á buudáh bejeçah, Etiopíadih bóo caandíh át jwúb encap wut jĩ. Pánihna, Jesúsdih jepahna, túi wéinit, ãih baácna át jwúb bejep wut jĩ.

40 Túini Espíritu Felipedih ã ub bejeçah, Azoto tátchina át juibínap wut jĩ. Pánihna, nihat tátchinadih moondíh Jesúih túini doonádih naóh jibna, Cesarea tátchiboó át juibínap wut jĩ.

9

Saulo ã túut nuumát (Hch 22.6-16; 26.12-18)

1 Páant Felipe ã chãjat pónih, Sauloboó Jesúihwádih en jãihna, “Queétdih maomi caá”, niijnít, sacerdotewã ï maáh pebhna át bejep wut jĩ.

2 Caanná juibínit, mawat pínah papélahdih caandíh át úbúp wut jĩ. “Damasco tátchiboó judíowã ï míic wáacat muunádih moón ï maátadih ñi daacá. Weém Jesúihwádih bid joinít, queétdih chéonit, nin Jerusalén tátchiboó wã jwúb ub júohmi caá. Pánihna, wã tewat pínah papélahdih weemdíh ñi wúhuú”, Saulo át niijíp wut jĩ.

3 Páant ã niijíchah joinít, caán núodih ï wáhachah, Damasco tátchina ït bejep wut jĩ. Damasco tátchina ï toáh juibínachah, japmant íig jéenaat caandíh át jígoçap wut jĩ.

4 Páant ã íg jéenanachah, Sauloboó ãt buug ñájap wut jĩ. Pánih buug ñájnit, Jesús ã wéhenachah, ãt joyóp wut jĩ. “¿Saulo, dépanihna meém weemdih yeejép ma chãj?” ãt niijíp wut jĩ.

5 “¿Maá, meém déhe tigaá?” Saulo ãt niijíp wut jĩ. “Weém Jesús, yeejép ma chãjni caá. Weemdih íjnit jepahcan, meemjéh tigaá ma míc yéejana caá.

6 Ma ñah ñuhúú. Tútchidih waad béjnit, ma jumúú. Ma chãjat pínahdih meemdih naóhni pínah ã juibíipna caá”, Jesús Saulodih ãt niijíp wut jĩ.

7 Páant ã wéheatdih joiná yuhna, Saulo ã pej jumnitboó cáacdih encan, ít joí wáhi bejep wut jĩ.

8 Saulo ñah ñuhnit, ã jéih encah, ã pej jumnit áih maj nahmant teonit, Damasco tútchina caandih ít wái waad béjep wut jĩ.

9 Pánihna, Saulo bíic peihcanni yeó jáap jéih encan, jeémpcan, babhcan, Diosdih búdí úbhna ãt chãjap wut jĩ.

10 Damasco tútchidih bóo Jesúsdi h jéihni Ananías wut jumni oo jámat dée pah Jesúsdi h ãt enep wut jĩ. Páant ã enechah, Jesús caandih ãt ejep wut jĩ: “¡Ananías!” ãt niijíp wut jĩ. “Júú, wã jumna caá”, ãt niij jepahap wut jĩ.

11 “Yoobópdih wut jumni namádi h, Judáih muná bejnit, Tarsodih bóo Saulo wut jumnidih ma bidií. Caán Diosdih úbhna caá ã chãjap.

12 Caanbút oo jámat dée jíghatdih enna caá ã chãjap. Á jwúub enat pínah niijná, meém juibínit, caandih teo jáhanit, úbát panihatdih ã enep be”, Jesús Ananíasdi h ãt niijíp wut jĩ.

13 “Maá, caán míhwã túinit, Jerusalén tútchidih moondih yeejép ãt chãjap wut be. Dawá cáacwã weemdih páant í niij naáwáp be.

14 Nin Damasco tútchiboó caán ni hat míhwãdih teo nemat túut niijná, sacerdotewã í maátadi h papélahdih daacát túutnit, caán náoo ã wēpatjĩh ãt jūwáp wut be”, Jesúsdi h Ananías ãt niij jepahap wut jĩ.

15 “Caán Sauloboó wã ñíoni jumna, judíowã nihcannitdih, í maátadi h, judíowãdihbut wã naáwátadi h ã

naóhbipna caá. Pánihna, ã pebhna úumcanjeh ma bejeé.

16 Túttimah, wĩh ã jummat jíib, dawá láa yeejép ã yapat pínahdih caandih wã jéihyabipna caá”, Jesús Ananíasdi h ãt niijíp wut jĩ.

17 Páant ã niijíchah joinít, Ananías Saulo pebhna juibí, caandih teo jáha úbhnit,

—Wã dée Saulo, jwĩ Maáh Jesús namáboó meemdih jíghni weemdih ã wahap be, ma jwúub enat pínah, Túini Espíritu ã wēpat meemdih ã jummat pínahbut niijná, ãt niijíp wut jĩ.

18 Páant ã niijíchahjeh, áih quíib dahdih queéj chãa pah jíghni ã buug jéenechah, Saulo ãt jwúub enep wut jĩ, páant mantih. Pánihna, ñah ñuh bac bejnit, ãt daabáat túutap wut jĩ.

19 Páant caandih í daabáat túttimah, jwúub bid jeémpna, ã nuugúp wunatjĩ ãt boonap wut jĩ. Pánihna, Saulo Damasco tútchidih Jesúsíhwãjeéh maátcanjeh ãt jumap wut jĩ.

Saulo Damasco tútchiboó ã naáwát

20 Saulo ã túut nuumát túttimahbitjeh, judíowã í míc wáacat munáboó Jesúsíh túini doonádi h ãt naáwáp wut jĩ.

—Caán Jesús Dios wúh caá, Saulo ãpĩ niijíp wut jĩ.

21 Páant ã niij naáwáchah joinít, ni hat ít joí wáhi bejep wut jĩ.

—¿Nin Jesúsíhwãdih ñun yóhni ni hcan niít? ¿Ninjĩhbut júóhni t, queétdih teonit, sacerdotewã í maátadi h wáhihni ni hcan niít? ít míc niijíp wut jĩ.

22 Obohjeéhtih, Saulo úumcanjeh, chah ãt bohénap wut jĩ. Pánih bohénit, “Yoobópdih tigaá Jesús Dios ã wahni Cristo caá”, ã niijíchah joinít, bita Damasco tútchidih moón judíowãboó ít beh joicáp wut jĩ.

Saulo judíowãdih ã jweyát

23 Maátcanjeh ã jummat túttimah, judíowã caandih mawíhna, queétjeh ít míc wéhenap wut jĩ.

24 Pánih míc wéhenit, caán tútchidih bóo jécndih yeó jáap jummat pah, chei jummat pahbut ít páñap wut yuh jĩ.

Obohjeéhtih, Sauloboó ï mawíhat doonádih át joyóp wut jĩ.

²⁵ Caán doonádih joinít, Saulo ã chéenwã caandíh búdí wuhdih yacnit, chei caán tátchi wáihyat júdu tãahmant ït cádah deya bojop wut jĩ. Páant ï chãjat túttimah, Jerusalén tátchiboó át bejep wut jĩ.*

Saulo Jerusalén tátchiboó ã jumat

²⁶ Jerusalén tátchidih juibínit, Jesúihwã biícidih Saulo átih jamíhip wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, “Jesúsdi h jepahni nihcan caá”, niij jenah joinít, caandíh ït úmup wut jĩ.

²⁷ Páant ï úmuhchah yuhna, Bernabéboó Jesús ã naáwát túttnit pebhna caandíh át numah bejep wut jĩ. Pánihna, Saulo ded pah ã yapatjidih Bernabé queétdih át naáwáp wut jĩ: “Nin Saulo Damasco tátchiboó bejnit, Jesúsdi h át enep wut jĩ. ã enechah, Jesúsboó caandíh át wéhenap wut jĩ. Túttimah, Damasco tátchidih moondíh úmcanjeh, Jesúih doonádih át naáwáp wut jĩ”, Bernabé át niijíp wut jĩ.

²⁸ Páant ã niiját túttimah, Saulo ïjeéh waadnit, Jerusalén tátchidih moondíh úmcanjeh, Jesúih doonádih át wép naáwáp wut jĩ.

²⁹ Pánih naóhnit, biquína Grecia baácmant jũóhnit judíowãjeéh míc wéhenit, queétdih yehna át naáwáp wut jĩ. Páant Saulo chah ã wép naáwát peéh caandíh ït mawíhip wut yuh jĩ.

³⁰ Páant ï mawíhat doonádih joinít, Saulojeéh jumnit Jesúihwãboó caandíh Cesarea tátchina ït ub jwei déi bejep wut jĩ. Caanjíh numah jum jwuhnit, Tarso tátchina caandíh ït wah bojop wut jĩ.

³¹ Caán láa nihat Judea baác, Galilea baác, Samaria baácboó Jesúihwã ït túi jumup wut jĩ. Dedé tac buugáát wihchah, ït túi míc bohénap wut jĩ. Queét Diosdi h úmmit, ï yéjatdih cádahachah, Túini Espíritu queétdih búdí át teo wáacap wut jĩ. Pánihna, Jesúsdi h jepahnit chah ït dao béjep wut jĩ.

Pedro Eneasdi h ã booaat

³² Saulodih ï wahat túttimah, Pedro nihat tátchinaboó Jesúihwãdi h táoh en jib bejna, Lida tátchidih át juibínap wut jĩ.

³³ Caanná juibínit, Eneas wut jumnidih át enep wut jĩ. Ocho jópchi jãtih Eneas tabúp chãúhni ji át jéih wálicap wut jĩ.

³⁴ —Eneas, Jesucristo meemdíh ã booana caá. Ma ñah ñuhwá. Ma lajatdih ma ub ámo hoó, Pedro át niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchahjeh, Eneas át ñah ñuhup wut jĩ.

³⁵ Pánihna, nihat Lida tátchidih moón, Sarón tátchidih moonbút caán doonádih joinít, ï yéj chãjatdih cádahnit, Jesúsdi h ït jepahap wut jĩ.

Tabita mi boo pud jũwát

³⁶ Jope wut jumni tátchidih Tabita wut jumnih Jesúsdi h túi jéihnih mit jumup wut jĩ. Mi wut Tabita griego wéheatjĩh Dorcas ït niijíp wut jĩ. Caant túi chãjni h, moh yéjnitdih mipĩ túi teo wáacap wut jĩ.

³⁷ Pánihna, caán láa wunat ñah jũwáchah, mit wunah bejep wut jĩ. Páant mi wunat túttimah, queét mi h bácahjidih túi choc péanit, chah bóo tólihboó ït jwejep wut jĩ.

³⁸ Lida tátchi Jope tátchi túi pebh buugjéh át jumup wut jĩ. Pánihna, Jope tátchidih moón Jesúihwã, Pedro Lida tátchiboó ã jumat doonádih jãtih ït át joyóp wut jĩ. Pánih joinítji chénewãdi h Pedro pebhna ït wah bojop wut jĩ. ã pebhna juibínit, “Tabita mi wunah bejep be. Waícanjeh jwĩ jumupboó jwíjeéh ma jũwá”, Pedrodi h ït niijíp wut jĩ.

³⁹ Páant ï niijíchah joinít, Pedro ïjeéh át bejep wut jĩ. Caánboó ï juibínachah, caán muedíh jumnitboó Pedrodi h chah bóo tólihna ït numah púh laab béjep wut jĩ. Tabita ïjeéh jum jwuhna, moh yéjnitdih wuhat tút niijná, dawá yéguehdih mit chãjap

* 9:25 2Co 11.32-33

wut jĩ. Páניהna, éemp wunnit yaádh Pedrodih ñah púuda bojnit, mi chãjniyi yéguenadih ít jút juñúp wut jĩ.

⁴⁰ Obohjeéhtih, Pedro caán tólihboó jamnitdih át bac bejat tútup wut jĩ. Í bac beedaát túttimah, bódicha caj yoh ñajnit, Diosdih át úbúp wut jĩ. Pánih úbh péanit, miíh bácahjidih tac púud ennit,

–Tabita, ma ñah ñuhú, át niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchahjeh, caántboó Pedrodih wát ennit, mit pud chúdap wut jĩ.

⁴¹ Páant mi pud chúdachah, Pedro miíh téihyadih teonit, caántdih át wái ñahanap wut jĩ. Páניהna, caanjĩh moón Jesúhwaádh, éemp wunnit yaádhidibut bid bojnit, “Eneé mi jwúub boonap be”, queédih át niijíp wut jĩ.

⁴² Páant mi boot doonádih nihát Jope tútchidih moón ít joyóp wut jĩ. Pánih joinít, dawá Jesúsdih ít jepahap wut jĩ.

⁴³ Páניהna, nuñúpwã chóo teoni, Simón wát jamnijeéh Jope tútchiboó maatápdihi Pedro át jamup wut jĩ.

10

Pedro Corneliowádh Jesúh doonádih naáwádh ã bejat

¹ Caán láa Cesarea tútchiboó cien soldadowã í maáh Cornelio wát jamni át jamup wut jĩ. Queét soldadowã Italiano wát jamni poómp wut jĩ.

² Cornelio áih muúdh moón biíc dihi Diosdih túi jenah joí wēinit, caandih úmna, yéjat cádahnit, ít túi chãjap wut jĩ. Jĩgah náah jamnit judíowádh bádí át teo wáacap wut jĩ. Jesucristodih jéih jwuhcan yuhna, yeó jáap jumat pah Diosdih át úbúp wut jĩ.

³ Biíc yeó jáap cheyeh las tres jamuchah, Cornelio ã úbúchah, oo jumat pah, Dioíh ángel ã pebhna ã waád juibínachah, át enep wut jĩ. Páant ã enechah, “Cornelio”, át niijíp wut jĩ.

⁴ Cornelio caandih en behnit, úmna, “¿Maá, dedé dihi caá ma náah?” át niijíp wut jĩ. Páant ã niijíchah joinít, ángel nin pah caandih át

niij jepahap wut jĩ: “Diosdih ma úbúchah, át joyóp wut be. Jĩgah náah jamnitdih ma wuhchahbut, át enep wut be. Páניהna, buu ma úbát dihi ã jepahbipna caá.

⁵ Jope tútchiboó Simón Pedro wát jamnidih ub juúwát náahna, miíh cáacwádh ma wah bojóo. Caán túini doonádih yeebdih ã naóh bipna caá.

⁶ Biíh Simón nuñúpwã chóo teonijeéh bádí muj jwēej dihi jamni muúdh ã jamna caá”, ángel Cornelioidih át niijíp wut jĩ.

⁷ Páant niij péanit, át bac bejep wut jĩ. Á bac bejat túttimah, Cornelio chénewã caandih teo wuhnitdih, biíc ájeéh jamni soldadodihbut át bid bojop wut jĩ. Caán soldadoboó Diosdih túi wēini jamna, yeó jáap jumat pah Cornelioidih wapni wut jĩ.

⁸ Páניהna, Cornelio ángel ã niiját dihi queédih naóh beedánit, Jope tútchiboó át wah bojop wut jĩ.

⁹ Biíh yeó jáap dihi Jope tútchiboó í toáh juibínachah pohba, yeó jáap tac yoób Pedro ã jamni muú chahmant bóo coahna Diosdih úbúdh át páuh laab béjep wut jĩ.

¹⁰ Páant ã úbúchah, caandih nuúgúp tubuchah, át jeémíhip wut jĩ. Obohjeéhtih, í jeémát chãjat pónih, oo jumat jígoat déedih át enep wut jĩ.

¹¹ Jeáboó ã jéweah bejehah, chéna boó bóod chéoni chóo, bádí chóo át dei juúwú wut jĩ.

¹² Caán chóo díitna dawá nuñúpwã judíowã í jeémca naáhwã miíc ít jamup wut jĩ. Maiwábut jam, jwébehwábut ít jamup wut jĩ.

¹³ Caandih ã enechah, Dios nin pah át niijíp wut jĩ: “Pedro, ñah ñuhnit, nitdih ma mao jeémé”, át niijíp wut jĩ.

¹⁴ Páant ã niijíchah joinít, “Nihcan caá, Maá. Weém wã jeémcan niít. Jwí nuowádh ma jeémát tútca naáh yeejépwádh wãpí jeémcan beé”, Pedro át niij jepahap wut jĩ.

¹⁵ “ ‘Buu táinit caá’, wã niijnít dihi ‘Yeejépwã caá’, ma niijcá bojóo”, Dios Pedrodih át niijíp wut jĩ.

16 Páant biíc peihcanni láa ã yapachah, caán chóa át páuh laab béjep wut jĩ, buca.

17 Pánihna, Pedro tubit náhni dahwanit, “¿Dépanihatdih niijih tigaá pánih jíghnidih ã júut?” caanjéh át niijjenah joyóp wut jĩ. Páant ã niijjenah joyóchah, Cornelio ã wah bojnitboó, Pedro ã jamni munná it juibínap wut jĩ: “¿Simón nuñáp wã chóa teonih muidedboo tigaá ã jam?” cáacwãdih it niijuebh joyóp wut jĩ. Caán muudih i jéihya naáwáchah, ã jamni munná it juibínap wut jĩ.

18 Pánih juibínit, nin pah it niijej uebh joyóp wut jĩ: “¿Simón Pedro wãt jamni nin muudih niit ã jamap?” it niijip wut jĩ.

19 Páant i ezechahjeh, Pedro caandih jíghnijidih ã jenah joyóchah, Túini Espiritu caandih nin pah át niijip wut jĩ: “Pedro, jécboó biíc peihcannit meemdih bidna caá i chãjap.

20 Ñah ñah, dei bejnit, ijeéh ma bejeé. Biíh pah bóodih náhni dahwacanjeh ma táí bejeé. Weémboó queédih wã júúwát túutap be”, át niijip wut jĩ.

21 Páant ã niijíchah joinit, Pedro i pebhna át dei bejep wut jĩ. Dei juibínit, queédih nin pah át niijip wut jĩ:

—Ninjih tigaá wã jamap, ñi bid júóhni. ¿Dépanihna weemdih ñi bid júóh? át niijip wut jĩ.

22 Páant ã niijíchah joinit, queéboó nin pah it niijjepahap wut jĩ:

—Cornelio cien soldadowãdih wutni jwiitdih ã wahap be. Caán táí chãjni, Diosdih úamnit yéj chãjcani, nihat judíowã caandih ‘Túini’, i niijni caá. Meemdih Dioih ángel caandih át bidat túutap wut be, túini doonãdih jwiitdih ma naáwát pínah niijná, Pedrodih it niijip wut jĩ.

23 Páant i niijíchah joinit, Pedro queédih waadát túut, jeémát wãhni, ã jamni muúboó át ño jwuhat túutap wut jĩ. Cheibit Pedro ijeéh át bejep wut jĩ. Páant ã bejchah, bita Jope

tátchidih moón Jesúihwãbut caandih it pej jam bejep wut jĩ.

24 I bejni daanimant bóo yeó jáapdih queét Cesarea tãtchina it juibínap wut jĩ. Cornelioboó ã déewãdih, ã chéenwãdihbut bid wãacnit, Pedrowãdih át páñap wut jĩ.

25 Pánihna, Pedro Cornelioih muudih ã téih waadáchah, Cornelioboó jwãáh bac júóhni, ãih jítcha pebh bóodicha át caj yoh ñajap wut jĩ.

26 Obohjeéhtih, Pedro caandih wã iñahanit,

—Ma ñah ñah. Weembút meem pánih cáacjeh mun tigaá. Weém maáh nihcan caá, caandih át niijip wut jĩ.

27 Páant ã niijíchah joinit, ñah ñahni, miíc wéhenit, Cornelio caandih át namah waad béjep wut jĩ. Caanná waad juibínit, dawá miíc wáac pãinitdih Pedro át enep wut jĩ.

28 Pánih ennit, Pedro queédih nin pah át niijip wut jĩ:

—Jon jãtíh Dios jwí nuowãdih nin pah át niij wutap wut jĩ: ‘Judíowã nihcannit biíc dih ñi jamca bojó’, át niijip wut jĩ. Pánihna, caán wãtatjidih ñijeéh jamnit, wã yap yohatdih ñi táí jéihna caá. Obohjeéhtih, judíowã nihcannitdih ‘Yeejépwã caá’, Dios weemdih ã niiját túutcan beé.

29 Páant ã niijíchah joiná, yeéb weemdih ñi bidichah, ‘Wã bejcan niit’, niijcãnjeh, ñi pebhna wã júúwáp be. ¿Dépanihat túut tibeé ninjih weemdih ñi júúwát túut? át niijip wut jĩ.

30 Páant ã niijíchah joinit, Cornelioboó nin pah át niijjepahap wut jĩ:

—Jwínah bóodih, yeó tres jamachah, nin horadih pohba, Diosdih wã úúbúchah, ãih ángel táí baabni yeh iigni yégueh ñoní, wã pebh ã jíghop be.

31 Pánih jíghni, ‘Cornelio, meém Diosdih ma úúbúchah, meemdih át joyóp wut be. Jígh náah jamnitdih ma teo wáacachahbut enna, Dios meemdih jwuh ã jwúub teo wáacipna caá.

32 Pánihna, Jope tãtchiboó miíh cáacwãdih ma wah bojó, Simón

Pedro wūt jumnidih ninna queét ī ub jūúwát pínah niijná. Caán biih Simón, nuñáp wā chóa teoni pebh, bádí muj jwéejdih jumni mūdih ā jumna caá', caán ángel weemdih ā niijíp be.

³³ Páant ā niijíchah joinít, meemdih ī ub jūúwát pínah niijná, wíih cāacwādh wā wah bojop be. Meém túi chājni jwí pebhna mat jūúwáp tagaá. Pánihna, jwiít nihat ninjīh Diosjeéh jumna, ded pah jwiít dih ā naáwát tútatdih joíhna, jwí páina caá, Cornelio Pedrodih át niijíp wut jī.

Pedro Corneliowādh Jesús h doonádh ā naáwát

³⁴ Páant ā niijíchah joinít, Pedro nin pah queédih át niij naáwáp wut jī:

—Buu jwuh yoobópdih wā jéihna caá. Nihat cāacwādh Dios biic yoobó āihwā pínah ā náahna caá.*

³⁵ Nihat baácdih moón Diosdih úumnit, yéejatdih cádahna, ī túi chājachah, Dios queédih ā wēina caá.

³⁶ Cāacwā Diosjeéh ī túi jummat pínahdh Jesucristodih át wah deyanap wut jī. Caán túini doonádh jwiít judíowādhjeh át jwíh jéihyanap wut jī. Páant ā wahni caá nihat cāacwā ī maáh.

³⁷ Jesús ded pah ā chājatji doonádh ñitát joi tágaá. 'Ñi yéejatdih ñi cádahaá. Pánih cádahnit, ñi daabáát tútú', Juan Daabáni cāacwādh āpí niij naóh bohénap jī. Páant ā bohéat túttimah, Jesúsboó Galilea baácdih, nihat Judea baácdihbut ded pah ā chājatji doonádhbut ñit joi tágaá.

³⁸ Caán Jesús Nazaret tútchidih bóodih Túini Espíritu ā wēpatdih Dios bádí át wūhup tajī. Pánihna, jib bejnit, caán Túini Espíritu ā wēpatjīh Jesús cāacwādh ā túi teo wáacap jī. Pánih teo wáacna, nemép caolih jumnitdih ā túi boonap jī. Dios ājeéh ā jumachah, páant ā chājap jī.

³⁹ Jwíih baáboó Jerusalén tútchiboobút nihat ā chājatjidih jwiít jwí enep jī. Túttimah, jwí maáta

judíowā caandih cruzboó ī péoh dodh mao yohat tútup jī.

⁴⁰ Obohjeéhtih biic peihcanni yeó jáap túttimah, caandih boonit, Jesús dih Dios át jíghat tútup tajī.

⁴¹ Páant ā jíghochah yuhna, nihat cāacwā caandih ī encap jī. Jwiít Dios ā ñionitdihjeh ā jíghop jī. Jesús ā boo pud jūúwát túttimah, ājeéh jeémpnit, jwí babhbap jī.

⁴² Pánih jwíjeéh jumna, jwiít dih nin pah ā niij wutup jī: 'Nihat cāacwādh nin pah ñi niij naáwá: "Jesús dih jepahcannit báadhnit, wannitdihbut ī yéejat peéh chājat tút ni maáh Dios caandih át waadánap wut jī", ñi niijí', ā niijíp jī.

⁴³ Pánihna, nihat Jesús dih ī jepahachah, Dios ī yéejatdih ā yohbipna caá. Nihat Dios naáwádh jon jātih naóh yapanit caán Jesús dih niij naóhna ít chājap wut jī, Pedro Corneliowādh át niijíp wut jī.

Judíowā nihcannitdih Túini Espíritu ā jwíh jummat

⁴⁴ Pedro páant ā niij naáwáchahjeh, nihat caandih joinít dih Túini Espíritu át waadáp wut jī.

⁴⁵⁻⁴⁶ Corneliowā judíowā nihcannit yuhna, mácah wéheatjīh Diosdih ít wēi naáwáp wut jī. Páant ī wēi naáwáchah, Pedrodih pej jum bejnit judíowā ít joyóp wut jī. Túini Espíritu judíowā nihcannitdih ā waadácah enna, queét judíowāboó ít en wáhi bejep wut jī. Pánihna, Pedro caandih pej jum bejnitdih nin pah át niijíp wut jī:

⁴⁷ —Jwiít dih waadát pah mun tigaá nitdihbut Túini Espíritu ā waadáp. ¿Páant ā chājachah, queédih jwí daabánachah, ā túimi naniít? át niijíp wut jī.

⁴⁸ Páant niij péanit, Jesús ā wutuchah joiníji ā wēpatjīh queét judíowā nihcannitdih Pedro át daabáát tútup wut jī. Páant ī daabáát túttimah, "Jwíjeéh ma chāo jwúhú", Pedrodih ít niijíp wut jī. Páant ī niijíchah joinít, íjeéh át chāo jwúhup wut jī.

* 10:34 Dt 10.17

11

Pedro ã chãjat doonádih Jerusalén tãtchidih moón Jesúshwã ã joyát

¹ Judíowã nihcannitbut Jesúsdiñ ã jepahat dooná ãt bej peét bejep wut jã. Jesús ã naáwát tãutnitboó, bita Jesúshwãbut Judea baácboó jumnit, caán doonádih ãt joyóp wut jã.

² Pánihna, Pedro Jerusalén tãtchina ã jwúub jãibínachah, biquína Jesúsdiñ jepahnit judíowã, caandíh nin pah ãt niñ jãihñap wut yah jã:

³ —¿Dépanihna, meém judíowã nihcannit pebhboó ma bej? Queét yeejépwãjeéh jeémpnit, Dios jwã ñowãdih ã wutãtjidih mat yap yohop taga, ãt niñjíp wut jã.

⁴ Páant, ã niñjíchah joinít, Pedro niñat ã yapatjidih nin pah queétdih ãt niñ naáwáp wut jã:

⁵ —Weém Jope tãtchiboó jumnit, wãbhna, oo jumãt jígohat déedih wã enep jã. Páant wã enechah, chénaoó bóod chéoni búdí chóo jeámant wã pebh ã dei juyúp jã.

⁶ Páant ã dei juyúchah, túi ennit, caán chóo díitna maiwã, jwébehwã niñat ñãñúpwãbut ã ñãhuchah, wã enep jã.

⁷ Caandíh wã enechah, wéheatbut yáanit, nin pah ãi niñjíp jã: ‘Pedro, ñah ñãhñit, nitdih ma mao jeémé’, weemdíh ã niñjíp jã.

⁸ ‘Nihcan caá, Maá. Wã jeémpcan niít. Yeejépwã, meém jwã ñowãdih ma jeémát tãutcannitdih wãpã jeémpcan beé’, wã niñ jepahap jã.

⁹ Obohjeéhtih, páant wã niñ jepahachah, ‘Buu “Túinit caá”, wã niñjítidih “Yeejépwã caá”, meém ma niñjícã bojó’, weemdíh ã niñjíp jã.

¹⁰ Biíc peihcanni láa páant ã yapachah, caán chóo ã jwúub púuh laab béjep jã.

¹¹ Páant ã púuh laab béjechahjeh, biíc peihcannit neoná jwã jumni mũdih ãt juyúp tajã. Cesarea tãtchidih bóo weemdíh ubat tãutna, queétdih ãt wahap tajã.

¹² Pánihna, Túini Espíritu weemdíh nin pah ã niñjíp jã: ‘Íjeéh ma bejeé. Ñi ñowãdih wã wutãtjidih náhni dahwacanjeh ma túi bejeé’, ã niñjíp jã. Páant ã niñjíchah joinít, úumcanjeh wã bejep jã. Nit seis Jope tãtchidih moón Jesúshwãbut weemdíh ã pej jum bejep jã. Caanná jãibínit, Cesarea tãtchidih bóoíh mũdih jwã waad béjep jã.

¹³ Páant jwã waad jãibínachah, ded pah caandíh ã yapatjidih nin pah jwiítidih ã niñ naáwáp jã: ‘Dioíh ángel nin mũboó weemdíh jígohñit, weemdíh nin pah ã niñjíp jã: “Jope tãtchidih míh cáacwãdih wãhñit, Simón Pedrodih ma ub jãúwát tãutá.

¹⁴ Caán jãinít, yeebdíh túini doonádih ã naóhbipna caá. Caán doonádih ñi jepahachah, meém ma pebh moón biícidih ñi yéejat peéh chãjat déedih Jesús ã túi ubbipna caá”, ã niñjíp jã’, Cornelio jwiítidih ã niñjíp be.

¹⁵ Pánihna, Jesús túini dooná queétdih wã jáap naóh jwíhichahjeh, jwiítidih ã waadãtji pah mantih, Túini Espíritu queétdihbut ã waadáp jã.

¹⁶ Caandíh ennit, Jesús jwiítidih ã niñjãtjidih wã náhñinap jã: **‘Juan mahjãhjah ã daabánap be. Obohjeéhtih, Túini Espíritu yeebdíh ã waadãchah, yeebdíh ã wépat búdí ã wãhbipna caá’, ã niñjíp jã.***

¹⁷ Páant ã niñjãtjidih náhñinit, Dios queétdih Túini Espíritu ã wãhatdih ennit, ‘Weém Diosdih wã yap yohcan niít’, niñjít, queétdih wã daabáat tãutap jã, Pedro Jesúsdiñ jepahnit judíowãdih ãt niñjíp wut jã.

¹⁸ Páant Pedro ã niñjíchah joinít, jwúub jãihcanjeh, Diosdih wéñit, nin pah ãt míc niñjíp wut jã.

—¡Joi yáh buca! Judíowã nihcannit yuhna, yéejat peéh iiguípna ã bejat déejidih Dios ãt túi ubap taga. Pánihna, ã yéejatdih cádahñit, ã tãut ñumãchah, queétdihbut ãihwã ãt chãjap taga, ãjeéh páantjeh ã jumãt pínah niñjínã, ãt míc niñjíp wut jã.

Antioquía tãtchidih moon jwãh Jesúsh doonádih ã jepahat

* 11:16 Hch 1.5

19 Estebandih ì mao láa, bita Jesúsdiñ jéihnitdihbut judíowā ìt mao ñuunáp wut jĩ. Pánihna, queét ì mawatdih jweinít, yuáp ìt bej peét bejep wut jĩ. Biquína Fenicia baáboó bej, bita Chipre quewaboó bej, bitabut Antioquía títchiboó ìt bejep wut jĩ. Pánih bejnit, Jesúsdiñ túini doonádih ìt naóh peét bejep wut jĩ. Pánih naóh bejna yahna, judíowādihjeh ìt naáwáp wut jĩ. Judíowā nihcannitboodíh ìt naóh jwahcap wut jĩ.*

20 Obohjeéhtih, biquína Jesúsdiñwā Chipre quewadiñ moón, Cirene títchidih moonbút, Antioquía títchina juibínit, judíowā nihcannitdihbut jwĩ Maáh Jesúsdiñ doonádih ìt naáwáp wut jĩ.

21 Pánihna, Dios búdí ã teo wáacachah, dawá queétdih joinít, túut nuumná, Jesúsdiñ ìt jepahap wut jĩ.

22 Antioquía títchidih moón ì jepahat dooná ã bej peét bejchah, Jerusalén títchidih jumnit Jesúsdiñwā caán doonádih ìt joyóp wut jĩ. Pánih joinít, queétdih ã bohé teo wáacat pínah niijná, Bernabédih Antioquía títchina ìt wah bojop wut jĩ.

23 Caanná juibínit, queétdih Dios ã túi teo wáacatdih ennit, Bernabé búdí ãt weñep wut jĩ. Pánih wēinit, queétdih bohénit, nin pah ãpĩ niij naáwáp wut jĩ: “Jesúsdiñ ñi túi péenaá. Ded pah ã yapachah yahna, caandíh ñi túi jenah joí cádahca bojoó”, queét Jesúsdiñ jáap jepahnitdih ãt niijíp wut jĩ.

24 Bernabé túi chājni, Túini Espíritu ã wēpat búdí jumni, Jesúsdiñ túi jenah joiní ãt jumap wut jĩ. Pánihni jumna, queét judíowā nihcannitdih yahna, búdí ã teo wáacachah, Jesúsdiñ jepahnit chah ìt dao béjep wut jĩ.

25 Túttimah, Bernabé Saulodih ã pej pínah Tarso títchina bididih ãt bejep wut jĩ.

26 Caandíh jwāáhnit, Antioquía títchina ãt numah jwáub bejep wut jĩ. Pánihna, caánboó jwáub juibínit, Jesúsdiñ jáap jepahnitdih biícdiñ

ìt bohénap wut jĩ. Jesúsdiñwājeéh jumnit, biíc jópchi ìt túi bohénap wut jĩ. Caán Antioquía títchidih wut jĩ Jesúsdiñwādih “Cristodih péenit”, niijná, “Cristianos”, ìt jwíh niij wut búudhdap wut jĩ.

27 Caán láa biquína Dios naáwátidih naóh yapanit Jerusalén títchimant Antioquía títchina ìt dei juibínap wut jĩ.

28 Biíc newé ìjeéh jūóhni, Agabo wut jumni, queét Jesúsdiñwā biícdiñ ì míc wáacachah, caánboó ñah ñahnit, Túini Espíritu ã niijátidih ãt jwáub naóh yapanap wut jĩ. “Maátcanjeh, jeémát wihcat láa nihah baáboó ã jumnipna caá”, ãt niijíp wut jĩ. Túttimah, Claudio Romano cáacwā ì maáh ã jumachah, Agabo ã niijátji pahjeh jeémát wihcat láa ãt jumap wut jĩ.*

29 Pánihna, Agabo ã niijíchah joinít, “Jwĩ déewā Judea baácdih moón Jesúsdiñwādih jwĩ teo wáac jíh?” ìt míc niijíp wut jĩ. Pánih teo wáacnit, det dinero búdí bíbohnit búdí ìt wāhap wut jĩ. Buúh buugní bíbohnit buúh buugní ìt wāhap wut jĩ. Bainí bíbohnit bainíjeh ìt wāhap wut jĩ. Bitá bíbohcanit ìt wāhap wut jĩ.

30 ì wāh wáacni dinerodih Bernabéwādih wāhnit, Jerusalén títchidih moón ì déewā Jesúsdiñwā maátidih ìt wahap wut jĩ, bitadih ì pááat pínah niijná. Pánihna, Bernabé Saulojíh ì wāhni dinerodih Jerusalén títchina ìt ub bejep wut jĩ.

12

Herodes Santiagodih mawat túutnit, Pedrodiñbut ã nemat túutat

1 Caán láa Maáh Herodes Jesúsdiñwādih yeejép chājna, biquína queétdih nemat muúboó ãt nemat túutat wut jĩ.

2 Juan weép jeñé Santiagodih* waó ãt bóod yohat túutat wut jĩ.

3 Páant ã chājachah ennit, judíowā ì maáta búdí ìt weñep wut jĩ. ì weñatdih ennit, Pedrodiñbut ãt tewat túutat wut jĩ. ã tewat túutachah, paacánni

* 11:19 Hch 8.1-4 * 11:28 Hch 21.10 * 12:2 Mt 4.21

pandih jeémát, Pascua ï niijní, láa wut jĩ.

⁴ Pánihna, caandíh tewat túutnit, át nemat túutap wut jĩ. Chénena míc soldadowã jwíih wapnit pínah ït jumap wut jĩ. Túttimah, jwúub túut nuumnit pínahbut páant moon múntih ït jumap wut jĩ. Bitabut páant moon múntih ït jumap wut jĩ. Bitabut páant moon múntih ït jumap wut jĩ. Pánihna, Pedro ã jweicát pínah niijná, dieciseis soldadowã caandíh wapnit pínah ït jumap wut jĩ. “Pascua túttimah, ub bac júóhnit, cáacwã ï enepdih caandíhbut wã mawat túutbipna caá”, Herodes caanjéh át niij jenah joyóp wut yuh jĩ.*

⁵ Páant niij jenah joinít, soldadowã Pedro dih nemat muúboó át túi wapat túutap wut yuh jĩ. Páant caandíh ï nemechah, Jesúihwã Pedro dih búdí uúbhna ït chãjap wut jĩ.

Dioíh ángel nemat muumánt Pedro dih ã ub bacaat

⁶ Herodes ã jenahni yeó jáap cheijeh Pedroboó túi ñona át chãjap wut jĩ. Chéne soldadowã chénaboó ïtah tōp ã teo lajachah, Pedro biícdih ñona ït chãjap wut jĩ. ï jumni tólih jęc pehbub bita chéne soldadowã ït wap ñuhap wut jĩ.

⁷ Dioíh ángel queét pebh ã jígohochah, ã yeh iigát ï jumni tólihdih át túi yeh iiguíp wut jĩ. Pánih jígohnit, Pedroíh páwádih át wuúmp mao wucup wut jĩ. “¡Waícanjeh jáanit, ma ñah ñuhú!” ángel Pedro dih át niijíp wut jĩ. Páant ã niij wucuchah jáanit, Pedro át ñah ñuhap wut jĩ. Páant ã ñah ñuhuchahjeh, ãih téihya colóhnadih ï chéoni tōpna át waát jénep wut jĩ.

⁸ “Míih yéguehdih míih zapatosdihbut ma duwú”, ángel át niijíp wut jĩ. Páant ã niiját joinít, át duwáp wut jĩ. Pánih duó péanachah, “Míih cúbah jweyát chóodih pinnit, wãjeéh ma péé júúwú”, ángel caandíh át niijíp wut jĩ.

⁹ Páant ã niijíchah joinít, caán chóodih pinnit, ángeljeéh át péé bac bejep wut jĩ. “Oboh oo júmatjeh caá.

Yapat yoobát pohba nihcan caá”, Pedro át niij jenah joiyéhep wut yuh jĩ.

¹⁰ Nemat tólih jęc pebh wapnitdih yap bej, biíh jęc pebh wapnitdihbut yap bejnit, tútchina bac bejat ïtah jęc dih ït juibínap wut jĩ. Caán ïtah jęc dih ï juibínachah, caanjéh át pãa bejep wut jĩ. Páant ã pãa bejehah ennit, ït bac bejep wut jĩ. Namádih bejnit, biíh namána ángel Pedro dih át numah juibínap wut jĩ. Pánihna, caán namádih juibínit, ángel át buudáh bejep wut jĩ.

¹¹ Ángel ã buudáh bejehah, Pedroboó jáani pah, ã yapatdih yoobóp dih át jenah joyóp wut jĩ. “Dios ãih ángeldih wahnit, Herodes ã mawat déedih, judíowã ï maáta ï náahat pah ï chãjat déedihbut weemdíh nemat muumánt át túi ub bacanap taga. Buh jwuhna wã jéihna caá”, Pedro át míc niijíp wut jĩ.

¹² Caán ã yapatdih túi jéihnit, Juan Marcos ïn Maríaih muuná át bejep wut jĩ. Caán muudíh dawá Jesúihwã míc wáacnit, búdí uúbhna ït chãjap wut jĩ.

¹³ Pánihna, caán muuná juibínit, muú wáihyat júdu jęc dih waádíhna, át wuúmp mawap wut jĩ. Páant ã wuúmp mawachah joinít, teo wáhnih Rode wut jumnih mit juibí uúbh joyóp wut jĩ.

¹⁴ Pánihna, Pedro ã wéheatdih beh joinít, búdí wěina, wátcanjeh, naáwádih mit jwúub waad béjep wut jĩ.

—Pedro beé ái juyúp be. Jęc pebh ái ñuhap be, mit niijíp wut jĩ.

¹⁵ Obohjeéhtih páant mi niijíchah joinít,

—Yeena caá ma chãjap, ït niijíp wut jĩ.

Obohjeéhtih, caántboó biíc yoobó chah mit wěp naáwáp wut jĩ.

Queétboó caántdih joyáh bojnit,

—Oboh ãih dadah nacaá, ït niijíp wut jĩ.

¹⁶ Pánihna, Pedroboó páantjeh át wuúmp mao behjehep wut jĩ. Páant

* 12:4 Ex 12.1-27

ã wuúmp mao behjehechah joinít, jěcdih ít wātap wat jī, buca. Wātnit, Pedroh ennit, ít en wáhi bejep wat jī.

¹⁷ Obohjeéhtih, Pedro queétdih tóo mao jwúubanit, át wéheat tútcap wat jī. Queétdih ít wéheat yayánit, ded pah Dios caandih nemat muumánt ã ub bacaatdih át naáwáp wat jī.

—Wã naáwátdih Jesús úud Santiagodih, bita Jesúhwādhbut ñi naóh yapanaá, át niijíp wat jī.

Páant niij naóh péanit, biáboó át bejep wat jī.

¹⁸ Túttimah, baáb jéenechah, soldadowã Pedro ã wihcatdih ennit, bádí ít wáhi bejep wat jī. “¿Ded pah tigaá Pedro át bej?” ít míc niijíp wat jī.

¹⁹ Pánihna, Herodesboó caandih bid bojat tútuchah, áih soldadowã ít bid juicáp wat jī. Pánih bid juicán, caandih wapnitji soldadowādh tabit át úbh joí ñuunáp wat jī. Pánih úbh joí péanit, Pedroh ít táí wapcatji peéh, queétdih át mao yohat tútup wat jī. Pánihat túttimah, Herodes Judea baácmant Cesarea tútchina jummat tút niijná, át dei bejep wat jī.

Herodes ã wunat

²⁰ Herodes Cesarea tútchidih ã jumachah, Tiro tútchidih moondih, Sidón tútchidih moondihbut bádí át íjip wat jī. Caán tútchinadh moón Herodeh baácdih moondih jeémátdih ípí juibí jíib chājap wat jī. Pánihna, jwúub jíib chājat tút niijná, Herodes ã íjat yayát náahnit, Cesarea tútchina caandih enedih ít juibínap wat jī. Pánih juibínit, Herodes ã pebh bóo Blasto wāt jumnidih jwāáhnit, queétdih ã teo wáacat pínah niijná, ít jíib chājap wat jī. Herodesdih ít míc wéheat pínah yeó jáapdh Blastodih ít úbát tútup wat jī.

²¹ Pánihna, queétdih ã míc wéheat pínah yeó jáapdh, maáh jumna ã dūwát chóodih duonít, ã chúdatdh juibí chúdnit, caandih enedih míc wáacnitdh bádí át naáwáp wat jī.

²² Páant ã naáwáchah joinít, nihat míc wáacnitboó “Cāaquíh naáwát

panihcan, Dios naáwát panihni caá”, ít niij wēi ejep wat yuh jī.

²³ Páant ít niij ezechahjeh, cāacwã ít weñatdh náahnit, Diosboodih ã jwúub wēi naóhcatji jíib, Dioh ángel Herodesdih wunat át wāhup wat jī. Pánihna, coyiwã caandih ít jeéméchah, át wunah bejep wat jī.

²⁴ Pedroh Dios ã ub bacaat túttimah, Jesúhwã jíib bejnit, áih táini doonádh ít naóh peetép wat jī. Caán doonádh jepahnit ít dao béjep wat jī.

²⁵ Bernabé Saulojh Judea baácdih moondih wáac wāhniji dinerodih wah péanit, Jerusalén tútchimant Antioquia tútchina ít jwúub bejep wat jī. Jwúub bejnit, Juan Marcosdhbut íjeéh ít ub bejep wat jī.

13

Bernabé Saulojh Táini Espiritu ã wahat

¹ Antioquia tútchidih moón Jesúhwājeéh jumnit, biquína Dios naáwátdih naóh yapanit jum, biquína Jesúh doonádh bohénitbut ít jumup wat jī. Nin caá ít wātna: Bernabé, Simón Eini ít niijní, Lucio Cirene tútchidih bóo, Manaén Herodes Antipasjh bícdih behni, Saulo yuh buca.

² Pánihna, bíc yeó jáap jeémp jwuhcanjeh, Diosdh wēina, ít úbáchah, Táini Espiritu queétdih nin pah át niijíp wat jī: “Bernabédih, Saulodihbut jātih wāát níwip jī, Jesúh táini doonádh ít naóh jibat pínah niijná. Páant wã níonit ít jumachah, yeéboó queétdih ñi wahaá”, át niijíp wat jī.

³ Pánihna, páantjeh jeémp jwuhcanjeh, teo jáha úbhñit, Bernabéwādh ít wahap wat jī.

Bernabéwã Chipre quewana ít bejat

⁴ Táini Espiritu queétdih ã wahachah, Seleucia tútchina dei bej, johlitjh bejni bádí jááj chóodih waadnit, Chipre quewaboó ít chúh bejep wat jī.

⁵ Chipre quewaboó Salamina tútchidih juibí, judíowã ít míc wáacat

munná waadnit, caanjih moondih Dios naawátdih it bohénap wut jī. Juan Marcosbut queétdih teo wáacat túut niijná, ijeéh át bejep wut jī.

6 Pánihna, Chipre quewaboó jumnitdih bohé púud dei bejna, Pafos wut jumni tútchina it juibínap wut jī. Caán tútchidih biíc judío Barjesús wut jumni, “Weém Dios naawátdih naóh yapani caá”, niijná yuhna, jióhni át jumap wut jī.

7 Caán jióhni Romano maáh Sergio Paulo wut jumnijeéh át jumap wut jī. Sergio Paulo, táí jenah joiní jumna, Dios naawátdih joyát túut niijná, Bernabéwdih át bid bojop wut jī.

8 Obohjeéhtih, caán jióhni, griego wéheatjih Elimas i niijní, Sergio Paulo ā túut numcát pínah niijná, Bernabéwdih áti naawát túutcap wut yah jī.

9 Pánihna, Sauloboó, Pablo biih ā wut jumni, Táini Espiritu ā wēpatjih Elimasdih en behnit, nin pah át niij jūihñap wut jī:

10 —Meém, nemépdih jepahni, ni hat táiniboodih yap yohni, tubit yeeni caá. ¿Diosdih táí pééhndih ma jāh cádahcan niit?

11 Bū meemdih Dios ā peéh chājachah, jéih encanni ma jum jwuhbipna caá. Pánihna, yeó ā chāhatdih ma jéih en jwuhcan niit, Pablo át niijip wut jī.

Páant ā niijichahjeh, Elimas át jéih encap wut jī. Pánih jéih encan, caandih teo wáini pínahdih át bid bejep wut jī.

12 Páant ā yapachah ennit, i naóhni doonádih joinít, Sergio Pauloboó joí wúhi bejna, Jesúsdi át jepahap wut jī.

Pablo Bernabéjih Pisidia baác Antioquia tútchina i bejat

13 Pafos jēlitdih Pablowā johlitjih bejni jāáj chóodih jwúub waadnit, Panfilia baácđih bóo Perge tútchina it chúuh juibínap wut jī. Caanná juibínit, Juan Marcos queétdih cádahnit,

Jerusalén tútchina át éemp jwúub bejep wut jī.

14 Obohjeéhtih, Pablowāboó jwúub bejcanjeh, Pisidia baácđih bóo Antioquia tútchina it aab béjep wut jī. Caanná aab juibínit, judíowā i chooát yeó jáapđih, i míc wáacat muúboó it waád juibí chúudap wut jī.

15 Páant i waád juibí chúudachah, caán mūdih wáac jainit maáta Moisés ā wutatjidih, Dios naawát naóh yapanit i daacátjidihbut queét míc wáacnitdih it en naawáp wut jī. Caandih en naóh péanit, queét maáta Pablowāđih nin pah it niijip wut jī:

—Jwī déewāá, nit jumnitdih teo wáacat pínah doonádih ub jūóhna, bū ñi naawá, it niijip wut jī.

16 Páant i niijichah joinít, Pabloboó ñah ñuhnit, i míc wéhenachah yayánit, nin pah át niij bohénap wut jī:

—Yeéb wā déewāá, judíowā nihcannit yuhna Diosdih wēnitbut, wā naawáchah, ñi táí joyoó.

17 Dios jwī nuowāđih át ñiwip wut jī. Túttimah, Egipto baácboó i jumuchah, ā teo wáacatjih it cāac poonap wut jī. Pánihna, dawá i cāac pooat túttimah, ā wēpatjih caán baácđant át ub bac jūúwáp wut jī.*

18 Túttimah, cuarenta jópchi pohba muú wihcapboó jumnit, dawá láa Diosdih i yap yohochah yuhna, queétdih át cádahcap wut jī.*

19 Canaán baácboó jumnitji siete poómpđih yoh péanit, jwī nuowā i jumap pínah niijná, Dios caán baácđih át wūhup wut jī.*

20 Abrahamdih ā naawát túttimah, cuatrocientos cincuenta jópchi yapat túttimah, jwī nuowāđidih caán baácđih át wūhup wut jī. Pánihna, caánboó i jum láa, caán baácđih jumnitdih i yoh beedáát túut niijná, teo wáac waóhñit pínah maátadih Dios queétdih át ñío wūhup wut jī.

“Queét dée péeni maáh Samuel wut jumni, Dios naawátdih jwíh naóh yapani át jumap wut jī.*

* 13:17 Ex 1.7; 12.51 * 13:18 Nm 14.34; Dt 1.31

* 13:19 Dt 7.1; Jos 14.1 * 13:20 Jue 2.16; 1S 3.20

21 Pániha, Samuel jum láa, jwĩ nuowáboó queédih wutni pínah maáhdih Diosdih ít yójah wúbáp wut jĩ. Páant ĩ wúbátdih joinít, queédih ĩ jwíih maáh pínah Cis wúh Saúljidih Dios át ñío wúhup wut jĩ. Saúl Benjamín jumená poómpdih bóo át jumup wut jĩ. Pániha, caán Saúl cuarenta jópchi maáh át jum jwuhup wut jĩ.*

22 Caán ã maáh jumatdih dúuc wáinit, Davidboodih Dios át jwúb túut nuúm maáh waadánap wut jĩ. “Isaí wúh Daviddih bid joinít, wã wēina caá. Caánboó wã weñat pínahdihjeh chájna, weemdih ã yap yohcan niít”, Dios át míic niijíp wut jĩ.*

23 Caán David juma Jesús caá. Pániha, judíowádih ĩ yéejat peéh chájat déedih yohni pínah caán Jesúsdi Dios át ñíoip taga.

24 Jesús ã bohéat pínah jãtjih, Juanboó nihat judíowádih nin pah át niij naóh bohénap wut jĩ: ‘Ñi yéej chájatdih cádahnit, túut nuumát jútna, ñi daabáat túutá’, ãpĩ niijíp wut jĩ.*

25 Juan bohé péa júhna, nin pah cáacwádih át niij naáwáp wut jĩ: ‘¿Yeéb weemdih ded pah ñi niij jenah joí? ¿“Caán Dios ã wahni Cristo caá”, ñi niij jenah joí niít? Caán ã wahni nihcan caá. Weém oboh jumni caá. Obohjeéhtih, wã túttimah júhni chah wēpni ã jumbipna caá’, Juan át niijíp wut jĩ.*

26 “Wã déewã Abraham jumená, yeéb judíowã nihcannit yuhna Diosdih wēinitbut, jwiít nihatdih yéejat peéh chájat déedih yohni pínah doonádih jwĩ joyóp be. Caán doonádih yeebdih naáwát túut caá wã chájap.

27 Jerusalén túttidih moón, ĩ maáta biícidih, chooát yeó jáap jumap pah, Dios naáwátdih naóh yapanit ĩ daacátjidih ĩ en naáwáchah joiná yuhna, queét ĩ beh joicáp jĩ. Pánih beh joicán, Jesucristo Dios ã wahni ã

jumatdihbut ĩ jéihcap jĩ. Pánih jéihcan, Jesucristodih mawat túutnit, Dios naáwátdih naóh yapanit ĩ daacátji biíc yoobó ĩ chájap jĩ.

28 Jesús ã yéej chájcah yuhna, Pilatodih ĩ mao yohat túutap jĩ.*

29 Jon jãtjih ĩ daacátji biíc yoobó ĩ cháj péanachah, cruzboó ĩ péoh dodhnijidih ub deyanit, jeé íitboó áih bácahdih bita ít yohop wut yah jĩ.*

30 Obohjeéhtih, Dios caandih át jwúb boanap wut jĩ.

31 Páant ã booaat túttimah, áihwã Galileamant Jerusalén túttchina ájeéh péenitjidih dawá yeó jáapna át jígohop wut jĩ. Pániha, caandih ennitji jumna, ded pah Jesús ã chájatjidih buu bita jwĩ déewádih naóhna caá ĩ chájap.*

32-33 “Pániha, caán túini doonádih jwiítbut yeebdih naáwádih jwĩ júwáp be. Jesucristodih boonit, Dios jwĩ nuowádih ã naáwátji jwiít ĩ jumenádih biíc yoobó buu ã yapap be. Páant tigaá Davidji ã jwíih daacátji numpboó Salmo nin pah át niij daacáp tajĩ: ‘ “Meém wã wúh caá. Buu nihat cáacwã ĩ enechah, meemdih maáh wã waadána caá”, Dios ã niijná caá’, David át niij daacáp tajĩ.*

34 Caán ã wunuchah yuhna, áih bácah ã moópcat pínah niijná, Dios caandih át boanap tajĩ. ã naáwátdih naóh yapani Isaías nin pah át niij daacáp tajĩ: ‘ “Daviddih wã niijátji pah meemdih biíc yoobó wã túi chájipna caá”, Cristodih Dios ã niijná beé’, át niij daacáp tajĩ.*

35 Biíh Salmoboó Davidji nin pah át jwúb niij daacáp tajĩ: ‘ “Wíih túini, wã oinih bácahdih wã moopát túttcan niít”, Cristodih Dios ã niijná beé’, át niij daacáp tajĩ.*

36 Pániha, nindih ñi náhninaá: Davidjiboó Dios ã wutatdih túi jepahnit, áih cáacwádih ã túi chájat

* 13:21 1S 8.5; 10.21 * 13:22 1S 13.14; 16.12; Sal 89.20 * 13:24 Mr 1.4; Lc 3.3 * 13:25 Jn 1.20; Mt 3.11; Mr 1.7; Lc 3.16; Jn 1.27 * 13:28 Mt 27.22-23; Mr 15.13-14; Lc 23.21-23; Jn 19.15 * 13:29 Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42 * 13:31 Hch 1.3 * 13:32-33 Sal 2.7 * 13:34 Is 55.3 * 13:35 Sal 16.10

túttimah, át wunup wut jĩ. Ā wunuchah, ā n̄owādh i yohopjiboó caandíhbat ít yohop wut jĩ. Páant i yohat túttimah, āih bácah át moóppj taga.

³⁷ Obohjeéhtih, Dios ā boonaniboó āih bácah át moópcap tajĩ.

³⁸ Páant ā moópcatdih jéihnit, nindih ñi túi jéihyeé: Caán Dios ā boonani Jesús ā wun w̄ahatjĩhjih ñi yéejatdih Dios ā yohna caá.

³⁹ Yeéb Moisés ā wutatjidih jepahíhnit, ñi yéejat yohatdih ñipĩ bidna yuh caá. Obohjeéhtih, Jesucristodihjih jepahnit, ñi yéejat yohatdih ñi jéih bid juibípna caá.

⁴⁰ Pánihna, Dios naáwátdih naóh yapanit nin i niijátji pah yapcat túut niijná, ñi túi ch̄aja chaáh.

⁴¹ “Eneé, wā wēpatdih wā júutachah, yeéb deoh naóhnitboó ñi en wúhi bejbipna caá. Wā wēp ch̄ajat pínahdih i naáwáchah yuhna, túi jenah joicánnit, ñi wunbipna caá”, Dios ā niijná caá, ít niij daacáp tajĩ”, (*Hab 1.5*)

Pablo c̄aacwādh át niijíp wut jĩ.

⁴² Páant niij naóh péanit, Pablowā ít bac bejep wut jĩ. Ī bac bejehah, c̄aacwā queédih nin pah ít niijíp wut jĩ: “Túttimah bóo chooát yeó jáapdih jwiítidih ma jw̄ub bohénaá”, ít niijíp wut jĩ.

⁴³ Túttimah, maátaboó wáac j̄uinítdih i bacanachah, dawá judíowā, dawá judíowā nihcannit yuhna Diosdih wēinitbat Pablowādh ít ñ̄un b̄ac bejep wut jĩ. Pánih ñ̄un b̄ac bejnitdih Pablowā nin pah ít niijíp wut jĩ: “Dios yeebdíh túi oinit, Jesucristodih ā wahatji doonádih b̄uú túi jepahnit, caandíh ñi cádahca bojoó”, ít niijíp wut jĩ.

⁴⁴ Túttimah bóo chooát yeó jáapdih caán t̄atchidih moón nihat beéd j̄úóhnit pah Dios naáwátdih joíhna, ít míc wáac j̄uibínap wut jĩ.

⁴⁵ Obohjeéhtih, judíowā i maáta dawá wáac j̄uibínitdih ennit, búdí ít íjip wut jĩ. Pánihna, Pablo ā

bohénachah, queétboó caandíh j̄uuhna, yehna ít niijíp wut jĩ.

⁴⁶ Obohjeéhtih, Pablo Bernabéj̄ih úumcanjeh, nin pah ít niij wēp naáwáp wut jĩ:

—Jwiít judíowādhjih Dios naáwátdih ā jwíih naáwát túutap be. Obohjeéhtih, caandíh náahcan, Diosjeéh páantjeh ñi jumíhcat j̄uib, jwiítboó judíowā nihcannitdih naáwádh jwí bejbipna caá.

⁴⁷ Dios naáwátdih naóh yapani Isaías ā daacátji pah jwiítidihbat páant niij wutna át ch̄ajjip taga:

“Judíowā nihcannitdih wā túi ubat pínahdih i beh joyát pínah niijná, meemdíh i pebhna wā wahbipna caá. Pánihna, nihat baácđih moondíh i yéejat peéh ch̄ajat déedih wā yohat pínahdih ñi naáwá”, Dios ā niijná caá, át niij daacáp tajĩ, (*Is 42.6; 49.6*)

Pablowā ít niij naáwáp wut jĩ.

⁴⁸ Páant i niijíchah joinít, judíowā nihcannit búdí ít weñep wut jĩ. “Dios naáwát túina caá”, ít niijíp wut jĩ. Pánihna, nihat Diosjeéh páantjeh jumnit pínah, Jesucristodih ít jepahap wut jĩ.

⁴⁹ Dios naáwátdih jáap jepahnitbat caán baácboó ít naóh peét bejep wut jĩ.

⁵⁰ Obohjeéhtih, judíowā i maáta bitadih Pablowādh ít íjanap wut jĩ. Páant i íjanachah, Diosdih jepahíhnitji maáta yaádh, neoná bícdih íjnit, Pablowābódh yeejép ch̄ajnit, íih baácđant ít ñ̄un yóh bacanap wut jĩ.

⁵¹ Pánihna, caán t̄atchidih moondíh Dios ā yohat pínahdih júutna, Pablowāboó íih zapatos becchídih ít péoh mao yoh jéenanap wut jĩ. Péoh mao yoh jéena péanit, Antioquía t̄atchimant Iconio t̄atchina ít bejep wut jĩ.*

⁵² Pánihna, Antioquía t̄atchidih moón Jesúsđih jáap jéihnitdih Túini Espíritu ā túi teo wáacachah, búdí ít weñep wut jĩ.

* **13:51** Mt 10.14; Mr 6.11; Lc 9.5; 10.11

14

Iconio tútchidih moondíh Pablo Bernabéjĩh ĩ bohéát

1 Pablowāboó Iconio tútchina juibínit, chooát yeó jáapdih judíowā ĩ míc wáacat munná caanjĩh moónjeéh ĩt waad béjep wut jĩ. Antioquía tútchidih moondíh ĩ bohéátji pahjeh muntih túini doonádih caánboobút ĩt túi naáwáp wut jĩ. Páant ĩ naáwáchah, dawá judíowā, judíowā nihcannitbut túi joinít, Jesucristodih ĩt jepahap wut jĩ.

2 Obohjeéhtih, joíhcannit judíowā Pablowādih yee naóhnit, judíowā nihcannitdih ĩt joyát túutcap wut jĩ.

3 Páant ĩ chājachah yuhna, maatápdi Pablowā caánboó jumnit, úmcanjeh Jesúih túini doonádih ĩt wēp naáwáp wut jĩ. Pánihna, “ĩ naáwát yoobópdih caá”, cāacwā ĩ níj jéihyat pínah níj, jwiít cāacwā jwĩ jéih chājca naáhdih ĩ chāj júutat pínah wēpatdihbut Dios Pablowādih át wūhup wut jĩ.

4 Obohjeéhtih, biquína caán tútchidih moón joíhcannit judíowājeéh ĩ péenachah, bitaboó Pablowājeéh ĩt péenap wut jĩ.

5 Pánihna, judíowā nihcannit, judíowā, ĩ maáta bícdih, “Pablowādih jee dáhnajĩh yohnit, jwĩ mao yoh jĩh”, ĩt níj jenah joyóp wut jĩ.

6-7 Obohjeéhtih, páant ĩ níj jenah joyát doonádih joinít, Pablowā Iconio tútchimant ĩt jwei bác bejep wut jĩ. Pánih jwei bájna, Licaonia baácdih Lистра tútchi, Derbe tútchi, caán tútchina pebh jumnitdihbut ĩt naóh jibip wut jĩ.

Listra tútchidih moón Pablodih jee dáhnajĩh ĩ yohat

8 Listra tútchina juibínit, Jesúih túini doonádih ĩt bohénap wut jĩ. Caanjĩh jéih yáac chūi bejcani Pablowādih át joí chūudup wut jĩ. Caán jwĩh cāac jumnajeh, áih jítchana yéejni át jumup wut jĩ.

9 Pánihna, ā túi joyóchah jéihnit, “Caán ā boocat pínahdih ā túi jenah joiná caá”, Pablo át níj jéihyep wut jĩ.

10 Pánih jéihnit, caandíh ennit, nin pah át wēp níj wut jĩ:

—Yoobópdih ma ñah ñuhú, át níj wut jĩ.

Páant ā níjchah joinít, ñaáp ñah ñuhnit, át yáac chūi bej jwĩhip wut jĩ.

11 Caandíh ā boanachah ennit, cāacwā búdí ĩt en wáhi bejep wut jĩ. En wáhi bejnit, ĩh wéheatjĩh nin pah ĩt níj wēi ñaacáp wut jĩ:

—Jwiít jwĩpĩ úbh wēnit dioswā cāac wééhnit, ĩt dei júúwáp taga, ĩt níj wut jĩ. Páant ĩ níj wēi ñaacáchah yuhna, Pablowā ĩt beh joicáp wut jĩ.

12 Páant níj jenah joinít, Bernabédih ĩh dios Zeuíh wut ĩt búudhdup wut jĩ. Pabloodíh ĩh bíh dios Hermeih wut ĩt búudhdup wut jĩ. Zeusboó Griego cāacwáih dioswā ĩ maáh, Hermesboó ĩh dioswáih naóh yapani wut jĩ. Pánihna, Pablooó naóhni ā jumachah, naóh yapani Hermeih wut ĩt búudhdup wut jĩ.

13 Zeusdih úbhnit, ĩ wēi wūhat máú tútchi jwéejdih át jumup wut jĩ. Pánihna, caán máudíh en daoní Bernabédih “Zeus caá”, níj jenah joinít, Pablowādih jwāáat túut níj, momo jiwíwādih cháajĩh ĩ búudhni júdanadibut tútchi jēcna át ub júúwáp wut jĩ. Caánboó cāacwā bícdih wēnit, momo jiwíwādih Pablowādih áti mao wūhíhip wut yuh jĩ.

14 Obohjeéhtih, Pablowā ĩ chājatdih en wáhinít, cāacwā poómp cātíh ñáo waadnít, nin pah ĩt wēp níj ñaacáp wut jĩ:

15 —Páant ñi chājatdih ñi cádaahá. Jwiítbut yeeb pánihnit cāacwájeh mun tigaá. Jwiít dih wēnit, ñi mao wūhca bojóo. Jwiít yeebdíh Jesúih túini doonádih naáwádih jwĩ júúwáp be. Dios yoobát báadhni, wēpni caá. Yeéb ñipĩ wēini panihni nihcan caá. Pánihna, nin wēpcanni, báadhcanidih ñi wēi cádaahá. Túut nūmnít, báadhni Dios yoobát dih ñi jepahaá. Caán jeádih chāj, baácdihbut chāj, majnadibut chāj, nihadidih át chājap wut jĩ.

16 Jon jātih Dios nihat cāacwādh dedé ĩ náahat pahjeh ĩ chājachah, āt enah boj jwuhap wat jī.

17 Pānih enah bojna yuhna, ded pah ā jumatdih āt táí júutap taga. Yeebdíhbut ā oyatdih júutna, mahdih buugát túut, jeémát pínahdihbut āpī quehat túutna caá. Jeémát dih wūhna, yeebdíh āpī weñat túutna caá, Pablo queédih āt niijíp wat jī.

18 Páant ā niijíchah, momo jiwādh cāacwā wēi mao wūhíhnit, ĩt tahca bejep wat jī.

19 Cāacwā páantjeh ĩ weñechah, Antioquía tátchidih moón, Iconio tátchidih moón judíowā bíicdih juibínit, Pablowādh ñuán yee naóh péenit, “Jwiitboodíhjih ĩni joyoó”, cāacwādh ĩt niijíp wat jī. Páant ĩ niijíchah joinít, caán tátchidih moón Pablodih mawat túut niijná, jee dáhnajīh ĩt yohop wat jī. “Jáantjeh ā wunah bejep be”, niij jenah joinít, tátchi jwējboó caandíh ĩt wái bac bejep wat jī.*

20 Páant ĩ ub bac bej yohochah ennit, Jesúihwā Pablo pebh ĩt míic wáac juibí ñuhap wat jī. Páant ĩ míic wáac juibí ñuhachah, Pablo boonit, jwúb ñah ñuhnit, tátchiboó āt jwúb waad béjep wat jī. Pānihna, cheibit Pablo Bernabéjīh Listra tátchimant bac bejnit, Derbe tátchina ĩt bejep wat jī.

Pablowā ĩ jwíih bohéniji tátchinadh moondíh ĩ jwúb bohéat

21-22 Derbe tátchina juibínit, caán tátchidih moondíhbut Jesúih túini doonádih Pablowā ĩt naáwáp wat jī. Páant ĩ naáwáchah, dawá caandíh joinít, túut numnít, Jesucristodih ĩt táí jepahap wat jī. Pānihna, Derbe tátchidih moondíh bohé péanit, Listra tátchina jwúb joinít, Jesúsdi h jáap jepahnitdih jwúb bohéna, queédih ĩt weñanap wat jī. Túttimah, Iconio tátchidihbut, Antioquía tátchidihbut jwúb joinít, Jesúsdi h jáap jepahnitdih bíic yoobó ĩt teo wáacap wat jī. Caán tátchinadh jumnit, Jesúsdi h jáap jepahnitdih bohéna, nin pah ĩt niij

naáwáp wat jī: “Yeéb yeejép yapna yuhna, Jesúsdi h ñi cádahca bojoó. Nin baácboó jwí jum jwuhuchah, jwiit nihatdih yeejép yapat páantjeh ā jumbipna caá. Páant jwiitdih ā yapachah yuhna, Jesúsdi h cádahcan, Dios ā jumapboó jwí jéih waadbírna caá”, ĩt niijíp wat jī.

23 Caán tátchina jumat pah Jesúsdi h jáap jéihnitdih ennit, queédih waóhnit pínahdih Pablowā ĩt ñío jwejep wat jī. Pānih ñíonit, jeémp jwuhcanjeh uúbhna, “Nit meemdíh jepahnitdih waóhnit pínahdih ma táí teo wáacá”, Diosdi h ĩt niij uúbáp wat jī.

Pablowā Siria baácadh bóo Antioquía tátchina ĩ jwúb juyát

24 Pisidia baácadh bóo Antioquía tátchidih moondíh bohé péanit, caán baácmant júóhnit, Panfilia baácna ĩt jwúb dei júúwáp wat jī. Pānih jwúb dei júóhna, jwíih bejna, bohécanjeh ĩ yapniji Perge tátchidih chāonít, caanjīh moondíh Jesúih túini doonádih ĩt bohénap wat jī.

25 Pānih bohé péanit, Atalia wūt jumni jélitdih ĩt dei juyáp wat jī.

26 Pānih dei joinít, johlitjīh bejni jááj chóodih waadnít, Siria baácadh bóo Antioquía tátchina ĩt jwúb chúuh júúwáp wat jī. Dios ā jwíih naáwát túutna, queédih teo jáha uúbhnit ĩ wahnit tátchinajeh muntih, Dios ā wutatjidih chāj péanit, ĩt jwúb juyáp wat jī.

27 Pānih jwúb joinít, Jesúihwādh míic wáacat túutnit, ded pah ĩ yapatjidih ĩt naáwáp wat jī: “Dios jwiitdih búdí ā teo wáacap be. Páant ā teo wáacachah, ā wēpatjīh cāacwādh boonit, áih túini doonádihbut jwí naáwáchah, dawá joinít, ĩ jepahap be. Pānihna, judíowā nihcannitbut joinít, dawá ĩ táí túut numáp be”, Pablowā queédih wahnitdih ĩt niijíp wat jī.

28 Pānihna, caánboó Jesúihwā bíicdih maatápdih ĩt jumap wat jī.

* 14:19 2Co 11.24-25; 12.2-5; 2Ti 3.11

15

Jerusalén tútchidih Jesúhwā ī maáta ī míc wáacat

¹ Biquína judíowā Judea baácmant bejnit, Antioquía tútchina ìt jwibínap wut jī. Pánih jwibínit, judíowā nihcannit Jesúhwādih nin pah ìt niij naáwáp wut jī: “Moisés jwī nuowādih ìih quehli nah yapat chóodih ì bóodat pínahdih át wutap wut jī. Páant ñi bóodcah, Diosboó yeebdíh ā tui ubcan niit”, ìt niijíp wut jī.*

² Páant niijnít, queét Judea baácdih moón Pablowādih ìt míc jwihñap wut jī. Páant ì míc jwihñachah, Jesúhwāboó Pablo, Bernabé, biquína caanjīh moón biícdih Jerusalén tútchina ìt wah bojop wut jī. Jesús ā naáwát tútnit, Jesúhwādih waóhndihbut Judea baácmant jwibínit ì naáwádih ì wábh joyát pínah niijná, queétdih ìt wahap wut jī.

³ Páant ì wahnitji Fenicia baácna jwí, yap jwóh, Samaria baácna ìt jwáyap wut jī. Pánihna, caán baácnadih moón Jesúhwājīh míc wáacnit, judíowā nihcannit Jesúsdi h ì jepahatjidih ìt naáwáp wut jī. Páant ì naáwáchah joinít, queét búdí ìt weñep wut jī.

⁴ Queét Jerusalén tútchina ì jwáyachah, caanjīh moón Jesúhwā, queétdih waóhnt, Jesús ā naáwát tútnit biícdih, queétdih ìt tui wēi jwāáap wut jī. Pánihna, Pablowā Dios ā wēpatjīh ded pah ì chājatjidih queétdih ìt naáwáp wut jī. Judíowā nihcannitbut Jesúsdi h ì jepahatjidih ìt naáwáp wut jī.

⁵ Obohjeéhtih, páant ì niijíchah joinít, biquína Jesúsdi h jepahnit fariseowā ñah ñahnt, nin pah ìt niijíp wut jī:

—Queét judíowā nihcannitdih ìih quehli nah yapat chóodih bóodat caá náahap. ‘Moisés ā wutatji pah ñi chājaá’, queétdih ñi niij wutwá, ìt niijíp wut jī.

⁶ Páant ì niiját dih míc wéheat tútn niijná, āih doonádih Jesús ā naáwát

tútnit, Jesúhwādih waóhnt biícdih ìt míc wáacap wut jī.

⁷ Páant maatápdih ì míc wéhenachah, joinít, Pedroboó ñah ñahnt, nin pah queétdih át niij naáwáp wut jī:

—Wā déewāá, jon ñijeéh wā jwamachah, judíowā nihcannitdih Jesúsdi h tui doonádih wā naáwáchah joinít, ì jepahat pínah niijná, weemdíh ñionit, Dios ā wahap jī.*

⁸ Cáacwā ded pah ì jenah joyát dih jéihni jwamna, queét judíowā nihcannit jwí naóhni doonádih ì jepahatdih át jéihji tagaá. Pánih jéihna, āihwā ā chājatjidih jwiít dih jwútna, Tui Espiritudih jwiít dih ā wáhatji pahjeh muntih, queétdihbut ā wáhap jī.*

⁹ Pánih wáhna, jwiít dih queétdihbut biíc yoobó ā chājap jī. Queétdihbut caandíh ì jepahachah, ì yéjat dih át yohji taga.

¹⁰ Jwiít judíowā Moisés ā wutatjidih biíc yoobó jwí tui jepahcan caá. Jwí nuowájibut biíc yoobó ìt jepahcap wut jī. Páant jwí tui jepahcah wáhna, ¿dépanihna queét judíowā nihcannit Jesúsdi h jepahnitdih yeéb biíc yoobó ñi wutíh? Pánih wutnit, Dios queétdih ā chājatjidih ‘Yoobópdih nihcan caá’, niijná caá ñi chājap.

¹¹ Obohjeéhtih, jwiít nin pah jwí niij jenah joiná caá: ‘Jwiít dih jīgah en oinit, Dios jwí yéjat jwib ā peéh chājat déeji jwí Maáh Jesús ā tui ubat pah muntih, buu jwuh judíowā nihcannitdihbut biíc yoobó ā tui ubna caá’, jwí niij jenah joiná caá, Pedro át niijíp wut jī.

¹² Páant ā niijíchah joinít, Pablowā jwuh judíowā nihcannitjeéh jwamna, Dios ā wēpatjīh ded pah ì chājatjidih ì naáwáchah, nihat laihsanjeh ìt joi yai ñuh bejep wut jī.

¹³ Páant ì naóh péanachah, Santiago jwuh nin pah át niijíp wut jī:

—Wā déewāá, weemdíh ñi joi jwuhwá. Yeebdíh bainí wā naáwíhna caá.

* 15:1 Lv 12.3 * 15:7 Hch 10.1-43 * 15:8 Hch 2.4; 10.44

14 Dios judíowā nihcannitdih táí wēi ennit, áihwā pínahdih ā nīwatjidih Simón Pedroboó jwiítidih ā naóh péanap be.

15 Dios naáwátidih naóh yapani, ā daacátji pahjeh tih judíowā nihcannitdih páant át yapap taga. Nin pah át niíj daacáp tají:

16 ‘ “Davidji maáh jum láa, nihat áihwābut ī wun beedép jī. Pánih beednít ī jumuchah yuhna, túttimah bóo láa, jwáub dei jūóhnit, áihwā panihnitdih wā jwáub chājbipna caá.

17 Páant wā chājachah, nihat cāacwā bita judíowā nihcannitbut weém ī Maáhdih ī náahbipna caá. ‘Wíihwā nī jumúú’, wā niíj bidnit weemdíh ī jepahbipna caá”,

18 jwī Maáh ā niijná caá’, át niíj daacáp tají. (Am 9.11-12)

19 “Páant ā niíj daacátjidih náhninit, weém, Santiago nin pah wā niíj jenah joiná caá: Judíowā nihcannit, Dios naáwátidih jáap jepahnitdih wái náah jumni jwī chājat táutca boj jīh.

20 Obohjeéhtih, queétdih nin pahjeh jwī niíj daác wah jīh: ‘Í pāpnidih wēi wūhniiji jeémátidih nī jeémpca bojoó. Nī áa nihcannitjīh nī yéej chājca bojoó. Jōp teo maonitji nuñúpwādidih nī jeémpca bojoó. Meépdih nī babhca bojoó’, jwī niíj daác wah jīh.*

21 Jon jātih, buubut jwiítidih judíowā jwī míic wáacat muuná, jwī chooát yeó jáap jummat pah, Moisés ā wutatjidih ípī bohéna caá. Nihat tútchidih moón caandíh jwī jéihna caá. Pánihna, weém wā niiját pahjeh tih Jesúsdi h jéihnit judíowā nihcannitdih, niíj daác wahat dée caá, bita jwī déewā jwiítidih ī íjcat pínah niijná”, Santiago át niijíp wut jī.

Judíowā nihcannitdih ī daác wahat

22 Páant ā niijíchah joinít, Jesús ā naáwát táutnit, Jesúsdi h wāóhnit, nihat Jesúsdi h bíicdih, Antioquía tútchidih moondíh ī daácní náodih

Pablowájeéh ub bejnit pínah, Judas, Silasdi hbut ít nīwip wut jī. Judas áih biíh wut Barsabás wut jī. Queét Jesúsdi h táí jepahnit ī jumuchah, bita Jesúsdi h wā queétdih ít táí wēi enep wut jī.

23 Pánih queétdih nīo péanit, nin pah ít niíj daacáp wut jī:

“Yeéb nihat judíowā nihcannit Jesúsdi h Antioquía tútchidih moón, Siria baácidih moón, Cilicia baácidih moondíhbut jwiít Jesús ā naáwát táutnit, áihwādi h wāóhnit, nihat áihwābut, yeebdíh jwī túyat táutna caá.

24 Biquína jwíjeéh jumnit yeeb pébhna jabínit, yeebdíh dawá wutatdih ít jepahat táutap wut jī. Pánih wutnit, yeebdíh ít tac buugánap wut jī. Obohjeéhtih, jwiítboó queétdih jwī wahcah yuhna, queétjeh bejnit, yeebdíh páant ít wutatp taga.

25 Pánihna, jwiít nihat bíic yoobó nī pebhna wahní pínahdih jwī nīwip be. Páant jwī níonitdih jwī oini Pablo Bernabéjeéh jwī wahbipna caá.

26 Pablowā jwī Maáh Jesucristoíh táini doonádi h úmcanjeh í bohénachah, dawá láa bita queétdih ít puñap wut jī. ‘Í mao yohíhichah yuhna, Jesúsdi h táini doonádi h jwī naóh cádahcan níit’, ípī niijná caá.

27 Pánihna, jwī daácní náodih yeebdíh ī naáwát pínah niijná, Judas, Silasjīh Pablowájeéh nī pebhna jwī wahna caá.

28 Táini Espíritu jwiítidih ā teo wáacachah, ā jéihyatjīh nin pah jwī jenah joiná caá: Wái náah jumni wutatdih wutcan, nin pahjeh jwī niíj wutbipna caá:

29 ‘Nin jwíih dios caá’, niíj jenah joí pāpnidih wéinit, í cádah cáagniji jeémátidih nī jeémpca bojoó. Meépdih nī babhca bojoó. Jōp teo maoni nuñúpwādi hbut nī jeémpca bojoó. Nī áa nihcannitjīh nī yéej chājca bojoó. Nin jwī wutatdih jepahna, nī táí jumnipna caá. Páant bóojeh tigaá yeebdíh jwī wutatp”, ít niíj daacáp wut

* 15:20 Gn 9.4; Ex 34.15-17; Lv 17.10-16; 18.6-23

jĩ.

³⁰ Caán núodih daác péanit, Antioquía tútchina bejnitdih ĩ wāhat túttimah, queétboó bejna, Antioquía tútchina ĩt juibínap wut jĩ. Caanná juibínit, Jesúíhwādh míc wáacat túutnit, Jerusaléndih moón ĩ daác wahni núodih ĩt wūhap wut jĩ.

³¹ Páant ĩ wūhni núodih míc en naóhna, túinijeh ĩ wutachah joinít, bádí ĩt weñep wut jĩ.

³² Judas Silasjĩh Dios naáwádh naóh yapanit jumna, Jesúíhwādh Dios naáwádh ĩt túi bohénap wut jĩ. Páant ĩ bohénachah joinít, Jesúíhwāboó bádí wēinit, Jesúsdh chah ĩt túi jenah joyóp wut jĩ.

³³ Judas Silasjĩh caanná maatápdih jumnitji caanjĩh moondih ĩ cádah jwúub jūúwáchah, “Ñi túi bejeé”, Antioquía tútchidih moón queédih ĩt niijíp wut jĩ. Páant niijnít, Judaswādh wahnitji Jerusalén tútchidih moondih ĩt táyat túutap wut jĩ. Páant ĩ niiját túttimah, Judasjeh át jwúub jūúwáp wut jĩ.

³⁴ Obohjeéhtih, Silasboó biíh jwúub jenah joinít, Antioquía tútchidih át chāwáp wut jĩ.

³⁵ Pablo Bernabébut caán tútchidih ĩt chāwáp wut jĩ. Pánihna, queét, dawá bita biícdih Jesúíh túini doonádh ĩt bohénap wut jĩ.

Chéneji Pablo túini doonádh naóh jibidih ā bejat

³⁶ Túttimah, Antioquía tútchidih maatápdih jumnihi Pablo Bernabédih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Chóbe, nihat tútchinadh moón jwĩ jwíh naóhnitjidih jwĩ táoh en jibjĩh, páant mantih, át niijíp wut jĩ.

³⁷ Páant ā niijíchah joinít, Bernabéboó Juan Marcosdh ĩjeéh átih ub bejíhip wut yuh jĩ.

³⁸ Caánboó ĩ jwíh jibichah, ĩjeéh Panfilia baácna juibíniji yuhna, biíc yoobó nihcan, át jwúubah jūúwáp wut jĩ. Caán biíc yoobó ā nihcatdh ennihi, Pablo caandih chéneji át ub bejíhcap wut jĩ.*

³⁹ Páant ā ub bejíhcah enna, Bernabé Pablojĩh queétjeh tūbit míc niijnít, ĩt míc cádahap wut jĩ. Pánihna, Bernabéboó Chipre wāt jumni quewana Juan Marcosdh át numah chúuh bejep wut jĩ.

⁴⁰ Pabloboó Silasdh ā chéen pínadh ĩnionit, át numah bejep wut jĩ. Pánihna, ĩ bohénadh bejat pínah jātih, “Paá, queédih en daonít, ma túi teo wáacá”, Jesúíhwā ĩt niij wūbáp wut jĩ. Páant ĩ wūbát túttimah, Pablo Silasjĩh ĩt bejep wut jĩ.

⁴¹ Pánih bejnit, Siria baácna Cilicia baácna but juibínit, caanjĩh moón Jesúíhwādh jwúub bohéna, queédih ĩt túi teo wáacap wut jĩ.

16

Timoteo Pablowājeéh ā bejat

¹ Cilicia baácmant Derbe tútchina juibí, yap bej, Listra tútchina Pablowā ĩt juibínap wut jĩ. Caanná juibínit, Timoteo wūt jumnidih ĩt jwāáap wut jĩ. Ā ĩn judío wili, ā ĩp Griego cāc wut jĩ. Timoteo, ā ĩn biícdih Jesúsdh jepahnit wut jĩ.

² Listra tútchidih moón, Iconio tútchidih moonbát Jesúíhwā “Timoteo túi chājni caá”, ĩpĩ niijíp wut jĩ.

³ Páant ĩ niijíchah joinít, Pablo Timoteodih át numah bejíhip wut jĩ. Obohjeéhtih, caán baácdih moón judíowāboó “Timoteo ĩp Griego cāc caá”, ĩ niijíchah joinít, judíowā ĩ ĩjcat pínah niijná, Pablo Timoteodih quehli nah yapat chóodih át bóodat túutap wut jĩ.

⁴ Pánihna, Pablo Silasjĩh Timoteodih numah jibna, ded ĩ juibíni tútchidih moondih Jerusalén tútchidih moón Jesús ā naáwát túutnit, Jesúíhwādh waóhnitbut ĩ daác wahni náojidih ĩt en naáwáp wut jĩ, caandih ĩ jepahat pínah niijná.

⁵ Páant ĩ naáwáchah, Jesúíhwā caandih chah ĩt túi jenah joyóp wut jĩ. Pánihna, queét yeó jāap jumat pah chah ĩt dao béjep wut jĩ.

* 15:38 Hch 13.13

Pablo Macedonia baácdih bóodih ā oo jumat

6 Túini Espíritu Asia baácboó queétdih Dios naáwátdih bohénadih át bejat túutcap wut jĩ. Páant ā wahcah, queét Frigia baácdih, Galacia baácdih moondíhjih ít bohé jibip wut jĩ.

7 Pánih jib bejna, Misia baácna juibínit, Bitinia baácna ít bejíhip wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, Túini Espíritu queétdih caánboó át bejat túutcap wut jĩ.

8 Páant caanná ā wahcah, Misia baácdih yap bej, Troas jélitna ít dei juibínap wut jĩ.

9 Caanná dei juibínit, ũona, Pablo nin pah át oo jumap wut jĩ: Macedonia baácdih bóo ā pebh űuhachah, át enep wut jĩ. “Jwiít Macedonia baácdih moondíh ma teo wáac jūúwú”, Pablodih át niíj bidip wut jĩ.

10 Pánih oo jumniiji jáanit, jwĩh bí déedih ámoh péa, Macedonia baácna jwĩ bejep jĩ. “Dios caán baácna áih túini doonádih jwiít dih naáwát túutna caá ā chājap”, jwĩ niíj jéihyep jĩ. Weém Lucasbut íjeéh wā bejep jĩ.

Pablowā Silas bícdih Filipos tútchiboó íjumat

11 Troas tútchimant Macedonia baácna bejat túut niijná, jélitna dei juibínit, johlitjĩh bejni búdí jááj chóodih waadnít, Samotracia wāt jumni quewadih jwĩ chúuh juibínap jĩ. Bíih yeó jáap Neápolis tútchina jwĩ chúuh juibínap jĩ.

12 Pánih juibí, caán tútchidih yap bejnit, Filipos tútchina jwĩ juibínap jĩ. Caán tútchi Roma tútchidih moón í jai jumni tútchi, Macedonia baácboó jwĩh jumni tútchi tajĩ. Oboh jumni tútchi át nihcap tajĩ. Caanná maatápdih jwĩ jumap jĩ.

13 Judíowāih chooát yeó jáapdih caán tútchimant bac bejnit, muj jwēejna jwĩ juibínap jĩ. Caanjĩh Diosdih úbát túut niijná, judíowā ípĩ míic wáacap tajĩ. Caanjĩh juibí chúudnit, wáac jainít yaáhdih Jesúih túini doonádih jwĩ naáwáp jĩ.

14 Bíic wili jwiít dih joiníh, Tiatira tútchidih bóli Lidia wāt jumnih mi jumap jĩ. Caánt búdí jíib jumni yéguehdih jíib chājnih, judío wili nihcan yuhna, Diosdih túi wēinih mi jumap yuh jĩ. Obohjeéhtih Jesúih doonádih mit joi jwúhcap tajĩ. Pánihna, Pablo Jesúih doonádih ā naáwáchah, túi jepahíatdih Dios caántdih át wūhup tajĩ.

15 Páant mi jepahachah, caántdih miíh mūúdíh moón bícdih Pablowā í daabánap jĩ. Daabá péanachah, nin pah jwiít dih mi niíjap jĩ:

—‘Caántboó Jesús dih túi jepahnih caá’, niíj jenah joiná, wājeéh jūóhnt, wĩih mūúboó ñi chāo jwáhuú, jwiít dih mi niíjap jĩ.

Páant mi niíjíchah joinít, miíh mūúná jwĩ chāwáp jĩ.

Pablowā dih nemat mūúboó í nemat

16 Bíih yeó jáapdih Diosdih úbát pebhboojéh muntih jwĩ jwúub bejchah, nemép jumnih jwiít dih mi jwāáap jĩ. Caánt teo wūhnih jumna, “Meemdíh nin pah ā yapbipna caá”, cáacwādh niíj naóhna, mi maátadh búdí mit jíib teo wūhup tajĩ.

17 Pánihna, jwiít Pablo bícdih jwĩ bejchah, nin pah mi niíj űaác űuún péenap jĩ:

—Nit Dios chah wēpnidih teo wūhnt caá. Jwiít iguúipna jwĩ bejat déedih ded pah Dios jwiít dih ā túi ubat pínahdih í naóhna caá, mi niíj űaác péenap jĩ.

18 Maatápdih caandíh páant mi niíj tac buugá péena, Pablodih ā túi naáwát dée mi bojcap jĩ. Páant mi niíj űaacáchah joí chūúnít, Pablo tac púud ennit, nemépdih nin pah ā niíj jūihñup jĩ:

—Jesucristo ā wēpatjĩh meemdíh wā wutna caá. Caántdih cádahnt, ma bac bejeé, ā niíjap jĩ.

Páant ā niíjíchahjih, nemép át bac bejep tajĩ.

19 Páant ā bacat túttimah, caánt mi jíib teo wūhat ā buúúchah ennit, mi maátaboó búdí íjnit, Pablo, Silas-dihbut í tewep jĩ. Teonit, caán tútchi tac yoóbó jūáhna í ub bejep jĩ.

20 Pánih ɯb jɯbínit, peéh chājat tútnit pebhna jwejnít, nin pah í níj naóh yacap jĩ:

—Nit judíowā jwĩh tútchidih moondíh tac buugánadih ít jũúwáp taga.

21 Queét jwĩ nuowā í wutatdih cádahat tútnit, biíh wutatdih naóhna caá í chājap. Jwiít Roma tútchidih moón maáhdih jepahnit jumna, nit í naáwátboodíh jwĩ jéih jepahcan caá, í niijíp jĩ.

22 Páant í niijíchah joinít, dawá Pablowādi h í íjip jĩ. Pánihna, peéh chājat tútnitboó Pablowāih yégueh chóodih yeo wáyat tútnit, máa nah-najĩh queétdih í puñat tútup jĩ.

23 Páant queétdih í p̄i péanachah, nemat muúboó í nemat tútup jĩ. Í nemat túttimah, nemat muúboó en daonídih í túi en dawát tútup jĩ.

24 Páant í wutachah, caán muudíh en daoníboó péeni tólihna queétdih át nemep wut jĩ. Pánih nemnit, máa naanájh íih wuanadih át nah chéwep wut jĩ.

25 Chei tac yoób Pablo Silasjĩh Diosdih ɯbhnit, ít wēi ewep wut jĩ. Páant í wēi ewechah, bita nemat muúboó jumnitbut ít joyóp wut jĩ.

26 Páant í wēi ewechahjeh, caán muú tubit méménachah, nihat jēcna át waát beed béjep wut jĩ. Nemat muúboó jumnitdih í chéwatji tōpnabut át jwāat beed béjep wut jĩ.

27 Páant ā yapachah ennit, queétdih wapniboó “Nin nemat muúboó jumnit inát jweiná caá. Í jweyéchah, wā maáta weemdíh í peéh maobipna caá”, át níj jenah joyóp wut jĩ. Páant níj jenah joinít, áih íbat naadíh jwāat wáinit, át míc jwāaguíhip wut yuh jĩ.

28 Obohjeéhtih, ā míc jwāaguíhichah ennit, Pabloboó caandíh nin pah át níj ñaac ejep wut jĩ:

—Meemjéh ma míc jwāagca bojoó. Jwiít nihat jwĩ jumna caá, át niijíp wut jĩ.

29 Páant ā niijíchah joinít, queétdih wapniboó “Jí jũúwá, jí jũúwá”, át níj ejep wut jĩ. Queét pebhna ñáo ñah bej,

méménit, Pablo Silas íih jítcha pebh át páah yoh ñajap wut jĩ.

30 Pánihna, queétdih ɯb bac bejnit, nin pah át níj ɯbh joyóp wut jĩ:

—¿Jesúh jumíhna, ded pah tigaá wā chājbi? queétdih át niijíp wut jĩ.

31 —Jwĩ Maáh Jesúsdi h túi jenah joinít, ma jepahaá. Ma déewābut caandíh í jepaha naáh. Páant ñi jepahachah, yeéb iiguípna bejnit déejidih Diosboó ā túi ɯbbipna caá, Pablowā caandíh ít niijíp wut jĩ.

32-33 Chei tac yoobjéh Pablowā Jesúsdi h túini doonadíh í naóh péanachah, queétdih wapni áih muuná át numah bejep wut jĩ. Caanná numah jɯbínit, í puñatji yahwítnadih át chocop wut jĩ. Á choc péaat túttimah, Jesúsdi h caán ā déewā biíc di h í jepahachah, queétdih Pablowā ít daabánap wut jĩ.

34 Í daabáat túttimah, queétdih wapniji Pablowādi h jeémát át wūhup wut jĩ. Pánihna, caán ā déewā biíc di h í Jesúsdi h jepahnit, bádí ít weñep wut jĩ.

35 Baabáchah, tútchidih moón maátaboó Pablowādi h í watat pínah niijná, soldadowādi h nemat muuná ít wahap wut jĩ.

36 Páant í bacaat tútatdih joinít, Pablowādi h wapniji queétdih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Maáta yeebdíh ít bacaat tútup wut be. Pánihna, ɯmcanjeh, ñi bac bejeé, át niijíp wut jĩ.

37 Páant ā bacaíhatdih joinít, Pabloboó soldadowādi h nin pah át níj naáwáp wut jĩ:

—Jwiít jwĩ yéj chājcan be. Jwiít di h naóh yacnit í niiját pah biíh níj naóhni ā wihcah yuhna, ñi peéh chājachah, yoobópdih nihcan be. Obohjeéhtih, jwiít Roma baácdih moón jwĩ jumachah yuhna, jwiít di h queét maátaboó cáacwā í enepdi h í puñat tútup be. P̄i péanit, nemat muúboó í nemep be. Pánihna, jwiít di h í yéj chājatjidi h tícnit, ¿buu cáacwā í encah niít, í bacaíhip? Queét maátajeh

tih jwiít dih bacanadih i jüúwá naáh, át niijíp wut jĩ.

38 Páant ã niijíchah joinít, soldad-owāboó maátadih naáwá dih ít bejep wut jĩ. Pablo Silasjĩh Roma baácdih moón i jummatdih jéihna, maátaboó queétdih i puñatji peéh chãjat pínahdih ít úmup wut jĩ.

39 Pánihna, queét Pablowā pebh juibínit, nin pah ít niijíp wut jĩ: “Yeebdíh jwĩ yéej chãjap be. Chéneji páant jwĩ jwúub chãjcan niít”, ít niijíp wut jĩ. Páant niij péa, queétdih namah bac bejnit, maáta ñih títchimant ít bejat tútup wut jĩ.

40 Páant i niijíchah joinít, Pablo Silasjĩh nemat munnánt bac bejnit, Lidiaíh munná ít bejep tajĩ. Caanná juibínit, Jesúhwā bícdih i míc wáacap jĩ. Pánih míc wáacnit, “Jesús dih péena, ñi cádahca bojoó”, queétdih i niij wēp naáwáp jĩ. Páant niij péanit, Pablo Silasjĩh Filipos títchimant i bejep jĩ.

17

Tesalónica títchidih moón Jesúhwā dih i íjat

1 Pánih Filipos títchimant bejnit, Anfípolis títchidih yap bej, Apolonia títchidihbut yap bej, Tesalónica títchina queét ít juibínap wut jĩ. Caanjĩh judíowā i míc wáacat mūú át jumup wut jĩ.

2 Pánihna, judíowāih chooát yeó jáap jummat pah ipĩ bejat dée pah Pablowā judíowā i míc wáacat munná ít bejep wut jĩ. Caanná juibínit, tres semanas chooát yeó jáap jummat pah Dios naáwátdih caanjĩh moondíh Pablo át bohénap wut jĩ.

3 Pánih bohéna, nin pah apĩ niij naáwáp wut jĩ:

—Jwiít judíowā, jwĩ pãini, Dios ã wahni Cristo yeejép ã yapat pínah, ã wunat pínah, ã jwúub boo pud jüúwát pínahdihbut jon jãtih moón Dios naáwátdih naóh yapanit ít daacáp tajĩ. Wā naóhni Jesúsboó Dios ã wahni Cristo ã jumna caá. Caán caá jwĩ pãini, át niijíp wut jĩ.

4 Páant ã niijíchah joinít, biquína caanjĩh moón judíowā, dawá Griegowā Diosdihjeh wēinit, caán títchidih moón maáta yaádhbut caandíh joinít, “Yoobópdi h tigaá”, ít niijíp wut jĩ. Páant niijnít, Pablowā dih ít péenap wut jĩ.

5 Obohjeéhtih, judíowā maátaboó ñjeéh péenachah ennit, búdí ít íjip wut jĩ. Pánih íjna, dawá yeejépwā dih bid bojnit, nin pah ít niiját tútup wut jĩ: “ ‘Nit yeejép chãjna caá i chãjap’, ñi niij ñaacá”, queétdih ít niij jac wutup wut jĩ. Páant i niij ñaacáchah joinít, caán títchidih moonbút Pablowā dih ít íjip wut jĩ. Pánihna, judíowā i maáta Jasón wut jumniíh munná juibínit, cãacwā dih wāhíhna, Pablowā dih ít bidip wut jĩ.

6 Obohjeéhtih, queétdih bid jwicán, Jasónboodíh, bita Jesúhwā dihbut ít teo wái bac bejep wut jĩ. Pánih teo wái bac bejnit, títchidih moón maáta pebhna ub juibínit, nin pah ít niij naóh yacap wut jĩ:

—Pablowā ni hat baácdih moondíh ít tac buugánap wut be. Pánihna, buu jwĩh títchidihbut tac buugánadih i juná caá.

7 Nin Jasón queétdih ãih munná át waadát tútup wut jĩ. Queét Roma títchidih bóo jwĩ maáh César ã wutatdih yap yohnit, ‘Bíih maáh, Jesús caá ã wūt’, niijnít, jwĩ maáh ã wutatdih jwiít dihbut i yap yohat tútup caá, ít niij naóh yacap wut jĩ.

8 Páant i niij naóh yacachah joinít, ni hat cãacwā i maáta bícdih tubit ít íjip wut jĩ.

9 Obohjeéhtih, queétdih i nemcat pínah niijná, Jasón, ãjeéh jumnitbut caán títchidih moón maátadih dinero ít wāhup wut jĩ.

Pablo Silasjĩh Berea títchina i juibíat

10 Caán chéijeh waícanjeh Berea títchina Jesúhwā Pablowā dih ít wahap wut jĩ. Caanná juibínitji judíowā i míc wáacat munná ít waadáp wut jĩ.

11 Tesalónica títchidih moón i jenah joyátjidih Berea títchidih moónboó Jesúh dooná dih chah tái joinít ít

jumap wut jĩ. Pániha, Jesúh tání doonádih ĩ joyát túttimah, “¿Yoobópdihi níit?” níj jéihíhna, yeó jáap jumap pah jon játih moón Dios naáwátidih ĩ daacátjidih ennit, ĩt míc bohénap wut jĩ.

¹² Pánihi bohéna, judíowā, Griegowā neoná, maáta yaádh bíicdihi, dawá Jesúsdihi ĩt jepahap wut jĩ.

¹³ Obohjeéhtih, Pablo Berea tútchidih moondíhbut Dios naáwátidih ā bohéat doonádih joinít, Tesalónica tútchidih moón judíowā ĩ maáta caanná ĩt ñuun béjep wut jĩ. Caanná ñuun juibínit, Berea tútchidih moondíh tac buugána, ĩ yee naáwáchah joinít, Pablowádihi ĩt íjip wut jĩ.

¹⁴ Páant ĩ íjichah ennit, Pablodih búdí muj jélitna waícanjeh Jesúhwā ĩt numah dei bejep wut jĩ. Obohjeéhtih Silas Timoteojíh Berea tútchidih ĩt chāwáp wut jĩ.

¹⁵ Pániha, caán jélitmant Pablodih Atenas tútchina búdí jááj chóojíh ĩt numah chúuh bejep wut jĩ. Pánihi chúuh juibínitji, Berea tútchiboó ĩt jwúub aab béjep wut jĩ, páant mantih. “Waícanjeh bejnit, Pablodih ñi pej jum bíi”, Silas Timoteodihbut ĩt níijíp wut jĩ. Páant Pablo queétdih át níiját túutap wut jĩ.

Pablo Atenas tútchidih ā jumap

¹⁶ Pablo Atenas tútchina juibínit, Silas Timoteodihbut át páñap wut jĩ. Pánihi páina, caán tútchidih át táoh jib bejep wut jĩ. Pánihi táoh jib bejna, caán tútchidih moón ĩ pāp cáagnitdih “Jwíih dios caá”, ĩ níijíchah jéihnit, dawá ā jumapdih enna, Pablo tabit át jĩgahap wut jĩ.

¹⁷ Pánihi jĩgahnit, judíowā ĩ míc wáacat munná waadnít, judíowā, judíowā nihcannit yuhna, Diosdihi wéinitjĩhbut át míc wéhenap wut jĩ. Yeó jáap jumap pah Pablo caán tútchi tac yoóbó juhna en jibnitjĩhbut át míc wéhenap wut jĩ.

¹⁸ Biquína Epicureowā ĩ jenah joyátidih bohénit, bita Estoicowā ĩ

jenah joyátidih bohénitbut Pabljíh ĩt míc wéhenap wut jĩ.

—¿Nin wéheat beedcánni ded pah tigaá ā níj wéhe? queét ĩt míc níijíp wut jĩ.

Pániha, Pablo ded pah Jesús ā jumapjidih, ā boo pad jūúwátjidihbut ā naáwáchah joinít,

—Caánboó bíih diosnadih naóhna caá ā chājap, ĩt níijíp wut jĩ.

¹⁹ Túttimah, queét ĩpĩ míc wáac juibí wéhenapboó, Areópago wut jumapna Pablodih ĩt numah bejep wut jĩ.

—Ma jáap bohéatdih jwí jéihíhna caá.

²⁰ Jwí joíca naáh doonádih ma naáwáchah, jwí joíhna caá, queét Pablodih ĩt níijíp wut jĩ.

²¹ Nihat Atenas tútchidih moón, bíih baácmant jūóhni caán tútchidih jumnitbut, yeó jáap jumap pah jáap bohéatdih ĩpĩ míc wéheíhip wut jĩ. Pánihi jéihíhni jumna, Pablo ā naáwátidihbut ĩt joíhip wut jĩ.

²² Pániha, Pablo Areópago wut jumapboó ñah ñuhnit, caánboó wáac juibínitdih nin pah át níj naáwáp wut jĩ:

“Atenas tútchidih moón, dawá pāpnitdih yeéb búdí wéinit, ñi úbátidih wā jéihna caá.

²³ Nin níih tútchidih dawá ñi pāp cáag wéinitdih wā táoh enep be. Pánihi en jibna, yeéb ñi wéinit cātíh, bíicdihi nin pah ñi níj daacátjidihbut wā enep be. “WĒT JWÍ JÉIHCA NAÁH DIOS CAÁ”, ñit níj daacáp tabe. Yeéb caandíh jéihcan yuhna, caandíh ñi wéina caá. Pániha, caán ñi jéihca naáhdih yeebdíh naáwát túut caá wā chājap.

²⁴ “Caán Dios nihat baácdih chāj, nihat baácboó jumnidihbut át chājap tají. Pániha, nihat jeáboó jumnit, baácboó jumnitbut ĩ maáh caá. Cāacwā ĩ chājni mūdíh jumni nihcan caá.

²⁵ Caán jwiítidih báadhdát túutni, caolih wáyat túutni, nihat bíih pah bóo chāj wāhni jumna, jwiít jwí teo

* 17:25 1R 8.27; Is 42.5; Hch 8.47

wáacatdih ã náahcan caá. Caán moh yéejni nihcan caá.*

²⁶ “Newé pínahdih caán Dios át jwíih chājap wut jī. Caanjīh nihat baácdih moondíhbut át chājap wut jī. Pánihna, nihat baáchoó jwiítidih át jwejep wut jī. ‘Nin pah bólih maatápdih ã báadh jwuhbipna caá’, jwiítidih Dios át niij jenah joyóp wut jī.

²⁷ ‘Queét weemdih bidnit, ī jwāáhbiipna caá’, Dios át niij jenah joyóp wut jī. Obohjeéhtih, Dios yuúp ã jumcan caá. Jwījeéh tigaá ã jumup.

²⁸ Nin pah biíh át niij daacáp tajī: ‘Caandih míic wéhenit pínah jwiítidih át chājap wut jī. Pánihna, jwījeéh āpī jumna caá’, it niij daacáp tajī. Jon jātih moón ñi déewābut ‘Jwiít Dios weh caá’, it niij daacáp tajī.

²⁹ Pánihna, ‘Jwiít Dios weh caá’, niij náhnina, oro, plata, jeejīh yeéb ñi jenah joyátjeh ñi chājnidih ‘Jwīih dios caá’, niij jenah joyátidih ñi cádahaa.

³⁰ Jon jātih moón Diosdih jéihcannit jum jwuhna, ī yéej chājachah yahna, Dios át peéh chāj jwuhcap wut jī. Obohjeéhtih, buu láa nihat baácdih moón ī yéej chājatdih át cádahat tūtup wut jī.

³¹ Túttimah, Dios ã jenahni yeó jáapdih nihat baácdih moón túnitdih, yeejépwādhbut ded pah ī chājatji jíib ã jíib chājbiipna caá. Pánih chājni pínahdih Jesúsdi Dios nin baáchoó át wahap wut jī. Jesús wannidih yahna, át jwúub boanap tajī. Pánih boana, ‘Ded pah cáacwā ī chājatji jíib nin wā boani ã tái jíib chājbiipna caá’, Dios cáacwādh át niij jéihyanap wut jī”, Pablo Atenas tútchidih moondih át niijíp wut jī.*

³² Páant cáacwā ī boo pud jūúwátjidih ã wéhenachah joinít, biquína Pablodih it deoh naáwáp wut jī. Obohjeéhtih, bitaboó nin pah it niijíp wut jī:

—Chéneji caandih ma naáwáchah, jwī jwúub joíhna caá, it niijíp wut jī.

³³ Páant ī niiját túttimah, ī míic wáacapmant Pablo át bejah bojop wut jī.

³⁴ Daocánnit Jesúsdi háap jepahnit, caán biícdih it péenap wut jī. Biíc newé, Dionisio wut jumni, Areópagodih maátajeéh jumni, Jesúsdi át jepahap wut jī. Biíc wili Dámaris wut jumnih, bitabut Jesúsdi it jepahap wut jī.

18

Pablo Corinto tútchiboó ã jummat

¹ Túttimah, Pablo Atenas tútchiboó jumni Corinto wut jumni tútchina át bejep wut jī.

² Caanná juibínit, judío cáac Aquila wut jumnidih át jwāáap wut jī. Roma tútchidih moón ī maáh Claudio Roma tútchiboó jumnit judiówādh ã bejat tūtuchah, Aquilaboó yad Priscilajīh bejnit, Corinto tútchina jātih itat juibínap wut jī. Aquila Ponto wut jumni baácdih bóo wut jī. Pánihna, queét Corinto tútchidih ī jumuchah, Pablo queét pebhna enedih juibínit, ijeéh át chāwáp wut jī.

³ Aquilawā nuñúpwā chóojīh muudih teo jíib chāj wūhnt it jumup wut jī. Pablobut caán déedih teoni jumna, ijeéh át tewep wut jī.

⁴ Pablo chooát yeó háap jummat pah, judiówā ī míic wáacat muuná juibínit, queét Jesúsdi ī jepahat pínah niijná, judiówā, judiówā nihcannitdhbut Dios naáwátidih át naáwáp wut jī.

⁵ Silas Timoteojīh Macedonia baácmant Corinto tútchina ī juibínachah, Pablo yeó háap jummat pah judiówādh Dios naáwátidih át naáwáp wut jī. “Jesús caá jwiít judiówā jwī páini, Dios ã wahni”, āpī niijíp wut jī.

⁶ Páant ã niij bohénachah, judiówā caandih it joíhcap wut jī. Pánih joíhcan yap yohnit, caandih it jāihñup wut jī. Páant ī joíhcatdih enna, queétdih ã cádahatdih júutna, Pablo áih jih bóo yégueh chóodih too dūgnit, át ñéenc mao jéenanap wut jī. Pánih chājnit, queétdih nin pah át niij jāihñup wut jī:

—Yeéb ñi yap yohatji jíib iiguípna ñi bejbipna caá. Pánihna, buu judiówā nihcannitdh Jesúsdi doonádh naáwádh wā bejbipna caá, át niijíp wut jī.

* 17:31 Sal 9.8

7 Páant niij péanit, judíowā ī míc wáacat m̄m̄m̄ánt bac bejnit, Tito Justo wūt jumniih m̄m̄ná āt waád j̄uibínap wūt jī. Caán judío nihcan yahna, Dios yoobátdih wēini wūt jī. Āih m̄m̄ judíowā ī míc wáacat m̄m̄ pébh āt jum̄ap wūt jī.

8 Crispo wūt jumni, judíowā ī míc wáacat m̄m̄díh b̄o maáhji, ājeéh bóli, ā wehbut, Jesúsdih īt jepahap wūt jī. Pánihna, dawá Corinto tátchidih moón Pablo ā naáwátdih joinít, Jesúsdih ī jepahachah, īpī daabánap wūt jī.

9-10 Biíc chei ūocanjeh, Pablo oo júmat déedih ā enechah, Jesús caandih jígohnit, nin pah āt niij naáwáp wūt jī. **“Majeéh wā jumna caá. Nin tátchidih moón dawá w̄ihwā ī jumna caá. Pánihna, bita meemdíh yeejép ī chājihichah yahna, ūmcanjeh, wā naáwátdih ma naóh cádahca bojoó. Páantjeh ma jumah bojca bojoó”**, āt niijíp wūt jī.

11 Páant ā niijíchah joinít, biíc jópchi túi beéd, biih jópchi tac yoób caanjih moondih Dios naáwátdih Pablo āt naóh jum̄ap wūt jī.

12 Caán tátchidih Pablo ĩjeéh ā jum jw̄huchah, Galión wūt jumni, Acaya baácdih moón maáh āt jum̄ap wūt jī. Pánihna, caán láa judíowā ī maáta nih hat biíc yoobó jenah joinít, Pablodih naóh yacat túut niijná, Galión pebhna caandih īt ūb j̄uibínap wūt jī.

13 Pánih ūb j̄uibínit, Galióndih nin pah īt niij yee naóh yacap wūt jī:

—Ninboó cāacwā ded pah Diosdih ī weñat pínahdih bohéna, Moisés ā wutatjiboodih ā jepahat túutcan caá, īt niijíp wūt jī.

14 Páant ī niij yee naáwáchah joinít, Pablo ā naáwíhichahjeh, Galiónboó judíowādh nin pah āt niij jepahap wūt jī:

—Nin jwiít Roma baácdih moón jwī maáta ī wutatdh yap yohni ā jum̄achah nihna, yeebdih wāta jepah tagaá.

15 Obohjeéhtih, yeéb judíowā ñi wutatboodih caán yap yohni ā

jum̄achah, ñih pínahjeh caá. Caandih wā jéihcan caá, āt niijíp wūt jī.

16 Páant niijnít, queét naóh yacnitdih āih tólimant āt bacanap wūt jī.

17 Páant ā bacanachah, Sóstenes, judíowā ī míc wáacat m̄m̄díh b̄o maáhdih teonit, Galión ā enepdih caandih īt p̄ñ̄ap wūt jī. Páant ī p̄ñ̄achah enna yahna, Galión āt enah bojop wūt jī.

Pablo Antioquia tátchina ā jw̄ub bejat

18 Páant ī niij naóh yacat táttimah, Pablo Corinto tátchiboó maatápdih jum̄niji “Wā bejna caá”, niijnít, Jesúsíhwādh āt cádah bejep wūt jī. Páant niij péa bejna, Aquila Priscilajih Siria baácna chúh bejat túut niijná, Cencrea wūt jumni jélitdih īt p̄ud dei bejep wūt jī. Pánihna, jāáj chóodih ī waadát pínah jātih, judíowā īpī chājat pah, Pablo Diosdih ā naáwátjidih péanit, āt jw̄ub waó bojat túutap wūt jī.*

19 Pánih boja péanit, queét Éfeso tátchina īt chúh bejep wūt jī. Caanná chúh j̄uibínit, Aquila Prisciladihbut Pablo āt cádahap wūt jī. Pánih cádahnit, judíowā ī míc wáacat m̄m̄ná āt bejep wūt jī. Caanná j̄uibínit, míc wáacnit judíowājih ded pah Jesús ā jum̄atdh āt míc wéhenap wūt jī.

20 Páant ī míc wéheat táttimah, caandih ĩjeéh īt chāwát túutap wūt yuh jī. Obohjeéhtih, “Ñijeéh wā jéih chāocán caá.

21 Dios ā náahachah, wā jw̄ub j̄uóhbipna caá”, queétdih Pablo āt niijíp wūt jī.

Páant niij péanit, Éfeso tátchimant āt chúh bejep wūt jī.

22 Pánihna, Cesarea tátchina chúh j̄uibí, aab bėj, Jerusalén tátchina āt aab j̄uibínap wūt jī. Caanná aab j̄uibínit, caanjih moón Jesúsíhwā míc wáacnitdh ded pah ā chājatjidih naóhñitjeh, Antioquia tátchina āt yap bejep wūt jī.

23 Pánihna, maatápdih caanjih jum̄niji Galacia baácdih, Frigia

* 18:18 Nm 6.18

baácdih át jwúub jib bejep wut jī, páant muntih. Caán baácnadih moón Jesúíhwādh ā jwúub bohénachah, chah Jesúsdi h it túi jenah joyóp wut jī.

Apolos Éfeso tútchidih moondih Dios naáwátdih ā bohéat

24 Pablo Galacia baácdih, Frigia baácdihbut ā bohé jibichah, Apolos wut jamniboó, judío cáac Alejandra tútchidih bóo, Éfeso tútchina át juibínap wut jī. Caán Apolos túi naóhni jamna, Dios naáwátdih jon jātih moón ĩ daacátjidih túi jéihnibut át jamap wut jī.

25 Biíh caandih Jesúíh túini doonádihbut át bohénap wut jī. Pánihna, búdí weñatjīh caán doonádih át túi bohénap wut yah jī. Obohjeéhtih, Juanji ā daabáatdihjeh át jéihyep wut jī.

26 Judíowā ĩ míic wáacat munná Apolos úamcanjeh, queétdih át bohé jwíhip wut yah jī. Obohjeéhtih, ā túi jéih beedácah enna, caandih bohéat túut niijná, Priscila, Aquilajīh Apolosdih ĩh munná ĩt namah bejep wut jī.

27 Páant ĩ túi bohéat túttimah, “Acaya baácna bejat túut”, Apolos ā niijchah joinít, Jesúíhwā caandih “Ma túi bejeé”, niijnít, ĩ daácsi náodihbut ĩt wūhup wut jī, Acaya baácdih moón Jesúíhwā caandih ĩ túi wēi jwāáat pínah niijná. Pánihna, Apolos caanná juibínit, caán baácdih moón Dios ā oyatjīh Jesúsdi h jepahnitjidih át bohé teo wáacap wut jī.

28 Caán tútchidih moón judíowādh nin pah āpī niij naáwáp wut jī: “Jesús tigaá Dios ā wahni, jwíit jwīpī páini”, cáacwā ĩ enepdih át niijp wut jī. Pánihna, Dios naáwátdih jon jātih ĩ daacátjidih ā túi naáwáchah joinít, “Yoobópdih nihcan caá”, ĩt jéih niijcáp wut jī. Pánih naóhna, Jesúíhwādh Apolos chah át jwúub teo wáacap wut jī.

19

Pablo Éfeso tútchina ā bejat

1 Corinto tútchidih Apolos ā jamuchah, Pabloboó Frigia baácdih jamniji jeé yoób púud dei bej, Éfeso tútchina át juibínap wut jī. Caanná juibínit, biquína ā jéih jwūhcannit Jesúíhwādh át jwāáap wut jī.

2 Queétdih jwāáhnit, nin pah át niij úubh joyóp wut jī:

—¿Jesúsdi h ñi jáap jepahachah, Túini Espíritu yeebdih ā waadnít jī? át niijp wut jī.

—Túini Espíritu ā jumatdih jwíitdih ĩ naóhcan jī, ĩt niij jepahap wut jī.

3 —¿Túini doonádih yeéb ñi jepahachah, ded pah tíi yeebdih ĩ nih chāj daabá? Pablo queétdih át niij úubh joyóp wut jī.

—Juan Daabáni ā naáwátdih ĩ jepahachah, ā daabáatjī pah jwíitdih ĩ daabánap jī, ĩt niij jepahap wut jī.

4 —Cáacwā ĩ yéejatdih ĩ yohochah ennit, queétdih Juan át daabánap wut jī. Pánih daabána, ĩ yéejat yohat júutna ĩ chājap wut jī. Obohjeéhtih, Juan cáacwādh nin pah āpī niij naáwáp wut jī. ‘Wā túttimah jūóhndih ñi túi jepahaá’, át niijp wut jī. Páant niijná, Jesúsdi h niijná át chājap wut jī, Pablo át niij naáwáp wut jī.*

5 Páant ā niijchah joinít, Jesús ā wēpatjīh queét ĩt daabáat túutap wut jī.

6 Pánih daabánitdih Pablo ā teo jáha úubáchah, Túini Espíritu queétdih át waadáp wut jī. Páant ā waadáchah, mácah wéheatjīh Diosdi h wēi naóhnt, ā naáwátdihbut ĩt naóh yapanap wut jī.

7 Queét nihát doce neoná ĩt jamap wut jī.

8 Queétdih naáwát túttimah, Pablo judíowā ĩ míic wáacat munná waadnít, át bohénap wut jī. Biíc peihcanni widh pohba Éfeso tútchiboó chooát yeó jáap jumat pah úamcanjeh, Dios maáh ā jumatdih naóhna át chājap wut jī. Páant ā naáwáchah joinít, “Á naáwát yoobópdih caá”, ĩt míic niijp wut jī.

9 Obohjeéhtih, bitaboó joíhcan, cáacwā ĩ enechah, Jesúíh doonádih

* 19:4 Mt 3.11; Mr 1.4,7-8; Lc 3.4,16; Jn 1.26-27

It yéej naáwáp wut jĩ. Páant ĩ yéej naáwáchah joinít, judíowã ĩ míc wáacat m̄m̄m̄ánt Pablooó Jesúíhwádih numah bac bejnit, Tirano wūt jumniíh m̄m̄ná ĩt bejep wut jĩ. Pánihna, caán m̄m̄díh yeó jáap jummat pah Jesúíh doonádih āpĩ bohénap wut jĩ.

10 Chéne jópchi caanjĩh āt bohénap wut jĩ. Páant ā bohénachah, nihat Asia baácđih moón judíowã, judíowã nihcannitbut jwĩ Maáh Jesúíh táini doonádih ĩt joyóp wut jĩ.

11 Dios ā wēpatjĩh jwiít cāacwā jwĩ jéih chājca naáhdih chājnit, Pablo dawá láa wannitdih āt booa júutap wut jĩ.

12 Dios ā wēpat caandíh bádí ā jumuchah, āih bácahdih cāacwā ĩ chūúáni chóonadih ub bejnit, wannitdih ĩ cáagachah, ĩpĩ boonap wut jĩ. Ded nemép jumnidih caán chóojĩh ĩ cáagachah, nemépwāboó ĩpĩ bac bejep wut jĩ.

13 Obohjeéhtih, bita judíowã jióhnitboó jibnit, nemépwádih ĩpĩ bacanap wut jĩ. Pánihna, Pablo ded pah ā chājatdih ennitji nemépwádih bacaíhna, nin pah ĩtih niij wutap wut yah jĩ: “Pablo ā bohéni Jesús ā wēpatjĩh yeebdíh jwĩ watna caá. Nĩ bac bejeé nin newémant”, ĩpĩ niijíp wut jĩ.

14 Esceva wūt jumni, siete ā wehboó páant ĩt chājap wut jĩ. ĩ ĩp judíowã sacerdotewā ĩ maátajeéh jumni āt jumap wut jĩ.

15 Pánihna, ā weh nemépdih ĩ bacaat déedih, nemépboó nin pah queétdih āt niijíp wut jĩ: “Jesúsdi h wã jéihna caá. Pablodihbut wã jéihna caá. Obohjeéhtih, yeébbodíh wã jéihcan caá”, āt niijíp wut jĩ.

16 Páant niijnítjeh, nemép jumniiboó ñáap jūóhnit, queétdih āt teo puñap wut jĩ. Páant ā puñuchah, yégueh wihcannit, yahwítna jumnit, caán m̄m̄m̄ánt queét ĩt ñáo bac peét bejep wut jĩ.

17 Páant ĩ yapachah, nihat Éfeso tátchidih moón, judíowã, judíowã ni-

hcannitbut caán doonádih joinít, bádí ĩt úumap wut jĩ. “Jesús ā wēpat bádí caá”, nihat cāacwā ĩt míc niijíp wut jĩ.

18 Dawá Jesúsdi h jepahnitji, nihat cāacwā ĩ enechah, ĩ yéej chājatjidih Diosdi h ĩt naáwáp wut jĩ.

19 Queét cātíh dawá jióhnit ĩt jumap wut jĩ. Pánihna, jióhna ĩ enat papélah quiítnejidih caanná ub jūóhnit, cāacwā ĩ enechah, ĩt cáo yohop wut jĩ. Caán quiítnejaji ā jíib jummatdih ĩ jenah enechah, cincuenta mil yeó jáapna tewat jíib pah bóo āt jíib jumap wut jĩ.

20 Páant ĩ chājat doonádih joinít, chah dawá Jesúíh doonádih jepahnit, ĩt táí táut nuumáp wut jĩ.

21 Táltimah, Pablo nin pah āt niij jenah joyóp wut yah jĩ: “Macedonia baácna juibí yap bej, Acaya baácna juibínit, Jerusalén tátchina wã jwúub bejbipna caá. Caanná juibíniji Roma tátchina enedih wã bejbipna caá”, āt niij jenah joyóp wut jĩ.

22 Pánihna, Timoteo, Erasto wūt jumnijĩh caandíh teo wáacnitdih Macedonia baácna ātát wah waáwá bojop wut jĩ. Pánih wah boj péanit, Pablo maátcanjeh Asia baácboó, Éfeso tátchidih biícjeh āt chāo jwáhup wut jĩ.

Éfeso tátchidih moón ĩ jūih ñaacát

23 Pablo Éfeso tátchidih ā jumuchah, caán tátchidih moón Jesúíh doonádih náahcan, Pablodih ĩt jūihñap wut jĩ.

24 Demetrio wūt jumni, ĩih dios wili Artemisa wūt jumnihíh botoni m̄m̄m̄ dáhnadih platajĩh āpĩ chājap wut jĩ. Bitabut biíc yoobó teonit, ĩ jíib chāj wāhna, bádí ĩpĩ jíib tewep wut jĩ.

25 Demetrio queétdih bid wáacnit, nin pah queétdih āt niijíp wut jĩ: “Nĩ joyoó. Nin tewatjĩh bádí jwĩ jíib tewatdih ñi jéihna caá.

26 Obohjeéhtih, nin Pablo ā bohénachah, jwiítđih ā tobohna caá. ‘Dioswã déedih cāacwā ĩ pāpnidih báadhni nihcan caá’, āpĩ niij bohéna caá. Páant ā niijíchah joinít, dawá Éfeso tátchidih moón, nihat

Asia baácdih moonbút ã bohéatdih 'Yoobópdih tigaá', ï niijná caá.

27 Páant niijná, jwĩ tewatdih cãacwã yeejép ï wéhebipna caá. Jwĩih dios wili Artemisaíh mũudíhbut ï yohbipna caá. Pánihna, nihat Asia baácdih moón, nihat baácnadih moonbút caántdih wēi wúbhniitji ï cádahbipna caá", Demetrio queétdih át niijíp wut jĩ.

28 Páant ã niijíchah joinít, queétdih ïjnit, ït jũih ñaac ñuhup wut jĩ: "Artemisa, jwiit Éfeso tãtchidih moónih dios wili wēpép wili mi jamna caá", ït niij jũih ñaacáp wut jĩ.

29 Pánihna, nihat Éfeso tãtchidih moonbút ïjna, biíc yoobó ït niij ñaacáp wut jĩ. Pánih ïjnit, Gayodih, Aristarco wut jamnidihbut teonit, cãacwã ï míc wáacap júdna queétdih ït wái bejep wut jĩ. Gayo, Aristarcojĩh Macedonia baácdih moón Pablo ã pej jam jibnit ït jamup wut jĩ.

30 Pablo queét cãacwãdih wéhenadih ã bejihichah yahna, Jesúihwãboó caandih ït wahcap wut jĩ.

31 Bitá caán baácdih moón ï maáta Pablo ã chéenwãbut ã bejcat pínah niijná dooná ït wahap wut jĩ. "Cãacwã ï míc wáacapboó ã bejca bojo naáh", Pablodih ït niij naáwát tãtup wut jĩ.

32 Dawá caanjĩh míc wáac joinít biícidih "¿Dépanih tigaá jwiit míc mawat tãt jwĩ chãj?" ït niij jenah joicáp wut jĩ. Queét tãbit ñaacnit, ït jũih yapanap wut jĩ. Biquína mácah ït jũih ñaacáp wut jĩ. Bitabut mácah ït jũih ñaacáp wut jĩ.

33 Biquína judíowã Alejandro wut jamnidih cãacwãdih ït naáwát tãtup wut jĩ. Pánihna, Pablowã ded pah ï chãjatdih ã yoob naáwát tãt niijná, Alejandro "Laihca bojoó", niijná, ãih téihyajĩh jútnit, át yayát tãtup wut yah jĩ.

34 Obohjeéhtih, caán judío ã jamuchah ennit, nihat cãacwã chah ïjnit, biíc yoobó chéne horas pohba ït ñaac jũih ñuhup wut jĩ: "Artemisa, jwiit Éfeso tãtchidih moónih dios wili wēpép wili mi jamna caá", ït niij

ñaacáp wut jĩ.

35 Páant ï niij ñaac jũihñuchah ennit, Éfeso tãtchidih moón maátadih teo wáacniboó, "Laihca bojoó" niijnít, nin pah át niij naáwáp wut jĩ: "Wã déewãá, yeéb Éfeso tãtchidih moón, ñi joyoó. Jwĩih chah wēpép dios wili Artemisaíh mũudíh wapnit jwiit jwĩ jamatdih nihat baácdih moón ï jéihna caá. Jeámant caánt pah jígohni buúg jéen júóhndih en daonít jwĩ jamuchahbut ï jéihna caá.

36 Bitá 'Nin yoobópdih nihcan caá', ï jéih niijcán caá. Pánihna, ñi míc jũih cádahaá. Túinijeh ñi joyoó.

37 Nit yeéb teo júóhnt jwĩih dios wiliidih yeejép niij wéhecan, miíh mũudíh waad béjnit, ï nũumcáp be. Pánihna, ñi tái chãjaá.

38 Demetrio, platajĩh teonit biícidih naóh yaquíhna, peéh chãjat tãttnitboodíh naóh yacadih ï beje naáh.

39 Jwũub míc wáacna, túinijeh ñi míc wáacáp, buca. Yeéb buu ñi chãjatji pah ñi jwũub chãjca bojoó.

40 Buu yeéb ñi míc jũih ñaacátdih jwĩ maáta joinít, 'Jwiitdih ï yohbipna caá', ï niij jenah joiná nacaá. Pánihna, yeéb ñi niij ñaac jũih ñuhatjidih queétdih túinijeh jwĩ jéih naóhcan niit", maátadih teo wáacniboó queétdih át niijíp wut jĩ.

41 Páant niij naóh péanit, "Páant bóojeh tigaá. Ñi bejeé", át niijíp wut jĩ.

20

Macedonia baác, Grecia baácnabut Pablo ã jwibíat

1 Páant ï jũih ñaac yayát tãttimah, Pablobó Jesúihwãdih bid wáacnit, át jwũub bohénap wut jĩ, Jesúsdi h ï cádahcat pínah niijná. Pánih bohé péanit, "Wã bejna caá", niijnít, Macedonia baácna bejna, queétdih át cádah bejep wut jĩ.

2 Caanná jwibínit, Dios naáwátidih táoh naóh bohénit, caanjĩh moón Jesúihwãdih át weñanap wut jĩ. Queétdih Dios naáwátidih táoh naóh

bejna, Grecia baácna át juibínap wut jĩ.

³ Pánih juibínit, caán baácdih biíc peihcanni widh át chão jwúhup wut jĩ. Caanjĩh jumna, Siria baácna át jwúub chúuh jũúwíhip wut jĩ. Obohjeéhtih, judíowã caandíh tewíhat doonádih át joyóp wut jĩ. Caán doonádih joinít, Pablowã Macedonia baácboó bejni namádih jwúub aáb bejnit, Filipos tútchina ít púud dei juyúp wut jĩ.

⁴ Páant ã jũúwúchah, Berea tútchidih bóo, Sópater wut jumni Pablodih át pej jum jũúwúp wut jĩ. Sópater Pirro wáuh át jumup wut jĩ. Tesalónica tútchidih moón Aristarco, Segundobat, Asia baácdih moón Tíquico, Trófimobat, Derbe tútchidih moón Gayo, Timoteobat caandíh ít pej jum jũúwúp wut jĩ. Filipos tútchina ã jwúub juyúchah, weém Lucasbat Pablowádih wã jwúub pej jumup jĩ.

⁵ Pánihna, caandíh pej jum joinítji, Troas wut jumni tútchina ã waóh bej páñap jĩ.

⁶ Páant ã bej páñachah, paacánni pandih jwĩ jeémát túttimah, jwiítboó Pabljĩh Filipos tútchidih jumnitji, johlitjĩh bejni jãáj chóodih waadnít, Troas tútchina jwĩ chúuh bejep jĩ. Pánih chúuh bejnit, cinco yeó jáap túttimah, caán tútchina chúuh juibínit, queét waóh bej pãinitjidih jwĩ jwãáap jĩ. Pánih chúuh juibí jwãáhnit, siete yeó jáap caanná jwĩ jum jwuhup jĩ.

Troas tútchidih moondíh Pablo ã naáwát

⁷ Troas tútchidih jumna, domingo yeó jáapdih Jesúih cáacwã míic wáac joinít, Jesús ã wunatjidih jwĩ náhni jeémátjwĩ jeémát pínah jãtih, Pablo queétdih Dios naáwátjwĩ ã bohénap jĩ. Pánihna, Pablo ã pée naáwát chei, maatápdih ã naáwáp jĩ, púú chei tac yoob póhba.

⁸ Dawá jiiátna jumni chah bóo tólihboó jwĩ míic wáacap jĩ.

⁹ Pablo ã naáwáchah joinít, jáap behni, Eutico wut jumni, enat jẽcdih bóo naadíh ã púuh laáb chúudup jĩ. Pablo jwiítjwĩ maatápdih Dios

naáwátjwĩ ã bohénachah, Euticodih quíib chei át jũóhjip taga. Pánihna, biíc peihcanni tólih chah caán ão chúudni át pud jéen bejep jĩ. ã pud jéen bejchah ennit, jãtih dei bejnitboó wunnidih ã wái ñahanap jĩ.

¹⁰ Pablo ã túttimah pée dei bejnit, caandíh ã juibí ub túuhup jĩ. Pánih ub túuhnit, nin pah queétdih ã niijíp jĩ:

—Ñi jĩgahca bojoó. ã báadhna caá, ã niijíp jĩ.

¹¹⁻¹² Páant ã niijíchahjeh, wunniji ã jwúub boonap jĩ. ã jwúub boonachah ennit, queétboó búdí ã weñep jĩ. Pánih wẽinit, chah bóo tólihna jwúub púuh laab béjnit, Jesús ã wunatjidih jwĩ náhni jeémátjwĩ jeémép jĩ, buca. Páant jwĩ jeémp péanachah, maatápdih Pablo queétdih jwúub bohénajeh, ã daa peetéj jĩ. Páant ã bohé péaat túttimah, jwiít jwĩ bejep jĩ.

Pablo Troas tútchidih jumnitji bejnit, Mileto tútchina ã juibíat

¹³ Troas tútchidih jumnit, Pablo jãtih jwiítjwĩ Aso tútchina johlitjĩh bejni jãáj chóojĩh ã chúuh bej páñat túutup jĩ. Pablobóo namámant ã bejihip jĩ. Pánihna, Pablo ã niijátji pah-jeh Aso tútchina caandíh jwĩ jwãáap jĩ.

¹⁴ Caandíh jwĩ jwãááchah, jwĩ bejni jãáj chóodih jwĩjeéh ã waadáp jĩ. Pánihna, caán chóojĩh chúuh bejnit, Mitilene tútchina jwĩ chúuh juibínap jĩ.

¹⁵ Caán tútchidih juibí yap bej, biíh yeó jáapdih Quío quewadih jwĩ yap bejep jĩ. Pánih yap bejnit, túttimah bóo yeó jáapdih Samos quewadih páantjeh jwĩ en yap bejep jĩ. Pánih yap bejnit, Trogilio wut jumni tútchidih ãonitji biíh yeó jáap Mileto tútchina jwĩ chúuh juibínap jĩ.

¹⁶ Pablo Pentecostés yeó jáapnadih Jerusalén tútchina juibíhna, Asia baácdih maatápdih ã jumíhcap jĩ. Pánihna, Éfeso tútchidih yoobópdih yap bejnit, Mileto tútchina jwĩ juibínap jĩ.

Pablo Éfeso tútchidih moón Jesúhwā maátadih ā naáwát

17 Mileto tútchina jwī juibínachah, Pablo Éfeso tútchidih moón Jesúhwā maátadih ā bid bojop jī.

18 Páant ā bid bojnitji jwī pebhna ī juyúchah, Pablo queétdih nin pah ā niúj naáwáp jī: “Asia baácdih jumna, ded pah wā chājatjidih yeebjéh ñi jéihna caá.

19 Ñijeéh jumna, dedé biíh pah bóo niiját wihcan, jwī Maáh Jesús tání doonádih wā naáwáp jī. Yeéb Jesúsdi chah ñi jéihyat pínah niijná, wā jái naáwáp jī. ‘Yeéb chah wā jéihna caá’, wā niijcáp jī. Wā déewā weemdih ī yéj chājachah yuhna, Dios ā wēpatjīh wāpī naóh bohénap jī.

20 Yeéb Jesúsdi chah ñi tái péeat pínah niijná, yeebdih Dios naáwátdih wā naóh beedánap jī. Cāacwā ī enechah, ñíih munnáboobút yeebdih wā bohénap jī.

21 Judíowādh, judíowā nihcannit-dihbut biíc yoobó Dios naáwátdih wā wēp bohénap jī. ‘Ñi yéj chājatdih cádahnit, jwī Maáh Jesúsdi ñi tái jenah joyoó’, wāpī niúj naáwáp jī.

22 Pánihna, bñu Túini Espíritu ā wutat pahjeh tih Jerusalén tútchina bejna caá wā chājap. Caanná juibínit, ded pah wā yapat pínahdih wā jéihcan caá.

23 Obohjeéhtih, tútchi jumat pah Túini Espíritu weemdih nin pah ā niúj jéihyanap be: ‘Jerusalén tútchiboó jumnit, meém yeejép ma yapbipna caá. Meemdih nemat mūáboó ī nembipna caá’, ā niijíp be.

24 Obohjeéhtih, táini dooná, Dios ā oyat doonádih jwī Maáh Jesús weemdih ā naáwát tūtup jī. Páant ā wutatjidih wā teo péa jwuhbipna caá. Caandih wā teo péa beedánit, wā wunat pínahdih wā úmcan caá.*

25 “Pánihna, ñijeéh jumna, Jesús maáh ā jumatdih wāpī naáwáp jī. Obohjeéhtih, chéneji jwī jwúub míc encat pínahdih wā jéihna caá.

26-27 Pánih jéihna, bñu nin pah

yeebdih wā naóhna caá: Nihat Dios naáwátdih yeebdih wā tái naóh beedánap jī. Pánihna, ñijeéh moón Dios naáwátdih náahcannit ī jumuchah, weémboodih peéh chājat ā wihcan níit.

28 Yeebjéh ñi tái jenah joyoó. Jesúhwā Túini Espíritu yeebdih ā en daawát túttnitdih ñi tái en dawaá. Ovejawādh en daonit ī en dawát pah Jesúhwādhbut yeéb ñi tái en dawaá. Dios wūúh wñna, áih meépjīh queétdih áihwā pínah át jīb chājjip taga.

29 Weém ninjīh wā bejat tátimah, jiwā ovejawādh ī mawat pah, bita yeejépwāboó Jesúhwādh yéjanadh ī jūóhbipna caá. Pánihna, queét Jesúhwādh ñi tái en dawaá.

30 Tátimah, bita ñijeéh jumnitboó ‘Jesúhwā jwī jumna caá’, niijná yuhna, queétboodih ī péeat pínah niijná, bita Jesúhwādh yeenit, biíh naáwátdih ī joyát tūtupna caá.

31 Pánihna, jñi tái chāja chaáh! Yeó jáap jumat pah, chei jumat pahbut jáinít, biíc peihcanni jópchi pohba, Dios naáwátdih yeéb nihatdih, wā wēp bohénap jī. Caandih ñi tái náhninaá.

32 “Bñu jwuh bejna, ‘Paá, queétdih ma tái en dawaá’, Diosdih wā niúj wúbhna caá. Á oyatdih jenah joinít, ñi tái jumbipna caá. Dios naáwát wépép caá. Pánihna, caandih yeó jáap jumat pah ñi jepahachah, yeebdih ā teo wáacbipna caá. Pánih jepahnit, Dios pehbhoó nihat ā ñionit biíc dih ájeéh ñi jumbipna caá.

33 Ñijeéh jumna, ñíih dinerodih, ñíih yéguehdihbut wíih pínah wāpī wúbhcap jī.

34 Obohjeéhtih, weemjéh teonit, wíih pínahdih wā jīb chājap jī. Pánihna, wā náahatdih, wājeéh jumnit ī náahatdihbut wā tewat jīb jīh wāpī jīb chājap jī. Páant wā chājatjidih ñi jéihna caá.

35 Maatápdih ñijeéh jumna, bádí wā tewechah, ñi enep jī. Pánih ennitji moh yéjnitdih teo wáacat

* 20:24 2Ti 4.7

túut niijná, yeebbát biíc yoobó ñi chãjaá. Jwĩ Maáh Jesús nin pah ã niijátjidih ñi túi náhninaa: ‘**Ded biíhdih teo wáacna, chah búdí ã wēibipna caá. Obohjeéhtih, áihdihjeh ubna, namp ã wēibipna caá**’, át niijíp wat jĩ”, Pablo Éfeso tútchidih moón Jesúihwã ñi maátadih ã niijíp jĩ.

³⁶ Páant niij péanit, Pablo queét biícidih bódicha caj yoh ñajnit, Diosdih ñi wúbup jĩ.

³⁷ Páant ñi wúbh péanachah, queét niihat Pablodih oina, pin teonit, jünit, áih púo tíbdih ñi nomop jĩ.

³⁸ “Yeebdih chéneji wã encan niit”, ã niijíchah joinit, queét búdí ñi jígahap jĩ. Páניהna, caán jélitna jwĩ dei bejchah, jwíjeéh queét niihat ñi pée dei bejep jĩ.

21

Pablo Jerusalén tútchina ã jwúb bejat

¹ Mileto tútchimant bejna, Jesúihwã maáta Éfeso tútchimant jünitjidih “Jwĩ bejna caá”, niijnit, johlitjĩh bejni jãáj chóodih waadnit, Cos wãt jumni quewaboó jwĩ chũh juibínap jĩ. Páניה juibínitji daanimant bóo yeó jáapdih Rodas wãt jumni quewadih chũh juibí, yap bejnit, Pátara wãt jumni tútchidih jwĩ juibínap jĩ.

² Pátara tútchidih juibínitji Fenicia baácboó bejni pínah jãáj chóodih jwĩ bid juyúp jĩ. Páניהna, caán chóodih waadnit, caanná jwĩ bejep jĩ.

³ Páניה bejna, Chipre wãt jumni quewa wáyámant bóo bawámant ã jígohochah, en yap bejnit, Siria baácidih Tiro wãt jumni tútchina jwĩ chũh juibínap jĩ. Páניה chũh juibínit, bií déedih ñi ub aabánachah, caanjĩh jwĩ chão jwúhup jĩ.

⁴ Páant ñi aabáat pónih, jwiitboó tútchi tacna bejnit, Jesúihwãdih jwĩ jwãáap jĩ. Páניה jwãáhnit, biíc semana ñeéh jwĩ chão jwúhup jĩ. Pablo ded pah Jerusalén tútchiboó ã yapat pínahdih Túini Espiritu queétdih át jéihyanap tajĩ. Páניהna, “Jerusalénna

ma bejca bojoó”, caandih ñi niijíp yuh jĩ.

⁵ Obohjeéhtih, queétdih jepahcan, jwĩ bejat pínah yeó jáapdih tútchimant jwĩ jwúb dei bejep jĩ, páant muntih. Nihat Jesúihwã, ñi weha mána yaádhjĩh, ñi wehjĩhbut jwiitdih búdí maj jwéejdih bóo jélit óon coahna ñi pej jam dei bejep jĩ. Páניהna, niihat óon jamapboó dei juibínit, bódicha caj yoh ñajnit, Diosdih biícidih jwĩ wúbup jĩ.

⁶ Páניה wúbh péanit, “Jwĩ bejna caá”, niijnit, queétdih pin teo péanit, jwĩ jũóhniji jãáj chóodihjeh muntih jwĩ jwúb waadap jĩ. Jwĩ jwúb waadachah en péanit, Jesúihwã ñi muna ñi jwúb aab bejep jĩ.

⁷ Páניהna, Tiro tútchimant bej, Tolemaida wãt jamni tútchina jwĩ chũh juibínap jĩ. Caanná chũh juibínit, Jesúihwãdih jwãáhnit, maj teo, biíc yeó jáap ñeéh jwĩ chão jwúhup jĩ.

⁸ Cheibit caán tútchimant bej, Cesarea tútchina aab juibínit, Felipe pehbóo jwĩ juibínap jĩ. Caán Felipe Jesús táini doonádh wēp naóhni ã jamap jĩ. Jerusalén tútchiboó Jesús ã naawát túttnitdih teo wáacnit pínah siete neonádh ñi ñío láa, Felipedihbut ñi ñiwip wat jĩ.*

⁹ Ñi weh yata chéneja míic yaádh, áa wihcannit, Dios naawátdih naóh yapanit ñi jamap jĩ.

¹⁰ ñeéh daocanni yeó jáap jwĩ jam jwuhachah, Agaboboó Judea baácmant jũóhni ã dei juyúp jĩ.*

¹¹ Páניהna, jwĩ pebhna jünit, Pablo ñi juyáat tōpdih ubnit, caan tōpjĩh áih téihya áih jítchadibbut ã míic chéwep jĩ.

—Nin pah Túini Espiritu ã niijná caá: ‘Jerusalén tútchidih moón judiowã nin juyáat tōp mínahdih ñi chéobipna caá. Páניה chéonit, judío nihcannitdih caandih ñi wuhbipna caá’, ã niijná caá, Agabo ã niijíp jĩ.

¹² Páant ã niijíchah joinit, “Jerusalén tútchina ma bejca bojoó”, jwiit niihat Pablodih jwĩ wēp niijíp yuh jĩ.

* 21:8 Hch 6.5; 8.5 * 21:10 Hch 11.28

13 Obohjeéhtih, Pabloboó jwiít dih nin pah ã niijíp jĩ:

—¿Dépanih tigaá ñi jũí? Weemdíh ñi jĩgahaca bojoó. Jesúih táini doonádih wã naáwát jíib nemat muúboó ï nemíhna, ï neme naáh. Weemdíh ï mawíh nabut, ï mawa naáh. Weémboó wã umcan caá, ã niijíp jĩ.

14 Páant jwĩ naáwáchah yahna, Pablo ã jepahcah ennit, jwĩ cádahap jĩ.

—Dios ã náahatdihjeh ã chãja naáh, jwĩ niijíp jĩ.

15 Táltimah, jwĩh bií déedih jwáub ámoh péanit, Jerusalén tátchina jwĩ aab béjep jĩ.

16 Bitá Cesarea tátchidih moón Jesúihwábut jwiít dih pej jum bejnit, Mnasón wút jumni pebhna jwiít dih ï numah jubínap jĩ. Mnasón Chipre quewadih bóo jonjeh Jesúsdih jepahni át jumap wut jĩ. Pánihna, ã pebh jwĩ jumap jĩ.

Pablo Santiagodih enedih ã bejat

17 Jerusalén tátchina jwĩ jubínachah, Jesúihwã wéinit, jwiít dih ï jwááh muj tewep jĩ.

18 Biíh yeó jáap Santiago pebhna Pabloyh enedih jwĩ bejep jĩ. Nihat Jesúihwãdih waóh nit ã pebh jubínit, ït pánap tajĩ.

19 Pánihna, Pablodih ï muj teo péanachah, judíowã nihcannitjeéh jum láa, Dios caandíh ded pah ã chãjat tútatjidih Pablo queédih ã naóh beedánap jĩ.

20 Páant ã naáwáchah joinít, nihat biíc dih Diosdih búdí ï weñep jĩ. Táltimah, Pablodih nin pah ï niij naáwáp jĩ:

—Jwĩ dée Pablo, ma joyoó. Dawá judíowãboó Jesúsdih táni jepahnit, Moisés ã wutatjidih páantjeh nihat ï jepahna caá.

21 Pánihna, bita nih yáanit, nin pah queédih ït niij naáwáp wut be. ‘Pablo judíowãdih bohéna, Moisés ã wutatjidih át jepahat tútcap wut be. Judíowãdih ï wehdih quehli nah yapat chóodih át bóodat tútcap wut be. Jwĩ

nuowãji ded pah ï chãjatjidih át chãjat tútcap wut be’, ït niijíp wut be.

22 Queét judíowã Jesúsdih jepahnit ninjĩh ma juyát doonádih ï joimí nacaá. ¿Pánihna, queét ï íjcat pínah niijná, ded pah tigaá jwĩ chãjbi?

23 Nin pah ma chãjaá: Jwĩjeéh moón chéne na míc Jesúihwã ‘Nin pah wã chãjbipna caá’, Diosdih ït niijíp wut jĩ. Obohjeéhtih, páant niijnítji ï péa jwuhcan caá.

24 Pánihna, queédih numah bejnit, Moisés ã wutatji pah ma chãjaá, ‘Queét táinit caá buca’, Dios ã niiját pínah niijná. Moisés ã wutatji pah, ï niiját péaat júutat pínah niijná, ï waó bojat pínah jíib meémboó ma jíib chãjaá. Meém páant ma chãjachah ennit, ‘Jwĩ joiní dooná yoobópdih át nihcan tagaá’, jwĩ déewã ï niij jéihbipna caá. Páant niijnít, Moisés ã wutatjidih ma táni jepahatdih queétjeh ï jéihbipna caá.*

25 Obohjeéhtih, judíowã nihcannit Jesúihwãboodíh ï jéihyat pínah niijná, jwiítjeh jwĩ jenah joyátdih jáantjeh nin pah queédih jwĩ niij daác wahap jĩ: ‘Pápnidih wáhniji jeémátdih ñi jeém pca bojoó. Meépdihbut ñi babhca bojoó. Nuñápwãdih jöp teonit maonidih ñi jeém pca bojoó. Ñi áa nihcannitjĩh ñi yéej chãjca bojoó’, queédih jwĩ niijíp jĩ, Pablodih Jesúihwã maáta ï niijíp jĩ.*

Dioíh muú díitna Pablodih ï tewat

26 Páant ï niijíchah joinít, Pablo cheibit queét chéne na míc neonádih numah bejnit, “Queét táinit caá”, Dios ã niiját pínah niijná, Moisés ã wutatjidih ï chãjap jĩ. Pánihna, Dioíh muúná waadnít, ï péaat pínah yeó jáapdih, Diosdih ï wúhat pínah yeó jáapdihbut sacerdotewãdih ït naáwáp wut jĩ.

27 Moisés ã wutatji pah siete yeó jáap ï chãjat pínahdih ï péa jwáwúchah, biquína judíowã Asia baácmant caandíh nuún jwóh nit, Dioíh muú díitna Pablodih ït enep wut jĩ. Pánih ennit, Pablodih ï íjcat pínah niijná, dawá

* 21:24 Nm 6.2-21 * 21:25 Hch 15.29

cãacwãdih ït yee naáwáp wut jĩ. Páant ï yee naáwáchah, Pablodih ïjnit, ït tewep wut jĩ.

28 “Yeéb jwĩ déewãá, jwiítidih ñi teo wáac júúwá. Nin nihat baácboó jib bohéna, jwiít judíowãdih, Moisés ã wutajidih, nin Dioíh mũudíhbut nihat cãacwãdih yeejép ãpĩ bohéna caá. Judíowã nihcannitdih bũũ Dioíh mũudíh namah waadnít, nindih ã yéejana caá”, ï niij ñaacáp jĩ.

29 Jãtuh Pablo judío nihcanni Tróximo wãt jumni, Éfeso tãtchidih bóodih Jerusalén tãtchidih ã namah jibichah, ït enep wut jĩ. Páant ã namah jibichah enniti “Pablo judío nihcannidih Dioíh mũú díitna ãt namah waadáp tagaá”, ït niij jenah joiij tagaá. Obohjeéhtih, páant ï niij jenah joyát yoobópdih nihcap jĩ.*

30 Páant ï niij ñaacáchah joinít, nihat caán tãtchidih moón ïjnit, ñáo waad béj, Pablodih teonit, Dioíh mũú díitmant ït wái bac bejep wut jĩ. Páant ï wái bac bejehahjeh, jëcdih ït ñũũn nemep wut jĩ.

31 Pánih wái bac bejnit, caandíh mao yohíhna, tãbit ï ñaacát dooná Romano soldadowã ï maáhdih ãt jũibínap wut jĩ. “¡Nihat Jerusalén tãtchidih moón ñaac peét bejna caá ï chãjap!” ït niijíp wut jĩ.

32 Caán doonádih joinítjeh, Pablodih pãinit pebhna ãih soldadowãdih ã namah ñáo juyáp jĩ. Pánihna, queét ï juyáchah enniti, Pablodih ï pãi cádahap jĩ.

33 Queét pebhna jũinít, soldadowã ï maáh Pablodih nemat mũúboó nemat túut niijná, chéne ïtah tãpnajíh caandíh ã chéwat túutap jĩ. Pánih chéonit, caandíh pãinitdih nin pah ã niij wũbh joyóp jĩ: “¿Déhe tigaá nin? ¿Dedé tibeé ã chãj?” ã niijíp jĩ.

34 Biquína wáac jũinít mácah jũih ñaac, bita mácah ï jũih ñaacáp jĩ. Páant ï ñaacáchah, soldadowã ï maáh ded pah ï niijátidih ãt beh joicáp wut jĩ. Pánihna, yoobópdih jéihíhna, Pablodih ïh mũú díitna soldadowãdih ã wã waad béjat túutap jĩ.

35 ïh mũuná ï wã pũuh laab béjehah enniti, ïjna, cãacwã caandíh ï teo bid ñũũn péenap jĩ. Pánihna, cãacwã ï jwãub dúuc wáicat pínah niijná, páantjeh ï beo pũuh laab béjep jĩ.

36 Páant ï bejehah, dawá queétdih ñũũn péenit, “¡Caandíh ñi mao yohoó! ¡Caandíh ñi mao yohoó!” ï niij ñaacáp jĩ.

“Yeejép wã chãjcap be”, Pablo ã niiját

37 Pánihna, Pablodih ïh mũuná ï wã waad béjehahjeh, Pablo soldadowã ï maáhdih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Weém meemdíh bainí wã naáwíhna caá, Griego wéheatjĩh ãt niijíp wut jĩ.

—¿Dépah meém Griego wéheatdih jéihni niít?

38 ¿Meém Egipto baácdih bóo jwĩ maátadih yohíhna, cãacwãdih maonitdih mũú wihcapboó cuatro milwã dúo wáini nihcan niít? soldadowã ï maáh Pablodih ãt niij wũbh joyóp wut jĩ.

39 —Caán nihcan caá. Weembút judío mun tigaá. Cilicia baácdih Tarso tãtchidih bóo caá. Caán tãtchi oboh jumni tãtchi nihcan caá. Pánihna, queét cãacwãdih weemdíh ma naáwát túutá, Pablo ãt niijíp wut jĩ.

40 Páant ã niijíchah joinít, Pablodih ãt naáwáp túutap wut jĩ. Pánihna, Pablo pũuh laab béjat cáyahdih ñũhniit, ï yayát pínah niijná, ãih téihyajíh ã júutap jĩ. Páant ã júutachah, ï ñaac yayáchah enniti, Pablo queétdih ïh wéheatjĩh ã naáwáp jĩ.

22

1 “Yeéb wã déewãá, yeéb behnitbut ñi joyoó. Ded pah wã chãjatji yeebdíh wã naáwát túut caá”, Pablo ã niijíp jĩ.

2 Pablo ïh wéheatjĩh ã naáwáchah joinít, laihsanjeh ï joi ñũhup jĩ. Pánihna, Pablo nin pah queétdih ã niij naóh yoobánap jĩ:

3 “Weembút judío mun tigaá. Tarso tãtchidih wãt cãac jumup jĩ. Obohjeéhtih, Cilicia baácdih bóo

* 21:29 Hch 20.4

yuhna, nin Jerusalén tútchidih wā behep jī. Nihat Dios naáwátidih, Moisés ā wutatjidih, jwī nuowā ī naáwátjidihbut Gamaliel weemdíh ā bohénap jī. Nihat Dios ā wutat pah, yeéb ñi chājat pahjeh muntih, weembút wāpī chājap jī.*

4 Pánihna, Jesúsdi h jepahnitdih eníhcan, queétdih mao ñuún péena, queétdih búdí pohba wā moh yéjanap jī. Queétdih ñuún teo chéonit, neoná, yaáhdihbut nemat muúboó wāpī nemat túutap jī. Bitadidihbut wāpī mao yohat túutap jī.

5 Pánihna, jwīih sacerdotewā ī maáh, nihat bita jwī maátabut páant wā naáwát pah muntih queébut biíc yoobó ī naóhbipna caá. Queét jīí Damasco tútchidih jumnit judíowā ī maátadih wā jútat pínah papélah núodih weemdíh ī daác wāhup jī. Pánihna, caán núodih ubnit, caánboó jumnit Jesúhwādhíh chéonit, wā ub jwúub júwáchah, queétdih ī peéh chājat pínah niijná, Damasco tútchina jwī bejep jī.*

Pablo ded pah ā túut nuumátjidih ā naáwát

(Hch 9.1-19; 26.12-18)

6 “Damasco tútchina tóah juibínachah, yeó jáap tac yoób, báadhdajeh wēpép yeh iigát weemdíh ā yeh iíg jáhanap jī.

7 Caandíh en wúhi bejnit, baácboó wā buugúp jī. Pánih buugnít, wéheatdih wā joyóchah, weemdíh nin pah āi niijíp jī: ‘¡Saulo, Saulo! ¿Dépanih tigaá weemdíh ma mawíh ñuún péé?’ ā niijíp jī.

8 Páant ā niijíchah joinít, nin pah wā niij jepahap jī: ‘¿Maá, meém déhe tigaá?’ wā niijíp jī. ‘Weém Jesús Nazaret tútchidih bóo ma mawíh ñuún péeni caá’, weemdíh ā niij jepahap jī.

9 Wā pej jumnit caán yeh iigátidihjeh ít enep wut jī. Obohjeéhtih, weemdíh ā wéheatboodíh ít joicáp wut jī.

10 Pánihna, nin pah wā jwúub niij ubbh joyóp jī: ‘¿Maá, ded pah wā

chājatdih tigaá ma náah?’ Jesúsdi h wā niijíp jī. ‘Ma ñah ñuhúú. Damasco tútchiboó ma waad béjeé. Caanjíh ma jumuchah, ded pah ma chājat pínahdih meemdíh naóhni ma pebhna ā juibíbipna caá’, Jesús weemdíh ā niijíp jī.

11 Pánihna, caán wēpép yeh iigátidih enniji wā jéih encah, wā pej jumnit weemdíh téihyamant wáinit, Damasco tútchina ī ub bejep jī.

12 “Caanjíh biíc newé Ananías wut jumni át jumup tají. Caán Diosdih táí wēi ubbhni, nihat Moisés ā wutatjidih táí chājni, caanjíh moón judíowā caandíh ī táí wēi enni tají.

13 Pánihna, wā pebhna juí ñuhnit, caán Ananías nin pah weemdíh āi niijíp jī. ‘Wā dée Saulo, buu ma jwúub enbipna caá, páant muntih’, ā niijíp jī. Páant ā niijíchahjeh, jwúub ennit, caandíh wā enep jī.

14 Nin pah Ananías weemdíh ā jwúub niijíp jī: ‘Jwī nuowā ī wēini Dios ded pah meemdíh ā náah yacat pínahdih ma jéihyat pínah, Jesús túini yoobátidih ma enat pínah, caandíh ma joyát pínahdihbut, meemdíh át ñiwip taga.

15 Meémboó áih doonádih nihat cáacwādhíh bohéna, ma enatjidih ma joyátjidihbut ma naóhbipna caá.

16 Pánihna, ¿dedédih pái jwuh tigaá ma chāj? ¡Ma ñah ñuhúú! Ma yéejatdih cádahnit, Jesúsdi h jepahni jumna, ma daabáát túutú’, Ananías weemdíh ā niijíp jī.

Pablo judíowā nihcannitdih ā bohéatjidih ā naáwát

17 “Túttimah, nin Jerusalén tútchina jwúub joinít, Dioíh muuná ubbúdhíh wā bejep jī. Páant wā ubbát pónih, jáana yuhna, oo júmat pah Jesúsdi h wā enep jī.

18 Páant wā enechah, nin pah weemdíh ā niijíp jī: ‘Nin Jerusalén tútchidih moón wíih doonádih ma naáwáchah, ī joíhcan niit. Páant ī joíhcah, nin tútchimant waícanjeh ma bac bejeé’, Jesús ā niijíp jī.

* 22:3 Hch 5.34-39 * 22:5 Hch 8.3; 26.9-11

19 Páant ã niijíchah joiná yuhna, nin pah wã jwáub niij jepahap jĩ: ‘Maá, jãtĩh weém wã déewã ã míc wáacat múnádih waadnít, míhwãdih nemat múúboó nemíhna, wã mawíh ñúún péeatdih nihat queétjeh ã jéihna caá.

20 Bitá Estebandih ã mawachah, wëi ennit, maonitíh jih ã dawát chónadih wã páñap jĩ. Páant wã chãjatjidih jéihnit, weemdíh yeejép ã chãjcan niít’, Jesúsdiwã wã niijíp jĩ.*

21 **‘Weemjéh tigaá meemdíh wã wahap, yúúp bóo baácnadih moón judíowã nihcannitdih wíih táini doonádih ma naáwát pínah niijná. Pánihna, búu weemdíh jepahnit, ma bejeé’, Jesús weemdíh ã niijíp jĩ’, Pablo queét ãijnitdih ã niijíp jĩ.**

Pablo soldadowã ã maáhjĩh ã míc wéheat

22 Páant ã niijíchah joinít, judíowã nihcannitdih ã naáwátjĩ peéh joíihcan, nin pah ã niij ñaacáp jĩ: “¿Caandíh ñi mao yohoó! ¿Caandíh ñi mao yohoó! ¿Nin baácboó ã jumuchah, ã táican caá! ¿Caandíh mao yohatjeh caá náahap!” ã niij ñaacáp jĩ.

23 Nihat cáacwã búdí ã ñaacáp jĩ. Pánih ñaacnit, tubit ã íjatdih júutna, biquína jih ã dawát chóodih ã too dug yohochah, bitaboó baácdih jáinit, ã waáh yoh ñahanap jĩ.

24 Páant ã chãjachah ennit, soldadowã ã maáh ãih múú díitboó Pablodih ã ub waad béjat túutur jĩ. Caanná waád jubínit, Pablo yoobópdih ã naáwát pínah niijná, nuñúp chóo tópnajĩh caandíh ãt puñat túutur wut jĩ. Judío wéheatdih beh joicán, “¿Dedé peéh tigaá cáacwã caandíh ã jũih?” ãt niij jéihíhip wut jĩ.

25 ã maáh páant ã niijíchah joinít, ã puñat pínah jãtĩh soldadowã Pablodih ãt chéó dodhdop wut jĩ. Obohjeéhtih, Pablo ã pebh ñuhni nump jumni soldado maáhdih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Weém Roma baácdih bóo wã jumuchah, ded pah wã yéej chãjatdih jéihcan yuhna, ¿weemdíh ma puñat túutmi niít? ãt niijíp wut jĩ.

26 Páant ã niijíchah joinít, caán nump jumni maáh ã maáh pebhna jubínit, nin pah caandíh ãt niij naáwáp wut jĩ: —¿Maá, ma túi chãjaá! Nin newé ‘Weém Roma baácdih bóo caá’, weemdíh ã niijíp be, ãt niijíp wut jĩ.

27 Páant ã niijíchah joinít, ã maáhboó Pablo pebhna jubínit,

—Weemdíh ma naáwá. ¿Meém yoobópdih Roma baácdih bóo niít? ãt niijíp wut jĩ.

—Jújuh, caanjĩh bóo tigaá weém, Pablo ãt niij jepahap wut jĩ.

28 —Weémboó Roma baácdih bóo jumíhna, queét maátadih búdí dinero wã wũhup jĩ, soldado maáh Pablodih ãt niijíp wut jĩ.

—Obohjeéhtih, weémboó jwíih cáac jumna, páant wãát jumup jĩ, Pablo ãt niijíp wut jĩ.

29 Páant ã niijíchah joinítjeh, ã maáh, caandíh puíhñit soldadowãbut ãt doo jwáub ñuhup wut jĩ. Pablo Roma baácdih bóo ã jumuchah yuhna, ã chéwat túutatjĩ peéh búdí ãt úumup wut jĩ.

Pablo judíowã ã maátadih ã wéheat

30 Ded pah Pablodih judíowã tubit ã jũihñatdih soldadowã ã maáh yoobát páantjeh ãt jéihíhip wut jĩ. Pánihna, cheibit nihat sacerdotewã ã maátadih, judíowã ã maátadih yah búca ãt míc wáacat túutur wut jĩ. Pablodih ub júúwát túutnit, nihat wáac jáinit pebhna ãt ub waad béjat túutur wut jĩ.

23

1 Pablo queétdih jwááh en ñuhnit, míc wáac jáinitdih nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Wã déewáá, Dios ã enechah, weém wãpĩ túi chãjap be, ãt niijíp wut jĩ.

2 Páant ã niijíchah joinít, sacerdotewã ã maáh, Ananías wut jumni, páant ã niiját peéh, Pablo pebh ñuhnitdih ãih jacdih ãt nem mawat túutur wut jĩ.

3 Páant ã chãjachah, Pablo caandíh nin pah ãt niij jũihñup wut jĩ:

* 22:20 Hch 7.58

—Meém ma laiha bojó. Dios meemdíh ã peéh chãjbiþna caá. Ninjñh chãudnit, ‘Meém Dios ã wutadnih yap yohni caá’, weemdíh niijná yuhna, weemdíh páant mawat táutna, meémboó bácah ã wutadnih chah yap yohni caá, ãt niijíp wut jñ.*

4 Páant ã niijíchah, bita ã pebh ñuhnit Pablodih nin pah ãt niijíp wut jñ:

—¿Sacerdotewã ã maáh Dios ã ñionidih meém yeejép niij jãih niít ma chãjap? ãt niijíp wut jñ.

5 —Wã déewãá, caán sacerdotewã ã maáh Dios ã ñioni ã jumadnih wã jéihcan beé. Jéihna, páant wãta ni-ijcán tagaá. Dios naáwãdih naóh yapanit nin pah ãt niij daacáp tajñ: ‘Ñi maáhdih yeejép niij wéhca bojó’, ã niij daacátjidih weembát jepahni caá, Pablo ãt niijíp wut jñ.*

6 Queét míc wáac chãudnit biquína saduceowã, bita fariseowã ã jumadnih jéihnit, Pablo nin pah ãt niij ñaacáp wut jñ:

—Wã déewãá, weém fariseo wãúh jumna, weembát fariseojeh man tigaá. Nihat wãnnitji ã jwúub boo pud jũúwát pínahdih wãpñ páina caá. Caandíh wã bohéat jíb weemdíh nemat muúboó nemíhna, ã tewep be, ãt niijíp wut jñ.*

7 Páant ã niijíchah joinít, queétjeh ãt míc jãih jwíhip wut jñ. Saduceowã fariseowãjñh biíc yoobó ãt jenah joicáp wut jñ.

8 Saduceowã nin pah ãpñ niijná caá: “Wãnnitji ã jwúub boo pud jũóhcan niít. Ángelwã, wãnnitíh caolihnabut ã wihcan caá”, ãpñ niijná caá. Obo-hjeéhtih, fariseowãboó mácah jenah joinít, “Wãnnit ã jwúub boo pud jũóhþipna caá. Ángelwã, wãnnitíh caolihnabut ã jumna caá”, ãpñ niijná caá.*

9 Pánihna, queét míc wáacnit tabit jãihna, chah pohba ãt míc jãih ñaacáp wut jñ. Biquína Moisés ã wutadnidih

bohénit fariseowã ñah ñuhnit, nin pah wépép ãt niij ñaacáp wut jñ:

—‘Nin newé yeejép chãjni nihcan caá’, jwiít jwñ niij jenah joiná caá. Biíc wãnnitíh caolih, biíc ángel caandíh ã naóh dée caá. Páant ã naáwãchah, jwiít nindih peéh chãjnit, Diosdih jwñta yap yoh tagaá. Pánihna, jwñ peéh chãjca boj jñh buca, ãt niijíp wut jñ.

10 Chah yeejép pohba ãt míc jãihñuh wut jñ. Páant ã míc jãihñuhchah ennit, soldadowã ã maáh úumna, nin pah ãt niij jenah joyóp wut jñ: “Pablodih yeejép ã chãjmi dée caá”, niij jenah joinít, ã míc wáac jumápmant Pablodih ñih maná soldadowãdih ãt ub waadáat táutap wut jñ.

11 Caan chéijeh Jesús Pablo pebh jígohnit, caandíh nin pah ãt niijíp wut jñ: **“Ma úumca bojó. Wñih táini dooná Jerusalén tátchidih moondíh ma naáwát pahjeh mantih Roma tátchidih moondíhbut ma naáwáp”**, ãt niijíp wut jñ.

Pablodih judíowã ã mao yohíhat

12 Cheibitjeh, biquína judíowã míc bih wáac joinít, nin pah ãt niij míc wéhenap wut jñ: “Jwiít Pablodih jwñ maocah, jwiítidih Dios ã mawa naáh. Pablodih jwñ mawat pínah jãtih, jeémpan, jwñ babhca boj jñh”, ãt míc niijíp wut jñ.

13 Cuarenta judíowã chah pohba Pablodih mawíhnit páant niijnít wut jñ.

14 Páant niijnít, sacerdotewã ã maáta, bita ã maáta pebhna juibínit, queétdih nin pah ãt niij naáwáp wut jñ:

—Nin pah jwñ niij míc wéhenap be: ‘Jwiít Pablodih jwñ maocah, Dios jwiítidih ã mawa naáh. Pablodih jwñ mawat pínah jãtih, jeémpan, jwñ babhca boj jñh’, jwñ míc niijíp be.

15 Pánihna, jwiít judíowã nihát jwñ maáta ñi míc wáacapoó Pablo ã jwúub jũúwát pínah niijná, yeebjéh soldadowã ã maáhdih dooná ñi wahaá. Nin pah caandíh ñi niijí. ‘Pablodih jwñ jwúub úubh joíhna

* 23:3 Mt 23.27 * 23:5 Ex 22.28 * 23:6 Hch 26.5; Fil 3.5 * 23:8 Mt 22.23; Mr 12.18; Lc 20.27

caá, páant muntih', ñi niijí. Pánihna, jwiítboó míc bih páinit, ñi pebhna ã juyát pínah játih, caandíh jwí maobipna caá, ã maátadih ít niijíp wut jĩ.

16 Obohjeéhtih, Pablo jwan wáuh ded pah ã chãjat pínah doonádih át joyóp wut jĩ. Pánih joinít, soldadowáih munná waád juibínit, ã joyátjidih Pablodih át naáwáp wut jĩ.

17 Pánihna, Pablo biíc nump jumni maáhdih bid bojnít, nin pah caandíh át niijíp wut jĩ:

—Nin jáap behnidih ma maáh pebhna ma ub bejeé, ded pah ã joyátjidih caandíh ã naáwát pínah niijná, át niijíp wut jĩ.

18 Pánihna, caán soldado ã maáh pebhna caandíh át numah bejep wut jĩ. Numah juibínit, nin pah ã maáhdih át niijíp wut jĩ:

—Pablo nemat muúboó jumni nin jáap behnidih ma pebhna weemdíh ã numah júuwát tútup be, ded pah ã joyátjidih meemdíh ã naáwát pínah niijná, át niijíp wut jĩ.

19 Pánihna, ã maáh bita wihcapboó caán joiníjidih téihyamant teo wái bejnit, nin pah át níj ubh joyóp wut jĩ:

—¿Dedé dih tigaá weemdíh ma naáwíh? át niijíp wut jĩ.

20 —Judíowã ã maáta cheibit meemdíh Pablodih ã pebhna ã wah bojat tútupipna caá, caandíh jwáub ubh joí enat tút niijná.

21 Obohjeéhtih, bita caandíh mawíhna, ã míc bih páibipna caá. 'Pablodih jwí mawat pínah játih, jeémpan, jwí babhca boj jíh', ít míc niijíp wut be. Páant niijnítji ma jepahat pínahdih bñ páina caá ã chãjap. Pánihna, ã ubátdih ma jepahca bojoó, Pablo jwan wáuh soldadowã ã maáhdih át niijíp wut jĩ.

22 —Weemdíh ma naáwátjidih bitadih ma naóhca bojoó, soldadowã ã maáh át niijíp wut jĩ. Páant níj péanit, caán jáap behnidih át jwáub bejat tútup wut jĩ.

Maáh Félix pebhna Pablodih ã wahat

23-24 Pablo jwan wáuh ã jwáub bejat túttimah, soldadowã ã maáh chénewã ã nump jumnit maátadih ã pebhna át bid bojop wut jĩ. Páant ã bid bojnít ã juibínachah, nin pah queétdih át níj naáwáp wut jĩ: “Doscientos soldadowã yáac chñi bejnit pínahdih míc wáacnit, ñi ámohat tútú. Bitá setenta soldadowã caballowáih bejnit pínah, bita docientos soldadowã ítah tóopdih ubnit pínahdihbut míc wáacnit, ñi ámohat tútú. Pabloíh caballowã pínahdihbut ñi ámoh wáuh. Míc ámoh péanit, bñ chei las nueve, púú Cesarea tútchi, Maáh Félix pebhna Pablodih ñi túi ub bejeé”, át niijíp wut jĩ.

25 Pánihna, caán maáh nin pah Maáh Félix dih át níj daacáp wut jĩ:

26 “Weém, Claudio Lisias meém wã maáh Félix dih wã daác wahna caá. ¿Ma túi jum níit?”

27 Nin tútchidih moón judíowã nin newé Pablo wut jumnidih íjnit, caandíh maona ã chãjap be. Páant caandíh ã mao yohat déedih, ã pebhna wíh soldadowáih enedih wã bejep be. Caánboó Roma baácdih bóo ã jumuchah jéihnit, caandíh ã maocat pínah niijná, jwí dúuc wáyap be.

28 Páant ã mawíhichah ennít, ded pah ã jñih ñaacátdih jéihíhna, ã maáta ã míc wáacapboó caandíh wã numah bejep be.

29 Caánboó jwí jumuchah, queét judíowã ã wutatdihjeh ã jñihñap be. Obohjeéhtih, dedé ã yéj chãjatji jíib wunat pínah, nemat muúboó nemat pínahbut caandíh ã wihcan beé.

30 Bitá míc bih páinit mawíhat doonádih joinít, waícanjeh ma pebhna caandíh wã wahap be. Pánihna, caandíh naóh yacnitdih ma pebhna wã bejat tútupipna caá, meémboodíh ã naóh yacat pínah niijná”, soldadowã ã maáh Maáh Félix dih át níj daacáp wut jĩ.

31 Queét soldadowã ã maáh ã wutatdih joinít, chei Pablodih numah bejna, púú Antípatris tútchina ít juibínap wut jĩ.

32 Cheibit queét jítchajĩh bejnít soldadowã Jerusalén tútchina ìt jwáub bejep wut jĩ. Obohjeéhtih, bita cabal-lowãjĩh bejnítboó Pablodih ìt ñumah bejep wut jĩ.

33 Pánih bejna, Cesarea tútchina juibí, Maáh Félix pebhna waád juibínit, ì maáh ã daácniji papélah núodih wãhñit, Pablodihbut caandih ìt wãhup wut jĩ.

34 Pánihna, caán núodih en péanit, Félix Pablo ded baácdih bóo ã jumatdih át wãbh joyóp wut jĩ. Cilicia baácdih bóo ã jumatdih jéihna, nin pah Pablodih át niijíp wut jĩ:

35 —Meemdih naóh yacnit ì juyúchah, queétdih wã joibípna caá, át niijíp wut jĩ. Páant niijnít, caandih ì wapat pínah niijná, Maáh Herodesjiĩh munná Félix soldadowãdih át ub bejat tútup wut jĩ.

24

Pablo Maáh Félix dih “Wã yéej chãjcan beé”, ã niiját

1 Biícjĩh bóo téihya yeó jáap túttimah, sacerdotewã ì maáh Ananías, bita judíowã maáta biíc dih Cesarea tútchina ìt ñun déi juibínap wut jĩ. Roma baácdih moón ì maáta ì wutadnih jéihni Tértulo wut jumñibut ìjeéh át juibínap wut jĩ. Tértulo judíowã ì naóh yacatdih naóh yapani pínah wut jĩ. Pánihna, Pablodih ì peéh chãjat pínah niijná, Maáh Félix pebhna ìt waad juibínap wut jĩ.

2 Páant ì waád juibíát túttimah, soldadowã Pablodih caanná ì ub waád juibínachah, Tértuloboó judíowã ì naóh yacatdih nin pah át níj naóh yapanap wut jĩ:

—Meém túini maáh caá. Jwĩ maáh ma jumachah, dedé tac buggát wihcan, jwĩ túi jumna caá. Túi jéihni jumna, nihat jwĩh baácdih moondih ma túi teo wáacna caá.

3 Pánihna, nihat jwĩh tútchidih moón meemdih búdí jwĩ wéina caá.

4 Meém jĩgah enni ma jumatdih jéihna, meemdih maatápdih tac buggáát tút páant jwĩ niijcán caá. Ma

jéihyat pínah niijná, bainíjeh meemdih jwĩ wéheihna caá.

5 Nin cãacwãdih tubit ã tac buugána caá. Nihat baácboó ded pah bohénit, judíowãdih ì míc eníhcat chãjna caá ã chãjap. Jesús Nazaret tútchidih bóodih péenitdih waóhni caá.

6 Dioih munná judíowã nihcannitdih ñumah waadnit, caán muddih ã yéjanap be. Páant ã chãjachah ennit, caandih teona, jwĩ ñowã ì wutadnih ã yap yohatji jíb jwĩ peéh chãjhip yah be.

7 Obohjeéhtih, maáh Lisias ãih soldadowãdih ñumah jãóhñit, caandih jwiít dih ì dúuc wáyap be.

8 Pánih dúuc wáiniji ma pebhna jwiít dih ã naóh yacat tútup be. Pablodih wãbh joí enna, nihat jwĩ naóh yacat yoobópdih ã jumatdih meém ma jéihbipna caá, Tértulo Félix dih át niijíp wut yah jĩ.

9 Æjeéh juibínit judíowãbut Pablodih biíc yoobó Félix dih ìt yee naóh yacap wut jĩ.

10 Páant ì naóh yacat túttimah, Félixboó Pablo ã naáwát pínah niijná, caandih át júat jãhanap wut jĩ. Páant ã júat jãhanachah ennit, Pablo nin pah át níj naáwáp wut jĩ:

—Dawá jópchina jwĩh baácdih moón jwĩ naóh yacatdih mapĩ túi joiná caá. Páant ma jumatdih jéihna, ma túi jéihyat pínah niijná, wéinit, meemdih yoobópdih wã naóhbipna caá.

11 Doce yeó jáap jãtihjeh Jerusalén tútchina Diosdih weñedih wã juibínap be. Bitadih wãbh joiná, ma jéihbipna caá.

12 Biíhdih wãpĩ jãihcap be. Dioih muddih míc wáacnitdih wã míc jũihñat tútup be. Judíowã ì míc wáacat múú díitna, tútchiboobút wã míc jũihñat tútup be.

13 Páant ì naóh yacachah yahna, bitadih wãbh joí enna, ì yee naóh yacatdih meém ma jéihbipna caá.

14 Obohjeéhtih, buu meemdih yoobópdih wã naóhna caá. Dios jwĩ ñowãji ì wéinidih weembút wãpĩ wéina caá. Pánihna, Jesús dih

jepahna, weém Diosdih wā weñechah, ‘Mácah ã bohéna caá’, queét ìpĩ niijná caá. Obohjeéhtih, wā bohéat mácah nihcan caá. Nihat Moisés ã wutatjidih jepahnit, nihat Dios naáwátdih naóh yapanit ì daacátjidihbut wāpĩ jepahna caá.

15 Dios nihat wunnitdih ã jwúub booaat pínah yeó jáapdih wāpĩ pãina caá. Túinitdih, yeejépwādihtut biíc yoobó ã jwúub boobipna caá. Páant ã booaat pínahdih nihat judíowābut biíc yoobó ìpĩ pãina caá.

16 Pánih pãina, túinijeh wāpĩ chãjna caá, ‘Caán túini caá’, Dios weemdíh ã niiját pínah, cãacwābut biíc yoobó ì niiját pínah niijná.

17 “Dawá jópchina biíh baácna jibniji wā déewā jĩgah náah jumnitdih dinerodih wāhat túut niijná, Diosdihbut wēi wūhat túut niijná, Jerusalén tátchina wā jwúub juibínap be, páant muntih.

18 Pánihna, Diosdih wā wūhat pínah jãtíh, ‘Caán túini caá’, Dios ã niij enat pínah niijná, ded pah Moisés ã wutatjidih wā chãjap be. Páant wā chãjat túttimah, Dioíh muú diítina jumna, caandíh wā wūhuchah, bita judíowā Asia baácndih moón weemdíh ìt enep tabe. Páant ì enechah, wãjeéh míc wáacnit wihcan, míc jũihñatbut ã wihcap be.

19 Pánihna, weém yeejép wā chãjatdih enna nihna, queét Asia baácndih moónboó ma pebhna naóh yacadih ì jũúwú naáh.*

20 Jwĩ maáta wáac junít, weemdíh ì wūbh joí enechah, ded pah wā yeej chãjatjidih enna nihna, queétjeh naáwádih ì jũúwú naáh.

21 Nin pahjeh ì niijmí nacaá: ‘Pablo jwĩ míc wáacapoó jumnit, nin pah ã niij ñaacáp jĩ: “Wunnitjidih Diosboó ã jwúub booaatdih jwĩpĩ páñatdih wā bohéatji jíib nemat muúboó weemdíh ì nemat túutap jĩ”, ã niij ñaacáp jĩ’, queét ì niijmí nacaá”, Pablo Félixndih ãt niijíp wut jĩ.*

22 Páant ã niijíchah joinít, Félix,

Jesúih doonádih jéihnit, ì naáwátdih ãt cádahat túutap wut jĩ. Pánih cádahat túutnit, Pablooodíh nin pah ãt niijíp wut jĩ:

—Maáh Lisias ã juyúchah, dedé peéh chãjat pínah ã jumuchah, meemdíh wā naóhbiipna caá, ãt niijíp wut jĩ.

23 Páant niij péanit, Pablodih ub jũohni soldadowā ì maáhdih nin pah ãt niijíp wut jĩ: “Maátaíh muná jwúub ub bejna, míh soldadowā caandíh ì túi wapa naáh. Obohjeéhtih, ã náahat pah ã chãja naáh. Det ã chéenwābut caandíh teo wáacadih ì juyú naáh”, ãt niijíp wut jĩ.

24 Daocánni yeó jáap túttimah, Félix ãjeéh bóli Drusilajĩh ì míc wáacat tólihna ãt juibínap wut jĩ. Drusila judío wili wut jĩ. Pánih juibínit, Jesúih doonádih joíhna, Pablodih ãt bid bojop wut jĩ.

25 Páant ã bid bojochah, Pablo queétdih nin pah ãt niij naóh bohénap wut jĩ: “Bitadih túi chãjat caá náahap. Yeej chãjat jenah joyátdih yap yohat caá náahap. Cãacwā yeejép ì chãjatjidih Dios bádí ã peéh chãjbipna caá”, queétdih ãt niijíp wut jĩ.

Páant ã niij naáwáchah, joí wáhi benit,

—Páant bóojeh tigaá. Ma bejeé. Biíh yeó jáap meemdíh wā jwúub bidbipna caá, páant muntih, Félix caandíh ãt niijíp wut jĩ.

26 Pablo ã míc jíib chãj bacat pínah dinerodihbut Félix ãt bidip wut jĩ. Pánih bidnit, dawá láa Pablodih míc wéheat túut niijná, Félix ã pebhna ãt jũúwát túutap wut jĩ.

27 Obohjeéhtih, chéne jópchi túttimah, Félix maáh jumni ãt bacap wut jĩ. Pánihna, judíowādihtut weñáihna, Félix Pablodih nemat muúboojéh ãt cádahap wut jĩ. Porcio Festo wut jumni ãt jwúub túut muúm maáh waadáp wut jĩ.

25

Pablo Maáh Festodih ã naáwát

* 24:19 Hch 21.17-28 * 24:21 Hch 23.6

1 Caán baácna Maáh Festo juibíniji biíc peihcanni yeó jáap túttimah, Cesarea tútchimant Jerusalén tútchina át aab béjep wut jĩ.

2 Caanná ã aáb juibínachah, queét sacerdotewã ĩ maáta, bita judíowã ĩ maáta biícđih ã pebhna bejnit, Pablodih yeejép ĩt jwúub naóh yacap wut jĩ.

3 Caan pébhna ĩ bejat pínah jãtjeh queétjeh nin pah ĩt míic niijíp wut jĩ: “¿Pablodih mawat pínah niijná, cáacwãđih míic bih páinit, mawat túut jĩh?” ĩt míic niijíp wut jĩ. Páant niij jenah joinít, nin pah Maáh Festodih ĩt niijíp wut yah jĩ:

—Nin Jerusalén tútchiboó Pablodih ma wah aabá bojóo, ĩt niijíp wut jĩ.

4 Obohjeéhtih, Festo nin pah queéđđih át niij jephahap wut jĩ:

—Pablo páantjeh Cesarea tútchidih nemat muúboó ã jumna caá. Búutéh caánboó wã jwúub dei bejbipna caá, páant mantih.

5 Pánihna, Cesarea tútchina ñi maáta weemdíh ĩ pejjum dei bejjwuhna náah, Pablo ã yéej chãjachah nihna, caandíh ĩ naóh yacat túut niijná, át niijíp wut jĩ.

6 Ocho yeó jáap túttimah, Maáh Festo Cesarea tútchina át jwúub dei bejep wut jĩ. Á jwúub dei juibíni daanimant, ĩ naóh yacachah joyát túut niijná, peéh chãjnit ĩ naáwápboó át waád juibí chũđup wut jĩ. Caánboó chũđnit, Pablodih át bid bojop wut jĩ.

7 Pablo ã pebhna ã juibínachah, Festojeéh Jerusalén tútchimant dei juibínit judíowã caán tãahmant ĩt ñuh páuda bojop wut jĩ. Pánih ñuhnit, dawá yeejép dooná ĩt naáwáp wut jĩ. Obohjeéhtih, páant ĩ naáwáchah yuhna, ĩ yee naáwáđđih Festo át jéihcap wut jĩ.

8 Páant ĩ naáwáchah joinít, Pablo nin pah át niij naóh yoobánap wut jĩ:

—Jwiít judíowã jwĩ wutatđih, Dioíh muúđđih, Roma tútchidih moón ĩ maáhđihbut yeejép wã chãjcap be, át niijíp wut jĩ.

9 Obohjeéhtih, Festo judíowãđih weñáihna, nin pah Pablodih átih niijíp wut yah jĩ:

—¿Jerusalén tútchina ma jwúub aab béjĩhcan niít? Caanná juibínit, míih doonáđđih jéihíhna, weemjéh tigaá wã jwúub joibíp. Yeejép ma chãjachah nihna, ma yéejat peéh wã naóhbiipna caá, át niijíp wut jĩ.

10 Obohjeéhtih, páant ã niijíchah joinít, Pablo nin pah át niij jephahap wut jĩ:

—Maáh César ã wēpat ninjĩh meém ma bíbohna caá. Pánih bíbohna, ninboó wã jumuchah, dedé wã chãjatjeh peéh, ma jéih naóhna caá. Judíowãđđih dedé wã yéej chãjcatđih ma táu jéihna caá.

11 Pánihna, yéej chãjna nihna, wã yéej chãjat jíib weemdíh ĩ mao yohatđih wã úumcan caá. Obohjeéhtih, ĩ naóh yacat yoobópdih nihcah, weemdíh queéđđih páantjeh ma wũhuchah, ã táican niít. Pánihna, Roma tútchi jwĩ chah maáh César pebhna weemdíh ma wahaá, Pablo Festodih át niijíp wut jĩ.

12 Páant ã niijíchah joinít, Festo caandíh teo wáacnitđih míic wéhe péanit,

—Caán láa bácah, César pebhna meemdíh wã wahbipna caá, át niijíp wut jĩ.

Pablo ã chãjatjeh Festoboó Maáh Agripadih ã naáwát

13 Daocánni yeó jáap túttimah, maáh Agripa ã jwan Berenicejĩh Festo jáap maáh ã waadáchah, Cesarea tútchina caandíh muj tewedih ĩt dei juibínap wut jĩ.

14 Pánih dei juibínitji maatápdih ĩt jum jwuhup wut jĩ. Biíc yeó jáap Pabloíh doonáđđih Agripadih Festo nin pah át niij naáwáp wut jĩ:

—Félix nemat muúboó ã cádahni, Pablo wut jumni, ã jumna caá.

15 Jerusalén tútchiboó wã juibínachah, sacerdotewã ĩ maáta, bita judíowã ĩ maátabut caandíh wã peéh chãjatđih náahna, wã pebhna yeejép dooná naáwáđđih ĩ jumup jĩ.

16 Obohjeéhtih weém nin pah queétdih wā niijíp jĩ: ‘Jwiít Roma baácdih moón ĩ maáta nin pah jwĩpĩ chãjna caá: Det naóh yacnitdih jwĩpĩ jwĩh naáwát túutna caá. Páant ĩ naóh yacatdih joinít, ĩ naóh yacniboodih jwuh jwĩ jwúub naáwát túutna caá. Jwiít Romanowã páant jwĩ chãjcah, caandih naóh yacnitdih jwĩpĩ wãhcan caá’, queétdih wā niijíp jĩ.

17 Pánihna, nin Cesarea tútchina wãjeéh ĩ juyát túttimah daanimant bóo yeó jáapjeh peéh chãjat naáwát muúboó chãudnit, ĩ naóh yacnidih wã bid bojop jĩ.

18 ‘Queét judíowã búdí ã yéej chãjatjidih ĩ naóh yacmi dée caá’, wã niij jenah joyóp yuh jĩ. Obohjeéhtih queét naóh yaquíhntiji buca dedé ã yéej chãjatjidih ĩ jéih naóhcap jĩ.

19 ‘Jwĩh Dios ã wutatjidih biáboó caá ã bohénap’, niijnít, ĩ íjip jĩ. Biíc newé, Jesús wút jumni, wunniji yuhna, ã jwúub boo pud jãúwátjidih Pablo ã bohéatjidihbut ĩ íjip jĩ.

20 Weémboó nihat ĩ naáwátjidih wã beh joicáp jĩ. Pánih beh joicán, ‘Jerusalén tútchiboó ma aab béjihcan niít? Míih doonádih caanná wã joíhna caá, páant mantih’, Pablodih wã niijíp jĩ.

21 Obohjeéhtih, ‘Maáh César pebhna weemdih ma wahaá, wĩh doonádih caánboó ã joyát pínah niijná’, weemdih ã niijíp jĩ. Páant ã niijíchah joinít, jwĩ maáh pebhna wahat túut niijná, caandih nemat muúboó soldadowãdih wã páñat túutap jĩ, Festo Agripadih át niijíp wut jĩ.

22 Páant ã niijíchah joinít, Agripa Festodih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Á naáwátidih weembút wã joíhna caá, át niijíp wut jĩ.

—Cheibit caandih ma joibípna caá, Festo Agripadih át niijíp wut jĩ.

23 Pánihna, cheibit Agripa Berenicejĩh búdí míic wáacat tólihna juibínit, ĩt waad béjep wut jĩ. Páant ĩ waad béjchah, nihat cãacwã queétdih

ennit, búdí ĩt weñep wut jĩ. Nihat soldadowã ĩ maáta, nihat caán tútchidih moón maátabut caán muuná ĩjeéh ĩt waad béjep wut jĩ. Túttimah, Festo Pablodih át ub jãúwát túutap wut jĩ.

24 Pánihna, Pablo ã waad juibíat túttimah, Festo queét míic wáacnitdih nin pah át niij naáwáp wut jĩ:

—Maá Agripa, nihat yeéb jwĩjeéh jumnitbut nin newédih ñi enna caá. Jerusalénboó wã jumachah, ninboó wã jumachahbut, nihat judíowã weemdih nindih búdí ĩ naóh yacap jĩ. Tubit ñaácnit, ‘Caandih ma mao yohoo’, chah pohba ĩ niijíp jĩ.

25 Obohjeéhtih, weémboó ded pah ã yéej chãjatjidih wã jéihcap jĩ. Á yéej chãjatji júb mao yohat ã wihcap jĩ. Pánihna, caanjéh tibeé jwĩ maáh Césardih naáwát túut niijná, ã pebhboó ã bejat pínahdih ã úbáp jĩ.

26 Obohjeéhtih, jwĩ maáh Césardih ded pah wã naóh daacát déedih wã jéihcan caá. Pánih jéihcan, yeéb nihat, Agripa biícidih ñi pebhna caandih wã jãúwát túutap be. Pánihna, caandih joinítji jwĩ míic wéheat túttimah, ded pah caandih wã naóh daacát pínahdih wã jéihbipna caá.

27 Ded pah ã yéej chãjatjidih naóhcah, nemat muúboó jumnidih César pebhna wã jéih wahcan caá, Festo queétdih át niijíp wut jĩ.

26

Ded pah ã chãjatjidih Pablo Maáh Agripadih ã naáwát

1 Túttimah, Maáh Agripa Pablodih nin pah át niijíp wut jĩ:

—Buu míih doonádih jwiítidih ma naáwá, át niijíp wut jĩ.

Páant ã niijíchah joinít, Pablo maátadih úbhna, ãih téihyajĩh át júut ñahanap wut jĩ. Pánih júut ñahanit, ãih doonádih át naóh jwíhip wut jĩ.

2 “Maá Agripa, wã déewã ĩ maáta yeejep weemdih ĩ naóh yacatjidih wã naóh yoobáat pínahdih buu meém ma joyát pínahdih wã wëina caá.

3 Nihat jwiít judíowã ded pah jwĩ chãjatdih, ded pah jwĩ bohéatdihbut

meemjéh ma túi jéihna caá. Pánihna, nihat wã naáwát pínahdih ma túi joyoó”, Pablo át niijíp wut jĩ.

Pablo Jesúsdih ã jepahat pínah jãtjih ded pah ã jum jwuhatjidih ã naáwát

⁴ “Nihat judíowã wĩih baácboó ã cãtĩh wébít jum jwuhna, ded pah wã jummatjidih ã jéihna caá. Tãttimah, Jerusalénboó ded pah wã jummatjidihbut ã túi jéihna caá.

⁵ Maatãpdih fariseowãjeéh wã jumap jĩ. Jwiít fariseowã Moisés ã wutajtidih chah jepahnit jwĩ jumna caá. Pánihna, queét judíowã naáwĩhna, ‘Yoobópdih caá ã niiját’, ãta jéih niij tãgaá.*

⁶ Dios jwĩ nuowãdih ‘Nihat cãacwã ã boo pud jãóhbiipna caá’, ã niijátjidih wã páñat jíib, buu ã naóh yacni ninboó wã ñuhna caá.

⁷ Nihat jwiít doce judíowã poómpbut ã naáwãtdih joinítji jwĩ páina caá. Yeó jáap, cheibut Diosdih jwĩpĩ túi wẽi wũhna caá. Pánihna, Maá Agripa, jwĩ maátaboó caandih wã páñat jíib weemdih ã naóh yacap jĩ.

⁸ ¿Dépanihna ‘Dios wunnitdih ã jéih jwũub boocan niít’, ñi niij jenah joí?

⁹ “Jon jãtjih ‘Jesús Nazaret tãtchidih bóodih jepahnitdih weemdih cádahat tãtat caá náahap’, wã niij jenah joyóp jĩ.

¹⁰ Pãant niij jenah joinít, Jerusalén tãtchidih moón dawá Jesúsdih jepahnitdih teonit, sacerdotewã ã maáta ã wutadidih joinít, nemat muúboó wã nemat tãtup jĩ. Pánihna, queétdih ã mao yohihichah, weembút biíc yoobó wã mao yohat tãtup jĩ.

¹¹ Maatãpdih jwiít judíowã jwĩ míc wáacat muúdh Jesúsdih wã ã míc wáacachah, waadnit, queétdih wã jĩgah náah chãjap jĩ. Jesúsdih ã jepahatdih wã cádah tãtup yuh jĩ. Pánihna, búdí ãijna, biíh baácna jweí peétnit Jesúsdih wã ã niijátjidih, wã moh yéejanap jĩ”, Pablo át niijíp wut jĩ.*

Jesús caandih ded pah ã niijátjidih Pablo ã naáwát

(Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Pánih Jesúsdih wã ã niijátjidih, sacerdotewã ã maáta ã wẽpatjĩh ã wutajtidih pah chãjat tãtat niijná, biíc yeó jáap Damasco tãtchina wã bejep jĩ.

¹³ Yeó jáap tac yoób namáboó jwĩ bejehah, yeó ã yeh iigát chah jeámant yeh iig jéenanachah, jwĩ enep jĩ. Weemdih, wãjeéh bejnitdihbut ã túi yeh iig yóh jwejep jĩ.

¹⁴ Pãant ã yeh iiguíchah, en wáhi bejnit, jwiít nihat baácboó jwĩ buug ñájap jĩ. Pánih buug ñájnit, wéheatdih wã joyóp jĩ. Jwĩh wéheatjĩh nin pah weemdih ã niijíp jĩ: ‘Saulo, Saulo, ¿Dépanihna ãijnit, wĩihwãdih mawih ñuún péé tigaá ma chãj? Wĩihwãdih pánih chãjna, weemdih caá páant ma chãjap. Pánih chãjna, meemjéh míc yéejana caá ma chãjap. Nuñãpdih ñi chéwechah, ãijnit, míc tãpãna, ã míc yéejat dée pah meembút ma míc yéejana caá’, ã niijíp jĩ.

¹⁵ ‘¿Maá, meém déhe tigaá?’ wã niijíp jĩ. ‘Weém Jesúsdih tigaá, ma ñuún mawih péeni.

¹⁶ Buu ma ñah ñuhú. Weemdih teo wãhni ma jummat pínah niijná, meemdih wã jíghna caá. Ma enatjidih bitadidih ma naáwát pínah niijná, meemdih wã ñiona caá. Ded pah wã jummatdih meemdih wã jwũub jéihyaat pínahdihbut ma naóhbiipna caá.

¹⁷ Buu meemdih jíghnit, judíowãdih, judíowã nihcannitdihbut wĩih doonãdih ma naáwát pínah niijná, meemdih wã wahna caá. Pánih wãhni, ã jéih yéej chãjcat pínah niijná, meemdih wã túi wapbiipna caá.

¹⁸ Judíowã nihcannitdih ma naáwãchah, queét dupúat panhipboó jumnitji ã yéej chãjatdih cádahnit tãtat nuunná, baabát panhipboó ã bejbipna caá. Pánihna, Satanás ã maáh jumapmant queétdih ub bacanit, Dios ã maáh jumapboó wã waadábipna caá. Pánih chãjnit, weemdih jepahnitdih ã yéejatdih wã yohochah, queét Dios ã ñonitjeéh ã

* 26:5 Hch 23.6; Fil 3.5 * 26:11 Hch 8.3; 22.4-5

jumbipna caá', Jesús weemdih ã niijíp jĩ", Pablo át niij naáwáp wut jĩ.

Pablo Jesúsdiã ã jepahatjidih ã naáwát

19 "Páant Jesús ã naáwáchah joinít, caandih wã yap yohcan jĩ.

20 Pánihna, Damasco tátchidih moondih wã jwíih naáwáp jĩ. Tálttimah, Jerusalén tátchidih moondih, Judea baácdih moondih, judíowã nihcannitdihbut naóhnt, 'Ni yéejatdih cádahnt, Diosdih bidnit, ã náahat pahjeh ñi chãjaá. Pánih chãjnit, "Yoobópdiã Diosdih jepah tigaá ã chãjap", bita ã niijbípna caá', wãpĩ niijíp jĩ.*

21 Páant wã niij bohéatji peéh nit judíowã Dioih mæú diitna weemdih teonit, ã mao yohíhip yuh jĩ.

22 Obohjeéhtih, jon, bæúbut Dios weemdih ã teo wáacáp be. Páant ã teo wáacachah, weém ninjñh ñæhnt, nihat maátadiã, oboh jumnitdihbut yoobópdiã wã naóhna caá. Moisés ã wutatjidih, Dios naáwátadiã naóh yapanit ã daacátjidihbut wãpĩ bohéna caá.

23 Nin pah ãt niij daacáp tajĩ: 'Cristo Dios ã wahni pínah yeejép yapnit, ã wænbipna caá. Pánih wænniji, ã waóh boo pud jéóhbiãna caá. Pánih jwæub boo pud jéóhnt, yeh iigní panihni nihat judíowã, judíowã nihcannitbut ã yéejat peéh iiguípna ã bejat déedih táu æbni pínah ã jumbipna caá', ãt niij daacáp tajĩ.* Páant ã niij daacátji pah weembát biíc yoobó wãpĩ bohénap jĩ", Pablo át niijíp wut jĩ.

Pablo Agripadiã Diosdih ã jepahat tútat

24 Páant Pablo ã naáwáchahjeh, Festo nin pah ãt niij ñaacáp wut jĩ:

—Pablo, meém náhni joyát bæud béjni caá! Maatápdih ma bohéatji jíib, náhni joicánni caá bæca, ãt niij ñaacáp wut jĩ.

25 —Nihcan caá, Maá Festo. Náhni joicánni nihcan caá weém. Yee wéheni

nihcan caá. Yoobópdiã tigaá wã naáwáp.

26 Nin Maáh Agripa nihat wã naáwátadiã ã beh joiná caá. Pánihna, æumcanjeh caandih wã naóhna caá. Nihat wã chãjat bih naáwát nihcan beé. Nihat ded pah wã chãjatji doonádiã Agripaboó átát joiji tagaá, ãt niijíp wut jĩ.

27 Páant niij péanit, Agripadiã jwæh nin pah ãt jwæub niijíp wut jĩ:

—Maá Agripa, meémboó Dios naáwátadiã naóh yapanit jon jãtñh ã daacátjidih 'Yoobópdiã tigaá', ¿ma niij jenah joí niit? Páant ma jenah joyátadiã wã jéihna caá, ãt niijíp wut jĩ.

28 —¿Ma naáwátjñh waícanjeh weemdih Jesúsdiã ma jepahat tútñh niit? Agripa Pablodih ãt niij jepahap wut jĩ.

29 —Waícanjeh ma jepahachah, táttimah ma jepahat doonádiãbut joiná, wã wéibipna caá. Meém Jesúsdiã ma jepahat pínah, yeéb nihat bæ weemdih joinítbut caandih ñi jepahat pínahdiã wã náah yacna caá. Pánih náah yacna, Diosdih yeebdih wãpĩ æúbhna caá. Weém wã jumat pah yeéb nihatbut ñi jumat pínahdiã wã náah yacna caá. Nin ãtah tópdih wã dæwát pah niijná wã chãjcan caá, ãt niijíp wut jĩ.

30 Páant ã naáwáchah joí péanit, Maáh Agripa, Berenice, Maáh Festo, caánboó chæudnitbut ñah ñæhnt, biícdiã ãt bac bejep wut jĩ.

31 Pánih bac bejnitji nin pah ãt niij míic wéhenap wut jĩ:

—Nin newé ã chãjatji jíib, mawat, nemat mæúboó waadáatbut caandih ã wihcan caá, queétjeh ãt míic niijíp wut jĩ.

32 Maáh Agripa Maáh Festodih nin pah ãt niij naáwáp wut jĩ:

—Maáh César pebhna Pablo ã wahat tútcah nihna, jwíta jéih baca tagaá. Obohjeéhtih, caanná ma wahat pínahdiã ã æúbat táttimah, caandih jwí jéih bacacan caá, Festodih ãt niijíp wut jĩ.

* 26:20 Hch 9.20,28-29 * 26:23 Is 42.6; 49.6; 1Co 15.20

27

Pablodih Roma tutchina i wahat

¹ Roma tutchidih moón i Maáh César Italia baácdih át jumup wut jĩ. Pablodih, bita nemat muáboó jumnitdihbut Festo soldadowã i maáh Julio wut jumnidih át wapat táutap wut jĩ. Pánihna, johlitjĩh bejni jāáj chóojĩh queédih Italia baácna Julio ã numah bejep jĩ. Caán Julio cien soldadowã i maáh ã jumachah, ãih soldadowã César Augustoíhwã wut jumnitbut i bejep jĩ.

² Pánihna, weém Lucasbut Pablojeéh wã bejep jĩ. Aristarco, Macedonia baác Tesalónica tutchidih bóobut jwiítidih ã pej jum bejep jĩ. Pánihna, Adramitio wut jumni tutchimant jũóhni jāáj chóodih jwĩ waadáp jĩ. Caán chóo Asia baácdih bóo jëlitna yoobó aab béjni chóo pínah tajĩ.

³ Pánih bejnit, cheibit Sidón wut jumni jëlitna jwĩ jubínap jĩ. Julioboó Pablodih en daoná, ã táu chãjap jĩ. Pánih táu chãjnit, caanjĩh moón ã chéénwã dedé ã náahatdih i wũhat pínah niijná, i pehbboó Pablodih ã aabát táutap jĩ.

⁴ Caanjĩh aabnítji jwũub dei junít, caán chóodihjeh mantih jwũub waadnit, jwĩ bejep jĩ, páant mantih. Jwĩ bejat déemant johlit ã jwãáh johochah, Chipre wut jumni quewa ã táu jāhat pínah niijná, caan quéwadih wáyámant bóo buwámant jwĩ en yap bejep jĩ.

⁵ Caan quéwadih yap bej, chúuh bejnit, Cilicia baác ñaj deyatdih yap bej, Panfilia baác ñaj deyatdihbut yap bej, Licia baácdih jumni Mira tutchina jwĩ jubínap jĩ.

⁶ Jwĩ bejni chóo caán tutchidih ã chãwát pínahdih jéihnit, Julio biĩh jāáj chóo, Italia baácboó bejni pínah chóodih át bid juyúp tajĩ. Caán ã bid junít chóo Alejandría wut jumni tutchimant jũóhni chóo tajĩ. Pánih bid junít, caán chóoboó jwiítidih ã numah waadáp jĩ.

⁷ Johlit ã jwãáh joh buug lájachah, páant mantih, wépép jéih bejcan, chaĩhjah jwĩ bejep jĩ. Pánih bejnit,

Gnido wut jumni tutchidih jwĩ toáh jubínachah, johlitboó jwiítidih tacboó ã ub joh púud baca bojop jĩ. Pánihna, yoobópdih bejcanjah, Salmón wut jumni pióh ñajatdih yap bejnit, Creta wut jumni quewadih jéihyepmant bóo buwámant jwĩ en yap bejep jĩ.

⁸ Pánihna, johlit páantjeh yeejép ã johochah, caan quéwa buwádh chaĩhjah bejnit, Túini Jëlitna púud bacapdih jwĩ chão páh jwũhup jĩ. Caán jëlít Lasea wut jumni tutchi pehbbit ã jumup jĩ.

⁹ Pánih chaĩhjah jwĩ bejchah, mah noój láa, jāáj chóojĩh bejat tobohat láa ã toáh jũúwúp jĩ. Pánihna, jwiítidih numah bejnitdih Pablo nin pah ã niúj naáwáp yuh jĩ:

¹⁰ —iWeemdih ñi joyoó! Bũũ jwĩ bejchah, ã táican niít. Mah noój láa ã jumachah, nin jāáj chóo ã buudbípna caá. Pánihna, nihat ñi ub bejnibut, jwiítbut jwĩ daáb buudbípna caá, ã ni-ijíp jĩ.

¹¹ Obohjeéhtih, caán chóo mínah, caán chóodih íoh teonibut Pablodih i jepahcap jĩ. Juliobut Pablodih joyáh bojnit, queétboodih ã jepahap jĩ.

¹² Caán i chãoní jëlítboó mah noój láa jāáj chóo ã chãwáchah, ãpĩ táicap wut jĩ. Pánihna, nihat caán chóodih bejnit caan quéwadihjah tih biĩh tutchi, Fenice wut jumni tutchi jëlítna i bejíhip yuh jĩ, mah noój ã yapatdih jubí pã jwũhat táut niijná. Fenice jëlítidih yeó dei bejepmant jāáj chóo waadát át jumup wut jĩ. Pánihna, “Caánboó jubínit, mah noój láa jwĩ táu pã jwũhbípna caá”, it niúj jenah joyóp wut yuh jĩ.

Búdí mujdih nolihat ã jũúwát

¹³ Chóop yapapmant johlit ã táu jũúwáchah, caán chóodih teonit i táu bejat pínah niijná, i yoh báahani chodóp dahdih i jwũub ub yacap jĩ, páant mantih. “Jwĩ táu jéih jāáj jubíbípna caá”, niúj jenah joinít, jwiítidih i numah bejep yuh jĩ. Pánih bejna, Creta quewa pebhjah jwĩ jāaj béjep jĩ.

14 Obohjeéhtih, túttimahbitjeh caan quéwa chúuhap yoób yeó aáb jūúwáp mant johlit búdí ã joh jūúwáp jĩ.

15 Caán johlit jwĩih jãáj chόo bawámant tabit ã joh jãhanachah, jwĩ bejatji dée yoób jwĩ jéih bejcap jĩ. Pánih johna, caán chóodih ã pãah joh páud baca bojop jĩ.

16 Pánihna, Cauda wūt jumni quewadih jéihyepmant bóo bawámant jwĩ yapap jĩ. Caan quéwa jwiít dih chibít johlit dih ã jãhap jĩ. Páant ã jãhachah, jwĩ wáini bainí jãáj chóodih, búdí chóo díitna ĩ ub yacap jĩ. Johlit nolihatjĩh páantjeh búdí ã tobohochah yuhna, ĩ jéih ub yacap jĩ.

17 Caán chóodih ámoh yac péanit, búdí chóo ã búuh bejcat pínah niijná, queét jãáj chóodih teonit bawájcani tōpnajĩh caán chóodih ĩ nah chéwep jĩ. Pánih nah chéu péanit, “Libia baácboó jwĩ jubími dée caá. Caanjĩh óon yehbenibit Sirte wūt jumapboó bawug lájat jwiít dih tabit tobohna caá”, niij jenah joinít, jãáj chóo wēpép ã bejcat pínah niijná, johlit dih teoni búdí yégueh chóodih ĩ ub deyanap jĩ. Páant ĩ ub deyat túttimah, jãáj chóodihjeh johlit ã ub joh bojop jĩ.

18 Caán johlit dedé ã yaicáp jĩ. Pánih joh yaicán, chah pohba ã yoób johop jĩ. Páant ã johochah, nolihat búdí jūóhniit, jãáj chóodih tabit ã bawug lájap jĩ. Pánihna, jih bawugjéh ã pahat pínah niijná, túttimah bóo yeó jáap dih ĩ ub bejniji bíí déedih ĩ yoh báaha jwíhip jĩ.

19 Túttimah bóo yeó jáap dih johlit teoni yégueh chóona, chéwat tōpna, máa nahnadihbut ĩ yoh báhanap jĩ.

20 Maatápdih yeodih cúiwādi hbut jwĩ encap jĩ. Johlit nolihatbut dedé noón yaicáp jĩ. Yeó jáap jumat pah chah pohba ã tobohnap jĩ. Páant ã tobohochah, “¿Nin búdí majboó jwiít jwĩ bawudmí naniít?” jwiítjeh jwĩ niij jenah joyóp jĩ.

21 Pánihna, búdí teona, maatápdih ĩ jéih bid jeémpcap jĩ. Páant ĩ bid jeémpcat dih enna, Pablo ĩ cātíh juí ñahniit, queétdih nin pah ã niij

naáwáp jĩ:

—Wã naáwáchah, yeéb ñi joicán beé. ‘Cretamant jãáj béjcat caá náahap’, wã niijíp yuh be. Jwĩ jūóhcah, nin pah ãta yapcan tagaá. Jwĩ jūúwátji jíbje h nin pah ã yapna caá.

22 Obohjeéhtih, bawu yeebdíh wã jwáub naóhna caá, páant mantih. Ñi úmca bojoó. Jwiít jwĩ bawudcán niít. Obohjeéhtih, nin jãáj chóo pohba ã búuh peét bejbipna caá.

23 Dios wã maáh wã wēini weemdíh ã jéihyaat pínah niijná, ãih ángeldih át wahap tabe. Caán ángel weemdíh bawu chei jíghniit, jwĩ bawudcát pínah dih ã naáwáp be.

24 Wã pebh junít, nin pah ã niijíp be: ‘Pablo, ma úmca bojoó. Meém Romanowã ĩ maáh César pebhna jubínit, ded pah ma chãjatjidi h ma naóhbipna caá. Dios túini jumna, ma bejni jãáj chóodih moondíhbut bíic yoobó ã wapbipna caá’, weemdíh ángel ã niijíp be.

25 Pánihna, ñi úmca bojoó. Dios dih túi jenah joinít, ‘Ángel ã niiját bíic yoobó ã yapbipna caá’, wã niij jéihna caá.

26 Obohjeéhtih, jwĩih jãáj chóodih johlit bíih quewāboó ã ub joh dodhbipna caá, queétdih Pablo ã niijíp jĩ.

27 Pánih johna, chéne semana wēpép ã johat túttimah, chei, Adriático wūt jumni búdí mujdih jwĩ jwaoh chúuh bejep jĩ. Pánih bejna, chei tac yoob póhba caán chóodih teonit “¿Yehbenapboó jwĩ jubími naniít?” queétdjeh ĩt niij jenah joyóp tajĩ.

28 Pánihna, “Débóo cah ninjĩh ã numah”, niijná, ĩ jenah enep jĩ. Páant ĩ jenah enechah, treinta y seis metros pohba caanjĩh át numahap wūt jĩ. Maátcanbitjeh ĩ jwáub jenah enechah, veintisiete metros caanjĩh át numahap wūt jĩ.

29 Páant ã yehbe bejchah ennit, búdí ĩt úmcap wūt jĩ. “¿Quewa páud bacap dih bóo jeená dih jwĩ bawug lájmi naniít?” ĩt niij jenah joyóp tajĩ. Pánihna, caán chóo ã bejcat pínah

niijná, chéne na míc chodóp dahna méimant ì yoh daabánap jì. Pánih yoh daabánit, “Waícanjeh ã baabá naáh”, queét ì niijjéhep jì.

³⁰ Biquína caán chóodih teonit, jweíhna, caán bainí chóodih chéwat tōpdih watnit, ì wat deya pahanap jì. Pánih chājnit, nin pah ì yee niijíp jì: “Caán bainí chóodih waadnít, biíh chodóp dahnadih wawápmant jwí yoh daabábipna caá”, ì niijíp jì.

³¹ Obohjeéhtih, soldadowã ì maáhdih, soldadowãdihbut Pablo nin pah ã niijíp jì:

—Nit nin chóodih teonit ì bejehah, yeebút ñi daab wánbipna caá, ã niijíp jì.

³² Páant ã niijíchah joinít, teonit ì jweicát pínah niijná, soldadowã bainí chóodih chéwat tōpnadih ì dúuc bóodop jì. Páant ì dúuc bóodochah, caán chóo ã daabáh bejep jì.

³³ Baabát pínah jãtìh, Pablo queédih nin pah ã niíj naáwáp jì:

—Yeéb náhni dahwanit ñi jeémpcah, chéne semana ã yapna caá.

³⁴ Pánihna, buu yeebdíh búdei wã jeémát túutna caá, ñi túi wēp yaáát pínah niijná. Ñi náhninaá, biíc jwí buudcán niít, ã niijíp jì.

³⁵ Páant niijnít, Pablo pandih ubnit, “Paá, jwiít dih nin jeémát dih ma túi wūhna caá”, Diosdih niijnít, jwiít ni hat jwí enechah, pandih ã jeémép jì.

³⁶ Páant ã jeéméchah ennit, jwiítbut wēinit jwí jeémép jì.

³⁷ Jwiít caán chóodih jumnit do-scientos setenta y seis cãacwã jwí jumap jì.

³⁸ Pánih jeémp péanit, ni hat jwí wud jummat túttimah, caán chóo ã chodcat pínah niijná, páantjeh jumni trigo wuh wūhndih búdei mujboó ì yoh báaha beedánap jì.

Pablowã ì jumni jãáj chóo ã daabát

³⁹ Túttimah, baáb jénechah, pehb-bit jumni baácdih beh encan yuhna, túi óon ñaj dei páud bac jūúwát, jee dáhna wihcapdih ì wēi enep jì. Pánih ennit, “¿Con óonna jwí buug ñáj juibí jíh?” ì niijíp jì.

⁴⁰ Pánihna, jãáj chóo ã túi bejat pínah niijná, chodat dahnadih chéwat tōpnadih ì dúuc bóod yohop jì. Páant ì dúuc bóod yohat pónih, íoh tewat túut niijná, bitaboó íoh tewat pínah meenát naanádih chéwat tōpnadih ì wat deyanap jì. Caán túttimah, waáwápmant bóo johlit teoni bainí yégueh chóodih ì wái aabánap jì. Pánih bejna, caán óon coahna ì juibíhip yuh jì.

⁴¹ Obohjeéhtih, jwí bejep yoób yehbenibit biíh óon poómp át jumap tajì. Pánihna, jwíh jãáj chóo waáwápmant bóo caán óondih ã báagh yoh bejep jì. Páant ã báagh yoh bejehah, búdei nolihat ã buug lájachah, jwíh jãáj chóo méimant ã búuhah bejep jì.

⁴² Páant ã búuhachah ennit, queét soldadowã nemat muudíh moonjí ì yaáh jweicát pínah niijná, queédih ì mao yohíhip yuh jì.

⁴³ Obohjeéhtih, soldadowã ì maáh Pablodih túi chãjìhna, soldadowãdih queét nemat muudíh moonjídih ã mawat túutcap jì. Pánihna, jwēejna ì yaáh ñáan bejat pínah niijná, jéih yaáhnitdih ã jwíh ñáap báahaat túutap jì.

⁴⁴ Jéih yaáhcannitdih jãáj chóodih bóo máa naanádih teonit, ã yaáh ñáan bejat túutap jì. Pánih bejnit, ni hat jwí túi yaáh ñáan juibínap jì.

28

Pablo Malta wūt jumni quewaboó ã jummat

¹ Páant jwí ñáan juibínachah, caan quéwadih moón jwiít dih jwāáh maj teo péanit, “Nin Malta wūt jumni quewa caá”, jwiít dih ì niíj naáwáp jì.

² Caan quéwadih moón jwiít dih túi teo wáacnit, páantjeh mah ã buugúchah, jwí cúbuhachah ennit, ì tuu cáo wūhup jì.

³ Queét ì tuu wawachah ennit, Pablobut tuu wawadih bejnit, ã jui cáwap jì. Páant ã cáwachah, tuu chãha bac jūóhni mai Pabloíh téihyadih ã chãacáp jì.

4 Páant ã chãác ñuhuchah ennit, caan quéwadih moón nin pah í míic niijíp jĩ: “¿Nin newé cáacwãdih mao jweini naniit? Pánih tigaá búdí no-lihatdih ã jwei júúwúchah yahna, ã mao jweyátji jíib caandih peéh chãjna caá ã chãjap. Pánihna, bũũ ã wunbipna caá”, í míic niijíp jĩ.

5 Obohjeéhtih, Pabloboó caán maidih tũũ cúutna ã wimp yoh cáwap jĩ. Pánihniji ã tubacap jĩ.

6 Páant ã chãjachah ennit, caanjĩh moón nin pah í míic niijíp yuh jĩ: “Caandih ã chalanachah, ã wun bũũgbipna caá”, í niijíp jĩ. Obohjeéhtih, maatápdih í en ñuhuchah yahna, dedé ã tubacap jĩ. Páant ã tubacat enna, í jenah joyátdih jwũũb túut nũũmnít, nin pah queétjeh í míic niijíp jĩ: “¿Caán jwĩpĩ pãp uúbhni poómpdih bóona niit?” í niijíp jĩ.

7 Publio wãt jamni, ãih jumat jwĩ aabápmant bahnibitjeh át jumap jĩ. Publio caanjĩh moón í maáh tajĩ. Pánihna, caán jwiútdih dooná ã wahachah, ãih mũũná jwĩ aab béjep jĩ. Caaná jwĩ juibínachah, jwiútdih ã túi wēi jwãáap jĩ. Pánih wēi jwãáhnit, biíc peihcanni yeó jáap ájeéh jwĩ jumuchah, jwiútdih ã túi chãjap jĩ.

8 Publio íip pahat yoyóp wũũna, ã lajachah, Pablo caandih enedih ã bejep jĩ. ã pebh juibínit, teo jáha uúbhni, caandih ã boonanap jĩ.

9 Páant ã booaat doonádih joinít, bita caanjĩh moón wũũnnit, ã booaat pínah niijná, Pablo pebhna í juyáp jĩ. Pánih jainítidihbut teo jáha uúbhni, ã boonanap jĩ.

10 Pánihna, búdí wēinit, jwiútdih í túi teo wáacap jĩ. Túttimah, caan quéwamant jwĩ bejat túut chãjachah, jwĩ bejni pínah jááj chóodih dedé jwĩ náahatdih wũũhna, í túi yac beedánap jĩ.

Pablo Roma tútchina ã juibíat

11 Biíh búdí jááj chóo Alejandría tútchimant jũóhniji caan quéwadih mah noój láa át chão jwũũhup tajĩ. “Nin jááj chóodih teonitdih wapnit pínah”, niij jenah joinít, caán chóo wũũcdih chéne í pãpniji Cástor, Pólux

wãt jamnidih í búúdhnit í ñuhup jĩ. Pánihna, caan quéwadih jwiútdih biíc peihcanni widh jamnitji, bejna, caán chóodih waadnít, jwĩ chũũh bejep jĩ.

12 Pánih chũũh bejnit, Siracusa wãt jamni tútchidih juibínit, biíc peihcanni yeó jáap jwĩ chão jwũũhup jĩ.

13 Caán chóodih jwũũb waadnít, pũũ Regio wãt jamni tútchina yoobópdihjeh jwĩ chũũh juibínap jĩ. Cheibit chóop yapapmant joh jũóhni johlit jwiútdih ã túi uúb bejep jĩ. Chéne yeó jáap túttimah, Puteoli wãt jamni tútchina chũũh juibínit, jwĩ aab béjep jĩ.

14 Caanjĩh moón Jesúhwã jwiútdih wēi jwãáhnit, íjeéh jwiútdih biíc semana í chão jwũũhat túutap jĩ. Biíc semana túttimah queétdih cádahnit, Roma tútchina jwĩ yoób aab béjep jĩ.

15 Roma tútchidih jwĩ toáh bejehah, Roma tútchidih moón Jesúhwã jwĩ bejat doonádih joinít, biíc poómp Foro de Apio wãt jamni jíib chãjatboó jwiútdih jwãáat túut niijná, íit jai páñap tajĩ. Túttimah, biíh poómp Romadih moonbút Tres Tabernas wãt jamni úwat pebhboó íit jai páñap tajĩ. Pánih queétdih jwãáhnit, búdí wēina, “Paá, weemdih ma túi chãjna caá”, Pablo Diosdih ã niijíp jĩ.

16 Roma tútchidih juibínit, Julio ã maáhdih Pablodih ã wũũhup jĩ. Caánboó Pablodih nemat mũũboó nemcanjeh, biíh mũũboó ã jumat túutap jĩ. Obohjeéhtih, ã jweicát pínah niijná, biíc soldadodih ã wapat túutap jĩ.

Pablo Roma tútchidih moondih Jesúh doonádih ã naáwát

17 Biíc peihcanni yeó jáap túttimah, Pablo caanjĩh moón judíowã í maátadih ã pebhna át bid bojop wãt jĩ. Páant í míic wáac juyúchah, Pablo queétdih nin pah át niij naáwáp wãt jĩ:

—Wã déewãá, weémboó jwĩ déewãdih wã yéej chãjcap jĩ. Jwĩ nuowã í wãtatjidihbut yeejép wã niijcáp jĩ. Obohjeéhtih, Jerusalén tútchiboó wã jumuchah, biquína jwĩ déewã weemdih teonit, Romanowã

ĩ maátadih nemat m̄úboó ĩ nemat túutap jĩ.

18 Pánihna, weemdíh w̄bh joinít, queét Romanowã ĩ maáta weemdíh ĩ bacaíhip jĩ. “Nin newé ã yéej ch̄jatji peéh mao yohat ã wihcan caá”, ĩ niijíp jĩ.

19 Obohjeéhtih, jwĩ déewã ĩ maáta weemdíh bacaat túutcan, íjnit, Romanowã ĩ maátadih ĩ jepahcap jĩ. Páant ĩ jepahcah ennit, nin pah Romanowã ĩ maátadih wã niijíp jĩ: “Maáh César pehbboó weemdíh ñi wahaá”, wã niijíp jĩ. Obohjeéhtih, weémboó wã déewãdih wã naóh yaccan niít.*

20 Pánihna, yeebdíh eníhnit, ñijeéh míc wéhehna, wã bid bojop be. Jwiít judíowã jwĩpĩ p̄ini Cristo ã boo pad j̄úwátđih wã naáwát peéh nin chéoni ítah t̄pđih wã đoná caá, ãt niijíp wut jĩ.

21 Páant ã niijíchah joinít, queét caandíh nin pah ĩt niij jepahap wut jĩ:

—Conmant moón jwĩ déewã míh doonádih jwiítđih daác wahcan, dedé yeejép doonádihbut ĩ naóhcan be.

22 Obohjeéhtih, nihat tútchinadih moón Jesúsđih jepahnitđih ĩ íj enatđih jwiítboó jwĩ jéihna caá. Āih jáap bohéatđihbut yeejép ĩpĩ naóhna caá. Pánihna, dedé ma naáwát pínahđih jwĩ joíhna caá, Pablodih ĩt niijíp wut jĩ.

23 Biíh ĩ jenahni yeó jáapđih dawá Roma tútchidih moón judíowã Pablo ã jumni m̄uná ĩt j̄ibínap wut jĩ. Páant ĩ j̄ibínachah, túi cheibitjeh jwĩh naóh jwĩhniiji p̄ú cheyehna Pablo queétđih ãt naóh cádahap wut jĩ. Moisés ã wutajidih, Dios naáwátđih naóh yapanit ĩ daacátjidihtut ãt naáwáp wut jĩ. Pánih caandíh naóhna, Dios ã wahni, judíowã ĩ p̄ini Jesús ã jummatđih jéihna, caandíh ĩ jepahat pínahđih queétđih ãt náah yacap wut jĩ.

24 Biquína ã naáwátđih ĩt jepahap wut jĩ. Obohjeéhtih, bitaboó ĩt jepahcap wut jĩ.

25 Pánihna, ĩ bacat pínah j̄atih, queétjeh ĩ míc íjanachah ennit, Pablo nin pah queétđih ãt niij naáwáp wut jĩ:

—Jon j̄atih jwĩ n̄owã ĩ jepahcatji biíc yoobó yeebbát ñi jepahcan caá. Dios naáwátđih naóh yapani Isaíasji, Túini Espíritu ã jéihyanachah, nin pah jwĩ n̄owãdih ãt niij naóh daacáp tajĩ:

26 ‘Nit pebhna bejnit, queétđih ma naáwá: “Maatápdih joiná yuhna, ñi beh joicán niít. Maatápdih enna yuhna, ñi beh encan niít”, ma niijí.

27 “Maatápdih wã naáwáchah yuhna, joíhcan, yoobópdih ĩ beh joicán caá. Queétđih wã boanachah, enna yuhna, ĩ beh encan caá. Jéihíhna nihna, yoobópdih ĩta beh en tagaá. Pánih beh enna nihna, ĩ jenah joyátđih ĩta túut n̄um tagaá. Páant ĩ túut n̄umúchah nihna, queétđih ĩ yéejatđih wãta yoh tagaá”, Dios ã niijná caá’, Isaías ãt niij daacáp tajĩ. (Is 6.9-10)

Yeebbát biíc yoobó jepahcannit ñi jumna caá.

28 Pánihna, yeéb wã déewãá, nindih ñi jéihyeé. B̄u Dios c̄acwã ĩ yéejat yohat pínah doonádih judíowã nihcannitđih ã wahna caá. Pánihna, queétboó caandíh joinít, ĩ jepahbipna caá, queétđih ãt niijíp wut jĩ.

29 Páant ã niijíchah joinít, íjna, míc wéhenit, queét judíowã ĩt bac bejep wut jĩ.

30 Páant ã yapat túttimah, chéne jópchi caanjíh Pablo ã jumap jĩ. Dedé ã náahatnadih caanjéh ã jíb ch̄j beedánap jĩ. Pánihna, nihat caandíh enedih j̄ibínitđih w̄enit,

31 Dios maáh ã jummat doonádih, Jesucristoíh doonádihbut úmcanjeh, ãpĩ naáwáp jĩ. Ded caandíh naáwát túutcanni ã wihcap jĩ.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.

Lucas

* 28:19 Hch 25.11

ROMANOS

Queédih ã túyat tútat

¹ Weém, Pablo biíhdih daacát túttnit, yeéb Roma tútchidih moón Jesúíhwādh wā wahna caá. Jesucristo weemdih ñionit, ãih túini doonádh nihat baácdih moondih ã naáwát tútup jĩ.

² Caán túini dooná pínahdih jon játih Dios naáwátdih naóh yapanitdih “Cãacwādh wā túi chãjbipna caá”, ãt niij daacát tútup wut jĩ.

³ Caán dooná ã wūúh ded pah ã jummat naáwát caá. Pánihna, caán cãac jumna, David jumena ã juma ãt jumap wut jĩ.

⁴ Pánih cãac jumna yuhna, jwĩ Maáh Jesucristo Dios wūúh jumna, dedé yéejat wihcanni ãt jumap wut jĩ. Pánih jumna, ã wunat túttimah, Dios caandih ã wēpatjĩh ãt jwūub boanap wut jĩ. Pánih boana, Jesucristo yoobópdih ã wūúh ã jummatdih cãacwādh ãt júutup wut jĩ.*

⁵ Caán Jesús tigaá weemdih oinit, ã wēpatjĩh ãih túini doonádh nihat cãacwādh ã naáwát tútup jĩ, caandih túi jenah joinit, ã jepahat pínah niijná.

⁶ Yeebdihbut ãihwā pínah ã ñiwichah, ñit jepahap taga.

⁷ Yeéb Roma tútchidih moón Dioíhwā, búdí ã oinitdih nin nūodih wā wahna caá. Dios jwĩ íp, jwĩ Maáh Jesucristojĩh, yeebdih oinit, ã túi teo wáaca naáh, ñi túi jummat pínah niijná.

Pablo Roma tútchina enedih ã bejihat

⁸ Nindih yeebdih wā jwíh naóhbipna caá: Jesucristodih yeéb ñi túi jenah joyát doonádh nihat baácdih moón ã joiná caá. Queét ã naáwáchah, weembát joinit, búdí wā wēina caá. Pánih wēinit, Jesucristo ã wēpatjĩh, jwĩ íp Diosdih nin pah wāpĩ niij wūbhna caá: “Paá, meemdih ã túi péeat túina caá”, wāpĩ niijná caá.

⁹ Dios weemdih ã wutuchah wēi jepahnit, ã wūúh túini doonádh wā túi bohéna caá. Dios ã enechah, yeebdih ã teo wáacat pínah niijná, yeó jáap jummat pah caandih wāpĩ wūbhna caá.

¹⁰ Pánih wūbhna, nin pahbut wāpĩ niij wūbhna caá: “Paá, ¿būu jwuhna ã pebhna enat túttna, weemdih ma wahmi niit?” wā niijná caá.

¹¹ Túini Espiritu weemdih ã teo wáacat pah muntih, yeebdihbut ã teo wáacat pínahdih wā náah yacna caá, yeéb Jesúsdi chah ñi túi péeat pínah niijná. ã wēpatdih ñi bíbohat pínahdih teo jáha wūbhna, yeebdih búdí wā eníhna caá.

¹² Jesúíhwā míic jumna, ã naáwátdih biícdih míic wéhenit, míic teo wáacna, chah jwĩ túi wēibipna caá.

¹³ Weém dawá tútchinaboó bohé jibichah, caán tútchinadih moón judíowā nihcannit túini doonádh joinit, dawá Jesúsdi ã jepahap jĩ. Pánihna, maatápdih ñi pebhboó wā bejhip yuh caá, dawá ñiíh tútchidih moondihbut Jesúíh doonádh wā naáwáchah joinit, ã jepahat pínah, yeebát Jesúsdi chah ñi jenah joyát pínah niijná. Wā úudwā paníhnit, caandih ñi jéihyatdih wā náah yacna caá.*

¹⁴ Nihat cãacwādh túini doonádh naáwát caá weemdih náahap. Dahwani tútchinadih moondih, tútchi wihcapboó jumnitdihbut, bohénitdih, bohécannitdihbut naáwát caá náahap.

¹⁵ Pánihni jumna, nihat yeéb Roma tútchidih moondihbut túini doonádh búdí wā bohéhna caá.

Jesúíh túini dooná ded pah ã jummat

¹⁶ Caán túini doonádh joinit, det Jesúsdi túi jepahnitdih Dios ã wēpatjĩh ã túi wūbhna caá. Caán doonádh jwíh joinit, jwíit judíowā jwĩ jepahap jĩ. Jwĩ jepahat túttimah, judíowā nihcannitbut joinit, ãt jepahap jĩ. Pánih joinit, jwĩ jepahachah, jwíit nihatdih biíc yoobó ã wēpatjĩh ã túi wūbhna caá. Páant ã wēpatdih jéihnit, “Caán túini doonádh ã jepahachah,

* 1:4 Mt 1.1; 12.23 * 1:13 Hch 19.21 * 1:16 Mr 8.38; 1Co 1.18

Dios queétdih ã túi w̄bbipna caá”, niij jenah joinít, caán doonádih bohéna, w̄p̄ĩ tíccan caá.*

17 Pánih bohéna, nin pah w̄p̄ĩ niij naóhna caá: “Ded Jesúsdihtúí jenah joinídihtúí ‘Nin túini caá’, Dios ã niij enna caá. Páant ã niij enat pah, jon jãtíh nin pah ãt niij daacáp tají: ‘Caandíhtúí jenah joinít dihtúí “Queéttúínihtúí caá”, Dios ã niij enna caá. Pánih túí jenah joinítjeh páantjeh Diosjeéhtúí ã túí jumbipna caá’, ãt niij daacáp tají”, w̄p̄ĩ niijná caá.*

Cãacwã ã yéj chãjat

18 Dios jeámant jumni yeejéj chãjnit dihtúí ã en íjna caá. Pánih yéj chãjna, ded pah Dios ã jumat dihtúí bita ã jéihyat déedih ã jãhna caá. Páant ã chãjachah en íjnit, Dios búdí ã peéht chãjbipna caá. Páant ã peéht chãjat pínah dihtúí niht cãacwã dihtúí ã jéihyana caá.

19 Dios dihtúí jwiít cãacwã jwí jéih beedácah yuhna, ded pah ã jumat dihtúí caanjéhtúí jwiít dihtúí ãt jéihyanap taga. Páant ã jéihyanachah, caandíhtúí jwí jéihyat pínah dedé b̄w̄wat wihcan caá.

20 Dios dihtúí jéih encan yuhna, niht ã chãjatjiboodíhtúí jwí jéih enna caá. Pánih ennit, “Caán niht dihtúí Dios búdí ã wēpatjíhtúí ã chãjni caá. Pánih chãjni jumna, niht ã maáht páantjeh ã jumbipna caá”, jwí niij jéihna caá.* Caandíhtúí jéihna yuhna, det joyáht bojnit dihtúí Dios ã peéht chãjbipna caá. Páant ã peéht chãjachah, “Obohjeéhtíhtúí, ded pah ma jumat dihtúí jéihcan, meemdíhtúí wã jenah joicáp jí”, det Dios dihtúí ã jéih niijcán niít.

21 Dios ded pah ã jumat dihtúí jéihna yuhna, “Meém niht ma chãjnit dihtúí enna, meemdíhtúí búdí wã wēina caá”, dawá caandíhtúí ãt niij naóhcap jí. Queétdihtúí ã túí chãjachah yuhna, queéttúí caandíhtúí “Weemdíhtúí ma túí chãjat túina caá”, ãt niijcáp jí. Páant caandíhtúí ã joyáht bojatjí jíib ã jenah joyát ãt b̄wo peéht bejep jí.*

22 “Weém túí jenah joinít caá”, ã míc yee niijátjí jíib, jenah joicánnit yoobát ãt jum̄p̄ jí.

23 Pánih jenah joicánnit jumna, Dios niht jéihni, páantjeh jumnit dihtúí ãt wēicap jí. Pánih caandíhtúí wēican, “Meémboó niht jéihni jumna, weemdíhtúí ma jéih teo wáacna caá”, ã pãpniboodíhtúí ãt niij wēnep jí. Jwiít cãacwã w̄nnit pínah míc jwí jumna yuhna, cãac pah jíghnidíhtúí pãpnit, caandíhtúí ãt wēnep jí. Pánih chãjnit, jiijní, nãñúp, ma paníht jíghnidíhtúí pãpnit, “Meémboó chah wēpni caá”, caandíhtúí ãt niij wēi naáwáp jí.*

24-25 Dios niht chãjni ã jum̄uchah yuhna, caandíhtúíhtúí ã wēi naáwát déeji, “Níht caá chah wēpnihtúí”, niij yee jenah joinít, ã chãjnitboodíhtúí ãt wēi naáwáp jí. Páant queétdihtúí ã wēi naáwáchah ennit, “ã náahat dihtúíhtúí ã chãja naáhtúí”, niijnít, Dios queétdihtúí ãt cádahap w̄t jí. Páant ã cádahat túttimah, queéttjeh chah yeejéj ã chãjat pínah dihtúíhtúí jenah joinít, tíc náah jumnit dihtúíhtúí ãt chãjap jí. Pánih yeejéj chãjna, ãht bácaht dihtúíhtúí ãt míc yéjejanap jí.

26 Páant ã yee jenah joyóchah enna, “Yeejéj ã náahat dihtúíhtúí ã bid dáhwa naáhtúí”, niijnít, Dios queétdihtúí ãt cádahap w̄t jí. Páant íí náah chãjat dihtúíhtúí jenah joinít, yaádhboó neonáhtúí náahcanjeh, yaádh mícjeh ãt yéj chãjap jí.

27 Páant ã chãjat pah m̄ntíhtúí, neonáhtúíhtúí yaádh dihtúíhtúí ã en ãnahat pah neoná mícjeh ãt en ãnahap jí. Pánih en ãnahnit, queéttúí neoná mícjeh ãt yéj chãjap jí. Pánih yéj chãjnit, ã yéj chãjatjí jíib ãht bácaht, ãht jenah joyátb̄t páantjeh ãt yéj bejep jí.

28 Dios dihtúí ã jwíhtúí jéihna yuhna, “Caandíhtúí jéihyat weemdíhtúí dedé pínah nihtcan caá”, ã niij jenah joyóchah ennit, Dios queétdihtúí ãt cádahap w̄t jí, ã jenah joyát déheni pah ã jumat pínah niijná. Páant ã cádahat túttimah, chah yeejéj yoobát ãt yoób jenah joyóp jí.

* 1:17 Hab 2.4 * 1:20 Hch 17.24-27 * 1:21 Ef 4.17-18 * 1:23 Dt 4.16-18; Sal 106.20; Jer 2.11

Pánih chah yeejép jenah joinít jumna, jwī chājca naáh déedih ít chājap jī.

²⁹ Pánih yeejép chājna, buubut nin pah ī jumna caá: Dedé ī en ñinahatdihjeh ī yéej chājna caá. Ded pah bitadih chah yeejép ī chājat pínahdih búdí jenah joinít jumna, cāacwādih mao yohnit jumna, chah dawá bií déedih búdí en ñinahnit jumna, túb yeenit jumna, yeejép dooná naóhntit ī jumna caá.

³⁰ Bitadih yee naóh peétnit jumna, Diosdih eníhcannit jumna, bitadih jīgah encan, “Weém maáh panihni jumna, dedé wā náahatdih wā chājbipna caá”, ī niíj jenah joiná caá. “Weémboó chah jéihni caá”, niíj jenah joinít jumna, bitadihbat páant niíj naóhntit ī jumna caá. Chah yeejép ī chājat pínahdihjeh jenah joinít ī jumna caá. Ī mánadih jepahcannit jumna,

³¹ jenah joicánnit jumna, Ī niíj át pah chājcannit jumna, Ī déewādih oicannit jumna, bitadih jīgah encan, Ī teo wáaccan caá.

³² Páant yeejép ī chājatdih ī cádahcatji peéh Dios iiguípna queétdih ā yohbipna caá. Páant ā peéh chājat pínahdih jéihna yuhna, Ī yéej chājatdih ī cádahcan caá. Pánihna, bita Ī yéej chājachah ennit, “Páant ñi chājachah, ā túina caá”, queétdih Ī niíj wēi naóhna caá.

2

Dios ā peéh chājat pínah yoobópdih ā jummat

¹ Yeéb cāacwā mícjeh jumna yuhna, ¿Dépanih tigaá “Yeejépwā yoobát ī jumuchah, Ī yéej chājat jíib, queétdih peéh chājat caá náahap”, ñi niíj jenah joí? Yeebbút queét Ī chājat pahjeh mun tigaá biíc yoobó ñi chājap. “Jwiít yéej chājcah, jwiítidih dedé yéejat peéh wihcan caá”, ñi jéih niíjcán caá. Pánihntit jumna, bitadih naóh yacnit, yeebjéh peéh chājatdih míc wutna caá ñi chājap.*

² Nihat yéej chājnitdih Dios ā peéh chājbipna caá. Yoobópdih chājni ā

jumuchah, ā peéh chājatbut yoobópdih ā jummatdih jwī jéihna caá.

³ Cāacwā mícjeh jumna yuhna, “Peéh chājat caá náahap”, niíj naóh yacnit ñi jumuchah, yeebbút biíc yoobó ñi chājat jíib, yeebdíhbat peéh chājat ā jumbipna caá. “Jwī yéej chājachah yuhna, āpī peéh chājcan beé. Pánihna, buu pohba, ā peéh chājcan niít”, ñipī niíj jenah joiná yuh caá. ¿Dépanih tigaá páant ñi niíj jenah joí? Yeebdíhbat Dios ā peéh chājbipna caá.

⁴ Obohjeéhtih, ñi yéej chājachah yuhna, Dios yeebdíh jīgah ennit, ā peéh chāj jwuhcan caá. Páant ā peéh chājcatdih enna, “Dios wā yéejatdih ā íjcan caá”, ñi niíj jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, yeebdíh ā túi chājatdih ennit, caandíh ñi jepahat pínahdih páina caá ā chājap.

⁵ Obohjeéhtih, yeebdíh ā jīgah enechah yuhna, yeébbó caandíh ñi jepahíhcan caá. Ñi yéej chājatdih cádahíhcah, yeebdíh ā peéh chājbipna caá. Ā peéh chājat pínah yeó jáap jātih, chah ñi yéej chājachah ennit, caán yeó jáapdih yeebdíh chah ā peéh chājbipna caá. Yeecanjeh, ā niíj átji biíc yoobó ā peéh chājatdih nihat cāacwā Ī jéihbipna caá.

⁶ Cāacwā yoobó ded pah Ī chājatji jíib Dios queétdih ā jíib chājbipna caá.*

⁷ Det bitadih táinijeh chājnit, Dios queétdih ā wēi naáwát pínahdih bidnit, yeó jáap jummat pah ā pehbóo jumíhntit, queétdih bácah páantjeh Dios ājeéh ā jummat túutbipna caá.

⁸ Obohjeéhtih, det Ī náahatdihjeh chājnit, bitadih túi chājcannit, queétboodíh Dios búdí íjnit, ā peéh chājbipna caá.

⁹ Páant ā peéh chājachah, nihat yéejnit yoobó tabit yeejép Ī yapbipna caá. Judíowā nihcannitdih ā peéh chājbipna caá. Obohjeéhtih, judíowā Moisés ā wutatjidih bíbohna yuhna, Ī túi jepahcatji jíib queétboodíh chah ā peéh chājbipna caá.

¹⁰ Det túi chājnitdih, “Ñi túi chājna

* 2:1 Mt 7.1; Lc 6.37 * 2:6 Sal 62.11-12; Pr 24.12; Jer 17.10; Ez 18.30; 33.20; Mt 16.27

beé”, ã niijbípna caá. Páant ã ni-ijnítidihjeh Dios ã túi jumat túutbipna caá. Judíowādh, judíowā nihcannitdihbut biíc yoobó ã túi chājbipna caá.

11 Dios nihat cāacwā ded pah jwī chājatdih enna, yeejépwādh, túinitdihbut yoobópdih ã chājbipna caá. Pánih chājna, judíowādh, judíowā nihcannitdihbut biíc yoobó ã chājbipna caá.*

12 Páant biíc yoobó chājni ã jumuchah, nin pah ã jumna caá: Moisés ã wutatjidih jéihcannitboó ĩ yéej chājachah, ĩ yéejat jíib iiguípna ĩ bejbipna caá. Pánihna, biíc yoobó caán wutatjidih jéihnitbut ĩ yéej chājachah enna, “Queétdih peéh chājat náahna caá, caán wutatjidih ĩ yap yohat jíib”, Dios queétdihbut ã niij enna caá.

13 Caán ã wutatjidih ĩ en naáwáchah, páantjeh joiyéhnitdih “Nit túinit caá”, Dios ã niij encan niit. Obohjeéhtih, ã wutatjidih túi jepahnitboodih “Nit túinit caá”, ã niij enbipna caá.

14 Judíowā nihcannit ĩ jéihyatjīhjih túi chājna, Moisés ã wutatjidih jéihcan yuhna, caandih ĩ jepahna caá.

15 Pánih jepahna, caán ã wutatjidih jéihcan yuhna, queét ĩ jenah joyátmant caán wutat panihni ã jumna caá. Páant ã jumuchah, yéej chājat jenah joyát ã jūúwáchah, “Páant wā chājachah, ã túican niit”, ĩ niij jéihna caá. Ded túi chājatdih, yéej chājatdihbut ĩ jéihna caá.

16 Pánihna, péeni yeó jáapdh Dios Jesucristodih cāacwā ded pah ĩ yéej chājatdih ĩ jweéátji jíib ã peéh chājat túutbipna caá. Páant tigaá āih túini doonádh wāpī naóh bohéna caá.

Moisés ã wutatjidih judíowā ĩ jepahcat

17 Túini doonádh judíowādh bohéna, nin pah queétdih wāpī niij naóhna caá: Yeéb judíowā, Moisés ã wutatjidih jéihnit jumna, “Jwiit judíowā chah túinit jwī jumna caá. Jwiitjeh caá Dioíhwā”, ñi niij jenah joiná caá.

18 Caán wutatjidih jéihnit jumna, ded pah Dios ã náahatdihbut ñipī jéihna caá. Pánih jéihnit jumna, “Jwī túi chājat pínahdh jéih níonit jwī jumna caá”, ñipī niij jenah joiná caá.

19 “Túi jéihnit jumna, jéih encannit panihnitdih jwī jéih teo wáacna caá. Jiát panihnit jumna, dápánapboó jannit panihnitdih jwī jéih bohéna caá, ded pah túi chājatdih ĩ jéihyat pínah niijná”, ñipī niij jenah joiná caá.

20 “Jwiit judíowā caán wutatjidih jéihna, túi yoobópdih jéihnit jwī jumna caá. Pánih jumna, det jenah joicánnitdih, wébít panihnitdihbut jwī jéih bohéna caá”, ñipī niij jenah joiná yuh caá.

21 Obohjeéhtih, páant niij jenah joiná yuhna, ¿dépanih tigaá queétdih ñi bohéihatdh yeebjéh ñi jwīh míc bohécan? Bitadh nūmát túutcan yuhna, ¿dépanih tigaá yeebjéhbut ñi nūm?

22 Bitá ĩ áa nihcannitjīh yéej chājat túutcan yuhna, ¿dépanih tigaá yeebjéhbut biíc yoobó ñi áa nihcannitjīh ñi yéej chāj? Judíowā nihcannit ĩ pāpnidih tubit iiná yuhna, ¿dépanih tigaá ĩ pāpni ã ñhat mūnádih waadnít, orodih platadhbut ñi nūm?

23 “Jwiit judíowā Moisés ã wutatjidih jéihnit jwī jumna caá”, wēi niijná yuhna, caán wutatjidih yeebjéh ñi yap yohna caá. Pánih yap yohna, ñi túi chājatdih ennit, “Dios páant wutni ã jumuchah, caandih jwī náahcan caá”, bitá ĩ niij jenah joimí nacaá.

24 Páant ñi chājatdih Dios naáwátdih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajī: “Yeéb judíowā wāt jannit, ‘Diosdih wēinit poómp’, ĩ niijnít yuhna, Dios ã wutatdih ñi yap yohochah enna, judíowā nihcannitboó Diosdih yeejép ĩ naóh peétna caá”, át niij daacáp tajī.*

25 Jwiit judíowādhjih quehli nah yapat chóodih Dios át bóod yohat túutap wut jī, āihwā jwī jumatdh júutat túut niijná. Pánih bóodna, “Míihwā

* 2:11 Dt 10.17 * 2:24 Is 52.5

jumnit, Moisés ã wutajidih jwĩ jepahbipna caá”, Diosdih jwĩ niij jútna caá. Obohjeéhtih, “Jwiit bóodnit jwĩ jumna caá”, niijná yuhna, Moisés ã wutajidih jepahcan, ñi bóodatji yeebdíh dedé pínah nihcan caá.

²⁶ Det judíowã nihcannitboó bóodcannit jumna yuhna, caán wutajidih ñi jepahachah enna, “Nit wíihwã caá”, Dios queédih ã niij enbipna caá. Jwiit bóodnitdih ã niij enat pah mantih, queédihbut biic yoobó ã niij enna caá.

²⁷ Dawá judíowã Moisés ã wutajidih jéihna yuhna, caandíh ñi jepahcan caá. Obohjeéhtih, queét judíowã nihcannitboó bóodcannit jumna yuhna, ã wutajidih ñi tui jepahna caá. Páant ñi jepahachah ennit, Dios jwiit judíowãdih nin pah ã niijbípna caá: “Queét bóodcannit, Moisés ã wutajidih jéihcan yuhna, caandíh ñi jepahap be. ¿Dépanih tigaá yeeb bóodnitboó caán wutajidih jéihna yuhna, caandíh ñi jepahcan? Yeebboodíh chah yeejép peéh chájat caá náahap”, ã niijbípna caá.

²⁸⁻²⁹ Judío yoobát ded pah ã jummatdih buu wã naóhbipna caá. Bóodni jumna yuhna, Diosdih jepahcanni judío yoobát nihcan caá. ã wutajidih jéihna yuhna, jepahcan, judío yoobát nihcan caá. Obohjeéhtih, ded Diosdih wëi jepahni judío yoobát ã jumna caá. Pánihna, ãih quehli nah yapat chóodih ã bóod yohat tútat pah ã yeej chájatdih cádahna, ã jenah joyátdih ã tútat numná caá. Pánihnidih “Nin túini caá”, Dios ã niij enna caá. Cãacwã caandíh ñi wëi naóhcah yuhna, Diosjeh caandíh ã wëi naóhna caá.*

3

¹ Weém páant niij naóhna, “Jwiit judíowã jwĩ jumachah, Dios jwiitdih ã wutajti pah bóodnit jwĩ jumachahbut, dedé pínah nihcan caá”, wã niijcán caá.

² Judíowã jwĩ jummat jíib, jwiitdih bádí túyat ã jumna caá. Dios

naáwátdih jwiitdih ãt jwíih wūhap tají, bitadih jwĩ naóh yapaat pínah niijná.*

³ Obohjeéhtih, biquína jwĩ déewã caán naáwátdih jepahcan, “Ma wutajidih jwĩ tui jepahbipna caá”, ñi niijátji pah ñi chájcap jí. “Páant queét ñi niijátji pah ñi chájcah, Diosbut biic yoobó ã niijátji pah ã chájbian nacaá”, ¿ñi niij jenah joi niit?

⁴ Nihcan caá! Nihat cãacwã yoobó yeenit ñi jumachah yuhna, Diosboó ã niijátji pahjeh ã chájbipna caá. Páant yecanni ã jumachah jéihna, jon jãtih David, Dios naáwátdih naóh yapani, ã yeej chájatdih naóhna, nin pah ãt niij daacáp tají:

“Wã yeej chájachah ennit, ‘Peéh chájat caá náahap meemdíh’, ma niijíchah, yoobópdih naóhni ma jummatdih nihat ñi jéihna caá. Pánih jéihnit, ded meemdíh ã jéih yap yohcan niit”, ãt niij daacáp tají. *(Sal 51.4)*

⁵ Biquína ñi jenah joyátjñhéh nin pah ñi niij jenah joi tá yah caá: “Jwiit jwĩ yeej chájachah, Dios yoobópdih ã jummatdih cãacwã chah ñi jéih taga. Pánihna, jwĩ yeej chájachah, ã túina caá. Páant túini ã jumachah, jwĩ yeejat peéh chájna, Dios yoobópdih ãta chájcan taga”, ñi niij jenah joi tá yah caá.

⁶ Obohjeéhtih, páant nihcan caá. Jwĩ yeej chájatdih peéh chájcan, yoobópdih chájni ãta nihcan tagaá. Pánih jumna, nihat ñi yeej chájat jíib ãta jéih peéh chájcan tagaá.

⁷ Bitaboó nin pah ñi niij jenah joi tá yah caá: “Jwiit cãacwã yeenit jumna, jwĩ niijátji pah jwĩpĩ chájcan caá. Obohjeéhtih, Diosboó yecanni caá. Pánihna, ded pah yeenit jwĩ jummatdih jenah joinit, Dios ded pah yeeat wihcanni ã jumachah, chah jwĩta tui jéih taga. Páant ã jumachah, jwĩ yeeatji jíib peéh chájat ãta wihcan taga.

⁸ Páant niij jenah joiná, “Yeejép chájna, Dios túini ã jummatdih jútna caá jwĩ chájap. Pánihna, ¿jwĩ yeej

* **2:28-29** Dt 10.16; 30.6; Jer 4.4 * **3:2** Sal 147.19-20

chāj jīh?” ĩta niīj jenah joi tá yuh caá. “Pánihatdih Pablowā ĩ bohéna caá”, biquína jwiít dih ĩ niīj yee naóhna caá. Páant ĩ niīj yee naáwáchah joinít, “queétdih peéh chājat caá náahap”, Dios ā niiját yoobópdih caá.

Jwiít nihat cāacwā ā peéh chājnit pínah jwī jumat

⁹ ¿Ded pah tigaá yeéb ñi niīj jenah joi? ¿Jwiít judíowā bita chah túinit niit jwī jumap? Nihcan caá, wā déewā. Nin pah yeebdíh wā jwúub naóhna caá: Jwiít judíowā, judíowā nihcannitbut nihat biíc yoobó Dios ā peéh chājnit pínah míic jwī jumna caá.

¹⁰ Jon jātih Dios naáwátdih naóh yapanit ĩ daacátji pahjeh tigaá ā jumap: “Ded yoobópdih chājni wihcan caá.

¹¹ Nihat ded pah Dios ā jumatdih ĩ túi jenah joicán caá. Nihat cāacwā yoobó caandíh joíhcan, bidcannit míicjeh tigaá.

¹² Nihat Diosdih náahcan, tac púud bejat pah ĩt chājap taga. Ded túi chājni ā wihcan caá. *(Sal 14.1-3; 53.1-3; Ec 7.20)*

¹³ ĩih jacnaboó cāac ĩ yohni jaáh jéwe lajna ā wíij bacaat pah caá ā jumap. Wéhena, yeeat míicjeh ĩ naóhna caá. Mai ā chāacáchah, āih man cāacdih ā yéjaat pah, queét yeenit bitadih ĩpí yéejana caá. *(Sal 5.9; 140.3)*

¹⁴ Pánih yeenit, bitadih jió waadaát pah chājnit, tubit jāihnitbut ĩ jumna caá. *(Sal 10.7)*

¹⁵ Pánihnit jumna, cāacwādh mao yohíhnitjeh caá ĩ jumap.

¹⁶ Ded ĩ bejepboó jumnitdih yeejép chājna, ĩpí moh yéejana caá.

¹⁷ Bitadih túi chājcan, ĩjeéh ĩ túi jumcan caá. *(Is 59.7-8)*

¹⁸ Diosdih jenah joicánjeh, ĩ jepahcan caá”, ĩt niīj daacáp tají. *(Sal 36.1)*

¹⁹⁻²⁰ Páant ĩ niīj daacátjidih náhninit, jwiít judíowā nin pah jwī niīj jéihna caá: “Nihat Dios naáwátji jwíih pínah caá. Páant ā jumuchah, jwiít dih caá caandíh jepahat náahap”, jwī

niīj jéihna caá. Ā wúatdih jéihna yuhna, caandíh jepahcan, “Jwiít dih yéejat peéh wihcan caá”, jwī jéih niijcán caá. Jwiít judíowā Dios ā peéh chājnit pínah jwī jumat pah muntih, nihat baácdih moón judíowā nihcannitdihbut biíc yoobó ā peéh chājnipna caá. Ā wúatdih nihat cāacwā jwī túi jepahcan caá. Páant jwī jepahcah, Moisés ā wúatjidih joinít, Diosdih jwī yap yohatdih jwī jéihna caá. Pánih jéihnit, Diosdih nin pah jwī jéih niijcán caá: “Ma wúatdih wā túi jepahachah, ‘Túini ma jumna caá’, weemdíh ma niīj enmi nacaá”, jwī jéih niijcán caá.*

Diosdih jepahna, āihwā jwī jumat

²¹⁻²² Páant niīj péanit, jwiít cāacwā ded pah Diosjeéh jwī túi jumat pínah ā jenah joyátjidih buu yeebdíh wā naóhbipna caá. Moisés ā wúatjidih jepah beedácan, jwiít nihat Dios biíc dih jwíta jéih jumcan tagaá. Caandíh jéihna, caán wúatjidih ded pah jwī jepahatdih jenah joicánjeh, det Jesucristobodíh jepahnitdih, “Queét túinit caá”, ā niīj enna caá. Jon jātih Moisés, Dios naáwátdih bita naóh yapanitbut caán ā jenah joyátjidih ĩt daacáp tají. Pánihna, buu ded pah Dios jwiít dih “Nit túinit caá”, ā niiját pínahdih jwiít nihat cāacwādh āt jéihyanap taga. Jwiít judíowādh, judíowā nihcannitdihbut Dios biíc yoobó ā túi chājna caá.*

²³ Yéejnit míic jumna, jwiít nihat jwī yéej chājna caá. Jwī túi chājat pínahdih Dios ā jwíih jenah joyátji pah biíc yoobó jwī chājcan caá. Dios ā túyatdih yúup jwī jumna caá.

²⁴ Páant jwī túi chājcah yuhna, Dios jwiít dih búdí ā oyochah, Jesucristobó jwī yéejat jíib buudáát panihnidih jíib chājna, jwiít dih āt wun wúhup wut jí. Páant jwī jíib buudáátdih ā jíib chājachah, “Nit túinit caá”, jwiít Jesús dih jepahnitdih Dios ā niīj enna caá. Jwiít dih jíib náahcanjeh, jwī túi chājcatdih āt yohop taga.

* **3:19-20** Sal 143.2; Gá 2.16 * **3:21-22** Gá 2.16

25 Jon jãtìh moón ì yéej chãjatdìh ìij enna yũhna, Dios queétdìh àt peéh chãjcap wut jĩ. Pãnih peéh chãjcan yũhna, yoobópdi h chãjni jútat túut niijná, caanjéh Jesucristodìh àt wah deya bojji p taga, jwĩ yéejat jíib wun wũhni t, àih meépdìh à yoh wũhat pínah niijná. Pãnih wun wũhna, àih meépdìh yoh wũhatdìh jwĩ túi jenah joyóchah enni t, Diosboó jwĩ yéej chãjatdìh à ìij cádahna caá. Pãnih chãjnit, jon jãtìh moondìh ì yéejat jíib peéh chãjcanjeh, Jesús ni hat cáacwãboodìh jwĩ yéejat jíib bũdáátdìh àt jíib chãjap wut jĩ. Páant à chãjachah, Dios ded pah à niijátji pahjeh yoobópdi h chãjni à jumatdìh jwiútdìh àt jéihyanap wut jĩ.

26 Pãnih jéihyanit, Jesúsdi h jepahni tdi h “Nit túini t caá”, à niij enatdi hbut à jéihyana caá. Páant à jéihyanachah, “Dios yoobópdi h chãjni caá”, jwĩ niij jéihna caá.

27-28 Páant à chãjachah jéihni t, nin pahbut jwĩ niij jéihna caá: “Moisés à wutajidi h jwĩ jepahachah enni t, ‘Nit wã peéh chãjnit pínah ni hcan caá’, Dios jwiútdìh à niijcán caá. Obohjeéhtìh, Jesúsboodìh jwĩ jepahachah enna, ‘Nit túini t caá’, à niij enna caá”, jwĩ niij jéihna caá. Páant niij jéihni t, “Weemjéh wã túi chãjat jíib Dios weemdi h à wëi enna caá”, jwĩ niij jenah joicán caá. “Dios à wutatdìh túi jepahat jíib, ‘Nit túini t caá’, Dios à niijbípna caá”, ¿jwĩta niij jenah joi tániit? ¡Ni hcan caá, wã déewã! Obohjeéhtìh, Jesús jwiútdìh à wun wũhatjidi h túi jenah joini t, caánboodìh jwĩ jepahachah, “Nit túini t caá”, Dios à niij enbipna caá.

29-30 Dawá jwĩ déewã nin pah ìpĩ niij jenah joiná caá: “Jwiú t judíowãdìh jeh Dios jwĩ maáh à jumna caá. Queé t judíowã ni hcannitdìh ì maáh ni hcan caá”, ìpĩ niij jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtìh, páant ni hcan caá. Dios biícjeh jumna, ni hat cáacwãdìh ì maáh à jumna caá. Pãnih jumna, Dios jwiú t judíowãdìh, judíowã ni hcannitdi hbut

jwiú t ni hatdìh biíc yoobó jwĩ maáh à jumna caá. Jwiú t judíowã Jesús à wun wũhatjidi h túi jenah joini t, jwĩ jepahachah, jwiútdìh “Nit túini t caá”, à niij enna caá. Judíowã ni hcannitbut biíc yoobó Jesúsdi h ì jepahachah, queétdìhbut “Nit túini t caá”, Dios à niij enna caá.*

31 Pãnihna, Jesús à wun wũhatjidi h jenah joini t, ¿“Moisés à wutajidi h jwĩ cádahachah, à táimi nacaá”, jwĩta niij tániit? ¡Ni hcan caá, wã déewã! Obohjeéhtìh, Jesúsdi h jepahna, Moisés à wutajidi hbut jwĩ jepahna caá.

4

Abraham Diosdi h à túi jenah joyátji

1 Bũũ, jwĩ nũo Abrahamdi h ded pah Dios à chãjatjidi h yeebdìh wã jwũub náhniabipna caá.

2 Abraham ded pah à túi chãjatji jíib “Nin túini t caá”, Dios à niij enechah, “Weém bácah túini t caá wã jumup”, àta jéih niij tágaá. Obohjeéhtìh, Diosboodìh páant niijní pínah à wi hcan caá.

3 Páant à jumuchah, Dios naáwátdi h naóh yapani nin pah àt niij daacáp tajĩ: “Abraham ded pah Dios à niijátdi h joini t, caandìh àt túi jenah joyóp wut jĩ. Páant à túi jenah joyóchah enni t, ‘Caán yoobópdi h tigaá’, Dios caandìh àt niij enep wut jĩ”, àt niij daacáp tajĩ.*

4 Ded maátadi h à teo wũhuchah, caandìh ìpĩ jíib chãjna caá. Oboh ìpĩ jíib wũhcan caá. À tewat jíibjeh ìpĩ wũhna caá.

5 Obohjeéhtìh, ded teo wũhcan, Diosdi h à túi jenah joyóchah enni t, “Nin túini t caá”, caandìh à niij enna caá. Páant à niij enechah, dedé à túi chãjat jíib pohba ni hcan caá.

6 Pãnihna, ded Diosdi h à túi jenah joyóchah enni t, ded pah à chãjatjidi h jenah joicánjeh, “Nin túini t caá”, Dios caandìh à niij enna caá. Páant à niij ennidìh Dios à túi chãjatdìh Davidji nin pah àt niij daacáp tajĩ:

* 3:29-30 Dt 6.4; Gá 3.20 * 4:3 Gn 15.6; Gá 3.6

7 “Ded ã jepahcatdih Dios ã yohochah, wëinit, ã túi jamna caá. “Ã túi chãjcatdih wã jwúub encan niít”, caandih Dios ã niijichah, wëinit, ã túi jamna caá.

8 “Nin túini caá. Caandih dedé yéejat peéh chãjat wihcan caá”, Dios ã niij enni wëinit, ã túi jamna caá”, David ãt niij daacáp tajj. (Sal 32.1-2)

9 ¿Judíowãjeh bóodnit ã jamuchah, Dios ã yéej chãjatdih ãt yohji taniít? Nihcan caá, wã déewã. Judíowã nihcannit, bóodcannitdihbut ã yéej chãjatdih ã yohna caá. Pánih jamnit, queét nihat biíc yoobó wëinit, ã túi jamna caá. Ded pah Dios Abrahamdih ã chãjatjidih jwúub náhnat caá náhap. Caán Diosdih ã túi jenah joyóchah, “Nin túini caá”, Dios ãt niij enep wut jã.

10 Nindihbut náhnat caá náhap: ¿Débólhji ta tigaá Abrahamdih páant ãt niij enji? ¿Bóodni ã jumat túttimahji taniít? Nihcan wut jã. Bóodni ã jumat pínah jãtjih “Nin túini caá”, Dios caandih ãtát niij enep wut jã.

11 ã bóodat pínah jãtjih Abraham Diosdih ãt túi jenah joyóp wut jã. Páant ã túi jenah joyóchah, “Nin túini caá”, Dios caandih ãt niij enep wut jã. Páant ã jumatdih júutat túut niijná, Dios caandih ãt bóodat túut wut jã. Pánihna, caán ã bóodat pínah jãtjih, ã túi jenah joyát pahjeh, Diosdih túi jenah joinít judíowã nihcannit, bóodcannitdih “Nit túinit caá”, Dios ãt niij enep wut jã. Páant biíc yoobó ã niij ennit ã jamuchah, Abrahamji jwã nã ã jumat pah queétdihbut ã nã man tigaá ã jamup.*

12 Pánihna, det bóodnit judíowãbut Diosdih ãt túi jenah joyóchah, Abraham ã nãoji yoobát ã jamna caá. Caán ã bóodat pínah jãtjih Diosdih ãtát túi jenah joyóp wut jã. Pánihna, caán Diosdih ã túi jenah joyát pahjeh mantih, judíowã ã túi jenah joyóchah, Abraham ã nãoji ã jamna caá. Obohjeéhtih, bóodnit jamna, “Abraham jwã nãoji caá”, niij jenah joiná yahna, Diosdih

ã túi jenah joicáh, Abraham ã nãoji yoobát ã nihcan caá.

Dios caandih ã naáwátjidih “Yoobópdih tigaá”, Abraham ã niiját

13 Jon jãtjih Dios nin pah Abrahamdih ãt niij naáwáp wut jã: “Meém, ma jamená pínah biíc, nihat baác, moón ã nãowã pínah ãi jamna caá”, ãt niij wut jã. Páant ã niijichah, Moisés ã wutatdih Abraham ã jepahatji jib ãt nihcap wut jã. Obohjeéhtih, Abraham Diosdih ã túi jenah joyóchah, “Nin túini caá”, caandih niij ennit, páant ãt niij naáwáp wut jã.*

14 “Moisés ã wutatjidih jepahnit, jwítjeh tigaá nihat baác, moón ã nãowã jwã jamup”, jwã déewã ãpã niij jenah joiná yuh caá. Páant ã niij jenah joyát yoobópdih jamna nihna, Diosdih jwã túi jenah joyát dedé pínah nihcah, ã niijátjibut dedé pínah ãta nihcan tagaá.*

15 Dedé wutat wihcah, caandih yap yohatbut ãta wihcan tagaá. Obohjeéhtih, Moisés ã wutatji ã jamuchah, cáacwã caandih ã yap yohochah ennit, Dios queétdih búdí ã íjna caá. Pánih íjnit, ã yap yohatji jib, queétdih ã peéh chãjbipna caá.

16 Obohjeéhtih, Moisés ã jumat pínah jãtjih, Abraham Diosdih ãt túi jenah joyóp wut jã. Caán Diosdih ã túi jenah joyát pah, det caandih jepahnit Abraham ã jamená panihnit ã jamna caá. Moisés ã wutatjidih jéihnit, jéihcannitbut Diosdih ã túi jenah joyóchah, biíc yoobó ã naáwátji pah Abraham ã jamená ã jamna caá. Pánihna, ded pah jwã chãjat jib ã jamená jwã jamcan niít. Obohjeéhtih, Diosdih jwã túi jenah joyát jibjeh caá, páant jwã jamup.*

17 Dios Abrahamdih ã niijátji pahjeh nin pah ãt niij daacáp tajj: “‘Dawá baácnadih moón ã nãowã pínah meém ma jamna caá’, Dios Abrahamdih ãt niij naáwáp wut jã”, ãt niij daacáp tajj. Dios wannitdih booni, dedé wih jwuhcannidih jumat túutnidih

* 4:11 Gn 17.10 * 4:13 Gn 17.4-6; 22.17-18; Gá 3.29 * 4:14 Gá 3.18 * 4:16 Gá 3.7

Abraham át túi jenah joyóp wut jī. Pánihna, Abraham Diosdih ā túi jenah joyát pah, jwiítbut túi jenah joinít jwī jumuchah, “Nit Abraham ā jūimená mun tigaá”, Dios jwiít dih ā niúj enna caá.*

18 Abraham weh wihcanni behe yoobát ā jumuchah, Dios caandih nin pah át niúj naáwáp wut jī: “Cúiwā dawá ī jumat pah, óonna pahbut ma jūimená ī jumbipna caá. Pánih jumnit, dawá baácdih moón ī n̄o panihni ma jumbipna caá”, Dios caandih át niújip wut jī. Pánih weh wihcan yuhna, “Ā niúját yoobópdih tigaá”, át niúj jenah joyóp wut jī. Páant caandih ā túi jenah joyóchah, Dios ā niújátji pah át túi chājap wut jī.*

19 Obohjeéhtih, caán cien jópchi bíbohna, yad Saradih át jéih weh chājcap wut jī. Caántbut beh wili yoobát jumna, mit jéih wudu juncap wut jī. Páant wannit dée ī jumuchah yuhna, “Jwiít jwī weh wihcan niít”, Abraham át niúj jenah joicáp wut jī. Páant niúj jenah joicán, Diosdih át túi jenah joí cádahcap wut jī.*

20 “Ā niújátji pah ā jéih chājcan niít”, át niúj jenah joicáp wut jī. “Dios wēpni, ā niújátji pah túi chājni caá”, niúj wēi naóhnt, caandih át túi jenah joí cádahcap wut jī.

21 “Dios ded pah weemdih ā niújátji pah biíc yoobó ā jéih chājna caá”, Abraham át niúj jéihyep wut jī.

22 “Páant ā niúj jéihyechah, ‘Abraham túini caá’, Dios caandih át niúj enep wut jī”, Dios naáwát dih naóh yapani át niúj naóh daacáp tajī.*

23 Páant niúj daácna, Abrahamdih-jeh pohba niúj daácna át chājcap wut jī.

24-25 Obohjeéhtih, jwiítbut jwī jéihyat pínah niijná, át niúj daacáp wut jī. “Diosdih jwī yap yohatji jīb, jwī Maáh Jesús dih át wun wāhat túutap wut jī. Pánih wannijidih át jwūub booanap wut jī”, jwī niúj jenah joyóchah, Dios-boó “Nit túinit caá”, jwiít dihbut ā niúj enna caá.*

5

“Nit túinit caá”, Dios ā niúj ennit ded pah jwī jumat

1 Jesucristodih jwī túi jenah joyóchah, “Nit túinit caá”, Dios jwiít dih ā niúj enna caá. Páant ā niúj enechah, jwī Maáh Jesucristo jwiít dih Diosjeéh ā túi jumat túutna caá.

2 Caandih túi jenah joinít, ā oinit jwī jumuchah, “Ūmcanjeh weemdih jéohnt, ñi wābú”, Dios jwiít dih ā niujná caá. Āihwā jumna, táttimah bóo láa ā pebhna bejnit, caán túini yoobát ā jumat pahjeh jwiítbut biíc yoobó jwī jumat pínahdih jenah joinít, búdí jwī wēina caá.

3 Dawá láa jwiít dih yeejép ā yapachah yuhna, biíc yoobó jwī wēina caá. Páant yeejép ā yapachah, Diosdih chah jwī túi jenah joyát dih jwī jéihna caá. Pánih jéihnt, yeejép ā yapachah yuhna, búdí jwī wēina caá.

4 Páant yeejép ā yapachah yuhna, wēinit, caandih jwī túi jenah joí cádahcan caá. Pánih cádahcannit jumna, chah túinit jwī jum bejna caá. Pánih chah túinit jum bejna, Dios ded pah jwiít dih ā túi chājat pínahdih jenah joinít, jwī wēi páina caá.

5 Pánihna, jwiít wēi páinitdih Dios Túini Espíritudih átát wāhup taga, jwījeéh ā jumat pínah niujná. Túini Espiritu jwījeéh jumna, Dios jwiít dih ded pah búdí ā oyatdih ā jéihyana caá. Páant ā jéihyanachah, nindihbut jwī niúj jéihna caá: “Jwiít dih Túini Espiritu ā teo wáacipna caá, Dios pebhna jūibínt, caan páh jwī túi jumat pínah niujná”, jwī niúj jéihna caá.

6 Nin wā naáwát dih jenah joinít, Dios jwiít dih ā túi chājat pínahdih chah ñi jéihbipna caá: Jwiít jwī yéj chājatdih jéih cádahcan, ā jīb buúdáát dih jwī jéih jīb chājcah, Dios ā jenahat láa, Jesucristoboó jwī yéjeat jīb át wun wāhup wut jī.

7 Ded túi chājnidih bíhboó āta wun wāhcan taga. Bíh túi chājni yoobát dih búdí oinit, ūmcanjeh wun wāhni pínah ā jum dée caá.

* 4:17 Gn 17.5 * 4:18 Gn 15.5 * 4:19 Gn 17.17 * 4:22 Gn 15.6 * 4:24-25 Is 53.4-5

8 Obohjeéhtih, jwiít yeejépwā yoobát jwī jum jwuhuchah, jwī yéejat jíib Cristoboó át wun wuhap wat jī. Páant ā wun wuhuchah, Dios jwiít dih ded pah bádí ā oyatdih ā jéihyana caá.

9 Pánih jwiít dih wun wuhnit, āih meép ā yohochah, “Nit túinit caá”, Dios jwiít dih ā níj enna caá. Páant níj enna, jwiít dih iiguípna bejnit déejidih át túi ubup wat jī. Pánihna, yeejépwā jwī jum jwuhuchah, ā wun wuhatjīh “Nit túinit caá”, jwiít dih ā níj enatdih jwī jéihna caá. Pánih jéihnit, “Buu nit túinitdih en íjcan, wā peéh chājcan níit”, jwiít dih ā níj át dih chah jwī jéihna caá.

10 Diosdih eníhcannit jwī jum jwuhuchah, ā wūh ā wunatjīh jwī yéejatdih yohnit, chénaboó jwī míic eníhcatdih Dios át ámohop wat jī. Pánih ámohnit, jwiít dih āihwā át chājap wat jī. Páant āihwā jwī jumuchah, nindih chah jwī túi jéihna caá: “Buu Dioih wā jumuchah, weemdih peéh chājat wihcah, Jesús boo pud jūóhnit, pūh laab béjni jumna, weemdihbut ā pebhna ā túi jubíát túutbipna caá”, jwī níj jéihna caá.

11 Páant jwī túi jubíát pínahdih wēinit, nindihbut chah jwī wēina caá: Buu nin baácboó jwī jum jwuhuchah, jwī Maáh Jesucristo ā wunatjīh Dios jwiít dih āihwā át jummat túutap wat jī. Páant ā jummat túutatdih jéihnit, caandih bádí jwī wēi naóhna caá.

Adán, Cristo ded pah mácah í chājatjī

12 Jwíih jumni Adán wūt jumni, ā yéej chājachahjeh, nin baác dih yéejat át jwíih waadáp wat jī. Páant ā yéej chājat jíib, wunatbut át waadáp wat jī. Adán ā yéej chāj waáwáchah, nihat jwiítbut yéej chājnit jwīt jum jwíhip wat jī. Pánih yéej chājnit jumna, jwiít nihat wunnit pínah míic jwīt jumap wat jī.*

13 Dios Moisésdih ā wutat túutat pínah jātih, nin baác dih moón jwīt yéej chājap wat jī. Obohjeéhtih, páant jwī yéej chājachah yuhna, ā wutat wih

jwuhcah, caandih yap yohatbut át wih jwuhcap wat jī. Páant wihcah, caandih yap yohat peéh chājatbut át wih jwuhcap wat jī.

14 Páant yap yohat peéh chājat ā wih jwuhcah yuhna, Adán túttimah jumnit nihat ít wunap wat jī. Moisés ā jummat pínah jātih, caán wutat ā wih jwuhcah yuhna, caán láa jumnit ít wunap wat jī. Adán Dios ā wutatjīdih ā yap yohatjī pahjeh queétjeh chājcan yuhna, queét nihatbut bíic yoobó ít wunap wat jī. Páant wunnit í jumuchah jéihnit, “Adán ā yap yohochahjeh, nihat jwiítbut bíic yoobó yap yohnit panihnit jwīt jumap wat jī”, jwī níj jéihna caá. Pánihna, Adán yéej chāj waóhni ā jummatjī pahjeh, túttimah nin baácna jūóhni Jesucristoboó túi chāj waóhni át jumap wat jī.*

15 Obohjeéhtih, Dios cāacwā dih oinit, ā teo wáacatboó Adán ā yap yohatjī pah át nihcap wat jī. Adán bíicjeh jumna yuhna, ā jwíih yéej chājatjī jíib dawá jwīt buadáp wat jī. Obohjeéhtih, Dios jwiít dih bádí oinit, teo wáacna, Jesucristodih nin baácboó wahna, túini yoobát át chāj wuhap wat jī. Jesucristo bíicjeh jumna yuhna, dawá iiguípna bejnit déejidih át túi ubup wat jī, jeáboó jwī túi jubíát pínah níj ná.

16 Dios cāacwā dih oinit, ā teo wáacat Adán ā yap yohatjī pah át nihcap wat jī. Adán bíicjeh jumna yuhna, ā yéej chājatjī jíib, nihat cāacwā Dios ā peéh chājnit pínah jwīt jumap wat jī. Pánih peéh chājnit pínah jumna, dawá jwī yéej chājachah yuhna, jwiít dih bádí oina, teo wáacnit, Dios jwī yéejatdih ā yohna caá. Pánih yohna, “Nit túinit, wā peéh chājnit pínah nihcan caá”, jwiít dih ā níj enna caá.

17 Adán bíicjeh jumna yuhna, ā jwíih yéej chājachah, nihat cāacwā dih ā chūúchah, jwī wunna caá. Caán yoobópdih tigaá. Páant ā jumuchah yuhna, ninboodih jwiít jwī wēibipna caá: Buu jwuh Dios jwiít cāacwā dih

* 5:12 Gn 3.6-19 * 5:14 Gn 2.16-17; 3.11-12

oinit, teo wáacna, Jesucristo biícjeh ã wunatjĩh jwĩ yéejatdih yohna, “Nit táinit caá”, jwiít dih ã niij enna caá. Páant jwiít dih ã niij enechah, ãjeéh páantjeh jwĩ táí jumbipna caá.

18 Pánihna, Dios ã wutatjidihjeh biíc ã yap yohatji jíib, jwiít nihatbut yap yohnit jwĩ jumna caá. Pánih jumna, jwiít nihat Dios ã peéh chájnit pínahbut jwĩ jumna caá. Pánihat pah muntih, biíc newé Jesucristo ã táí chájatji jíib, jwiít nihat yéejat yohnit jwĩ jéih jumna caá. Pánih yéejat yohnit jwĩ jumachah, “Nit táinit caá”, Dios jwiít dih ã niij enna caá. Pánihna, jwiít nihat caandíh jepahnit ãjeéh páantjeh jwĩ táí jumbipna caá.

19 Biíc newé Adán Dios ã wutatdih ã yap yohatji jíib, “Nit yéejnit caá”, dawádih Dios át niij enep wut jĩ. Pánihna, biíh newé Jesucristo Diosdih ã táí jepahat jíib, “Nit táinit caá”, dawádih Dios ã niij enna caá.

20 Obohjeéhtih, Adán jum láa dawá jópchi túttimah, Jesucristo nin baácboó ã júúwát pínah jãtjih, Dios ã wutatdih cáacwádih Moisés át naóh yapanap wut jĩ, yéejnit jumna, chah yap yohnit jwĩ jummatdih jwĩ jéihyat pínah niijná. Pánih yap yohnit yoobát jwĩ jumachah yuhna, jwiít dih búdí oinit, jwĩ yap yohat chah Diosboó jwiít dih búdí át teo wáacap wut jĩ.

21 Jwĩ yéej chájat jíib, jwiít nihat wunnit pínah míicjeh jumna, Dios biíc dih jwĩta jéih jumcan tagaá. Obohjeéhtih, Diosboó, jwiít cáacwádih búdí oinit, jwĩ Maáh Jesucristodih át wah deyanap wut jĩ, jwiít dih ã teo wáacat pínah niijná. Pánih teo wáacnit, “Nit táinit caá”, jwiít dih Dios ã niij enechah, caán biíc dih páantjeh jwĩ táí jumbipna caá.

6

Jesúsjeéh ded pah jwĩ jummat

1 Wã déewã biquína nin pah ñita niij jenah joi tágaá: “Páant ma bohénachah, chah yéej chájat caá náahap, Dios jwiít dih oinit, chah ã

tái teo wáacat pínah niijná”, ñita niij jenah joi tágaá.

2 Páant nihcan caá, wã déewã! jwĩ yéej chájca boj jíih! Jwĩ yéejatdih yohna, Cristo jwiít dih ã wun wũhachah, jwiítbut ãjeéh wunnit panihnit jwĩ jumna caá. Páant jwĩ jumachah, yéej chájat jenah joyát jwiít dih ã júúwúchah yuhna, jwĩ jéih yap yohna caá. Wunniíh bácahjidi bita í yéej chájat tútuchah, ã jepahcat pahjeh muntih caandíh jwĩ jepahcan niít.

3 Nindihbut ñi táí náhninaá: jwiít dih í daabánachah, Jesúhwã jumna, ãjeéh wunnit panihnit jwĩ jummatdih bitadih júatna jwĩ chájap be.

4 Pánih daabánit jumna, Cristoíh bácahdih í yohochah, jwiítbut ãjeéh yohnit panihnit jwĩ jumna caá. Pánih yohnit panihnit jumna, jwĩ íp nihat jéihni, táí chájni, ã wépatjĩh Cristodih ã boanachah, jwiítbut ã boanit panihnit jwĩ jumna caá. Pánih boanit panihnit jumna, ã wépatjĩh tút nunnit, jáap cáac jumnit panihnit jwĩ jumna caá. Jáap cáac jumnit panihnit jumna, ã wépatjĩh yéej chájat jenah joyát dih jwĩ jéih yap yohna caá.*

5 Cristoíhwã ãjeéh jwiítbut wunnit panihnit jumna, wunnit í yéej cháj cádahat pah, jwiít dihbut yéej cháj cádahat caá náahap. ãjeéh jwiítbut boo pud júóhni panihnit jumna, Dios ã weñat pínahboodihjeh chájat caá náahap.

6-7 Det wunnitjidi yéej chájat jenah joyát ã wihcan caá. Páant ã wihcatdih jéihnit, nindihbut jwĩ táí jéihna caá: Cristodih jwĩh jepahna, ãjeéh wunnit panihnit jumna, yéej chájat jenah joyát jwiít dih ã jwũub júúwúchah yuhna, jwĩ jéih yap yohna caá.*

8 Pánihna, Cristojeéh wunnit panihnit jumna, táí chájat tút niijná, ãjeéh jwũub boo pud júóhni panihnitbut jwĩ jumna caá. Pánih boo pud júóhni panihnit jumna, ã wépatjĩh ãjeéh páantjeh jwĩ jumbipna caá.

* 6:4 Col 2.12 * 6:6-7 Gá 2.20

9 Caandíh jéihnit, nindihbut jwí jéihna caá: Cristo ã jwúub boo pud júúwát túttimah, chéneji ã jwúub wuncan niít, páant mantih. Pánih boo pud júóhnit, wunatdih át yap yohop wut jĩ.

10 Jwiít cãacwã jwí yéej chãjat jíib, Cristo biíc láajeh wunna, ã jwúub boo pud júúwát túttimah, ded pah chãjna, Dios ã wēpatjĩh ãpĩ chãjna caá, cãacwã caandíh búdí ĩ weñat pínah niijná.

11 Pánihna, ãjeéh wunnit panihnit jwí jummatdih jenah joinít, “Buu yéej chãjat jenah joyát wã maáh panihni nihcah, Jesúih jumna, caánboó wã maáh ã jumna caá. Páant ã jumachah, weembút ãjeéh jumnit, Dios ã wēpatjĩh yéej chãjat jenah joyátdih wã jéih yap yohna caá”, ñi niij jenah joyoó.

12 Páant yéej chãjat jenah joyát ã júúwáchah, caandíh ñi jepahca bojoó. Pánih jepahcan, yéej chãjatdih ñinahcanjeh, caandíh ñi yap yohbipna caá.

13-14 Moisés ã wutajdih jwí jepahat jíib nihcan, Dios biícđih jwí túi jumna caá. Obohjeéhtih, túi oinit, jwiítđih teo wáacna, Dios ãjeéh át jummat túutup wut jĩ. Pánih ãjeéh jumna, ã teo wáacatjĩh dedé yéej chãjat jenah joyátdih jwí jéih yap yohna caá. Pánihna, yeejép chãjna, Dios ã náahatdih yap yohnit ñi jumca bojoó. Obohjeéhtih, Cristojeéh wunnit, jwúub boo pud júóhnit panihnit jumna, Dios ã náahatboodíhjah ã wēpatjĩh túi chãjnit ñi jumúú.

Jwí yéej chãjat jwí maáh panihni ã jummat

15 ¿Páant wã naáwáchah, ded pah tigaá yeéb ñita niij jenah joí? Dios ded pah jwí chãjatdih jenah joicánjeh oinit, jwiít caandíh túi jenah joinítđih át túi ubup taga. Pánih túi ubnit, Moisés ã wutajdih jepahat jíib át nihcan taga. Pánih túi ubnit jumna, ¿chah jwíta yéej chãj taniít? ¿Nihcan caá, wã déewã!

16 ¿Nindih ñi jéihcan niít? Deddih jepahna, caán jwí maáh ã jumachah,

caandíh teo wáhnit jwí jumna caá. Pánihat pah, yéej chãjnit jwí jumachah, caán yéej chãjat jenah joyát jwí maáh panihni ã jumna caá. Pánihna, yéej chãjat jenah joyátdih jepahna, iiguípna bejnit pínah jwí jumna caá. Obohjeéhtih, Diosboodíh jepahna bácah, caandíh teo wáhnit jumna, túi chãjnit jwí jumna caá. ¿Caandíh ñi jéihcan niít?

17 Jãtĩh yéej chãjnit ñi jumachah, caán yéej chãjat jenah joyát ñi maáh panihni át jum jwuhup taga. Obohjeéhtih, buu jwuh túini doonáđih túi jenah joinít, caánboodíh ñi túi wēi jepahna caá. Pánihna, ñi túut numátdih “Búdí túina caá”, Diosdih jwí niijná caá.

18 Pánih túi wēi jepahnit jumna, buu yéej chãjat jenah joyát ã júúwáchah yuhna, caandíh ñi jepahcan caá. Pánih jepahcan, túiniboodíh jepahna, caandíh teo wáhnit panihnit ñi jumna caá.

19 Ded pah maáta ĩ jummatdih ñi túi jéihna caá. Pánihna, ñi jéihyatjĩh yeebdíh wã naóhna caá, wã bohéatđih ñi túi beh joyát pínah niijná. Jãtĩh yéej chãjnit jum jwuhna, yéej chãjat jenah joyát ñi maáh panihnidih ñit jepahap taga. Pánih jepahnit jumna, chah yeejép ñit chãj bejep taga. Páant yéej chãjat jenah joyátdih ñi jepahat pah mantih, buu jwúub túut numnít, túiniboodíh caá jepahat náahap, Dios ã náahat pahjah chãjnit ñi jummat pínah niijná.

20 Jãtĩh yéej chãjat jenah joyátdih jepahna, túiniboodíh ñit jéih jepahcap jĩ.

21 Caán láa yéej chãjna, dedé túi jummatdih ñit bid jaicáp jĩ. Páant ñi yéej chãjatji jíib iiguípna ñita bej tigaá. Pánihna, buu ñi yéej chãjatjídih náhnit, tícnit, búdí ñi jĩgahna caá.

22 Buu jwuh yéej chãjat jenah joyátdih jepah cádahnit, Dioíhwã jumna, caánboodíh jepahnit ñi jumna caá. Dioíhwãjah jumna, ã náahat pahjah chãjnit, ãjeéh páantjeh ñi

* 6:22 Pr 12.28

jumbipna caá.*

²³ Nindih jwiítdih túi náhnat caá náahap: Jwí yéej chājat jíib, iiguípna bejnit pínah jwíta jum tagaá. Obohjeéhtih, jwí Maáh Jesucristo jwiítdih ā wun wāhatjidih túi jenah joinít, caandih jwí jepahachah, jwiítdih ājeéh páantjeh Dios ā jumat tútbitpna caá. Pánih túi chājna, jwiítdih ā jíib náahcan níit.

7

Ded pah Moisés ā wutatji

¹ Wā déewāá, cāacwā ī wutat ded pah ā jumatdih ñi túi jéihna caá. Cāac ā báadh jwuhna, caán wutatdih jepahat caá náahap. Obohjeéhtih, ā wunat túttimah bácah, caán wutatdih jepahat ā wihcan caá.

² Páant ā jumuchah, Moisés ā wutatjibut nin pah ā niijná caá: “Yad wili mijeéh bóojihjeh mi jum naáh”, ā niijná caá. Páant ā wutchah yuhna, mijeéh bóo ā wunat túttimah, caánt biíhdih mi jéih áa jumna caá.

³ Mijeéh bóo páantjeh ā jumuchah yuhna, caánt biíhjeéh jumnit, yeejép chājnih caá mi jumap. Obohjeéhtih mijeéh bóo ā wunat túttimah, caán wutat miíh pínah nihcah, biíhdih jwúub áa jumna, mi yéej chājcan caá.

⁴ Páant ā nihah pah mantih, yeebbút wā déewāá, Jesúhwā jumna, ājeéh wunnit panihnit ñi jumuchah, Moisés ā wutatji ñih pínah nihcan caá. Pánihna, bñ Cristodih jwúub áa jumnit panihnit jumna, caán jwúub boo pud jáohniíh ñi jumna caá, Diosdih túi chāj wūhat túut niijná.

⁵ Jātih yéej chājat jenah joyátdih jepahna, jwí ñinahatdihjeh chājnit, Moisés ā wutatjidih jwí joyóchah, caandih chah yap yohíhat āpí jíghop jī. Páant jwí yap yohatji jíib, iiguípna bejni déeji jwí jumap jī.

⁶ Caán láa Moisés ā wutatji jwiítdih chéoni pah āt jumap jī. Obohjeéhtih, bñ Cristóhwā ājeéh wunnit panihnit jumna, jwúub watnit panihnit jwí jumna caá. Pánih watnit panihnit

jumna, Túini Espíritu ā teo wáacatjīh táiniboodih jwí jéih chājna caá. Páant ā jumuchah, Moisés ā wutatji bñ jwuh jwíh pínah nihcan caá.

Ded pah jwí yéej chājat

⁷ Páant niijná, ¿Moisés ā wutatjidih ded pah tigaá jwíta níij? ¿Caán wutat yeejép níit ā jumap, ñi jenah joyóchah? ¿Nihcan caá, wā déewā! Obohjeéhtih, caán wutat wihcah, ded pah yéej chājat ā jumatdih wāta jéihcan tagaá. Caán wutat nin pah caá ā jumap: “Bitáih bií déedih ñi en ñinahca bojoó”, āt níij wutap jī. Páant ā níij wutcah, en ñinahat yéejat ā jumatdih wāta jéihcan tagaá.*

⁸ Caán wutatdih wā jéihyat túttimah, caandih yap yohíhna, bitáih bií déedih wāpí búdí en ñinahna caá. Caán wutatdih jéih jwuhcan, caandih yap yohíhat wihcah, bitáih bií déedih wāta en ñinahcan tagaá.

⁹ Pánihna, dedé wutatdih wā jéihyat pínah jātih, ded pah yéejatdih, ded pah yéejat jíib ā peéh chājatdihbut wā jéihcap jī. Obohjeéhtih, “Páant ñi chājca bojoó”, ā níij wutatdih wā jéihyat túttimah, yap yohíhna, caandih búdí wāpí chājhip jī. Páant wā yap yohatji jíib, iiguípna bejni pínah wāt jumap jī.

¹⁰ Pánihna, yéejni nihcan, Dios ā wutatdih yap yohcan, Diosjeéh wāta túi jum tagaá. Obohjeéhtih, yéejni jumna, caán wutatdih yap yohnit, wā yéejat jíib iiguípna bejni pínah wāt jumap jī. Caán wutatboó túi chājat túutni ā jumuchah, caandih wā yap yohatji jíib iiguípna bejni déeji wāt jumap jī.

¹¹ Pánih yéej chājni jumna, caán wutatdih yap yohna yuhna, “Nin pah chājnit, wā túi yapbipna caá”, wā níij jenah joyóp yah jī. Yéej chājatboó “táinidih” niijní pah āt jumap jī. Pánihna, ā wutatdih jéihna yuhna, wā yap yohat jíib iiguípna bejni déeji wāt jumap jī.*

* 7:7 Ex 20.17; Dt 5.21 * 7:11 Gn 3.13

12 Páant niijná, nin pah niij naóhna caá wã chãjap: Moisés ã wutatji túini ã jumna caá. Caán yoobópdiw wutnit, túinidihjeh ã chãjat túutna caá.

13 Pánih túini wutat jumna yuhna, ¿weemdíh iiguípna ã bejat túut niit? ¡Nihcan caá, wã déewã! Caan póhba ã bejat túutcan caá. Wã yéej chãjat caá weemdíh iiguípna ã bejat túutap. Æ wutatdih wã jéihyat túttimah, caán wutatdih yap yohna, wã yéej chãjatdih wã jéihna caá. Caán wutatdih jéihna yuhna, wã yap yohochah ennit, “Wã yéejat yeejép yoobát ã jumna caá”, wã niij jéihna caá. Pánihna, tubit yéej chãjni wã jummatdih jéihnit, iiguípna bejni pínah wã jummatdihbut wã jéihna caá.

14 Dios wut jĩ Moisésdih páant ãt wutat túutap wut jĩ. Pánihna, caán wutat Dioíh ã jumuchah, túini ã jummatdih jwĩ jéihna caá. Obohjeéhtih, weemboó yéejnijeh wã jumna caá. Pánih jumna, yéej chãjat jenah joyátidihjeh jepahni wã jumna caá.

15 Ded pah túinidih chãjihna yuhna, wã chãjcan caá. Obohjeéhtih, “Caán weemdíh chãjcat caá náahap”, niij jenah joiná yuhna, caandíhjih wãpĩ chãjna caá. Ded pah wã chãjatdih wã jéihcan caá.*

16 Yéej chãjihcan yuhna, caandíhjih wãpĩ chãjna caá. Páant wã chãjihcatdih chãjna, “Dios ã wutat túini caá”, niijná caá wã chãjap.

17 Weemjéh pohba wã yéej chãjcan caá. Obohjeéhtih, yéejni wã jummat jíb, yéej chãjat jenah joyátboó wã maáh panihni jumna, weemdíh ã yéej chãjat túutna caá.

18 Wã jenah joyát yeejép míc ã jummatdih wã túi jéihna caá. Dedé túini jenah joyát pohba weemdíh ã wihcan caá. Pánih yéejni jumna, túini wã chãjat déedih, weemjéh wã jéih chãjcan caá.

19 Túiniboodíh wã chãjat déedih wã chãjcan caá. Obohjeéhtih, náahcan yuhna, yeejépdih wãpĩ chãjna caá.

20 Pánihna, wã chãjihcatdih chãjna,

weemjéh pohba caandíh wã chãjcan caá. Obohjeéhtih, caán yéej chãjat jenah joyátboó weemdíh ã wutna caá.

21 Nin pah weemdíh ã jumna caá: Túiniboodíh chãjihna yuhna, yéej chãjihatbut ãpĩ jũóhna caá.

22-23 Dios ã wutatdih búdí wěina yuhna, caolih diitboó míc mawat panihni ãpĩ jumna caá. Pánih jumna, túinidih búdí wã chãjihna yuhna, yéej chãjihatboodíh chah jenah joinit, wãpĩ chãjna caá. Pánihna, weemjéh yéejatdih wã jéih cádahcan caá.

24 Páant yéej chãjatdih jéih cádahcan, iiguípna bejni pínah jumna, búdí moh yéejni wã jumna caá. Pánih jéih cádahcanni wã jumuchah, ¿déhe tiguaá weemdíh túi ubni ãta jum?

25 Jwĩ Maáh Jesucristo caá weemdíh túi ubni pínah ã jumap. Caandíh wã túi jepahachah, wã yéejatdih yohnit, weemdíh ã túi ubbipna caá. Páant ã teo wáacatdih jéihnit, “Jesúsdiw wah deyanit, ma teo wáacat túutatdih túina caá, Paá”, Diosdih wãpĩ niijná caá. Pánihna, nindih wã túi jéihna caá: wã jenah joyátjih Dios ã wutatdih wãpĩ jepahíhna yuh caá. Obohjeéhtih, Diosdih jepahíhni jumna yuhna, páantjeh yéejni jumna, yéej chãjat jenah joyát ã jũwúchah, caánboodíh wãpĩ jepahna caá.

8

Túini Espíritu ded pah jwiútdih ã teo wáacat

1-2 Pánihna, iiguípna jwĩ bejat déejidih Jesucristo ã túi ubuchah, áihwã jumna, Túini Espíritu ã teo wáacatjih jwĩ yéej chãjat jenah joyátidih jwĩ jéih yap yohna caá. Pánih yap yohnit, Túini Espírituboodíh jwĩ jepahachah, Dios biícidih jwiútdih ã túi jummat túutna caá. Páant biícidih jwĩ jumuchah, jwiútdih Jesucristoíhwãdih bũ dedé peéh chãjat pínah wihcan caá.

3 Moisés ã wutatjidih jéih jepah beedácannit jumna, jwiútdih mícjeh caandíh yap yohnit jwĩ jumna caá. Páant ã wutatdih yap yohnit jwĩ jummat jíb, Dios biícidih jwĩ túi jumcap

* 7:15 Gá 5.17

jĩ. Caán wʉtat jwiít dih ă jéih teo wáacah yuhna, Diosboó jwiít dih ă túi teo wáacah jĩ. Caán ă wăúhdih nin baácboó ăt căac jumat túutap wʉt jĩ, jwĩ yéejat jíib ă wʉn wăhat pínah niijná. Pánih wʉn wăhna, Jesús jwĩ yéejat jíib buúdáat panihnidih ăt jíib chăjap wʉt jĩ.

⁴ Páant ă jíib chăjachah, jwiítboó Túini Espírítu ă wěpatjĩh Dios yoobópdih jum niboodĩh jwĩ jéih jepahna caá. Pánihna, jwiítjeh ă wʉtat dih jéih buújácan yuhna, Túini Espírítu ă teo wáacatjĩh jwĩ jéih buújána caá.

⁵ Det ĩ nínahatdihjeh chăjĩh nit, ded pah ĩ náahatdih ĩpĩ jenah joiná caá. Obohjeéhtih, Túini Espírítu ă náahatdih jenah joinítboó ă wʉtat pahjeh ĩpĩ chăjna caá.

⁶⁻⁸ “Ded pah wă náahatdih wă chăjachah, ă túina caá”, ded níj jenah joiní Diosdih eníhcanni jumna, Dios ă wʉtatboodih ă jepahíhcan caá. Páant ă jepahíhcat jíib, caandih jéih jepahcan, iiguípna bejni pínah ă jumna caá. Det pánihnitboó Diosdih ĩ jéih weñacan caá. Obohjeéhtih, “Túini Espírítu ă teo wáacatjĩh ă náahat pahjeh wă chăjbipna caá”, det níj jenah joinítboó Diosjeéh páantjeh ĩ jum bipna caá.

⁹ “Wă náahatdihjeh wă chăjbipna caá”, níj jenah joí cádahnit, Túini Espírítu nĩjeéh ă jumuchah, yeéb ă náahatboodih nĩ chăjna caá. Det Túini Espírítu wihcannitboó Cristoíhwă nihcan caá.

¹⁰ Obohjeéhtih, yeébboó áihwă nĩ jumuchah, Túini Espírítu nĩjeéh ă jumna caá. Pánihna, yéejat jíib nĩh bácah ă wʉnuchah yuhna, caán nĩjeéh ă jumuchah, nĩh caolih túi booni ă jumna caá. Pánihnit nĩ jumuchah, Dios yeebdih “Nit túinit caá”, ă niijíchah, páantjeh ájeéh nĩ jum bipna caá.

¹¹ Dios jwiít dih wahni Túini Espírítu jwĩjeéh jumna, Jesús dih ă booaatji pahjeh mantih jwiít dihbut ă boobipna caá. Pánih boonit, jáap bácah jwiít dih ă chăj wăhbipna caá.*

¹² Wă déewăá, jwiít jwĩ náahatdihjeh chăj cádahnit, caandih jwúub chăjcat caá náahap.

¹³ Jwĩ weñat pínahdihjeh chăjnit jumna, iiguípna bejni pínah tigaá jwĩ jumap. Obohjeéhtih, Túini Espírítu ă teo wáacatjĩh yéej chăjatdih cádahna, páantjeh Diosjeéh jwĩ jum bipna caá.

¹⁴ Det Túini Espírítudih péenit jumna, Dios weh caá.

¹⁵ Caán Túini Espírítu jwĩjeéh ă jumat pínah jătih, Dios ă peéh chăjatdih jwĩ úum jwuhap jĩ. Obohjeéhtih, buú Dios weh jumna, Túini Espírítu ă teo wáacatjĩh “Oini Paá”, úumcanjeh caandih jwĩ jéih niijná caá.*

¹⁶ Túini Espírítu jwiít dih nin pah ă níj jéihyana caá: “Yeéb yoobópdih Dios weh nĩ jumna caá”, ă niijná caá.

¹⁷ ă weh jwĩ jumuchah, “Wă wehdih túinidih wă chăj wăhbipna caá”, Dios ă niijátji pah, jwiít dih, Jesucristo biíc dih, ă túi chăjbipna caá. Pánihna, Cristoíhwă jwĩ jumat jíib yeejép yapnit jumna, túttimah jeáboó túi wéinit, ájeéh maáta jwĩ jum bipna caá.*

Dios ded pah jwiít dih ă túi chăjat pínah

¹⁸ Buú nin baácboó jum jwuhna, yeejép jwĩ yapna caá. Obohjeéhtih, túttimah Diosjeéh maáta waadnit, chah túinit jwĩ jumat pínahdih jenah joinít, nin baácboó jwĩ yeejép yapatdih “Oboh jumni ă jumna caá”, wă níj jenah joiná caá.

¹⁹ Dios weh jeáboó ájeéh jumnit, jwiít maáta jwĩ jumat pínahdih bádí eníhna, nihát Dios ă chăjnitjibut ĩ páina caá.

²⁰ Caán ă chăjnitji ĩ jwĩh túi jumuchah yuhna, căacboó ă jwĩh yéej chăjatji jíib, queébut biíc yoobó wʉnnit pínah ĩt jum jwĩhip wʉt jĩ. Caanjéh pohba páant ăt bejcap wʉt jĩ. Diosboó ă chăjnitjidih wʉnnit pínah ăt jum jwuhat túutap wʉt jĩ.*

²¹ Dios ă chăjnitji wʉn beednit déejidih túinit ă jwúub chăjbipna caá,

* 8:11 1Co 3.16 * 8:15 Mr 14.36; Gá 4.6 * 8:17 Gá 4.5-7 * 8:20 Gn 3.17-19

páant m̄antih. Dios wehdih ã túi túut nuúm beedáát pahjeh m̄antih, biíc yoobó ã chãjnitjidihbut ã túi túut nuumbípna caá.

²² Obohjeéhtih, buu nihat ã chãjnitji wunnit pínah miíc i jum jwuhna caá. Pánihna, yad wili mi weh jumna, mi tuba ñaacát pah Dios ã chãjnitjibut yeó jáap jummat pah búdí tuba ñaacni panihnit i jum jwuhna caá. Páant i jummatdih jwiít jwí jéihna caá.

²³ Jwiít dih Túini Espíritu ã jumachah yuhna, biíc yoobó tuba ñaacnit panihnit jwí jum jwuhna caá. Nin baácboó jwí jum jwuhachah, caán jwíjeéh jumnit, jwiít dih túini ã chãj wuhna caá. Æ pebhna jwí jubínachah, chah búdí jwiít dih ã túi chãj wuhbipna caá. Pánihna, jwiít Dios ã wehdih yoobóp dih ã túut nuúm beedáát pínah, ãjeéh jwí túi jummat pínah, jáap bácah jwiít dih ã wuhat pínahdihbut búdí jwí wēi páina caá.*

²⁴ “Páant ã chãjbipna caá”, niij wēi jenah joinít, iiguípna bejnit déejidih ã túi ubnit jumna yuhna, páantjeh ã túi túut nuúm beedánit jwí jum jwuhcan caá. Æ túut nuúm beednit jumna, páant ã chãjat pínahdih jwíta páican tagaá.

²⁵ Obohjeéhtih, ã chãjat pínahdih encan yuhna, Dios jwiít dih ã túi túut nuúm beedáát pínahdih jéihnit, jwí wēi páina caá.

Túini Espíritu jwí úbátdih ã teo wáacat

²⁶ Bui túi jéihcannit jwí jumachah enna, Túini Espírituboo jwiít dih ã teo wáacna caá. Diosdih ded pah úbát pínahdih jwí jéihcah, caán Túini Espíritu jwiít dih búdí ã teo wáacna caá, yoobóp dih jwí úbát pínah niijná. Jwiítboó búdí úbíhna yuhna, jwí wéheatjĩh jwí jéih buujácah, jwí ípdih yoobóp dih naóhni jwiít dih ã úbh wáacna caá.

²⁷ Dios ded pah jwí jenah joyátdih túi jéih beedána, ded pah Túini Espíritu jwiít dih ã úbh wuhatdihbut ã túi jéihna caá. Pánihna, ded pah

áihwádh Dios ã náah yacat pah, jwiít dih Túini Espíritu ãpĩ úbhna caá.

Cristo ã wēpatjĩh yéejatdih túi yap yohnit jwí jummat

²⁸ Jwiít nihat Diosdih oinit, ã náahatdih chãjnit pínah ã ñíonit jwí jumachah, Dios jwiít dih ãpĩ túi en daoná caá. Ded pah jwí yapachah, jwiít dih ã teo wáacna caá, caandih chah jwí túi jenah joyát pínah niijná. Páant ã chãjatdih jwí túi jéihna caá.

²⁹ Jwiít áihwá jwí jummat pínahdih Dios biíhmah átát jéihyep wut jĩ. Pánih jéihnit, ã wúh Jesucristo ã jummat biíc yoobó jwiít dih át jummat túutur wut jĩ, dawá ã údwá jwí jummat pínah niijná. Páant jwí jumachah, caánboó jwí úud jeñé caá ã jumur.*

³⁰ Biíhmah áihwá jummat túutnitdih át ñíwip wut jĩ, “Nit túinit caá”, jwiít dih ã niij enat túut niijná. Páant niij ennit, ã pehbboó ãjeéh maáta pínah jwiít dih át waadánap wut jĩ.

³¹ Caandih jéihnit, nin pahbut jwí jéihna caá: Dios ã oinit jwí jumachah, det jwiít dih i en jũih buujácan niít.

³² Dios ã wúhdih át wahap wut jĩ, jwí yéejat peéh ã wan wuhat pínah niijná. “Wá wúhdih tubit oina, caandih wá wanat túutcan niít”, át niijcáp wut jĩ. Pánih wahnit, ded pah jwí náahatdihbut ã túi wēi teo wáacbipna caá.

³³ Dios jwiít dih ñíona, “Nit túinit caá”, ã niij ennit jwí jumachah, “Queét yeejépwá caá”, det jwiít dih i jéih niij naóh yaccan caá.

³⁴ Cristo jwí yéejat jíb wan wuhna, jwúb boo pud jũóhnit, Dios ã jéihyepmant bóo buwámant chúdnit, caán biíc dih nihatdih wutni ã jumna caá. Pánih jumna, jwíh pínahdih ãpĩ úbh wuhna caá, det jwiít dih peéh chãjat túutna, i jéih naóh yaccat pínah niijná.

³⁵ Cristo jwiít dih búdí ã oyochah, “Queétdih ma oi cádaahá”, bita i niijíchah yuhna, ã jepahcan niít. Jwiít dih yeejé ã yapachah, bita jwiít dih yeejé i chãjachah, jwí

* 8:23 2Co 5.2-4 * 8:29 2Co 3.18; Gá 4.19; Fil 3.10

n̄gáp w̄n̄chah, yéguh wihcannit jwī j̄m̄chah, jwiít dih tobohat ã j̄m̄chah, jwiít dih ã mao yohochah ȳhna, Cristo jwiít dih ã oi cádahcan niít.

³⁶ Dios naáwátdih naóh yapani páant jwī yapat pínahdih nin pah át niij daacáp tajī:

“Yeó jáap j̄mat pah míhwã jwī j̄mat j̄ib jwiít dih ijnit, ã mao yohíhna caá. ã mao jeémát pínah owejawã pah jwiít but jwī j̄m̄na caá”, át niij daacáp tajī. (*Sal 44.22*)

³⁷ Páant yeejép jwī yapachah ȳhna, Cristo jwiít dih oina, búdí ã teo wáacatj̄h wēinit, jwī táí yap yohna caá.

³⁸⁻³⁹ Jesucristoíhwã jwī j̄m̄chah ennit, Diosboó jwiít dih bainí ã oican caá. Pánih oinit, jwiít dih ã oi cádahcan niít. Jwī w̄n̄chah, jwī báadhachah, b̄ubut, túttimahbut, ded pah jwiít dih ã yapachah ȳhna, ã oi cádahcan niít. Ángelwã, nemépwã, nin baácdih moón ã maáta, japmant moón, n̄mp bóo tólihmant moón, “Queét míhwãdih ma oi cádahá”, Diosdih ã niijíchah ȳhna, ã jepahcan niít. Pánihna, nihat Dios ã chājnitboó caandíh ã jéih oi cádahat tútcan niít. Pánih búdí oina, jwiít jwī Maáh Jesucristoíhwãdih Dios ã oi cádahcan niít.

9

Judíowã Dios ã ñíonit

¹⁻² Weém Cristoíh j̄m̄na, “ Wã déewã, judíowã caandíh ã náahcatdih búdí wã j̄gahna caá’, niijná, yoobópdih niijná caá ma chājap”, Túini Espíritu weemdíh ã niij jéihyana caá.

³ Wíh baácdih moón, wã déewã, Israel ã j̄imená, Cristodih ã náahcat j̄ib iiguípna ã bejbipna caá. Pánihna, “Wã déewãdih búdí oinit, iiguípna ã bejcat pínah niijná, tút n̄mnít, weémboó iiguípna wãta bej tagaá, queét ã táí yapat pínah niijná”, wãpí niij jenah joiná caá. Obohjeéhtih, páant niij jenah joiná ȳhna, wã jéih chājcan caá.

⁴ Queét wã déewã Israel j̄imená j̄m̄na, Dios ã weh pínah queétdih át ñíwip wut jī. Ded pah áihwã ã j̄mat pínahdih queétdih át naáwáp wut jī. Moisés j̄m̄ láa áih yeh iigátj̄h queétdih át waáwáp wut jī. Á wutatdih Moisésjidih queétdih át jwíh naáwát tútup wut jī. Diosdih ã weñat pínah m̄udíh queétdih át chājat tútup wut jī. Á táí chājat pínahdih queétdih wut jī Dios át naáwáp wut jī.*

⁵ Jwī n̄owã Abraham, Isaac, Jacob queét biíc peihcannit, jwiít judíowãdih cáac waowã ã j̄m̄chah, jwiít ã j̄imená caá. Jesucristobut, ã j̄ima yoobát át j̄m̄p wut jī. Caán Jesucristo Diosjeh m̄ntih j̄m̄na, nihat chah maáh ã j̄m̄na caá. Yeó jáap j̄mat pah caandíh jwī táí wēi naóh j̄íh. Páant tíí ã j̄m̄ naáh.

⁶ Páant wã naáwáchah, nin pah ñita niij jenah joi tagaá: “Dios ã naáwátj̄i pah biíc yoobó jwiít Israel ã j̄imenádh áihwã pínah át chājcap taga”, ñita niij jenah joi tagaá. Obohjeéhtih, páant nihcan caá. Biquína Israel ã j̄imená j̄m̄na ȳhna, Dioíhwã yoobát nihcan caá.

⁷ Nin pah caá: Biquína Israel j̄imená Abraham j̄imená ã j̄m̄chah ȳhna, “Abraham j̄imená yoobát nihcan caá”, queétdih Dios ã niij enna caá. Nin pah Dios át niijíp wut jī: “Obohjeéhtih, ma wãúh Isaac j̄imená bácah ma j̄imená yoobát ã j̄mbipna caá”, Dios Abrahamdih át niijíp wut jī.*

⁸ Páant ã niij naáwáchah joinít, nindih jwī jéihna caá: Abraham j̄imená cáac j̄m̄na ȳhna, Diosdih táí jenah joicán, ã weh nihcan caá. Dios ã niijátjidih táí jenah joinítjeh tigaá Abraham ã j̄imená pohba.

⁹ Nin pah Dios Abrahamdih át niij naáwáp wut jī: “Túttimah bóo jópchi nin dée widhdih m̄ntih wã jw̄ub j̄úwúchah, majeéh bóli Sara ma wãúhdih mi túhhipna caá”, át niijíp wut jī.*

* 9:4 Ex 4.22 * 9:7 Gn 21.12 * 9:9 Gn 18.10

10 Tálttimah, Isaac áa Rebeca waláhnit mit weh jumap wut jĩ. Queét chénat pah ĩ íp Isaac jwĩ nwo át jumap wut jĩ.

11-12 ĩ cãac jummat pínah jãtĩh, túini, túicatdih ĩ chãj jwuhcah, ded pah ĩ chãjatdih jenah joicánjeh, caandih náahna, údyiboodih Dios át ñíwip wut jĩ. Pánih ñíonit, Rebecadih nin pah át niijíp wut jĩ: “Weép jeñé á úuddih á teo wúhbiþna caá”, caántdih át niijíp wut jĩ.*

13 Páant á ñíwatjidih jenah joinít, Dios naáwátidih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajĩ: “‘Jacobdih caá wã oyop. Obohjeéhtih, Esaúboodih wã iiná caá’, Dios á niijná caá”, át niij daacáp tajĩ.*

14 Caandih jenah joinít ¿ded pah tigaá jwĩta niij? “Ded pah ĩ chãjatdih jenah joicánjeh, á náahnidihjeh pánih ñíona, Dios yoobópdih á chãjcan caá”, ¿jwĩta niij tániit? ¿Pánihcan caá!

15 Dios Moisésdih nin pah á niijátjidih jwiítidih náhnat caá náahap: “Det wã náahnidihjeh wã jĩgah en teo wáacþipna caá”, Dios á niijná caá, át niij daacáp tajĩ.* Ded pah cãac á chãjatdih jenah joicánjeh caandih ñíonit, yoobópdih á chãjna caá.

16 Jwiít cãacwã jwĩ náahat pah nihcan, ded pah jwĩ chãjat jíbbat nihcan, det á náahnidihjeh Dios á jĩgah en teo wáacna caá.

17 Faraón Egipto baácđih moón ĩ maáđdih ded pah Dios á niijátjidih náhnit, “Dios á chãjat yoobópdih á jumna caá”, jwĩ niij jéihna caá. Nin pah Faraóndih át niijíp wut jĩ: “Egipto baácđih moón ĩ maáđ pínahđih meemdih maáđ wã waadánap jĩ, nihátđih wã wēpatdih wã jútat túut niijná. Pánihna, ded pah meemdih wã chãjachah ennit, nihát baácđih moón ‘Caánboó chah wēþni caá’, ĩ niij naóhþipna caá”, Dios caandih á niijíp be, Moisés át niij daacáp tajĩ.*

18 Dios det á náahnidihjeh á jĩgah enna caá. Obohjeéhtih, det bitadih

caanjéh á jepahat tútcan caá. Pánihna, Dios ded pah á náahatdihjeh á jéih chãjna caá.

19 Pánih chãjni á jumuchah ennit, weemdih nin pah ñita niij tágaá: “Dios á náahnidihjeh á jĩgah enechah, jwiítboó caandih yap yohna, jwĩ bujácna niit. Pánih yap yohna, jwĩ jéih bujácna, ¿dépanih tigaá caán jwiítidih á peéh chãjñna?” niij íjnit, weemdih ñita wúbh joi tágaá.

20 Nin pah yeebdih wãta niij jepah taga: ¿Yeéb cãacwã oboh jumnit jumna yuhna, Diosdih ñita jũih niit? Ded wáam dahđih á nawachah, á naoni dahboó caandih nin pah á jéih niij jũihcan caá: “¿Dépanih tibeé weemdih nin pah jíghni dah ma nao?” á jéih niijcán caá. Pánihna, yeéb Diosdih jũihna, caán wáam dah á jũihñat pah niijná caá ñi chãjap.*

21 Wáam dah naoni á náahat pah caán wáam déepjĩhjah muntih dawá mácah jíghni dahnadih á jéih naona caá. Biquína túini wáam dahnadih naona, biih oboh jumnidihbut á jéih naona caá. Pánihna, caán á nawat dée, Diosbut á náahat pahjah jwiítidih á jéih chãjna caá.*

22 Iguípna bejnit pínah ĩ yéej chãjatdih búdí á íjdatdih jútat túut niijná, Dios queétdih á peéh chãjþipna caá. Obohjeéhtih, á wēpatboodih jútat túut niijná, queétdih á peéh chãjat pínahđih jenah joiná yuhna, maatápdih ĩ yéej chãjatdih át enah boj jwuhap wut jĩ.

23-24 Ded pah á túi jummat, á wēpatdihbut á jĩgah ennitdih át jéihyanap wut jĩ. Jwiítidih jãtĩh átát ñíojip taga, caán biicđih jumnit, á wēpat, á túyatdihbut jwĩ bíbohat pínah niijná. Pánihna, jwiít á ñíonitboó biquína judíowã, bita judíowã nihcannitbut jwĩ jumna caá.

25 Páant á yapat pínahđih Dios naáwátidih naóh yapani Oseas nin pah át niij daacáp tajĩ:

“Jãtĩh wĩhwã nihcannitjidih “Yeéb

* 9:11-12 Gn 25.12 * 9:13 Mal 1.2-3 * 9:15 Ex 33.19 * 9:17 Ex 9.16 * 9:20 Is 29.16; 45.9

* 9:21 Jer 18.4-6

wíihwā caá”, wā niijbípna caá. Jãtíh wā oicannitjidihbut “Yeéb wā oinit caá”,* wā niijbípna caá’, Dios ã niijná caá. (Os 2.23)

26 ‘Wíihwā yeéb nihcan caá’, ã niijnítjiboó Dios báadhni weh í jumbípna caá”, ãt niij daacáp tají. (Os 1.10)

27-28 Jon jãtíh Isaíasbut Israel ã jaimenádhíh nin pah ãt niij daacáp tají: “Dios cãacwã í yéej chãjatdih búdí íjnit, waícanjeh queétdih ã peéh chãjbípna caá. Pãnihna, óondih jenah enna jwí bũjácát pah, Israel ã jaimená dawá í jumuchah yuhna, det caandíh jepahnitdihjeh Dios ã táí ubbípna caá”, ãt niij daacáp tají. (Is 10.22-23)

29 Isaías nin pahbut ãt niij daacáp tají:

“Jwí Maáh Chah Wēpni, biquína jwí déewãdih ã táí ubcah, jwiít judíowã jwíta bũd beed tágaá. Pãnihna, Sodoma, Gomorra tãtchidih moondíh peéh chãjna, ã yoh beedáát pahjeh muntih jwiítidihbut ãta yoh beedá tagaá”, ãt niij daacáp tají. (Is 1.9)

Judíowã táini doonádhíh í náahcat

30 Nindih táí náhníat caá náahap: judíowã nihcannit Jesucristodih táí jenah joinít, í jepahachah ennit, “Nít túinit caá”, queétdih Dios ãt niij enep taga. Dios bíícdih í táí jumát pínahdih í bidcah yuhna, Dios queétdih ãt táí ubp taga.

31 Obohjeéhtih, Israel ã jaimená judíowãboó “Jwiít Dios ã wãtatdih jwí chãjachah, caán bíícdih jwí táí jumbípna caá”, niij jenah joí bidna yuhna, Moisés ã wãtatjidih jepahíhna yuhna, ít jéih bũjácáp taga. Pãnihna, túinit í jumíhna yuhna, ã wãtatdih í jepahcatdih ennit, “Nít túinit caá”, Dios ãt niij encap taga.

32 ¿Dépanih tigaá táinit jumíhna yuhna, í bũjácán? “Dioíhwã jumíhna,

jwí jenah joyátjíhjih Moisés ã wãtatjidih jwí jéih jepahna caá”, niij jenah joinít, Diosdih táí jenah joicánjeh, ít jéih bũjácáp taga. Jesúíh táini doonádhíh naóhna, nin pah jwípí niijná caá: “Jwí tóocni jee dáh panihni Cristo ã jumna caá”, jwípí niij naóh bohéna caá. Det jee dáhdih bũg lãjnitboó í tóocni dahdih ípí íjna caá. Pãnihat pah, Cristoíh doonádhíh joinít, tóocni jee dáhdih í íjat pah caandíhbut íjnit, Dios bíícdih í jéih jumcan níít.

33 Pãant Dios naáwãdih naóh yapani nin pah ãt niij daacáp tají:

“Dios nin pah ã niijná caá: ‘Jerusalén tãtchiboó í tóocat pínah jee dáh panihnidih wã jwejna caá. Caandíh tóoc bũgnít, í bũg lãjni dahdih cãacwã búdí í íjbípna caá. Caandíh í íjat pah caán tãtchidih moón caán jee dáh panihnidih í náahcatjijíb, wã pebhna í juibícan níít. Obohjeéhtih, caán jee dáh panihnidih táí jenah joinítboó wãjeéh jumna, í táí wēibípna caá’, Dios ã niijná caá”, ãt niij daacáp tají. (Is 28.16)

10

1 Israel ã jaimená wã déewã iiguípna bejnit pínah í jumuchah, búdí wã jígahna caá. Pãnih jígahnit, Dios queétdih ã táí ubat pínahdih náah yacna, búdí wã ubhna caá.

2 Yeebdíh yoobópdih wã naóhna caá. Queét Dios ã náahat pah búdí í chãjíhna yuh caá. Obohjeéhtih, pãnih chãjíhna yuhna, Dios ded pah ã chãjat tãtatdih yoobópdih ípí jéihcan caá.

3 Í jenah joyátjíhjih táini í chãjíhna yuhna, Dios ã náah yacatdih í jéih bũjácán caá. Pãnih bũjácán yuhna, Dios ã teo wãacat pínahdih í jenah joicáh, queétdih “Nít túinit caá”, ã niij encan caá.

4 Obohjeéhtih, Cristodih táí jenah joinítboodíh “Nít túinit caá”, Dios ã niij enna caá. Pãnihna, Moisés ã wãtatjidih jwí jepahat jíib táí ubnit jwí

* 9:25 1P 2.10

jéih jumcan caá. Obohjeéhtih, Cristoboodíh túi jenah joí jepahnitdihjeh ã túi ubna caá.

⁵ Moisésjeh jon jãtíh nin pah ãt niíj daacáp tají: “Det Dios ã wutatdih túi jepahnitdihjeh ã túi ubbipna caá”, ãt niíjip tají.*

⁶⁻⁷ Páant ã niíj daacáchah yuhna, buu jwuh det Cristodih túi jenah joinítidihjeh “Nit táinit caá”, Dios ã niíj enna caá. Cristoíh doonádih bohéna, nin pah jwípí niíj naóhna caá: Dios ã wahni Cristojeh nin baácboó ãtát dei juyúp tají. Pánih dei jwiníji ã jumuchah, nin pah ñi niíj jenah joicá bojó: “Jeáboó púuh laab béjnit, Cristodih ub dei júóhni pínahdih jwí náahna caá. Wunnitji caolih pehbboó dei bejnit, Cristodih boocat túutnit, caandíh jwúub ub púuh laab júóhni pínahdih jwí náahna caá, jwiítidih ã túi ubat pínah niijná”, ñi niíj jenah joicá bojó.

⁸ Dios naáwátidih naóh yapaniji nin pah ãt niíj daacáp tají: “¿Dépanih tigaá Dios naáwátidih ñi bid? Caandíh jéihnit, ñitát bohé tagaá”, ãt niíj daacáp tají.* Pánihna, caán jwí bohéni naáwát Cristodih ã túi jenah joyát túutna caá.

⁹ Pánih bohéna, nin pah jwípí niíj naóhna caá: Det Dios bíicdih túi jumíhna, “Jesús wã maáh caá”, niíj naóhnit, “Dios caán wunnijidih ãt jwúub boonanap jí”, ã niíj jenah joyóchah, Dios queét iiguípná bejnit déejidih ã túi ubbipna caá.

¹⁰ Jesúsdih jwí túi jenah joí jepahachah, Dios jwiítidih “Nit táinit caá”, ã niíj enna caá. Pánihna, “Jesús wunniji jwúub boo pud júóhni jumna, nihat cáacwã ã maáh ã jumna caá”, bitadih jwí niíj naáwáchah, ã túi ubnit jwí jumna caá.

¹¹ Dios naáwátidih naóh yapani nin pah ãt niíj daacáp tají: “Det Diosdih túi jenah joinít, ‘Páant ã niiját pah bíic yoobó ã yapbipna caá’, niíj jenah joinít, tíccanjeh ã túi wéibipna caá”, ãt

niíj daacáp tají.*

¹² Dios nihat cáacwã yoobó ã maáh jumna, det caandíh úubhnitdih túini ã chãjbipna caá. Judíowãdih, judíowã nihcannitdihbut bíic yoobó ã túi teo wáacbipna caá.

¹³ Dios naáwátidih bíih naóh yapani nin pah ãt niíj daacáp tají: “‘Wã yéejatdih yohnit, weemdíh ma túi ubuú’, det jwí maáhdih niíj úubhnitdih ã túi ubbipna caá”, ãt niíj daacáp tají.*

¹⁴ Obohjeéhtih, det Cristoíh doonádih joicánnitboó caandíh ã jéih úubhcan caá. Pánihna, ã naáwátidih naóhnit wihcah, caán doonádih joicánnit, caandíh ãta jéih jepahcan tagaá.

¹⁵ ã naáwátidih naóhnit pínahdih Dios ã wahcah, det áih túini doonádih naóhnit ãta wihcan tagaá. Dios naáwátidih bíih naóh yapani nin pah ãt niíj daacáp tají: “Túini doonádih naóhnit ã júúwáchah, jwí túi wéina caá”, ãt niíj daacáp tají.*

¹⁶ Páant ã daacátji ã jumuchah yuhna, Israel jwimená dawá caán túini doonádih ãt joíhcap jí. Páant ã joíhcat pah Isaías Diosdih úubhna, nin pah ãt niíj daacáp tají: “Maá, ma naáwátidih queétdih jwí naóh yapanachah yuhna, dawá ã joíhcap be”, ãt niíj daacáp tají.*

¹⁷ Cristoíh túini doonádih joyát caá náahap, caandíh túi jenah joinít, cáacwã ã jepahat pínah niijná.

¹⁸ Nin pah yeebdíh wã niíj úubh joiná caá: “¿Israel jwimená caán doonádih ãt joijícan taniít?” ñi jenah joyóchah. Caandíh yoobópdih ãt joijí ta yuh caá. Páant ã joyátjidih tigaá Dios naáwátidih naóh yapani nin pah ãt niíj daacáp tají:

“Dioíh doonádih nihat pehbboó ãt naóh peetép wut jí. Pánihna, nihat baácidih moón caandíh ãt joyóp wut jí”, ãt niíj daacáp tají. (Sal 19.4)

¹⁹ Pánih jéihnit, nin pah wã jwúub niíj úubh joiná caá páant muntih:

* 10:5 Lv 18.5 * 10:8 Dt 30.12-14 * 10:11 Is 28.16 * 10:13 Jl 2.32 * 10:15 Is 52.7 * 10:16 Is 53.1

¿Caán doonádih Israel jüimená joiná, ït túi beh joiójican ta niít? ñi jeh nah joyóchah. ït túi beh joijí ta yah caá. Nin pah Moisés ã niúj daacátjidih yeebdíh wã jwíih náhniabipna caá:

“Nin pah Dios Israel jüimenádih ã niúj naóhna caá: ‘Jenah joicánnit, yeejépwã caá’, ñi niúj ennitdih wíihwã pínah wã chãjbipna caá. Páant wã chãjachah, yeéboó jepchá tubnit, queétdih búdí ñi íjbipna caá’, ã niijná caá’, Moisés ãt niúj daacáp tají. (Dt 32.21)

20 Isaíasbut úumcanjeh, nin pah ãt niúj daacáp tají:

“Nin pah Dios ã niijná caá: ‘Weemdíh bidcannitboó ï jwãáap be. Weemdíh úubhcannitdih ded pah wã jumatdih wã jéihyanap be’, Israel jüimená nihcannitdih Dios ã niijná caá’, Isaías ãt niúj daacáp tají. (Is 65.1)

21 Israel jüimenáboodíh, nin pah Isaías ãt jwúub niúj daacáp tají:

“Nin pah Dios ã niijná caá: ‘Queét weemdíh náahcan, yap yohnit ï jumna caá. Obohjeéhtih, ï túut nuumát pínahdih náah yacnit, maatápdih ‘Wíihwã ñi jumúú’, queétdih wã niijíp yah be’, Dios ã niijná caá’, Isaías ãt niúj daacáp tají. (Is 65.2)

11

Israel ã jüimená daocánnitdih Dios ã túi ubat

1 ¿Israel ã jüimená Dios ã ñíonitjidih bñú láa ãta yoh taniít? yeéb ñi jeh nah joyóchah. ¡Nihcan caá! Queétdih ã yohcan beé. Weembát Israel ã jüima, Abraham jüimená ï jüima náahji mun tigaá. Benjamín ã jüimená jumni poómpdih bóo caá.*

2 Bíihmah Israel ã jüimenádih Dios ã ñíonitji ï jumuchah, queétdih ãt yohcap jí. Dios naáwátdih naóh yapani Elíasji Israel ã jüimená ï yéej chãjatjidih Diosdih ãt naóh yacap jí. ¿Caán ã naóh yac daacátjidih yeéboó

ñi jéihcan niít? Nin pah ãt niúj daacáp tají:

3 “Maá, ma naáwátdih naóh yapanitdih dawá ït mao yohop be. Meemdíh wëina, nuñúpdih jwí mao cáo wãhat jeé poómpnadibut ït boto mao yoh beedánap wut be. Ma naáwátdih naóh yapanit biícđih jumni weemjéh caá wã judhdup. Páant wã jumat doonádih joiná, weemdíhbut ï mawíhna caá”, ãt niúj daacáp tají.*

4 Páant ã niijíchah joinít, Diosboó Elíasdih nin pah ãt niúj jepahap wut jí: “Meém biícđeh pohba nihcan caá. Páantjeh wíih cáacwã siete mil pohba ï jumna caá. Queétdih weémboó wã túi wapap be. Páant wã wapachah, bita ï pãpni Baal wut jumnidih queét ï wëi úubhcan caá. Páant dawá ï jumatdih jéihnit, ma úumca bojóó”, Dios Elíasdih ãt niijíp wut jí.*

5 Elías jum láa, daocánnit Diosdih túi wëinit ï jumat pah muntih, bñubut daocánnit Israel ã jüimenádih Dios búdí oina, jígah ennit, áihwã pínah ãt ñíwip taga.

6 Pánih ñíonit, “Ñi túi chãjat jíib yeebdíh wã ñíona caá”, ãt niijcáp jí. ï túi chãjat jíib ã teo wáacna, oinit, jígah enat yoobát ãta nihcan tagaá.

7 Páant niijnít, ¿ded pah tigaá ã jum? Nin pah caá: “Nit wíihwã caá”, Dios queétdih ã niiját pínahdih Israel ã jüimená búdí ï náahachah yahna, páant ãt niijcáp wut jí. Obohjeéhtih, áihwã ï jumat pínah niijná, daocánnitdihjeh Dios ãt ñíwip wut jí. Bita ã ñíocannitboó caandíh chah yap yohnit ït jumup wut jí.

8 Páant ã yapatdih Dios naáwátdih naóh yapanit nin pah ït niúj daacáp tají:

“Caandíh náahcannitdih Dios ñonit panihnit ãt chãjap be. Páant ã chãjachah, ded pah ã wëpatdih ã júutuchah yahna, ïpí beh encan caá. ã naáwátdih joiná yahna, ïpí beh joicán caá. Páantjeh tigaá bñubut queét ï jumup”, ït

* 11:1 Fil 3.5 * 11:3 1R 19.10,14 * 11:4 1R 19.18

niij daacáp tajĩ. (Dt 29.4; Is 29.10)

⁹ Maáh David nin pah caandíhjuh muntih át niij daacáp tajĩ:

“Queét Israel ā jūimená búdí jeémátdih, dawá bií déedihbut bíbohnit, wēina, ‘Jwiít dih Dios ā túi wēi enna caá’, niij jenah joinít, ded pah yéej chājnit ī jumatdih ī jéihcan caá. Páant ī jumuchah ennit, queétdih ma peéh chājaá.

¹⁰ Pánih peéh chājna, queétdih jéih en-cannit panihnit ma chājaá. Ma peéh chājnit pínahjuh jumna, búdí jīgah naáh jumnit ī jumna nááh”, át niij daacáp tajĩ. (Sal 69.22-23)

Judíowā nihcannitdih Dios ā túi ubat

¹¹ Páant niijnít, nin pah wā jwúb ubh joiná caá: Israel ā jūimená, Cristodih ī náahcah ennit, ¿Dios queétdih yohat yoobát taniít? ñi jenah joyóchah. Queétdih páant bóo pohba ā chājcan niít. Páant ā yohcan yuhna, queét Cristodih ī náahcah, bñ judíowā nihcannitboodíh Dios ā túi ubbipna caá. Judíowāboó ī jepchá tibat pínah niijná, judíowā nihcannitdih Dios āihwā pínah ā chājna caá.

¹² Judíowā Cristodih náahcan, ī yap yohat jíib, bñ láa nihat baácdih moondíh dawá túi ubnit, Dios queétboodíh ā túi chāj wuhna caá. Pánihna, judíowā yap yohnit ī jumuchah, bitadih Dios túi chājna, queét judíowā Cristodih ī jepahachah bácah, bitadih chah túini pohba ā chāj wuhbipna caá.

¹³ Páant niijná, yeéb judíowā nihcannitdih wā naóhna caá. Yeebdíh caá Cristo weemdíh ā bohéat tūtp. Pánih yeebdíh bohéna, oboh nih bohéna wā chājcan caá.

¹⁴ Páant wā déewādih wāpĩ niij naóhna caá, Dios ā túi ubnit ñi jumatdih ī jéihyat pínah niijná. Pánih jéihnit, íjna, tūtp nñmnít, queétdihbut Cristodih ī náahachah ennit, Dios queétdihbut ā túi ubbipna caá.

¹⁵ Judíowādih Dios ā cádah jwuhuchah, nihat baácdih moón judíowā nihcannitboó túini doonádih joinít, Cristodih ī jepahna caá. Páant ī jepahachah ennit, queétboodíh ājeéh ā túi jumat tūtpna caá. Queét judíowāboodíh āihwā pínah ā chājachah bácah, nihat baácdih moondíh túini yoobát ā jumat tūtpbipna caá. Áihwā ī jumuchah, chah dawá Cristodih jepahnit iiguipna bejnit déejidih Dios ā túi ubbipna caá.

¹⁶ Nin pah caá ā jumap: Cācwā ī jwíih chājni pan dahdih Diosdih ī wuhuchah, “Nin túini caá”, ā niij enbipna caá. Pánih caanbít dih ennit, nihat jedhndihbut biíc yoobó “Nin túini caá” ā niij enbipna caá. Pánihat pah muntih, máa náat túini ā jumuchah, āih cācanabut túini ā jumna caá. Páant niijná, nin pah wā niij naóhna caá: Jwĩ nño Abrahamji Diosdih ā túi jenah joyóchah, “Nin túini caá”, Dios caandíh ā niij enat pahjuh, ā jūimenábut caandíh ī túi jenah joyóchah, “Nit túinit caá”, queétdihbut ā niij enbipna caá.

¹⁷ Biquína judíowā olivo nah Dios ā bóod yohni cācana panihnit ī jumuchah, yeéb judíowā nihcannitboodíh ā bóod yohopjidih ā jwúb dñjnit panihnit ñi jumna caá. Yeéb jiadíh bóo olivo cācana panihnit ñi jumuchah yuhna, momni olivo nah panihnidih át jwúb dñjúp wut jĩ. Páant niijná, nin pah wā niij naóhna caá: Judíowā ī jumapjidih yeéb judíowā nihcannitdih Dios át jwúb tūtp nñm jwejep wut jĩ. Pánih dñjnit panihnit ñi jumuchah, judíowādih Dios ā túi teo wáacat pah, bñ yeebdíhbut ā túi teo wáacna caá.

¹⁸ Páant yeebdíh ā ñíwíhchah jéihnit, “Jwiítboó judíowādih chah túinit caá”, ñi niij jenah joicá bojóo. Nindih ñi túi náhninaá: Ded máa cācana āih náatdih āpĩ teo wáaccan caá. Obohjeéhtih, āih náat caá caán cācanadih ā túi teo wáacap. Páant ā nihat pah, jwiít judíowādihjuh Dios jwíih ñíona, máa náat panihnit jwĩ jumna caá. Pánih

ñiona, jwĩ dée pínah Cristodih át ñíwip wut jĩ, yeebdíhbut ã túi ubat pínah niijná. Pánihna, “Jwiítboó judíowãdih chah táinit caá”, ñi niij jenah joicá bojó.

19 Yeéb judíowã nihcannit nin pah ñita niij tágaá: “Biquína máa cãcanadih ï bóod yohat pahjeh Dios biquína judíowãdih át yohop wut jĩ, jwiítboó áihwã jwĩ jummat pínah niijná”, ñita niij tágaá.

20 Páant ñi niiját yoobópdihi tigaá. Obohjeéhtih, queét Cristodih ï túi jenah joicátji jíib Dios queétdih át cádah jwuhup taga. Cristodih ñi túi jenah joyát jíibjeh áihwã pínah yeebdíh át ñíwip taga. “Jwiít judíowãdih chah táinit caá”, ñi niij jenah joyóchah, ã táican caá. Yeebbút ñi túi chãja chaáh, queét judíowã ï cádahat pah “caandíh ñi cádahná” niijná.

21 Jwíih jumni cãcana panihnit judíowã Cristodih ï jepahcat jíib, Dios yohna, yeéb ã jwúub túut nũmní cãcana panihnit, caandíh ñi cádahachah ennit, yeebdíhbut biíc yoobó ã yohbipna caá.

22 Dios yeebdíh ded pah ã túi chãjatdih ñi túi náhninaá. Ëum náah jumni caandíh jepahcannitdih ã peéh chãjat pínahdihbut búdí jenah joyát caá náahap. Yeébboó caandíh ñi túi jenah joí cádahcah, yeebdíh ã túi chãjbipna caá. Obohjeéhtih, caandíh ñi cádahachah, yeebdíhbut Dios ã yohbipna caá.

23 Queét jepahcannit judíowã túut nũmnít, caandíh ï jepahachah, caán ã bóod yohni cãcana panihni ï jumachah yuhna, queétdih ã jwúub dũjbípna caá, ã ñionit biícdih ï jwúub jummat pínah niijná. Diosdih dedé bawat wihcah, ã yohnijidih ã jéih jwúub dũjñá caá.

24 Pánihna, yeéb judíowã nihcannit jiadih bóo olivo cãcana panihnit ñi jumachah yuhna, momni olivo nahdih dũjñat pah, Dios yeebdíh áihwã pínah át chãjap wut jĩ. Yeebdíh pánih chãjni jumna, judíowãboó ã jwíih ñionit ï jumachah, momni

olivo nah yoobát panihnidih queét ã yohnitjiboodíh ã jwúub dũjñat pínahdih Dios ã bawat can caá.

Dios judíowãdih ã túi ubat

25 Yeéb wã déewã panihnit, “Dios jwiít judíowã nihcannitdih chah ã wéi enna caá”, ñi niij jenah joicát pínah niijná, bũ yeebdíh cãacwã ï jéihca naáhdih wã naóhbipna caá. Nin pah ã jumna caá: Bũ jwuh dawá judíowã Diosdih ï jepah jwuhcan caá. Dios ã ñionit judíowã nihcannitdih áihwã ã chãjat túttimah, judíowã jwuh jwúub túut nũmnít, caandíh ï jepahbipna caá, bũca.

26 Páant ï jepahachah, queét ni-hat iiguípna bejnit déejidih Dios ã túi ubbipna caá. Páant ã yapat pínahdih Dios naáwátidih naóh yapanit nin pah ït niij daacáp tajĩ:

“Jerusalén tútchimant jũóhni judíowãdih ã túi ubbipna caá. Pánih jũóhniiboó queét Jacob ã jũimená Diosdih ï náahcatjidih ã túut nũmbípna caá. (Is 59.20)

27 Páant ã túut nũmúchah, ï yéejatdih wã yohbipna caá. Pánih yohnit, wã niijátji pahjeh queétdih wíhwã wã chãjbipna caá’, Dios ã niijná caá”, ït niij daacáp tajĩ. (Jer 31.33-34)

28 Judíowã ï nũowãdih ã ñionitji ï jumachah, Dios queétdih búdí ã oyatji pahjeh muntih, bũ jumnitdihbut biíc yoobó ã oina caá. Obohjeéhtih, páant ã oinit ï jumachah yuhna, Cristoíh doonádih joíhcan, Diosdih eníhcannit ï jumna caá. Páant ï eníhcat jíib, bũ jwuh yeéb judíowã nihcannitboó Cristoíh doonádih joinít, ñi jepahna caá. Obohjeéhtih, judíowã Diosdih ï eníhcah yuhna, Dios páantjeh queétdih ã oina caá.

29 Pánih oina, ï nũowãdih Dios ã ni-ijátji pah ï jũimenádihbut ñionit, ã oi cádahcan niít.

30 Yeébboó jãtih Diosdih yap yohnit ñi jumachah yuhna, judíowã ï yap yohochah ennit, bũ jwuh yeebdíh jĩgah ennit, Dios át túi ubup taga.

³¹ Yeebdíh ã jġgah en teo wáacatdih enna yuhna, queétboó páantjeh yap yohnit ĩ jumna caá. Pánih yap yohnit ĩ jumachah, Dios yeebdíh ã jġgah enat pahjeh queétdihbat biíc yoobó ã teo wáacbipna caá.

³² Nin pah caá: “Nihat cáacwã tãbit yap yohnit ĩ jumachah, queét nihatdih jġgah ennit wã teo wáacbipna caá”, Dios ã niijná caá.

³³ ¡Choo! ¡Dios wēpni niít! Nihat túi jéih beedáni yoobát caá ã yoób jumap. Páant ã jumachah, ã jenah joyátdih, ã chãjatdihbat jwiít cáacwãboó jwĩ túi jéih beedácan caá.*

³⁴ Nin pah Dios naáwátdih naóh yapanit ĩt niij daacáp tajĩ: “Dios jwĩ maáh ã jenah joyátdih det ĩ jéihcan caá. Pánih jéihcannit jumna, det caandíh ‘Nin pah ma chãjaá’, ĩ jéih niijcán caá.*

³⁵ Det Diosdih biíh pah bóodih ĩ wūhat túttimah, ‘Caán weemdíh ã jīb bũdána caá’, ĩ jéih niijcán caá”, ĩt niij daacáp tajĩ.*

³⁶ Dios nihatdih chãjni ã jumna caá. Pánih jumna, nihat ã chãjni ãih míc ã jumachah, nihatdih ã wēpatjġh páantjeh ã jumat túutna caá. Páant ã jumachah, yeó jáap jumat pah caandíh jwĩ wēi naóh jġh. Páant tíi ã jumna nah.*

12

Dioíhwãdih túini chãjat caá náahap

¹ Dios jwiútdih búdí ã oyatdih náhninit, ded pah ã chãjatdihbat jenah joiná, nin pah ñi chãjat pínahdih yeebdíh búdí wã náah yacna caá: Túini oveja wūúhdih ĩ mao cáo wūhat pah, yeebjéh Diosdih ñi míc wūhú, ã náahatdihjeh ñi chãjat túut niijná. Páant tigaá náahap jwiútdih, Diosdih jwĩ túi weñaat túut niijná.

² Pánih chãjnit, Diosdih jéihcannit ĩ jenah joyát pah ñi jenah joicá bojoó. Yeejép ĩ chãjat pah biíc yoobó ñi chãjca bojoó. Ñi jenah joyátdih

túut nuum béjna, túinidih chãjnit ñi jumnipna caá. Pánih túut nuumná, Dios yeebdíh ded pah ã náah yacatdih ñi jéihbipna caá. ã náah yacat túini jumna, yoobópdihbat ã jumna caá. Caán ã náah yacat pah chãjna, Diosdih ñi túi weñabipna caá.

³ Búdí oinit, Dios weemdíh ã ñíwip jġ, cáacwãdih wã bohéat pínah niijná. Pánih bohéni jumna, nihat yeebdíh nindih wã naóhna caá: “Weém túi jéihni yoobát caá”, ñi niij jenah joicá bojoó. Obohjeéhtih, Jesúsdiġh túi jenah joinít jumna, “Dios weemdíh ã teo wáacat pah bóojeh tigaá wã jéih chãjap”, niij jenah joyát caá náahap.

⁴⁻⁵ Jwiít nihat Cristoíhwã míc jumna, ãih bácah panihni jwĩ jumna caá. Pánih jumna, mácah tewatna Dios jwiútdih át wūhup taga. Nin pah ã jumna caá: Jwĩh bácahdih téihyana, jġchana, quíibna, dawá ã jumna caá. Pánihna, biíc bácahjeh jumna yuhna, mácah tewatna ã jumna caá. Páant jwĩh bácah ã jumat pah, jwiít Cristoíh bácah panihni jwĩ jumachah, mácah tewatna jwiútdih ã wūhna caá, jwĩ túi míc teo wáacat pínah niijná.*

⁶ Dios jwiít nihatdih ã teo wáacachah, mácah tewatnadih át wūhup taga, ã wēpatjġh jwĩ chãjat pínah niijná. Biquína jwiútdih Dios naáwátdih naóh yapanit pínahdih át ñíwip taga. Páant ã ñíonit jumna, Cristodih ĩ túi jenah joyát pah bóo bitadidihbat ĩ túi naóh yapana naáh.

⁷ Biíhboodíh cáacwãdih teo wáacni pínahdih Dios át ñíwip taga. Páant ã ñíoni jumna, Dios ã wēpatjġh bitadidih ã túi teo wáaca naáh. Bitadidih Dios naáwátdih bohéni pínah jumna, caandíh ã túi bohéna naáh.

⁸ Biíhboó bitadidih weñani pínah jumna, queétdih ã túi weñana naáh. Biíhboó, moh yéejnitdih bií déedih túi wūhni pínah jumna, túini caolih jummit, ã wēi wūhna naáh. Bitaboó maáta pínah jumna, túi jenah joinítjeh ĩ wutu naáh. Biíhboó jġgah en teo wáacni pínah jumna, ã túi wēi teo

* 11:33 Is 55.8-9

* 11:34 Job 15.8; Is 40.13; Jer 23.18; 1Co 2.16

* 11:35 Job 41.11

* 11:36 1Co

8.6; Ef 4.6; Col 1.16

* 12:4-5 1Co 12.12

wáaca naáh. Pánihna, mácah jéihnit ñi jumat yoobó yeéb Cristoíhwā túi míc teo wáacat caá náahap.*

Cristoíhwā dih ded pah chājat caá náahap

9 Nin pah caá yeéb Cristoíhwā dih jumat náahap: Bitadih túi oyat caá náahap. Yeejépdih en iinít, táiniboodíh chājat pínahdih búdí ñi bidií.

10 Ñi úudwā yoobát dih ñi oyat pah Cristoíhwā ñijeéh jumnit dih biíc yoobó ñi oyoó. Ñijeéh jumnit dih ñi túi míc wáyaá.

11 Dios ã wutat pah chājna, yabhcanjeh, ñi túi wēi jepahaá.

12 Dios yeebdíh ã pebhna ã ub bejat pínahdih jéihna, túi wēi páñat caá náahap. Yeejép yapna yuhna, biíc yoobó Cristodih cádahcat caá náahap. Diosdih ñi túi úubh cádahca bojoó.

13 Jesúíhwā moh yéejnit dih ñi túi teo wáacá. Bitá ñi pebh ñi júbínachah, queétdih ñi wēi jwāáá.*

14 Det yeebdíh yeejép ñi chājachah, “Yeejép ñi yap dáhwa naáh”, niijcánjeh, “Ñi túi yapa naáh”, ñi niijí.*

15 Det wēinitjééh jumna, yeebbát ñi weñeé. Jíghnit ñi jumuchah, íjeéh ñi jígh wáacá.

16 Biíc dih ñi túi jumúú. “Weém chah túini caá”, niij jenah joicánjeh, oboh jumnit biíc dih ñi túi jumúú. “Weémboó túi jéih beedáni caá”, ñi niij jenah joicá bojoó.*

17 Bitá yeebdíh yeejép ñi chājachah yuhna, queétdih yeejép chāj jwúubaca bojoó. Táinijeh ñi chājaá, “Nin ã túi chājna caá”, niihat ñi niij jéihyat pínah niijná.

18 Yeéb ñi déewā dih túi chājat pínahdih búdí ñi bidií, biíc dih túi jumat túut niijná.

19 Yeéb, wā oinitá, bitá yeebdíh yeejép ñi chājatjí júb, ñi jwúub peéh chājca bojoó. Ñi yéj chājatjí júb, Diosboó íjnit, queétdih ã peéh chāj bipna caá. Páant ã chājat pínahdih jenah joinít, Dios naáwát dih naóh yapani

nin pah ãt niij daacáp tají: “‘Weémboó cáacwā ñi yéj chājat jíib yoobóp dih wā peéh chāj bipna caá’, jwí Maáh ã niijná caá”, ãt niij daacáp tají.*

20 Páant ã jumuchah, yeébbóo nin pah ñi chājaá: Yeebdíh en jūihni ã nuugúp wunuchah ennit, ã jeémát pínahdih ñi wūhúú. Ñi taca jootóchah ennit, ã babhbat pínahdihbut ñi wūhúú. Páant caandíh ñi túi chājachah enna, búdí ã tíic bipna caá.*

21 Bitá yeebdíh yeejép ñi chājachah, queétdih biíc yoobó yéj chāj jwúubacan, táinijeh ñi chājaá.

13

Ñi maátadih jepahat caá náahap

1 Niihat maátadih Diosjeh tigaá ñi maáh jumat pínahdih ãt ñiwip taga. Páant ã maáh waadánit ñi jumuchah, queét yeebdíh ñi wutuchah, ñi túi jepahaá.

2 Det jwí maátadih jepahcannit, Dios ã ñíonit dih yap yohna caá ñi chājap. Páant ñi yap yohatjí jíib queétdih peéh chājat ã jumbipna caá.

3 Det túi chājnit ñi maátadih ípí úumcan caá. Obohjeéhtih, yeejép chājnitboó ñi maáta ñi peéh chājat pínahdih ípí úumna caá. Ñi maátadih úumcat túut niijná, táinidihjeh ñi chājaá. Páant ñi túi chājachah ennit, “Ma túi chājna beé”, maátaboó yeebdíh ñi niij bipna caá.

4 Dios yeebdíh teo wáacat túut niijná, ñi maátadih ã wutna caá, ñi túi jumat pínah niijná. Obohjeéhtih, ñi túi chājcah, yeebdíh ñi peéh chājat pínah niijná, Dios queétdih ãt ñiwip taga. Páant yeejép chājnit jumna, queétdih úumat caá náahap.

5 Peéh chājat náahcan, ñi maátadih túi jepahat caá náahap. “Páant wā chājachah, ã túi bipna caá”, niij jenah joiná, túi jepahnit, táinijeh chājat caá náahap.

* 12:8 1Co 12.4-11 * 12:13 He 13.2; 1P 4.9 * 12:14 Mt 5.44; Lc 6.28 * 12:16 Pr 3.7 * 12:19 Dt 32.35 * 12:20 Pr 25.21-22

⁶ Ñi maátadih caán tewatdih Dios át wūhup taga. Páant í túi teweçah ennit, yeéboó í tewat jíib ñipí jíib chājna caá.

⁷ Ded pah yeebdíh í jíib chājat tūutachah, túi jepahnit, ñi jíib chājaá. Maáta í tewat jíibbut, túi jíib chājnit, queétdih túi wēi naáwát caá náahap.*

Míc oyat caá náahap

⁸ Bitadih ñi jíib buudáátdih waícanjeh ñi jíib chāj beedánaá. Obohjeéhtih, ñi túi míc oi cádahca bojoó. Det bitadih oina, Dios ā wutatdih ā túi jepahna caá.

⁹ Ā wutat nin pah caá ā niijíp: “Biíh áajíh ñi yéej chājca bojoó. Cáacwādh ñi mao yohca bojoó. Ñi nuumcá bojoó. Bitáih bií déedih ñi en ñinahca bojoó”, ā niij wutna caá. “Meemjéh ma míc oyat pahjeh mantih, bitadihbut ma oyoó”, ā niij wutatdih jepahna, Dios nihat biíh ā wutatdihbut jwí túi jepah beedána caá.*

¹⁰ Bitadih oina, queétdih jwí yéej chājcan niít. Pánihna, queétdih oina, Dios ā wutatdih túi jepah beedána caá jwí chājap.

¹¹ Ūonit panihnit ñi jumca bojoó. Nin baáboó ded pah ā yapatdih túi jenah joinít ñi jumúá. Jesús ā jwúub dei jūúwát pínahdih náhninit, ñi túi páñaá. Caandíh jwíih jepahna, “Jwiítdih ubudih ā jwúub dei jūóhbpna caá”, jwí niij jenah joyóp jī. Obohjeéhtih, buu ā jwúub dei jūúwát pínah bahnijeh caá ā judhdap. Páant bahnijeh ā judhdachah, jwiítdih túi jenah joyát caá náahap.

¹² Jesús ā jwúub dei jūúwáçah, chei panhipboó yeejép í chājat waícanjeh ā buudbípna caá. Jesús ā jwúub dei jūúwát pínah bahnijeh ā judhdatdih jéihnit, yeejép chājatdih cádahnit, Jesús ā yeh iiguíp panhipboó jumna, tūinijeh chājat caá náahap.

¹³ Jwiít mícjeh túi chājat caá náahap. Wēi babh máihñat, í náah chājatdihbut jwí bidcat dée caá. Míc jūihnit, míc jepchá tabnitbut jwí jumca boj jíih.

¹⁴ Pánihna, yeejép ñi ñinahatdih cádahnit, jwí Maáh Jesucristo ā teo wáacatjīh tūinidihjeh ñi chājaá.*

14

Bitadih yeejép jenah joicát

¹ Jesúsdi h jáap jepahnit pah, ā naáwátdih túi jéih jwuhcannitdih ñi túi míc pej jumúá. Í túi jéih jwuhcah ennit, “Meém jéihcanniabeh caá”, ñi míc niij íjaca bojoó.

² “Weém nihat nuñúpwādh wā jeéméçah ā túina caá”, biquína í niij jenah joiná caá. Obohjeéhtih, bitaboó, Jesúsdi doonádh túi jéih jwuhcannit, nuñúpwādh jeémpcanjeh, pácahinadihjeh í jeémpna caá.

³ Det nihatdih jeémpnit, pácahinadihjeh jeémpnitboodíh “Meém oboh jumni caá”, í niij jenah joicá bojo naáh. Pácahinadihjeh jeémpnitbut nihatdih jeémpnitboodíh “Yeejép chājna caá ma chājap”, í niij jenah joicá bojo naáh. Det Jesúsdi jepahnit nihatdih jeémpnit í jumuchah yahna, “Nit wíihwā caá”, Dios queétdih ā niijná caá. Āihwā í jumuchah ennit, nuñúpwādh jeémpcannitboó queétdih yeejép í niij jenah joicá bojo naáh.

⁴ Ded Jesúsdi jepahni Diosdi h teo wūhni panihni caá ā jumap. Páant āih ā jumuchah, yeéboó caandíh ñi jéih naóh yaccan caá. Ded pah caán ā chājatdih ennit, ā maáhjeh “Ma túi chājna beé. Ma túi chājcan beé”, ā jéih niijná caá. Pánihna, Jesúsdi h ā jumuchah, āihdih túi teo wáacna, “Meém yeejép chājni caá”, caandíh Jesús ā niij naóh yaccan niít.

⁵ “Diosdi h jwí weñat pínah nin yeó jáapjeh caá. Biíh yeó jáap jwí tewat pínah ā jumna caá”, biquína í niij jenah joiná caá. Obohjeéhtih, bitaboó yeó jáap jumap pah biíc yoobó Diosdi h í wēina caá. Queét biíc yoobó chājcannit jumna yahna, nihat nin pah í niij jenah joyó naáh: “Jesús ā náah yacat pahjeh wā chājna caá”, í niij jenah joyó naáh.

* **13:7** Mt 22.21; Mr 12.17; Lc 20.25 * **13:9** Ex 20.13-15,17; Dt 5.17-19,21; Lv 19.18 * **13:14** Ef 6.11-17

6 Det “Nin yeó jáapdih Diosdih jwĩpĩ wēina caá”, niíj jenah joinít, jwĩ maáhdih jepahna caá ĩ chãjap. Bitá “Yeó jáap jummat pah Diosdih jwĩpĩ wēina caá”, niíj jenah joinít, queébtut jwĩ maáhdih jepahna caá ĩ chãjap. Det déepdih jeémpnit, Diosdih “Túina caá, Paá”, niíj jeémpna, Diosdih ĩ wēina caá. Bitaboó Diosdih weñat túut niijná, déepdih jeémpcannit, Diosdih “Túina caá, Paá”, biíc yoobó ĩ niíj wēi naóhna caá.*

7-8 Jwiít nihat Cristoíhwā jumna, jwĩ náahatdihjeh jwĩ jéih chãjcan caá. Báadh jwuhna, jwĩ maáhdih jwĩ jepahna caá. Wunnabut jwĩ maáíhwā jwĩ jumna caá. Nin baácboó jum jwuhna, caandíh weñaat caá náahap. Jwĩ wunat pínah jãtihbit, áihwā jumna, caandíh páantjeh biíc yoobó weñaat caá náahap. Pánihna, jwĩ báadhdachah, jwĩ wunuchahbut, páantjeh Cristoíhwā jwĩ jumna caá.

9 Báadhnitdih, wunnitjidihbut, jwĩ Maáh jummat túut niijná, Cristo wunniji át jwúub boo pud júúwúp wat jĩ.

10 Nihat áihwā jumna yuhna, ¿Dépanih tigaá ñi déewā panihnit Jesúsdi h jáap jepahnit ĩ jumuchah, “Dios meemdíh ã peéh chãja naáh”, ñi niíj naóh? ¿Dépanih tigaá ñi déedih oboh jumni pah ñi en? Diosboó ded pah jwĩ chãjatdih jéih beedáni ã jummatdih túi náhniat caá náahap. Á jumapboó jwĩjubí ñuhuchah, biquína jummat pah ded pah jwĩ chãjatjidih ã úbh joyóchah, jwiít nihatdih jepahat ã náahbipna caá. Páant ã úbh joyát pínahdih náhninit, ñi dée panihnidih “Yeejép caá”, ñi niijcá bojoó.*

11 Dios naáwátidih naóh yapani nin pah át niíj daacáp tajĩ:

“Nin pah jwĩ Maáh ã niijná caá: ‘Weém báadhni wã jumuchah, yoobópdih wã niiját biíc yoobó ã yapbipna caá: Nihat wã pebh bódicha caj yoh ñajnit, ‘Meém túini, wēpni caá’, weemdíh ĩ niíj, wēi naóhbipna caá’, ã niijná

caá”, át niíj daacáp tajĩ. (Is 45.23)

12 Pánihna, Dios pebhboó jwĩ jubí ñuhuchah, nihat jwĩ chãjatjidih “¿Dépanih tigaá páant ma chãj?” jwiítidih ã niíj úbh joyóchah, jepahat ã náahbipna caá.

Ñi déedih buggát dée pah chãjcat

13 Jwĩ dée panihnidih “Yeejép caá”, niíj naóhcanjeh, nin pahbut niíj jenah joyát caá náahap: “Jwiít Jesúsíhwā jwĩ túoc buggát panihat pah, numah yéej chãj waóhca boj jĩh”, niíj jenah joyát caá náahap.

14 Weém jwĩ Maáh Jesúsíh jumna, nin wã naáwát pínahdih wã túi jéihna caá: Weémboó nihat jeémátidih wã jeéméchah, ã túina caá. Pánihna, dedé wã jeémát júb, weemdíh peéh chãjat ã wihcan caá. Obohjeéhtih, biíhboó “Nin jeémátidih jeémpna, yeejép wã chãjna caá”, niíj jenah joi jeémpnidih peéh chãjat ã jumnipna caá.

15 Yeéb ñi jeéméchah ennit, ñi déebut en yac jeémpna, “Weém Jesúsdi h wã yap yohna beé”, niíj jenah joinít, bádí ãta jenah joi tágaá. Pánih chãj júutna, caandíh ma túi oican caá. Ñi déedihbut Cristo ã wun wúhatdih jéihnit, caán jeémátidih jeémp júutcat caá náahap, “Cristodih ã cádahná”, niijná.

16 “Nin pah wã chãjachah, ã túina caá”, yeéb ñi niíj jenah joyóchah yuhna, “Páant ã chãjachah, ã túican caá”, bita yeebdíh ĩta niij tágaá. Páant ĩ niiját pínahdih náahcan, “Páant wã chãjat ã túyuchah yuhna, wã chãjcan niít, Jesúsíhwādi h yeejép dooná ã wihcat pínah niijná”, ñi niíj jenah joyoó.

17 Pánih jenah joinít, nindihbut túi jenah joyát caá náahap: Diosboó jwĩ maáh ã jumuchah, jwĩ jeémát, jwĩ babhbatbut oboh jumni caá. Pánihna, áihwā jumna, Dios ã náahat pah chãjnit, bitajeéh túi jumnit, Túini Espíritu ã teo wáacatjĩh weñat caá náahap.

18 Páant jwĩ jumuchah ennit, Diosboó “Meém ma túi chãjna beé”,

* 14:6 Col 2.16 * 14:10 2Co 5.10

jwiít dih ã niijbípna caá. Páant ã niiját pahjeh muntih cáacwābut biíc yoobó ï niijbípna caá.

¹⁹ Ded pah biíc dih jwī tui jumat pínah, ded pah jwī tui miíc teo wáacat pínahdihbut bidat caá náahap. Pánih chājna, Jesús dih chah jwī tui jenah joibípna caá.

²⁰ Dios ã jeémát tūtucannijidih ñi jeéméchah ennit, biih Jesús hboó ã en wēican, Jesús dih āta cádah tagaá. Pánihna, buugní pah ã jumcat pínah niijná, caandih ñi jeémpca bojó. Yoobóp dih tigaá nihat jeémát tui miíc caá. Páant ã jumuchah yuhna, biih pah bóo jwī jeéméchah, “Nin yeejép jeémát caá”, biihboó niijná yuhna, en yacnit, āta jeémp tagaá. Pánihna, Dios ã wutat dih jenah joicánjeh jeémpna, ã yéj chājna caá. Páant jwiít dih en yacnit ã jeéméchah, ã yéj chājat jwīih jīb caá.

²¹ Nuñúp déep dih yeéb ñi jeéméchah enna, poonidihbut ñi babhbachah enna, biih Jesús hboó “Caandih jeémp, babhna, yeejép wāta chāj tagaá”, niij jenah joiná yuhna, caanbút en yacnit, biíc yoobó āta chāj tagaá. Páant niij jenah joiná bácah, jeémp babhna, yeejép āta chāj tagaá. Pánihna, caán yeejép ã chājat pínah, Jesús dih ã tui jenah joí cádahcat pínahbut niijná, nuñúp déep dih, poonidihbut ñi cádahachah, ã túina caá.

²² “Nihat dih wā jeéméchah ã túina caá”, ñi niij jenah joyá dih Dios dih jeh ñi naáwá. Páant niij jenah joiná, yeejép dih chājcani, “Weemdih peéh chājat ã wihcan niít”, niij jenah joiná ã wēina caá.

²³ Obohjeéhtih, “Nin jeémá dih jeémpna, yeejép wāta chāj tagaá”, biihboó niij jenah joiná yuhna, caán jeémá dih ã jeémát jīb, caandih peéh chājat ã jumbipna caá. Pánihna, ded pah chājna, “Nin pah chājna, wā tui chājna caá”, niij jenah joicát jīb, jwiít dih peéh chājat ã jumbipna caá.

15

Jwījeéh jumnit dih tui teo wáacat

* 15:3 Sal 69.9

¹ Jwiít Jesús dih tui jenah joinít, behnit panihnit jumna, wébít panihnit dih íjcanjeh, tui teo wáacat caá náahap. Pánih teo wáacna, jwī weñat pínahdihjeh chājat caá náahap.

² Jwījeéh jumnit Jesús h wāboodih jenah joinít, Jesús dih chah ï tui jenah joyát pínah niijná, queéd dih teo wáacat ã náahna caá.

³ Cristoboó ã weñat pínahdihjeh chājan, bita caandih yeejép ï wéhenachah yuhna, ã íp ã wutat dih jeh apī chājat wut jī. Páant ã chājat pínah dih Dios naáwá dih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajī: “Meemdih yeejép ï naáwát pah muntih, ma wutat dih wā jepahat jīb, weemdihbut yeejép ï wéhena beé”, át niij daacáp tajī.*

⁴ Jon jātih Dios naáwá dih naóh yapani daácna, jwiítbut Dios dih jwī tui jéihyat pínah niijná, ít daacáp wut jī. Ít daacátjidi bohéna, ded pah Dios jwiít dih ã náah yacat dih jwī tui jéihbipna caá. Pánih bohéna, yeejép yapna yuhna, Dios dih tui jenah joí cádahcan, ã pehbboó jwiít dih ã ub bejat pínah dih náhnit, jwī tui wēi jumbipna caá.

⁵ Yeebdih wābhna, nin pah wāpī niijná caá: “Paá, queét Jesús dih péenit dih búdí ma teo wáacá, tui wēinit, meemdih cádahcanjeh, tui biíc dih ï jumat pínah niijná.

⁶ Páant queéd dih ma tui teo wáacachah, queét nihat biíc yoobó jenah joinít, ‘Dios, jwī Maáh Jesucristo ã íp, túini, chah wēpni caá’, ï niij wēi naóhbipna caá”, wāpī niij wābhna caá.

Judíowā nihcannit dihbut túini dooná ã jwībíát

⁷ Cristo yeebdih ã wēi enat pahjeh muntih, yeebút biíc yoobó bita Jesús h wā dih ñi tui wēi eneé. Páant ñi tui wēi enechah ennit, bitabut Dios dih ï wēi naóhbipna caá.

⁸ Nindih yeebdih wā naóhna caá: Cristo teo wāhni panihni ã jūwáchah, jwiít judíowāih pínahjeh

pohba nihcan, yeéb judíowā nihcannitíh pínahbut páant át jūúwáp tajī. “Yeebdíh wā túi chājbipna caá”, jwī nūowādih ā niijátji pah chājni ā jumatdih jwiit judíowā jwī jéihyat pínah niijná, Dios Cristodih át wahap tajī.

⁹ Pánih wahnit, yeéb judíowā nihcannitdihbut ā jīgah en teo wáacachah ennit, yeebbút caandíh ñi wēi naáwát pínah niijná, Cristodih át wah deyanap wut jī. Ded pah yeebdíh ā teo wáacat pínahdih Dios naáwát dih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajī:

“Cristo nin pah Diosdih ā niijíp be: **Judíowā nihcannit pehbhoó bejnit, meemdíh nūmah wēi naóh nit, queét cātíh wā nūmah wēi eobipna caá**’, Diosdih ā niijíp be”, át niij daacáp tajī. (2S 22.50; Sal 18.49)

¹⁰ Páant ā niij daacátji pah muntih, nin pah biíh naóh yapanibut át niij daacáp tajī:

“Yeéb Judíowā nihcannit Dios ā ñionit judíowā biíc dih ñi túi weñeé”, át niij daacáp tajī. (Dt 32.43)

¹¹ Páant ā niij daacátji pah muntih, nin pah biíhbut át niij daacáp tajī:

“Nihat yeéb judíowā nihcannit Diosdih ñi weñeé. Nihat baác dih moón caandíh ñi wēi eweé”, át niij daacáp tajī. (Sal 117.1)

¹² Isaíasjibut biíc yoobó muntih nin pah át niij daacáp tajī:

“Isaí jūima nihat cāacwādih ī maáh ā jūmbipna caá. Pánihna, judíowā nihcannitdihbut ī maáh jūmna, queét iiguípna bejnit déejidih ā túi ubat pínahdih ī jéihbipna caá”, át niij daacáp tajī. (Is 11.10)

¹³ Yeéb judíowā nihcannitdihbut ā túi teo wáacatdih ñi jéihyechah, Dios yeebdíh túi jumat túttnit, búdí ā weñana naáh. Pánihna, Jesús dih túi jenah joinít, ā pehbhoó yeebdíhbut ā ub bejat pínahdih Túini Espíritu ā teo wáacatjīh náhninit, ñi túi wēi páñaá.

¹⁴ Wā déewā panihnitá, yeebdíh wā bohécach yūhna, yeebjéh Dios

ded pah ā jumat tútatdih túi jéihnit, ñijeéh jūmndih jéih bohénit, túi chājnit yoobát ñi jumat doonádih wā joiná beé. Pánih joinít, “Caán dooná yoobóp dih tigaá”, wā niij jenah joiná caá.

¹⁵ Páant ñi jūmūchah yūhna, weemdíh oina, nihat judíowā nihcannitdih Dios ā bohéat túttni jūmna, úmcanjeh yeebdíh bainí wā naóhna caá, ñi túi náhnit pínah niijná.

¹⁶ Páant weemdíh ā bohéat tútūchah, caandíh teo wūhni jūmna, Jesucristoíh túini doonádih judíowā nihcannitdih wāpī bohéna caá. Páant wā bohénachah, Jesús dih ī túi jepahachah ennit, Túini Espírituboó queétdih Dioíhwā ā chājachah, “Nit túinit caá”, Dios ā niij enna caá.

¹⁷ Jesucristoíh jūmna, ded pah Diosdih wā teo wūhatdih cāacwādih búdí wāpī wēi naóhna caá.

¹⁸⁻¹⁹ Pánihna, Cristo ā teo wáacatjīh wā bohénachah joiná, ā wēpatjīh wā chājachah enna, dawá judíowā nihcannit Diosdih ī jepahap be. Caandíh bácah yoobóp dih wā wēi naáwíhna caá. Bitá ī chājatboodíh wāpī naóhcan caá. Jerusalén tútchidih moondíh wā bohé jwíhip jī. Túttimah, nihat tútchina jumat yoobó jib bejnit, púú Iliria baác dih jūibínit, caanjīh moondíhbut Cristoíh túini doonádih wā túi bohénap jī.

²⁰ Bitá ī bohénitjidih wā jwúub bohéhcan, Cristoíh túini doonádih joi jwúhcannitdihjeh búdí wāpī bohéhna caá.

²¹ Páant wā bohéihat pínahdih Dios naáwát dih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajī:

“Á naáwát dih joi jwúhcannitji caandíh ī joibípna caá. Queét āih túini doonádih joinít, ī túi beh joibípna caá”, át niij daacáp tajī. (Is 52.15)

Pablo Roma tútchina ā bejíhat

²² Nihat tútchinadih moondíh caán doonádih bohé jibni jūmna, maatáp dih ñi pehbhoobút yeebdíh

enedih wã bejíhip yuh be. Obo-
hjeéhtih, pánih bejihna yuhna, búdí
tewat ã jumuchah, wã jéih bejcap be.*

²³ Nin baácdih moondih naóh péana,
dawá jópchi yeebdih enedih bejihni
bũ jwuhna ñi pebhna wã bejbipna
caá.

²⁴ España baácdih moondih
bohénadih bejna, yeebdih wã en
yap bejbipna caá. Pánihna, ñijeéh
jumna, bícdih búdí jwĩ wēibipna caá.
Bahniéh jumnit, ñi teo wáacatjĩh
España baácna wã bejbipna caá.

²⁵ Obohjeéhtih, butéhjeh Jerusalén
tátchidih moón Jesúíhwãdih dinerodih
wahat túut niijná, caanná bej jwuhat
túut caá wã chãjap.

²⁶ Macedonia baácdih moón, Acaya
baácdih moonbát Jerusalén tátchidih
moón Jesúíhwã moh yéejnitdih
teo wáacat túut niijná, túi wēinit,
dinerodih ĩ wãhup be. Páant ĩ wãhni
dinerodih queétdih wahadih wã
bejna caá.*

²⁷ Caán dinerodih wãhna, queétjeh
túi wēi jenah joinít, ĩ wãhup be.
“Páant judíowãdih ĩ teo wáacat ã túina
caá”, wã níj jenah joiná caá. Jwiít
judíowãdihjeh Dios Cristoíh doonádh
ãt jwĩh jéihyanap wut jĩ. Páant ã
jéihyanachah, jwiít judíowã queét
judíowã nihcannitdih teo wáacnit,
ãih túini doonádh jwĩ bohénap jĩ.
Páant jwĩ teo wáacachah, queét Mace-
donia baácdih moón Acaya baácdih
moonbát Jerusalén tátchidih moón
judíowãdih ĩ teo wáac jwúubaat ã túina
caá.*

²⁸ Queét ĩ wahni dinerodih
Jerusalén tátchidih moondih wãh
péanit, España baácna wã bejbipna
caá. Pánih caanná bejna, yeebdih wã
en yap bejbipna caá.

²⁹ Ñi pebhna juibínit, Cristo
ded pah búdí ã teo wáacatdih jwĩ
míc wéhenachah, jwiít bícdih ã túi
weñabipna caá.

³⁰ Wã déewã panihnitá, jwĩ Maáh
Jesucristodih túi jenah joinít jumna,
Túini Espíritu jwiítidih ã míc oyat

túutuchah, weemdih búdí ñi wúbá, wã
tewat buoni ã jumuchah yuhna, wã túi
bũjáát pínah niijná.

³¹ Judea baácdih moón Jesúíhwã ni-
hcannit weemdih yeejép ĩ chãjíchah
yuhna, Dios weemdih ã wapat
pínahdihbut ñi wúbá. Jerusalén
tátchidih moondih dinerodih wã
wãhuchah, caandih ĩ wēi ubat
pínahdihbut ñi wúbá.

³² Páant ñi wúbúchah, Dios ã
náahachah, ñi pebhboó wã túi
juibíhipna caá. Pánih caanná
juibínit, ñijeéh jumna, weemdih ñi
weñanachah, ñi pebh wã túi choo
jwãhhipna caá. Pánih chooníj España
baácna wã bejbipna caá.

³³ Dios jwiítidih túi jumat túutni
ñijeéh ã jumna naáh. Páant tíi ã jumna
nah.

16

Pablo ã péé túyat tútat

¹⁻² Jwĩ dée wili panihnih Febe wut
jumnih ñi pebhboó mi bejna caá.
Caánt Cencrea wut jumni tátchidih
moón Jesúíhwãdih túi teo wáacnih
caá. Dawá cáacwãdih teo wáacnit,
weemdihbut mi túi teo wáacap jĩ.
Jwĩ Maáh Jesúíh wili mi jumuchah,
caántdih ñi wēi jwááá. Caántdih bíh
pah bóo ã wihcah enna, ñi wãhú.
Páant tigaá jwiít Jesúíhwãdih míc teo
wáacat náahap.

³ Aquila, yad Priscilabut ĩ túy naáh.
Jesucristoíh doonádh wã bohénachah,
queét wãjeéh ĩ tewep jĩ.*

⁴ Bitá weemdih ĩ mao yohíchah,
weemdih ĩ teo wáacat jíb queétdihbut
bainíbit mawat dée ã jadhdup jĩ.
Pánihna, queétdih búdí wã weñechah,
nihat judíowã nihcannit Jesúíhwãbut
queétdih ĩ wēina caá.

⁵ Aquilawáih mūdih míc wáac
jainít Jesúíhwãbut ĩ túy naáh. Wã
oini Epenetobut ã túy naáh. Caán
Asia baácdih moondih Cristodih jwĩh
jepah waóhni ã jumap jĩ.

* 15:22 Ro 1.13 * 15:26 1Co 16.1-4 * 15:27 1Co 9.11 * 16:3 Hch 18.2

6 María wāt jumnihbut mi túyu naáh. Caánt yeebdíh búdei mi teo wáacap jĩ.

7 Andrónico, Juniasjĩh ĩ túyu naáh. Queébtut judíowā jumnit, weem páh muntih Jesúhwā ĩ jummat jíib, nemat muúboó wājeéh ĩ jumap jĩ. Cristodih wā jepahat pínah jãtĩh queét ĩtát jepahap tajĩ. Jwiít Jesúhwā jwĩ maátajeéh ĩ jumuchah, “Yoobópdih chãjnit, ĩpĩ tái waóhna caá”, nihat queétdih ĩ niúj wēi naóhna caá.

8 Jesús ā oyatjĩh wā oini Ampliatobut ā túyu naáh.

9 Urbanobut ā túyu naáh. Caanbút Cristoíh doonádih bohé wáacni caá. Wā oini Estaquisbut ā túyu naáh.

10 Apelesbut ā túyu naáh. Caán yeejép yapna yuhna, Jesúsdi h ā cádahcatdih ennit, nihat Jesúhwā caandih ĩt tái wēi enep wat be. Aristóbuloíh muúdíh moón nihat ĩ túyu naáh.

11 Wā dée Herodiónbut ā túyu naáh. Narcisoíh muúdíh moón Jesúhwābut nihat ĩ túyu naáh.

12 Trifena, Trifosajĩh ĩ túyu naáh. Queét yaádh jwĩ Maáh Jesúsdi h teo wuhna, áihwādh búdei ĩt teo wáacap wat be. Jwĩ oinih Pérsidabut mi túyu naáh. Caántbut jwĩ maáhdih tái teo wuhnih mit jumap wat be.

13 Rufobut nihat Jesúhwā ĩ wēi naóhni ā túyu naáh. Ā ínbut mi túyu naáh. Caánt wā ín panihnih caá.*

14 Asíncrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas, bita ĩjeéh jumnit Jesúhwābut ĩ túyu naáh.

15 Filólogo, Julia, Nereo, ā jwan Olimpas, bita ĩjeéh jumnit Jesúhwābut ĩ túyu naáh.

16 Dios ā oyatjĩh yeéb Jesúhwā ĩ tái míc wábú. Nihat Jesúhwābut yeebdíh ĩ túyat túutna caá.

Pablo ā pé wutat

17 Wā déewā panihnitá, ĩjeéh jumnit biquína yeebdíh míc en jũhñat túutnit, bícdih ĩ tái jummatdih ĩt yéjanap wat be. Páant ĩ chãjachah,

yeéboó Jesúh naáwátdih ĩi jepahatjidih ĩi cádah bejna caá. Páant ĩ cádahachah enna, ĩĩi tái chãja chaáh! Queétdih ĩi pej jumca bojoó, yeebdíh chah ĩ yéjacat pínah niijná.

18 Pánih cádahnit jwĩ Maáh Jesucristodih teo wuhnit nihcan caá. Yeejép ĩ en ĩinahatdihjeh chãjnit ĩ jumna caá. Queét túini jacjeh ĩ bohéna yuhna, ĩ yee naóh bohénachah, tái jéhcannitboó queétdih ĩ tái joiná caá. Pánihna, queét yee naóhndih ĩi pej jumca bojoó.

19 Obohjeéhtih, yeéboó Jesúsdi h tái jepahat caá ĩi jumap. Pánih tái jepahat ĩi jummat doonádih nihat ĩt joyóp wat be. Weembút caán doonádih joinít, búdei wā wēina caá. Pánih wēina yuhna, yeebdíh bainí wā úum yacna caá, “queét yee naóhntoodíh ĩi jepahná”, niijná. Ded pah tái chãjatdih ĩi jéhiyat pínahdih yeebdíh búdei wā náah yacna caá. Obohjeéhtih, yeejép chãjat pínahntoodíh ĩi jéhiyatdih wā náah yaccan caá.

20 Pánih jéhnit ĩi jumuchah, Dios, jwiútdih tái jummat túutni, yeebdíh ā teo wáacnipna caá, nemépwā ĩ maáh Satanásdi h ĩi yap yohat pínah niijná. Jwĩ Maáh Jesucristo yeebdíh oinit, ā tái teo wáaca naáh.

Pablojeéh jumnit ĩ túyat túutat

21 Timoteo, wā pej jumni, yeebdíh ā túyat túutna caá. Wā déewā Lucio, Jasón, Sosípater yah buca yeebdíh ĩ túyat túutna caá.*

22 Weém, Tercio, Pablo ā daacát túutuchah, daác wuhni wā jumna caá. Weembút Jesúh jumna, yeebdíh wā túyat túutna caá.

23 Weém Pablo, Gayoíh muúdíh wā jumna caá. Nin muúdíh Jesúhwā ĩpĩ míc wáacna caá. Pánihna, caanbút yeebdíh ā túyat túutna caá. Erasto, nin tátchidih moón ĩ maátáih dinerodih en daoníbut yeebdíh ā túyat túutna caá. Jwĩ dée panihni Cuartobut yeebdíh ā túyat túutna caá.*

* 16:13 Mr 15.21 * 16:21 Hch 16.1 * 16:23 Hch 19.29; 1Co 1.14; 2Ti 4.20

²⁴ Jwĩ Maáh Jesucristo yeéb nihatdih oinit, ã teo wáaca naáh. Páant tíí ã jumna nah.

Diosdih ã wēi naóh péaat

²⁵⁻²⁶ ¡Dios, chah wēpnidih jwĩ wēi jĩh! Caán nihat jéihni jumna, yeebdíh ã jéih teo wáacna caá, wã naóhni Jesúh tũini doonádih tũi jenah joinít, caandíh ñi cádahcat pínah niijná. Caán doonádih jon jãtíh moón ít jéih jwahcap wut jĩ. Obohjeéhtih, ã naáwát dih naóh yapanitdih jéihyanit, Diosjeh át daacát túutup wut jĩ. Bũũ í daacátjidih jwĩ enechah, jwiít dihbut ã jéihyana caá. Pánih jéihyanit, judíowã, judíowã nihcannitdihbut tũi ubni pínah Jesús ã jummatdih weemdíh ã bohéát túutup jĩ, nihat baácdih moón caandíh í jepahat pínah niijná.

²⁷ Pánihna, ¡Jesucristo ã teo wáacatjĩh, Dios biícjeh nihat jéih beedánidih yeó jáap jummat pah jwĩ wēi naóh jĩh! Páant tíí ã jumna nah.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.

Pablo

1 CORINTIOS

Pablo queédih ã túyat tútat

¹⁻² Weém, Pablo, biíhdih daacát tútutnit, yeéb Corinto tátchidih moón Jesúíhwādh wā wahna caá. Dios weemdih ñíonit, Jesucristoíh táini doonádih ã naáwát tútutni wā jumna caá. Pánihni jumna, yeebdih búdí wā túyat tútutna caá. Wā úud panihni Sóstenesbut yeebdih jenah joinít, búdí ã túyat tútutna caá. Yeéb jwí Maáh Jesucristodih jepahnit, Dioíhwā ñi jumna caá. Nihat baácdih moonbút biíc yoobó jwí maáhdih úbhñit, biícdih jumnit pah Dioíhwā jwí jumna caá. Jwiít nihatdih Jesús jwí Maáh ã jumna caá.*

³ Dios jwí íip, jwí Maáh Jesucristobut yeebdih búdí oinit, ì teo wáaca naáh, biícdih ñi túi jummat pínah niijná.

Dios ded pah queédih ã túi teo wáacat

⁴ Diosdih úbhna, “Paá, queét Jesúíhwādh búdí oinit, ma túi teo wáacatdih táina caá”, wāpí niijná caá.

⁵ Pánih teo wáacna, ã jéihyanachah, ñi túi jéih naóh yapana caá.

⁶ Páant ã túi teo wáacachah, wā naóhñiji Jesúíh doonádih ñi túi joyóp jì.

⁷ Búdí ã teo wáacachah, yeebdih dedé jéihcat pínah ã wihcan caá. Pánihna, Jesús ã jwúb dei júwát pínahdih wéi pānit, ã wēpatjìh ñi míc túi teo wáacna caá.

⁸ Yeebdih páantjeh ã túi teo wáacnipna caá, caandih ñi cádahcat pínah niijná. Páant ñi cádahcah, Jesucristo ã jwúb dei júwáchah, yeebdih yéejat peéh chājat ã wihcan níit.

⁹ Dios jwiítidih ã níwip jì, jwí Maáh Jesucristodih jwí túi pej jummat pínah niijná. Páant ã niijátji biíc yoobó ã chājbipna caá.

Ì míc jūihñatdih ã cádahat tútat

¹⁰⁻¹¹ Dios páant yeebdih ã teo wáacachah yuhna, Cloéwā wā pebhna junít, ñi míc jūihñat doonádih weemdih ì naáwáp jì. Páant ñi chājachah, wā úudwā panihnitá, jwí Maáh Jesucristo ã wēpatjìh nin pah yeebdih wā watna caá: ¡Ñi míc jūihñatdih caanjìhkeh ñi cádaahá! ¡Páant bóojeh! Yeebdih túi biícdih jummat caá náahap. Jesús ded pah ã jummatdih, ded pah ã bohéatdihbut biícdih ñi túi jenah joyoó.

¹² Páant niijnít, nin pah wā naóhna caá. Yeéb biícdih ñi túi jumcan caá. Biquína, “Jwiít Pabloíhwā caá. Caán chah túi bohéni caá”, ñi niijná caá. Bitá, “Jwiít Apoloíhwā jwí jumna caá. Caánboó chah túi naóhni caá”, ñi niijná caá. Bitá, “Jwiít Pedroíhwā caá. Caánboó chah túi jéihni caá”, ñi niijná caá. Bitá “Jwiítjeh Cristo ã bohéatdih yoobópdi h jéihnit caá. Pánih jumna, jwiítjeh áihwā caá”, ñi niijná yuh caá.*

¹³ Obohjeéhtih, Jesucristo páant ñi jummat pínahdih át bohécap jì. Weém, Pablo, yeebdih wun wāhni nihcan caá. Wā wēpatjìh nihcan jì yeebdih ì daabánap jì. Jesús ã wēpatjìh ì daabánap jì, áihwā ñi jummat jútat pínah niijná.

¹⁴⁻¹⁵ Crispo wūt jumni,* Gayo wūt jumni,* queét chénewādhkeh wā daabánap jì. Bitadih wā daabácap jì. Yeebdih wā daabánachah nihna, “Pabloboó ã wēpatjìh weemdih ã daabánap jì”, ñita niij tágaá. Pánihna, “Queédih wā daabácatjidih táina caá”, Diosdih wā niijná caá.

¹⁶ ¡Cáaj! Estéfanawādh wā quíib buudúp be. Queédihbut wā daabánap jì. Obohjeéhtih, “Bitadih wā daabácap jì”, wā niij jenah joiná caá.*

¹⁷ Cáacwādh daabáni pínah Jesús weemdih wahcan, áih túini doonádih naáwát tútutna, ã wahap jì. Jwiít cáacwā jwí jenah joyátjìhkeh ã naáwát tútutcap jì. Páant wā naáwáchah nihna, joinítboó “Caán túi naóhni

* 1:1-2 Hch 18.1 * 1:12 Hch 18.24 * 1:14-15 Hch 18.8 * 1:14-15 Hch 19.29; Ro 16.23 * 1:16 1Co 16.15

caá”, niijnít, weemdíjhjeh ãta wēi jenah joi tága. Jesúsdih ãta jenah joicán taga. Obohjeéhtih, Dios ã wēpatjĩh yoobópdi h ãih doonádih weemdíh ã naáwát túatup jĩ, Jesús cruzboó ã wun wāhatjidih ã túi jenah joyát pínah niijná.

Cristo Dios ã jéihyat, ã wēpatdih júatni caá

18 Jwiít Jesús cruzboó ã wun wāhatji doonádih joinít, caandíh jwĩ jepahachah, Dios ã wēpatjĩh jwiít dih ã túi ubna caá. Obohjeéhtih, Jesúsdih jepahcannit iiguípna bejnit pínah, cruzboó Jesús ã wun wāhatji doonádih joinít, nin pah ã niij jenah joiná yuh caá: “Dedé pínah nihcan jĩ. Páantjeh ãt wunjehep wut jĩ”, ã niij jenah joiná caá.*

19 Páant ã niiját biíc yoobó Dios naáwát dih naóh yapani nin pah ãt niij daacáp tajĩ:

“Dios nin pah ã niijná caá: ‘Cãacwã ã bohéatdihjeh túi jéihna yuhna, weemdíh ã jenah joicát júb ã buudbípna caá’, ã niijná caá”, ãt niij daacáp tajĩ. (Is 29.14)

20 Diosdih jéihcannit ã jenah joyátjĩh jeh búdí ã jéihyechah yuhna, Dios ã jéihyatdih “Dedé pínah nihcan caá”, ã niij jenah joiná caá. Pánihna, jwiít cãacwã jwĩ jenah joyát dih jeh bohénit, ã túi jéihna yuhna, jeáboó ã bejcan niít. Moisés ã wutatjidih bohénit, túi naóh nitbut jéihna yuhna, Dios pebhna ã bejcan niít.*

21 Dios nihatdih jéihni jumna, nin pah ãt niij jenah joyóp wut jĩ: “Cãacwã ã jenah joyát dih jeh jéihnit dih wã túi ubcan niít. Obohjeéhtih, wã wāuh ã wun wāhatdih jenah joinít dih jeh wã túi ubbipna caá”, ãt niijíp wut jĩ. Jesúh doonádih jwĩ bohénachah, jepahcannitboó “Oboh ã naáwátjeh caá”, niij jenah joinít, buudnít ã jumbipna caá.

22 Jwiít judíowã nin pah jwĩpĩ niij jenah joiná yuh caá: “Dios ã wēpatdih ã júatcah, caandíh jwĩ jepahcan niít”,

jwĩ niijná caá. Yeéb judíowã nihcannit nin pah ãnipĩ niij jenah joiná yuh caá: “Dios ded pah ã jummatdih jwĩ jenah joyátjĩh jeh beh joicán, caandíh jwĩ jepahcan niít”, ã niijná caá.

23 Obohjeéhtih, jwiítboó nin pah jwĩpĩ niij naóh bohéna caá: “Jesucristo cruzboó jwiít dih ãt wun wāhup tajĩ”, jwĩ niijná caá. Páant jwĩ niij bohéatdih joinít, jepahcannit judíowã nin pah ã niij jenah joiná yuh caá: “Obohjeéhtih, Dios ã wahní jwiít dih túi ubni pínah wuncanjeh, jwĩ maáh ã jumbipna caá. Pánihna, Jesús wunah bejna, caánboó jwĩ páini nihcan caá”, ã niij jenah joiná caá. Páant niij jenah joinít, Jesúh doonádih ã yap yohna caá. Judíowã nihcannitboó nin pah ã niij jenah joiná yuh caá: “Ï yee naáwátjeh caá”, niij jenah joinít, queébut Jesúh doonádih ã yap yohna caá.

24 Obohjeéhtih, biquína jwiít judíowã dih, yeéb judíowã nihcannit dih but Dios ã ñíwichah, Jesúh doonádih túi joí jepahnit, nin pah jwĩ niij jéihna caá: “Dios chah wēpni, nihat jéihni jumna, cãacwã dih túi ubat túat niijná, Jesúsdih ãt wun wāhat túatup tajĩ”, jwĩ niijná caá.

25 Páant ã ñíwichah, áihwã jumna, nin pah jwĩ niij jéihna caá: “Jwiít cãacwã jwĩ jenah joyát chah Dios ãt jenah joi tága. Jwiít cãacwã jwĩ wēpat chah Dios ã wēpna caá”, jwĩ niijná caá.

26 Páant wã naáwát dih jenah joinít, Dios yeebdíh ã ñíwichah, ded pah ã jummatdih but ã túi jenah joyoó. Wã úudwã panihnitá, bita yeebdíh ennit, “Queét bohécannit, dinero wihcannit jumna, oboh jumnit caá”, ãt niij jenah joyóp tajĩ.

27 Obohjeéhtih, “Jéihcannitjeh caá”, cãacwã ã niijnít dih Dios ãt ñíwip taga. Pánih ñíona, jéihnitboodíh “Búdí bohéna yuhna, wã jéihyat dedé pínah nihcan caá”, Dios queéd dih ãt niij jéihyanap taga. Oboh jumnit dih but ã ñíwichah ennit, “Wã wēpat dedé pínah

* 1:18 Ro 1.16 * 1:20 Job 12.17; Is 19.12; 33.18; 44.25

nihcan caá”, maátadih át niíj jéihyanap taga.

²⁸ Oboh jumnit, bita i deohnit, bita i enah bojnitdihbut Dios át níwip taga. Pánih níonit, “Jwiít cãacwã jwĩ jéihyat weemdih ã jumuchah yuhna, dedé pínah nihcan caá”, jwiít dih át niíj jéihyanap taga.

²⁹ Pánihna, Dios pebhboó jubínit, “Wã jéihyatjĩhjah wã jãúwáp be”, jwĩ niíj jéihcan níit.

³⁰ Obohjeéhtih, Dios caá jwiít dih át teo wáacap taga, Jesucristodih jepahnit, áihwã jwĩ jumat pínah niijná. Pánih áihwã jumna, Jesús ã jenah joyát pahjeh mantih Dios jwiít dihbut ã jenah joyát túutna caá. ã wun wãhatdih jwĩ túi jenah joyóchah, jwiít áihwãdih “Caánboó túini caá. Wã peéh chãjcan níit”, Dios ã niíj enna caá.

³¹ Nin pah Dios naáwát dih naóh yapani át niíj daacáp tajĩ: “Weemdih dedé jedhdad wihcan caá’, niijnít i jumca bojo naáh. Obohjeéhtih Jwĩ Maáh Dios nihat jéihni, weemdih ã túi teo wáacap be’, niijnít i jumna naáh”, át niíj daacáp tajĩ. *

2

Cristo ã wun wãhatji

¹⁻² Wã úudwã panihnitá, ñi pebhna jwíh jubína, ded pah wã jumatjidih ñi túi náhninaá. Ñi pebhboó wã bejat pínah jãtih nin pah wã niíj jenah joyóp jĩ: “Jesucristo ded pah ã jumatjidih bohéna, jwiít dih ã wun wãhatjidih queédih wã jéihyabipna caá”, wã niíj jenah joyóp jĩ. Páant niíj jenah joinít, Dios weemdih ã jéihyani doonádih túinijeh yeebdih wã naóh bohénap jĩ, “Pablo nihat jéihni caá”, ñi niíj jenah joicát pínah niijná.

³ Nijeéh jumna, nin pah wã niíj jenah joyóp jĩ: “¿Yoobópdih níit wã bohénap? ¿Jesús dih i túi jepahmi naniít? ¿Jepahcan, íjnit, weemdih i yoh bacami naniít?” niíj jenah joinít, búdi wã úumap jĩ.*

* 1:31 Jer 9.23-24 * 2:3 Hch 18.9

⁴ Jwiít cãacwã jwĩ jenah joyátjĩhjah wã naóh bohécap jĩ. Obohjeéhtih, Túini Espíritu ã wēpatjĩh yeebdih túinijeh wã bohénachah joinít, Dios ded pah ã wēpatdih ã júutachah ennit, Jesús dih ñi jepahap jĩ.

⁵ Pánihna, “Pablo ã túi jéihyatjĩhjah jwiít dih ã jepahat túutcap jĩ. Obohjeéhtih, Dios ã wēpatjĩh ã chãj júutachah ennit, Jesús dih jwĩ túi jenah joyóp jĩ”, ñi niiját pínah niijná, páant wã bohénap jĩ.

Túini Espíritu ded pah Dios ã jumatdih ã jéihyaat

⁶⁻⁷ Dios dih jéihcannit i jenah joyát dedé pínah nihcah, Diosboodih túi jenah joyát caá náahap. Dios dih túi jenah joinít dih nin pah wãpĩ niíj naóh bohéna caá: “Dios nihat jéihni jumna, jwiít dih túi ubat túut niijná, Jesús dih át wahjip taga. Pánih chãjna, jeáboó jwĩ jubínachah, chah túinidihbut jwiít dih ã chãjbipna caá”, wãpĩ niíj naóh bohéna caá. Nin baácdih moón maáta i jenah joyát chah Dios ã jenah joyát caá. Queétboó i wunuchah, i jenah joyátjidih bita i náhnican níit. Obohjeéhtih, Diosboó nin baácdih ã chãjat pínah jãtih, Jesús dih ã wah deyaat pínahdih átát jenah joiijp taga. Jon jãtih páant niíj jenah joiná yuhna, jwiít cãacwãdih át jéihya jwuhcap taga.

⁸ Páant ã jenah joyátjidih nin baácdih moón i maátaboó it beh joicáp jĩ. I beh joiná nihna, nihat jéihni, chah wēpni, jwĩ Maáh Jesucristodih ita mao yohcan taga.

⁹ Dios páant ã niíj jenah joyátjidih cãacwã i beh joicáh yuhna, ã naáwát dih naóh yapani nin pah át niíj daacáp tajĩ:

“Caandih oinitdih ded pah Dios túini ã chãjat pínahdih jwiít cãacwãboó encan, joicán, jwĩ jenah joi jwuhcan caá. Ded pah jwĩ jenah joyát chah ã túi jumbipna caá”, át niíj daacáp tajĩ. *(Is 64.4)*

10 Páant ã jéihya jwuhcah yuhna, ã jenah joyátjidih buu jwuhna Túini Espíritubooó jwiítidih ã jéihyana caá. Caán Túini Espíritu nihat jéihni, Dios ã jenah joyátdih ã túi jéih beedána caá.

11 Jwiít cãacwã biih ã jenah joyátdih jwí jéihcan caá. Caanjéh caá ã jéihyep. Pánihat pah, jwiít cãacwã Dios ã jenah joyátdih jwí jéihcan caá. Æih Túini Espíritujeh caá caandíh ã jéihyep.

12 Diosdih jéihcannit ï jenah joyát pah jenah joiná, Dios ã jenah joyátdih jwí beh joicán caá. Páant jwí beh joicáh, Æih Túini Espíritudih jwiítidih Dios ã wãhup jĩ, ded pah oinit, ã túi chãjatjidih jwí jéihyat pínah niijná.

13 Páant ã jéihyanachah, ã wëpatjĩh jwiítbut yeebdíh jwí jwúub bohéna caá. Diosdih jéihcannit ï jenah joyát pah jenah joinít, jwí bohécan caá. Obohjeéhtih, Túini Espíritu ã jéihyanachah, bitadih jwípĩ bohéna caá.

14 Jesúsdi h jepahcannit, Túini Espíritu wihcannit, caán ã bohéátdih náahcan, “Dedé pínah nihcan caá”, ï niij jenah joiná yah caá. Pánihna, Túini Espíritu ã teo wáacchah, ã bohéátdih queét ï jéih beh joicán caá.

15 Túini Espíritu ã teo wáacachah, Dios ded pah ã bohéátdih jwiít Jesúihwã jwí jéih beh joiná caá. Pánih beh joiná, ã weñat pínahdih jwí jéih chãjna caá. Obohjeéhtih, Jesúsdi h jéihcannitboó páant jwí chãjachah ennit, Dios ã weñat pínahdih beh joicán, “¿Dépanih tigaá queétboó páant ï chãj?” ï niijná caá.

16 Páant ã jummat pah jon jãtjih Dios naáwãtdih naóh yapani Isaías nin pah ãt niij daacáp tajĩ:

“Dios nihat jéihni ã jumuchah, jwiít cãacwãboó ded pah ã jenah joyátdih jwí jéih beedácan caá. Pánih jéihcannit jumna, caánboodíh jwí jéih bohécan caá”, ãt niij daacáp tajĩ.*

Obohjeéhtih Túini Espíritu ã teo wáacachah, jwiítboó Jesucristo ded

pah ã jenah joyátdih jéihna, ã weñat pínahdih jwí jéih chãjna caá.

3

Pablo, Apolosjĩh Diosdih oboh teo wãhnitjeh ï jummat

1 Yeéb wã úudwã panihnitá, Jesucristodih jepahna yuhna, páantjeh jáap jéihnit pah ñi jumna caá.

2 Yeebdíh maatápdih wã bohénachah yuhna, wébít páantjeh nom jwãhnit dée pah ñi jumna caá. Páant ñi jumuchah, ñi túi beh joyát pínah niijná, buocannidihjeh yeebdíh wã naóhna caá. Pánihna, nom jwãhnitdih jeemátdih jwí wãhcat pah, buoni bohéátdih yeebdíh wã jéih naóh jwuhcan caá. ¿Dépanihna, páant ñi jum?*

3 ¿Dépanihna Túini Espíritu wihcannit pah Dios ã weñat pínahdih ñi chãjcan? Túini Espíritu wihcannit pah jumna, tãbit míic jéihnit, míic íjanitbut ñi jumna caá. Jesucristodih jepahcannit biíc yoobó ñi chãjna caá.

4 Yeéb biquína “Weém Pabloíh caá”, niijnít, bita “Weém Apoloíh caá”, niijnít, tãbit ñi míic íjana caá. Pánih míic íjana, Diosdih jéihcannit dée pah ñi jumna caá.*

5 Biquína “Pablo caá chah jéihni”, niij jenah joí, bitabut “Apolos caá chah jéihni”, ñi niij jenah joiná caá. Páant ñi niij jenah joicá bojoó. Jwiít bohénit nihat biíc yoobó Diosdih teo wãhnitjeh jwí jumna caá. Ded pah ã wãtuchah, caandíh jepahnitjeh, yeebdíh jwí bohénap jĩ. Páant ã wãtuchah, jwí bohénachah joinít, Jesucristodihjeh yeéb ñi jepahap jĩ.

6 Nin pah ã jumna caá: Pácahidih momni dée, weém jĩ yeebdíh Jesúih doonátdih wã jwíih naáwáp jĩ.* Páant ã momat táttimah, pácahi en daoní dée, Apolos yeebdíh ã jwúub bohénap be, chah ñi jéihyat pínah niijná.* Obohjeéhtih, momnidih Diosjeh chíhanit, ã behana caá. Pánihat pah Diosjeh

* 2:16 Is 40.13; Ro 11.34 * 3:2 He 5.12-13 * 3:4 1Co 1.12 * 3:6 Hch 18.4-11 * 3:6 Hch 18.24-28

túut nuumát túutnit, yeebdíh ã jéihyana caá.

⁷ Momni, en daoníbut oboh jumnitjeh caá. Diosjeh ã chíihana caá. Pánihna, weém wã túi naáwáchah yuhna, Apolosbut ã túi bohénachah yuhna, Díos yeebdíh ã jéihyacah, ñita beh joicán tagaá. Páant ñi beh joicán, caandíh ñita jepahcan tagaá.

⁸ Pácahidih momni, en daoníbut, Díos ã enechah, biíc yoobó ï jumna caá. Díos ã wēpatjīh biíc ã túi bohéatdih ennit, ã pehbhoó ã juibínachah, Díos chah ã jíib chājbipna caá. Obohjeéhtih biíhboó ã túi bohécát dih ennit, nump ã jíib chājbipna caá.

⁹ Jwiít nihat Díos ã wutátdih jepahnit, yeebdíh jwī bohéna caá. Yeéboó Díoíh pácahi dée, ãih muú dée ñi jumna caá.

¹⁰ Díos weemdíh ã túi teo wáacachah, weémboó yeebdíh wã jwíih bohénap jī. Muú chājna, túini jíhlo jwio náhdih ñionit, ï dodhdat dée, weémboó yeebdíh wã jwíih túi bohénap jī. Túttimah, muú chājnit dée bita yeebdíh ït jwúub bohénap taga. Túini muú chājnit dée, jwiít bohénitboodíh Díos ã wēpatjīhjuh túi bohéat caá náahap.

¹¹ Túini jagáp nahdih ï dodhdat dée, Jesucristo ã wun wūhatjidih wã jwíih bohénachah, ñi jepahap jī.

¹² Maatápdih jumni pínah muudíh chājíhna, túini máa nahnadíh ñionit, túi chājat caá náahap. Pánihat pah, yeéb Díoíh muú dée ñi jumuchah, ñi jepah cádahcat pínah niijná, wã túttimah jūóhndih Túini Espíritu ã wēpatjīh yoobópdih bohéat caá náahap.

¹³⁻¹⁴ Pánih chājna, Jesús jwúub dei jūóhna, muudíh ï túi chājat dée, ï túi bohéatji jíib, Díos ã túi chājbipna caá.

¹⁵ Obohjeéhtih, muudíh ï túi chājcat dée, ï túi bohécátji jíib, ã túi chājcan níit. Queét túi bohécannitboó Díos pebhna ï juibínachah yuhna, Túini Espíritu ã teo wáacátjīh ï bohécah, Díos queédih ã túi chājcan níit.

¹⁶ Pánihna, “Jwiít biíc dih Díoíh muú dée jwī jumuchah, Túini Espíritu jwījeéh ã jumna caá”, ñi niíj túi jenah joyoó.*

¹⁷ Pánih jumna, ãihwājeh jwī jumuchah, ded yeéb biíc dih ñi jumátdih ã yéjanachah, Díos caandíh búdí ã peéh chājbipna caá.

¹⁸ Biquína nin pah ñi niíj jenah joiná caá: “Weém túi jéih beedáni caá. Dedé weemdíh jadhcán caá”, ñi niíj jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, páant niíj jenah joinít, yeebjéh ñi míc yeena caá. Páant ñi niíj jenah joyátdih yeebdíh cádahat caá náahap. Pánih cádahnit, túut nuumná, nin pah ñi jwúub niíj jenah joyoó: “Weém bainí jéihnijeh jumna, yoobópdih jéihyat túut niijná, Díos ã teo wáacát dih búdí wã náahna caá”, ñi niíj jenah joyoó.

¹⁹ Díosboó caandíh jepahcannit ded pah ï jenah joyátdih ennit, “Dedé pínah nihcán caá”, ã niijná caá. Páant niijná, nin pah jon jātih át niíj daacát túutap tajī: “Jwiít chah jéihnít caá”, niíj jenah joinít dih wã yohbipna caá”, át niíj daacát túutap tajī.*

²⁰ Davidjiboodíh biíc yoobó nin pah át niíj daacát túutap tajī: “Weemdíh jéihcannit ï jenah joyátdih ennit, ‘Dedé pínah nihcán caá’, át niíj daacát túutap tajī.*

²¹⁻²² Biquína yeéb nin pah ñi niíj jenah joiná yuh caá: “Pablo chah jéihni ã jumuchah, weém ãih jumna, weembát chah jéihni wã jumna caá”, ñi niíj jenah joiná caá. Bitabut Apolosdih, Pedrodihtbut biíc yoobó ñi niíj jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, páant ñi niíj jenah joyát yoobópdih nihcah, túut nuumát caá náahap. Yeéb jwíhwā nihcah, jwiít yeebdíh bohénitboó níhwā jwī jumna caá. Díos jwiít dih yeéb nihatdih át wūhap taga. Páant yeebdíh ã wūhachah, jwiít nihat yeebdíh teo wáacnit jwī jumna caá. Yeebdíh teo wáacnit dih wūhnit, nin baácboó ñi jum jwūhachah, páantjeh ã túi chājbipna caá. Wunnit, ã pehbhoó ñi juibínachah, chah túini ã

* 3:16 1Co 6.19; 2Co 6.16 * 3:19 Job 5.13 * 3:20 Sal 94.11

wūhbiḡna caá. Būū láa Dios yeebdíh túi teo wáacna, túttimah bóo láabut, chah ā teo wáacbiḡna caá. Pānihna, nihat túini ā wūhni űíh ā jūmna caá.

²³ Yeéb Cristoíhwā jūmna, caánboó Dioíh ā jūmūchah, yeebbút Dioíhwā űi jūmna caá.

4

Cristo ā naáwát tútūnit ded pah ī jūmat

¹ Jwiít yeebdíh bohénitdih “Queét Jesucristodih teo wūhniḡjeh caá. Dios cāacwādh ā jéihya jwūhca naáhdih Pablowādh āt bohé jibat tútūp taga”, niíj jenah joyát caá náahap.

² Det teo wūhniḡdih ī maátadhjeh túi jepahat caá náahap. Pānihat pah, jwiít Jesúsdiḡ teo wūhniḡ jūmna, jwī Maáh ded pah ā bohéát tútūchah, jwiít dih yoobópdih bohéát caá náahap.

³ “Caán Pablo túi yoobópdih ā bohécā caá”, yeéb űi niíjichah yūhna, weémboó wā jīgahcā caá. Bitabut biíc yoobó ī niíjichah yūhna, biíc yoobó wā jīgahcā niít. Weemjéḡbut “Dios ā bohéát tútūatjidih wā túi bohécā beé”, wā niíj jenah joicān caá.

⁴ “Diosdih jepahniḡ, yoobópdih wā bohécā caá”, niíj jenah joicān yūhna, “Weém túi yoobópdihjeh bohéni caá. Dedé yéejat jíib weemdíh ā wihcā caá”, wā jéih niíjcān caá. Jwī Maáh Jesucristojeh weemdíh enniḡ, “Meém ma túi bohénap be”, niíjní pínah caá.*

⁵ Jwī Maáh Jesús ā jwūub dei jūúwát pínah jātih, yeébbó ded pah jwī bohéát, bita ī chājatdihbut enniḡ, “Caánboó jwī Maáh ā watatdih ā túi chājcā caá”, niíjcāt caá náahap. Obohjeéhtih, jwūub dei jūóhniḡ, Jesúsboó ded pah jwī bohéátjidih jwiít dih ā naóhbiḡna caá. Jwiít cāacwāboó ded pah biíh ā chājatdih, ā jenah joyátidihbut jwī jéihcā caá. Jwiítjehbut jwī jenah joyátidih jwī jéih beedācā caá. Diosjeh caá ā jéihyep. Pānihna, Jesús jwūub jūóhniḡ, nihat jwī chājatjidih, nihat jwī jenah

joyátjidihbut ā naóhbiḡna caá. Caán láajeh caá “Meém ma túi chājap jī”, jwiít dih ā niíj naóhbiḡna caá.

⁶ Wā úudwā panihniḡtá, pānih naóhna, űi túi beh joyát pínah niíjná, ded pah jwiít Apolosjīh jwī jūmatdihjeh wā naáwáp be. Ded pah jwī jūmatdih enniḡ, biíc yoobó yeebbút űi jéih jūmbiḡna caá. Dios ā daacāt tútūatdih jepahna, “Yeebdíh bohéni ā jéihyat chah jwiít dih bohéni ā jéihna caá. Pānihna, meém ma jéihyat chah caá wā jéihyep”, űi míc niíjcā bojóo

⁷ “Caán bohéniḡboó chah jéihni ā jūmūchah, caandíh caá jwī náahap”, űi niíjcā bojóo. Nihat űi bíbohathdih Dios yeebdíh wūhniḡjeh caá. Jwī bohéátidih űi joyóchah, Dios caá yeebdíh āt beh joyānap taga. űi jenah joyátjīhjeh űi beh joicāp be. Pānihna, ī jéihyatjīhjeh beh joinít dée, yeebdíh nin pah niíjcāt caá náahap: “Weemdíh bohéni túi jéihni ā jūmūchah, weembút túi jéihni jūmna, Jesúsdiḡ doonádh weemjéḡ wā túi beh joyóp be”, niíjcāt caá náahap.

⁸ Yeéb nin pah űi niíj jenah joiná caá. “Jwiítboó Dioíh doonádh túi jéih beedānit caá. Jwiít dih dedé jūdhdat wihcā caá. Túini Espíritu nihat ā wūhni wēpat jwiít dih ā jūmna caá. Pablowā ī wihcāh yūhna, jwiítjeh maáta jwī jūmna caá”, űi niíj jenah joiná yūh caá. Obohjeéhtih, jwī Maáh Jesús ā jwūub dei jūúwūchah, caán biíc dih maáta yoobópdih űi jūmūchah, āta túi taga. Pānih jūmna nihna, jwiítbut űijeéh maáta jwīta jūm taga. Nihat yeejép yapat āta péa taga. Obohjeéhtih, páant ā yap jwūhca caá.

⁹ Weémboó nin pah wā niíj jenah joiná caá: “Jwiít Dios ā naáwát tútūnitdih oboh jūmniḡ, peéh mawat pínahdih páiniḡ pah bitaboó ī enna caá. Nihat cāacwā, nihat Dioíh ángelwābut ded pah jwiít dih ā yapat pínahdih jéihyat tútū niíjná, jwiít dih enna caá ī chājap”, wā niíj jenah joiná caá.

¹⁰ Pānih enniḡ, “Jesucristoíh

* 4:4 1Jn 3.19-21

doonádih naóhna, queét dedé pínah nihcan caá”, jwiít dih í níj enna caá. Obohjeéhtih, “Queét Jesúíhwā jumna, dedé jéihcat pínah wihcan caá”, yeebboodíh í níj enna caá. “Queét wēp naóhniit nihcah, queétdih jwī jepahcan níit”, jwiít dih í níj jenah joiná caá. Obohjeéhtih, “Queét í tūi wēp naáwáchah joinít, nihat cáacwā í tūut nūmbípna caá”, yeebboodíh í níj jenah joiná caá. Pánihna, dawá yeebdíh wēi naóhniit, jwiítboodíh í iiná caá.

11 Jwiít jwī bohé jibichah, nūgúp tubna, āpī taca joótna caá. Jwiít dih túini yégueh wihcan, mūbút wihcan caá. Jwī naáwáchah joinít, íjna, jwiít dih dawá láa bita í mawap be. Jwī jib bohé jwíhipmant, būbút biíc yoobó ā yapna caá.

12 Jwī náahatdih jíib chājat tūut níj ná, búdí teonit, jwīpī chūná caá.* Cáacwā jwiít dih yeejép í naáwáchah joinít, yeejép naóh jwūbacanjeh, Dios queétdih ā teo wáacat pínahdih jwīpī ūbhna caá. Yeejép í chājachah yūhna, jwīpī enah bojna caá.

13 Yeejép dooná í naáwáchah joinít, “¿Biíc dih jwī jéih jumcan níit?” jwīpī níj jwūbana caá. Nihat cáacwā í yohni pah jwiít dih ípī enna caá. Jwī bohé jwíhipmant būbút biíc yoobó jwiít dih í jenah joiná caá.

14 Caandíh daácna, ní tícacat pínah nihcan, yeéb wā weh panihniitdih oina, ní tūut nūmát pínahdih náah yacnit, páant wā níj daacáp be.

15 Nin wā naáwát pínahdih ní jenah joyoó: Weém ní íp panihni caá. Yeebdíh wā bohéat táttimah, dawá Jesúíh doonádih bohénit í jumachah yūhna, weemjéh beé yeebdíh jwíh naóhni. Páant wā jwíh naáwáchah joinít, Jesucristodih ní jepahap jí.

16 Ní íp panihniyeh yeebdíh oinit, páant wā níj naáwáp be. Í mána ded pah í jumadidih ennit, wébitbut biíc yoobó ípī chājna caá. Pánihna, ní íp panihni ded pah wā jumadidih ennit, yeebút biíc yoobó ní chājaá.*

17 Páant ní chājat pínahdih náah yacnit, Timoteodih ní pebhna wā wahna caá. Jesúíh doonádih wā naáwáchah joinít, caanbút ā jepahachah, wā wūáh pah wā oini ā jumna caá. Nihat tútchinadidih moón Jesúíhwādidih ded pah bohéna, biíc yoobó wāpī chājna caá. Ded pah wā chājachah enniyi yeebdíhbut ā jwūb náhniabipna caá.

18 Obohjeéhtih, biquína yeéb nin pah ní níj jenah joiná caá: “Jwiít chah jéihnit caá. Dedé pínah Pablo jwiít dih ā jéih bohécan níit. Jwiít dih ūmmit, ā jūóhbican nacaá”, ní níj jenah joiná yūh caá.

19 Obohjeéhtih, jwī Maáh ā wahachah, waícanjeh ní pebhna wā juibípna caá. Juibínit, páant níj naóhniitabeh ded pah í chājatdih wā enbipna caá. Jesúíh doonádih í naáwáchah, ¿Bita í tūut nūm níit? ¿Oboh í níj átjeh caá?

20 Queét Dios ā wēpatjīh yoobópdih í naáwáchah, queétdih joinítboó jepahnit, í tūut nūmbípna caá. Obohjeéhtih, páantjeh í naáwáchah, cáacwā í jepahcatdih wā jéihbipna caá. Jesúíhwā jumna, ded pah naóhna, Dios ā wēpatjīh í chājipna caá. Oboh naóhna, í chājcan níit.

21 Pánihna, ní pebhna juibínit, wā jūihñatdih náahcan, ní tūut nūm páñaá. Páant ní tūut nūmáchah, ní íp pah yeebdíh oinit, chaíhjah wā naóhbipna caá.

5

Yeejép yoobát pohba chājnidih í yohat pínah

1 Bū yeebdíh bainí wā jwūb naáwát tūut caá. Ní pebh chah yeejép chājat doonádih wā joyóp be. Ní cātíh tubit yéj chājni ā íp áadidihjeh át bíbohóp wut be. Jesúsdih jéihcannit páant yeejép ípī chājcan caá. Obohjeéhtih, yeebboó Jesúsdih jéihnit jumna yūhna, páant ā chājatdih ní enah bojna caá.*

* 4:12 Hch 18.3 * 4:16 1Co 11.1; Fil 3.17 * 5:1 Dt 22.30

2 “Jwĩ Maáhdih túi jepahnit, jwiít dih dedé yéejat wihcan caá”, niij jenah joiná yuhna, tíccan, jǵahcan, caán yeejép chǵnidih ñi túut nuumát túutcap be. Páant ñi túut nuumát túutcan, buu páantjeh ã yéej chǵjat jíib, yeéb ñi míic wáac jwinít, caandih ñi jwúub waadát túutca bojoó.

3 Weémboó ñijeéh wihcan yuhna, caán doonádih joinít, búdí úbhna wǵ chǵjap be. Pánihna, ñijeéh wǵ jumat pahjeh, ded pah caandih ã yéejat peéh chǵjat pínahdih Jesús weemdih ã jéihyanap be.

4-5 Páant ã jéihyanachah, nin pah yeebdih wǵ niij naóhna caá: Caandih ã yéejat peéh naáwát túut niijná, yeéb ñi míic wáacá. Pánih míic wáacna, ñijeéh wǵ jumat pah, Jesús ã wēpatjǵh nin pah caandih ñi niijí: “Jwĩ jwúub míic wáacachah, ma waadca bojoó. Nemépwǵ í maáh ded pah meemdih yeejép ã chǵjǵhna, ã chǵja naáh, ma jwúub túut nuumát pínah niijná. Pánih túut nuumnít, Jesús ã jwúub dei jǵúwǵchah, ãjeéh ma bejat pínahdih meemdih jwĩ náah yacna caá”, caandih ñi niijí.

6 Pánih yéej chǵjni ñijeéh ã míic wáacachah, yeéboó “Jwiít Jesúhwǵ jwĩ túi jumna caá”, ñi niij jenah joyóchah yuhna, ã túican caá. Nin pah jwĩpǵ niij naáwátdih ñi túi jéihna caá: “Búdí pan pínahdih ã paáat pínah bainíbitjeh jwĩ widichah yuhna, ni hat apǵ paa béjna caá”, jwĩ niijná caá. Pánihat pah, biícjeh ã yéejatdih cádahíhcan, ni hat Dioíhwǵ biíc dih míic wáacna, queétdihbut ã yéejabipna caá.*

7 Jwiít judíowǵ Pascuadih jeémát pínah chǵjnit, ni hat paáat pínahdih jwĩh muumánt yohnit, paacánni pandihjeh jwĩpǵ chǵjna caá. Diosdih jwĩpǵ mao wǵhni oveja wǵh pah, Dios ã enechah, yéejat wihcannit jwĩ jumat pínah niijná, Jesucristo jwiít dih át wan wǵhup tají. Pánihna, paáat pínahdih jwĩ yohat pah yeebdihbut ni hat ñi yéejatdih, ñi cáti h jumni yéejat cádahíhcannidihbut yohat caá

náahap. Pánih yohna, paacánni pan dée, Dios ã enechah, yéejat wihcannit ñi jumnipna caá.*

8 Pánihna, túi wēinit, biíc dih jumat túut niijná, ni hat yeejép chǵjatdih, yeejép jenah joyátdihbut cádahnit, yoobóp dih jenah joinít, jwiít dih túi chǵjat caá náahap.*

9 Wǵ jwĩh daác wahni náodih wǵ niijátji pah muntih, buu wǵ jwúub niij daácna caá, ñi túi beh joyát pínah ni-ijná. “Í áa nihcannitjǵh yeejép chǵjnit biíc dih ñi jumca bojoó”, wǵ niij daacáp jǵ.

10 Páant niij daácna, “Jesúsdih jéihcannit yeejép chǵjnit”, niijná wǵ chǵjcan be. “Jesúsdih jéihcannit bií déedih en ñinahnitdih, nuumnít dih, pǵpnidih úbhnitdihbut”, niijná wǵ chǵjcan be. Pánih chǵjnit ni hat pebhboó í jumna caá. Íjeéh jumíhcan, dedboó ñi jweyát pínah áta wihcan taga.

11 Obohjeéhtih, nin pah niijná wǵ chǵjap be: “ ‘Weém Jesúh caá’, niijná yuhna, nin pah chǵjnit biíc dih ñi jumca bojoó: í áa nihcannitjǵh yeejép chǵjnit, en ñinahnit, pǵpnidih úbhnit, bitadih yee naóh yacnit, máihnit, nuumnít í jumuchah, queét biíc dih ñi jumca bojoó”, niijná wǵ chǵjap be. Pánih chǵjnitdih numah jeémocat caá yeebdih náahap. Queétdihbut yeebdih í numah jeémíhichah, ñi jepahca bojoó.

12-13 Weém Jesúsdih jéihcannitdih í yéejat peéh wǵ chǵjcan niit. Diosboó queétdih ã peéh chǵjbipna caá. Obohjeéhtih jwĩjeéh wáac jwinít Jesúhwǵ í yéej chǵjachah, jwiítboó queétdih peéh chǵjat caá náahap, í túi túut nuumát pínah niijná. Pánihna, ñijeéh jumni tabit yeejép chǵjnidih ñi yohoó. Caandih ñijeéh biíc dih ñi jumat túutca bojoó.*

6

Jesúhwǵjeh míic ámohat

1 Buu biíh yeejép yapat doonádih joinít, bainí wǵ naóhbipna caá. Yeéb

* 5:6 Gá 5.9 * 5:7 Ex 12.5 * 5:8 Ex 13.7; Dt 16.3 * 5:12-13 Dt 13.5; 17.7

Jesúsdih jéihnit jamna yuhna, chénewā míc jūihnit, ¿Dépanihna, ā yoobáát pínah niijná, Jesúsdih jéihcanni maáh pebhboó ñi bej? Jesúsdih jéihni pebhna ñi bejchah, yeebdíh ā táí yoobáát pínah niijná, Dios caánboodíh āta teo wáac taga.

2-3 Nindih ñi táí náhninaá: Jwī Maáh Jesús ā jwūub dei jūúwáchah, yéejnitdih caán biíc dih jwiít āihwāboó jwī wāt bipna caá. Ángelwā dihbut jwī wāt bipna caá. Nin baácboó jwī jam jwūhuchah, ¿Dépanihna, bainí míc jūihñat ā jamuchah yuhna, yeéb Jesúh wā jeh ñi jéih yoobácan?

4 Queét maátadih wēi encan yuhna, ¿Dépanihna, nihat yeéb Jesúh wā míc jūihnit, ī yoobáát pínah niijná, queétdihjeh naáwádih ñipī bej?

5 Ñi tíicat pínah niijná, nindih wā naóhna caá: “Jwiít táí jéihnit caá”, níjjenah joiná yuhna, míc jūihnitdih naóh yoobáni pínah ñijeéh ā wihcat pah ñi jamna caá.

6 Jesúh wā mícjeh míc jūihnit, Jesúsdih jéihcannit maáta pebhna naáwádih bejna, Jesúsdih jepahcannitbut ī joyóchah, ñipī naóh yacna caá. ¿Pánih chājna, ñi tíiccan niít?

7 Yeéb Jesúh wā mícjeh míc jūihnit, yeebdíh yoobáni pínah maátadih ñi bid bejchah, ā táican caá. Caanná bejcanjeh, yeebjéh ñi yoobánachah, āta táí tagaá. Obohjeéhtih, jéih míc ámohcan, “Ā jamuchah naáh”, ñi níjíchah, chah āta táí tagaá. Bitā ī jéih chāj jamuchah, yeebjéh ñi jéih yoobácah, “Ā jamuchah naáh”, yeebdíh níjāt caá náahap.

8 Obohjeéhtih, páant níjcanjeh, yeébboó chah yeejép ñipī chājna caá. Bitā ī yeejép chājatdih, ī jéih chāj jamuchah, biíc yoobó yeéb ñipī chājna caá. Yeéb Jesúh wā míc jamna yuhna, páant ñipī chājna caá.

9-10 Nindih ñi táí náhninaá: Det yeejép chājnit Dios pebhboó ī bejcan niít. Yeebjéh míc yeecanjeh, yoobópdih ñi jenah joyoó. Nin pah chājnit, Dios pebhboó ī bejcan niít:

ī náah chājnit, pāpnidih wūbhnit, ī áa nihcannitjīh yéej chājnit, neoná mícjeh chājnit, yaádh mícjeh chājnit, jamuchah, bií déedih en ñinahnit, máihnit, bitadih yeejép doonádih táoh naóhnit, jéih chāj jamuchahbut Dios pebhboó ī bejcan niít.

11 Páant ī chājat pah biquína yeébboó ñi jamuchah jī. Obohjeéhtih, Jesucristodih ñi jepahachah, ā wāt wāh nit, ñi yéejatdih āt yohop taga. Pánihna, but, Táini Espíritu ā teo wáacachah, Dioíh wā ñi jamuchah, yeebdíh yéejat jīb ā wihcan caá.

Jwīh bācah jīh yéej chājat caá náahap

12 But biíh yeejép yapatdih bainí wā naóhbipna caá. Biquína yeéb “Jesucristodih jepahni jamna, ‘Ma chājca bojoó’, níjāt weemdíh ā wihcan caá”, ñi níjjenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, jwī yéej chājachah, ā táican caá. Biíh jwī chājachah, táini jamna yuhna, jwīh bācahdih, jwī jenah joyátdih yéejana, jwiít dih ā teo wáaccan caá. Biquí láana, páant chājatdih cádahíhna yuhna, jwī jéih cádahcan caá. Páant chājat caá jwiít dih náahap.*

13 “Jwīh wādah jeémp yacat pínah caá”, níjnit, jamuchah, jwīpī jeémpna caá. Páant jwī chājachah, ā táina caá. Nin baácboó jam jwūhna, bid jeémpna, jwī táí jamna caá. Obohjeéhtih, Dios pebhboó jwī jamuchah, bid jeémát ā wihcan niít. Biquína “Jwīh bācah yaáhdih metat pínah caá”, ñi níjjenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, pánihcan caá. Dios jwīh bācahdih chājna, caandíh jwī teo wāhat pínah niijná, āt chājat tajī. Caanjéh caá jwī Maáh.

14 Dios Jesucristodih boo pud jūúwát táutnit, jwiít dihbut biíc yoobó ā wēpatjīh ā boo pud jūúwát táut bipna caá.

15-16 Nindihbut ñi táí náhninaá: Jwiít Jesúh wā jamna, caán biíc dih biíc bācah dée jwī jamna caá. Génesisboó Dios nin pah āt níj daacát táut pud

* 6:12 1Co 10.23

tajī: “Newé yadjīh biíc bácah dée ī jumbipna caá”, át niīj daacát túutap tajī.* Caandíh jéihnit, nin pahbut yeebdíh túi náhnat caá náahap: Ded newé yadjeéh ā jumuchah, queét biíc bácah dée ī jumna caá. Pánihna, deoh nah jumnih wilijeéh ñi jumuchah, mijeéh biíc bácah dée ñi jumna caá. Mi jenah joyát pahjeh, yeebbát ñi jenah joibípna caá. ¿Dépanihna yeéb Jesúíhwā, ájeéh biíc bácah dée jumna yahna, yeejép wilijeéh biíc bácah dée ñi jumíh? Páant chājat yeejép caá.

17 Obohjeéhtih yeébboó Jesúíhwā jumnit, ájeéh biíc bácah dée jumna, Táini Espíritu ñíh caolihboó ā jumuchah, caán ā jenah joyát pahjeh yeebbát ñi jenah joiná caá.

18 Yeebdíh ñi áa nihcannitjīh yeejép chājcat caá náahap. Pánih yéej chājnit nihna, chah jwīh bácahdih, jwī jenah joyátdihbut jwī yéejana caá. Páant jwī chājat túttimah, jwiít dih túut ñumát chah ā ñona caá. Dedé biíh jwī yéej chājachah yahna, túut ñumát ñump ā ñona caá.

19-20 Nindih ñi túi náhninaá: Jwīh caolihboó ā jumat pínah niijná, Dios jwiít dih Táini Espiritudih át wahap jī. Páant ā wahachah, jwiítboó áih ñum pánihni caá jwī jumap.* Dios Jesucristodih wah deyanit, jwiít dih ā wun wāhat pínah niijná, jwiít dih ā jīb chājap jī, áihwā jwī jumat pínah niijná. Pánih áihwā jumna, caán jwī maáh ā jumuchah, jwī weñat pínahdih jenah joicánjeh, ā weñat pínahdihjeh chājat caá náahap.

7

Téihya chéwat

1 Būū weemdíh ñi úbh joí daacátjidih wā jepahbipna caá. Nin pah ñit niīj úbh joyóp tajī: “¿Jwiít Jesúsdih jéihnit jwī áa jumuchah, ā túimi niít?” ñit niīj daacáp tajī. Páant ñi niīj daacátjidih ennit, nin pah wā jepahna caá: Yeéb áa wihcannit ñi jumuchah, ā túina caá.

* 6:15-16 Gn 2.24 * 6:19-20 1Co 3.16; 2Co 6.16

2 Obohjeéhtih, páant ñi jumuchah, íí náah chājat ā tobohna caá. Pánihna, yeebdíh áa jumat caá náahap.

3-4 Páant ñi áa jumuchah, yaádih bácah miíh pínahjeh nihcan caá. Mijeéh bóoíh pínah caá. Pánihna, mi áa mijeéh ā jumíhichah, caántdih jepahat caá náahap. Biíc yoobó newéih bácah áih pínahjeh nihcan caá. Ájeéh bóliíh pínah caá. Pánihna, yad ájeéh mi jumíhichah, caandíhbut jepahat caá náahap. Pánih chājna, bitadih ñi bidcan niít.

5 “Diosdih túi úbát túut niijná, biíc dih jwī jum jawahca boj jīh”, ñi míc niijíhah, ā túina caá. Obohjeéhtih, úbh péanit, túi biíc dih ñi jwúub jumúú. Túbit maatápdih cádahna, Satanásboó bitadih ā yéej chājat túutuchah, jéih yap yohcanjeh, ñi yéej chāj bípna caá.

6 Obohjeéhtih, “Ñi téihya chéweé”, niijnít, wā wutcan caá. Áa jumna, áa wihcatbut, biíc yoobó ā túina caá. Ñi íí náah chājcat pínah niijná, páant wā niīj naóhna caá.

7 Obohjeéhtih, “Weem páh queét nihát áa wihcannit ī jumuchah, áta túi tagaá”, wā niīj jenah joiná caá. Biquínadih áa jumat wēpatdih Dios ā wāhna caá. Obohjeéhtih, bitadih áa wihcan yahna, túi jumat wēpatdihbut ā wāhna caá.

8 Būū, áa wihcannitdih, éemp wunnitdihbut bainí wā naóhbipna caá. Yeébboó áa wihcannit ñi jumuchah, ā túibipna caá.

9 Obohjeéhtih, yaddih, newédih búdí bidnit, íí náah chājcat túut niijná, ñi áa pínahdih ñi úbúú.

10-11 Būū, yeéb Jesúíhwā áa jumnitboodíh bainí wā naóhbipna caá. Nin wā jenah joyátjeh nihcan caá. Dios ā wutcat caá. Yaádih íí áadih íí cádahca bojo naáh. Neonábut íí weha mána yaáhdih íí yohca bojo naáh. Obohjeéhtih, míc cádahnitji, biíhdih íí áa jumca bojo naáh. Pánih míc cádahnitji queét chénat pahjeh jwúub míc ámohna, biíc dih jwúub jumnit, chah ā túibipna caá.*

* 7:10-11 Mt 5.32; 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18

12 Buu, yeéb bitadiah jwuh bainí wã naóhbipna caá. Biquína yeéb neoná Jesúsdiñ ñi jepahachah yuhna, ñi weha mána yaádhboó ñi jepahcap jĩ. Yeéb Jesúsdiñwã ñi jumachah yuhna, ñijeéh ñi jumíhichah, ñi yohca bojoó.

13 Biquína yeéb yaádhbut Jesúsdiñ ñi jepahachah yuhna, ñi weha mánaboó ñi jepahcap jĩ. Páant ñi jumachah yuhna, ñijeéh ñi jumíhichah, ñi cádahca bojoó.

14 Yeéb biíc bácah dée ñi jumachah, biíc Jesúsdiñ jumna, biíh Jesúsdiñ nihcah yuhna, Dios yeebdíh ennit, “Queét wíhwã caá”, ñi niijná caá. Pániñna, Jesúsdiñ jepahcannit neoná ñi weha mána yaádh Jesúsdiñ ñi jepahachah, queét neonádiñbut Dios ñi túi chãjbipna caá. Biíc yoobó Jesúsdiñ jepahcannit yaádh ñi weha mána Jesúsdiñ ñi jepahachah, Dios queét yaádhdiñbut ñi túi chãjbipna caá. Páant ñi jumachah, ñi wehdih ennit, “Queétbut wíhwã caá”, Dios ñi niijná caá.

15 Obohjeéhtih biquína Jesúsdiñ jepahcannitboó ñi weha mána yaádhdiñ, ñi weha mánadiñbut ñi cádahíhna caá. Pániñ cádahíhna, míc maocat tút niijná, ñi beje naáh.

16 Obohjeéhtih, túi biícdiñ ñi jumachah, chah ñi túina caá. Yeéb Jesúsdiñ jéihnitboó ñi weha mána Jesúsdiñ ñi jepahat pínah, Dios queétdih ñi túi ubat pínah niijná, ñi jéih teo wáacmi nacaá. “Ñi jepahbipna caá. ñi jepahcan niit”, jwĩ niij jéihcan caá.

17 Nin pah niñat Jesúsdiñwãdiñ wãpĩ naóhna caá: Jesucristodiñ jepahnit, ded pah ñi jumatiñdiñ biíc yoobó ñi jumú. Páant ñi jumatiñ pínahdiñ jwĩ Maáh jéihnit, yeebdíh ñi jwejep taga.

18 Det Jesúsdiñ jepahnit bóodnitji jumna, ñi náñi dahwaca bojo naáh. Obohjeéhtih, bóodcannit jumna, ñi bóodat tútca bojo naáh.

19 Bóodnitdiñ, bóodcannitdiñbut Dios biíc yoobó ñi enna caá. ñi wãtatdiñ jwítdih jepahat caá náahap. Pániñ jepahnitdiñjeh ñi wẽi enna caá.

20 Dios yeebdíh ñi pínahdiñ ñi ñiío láa ded pah ñi jumatiñ pah ñi tút

numcá bojoó.

21 Teo wãhñit ñi jumachah, ñi túina caá. Páant ñi jumatiñ ñi náñi dahwaca bojoó. Obohjeéhtih, ñi maáta yeebdíh watíhna, ñi wata naáh. ñi túimi nacaá.

22 Dios ñi túi ubachah, bitadiah teo wãhñitboó jwĩ maáh jumna, watnit dée pah ñi jumna caá. Bitadiah teo wãhcannitboó Jesucristodiñ teo wãhñit caá.

23 Jesúsdiñwã ñi jumatiñ pínah niijná, yeéb ñi yéejat jib ñi wãñ wãhup tajĩ. Pániñ ñi hwã jumna, ñi weñat pínahdiñjeh yeebdíh chãjat caá náahap. Yeebdíh bita Jesúsdiñ ñi cádahat tútuchah, queétdih ñi joyáh bojoó.

24 Pániñna, wã ñi wãdwã panihnitá, Jesúsdiñ jwíh jepahnit, yeéb niñat ded pah ñi jumatiñ biíc yoobó ñi jumú. Páant ñi jumachah, Dios yeebdíh wẽi ennit, ñi teo wáacbiñna caá.

25 Buu, áa wihcannitdiñ ñi wãbh joyátdih wã jepahbipna caá. Ded pah queét ñi chãjat pínahdiñ Dios ñi wãtcan caá. Obohjeéhtih, weém wã jenah joyátdihjeh wã naóhbipna caá. Dios weemdíh ñi jĩgah en teo wáacachah, wã jenah joyátdih ñi túi joyóchah, ñi túimi nacaá.

26 Nin pah wã jenah joiná caá: Buu yeó jáapna Jesúsdiñwã túbit yeejep ñi yapna caá. ñi áa jumachah, chah ñi buobipna caá. Pániñna, áa wihcannit jumna, áa wihcanjeh jumatiñ caá náahap.

27 Obohjeéhtih, áa jumnitboó ñi áadiñ yohcat caá náahap. Áa wihcannitboó ñi áa pínahdiñ bidcat caá náahap.

28 Páant wã niijichah yuhna, ñi áa pínahdiñ bid juiñit, téihya chéonit, ñi túina caá. Obohjeéhtih, nin yeó jáapnadiñ áa jumnitboodíh chah ñi buobipna caá. ñi áa wihcah, ñi nump yeebdíh ñi buobipna caá.

29 Páant niijnit, wã ñi wãdwã panihnitá, nin pah wã naóhna caá: Jesús ñi jwúub dei jwúwát pínah bahniñjeh ñi jwúhna caá. Pániñna, ded pah ñi weñat pínahdiñ búdiñ jenah joyát caá náahap.

Ñi weha mána yaádh ì weñat pínahdih ñi jenah joyát chah, Jesús ã weñat pínahdih jenah joyát caá náahap.

³⁰ Jwĩ jĩgahat, jwĩ weñat, dedé pínah nihcan caá. Bií déedih jíib chãjna yuhna, bíbohcanit pah ñi jumúú.

³¹ Pánihna, Jesús ã wutadidih túi chãjat túut niijná, nin baácboó jumnidih búdí wēi jenah joicát caá náahap. Ded pah Jesús ã wutadidih túi jwiítidih túi jenah joyát caá náahap.

³² Bií déedih jenah joicánjeh, Dios ã weñat pínahdih ñi túi jenah joyátidih yeebdih búdí wã náah yacna caá. Áa wihcanniboó jwĩ Maáh ã weñat pínahdihjed ded pah ã chãjat pínahdih ã túi jenah joiná caá.

³³ Obohjeéhtih, áa jumniboó ãjeéh bóli mi túi weñat pínah niijná, bií déedihjed ãpĩ jenah joiná caá.

³⁴ Pánihna, Dioih pínahdih ã jenah joicán caá. Yaáhdidihbut biíc yoobó ã jumna caá. Caánt mi áa wihcan, jwĩ Maáh ã weñat pínahdihjed ded pah mi chãjat pínahdih mi túi jenah joiná caá. Dioih wili mi jumna caá. Obohjeéhtih, áa jumna, newé ã weñat pínahdihjed mi jenah joiná caá.

³⁵ Pánih naóhna, túi wēinit ñi jummat pínahdih yeebdih wã náah yacna caá. Diosdihjed túi oinit, ã weñat pínahdih jenah joinít, bií déedih jenah joicánjeh, ñi túi jummat pínahdih caá wã náah yacap.

³⁶ Bũũ, biih naáwát yeéb japatadih jwuh wã naóhbiipna caá. Ñi náahnit yaádh ì behechah enna, “Caántdih ubnit, jwiít chénat pah jwĩ túi jumbiipna caá”, niij jenah joinít, ñi ubúú. Páant ñi ubuchah, yéejat nihcan niít.

³⁷ Obohjeéhtih, biihboó “Áa wihcanni wã jumuchah, chah ã túibipna caá”, ã niij jenah joí dée caá. Páant caanjéh niij jenah joiná, bita caandih ì wutcah, ã jenah joyát pah chãjna, caanbút ã túi chãjna caá.

³⁸ Pánihna, ded ã áa pínahdih ubnit, ã túi chãjna caá. Obohjeéhtih, ded caántdih ubcan, chah ã túi chãjna caá.

³⁹ Dedh áa jumnih, mi áa ã wũncach, caandih cádahcat caá náahap. Obohjeéhtih, mijeeh bóo ã wũnuchah, chéwat déedih ã watachah, ded biih áa wihcannidih náahna, mi jwũub áa jumuchah, ã túina caá. Obohjeéhtih, Jesúhdihjed mi ñiwi naáh.

⁴⁰ Weémboó nin pah wã niij jenah joiná caá: “Mi jwũub áa jumcan, chah mi wēibipna caá. Túini Espiritu caá weemdih páant ã niij jenah joyát túutap be”, wã niij jenah joiná caá.

8

Pãpnidih ì wãhni déep

¹ Bũũ, biih ñi ubh joí daacátjidih wã jepahbiipna caá. Nin pah ñit niij ubh joyóp tajĩ: “¿Pãpnidih ì wãhni déepdih jwiít Jesúhwã jwĩ jeéméchah, ã túimi niít? Ípãpni cáacwã ì chãjnijeh caá. Dedé wēpat wihcan caá, jwĩ niij jéihna caá”, ñit niij daacáp tajĩ. Páant niijnít, “Jwiít chah jéihnit caá”, niij jenah joinít pah ñit daacáp tajĩ. Páant ñi niij jenah joyát bitadih teo wáacat pínah nihcan caá. Bitadih oinit, queétdih túinijeh naáwát caá náahap.

² Ded “Weémboó nihadidih túi jéih beedáni caá”, niij jenah joiná yuhna, yoobópdi ã jéihcan caá.

³ Obohjeéhtih, ded Diosboodih jéihni, caandih oina, bitadih ã teo wáacbiipna caá. Páant ã oyochah, Dios caandihbut jéihnit, “Caán wĩh caá. Wã oini caá”, ã niijná caá.

⁴ “¿Pãpnidih ì wãhni déepdih jwĩ jeéméchah, ã túimi niít?” ñi niij daacátjidih bũũ jwuh wã jepahbiipna caá. “Pãpni báadhni nihcan caá. Dios biícjeh caá báadhni”, jwĩ niij jéihna caá.

⁵ Bitaboó dawádih “Nin wēpni, jwiítidih teo wáacni caá”, ì niij jenah joiná caá. Biquína widhdih, cúiwádih, yeodihbut páant ìpĩ niij jenah joiná caá. Bita jeé doóbnadidih, máa nahnadidih, nuñúpwádidihbut páant ìpĩ niij jenah joiná caá. “Nin jwiítidih wēp teo wáacni caá”, ì niijní, dawá ã jumna yuh caá.

6 Obohjeéhtih, jwiítboó nin pah jwĩ niij jéihna caá: “Dios biícjeh, caánboó jwĩ íp caá”, jwĩ niij jéihna caá. Caán nihatdih át chãjap tajĩ. Jwiít cãacwãdihbut át chãjap tajĩ, áihwã jumna, caandih jwĩ weñat pínah niijná. Jwĩ Maáh Jesucristo biícjeh caá. Caandih Dios nihatdih chãjat túutnit, jwiítidihbut át jummat túutap tajĩ, Diosdih jwĩ weñat pínah niijná.*

7 Obohjeéhtih, “Pãpni báadhcan caá”, jwĩ niij jéihyechah yuhna, bitaboó, Jesúihwã jumna yuhna, páant í niij jéih jwuhcan caá. Jesúsdi h í jepahat pínah jãtih, pãpnidih “Jwiítidih wëp teo wáacni caá”, niij jenah joinít, caandih wëina, í wãhni déepdih ípĩ jeémép tajĩ. Pánihna, buubut Jesúihwã jumna yuhna, pãpnidih wãhni déepdih jeémpnit, pãpnidih í jenah joiná caá. Obohjeéhtih, yoobópdih í túi beh joi jwuhcan caá. Páant niij jenah joinít, “Páant wã jeéméchah, yéejat jíb weemdih á jumbipna caá”, í niij jenah joiná yah caá.

8 Obohjeéhtih dedédih jwĩ jeéméchah, jwĩ jeémpcahbut, Diosboó biíc yoobó jwiítidih á enna caá.

9 Caán déepdih jwĩ jeéméchah, á túyuchah yuhna, bita Jesúsdi h jáap jéihnitdih jwĩta yéjea tagaá.

10 Pãpnidih í weñat pebhna waadnít, caandih í wãhni déepdih bitajeéh jwĩ jeéméchah ennit, “Caánboó Jesúsdi h túi jéihni páant á jeéméchah, weemdihbut á túina nacaá”, á niij jenah joibípna caá. Obohjeéhtih, “Pãpni á wëpna caá”, páantjeh niij jenah joinít, jwuhbut jeémpna, á túi chãjcan caá.

11 “Weém túi jéihni caá”, niij jenah joinít, jwĩ jeéméchah, á túina yah caá. Obohjeéhtih, túi jéihnit jwĩ jummatdih jwĩ júutat jíb, bita Jesúihwã jwĩ úudwã panihnit, jáap jéihnitdih jwĩ yéejabipna caá. Jesús queétdih á wun wãhuchah yuhna, buadnít í jumbipna caá.

12 Jwĩ úudwã panihnitdih páant yéejanit, Jesucristodih caá jwĩ yéejanap.*

* 8:6 Mal 2.10; Jn 1.3; Ro 11.36; Ef 4.6; Col 1.15-17 1.11-16

13 Pánihna, weémboó wã úudwã panihnitdih oinit, queétdih yéejacat túut niijná, pãpnidih wëinit í wãhni déepdih wã jeémpcan niít.

9

Jesús á naáwát túutnit ded pah í jummat

1 Jesús á bohénitji biíc yoobó weembút Jesúsdi h wã enep jĩ. Páant caandih wã enechah, weemdihbut á naáwát túutap jĩ. Pánihna, ded pah wã chãjíchah, Jesúsboó á wutuchah, á túina caá. Weém caandih teo wãhni yeebdih áih doonádih wã naáwáchah joinít, ñi jepahap jĩ.*

2 Áih doonádih jepahnit jumna, bitaboó “Pablo Jesús á naáwát túutni nihcan caá”, í niij jenah joyóchah yuhna, yeéboó weemdih á wahatjidih ñi jéihna caá. Wã bohénachah joinít, jepahna, “Jesús á wëpatjĩh jwiítidih á bohénap jĩ”, ñi niij jéihna caá.

3 Bitaboó nin pah ípĩ niijná caá: “Caánboó Jesús á naáwát túutni nihcan caá”, í niijíchah yuhna, queétdih bohéna, ñi túut numátjidih wãpĩ naóhna caá.

4 Cãacwãdih jwĩ bohénachah, jeémátidih babhbatdihbut queétdih jwiítidih wãhat caá náahap.

5 Jesús úudwã, Pedrobút, nihat bita Jesús á naáwát túutnitbut í weha mána yaádih biícidih í bohé jibichah, ded pah í náahatdih ípĩ wãhna caá. Jwiítbut áa jumna nihna, queét yaáhdihbut jwĩ numah jibichah, jwĩ náahatdih yeebdih wãhat áta náahcan tagaá.

6 Nihat bohé jibnitdih í bohénitboó dedé í náahatdih ípĩ wãhna caá. Pánihna, weém Bernabéjĩh jwĩ bohénachah, biíh tewatdih jwĩ teocat pínah niijná, jwiít chénat pahdih jwĩ náahatdih yeebdih wãhat caá náahap.

7 Soldadowã queétjeh í náahatdih ípĩ jíb chãjcan caá. Í maátaboó queétdih ípĩ wãhna caá. Iguíh momnitboó íih

* 8:12 Mt 25.45 * 9:1 Hch 9.3-6; 1Co 15.8; Gá

iguíh quehechah, ĩpĩ jeémpna caá. Nihat ovejawādh en daonítboó ĩih ovejawādh ĩpĩ mao jeémpna caá.

8-9 Páant wā niiját jwiít cāacwā jwĩ jenah joyátjeh nihcan caá. Moisésji nin pah át niij daacáp tajĩ: “Momo jwi trigo tíbnadh ā caóh chũñchah, āih jacdh ĩi chéoca bojóo, tíbnadh jeémihna, ā jeémát pínah niijná”, át niij daacáp tajĩ.* ¿Páant ā niij daacát túutna, momo jwidihjeh niít Dios át jenah joiijp?*

10 Nihcan caá. Jwiít bohé jibnitboodih át jenah joyóp tajĩ, cāacwādh jwĩ bohénachah, jwiít dih ĩ túi en dawát pínah niijná. Wápchidih teonit, jeémádh ĩpĩ bidna caá.

11 Jwiítbut momnit dée, yeebdih Jesúih doonádh jwĩ túi bohénap jĩ. Páant jwĩ chājachah, jwĩ náahadh yeebdih wūhat át náahap ta yuh jĩ.*

12 Pánihna, bita bohénidih ĩpĩ wūhat pah, jwiítbut wūhat caá náahap.

Obohjeéhtih, páant wūhat yeebdih ā náahachah yuhna, ĩi wūhcah ennit, jwiítboó jwĩ úbh tac buugácap jĩ. Pánih úbhcanjeh, búdí jwĩpĩ tewep jĩ. Jwĩ úbhchah, nin pah ĩita niij jenah joi tágaá: “Pablowā bií déedih náahitjeh, ĩ bohéna caá”, niij jenah joinít, jwĩ bohénachah, ĩita joiíhcan tagaá. Pánihna, yeebdih bohéna, ded pah jwĩ náahadh jwĩpĩ úbhcap jĩ.

13 Obohjeéhtih, nindih ĩi túi náhninaá: Dioíh munná juibínit, jwiít judíowā sacerdotewādh nuñupwādh jwĩpĩ wūhna caá, Diosdh ĩ cáo wūhat pínah niijná. Dios queét sacerdotewādh, bita caánboó teonitbut ĩ cáo judhni déepdh át jeémát túutap tajĩ.*

14 Pánihna, biíc yoobó jwĩ Maáh Jesucristo jwiít āih doonádh naóhndih jwĩ bohénidih át en dawát túutap tajĩ.*

15 Páant ā wutuchah yuhna, weémboó yeebdih wāpĩ úbhcap jĩ. Būbut páant niij daácna yuhna,

“Weemdih ĩi teo wáacá”, niijná wā chājcan caá. Weém nuugúp wunna yuhna, wāta úbhcan tagaá. Wā úbhchah joinít, ĩi wūhchah, “Weém jíb wihcanni Jesúih túini doonádh wāpĩ bohéna caá”, wāta jéih niijcán tagaá.

16 “Jesúih túini doonádh wā bohéat jíb, Dios ā enechah, weém chah túini caá”, wāpĩ niij jenah joiicán caá. Obohjeéhtih, Dios weemdih ā bohéat túutatdh chājcan, tūbit wāta jĭgah tagaá.*

17 Wā náahat pahjeh āih doonádh wā bohéna, wā bohénitboó weemdih ĩ jíb chājat pínadh wāta bid tagaá. Obohjeéhtih, wā bohéhichah, wā bohéhcah yuhna, biíc yoobó āih doonádh weemdih bohéat caá náahap. Á wutuchah joinít, āih túini doonádh wāpĩ bohéna caá. Pánih jepahnit, weemdih ā wūhni tewatjeh ā jumuchah, wā bohéat jíb wāpĩ bidcan caá.

18 Pánihna, jíb bidcanjeh bohéna, búdí wā wēina caá. Yeebdih bohénidih en dawát ā náahachah yuhna, weémboó wāpĩ úbhcan caá.

19 Páant wā bohénachah, cāacwā jíb wūhcan, weemdih ĩ jéih wutcan caá. Bitā ĩ weñat pínadh chājcan, Dios ded pah ā bohéat túutat pahjeh wāpĩ bohéna caá. Obohjeéhtih, pánih chājna yuhna, bita ded pah ĩ jumadh ennit, biíc yoobó wāpĩ jumna caá, weemdih wēi ennit, túini doonádh wā naáwáchah joinít, ĩ jepahat pínah niijná.

20 Pánih chājna, wā údwā panihnita, bita judíowādh Jesúih doonádh bohénit, ded pah ĩ chājat biíc yoobó weembút wāpĩ chājna caá, wā naáwáchah wēi joinít, Jesúsdih ĩ jepahat pínah niijná. “Nihat jwiít judíowā jwĩ nuowā ĩ wutatdh wā jepahcah yuhna, Dios weemdih ā túi enna caá”, wā niij jéihna yuhna, queédih bohénit, jwĩ nuowā ĩ wutatdh wāpĩ jepahna caá.

21 Bitā judíowā nihcannit Moisés ā

* 9:8-9 Dt 25.4 * 9:8-9 1Ti 5.18 * 9:11 Ro 15.27 Jer 20.9; Am 3.8

* 9:13 Dt 18.1 * 9:14 Mt 10.10; Lc 10.7 * 9:16

wutatjidih jéihcannitdih bohéna, ded pah í jumat pah biíc yoobó wāpī jumna caá, wā bohénachah wēi joinít, í jepahat pínah niijná. Pánih jumna yuhna, Dios ā wutatdih wāpī yap yohcan caá. Ded pah Jesucristo weemdíh ā wutachah, caandíhbut wāpī jepahna caá.

²² Jáap jéihnitboodíh bohéna, “Weém Jesúsdi chah jéihni caá”, wāpī niijcán caá. Queétboó túi beh joi jwáhcan, “Nin pah chājnit, wāta yéej chāj tagaá”, niij jenah joinít, í chājcatdih weembút wāpī chājcan caá, queétdih teo wáacat túut niijná. Pánihna, nihat í jumat biíc yoobó wāpī jumna caá, wā bohéatdih í túi jepahachah, Dios queétdih ā túi ubat pínah niijná.

²³ Jesúih túini doonádih nihat cāacwā í joyát pínah niijná, páant wāpī chājna caá. Pánih chājna, queét í jepahachah, Dios pebhboó jumna, jwiít biícđih jwī túi wēibipna caá.

²⁴ Dios pebhboó juibínit, chah túini ā wūhat pínahđih bidnit, nin baácboó jum jwahna, ded pah ā wutatdih űi túi jepahaá. Nin pah ā jumna caá: Cāacwā űáonit, nihat í űáwachah yuhna, chah wēpép űáonidihjeh wēinit, túinidih ĩpī wūhna caá. Pánihna, chah wēpép űáoni dée jwiítbut Dios ā wutatdih túi chājnit, ā pebhboó jwī juibínachah, jwiítđih wēinit, túinidih ā wūhbiipna caá. Pánih wēpép űáoni dée, Dios ā weñat pínahđih túi chājat caá náahap.

²⁵ Nin pahbut ā jumna caá: űáonitboó ĩih bácađih ĩpī wēpana caá. Pánih wēpana, ĩih bácađih yéjeaat pínahđih ĩpī chājcan caá. Cāacwā queétdih wēinit, náojĭh péeb waoni júđđih í wūhatđih ĩpī bidna caá. Obohjeéhtih, pánih wūhni júđđi waícanjeh āpī wūnah bejna caá. Pánihat dée jwiítboó jwĭih caolihđih yéjeaĭhcan, Diosđih wūbhñit, ā naáwátđihbut jwĭpĭ jenah joiná caá. Pánih chājnit, ā pebhboó jwī juibínachah, túinidih jwiítđih ā wūhbiipna caá. Caán ā wūhni

pínahboó ā buđcán niít.

²⁶ Weémboó yoobópđihjeh űáoni dée, Dios ā weñat pínahđihjeh chājat túut niijná, caandíh wāpĭ túi jenah joiná caá. Míc mao tíohnit yoobópđih í mao chūúát pah, weembút Jesús ā wutatdih túi chājat túut niijná, Diosđih wā túi jenah joiná caá.

²⁷ űáonit, míc mao tíohnit ĩih bácađih yéjeacat túut niijná, í náahatđihjeh ĩpĭ chājcan caá. Páant í chājat pah, weembút wĭih caolihđih yéjeacat túut niijná, wā náahatđih chājcan, Dios ā weñat pínahđihjeh wāpĭ chājna caá. Pánih chājnit, Dios pebhboó wā juibínachah, “Bitadih ma bohénachah yuhna, dedé jĭib wūhat pínah meemdíh ā wihcan caá”, weemdíh ā niijcán niít.

10

Egipto baácmant jūóhñit ded pah ĩ yapatji

¹⁻² Dios pebhboó juibínit, jwiítđih wēinit, túinidih ā wūhat pínahđih jwiít nihat jwī bidna caá. Pánih bidnit, jwiít judíowā jwī nuowā Egipto baácmant jūóhna, ded pah í yapatjidih jwiítđih túi náhñiat caá náahap. Queét nihat Moisésjeéh í bejehchah, Diosboó queétdih wapna, mah pōh panihñijĭh át waáwáp wut jĭ.* Mĭj Mac Dĭñidih jōpanit, queét nihat Moisésjeéh Dios át chūuh bejat túutur wut jĭ.* Pánih jumna, Moisésđih ĩt túi péenap wut jĭ.

³ Tútchi wihcapboó jumnit, Dios ā wūhni jeémátđih nihat ĩpĭ jeémép wut jĭ.*

⁴ Mĭj wihcah, mah ā bac jūúwát pínah niijná, Dios Moisésđih búdí jee dáhđih át mawat túutur wut jĭ. Páant ā chājachah, ā wūhni mahđih queét nihat ĩt babhbap wut jĭ. Jee dáhmant í babhni mah ā bac jūúwát dée, Jesucristobut Túini Espiritudih át wūhup wut jĭ. Í jéih encah yuhna, Jesús ĩjeéh ā jĭb bejehchah, ā wūhni Túini Espiritu queétdih át teo wáacap wut jĭ.*

* 10:1-2 Ex 13.21-22 * 10:1-2 Ex 14.22-29 * 10:3 Ex 16.35 * 10:4 Ex 17.6; Nm 20.11

5 Obohjeéhtih, queétdih Dios búdi ã teo wáacachah yuhna, biquínajeh caandih ít jepahap wut jĩ. Bitá dawá caandih jepahcannitdih wēi encan, Dios queétdih át peéh chājap wut jĩ. Pánihna, nihat Egipto baácmant jūóhñit, tátchi wihcapboó jib bejna, páantjeh ít wun beedép wut jĩ.*

6 Páant queét nihat ì yapatdih náhnina, biíc yoobó yeejép ì chājat pah jwĩ chājca boj jĩh.*

7 Dios ã daacát túatni tólih, Éxodo ì niijnídh, nin pah át niij daacát túatp tajĩ: “Queét cāacwã ì pāpnidih wēinit, biíc dih wēi jeémp babh máihna ít chājap wut jĩ”, át niijíp tajĩ.* Páant ì yéej chājat pah, jwiít dih chājcat caá náahap.

8 Biíh láa biquína yaádh metnit, íí náah ít chājap wut jĩ. Páant ì íí náah chājat peéh biíc yeó jáapdihjeh veintitrés mil queétdih Dios át mawap wut jĩ.* Páant ì chājat pah, jwiít dih chājcat caá náahap.

9 Biíh láa, biquína nin pah Moisésdih ít niij jūihñap wut jĩ: “¿Dépanih tibeé jwiít dih Egipto baácmant ma ub jūóh? Nin tátchi wihcapboó jwĩ yabh jibna caá. Dios jwiít dih ã túi en daocán caá”, ít niijíp wut jĩ. Páant niijnít, Diosdih tac buugána, caandih ít íjanap wut jĩ. Páant ì yéejat peéh, Dios maiwādh át wahap wut jĩ, queétdih ì chāác mawat pínah niijná.* Páant ì yapatdih jenah joinít, ì chājat pah jwiít dih chājcat caá náahap.

10 Biíh láa, biquína nin pah ít míc niijíp wut jĩ: “¿Dépanih tigaá Dios Moiséswādhjeh jwĩ maáta át chāj? Jwiít nihat biíc yoobó túinit jwĩ jamna caá”, míc niijnít, Diosdih ít jūihñap wut jĩ. Páant ì jūihñat peéh mawat pínah niijná, Dios áih ángeldih át wahap wut jĩ.* Páant ì chājat pah, jwiít dih chājcat caá náahap.

11 Páant queét ì yapatji jwiít péeni yeó jáapna jamnitdih ã jéihyana caá. Ì yapatjidih Moisés ã daacátjidih ennit,

túi jenah joinít, biíc yoobó jwiít dih chājcat caá náahap.

12 “Weémboó Jesús dih wã chah túi jenah joiná caá. Dedé yéej chājat jenah joyát weemdih ã jūúwúchah yuhna, wã túi jéih yap yohna caá”, niij jenah joiná, ñi túi chāja chaáh. Páant niij jenah joiná yuhna, jon jātih moón ì chājat pah, ñi jwúub yéej chājmi nacaá.

13 Jwiít nihat biquí láana yeejép chājat jwĩ jenah joiná caá. Páant jwĩ yéej chājíchah yuhna, jwĩ yéej chājcat pínah niijná, Dios jwiít dih ãpĩ teo wáacna caá. Pánih teo wáacna, namá déedih jwiít dih ãpĩ júutna caá, jwĩ yap yohat pínah niijná. Pánihna, ded pah jwĩ buujácatdih jéihñit, chah yeejépdih jāhñit, jwiít dih ãpĩ teo wáacna caá.

Pāpnidih wēicat

14 Wã chéenwã, nindih ñi túi joyoó: Bitá “Jwĩh dios, jwiít dih teo wáacni caá”, ì niij pāpnidih ì weñepboó bejcanjeh, queét ì chājat biíc yoobó yeebbát ñi chājca bojoó.

15 Yeéb túi jéihñit jamna, ded pah ñi chājat pínahdih jéihyat túat niijná, nin wã naáwátdih yeebjéh ñi túi jenah joyoó:

16 Míic wáac jwinít, Jesús dih meép panihni iguúh macdih babhñit, áih bácah panihni pandihbut biíc dih jwĩ jeémátdih bainí yeebdíh wã naóhbipna caá. Pánih babh, jeémpna, ã wun wūhatdih jenah joinít, “Túina caá”, jwĩpĩ niijná caá. “Jwiít dih wun wūhna, jwiít ájeéh túi biíc dih jwĩ jamuchah, ã wēpat jwiít dihbut ã wūhna caá”, jwĩ niij jéihna caá.*

17 “Jwĩ jeémpni pan biíc dahjeh ã jumat pah, jwiít nihat biíc dih biíc bácah dée jwĩ jamna caá”, niij jéihñit, caán pan dahdih biíc dih jwĩpĩ jeémpna caá.

18 Jwiít judíowã ded pah jwĩ chājatdih ñi jenah joyoó: Dioíh muuná bejnit, nuñúpdih mao cáo wūhñit, Diosdih jwĩpĩ wēina caá. Caandih

* 10:5 Nm 14.29-30

* 10:6 Nm 11.4

* 10:7 Ex 32.6

* 10:8 Nm 25.1-18

* 10:9 Nm 21.5-6

* 10:10 Nm 16.41-49

* 10:16 Mt 26.26-28; Mr 14.22-24; Lc 22.19-20

Ƶwĩ wāhat tāttimeh, caán déepdih jeémpna, Diosĩh biícwā Ƶwĩ Ƶamna caá. Bitabut pāpnidih ĩ wāhnijidih jeémpna, queébtut caanjĩh biícwā ĩ Ƶamna caá.*

19 Páant niijnít, “Ƶwĩh dios caá”, niij pāpni, caandih ĩ wāhniabut “Dedé wēpat ā Ƶamna caá”, wā niijcán caá.

20 Obohjeéhtih, dedé wēpat ā wihcah Ƶuhna, bita caandih jeémátdih wāhna, Diosdih jenah joicánjeh, nemépwāboodihjeh jenah joinít, ĩ wāhna caá. Pānih wāh péanit, Ƶwāub jeémpna, nemépwā biícđih ĩ Ƶamna caá. Yeébbodih nemépwā biícđih ñi Ƶamatdih wā náah yaccan caá.*

21 Nemépwā biícđih Ƶamna, Dios biícđih ñi jéih Ƶamcan caá. Dios biícđih túi Ƶamat túut niijná, nemépwā biícđih Ƶamcat caá náahap. Pānihna, nemépwādih ĩ wāhni jeémátdih ñi jeémpca bojoó. Caandih wāhni babhbatdihbut ñi babhca bojoó. Jesucristo ā wun wāhatdih jenah joinít, caán biícđih Ƶamat túut niijná, āih meép panihni iguĩh macđih babhna, āih bácah panihni pan dahđih jeémát caá náahap.*

22 Pāpnidih wāhniiji jeémátdih, Jesús ā wunatdih jenah joiní jeémátdihbut jeémpna, Ƶwĩ Maáhdih ñi íjana caá. ƵYeébbóo Diosdih chah wēpnit niit ñi Ƶamap? ƵÑi yéejat ā peéh chājatdih ñi jéih jweimí naniit? Nihcan caá. Pānihna, ā íjatdih úmñit, nemépwādih ĩ wāhnijidih ñi jeémp, babhca bojoó.*

Bitadih oinit, teo wáacat

23 Biquína yeéb nin pah ñi niij jenah joiná caá: “Jesucristodih jepahni Ƶamna, ‘Ma chājca bojoó’, niiját weemdih ā wihcan caá. Weemdih yéej chājatjeh ā náahcan caá”, ñi niij jenah joiná caá. Obohjeéhtih, biih Ƶwĩ chājachah, túini Ƶamna Ƶuhna, Ƶwiitdihjeh, bitadihbut ā teo wáaccan caá.*

24 Pānihna, Ƶwĩ weñat pínahdihjeh chājcan, bitadih Ƶwĩ teo wáacat pínahdih chājat caá náahap.

25 Déepdih jíib chājatboó jíib chājadih bejna, “ƵPāpnidih ĩ wāhni niit? ƵWā jeéméchah, ā túimi niit?” niij wābh joicánjeh, jíib chājnit, ñi jeémé.

26 Ƶwĩ íp Dios nihardih ā chājni, nihard āih caá. Dedé Ƶwĩ jeémát pínahdihbut chājnit, Ƶwiitdih ā wāhna caá. Pānihna, ā wāhniđih Ƶwĩ jeéméchah, ā túina caá.*

27 Jesúsđih jéihcanni yeébdih ā numah jeéméchah, bejnit, dedé ā wāhuchah, “ƵNin pāpnidih ĩ wāhni niit?” niij wābh joicánjeh, ñi jeémé.

28 Obohjeéhtih, Jesúsđih jáap jéihniabut Ƶamna, “Nin déep pāpnidih ĩ wāhni caá”, yeébdih ā niijíchah joinít, caandih ñi jeémpca bojoó.

29 “Wā jeéméchah, ā túina caá”, niij jéihna Ƶuhna, jeémpnit, Ƶwĩ Maáhdih jáap jéihniabodih yeéb ñita yéaja tagaá. Obohjeéhtih, “Ñi jeémpca bojoó”, wā niijíchah joinít, nin pah weemdih ñita niij wābh joi tagaá. “Caandih wā jeéméchah ā túyatdih jéihna Ƶuhna, ƵDépanihna jáap jéihni ā jenah joyát pah weemdih chājat náah?”*

30 Dedéđih jeémpnit, ‘Ma wāhat túina caá, Paá’, wāpĩ niijná caá. Páant wā niijíchah Ƶuhna, ƵDépanihna, ‘Caandih jeémpnit, ma yéej chājna caá’, weemdih ma niij?” ñita niij tagaá.

31 Páant niij naóhna, nin pah niijná caá wā chājap: Ƶwiit Jesúsđihwāđih túi chājat caá náahap, bita Ƶwiitdih ennit, queébtut Diosdih ĩ weñat pínah niijná. Pānihna, jeémp, babh, dedéđih chājna, bita Diosdih ĩ wēi naáwát pínah niijná, túi chājat caá náahap.

32 Judíowā, judíowā nihcannit, Jesúsđihwāđihbut yeéjép ñi chāj júatca bojoó.

33 Weémboó dedé wā chājihna, nihard cáacwā ĩ túi Ƶamatdih jenah joinít, wāpĩ chājna caá. Pānihna, Jesúsđih ĩ jepahachah, Dios queéđih ā túi

* 10:18 Lv 7.6 * 10:20 Dt 32.17 * 10:21 2Co 6.15-16 * 10:22 Ex 20.5; Dt 32.21 * 10:23 1Co 6.12 * 10:26 Sal 24.1; 50.12; 89.11 * 10:29 1Co 8.7-12

ubat pínahdih búdí náah yacna, wā túi jumat pínahdih jenah joicánjeh, bita í túi jumat pínahdih wāpĩ jenah joiná caá.

11

¹ Weém Jesucristo ded pah ā chājatjidih jenah joinít, biíc yoobó wāpĩ chājna caá. Páant wā chājat pah, yeebbút ded pah wā chājatdih ennit, biíc yoobó ñi chājaá.*

Míic wáacnit, ded pah í chājat pínah

² Ded pah wā chājatjidih náhninit, yeéb biíc yoobó ñi túi chājna caá. Jesúih doonádih jwĩ bohénachah joinít, páantjeh ñi túi jepahna caá. Páant ñi chājachah, yeebdih wā wēina caá.*

³ Bua biíhdih wā naóhbična caá, yeéb Jesúihwā míic wáacnit, ded pah ñi chājatdih ñi túi jéihyat pínah niijná. Nindih ñi náhninaá: Jwĩ íip Dios Jesucristo ā maáh caá. Jesús neoná í maáh caá. Neoná í weha mána yaádh í maáh caá.

⁴ Níih baácđih moón biíhdih jepahat júutna, ñíih waojĩh yégueh chóojĩh ñipĩ cáagna caá. Páניהna, Jesúih neonáboó úbhñit, Dios naáwátđih naóh yapanitbut jih cáagna, “Biíh caá wā maáh. Jesús nihcan caá”, niiját júutat dée chājnit, jwĩ Maáh Jesucristodih yeejép í chājna caá.

⁵ Yaádhboó úbhna, Dios naáwátđih naóh yapanit, jih cáagcan, “Wājeéh bóodih wā jepahcan niít”, niiját júutat dée chājnit, í weha mánadih yeejép í chājna caá. Mi áa nihcannijeéh yeejép chājnih wili, nihát miíh waó yoóc boj yohnih dée mi jamna caá.

⁶ Yaádhboó íih waojĩh yégueh chóojĩh cáaguíhcan, waó yoóc boj beedánih í jamna naáh. Obohjeéhtih, boj beedáátđih tícnit, í jih cáaga naáh.

⁷ Diosdih úbhna, neonáboó Dios ā nihát panihni jamna, íih wao dáhjih cáagcat caá náahap. Páant í cáagcan, “Diosjeh caá wā maáh. Caánboó chah táini caá”, í niiját júutna caá. Yaádhboó cáagnit, “Wājeéh bóo táini

caá. Caandih wā wēi jepahna caá”, í niiját júutna caá.*

⁸ Dios cáacwāđih jwíih chājna, newéđih át jwíih chājap wut jĩ. Túttimah áih páwájĩh yaddih át chājap wut jĩ.

⁹ Newéđih chājnit, yaddih teo wáacni pínah nihcan wut jĩ. Obohjeéhtih, yadboodih newéđih teo wáacnih pínah át chājap wut jĩ. Páant tigaá neoná maáh panihñit í jamna caá.*

¹⁰ Yaádhđih wao dáh jih cáagat caá náahap, í weha mánadih í jepahat júutat túut niijná, Dioíh ángelwā í wēi enat pínah but niijná.

¹¹ Obohjeéhtih, neoná í weha mána yaádh í maáh í jamuchah yuhna, Jesúihwā jamna, Dios queét chénat pahdih biíc yoobó ā enna caá. Páניהna, queéđđih míic teo wáacat caá náahap.

¹² Dios newéđih jwíih chājna, áih páwájĩh yaddih át chājap wut jĩ. Bua yaádh caá neoná pínahdih í weh jamna caá. Obohjeéhtih, Dios caá nihátđih ā chājap.

¹³ Míic wáacnit, ded pah ñi jumat pínahdih túi jéihyat túut niijná, yeebjéh ñi jenah joyoó. Níih tútchinadih moón bitadih í jepahat júutíhna, íih waojĩh yégueh chóojĩh ípĩ cáagna caá. Páניהna, yaádhboó Diosdih úbhñit, í weha mánadih í jepahat júutna, queéđđih waojĩh cáagat caá náahap.

¹⁴ Níi cātíh newé waó yoóc maátني ā dūwúchah ennit, “¿Caánboó yad wili pah waó yoóc dūoná, ā tíccan niít?” ñipĩ niij jenah joiná caá.

¹⁵ Obohjeéhtih, yadboó waó yoóc maátني mi dūwúchah ennit, “Miíh waó yoóc maátني dūoná, mi túi jíghna caá”, ñipĩ niij jenah joiná caá. Páניהna, miíh waó yoóc maátني dūonít, mijeéh bóodih jepahat júutna caá mi chājap.

¹⁶ Páant wā naáwátđih ded biíhboó mácah ā naáwíhichah, nin pahjeh wā jepahna caá: Nihat jwiít yeebdih bohénit wā naáwátđih biíc yoobó

* 11:1 1Co 4.16; Fil 3.17 * 11:2 2Ts 2.15 * 11:7 Gn 1.26-27 * 11:9 Gn 2.18-23

jwĩpĩ bohéna caá. Nihat nin baácnadih moón Dioíhwãbut Diosdih wēinit, biíc yoobó ĩpĩ chãjna caá.

Jesús ã wutni jeémátdih ĩ túi chãjcat

17 Jesús ã wutni jeémátdih bũu bainí wã naóhbična caá. Míic wáacnit, Jesús ã wutni jeémátdih ded pah ñi jeémát doonádih joinít, yeebdíh wã wēican caá. Jesús ã naáwátđih biíc yoobó chãjcan, caandíh ñi chah jenah joyát pínahdih míic teo wáaccanjeh, ñi míic yéejana caá.

18 Pánih míic wáacnit, Jesús ã wunatđih náhninit, biícđih jeémát túut niijná yuhna, ¿Dépanihna, biícđih ñi jeémpcan? Biquína dawá bií dée bíbohnit moh yéejnit biícđih ĩ jeémíhcan caá. Bitaboó ĩ chéenwã biíc yoobó jenah joinítjeh biícđih ĩ jeémpna caá. Obohjeéhtih, biquína bitajeéh ĩpĩ túi jeémpna caá. Pánih nihat biícđih jeémpcan, ded pah Jesús ã bohéátđih ñi chãjcan caá.

19 Obohjeéhtih, pánih jumna, det Jesúsđih túi jepahnitđih, det Jesúsđih túi jepahcannitđihbut ñi jéihna caá. Páant ñi chãjcan, ñita jéihcan tagaá.

20-21 Ñi jeéméchah, bitadih pãicanjeh, ñi ub jũóhni jeémátdih ñipĩ jeémpna caá. Páant ñi jeéméchah, biquína moh yéejnitboó bainí jeémátdihjeh bíbohnit, túi jeémp chãhcan, nuugúp ĩ wunna caá. Bitaboó búdí iguíh macđih ub jũóhni, bitadih wũhcanjeh, ĩ babh máihna caá. Pánih chãjna, “Jesús ã wutni jeémátdih jeémpna caá jwĩ chãjap”, niijná yuhna, yoobópđih ñi niijcán caá. ã wutni jeémát ã jumuchah, nihat ñi ub jũóhni jeémátdih pãáhnit, biícđih ñita wēi jeémp tagaá. Pánih jeémpna, túi biícđih áih bácah pah ñita jum taga.

22 ¿Ñi jenah joyoó bũca! ¿Dépanihna tubit nuugúp tubuchah yuhna, ñiuh muúboojéh jum jwuhna, ñi jeémpcan? ¿Dépanihna bita Jesúíhwã páant yeejép ñi chãj? ¿Dépanihna Jesúíhwã moh yéejnitđih jĩgah encanjeh ñi tíica? ¿Ded pah wã niijbí? ¿Páant ñi chãjachah,

yeebdíh wã wēimi naniít? Nihcan caá. Wã wēican niít.

Jesús ã wutni jeémát ded pah ã jumat

23 Jesucristojeh nin pah weemdíh ã jéihyanap jĩ, ã wun wũhatđih náhninit, ded pah pandih jeémp, iguíh macđih babhnit, jwĩ túi jeémát pínah niijná: Caandíh eníhcannit ĩ teoni pínah chei Jesús ã bohénitđih át numah jeémép wut jĩ. Pánih jeémpnit, jwĩ Maáh Jesús pan júdudih ubnit,

24 “Nindih ma wãhat túina caá, Paá”, niij péanit, ã bohénitđih át ői wũhup wut jĩ. Pánih ői wũhni, nin pah át niijíp wut jĩ: “Nin pan wĩih bácah panihni caá. Yeéb ñi yéejat jĩb wã wun wũhbična caá. Pánihna, nindih jeémpnit, wã wun wũhatđih ñi náhninaá”, át niijíp wut jĩ.

25 Pánih jeémp péanit, Jesús pamapđihbut ub, wũbhnit, nin pah queétdih át niijíp wut jĩ: “Nin iguíh mac wĩih meép panihni caá. Wun wũhni, jáap namá dée wã chãjbipna caá, Diosjeéh ñi túi jumat pínah niijná. Wã wun wũhatđih ñi túi jenah joyóchah, Dios ñi yéejatđih ã yohbična caá, iiguípna bejnit déedih ã pehbboó ñi bejat pínah niijná. Pánihna, iguíh macđih babhnit, weemdíh ñi náhninaá”, Jesús ã bohénitđih át niijíp wut jĩ.*

26 Pánih pandih jeémp, iguíh macđih babhbat jumat pah “Jesús weemdíh ã wun wũhatđih wã túi jenah joiná caá”, niiját júutna caá jwĩ chãjap. Pánihna, Jesús ã jwúub dei jũúwát pínah jãtjeh páantjeh jwíit áihwãdih pandih jeémpnit, iguíh macđih babhbat caá náahap.

Jesús ã wutni jeémátdih ded pah ĩ jeémát pínah

27 Jesucristo ã wun wũhatđih túi jenah joinít, bita Jesúíhwãdih oinit, pandih jeémp, iguíh macđih babhbat caá náahap. Ded jenah joicánjeh jeémpnit, babhna, Jesúíh bácahdih áih meépđihbut “Dedé pínah nihcan caá”, niijnít, caandíh búdí ã yéej chãjna caá.

* 11:25 Ex 24.6-8; Jer 31.31-34; Mt 26.27-28

28 Ded ã jeémát pínah jãtìh, ã yéej chãjatdih jenah joyát caá náahap. Pánìh jenah joinít, ã yéejatdih Diosdìh naóh péanit, ã jeémé naáh.

29 Jeémpnit, nin pah jenah joyát caá náahap: “Nin pan Jesúih bácah panìhni, nin iguìh mac ãih meép panìh-nidìh enna, wã yéejat jíib weemdìh ã wun wãhatdih wã náhnina caá”, níj jenah joí, jeémpnit, ã babhba naáh. Páant níj jenah joicán, dedé yéejatdih naóhcan, ã jeéméchah, Diosboó caandìh ã peéh chãjbipna caá.

30 Jesús ã wutni jeémátidih túi jenah joicánjeh ñi jeémát jíib, dawá tubáp chãúhñit, bitabat ìt wunah bejep wut jì.

31 Obohjeéhtih, yeebjéh ded pah ñi yéejatdih jenah joinít naáwáchah, Diosboó yeebdìh ãta peéh chãjcan tagaá.

32 Pánìhna, Dios bun yeebdìh peéh chãjnit, bohéna caá ã chãjap, túttimah iiguípna ñi bejcat pínah níjñá.*

33 Wã úudwã panìhñitá, Jesús ã wutni jeémátidih jeémát túut níjñá, míic wáacnit, nihadìh páinit, bíicdih ñi túi jeémé.

34 Nunúgáp tubanitboó ñih munúboó jum jwahna, ì jeémp wud jum naáh. Pánìhna, túinijeh ñi jeémé, Dios yeebdìh ã peéh chãjcat pínah níjñá.

Ñi pebhna jubínit, bíih ñi úubh joí daacátjidih wã jepahbipna caá.

12

Túini Espiritu ã jéihyaat

1 Bun Túini Espiritu ã jéihyaatnadìh ñi úubh joyátidih wã jepahbipna caá, ñi túi jéihyat pínah níjñá.

2 Nindih ñi náhninaá: Yeéb Jesucristodih ñi jepahat pínah jãtìh, nemépwã ì maáh ñi nuowãdih yeenit, ã jéih jepahcah yuhna, yeéb Corinto tútchidih moondìh pãpnitdih ãt úubát túutap tajì.

3 Ded Túini Espiritu ã wēpatjìh naóhni, ded nemépwã ì wēpatjìh naóhñidihbut ñi jéihyat pínah níjñá, nin pah wã níj daácna caá: “Túini

Espiritu ã wēpatjìh naóhñit, ‘Jesucristo yeejép caá’, ì níjñáñit. Obohjeéhtih, nemépwãboó ì wēpatjìh naóhñit, ‘Jesucristo Dios wúuh, jwì Maáh caá’, ì jéih níjñáñit”, wã níjñá caá.

4 Túini Espirituboó jwiít Jesúihwãdih teo wáacna, mácah jéihyatnadìh ãpì wãhna caá. Obohjeéhtih, jéihyatna mácah ã jumuchah yuhna, caán Túini Espiritujeh páant ãpì teo wáacna caá.

5 Ded pah bitadìh jwì teo wáaquìhichah, mácah ã jumuchah yuhna, jwì Maáh Jesússeh jwiít nihadìh ã teo wáacat túutna caá.

6 Bitadìh mácah jwì teo wáacachah yuhna, Dios ã wēpatjìhñeh jwiít nihadìh jwì jéih teo wáacna caá.

7 Jwiít nihadìh Jesúihwãdih Túini Espiritu ã wēpatjìh ãpì teo wáacna caá, jwiítbut bita ãihwãdih jwì teo wáacat pínah níjñá.

8 Biquína ã wēpatjìh, “Nin pah meemdìh chãjat caá náahap”, ì níj jéih naóh yapana caá. Bita ã wēpatjìh ded pah yapatdih, ded pah yapat pínahdihbut ì túi jéih naóh yapana caá.

9 Bita ã wēpatjìh, Diosdih chah jenah joinít, bíihdih ì jéih teo wáacna caá. Bitabat wunnitdih teo jãhanit, ì jéih booana caá.

10 Bitabat cãacwã ì jéih chãjca naáhdìh ì chãjna caá. Bita Dios ã naáwáchah, ì jéih naóh yapana caá. Bita ded Túini Espiritu jumnidìh, ded nemép jumnidihbut ì beh enna caá. Bitabat ã wēpatjìh mácah wéheatjìh ì jéih naóhna caá. Bita mácah wéheatjìh ì naáwáchah joinít, ì jéih naóh yapana caá.

11 Pánìhna, nihadìh mácah ã jumuchah yuhna, Túini Espiritujeh ã weñat pínahdih chãjnit, queét nihadìh ãpì teo wáacna caá.*

Jesúihwã bíic bácah pah jwì jummat

12 Jwìih bácah bíicjeh ã jumuchah yuhna, téihyana jum, quíib dahna jum, jíтчana jum, moli chóonabut ã jumna caá. Obohjeéhtih, dawá ã jumuchah yuhna, nihadìh jwìih bácahdìh jumnijeh caá. Pánìhat pah, jwiít Jesúihwã dawá

* 11:32 Dt 8.5; He 12.5-11 * 12:11 Ro 12.6-8

jumna yuhna, jwiít nihat biíc dih áih b́acah dée jwí jumna caá.*

13 Biquína judíowā, bita judíowā nihcannitbut jum, biquína teo wāhñit, bita teo wāhcannitbut jwí jumna caá. Obohjeéhtih, jwiít nihat mácah jwí jumachah yuhna, jwiít dih teo wáacni Túini Espíritu biícjeh jumna, jwiít dih waadnít, jwiít nihat dih biíc b́acah pah át chājap taga.

14 Jwíih b́acah dih jumni biícjeh nihcan, dawá ā jumna caá.

15 Jwíih jítcha wéheni nihna, “Caán téihya chah túini caá. Weémboó téihya nihcan, nin b́acah dih jumni pínah nihcan caá”, ā niijíchah yuhna, b́acah dih jumni páantjeh āta jum tagaá.

16 Jwíih molítboó “Weém quíib dah nihcan, nin b́acah dih jumni pínah nihcan caá”, ā niijíchah yuhna, b́acah dih jumni páantjeh āta jum tagaá.

17 Obohjeéhtih, jwíih b́acah dih quíib dahjeh jumna, molít wihcah, ¿ded pah tigaá jwíta jéih joí? Molítjeh jumna, wuúc iit wihcah, ¿ded pah tigaá jwíta jéih jōí?

18 Pánihna, nihat b́acah jumnidih jwí náahna caá. Diosboó túi jéihni jwiít dih chājni ded pah ā náahat dih nihat jwíih b́acah dih jumni pínah dih át chājjip taga, jwí túi jummat pínah niijná.

19 Jwíih b́acah dih quíib dahjeh, jítchajeh, téihyajeh ā jumachah, jwíta jéih jumcan tagaá.

20 Pánihna, dawá b́acah dih jumni ā jumachah yuhna, biíc b́acahjeh ā jumna caá.

21 Jwíih quíib dahboó “Weém nihat jéihni caá. Dedé weemdíh judhcan caá. Pánih jumna, caán téihya ā teo wáacat pínah dih wā náahcan caá”, ā niijíchah yuhna, ā teo wáacat ā náahna caá. Jwíih wao dáhboó “Dedé weemdíh judhcan caá. Pánih jumna, caán jítchadih wā náahcan caá”, ā niijíchah yuhna, caandíh ā náahna caá.

22 “Wíih b́acah dih jumni túi wēpcanni caá”, jwí niij jenah joiníboó chah ā náahna caá.

23 “Túi jíghocanni caá”, jwí niij jenah joiná, túini yéguehdih jwíipí daoná caá, túi jíghat túut niijná. Tíicnit, jwíipí jāhna caá, bita ī encat pínah niijná.

24 “Bita ī enechah, dedé pínah nihcan caá”, jwí niij jenah joinídih jwíipí jāhcan caá. “Wēpcanni caá. Túi jíghocanni caá. Tíic náah jumni caá”, jwí niij jenah joinídih chah jwíipí túi en daoná caá. Páant tigaá Dios át chājap taga,

25 míic jūihñat dée wihcanjeh, nihat ā túi míic teo wáacat pínah niijná.

26 Pánihna, jwíih quíib dah tubna, nihat b́acah ā tubana caá. Quíib tubat ā yayáchah, nihat jwíih b́acah ā táina caá.

27 Yeéb nihat Corinto tútchidih moón Jesúihwā áih b́acah dée ñi jumna caá. Pánihna, jwíih b́acah dih jumni nihat ā chājat pínah mácah ā jummat pah, yeebbát Jesúih b́acah dih jumnit dée, ñi chājat pínahbut mácah ā jumna caá.

28 Nihat Jesúihwā biíc dih jumnit, Túini Espíritu ā wēpatjīh mácah jéihyatnadih Dios át wāhup taga. Dios ā jwíih ñíonitboó Jesús ā naáwát túutnit ī jumna caá. Túttimah, Dios naáwát dih naóh yapanit ī jumna caá. Túttimah, ā naáwát dih bohénit ī jumna caá. Túini Espíritu ā wēpatjīh cācwā ī jéih chājca naáhdih biquína ī chājna caá. Biquínaboó wannit dih teo jāha wābhñit, ā wēpatjīh ī jéih booana caá. Bitaboó, bitadih jīgah ennit, ipí teo wáacna caá. Bitaboó, cācwā dih túi waóhñit pínah ī jumna caá. Bitaboó, ā wēpatjīh, mácah wéheatjīh ī naóhna caá.*

29 Yeéb nihat Jesús ā naáwát túutnit nihcan caá. Nihat Dios naáwát dih naóh yapanit pínah, nihat ā naáwát dih bohénit pínah, nihat wēp chājnit pínahbut nihcan caá.

30 Nihat boonit pínah, nihat mácah wéheat dih naóhñit pínah, nihat mácah wéheat dih jwúub túut nuám naóh yapanit pínahbut nihcan caá.

31 Jwiít biquínadih nihat jéihyatna ā wihcan caá. Diosjeh caá áih

* 12:12 Ro 12.4-5; Ef 4.14-16 * 12:28 Ef 4.11

cãacwãdih ã jéihyana caá. Chah túini jéihyat pínahdih bidna, jwiít nihatdih caandíh búdí wúbát caá náahap. Obohjeéhtih, bitadih jwí oyat pínah caá chah náahap. Pánih oina, Túini Espíritu ã wēpatjīh bitadih jwí túi teo wáacbpna caá. Jwí oican, Túini Espíritu jwiítidih ã teo wáacachah yuhna, bitadih jwí túi teo wáaccan niít.

13

Oyat

¹ Túini Espíritu ã wēpatjīh mácah wéheatjīh wéhenit, bita ī wéheat, ángelwã ī wéheatjīh wéhena yuhna, bitadih jwí oicah, dedé pínah nihcan caá. Yéej yáaatjeh caá.

² Túini Espíritu ã wēpatjīh Dios ã naáwáchah, jwí jéih naóh yapana yuhna, bitadih jwí oicah, dedé pínah nihcan caá. Ded pah Dios ã jummatdih, ã chājat pínahdihbut túi jéihna yuhna, bitadih jwí oicah, dedé pínah nihcan caá. Jwiít cãacwã jwí jéih chājca naáhdih Dios ã wēpatjīh jwí jéih chājat pínahdih túi jenah joiná yuhna, bitadih jwí oicah, Dios ã enechah, dedé pínah nihcan caá.*

³ Nihat jwí bíbohatdih moh yéejnitdih jwí wēhachah yuhna, Jesúih doonádih jwí naáwát peéh bita jwiítidih ī cáwachah yuhna, bitadih jwí oicah, Dios jwiítidih wēi encan, túinidih ã wēhcan niít.

⁴ Bitadih oina, ded pah jwiítidih ī yéej chājachah yuhna, yéej chāj jwúabacan, túinijeh jwí jumbipna caá. Bitadih oina, jīgah ennit, jwí teo wáacbpna caá. Queétdih oina, īih bíí déedih en ñinahcan, ded pah ī túi yapachah, jwí íjcan niít. Pánih oina, queét jwiítidih ī wēi enat pínah niijná, ded pah jwí túi jummat, jwí túi yapat, jwí túi chājatdihbut jwí naóhcan niít. “Weém nihat jéihni caá. Dedé jedhdat weemdíh wihcan caá”, niijní pah jwí jumcan niít.

⁵ Bitadih oina, queétdih jwí tíccan niít. Pánih oina, chah túinidih jwiítjeh bíbohat túut niijná, jwí bidcan niít.

Pánih oina, ded pah jwiítidih bainí yeejép ī chājachah yuhna, waícanjeh jwí íjcan niít. Jwiítidih ī yéej chājatjidih jwí quíib bũudbípna caá.

⁶ Bitadih oina, yeejép ī yapachah, yeejép ī chājachahbut, jwí wēican niít. Obohjeéhtih, túini ī yapachah, yoobópdih ī chājachahbut, jwí wēibipna caá.

⁷ Bitadih oina, ī yéej chājat doonádih bitadih naóhcan, ī túi chājihatdih jenah joinít, Dios queétdih ã túut numát pínahdih jwí túi jenah joí cádahcan niít. Pánihna, ded pah jwí yapachah yuhna, jwí oi cádahcan niít.

⁸ “Ñi míc oyoó”, niij watnit, Dios “Páant bóojeh tigaá. Yeebdíh bũu oyat náahcan caá”, ã niijcán niít. Obohjeéhtih túttimah, Túini Espíritu ã wēpatjīh Dios naáwátidih naóh yapaat, mácah wéheatjīh naáwátbut, ded pah yapatdih, ded pah yapat pínahdih jéihyatbut dedé náahat ã wihcan niít.

⁹ Nin baácboó jum jwuhna, Túini Espíritu ã teo wáacachah yuhna, nihadidih túi jéih beedácan, nihat Dios naáwátidihbut túi yoobópdih jwí jéih naóh yapacan caá.

¹⁰ Obohjeéhtih, Jesucristo, túini yoobát jumni, ã jwúub dei jũúwáchah, nihadidih jwí jéih beedábipna caá.

¹¹ Nin pah jwí jumna caá: Weém wébít jumna, wébít ī jenah joyát, ī wéheat pahbut, weembát jenah joinít, wã wéhenap jī. Obohjeéhtih, bũu behe jumna, wébít ī chājat pah wã chājcan caá.

¹² Nin pahbut ã jumna caá: Maa quenalih naajīh jwí túi míc encan caá. Pánihat dée Diosdih bũu jwí jéih encan caá. Túttimah, jwiít chénaoó caandíh jwí míc jwááh enbipna caá. Nin baácboó jum jwuhna, Diosdih jwí jéih beedácan caá. Obohjeéhtih, ã pehbhoó jubína, jwiítidih bũu ã jéih beedáat pah, jwiítbut caandíh jwí jéih beedábipna caá.*

¹³ Nin baácboó jum jwuhna, jwiítidih nin pah chājat caá náahap: Diosdih túi jenah joí cádahcan, jwiítidih ã

* 13:2 Mt 17.20; 21.21; Mr 11.23 * 13:12 1Jn 3.2

túi chājat pínahdih páantjeh náhnina, caandih, bitadidibut oi cádahcat caá náahap. Obohjeéhtih, oyat caá jwiítidih chah náahap.

14

Mácah wéheat, Dios naáwátidih naóh yapaat

¹ Míic oyat jwiítidih chah ā náahachah yuhna, Túini Espíritu ā jéihyaatnadidibut jwiítidih bidat caá náahap. Dios naáwátidih naóh yapaat wēpatidih chah bidat caá náahap, míic wáac jwinít, ñi jéih míic teo wáacat túut niijná.

² Mácah wéheatjīh naóhnitboó cāacwādidih wéhecan, Diosdidihjeh ī wéhena caá. Túini Espíritu ā wēpatjīh, Dios ā jéihyaatidih ī naáwáchah yuhna, nihāt cāacwā īpī beh joicán caá.

³ Obohjeéhtih, Túini Espíritu ā wēpatjīh Dios naáwátidih naóh yapanitboó cāacwābōodih ī wéhena caá. Diosdih chah ī túi jenah joyát pínah niijná; ded pah queédidih ā chājat tútatdidih chah túi beh joinít, ī jepahat pínah niijná; ī jīgahatdidih, ī úumatdidibut ā yayát pínah niijná; páant ī niij naóh yapana caá.

⁴ Mácah wéhēni āih caolididihjeh Túini Espíritu ā teo wáacna caá. Obohjeéhtih, Dios naáwátidih naóh yapaniboó Dioíhwā wáac jwinítidih ā teo wáacna caá.

⁵ Yeéb nihāt mácah wéheatjīh ñi wéheatdih náah yacna yuhna, Dios naáwátidih naóh yapaatidih chah wā náah yacna caá. Naóh yapaniboó Dioíhwādidih chah ā teo wáacna caá. Obohjeéhtih, mácah wéheatjīh naóhni, caandih jwúb túut nūmníjīh biícidih naóhni, Dios naáwátidih naóh yapani biíc yoobó āihwādidih ī teo wáacna caá.

⁶ Wā údwā panihnítá, weém ñi pehbhoó juibínit, mácah wéheatjīh wā naáwáchah, yeebdih āta teo wáaccan tagaá. Obohjeéhtih, ded pah Dios ā jéihyaatidih naóh yapanit, ded pah jwī chājat pínahdih naóh bohénit, yeebdih wā túi teo wáacap jī.

⁷ Nin pah ā jumna caá: Pelatidih, chíio nahdih yoobópdih jwī póojcah,

joinítboó jwī póojatidih ī beh joicán niít. Bítatdidibut yoobópdih jwī bítcah, bitaboó jwījéeh ī jéih eocan niít.

⁸ Póojat nahdih yoobópdih jwī póojcah, joinítboó beh joicán, míic mawatdidih teo wáacadih ī bejcan niít.

⁹ Pánihat dée, joinítīh wéheatjīh yoobópdih ñi naóhcah, ī beh joicán niít. Ñi naáwáchah yuhna, queédidih dedé pínah nihcan niít.

¹⁰ Nin pahbut ā jumna caá: Nin baácboó dawá wéheatna ā jumna caá. Cāacwā īih wéheatjīh wéhena, ī míic beh joiná caá.

¹¹ Obohjeéhtih, weemdih naóhniīh wéheatdih beh joicán, jwī jéih míic wéhecan caá.

¹² Pánihat pah, joinítīh wéheatjīh naóhcan, ī beh joicáh, yeebbut queédidih ñi jéih teo wáaccan caá. Pánihna, Dioíhwādidih teo wáacat pínah niijná, Túini Espíritu ā wāhni jéihyaatnadidih búdí ñi bidí.

¹³ Dioíhwādidih teo wáacat túut niijná, mácah wéheatjīh naóhniibōodih jwúb túut nūmát pínahdidibut úbát caá náahap.

¹⁴ Beh joicán yuhna, wīih caolidibōó mácah wéheatjīh wā túi úbhna caá. Páant wā úbúchah, wīih caolididih ā teo wáacna caá. Wīih wéheatjīh wā úbúchah, wīih jenah joyátbōodih ā teo wáacna caá.

¹⁵ Pánihna, mácah wéheatjīh úbhniit, wīih wéheatjīhbut wā úbhbiipna caá. Mácah wéheatjīh eonit, wīih wéheatjīhbut wā eobipna caá.

¹⁶ Míic wáac jwinít, mácah wéheatjīh wā Diosdih ñi weñechah, jéih jwúhcanni ñi cātīh jumna, ñi naáwátidih beh joicán, “Páant tigaá”, ā jéih niijcán niít.

¹⁷ “Túina caá, Maá”, yoobópdih ñi niijíchah yuhna, ñi niiját caán jáap jwiníibōodih ā teo wáaccan niít.

¹⁸ Mácah wéheatjīh yeéb ñi úbát chah weémboó pánih úbhna, wēinit, “Túina caá, Paá”, Diosdih wāpī niijná caá.

¹⁹ Obohjeéhtih, pánih úbhna yuhna, Jesúíhwā jwī míic wáac jwinít,

yeebdíh ã teo wáacat pínah niijná, daocánni jacnabitjeh ñíh wéheatjìh naóhna, chah wãta wēi tagaá. Diez mil jacnadih mácah wéheatjìh wã naáwáchah yuhna, yeebdíh ã teo wáaccach, wãta wēican taga.

20 Wã úudwã panihnitá, wébít ì jenah joyát pah ñi jenah joicá bo-joó. Obohjeéhtih, yéej chãjatdih jenah joicánnit ì jumat pah yeebbút biíc yoobó ñi jumá. Behnit ì jenah joyát pah mácah wéheatna ded pah ã jumat pínahdih túi jenah joinít yeebdíh jumat caá náahap.

21 Yeébbóó nin pah ñipí niij jenah joiná caá: “Dios weemdíh túi wēinit, mácah wéheatdih ãt jéihyanap be”, ñi niij jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, Dios ã wēi enat júutat pínah nihcan caá. Dios naáwátdih naóh yapani Isaías nin pah ã niij daacátjidih ñi túi jenah joyóó: “Dios nin pah ã niijná caá: ‘Wíih judíowãdih peéh chãjat túut niijná, ì pebhna biíh baácđih moondíh wã wahbipna caá. Jãtíh wã naáwátdih naóh yapanit judíowã ñih wéheatjìh jeh ì naáwáchah yuhna, ì jepahcap jì. Búu peéh chãjat túutna, judíowã ì wéheatdih wéhecannit ì naáwáchah, páantjeh weemdíh ì jepahcan niít’, jwí Maáh ã niijná caá”, Isaías ãt niij daacáp tajì.*

22 Pánihna, mácah wéheatna Dios áihwãdih ã wēi enat júutat pínah nihcan caá. Ñi míc wáac jayúchah, caandíh jepahcannitboó mácah wéheatnadih joinít, Isaías ã daacátjidih náhninit, Diosdih ì jepahcatji jíb ã peéh chãjat pínahdih ì jenah joibípna caá. Obohjeéhtih, yeéb Jesúihwãboó Dios naáwátdih ñi naóh yapanachah joinít, yeebdíh teo wáacnit, jepahcannitboodíh ã teo wáaccan niít.

23 Míc wáac joinít, yeéb dawá mácah wéheatjìh ñi naáwáchah, bita jéihcannit, Jesúsđih jepahcannitboó waád joinít, “Queét mácah wéheatjìh naóhñit jenah joicánnitjeh caá”, ì niij jenah joibípna caá.

24-25 Obohjeéhtih, yeéb Dios

naáwátdih ñi naóh yapanachah joinít, Jesúsđih jepah jwãhcanni nin pah ã niij jenah joibípna caá: “Weém yéejni caá. Dios ninboó jumnit, wã jenah joyátdih jéih beedáni jumna, nitđihbut ãt jéihyanap taga”, ã niij jenah joibípna caá. Páant niij jenah joinít, bóđicha caj yoh ñajnit, “Dios, meém nihát jéihni, túini caá”, niijnít, Jesúsđih ã jepahbipna caá.

Wáac joinít, túinijeh jumat

26 Diosdih weñat túut niijná, míc wáac joinít, túinijeh chãjat caá náahap. Yeéb nihát ñi naáwáchah, ã túina caá. Obohjeéhtih, nihát biícđih ñi niijcá bojoó. Túini Espíritu biquínadih ewat ã wãhãchah, Diosđih wēi ewat caá náahap. Biíhđih bohéátdih ã wãhãchah, naáwát caá náahap. Biíhđih Túini Espíritu ã jéihyanachah, caandíhbut naáwát caá náahap. Biíhđih Túini Espíritu ã wēpatjìh mácah wéheatjìh ã naáwáchah, jwãub túut núum naáwát caá náahap. Pánihna, Túini Espíritu ded pah ã teo wáacachah, Jesúsđih chah túi jenah joyát túut niijná, yeebdíh naáwát caá náahap.

27 Mácah wéheatjìh naáwíhna, chénewã, biíc peihcannitjeh biquínajeh ì naáwá naáh. ì naáwátdih jwãub túut núumñibut ã naáwá naáh, yeéb nihát ñi beh joyát pínah niijná.

28 Obohjeéhtih, mácah wéheatdih jwãub túut núumni pínah wihcah, wáac joinítđih ã naóhca bojo naáh. Caanjéh caolih diítboó Diosđih ã úúbú naáh.

29 Túini Espíritu ã teo wáacachah, Dios naáwátdih biquína ì naóh yapana naáh. Queét ì naóh yapanachah, joinítboodíh túi jenah joyát caá náahap, “¿Túini Espíritu ã naáwát túutni niít?” niij jéihyat túut niijná.

30 Páant ã naáwáchahjeh, biíhđih Túini Espíritu ã naáwát túutãchah, jwíh naóhñiboodíh yayát caá náahap, biíh jwãh ã naáwát pínah niijná.

31 Nihat biícđih naóh yapacan, biquínajeh nihát naóh yapaat caá

* 14:21 Is 28.11-12

náahap, nihat míic wáac jainítboó ï bohéat pínah, ï weñat pínah, chah ï túi jumat pínah niijná.

³² Túini Espírituboó ã naáwát túutachah joiná, naóhni pínahboó “¿Débólih caá wã naóhbi, queétdih wã túi teo wáacat túut niijná?” niij jenah joyát caá náahap.

³³ Páant niij jenah joiná, Dios ã náah yacat pah túinijeh ñi naóh yapabipna caá.

Diosboó nihat Jesúihwã míic wáacnitdih túinijeh ã chãjat túutat pah, yeebdíhbat biíc yoobó ã náah yacna caá.

³⁴ Pánihna, míic wáacna, Dios ã wutatji pah ï weha mánadih jepahna, ñi weha mána yaádh laihsanjeh ï joí chũdu naáh.

³⁵ Hũbh joíhna, ñih mũná jwũb juibínitjeh, ï weha mánadih ï uũbh joyó naáh. Yaádhboó pánih wéhena, bita wáac jainít ï túi joí ñũnátidih ï yéjanachah, ã túican caá.

³⁶ Yeeb míic wáacnit, ded pah ñi túi jumat pínahdih páant wã naáwátidih joíhcan, nindih ñi túi jenah joyó: Jesúih túini doonádih yeebboó naóh waóhñit nihcan caá. Yeebjéh caandíh jepahnit nihcan caá. Pánih waóhñit nihcan, nihat biíh tátchinadih moón Jesúihwã yeebdíh ï waáwáchah, ded pah ïpĩ chãjatdih náhninit, yeebbát biíc yoobó ñi chãjaá.

³⁷ Ded “Weém Túini Espiritu ã wēpatjĩh Dios naáwátidih naóh yapani caá. Á wēpatjĩh weemdíh ãpĩ jéihyana caá”, niij jenah joiníboó “Dios ã wutatdih ded pah jwĩ míic wáacatdih Pablo yoobópdih ã naóh yapanap be”, ã niijí naáh.

³⁸ Obohjeéhtih, wã naáwátidih ã joyáh bojochah, bita caandíhbat ï joyáh bojo naáh.

³⁹ Pánihna, wã úudwã panihnitá, Dios naáwátidih naóh yapaat túut niijná, Túini Espiritu ã teo wáacat pínahdih búdí ñi uũbú. “Mácah wéheatjĩh ñi naóhca bojoó”, niijcát caá náahap.

⁴⁰ Ñi jenah joyát pahjeh chãjcan, Dios ã wutat pah túinijeh chãjat caá náahap.

15

Jesús ã boo pud jũwát

¹ Bũũ wã úudwã panihnitá, Jesúih dooná yeebdíh ded pah wã naáwátidih wã jwũb náhniabipna caá. Caán doonádih jwíh jepahnit, bũũbat jenah joinít ñi jumna caá.

² Caán doonádih ñi jepahachah, yeeb iiguípna bejnit déejidih Dios át túi ubup taga. Caán naáwátidih joí cádahcan, ãjeéh jumat túut niijná, Dios pebhboó ñi bejbipna caá. Obohjeéhtih, caandíh cádahna, ñi jwíh jepahatji dedé pínah nihcan niít.

³ Weemdíh jéihyani doonádih yeebdíh wã jwũb naáwáp jĩ. Oboh jumni naáwátjeh nihcan caá. Dios ã niijátji pah biíc yoobó Jesucristo jwĩ yéjeat jíib át wan wũhap wut jĩ.*

⁴ Páant ã wunat túttimah, ãih bácahdih ï yohochah, biíc peihcanni yeó jáap túttimah, Dios ã niijátji pah, át jwũb boo pud jũwáp wut jĩ.*

⁵ Pánih boo pud jũóhni, Pedrodiñh át jíghop wut jĩ.* Túttimah, ã bohénitjidihbat át jíghop wut jĩ.*

⁶ Túttimah, ãihwã quinientos chah ï míic wáac juyúchah, queétdihbat át jwũb jíghop wut jĩ. Biquína queét ennitjiboó ï wanuchah yahna, nihat bitaboó páantjeh ï báadh jwũhna caá.

⁷ Túttimah, ã úud Santiagodih át jíghop wut jĩ. Pánih jíghonit, nihat ã naáwát túutnitdihbat át jíghop wut jĩ.

⁸ Pánih jíghoniji jeáboó ã pũh laab béjat túttimah, yeejép wã chãj jwũhuchah, wã jepahat pínah jãtih, weemdíhbat ã jíghop jĩ. Páant ã jíghochahjeh, ã boo pud jũwátidih túi jenah joinít, caandíh wã jepahap jĩ.*

⁹ Jesúihwãdih tubit yeejép wã chãjachah yahna, Jesús weemdíh jíghonit, ãih doonádih ã naóh jibat túutap jĩ.*

* 15:3 Is 53.5-12 * 15:4 Sal 16.8-10; Mt 12.40; Hch 2.24-32 * 15:5 Lc 24.34 * 15:5 Mt 28.16-17; Mr 16.14; Lc 24.36; Jn 20.19 * 15:8 Hch 9.3-6 * 15:9 Hch 8.3

10 Páant wã jumuchah yuhna, Dios weemdih oinit, át jġgah enep taga. Pánih jġgah en túut numnít, Jesúh túini doonádih ã bohé jibat túutap jġ. Pánihna, weemdih ã teo wáacatjidih búdí wēinit, bita ã naáwát túutnit chah wã teona caá. Obohjeéhtih, wã wēpatjġhjah nihcan, Túini Espíritu ã teo wáacachah, Diosdih wã túi teo wãhna caá.

11 Weém, queét bita ã naáwát túutnitbut, jwiít nihat páant Jesúh doonádih jwġ bohénachah, yeéboó ñi jepahap jġ.

Wannit ĩ jwúb boo pud júwát

12 Jesúh doonádih bohéna, ã jwúb boo pud júwátidihbut jwġpġ bohéna caá. Obohjeéhtih, páant jwġ bohénachah joinít, nihat yeéb Jesúsdi jepahnit yuhna, ¿Dépanihna “Jwġ boo pud júóhcan níit”, biquína ñi níj jenah joí?

13 Obohjeéhtih, boo pud júwát ã wihcah nihna, Jesúsboó áta boo pud júóhcan tagaá.

14 Jesús ã boo pud júóhcah nihna, áih doonádih jwġ bohéat, caandih ñi jepahatbut dedé pínah áta nihcan tagaá.

15 Páant ã boo pud júóhcah nihna, Dioíh doonádih yee naóhnitjeh jwġta jum taga. “Dios Jesucristodih át boonanap taga”, jwġpġ níj bohéna caá. Obohjeéhtih, boo pud júwát ã wihcah nihna, Jesúsdi Dios áta boocan tagaá. Caandih ã boocah nihna, yee naóhnit jwġta jum tagaá.

16 Boo pud júwát ã wihcah nihna, Jesús áta boo pud júóhcan tagaá.

17 ã boo pud júóhcah nihna, caandih ñi jepahachah yuhna, dedé pínah áta nihcan tagaá. Yéejat jíib páantjeh yeebdih áta jum tagaá.

18 Páant ã boo pud júóhcah nihna, Jesúhwã wannit, iiguípna mícjeh ĩta bej tagaá.

19 Pánihna, nin baácboó jum jwahnit, Jesúsdi jwġ jepahachah, ã teo wáacachah yuhna, jwġ wunat túttimah páantjeh buadná, jwiitboó chah moh yéejnit jwġta jum taga.

20 Obohjeéhtih, Jesucristo yoobópdih át boo pud júwáp tajġ. Caán caá jwġh boo pud júóhni. Caán boo pud júóh waóhni ã jumuchah, jwiit áihwãbut jwġ boo pud júóhbpna caá.

21 Adán yéej chãj waóhna, át wun waáwáp tajġ. Obohjeéhtih, Jesucristo-boó yéej chãjcani jumna, wanniji át boo pud júóh waáwáp tajġ.

22 Adán yéej chãj waóhni, ã wunuchah, jwiit nihatbut yéej chãjnit, jwġpġ wunna caá. Obohjeéhtih, Jesúsboó ã boo pud júóh waáwáchah, jwiit áihwãbut jwġ boo pud júóhbpna caá.*

23 Nin pah ã jumna caá: Jesucristo át jwġh boo pud júwáp tajġ. Túttimah, caán ã jwúb dei júwáchah, jwiit áihwãbut jwġ boo pud júóhbpna caá.

24 Túttimah, nihat baácđih moón maáta ĩ wēpatdih, nihat nemépwã ĩ wēpatdihbut yap yoh beedánit, nin pah Jesús Diosdih ã níj naóhbpna caá: “Dáa buca, Paá, weemdih ma chãjat tútatdih buu wã péana caá. Buu meemjéh caá watni”, ã niijbípna caá.

25 Páant ã niiját pínah jãtġh, Jesús páantjeh maáh ã jum jwuhat caá náahap, nihat Diosdih en jãhñitdih ã míc mao yap yohat pínah niijná.*

26 Páant ã yap yohochah, jwġ jwúb wuncan níit.

27 Dios naáwátđih naóh yapani David nin pah át níj daacáp tajġ: “Dios nin pah ã niijná caá: ‘Wã wãh Jesucristo nihatdih yap yohnit, maáh ã jumuchah, nihat caandih ĩ jepahbpna caá. Obohjeéhtih, weémboó chah maáh jumna, wã wãhdih wã jepahcan níit’, Dios ã niijná caá”, David át níj daacáp tajġ.*

28 Jesucristo nihatdih yap yoh péanit, ã ípdih “Dáa, buu nihat meemdih ĩ jepahna caá. Weembát meemdih jepahni caá”, Diosdih ã niijbípna caá. Pánihna, Dios chah maáh ã jumbípna caá.

29 Biquína yeéb Jesúsdi jepah jwuhcan, ñi oinit Jesúhwã ĩ jumat

* 15:22 Ro 5.12-18 * 15:25 Sal 110.1 * 15:27 Sal 8.6

peéh, i mawachah ennit, nin pah ñi niij jenah joyóp be: “Jesúihwã jumna, boo pud jũóhñit, Dios pebhboó i bejbipna caá”, niij jenah joinít, queétdih jwúub eníhna, túut nuumnít, ñit daabáát túutap wut be. Obohjeéhtih, boo pud jũúwát ã wihcah, páant ñita chãjcan tagaá.

30 Jesúih doonádih jwí naáwát peéh, jwiútdihbut i mawat dée tobohna caá. Pánihna, “Wã boo pud jũóhcan niít”, niij jenah joiná nihna, wãta naóh cádah tagaá.

31 Wã jéihna caá, yeó jáap jummat pah weemdih i mao yohat dée tobohna caá. Obohjeéhtih, wã naáwáchah joinít, yeéb ñi túut nuumátdih ennit, búdí wã wéina caá. Pánih wéinit, ã tobohochah yuhna, wã naóh cádahcan niít.

32 Nin Éfeso tútchidih dawá jiwã pah íjñit, Jesúih doonádih wã naáwát jíib, weemdih i mawíhip yuh jí. Pánihna, boo pud jũúwát ã wihcah, dedé pínah ãta nihcan tagaá. Jwí boo pud jũóhcan, “Waícanjeh jwí wunat pínah jãtih, jwiútdih wéi babh jeémátjeh caá náahap”,* ípí niiját pah yoobópdiñ ãta jum taga. Obohjeéhtih jwí boo pud jũóhbipna caá.

33 Yee naóhñitdih ñi joyáh bojoó. “Yeejépwãdih pej jumnit, biíc yoobó yeejép ñi jumbipna caá”, bita i ni-ijátidih ñi túi náhninaá.

34 Yeebdih jwúub túi jenah joinít, yéej chãj cádahat caá náahap. Biquína ñijeéh jumnit Diosdih túi jéihcan, jwiútdih ã boo pud jũúwát túutat pínahdihbut jenah joicán, i yéej chãjna caá. Páant i chãjatdih yeebdih túicat caá náahap.

Ded pah túttimah jwíih bácah ã jummat

35 Biquína yeéb “Jwí jwúub boo pud jũóhbipna caá”, jwí niijátidih páantjeh beh joicán, nin pah ñi niij úbh joimí nacaá. ¿Ded pah wunnit i jwúub boo pud jũóhbi? ¿Ded pah íih bácah ã jumbi? ñi niij úbh joimí nacaá.

36 Pánih úbh joiná, ñi túi jenah joicán caá. Momnidih ñi jenah joyoó. Jwí momochah, ãih jih bóo chóo ã wunuchahjeh, diútmant bóo ãpí chíih jũóhna caá. ã wuncah, ãta chíih jũóhcan taga.

37 Chíih jũóhñiboó jwí momnidih biíc yoobó nihcan caá. Pánihat dée jwí jwúub boo pud jũúwáchah, jwíih bácahbut mácah ã jumbipna caá.

38 Nihat jwí momni chíih jũóhñit ded pah ã jummat pínahdih Diosboó ãt chãjap taga. Biíhñajíh jwí wid momochah, biíc pah jíghni míic ã chíih jũóhcan niít.

39 Páant ã jummat dée nihat bácahñabut biíc yoobó nihcan caá. Cáacwã, nuñúpwã, jwébehwã, queejwã nihat íih bácah mácah ã jumna caá.

40 Nihat jeáboó jumni, baácboó jumñibut biíc yoobó nihcan caá. Jeáboó jumni ã túyat mácah, baácboó jumni ã túyatbut mácah ã jumna caá.

41 Nihat jeáboó jumñibut biíc yoobó ã yeh iigcán caá. Yeóboó mácah, widhboó mácah, cúiwábut mácah ã yeh iigná caá. Cúiwã míicjehbut mácah ã yeh iigná caá.

42 Pánihna, momni mácah ã chíih jũúwát pah, jwí wunuchah, i yohni bácah jwúub boo pud jũóhna, mácah ã jumbipna caá. Jwí wunuchah, jwíih bácah ã moópñipna caá. Obohjeéhtih, jwí boo pud jũúwát túttimah, jwíih jáap bácah ã jwúub moópcan niít.

43 Jwí wunuchah, jwíih bácah ã túi jíghcan caá. Obohjeéhtih, jwí boo pud jũúwáchah, túini ã jumbipna caá. Jwí wunuchah, jwíih bácah wépcanni caá. Obohjeéhtih, jwí boo pud jũúwáchah, túi wépní ã jumbipna caá.

44 Nin baácboó jwí jum jwuhni bácah ã wunbipna caá. Obohjeéhtih, Dios pebhboó jumni pínah bácah ã jwúub boo pud jũóhbipna caá. Nin baácboó jwí jummat pínah bácahdih Dios ãt wuhap wut jí. Pánih wuhna, biíh bácah ãjeéh jummat pínahdihbut ã wuhbipna caá.

* 15:32 Is 22.13

45 Dios naáwátdih daácní nin pah át níj daacáp tají: “Á jwíh chājni newédih Dios áih bácahdih caolih jéyanachah, át caolih wáyap wut jī. Caán newé Adán át wūt jumap wut jī”, át níj daacáp tají.* Obohjeéhtih Jesucristo, Péeni Adán wūt jumnidih boonanit, áih bácahdih Dios mácah át chājap wut jī. Pánih caandíh boonanit, jwiítidihbut á boobipna caá, á pebhboó ájeéh jwī jumat pínah níjné.

46 Nin baácboó jwī jumat pínah bácahdih Dios át jwíh chājap tají. Táltimah, jeáboó ájeéh jwī jumat pínah jáap bácahdihbut á chāj wūhbipna caá.

47 Dios Adándih baácjīh át chājap wut jī. Obohjeéhtih, Jesucristoboodíh jeámant át wah deyanap wut jī.

48 Jwiít nihat Adán jūimená jumna, áih bácah déedih jwī bíbohna caá. Jesucristoihwā jumna, áih jáap bácah déedih jwiítbut jwī bíbohípná caá.

49 Būū nin baácboó jum jwuhna, baácjīh chājni Adán pah jíghnit jwī jumna caá. Táltimah, jeáboó jumna, Jesús pah jíghnit jwī jumbipna caá.

50 Wā úudwā panihnitá, páant wā naáwátdih jenah joinít, nindih ñi túi náhninaá: Nin baácboó jwī jum jwuhni bácah, yéejni jumna, Dios pebhboó yéejat wihcapna á jéih jumcan níit. Moópni pínah jumna, Dios pebhboó moopát wihcapnabut á jéih jumcan níit.

51 Jātih Dios á jéihya jwuhca naáhdih būū yeebdíh wā naóhna caá. Nin wā naáwátdih ñi túi jenah joyoó: Jesucristo á jwūub dei jūúwát pínah jātih, nihat jwiít áihwā jwī wūncan níit. Obohjeéhtih, jwī wūnat táltimah, jwī wūn jwuhcah, bíic yoobó jwiít nihatdih á túut nūumbípna caá.

52 Bíic láa quíib pínah bojat pah jwī túut nūumát á jumbipna caá. Péeni póojat nah á yáanachah, jwiít nihat áihwādh Dios á túut nūumbípna caá. Á yáanachahjeh, nihat áihwā wūnnitjī jáap bácah jumnit í jwūub boo pud

jūóhbipna caá. Áihwā báadhnitdihbut á túut nūumbípna caá.*

53 Būū jumni bácah wūnna, á moópbipna caá. Obohjeéhtih, jwiítidih á túut nūumát táltimah, jwíh jáap bácah jwūub wūncan, á moópcan níit.

54 Páant á yapachah, Dios naáwátdih naóh yapani Isaías nin pah á níj daacátjī bíic yoobó á yapbipna caá: “Dios nihatdih át yap yohop tagaá. Páant á yap yohochah, áihwā í jwūub wūncan níit”, át níj daacáp tají.*

55 Dios naáwátdih naóh yapani Os-eas nin pah á níj daacátjīdihbut bíic yoobó á yapbipna caá: “jwūnat á jwūub wihcan níit! Pánihna, būū jwī yéejat peéh wūnatdih jwī úumcan caá”,* á níj daacátjī pah jwiít áihwā wēinit, jwī níjbípna caá.

56 Moisésjī á wūtatdih jéihna yūhna, jwiít nihat jwīpī túi jepahcan caá. Pánih jepahcan, “Weém yéejni caá”, jwī níj jéihna caá. Páant jwī jummatdih jéihnit, jwī wūnat táltimah, dedé yéejat peéh chājatdih úumna, wūnatdihbut jwīpī úumna caá.

57 Obohjeéhtih, Jesucristo wūn wūhñit, á jwūub boo pud jūúwáchah, jwiít áihwā iiguípna bejnit déejī jwūub boo pud jūóhñit, Diosjeéh jumat túut níjné, á pebhboó jwī bejbipna caá. Páant jwī jumat pínahdh jéihna, Diosdih búdí wēinit, “Túina caá”, jwīpī níjné caá.

58 Wā úudwā panihnitá, yeebdíh búdí oinit, nin pah wā naóhna caá: Jesúsdh ñi jepah cádahca bojoó. Bitaboó yeebdíh yeenit, mácah í bohénachah yūhna, joyáh bojnit, yoobópdih Jesúsíh doonádh ñi túi jenah joyoó. Pánih jenah joinít, “Diosdh jwī teo wūhat būudní pínah nihcan caá”, níj jéihnit, ded pah á chājat túutatdih túi wēinit, ñi chājaá.

16

Ded pah dinerodih wūhat

1 Būū bíih naáwátdih yeebdíh wā naóhbipna caá. Jerusalén tūtdidih

* 15:45 Gn 2.7 * 15:52 1Ts 4.15-17 * 15:54 Is 25.8 * 15:55 Os 13.14

moón Jesúíhwādh teo wáacat pínah dinerodih ded pah ñi chājat pínahdih wā naóhbipna caá. Galacia baácdih moón Jesúíhwā míc wáacnitdih nin pah wā chājat tútat pah biíc yoobó ñi chājaá.*

² Chooát yeó jáap jummat pah débóo dinero ñi wāhat pínahdih yeéb ni-hat ñi jwejepboó ñi ámohoó. Det i tewat jíb búde bíbohnit, búde i ámoho naáh. Det bainí bíbohnit, bainí i ámoho naáh. Pánih ámohna, ñi pebhna wā juibínachah, queét moh yéejnitdih ñi wahni pínah dinerodih ñi bíbohbipna caá.

³ Wā juibíat pínah jātih, dinerodih ub bejnit pínah neonádhbut ñi ñíwí. Páant ñi ñíwichah, juibínit, Jerusaléndih moón Jesúíhwā queédih i túi jéihyat pínah niijná, wā daác wāhbipna caá.

⁴ Weemdíhbut Dios ā wahachah, queét biíc dih wā bejbipna caá. Obohjeéhtih, wā jéih jwuhcan caá.

Pablo ā jib bejat pínah

⁵ Nin pah wā jib bejat pínahdih wā niij jenah joiná caá: “Ninmant bejnit, Macedonia baácdih jumni tútchinadh jib bej péanit, Corinto tútchidih moón Jesúíhwā pebhna wā juibí bipna caá”, wā niij jenah joiná caá.*

⁶ “Maatápdih íjeéh chāo jwáhnit, mah noój ā yapat túttimah, biih tútchina wā bejbipna caá. Pánih chāoníji wā yap bejat tút chājachah, weemdíh i jéih teo wáac bipna caá”, wā niij jenah joiná caá.

⁷ Pánihna, ñijeéh maatápdih jumíhna, Macedonia baácdih wā jib bejat túttimah ñi pehbboó wā juibí bipna caá. Butéh bejna, maatcanjeh wāta jéih jum tagaá. Dios ā náahachah, túi maatápdih ñijeéh wā chāo jwáhbipna caá.

⁸ Obohjeéhtih, butéh nin Éfeso tútchiboó Pentecostés yeó jáapnadh páantjeh wā jum jwuhbipna caá.*

* 16:1 Ro 15.25-26; 2Co 8-9

* 16:5 Hch 19.21

* 16:8 Lv 23.15-21; Dt 16.9-11

* 16:9 Hch 19.8-10

* 16:10 1Co 4.17

* 16:15 1Co 1.16

⁹ Ninboó dawá wā bohéatdih íjnit, i bohéat tútcah yuhna, Dios ā teo wáacatjīh búde wā bohénachah, dawá joiná caá i chājap. Pánihna, weemdíh íjeéh jummat caá náahap. Pánih jumni Pentecostés túttimah, ñi pebhna wā bejbipna caá.*

¹⁰ Timoteo ñi pebhna ā juibínachah, ā náhni dahwacat pínah niijná, ñi túi teo wáacá. Jwí Maáhdih teo wāhni wā jummat pah, caanbát Jesús dih teo wāhni caá. Páant ā jumachah, caandíh ñi túi en dawá.*

¹¹ Caandíh yap yohcanjeh, yeéb ni-hatdih túi joyát caá náahap. Caandíh túi wéinit, wā jumapna ā jwáub júuwát pínah niijná, ñi túi teo wáacá. Caán, biih Jesúíhwā biíc dih i jwáub juyát pínahdih wā bidna caá.

¹² Apolosdih “Bita Jesúíhwā biíc dih Corinto tútchidih moón Jesúíhwādh meembút enedih ma bejeé”, wā wēp niijp yuh be. Obohjeéhtih, buu ā jéih bej jwuhcan caá. Túttimah, débólih ā bejīhna, ā bejmi dée caá.

Pablo ā pée túyat tútat

¹³ Bita i yéjaat déedih yap yohat tút niijná, túi jenah joinít jummat caá náahap. Nemépwābut i yéjaat déedih úumcanjeh, yap yohat tút niijná, Jesús dih ñi túi jenah joí cádahca bojoó.

¹⁴ Pánihna, oinit, bitadh túi chājat caá náahap.

¹⁵ Wā úudwā paníhnitá, nihat Acaya baácdih moón Jesús dih i jepahat pínah jātih, Estéfanawā i jepahatjidih ñi jéihna caá. Queét Jesúíhwādh búde ípí teo wáacna caá.*

¹⁶ Pánih teo wáacnit jumna, i naáwáchah, ñi túi jepahaá. Bita queét paníhnit maáta, bita Jesús dih teo wāhndihbut túi jepahat caá náahap.

¹⁷ Yeéb Corintodih moondíh búde bidna wā chājap be. Pánihna, ñi wāh nit Estéfanas, Fortunato, Acaicojīh ninna i juyáchah, búde wā weñep be.

¹⁸ Yeéb biíc dih jumna, yeebdíh ít weñanap tagaá. Biíc yoobó ninna joinít, weemdíhbut i weñanap be.

Pánih teo wáacnitdih “Ñi túi chãjap be”, yeebdíh niiját caá náahap.

¹⁹ Asia baácdih moón Jesúihwã míc wáacnit yeebdíh ï túyat túutna caá. Aquila, Priscilajĩh ïih muúboó míc wáacnit Jesúihwãbut búdí ï túyat túutna caá. “Jwĩ Maáh Jesúsjeéh ï túi jumũ naáh”, niijnít, ï túyat túutna caá.*

²⁰ Nihat nin Éfeso tútchidih moón Jesúihwãbut yeebdíh ï túyat túutna caá. Yeebbút Jesús ã oyatjĩh ñi túi míc uúú.

²¹ Bũũ nin péenibitdih weemjéh wã daácna caá. Weembút yeebdíh búdí wã túyat túutna caá.

²² Ded jwĩ Maáhdih túi oicannidih Dios ã peéh chãja naáh. Jwĩ Maáh Jesús waícanjeh ã jwúub dei jũúwú naáh.

²³ Jwĩ Maáh Jesús yeebdíh búdí oinit, ã teo wáaca naáh.

²⁴ Jesucristo ã oyatjĩh biíc dih moon páh yeéb nihatdih búdí wã oina caá.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.

Pablo

* 16:19 Hch 18.2

2 CORINTIOS

Pablo queédih ã túyat tútat

¹ Weém, Pablo, biíhdih daacát túttnit, yeeb Corinto tútchidih moón Jesúíhwádh wã wahna caá.* Dios ã náahat pah, Jesucristoíh doonádh ã naáwát túttni wã jumna caá. Nin náodih wahna, jwí úd panihni Timoteojíh yeebdíh búdí jwí túyat túttna caá. Bitá Acaya baácdih moón Jesúíhwábut nin wã daác wahnidih í joyó naáh.

² Jwí íp, jwí Maáh Jesucristobut yeebdíh búdí oinit, í teo wáaca naáh, biícdih ñi túi jummat pínah niijná.

Ded pah yeejép yapat

³ Jwiítdih en jígahnit, Dios ãpí teo wáacna caá. Páant ã teo wáacachah, caán, jwí Maáh Jesucristo ã ípdih búdí wēinit, “Jwiítdih búdí oinit, ma teo wáacat túina caá, Paá”, niiját caá jwiítdih náahap.

⁴ Yeejép jwí yapachah, jwiítdih caanjéh ãpí túi teo wáacna caá, bita yeejép í yapachah, queédihbut jwí teo wáacat pínah niijná.

⁵ Nin baácbó Jesucristo jum láa, túbít yeejép át yapap wut jí. Áih túini doonádh bohéna, caán Jesús ã yapatjí pah muntih jwiítdihbut dáwá láa túbít yeejép jwí yapna caá. Jesucristoíh jumna, páant yeejép jwí yapachah, Dios jwiítdih búdí ãpí teo wáacna caá.

⁶ Pánih yeejép yapna, yeebdíh jwí jéih teo wáacna caá, Diosdih chah ñi túi jenah joyát pínah niijná. Yeejép yapna, Dios jwiítdih ã teo wáacachah, jwiítdihbut yeebdíh jwí jéih teo wáacna caá, ñi jígahat ã yayát pínah niijná. Jwí yeejép yapat pahjeh muntih, yeebút yeejép ñi yapachah, “Dios ã túi teo wáacna caá”, niij jenah joinít, caandíh ñi cádahcan níit.

⁷ Pánihna, “Weém yeejép wã yapat pahjeh muntih, queétdihbut yeejép í yapna caá. Dios weemdíh búdí ã teo wáacat pah, queétdihbut búdí ã

teo wáacachah, caandíh í túi jenah joi cádahcan níit”, wã niij jéihna caá.

⁸ Bũũ wã údwã panihnitá, nindih ñi túi náhninaá: Weém Asia baácbó jum láa, túbít yeejép wã yapap jí. “Wã jéih bũũjácana níit. Wã wũnbipna caá.*

⁹ Weemdíh í mao yohbipna caá”, wã niij jenah joyóp yũh jí. Obohjeéhtih, Diosboó páant át yapat túttnap tají, “Weemjéh wã jenah joyátjéh wã jéih chájna caá”, wã niij jenah joicát pínah niijná. Caán, chah wēpni jumna, wũnah bejnitdih jwũub booani jumna, weemdíh ã teo wáacat pínahboodíh bidat caá náahap.

¹⁰ “Wã jibipboó búdí tobohat ã jumachah yũhna, Dios ã teo wáacachah, wã túi yapap jí. Túttimahbut, biíc yoobó muntih ã túi teo wáacatjéh wã túi yapbipna caá”, wã niij jéih caá.

¹¹ Yeeb ñi wũbúchah, jwiítdih oinit, Diosboó ã túi teo wáacna caá. Páant ã teo wáacat doonádh joinít, dáwá wũbhnit, “Túina caá, Paá. Pablowádh mat túi teo wáacap wut be”, wēinit, í niijbípna caá.

Pablo Corinto tútchiboó ã jwũub bejíhat

¹² Biquína ñijeéh jumnit weemdíh yeena caá ít chájap. Obohjeéhtih, tíccanjeh, wēinit, “Dios ã teo wáacatjéh ã náahat pahjeh queédih, bitadidihbut túinijeh wã pej jum bohénap jí”, wã niij jéihna caá. Weém yeecanjeh, yeebdíh yoobópdih wã naáwáp jí. Wã jenah joyátjéh nihcan, Dios weemdíh oinit, ã teo wáacatjéh, ñijeéh wã túi jumap jí.

¹³⁻¹⁴ Yeebdíh naóh daácna, bũocannijeh wãpí daácna caá, ded pah wã bohéatdih ñi túi jéihyat pínah niijná. Obohjeéhtih, bũũ wã naáwátdih ñi túi beh joi jwũhcan yũhna, túttimah, ñi túi beh joyát pínahdih yeebdíh búdí wã náah yacna caá. Pánih beh joiná, jwí Maáh Jesús ã jwũub dei jũwúchah, “Pablo jwiítdih ã túi bohénap jí”, weemdíh wēinit, caandíh ñi niijbípna caá. Biíc yoobó yeebdíh wēinit, “Wã

* 1:1 Hch 18.1 * 1:8 1Co 15.32

naóhniji táini doonádih queét ĩ táí jepahap jĩ”, weembút Jesúsdiŋ wā niijbípna caá.

15-16 Páant ñi weñat pínahdiŋ jéihnit, Éfeso tútchiboó jum jwuhna, “Queét Corinto tútchidiŋ moón Jesúíhwádiŋ juibí bohénit, Macedonia baácna bohénadiŋ wā bejbipna caá. Macedonia baácboó jumniŋi Judea baácna jwáub bejat túut, queét Corintodiŋ moondiŋ chéneji teo wáacat túut niijná, queétdiŋ wā en yap bejbipna caá. ĩ pebh jumni Judea baácboó wā jwáub bejat pínahdiŋ jéihnit, queétboó weemdiŋ ĩ táí teo wáacipna caá”, wā niij jenah joyóp yuh jĩ. Obohjeéhtih, pániŋ jenah joiná yuhna, wā jéih bejcap jĩ.*

17 Ñi pebhna wā bejat pínah doonádih joinít, wā juibícah enna, “Pablo nih yáaniabeh tagaá”, ¿ñi niij jenah joí niit?

18 Páant ñi niij jenah joicá bojoó. Dios ā niijátji pahjeh biíc yoobó ā chājat pah, weembút yeeni nihcan caá.

19-20 Weém, Silas, Timoteojĩhbut Dios wáuh Jesucristo ded pah ā chājatjidiŋ yeebdiŋ jwĩ bohénap jĩ.* Jesucristo nin baácboó ā cáac jummat pínah jātiŋ, Diosboó ā wáuh ded pah ā chājat pínahdiŋ āt naáwáp wut jĩ. Pániŋna, Jesucristo ā ĩp ā naáwátji biíc yoobó āt chājap wut jĩ. “Jújuh Paá, ma chājat tútatdiŋ wā chājbipna caá”, āt niij jepahap wut jĩ. “Páant wā chājcan niit”, āt niijcáp wut jĩ. Pániŋna, “Jesucristo chah Maáh caá”, jwĩ niij jéihna caá. Pániŋ caandiŋ táí jenah joinít, ā naáwátđiŋ jepahna, Diosdiŋ wēinit, “Yoobópdih tígáá ā niiját”, jwĩpĩ niijná caá.

21-22 Jesucristodiŋ jwĩ táí jenah joí cádahcat pínah niijná, Dios jwiitdiŋ, yeebdiŋbut ā táí teo wáacna caá. Āihwā jwĩ jummat pínah niijná, jwiitdiŋ āt ñíwip wut jĩ. Pániŋ ñíonit, jwiitdiŋ búdí teo wáacat náahna, āih Túini Espiritudiŋ āt wahap tajĩ, jwĩih caoli-

hboó ā jummat pínah niijná. “Dios pebhboó ñi jumuchah, yeebdiŋ chah búdí ā táí chājbipna caá”, Túini Espiritu jwiitdiŋ ā niijícah, jwĩ táí jéihna caá.*

23 Bū jwuhna, wā jenah joyátjidiŋ wā jwáub túut nūmátđiŋ yeebdiŋ yoobópdih wā naóhbipna caá. Wā yeenachah, Dios wĩih jenah joyátđiŋ jéih beedáni, ā peéh chājbipna caá. Yeebdiŋ enediŋ búdí wā bejihna yuhna, “Weemdiŋ ennit, queét ĩ tíicbipna caá”, niij jenah joinít, ñi pebhboó bejcanjeh, nin Macedonia baácna wā jwĩih juyáp jĩ.

24 Diosdiŋ jepahnit ñi jumuchah, yeebdiŋ tūbit wutni dée ñijeéh wā jumíhcan caá. Obohjeéhtih, ñijeéh táiniŋeh jumna, yeebdiŋ búdí wā teo wáaquíhna caá, Diosdiŋ táí jenah joí cádahcanjeh, chah ñi weñat pínah niijná.

2

1 Con láa yeebdiŋ enediŋ bejna nihna, ñi yéej chājat peéh jāihna, yeebdiŋ búdí wāta jĩgaha tagaá. Pániŋna, Éfeso tútchiboó jumna, jib bejatdiŋ jenah joinít, “Queétdiŋ jwáub jĩgahaíhcan, ĩ pebhna wā bej jwuhcan niit”, wā niij jenah joyóp jĩ.

2 Yeéb ñi jĩgahachah ennit, weembút búdí wāta jĩgah tagaá. Pániŋ míic jĩgahanit, jwĩta míic jéih jwáub weñacan tagaá.

3-4 Pániŋna, ñi pebhna bej jwuhcanjeh, ñi yéej chājatdiŋ ñi cádahat pínah niijná, wā daác wahap jĩ. Ñi míic ámohat pínah jātiŋ bejna nihna, búdí wāta jĩgahap taga. Pániŋ búdí jĩgahna, jūinít, yeebdiŋ tíicaiŋcan, yeebdiŋ búdí wā oyatdiŋ ñi jéihyat pínah niijná, páant wā daác wahap jĩ. Jwĩ jwáub míic enna, túut nūmniit, táiniŋeh ñi jumuchah enna, wā táí wēibipna caá. Yeebdiŋ ñi táí wēibipna caá. “Queétboó táí jepahnit, táiniŋeh ĩ jumbipna caá”, wā niij jenah joiná caá.

Yéej chājnijidiŋ ĩ jwáub waadát tútat

* 1:15-16 Hch 19.21 * 1:19-20 Hch 18.5 * 1:21-22 Ef 1.14

5 Nijeéh jumni tubit yéej chājni weemdih ã jġgahanap jġ. Yeebdih bācah chah āt jġgahanap taga.

6 Jáantjeh yeéb míic wáacnit, ã yéej chājat peéh, caandih bacanit, ñit jwúub waadát túutcap wut jġ. Páant ñi peéh chājatdih náhninit, ã yéejatdih jġgahna, āt túut nūmúp wut jġ.

7 Būū, ã yéejatdih quíib būūdñit, caandih ñi míic wáacapboó ñi jwúub waadát túutú. Ā jġgahat yayáchah, jwġ Maáhdih ã cádahcat pínah niijná, caandih ñi túi teo wáacá.

8 Caandih táinijeh ñi jwúub pej jumúú, “Weemdih ĩ túi oina caá”, wēinit, ã niij jenah joyát pínah niijná.

9 Jātih yeebdih daác wahna, “¿Wā wutuchah, ĩ túi jepahmi niit?” niij jéihñit, wā daác wahap jġ. Būū ñi jepahatdih jéihna, wā wēina caá.

10 Būū caán ã yéej chājatjidih ñit jenah joí cádahap wut be. Weembút wā jenah joí cádahna caá. Caán weemdih ã yéej chājcah yuhna, yeebdih teo wáacat túut niijná, Cristo ã enechah, ã yéejatjidih wā jwúub jenah joicán niit. Páant wā jenah joicátidih ennit, yeebút ñi jenah joí cádahbipna caá.

11 Páant caán ã yéejatjidih jwiitdih jwúub jenah joicát caá náahap, ã tíicat yayáchah, nemépwā ĩ maáh, Satanás, ã náahat pah ã chājcat pínah niijná. Ā yéejatjidih páantjeh jenah joiná, Satanásdih jwġta jepah tagaá. Satanás ded pah jwiit nihatdih ã yéej chājíhatdih jéihcannit jwġ nihcān caá.

Titodih jwāáhcan, Pablo ã náhni dahwaat

12 Éfeso tútchimant bejni Troas tútchina juibínit, Cristoíh túini doonádih wā naáwáchah, dawá ĩ túi joyóp jġ. “Dios ã teo wáacachah, caandih jepahnit dawá ĩ jumna caá”, wā niij wēi jenah joyóp jġ.

13 Páant wā jenah joiná yuhna, wā úud panihni Tito, ñi pebhna wā wahnidih jwāáhcan, weémboó búdei wā náhni dahwanap jġ. Pánih náhni dahwanit, caanjġh moondih “Wā bejna

caá”, niijnit, nin Macedonia baácboó caandih bididih wā jūúwúp be.*

Cristo jwiitdih enihcannidih ã yap yohat

14 Páant wā náhni dahwana yuhna, Cristoíhwā jwġ jummatdih jenah joinit, Diosdih búdei wā wēina caá. Cristo Satanásdih yap yohni ã jumuchah, Satanás jwiitdih ã yéej chājat túutuchah yuhna, Cristoíhwā jumna, jwiitbut caandih yap yohnit jwġ jumna caá. Dios nihatdih Cristoíh doonádih jwiitdih ã naáwát túutap be, Satanásdih Cristo ã yap yohatjidih ĩ jéihyat pínah niijná. Pánihna, Cristodih jéihnit, búdei wēinit, nihat caandih ĩ túi jenah joiná caá.

15 Cristoíh doonádih jwġ naóh peét bejchah enna, Dios búdei wēinit, “Wā wāúh Cristo panihnit ĩ jumna caá”, ã niij jenah joiná nacaá. Biquína jwġ naóhni táini doonádih joinit, túi jepahnit jumna, iiguípna bejat déejidih Dios ã túi ubnit ĩ jumna caá. Obohjeéhtih, bitaboó, joiná yuhna, ĩ jepahcat peéh iiguípna bejnit pínah ĩ jumna caá.

16 Nin pah jwġpġ niij naóh bohéna caá: “Cristodih ñi jepahcatji peéh iiguípna bejnit, tubit yeejép ñi tubaat ã yaicán niit. Obohjeéhtih, Cristodih túi jepahnit, Dioíh túini pebhboó ñi bejchah, búdei ñi weñat ã yaicán niit”, jwġpġ niij naóh bohéna caá. Páant, jwġ niij naáwáchah joinit, iijnit, biquína ĩ joíhcah yuhna, bitaboó ĩ túi wēi joiná caá. Obohjeéhtih, jwġ Maáh Cristo jwiitdih ã teo wáaccāh, áih túini doonádih yoobópdi jwġ naóhcah, beh joicán, nihat ĩta wēi joicán taga.

17 Dios naáwátidih bita bohé jibnitboó, jíib náahna, yoobópdi ĩ bohécan caá. Obohjeéhtih, páant ĩ bohéat pah jwiitboó jwġ yee bohécan caá. Dios ã naáwát túutnit jumna, caán ã enechah jéihnit, yoobópdi jwġpġ bohéna caá.

3

Pablowā Jesúíhwādih teo wāhñit ĩ jummat

* 2:13 Hch 20.1

1 Bitá ï niiját pah, “Dedé jéihcat pínah weemdíh wihcan caá”, weémboó wā niijcán caá. Yeéb weemdíh túi jéihna, “Pablowā yoobópdiĥ ĩpĭ bohéna caá”, niij jenah joinít, páant bitá ï niij daác wahatdiĥ ñi náahcan caá. Yeebbút bitadiĥ páant ñi niij daác wahatdiĥ wā náahcan caá. Obohjeéhtih, bitadiĥ jéihcan, páant daác wahatdiĥ ñita náah taga.

2 Yeebdíh jwĭ bohéniji túini doonádih joinít, ñi túut nuumúchah ennit, “Dios ā teo wáacatjĭh Pablowā queétdih ĩ naáwáchah joinít, ĩ jenah joyátđih ĩt túi túut nuumáp taga”, bitá ï niij jéihna caá. Páant niij jéihnit, Dios ā bohéat túutnit jwĭ jumatdiĥbut ĩ jéihna caá.

3 Pánihna, jwĭ túi bohénachah, ñi túut nuumátji doonádih joinít, Cristo jwiítđih ā bohéat túutatjidiĥ niĥat ĩ jéihna caá. Dios báadhni āih Túini Espiritu ā teo wáacatjĭh, yeebdíh jwĭ naáwáchah, ñi túi jepahap jĭ. Cristoíĥ doonádih jwĭ bohénachah joinít, ñi jwĭih túut nuumátji doonádih bitá ï joyóchah, yeéboó queétdih jwĭ daác wahat panihnit ñi jumna caá.*

4 “Cristo jwiítđih ā wĥn wĥhatjĭh Dios ā túi teo wáacna caá”, ñi niij jenah joyóchah jéihna, jwiítboó “Túini Espiritu búdí ā teo wáacatjĭh Dios naáwátđih queétdih jwĭ túi bohénap jĭ”, jwĭ niij wĕi jenah joiná caá.

5 Pánih wĕinit, “Weém wā jenah joyátjĭh nindiĥ wā jéih chājna caá”, niijcán, “Dios ā teo wáacatjĭhjuh wā bĥjána caá”, wā niij jéihna caá.

6 Páant ā teo wáacatjĭh āih jáap naáwát, túini doonádih wā túi naóhna caá. Jon jātiĥ Dios jeé naanádih ā daacátjidiĥ jwĭ nuowādiĥ āt jepahat túutap wĥt jĭ. Obohjeéhtih, caán máa wĥtatđih ĩ túi jepahat pínah wĕpat queétdiĥ āt wĭhcap wĥt jĭ. Nin jáap naáwátboodiĥ jwĭ jepahat pínah niijná, Túini Espiritu jwiítđih ā teo wáacna caá, Diosjeéh jwĭ túi jummat pínah niijná.*

7-9 Dios ā wĥtatđih jeé naanádih

daácniĥ, Moisésdiĥ ā wĥhuchah, Dios ā wĕpatjĭh Moiséih móot búdí āt yeh iiguíp wĥt jĭ. Moisés jeemánt ā jwĥub dei jĥwúchah, āih móot yeh iigát ā baáj jwĥub bejehah yahna, quíib ihana, queét Israel jaimenáji caandíĥ ĩt jéih encap wĥt jĭ.* Jon jātiĥ Dios ā daácni wĥtatđih ā wĥhuchah, ājeéh ĩ túi jummat pínah niijná, caandíĥ túi jepahat āt náahap wĥt jĭ. Obohjeéhtih, ĩ túi jepahcatji peéh iiguípna ĩt bejep wĥt jĭ. Páant ĩ jepahcah yahna, Moisés ā naóhni wĥtat túini ā jummatđih júutna, Dios búdí ā yeh iigát āt jíghop wĥt jĭ. Bĥu láa jáap naáwát, túini doonádih Dios ā naáwát túutachah, Túini Espiritu jwĭ jepahat pínahdiĥ ā teo wáacachah, chah túini jumna, chah yeh iigát panihni ā jumna caá. Caán jeé naanádih ā daácni wĥtatđih jwĭ túi jepahcatji peéh iiguípna jwĭta bej taga. Caán wĥtatđih jepahcan, ājeéh jwĭ jéih jumcah yahna, caán wĥtatđih ā wĥhuchah, Dios ā túi yeh iigát āt jíghop wĥt jĭ. Obohjeéhtih, bĥu láa Jesucristoíĥ túini doonádih jwĭ jepahachah, iiguípna jwĭ bejat déejidiĥ, Túini Espiritu ā teo wáacatjĭh Diosjeéh jwĭ túi jumna caá. Pánihna, jáap dooná chah túini caá ā jumap.

10 Bĥu láa Jesucristoíĥ dooná jwiítđih búdí yeh iigni dée ā jumna caá. Obohjeéhtih, Moisésdiĥ Dios ā daác wĥhni wĥtat jwiítđih yeh iigcánni dée ā jumna caá.

11 Caán wĥtatđih ā wĥhuchah, búdí yeh iigát maátcanjuh āt jum jwĥhup wĥt jĭ. Pánihat pah, caán wĥtat túini jumna yahna, bĥudní pínah āt jumap tajĭ. Obohjeéhtih, Jesucristoíĥ túini doonáboó ā bĥudcán niit. Búdí yeh iigát ā jumuchah yahna, máa wĥtatji bĥudní pínah āt jumap tajĭ. Pánihna, bĥudcánni pínah jáap doonádih ā wĥhuchah, chah búdí yeh iigát dée ā jumna caá.

12-13 Moisés āih móot yeh iigát ā baáj jwĥub bejehah, yégueĥ chóojĭh āt jāhap wĥt jĭ, queét Israel jaimená ĩ encat pínah niijná. Obohjeéhtih,

* 3:3 Ex 24.12; Jer 31.33; Ez 11.19; 36.26 * 3:6 Jer 31.31 * 3:7-9 Ex 34.29

jwiítboó nin buudcánni dooná chah iigní dée ã jumuchah jéihna, tíccanjeh, yoobópdih jwĩ naóhna caá.*

¹⁴ Queét Diosdih joíhcan, ñih jengah joyátdih jáhat dée ã jumuchah, Moisés ã daacátjidih ñt beh joicáp wut jĩ. Buh páantjeh caán daacátjidih ñ en naáwáchah joiná yuhna, biíc yoobó ñ jéih beh joicán caá. Cristodih jwĩ jepahachahjeh, caán jáhat déedih ã yohna caá.

¹⁵ Yeebdíh wã jwúb naóhna caá. Buhbut queét Israel jumená jwĩ Maáh Cristodih jepahcan, Moisés ã daacátjidih páantjeh ñ beh joicán caá.

¹⁶ Obohjeéhtih, det jwĩ Maáhdih jepahnitdih caán daacátjidih Jesúsboó ã túi beh joyána caá.

¹⁷ Jwĩ Maáhdih jepahnitdih Túini Espíritu ã jumna caá. Pánihna, jwiít Túini Espíritu jumnitdih Diosboó wēi ennit, “Queét yéejat peéh chājat wihcannit caá”, ã niijchah joinít, “Moisés ã wutatjidih jwĩ túi jepahcatji peéh jwiítidih ã wihcan niít”, jwĩ niij jéihna caá. Pánih jumna, jáhat dée wihcah, Diosdih túi jéihnit, jwĩ úum úubhcan caá.

¹⁸ Jwiít Cristoíhwã móot jáhat dée wihcan, “Caánboó chah túini caá”, jwĩpĩ niij jengah joiná caá. Páant niij jengah joinít, ã weñat pínahdihjeh chājna, caán ã jummat pahjeh jummat túut niijná, yeó jáap jummat pah túi túut numná caá jwĩ chājap. Jwiítidih Túini Espíritu ã teo wáacachah, jwĩ túi túut numná caá. Pánih túinidih jwĩ túut numúchah ennit, “Queét chah túi jengah joiná caá ñ chājap”, bitaboó jwiítidih ñ niij jengah joibípná caá.*

4

Jesúih doonádih naóhnit ded pah ñ jummat

¹ Túini Espíritu teo wáacni jumna, Dios weemdíh oinit, ãih jáap túini doonádih ã bohé jibat túutap jĩ. Pánih bohéna, bita weemdíh yeejép ñ chājachah, jǵahna yuhna, wã bohé cádahcan caá.

² Ded pah wã bohéatdih nihat ñ jéihyat pínah niijná, wāpĩ bih bohécan caá. Nihat joinít ñ túi beh joyát pínah niijná, yeecanjeh, ãih túini doonádih yoobópdih wāpĩ bohéna caá. Dios weemdíh wēi ennit, “Pablo ã túi bohéna caá”, ã niijná caá. Bitabut wã bohénachah joinít, biíc yoobó ñpĩ niijná caá.

³ Obohjeéhtih, bita iiguípná bejnit pínah jumna, jáhat dée ã jumuchah, wã bohéatdih ñ beh joicán caá.

⁴ “Cristo chah túini Maáh ã jumna caá”, jwĩ niij bohénachah, Diosdih jéihcannit ñ maáh, Satanás queétdih ã beh joyát túutcan caá. ãih yeh iigátidih jáhat dée pah caá queétdih ã chājap. Dios ded pah ã jummatdih Cristojeh cáacwādh ã túi beh joyána caá. Caán Cristo Dios yoobát caá.

⁵ Pánih bohéna, “Weemdíh ñi weñéé”, niijcānjeh, “Jwĩ Maáh Jesucristobodíh ñi weñéé”, wāpĩ niij naóh bohéna caá. Jwiít Jesúsdih oina, ñi maáh dée nihcan, yeebdíh teo wáacnitjeh caá jwĩ jumap.

⁶ Jon jātih Dios nihatdih chājna, “Dupánapboó yeh iigát ã jumna naáh”, ãt niijap wut jĩ. Caanjéh jwĩh caolihdih yeh iigát dée ã jummat túutna caá. Pánihna, Cristo, chah túini ã jummatdih jéihna, Dios biíc yoobó túini ã jummatdihbut jwĩ jéihna caá.*

Jesúihwã ãih wēpatjĩh ded pah ñ chājat

⁷ Weémboó wēpcanni, oboh jumni wáam dah dée wã jumuchah yuhna, Jesucristoíh túini doonádih wã bohé jibat pínah niijná, Dios weemdíh ã ñíwip jĩ. Oboh jumni wáam dah diítboó chah túinidih jwĩpĩ yac ámohat dée wã bíbohna caá. Caán túini doonádih wã naáwáchah joinít, cáacwāboó ñ túut numná caá. “Oboh jumni, wēpcanni wã jumuchah yuhna, Diosboó chah wēpni jumna, bádí ã teo wáacachah, ñ túi túut numáp be”, wã niij jéihna caá. Bitabut, wēpcanni wã jummatdih jéihna, “Dios ã wēpatjĩh ñ túut numáp be”, biíc yoobó ñ niij jéihna caá.

* 3:12-13 Ex 34.33 * 3:18 Ro 8.29; Gá 4.19; Fil 3.10 * 4:6 Gn 1.3

8 Biquí láana weemdih tubit i juihñuchah yuhna, Jesús tui doonádih wã naóh cádahcan caá. Biíh láa ded pah Dios ã weñat pínahdih jéihcanjeh, “¿ded pah wã chãjbi?” niijnít, búdí wã jenah joiná caá. Pánih búdí jenah joiná yuhna, weemdih ã teo wáacachah, caandih wã túi jenah joí cádahcan caá.

9 Biíh láa bita weemdih enihcan, Jesús tui doonádih wã naawát peéh, yeejép i chãjna caá. Páant yeejép i chãjachah yuhna, weemdih cádahcanjeh, Dios ãpí teo wáacna caá. Biíh láa i wun mao jwejni yuhna, ã teo wáacachah, booni páantjeh wã jumna caá.

10-11 Nin baácboó Jesús ã jum jwuhuchah, cãacwã caandih it mao yohop wut jã. Pánihna, weembát nin baácboó jum jwuhna, Jesúsdi i mao yohatji pahjeh, ãih tui doonádih wã naóh jibat peéh, weemdihtut i mao yohihna caá. Obohjeéhtih, Jesucristo weemdih ã túi wapachah, wã báadh jwuhna caá. Páant weemdih ã teo wáacachah enna, “Jesúsboó báadhni, chah wëpni ã jumna caá. Caanjéh tigaá Pablodih wapni”, nihat cãacwã i niij jéihna caá.

12 Weemdih i mawíhichah yuhna, yeéboó wã naóhni doonádih joinít, Jesucristodih jepahna, Diosjeéh páantjeh ñi túi jumbipna caá.

13 Tubit yeejép yapna yuhna, Jesucristodih wã túi jenah joí cádahcan niít. Jon jãtih Davidbut yeejép ã yapachah, nin pah át niij daacáp tají: “Diosdih túi jenah joinít, ded pah ã naawátidih wã naóh yapanap be”, át niij daacáp tají.* ã túi jenah joyát pah muntih weembát jwí Maáhdih túi jenah joinít, ãih tui doonádih wãpí naóh yapana caá.

14 Pánihna, Jesús tui doonádih wã naawát peéh bita weemdih i mao yohochah yuhna, caandih wã túi jenah joí cádahcan niít. “Jesucristoíh jumna, caandih jwúb boaniboó weemdihtut ã jwúb boobipna caá. Pánih boanit, weemdih ñijeéh ã

jumapboó ã waadát túutbipna caá”, wã niij jéihna caá.

15 Páant ã chãjat pínahdih jéihnit, yeebdih teo wáacat túut niijná, yeejép yapna yuhna, wãpí bohéna caá. Wã bohéatdih dawá ñi joyóchah, yeebdih oinit, Dios dawá iiguipna bejnit déejidih ã túi ubna caá. Pánihna, dawá caandih “Túina caá, Paá”, i niij wëi naóhbipna caá.

16 Páant jwiítdih ã chãjat pínahdih náhnit, búdí wëina, Jesús tui doonádih wã yabh naóhcan caá. Yeó jáap jummat pah wíh bácah ã wëpca jwúwáchah yuhna, caandih chah túi jenah joiná caá wã chãjap.

17 Nin baácboó jwí jum jwuhuchah, yeejép jwí yapatdih búdí wã jenah joicán caá. Obohjeéhtih, Dios pehbó jwí juibínachah, yeejép yapat wihcah, chah túi wëinit jwí jummat pínahdih wã túi jenah joiná caá.

18 Nin baácboó jum jwuhna, dedé jwí enni buudní pínahjeh caá. Obohjeéhtih, Dios pehbóo jumnidih buu jwí jéih encah yuhna, ã buudcán niít. Pánihna, nin baácboó jwí ennidih búdí jenah joicánjeh, Dios pehbóo ded pah jwí jummat pínahdih wã túi wëi jenah joiná caá.

5

1 Nihat nin baácboó jumni buudní pínah ã jummatdih jéihna, “Jwíh bácahbut buudní pínah ã jumna caá”, jwí niij jéihna caá. Jwí wunuchah, jwíh bácah ã moópbipna caá. Obohjeéhtih, jwí wunat túttimah, Dios jáap bácah jwiítdih ã jwúb wuhbipna caá. Caán bácahjíh jwí jwúb wuncan niít. “Pánih jumna, jáap bácahjíh Dios pehbóo jwí jumbipna caá”, jwí niij wëi jenah joiná caá.

2 Nin baácboó jum jwuhna, tubit yeejép yapna, biquí láana Dios pehbóo búdí wã jumihna caá.

3 Yégueh chóodih jwí dawíhat pahjeh ã wãhni pínah jáap bácahboodih búdí wã páina caá.

4 Buu nin bácahdih yohihcan yuhna, jáap bácahboodih wã páina caá. Nin

* 4:13 Sal 116.10

baácboó jum jwuhna, wíh bácah ã moopát pínahdih jéihna, Diosjeéh páantjeh jumát túut niijná, jáap bácah pínahdih búdí wã bidna caá.

⁵ Dios jwiít dih jáap bácah ã wúhat pínahdih játih át jenah joiijp taga. Pánihna, áih Túini Espíritudih jwiít dih ã wúhuchah, caánboó “Yoobóp dih jáap bácah dih meemdih ã wúhbiipna caá”, jwiít dih ã níj jenah joyát túutna caá.

⁶ Páant ã chājat pínahdih jéihnít, úumcan, wã jīgahcan caá. BHH nin bácah jīh jum jwuhna, Dios pebhboó wã bej jwuhcan caá.

⁷ Pánih jumna, ded pah jwī yapat pínahdih jéih encan yuhna, Jesucristodih táí jenah joinít, “Á niiját ji pahjeh wã táí yapbiipna caá”, wã níj jéihna caá.

⁸ Nin baácboó jum jwuhna, wã wunat pínahdih úumcanjeh, wēi jenah joinít, jáap bácah jīh jwī Maáh Jesucristojeéh búdí wã jumíhna caá.

⁹ Pánihna, Dios pebhboó bejna, wã bej jwuhcanbut, biíc yoobó jwī Maáh ã weñat pínahdihjeh wã chājīhna caá.

¹⁰ Japboó juibínit, jwiít nihat jwī Maáh Jesucristo pebhna jwī juibí ñuhbiipna caá. Páant jwī juibí ñuhuchah, nin baácboó jumna, ded pah jwī chājatjidi enniji jwī maáh ã ñiobipna caá. Páant ã níwichah, jwī jéih jweicán níit. Pánihna, biíc jwī Maáh ã weñat pínahdih ã táí chājatji jíib, ã táí wēi naóhbiipna caá. Obohjeéhtih, biíhboó ã táí chājatji jíib, caandih ã wēican níit. Páant jwī yapat pínahdih jéihna, jwiít dih táí chājat caá náahap.*

Dios jwiít dih ã wēi enat

¹¹ Dios ninboó ded pah jwī chājatdih enna, caán ã weñat pínahdih jwī chājatji jíib ã peéh chājbipna caá. Páant ã peéh chājat pínahdih úum yacna, búdí teo wáaquíhna, cāacwā dih wã wēp bohéna caá. Pánih bohéna, búdí oinit, wã teo wáaquíhatdih Dios ã táí jéihna caá. Pánihna, biíc yoobó ñi jéihyat pínahdih yeebdíhbut wã náah yacna caá.

¹² Páant niijnít, “Dedé jéihcat pínah weemdih wihcan caá”, wã niijcán caá. Obohjeéhtih, bitaboó ï yee naáwáchah joinít, “Nihcan caá. Pablo táí oinit, yoobóp dih jwiít dih ã bohéna caá”, ñi niiját pínah niijná, páant wã níj naáwáp be. Queét ï táí jíghatdihjeh wēi jenah joinít ï jumna caá. “Nihat jwiít judíowā ded pah jwī chājatdih Pabloboó joyáh bojna, ã bohéat túican caá”, ï níj naóhna yuh caá. Páant niijnít, bita queétdih ï wēi enat pínahdihjeh ï jenah joyát ã túican caá. Obohjeéhtih, ded pah ñih caolih ã jumát dih caá jenah joyát náahap.

¹³ Biquína weemdih jáihnitboó “Pablo túbít yóyah bohé jibna, jenah joicánni caá”, ï níj jáihna caá. Obohjeéhtih, Diosdih búdí weñáihna, páant wã bohé jibna caá. Bitaboó weemdih eníhcannít, “Pablo ã jenah joyátjīhjih ã yee bohé jibna caá”, ï niijná yuh caá. Obohjeéhtih, yeebdih teo wáacat túut niijná, táí jenah joinít, yoobóp dih wã bohéna caá.

¹⁴ Cristo jwiít dih búdí ã oyochah jenah joinít, caandih jepahna, wã táí bohéna caá. Pánih oina, caán Cristo biícjeh jwī yéejat jíib buudáátdih ã jíib chāj beedá wúhat túut niijná, jwiít dih át wun wúhup wut jí. Caandih jenah joiná, “Wíih pínah caá át wun wúhjiip taga”, níj jenah joinít, jwiít nihat jwī yéejat jíib ájeéh wunnit panihnit caá jwī jumup. Jwī yéejat jíib buudáátdih jíib chāj péanit panihnit jwī jumna caá.

¹⁵ Pánihna, Cristo nihat cāacwā jwī yéejat jíib át wun wúhup wut jí, caandih jepahnit, jwī náahat pah chājnitji túut nuumnít, ã weñat pínahboodih jwī chājat pínah niijná. Caán ã wunuchah yuhna, Dios át jwúub boanap tají.

¹⁶ Jwī Maáhdih jwī jepahachah, ded pah jwī jenah joyát dih ã túut nuumáp be. Játiñ nin baác dih bóodih jenah joinít, ded pah cāacwā ï jíghatdihjeh ennit, “Túinit caá. Yeejépwā caá”, jwī níj en jwuhup be. Obohjeéhtih, buu páant jwī níj jenah joicán caá, buca.

* 5:10 Ro 14.10

Jãtìh Cristodihbut pánih jenah joinít, “Caánboó cãacjeh caá”, wã niíj jenah joyóp yuh jĩ. Bũ caandihbut páant wã niíj jenah joyátjidih wã túut nũmúp be.

17 Ded Jesucristodih jepahni, ãih jumna, jenah joyát túut nũmní ã jumna caá. Ded pah ã jenah joyát túut nũmná, ded pah ã chãjatbut túut nũmní ã jumna caá. Jãtìh ã weñat pínahdihjeh chãjni ã jumap be. Bũ, túut nũmná, Túini Espíritu ã teo wáacachah, Dios ded pah ã weñat pínahoodih chãjni ã jumna caá, bũca.*

18 Jwiítjeh páant jwĩ jéih chãjcah, Dios jwiít dih ãt túut nũmúp taga. Jãtìh, Diosdih eníhcannit jum jwãhna, ãjeéh jwĩ túi jum jwãhcap jĩ. Cristo ã wun wãhatjĩh jwĩ eníhcatdih Dios ãt cádahat túutap taga, ãjeéh jwĩ túi jumat pínah niijná. Pánih chãjnit, jwiít dih bitadìh ãt naáwát túutap be, queébut caandih ã eníhcatdih cádahnit, ãjeéh ã túi jumat pínah niijná.

19 Nin pah caá ã niíj naáwát túutap: “Nihat yéejnit jumna, Diosdih eníhcannit jwĩ jumna caá. Jwiít dih búdí bidnit, Jesucristo jwĩ yéejat jíib ã wun wãhatdih jwĩ túi jenah joyóchah, ãihwã chãjnit, jwiít dih ã túi pej jumna caá”, ã niíj naáwát túutap jĩ.

20 Pánihna, Jesúih jumna, cãacwãdih nin pah wãpĩ niíj naóh yapana caá: “Yeebút Jesucristodih jepahna, túut nũmnít, Diosjeéh ñi túi jumú”, wã niijná caá.

21 Jwĩ Maáh Cristoboó biícjeh yéejat wihcanni ãt jumap wut jĩ. Obohjeéhtih, ã yéej chãjcah yuhna, Diosboó caandih jwĩ yéejat jíib ãt wun wãhat túutap wut jĩ. Jwĩ yéejat jíib bũdáát dih Cristoboó ãt jíib chãj beedá wãhup wut jĩ. Páant ã jíib chãj beedá wãhatdih enna, Diosboó jwiít Cristoíhwãdih ennit, “Queédìh dedé yéejat peéh ã wihcan caá. Wã wũhdìh wẽi enat pahjeh muntih, queédìhbut wã wẽi enna caá, bũca”, ã niijná caá. Pánihna, Cristoíhwã jwĩ jumachah, Dios túini ã jumat pahjeh

muntih jwiít dihbut ã túi jumat túutna caá.

6

1 Dios yeebdih búdí oinit, teo wáacna, ñi yéejat peéh ãt yoh wãhup taga. Jwiít, yeebút Diosdih teo wãhntì jumna, nindih yeebdih wã naóhna caá: ãihwã jumna, yeebdih wã bohéátjidih ñi túi jepahaá. “Wã jepahna caá”, niijná yuhna, ã náahat pah chãjcan, dedé pínah ãta nihcan tagaá. Dios ã oyatdih yap yohnitjeh ñita jum tagaá.

2 Jon jãtìh Dios naáwát dih naóh yapani nin pah ãt niíj daacáp tajĩ:

“Wã náahni yeó jáap yeebdih búdí oina, ñi wãbát dih jepahnit, wã teo wáacap jĩ. Pánih teo wáacnit, yeebdih wã túi wãhup jĩ, Dios ã niijná caá”, ãt niíj daacáp tajĩ. (Is 49.8)

Bũ caá ã náahni yeó jáap ã jumap. Bũ yeebdih ã túi wãhup pínah niijná, caandih jepahat caá náahap.

Ded pah Pablo ã jumat

3 “Bita wã bohéát dih ã jepahcan niít”, niijná, dedé yeejép chãjcan, yeejép wãpĩ wéhecan caá.

4 Túinijeh wãpĩ jumna caá, “Pablo Dios ã weñat pínahdihjeh chãjna, caandih túi teo wãhni ã jumna caá”, cãacwã weemdih ã niiját pínah niijná. Dawá láa bita weemdih yeejép ã chãjachah yuhna, weémboó íjcanjeh wã jumna caá. Dawá láa moh yéejna yuhna, wã bohé cádahcan caá.

5 Nin pah caá yeejép wã yapap: Cãacwã weemdih ã mawachah; nemat mũboó ã nemechah; dawá íjnit, míic wáac jwinít, ã mao yohat túutachah, yeejép wã yapap jĩ. Weém búdí teona; quíib chei tubachah yuhna, ãoca daa jũóhna; nũgúp wãhna, yeejép wã yapap jĩ.*

6 Íí náah chãjatdih jenah joicán, wã túi jumna caá. Yeebdih teo wáaquíhna, jwĩ maáih túini doonádìh túi jenah joinít, íjcanjeh, wã túi bohénap jĩ, ñi túi beh joyát pínah niijná. Yeebdih túi

* 5:17 Jn 3.3-7; Gá 6.15 * 6:5 Hch 16.23

oinit, wã bohénachah, Túini Espíritu yeebdíh ã teo wáacatjĩh ñi túi jepahap jĩ.

⁷ Æih túini doonádih naóhna, yeeceanjeh, Dios ã wēpatjĩh wã bohénachah enna, caandíh teo wãhni wã jummatdih ñi túi jéihna caá. Yoobópdih Dios ã weñat pínahdih chãjna, “Pablo yeejép chãjni caá”, cãacwã weemdíh ï jéih niijcán caá. “Dios ã náahat pah, túinijeh ñi jummaú”, bitadih wã niijíchah, wã túi jummatdih enna, “Pablo yee bohéna caá ã chãjap”, ï jéih niijcán caá.

⁸ Biquína weemdíh ï túi wēi enechah, bita ï wēi encah yuhna, biquína ï wēi naáwáchah, bita yeejép ï naáwáchah yuhna, wã joyáh bojna caá. Yoobópdih wã bohénachah yuhna, biquína “Pablo yee bohéni caá”, ï niij naóh yacna caá.

⁹ Nihat cãacwã ï enepboó wã bohénachah, weemdíh jéihna yuhna, biquína weemdíh enah bojnít, “Oboh jumnijeh caá”, ï niijná caá. Bita weemdíh ï mawachah yuhna, wã báadh jwuhna caá. ï mao yohat túutuchah yuhna, páantjeh wã jum jwuhna caá.

¹⁰ Biquí láana jĩgahna yuhna, Cristoíh jumna, páantjeh wã wēina caá. Moh yéejni jumna yuhna, bitadih túini doonádih bohéna, queétdih búdí jíb jumni wãhat dée pah caá wã bohénap. Biíh pah bóonadih bíbohcan yuhna, Cristoíh jumna, búdí bíbohni dée pah wã wēina caá.

¹¹ Yeéb Corinto tútchidih moondíh búdí oina, úumcan, tíccanjeh, ded pah yeebdíh búdí wã náah yacatdih wã túi naóh daác beedánap be.

¹²⁻¹³ Yeéb wã weh panihnit ñi jumachah, oinit, yeebdíh wã naóhna caá. Yeebdíh wã oi cádahcan caá. Obohjeéhtih, yeébboó weemdíh ñi oi cádahap jĩ. Pánihna, yeebdíh búdí wã oyat biíc yoobó weemdíhbut ñi jwúub oyoó.

Jesucristoíh nihcannitdih ã pej jummat túutcat

* 6:16 1Co 3.16; 6.19

¹⁴ Yeéb Jesucristoíhwã ãihwã nihcannitboodíh ñi pej jumca bojoó. Túi pej jumnit pínah nihcan caá. Nindih ñi túi jenah joyoó: Ded Jesúsdi h jepahni, túinidih ãpĩ chãjĩhna caá. Obohjeéhtih, Jesúsdi h jepahcanniboó, yeejépdih ãpĩ chãjna caá. Pánih jumna, biícdi h ï jéih jumcan caá. Yeejép chãjni túi chãjĩhniboodíh ã yéejabipna caá. Túi chãjĩhni yeejépdih ã jéih yap yohcan niít. Ded Jesúsdi h jumna, ã naáwátidih ãpĩ túi jenah joiná caá. Obohjeéhtih, Jesúsdi h nihcanniboó nemépwã ï maáh ã naáwáchah joinít, ded pah Dios ã jummatdih ã jéihcan caá. Queét chénat pah ï jenah joyát mácah ã jumna caá. Pánih jumna, ï jéih míic pej jumcan caá.

¹⁵ Jesucristo Satanásjĩh mácah míic ï jenah joyát ã jumachah, ï jéih míic pej jumcan caá. Biíc yoobó Jesúsdi hwã Satanáihwãjĩhbut mácah míic ï jenah joyát ã jumachah, biícdi h ï jéih jumcan caá.

¹⁶ Dios páantjeh jumni caá. Jwiít ãihwã jumna, caandíhjih wēinit, jwĩ jepahna caá. Biíhdih wēinit, jepahna, ãta táican tagaá. Jwiít Jesúsdi hwã ãihwã nihcannitdih pej jumna, ï wēi jepahnidih jwiítbut jwĩ wēi jepahat dée ã tobohna caá. Pánih jumna, yeéb Jesúsdi hwã, Jesúsdi hwã nihcannitdih ñi pej jumca bojoó. Dios báadhni jumna, jwiít Jesúsdi hwã biícdi h, ãih maa pánihnit jwĩ jumna caá.* Jon jãtĩh ã naáwátidih naóh yapanit nin pah ït niij daacáp tajĩ:

“ Weémboó queétdih túi pej jumna, ï maáh wã jumcipna caá. Queétboó wíihwã jumna, weemdíhjih ï wēibipna caá’, Dios ã niijná caá”, ït niij daacáp tajĩ. (Lv 26.12; Jer 32.38; Ez 37.27)

¹⁷ Bita naóh yapanitbut nin pah ït jwúub niij daacáp tajĩ:

“ Wíihwã nihcannitdih ñi cádahaá. Queétdih ñi pej jumca bojoó. Íi náah ï chãjat déedih yeébboó ñi chãjca bojoó. Páant ñi

cadahachah, weémboó yeebdíh wã wëi enbipna caá. (Is 52.11)

18 Pánih wëi ennit, ñi líp wã jambipna caá. Yeéboó wã weh ñi jambipna caá', Chah Wëpni Maáh ã niijná caá", ìt niij daacáp tají. (2S 7.14; 1Cr 17.13; Is 43.6; Jer 31.9)

7

1 Pánihna, wã oinitá, nindih ñi táí jenah joyoó: "Ñi yéej chãjatdih ñi cadahachah, yeebdíh wëi ennit, wã táí pej jambipna caá", Dios ã niijichah joinít, nihat jwí yéejatdih jwí cadah jíih. Dios ã jīgahat pínahdih chãjíchcan, yeejép jwí jenah joyátidih cadahat caá náahap. Pánih túut nuumnít, táí jenah joiná, ã weñat pínahboodíh jwí chãj jíih.

Corinto tútchidih moón ì túut nuumát

2 Weemdíh ñi jwáub oi jenah joyoó, páant muntih. Ñijeéh jamna, deddih wã yéej chãjcap jí. Bohéna, yeebdíh wã yéej chãjat túutcan, yeebdíh wã yee dáuc wáicap jí.

3 Páant niijnít, "Pablodih jwí táí oicatji jíib jwiítidih peéh chãjat ã jamna caá", yeebdíh niij jenah joyát túutcan, "Pablo táí chãjni jíí", wã niij jenah joyát túutna caá. Wã jwíih niijátji pahjeh muntih, wã jwáub niijná caá: Yeebdíh búdí wã oina caá. Pánihna, ded pah yapna, wáanna yuhna, biic yoobó yeebdíh jenah joinít, wã oi cadahcan niit.

4 "Queét Corintodih moón táí chãjnit jamna, wã naáwátidih ì táí jepahbipna caá", niij jenah joinít, búdí wã wëina caá. Pánihna, yeejép yapna yuhna, yeebdíh páantjeh wã wëi jenah joiná caá.

5 Nin Macedonia baácboó wã juyúchah, weemdíh chooát ã wihcap be. Páantjeh yeejép wã yapap be. Dawá jaihnitboó "Ma táí chãjcan caá", weemdíh ì niij juihñap be. "¿Queét Corintodih moón wã oinitboó ì táí jam niit?" niij jenah joinít, páantjeh

yeebdíh búdí wã náhni dahwanap be.*

6 Obohjeéhtih, Dios jīgahat yayániboó weemdíh teo wáacnit, Tito wã pebh ã juyúchah, weemdíh búdí ã weñanap be.

7 "Queét ì jwáub táí jumatdih enna, búdí wã weñep be", weemdíh Tito ã niij naáwáp be. Páant ã niij naáwáchah joiná, weembút búdí wã weñep be. "Queét Corintodih moón Jesúihwã meemdíh búdí ì bidna beé. 'Yéej chãjnit, Pablodih búdí jwíit jīgahanap taga', niij jenah joinít, queébut búdí ìt jīgahap wut be. Pánih jīgahnit, ma daác wahnidih ennit, ìt táí jepahap tabe", Tito weemdíh ã niij naáwáchah joinít, chah búdí wã weñep be.

8 Wã jwíih daácnijidih wah péanit, "Nin wã wëp naóh daacátjidih ennit, búdí ì jīgahbipna caá. Páant wã wëp naóh daáccan, áta táí taga", niij jenah joinít, búdí wã jīgah jwuhap jí. Obohjeéhtih, buu ñi jīgahat yayát doonádih joinít, weembút wã jīgahcan caá.

9 Buu búdí wã wëina caá. Ñi jīgahat doonádih joinít, wëina wã chãjcan caá. Obohjeéhtih, jīgahnit, táiniboodíh ñi túut nuumát doonádih joinít, búdí wã wëina caá. Dios caá yeebdíh át jīgahat túutap taga, ñi jenah joyátidih ñi túut nuumát pínah niijná. Pánihna, wã daác wahniboó yéejacan, yeebdíh át táí teo wáacap taga.

10 Dios ã náah yacat pahjeh jwí yéejatdih jīgahna, yéej chãjatdih jwí cadahbipna caá. Pánih jīgahna, jwí jenah joyátidih túut nuumnít, táiniboodíh jwí chãjipna caá. Páant jwí túut nuumáchah enna, iiguípna jwí bejat déejidih Diosboó ã táí abbipna caá. Maátcanjeh jwí jīgahna yuhna, táí túut nuumnít, búdí jwí wëibipna caá, buca. Obohjeéhtih, bitaboó ì yéej chãjat jíib queétdih Dios ã peéh chãjat pínahdih jīgahna yuhna, túut nuúmíhcan, iiguípna ì bejbipna caá.

11 Yeéb Dios ã náah yacat pahjeh jīgahnit, ñit táí túut nuumáp taga.

* 7:5 2Co 2.13

¡Ñi jenah joyoó! Nin pah caá ñi túut nuumát: Buu jwuhna, ded yéej chājni ã yéejatdih enah bojcanjeh, yoobópdih ñi túut nuumát túutna caá. Ñi yeejép jenah joyátjidih cádahnit, túut nuumnít, buu ñi túi jenah joyátidih wã jéihyat pínahdih weemdih ñi náah yacna caá. Pánihna, weemdih ñi wēi jenah joi jwáhcatjidih bádí ñit jġahap wut be. Ñi yéejat jġib Dios ã peéh chājat pínahdih bádí úumna, túi túut nuumnít, weemdih jwáub enihna, bádí ñit bidip wut be. Dios ã weñat pínahdihjeh ñit chājap wut be. Det yéej chājnitdih ñit peéh chājap wut be. “Buu, queét yoobópdih chājnit caá. Dedé yéej chājat peéh queétdih ã wihcan caá, buca”, wã niġ jenah joiná caá.

¹² Yeebdih daác wahna, yéej chājnidih ñi peéh chājat pínahdih, ã yéej chājatjidihbut jenah joicánjeh wã daác wahap jġ. Obohjeéhtih, Dios yeebdih enna, “Queét Pablodih yoobópdih oinit caá”, ã niġ jenah joyátidih ñi túi jéihyat pínah niġná, wã daác wahap jġ.

¹³ Páant ñi túut nuumátidih jéihnit, bádí wã wēina caá.

Tito ninboó jwáub joinít, weemdih nin pah ã niġ wēi naáwáp be: “Queét Corintodih moón ĩ túi túut nuumátidih ennit, wã jġahatji ã yayáh bejep jġ. Pánihna, bádí wã wēina caá”, ã niġjġp be. Páant ã niġjġatdih joinít, weembút chah yeebdih wã wēina caá.

¹⁴ Tito ñi pebhboó ã bejat túut chājachah, nin pah caandih wã niġjġp jġ: “Queét Corintodih moón Jesúhwã nin wã daác wahnidih ennit, ĩ túi jepahbipna caá”, wã niġjġp jġ. Pánihna, ñi túi jepahatjidih jéihnit, Titodih jwáub ennit, wã tíccap be. Titodih wã niġjġatji biíc yoobó át yapap wut be.

¹⁵ Tito ñi pebhna ã juibínachah, caandih túi wēi jwááhnit, wã daác wahatdih ñi túi jepahatdih náhninit, yeebdih chah ã oi jenah joiná caá.

¹⁶ Buu túi jepahnit, Dios ã weñat pínahdihjeh ñi túi chājatdih jéihna, túttimah biíc yoobó ñi jepahat

pínahdihbut wã túi jéihna caá. Pánih jéihnit, bádí wã wēina caá.

8

Jesúhwã dinero wahnit, moh yéejnitdih ĩ teo wáacat

¹ Buu wã úudwã panihnitá, biġh naáwát ã jumna caá. Nin Macedonia baácdih jumni tútchinadih moón Jesúhwã míic wáacnit ded pah ĩ túi chājatjidih yeebdih wã naóhbipna caá. Dios queétdih oinit, bádí át teo wáacap taga.

² Queét tūbit yeejép yapna yuhna, jwġ Maáhdih túi jenah joi cádahcan, bádí ĩ wēina caá. Pánih túi jenah joiná, tūbit moh yéejnit jumna yuhna, ĩih dinerodih oicanjeh, bita chah moh yéejnitdih bádí ĩ wāh wáacap jġ.

³ Weém ennijjeh tigaá yeebdih wã naáwáp. Queét moh yéejnit yuhna, ĩ bíbohat pah bóo ĩ wāhup jġ. Nihcan caá. Bádí pohba ĩ wāhup jġ. ĩ náahatdih jġib chājat pínahdihbut ĩ wāhup jġ. Weémboó páant wã wāhat tútcah yuhna, queétjeh jenah joinít, páant bóo bádí weemdih ĩ wāhup jġ.

⁴ “Judea baácdih moón Jesúhwã moh yéejnitdih bádí teo wáaquihna, nin pah bóo meemdih jwġ wāhnidih queétdih ma wāhuú”, weemdih ĩ niġjġp be.*

⁵ Pánih wāhna, wã jenah joyát chah ĩ wāhup be. ĩih dinerodih ĩ wāhat pínah jātih, “Paá, ded pah ma weñat pínahdihjeh yoobópdih meemdih wã chāj wāhbipna caá”, Diosdih ĩt niġjġp wut be. Páant ĩ niġjġat túttimah, “Dios ã wātuchah joinít, yeéb Jesúh doonádih bohé jibnitboodih ded pah ñi náahatdih jwġ túi teo wáacbipna caá. Ded pah ñi wātuchah, jwġ jepahbipna caá”, jwġitdih ĩ niġjġp be.

⁶ Nit Macedonia baácdih moón ĩih dinerodih ĩ wāhatdih jenah joinít, yeéb Corintodih moondihbut wã jenah joyóp be. “Ninjġh moón bádí ĩ wāhat pah queétbut ĩ wāhat pínahdih ĩ ámoh páña náah”, wã niġ jenah joyóp be. Páant niġ jenah joinít, Titodih

* 8:4 Ro 15.26

nin pah wā niijíp be: “Meém ñih dinerodih queétdih mat wūh wáac jwíihat tútup wat jī. Pánih jwíihnit, ni-hat ī wūh wáacni dinerodih ma jwúub ámohat tútut tútut niijná, ī pebhna ma jwúub bej páñaá”, Titodih wā niijíp be.

⁷ Yeéb túi chājnit jumna, jwī Maáh Cristodih ñi túi jenah joiná caá. Ā naáwátdih túi jéihnit, ñi túi naóh yapana caá. Caán ā weñat pínahdihjeh búdí chājíhna, yeebdíh jwī bohéat pah túi oinit, bitadih ñi teo wáacna caá. Pánih túi chājnit jumna, ñíh dinerodih oicanjeh, moh yéejnit Jesúíhwádh teo wáaquíhna, biíc yoobó yeebdíh túi wūhat caá náahap.

⁸ Páant niijná, yeebdíh wutna wā chājcan caá. Obohjeéhtih, nit Macedonia baácdih moón ded pah jīgah ennit, moh yéejnitdih búdí ī teo wáacatdih yeebdíh wā naáwáp be, “Jwiítbut búdí jīgah ennit, queétdih chah jwī wah-bipna caá”, ñi niij jenah joyát pínah niijná. Páant ñi wūhachah enna, “Queét Corintodih moón bitadih túi jīgah en teo wáacnit ī jumna caá”, wā jéih niijbípna caá.

⁹ Jwī Maáh Jesucristo jwiítndih búdí oina, ā teo wáacatdih jwiítndih túi jenah joyát caá náahap. Nin baáchoó ā dei jūúwát pínah jātíh, Diosjeéh jumna, nihat maáh ā jumachah, caandíh dedé judhdát āt wihjican tagaá. Obohjeéhtih, nin baáchoó dei jūóhnit, ā maáh wēpatdih cádahna, jwiítndih teo wáacat tútut niijná, moh yéejni āt jumap wat jī. Pánih teo wáacna, jwiítboó moh yéejnit jumna yahna, ājeéh jwī jumachah, jwiítndihbut dedé judhdát ā wihcan níft. Pánih jīgah ennit, ā teo wáacatdih jenah joinít, jwiítndihbut biíc yoobó bitadih jīgah ennit, teo wáacat caá náahap.

¹⁰ Nin pah wā niij jenah joiná caá: Ñi jwíih jenah joyátji buu biíc jópchi ā yapna caá. Con jópchi, nin Macedonia baácdih moón ī jenah joyát pínah jātíh, yeéb Judea baácdih moón Jesúíhwā moh yéejnitdih jwíih teo wáaquíh je-

nah joinít ñit jumap wat jī. Pánih teo wáaquíh jenah joinít, con jópchidih ñi wūhat pínah dinerodih ñit ámoh jwíhip wat yah jī.

¹¹ Pánihna, jātíh túi wēinit ñi teo wáac jwíihat pah, buubut biíc yoobó wēinit, ñi wūhat pínahdih wūh péaat caá náahap. Ded búdí dinerodih bíbohni chah ā wūhu naáh. Obohjeéhtih, ded nump bíbohni bainí ā wūhu naáh.

¹² Túi biíc yoobó wēinit, ñíh dinerodih oicanjeh, wūhat caá náahap. Pánih wēi wūhndih Dios biíc yoobó ā wēi enbipna caá. Obohjeéhtih, bií dée wihcanniboodíh “Dinerodih ma wūhu”, Dios ā niijcán caá.

¹³ Judea baácdih moón Jesúíhwádh yeebdíh wūhat tútutna, “Queét Corintodih moón moh yéejnit ī jumna naáh”, wā niij jenah joicán caá. Obohjeéhtih, yeéb, queébut biíc yoobó ñi túi jumap pínah niijná, páant wā wūhat tútutna caá.

¹⁴ Buu yeéb búdí bíbohni jumna, queét bíbohcanitbóodíh ñi jéih teo wáacna caá. Biíh láa, yeéb moh yéejnit ñi jumachah, queéboó búdí bíbohni, yeebdíhbut ī jéih teo wáacipna caá. Pánih míic teo wáacnit, nihat Jesúíhwā túi biíc yoobó jwī túi jambipna caá.

¹⁵ Jon jātíh Moisés nin pah āt niij daacáp tají: “Chah búdí jeémát ojdh jái yacniboó ā ubni yeó jáap ā jeémát pínahdihjeh ā bíbohóp be. Bainíjeh ubnibut caán yeó jáap ā jeémát pínahdihjeh ā bíbohóp be”, āt niij daacáp tají.*

Titowā Corintona ī bejat

¹⁶ Yeebdíh wā oi teo wáaquíhat pah mantih, Dios Titodihbut biíc yoobó oi teo wáaquíhat āt wūhóp taga. Páant ā túi oi teo wáaquíhatdih ennit, “Túina caá, Paá”, wā niijná caá.

¹⁷ “Corinto tútchidih moondíh jwúub enedih ma bejeé”, wā niijíchah joinít, “Júu, wā bejmi caá”, ā niij wēi jepahap be. Caandíh wā naáwát pínah jātíh, yeebdíh búdí teo wáaquíhna,

* 8:15 Ex 16.18

caanjéh ñi pebhna tub bejihni ã jumap be.

18 Caandih pej jumni pínah biih Jesúsdih jéihnidihbut ñi pebhna wã bejat túutna caá. ã pej jumni pínahdih nihat nin Macedonia baácdih jumni tútchinadih moón Jesúihwã búdí ï wëi naóhna caá. “Caánboó Jesúih doonádih túi bohéni caá”, ï níj wëi naóhna caá.

19 Pánih wëi naóhni, Judea baácboó wã bejehah, weemdih pej jum bejni pínahdihbut caandih ï ñiwip be. Nihat yeéb Jesúihwã ñi wãh wáacni dinerodih jwí juibí wãhachah enna, “Queét biih baácdih moón Jesúihwã jwiítidih oinit, dinerodih ï wahachah, búdí ma teo wáacna caá, Paá”, Diosdih ï níj wëi naóhbipna caá.

20 Ñi wãhni dinerodih jwí túi en daobípna caá. “Pablowã jwíh dinerodih yee dúuc wáina caá ït chãjap taga”, ñi níj jenah joicát pínah niijná, caán nihat túi wëi ennidih Titojeéh wã wahna caá.

21 Pánihna, jwí Maáh ã enechah, bitabut ï enechah, yoobópdih túi chãjihna, biíhdihbut Titojeéh wã wahna caá.*

22 Titowã ñi pebhna ï bejehah, biíhdihbut ïjeéh wã wahna caá. Caanbút jwí Maáhdih jepahni, túi teo wãhni caá. Dawá láa bitadih túi oinit, ã teo wáacachah, wã enep be. Yeebdih túi jenah joinít, “Queét Corintodih moón Jesúihwã ñih dinerodih ï túi wãh wáacbipna caá”, wã níj wëi naáwáchah joinít, caanbút yeebdih teo wáacadih búdí ã bejihna caá.

23 Nit caá ñi pebhna wã wahnit: Titodih ñi túi jéihna caá. Caán wã chéen caá. Jesúihwãdih wã teo wáacachah, caán wãjeéh teoni caá. Bitá chénewãboó ñi pebhna ãjeéh bejnitdih ñi túi jéih jwãhcan caá. Queét chénat pah jwí Maáhdih túi teo wãhna, caandih túi weñanit caá. Páant ï jumachah enna, Jesúihwã queétdih ï ñío wahap be.

24 Pánihna, ñi pebhna ï juibínachah, queétdih ñi túi oi pej jumú. Páant ñi

oi pej jumachah enna, ñi oyatdih wã naáwátji biíc yoobó ã jumatdih bita Jesúihwã ï jéihbipna caá.

9

1 Judea baácdih moón Jesúihwã moh yéejnitdih teo wáacat túut niijná, dinerodih wahat pínahdih yeéb jãtih ñitát jéih tagaá. Pánih jéihnit ñi jumachah, bainíjeh wã jwãub naóh daác wahna caá.

2 Yeéb bitadih búdí ñi teo wáaquíhatdih jéihnit, nihat Macedonia baácdih moón Jesúihwãdih búdí níj wëi naóhna beé wã chãjap be. “Queét Acaya baácdih Corinto tútchidih moón Jesúihwãboó con jópchi Judea baácdih moondih búdí teo wáaquíhat ï jenah joí jwíhip jí”, wã niijp be. Páant wã wëi naáwáchah joinít, queétdih Jesúihwã moh yéejnitdih búdí teo wáaquíhat ï jenah joiná caá.

3 Dinerodih ñi ámohochah, ï teo wáacat pínah niijná, nit biíc peihcannit jwí úudwã panihnitdih bũ ñi pebhna wã wahna caá. Páant ï teo wáacachah, weémboó ñi pebhna wã juibínachah, ñi wãh wáac páini dinerodih ennit, yeebdih wã naáwátji biíc yoobó ã jumatdih nihat ï jéihbipna caá.

4 Biquína nin Macedonia baácdih moón wãjeéh ñi pebhna ï juibínachah, ñi wãhat pínah dinerodih ñi bíboh páicah, wã naáwátji biíc yoobó ñi chãjcatdih enna, búdí wãta tíic tagaá. Yeebbút búdí ñita tíic tagaá.

5 Yeebdih ï teo wáacat pínah niijná, Titowãdih ñi pebhna wã bej páñat túutna caá. “Moh yéejnitdih jwí teo wáacat túut niijná, nin pah bóo jwí wãh wáacbipna caá”, ñi niijníji dinerodih ñi túi bíboh páñat pínah niijná, ï jéih teo wáacbipna caá. Páant ñi wãh wáac páñachah, ñi pebhna wã juibínachah, yeebdih jwãub wãhat túutat ã wihcan níit. Pánihna, ñi wëi wãhat pínahdih ñi túi bíboh páñáa.

Búdí wãhat caá náahap

6 Nindih ñi túi náhninaá: Ded daocánnibitjeh ã momochah, daocánnijeh

* 8:21 Pr 3.4

ã ubbipna caá. Obohjeéhtih, dawá momniboó dawá ã ubbipna caá. Páant ã chãjat dée pah, moh yéejnitdih teo wáacna, jwíih dinerodih oinit, bainíjeh jwí wãhachah, Diosboó jwiítidih bainíjeh ã wãhbipna caá. Obohjeéhtih, táí wëinit, búdí jwí wãhachah, Dios jwiítidihbat chah búdí ã wãhbipna caá.

⁷ Yeéb ñíih dinerodih ñi wãh wáacachah, táí jenah joí, “Nin pah bóo caá weemdíh jwí Maáh ã wãhat túutap”, niíj jenah joinít, ñíih dinerodih oicanjeh, wëi wãhat caá náahap. “Bita weemdíh ã wãhat túutachah, páant bóojeh caá wã wãhap”, niíjcánjeh wãhat caá náahap. Bita ã niíjat pínahdih jenah joicánjeh wãhat caá náahap. Páant, ñi táí wëi wãhachah, Diosboó yeebdíh ã wëi enbipna caá.*

⁸ Ñi náahat chah Dios yeebdíh ã wãhbipna caá, ñi bíbohajtíh bitadih ñi táí teo wáacat pínah niíjná. Páant ã wãhachah, chah dawádih ñi jéih teo wáacbipna caá.

⁹ Jon jãtíh David nin pah ãt niíj daacáp tají:

“Ded táiniboó moh yéejnitdih ã táí wëi wãhna caá. Páant ã wãhachah, Dios caandíh ã jwúub wãhbipna caá, páantjeh bitadih ã jwúub táí teo wáacat pínah niíjná”, ãt niíj daacáp tají. (Sal 112.9)

¹⁰⁻¹¹ Dios jwí momat pínah, jwí jeémát pínahdihbat wãhni,* bitadih ñi wãhat pínahdihbat yeebdíh búdí ã wãhbipna caá. Páant ã wãhachah, bitadih chah ñi jéih teo wáacbipna caá. Dios yeebdíh chah ã wãhachah, yeéboó táí wëinit, queét Judea baácđih moón moh yéejnitdih ñi wãhndih jwiítidih ñi wãh yapaat túutna caá. Páant ñi wëi wãhachah enna, queét nihat Diosdih wëinit, “Queét jwiítidih ã teo wáacat túina caá, Paá”, ã niíj wëi naóhbipna caá.

¹² Táí wëi wãhni, Jesúhwãdih búdí ñi teo wáacna caá. Páant ñi teo wáacachah, dawá Diosdih búdí ã wëi

naóhbipna caá.

¹³ Páant ñi táí wëi wãhachah enna, yeéb Jesúhwã ñi jummatdih nihat cãacwã ã jéihbipna caá. Bita Jesúhwã ñi táí chãjatjidih ennit, “Paá, queétboó Jesúh táini doonáđih naóhñitjeh niican, táí jepahnit caá. Pánih jumna, jwiítidih, bita míhwãdihbat teo wáacat túut niíjná, jwiítidih táí wëinit ñih dinerodih ãt wahap taga. Páant ã jummatdih meemdíh búdí jwí wëina caá”, ã niíj wëi naóhbipna caá.

¹⁴ Queét Judea baácđih moón yeebdíh jenah joinít, búdí oina, nin pah ã niíj wëi naóhbipna caá: “Paá, queétđih búdí oinit, ma táí teo wáacachah, queét jwuh jwiítidihbat búdí oinit, ã táí teo wáacap be. Pánihna, jwiít nihatdih búdí oinit, ma teo wáacatđih túina caá”, ã niíjbipna caá.

¹⁵ Dios búdí oinit, teo wáacat túut niíjná, jwiítidih wãh wãhni, ã táí ubat pínah niíjná, ã wãh Jesúsdih ãt wah deyajip taga. Pánih wahna, chah táini ã chãjatjidih jenah joinít, “Búdí ma teo wáacatđih túina caá, Paá”, caandíh jwí wëi niíj jíih.

10

Pablo Jesús ã naáwát túutni ã jummat

¹ Bũũ nindih ñi náhninaá. Weém, Pablo, yeebdíh jwíih bohénijeh tigaá. Obohjeéhtih, yeéb weemdíh nin pah ñi niíj yeena caá: “Pablo ninboó jwíjeéh jumna, cãacwãdih úumna, jéih naóhcanni pah ã jumna caá. Obohjeéhtih, biáboó jumna, úumcanjeh jwiítidih jũih naóh daác wahni caá”, ñit niíj yeenap wut be. Cristo cãacwãdih oinit, teo wáaquíhna, íjcan táinijeh naóhni ãt jumap wut jĩ. Páant táinijeh ã naáwátji pah muntíh weembút íjcan táinijeh yeebdíh wã naóh daác wahna caá.

² Pánih íjcan táinijeh naáwíhna yuhna, yee naóhñitdih wã wëp naóhna caá. Ñi pebhna wã juibínachah, ñi táí chãja chaáh, páant bóojeh, ñi yeeatdih ñi cádaahá, “Pablo jwiítidih jũihná”, niíjná. Ñi cãtíh jumnit, weemdíh

* 9:7 Lc 6.38 * 9:10-11 Is 55.10

nin pah ī niij yeena caá: “Diosdih jepahcannit ī jenah joyát biíc yoobó Pablobut ā jenah joiná caá. Pánih jenah joí bohéna, Cristodih weñáihcan, ā weñat pínahdihjeh ā bidna caá. Pánihna, Cristo ā naáwát túutni nihcan caá”, queét īt niij yeenap wut be. Páant niijnítidih búdí wā jūihbipna caá.

³ Diosdih jepahcannit míic naóhna, queét ī jenah joyátjīhchah ipī niijná caá. Obohjeéhtih, weembút cāacjeh jumna yuhna, queét ī chājat pah weémboó wā chājcan caá. Weemdih yeejép naóhntidih Dios ā wēpatjīh caá chah wāpī niijíp.

⁴ Pánihna, Diosdih yap yohnitdih weém túi yoobópdih wā wēp naóhna caá, ī yap yohatdih ī cádahat pínah niijná. Pánih wēp naóhna yuhna, wā jenah joyátjīhchah wā jéih cádahat túutcan caá. Obohjeéhtih, Dios ā wēpatjīh ī yap yohatdih wāpī cádahat túutna caá. Caandih yap yohnit, ī jenah joyát yeejép ā jummatdih Dios ā wēpatjīh nihah cāacwādh wā jéihyana caá, yeejép ī jenah joí cádahat pínah niijná.

⁵ “Nin pah caá Dios ā jummat”, niij yee naóhntidih ā wēpatjīh wā cádahat túutna caá. Cāacwā Diosdih ī jéihyat déedih jāhat panihnidih ā wēpatjīhchah wā jéih yohna caá. “Maá Jesús, weemdih ma túi teo wáacá, meemdih yap yohcanjeh, yeejép wā jwúub jenah joicát pínah niijná”, jwiit nihadih niiját caá náahap.*

⁶ Ńi pebhna wā jūibínachah, yeejép jenah joicánjeh, caandih Ńi túi jepahatdih enna, det jwī Maáhdih yap yohna, páantjeh yeejép jenah joinítboodih búdí wā peéh chājbipna caá.

⁷ Yeéb wīih bácahdihjeh Ńi jéihna caá. Obohjeéhtih, wā jenah joyátboodih Ńi jéihcan caá. “Weem caá Cristo ā naáwátidih naóh yapaat túutni”, ded niijníidih nin pahbut niij jenah joyát caá náahap: “Pablobut biíc yoobó ā naáwátidih naóh yapaat túutni caá”, ā niij jenah joyó naáh.

⁸ Obohjeéhtih, yeéb nin pah Ńi ni-

ijná caá: “Pablo nin pah ā niijná caá: ‘Corintodih moondih Dios weemdih bohénadiah ā bejat túutap be’, niijnít, jwiitdih maáh dée ā jumna caá”, Ńit niijíp wut yah be. Obohjeéhtih, ā bohéat túutni jumna, wā tíccan caá. Dios beé Ńi pebhna weemdih ā bejat túutap be, āih túini doonádh naóhna, yeebdih wā teo wáacat pínah niijná. Páant ā naáwát túutni jumna, yeebdih yéejáihcan, Ńi túi jummat pínah niijná, āih wēpatjīh yeebdih wā bohénap jī.

⁹ Pánihna, wēp naóh daác wahna yuhna, yeebdih úumaíhcan, Ńi túi túut nuumát pínah niijná, yeebdih wā daác wahap be.

¹⁰ Biquína Ńijeéh jummit nin pah īt niijíp wut yah be: “Pablo naóh daác wahna, úum náah jumni maáh dée pah tub wēpép ā wutna caá. Obohjeéhtih, ninboó jūóhna, oboh jumnijeh ā jumna caá. Pánihna, ā bohéni doonábut oboh naáwátjeh caá”, īt niijíp wut be.

¹¹ Páant ī niijíchah yuhna, ī niiját pah wā nihcan caá. Wā wēp naóh daác wahat pahjeh muntih, Ńi pebhna jūibínit, Ńi túi túut nuumát pínah niijná, biíc yoobó wēp naóhni wā jūmbipna caá.

¹² Biquína Ńijeéh jummit, túi jéihcan yuhna, “Bita ī jéihyat chah jwiitboó jéihnit caá. Bita Diosdih ī teo wāhat chah teo wāhntih jwī jumna caá”, īt niij míic weñep wut yah be. Obohjeéhtih, páant niij wēina yuhna, túi jenah joicánnit, Diosdih túi teo wāhntih nihcan caá. Queét ī jenah joyát pah weémboó wā jenah joicán caá.

¹³⁻¹⁴ Weém cāacwā ī maáh nihcan caá. Obohjeéhtih, jwī Maáh Jesucristo ā wutatdih jepahnit, caandih teo wāhniyeh caá. Yeebdih bohénadiah ā jib bejat túutachah, wā jepahap jī. Wā jenah joyátjeh nihcan, Diosboó weemdih ā wahachah, yap yohcanjeh, ā wutatdih wā jepahap jī. Páant ā wutatdih jepahnit, Jesúsih túini doonádh yeebdih jwīih bohéni wā jumap jī. Pánih jwīih bohéni jumna, weemdih wēp naáwát caá náahap.

* 10:5 Ef 6.11-17

Ded pah wā bohéat pínahdih jwī Maáh weemdih ā naáwáchahjeh joinít, wāpī bohéna caá. Wā jenah joyát dihjeh wā bohécan caá.

¹⁵ Yeebdih yee bohénitji ī wēi niiját pah, weémboó wā wēi ni-ijcán caá. Bitā ī bohénitjidih en-nit “Queédih weémboó wā tūi bohénachah, Cristodih īt jepahap taga”, wā niij wēican caá. Wā tewat-dihjeh wā wēi naóhna caá. Yeebdih jwīih bohéni jumna, Cristodih chah űi jenah joyát pínahdih wā náah yacna caá. Pānih náah yacna, űi pebhna jwāub bohénadiah wā bejihna caá.

¹⁶ Pānih bohénit, jwī Maáh ā weñat pínahdih űi tūi chājachah en-nit, biih tūtchinadih moondihbut bohénadiah wā bejbipna caá. Pānihna, űi h baác yehboó bejnit, bita bohé jwāhcannitboodih wā naóhbipna caá. Jesúih doonádih joi jwāhcannitdihjeh naóhna, bita ī bohénitjidih “Wā tūi bohéatji jīb queét jwī Maáhdih ī tūi péena caá”, wā niijcán niit.

¹⁷ Páant niijnít, jon jātih Dios naáwát dih naóh yapani nin pah āt niij daacáp tajī: “ ‘Weemdih dedé jūdhdat wihcan caá’, ī niijcá bojo naáh. Obohjeéhtih, ‘Jwī Maáh Dios, nihat jéihni, weemdih ā tūi teo wáacap be’, ī niijí naáh”, āt niij daacáp tajī.*

¹⁸ Det queétjeh “Jwiit caá tūi bohénit”, niij jenah joinít dih Dios ā wēi encan caá. Obohjeéhtih, “Caán caá tūi bohéni”, jwī Maáh Cristo ā niijníboodih Dios ā tūi wēi enna caá.

11

Yeenit ī bohéat ā tobohat

¹ Ded ā tūi chājatjidih bitadih ā wēi naáwáchah, āpī tūican caá. Páant naáwát ā tūicah yuhna, ded pah wā chājatdih bita yeebdih ī yeeatdih wā naóh yoobábipna caá.

² Weém jīi Jesúih tūini doonádih yeebdih wā jwīih bohénap jī. Dios yeebdih búdí ā oyat biíc yoobó weembút yeebdih wā oina caá. Pānih oinit, Cristodih jepah cádahcan, ājeéh

biíc dih űi jumatdih yeebdih búdí wā náah yacna caá.

³ Obohjeéhtih, bita yeejép ī bohéatdih yeéb űi joyát pínahdih búdí wā úum yacna caá. Jon jātih mai pah jíghni Satanás Evadih búdí āt yee naáwáp wut jī. Páant ā yee naáwát dih jepahnit, Eva Dios biíc dih mi jumatdih mit cádahap wut jī. Páant ā yeeatdih mi jepahatji dée pah muntih, bitaboó ī yee bohéatdih yeebbút jepahnit, Cristodih űi cádahíhatdih búdí wā úum yacna caá.*

⁴ Det wā bohéatji pah bohécan, “Jesús nin pah jumni caá”, niij yee bohénadiah űi pebhboó ī jūibínachah, űit wēi jwāáhji tagaá. Yeebdih wā bohéatji biíc yoobó ī bohécah yuhna, ¿dépanihna jenah joicánjeh, queédih űi jepah? “Nin pah caá Tūini Espiritu ā chājap”, ī niij yee bohénachah, űit joijí tagaá. Caandih wā naáwátji biíc yoobó ī naóhcah yuhna, ¿Dépanihna queét yee bohénitboodih yeéb űi jepah? Jesúih tūini doonádih wā naáwát túttimah, ¿Dépanihna yeéb yee naóhnitboodih űi tūi joi? Páant űi chājachah enna, Cristodih űi pée cádahat pínahdih wā úum yacna caá.

⁵ Queét yee bohénit “Jwiitboó Dios ā bohéat túttnit bita ā wahnit chah jéihnit jwī jumna caá”, ī niijíchah yuhna, “Weém Dios ā bohéat túttni wā jumuchah, weemdih chah jéihnit nihcan caá”, wā niij jenah joiná caá.

⁶ Tūi wéheni nihcan yuhna, Dios naáwát dih tūi beh joiní caá wā jumup. Ā naáwát dih wā bohénachah joinít, páant wā jumatdih yeéb űi tūi jéihna caá.

⁷ Nindih űi tūi jenah joyoó: Yeebdih Jesúih tūini doonádih bohéna, wāpī jīb úubhcap jī. Páant wā bohéat jīb úubhcanjeh, moh yéejni dée wā jumup jī. Pānih jumna yuhna, yeébbó moh yéejcanjeh, űi tūi jumap pínah niijná, yeebdih wā tūi teo wáacap jī. Pānih teo wáacna, ¿yeebdih wā tūi chājcannit beé? ¿Weembút yeebdih jīb wā niij jīih, queét bita bohénitdih űi wēi enat

* 10:17 Jer 9.24 * 11:3 Gn 3.1-5; 13

pah, weemdíhbut ñi jwúub wēi enat pínah niijná?

8 Obohjeéhtih, yeebdíh wā bohénachah, biíh tútchinadih moón dawá Jesúíhwā ñijeéh wā jumat pínah niijná, ñih dinerodih weemdíh ñi wūhup jī. Yeebdíh teo wáacat tút niijná, ñi wāhni dinerodih nūmát dée wā chājap be.

9 Ñijeéh jumna, bií dée bíbohcan yuhna, yeebdíh dinerodih wāpī úbhcap jī. Jwī údwā panihnit Macedonia baácdih moón Jesúíhwā ñi pebh wā jumachah, nihat wā náahatdih ñi ub juibínap jī. Páant ñi ub juibínachah, yeebdíh dinerodih wā úbh tac buugácap jī. Túttimahbut, yeebdíh wā úbh tac buugácan niít.*

10 Cristo yoobópdih ñi naáwát pah, weembát ñih jumna, yoobópdih nindih wā naóhna caá: Jesúíh túni doonádih jíib wihcanjeh yeebdíh wā bohéatdih búdí wā wēi naóhna caá. Biíc yoobó jíib wihcanjeh wā bohéat pínahdihbut nihat ñih baácdih moondíh jéihnit, páant wā wēi naáwát dih joinít, “Caán dée apī chājcan caá”, ñi niijcán niít.

11 Yeebdíh dinerodih wā úbhcatjidih jenah joinít, ¿ded pah tigaá ñi niij jenah joí? “Pablo jwiít dih jíib úbhcan, jwiít dih ñi oican niít”, ¿ñi niij jenah joí niít? Nihcan caá. Yeebdíh búdí wā oina caá. Páant wā oyatdih Dios ñi jéihna caá.

12 Jíib wihcanjeh páantjeh yeebdíh wā bohéhipna caá, queét yee bohénitboó “Pablo ded pah yeebdíh ñi bohéat biíc yoobó caá jwiítbut jwīpī bohéna caá”, ñi yee niijichah joinít, queétdih ñi joyáh bojat pínah niijná. Queét yee bohénit ñi bohéatji jíib yeebdíh ipī úbhna caá. Obohjeéhtih, weémboó wāpī jíib úbhcan caá. Pánihatdih túi jenah joinít, mácah jwī jumatdih ñi túi jéihhipna caá.

13 Pánih chājnit yoobópdih Jesús ñi bohéat túttnit nihcan, queét yeenitjeh caá. “Jwiít caá Jesús ñi bohéat túttnit”, niij naóhna yuhna, ñi wahnit

nihcan caá. Páant niijná, wā jumat dée pah ñi jumíhip yuh caá.

14 Pánihna, yeenit jumna, páant ñi chājat pínahdih wāát jéihyep be. Yeejépwā ñi maáh Satanásbut biíc yoobó apī chājna caá. Dawá láa caanbát yeena, túni ángel, Dios ñi wahnit pah ñi múic jíghana caá.

15 Satanás ñi chājatdih jéihna, caandíh teo wāhnitbut “Jesús ñi wahnit caá”, niij yeenit, Diosdih teo wāhnit pah ñi jumíhatdih wāát jéihyep be. Túi chājcannit jumna yuhna, túi chājnit dée pah ñi jumíhna caá. Pánihna, Diosboó nihat ñi yeeatji jíib queétdih búdí ñi peéh chājhipna caá.

Pablo yeejépwā ñi yapatji

16 Būh jwuhna, ded pah wā jumatjidih wā wēi naóhhipna caá. “Pablo ñi túi chājatjidih tub wēi naóhniabeh caá”, weemdíh ñi niij jenah joicáh, ñi túimi nacaá. Obohjeéhtih, weemdíh páant niij jenah joiná yuhna, ded pah wā yapatjidih wā wēi naáwáchah, bainíbit ñi joi jwíhú.

17 Yeebdíh pánih naóhna, jwī Maáh Jesús weemdíh “Ma yapatjidih ma naáwá queétdih”, ñi niijcáh yuhna, ded pah wā yapatdih wā naóhhipna caá.

18 Dawá bitaboó ded pah ñi túi chājatjidih wēi naóhna, weembát ded pah wā yapatjidih wā wēi naóhhipna caá.

19 Yeéboó “Chah túi jéihnit jwī jumna caá”, ñi niij jenah joiná yuh caá. Obohjeéhtih, yee naóhnitboó ñi naáwáchah yuhna, ñi túi wēi joiná caá.

20 Queét ñi maáta dée, yeebdíh búdí ñi wātuchah, ñi túi wēi joiná caá. Dawá láa ñih dinerodih ñi yee dáuc wáina caá. “Jwiít nihat jéihnit jwī jumachah, jwiít dih ñi túi weñeé”, ipī niijná yuh caá. Biíh láa yeebdíh líjnit, ñi mao tíicana caá. Páant yeejépwā yeebdíh ñi chājachah yuhna, ¿Dépanihna páantjeh queétdih ñi túi jepah?

21 Ñijeéh jumna, “cāacwādih úmni”, ñi niijni, queét ñi chājat pah weémboó wā chājcap be. Páant wā

* 11:9 Fil 4.15-18

chãjat pínahdih wã ùumatjidih naóhna, wã tíicna caá. Queét ì chãjat pah chãjcan yuhna, Jesús ã wahni wã jumatdih ñi táí jéihyat pínah niijná, weembát ded pah wã yapatjidih wã wëi naóhbipna caá.

22 Queétboó bita chah jéihnit jumíhna, “Jwiít judíowã jwí jumachah, jwiítidih ñi weñeé”, yeebdíh ípí niijíp wat be. Obohjeéhtih, weembát judío mun tigaá. Queétboó “Jwiít Israel ã jüimená, Dios ã ñíonitji jwí jumna caá”, yeebdíh ípí niijíp wat be. Obohjeéhtih, weembát Israel ã jüima mun tigaá. Queétboó “Jwiít Abraham ã jüimená, ‘Yeebdíh wã táí chãj wãhbipna caá’, Dios ã niijnítji caá”, yeebdíh ípí niijíp wat be. Obohjeéhtih, weembát Abraham ã jüima mun tigaá.

23 Queétboó “Cristodih teo wãhnit jwí jumna caá”, yeebdíh ípí niijíp wat be. Páant ì niijíchah joinít, nin pah yeebdíh wã niijná caá: “Weembát Cristodih teo wãhni mun tigaá. Weém caá bácah queét ì tewat chah búdí teoni”, yeebdíh wã niij naóhna caá. Páant niij naóhna, páantjeh jenah joicánnit ì wéheat pah naóhna yuhna, wã tíiccan caá. Queét ì teo wãhat chah Cristodih wãpí teo wãhup be. Jesús táini doonádih wã bohéatji peéh dawá láa nemat müboó weemdíh ì nemep jì. Dawá láa weemdíh ì pñup jì. Dawá láa cáacwã weemdíh ì mao yohíhip jì. Páant ì mao yohíhichah, weém yeejép wãpí yapap jì.*

24 Cinco láa jwiít judíowã jwí maáta weemdíh ì tewat táatup tajì. Weemdíh ì tewat jumat pah, tabít yéej chãjnitdih momo jiwi chóo cóoh jumni tōpnajìh ì pñat biíc yoobó treinta y nueve láa weemdíh ì pñup jì.*

25 Biíc peihcanni láa Romanowã weemdíh teonit, máa doóbhñajìh ì pñup jì.* Biíc láa weemdíh mawíhna, jeejìh ì yohop jì.* Biíc peihcanni láa búdí jááj chóojìh jib bejna, jwí daabáp jì. Biíc láa daabnit, máa naadíh teonit,

búdí muj tacdih pah daa jüóh, caán yeó jáap pah táah bej, jwüub pah táo bejat dée wã jumachah, ì ubup jì. Pánihna, caán láa, wã wñíhip jì.

26 Dawá láa Jesús táini doonádih bohénit, yüp wã jib bejep jì. Pánih bohé jibnit, búdí yeejép wã yapap jì. Biích láa tobohni mujnadih wã bejep jì. Biích láa namáboó jib bejchah, bií déedih chewe mao dúuc wáyat dée ã tobohó jì. Biích láa wã déewãjeh weemdíh ì yéejáhip jì.* Biích láa judíowã nihcannitbut weemdíh ì mawíhip jì.* Tútchinaboó, tútchi wihcapboó, búdí mujboobút wã jumachah, wñat dée ã tobohó jì. Biích láa “Jwiít Jesúsíhwã caá”, niij yeenit, ì mawat dée ã tobohó jì.

27 Jesús táini doonádih bohéna, búdí wãpí tewep jì. Pánih teona, dawá láa ñocanjeh wã bohé daa jüwáp jì. Dawá láa jeémát wihcah, nügüp tabuchah, tabít taca jootóchah, búdí yeejép wã yapap jì. Dawá láa dúwát pínah yéguehbut wihcah, búdí cábhuchah, yeejép wãpí yapap jì.

28 Pánih yeejép yapna, páant bóojeh át nihcap jì. Yeó jáap jumat pah nihát Jesúsíhwã “caandíh cádahná”, niijná, búdí wãpí náhni dahwana caá.

29 Biíc Jesús ã tabúp chüúchah, weembát tabúp chüúhni pah wã jumna caá. Bitá Jesúsíhdih ì yéej chãjat táatuchah enna, queét yeejép wãboodíh búdí wã ijna caá. Pánihna, yeéb nihát Jesúsíhwã, wã weh dée ñi jumachah, yeebdíh ùum yacna, yeejép wãpí yapna caá.

30 Páant yeejép wã yapatjidih wëi naóhna, ded pah wã táí chãjatdih yeebdíh wã wëi naóhcan niít. Obohjeéhtih, wã wëpcatjidih yeebdíh wã wëi naóhbipna caá.

31 Páant wã naáwáchah joinít, “Yoobópdi caá páant ã niiját”, Dios ã niij jéihna caá. Caán caá jwí Maáh Jesucristo íp. Pánihna, yeó jáap jumat pah “Paá, meemjéh nihát jéihni, chah wëpni caá”, táí wëi niiját caá náahap.

* 11:23 Hch 16.23 * 11:24 Dt 25.3 * 11:25 Hch 16.22 * 11:25 Hch 14.19 * 11:26 Hch 9.23

* 11:26 Hch 14.5

32 Weém Jesucristodih wã jwíih jepahat túttimahbitjeh, Damasco tútchiboó wã jumuchah, caán tútchidih moón ĩ maáh, Aretas nump jumni, weemdíh át tawat túutap wat jĩ. Pánihna, nihat Damasco tútchi wáihyat júdu jēcnadih āih soldad-owādiĥ át páñat túut wat jĩ, wã bac bejehchah ĩ tawat pínah niijná.

33 Páant ĩ páñachah enna, wã chéenwã búdí wuhdih weemdíh waadát túutnit, wáihyat júdu diĥ jumni muú enat jēcmant ĩ cádah deyanap jĩ. Pánih cádah deyanit, ĩ teo wáacachah, moh yéejni wã jweyép jĩ.*

12

Pablo oo júmat dée ā enat

1 Bũũ weemdíh ded pah biíh ā yapatjidiĥ wã jwúub naóhbipna caá. Queét yee bohénitboó “Jwiítjeh caá oo júmat dée jígoĥat diĥ enna, chah jéihnit jwĩ jumup”, ĩ niij naóhna yuh caá. Obohjeéhtih, jwĩ Maáh weemdíhbut oo máh enat dée pah ā jígoĥop jĩ. Páant ā jígoĥatjidiĥ yeebdíh wã naóhbipna caá. Ded pah weemdíh ā jéihyaat diĥbut wã naóhbipna caá.

2-3 Catorce jópchi jãtĥ Dios weemdíh japboó ā ub púuh laab béjep jĩ. Ded pah ā ub púuh laab béjatjidiĥ wã jéihcan caá. Wíih bácaĥ diĥ, wíih caoliĥ diĥjeh ā ub bej déeji oo júmat pah enatjidiĥ, wã jéihcan caá. Diosjeh caá ā jéihyep.

4 Ā pebhboó, Paraíso wãt jumupna juibínit, ā naáwáchah wã joyóp jĩ. Jwiít cáacwãjeh jwĩ jéih naóh bũũjácát déedih wã joyóp jĩ. Páant caandíh wã joyóchah yuhna, weemdíh ā jwúub naóh yapaat túutcap jĩ.

5-6 Páant weemdíh ded pah ā yapat diĥ wēi naáwíhna yuhna, weemjéh ded pah wã jumat diĥ wã wēi naóhcan niit. Obohjeéhtih, yoobóp diĥ ā jumuchah, wã jwúub naáwáchah niĥna, āta túi taga. “Pablo túini oo júmat dée pah enna, Jesús ā wahní nacaá”, ĩ niij weñat diĥ yeebdíh wã náah yaccan caá. Obohjeéhtih, ded pah wã

chãjatjidiĥ, ded pah wã bohéatjidiĥbut jenah joinít, “Pablo jwĩ Maáh ā bohé jibat túutni caá”, ĩ niij jéihyat diĥ wã náah yacna caá. Weemjéh wēpcanni wã jumat diĥ ĩ niij jéihyat pínah niijná, bũũ ded pah biíh wã yapatjidiĥbut yeebdíh wã naóhbipna caá.

7 Chah túini oo júmat déedih enna, “Weém caá bácaĥ chah jéihni”, wã niij jenah joyát weemdíh ā tobohna caá. Páant ā toboĥat pínah diĥ jéihna, Dios Satanás diĥ weemdíh yeejép át yapat túutap taga, “Weemjéh wēpcanni caá”, wã niij jenah joyát pínah niijná.

8 Pánih jumna, biíc peihcanni láa jwĩ Maáh Jesús diĥ caán yeejép yapat diĥ ā yohat pínah diĥ wã úubap yuh be.

9 Obohjeéhtih, weemdíh nin pah ā niij jepahap be: **“Caandíh wã yohcan niit. Obohjeéhtih, caandíh yohcan yuhna, meemdíh búdí oinit, wã túi teo wáacbiĥna caá. Pánih wēpcannijeh jumna, wã oi teo wáacat pínah diĥ chah ma bidbiĥna caá. Pánihna, meemdíh búdí wã teo wáacachah ennit, wã wēpatboodíh niĥat cáacwã ĩ jéihbiĥna caá”**, Jesús weemdíh ā niij jepahap be. Páant ā niijíchah joinít, wã wēpcat diĥ wã wēi naóhbipna caá, ā wēpatjĩh weemdíh búdí ā teo wáacat pínah niijná.

10 Páant tigaá Jesús íh wã jumat jíib yeejép yapna, búdí wã wēina caá. Bitá weemdíh yeejép ĩ wéhenachah, yeejép ĩ chãjachah, ĩ jĩgahanachah, dedé biíh weemdíh yeejép ā yapachah yuhna, wãpĩ túi jumna caá. Pánih wēpcanni wã jumuchah, Jesús ā wēpat diĥ chah búdí bidnit, “Weém jéihcanni wã jumna yuhna, ā teo wáacatjĩh wã túi bũũjábipna caá”, wã niij jéihna caá.

Corinto tútchidih moondíh búdí ā jĩgahat

11 Bitá weemdíh yeejép ĩ naáwáchah joinít, yeéboó queé diĥ ĩ niij naóh bóod chũñuchah, āta túi tagaá. Obohjeéhtih, páant ĩ niijcáh, weemjéh yeebdíh wã míic wēi naóhna caá. Weém oboh jumni dée wã jumuchah yuhna, queét yee bohénit “Jwiít

* 11:33 Hch 9.23-25

caá bácah Dios ã bohéat túutnit”, niijnítboó wã chah ï jamcan caá.

12 Ñijeéh wã jumuchah, Dios ã naáwát túutni wã jumatdih júatíhna, ã wēpatjīh weemdīh búdí ãpī teo wáacap jī. Páant ã teo wáacachah, dawá láa wunnitdih boonanit, nemépwādhbut wã yohop jī. Pánih chājnit, jwiít cāacwā jwī jéih chājca naáhdih ã wēpatjīhjah wã chāj júatup jī. Weemdīh eníhcannit ï yéejalhhichah yuhna, wã chunná yuhna, wã teo cádahcap jī.

13 “Pablo jwījeéh jumna, bíih tútchidih moondīh ã túi chājat pah jwiítidih ã túi chājcap jī”, ¿yeéb ñi niij jenah joí niit? Nihat tútchidih moondīh bíic yoobó wāpī túi chājna caá. Obohjeéhtih, yeebdīhjah wīih pínah dinerodih wã úbh tac buugácap jī. ¿Pánih úbh tac buugácan, yeebdīh wã yéej chājnit jī? Caán yeejép ã jumuchah, wã jīgahna caá. Caán yéejatdih weemdīh ñi yohoó.

Ï pebhna ã jwúub jib bejat pínah

14 Nin wã naáwát pínahdih ñi túi joyoó: Chéne láa juibíniji buu ñi pebhna jwúub bejat túut caá wã chājap, páant muntih. Ñi pebhna juibínit, yeebdīh wīih dinero pínahdih con láa wã úbhcatji pah, buu láabut wã úbh tac buugácan niit. Níih dinerodih náahcan, Jesúsdihtái joinít ñi jumat caá yeebdīh wã náah yacap. Wébít ï mána ï náahatdih wāhñit pínah nihcan caá. Obohjeéhtih ï mána caá queét wébítboodīh ï náahatdih ïpī wāhup. Páant ï chājat pah yeéb wã weh panihñit ñi jumuchah, wã náahatdih yeebdīh wã úbhcan niit.

15 Ñi íp panihni jumna, yeebdīh búdí oinit, nihat wã bíbohatdih wēi wāhñit, yeebdīh wã teo wáaquíhna caá. Pánih teo wáaquíhna, búdí chunná yuhna, wã teo cádahcan niit. Páant yeebdīh chah wã oyochah yuhna, ¿yeéb weemdīh nump ñi oi niit?

16 “Pablo jwījeéh jumnit, áih pínah dinerodih ãpī úbh tac buugácap jī”, ñi niij jéihna caá. Obohjeéhtih, biquína ñijeéh jumnit weemdīh nin pah ït

niij jenah joi tágaá: “Jwīih dinerodih moh yéejnitdih ã wāh wáacat túutnit, jwiítidih jéihcha dúuc wáiniabeh tagaá”, ï niij jenah joiná caá.

17 Páant ï niiját pahjah chājni jumna, ¿ded pah tigaá caandīh wāta nih chāj? ¿Ñi pebhna wã wāhñitdih nit beé yeebdīh wã jéihcha nūmát túutap? Páant wã chājcap jī.

18 Jātih Titodih ñi pebhna bejat túutnit, bíih Jesúsdihtái ãjeéh wã pej jam bejat túutap jī. Páant ñi pebhboó juibínit, ¿Tito yeebdīh ã jéihcha nūmnit jī? “Nūmcánni caá”, ñi niij jéihna caá. Jwiít chénat pah bíic yoobó jwī maáh ã weñat pínahdih chājnit caá. Pánih jumnit, yeebdīh oinit, táinijeh ã chājat pah, weembát bíic yoobó yeebdīh táinijeh wāpī chājna caá.

19 Páant wã jāh niijíchah joinít, ¿ded pah ñita niij jenah joi? “Caandīh jwī wēi niiját pínahdijeh caá ã bidip”, ¿ñi niij jenah joi niit? Obohjeéhtih, weém Cristoíh jumna, Dios weemdīh ennit, “Ma túi chājna beé”, ã wēi niiját pínahdijeh caá wã náahap. Yeebdīh teo wáaquíhna, ded pah wã chājatjidih wã naóh beedánap be, jwī Maáhdih chah ñi túi jepahat pínah niijná.

20 Ñi pebhboó wã juibínachah, wã náah yacat pah ñi chājcah, búdí yeebdīh wã úm yacna caá. Páant ñi túi chājcah, caanná juibínit, weembát yeéb ñi náah yacat pah wāta chājcan tagaá. Pánihna, yeebdīh búdí wã jenah joiná caá. ¿Páantjeh ñi míic jāih niit? ¿Páantjeh bitaíh bíi déedih ñi en ñinah íj niit? ¿Búdí ñi míic íja niit? ¿Biquína páantjeh íih pínahdijeh bid niit? ¿Būbut páantjeh bitadih ñi yee naóh niit? ¿Yeejép dooná ñi jumatdih ñi cádah jwūhcan niit? ¿“Weém nihat jéihni caá”, páantjeh ñi míic wēi niij niit? ¿Tūbit ñi míic en naóh cádah jwūhcan niit? ¿Yeéb biquína ñi jenah joyátidijeh niit ñi chājap? Yeéb páant ñi chājatdih wã úm yacna caá.

21 Pánihna, ñi pebhna juibínit, ñi túut nūmcátidih wã enechah, Dios weemdīh áta tícat túut tagaá. Jon jātih yéej chājnitji dawá páantjeh ï

yéej chājatdih cādahcah enna, búdei wāta jīgah taga. Í náah chājat, yeejéj chājíhat jengah joyát, í náahat pahjeh chājatdihbut í cādahcah enna, búdei wāta jīgah taga. Páant ñi chājatdih páant bóojeh ñi cādahaá, caanná juibínit, wā jūihcat pínah niijná.

13

Pablo ã pé naáwát

¹ Jon yeebdíh chéneji juibí enniji buu bejna, biíc peihcanni láa bejat túut caá wā chājap. Pánihna, ñi yéej chāj cādahna, túiniboodíh túut nuumnít, weemdíh ñi túi páñaá. Ñijeéh jumnitdih í yéej chājatdih cādahat túutnit, Moisés nin pah ã niij naóh daacátjidih ñi túi náhninaá: “Deddih ñi peéh chājat pínah jātih, caán ã yéej chājachah ennit, chénewā, biíc peihcannit í enatji pahjeh í naáwá naáh. Páant moonjéh í naáwát túttimah, ñi peéh chājachah, ã túibipna caá”, Moisés át niij daacáp tají.*

² Ñi pebhna wā jwúub juibí láa yéej chājnitdih nin pah wā niij naáwáp jī: “Ñi yéej chājatdih cādahnit, túiniboodíh ñi túut nuumú. Ñi cādahcah, jwúub juibína, wā peéh chājipna caá”, wā niijíp jī. Páant wā niijátji pah, buu ñijeéh jumcan yuhna, queét páantjeh yéej chājnitdih, yeéb nihattidihbut, wā jwúub naóhna caá. Páant bóojeh, ñi yéej chājatdih cādahnit, túiniboodíhjih ñi túut nuumú. Ñi pebhna juibínit, ñi cādahcatdih enna, búdei wā peéh chājipna caá. Yuúp wā jumuchah, “ ‘Wā peéh chājipna caá’, niijná yuhna, ã peéh chājcan niit”, ñi niij jengah joicá bojóo.

³ Cristo ã naáwátidih naóh yapani wā jummatdih ã júutat pínahdih bidna, páant wépép weemdíh ã peéh chājat túutuchah enna, ñi jéihbipna caá. ¿Búdei ã wēpatjīh yeebdíh ã teo wáacátjidih ñi náhnican niit? Yeéb yéej chājnitdih ã peéh chājat pínahbut biíc yoobó wépép ã jumbipna caá.

⁴ Jwiit cāacwā jwī wēpcat pah Cristo wēpcanni jumna, cruzboó át wan

wāhup wūt jī. Pánih wan na yuhna, Dios ã wēpatjīh boo pud jūóhni, buu páantjeh báadhni ã jumna caá. Cruzboó ñuhna, wēpcanni ã jummat pah weembút wēpcanni wā jumna caá. Wā jengah joyátjīhjih yeebdíh wāta jéih teo wáaccan tagaá. Obohjeéhtih, Cristo wājeéh jumna, Dios ã wēpatjīh yeebdíh teo wáacadih wā juibí bipna caá.

⁵ Yeéb mícjeh nin pah ñi míc niij úubh joyoó: “¿Ded pah wā chājatji? ¿Yoobópdih Jesúsdi wā jengah joí niit? ¿Caán ã náah yacatdih wā túi jepah niit?” ñi míc niij úubh joyoó. Caandíh yoobópdih jengah joiná, ã náah yacatdih ñi túi jepahachah, Jesús ñíh caolihboó ã jumna caá. Obohjeéhtih, yoobópdih caandíh jengah joicán, ã náah yacatdih jepahcan, áihwā ñi nihcan caá.

⁶ Weémboó caandíh túi jengah joiní, ã náah yacatdih jepahni wā jummatdih wā jéihna caá. “Weém Jesúsíh caá”, niij yeeni wā nihcan caá. Páant wā jummatdih yeebdíhbut wā jéihyahna caá.

⁷ Ñi yéej chājcat pínahdih náah yacna, Dios yeebdíh ã túi teo wáacat pínah niijná, búdei wā úubhna caá. Ñi pebhna juibínit, páant ñi yéej chājcatdih wā enechah, weemdíh Dios yeebdíh ã peéh chājat túutcan niit. Páant ã peéh chājat túutcah, wā wēibipna caá. Obohjeéhtih wā peéh chājcatdih ennit, “Pablo Dios ã wēpatjīh queétdih peéh chājcan, Dios ã wahni nihcan nacaá”, ñi niij jengah joyóchah yuhna, wā túi wēibipna caá. Dios weemdíh ã bohé jibat túutatjidih ñi jéihyat pínahdih wā náah yacna yuhna, yeéb ñi túi chājat pínahdih chah wā náah yacna caá.

⁸ Ñi yéej chājatdih cādahnit, túiniboodíh ñi túut nuumátidih enna yuhna, yeebdíh wā peéh chājachah, yoobópdih áta nihcan tagaá. Pánihna, yoobópdih chājíhna, yeebdíh wā bohé bipna caá, Dios naáwátidih túi beh joinít, chah ñi jepahat pínah niijná.

⁹ Yeéb Cristodih ñi túi jengah

* 13:1 Dt 17.6; 19.15

joyóchah, Dios ã wēpatjīh yeebdíh peéh chājat ã náahcah, búdí wã wēibipna caá. Pánihna, Diosdih búdí wã uúbhna caá, ã weñat pínahdihjeh ñi túi chājat pínah niijná.

¹⁰ Dios ã wēpatjīh yeebdíh peéh chājíhcan, ñi pebhna wã bejat pínah jātiḥ wã daác wahna caá, yéej chājatdih cádahnit, ñi túut nuúm páñat pínah niijná. Dios ã wēpatjīh yeebdíh jīgahaíhcan, wāpí túi bohéna caá, ñi túi jummat pínah niijná.

Pablo ã péé túyat túutat

¹¹ Buu wã úudwã panihnitá, yeebdíh wã túyat túutna caá. Cristodih chah jenah joinít, táinijeh ñi jumuu. Nin wã naóh daacátidih ñi túi jepahaá. Cristodih chah jenah joyát pínahdih ñi míc teo wáacá, biícidih túi jummat túut niijná. Páant ñi túi jumuchah ennit, Dios ñijeéh ã jumtipna caá. Caán jwiítidih búdí oinit, míc oyat túutna, jwiít biícidih ã túi jummat túutna caá.

¹² Jesúíhwã jumna, ñi túi wēi uúbá.

¹³ Nihat ninjīh moón Jesúíhwãbut yeebdíh búdí í túyat túutna caá.

¹⁴ Yeebdíh búdí wã uúbhna caá, jwí Maáh Jesucristo yeebdíh oinit, ã túi teo wáacat pínah niijná. Dios búdí ã oyatdih ñi jéihyat pínah, Túini Espíritu ñijeéh ã jummat pínah, yeéb biícidih ñi túi jummat pínahdihbut wã uúbhna caá. Pánih uúbhnit, yeebdíh búdí wã túyat túutna caá.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.

Pablo

GÁLATAS

Pablo queédih ã túyat tútat

1-2 Weém, Pablo, biíhdih daacát tútntit, yeéb Galacia baácđih jumni tútchinadih moón Jesúihwāđih wā wahna caá. Nihat wājeéh jumnit Jesúihwābat yeebdíh ĩ túyat túttna caá. Weém, Pablodih jĭi Jesucristo ã ĩwip jĭ, áih túini doonáđih wā naóh jĭb bohéat pínah niijná. Căacwă weemdíh ĩ naáwát tútcap jĭ. Obohjeéhtih, Jesucristo, Dios jwĭ íp caán wănnijidih boonanibut weemdíh ĩ ĩwip jĭ. Páant ĩ naáwát túttni jumna, nin náodih yeebdíh wă daác wahna caá.

3 Dios jwĭ íp, jwĭ Maáh Jesucristobut yeebdíh oinit, ĩ túi teo wáaca naáh, ĩi túi jummat pínah niijná.

4 Dios jwĭ íp ã náahat pahjeh, caán Jesucristoboó jwĭ yéejat jĭib, át wăn wăhup wut jĭ,* ã teo wáacatĭih yeejép wă ĩ jummat pah nihcan, yéej chăjatđih jwĭ yap yohat pínah niijná.

5 Páant ã chăjatđih jéihna, “Paá, meém nihatđih jéih beedáni jumna, căacwăđih jĭgah ennit, mapĭ túi teo wáacna caá”, jwĭ ípdih yeó jáap jummat pah búđi jwĭ niij wēi naáwát dée caá. Páant tíi jwĭ niij wēi naáwáp.

Dios căacwăđih ded pah ã túi ubat

6 Yeéboó ded pah ĩi chăjat doonáđih joinít, weém búđi wă náhni dahwana caá. Dios yeebdíh búđi oina, át ĩwip taga, Jesúsđih jepahnit, áihwă ĩi jummat pínah niijná. Obohjeéhtih, páant yeebdíh búđi ã oyochah yahna, waícanjeh biíh bohéatđih joinít, Jesucristobodíh cádahna caá ĩi chăjap. Páant ĩi cádahat doonáđih joinít, “¿Dépanih tigaá waícanjeh ĩ tút năúm?” niij jenah joinít, wă wăhi bejep be.

7 Biquína ĩi pebh jumnit, yeebdíh tac băugána, mácah bohénit, Jesúih túini doonáđih ĩ yéejana caá. Páant

yeebdíh naóhna, nin pah ĩ niij yee bohéna caá: “Túi ubnit jummat tút niijná, Jesucristodihjeh ĩi túi jepahhá’, Pablo niij naóh bohéna, yeebdíh ã nih yána caá. Diosjeéh túi jummat tút niijná, jwĭ năowă ĩ naáwátjidihtut túi jepahat caá náahap”, ĩi niij yee naáwáp wut be. Obohjeéhtih, “Nin túini dooná caá”, ĩi niij naóhnioboó túini dooná yoobát nihcan caá.

8 Jwiít, Dioíh ángel japmant jăóhni, yeebdíh jwĭ jwĭih bohéatjidihtut mácah jwĭ bohénachah, jwiítđih Dios búđi peéh chăjna, iiguípna ã waha naáh.

9 Wă naáwátjĭi pah wă jwăub naóhbipna caá, páant muntih: Yeebdíh jwĭ jwĭih bohéatđih ĩi túi jepahachah yahna, det yeebdíh mácah ĩ bohénachah, Dios queédih búđi peéh chăjna, iiguípna ã waha naáh.

10 Páant niijná, “Caánboo tigaá túi bohéni ã jumap”, weemdíh căacwă ĩ niijátđih wă bidcan caá. Obohjeéhtih, Diosboó weemdíh “Meém ma túi bohéna jĭi”, ã niijátđihjeh caá wă náahap.* Căacwăđih weñáhnit bohéna, Cristobodíh wăta weñacan tagaá. Pánih weñacan, caandíh teo wăhni wăta jumcan taga.

Cristo Pablodih ded pah ã tút năúmátjĭi

11 Wă déewă panihnitá, nindih ĩi jéihyat pínah yeebdíh wă náah yacna caá: Wăpĭ bohéni túini dooná căacwă ĩ jenah joyátjĭjeh nihcan beé.

12 Ded căacđih wă joiníjĭi doonábut nihcan beé. Bită weemdíh ĩ bohécan beé. Obohjeéhtih, Diosjeh weemdíh ded pah ã wăúh ã jummatđih ã bohénap jĭ.

13 Jesucristodih wă jepahat pínah jătĭh, jwiít judíowă jwĭ năowă ĩ naáwátjidihtut wă túi joí waadánap jĭ. Pánih túi joí waadáni wă jumachah, ded pah wă chăjatjĭi doonáđih yeéb ĩit joiijĭi tagaá. Pánih jumnit, Jesúihwă Diosđih yap yohnit ĩ jummatđih jenah joinít, eníhcan, búđi yeejép chăjna,

* 1:4 Mt 20.28; Mr 10.45; 1Ti 2.6; Tit 2.14 * 1:10 1Ts 2.4 * 1:13 Hch 8.3; 22.4-5; 26.9-11

queétdih wã túi mao beedá bojhip yuh jĩ.*

14 Jwĩ nuowã ã naáwátjidih túi jepahíhna, weém biíc yoobó behnit chah wã túi bohénap jĩ.*

15-16 Obohjeéhtih, wã cãac jummat pínah jãtíh, Dios weemdíh búdí oina, átát ñíojip taga, ãih túini doonádih wã bohéat pínah niijná. Pánihna, yéejni wã jumachah yuhna, ã náahni yeó jáapdih Jesús ã wahniji ã jummatdih weemdíh ã jéihyanap jĩ. Pánih jéihyanit, judíowã nihcannit pebhboó ã wahap jĩ, ãih túini doonádih queétdih wã naáwát pínah niijná. Páant ã wahachah, “¿Ded pah tigaá weemdíh niij bohéat náah?” cãacwãdih wã niij úúbh joí encap jĩ.*

17 Jesús ãih túini doonádih naáwát túutnit maáta, wã jãtíh ã ñíonit ã jumachah yuhna, Jerusalén tútchina queétdihbut míic wéhenadih wã bejcap jĩ. Caanná bej jwuhcanjeh, Dios ded pah weemdíh ã náah yacatdih jéihíhna, Arabia baác cãac wihcapboó caandíh úúbdíh wã bejcap jĩ. Caánboó jumniji Damasco tútchina wã jwúub juibínap jĩ, páant muntih.

18 Biíc peihcanni jópchi túttimah, Jerusalén tútchina Pedrodih enedih wã bejcap jĩ buca.* Caanná chéne semanabitjeh wã jumap jĩ.

19 Jesús ãih doonádih ã naáwát túutnit bita maátadih wã jwãáhcap jĩ. Obohjeéhtih, Santiago jwĩ Maáh úúddih pohba wã jwãááp jĩ.

20 Páant wã daacáchah, wã naáwát yoobópdi ã jummatdih Dios ã jéihna caá.

21 Túttimah, Siria baác, Cilicia baácnaabut naóh jibidih wã bejcap jĩ.

22 Caanná wã jib bejchah, Judea baácboó jumnit Jesúhwã weemdíh ã jwãáh jwuhcap jĩ.

23 Ded pah wã chãjat doonádihjeh ítát joyóp tají. “Jãtíh jwiít Jesúhwãdih yeejép chãjna, túini doonádih jwiít dih cádahat túutniji buu caán doonádihjeh jwúub naóhna caá ã chãjap, cãacwã

Jesúsdih ã jepahat pínah niijná”, ít niij míic wéhenap wut jĩ.

24 Páant wã túut nuumát doonádih joinít, “Paá, caandíh mat túi teo wáacap taga”, Diosdih búdí ít niij wéi naáwáp wut jĩ.

2

Cristo ã naáwát túutnit maáta Pablodih ã wéi jwãáát

1-2 Catorce jópchi túttimah, Diosboó weemdíh Jerusalén tútchina ã bejat túutachah, Bernabéjĩh caanná wã jwúub bejcap jĩ. Pánih bejna, Titodihbut jwĩ numah bejcap jĩ.* Caánboó judío nihcanni, jwĩ nuowã ã wutat pah bóodcanni ã jumap jĩ. Caanná juibína, caánboó jumnit Jesúhwã ã maátajeh ã míic wáacachah, judíowã nihcannitdih túini doonádih ded pah wã bohéatdih queétdih wã naáwáp jĩ. Pánih naóhni, ded pah wãpĩ bohéatdih queét ã túi jéihyatdih wã náah yacap jĩ. Pánih jéihcan, wã bohéatdih ã wéicah, wã tewat buudní ãta jum taga. Obohjeéhtih, ded pah wã bohéatdih jéihnit, ã túi weñep jĩ.

3 Páant wã naáwáchah wéi joiná, Tito bóodcanni ã jumachah yuhna, “Meembút ma bóodat túutú”, caandíh ã niijcáp jĩ.

4 Queét maáta biíc dih jwĩ míic wéhe láa, jwiít Jesúhwã nihat biíc dih jwĩ míic wáacachah, biquína “Jesúsdih jepahnit jwĩ jumna caá”, niij yeenitbut ít waadáp jĩ. Pánih waadnít, judíowã nihcannitdihbut ã bóodat túutap yuh jĩ. Obohjeéhtih, buu Jesúhwã jumna, jwĩ nuowã ã naáwátjidih jepahcan, Jesúsdihjeh jwĩ túi jenah joiná caá. “Páant jwĩ chãjachah, jwĩ ípboó jwiít dih ã túi enna caá”, jwĩ niij jéihna caá. Páant niij jéihnit jwĩ jumachah enna, jwiít dih jéihñat túut niijná, ded pah jwĩ chãjatdih jéihíhna, queét jwíjeéh ít waadáp tají. Pánih waadnít, jwĩ nuowã ã naáwátji biíc yoobó jwiít dih ã jepah beedáát túutap yuh jĩ, páant muntih.

* 1:14 Hch 22.3 * 1:15-16 Hch 9.3-6; 22.6-10; 26.13-18 * 1:18 Hch 9.26-30 * 2:1-2 Hch 11.30; 15.2

⁵ Páant ì wutuchah yuhna, táini doonádih ñi jéihyat pínah niijná, jwiítboó queétdih jwĩ jepahcap jĩ.

⁶ Pánihna, Jesúihwã ì maáta táini doonádih ded pah wã bohéatdih joinít, “Ma bohéat pahjeh tih judíowã nihcannitdih ma bohénaá”, niij naóhnt, weemdih biih wutatdih ì bohéat tútcap jĩ. Queét Jesúihwã ì maátadih “Queétboó chah jéihnt caá”, biquína ì niij jenah joyóchah yuhna, dedé pínah weemdih nihcan caá. Diosboó nihatdih biíc yoobó ã jenah joiná caá.*

⁷ Queét ded pah wã bohéatdih táini wēinit, “Pedrodih jwiít judíowãdih ã bohéat pínah niijná, Dios át ñiojip taga. Pánihat pah, Pablodihbut judíowã nihcannitboodih át bohé jibat tútcap taga”, ì míc niijíp jĩ.

⁸ Judíowãdih Pedro ã bohénachah, Dios búdí át teo wáacac wut jĩ. Weembát judíowã nihcannitdih wã bohénachah, Dios biíc yoobó ã teo wáacachah, queébut ì táini jepahap jĩ.

⁹ Pánihna, Santiago, Pedro, Juanjĩh, Jesúihwã ì maáta yoobát, Dios weemdih búdí ã teo wáacatjidih jéihnt, “Dios yoobópdi át ñio wahap taga, jwĩ déewã nihcannitdih ã naáwát pínah niijná”, ì míc niijíp jĩ. Páant niijnit, weemdih Bernabédihbut búdí wēinit, “Jwĩ táini míc teo wáac jĩh”, niijná, jwĩ míc maj tewep jĩ. Pánih maj teonit, “Yeéb jwĩ déewã nihcannitdih ñi bohéatji pah ñi táini naáwá. Jwiítboó jwĩ déewãdihjeh jwĩ naóhbipna caá”, Santiagowã jwiítidih ì niijíp jĩ. “Páant tíi ã jumna nah”, jwĩ míc niijíp jĩ.

¹⁰ Páant niijná, Jesúihwã moh yéejnitdih jwiítidih ì teo wáacac tútcap jĩ. Weembát moh yéejnitdih búdí jĩgah ennit, wãpĩ teo wáacna caá. Páant niij míc wéhe péanit, jwiít Antioquía tútchina jwĩ jwúub bejep jĩ.

Pablo Pedrodih ã jũihñat

¹¹ Túttimah, Pedrobut Antioquía tútchiboó ã jũibínap jĩ. Obohjeéhtih, jwĩ pebhna jũibíniji, yoobópdi ã chãjat peéh caandih wã jũihñap jĩ.

¹² Nin pah ã chãjat jĩ: Jwĩ ñowã “Jwiít judíowã bódcannit biíc diih jwĩ jeéméchah ã táican caá”, ì niijátji ã jumachah yuhna, Pedroboó jwĩ pebh jwĩh jũibína, jwĩ déewã nihcannit biíc diih ã táini míc wēp jwuhap jĩ.* Obohjeéhtih, biquína jwĩ déewã, Santiago ã chéenwãboó ì jũibínachah ennit, jwĩ déewã nihcannitdih cádahnt, Pedroboó “Buu joinít bóodat tútntit weemdih jũihná”, niijná, ìjeéh ã jwúub míc wēpcap jĩ.

¹³ Páant ã yee buugúchah ennit, bita jwĩ déewãbut caandih míc jéih ennit, queébut biíc yoobó ì cádahap jĩ. Bernabé yuh buca táini jéihni jumna yuhna, queét ì chãjat biíc yoobó caanbut ã cádahap jĩ.

¹⁴ Pánih cádahnt, “Nihat Jesúsdihjeh jepahntdih Dios biíc yoobó ã wēi enna caá”, ìpĩ niij bohéat pah queét ì cádahap jĩ. Páant ì cádahachah ennit, nihat Jesúihwã ì joyóchah, nin pah Pedrodih wã niij jũihñap jĩ: “Meém judío jumna yuhna, Jesucristodih jepahna, jwĩ ñowã ì naáwátjidih ma táini jenah joí cádahap jĩ. Pánih cádahnt, judíowã nihcannit ì chãjat pah queét biíc diih ma táini jeémp jwuhap be. Obohjeéhtih, buu queétdih cádahnt, jwĩ ñowã ì naáwátjidih ma jwúub jepahachah ennit, queét jwĩ déewã nihcannit nin pah ì niij jenah joiná nacaá: ‘Pedro páant ã jwúub jenah joyóchah, queét judíowã ì ñowã ì naáwátjidih jwiítidihbut jepahat caá náahap’, ì niij jenah joiná nacaá. Páant ma chãjat ã táican caá”, Pedrodih wã niijíp jĩ.

Jesúsdih táini jenah joinítidih Dios ã wēi enát

¹⁵ Jwĩ ñowã judíowãjeh ìtát jumap tajĩ. Pánihna, jwiítbut ì jũimená judíowãjeh muntih jwĩ jumna caá. Pánih jumnt, Dios ã wutatdih jéihnt jwĩ jumna caá. Obohjeéhtih, queét judíowã nihcannit Diosdih ì jéihcan caá.

¹⁶ Pánihna judíowã jumna yuhna, caán wutatdih jwĩ jéih jepah beedácatdih jwĩ jéihna caá. Caandih

* 2:6 Dt 10.17 * 2:12 Hch 11.2-17

jepahcat jíib “Queét túinit caá”, jwiít dih Dios ã níj encatdihbut jwí jéihna caá. Obohjeéhtih, Jesucristodihjeh túi jenah joinít jwí jepahat jíib, “Queét túinit caá”, Dios jwiít dih ã níj enna caá. Páni h jéihnit, jwiít judíowã yáhna, Jesucristodihjeh túi jenah joinít, jwí jepahap jí, “Queét túinit caá”, Dios jwiít dih ã níj enat pínah níj ná. Jwiít cãacwã Moisés ã wutatjidih jéih jepah beedácanit míic jwí jumna caá. Páni hna, caandí h jwí jepahcat jíib, “Queét túinit caá”, Dios ã níj encan níit. Caandí h jéihnit, “Caán wutatdih joi waadánachah, Dios jwiít dih ã túi wēi enna caá”, jwí níj jenah joicán caá.*

17 Páni hna, Cristodih jepahnit, “Queét túinit caá”, Dios jwiít dih ã níj enat pínah níj ná, caán wutatdih cádahna caá jwí chãjap. Obohjeéhtih, páant jwí cádahachah ennit, bita jwí déewã caán wutatdih túi jepahat túitnitboó “Queét jwí déewã nihcannit pah yéej chãjnit í jumna caá”, jwiít dih í níj jenah joiná caá. Páant í níj jenah joyát pah jwiítbut jenah joinít, “Moisés ã wutatjidih cádahat túitnit, Cristo jwiít dih ã yéej chãjat túitna caá”, jwíta níj jenah joi tagaá. Obohjeéhtih, páant nihcan caá. Páni hna, “Jesucristodih jepahna, Moisés ã wutatjidih jwí cádahat jíib, yéejnit jwí jumna caá”, jwí níj jenah joicán caá.

18 Cãacwãdih nin pah wãpí níj naóh bohéna caá: “Diosjeéh túi jumíhna, jwí ñowã í naáwátjidih jenah joicán, Jesucristoboodí h jeh túi jenah joinít, jepahat caá náahap”, wã níj ná caá. Obohjeéhtih, páant níj bohéniji jwáub túit ñumníit, “Diosjeéh túi jummat túit níj ná, jwí ñowã í naáwátjidih túi jepahat caá náahap”, níj naóh bohéna, yéej chãjni yoobát wãta jum tagaá.

19 Moisés ã wutatjidih weémboó túi jepahcanni jumna, caandí h yap yohni wã jumna caá. Páni h yap yohni wã jummatdih jéihna, “Caandí h wã jepahcat jíib, Dios weemdí h ã wēi

encan caá”, wã níj jenah joiná caá. Páant níj jenah joinít, Dios bíicdih túi jummat túit níj ná, caán wutatdih jenah joi cádahnit, Jesucristoboodí h jeh túi jenah joinít, wã jepahna caá.

20 Caánboó weemdí h oinit, wã yap yohat peéh cruzboó ã wun wãhachah, weembát ãjeéh bíicdih wanni pah wã jumna caá. Páni h wanni pah jumna, weém wã jenah joyát dih jeh chãj cádahnit, Cristoboodí h túi jenah joinít, jepahna caá wã chãjap.*

21 Páni hna, “Dios jwiít dih búdí ã oyochah, Cristo ã wun wãhat dedé pínah nihcan caá”, wã níj cãan caá. Obohjeéhtih, Dios ã wutatdih jepahat jíib jeh ãjeéh jwí túi jumachah, Cristo ã wun wãhat dedé pínah ãta nihcan tagaá.

3

Jesucristodihjeh jepahat caá náahap

1 ¡Yeéb Galacia baácdih moón Jesúihwã jenah joicánnit ñi jumna caá! Jesucristo cruzboó ã wun wãhat doonádih yoobópdih yeebdí h wã naáwáp jí. Páant wã naáwát dih ñi túi jepahachah yáhna, bũ ¿Dépanih tigaá bitaboó yeebdí h mácah í naáwáchah joinít, ñi jepah?

2 Nindih wãát jenah joi en tigaá: ¿Moisés ã wutatjidih ñi jepahat jíib níit Túini Espíritu ñijeéh át jwí h jum? Nihcan caá. Obohjeéhtih, túini doonádih joiná, Cristodih túi jenah joinít, ñi jepahachah, ñijeéh át jwí h jumap be.

3 Túini Espíritu ã teo wáacatjí h Cristodih ñi jwí h jepahna yáhna, ¿Dépanih tibeé bũ jwáub túit ñumníit, ñi jenah joyátjí h jeh Moisés ã wutatjidih jepahna caá ñi chãjap? Páni h chãjna, jenah joicánnit ñi jumna caá.

4 Túini doonádih ñi jepahatji jíib dawá láa túini yeebdí h át yapjí p tagaá. ¿Páant yeebdí h ã túi yapatjidih ñi quíib bũdá níit? Oboh pohba páant yapna át chãjjican tagaá.

* 2:16 Sal 143.2; Ro 3.20,22 * 2:20 Fil 1.21

⁵ ¿Ded pah ñi chājatji jīb tibeé Dios yeebdíh Túini Espíritudih át wāhji? ñi jenah joyóchah. Moisés ā wutatjidih ñi jepahat jīb nihcan, āih túini doonádih joinít, Cristodih ñi jepahat jīb, yeebdíh Túini Espíritudih át wāhup taga. Páant ā jumuchah, Jesucristodih ñi túi jepahat jīb cāacwā ī jéih chājca naáhdih Dios ā wēpatjīh yeebdíh ā chāj jūtat túutna caá.

Abraham Diosdih ā túi jenah joyát

⁶ Būū, jwī nūo Abraham ded pah ā chājatjidih jwī jenah joyát dée caá. Dios caandíh ā naáwátidih át túi jenah joyóp wut jī. “Meemdíh wā túi chājbipna caá”, Dios ā niijíchah, ā túi jenah joyát jīb, “Caán Abraham túini caá”, Dios caandíh át niij enep wut jī.*

⁷ Pánihna, caán Diosdih ā túi jenah joyát pah, jwiitbut páant túi jenah joinít, Abraham ā jūimená panihnit jwī jumna caá.*

⁸ Judíowā nihcannitbut Diosdih ī túi jenah joyóchah, “Queét táinit caá”, Dios ā niij enna caá. Páant ā niij enat pínahdih jéihna, Dios nin túini doonádih Abrahamdih jātih átát naáwáp wut jī: “Weemdíh ma túi jenah joyát jīb nihah nin baácdih moondíh wā túi chājbipna caá”, át niijíp wut jī.*

⁹ Pánihna, Abraham caandíh ā túi jenah joyóchah enna, Dios caandíh ā túi chājatji pahjeh, būū láabut det Diosdih túi jenah joinítidih biíc yoobó ā túi chājbipna caá.

¹⁰ Obohjeéhtih, ded “Moisés ā wutatjidih jepahíhna, Dioíh wā jumnipna caá”, niij jenah joinítidih búdí peéh chājat ā jumnipna caá. Nin pah Moisés át niij daacáp tajī: “Ded wā wutatjidih túi jepah beedáccannidih búdí peéh chājat ā jumnipna caá”, át niij daacáp tajī.*

¹¹ Biíh naóh yapani nin pah át niij daacáp tajī: “Diosdih túi jenah joí, jepahnitboodíh ‘Queét táinit caá’, Dios ā niij enbipna caá. Pánih

jepahna, páantjeh Diosjeéh ī túi jumnipna caá”, át niij daacáp tajī.* Páant ā niijátji yoobópdih ā jumuchah jéihnit, nindihbut jwī túi jéihna caá: Ded Moisés ā wutatjidih ā jepahat jīb “Caán túini caá”, Dios ā niij encan niít.

¹² “Ded Diosdih túi jenah joinít, ā jepahachah, ‘Caán túini caá’, Dios ā niij enbipna caá. Ded weemdíh Dios ā wutat túutatjidih túi jepah beedánijeh Dios biícdih ā túi jumnipna caá”, Moisés át niij daacáp tajī.*

¹³ Jwiit nihah caán wutatdih jwī túi jéih jepah beedácah, jwiitdih Dios ā peéh chājbipna caá. Páant ā peéh chājat jwiitdih ā jumuchah ennit, Cristoboó caán ā peéh chājat déedih jīb chājnit, jwiitdih át wun wāhup wut jī. Caandíh cruzboó ī péoh dodh mawat pínahdih jenah joinít, jon jātih nin pah īt niij daacáp tajī: “Ded máa nahdih ī mao yaíhniiboó búdí peéh chājni ā jumnipna caá”, īt niij daacáp tajī.*

¹⁴ Páant ī niij daacátji pahjeh tih Cristo nin baácboó ā jumuchah, caandíh át yapap tajī. Caandíh páant ā yapatji jīb, “Nin baácdih moondíh wā túi chājbipna caá”, Abrahamdih ā niijátji pahjeh tih jwī déewā nihcannitdih Dios át túi chājap taga. Páant Cristo ā wun wāhuchah, caandíh túi jenah joinít, jwī jepahachah ennit, “Túini Espíritudih wíh cāacwādh wā wāhbipna caá”, ā niijátji pah jwiitdih át wāhup jī.

Dedé pínah tigaá Moisés ā wutatji

¹⁵ Wā déewā panihnitá, Dios jwī nūo Abrahamdih ded pah ā chājatjidih yeéb ñi beh joyát pínah niijná, ded pah jwiit cāacwā jwīpī chājatdih yeebdíh wā náhniabipna caá. Jwiit biíhdih nin pah jwīpī niij naóhna caá: “Nin pah meemdíh wā chājbipna caá”, jwī niijná caá. Páant jwī niijátjidih biíhboó ā jéih jwúub túut nūumcán niít. “Páant ā niijátji pah ā chājcan niít”, bitaboó ī jéih niijcán niít.

* 3:6 Gn 15.6; Ro 4.3 * 3:7 Ro 4.16 * 3:8 Gn 12.3 * 3:10 Dt 27.26 * 3:11 Hab 2.4 * 3:12 Lv 18.5 * 3:13 Dt 21.23

16 Caán jwī niiját pahjeh muntih, Dios jwī n̄uo Abrahamdihbut nin pah át niij naáwáp wut jī: “Weemdih ma túi jenah joyát jíib, nihat baácdih moondih wā túi chājbična caá”, caandih, ā jumadihbut át niijíp wut jī. Páant niijná, nihat ā jumená yoobátdihjeh niijná át chājcap wut jī. Bíic ā jumá, táttimah bóo láa jumni Cristodih niijná át chājap wut jī.*

17 B̄uu yeebdih wā túi jéihya naóhbipna caá: Jwī n̄uo Abrahamjidih “Meemdih wā túi chājbična caá”, Dios ā niiját táttimah, cuatrocientos treinta jópchi yapat táttimahna Moisésjidih át wutat túutap wut jī, áih cáacwā ī jepahat pínah niijná. Pánih wutna yuhna, “Abrahamdih wā jwíh niijátji pah, túut n̄umcánjeh, bíic yoobó wā péabipna caá”, Dios át niijíp wut jī.*

18 Pánihna, Dios bíicdih jwī túi jumat pínah Moisés ā wutatjidih jwī jepahat jíib nihcan caá. Páant ā jumachah nihna, Diosdih Abraham ā túi jenah joyát pah, caandih jwī túi jenah joyát jíib āta nihcan tagaá. Obohjeéhtih, Diosdih Abraham ā túi jenah joyát pahjeh muntih, jwiítbut caandih jwī túi jenah joyóchah, “Yeéb táinit caá”, Dios jwiít dih ā niij enna caá.*

19 Páant ā jumachah, ¿dépanih tigua Dios caán wutatdih át naóhji? Abrahamdih páant ā niijátji táttimah, caán wutatdih át naóhji taga, jwiít cáacwā yéej chājnit jwī jumatdih jwī jéihyat pínah niijná. Abrahamdih Dios ā naáwátji táttimah, caán wutat jwiít dih át jumap jī, p̄ú Abrahamji ā jumá Cristo cáac jumnit, ā wun wūh láana. Dios ā wutatdih áih ángelwābóodih Moisésjidih át naóh yapaat túutap wut jī. Queét Moisésdih cáacwādh it jwáub naóh yapaat túutap wut jī.*

20 Caán wutatdih Moisésdih ā naóh yapaat túutachah, Dios caanjéh pohba cáacwādh át naóhcap wut jī. Obohjeéhtih, “Meemdih túi chājnit, ma jumajīh nihat cáacwādhbut wā túi

chājbična caá”, Abrahamboodih niij naóhna, caanjéh páant át niij naáwáp wut jī.

Cristo nihat Moisés ā wutatjidih ā péaat

21 ¿Dios Moisésdih ā wutatjidih naóhna, Abrahamdih ā niijátjidih “Wā niijátji pah wā péacan niit”, niij niit át chājap? Páant át niijjican tagaá. Abrahamdih ā niijátji pahjeh bíic yoobó ā péabipna caá. Dios bíicdih túi jumat túut niijná, ā wutatdih jepahna, caán láa bácah, ā wutatjidih jwī túi jepah beedánachah, dedé peéh chājat jwiít dih āta wihcan tagaá.

22 Obohjeéhtih, jwiít nihat cáacwā yoobó yéej chājnit míc jumna, jwī yéejatdih jwī jéih cádahcatdih Dios naáwátboó ā naóhna caá. Páant jwī jumachah, Diosdih Abraham ā túi jenah joyát pahjeh muntih, jwiítbut Jesucristodih jwī túi jenah joyóchah, jwiít dih Dios ā túi ubbipna caá.

23-24 B̄uu láa, Dios bíicdih túi jumat túut niijná, ā wanni Cristodih túi jenah joinít, jepahat caá náahap. Obohjeéhtih, Cristo ā jáuwát pínah jātih, Moisés ā wutatjidih túi jepahíhna yuhna, yéej chājnit jumna, jwī jéih jepahcap jī. Páant jwī jepahcat jíib, Dios búdí ā peéh chājnit pínah jwī jumap jī. Páant jwī jumatdih jéihnit, jwiít dih túi ubni pínahdih jwī bidip jī. Pánih bidnit, Cristoíh táini doonádh joinít, caandih jwī jepahap jī, “Queét táinit caá”, Dios jwiít dih ā niij enat pínah niijná.

25 Pánihna, Dios bíicdih túi jumat túut niijná, B̄uu Cristodih jwī túi jenah joiná caá. Páant jwī jumachah, caán wutatboó jwiít dih bohéni panihni ā nihcan caá, b̄uca.

26 Jesucristodih jepahnit jumna, yeéb nihat Dios ā weh ñi jumna caá.

27 Cristo ā wēpatjīh daabánit jumna, caán bíicdih jwī jumachah, “Wā wūh ā jumat pahjeh tih yeebút ñi jumna caá”, Dios jwiít dih ā niij enna caá.

28 Pánihna, Cristo bíicdih jumna, chéne poómp jwī nihcan caá. Pánih

* 3:16 Gn 12.7 * 3:17 Ex 12.40 * 3:18 Ro 4.14 * 3:19 Ro 4.13

biíc poómpjeh jumna, “Jwiít judíowā nihcannit, queét judíowādhíh mácah caá’, Dios ā niíj enna caá”, ñi niíj jenah joicá bojoó. Teo wāhñit, teo wāhñit nihcannitdihbut; neoná, yaáhdihbut “Nit mácah caá”, Dios ā niíj encan caá. Pánihna, yeéb nihat Cristoíhwā jumna, biíc poómpjeh tigaá ñi jumap.

29 Cristoíhwā jumna, Abraham juméná panihñit ñi jumna caá. Páant ñi jumachah, Diosdih Abrahamji ā tui jenah joyát jíib caandih ā niijátji pahjeh mantih, Jesúsdiñ ñi tui jenah joyóchah, yeebdíhbut ā tui chājbična caá.

4

Teo wāhñit nihcan, Dios ā weh jwī jummat

1-2 Ded pah jwiít cāacwā biíh jwīpī chājatdihbut yeebdíh wā jwūub náhniabipna caá. Ded ā íp ā éemp wunat túttimah, āih bií déedih āih pínah ā jumachah yuhna, páantjeh wébít ā jum jwuhachah, caandih en daonít í jéih yapa jwuhcan caá. Pánih bíboh jwuhcah, caandih en daonít í niiját pah chājat caá náahap. Pánih jumna, teo wāhñi pahjeh ā jumna caá. Obohjeéhtih, ā íp ā jenahatji láa ā juyúchah, āih pínahdih caanjéh ā bíbohbična caá.

3 Pánihna, jwiít cāacwā Jesucristodih jwī jepahat pínah jātih, caán wébít panihñit jwī jum jwuhap jī. Pánih jum jwuhñit, jwī ñowā ded pah í naáwátjidih yap yohatdih úmna, jwīpī jepahap jī.*

4-5 Páant jwī jumachah yuhna, ā jenahatji láa ā juyúchah, Dios ā wūúhdih nin baácna át wah bojjiptaga. Páant ā wah bojni jwī wūúh panihñijeh át cāac jumap wut jī. Judío wili caandih mi weh jumachah, Moisés ā wutatjidih caandihbut tui jepahat át náahap wut jī. Jwiítboó caán wutatdih yap yohñit jwī jumachah, ā weh yoobát jwī jummat pínahdih náah yacna, Dios ā wūúhdih át wun wāhat

túatup wut jī, jwī yéejat peéh chājat déedih ā jíib chājat pínah niijná.

6 Yeebbát ā weh ñi jumachah, Dios wūúh Jesucristojeéh jumni Túini Espíritudih yeebdíhbut át wah bojop wut jī. Páant ñijeéh jumna, ā teo wáacachah, “Paá”, úmcanjeh Diosdih ñi jéih niijná caá.

7 Pánihna, ā weh jumna, bñu teo wāhñit panihñit nihcan caá, bñca. Páant ā weh yoobát ñi jumachah, yeebdíh búdí ā tui chājbična caá.*

Pablo Galacia baácdiñ moón Jesúhwādhíh ā úm yacat

8 Jon jātih yeéb Diosdih jéih jwuhcannit jumna, ñi pāpninadiñ tui jenah joinít, “Nin pah wā chājachah, caán weemdih ā tui chājbična caá”, ñipī niíj jenah joyóp yuh jī. Pánih chājñit, Dios yoobát ā teo wáacat pínahdih bidcan, nemépwā í teo wáacat pínahdih bidna ñi chājap jī. Pánih chājna, queétdih teo wāhñit panihñit ñi jumap jī.

9 Pánih jumna yuhna, bñu jwuh Dios yoobátdih ñi jéihyechah, caanbát yeebdíh ā jéihna caá. Páant caandih jéihna yuhna, ¿Dépanihna bñu cāacwā oboh í jenah joyátjijeh í naáwátidih ñi jwūub jepah? Pánih jepahna, Diosdih weñáihna yuhna, ñi bñjácán niít. Páant ñi bñjácát pínahdih jéihna yuhna, ¿Dépanihna ñi ñowā í naáwátidih yap yohatdih úmñit, teo wāhñit panihñit ñi jwūub jum?*

10 Bñu Diosdih weñat túat niijná, nin pahbut ñi chājna yuh caá: Jwiít judíowā jwī ñowā í naáwátjidih jepahñit, jwī wēi láa ded pah jwīpī chājat pah yeebbát biíc yoobó ñi chājna caá. “Pánih chājna, jwī tui jumbipna caá”, ñi niíj jenah joiná yuh caá.

11 Páant ñi niíj jenah joyóchah, yeebdíh búdí úm yacñit, “Weém queétdih túini doonádh búdí wā bohénachah yuhna, ¿bñudni pínah niít át jumap?” wāpī niíj jenah joiná caá.

12 Wā déewā panihñitá, ñijeéh jumna, yeebdíh bohé láa, weemdih

* 4:3 Col 2.8,20 * 4:7 Ro 8.15-17 * 4:9 Col 2.8,20

yeejép ñi chãjcap jĩ. Pánihna, bũ biíc yoobó weemdíh yeejép chãjcan, nin wã naáwát pínahdih ñi táí jepahaá: Yeebdíh bohénadih bejna, Moisés ã wutatjidih jenah joicán, Cristodihjeh yeebdíh wã jepahat tútup jĩ. Pánihna, bũ Cristodihjeh wã táí jenah joyát pah, yeebbát biíc yoobó ñi táí jenah joyóó.

¹³ Nindih ñi náhninaá: Tũbit wũna, ñi pebhboó chão jwáhnit, yeebdíh túini doonádih wã jwíh naáwáp jĩ.*

¹⁴ Páant wũni wã jumuchah yũna, “Pablo dedé pínah nihcan caá”, niicánjeh, yeéb weemdíh ñi bacat tútup jĩ. Pánih bacat tútcan, Dioíh ángeldih, Jesucristodihbut ñi weñat pah, weemdíh ñi táí wẽi jwãáap jĩ.

¹⁵ Pánih wẽi jwãáhnit, nin pah ñi jumattjidih wã náhnina caá: Weemdíh búdí teo wáaquíhna, dedé wã náahatdih wũhna, ñíh quíibnadih ñita wãat wũh tagaá. Pánih wẽinitji yũna, ¿dépanih tigaá bũ wã wihcah, ñi weñatji ã bej?

¹⁶ Wã bohénitji jumna yũna, ¿bũ yoobópdih yeebdíh wã naáwátji jíb, weemdíh ñi en jũh niít?

¹⁷ Ñi pebhna juibínitboó “Búdí jwí teo wáacmi caá”, yeebdíh niijná yũna, ã jenah joyátboó mácah ã jumna caá. Páant ã niijíchah yũna, wã bohéatjidih, jwiítidihbut yeebdíh ã cádahat tútupna caá. Pánih cádahnit, ãjeéh jumnit, ã bohéatboodíh ñi jepahat pínahdih ã náah yacna caá.

¹⁸ Jwiít cáacwã bita ã táí bejat pínahdih yoobópdih náah yacachah, ãpĩ túina caá. Obohjeéhtih, páant niijná yũna, mácah jwí jenah joyóchah, ãpĩ túican caá. Ñijeéh jumna, wãpĩ táí teo wáacap jĩ, ñi táí jummat pínah niijná. Bũ ñijeéh wihcan yũna, biíc yoobó ñi táí jummat pínahdih wã náah yacna caá.

¹⁹ Yeebdíh búdí wã oyochah, wã weh panihnit ñi jumna caá. Pánih oinit, yeebdíh búdí wã náhni dahwana caá. Pánih búdí mácah jenah joiná, yad wili mi weép jáat pah

tubani wã jumna caá. Pánih jumna, ded pah Cristo ã jummatji pah yeebbát ñi jummat pínahdih búdí wã náah yacna caá.*

²⁰ Butéh ñijeéh wã jumuchah, ãta táí tagaá. Pánih biíc dih jumna, jũhcanjeh naóhnit, yeebdíh wã jéih míc wéhenachah, chah ãta táí tagaá. Obohjeéhtih, ninboó jumna, yeebdíh búdí mácah jenah joiná caá wã chãjap.

Agar Sarajĩh ded pah ã jummatji

²¹ Yeéb weemdíh ñi joi jwáhuú. Biquína Diosjeéh táí jumíhna, jwiít judíowã jwí nuowã ã naáwátjidih ñi jepahna yũh caá. Caandíh jepahíhna yũna, ded pah ã naóh daacátjidih ñi táí beh joicán caá. Pánih beh joicánnit ñi jumuchah, nin pah Moisés ã daacátjidih wã naóhbipna caá, ñi táí beh joyát pínah niijná:

²² Abraham chénewã ãt weh jumup wat jĩ. Caandíh teo wũhnih Agar biíc mit wũh jumup wat jĩ.* Æ áa yoobát Sarabut biíc mit wũh jumup wat jĩ.*

²³ Pánihna, caandíh teo wũhnihboó, jáap wili jumna, Ismael pínahdih mit weh jumup wat jĩ. Obohjeéhtih, “Ma-jeéh bóli, Sara newé weépdih mi weh jumipna caá”, Dios Abrahamdih ã niijátji pahjeh, Saraboó tab beh wili jumna yũna, Isaac pínahdih mit weh jumup wat jĩ.

²⁴⁻²⁵ Queét chénewã yaáhdih ded pah ã yapatji jwiítidih ã táí naóhna caá. Teo wũhnih Agardih jenah joinít, Arabia baácboó jumni Sinaí jeéboodíh jwí jenah joiná caá. Caán jeéboó Dios Moisésdih ã wutatjidih ãt wũhup wat jĩ, jwí nuowã ã táí jepahat pínah niijná. Caán wutatdih jepahna, teo wũhnih pah ãt jumup jĩ. Pánihna, Agar teo wũhnih mi jummat pah, jwiít cáacwã caán jeéboó ã wutatjidih jepahíhni, jwiítbut teo wũhnih panihnit jwí jumna caá. Páant ã jumuchah, caán Sinaí jee pánihni teo wũhnih Agar mit jumup jĩ. Pánihna, caánt teo wũhnih caán jee pánihni mi jummat pah, bũ Jerusalén tútchidih

* 4:13 Hch 16.6 * 4:19 Ro 8.29; 2Co 3.18; Fil 3.10

* 4:22 Gn 16.15 * 4:22 Gn 21.2

moón caán wətatdih jepahíhnit, mi jəimená panihnit í jəmna caá. Pánih jəmnit, queébtut biíc yoobó teo wəhnit panihnit jəmna, Dios weh í nihcan caá.

²⁶ Obohjeéhtih, teo wəhcannih Sarabodíh jenah joinít, “Majeéh bóli Sara newé weépdih mi weh jəmbipna caá”, Dios Abrahamdih ā niijátjidih jwí náhnina caá. Pánihna, Abraham Dios ā niijátjidih ā túi jenah joyátji pah, jwiítbut Cristodih túi jenah joinít jəmna, Sara mi jəimená panihnit jwí jəmna caá. Pánih jəmnit, Dios pebhboó jəmni jáap Jerusalén tútchidih moon pánihnit jwí jəmna caá.

²⁷ Dios naáwátidih naóh yapani Isaías jwí éet Sara ded pah mi yapatjidih jenah joinít, nin baácboó jəmni Jerusaléndih, jeáboó jəmni Jerusaléndihbut ded pah ā yapat pínahdih Dios āt jenah joyát tútutp wət jī. Caandíh jenah joinít, nin pah āt niij daacáp tajī:

“Weh wihcannih, bádí ma wēi ñaacá. Weép jəmna təbatdih jéihcannih jəmna yəhna, ma weh jəmbipna caá. Ma jəimená dawá jəmnit, meemdíh teo wəhnih mi jəimená chah í jəmbipna caá. Pánihna, ma túi weñeé”, āt niij daacáp tajī. *(Is 54.1)*

Páant niij daácniit, chah dawá mi jəimená í jəmat pínahdih naóhna, jeáboó jəmni Jerusalén tútchiboó dawá Jesucristodih jepahnitji í jəmat pínahdih niij naóhna āt chājap tajī. Agardih Abraham ā yohat pah nin baácboó jəmni Jerusaléndih í yohat pínahdihbut niij naóhna āt chājap tajī.

²⁸ Pánihna, Dios ā niijátji pahjeh Sara wəúh Isaac āt cāac jəmup wət jī. Pánihat pah, “Weemdíh ma túi jenah joyát jīb, nihat baácđih moondíh wā túi chājbipna caá”, Dios Abrahamdih ā niijátji pah, Cristodih jepahnit ñi jəmuchah, yeebdíhbut āt túi chājap taga.

²⁹ Queét chénewā ā wehdih ded pah ā yapatjibut jwiítidih nin pah ā bohéna caá: Dios ā niijátji pahjeh Túini Espíritu ā teo wáacachah, Isaacji āt cāac jəmup wət jī. Páant ā cāac jəmuchah ennit, ā úud jeñé Ismaelji-boó caandíh eníhcan, yeejép āt chājap wət jī.* Bəubut ā chājatji pahjeh jwí nəowā í naáwátjidih jepahíhnitboó jwiít Cristodih jepahnitdih yeejép ípí chājna caá.

³⁰ Páant yeejép í chājachah yəhna, Moisés nin pah ā niij daacátjidih jwiítidih túi jenah joyát caá náahap: “Sara mi áa Abrahamjidih nin pah mi niijíchah, Dios āt jepahat tútutp wət jī: ‘Jwiítidih teo wəhnih wəúh, Ismael, míh bií déedih ā jéih bíbohcan niit. Jwí wəúh yoobát Isaacboó caandíh ā bíbohbiipna caá. Pánihna, jwiítidih teo wəhnihdih mi wəúhñi biáboó ma bejat tútú’, mit niijíp wət jī”, Moisés āt niij daacáp tajī.* Páant ā niij daacátjidih jenah joinít, jwiít Isaac panihnit jwí jəmuchah, Dios caandíh ā túi chājat pah, jwiítidihbut ā túi chājbipna caá.

³¹ Pánihna, wā déewā panihnitá, teo wəhnih Agar mi jəimená panihcan, teo wəhcannih Saraboo mi jəimená panihnit jwí jəmna caá.

5

Teo wəhnit panihnit jwí jəmatdih Cristo ā cádahat tútat

¹ Teo wəhnit panihnit jwí jəmat pínah niijná, Cristo jwiítidih āt wən wəhup wət jī.* Páant ā wən wəhuchah, “Caandíh túi jenah joiná, Dios biícđih wā túi jəmbipna caá”, niijnít, caandíh ñi jepahap jī. Pánih jepahnit, “Moisés ā wətatjidih wā túi jepahachah, Dios weemdíh ā túi enbipna caá”, ñi niij jenah joicá bojóó. Jesúsđih cádahcanjeh, túi wəp ñəhnit panihnit ñi jəmú. Pánih jəmnit, bita í wətatdih jepahcanjeh, teo wəhnit panihnit ñi jwəub waadca bojóó.

* 4:29 Gn 21.9 * 4:30 Gn 21.10 * 5:1 Jn 8.32-36

2 Weém, Pablo, nindih wã naáwáchah, ñi túi jenah joyoó: “Bóodnit jumna, Diosjeéh jwĩ túi jambipna caá”, niij jenah joinít, ñi míc bóodat túutachah, Cristo yeebdíh ã wun wáhatji dedé pínah áta nihcan tagaá.

3 Búutéh wã niiját pah, wã jwúub naóhbiipna caá. Ded bóodat túutniboodíh nihát Moisés ã wúatjidiibut jephah beedáát caá náahap.

4 Diosjeéh túi jumat túut niijná, caán wúatdih túi jephahíhniit jumna, yeebjéh Cristoboodíh ñi cádahna caá. Pánih jephahíhna, Dios yeebdíh oinit, ã teo wáacatdihbut míc jáhna caá ñi chãjap.

5 Obohjeéhtih, jwiítboó Túini Espíritu ã teo wáacatjĩh Cristodih jwĩ túi jenah joiná caá. Páant jwĩ túi jenah joyóchah, “Queét túinit caá”, jwiít dih Dios ã niij enna caá. Páant niij ennit, ã pehbboó jwĩ juibínachah, jwiít dih ã túut nuúm péabipna caá. Páant ã túut nuúm péanachah, túinit yoobát jwĩ jumat pínahdih jwĩ páina caá.

6 Pánihna, jwiít Jesucristoíhwã bóodnit jumna, bóodcannitbut jwĩ jumachah, Dios jwiít dih biíc yoobó ã enna caá. Cristodih túi jenah joiná, bitadih túi oinit, teo wáacnit jwĩ jumachah ennit, Dios jwiít dih ã túi wëibipna caá.

7 Wã déewã panihnitá, yeéb Cristodih ñi túi jenah joyóp yah jĩ. Obohjeéhtih, túini dooná yoobát dih ñi túi jenah joyóchah yahna, ¿déhe tibeé yeebdíh cádahat túutni?

8 Dios yeebdíh ñioniboó queétdih páant át naáwát túutcan tagaá.

9 Nindih ñi náhninaá: Búdí pan pínahdih ã paa béjat pínah niijná, bainíbit paáát túutnijeh ã náahna caá. Pánihat pah, wã túttimah jũóhniit, yeebdíh mácah ã bohénachah, daocánnit yahna, dawá yeebdíh ã túut nuumát túutna caá.*

10 Obohjeéhtih, jwĩ Maáh Jesús dih wã túi jenah joyóchah, weemdíh weñanit, nin pah ã niij jenah joyát

túutna caá: “Jwĩ Maáh queétdih ã túi teo wáacbiipna caá, queétdih mácah ã bohéatdih cádahnit, wã bohéatjidih yoobóp dih ã jwúub jenah joyát pínah niijná”, ã niijná caá. Obohjeéhtih, ded yeebdíh yéejaniboodíh Dios bádí ã peéh chãjbipna caá.

11 Wã déewã panihnitá, queét mácah naóhniit weemdíh nin pah ã niij yéena caá: “ ‘Bóodat túutnit, Diosjeéh ñi túi jambipna caá’, Pablo ãpĩ niij naóh bohéna caá”, ã niijná yah caá. Páant wã bohénachah nihna, queét weemdíh yeejép ãta chãjcan tagaá. Obohjeéhtih, cruzboó Jesucristo ã wun wáhatjidih wã bohéat peéh weemdíh ã jũihna caá.

12 Pánihna, bóodat túutnitboó, yeebdíh yeejép ã chãjat peéh, biáboó ã beje naáh.

Oina, wúatdihbut jwĩ jephahat

13 Wã déewã panihnitá, “Wã wúatdih jephahna, wãjeéh ã túi jambipna caá”, Dios yeebdíh ñionit, át niij jenah joicáp jĩ. Obohjeéhtih, watnit panihnit jumna, “Buu caán wúatdih jephahcan, ded pah yeejép wã jenah joyát dihjeh wã chãjbipna caá”, ñi niij jenah joicá bojoó. Páant niij jenah joicánjeh, bádí oinit, ñi túi míc teo wáacá.*

14 Moisésjiboó nin pah át niij wútap jĩ: “Meém mícjeh ma míc oyat pah, bitadihbut oinit, ma túi teo wáacá”, át niijíp jĩ.* Pánihna, bitadih túi oina, nihát biíh ã wúatdihbut túi jephahna caá jwĩ chãjap.*

15 Nuñúpwã ã míc chãacát pah, mácah bohénit dih joiná, yeebjéhbut tabit míc jũihna caá ñi chãjap. Páant ñi chãjat dih cádahcan, yeebjéh ñi míc yéja beedábipna caá.

Túini Espíritu ded pah jwiít dih ã náah yacat

16 Nin pah yeebdíh wã niij wëp naóhna caá: Túini Espíritu ã teo wáacatjĩh ded pah yeebdíh ã náah yacat pahjeh ñi túi jumuu. Pánih

* 5:9 1Co 5.6 * 5:13 Mt 20.26 * 5:14 Lv 19.18 * 5:14 Ro 13.8-10

jumna, yeejép ñi jenah joyát pah ñi chãjcan niít.

¹⁷ Ded pah jwiítjeh yeejép jwĩ náahatdih chãjna, Túini Espíritudih en jũihnit dée pah jwĩ jumna caá. Caán ã náah yacatdih chãjna, jwĩ náahatboodih jwĩ chãjcan niít. Páant ã jumachah, ded pah yeejép jwĩ jenah joyátidihjeh chãjcan, Túini Espiritu ã náah yacatdih chãjat caá náahap.*

¹⁸ Túini Espiritu ded pah ã náah yacatdih chãjnit jumna, “Diosjeéh wã túi jumat túut niijná, Moisés ã wutatjidih túi jepahat caá weemdih náahap”, ñi niij jenah joicán caá.

¹⁹ Diosdih jepahcannitboó yeejép ñi jenah joyátidihjeh chãjnit, nin pah ñi chãjatdih jwiít niihat jwĩ jéihna caá: Yéej chãjnit, yéej chãjatdih jenah joinít, tíic jenah joicánjeh íi náah chãjnit ñi jumna caá.

²⁰ “Nin weemdih teo wáacni caá”, Dios yoobát nihcannidih niij wëinit, jióhnit, míic eníhcannit, míic jũihnit, bita ñi bíbohatdih en ñinahnit, waícanjeh íijnit, bitadih teo wáacatdih jenah joicánjeh, queétjeh maáta pah jenah joinít ñi jumna caá. Míic en jũihnit, tútchi wahnit, “Yeéb mácah moón caá”, niij en jũihnit ñi jumna caá.

²¹ Bita ñi túi jumachah en íijnit, máihnit, máihñatdih yaádh metatdihbut bidnit, búdí babhbat dooná jumat joiná wëinit ñi bejna caá. Pánihat caá yéej jenah joinít, ñpĩ chãjna caá. Jãtíh yeebdih wã niiját pahjeh, butbut wã jwáub niij naóhna caá: Det pánih chãjnit Dios ã maáh jumapboó ñi jéih jumcan caá.

²² Obohjeéhtih, Túini Espiritu ã teo wáacatjĩh nin pah jwĩ jumna caá: Dios jwiítidih ã oyatdih jéihnit, túi wëinit, jwiítbut bitadih jwĩ oina caá. Ŝamcan, túinijeh jwĩ jumna caá. Yójahcan, ded pah bita ñi chãjachah yuhna, queétdih waícanjeh íjcan, túinijeh jwĩ jumna caá. Bitadih túi teo wáacnit, túi chãjnit jwĩ jumna caá. Diosdih, cáacwãdihbut ded pah jwĩ niijátji bíic yoobó péanit jwĩ jumna

caá.

²³ “Weém chah jéihni wã jumna caá”, jwĩ niijcán caá. Ded pah yeejép chãjat jenah joyát ã jũúwúchah yuhna, caandih joyáh bojnit, jwĩ chãjcan caá. Páant jwĩ chãjachah ennit, “Moisés ã wutatjidih jepahcan, queét yeejép ñi chãjna caá”, det ñi jéih niijcán caá.

²⁴ Jesucristoíhwã jumna, yeejép chãjat jwĩ jenah joyátjidih jwĩ jepah cádahap jĩ.*

²⁵ Pánih cádahnit, Túini Espiritu ã náah yacatboodih wëi jepahnit, jwĩ chãjat dée caá.

²⁶ Pánih chãjnit, “Wã déewãdih chah wã jéihna caá”, niij jenah joicánjeh, jwiítjeh jwĩ míic íjacan, jwĩ déewã ñi túi jumachah ennit, jwĩ en íjca bojat dée caá.

6

Jesúhwã ñi míic teo wáacat

¹ Wã déewã panihnitá, ñi túi míic teo wáacá. Pánih míic teo wáacnit, bíic ñijeéh jumni ã túi chãjatdih ennit, Túini Espiritu ã teo wáacatjĩh caandih ñi túi míic wéhenaá, túut nuumnit, túinijeh ã jwáub chãjat pínah niijná. Pánih teo wáacnit, yeéb míicjehbut ñi túi chãja chaáh, “Yeejépdih chãjné”, niijná.

² Ñijeéh jumnit yeejép ñi yapachah enna, queétdih ñi teo wáacá. Pánih míic teo wáacna, Cristo ded pah ã náah yacatdih jepahna caá ñi chãjap.

³ “Bita chah túi chãjni jumna, dedé teo wáacatdih wã náahcan caá”, ded niij jenah joiná, caanjéh míic yeena caá ã chãjap.

⁴ Ded pah ñi chãjatdih jenah joinít, “Nin túini caá. Caán yeejép caá”, niij jéihyat caá náahap. Pánih jéihna, ded pah ñi chãjat túini ã jumachah, bitadih ded pah ã yapatdih jenah joicánjeh, ñi túi wëibipna caá.

⁵ Jesús jwiítidih ded pah ã náah yacatdih jepahna, jwĩ jepahcahbut jwiítjeh jwĩ níwat pínah ã jumna caá. Bitaboó jwiítidih ñi jéih ñio wuhcan caá.

* 5:17 Ro 7.15-23 * 5:24 Ro 6.3-14; Gá 2.20; 6.14

6 Det táini doonádih bohénitboó queétdih naóhndih í táí teo wáaca naáh, dedé ã náahatdih ã bíbohat pínah niijná.

7 Ded pah jwí chājatdih jenah joinít, nindih náhnat caá náahap: Jwiít cāacwāboó dedédih jwí momochah, caanjéh ã jwúb chíih jūwáchah, caandíjhéh jwí bíbohbična caá. Táininadih nionit, jwí momochah, táini ã chíih jūóhbična caá. Obohjeéhtih, yeejépnadih jwí momochah, táicanni áta chíih jūóh tagaá. Pánihat pah, jwiít cāacwādihtut biíc yoobó ã jumna caá. Ded pah jwí chājachah, biíc yoobójhéh mantih jwiítidihbut ã yapbična caá. Ní táí náhninaá, Dios nihát jéihndih jwí jéih tíohcan caá. Pánihna, “Weém wā táí chājcatdih Dios ã encan caá”, ní niij míc yeeca bojó.*

8 Ded ã weñat pínahdihéh chājna, yeejép ã chājachah, ã yéj chājat jíib, iiguípna ã bejbipna caá. Obohjeéhtih, ded Táini Espíritu ã náah yacatboodíh jepahna, ã táí chājat jíib, páantjeh Diosjeéh ã jumbipna caá.

9 Dios ã jenahat láa, táí chāj cádahcan, táinidih jwí bíbohbična caá. Páant jwí bíbohat pínahdih jéihnit, táí chāj chucán, jwí cádahca boj jíih.*

10 Dedé teo wáacatdih í náahachah, jwí bujáát pah bóo, nihát cāacwādihtut jwí táí chāj jíih. Jwí déewā panihnit Jesúhwādihtut bácah, chah jwí míc táí teo wáacat dée caá.

Pablo naóh péanit, ã táyat táutat

11 Nin núodih wā chéen ã daác wūhap be. Pánihna, nin péeni naáwátdih dahwani wā daacátdih ennit, “Pablojeh jwiítidih át daác wahap taga”, ní niij jéihbična caá.

12 Buh queét yeebdíh yee bohénitdih wā jwúb naóhbična caá. Queét yeebdíh bóodat táutnitboó jwí déewā queétdih í wēi enat pínah niijná, páant í bohéna caá. Jesús cruzboó ã wun wāhatjidihéh bohéna, queétdih jūihnit, jwí déewā yeejép íta chāj tagaá. Páant yeejép yapatdih náahcan, queét yeebdíh í bóodat táutna caá.

13 Queét bóodat táutnitboó Moisés ã watatjidih táí jepah beedácan yuhna, yeebdíh caandíh jepahat táutnit, í bóodat táutna caá. Bitá jwí déewā “Queétboó Gálatasdihtut moón Jesúhwādihtut íta bóodat táutap tagaá”, queétdih í niij wēi naáwát pínah niijná, páant í bohéna caá.

14 Obohjeéhtih, cāacwā weemdíh í táí wēi naáwát pínahdih weémboó wā bidcan caá. Pánih bidcan, jwí Maáh Jesucristo cruzboó ã wun wāhatjidihéh cāacwā í wēi naáwát pínahdih wā náah yacna caá. Weemdíh ã wun wāhuchah, nemép Dioíh nihcannitdih yeejép ã chājat táutachah yuhna, weémboodíh ã bujácan níit. Páant yeejép í chājachah yuhna, wā en yaccan níit.

15 Jwiít Jesucristoihtut jumna, Dios jwiítidih ã enechah, bóodnit, bóodcannitbut jwí jumachah, biíc yoobó dedé pínah nihcan caá. Obohjeéhtih, táiniboodíh jwí táut numúchah ennit bácah, búdí yoobát ã wēi enna caá.*

16 Nin wā bohéatdih táí jepahnit, Diosjeéh úmcanjeh ní táí jumú. Dios yeebdíh jígh ennit, ã teo wáaca naáh. Biíc yoobó ã teo wáacat pínahdih nihát áihwādihtut wā náah yacna caá.*

17 Nin wā pée naáwátbit caá: Jwí Maáh Jesúsdihtut teo wāhni wā jumat jíib, weemdíh í puñat yahwítji páantjeh wíih bácahdih wā duoná caá. Páant yaoh duoní wā jumachah ennit, “Pablo Jesúh táini doonádih Dios ã naáwát táutni nihcan caá”, weemdíh í jwúb niij tac bugáca bojó naáh.

18 Wā déewā panihnitá, jwí Maáh Jesucristo yeeb nihatdih búdí oinit, ã táí teo wáaca naáh. Pánih náah yacnit, yeebdíh búdí oinit, wā táyat táutna caá.

Páant bóojeh tigaá wā daacát.

Pablo

* 6:7 Pr 22.8; Os 8.7 * 6:9 2Ts 3.13 * 6:15 Jn 3.3-7; 2Co 5.17 * 6:16 Sal 125.5; 128.6

EFESIOS

Pablo queédih ã túyat tútat

¹ Weém, Pablo, biíhdih daacát túttna, yeéb Éfeso tútchidih moón Jesúíhwādh wā wahna caá. Dios ã náahat pah Jesucristo weemdih ãih túini doonádih ã naáwát túttni caá. Yeéb Jesucristodih túi jenah jói cádahcannitdih wā daác wahna caá.*

² Jwī íp Dios, jwī Maáh Jesucristobat, yeebdih oinit, í túi teo wáaca naáh, caán biícđih ñi túi jumat pínah niijná. Weembát yeebdih búdi wā túyat túttna caá.

Jwiít Cristoíhwādh Dios ã túi chājat

³ Jwiít Cristoíhwā caán biícđih jwī jumuchah, Dios, jwī Maáh Jesucristo íp, jwīh caolihdih búdi ã túi chājna caá. Páant ã túi chājachah jéihnit, caandih búdi jwī wēi naóhna caá.

⁴ Jwiít ãihwādh nin pah Dios át chājap wut jī. Nin baácdih ã chājat pínah jātih, Jesucristo biícđih jwī jumat pínah, yéejat wihcannit ã enechah jwī jumat pínahbut niijná, jwiítđih átát ñiojip taga. Pánihna, jwiít Jesúsđih jepahnitđih, “Ma yéejat jíib jumna caá”, jwiítđih ã niijcán niit.

⁵ ã náahat pahjeh jwiítđih oinit, jon jātih nin pah Dios át niijíp wut jī: “Wā wūh Cristo ã chājatjīh queét wā weh í jumbipna caá”, át niijíp wut jī.

⁶ Pánih oinit, jwiít ã wūh ã oiniíhwā jwī jumuchah, Dios jwiítđih búdi pohba át túi chāj wūhup taga. Páant ã chājatđih jenah joinít, caandih páantjeh búdi jwī wēi naáwát caá náahap.

⁷⁻⁸ Cristo jwī yéejat jíib buudáát panihnidih jíib chājna, ãih meépdih yohnit, át wun wūhup wut jī.* Pánih wun wūhna, jwiít iiguípna jwī bejat déedih túi ubnit, Satanás ã chéwat tōp panihnidih át watap wut jī. Pánihna, Cristo jwī yéejat jíib ã wūhatđih jéihnit, Diosboó jwī yéejatđih át yoh wūhup

wut jī.* Jwiítđih búdi oi jígah ennit, ã jéih beedáátjīh ã wūhđih páant át túi chājat tútup wut jī.

⁹⁻¹⁰ Jon jātih ã jenah joyátjidi cāacwādh ã jéihya jwuhcan yuhna, buu jwuhna Dios jwiít ãihwāboodih át beh joyánap taga. Nin pah caá ã jenah joyátji: Cristo nihat ã chājatjīh, nihat japboó jumnit, nin baácboó jumnit, nump bóo tólihboó jumnitđihbut Dios ã ñíoni yeó jáapđih Cristodih maáh ã waadábipna caá. Páant maáh ã jumuchah, nihat ãih míic ã jumbipna caá. Dios páant ã chājat pínahđih át wutup wut jī.

¹¹⁻¹² Dios ã náahat pahjeh nihatđih chājnit, jwiít judíowā Cristodih jwīh jepah waóhñitboó jwī túi chājat pínah niijná, bitabat Diosđih í wēi naáwát pínah niijná, jon jātih jwiítđih át ñíwip wut jī.

¹³ Yéejat jíib iiguípna ñi bejat déedih Jesús ã wun wūhatji doonádih joinít, yeebát ñitát jepahap taga. Pánih jepahnit, Jesúíhwā ñi jumuchah, Diosboó ã naóhñi Túini Espíritudih yeebdih át wahap taga. Pánih wahnit, ãihwā ñi jumatđih ã júutna caá.*

¹⁴ Nin baácboó jwī jum jwuhuchah, Túini Espiritu jwiítđih Dios ã jwīh wūhni caá. Pánihna, ã pebhboó jwī jubínachah, jwiít nihatđih tút nuúm péanit, ã bíboh pānidih ã wūh beedábipna caá, ã wūt chah yáaat pínah niijná.*

Pablo Jesúíhwādh ã wūbát

¹⁵ Páant ã chājatđih jéihnit, Jesúsđih ñi túi jenah joyát doonádih joinít, nihat bita Jesúíhwādh ñi oyat doonádihbut joinít,

¹⁶ Diosđih wūbh cádahcan, “Queédih ma teo wáacat túina caá”, wāpí niijná caá.

¹⁷ Nin pahbut jwī Maáh Jesucristoíh Diosđih wāpí níj wūbhna caá: “Paá, meém chah wēpni jumna, queédih ded pah ma jumatđih ma jéihyanaá, meemdih chah í túi jéihyat pínah niijná”, wāpí niijná caá.

* 1:1 Hch 18.19-21; 19.1 * 1:7-8 Mr 10.45; 14.24; He 9.12-14 * 1:7-8 Col 1.14 * 1:13 Lc 24.49; Jn 14.26; 16.13-15; Hch 1.4; 2.33 * 1:14 2Co 1.22

18 Nin pahbut wāpī niij ūbhna caá: “Queétdih túut nuúm jwíihna, ma pehbóo ĩjubínachah, ma túut nuúm péaat pínahdih ma túi beh joyánaá. Jwiit míihwā caanná jwī jubínachah, chah bádí ma túi chājat pínahdihbut, ma jéihyanaá”, wāpī niijná caá.

19-21 Nin pahbut wāpī niij ūbhna caá: “Ded pah bádí ma wēpat ā jumatdih queétdih ma jéihyanaá. Caán wēpatjīh Jesucristodih boonit, ma jéihyepmant bóo buwámant chúudat túutnit, maáh mat waadánap taga.* Pánihna, caanjīh chúudna, nihat maátadih maáh ā jumna caá. Būu láa, túttimah bóo láabut páantjeh chah maáh ā jumbipna caá. Jwiit caandih túi jenah joinítidih caán wēpatjīh ma teo wáacatdih queétdih ma túi beh joyánaá”, wāpī niijná caá.

22-23 Páant chah wēpni ā jumuchah, Diosboó nihatdih Jesúsdiĥ āt wutat túutap taga.* Pánih chājnit, Jesúsdiĥ wao dáh panihni, áihwādiĥ áih bácah panihniĥ āt chāĥap taga.* Pánihna, jwiit áihwājééh jumni nihat pehbóo ā jumuchah, áih bácah panihni jumna, ā wēpatdih jwiitbut jwī bíbohna caá.

2

Jíib náahcanjeh, Dios jwiítidih ā túi ūbat

1 Yeébbóo Jesúsdiĥ ĩi jepahat pínah jātih, yeejép ĩi chāj jwuhuchah, Diosboó yeebdih wānnit panihnit pah āt enep taga.

2 Jātih nin pah ĩit jum jwuhup taga: Diosdiĥ yap yohnit ĩi túi chāĥcat pah-jeh, bíic yoobó mantih yeebbút yeejép ĩit chāj jwuhup taga. Pánih chājna, nemépwā ĩi maáhboó ā wutatdih ĩit jepah jwuhup taga. Caán nemépwā ĩi maáh Dios ā wutatdih yap yohni būu láa nin baácboó jumna, cáacwādiĥbut Dios ā wutatdih ā yap yohat túutna caá.*

3 Jātih jwiit nihatbut caan páh jwī chāj jwuhup ĩi. Dedé jwī weñat pínahdih, jwī yéej jenah joyátidihĥbut

jwī chāj jwuhup ĩi. Páant jwī chājachah ennit, Diosboó jwiítidih ĩijnit, nihat bita yap yohnit bíicdih, átiĥ peéh chāĥap ta yah caá.*

4 Obohjeétiĥ, páant jwī jumuchah yuhna, Diosboó jwiítidih bádí āt oyop taga.

5 Pánih oi ĩĥgah ennit, boonit panihnit pah jwiítidih āt chāĥap taga. Yéej chājnit, wānnit panihnit jum jwuhna, Jesúsdiĥ jwī jepahachah, caán bíicdih Diosboó jwiítidih āt boonanap taga. Yeejépwā jwī jumuchah yuhna, Dios bádí oi ĩĥgah enni jumna, jwī yéejat jíib ĩiguípna jwī bejat déedih jwiítidih āt túi ūbup taga.*

6 Cristodih booana, caán bíicdih jwiítidihbut āt boonanap wut ĩi. Cristodih ā booaat túttimah, caandih ā pehbóo chúudat túutnit, jwiit áihwā caán bíicdih jumna, ájeéh maáta jwī jumat pínah niijná, jwiítidihbut ā pehbóo Dios āt chúudat túutap wut ĩi.

7 Pánih chājna, jwiit Cristoíhwādiĥ ā oi teo wáacat, débóo bádí ā jumatdih nihatdih ā júutbipna caá.

8 Cristodih jwī túi jenah joyóchah, Dios bádí oi teo wáacni jumna, jwiítidih ā túi ūbna caá. Nindiĥ ĩi túi náhninaá: Ded pah jwī túi chājachah yuhna, jwiit míicjeh jwī jéih túi ūbcan caá. Obohjeétiĥ, Diosboó jíib náahcanjeh jwiítidih āt túi ūbup taga.

9 Dedé jwī túi chāĥat jíib nihcan, jwiítidih āt túi ūbup taga. Pánihna, “Wā túi chāĥat jíib weemdih āt túi ūbup taga”, ded ā jéih niijcán caá.

10 Obohjeétiĥ, jwī túi chāĥatji jíib túi ūbcan yuhna, jwī túi chāĥat pínah niijná, jwiítidih āt túi ūbup taga. Ded pah jwī túi chāĥat pínahdih jātih ātát jenah joiĥp taga. Pánihna, Jesúsíhwā jwī jumuchah, ded pah ā jenah joyátji pahjeh, túi chāĥat caá náahap.

Jwiit Cristoíhwā jumna, bíicdih jwī túi jummat

11 Nindiĥbut ĩi náhninaá: Jātih yeéb judíowā nihcannit, Dioíhwā ĩit jum

* 1:19-21 Sal 110.1 * 1:22-23 Sal 8.6 * 1:22-23 Col 1.18 * 2:2 Ef 6.11-12; Col 1.13 * 2:3 Col 3.6 * 2:5 Col 2.13

jwuhcap taga. Páant ñi jumachah, jwiít judíowã quehli nah yapat chóodih bóodnit, Dioíhwã jumna, yeéb bóodcannitdih jwĩ íí en jwuhap jĩ. Obohjeéhtih, cáacwãjeh jwiítidih í bóodochah, Dioíhwã jwĩ jummatdih júutat pínah ã jumachah yuhna, dawá wã déewã Diosdih í joyáh bojna caá.

12 Nindihbut ñi náhninaá: Jãtíh Dios ã wahni Cristodih ñit jéih jwuhcap tajĩ. Jwiít judíowã Dios ã ñíonitdih mácah jumna, Dios jwiítidih ã naáwátjidihbut ñit jéihcap tajĩ. “Weemjéh tigaá ñi Maáh. Yeéboó wíih cáacwã ñi jumna caá. Pánihna, weém yeebdíh wã táí chãj wãhbipna caá”, Dios jwiít judíowãdihjeh át niúj naáwáp tajĩ. Yeéb judíowã nihcannitboodíh át niúj naóhcap tajĩ. Pánih jumna, ded pah ñi yéej chãjat peéh, yeebdíh táí ubni pínahboodíhbut ñit jéih jwuhcap tajĩ. Diosdihbut yúup jumnit panihnit ñit jum jwuhap tajĩ.

13 Obohjeéhtih, buu jwuhna, Cristodih jepahna, ã yoh wãhni meépjíh yeéb yúup jumnit panihnitjidih, pehbbit jumnit panihnit Dios át chãjap tajĩ.

14 Jesucristojeh jwiít chéne poómp jumnitjidih bíic poómp pah át chãjap taga. Jwiít judíowã, yeéb judíowã nihcannitbut jãtíh túbít míic eníhcannit jwĩ jumachah yuhna, Jesús wun wãhna, jwĩ míic íjatji jãhat panihnidih, át yoh wãhup tajĩ. Páant ã yohochah, jwiít áih bácah panihni jumna, bíicdih jwĩ táí jumna caá, buca.*

15-16 Jãtíh jwiít judíowã Diosjeéh táí jummat túut niijná, Moisés ã wutatjidih jwĩ táí jepah beedáhip yuh jĩ. Obohjeéhtih, caandíh jwĩ jepah beedacatji jíib búdí peéh chãjat jwiítidih ã jumap jĩ. Pánihna, buu Cristo jwiítidih ã wun wãhatdih táí jenah joiná, Diosjeéh jwĩ táí jumna caá.* Pánih wun wãhnit, caán peéh chãjatdih át ubap wat jĩ. Jwiít chéne poómp jumnitjidih bíic poómpjeh, áih bácah panihni chãjna,

bíicdih Diosjeéh jwĩ táí jummat pínah niijná, át wun wãhup tajĩ.*

17 Cristo nin baácboó dei jãóhnit, ded pah Diosjeéh jwĩ táí jummat pínah doonádih át ub jãúwáp tajĩ. Pánih dei jãóhni jwúub púuh laab béjna, yeéb judíowã nihcannit Diosdih yúup jumnit panihnitdih, jwiít judíowã caandíh pehbbit jumnit panihnitdihbut, caán doonádih át naáwát túutat wat jĩ.*

18 ã wun wãhatjíh jwiít chéne poómp jumnitjidih jwĩ íip Dios ded pah ã jummatdih át jéihyanap tajĩ. Páant ã jéihyanachah, Túini Espíritu jwiít nihatdih bíic yoobó ã teo wáacatjíh úumcanjeh Diosdih jwĩ táí jéih wãbhna caá.

19 Pánihna, yeéb judíowã nihcannit, jãtíh Diosdih jéih jwuhcan, jwĩ déewã nihcan yuhna, buu yeebbát Jesúsdi jepahnit, Dios ã weh ñi jumachah, jwiít nihat bíic weh pah jwĩ jumna caá.

20 Jwiít nihat bíicdih Dios ã chãjni muu panihni jwĩ jumna caá. Jesús áih túini doonádih naáwát túutnit, Dios naáwátidih naóh yapanit bíicdih, Dios ã chãjni muú wêp teo lajat panihnidih át jwíih jwejep taga. Jesucristoboó choójboó wêp teo lajni jenah enat jee dáh panihni ã jumna caá.*

21 Jwiít nihat Jesúsdi jepahnitdih Dios táí jenah ennit, ã duuj pãp aabánit, caandíh weñat pínah muu panihnidih ã chãjna caá.

22 Yeebdíhbut táí jenah ennit, bíic yoobó jwíjeéh ã duuj pãp aabáat pah ã chãjna caá. Pánih chãjna, jwiít nihat bíicdih Túini Espíritu ã jummat muu panihni jwĩ jumna caá.*

3

Judíowã nihcannitdih Pablo túini doonádih naóhni ã jummat

1 Páant Dios yeebdíh ã táí teo wáacachah jéihnit, weém, Pablo, yeéb judíowã nihcannitdih Diosdih búdí wã wãbhna caá. Yeebdíh Jesúsdi

* 2:14 Jn 14.27 * 2:15-16 Col 2.14 * 2:15-16 Col 1.20 * 2:17 Is 57.19 * 2:20 Is 28.16; Mt 21.42

* 2:22 1Co 3.16-17; 1P 2.4-5

túini doonádih wā bohéat jíib nemat muúboó ĩ nemni wā jumna caá.

² Dios weemdih oi teo wáacnit, weemdih áih túini doonádih ā naáwát túutap be. Caandih ñitát joi tágaá.*

³⁻⁶ Jon játih ā jenah joyátji pah Dios yeéb judíowā nihcannitdih ā oi teo wáacat pínahdih cáacwā ĩ jéih jwuhcah yuhna, buu jwuhna weémboodih Dios ā túi jéihyanap jĩ.* Caandih yeebdih wáát naóh daacáp jĩ. Páant wā daacátjidih ennit, “Pablodih Dios át túi jéihyanap taga”, ñi niij jéihbipna caá. Yeéb judíowā nihcannit, jwiít judíowābut biíc yoobó Jesucristodih jwĩ jepahachah, jwiít nihat biíc dih Dios áihwā pínah ā chājna caá. Páant ā chājat pínahdih nihat jwĩ nuowā ĩ jéihcah yuhna, buu jwuhna Túini Espírituboó Jesús áih túini doonádih naáwát túutnitdih, Dios naáwát dih naóh yapanitdihbut át jéihyanap taga. Yeéb judíowā nihcannit, jwiít judíowā biíc dih, jwĩ yéejat jíib iiguípna jwĩ bejat déedih, Jesucristodih jwĩ jepahat jíib, Dios jwiít dih át túi ubap taga. Pánihna, jwiít nihat biíc dih áih bācah panihni jwĩ jumna caá. Páant jwĩ jumachah, áih cáacwādih ā naáwátji pahjeh jwiít nihat biíc dih ā túi chāj bipna caá.*

⁷ Dios weemdih oi teo wáacnit, nin túini doonádih yeéb nihat judíowā nihcannitdih ā naáwát túutap jĩ. Pánih naáwát túutnit, Dios ā wēpatjĩh weemdih ā jéihyanap jĩ, wā túi naáwát pínah niijná.

⁸ Nihat Jesúhwādih jenah joinít, oboh jumni wā jumachah yuhna, Diosboó weemdih búdí ā oi teo wáacap jĩ, judíowā nihcannitdih Jesucristoĩh túi doonádih wā naáwát pínah niijná. “Jesucristodih ñi jepahachah, Diosboó yeebdih búdí ā túi chāj bipna caá”, wāpĩ niij naóh bohéna caá.*

⁹ Pánih túini doonádih bohéna, Dios nihatdih chājni, ded pah ā jenah joyátji ā jéihya jwuhca naáhdih buu nihat cáacwādih wā túi jéihyana caá.

¹⁰ ¿Pánih chājna, ded panihat pínahji ta tigaá? Dios nihat cáacwā, bita

poómpna jumna yuhna, Jesucristodih ĩ jepahachah, biíc dih áihwā pínah ā chājachah ennit, nihat áih ángelwā, nihat nemépwābut Dios chah ā túi jéih beedáatdih ĩ jéihyat pínah niijná, páant át chājap wat jĩ.

¹¹ Dios biíhmah páant ā jenah joyátji biíc yoobó, jwĩ Maáh Jesucristo ā wan wāhatjijĩh át chāj beedánap wat jĩ.

¹² Pánihna, Jesucristodih jepahnit, áihwā jumna, úumcanjeh, “Weemdih ā túi joiná nacaá”, niij jéihnit, Diosdih jwĩ túi jéih úubhna caá.

¹³ Pánih jumnit, yeéb judíowā nihcannitdih túini doonádih wā naáwát jíib weemdih yeejép yapat doonádih joinít, ñi jĩgahca bojoó. Yeebdih jĩgahaat pínah nihcan, Diosjeéh ñi túi jummat pínah caá. Pánihna, caandih jenah joinít, ñi túi weñeé.

Jesucristo ded pah ā oyat

¹⁴ Yeéb judíowā nihcannit, jwiít judíowā biíc dih Jesucristoĩhwā jumna, jwĩ ípdih bó dicha caj yoh ñajnit, yeebdih búdí wā úubhna caá.

¹⁵ Dios ā pebh jumnitdih, nihat nin baác dih moondihbut mácah poómp jwĩ jumachah yuhna, áihwādih biíc weh pah át chājap wat jĩ. Pánih chājna, jwiít dih áih wāt át búudhdap wat jĩ.

¹⁶ Pánihna, nin pah yeebdih jwĩ íp Diosdih wāpĩ niij úubhna caá: “Paá, meém chah wēpni jumna, Túini Espíritujĩh queétdih búdí ma teo wáacá,

¹⁷ queét Cristodih ĩ túi jenah joyócah, áih muu pánihni, ĩih caoli hboó ā túi jummat pínah niijná. Pánih jumna, túi oinit, ded pah chājna, ĩ chāja naáh. Maa náatna baác numah bejna, buujcán ā túi tewat dée pah, queétbut túi oinit ĩ jumna naáh, túinijeh ĩ chājat pínah niijná”, wāpĩ niijná caá.

¹⁸ Nin pahbut wāpĩ niij úubhna caá. “Paá, Cristo ā oyat ded pah búdí ā jummatdih queétdih, nihat bita míihwādihbut, ma túi beh joyánaá.

¹⁹ Jwĩ jéih beh joi beedácah yuhna, ma teo wáacá, búdí ā oyatdih ĩ jéihyat pínah niijná. Páant ĩ jéihyechah, ded

* 3:2 Col 1.25 * 3:3-6 Gá 1.12 * 3:3-6 Col 1.26-27 * 3:8 1Co 15.9

pah ma túi jéih beedáátdih, ma oyatdihbut queétdih búdí ma jéihyanaá, ma náahat pah í túi chājat pínah niijná”, jwī ípdih wāpī niijná caá.

20-21 Ded pah Diosdih jwī wúbátdih, jwī jenah joyátdihbut caán chah búdí ā jéih chājna caá. Páant caán chah wēpni jumna, jwīih caolih diítboó Túini Espíritu ā wēpatjīh jwiít dih búdí ā jéih teo wáacna caá. Páant ā chājachah, nihat cāacwā, buu láa moón, túttimah bóo láa moonbút caandíh búdí í weñe naáh. Ded pah nihat áihwādih búdí ā teo wáacatdih ennit, ded pah Jesucristo ā túi chāj wāhatjidihbut ennit, Diosdih páantjeh weñat caá náahap. Páant tíí ā jumna nah.

4

Jwiít Cristoíhwā bíicdih ded pah jwī jumat

1 Yeéb judíowā nihcannitdih wā bohéat jíib nemat muúboó jumna, nin pah yeebdíh wā wutna caá. Yeéb Dios ā nílonit jumna, túinijeh jumat caá náahap.

2 “Weém oboh jumna caá”, niíj jenah joinít, bitadih jāihcannit ní jumna. Bitayeebdíh yeejép í chājachah yahna, queétdih íjcanjeh oinit, ded pah í chājatjidih ní jwūub náhnica bojó.*

3 Pánih jumna, yeéb túi bíicdih Túini Espíritu ā chājatjidih ní yéejacan níit. Túi bíicdih jwī jumat pínahdih jwiít Dioíhwādih búdí bidat caá náahap.

4 Jwiít nihat bíicdih Jesucristoíh bácah panihnijeh jwī jumna caá. Jwiít nihatdih Dios ā wahní Túini Espíritu bíicjeh tigaá. Jwiít nihat Dios ā nílonit ā pebhboó jwī bejat pínahdih bíic yoobó jwī páina caá.

5 Caán bíic Jesússeh tigaá jwī Maáh. Caán Jesússeh tigaá jwiít nihat jwī jepahap be. Jesússeh jwī jepahat júutna, bíic yoobó daabánit jwī jumna be.

6 Caán bíic Diosseh tigaá jwiít nihatdih jáap caolih dée át chājap taga. Pánih chāj wāhna, jwiít nihat jwī íp jumna, jwī Maáh caá. Á maáh jumat

nihat chah ā wēpna caá. Pánih jumna, jwiít nihatdih ā teo wáacna caá, ā weñat pínahdih jwī túi chājat pínah niijná. Jwiít nihat cātíh ā jumna caá. Páant ā jumachah, bíic weh dée pah túi jumat caá jwiít dih náahap.

7 Obohjeéhtih, bíic weh dée jwī jumachah yahna, ā náahat pah mácah jéihyatnadih jwiít nihatdih Cristo át wāhup taga.

8 Pánihat pínahdih jenah joinít Davidjiboó nin pah át níj daacáp tají: “Caandíh eníhcannitdih yap yohnit, Dios pebhboó ā jwūub pūuh laáb juibíát túttimah, áihwādih túnidih át wāhup taga”, át níj daacáp tají. (Sal 68.18)

9 Pánihna, “jwūub pūuh laáb juibíát”, ā níjíchah, “Nin baácboó jumna, caandíh eníhcannitdih ā yap yohat túttimah, wānnitji í jumapboobát át dei bej jwāhup wut jí”, jwī níj jéihna caá.

10 Pánih caanná dei bej jwāhni, nihatdih maáh jumat túut niijná, Dios pebhboó át jwūub pūuh laab béjep wut jí.

11 Pánih pūuh laab béjnit, áihwādih Túini Espíritudih wah deyana, mácah jéihyatnadih át wāhup taga. Biquínadih Jesús túini doonádh naóh peetát pínah jéihyatdih át wāhup taga. Bitaboodíh Túini Espíritu ā naáwáchah joinít, naóh yapaat pínah jéihyatdih át wāhup taga. Bitaboodíh Jesús túini doonádh jáap joinít í túi jepahat pínah niijná, wēp naáwát pínah jéihyatdih át wāhup taga. Bitaboodíh Dioíhwādih dúo wáinit, ā naáwátdih í túi bohéat pínah jéihyatdih át wāhup taga.

12 Pánihatdih Cristo jwiít áihwādih át túi wāhup taga, Dios ā weñat pínahdih chājnit, jwī túi míc teo wáacat pínah niijná. Pánih míc teo wáacna, ded pah Dios ā chājat túutachah, jwī túi jéih chājna caá. Pánih jumna, jwiít nihat bíicdih Diosdih jwī chah túi jenah joibípna caá. Jwiít Cristoíh bácah panihni jumna, wébít ā behat dée pah, bíicdih jwī túi behbípna caá.

* 4:2 Col 3.12-13

13 Pánihna, jwiít Dioíhwã tui behna, Jesús Dios wãúhdih chah jenah joinít, jwíjeéh ã jummatdihbut chah jéihnit, biícđih jwí tui jumbipna caá. Pánihat táttimah, tui behnit dée pah jumna, Jesucristo ã jummat pah muntih jwiítbut jwí jumbipna caá.

14 Pánihna, Jesucristo ã wãhni jéihyatnajih tui míc teo wáacna, wébít dée jwí jumcan niít. Wébítboó dedé naáwátdih joinít, ípí tui joiná caá. Pánih joiná, bita queétdih yeenit yeejép í chãjat táutachah, í jepahna caá. Bita Dios naáwátdih ded pah mácah í yee naáwáchah, ípí tui joiná caá. Cãac wihcanni jááj chóo dée pah í jumna caá. Ím tac yoób pahachah, johlit nolihatbut caán chóodih ã wénoh johochah, yoobópdih ã bejcan caá.

15 Jwiítđih pánihat dée jumcat caá náahap. Dios yoobópdih naóhni ã jéih yeecan caá. Páant ã jumachah, ã naáwátdih joí cádahcan, ded yee naóhndih joyáh bojnit, bitadih oinit, yoobópdih naáwát caá náahap. Pánih jumna, Dios ded pah jwiítđih ã chãjat táutatđih tui beh joinít, beh bejnit dée pah, yeó jáap jummat pah jwí Maáh Jesucristodih chah jwí tui jenah joibípna caá. Caán jwí Maáh jumna, wao dáh panihni caá.

16 Jwiítboó ãih bácah panihni caá. ãih muj nah, ãih téihya, ãih jítcha, ãih tãah panihni jwí jumna caá. Cãaquíh bácah tui dũj ñúhna, ñeh tõpna tui wẽpna, ã tui jumna caá. Pánihat dée, jwiítboó tui biícđih míc oinit jumna, jwí tui jumna caá. Pánih míc oina, mácah jwí jéihyatnajih míc teo wáacna, beh bejnit dée pah, Dios ã weñat pínahdih biícđih jwí tui jéih chãjna caá.*

Jwiít Cristoíhwã jumna, táiniboodih jwí táut nũmát

17 Jwí Maáh ã naáwát táutatji pah yeebdih wã wẽp wutna caá. Ñi déewã Diosdih jéihcannit í chãjat dée pah, yeébbóo ñi chãj cádaahaá. Queétdih tui

jenah joicánnit, tubit yeejép í chãjna caá.

18 Ded pah Dios ã jummatdih beh joicán, dupúát panihpboó jumnit, Diosdih yũp pah í jumna caá.

19 Dios ded pah queétdih ã wutachah yuhna, queét jéih joicánnit panihnit í jumna caá. Pánih joicán, tíic jenah joicánjeh, í yéj chãjatdih cádahíhcan, chah í bidna caá.*

20-22 Obohjeéhtih, Cristoíh túini doonádih bita yeebdih í tui bohénachah joiná, bita yeejép chãjnit pah jumcan, Jesús ã jummat pah yeebdih ít jummat táutap tají. Máa yéguehdih yohat dée pah, játih ñi yeejép chãjatjidih cádahat pínah niijná, ít bohénap tají. “Jwiít yeejép chãjnit, búdí jwí wẽibipna caá”, játih ñit niij jenah joyóp ta yah jí. Obohjeéhtih, wẽican, chah yeejép chãj bejna ñit chãjap tají.*

23 Pánih yeejép ñi jenah joyátdih cádahnit, táiniboodih táut nũmna, Dios ã weñat pínahdihjenah jenah joyát caá náahap.

24 Páant niij jenah joinít, táiniboodih ñi chãjbipna caá. Dios ã jummat pah jwí jummat pínah niijná, jwiítđih jáap dée át chãjap taga. Páant ã chãjachah jéihnit, jwiítđih tui chãjat caá náahap.*

25 Ñi yeeatdih ñi cádaahaá. Jwiít biíc bácah panihnit jumna, míc yeena, jwiít mícjeh jwí míc yéejana caá. Pánihna, yeecanjeh, yoobópdih míc tui naáwát caá náahap.*

26 Bitadih íjna yuhna, yeejép ñi chãjca bojoó. Caán yeó jáapjeh ñi íj cádaahaá.*

27 Ñi íjatdih quíib bũdcán, nemép ã náahatboodih ñita chãj tagaá.

28 Ded nũmni ã nũmátđih ã cádaaha naáh. Nũmcánjeh, ded moh yéejnidih teo wáacat táut niijná, táinidih ã tewe naáh.

29 Í náah jumni naáwátdih ñi míc naóhca bojoó. Tui míc teo wáacat táut niijná, táiniboodihjenah ñi míc naáwá.

30 Jwiít Dios pebhboó jwí bejat pínahdih jwí jéihyat pínah niijná, Dios

* 4:16 Col 2.19 * 4:19 Ro 1.21-25 * 4:20-22 Col 3.9 * 4:24 Gn 1.26; Col 3.10 * 4:25 Zac 8.16; Ro 12.5 * 4:26 Sal 4.4; Stg 1.19-20

Túini Espíritu jwiít dih át wahap taga. Pánihna, yeejép chājna, caandíh ñi jġahaca bojoó.

³¹ Bita yeebdíh ĩ túi chājcatdih jwáub náhnican, ñi quíib buudú. Páant ñi quíib buudcáh, maiwā man pah ñi íjat yeebdíh ā yéejabipna caá. Pánih íj yapnit, ñi míic jūih ñaacát dih ñi cáda haá. Bitadih yeejép dooná ñi naóhca bojoó. Dedé yeejép ñipí míic chājatdih ñi cáda haá.

³² Pánih cádahna, yeéb míicjeh oina, jġah ennit, ñi túi míic teo wáacá. Yeebjéh ñi míic yéej chājatjidih ñi míic ámo hoó. Diosboó jwī yéejatdih ā yohat pínah niijná, Cristo jwiít dih át wan wūhup wut jī. Páant ā yohat pah, yeebbút bitadih ñi eníhcatdih yohat caá náahap.*

5

Dios weh jumna, ded pah jwī jummat

¹ Jwī weh jwiít dih ennit, biíc yoobó ĩ chājat dée pah, Dios weh ā oinit jumna, caandíh jenah joinít, biíc yoobó ñi jumuu.

² Pánih jumna, Jesucristo jwiít dih ā oyat pah, bitadihbut ñi túi oyoó. Pánih búdí oinit, jwī yéejat jíib, caán jwiít dih át wan wūhup wut jī. Judíowā Dios ā weñat pínah niijná, caandíh oveja wūúhdih ĩpí mao cáo wūhup jī. Páant ĩ mao cáo wūhat dée pah, Jesús jwiít dih át wan wūhup wut jī.*

³ Jesúíhwā jumna, dedé íí náah jumnidih ñi chājca bojoó. Pánih chājatdihbut ñi jenah joicá bojoó. Bitáih bií déedihbut ñi en ñinahca bojoó. Páant ñi chājcah, yeebdíh dooná ā wihcan niít.

⁴ Dedé íí náah jumnidih míic niijcán, jenah joicánnit pahbut míic wéhecan, ñi míic yeejép deoh naóhca bojoó. Dios túini ā jumuchah, áihwādh túinijeh míic wéheat caá náahap. Pánih míic wéhena, “Jwiít dih ma túi chājna caá”, Diosdih niiját caá yeebdíh náahap.

⁵ Níndih ñi túi náhninaá: Ded íí náah chājni, ded íí náah chājat jenah

joiníbut Dios pebhboó ā waadcán niít. Ded dawá bií déedih en ñinahnitbut ā waadcán niít. Pánih en ñinahni bií déedihjeh wēinit, Diosboodíh ā jéih wēican caá. Pánih chājni Jesucristo ā maáh nihcah, Dios maáh ā jumupboó ā juibícan niít. Pánihatdih yeéb ñi túi jenah joyoó.

⁶ “Páant ñi chājachah, ā túina caá”, ded ā niij yee naáwáchah yuhna, yeébboó ñi joyáh bojoó. Pánih yeejép chājnit Dios ā wutadidih ĩ yap yohatjī jíib, búdí íjnit, queéd dih ā peéh chāj bipna caá.

⁷ Pánih yeejép chājnitdih ñi pej jumca bojoó.

⁸ Diosdih ñi jepahat pínah jātih, túi chājcan, dupúát panhipboó ñit jum jwūhup taga. Obohjeéhtih buu, Jesucristodih jepahna, baabát panhipboó ñi jibna caá, buca. Pánih jumnit, túinijeh ñi chājaá.

⁹ Baabát panhipboó jumna, túinijeh ñi jum bipna caá. Yeecanjeh, yoobóp dih ñi naóh bipna caá.

¹⁰ Dios ded pah ā weñat pínahdih ñi bidíí.

¹¹ Diosdih náahcannit dupúát panhipboó jumna, yeejép ĩ chājat pah yeébboó ñi chājca bojoó. Páant ĩ túi chājcatdih ennit, Dios naáwát dih naóhna, “Páant ñi chājachah, ā túican caá”, queéd dih ñi niijí.

¹² Căacwā ĩ encah, queét yeejép wā tubit yeejép ĩ chājatdih bitadih míic wéhena, jwīta tíic tagaá.

¹³ Queét yeejép chājnitdih Dios naáwát dih naóhna, jiiátjīh jii bídat pah chājna, ĩ chājat yeejép ā jummatdih queéd dih jwī jéihyana caá. Páant ĩ yéej chājatdih jwī jéihyanachah, ĩ túut nuumbípna caá. Pánih túut nuumnít, baabát panhipboó ĩ jum bipna caá.

¹⁴ Pánihat pínah caá nin pah jwīpí niij ewep:

“Ūoni panihni, ma jaa bojoó. Wannni panihnibut, ma boo pud jūúwá. Meém yeejép chājni baabát panhipboó ma jummat pínah niijná, ma túi chājat pínahdih Je-

* 4:32 Col 3.13 * 5:2 Ex 29.18; Sal 40.6

sucristo meemdih ã jéihyabipna caá”, jwí niijná caá.

15 Pánihna, jñi túi chãja chaáh! Jenah joicánnit pah jumcanjeh, túi jenah joinít ñi jumúá.

16 Búu láa cáacwã tãbit yeejép ï chãjachah, yeéboó yeó jáap jummat pah Dios ã weñat pínahdih jenah joinít, túinijeh ñi chãjaá.*

17 Pánih jenah joicánnit jumcan, Dios ã weñat pínahdih ñi túi beh joyoó.

18 Ñi weñat pínahdih bidna, babh máihca bojoó. Máihnit, ñi jenah joyátdih, ñih bácahdihbut ñi yéejana caá. Yeejépdihbut ñi chãjna caá. Máihñat yeebdih yeejép wutni dée caá. Obohjeéhtih, Túini Espíritu ã túi teo wáacat pínahdih búdí ñi bidíi. Caán ã wãhni weñat pínahdihjeh ñi bidichah, caánboó yoobópdih weñat ã wãhbirna caá. Caán túiniboodihjeh wutni caá.

19 Míic wéhenit, Diosdih ñi weñeé. Pánih wéina, David ã daacátjidih, bita ï daacátjidihbut eonit, Túini Espíritu ded pah ã jéihyanachah, caandihbut ñi eweé. Caolíh díftboobát caandih wéinit, ñi eweé.

20 Pánih jumnit, yeéb Cristoíhwã ded pah ã yapachah, biíc yoobó “Ma túi chãjna caá, Paá”, Diosdih niijnít ñi jumúá.*

Jesúihwã áa jumnit ded pah ï jummat

21 Cristojeéh túi jummat túut niijná, bita Jesúihwã ï jenah joyátdih ï naáwáchah, wéi joinít ñi míic túi jepahaá.

22 Jwí Maáh Jesúsdiñ ñi jepahat dée pah, yeéb yaádhboó ñi weha mánadiñ ñi túi jepahaá.*

23 Nin pah ã jumna caá: Newé wao dáh panihni ã jumuchah, ãjeéh bóli ãih bácah panihni mi jumna caá. Pánihna, mi áaboó mi maáh panihni caá. Pánihat pah, Cristo maáh jumna, wao dáh panihni ã jumuchah, jwiít ãihwãboó ãih bácah panihni jwí jumna caá. Caanjéh jwiít dih túi ubni ã jumna caá.

24 Pánihna, Cristoíhwã jumna, caandih jwí túi jepahat pah yadboó mijeéh bóodih jepahat caá náahap.

25 Búu yeéb neoná áa jumnitdih jwuh wã jwúub naóhna caá. Cristo jwiít ãihwãdih búdí oina, jwiít dih át wan wãhup wut jñ. Pánihna, jwiít dih ã oyat pah, yeebbát ñi weha mána yaádhdih ñi túi oyoó.*

26 Jwiít ãihwã jwí jummat pínah niijná, Cristo jwiít dih wan wãhuhdih át dei jũúwup tajñ. Pánihna, ãih túini dooná dih joinít, jwí jepahachah, yéguehdih jwí choc yohat pah, jwí yéejatdih át yoh wãhup taga. ãihwã jwí jummat jútat pínah niijná, jwí daabánap jñ.

27 Pánih yéejatdih yoh wãhna, jwiít niñat ãihwãdih Dios pebhboó Jesús ã ub bejehah, túini yoobát yéejat wihcannit, quei wihcannit, wiguihat wihcannit, túi jíghnit jwí jumbirna caá.*

28 Cristo ãihwã ãih bácah déedih ãpñ túi en daoná caá. Pánihat pah, yeéb neoná ñih bácahdih ñipñ míic túi en dawát pah, ñi weha mána yaádhdih túi en dawát caá náahap. Queétboó ñih bácah dée jumna, queét dih túi en daonít, ñih bácahdihbut túi en daoná caá ñi chãjap.

29-30 Jwiít niñat jwíih bácahdih yéejáihcan, caandih jwípñ túi chãjna caá. Pánihat pah, jwiít Cristoíhwã ãih bácah dée jwí jumuchah, caanbút jwiít dih ãpñ túi chãjna caá. Páant ã túi chãjat pah, jwí weha mána yaádhdih túi chãjat caá jwiít dihbut náahap.

31 Nin pah Moisés át niñ daacáp tajñ: “Páant tigaá ded newé yad pínahdih ubna, ã mánadiñ pahnit, ãjeéh bólijeéhjeh ã jumbirna caá. Pánihna, queét chénewã jumna yuhna, biíc bácah dée pah ï jumbirna caá”, át niñ daacáp tajñ.*

32 Páant ã niñátdih beh joyát ã buona caá. Obohjeéhtih, buona yuhna, yoobópdih ã jumna caá. Nin pah niñ naóhna caá át chãjap: Jwiít

* 5:16 Col 4.5
11.2; Ap 21.2,9

* 5:20 Col 3.16-17
* 5:31 Gn 2.24

* 5:22 Col 3.18; 1P 3.1

* 5:25 Col 3.19; 1P 3.7

* 5:27 2Co

nihat Cristoíhwā ãih bácah panihni jumnit, ãjeéh biíc pah jwĩ jumna caá.

³³ Pánihat dée, yeéb neoná ñi weha mána yaádhjeéh biíc pah ñi jumna caá. Pánih jumnit, ñi weha mána yaádhdih túi oyat caá náahap. Yaádhbut ñi weha mánadih túi joyát caá náahap.

6

Í mána í wehĩh ded pah í jummat

¹ Bũũ yeéb wébitdih jwũh wã jwũub naóhna caá. Jwĩ Maáh Jesúsdih jepahnit jumna, ñi mána í wũtuchah, jíponih niicánjeh, ñi jepahaá. Páant chãjatdih yeebdíh Dios ã náah yacna caá.*

²⁻³ Jon jãtih Moisés nin pah ãt niúj daacáp tajĩ: “Ñi mánadih ñi túi chãjaá. Pánih chãjna, búdí wēinit, nin baácboó maatápdi h ñi túi jumnipna caá”, ãt niúj daacáp tajĩ.* Páant niúj wũtna, jwĩh láa nin pahbut ãt niijíp wũt jĩ: “Páant ñi chãjachah, wã niijátji pah yeebdíh wã túi chãjbipna caá”, ãt niijíp wũt jĩ.

⁴ Bũũ yeéb í mánadih jwũh wã jwũub naóhna caá. Ñi wehdih tũbit jãihnit, ñi íjaca bojoó. Obohjeéhtih, oinit, ñi túi wái behanaá. Dios ã weñat pínahdih ded pah í chãjat pínahdih ñi bohénaá. Dios naáwátidih í joyáh bojochah, ñi túi joyát túutú.*

Teo wũhni, í maátabut ded pah í jummat

⁵ Bũũ yeéb teo wũhni d ih jwũh wã jwũub naóhna caá. Yeebdíh wũtnit í peéh chãjat pínahdih úmna, queétdih ñi túi jepahaá. Cristodih ñi jepahat pah, queétdihbut wēinit ñi jepahaá. Yabhcanjeh, queétdih ñi túi teo wũhũ.

⁶ Yeebdíh wũtnit í enechahjeh túi teona yũhna, í encah teocannit ñi jumca bojoó. Obohjeéhtih, Cristodih teo wũhni d ih jumna, Dios yeebdíh ã náah yacat pah túi wēi chãjnit ñi jumũ.

⁷ Pánihna, ded pah teo wũhna, cãacdi h jeh teo wũhcan, wēinit, jwĩ Maáhboodíh jeh ñi teo wũhũ.

⁸ Pánih chãjnit, nindih ñi túi náhninaá: Ded pah túini ñi chãjachah, Diosbut táinidih yeebdíh ã chãj jwũubabipna caá. Ñi teo wũhũchah, cãacwã yeebdíh jíib wũhna, í wũhcahbut, biíc yoobó Dios táinidih ã chãj jwũubabipna caá.*

⁹ Bũũ yeéb queét í maátadi h jwũh wã jwũub naóhna caá. Yeebdíh teo wũhni d ih táinijeh ñi chãjaá. “Wã wũtatdih ma jepahcah, búdí wã peéh chãjbipna caá”, ñi niúj jãihca bojoó. Nindih ñi túi náhninaá: Jwĩ Maáh Jesucristo, Dios pehbboó jumni queétdihbut í Maáh caá.* Pánihna, yeéb maáta ded pah ñi chãjatdih jéihnit, yeebdíh teo wũhni d ih í chãjatdihbut jéihnit, biíc yoobó ñi chãjat jíib ã túi wũhbipna caá.*

Jwiít Cristoíhwā ded pah nemépwādi h jwĩ jéih yap yohat

¹⁰ Bũũ yeebdíh péeni wũtatdih wã naáwíhna caá. Jwĩ Maáh Jesús ni hatdih jéih beedáni ã jumũchah, jwiít caán biíc di h jumna, caandíh túi jenah joinit, nemépwādi h yap yohnit jummat caá náahap.

¹¹ Romadi h moón soldadowã í maáh nihat ã wũhni míc maona í jãhat chóodi h ípi d uoná caá. Pánihat dée pah yeebút jwĩ Maáh Dios nihat ã wũhni jãhat pínahdih ñi ubũ, nemép ã yeeatdih túi yap yohat túut niijná.

¹² Cãacwādi h jeh pohba nihcan caá jwiít di h míc mawat panihni ã jumũp. Obohjeéhtih, wēpép nemépwādi h jwĩ míc maona caá. Queét nihat jwiít cãacwādi h yeejép í wũtna caá. Jwiít Jesúhwādi h chah eníhcan, Dios ã wũtatdih í yap yohat túutna caá.

¹³ Pánihna, ítah chóo panihni, nihat Dios ã wũhni jãhat pínahdih ñi ubũ, nemép yeebdíh yeejép ã chãjat túutuchah yũhna, ñi túi yap yohat túut niijná. Pánih chãjna, míc mao péanachah, ñáo jweicánjeh, wēp ñũhni d ih panihni d ih ñi jumnipna caá.

¹⁴ Túi yap yohnit pínah jumíhna, nin panihni d ih ñi jumũ: Soldado

* 6:1 Col 3.20 * 6:2-3 Ex 20.12; Dt 5.16 * 6:4 Col 3.21 * 6:8 Col 3.22-25 * 6:9 Col 4.1 * 6:9 Dt 10.17; Col 3.25

ãih juyáát tōpjīh ãpī jai wái chéona caá, ãih yégueh chóodih ã túi tewat pínah niijná. Pánihat dée, yeebbút yoobópdih naóhñit ñi jumúú. Soldado ãih tacadihbut ïtah chío ãpī ðuoná caá, caandíh eníhcannit ãih caolihdih ï ñúup chūúacat pínah niijná. Pánihat dée, yeebbút Dios ã wēpatjīh túi yoobópdih chājat caá náahap, neméþboó ñíih caolihdih ã jéih yéejacat pínah niijná.*

15 Soldado ãih jítchadih túi wēpép zapatosdih ãpī ðuoná caá, ã túi bejat túut niijná. Pánihat dée, yeebbút Dioíh túini doonádih ñi túi joí cádahca bojoó, jwī maáhjeéh túi jumñit, bitadih naáwádih ñi túi bejat túut niijná.*

16 Soldado ãih bácahdih jāhat naadíh ãpī ubna caá, caandíh eníhcannit ïih ñúupat doóbnadih cáo dodhñit, ï ñúupachah ennit, caán naajīh ã túi míc jāhat túut niijná. Pánihat dée, yeebbút Diosdih túi jenah joí cádahca bojoó, neméþboó chah yeejép ã yee wutachah yuhna, ñi joyáh bojat túut niijná.*

17 Soldado ïtah waochá páhadih ãpī páahna caá, ãih wao dáhdíh ã túi wap-pat pínah niijná. Pánihat dée, Dios yeebdíh ã túi ubatjidih ñi túi náhninaá, nemép ñi jenah joyátdih ã yéejacat pínah niijná.* Soldado íibat naadíh ãpī ubna caá, caandíh eníhcannitdih ã túi míc mawat túut niijná. Pánihat dée, Túini Espíritu ã teo wáacatjīh ded yeebdíh yéejáihnidih Dios naáwátdih ñi naáwá,* caandíh ñi túi yap yohat túut niijná.*

18 Pánih jumñit, ded pah ã yapachah, Túini Espíritu ã teo wáacatjīh Diosdih ñi túi úbh cádahca bojoó. Pánih úbhna, ñíih pínahdih úbhñit, bitaíh pínahdihbut ñi úbú. Ëonit panihñit jumcanjeh, jáanit panihñit túi jenah joinít ñi jumúú. Nihat Jesúíhwādhbut ñi úbh cádahca bojoó.

19 Pánih úbhñit, weemdíhbut búdí ñi úbú, úmcanjeh Jesúíh túini

doonádih yoobópdih wā túi naáwát pínah niijná.

20 Caán doonádih wā naáwát jīb nemat múboó ïtah tōpjīh chéoni wā jumna caá. Pánihna, caán túini doonádih naóhñit, úmcanjeh wā túi wēp naáwát pínah niijná, weemdíh ñi úbú. Weemdíh páant naáwát caá náahap.*

Pablo ã péé túyat túutat

21 Ded pah wā jummatdih ñi jéihyat pínah niijná, yeeb pébhna Tíquicodih wā wahna caá.* Caánboó Jesúsdihtú jéihni, jwī oini caá. Jesúíh túini doonádih wā naóh jibichah, weemdíh búdí ãpī teo wáacna beé. Pánihna, ñi pebhna juibínit, nihadidih yeebdíh ã naóhbipna caá.

22 Páant ã naáwáchah, wā túi jummatdih jéihñit, ñi jīgahat ã yayát pínah niijná, ñi pebhna caandíh wā wahna caá.

23 Jwī íip Dios, jwī Maáh Jesucristo biícdihtú yeéb Jesúíhwā ñi túi jumúú. Pánih jumna, Jesucristodih túi jenah joí cádahcan, chah míc oinit ñi jumúú. Páant ñi jummat pínahdih Dios ã teo wáaca naáh.

24 Yeéb nihadidih jwī Maáh Jesucristodih oi cádahcannitdih Dios ã oyatjīh ã túi chāja naáh. Yeebdíh búdí wā túyat túutna caá.

Páant bóojeh tigaá.

Pablo

* 6:14 Is 11.5; 59.17 * 6:15 Is 52.7 * 6:16 Sal 7.13 * 6:17 Is 59.17 * 6:17 He 4.12 * 6:17 Ro 13.12-14; 1Ts 5.8 * 6:20 Col 4.2-4 * 6:21 Hch 20.4; 2Ti 4.12

FILIPENSES

Pablo queédih ã túyat tútat

¹ Weém Pablo, Timoteojih Jesucristodih teo wāhñit jumna, ni hat yeéb Filipos tútchidih moón Jesúsíhwā, ñi maáta, yeéb ni hatdih teo wáacnitdihbut túyat tútña, biíhdih daacát tútñit, nin náodih yeebdíh wā wahna caá.*

² Dios jwí íp, jwí Maáh Jesucristo yeebdíh oinit, í teo wáaca naáh, ñi táí jumat pínah niijná.

Pablo queédih ã úbát

³⁻⁴ Yeebdíh náhnina, wā úbát jumat pah bádí wēinit, “Túina caá, Paá”, jwí ípdih wāpí niijná caá.

⁵ Túini doonádih wā bohé jibichah, Jesúsdiñ ñi jwíh jepahni yeó jáapmant, buubut páantjeh weemdíh teo wáacat tút niijná, úbhñit, dinerodihbut ñipí wahna caá. Páant ñi táí teo wáacatdih náhninit, bádí wāpí wēi úbhna caá.

⁶ Jesucristodih jepahnit ñi jumachah, jwí íp Dios yeebdíh túiniboodíh tút nuumná caá ã chājap. Jesucristo nin baácboó ã jwáub dei jūwáchah, yeebdíh ã tút nuum jwíhat pahjeh mantih, yéejat wihcanit yoobát ñi jumat pínah niijná, ã tút nuum péabipna caá. Páant ã chājat pínahdih wā táí jéihna caá.*

⁷ Yeebdíh bádí oinit, páant wā wēi jenah joyóchah, ã túina caá. Dios weemdíh oinit, Jesúsíh túini dooná ded pah ã jumatdih bitadih wā bohé jibichah, nemat muúboó wā jumachah, ãpí táí teo wáacna caá. Weemdíh ñi teo wáacat pínah niijná, yeebdíhbut oinit, biíc yoobó ãpí teo wáacna caá.

⁸ Jesucristo ã oyatjñh yeebdíh bádí wā bidatdih Dios ã jéihna caá.

⁹ Yeebdíh nin pah wāpí niij úbhna caá: “Paá, queédih bádí ma teo wáacá, táí oinit jumna, ma naawát dih chah jéihnit, táí jenah joinít í jumat pínah niijná.

¹⁰ Pánih jumna, ded pah í táí chājat pínahdih í jéihbipna caá. Pánih jéihna, Cristo nin baácboó ã jwáub dei jūwáchah, táí chājñit í jumachah, í yéejatji jíib queédih ã peéh chājcan niít.

¹¹ Páant í táí chājachah, Jesucristo queédih ã teo wáacatjidih ni hat cáacwā í jéihbipna caá. Pánih jéihnit, ‘Dios túini, wēpni ã jumna caá’, meemdíh í niij wēi naóhbipna caá’, Diosdih wāpí niijná caá.

Pablo Cristo ã weñat pínahdihjeh ã chājat

¹² Wā déewā panihñitá, nindih ñi táí jéihyat pínahdih yeebdíh wā náah yacna caá: Buu nemat muúboó wā jumachah yahna, túini doonádih dawá cáacwā joiná caá í chājap.

¹³ Cristoíh doonádih wā bohéatji jíib nemat muúboó wā jumatdih ni hat maátah muúboó jumnit soldadowā í jéihna caá. Ni hat bita ninjñh jumnitbut caandíh í jéihna caá.*

¹⁴ “Pablo nemat muúboó jumna yahna, Dios ã teo wáacachah, Jesúsíh doonádih ã naóh cádahcan caá. Pánihna, jwíitdihbut yeejép í chājachah yahna, biíc yoobó ã teo wáacatjñh jwí naóh cádahca bojat dée caá”, niijnít, úmcanjeh, chah dawá ninjñh moón Jesúsíhwā ãih túini doonádih bitadih wēp naóhna caá í chājap.

¹⁵ Biquína weemdíh jepchá tabnit, “Jwíit Cristoíh doonádih jwí bohénachah, cáacwā bádí wēinit, jwíitboodíh í táí péebipna caá”, niij jenah joinít, ãih doonádih í bohéna yah caá. Obohjeéhtih, bitaboó páant jenah joicán, cáacwā Cristodih í táí jepahat pínah niijná, túinijeh caandíh í bohéna caá.

¹⁶ Queét weemdíh, Cristodihbut oinit, ãih doonádih í bohéna caá. Cristoíh doonádih bitadihbut wā táí bohéat pínah niijná, Dios weemdíh nemat muúboó ã wahatdih jéihnit, queébut caán doonádih í táí bohéna caá.

* 1:1 Hch 16.12 * 1:6 Sal 138.8 * 1:13 Hch 28.30

17 Obohjeéhtih, queét jepchá tubnit weemdíh eníhcan, Cristodih yoobópdih oican, cãacwã queétboodíh ĩ en weñatdihjeh náahna, áih doonádih ĩ bohéna yuh caá. Pánih bohéna, nemat m̄uáboó wã jum̄achah, weemdíh ĩ jġahat túutíhna caá.

18 Obohjeéhtih, páant ĩ chãjachah yuhna, Cristoíh doonádih bohé tiguaá ĩ chãjap. Queét Cristodih yoobópdih oican yuhna, áih túini doonádih ĩ naáwáchah, cãacwãboó caandíh ĩ jepahna caá. Bitaboó túi oinit, ĩ bohéna caá. Pánihna, queét nihat ĩ bohénachah, dawá cãacwã joiná caá ĩ chãjap. Páant ĩ joyát doonádih joinít, búdí wã wěina caá.

Nindihbut jenah joinít, wã wěina caá:

19 Diosdih ñi uúbúchah, Túini Espiritu ã teo wáacatjġih weemdíh nemat m̄umánt ĩ bacabipna caá.

20 Obohjeéhtih, páant ĩ bacanachah, ĩ mawachah yuhna, weemdíh dedé pínah nihcan caá. Ded pah Cristo weemdíh ã teo wáacatjġidih náhnit, cãacwã caandíh ĩ weñat pínahdihjeh caá wã náah yacap. Pánihna, úumcanjeh, áih doonádih páantjeh yoobópdih bohéna, wã tíccan niit.

21 Wã jum̄ jwuhna, Cristo ã náah yacat pah wã chãjbipna caá. Obohjeéhtih, w̄anna, ájeéh wã jum̄achah, chah áta túi tagaá.*

22 Páant niijná yuhna, wã jum̄ jwuhíhna caá, Cristoíh doonádih wã naáwáchah, chah dawá caandíh ĩ jepahat pínah niijná. Páant niijná yuhna, ã pehbboó bejat túut niijná, w̄natdihbut wãta náah tagaá. Pánihna, ded pah chah wã náahatboodíh wã jéihcan caá.

23 Cristo biícđih búdí jumíhna, ã pebhna wã bejíhna caá. Nin baácboó jum̄at chah túini con baác ã jum̄na nacaá.

24 Obohjeéhtih, chah túini ã jum̄achah yuhna, yeebdíh teo wáacat pínah niijná, jum̄ jwuhat caá weemdíh náahap.

25 Pánihna, caandíh jéihna, ñijeéh wã

jum̄ jwuhat pínahdih wã jéihna caá. Pánih jum̄ jwuhna, yeebdíh páantjeh wã teo wáacabipna caá, Cristodih túi jenah joinít, chah ñi weñat pínah niijná.

26 Ñi pebhna wã juibínachah, Jesús weemdíh ã bacaatjġidih jéihnit, “Jesu-cristo át túi teo wáac tagaá”, caandíh ñi niij wěibipna caá.

Cristoíhwã ded pah ĩ jum̄at

27 Nindih yeebdíh wã naóhbipna caá: Cristoíh túini doonádih jepahnit jum̄na, ã jum̄at tútat pahjeh túi wěpnit panihnit ñi jum̄uá. Ñi pebhna juibína, wã juibícahbut, áih doonádih bitadih ñi bohéatđih wã náah yacna caá. Pánihna, túi biícđih jenah joinít, túini doonádih chah wěp naóhnit ñi jum̄uá. Páant ñi jum̄at doonádih wã joíhna caá.

28 Yeebdíh eníhcannitđih ñi úumca bojoó. Ñi úumcatđih ennit, Dioíhwã ñi jum̄atđih bita ĩ jéihbipna caá. Pánih jéihnit, Dios yeebdíh ã túi ubat pínahdihbut ĩ jéihbipna caá. Queét iiguípna ĩ bejat pínahdihbut ĩ jéihbipna caá. Páant tigaá Dios ã chãjbip.

29 Cristodih ñi túi jenah joyát pínahdih Dios yeebdíh át náah yacap taga. Pánih náah yacnit, áihwã ñi jum̄at jíib míc yáihnit jum̄na yuhna, caandíh cádahcannit pínahbut át náah yacap taga.

30 Con láa ñijeéh wã jum̄achah, weemdíh yeejép ĩ chãjatđih ñi enep jġ. B̄ubut weemdíh páant ĩ chãjat doonádih ñi joiná nacaá. Cristoíhwã jwġ jum̄at jíib, bita yeebdíh yeejép chãjnit, weemdíhbut yeejép ĩ chãjachah, jwġit nihatđih biíc yoobó b̄uwat ã jum̄na caá.*

2

Cristoíhwã túi biícđih ĩ jum̄at

1 Yeéb Cristoíhwã ñi jum̄achah, ã oyatjġih yeebdíh ã túi weñana caá. Túini Espiritu ñijeéh ã jum̄achah, bitadih oinit, jġah en teo wáacnit ñi jum̄na caá.

2 Páant ñi jum̄achah jéihnit, wã túi wěina caá. Pánihna, biíc yoobó jenah

* 1:21 Gá 2.20; Col 3.4 * 1:30 Hch 16.19-40

joinít, míc oinit, túinijeh ñi jumat doonádih joinít, chah wã wēibipna caá.

³ “Weém nihatdih jéihni caá”, ñi niúj jenah joicá bojoó. Bita yeebdíh ñi wēi enat pínahdihbut ñi bidca bojoó. Obohjeéhtih, bitadih túi wēinit, “Caánboó chah túini ã jumna caá”, ñi niúj jenah joyoó.

⁴ Yeéb ñi weñat pínahdih bidcanjeh, bitadih ñi túi teo wáacá.

Cristo oboh jumni panihnijidih Dios Maáh yoobát caandíh ã jwúub waadaát

⁵ Jesucristo ded pah ã jenah joyát pahjeh muntih, yeebbát biíc yoobó ñi jenah joyoó.

⁶ Caánboó Dios yoobát jumna yahna, “Wã íp biíc yoobó wã jummatdih wã cádahcan niít”, ãt niúj jenah joicáp wut jĩ.*

⁷ Pánih Dios biíc yoobó ã jummatdih cádahnit, nin baácboó teo wũhni pah ãt cãac jumap wut jĩ.

⁸ Pánih chãjna, jwiít cãacwã jwĩ jumat pah oboh jumni ãt jumap wut jĩ. Pánih jumnit, ã ípdih túi jepahna, ã náahat pah ãt wun wũhap wut jĩ. Yeejépwãdih ípĩ mawat pah, caandíh cruzboó ãt péoh dodh mawap wut jĩ.*

⁹ Páant ã jumachah, jwĩ íp caandíh chah maáh ãt waadánap wut jĩ, nihát cãacwã caandíh ñi weñat pínah niijná.*

¹⁰ Pánihna, Jesús ã maáh jummatdih jéihna, jeámant moón, nin baác dih moón, iiguípboó jumnitbut bódicha caj yoh ñajnit, caandíh ñi wēi naóhbiipna caá.

¹¹ “Jesucristo Maáh yoobát ã jumna caá”, nihát ñi niúj naóhbiipna caá. Páant tigaá Dios queétdih ã naáwát túutbiipna caá, caandíhbut ñi weñat pínah niijná.*

Cristoíhwã yeh iignít panihnit jwĩ jumat

¹² Pánihna, wã oinitá, ñijeéh wã jumachah, wã naáwát dih ñi túi jepahatji pahjeh muntih, buu yuúp wã jumachah yahna, chah ñi jepahaá. Pánih jepahnit, Cristo ã túi ubnit jumna, Dios maáh ã jummatdih jenah joinít, ã weñat pínahdihjeh ñi chãjaá.

¹³ Diosjeh ãpĩ túi teo wáacna caá, ã náah yacatdih jenah joinít, jwĩ túi chãjat pínah niijná.

¹⁴ Ded pah ñi chãjat pínahdih wēinit, yeejép wéhecanjeh, bitadih míc jũihcan, túinijeh ñi chãjaá.

¹⁵ Pánih chãjnit, Dios ã weh yeejat wihcannit ñi jumbipna caá. Páant caá yeebdíh jumat náahap, yeejépwãjeéh jumna yahna, ñi chãjat pah ñi chãjcat túut niijná. Pánih chãjcan, yeh iignít cúiwã panihnit jumna, queétdih teo wáacnit, túini doonádih bohéat caá náahap.*

¹⁶ Pánih chãjna, Dios naáwát dih cádahcanjeh, bitadih ñi túi bohénaá, queétdih ãjeéh ñi túi jumat pínah niijná. Páant ñi bohénachah, Cristo nin baácboó ã jwúub dei jũwúchah, yeebdíh bádí wēinit, “Oboh caá queétdih wãt bohéjip taga”, wã niijcán niít.

¹⁷ Cristoíh doonádih yeebdíh wã naáwátji jíib, bita weemdíh ñi mao yohíhna caá. Obohjeéhtih, weemdíh ñi mao yohochah nihna, páantjeh wãta wēi tagaá. Pánihna, yeéb caán doonádih ñi jepahatji jíib, bita yeebdíhbut yeejép ñi chãjachah yahna, caandíh cádahcan, Diosdih páantjeh ñi teo wũhna caá. Pánih teo wũhna, ñi túi weñechah, weembát ñijeéh wã wēina caá.

¹⁸ Páant weemdíh ñi mao yohochah, Cristo pehbboó wã jumat pínahdih jenah joinít, wãjeéh yeebbát ñi weñeé.

Timoteo ded pah ã jumat

¹⁹ Jwĩ Maáh Jesús ã náahachah, waícanjeh Timoteodih ñi pebhna wã wahbiipna caá, jwúub joinít, ñiíh

* 2:6 Jn 1.1-3; Col 1.15 * 2:8 Mt 26.39; Jn 10.18; He 5.8 * 2:9 He 2.9; 12.2 * 2:11 Is 45.23 * 2:15 Dt 32.5 * 2:19 Hch 16.1-3

doonádih ã naáwáchah joinít, wã weñat pínah niijná.*

20 Caanjéh yeebdíh oinit, ñi túi jumat pínahdih búdí ã jenah joiná caá. Biíh caan pánihni ã wihcan caá.

21 Bitá ì weñat pínahdihjenah jenah joiná, Jesucristo ã náahatboodíh ì jenah joicán caá.

22 Obohjeéhtih, Timoteoboó túi chãjnit, wã wũh panihni wãjeéh túini doonádih ãpĩ bohéatdih yeéb ñi jéihna caá.

23 Pánihna, ninjĩh moón maáta weemdíh ded pah ì chãjat pínahdih jéihna, Timoteodih ñi pebhboó wã wahbipna caá, yeebdíhbut wĩh doonádih ã naáwát pínah niijná.

24 Jwĩ Maáh Jesús ã teo wáacachah, waícanjenah weembát ñi pebhna wã bejbipna caá.

Epafrodito ded pah ã jumat

25-26 Ñi wahniji Epafroditodihbut Timoteo biíc dih ñi pebhna wã jwũub wahbipna caá. Weemdíh ñi teo wáacat túutachah joinít, caán wã úud panihni wãjeéh teona, bita caandíh yeejép ì chãjachah yuhna, Dios naáwát dih ã túi naóhna caá. Obohjeéhtih, caán yeebdíh búdí ã náhnina caá. ã tabúp chũúat doonádih ñi joyátjidih jéihna, búdí ã jĩgah jenah joiná caá. Pánihna, búdí ã jenah joyát dih jéihnit, “Caandíh ì pebhboó jwũubaat caá náahap”, wã niij jenah joiná caá.

27 Yoobóp dih tigaá caán búdí ã tabúp chũúup be. Wunatbit ã yapap be. Páant búdí tabúp chũúúchah yuhna, Dios caandíh jĩgah ennit, weemdíhbut jĩgah ennit, caandíh ã boanap be. Caán wã chéen ã buudúchah nihna, weémboó búdí wãta jĩgah tagaá.

28 Pánihna, buu bácah waícanjenah caandíh ñi pebhboó wã wahbipna caá, caandíh ennit, ñi weñat pínah niijná. Páant ñi weñat pínahdih jéihnit, weembát wã wëbipna caá.

29-30 Jwĩ maáih ã jumuchah, caandíh ñi túi wëi jwáá. Yeébboó weemdíh ñi

jéih teo wáacadih jũóhcan, caandíh ñi wahachah, weemdíh ã túi teo wáacap be. Pánih teo wáacnit, Cristo ã náahat pah chãjna, ã waníhip yuh be. Pánihna, caandíh, bita caan pánihnitdihbut búdí ñi wëi naáwá.

3

Cristodihjenah túi jenah joyát

1 Buu bácah, wã déewã panihnitá, nindih wã naóhbipna caá: Jwĩ maáih jumna, búdí ñi weñeé. Páant wã naáwát pah naóh chũcánjenah, biíc yoobó wã jwũub naóhna caá, bita yeebdíh ì yee bohénachah, ñi joyáh bojat pínah niijná.

2 ñi túi chãja chaáh! Yeebdíh mácah bohénitboó yeejép chãjnit, Diosdih eníhcannit ì jumna caá. Yeéb Dioíhwã ñi jumat pínah niijná, queét yeebdíh quehli nah yapat chóodih bóodat túutna yuh caá. Obohjeéhtih, páant ì wutát dedé pínah nihcah, queétdih ñi joyáh bojoó.

3 Queét bóodnit jumna yuhna, ã náahat pah ì chãjcah, “Wĩhwã caá”, Dios ã niijcán nacaá. “Dios yeebdíh ã túi wëi enat pínah niijná, bóodnit ñi jumú”, ì niij yee bohéatdih ñi joyáh bojoó. Túini Espíritu ã teo wáacachah, Jesucristodihjenah wëinit, jwĩ jepahachah, “Wĩhwã caá”, Dios jwiítboodíh ã niijná nacaá. Pánihna, “Jwĩ nuowã ì naáwátji pahjenah wã chãjachah, Dios weemdíh ã wëi enbipna caá”, ñi niij jenah joicá bojoó.*

4 Buu caandíh wã jenah joicáh yuhna, bitaboó páantjenah jenah joinít, jwĩ nuowã ì wutátjidih ì túi jepahíhna yuh caá. Jãtih weembát biíc yoobó wã chãjap yuh jĩ. Pánihna, “Pablo ã túi chãjat chah weémboó wã túi chãjna caá”, ded ã jéih niijcán caá.

5 Nin pah chãjni wã jumap yuh jĩ: Dios ã wutátji pah, ocho yeó jáap wã cãac jumat túttimah, weemdíh quehli nah yapat chóodih ìt bóodop wut jĩ. Israel wũh Benjamín ã juimená poómpdih bóo wã jumna caá.* Wã mána judíowã ì jumuchah, weembát

* 3:3 Jer 4.4; Ro 2.28-29; Gá 6.14-15; Col 2.11-13

* 3:5 Ro 11.1

judío yoobát wāt cāac jumup tajī. Fariseo poómpdih bóo jumnit, Moisés ā wātatji pah wā túi chājap jī.*

6 Páant wā chājatdih ennit, “Moisés ā wātatjidih Pablo ā yap yohop be”, det ī jéih niijcán caá. Dios ā náahat pah búdí chājihni jumna, “Jesucristo Dios nihcan caá”, niij jenah joinít, Jesúihwāboodih yeejép wā chāj jwuhup jī.*

7 “Páant wā chājachah, Dios weemdih ‘Caán túini caá’, ā niij enbipna caá”, wā niij jenah joyóp yuh jī. Obohjeéhtih, buu Jesucristodih jepahni jumna, “Caandih túi péeat túut niijná, páant wā chājatji dedé pínah āt nihjican tagaá”, wā niij jéihna caá.

8 “Caán túini caá”, cāacwā ī ni-ijníidihbut “Caán dedé pínah nihcan caá”, wā niij jenah joiná caá. Páant ā jumuchah, wā Maáh Jesucristo biíc-dih wā jumuchah bácah, túini ā jumna caá. Cristodih chah jéihyat túut ni-ijná, wā túi chājatjidih “Caán yeejépi tagaá”, wā niij jenah joiná caá, buca.

9 Pánihna, Cristodih jéihna, ājeéh túi biíc-dih wā jummat pínahdih chah wā bidna caá. Moisés ā wātatji pah wā chājachah, “Caán túini caá”, niij encan, Cristodih wā túi jenah joyóchahjeh, “Caán túini caá”, Dios weemdih ā niij enna caá. Cristodih jwī jepahachah ennit, “Yéejat jīb wihcannit ī jumna caá”, Dios jwiít-dih ā niijná caá.

10 Cristodih túi jéihyat túut niijná, jātih ded pah wā jenah joyátjidih wā cádahap jī. Ā náahat pah túi chājat túut niijná, Dios Jesucristodih ā boo pud jūúwát túutni wēpatdih weembút wā náahna caá. Jesús yeejép yapnit, ā wunat pah muntih, caandih wā jepahat jīb, weemdihbut yeejép chājnit ī mao yohbipna nacaá.*

11 Pánihna, Jesús wunniji ā boo pud jūúwát pahjeh muntih, weembút wunniji wā jwúub boo pud jūúwát pínahdih wā jéihna caá.

Chah wēp ñáoni pah Jesús-dih búdí

* 3:5 Hch 23.6; 26.5

* 3:6 Hch 8.3; 9.1-2; 22.4; 26.9-11

* 3:10 Ro 6.11-13; 8.29; 2Co 3.18; Gá 4.19

* 3:17 1Co 4.16; 11.1

jwī bidat

12 “Jesús-dih túi jéih beedána, caan pah yéejat wihcanni caá”, wā niijcán caá. Páant niijcán, Jesucristodih chah jéihyat túut niijná, yeó jáap jummat pah caandih búdí wā bidna caá. Pánih bidna, ded pah Cristo weemdih ā náah yacatjidih chāj péanit, ā pehb-boo juibína, yéejat wihcanni yoobát wā jumbipna caá.

13 Wā déewā panihnitá, “Wā túi jéih beedána caá”, wā niij jenah joicán caá. Páant niij jenah joicán, jātih wā chājatjidih náhnicanjeh, ded pah wā chājat pínahboodih wā jenah joiná caá.

14 Wēp ñáoni ā ñáwat jīb pínahdih ā bidat pah muntih, weembút wā túi chājat jīb Jesucristo weemdih ā wāhat pínahdih wā bidna caá. Pánihna, wā túi chājatdih ennit, Dios weemdih “Wā pebhna ma jūúwá”, ā niijbípna caá.

15 Jesucristodih túi jéihnit jumna, ded pah wā jenah joyát pah yeebbút biíc yoobó ñi jenah joyoó. Obohjeéhtih, mácah ñi jenah joyóchah, Dios yeebdih ā teo wáacbipna caá, yoobóp-dih ñi jenah joyát pínah niijná.

16 Pánihna, Dios jwiít-dih ā jéihyaatji pah túi chājat caá náahap.

17 Wā déewā panihnitá, ded pah wā chājatdih náhninit, yeebbút biíc yoobó ñi chājaá. Páant jwī chājat pah muntih, bita ī chājatdihbut ñi túi en yacaá.*

18 Bita “Weém Jesús-dih caá”, niijná yuhna, yeejép chājnitdih dawá láa yeebdih wā naáwáp jī. Buubut búdí náhni dahwana, queéd-dih wā jwúub naóhna caá, páant muntih. Queét Cristo cruzboó ā wun wāhatji doonádih joíhcan, páantjeh ī yéej chājna caá.

19 Pánih joíhcan, queét iiguípna benjit pínah caá. Yéej chājatdih ñinahnit, ī weñat pínahdihjeh ī bidna caá. Pánih bidna, tíccanjeh, “Caán túini caá”, queét ī niijná yuh caá. Nin baác-dih bóodihjeh ī jenah joiná caá.

20 Obohjeéhtih, jwiítboó jeáboó jumnit pínah caá. Páant jwĩ jumuchah, caanmánt jwĩ Maáh Jesucristo jwiít dih ubudih ã jũúwát pínahdih páina caá jwĩ chãjap.

21 Pánih jũóhna, jwĩ moh yéejni bácahjidih ã wēpatjĩh túut nuumnít, jáap bácah ã chãjbipna caá. Caán ã wēpatjĩh nihatdih ã náahat pah ã jéih yapat túutna caá. Pánih jéihna, ã boo pud jũúwát túttimah, ded pah ãih bácah ã jumat pah mantih jwiít dihbut túini bácah yoobát ã jéih wãhbipna caá.

4

Jwĩ Maáhdih páantjeh weñat

1 Wã déewã panihnitá, yeebdíh búdei wã oina caá. Jesúih doonádih yeebdíh wã bohénachah, ñi túi jepahatjidih náhninit, búdei wã wēina caá. Pánih wēinit, yeebdíh búdei wã jenah joiná caá. Pánihna, wã oinitá, jwĩ Maáhdih ñi jwíih jepahatji pah, caandíh ñi túi péenaá.

2 Evodiadih Síntiquedihbut nin pah wã wēp wutna caá: Jesúihwã yaádh jumna, míic íij cádahnit, túinijeh ñi jumna náah.

3 Pánihna, wã túi pej jumniá, queét yaáhdih ma teo wáacá, míic ámohnit, túi bíicdih ñi jwúub jumat pínah niijná. Queét yaádh, Clemente, bitabat weém bíicdih yeejép yapna yuhna, Jesúih doonádih jwĩ bohénap jĩ. Queét yaádhbut Jesúihwã ñi jumuchah, Dios ãih papélah tólih panihnidih ñi wútnadihbut át daacáp wut jĩ. Caán tólihboó páantjeh ãjeéh jumnit cáacwã ñi wútna daácni ã jumna caá.

4 Jwĩ maáihwã jumna, yeó jáap jumat pah ñi weñeé. Wã jwúub naóhna caá: Búdei ñi weñeé.*

5 “Caán túini caá”, nihát ñi niiját pínah niijná, bitadih túi chãjnit ñi jumna. Jwĩ Maáh ã jwúub dei jũúwát pínah bahnijeh ã judhna caá.*

6 Ded pah ñi yapna yuhna, ñi náhni dahwaca bojoó. Náhni dahwacanjeh, Diosdih nihatdih naóhna, ã teo

wáacat pínahdih ñi wáabú. Ñi wáabátjidih ã jepahachah enna, “Túina caá, Paá”, caandíh ñi niijí.*

7 Páant ñi chãjachah, yeebdíh Dios búdei ã teo wáacbipna caá, ded pah yeejép yapna yuhna, jĩgahcanjeh, ñi túi jumat pínah niijná. Bitaboó yeéb ñi jĩgahcatdih ñi beh encan niít.

Túinidihjeh jenah joyát

8 Wã déewã panihnitá, nin wã pé naáwát caá. Nin pah jenah joyát caá náahap: Túi yoobópdi h jumnidih, Dios ã wēi ennidih, cáacwã “Caán túini caá”, ñi niij jenah joinidihbut ñi jenah joyoó. Túinidihjeh ñi jenah joyoó. Cáacwã ñi wēi ennidih, yeebbát ñi wēi jenah joyoó.

9 Yeebdíh wã bohéatjidih, ded pah wã chãjatjidihbut náhninit, bíic yoobó ñi chãjaá. Páant ñi chãjachah, Dios jwiít dih túi jumat túutni ñijeéh ã jumbipna caá.

Caandíh ñi wahatjidih Pablo ã wēi naáwát

10 Bũũ jwuhna, weemdíh jwúub náhninit, ñi teo wáacatdih wã wēina caá. Pánih wēinit, jwĩ Maáhdih “Túina caá”, wã niijná caá. “Weemdíh ñi quíib bũud tágaá”, wã niij jenah joicán beé. Jãtih weemdíh teo wáaquíhna yuhna, ñit jéih teo wáaccap taga.

11 Weemdíh ñi teo wáacatjidih wēi naóhna, “Bíih weemdíh ã judhna caá”, wã niijcán caá. “Wã bíbohãtjĩh wã túi jumna caá”, wãpĩ niijná caá.

12 Dawá bíi déedih bíbohna, wã túi jumna caá. Bíi dée bíbohcan yuhna, bíic yoobó wã túi jumna caá. Jeémát bíbohna, bíbohcan yuhna, wã túi jumna caá. Pánihna, ded pah jumna, dedboó jumna, bíic yoobó wēinit, wã túi jumna caá.

13 Ded pah weemdíh ã yapachah yuhna, Cristo ã teo wáacatjĩh, wã jéih bũujána caá.

14 Pánihni wã jumuchah yuhna, bũwat weemdíh ã jũúwáchah jéihnit, ñi teo wáacat ã túina beé.

* 4:4 1Ts 5.16 * 4:5 Sal 119.151 * 4:6 Col 4.2-7; 1Ts 5.17-18

15 Túini doonádih bohé jwíhñit, ñih baác Macedoniamant wã be-jechah, yeéb Filipos tútchidih moón Jesúíhwãjeh weemdih dinero wahnit, ñi teo wáacap jĩ. Bíih tútchidih moón weemdih ã teo wáaccan jĩ. Caandih ñi jéihna caá.

16 Tesalónica tútchidih wã jum jwũhuchah,* weemdih teo wáacna, dawá láa ñi wahap jĩ.*

17 Páant niijná, dinerodih yeebdih mũbhna wã chãjcan caá. Yeéb bitadih ñi teo wáacat jíib Dios yeebdih ã tái chãjat pínahboodih caá wã náah yacap. Pánih jenah joinít, búdí wã wēina caá.

18 Epafroditojĩh weemdih ñi wahachah, dedé weemdih ã judhcan caá. Wã náahat chah ñit wahap tabe. Dioih mũúboó chej jumnidih ã cáo wãhatjidih Dios ã weñat pah, weemdih ñi wãhatjidihbut ã tái wēina caá.*

19 Yeéb Jesucristoíhwã ñi jumuchah, dedé ñi náahatdih jwĩ íip yeebdih ã wũhbiipna caá. Caán nihatdih bíbohni jumna, yeebdih ã jéih tái teo wáacna caá.

20 Yeó jáap jummat pah jwĩ íip Diosdih jwĩ weñat dée caá. Páant tíi ã jumnah.

Pablo ã péé túyat túutna

21 Nihat caánboó jumnit Jesucristoíhwã ã túyũ naáh. Wãjeéh jumnit jwĩ déewã panihnitbut yeebdih ã túyat túutna caá.

22 Nihat ninjĩh moón Jesúíhwãbut, Roma tútchidih moón ã maáh ã pebh moon yáh bũca, búdí ã túyat túutna caá.

23 Jwĩ Maáh Jesucristo yeebdih oinit, búdí ã teo wáaca naáh.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.

Pablo

* 4:16 Hch 17.1 * 4:16 2Co 11.9 * 4:18 Ex 29.18

COLOSENSES

Pablo queédih ã túyat tútat

1-2 Weém, Pablo, jwĩ úud panihni Timoteojĩh yeebdíh túyat túttna, bíhdih daacát túttnit, nin náodih wã wahna caá. Jesúh túini doonádih naóhni pínah niijná, Dios weemdíh ã níwip jĩ. Yeéb Colosas tútchidih moón Jesúsdih cádahcannitdih wã daác wahna caá. Jwĩ íp Dios yeebdíh oinit, ã teo wáaca naáh, ñi túi jumat pínah niijná.

Pablo Jesúhwãdih ã úúbat

3-4 Yeéb Jesucristodih túi jenah joinít, bita áihwãdihbut ñi túi oina caá. Caán doonádih joiná, wēinit, Dios, jwĩ Maáh Jesucristo ípdih yeebdíh úúbhna, “Queétdih ma teo wáacat túina caá, Paá”, jwĩpĩ niijná caá.

5 Yoobópdih jumni naáwát Jesúh túini doonádih jwĩh joinít, páantjeh jeáboó ájeéh yeebdíh ã jumat tútat pínahdih ñit joyóp taga. Páant ã chãjat pínahdih túi páina, Jesúsdih túi jenah joinít, bita áihwãdihbut ñi túi oina caá.

6 Caán túini doonádih yeéb Colosadih moón ñi jwĩh joí láa, “Dios jwiít dih búdí oinit, ã túi teo wáacna caá. Páant ã teo wáacat pínah dooná yoobópdih tigaá”, ñit níj jéihyep taga. Pánih jéihnit, túi túut nuumná caá ñi chãjap. Bíic yoobó chah dawá tútchinadih moonbút caán túini doonádih joinít, túut nuum bájna caá ã chãjap.

7 Épafra yeebdíh caán túini doonádih át jwĩh bohénap wut jĩ.* Caán búdí jwĩ oini, weem páh Cristoíh doonádih naóh cádahcanni ã jumna caá. Pánih bohénit, yeebdíh át túi teo wáacap taga, ñi túut nuumát pínah niijná.

8 Pánihna, jwĩ pebhna joinít, ñi túi túut nuumát dih Épafra jwiít dih ã níj naáwáp be. “Túini Espíritu ã teo wáacatjĩh Diosdih, nihat

Jesúhwãdihbut queét ã túi oina caá”, ã niijp be.

9 Páant ñi túi chãjat doonádih joinít, yeó jáap jumat pah yeebdíh jwĩpĩ úúbh cádahcan caá. “Ded pah yoobópdih bohéat, yoobópdih nihcannidihbut Túini Espíritu ã teo wáacatjĩh queétdih ma túi jéihyanaá, ded pah queétdih ma náah yacatdih ã jéihyat pínah niijná”, jwĩpĩ níj úúbhna caá.

10 Dios yeebdíh ã teo wáacat pínahdih jwĩpĩ úúbhna caá, áihwã jumna, jwĩ Maáhdih chah jéihnit, ã náahat pah ñi túi chãjat pínah niijná.

11 Nin pahbut yeebdíh jwĩpĩ níj úúbhna caá: “Paá, búdí ma wēpatjĩh queétdih ma teo wáacá, bita queétdih yeejép ã chãjachah yuhna, oi cádahcan, bíic yoobó wēinit, ã túi jumat pínah niijná.

12 Meém queétdih míhwã pínah mat chãjap taga. Pánih chãjna, ma pebh yeh iiguípna ã juibínachah, nihat míhwã ã bíbohat pínahdih queétdihbut ma wãhbiipna caá. Pánihna, nihat ma teo wáacatdih jéihnit, meemdíh ‘Búdí túina caá, Paá’, ã níj naáh”, jwĩpĩ níj úúbhna caá.

Ded pah jwiít dih Jesús ã teo wáacat

13-14 Diosjeh jwiít iiguípna bejnit déejidih át túi ubup wut jĩ. Jãtih nemépwã ã maáh jwiít dih ã wutuchah, dupúát panhipboó jumnit, yéejatdih jwĩ jéih cádahcap jĩ. Obohjeéhtih, yéejnit jwĩ jumuchah yuhna, Diosboó ã wúúh, ã oinidih át wun wãhat túutap wut jĩ, jwĩ yéejatdih ã yohat pínah niijná. Pánih chãjna, jwiít dih dupúát panhipmant ub bacanit, ã wúúh, ã oini ã maáh jumupna át waadát túutap wut jĩ.*

15 Cristo ã íp Diosdih bíic yoobó ã jumna caá. Pánihna, nin baácdih ã chãjat pínah jãtih jumna, nihat ã chãjatjidih maáh ã jumna caá. Obohjeéhtih, jwiít cáacwã Diosdih jwĩ jéih encah yuhna, ã wúúhboó ã íp ded pah ã jumatdih jwiít dih ã jéihyana caá.

16 Dios ã wutuchah, Cristo nihat buu jumni pínahdih át jígoanap wut

* 1:7 Col 4.12; Flm 23 * 1:13-14 Ef 1.7; 6.12

jĩ. Jeáboó jumnitdih, nin baácboó jumnitdih, jwĩ ennidih, jwĩ enca naáhdihbut át chãjap wut jĩ. Nihat ángelwãdih, nin baácđih moón, nihat ĩ maátadihbut át chãjap wut jĩ. Pánihna, Cristo ã wũt chah yáaat pínah niijná, nihatdih át chãjat túutap wut jĩ.*

17 Cristojeh, nihatdih ĩ chãjat pínah jãtĩh jumna, waóhni ã jumna caá. Ā wēpatjĩh nihatdih páantjeh ã túi jummat túutna caá.*

18 Nihat jwiit áihwã áih bácah panihni jwĩ jumachah, caánboó jwĩh wao dáh panihni ã jumna caá. Caán wunni, jwĩh waóh boo pud jãóhni, nihatdih maáh yoobát ã jumna caá.*

19 Cristo jwĩ íp biícđih biíc bácah panihni jumna, nihat Dios ã wēpat Cristodihbut ã jumna caá. Páant ã jummatdih jwĩ íp át náah yacap wut jĩ.

20 Nihat cãacwã jwĩ ípdih eníhcan, jwĩt yéej chãjap wut jĩ. Páant eníhcannit jwĩ jumachah, jwĩ íp Cristodih cruzboó át wun wũhat túutap wut jĩ, áih meépjĩh nihat cãacwã jwĩ yéejat jíib buudáatđih ã jíib chãjat pínah, ájeéh jwĩ túi jummat pínahbut niijná. Pánih chãjnit, nihat jeáboó jumnit, nihat nin baácboó jumnitdihbut caán biícđih át túi jummat túutap wut jĩ.*

Cristo jwiitdih ã túi umachah, ded pah jwĩ jummat

21 Yeebút biíc yoobó Diosdih eníhcannit, yéejnit jumna, caán biícđih ñit jéih jumcap jĩ.

22 Obohjeéhtih, caandih ñi eníhcatđih cádahat túutnit, buu ájeéh biícđih Dios át jwũub jummat túutap wut jĩ. Cristo ã wun wũhatjĩh páant át chãjap wut jĩ. Pánih chãjna, ã pehbboó yeebđih jummat túutnit, “Queét yéejat wihcah, peéh chãjat queétđih ã wihcannit”, ã niijbipna caá.

23 Jesúih doonáđih túi jenah joinit, behnit panihnit jumna, “Ā niijátji pah, ã pehbboó wã jubínachah, Dios weemdih túinidih ã wũhbipna caá”,

ñi niij jenah joí cádahcah, páant yeebđih ã wũhbipna caá. Caán túini doonáđih nihat tútchinadih moón ĩt joyóp wut yuh jĩ. Weém Pablobut caán doonáđihjeh tigaá wãpĩ naáwáp.

Jesúhwãdih Pablo ã teo wáacat

24 Jwĩ yéejatđih yohat túut niijná, Cristo búdí át yéej chũúp wut jĩ. Biíc yoobó weembút yeebđih teo wáacat túut niijná, wã yéej chũúhna yuhna, búdí wã wẽina caá. Jwiit nihat Cristodih teo wũhnit jumna, biíc yoobó jwĩ yéej chũúhbipna caá. Cristoih túini doonáđih bohéat túut niijná, yeejép ã yapat pínah weemdih páantjeh ã judh jwũhna caá. Pánihna, yeéb áihwã, áih bácah panihni ñi jumachah, yeebđih teo wáacat túut niijná, weemdih yeejép ã yapachah yuhna, búdí wã wẽina caá.

25 Jesúhwãdih teo wũhni wã jummat pínah niijná, Dios weemdih ã ñiwip jĩ. Páant ã ñíwatđih jéihna, nihat yeéb wã déewã nihcannitđih wã túi naóh bohé jibna caá. Yeebút buudcannit ñi jummat pínah doonáđih ñi túi jéihyat pínah niijná, Dios weemdih páant ã naóh jibat túutap jĩ.*

26 Caán doonáđih jon jãtĩh Dios cãacwãdih át naáwát túut jwũhcap wut jĩ. Obohjeéhtih, buu áihwãdih át túi naóh beedáat túutap be, buca.

27 Caán doonáđih ĩ jéih jwũhcah yuhna, “Judíowã nihcannitdihbut búdí wã túi chãjbipna caá”, niij jenah joinit, buu áih cãacwãdih caandih át jéihya naáwáp taga. Nin pah caá ã jéihya naáwát: Cristo yeéb áihwãjeéh ã jumachah, jeáboó chah túyapna ñi jubíbipna caá. Caán doonáđih jéihnit, yeéb wã déewã nihcannitbut ñi túi wẽi páina caá.

28 Caán Cristoih doonáđihjeh tigaá nihatdih jwĩ bohénap. Pánih bohéna, “Yeó jáap jummat pah Cristodih túi péenit, caandih ñi cádahca bojóó”, queétđih jwĩpĩ niij naóhna caá. Dios pebhna jubínit, “Nit ma wũúhdih jepahnit, caandih túi péenitji caá”,

* 1:16 Ef 6.12 * 1:17 Jn 1.1-3,18; He 1.2-3 * 1:18 Hch 26.23; Ef 1.22-23; 4.15; Ap 1.5 * 1:20 Ef 2.16 * 1:25 Ef 3.2

Diosdih jwī niij naáwát túut niijná, ā jéihyaatjīh queédih jwī túi bohéna caá.

²⁹ Pánihna, chunná yuhna, Dios weemdíh búdí ā teo wáacatjīh wāpī teo cádahcan caá.

2

¹ Yeéb Colosas tátchidih moón, Laodicea tátchidih moóníh pínahdihbut búdí wā teona caá. Nihat bita weemdíh jéih jwuhcannitíh pínahdihbut búdí wā teona caá. Páant wā tewatdih űi jéihyatdih yeebdíh wā náah yacna caá.*

² Nin panihat pínahdih wā teona caá: Wēinit, míic oinit, túi biíc dih űi jumat pínah, “Dios jwiít dih búdí ā túi chājbipna caá”, űi niij jéihyat pínahdih wā náah yacna caá. Dios jon jātih ā jéihya jwuhca naáhjidih űi túi jéihyat pínahdihbut wā náah yacna caá. Caán ā jéihya jwuh canaáhji nin pah caá: Yeéb judíowā nihcannitbut Cristodih jepahnit, Diosjeéh űi túi jumbipna caá.

³ Caán Cristo nihatdih ā jéih beedána caá. Pánih jéihni ā jumuchah, ā teo wáacatjīh jeh túi jenah joinít yeéb űi jumbipna caá.

⁴ Pánih túi jenah joinít jumna, bita yeebdíh túi naóhnit pah ĩ niij yeenachah yuhna, queédih űi joyáh bojipna caá.

⁵ Weém űijeéh wihcan yuhna, űijeéh jumni pah wā jenah joiná caá. Pánihna, Cristodih túi péenit, túi biíc dih űi jumat doonádih joinít, búdí wā wēina caá.

Jwiít Cristoíhwā dih ā túut nuumát túutat

⁶⁻⁷ Épafra Cristoíh túini doonádih yeebdíh ā jwíih bohénachah, túi jepahnit, “Wā Maáh ma jumú”, Cristodih űit niij naáwáp wut jī. űi jwíih jepahatji biíc yoobó páantjeh yeó jáap jumat pah caandíh űi túi péenaá. Pánih péenit, yeó jáap jumat pah caandíh chah jenah joiná, caandíh wēinit, “Búdí ma teo wáacat táina caá, Paá”, Diosdih niijnít űi jumú.

⁸ űi túi chāja chaáh! Cāacwā ĩ yee bohéatdih űi joyáh bojóó. Queét jon jātih moón ĩ jenah joyát dih jeh ĩ bohéna caá. Páant ĩ bohéat dedé pínah nihcan caá. Diosdih jéihcannitboó ĩ wutatdih jeh ĩ bohéna caá. Cristoíhboodíh ĩ bohécan caá.*

⁹ Nin pah Cristoíh dooná ā jumna caá: Caán jwī íp biíc yoobó jumni, Diosjeh tigaá ā jumap. Páant ā jumuchah yuhna, nin baácboó jwī nihat pah át cāac jumap wut jī. Cāac yoobát ā jumuchah yuhna, ā íp ā wēpat, ā oyat, ā túyatbut caandíh ā jumna caá.

¹⁰ Yeéb Cristoíhwā jumna, Dios ā wēpat, ā oyat, ā túyatbut yeebdíhbut ā jumna caá. Pánihna, űiíh caolih dih dedé ā judhcan caá. Caán Cristo nihat maátadh chah maáh ā jumna caá.

¹¹ Wā déewā Dios ā wutatjidih jepahat túut niijná, quehli nah yapat chóodih ípī bóod yohna caá. Obohjeéhtih, yeéboó páant űi chājchah yuhna, Cristoíhwā jumna, bóod yohnit panihnit tigaá űi jumap. ĩ bóod yohat pah űi yéj chājíhat jenah joyát dih Cristoboó yeebdíh át yohop taga.

¹² Caandíh űi jepahachah, daabánit űit jumap taga. Pánih daabánit, jwúub pah jūóhna, Jesús dih ĩ yohat, ā jwúub boo pad jūúwát pah ā jumna caá. Páant ā chājat dée pah chājnit, ājeéh biíc dih űi jumna caá. Pánihna, “Dios ā wēpatjīh Cristodih ā boonachah, weemdíhbut ā wēpatjīh táiniboodíh ā túut nuumbípna caá”, űit niij jenah joyóp taga.*

¹³ Yeéb jātih wannit panihnit jumna, űi yéj jat jíib iiguípna bejnit pínah űit jum jwuhap taga. Obohjeéhtih, buu Cristo ā wun wāhatjīh jwī íp yeebdíh ājeéh jumnit pínah át chājap taga. Jwiít nihat jwī yéj at dih át yohop taga.*

¹⁴ Moisés ā wutatjidih jwī jepahcah, jwiít dih peéh chājat át jumap wut jī. Obohjeéhtih, Cristo cruzboó űuhnit, jwiít dih ā wun wāhatjīh

* 2:1 Ap 3.14-22 * 2:8 Gá 4.3,9 * 2:12 Ro 6.4

* 2:13 Ef 2.1-5 * 2:14 Ef 2.15

caán wutajidih jwī jepahcat jíib bħúdáátdih Dios át yohop wut jī.*

15 Cristo pánih wħnna, nemépwā ĩ naóh yacat wēpatdih dúuc wáinit, át yohop wut jī. Pánih yohnit, nemépwā ĩ maáh bíicdih Dios ā yap yohochah, oboh jumnit ĩ jumna caá. Cristo cruzboó ā wħnatjīh queétdih ā yap yohatdih nihatdih jéihyana, Dios queétdih át tíicanap wut jī.

Cristoíhwā jumna, jwī nħowā ĩ wutajidih jwī jepahcat

16 ĩi jeémátdih, ĩi babhbatdihbut enna, jópchi jummat pah, widh jummat pah, semana jummat pah, “Bħú Diosdih chah jwī weñat pínah yeó jáapna caá”, níj jenah joicán, ĩi míic wáaccan enna, “Queétdih peéh chājat caá náahap”, bita yeebdíh ĩta níj en tagaá. Páant ĩ níjíchah joiná yħna, páantjeh queétdih ĩi joyáh bojoó.*

17 Dios jon jātih moondíh páant ĩ chājat pínahdih át wutjip taga, túttimah ded pah Cristo ā wħn wūhat pínahdih jwiítdih jéihyaat túut níj. Obohjeéhtih, bħú láa Cristo jwiítdih wħn wūhñit, ā jwúub boo pud jūúwátdih jwī túi jéihna caá.

18 Bitaboó nin pah ĩpī chājna caá: “Weém oboh jumni Diosdih wā jéih úbhcan caá”, níj jenah joinít, ángelwādh ĩpī úbhna caá, ĩ úbátdih queét Diosdih ĩ jwúub naóh yapaat pínah níj. Bitabut “Oo jummat pah jíghatdih wā enep be. Pánih ennit, weém chah jéihni caá”, ĩpī níj jenah joiná yħ caá. Obohjeéhtih, páant ĩ níj jenah joyát dedé pínah nihcan caá. Pánih jumnit, “Ded pah jwī chājat bíic yoobó, yeéb ĩi chājcat jíib, yeebdíh Dios ā peéh chāja naáh”, yeebdíh ĩ níjíchah yħna, queétdih ĩi joyáh bojoó.

19 Páant níjnítoó Cristo ā wutat pah chājcan, ájeéh ĩ jumcan caá. Obohjeéhtih, jwiítboó áihwā ájeéh jumnit, áih bácah panihni jwī jumna caá. Caánboó wao dáh panihni jumna,

jwiítdih ā wutna caá. Caandíh jwī jepahachah, Diosboó jwiítdih āpī teo wáacna caá, caandíh chah jwī jéihyat pínah níj. *

20 Cristo yeebdíh át wħn wūhup taga, yéj chāj cádahnit, táiniboodíh ĩi túut nħumát pínah níj. Pánih túut nħumná, Diosdih jepahcannitboó ĩ wutuchah, ĩi joyáh bojoó.*

21 Queét ĩ jenah joyátjīh nin pah yeebdíh ĩpī níj wutna caá: “Caán jeémátdih babhbatdihbut jeémpan, babhcan, ĩi teoca bojoó”, ĩpī níj wutna caá.

22 Obohjeéhtih dedédh jwī jeéméchah, waícanjeh āpī bħúdná caá. Pánihna, bħúdní pínahdih cáacwā ĩ jenah joyátjīh jeh ĩ wutuchah, Dios ā wutat pah nihcan, ĩ wutat dedé pínah nihcan caá.

23 Nin pahbut yeebdíh ĩ níj wutna caá: “ ‘Weém oboh jumni caá’, ĩi níj jenah joyoó”, ĩ níj caá. ĩih bácahdih yeejép chājnit, yeebdíhbut bíic yoobó ĩ chājat túutna yħ caá. Páant ĩ wutuchah, jéih beedánit ĩ jenah joyát pah ĩ chājat túutna yħ caá. Obohjeéhtih, ĩ wutat ā tíican caá. Páant cáacwājeh ĩ wutat dée nihna, jwī yéj chājatdih jwī cádahíhichah yħna, jwiítdih ā teo wáaccan caá.

3

1 Cristo waóh boo pud jūóhni ā jumuchah, yeéb áihwābut ájeéh boo pud jūóhñit panihnit jumna, ā weñat pínahdih ĩi túi jenah joyoó. Caán jeáboó jwī íp jéihyepmant bóo bħwámant chūudnit, nihatdih wutni caá.*

2-3 Cristoíhwā jumna, ĩi yéj chājatdih ĩi cádahachah, Diosboó yeebdíh ā wapna caá, páantjeh ájeéh ĩi túi jummat pínah níj. Jeáboó jwī juibínachah, Dios ā wāhni pínahdih túi jenah joinít, nin baácdih bóo yeejépdih ĩi bidca bojoó.*

4 Pánihna, Cristo páantjeh jummat túutni, jeámant ā jwúub dei jūúwúchah,

* 2:16 Ro 14.1-6 * 2:19 Ef 1.22; 4.15-16 * 2:20 Ro 6.6-11; Gá 2.19-20; 4.3,9 * 3:1 Sal 110.1; Mt 22.44; He 1.3 * 3:2-3 Ro 6.4-11; Col 2.12

nihat caandíh ì wēi naáwáchah, yeéb ãjeéh jumnitdihbut ì wēi naóhbiþna caá.*

Yeéb Cristoíhwã ded pah ñi jumat

⁵ Cristoíhwã jamna, jãtíh ñi yéej chãjatjidih ñi cádaahaá: Ñi weha mána nihcannitjĩh ñi yéej chãj cádaahaá. Nihat ñi yéej chãjihat jenah joyãtdihbut ñi cádaahaá. Bií déedih ñi en ñinahca bojoó. Bií déedih búdí bidna, Diosboodíh ñi jenah joicán caá.

⁶ Bitã pániþ yéej chãjna, caandíh ì yap yohochah ennit, queétdih íjna, Dios búdí ã peéh chãjbipna caá.*

⁷ Pániþ yéej chãjnit ñit jam jwãhji tagaá.

⁸ Obohjeéhtih, bũũ caán yéej chãjatdih ñi cádaahaá. Nin pah ñi chãjatdihbut ñi cádaahaá: Ñi íj jenah joyãtdih, tãbit íjnit, ñi táoh jũihñatdih, bitadih yeejép ñi jenah joyãtdih, bitadih yeejép doonã ñi naáwãtdih, yeejép ñi wéheatdih, nihat páant ñi chãjatdih ñi cádaahaá.

⁹⁻¹⁰ Pánihna, yeéþboó Jesúíhwã jamna, yéej chãjatdih cádahnit, túiniboodíh túut nũũmnít ñit jamãp be.* Dios yeebdíh páant ãt túut nũũmát túutãp taga, caandíh chah ñi túi jéihyat pínah, caán ã jumat pah ñi jumat pínahbut niijnã.* Pánihnit jamna, ñi míc yeeca bojoó.*

¹¹ Cristo nihat ãihwãjeéh ã jamũchah, Dios jwiít nihatdih biíc yoobó ã enna caá. Pánihna, judíowã, judíowã nihcannitbut, bóodnit, bóodcannitbut, jwĩih wéheatdih wéhenit, wéhecannitbut, bohénit, bohécannitbut, teo wũhnit, maáta déebut jwĩ jamũchah, dedé pínah nihcan caá. Jwiít nihat mácah jwĩ jamũchah yũhna, Jesucristo nihat ãihwãjeéh biíc yoobó ã jamna caá. Caán oboh jamni nihcah, caandíhjah chah jenah joyát caá jwiít nihatdih náahap.

¹² Pánihna, Dioíhwã, ã ñíonit, ã oinit jamna, nin pah ñi chãjaá: Bitadih ñi

jĩgah en teo wáaca. “Chah jéihni wã jamna caá”, ñi niíj jenah joicã bojoó. Bitadih jũihcan, ded pah ì chãjachah yũhna, íjcan, túinijeh ñi chãjaá.

¹³ Ñijeéh jumnit ñi náahat pah ì chãjcah yũhna, íjcanjah, páantjah ñi jamah bojoó. Ñijeéh jumnit yeebdíh ì túi chãjcah enna, míc íjnit, waícanjah ñi míc yoobánaá. Jwĩ Maáh ñi yéej chãjatdih ãt yohop taga. Páant ã yohat pah yeebbút ñi íjatdih ñi míc ámohoó.*

¹⁴ Páant wã wãtat chah yeebdíh nin pah wã wãtna caá: Bitadih ñi míc oyoó. Pániþ míc oina, nihat biíh wã wãtatdihbut ñi jepahbipna caá. Pániþ míc oina, biíc weh pah ñi jambipna caá.

¹⁵ Biíc bácah panihni jamna, míc jũihcanjah, bitã Jesúíhwã biíc dih jwĩ túi jumat pínahdih Dios jwiít dih ã náah yacna caá. Páant ã náah yacat pah, yeéb biíc dih ñi túi jamũú. Pánihna, ded pah ñi chãjat pínahdih jenah joinít, “Nin pah chãjna, ¿bitã Jesúíhwã biíc dih páantjah wã túi jammi niít?” niíj jenah joyát caá náahap. Pániþ túi biíc dih jumnit, “Ma teo wáacat túina caá, Paá”, Diosdih ñi niijí.

¹⁶ Cristoíh túini doonãdih ñi túi náhninaá. Búdí ã teo wáacatjĩh ã naáwãtdih ñi túi míc bohénaá. Pánihna, míc teo wáacat túut niijnã, “¡Ma túi jenah joyó chaáh! Páant ma chãjachah, meemjéh ma míc yéejabipna caá”, ñi niíj naáwã. Jwĩ Maáhdih chah jéihyat túut niijnã, Salmosjĩh, wēi ewatnajĩh, Túini Espíritu ã wũhni ewatnajĩhbut biíc dih ñi eweé. Caandíh búdí wēinit, “Túina caá, Paá”, Diosdih ñi niíj wēi eweé.

¹⁷ Jwĩ Maáh Jesúsdih ñi weñaat túut niijnã, ded pah chãjna, ded pah naóhna, túinijeh chãjnit ñi jamũú. Cristo ã teo wáacatjĩh jwĩ íp Diosdih wũbhnit, “Túina caá, Paá”, caandíh ñi niijí.*

Ded pah Jesúíhwã biícwã ì jumat

* 3:4 Gá 2.20; Fil 1.21 * 3:6 Ef 2.3 * 3:9-10 Ef 4.22 * 3:9-10 Gn 1.26; Ef 2.10 * 3:9-10 Ef 4.24
* 3:13 Ef 4.2,32 * 3:17 Ef 5.19-20

18 Yeéb áa jumnit yaádh, ñi weha mánadih ñi túi jepahaá. Páant tigaá chãjat náahap jwĩ Maáh Cristoíhwã yaádhdih.*

19 Yeéb áa jumnit neonáboó ñi weha mána yaádhdih ñi túi oyoó. Pánihi oinit, jũihcanjeh, túi waóhniit, queétdih túinijeh ñi jumúú.*

20 Yeéb ñi wehbut ñi mánadih yap yohcannit míicjeh ñi jumúú. Páant ñi jumuchah ennit, jwĩ maáh yeebdíh ã wẽibipna caá.*

21 Yeéb ñi mánabut ñi wehdih páantjeh ñi jũihca bojoó. Pánihi jũihniit, íjanit, queétdih búdí ñita jĩgaha tagaá. “Í enechah, weémboó wã túi chãjcan nacaá”, ñta niij jenah joi tágaá.*

22 Yeéb teo wãhniit ñi maátadih ñi túi jepahaá. “Caán ã enechahjeh, wã túi teobipna caá, weemdíh ã wẽi enat pínah niijná”, ñi niij jenah joicá bojoó. Obohjeéhtih, jwĩ Maáh Jesúsdihi weñaíhna, ñi maátadih yeecanjeh, ñi túi jepahaá.

23 Yoobópdih yeéb Cristoíhwã jumna, caandíh túi jepahniit ñi jumúú. Nin baácđih moón ñi maátadih jepahna, Cristodihbut jepahniit ñi jumúú. Ded pah ñi maáta ñi wutwat pah yabhcanjeh, ñi túi teweé.

24 Páant ñi jepahat jíib Cristoboó yeebdíh ã túi chãjbipna caá. “Wã pebhboó ñi juyúchah, yeebdíh túinidih wã wãhbipna caá”, jwĩ Maáh ã niijátji pah ã wãhbipna caá. Caandíh yeéb ñi túi jéihna caá. Jwĩ Maáh Cristodih yeéb teo wãhniit ñi jumna caá.

25 Obohjeéhtih, det túi chãjcannitdih bíic jũdhdat wihcan, jwĩ Maáh ã peéh chãjbipna caá.*

4

1 Yeéb maátaboó, ñi pebh moondíh ñi túi wáyaá. Yeebdíhbut Dios ñi Maáh ded pah ñi chãjachah, ãpĩ enna caá. Páant ã enatdih túi náhninit, ã náah yacat pah yoobópdih ñi pebh moondíh ñi túi chãjaá.*

Nihat queét Jesúíhwã ded pah ñi jumat

2 Túi jenah joinít, yeó jáap jumat pah Diosdih ñi túi uúbú. Pánihi uúbhniit, ã jepahat pínahdih jéihniit, “Weemdíh mapĩ túi chãjna caá, Paá”, caandíh ñi niijí.

3-4 Jwiítđihbut ñi uúbú. Cristoíh túini dooná, cãacwã ñi jéih jwũhca naáhdih bohéna, queétdih jwĩ túi jéihyaat pínah niijná, jwĩ ípdih búdí ñi uúbú. Páant wã bohéat jíib bũ nemat muúboó wã jumna caá. Pánihi, det weemdíh enedih joinítđih Dios naáwátđih wã túi naáwát pínah niijná, ñi uúbát pínahdih wã náahna caá. Páant naáwát tigaá Cristo weemdíh ã wutwat.*

5 Jesúsdihi jepahcannitjéeh jumna, ãih túini doonáđih queétdih ñi naáwáchah, ñi joyát pínah niijná, yéej chãjcanjeh, Dios ã náahat pah ñi chãjaá.*

6 Bitadih míic wéhena, túinijeh ñi naáwá. Páant ñi naáwáchah, túi wẽi joinít, jéihíhna, yeebdíh ñi uúbh joibipna caá. Páant ñi uúbh joyóchah, queétdih ñi túi jéih jepahbipna caá.

Pablo ã péé túyat tútat

7 Jwĩ úud panihni, jwĩ oini Tíquico, Cristoíh túini doonáđih bohéna, jwiít bíicđih teo cádahcanni ã jumna caá. Nin wã daácnidih ub bejna, ñi pebhna juibíniit, nihat wĩih doonáđih yeebdíh ã naóhbipna caá.*

8 Ded pah wã jumatdih yeebdíh naóhniit, ñi jĩgahatdih ã yayáat pínah niijná, ñi pebhna caandíh wã wahna caá.*

9 Tíquicodih pej jum bejni pínah wã oini, wã úud panihni Onésimodihbut wã wahna caá. Caán ñiíh tútchidih bóo, Cristodih cádahcanni ã jumna caá. Pánihi, queét chénaat pah jwiít ninjĩh ded pah jwĩ yapatdih yeebdíh ñi naóhbipna caá.*

10 Aristarco, nemat muúboó wãjéeh jumni, yeebdíh ã túyat túatna caá. Bernabé baihi Marcosbut ã túyat

* 3:18 Ef 5.22; 1P 3.1 * 3:19 Ef 5.25; 1P 3.7 * 3:20 Ef 6.1 * 3:21 Ef 6.4 * 3:25 Dt 10.17; Ef 6.5-9

* 4:1 Ef 6.9 * 4:3-4 Ef 6.18-20; Fil 4.6 * 4:5 Ef 5.16 * 4:7 Hch 20.4; 2Ti 4.12 * 4:8 Ef 6.21-22

* 4:9 Flm 10-12

túutna caá. Āih doonádih jǎtih wǎát wahap jǎ. Pánihna, ñi pebhna ã jubínachah, caandih ñi túi wēi jwǎáá.*

11 Jesús “Justo”, ĩ niijníbut yeebdih ã túyat túutna caá. Nit biíc peihcanitjeh caá wǎ déewǎ yoobát pohba weém biícđih Dios naáwátđih ĩ bohéna caá, Cristodih cǎacwǎ ĩ jepahat pínah niijná. Queét weemdih túi teo wáacnit ĩ jumna caá.

12 Épafra, ñijeéh jumniiji, yeebdih ã túyat túutna caá. Caán Cristodih teo wǎhni mǎn tigaá. Pánih jumnit, Diosdih úbhna, yeebdih búdí ãpǎ úbhna caá, “Ded pah ã niijátji pah Dios weemdih ã túi chǎjbipna caá”, niij jéihna, Diosdih túi péenit, ã náahat pah ñi chǎjat pínah niijná.*

13 Yeebdih yoobópdih wǎ naóhna caá. Caán yeebdih ãpǎ úbh cádahcan caá. Laodicea tútchidih moondih, Hierápolis tútchidih moondihbut búdí ãpǎ úbhna caá.

14 Jwǎ oini Lucas, cohni cǎacbut yeebdih ã túyat túutna caá. Demas yǎh bǎca ã túyat túutna caá.*

15 Jwǎ déewǎ Laodicea tútchidih moón búdí ĩ túyǎ naáh. Ninfabut mi túyǎ naáh. Jesúihwǎ miíh mǎúboó míc wáacnitbut ĩ túyǎ naáh.

16 Nin wǎ wǎhni náodih ñi míc bohé péanit, Laodicea tútchidih moondihbut ñi wahaá, queétbut ĩ míc bohéat pínah niijná. Queéđih wǎ wǎhni náodihbut, yeebbút ñi míc bohénaá.*

17 Arquipodih nin pah ñi niij naáwá: “Jwǎ Maáh Jesús meemdih ã wǎtatji pah ma péanaá”, ñi niiji.*

18 Weém Pablo, wǎih téihyajǎhjih nin túyat túutatđih wǎ daácna caá. Yeebdih búdí wǎ túyat túutna caá. Nemat mǎúboó wǎ jummatđih náhninit, weemdih búdí ñi úbú. Dios yeebdih oinit, búdí ã teo wáaca naáh.

Páant bóojeh tigaá wǎ naáwát.
Pablo

* 4:10 Hch 12.12,25; 13.13; 15.37-39; 19.29; 27.2; Flm 24 * 4:12 Col 1.7; Flm 23 * 4:14 2Ti 4.10,11;
Flm 24 * 4:16 Ap 3.14-22 * 4:17 Flm 2

1 TESALONICENSES

Pablowā queétdih ī túyat tútat

1 Weém Pablo, yeéb Tesalónica tútchidih moón jwī íp Dioíhwā, jwī Maáh Jesucristoíhwābut ñi jumachah, nin núodih biíhdih daacát túttnit, yeebdíh wā wahna caá. Weém, Silvano, Timoteojíh, jwiít biíc peihcannit yeebdíh búdí jwī túyat túttna caá. Jwī íp Dios yeebdíh oinit, ā teo wáaca naáh, ñi túi jumat pínah niijná.*

Tesalónicadih moón ī túut nuumát

2 Diosdih úbhna, “Míih Tesalónicadih moón ī túut nuumátji ā túina caá, Paá”, jwīpí niijná caá.

3 Yeebdíh náhninit, Diosdih nin pah jwī niíj úbhna caá: “Paá, míih Tesalónicadih moón meemdíh túi jenah joinít, ma weñat pínahdih ípí chājna caá. Meemdíh oinit, bitadihbut oina, queétdih ípí túi teo wáacna caá. Jesucristo ā jwúb dei júwát pínahdih túi wēi pānit, meemdíh ī cádahcan caá”, jwī niijná caá. Páant ñi jumatdih búdí wēinit, Diosdih “Túina caá, Paá”, jwīpí niijná caá.

4-5 Jwī déewā panihnitá, Jesucristoíh túini doonádih yeebdíh naóhna, oboh jumni naáwát nihcan jíi. Obohjeéhtih, Túini Espíritu ā wēpatjīh yeebdíh jwī naáwáp jíi. Páant jwī naáwáchah, Túini Espíritu yeebdíh ā teo wáacap jíi, jwī naáwátidih joinít, ñi jepahat pínah niijná. Páant ñi jepahachah, Dios yeebdíh oinit, áihwā pínah ā níwatdih jwī jéihna caá. Ñijeéh jumnit, yeebdíh jwī túi teo wáacatjidih yeebbát ñi jéihna caá.

6 Ñijeéh jumna, ded pah jwī chājatjidih ennit, jwī Maáh Jesucristo ded pah ā jumatji doonádihbut jéihnit, yeebbát biíc yoobó ñi chājna caá. Jesúh túini doonádih joíhcan íjna, bita yeebdíh yeejép ī chājachah yuhna, Túini Espíritu yeebdíh ā teo

wáacachah, yeéboó wēinit, Diosdih ñi túi joyóp jíi.*

7 Páant ñi jumat doonádih joinít, nihát níih baác Macedonia baácđih moón, nin baác Acaya baácđih moón Jesúhwā ñi jumat pah muntih túut nuumná caá ī chājap.

8 Pánihna, jwī Maáh Jesúh doonádih jepahnit, ñi túi túut nuumátji doonádih joinít, bitabut jwī Maáhdih ít jepahap wat jíi. Níih baácđih moón, Acaya baácđih moonjéhbut nihcan, nihát baácđih moón Diosdih ñi túi jepahat doonádih ít joyóp wat jíi. Ñi wāt yána caá. Jwiítboó níih doonádih queétdih jwī naóh jwuhcah, queét jātih ítat joyóp tabe.

9 Pánihna, ñi túut nuumát doonádih jwī naáwát déedih, yeéb jwiítidih wēi jwááhnit, ñi túi joyátjidih ípí jwááh naáwáp jíi. Ñi pāpninadih úbh cádahnit, Dios yoobátidihjeh wēi úbhnit, ā watatdih ñi túi jepahatjidihbut ípí naáwáp jíi.

10 Dios wúuh jeámant ā jwúb dei júwát pínahdih ñi túi páñatdihbut ípí naáwáp jíi. Caán Jesús wunnijidih yuhna, Dios át boanap tají. Caan tígaá Dios yeejép yoobát ā peéh chājat déedih jwiítidih ā túi ubna caá.

2

Tesalónicadih jumna, ded pah Pablo ā jumatji

1 Ñijeéh jumna, yeebdíh jwī bohénachah, túi wēi joinít, ñi jepahap jíi. Páant ñi jepahachah, jwī tewat oboh jumni nihcatdih ñi jéihna caá.

2 “Pablowā jwiítidih enedih ī júwát pínah jātih, Filipos tútchiboó ī bohénachah, íjnit, caán tútchidih moón queétdih yeejép ī chājap jíi”, yeéboó ñi niíj náhnina nacaá. Obohjeéhtih, Filiposdih moón jwiítidih yeejép ī chājachah yuhna, úumcanjeh, Jesúh doonádih yeebdíhbut naáwádih jwī jubínap jíi. Biquína níih tútchidih moón maáta jwiítidih ī naóh cádahat tútuchah yuhna, Dios ā teo wáacatjīh

* 1:1 Hch 17.1 * 1:6 Hch 17.5-9 * 2:2 Hch 16.19-24; 17.1-9

Jesúih doonádih yeebdíh jwĩ tui naawáp jĩ.*

3 “Pablowā yoobópdi h i naóhcan caá. Yeebdíh páni h bohéna, queétdi h ñi weñat pínahdihjeh i bidna caá”, biquína i niij yeena caá.

4 Obohjeéhtih, Dios jwĩ jenah joyátdih jéihni nin pah ā niij naawáp jĩ: “Jesúih túini doonádih i naawát pínah niijná, Pablowādi h wā wahbipna caá”, ā niijp jĩ. Páni hna, caandí h naóhna, “Pablowā tui chājnit caá”, bita i niij jenah joyát pínahdih jwĩ bidcan caá. Diosboó “I tui chājna caá”, ā niiját pínahdihjeh bidnit, Jesúih doonádih jwĩ naawáp jĩ.*

5 Páni hna, yeebdí h naóhna, túini niiját pah niijcán, ñi h bií déedih náahcan, ded pah jwĩ bohéátjidi h ñi jéihna caá. Diosbut páant jwĩ chājatjidi h ā jéihna caá.

6 “Pablowā chah jéihnit caá”, yeéb, bitabut ñi niij jenah joicát pínah niijná, yeebdí h jwĩ bohénap jĩ.

7 Jesucristoi h túini doonádih yeebdí h naawát túutna, Dios ā wahnit jumna, yeebdí h búdi jwĩta jéih wut tagaá. Obohjeéhtih, páni h wutcan, búdi oinit, chaí hneh bohéna, yeebdí h jwĩ yójahcap jĩ. Nomanih mi wū hndih túini jeh mi en dawát pah yeebdí h jwĩ bohénap jĩ.

8 Yeebdí h búdi oinit, wēina, ni hat yeó jáap jummat pah túini doonádih jwĩ naawáp jĩ. Bita jwiítdih i mao yohí htdih jéihna yahna, yeebdí h jwĩ teo wáac cádahcap jĩ.

9 “Jwĩjeé h i jum láa, i h báca h ā chūnáchah yahna, búdi i tewep jĩ”, ñi niij náhnina nacaá. “Baáb jéenat pínah jāti h teo jwí hnit, púú ni hat yeó jáap teo tā h bejni t, chei tac yoob póhba ipĩ teo cádahcap jĩ. Páni hna, Dioi h túini doonádih naóhni t, jwiítdih tac buugá hcan, i jeémát pínahdih jíb chājat túut niijná, búdi i tewep jĩ”, ñi niij jéihna caá.*

10 “Jwĩjeé h jumna, Dios ā weñat pínahdihjeh chājnit, i tui jumap jĩ”, ñi

niij jéihna caá. Diosbut caandí h ā jéihna caá. Páni hna, bita “Pablowā yeejép i jumap jĩ”, i jéih niijcán caá.

11-12 “Jwiít ni hatdih túini jeh i bohénachah, jwĩ tui joyóp jĩ. Biquínadi hbut jwiítdih i naawáp jĩ. Ded ā wehdih ā tui bohéat pah jwiítdih i tui naawáp jĩ. Dios ā weñat pínahdih ded pah jwĩ chājat pínah niijná, búdi i bohénap jĩ”, ñi niij jéihna caá. Dios yeebdí h āt ñi wip wut jĩ, āi hwā jumnit, ājeé h ā maáh jumapboó ñi jummat pínah niijná. Páant yeebdí h jwĩ bohéátjidi hbut ñi quí b buudcán nacaá.

13 Páni hna, yeebdí h jwĩ naawát di h ñi tui jepahachah náhnini t, búdi wēini t, “Túina caá, Paá”, Diosdih jwĩpĩ niijná caá. Ā naawát di h yeebdí h jwĩ bohénachah, nin pah ñi niij jenah joyóp jĩ: “I jenah joyátjijeh naóhna i chājcan caá. Dios naawát yoobát jwiítdih bohéna caá i chājap”, ñi niij jenah joyóp jĩ. Páni h jenah joiná, caán naawát di h joinít, Jesúsdi h jepahna, túini boodí h túut nūmná caá ñi chājap.

14 Judea baác di h moón Dioi hwā i jummat pah yeebát biíc yoobó ñi jumna caá. Dios ā wahn i Jesucristodi h queét i jepahat jíb, i h baác di h moón judíowā, queétdih yeejép i chājap jĩ. Páni hat pah muntih, yeebát Jesúsdi h ñi jepahat jíb, ñi h baác di h moonjéh yeebdí h yeejép it chājap taga.*

15 Queét judíowā jon jāti h Dios naawát di h naóh yapanitjidi h yehna niijnít, it mao yohop tají. Túttimah, jwĩ Maáh Jesucristodi hbut it mao yohop tají. Túttimah, Dios naawát di h ñi joicát pínah niijná, jwiítdi h ñi h tútchimant i bacanap jĩ. Páni h chājna, Diosdih búdi íjanit, ni hat cáacwādi hbut i ení hcan caá.*

16 Judíowā ni hcanni t iiguipna i bejat déedih náahcan, Jesúih doonádih naawát di h jwĩ bejehchah, judíowā jwĩ naawát di h i jāhíhip yah jĩ. Páni hna,

* 2:4 Gá 1.10 * 2:9 Hch 18.3; 2Ts 3.8 * 2:14 Hch 17.5 * 2:15 Hch 9.23,29; 13.45,50; 14.2,5,19; 17.5,13; 18.12

Diosdih yehna ĩ niiját jíib, ĩjnit, Dios queétdih búdí ã peéh chãjbipna caá.

Pablo Tesalónicadih moondih ã jwúub eníhat

17 Yeebdíh wã cádah jũúwáchah, wíih caolih ñijeéh ã páñap be. Maátcanjeh ñijeéh wihcan yuhna, yeebdíh búdí jwí bidip be.

18 Pánihna, búdí oina, yeebdíh enedih jwí jwúub bejíhip yuh be. Weemjéh dawá láa yeebdíh búdí enedih wã bejíhichah yuhna, Satanás jwí jíib bejatdih ã jáhap jĩ.

19 Yeebdíh Jesúsíh doonádih jwí naáwáchah, ñi túi joyátjidih náhninit, búdí jwí wěina caá. Jwí Maáh Jesús ã jwúub dei jũúwáchah, ñi jepahatjidih jenah joinít, búdí wěina, “Jwí naóhniji túini doonádih ĩ túi jepahap jĩ”, Jesúsíh jwí niij naóhbipna caá.

20 Pánihna, yeebdíh jwí naáwáchah, ñi jepahatji jíib, jwí Maáh jwiítidih ã wěi naáwátidih jéihnit, jwiítbat búdí jwí wěina caá.

3

Timoteodih ã wahat

1-2 Pánihna, yeebdíh búdí náhni dahwanit, yeebdíh ã enat pínah niijná, Timoteodih ñi pebhna jwí wah bojop be. Caán jwí úud panihni, weemdíh pej jumni, Cristoíh túini doonádih ãpĩ naáwáp jĩ. Diosjeh caandíh ã wahachah, weemdíh búdí ã teo wáacap jĩ. Pánihna, yeebdíh ã bohéat pínah niijná, ñi pebhna caandíh wahniji, Atenas tútchiboó biícjeh wã páñap jĩ.*

3 Jesúsíh ñi jepahatji jíib bita yeebdíh yeejép ĩ chãjachah yuhna, Diosdih ñi cádahcat pínah niijná, yeebdíh wã bohéat túutap jĩ. “Jesucristodih jwí jepahachah, jwí túut nuumátidih ĩjnit, áihwã nihcannitboó jwiítidih yeejép ĩ chãjbipna caá”, jwí niij jéihna caá.

4 Ñijeéh jumna, páant jwí yapat pínahdih dawá láa yeebdíh jwí naáwáp jĩ. Buu jwí naáwátji pah ã yapatdih ñi jéihna caá.

5 Pánihna, ded pah ñi jumatdih búdí jéihíhna, Timoteodih wã wahap jĩ. “Nemépwã ĩ maáh queétdih ã yee naáwáchah, ¿queétboó caandíh yehna ĩ niijná niit? Yehna ĩ niijcáh, nihat conboó jwí bohéat búdí jwí tewatji buudní ã jumbipna caá”, wã niij jenah joyóp jĩ.

6 Buu Timoteo, ñi pebhboó jubíniji, ã jwúub juyáp jĩ. Jwúub joinít, “Nihat Tesalónica tútchidih moón meemdíh búdí ĩ túyat túutap be. Queét Dios naáwátidih túi joiná beé ĩ chãjap be. Túi joinít, Diosdih búdí oinit, ĩ míic túi oina beé. Yeebdíh náhninit, búdí wěinit, yeebdíh ĩ bidna beé. Yeéb queétdih bidnit, búdí enedih ñi bejíhat pah mantih, queétbat yeebdíh ĩ bidna caá”, weemdíh ã niij naáwáp jĩ.*

7 Páant ã niij naáwáchah, yeebdíh jwí náhni dahwaat ã yayáh bejep jĩ. Yeéb Dios naáwátidih jepahnit, ñi túi jumat doonádih joinít, bita jwiítidih yeejép ĩ chãjachah yuhna, búdí jwí wěina caá.

8 Yeéb jwí Maáh Jesúsíh ñi túi péenachah, jwíih caolih búdí ã wěina caá.

9 Pánihna, “Paá, ma teo wáacatjĩh queét Jesúsíh ĩ túi péeatdih jéihna, búdí wã wěina caá. Páant weemdíh ma weñaat ã túina caá”, Diosdih wã niijná caá.

10 Pánih wěinit, yeó jáap, cheibut Diosdih búdí jwí úubhna caá, yeebdíh enat túutna, jwiítidih ã wahat pínah niijná. Yeéb Jesúsíhwã ded pah ñi túi chãjat pínahdih beh joyát yeebdíh páantjeh ã judhdachah, ñi pebhna jwúub bohénadih jwí bejíhna caá.

11 Yeebdíh jwúub enedih jwí bejat pínah niijná, Satanás ã jáhat panihatdih ĩ yohat pínahdih jwí ĩp Diosdih, jwí Maáh Jesucristodihbat búdí jwí úubhna caá.

12 Pánih úubhna, jwí Maáh yeebdíh ã teo wáacat pínahdih jwí úubhna caá, chah míic oinit, nihatdihbat ñi oyat pínah niijná. Pánihna, yeebdíh búdí jwí oyat pah mantih, yeebbát biíc

* 3:1-2 Hch 17.15 * 3:6 Hch 18.5

yoobó ñi oyat pínahdih wã náah yacna caá.

¹³ “Paá, queédih ma túi teo wáacá, ma weñat pínahdihjeh ì chãjat pínah niijná”, jwĩ niij wúbhna caá. Páant ã teo wáacachah, jwĩ Maáh Jesucristo nihat ãihwãjeéh jwúb dei jũóhñit, Jesús jwĩ íp Diosdih nin pah ã niij naóhbipna caá: “Queét túinit ì jumuchah, queédih dedé peéh chãjat pínah ã wihcan caá”, ã niijbípna caá.

4

Dios ã weñat pínahdih ded pah ì chãjat

¹ Bũũ biih bohéatdih yeebdih jwĩ naáwát túut caá. Ñijeéh jwĩ jum láa, Dios ã weñat pínahdih ded pah ñi chãjat pínahdih jwĩ bohénap jĩ. Páant jwĩ bohéatjidih ñit quíib bũdcáp taga. Páant ñi chãjat chah ñi túi jepahatdih yeebdih búdí jwĩ náah yacna caá.

² Jwĩ Maáh Jesucristo ded pah ã wutatjidihjeh yeebdih jwĩ naóh yapaatdih ñi túi jéihna caá.

³ Nin pah ñi jummat pínahdih Dios ã náah yacna caá: Diosdih jepahcannit ì jummat pah yeebát ñi jumca bojoó. Ñi áa nihcannitjĩh yeejép ñi chãjca bojoó.

⁴ Dios ã enechah, cãacwãbut ì enechah, ñi túi áa jumúú. Pánih áa jumnit, mijeéh ñi túi jumúú.

⁵ Diosdih jéihcannit ì áa nihcannitjĩh ípĩ metna caá. Obohjeéhtih, yeéb Diosdih jéihnitboó páant ñi chãjca bojoó. Ñi weha mána yaádhjeéh túinijeh ñi jumúú.

⁶ Mijeéh bóojeéh jumnihdih ñi dúuc wái metca bojoó. Dios nihat ñi chãjatdih jéihnit, páant ñi chãjat jíib búdí ã peéh chãjbipna caá. Jon ñi pebh juibínitji caandih búdí jwĩ bohénap jĩ.

⁷ Dios jwiítidih íi náah chãjatdih wutcan, túinijeh jwĩ jummat pínahdih át wutap wut jĩ.

⁸ Butéh wã naáwátidih weemjéh wã wutat nihcan beé. Dios yeebdih páant ã wutatdih wã naóh yapanap be. Pánihna, ded caandih yehna niijná, weemdih nihcan, Diosboodih ã yap

yohna caá. Caán caá Túini Espíritudih yeebdih wãhni.

⁹⁻¹⁰ Bũũ míic oyatdih yeebdih bainí wã naáwát túut caá. “Ñi míic oyoó”, Dios ã niij wutatdih joinítji caandih túi jepahna caá ñi chãjap. Pánih jepahna, nihat ñiíh baác Macedonidih moón Jesúhwãdih yeéb ñi túi oina caá. Pánih míic oinit, chah míic teo wáacnit ñi jumúú.

¹¹⁻¹² Pánih míic oina, biícidih túinijeh ñi jumúú. Míic jũihcanjeh, bitadih yeejép táoh naóhcan, bita ì tewatdih tubit ñi en naóhca bojoó. Yabhcanjeh, ñi túi teweeé. Pánih teonit, bitaíh bíi déedih, ñi jeémátidihbut tubit ñi wúbh tac bũugáca bojoó. Pánih wutatdih jáantjeh yeebdih jwĩ naáwáp jĩ. Caandih ñi jepahachah, Diosdih jéihcannitboó yeebdih ennit, “Queét túi chãjnit caá”, ì niijbípna caá.

Jesucristo ã jwúb dei jũúwúchah, ded pah ã yapat pínah

¹³⁻¹⁴ Bũũ, jwĩ déewã panihnitá, Jesúhwã ì wunuchah, ded pah ì yapat pínahdih yeebdih jwĩ naáwát túut caá, tubit ñi jĩgahcat pínah niijná. Jesucristo ã wunat túttimah, Dios caandih át jwúb boonanap tajĩ. Caan páh mantih jwiít ãihwã jwĩ wunat túttimah, jwiítidihbut ã jwúb boonachah, Jesús ã jumapboó ájeéh jwĩ túi jumbipna caá. Páant jwĩ yapat pínahdih ñi túi náhninaá. Pánih náhninit, Jesúhwã, ñi oinit ì wunat túttimah, ñi bidna yahna, tubit ñi jĩgahca bojoó. Bita Jesúsdi jepahcannit, Jesúsjeéh ì wihcan níit. Pánihna, ì oinit ì wunat túttimah, ì jwúb míic encat pínahdih jéihna, búdí jĩgahnit, ì moh yéejna caá. Obohjeéhtih, Jesúsdi jepahcannit ì jĩgahat pah yeéb ñi jĩgahca bojoó.

¹⁵ Nin pah Jesússeh ã naáwátjidih yeebdih jwĩ naóh yapana caá: “**Queét wíihwã wunnitji ì boo pud jũúwát pínah jãtíh, wuncannit ì waóh páuh laab béj páican níit**”, Jesús át niijíp wut jĩ.

¹⁶⁻¹⁷ Nin pah ã yapbipna caá: “**Ñi páuh laáb jũúwú**”, Jesús ã niij ejatdih,

ángelwã ï maáh búdí ã ejatdihbat jwĩ joibípna caá. Dios ã wũhni póojat nahjĩh ángelwã ï maáh ã póojochah, jwĩ joibípna caá. Páant ã yáanachahjeh, jwĩ Maáh Jesucristo ã jwúub dei jũóhbiþna caá. Páant ã dei jũúwúchah, ãihwã wũnnitji, Jesús ã boo pũd jũúwátji pah mũntih, ï boo pũd jũóhbiþna caá. Queét ï boo pũd jũúwúchah, jwiít ãihwã wũncannit, ïjeéh wáac jũibínit, wépép pũh laab béjnit, mah tólihna nihat biícðih jwĩ Maáh Jesúsðih jwĩ jwãáhbiþna caá. Pánihna, jwiít nihat biícðih Jesúsjeéh páantjeh jwĩ jũmbiþna caá.*

18 Pánihat pínahðih jéihnit, yeéb bitadihbat jwúub naóh yapanaá, Jesúsðihwã wũnnitðih tũbit ï jĩgahcat pínah niijná.

5

1-2 Bũũ, wã déewã panihnitá, Jesúsðihwã wũnnit ded pah ï yapat pínahðih ñi jéihna caá, bũca. Obohjeéhtih, débólih Jesucristo ã jwúub dei jũóhni yeó jáap pínahðih jwiít cãacwã jwĩ jéihcan caá. “Náhnica, nũmni ã juyát pah jwĩ Maáh Jesucristo ã jwúub dei jũóhbiþna caá”, yeebjéh ñi niij jéihna caá. Páant ñi jéihyechah, wã jwúub naóhcan niít.*

3 Diosðih jepahcannit nin pah ï ni-ijbípna caá: “Bũũ táini láa caá. Cãacwã ï míc maocah, úmcanjeh, jwĩ túi jũmna caá. Yeejép yapat jwiítðih ã wi-hcan niít”, ï táoh niijbípna caá. Páant ï niijichahjeh, caandih ï jepahcatji jíib, Jesús peéh chãjadih ã jwúub dei jũóhbiþna caá. Yaádh ï weép jáaat dée pah ã jũmbiþna caá. Wũdu jũmni mi weép jáanachah, caán tubatðih mi jéih jweicán caá. Pánihat pah Jesucristo ã jwúub dei jũúwúchah, caandih jepahcannitji ï yéejat jíib ï jéih jweicán niít.*

4-5 Obohjeéhtih, wã déewã panihnitá, yeébboó ðupúnap panhipboó jũmcan, baabáp panhipboó ñi jũmna caá. Jesúsðih jepahcannit, bita ï encat pínah niijná, ðupúnapboó

yeejép ïpĩ chãjna caá. Obohjeéhtih, yeébboó páant ñi chãjcan caá. Pánihna, náhnica nũmni ã waád juyát pah, Jesús ã jwúub dei jũúwúchah, ñi wáhi bejcan niít. Yeebdih peéh chãjadih jũóhna ã chãjcan niít.

6 Jwiít Jesúsðihwã jũmna, caandih jéihcannit ï chãjat pah jwiítðih chãjcat caá náahap. Ÿonit panihnit jũmna, ded pah nin baácboó ã yapatðih queét ï jéihcan caá. Obohjeéhtih, jáanit panihnit, “¿Dios ã weñat pínahðih chãjat túut niijná, ded pah wã chãjbi?” niij jenah joyát caá jwiítðih náahap. “Waícanjeh Jesucristo ã jwúub dei jũóhbiþna caá”, niij náhnit, túi chãjat caá náahap.

7 Jesúsðih jepahcannit, ðupúát panhipboó jũmna, Ÿonit panihnit caandih ï joicán caá. “Jesús ã jwúub dei jũóhcan niít”, niij jenah joinít, ï weñat pínahðihjeh chãjnit, ïpĩ babh máihna caá.

8 Obohjeéhtih, jwiít baabáp panhipboó jũmniðih Dios naawátðih túi jenah joyát caá náahap. ã weñat pínahðih jenah joinít, yeejép chãjcat caá náahap. Soldado míc mawadih bejna, ïtah wao chá páha páahnit, ãih bácaðih jáhat pínah niijná, ïtah chóðihbat ãih tacamant ãpĩ ðuoná caá. Pánihna, soldado ã míc jáhat pah, jwiít Jesúsðihwãðihbat míc jáhat caá náahap. Obohjeéhtih, jwĩh bácaðihjeh pohba jáhatðih niijná wã chãjcan caá. Jwĩh caoliððih jáhatðih niijná caá wã chãjap. Nin caá jwĩh caoliððih jwĩ jáhat pínah: Jesucristoðih túi jenah joinít, Diosðih cãacwãðihbat túi oyat caá caoliððih jáhat ã jũmup. “Jesús wã yéejatðih yohnit, weemðih ãjeéh ã ub bejbiþna caá”, niij jenah joyátbat caolið jáhat ã jũmna caá. Pánih jáhñit panihnit jũmna, Satanás jwiítðih ã yéejat túutuchah, caandih jwĩ jéih yap yohna caá.*

9-10 Jesucristoðih jepahcannit biícðih Dios jwiítboðih át peéh

* 4:16-17 Mt 24.30-31; Mr 13.26-27; 1Co 15.51-52

* 5:8 Is 59.17; Ro 13.12; Ef 6.13-17

* 5:1-2 Mt 24.43; Lc 12.39; 2P 3.10

* 5:3 Is 13.8

chājihcap wut jī. Obohjeéhtih, áihwā jwī jummat pínah niijná, jwī yéejat jíib, jwī Maáh Jesucristo jwiítidih át wun wūhup wut jī. Pánihna, jwiít áihwā jummit, nin baácboó páantjeh jumna, wunna yahna, nihat biícidih ájeéh jwī túi jumbipna caá.

¹¹ Caandíh náhninit, Jesúsdi h ñi túi jenah joyát pínah, ñi jepahat pínahdihbut páantjeh ñi míc teo wáacá.

Pablo queétdih biíh á wut

¹²⁻¹³ Buh yeebdíh bainí wā jwúb naáwát túut caá, páant muntih. Ñijeéh jummit Dios naáwátidih yeebdíh í bohénachah, ñi túi joyoó. Yeebdíh bohéat pínah niijná, Diosboó queétdih á wutachah, yeebdíh bohénit, bádí í teona caá. Pánihna, queétdih oinit, ñi túi jepahaá. Yeebbút míc oinit, biícidih ñi túi jumú.

¹⁴ Yabhnitdih ñi tewat túut. Humnitdih, jígahnitdihbut ñi weñanaá. Wēpcannitdih ñi túi teo wáacá. Bitadih yójahcan, íjeéh ñi túi jumú.

¹⁵ Yeebdíh yeejép chājnitdih ñi yéej chāj jwúbaca bojoó. Nihatdih túi chājnit, biícidih ñi túi jumú.

¹⁶ Ded pah yeejép yapna yahna, Diosdih túi jenah joinít, páantjeh ñi weñeé.*

¹⁷ Caandíh ñi úbh cádahca bojoó.

¹⁸ Yeó jáap jummat pah “Túina caá, Paá”, Diosdih niijnít ñi jumú. Túi yapna, yeejép yapna yahna, biíc yoobó “Túina caá, Paá”, niijnít ñi jumú. Pánihatdih Dios yeéb Jesúihwādih á náah yacna caá.*

¹⁹ Túini Espíritudih túi jepahnit, ded pah á teo wáacatdih ñi jáhca bojoó.

²⁰ Detdih Túini Espiritu á naáwáchah, queét í naóh yapaíhichah, yeéboó joíhcannit pah ñi jumca bojoó.

²¹ Pánihna, nihat naáwátidih túi jenah joinít, ded túini, ded túicanni á jummatdih ñi jéihyeé. Pánih jéihna, túinidih jepahnit, ñi náhninaá.

²² Obohjeéhtih, túicanniboodíh, ñi joyáh bojoó.

²³ Jwiít yeebdíh Dios á túyatdih bádí jwī náah yacna caá. Pánihna, yeebdíh úbhna, “Paá, queét míhwādih bádí ma teo wáacá, yéej chājatdih í yap yohat pínah niijná. Meemdíh í túi jenah joyát pínahdihbut teo wáacnit, queétdih ma túi wapaá”, bádí jwī niij úbhna caá. Páant á teo wáacachah, jwī Maáh Jesucristo á jwúb dei jóhni yeó jáapdih yeéb áihwā táinit ñi jumbipna caá.

²⁴ Diosjeh yeebdíh ñionit, á niijátji pah yeebdíh á túut nuúm péabipna caá.

Pablo á péé túyat tútat

²⁵ Wā déewā panihnítá, jwiítidihbut bádí ñi úbú.

²⁶ Dios á oyatjīh nihat Jesúihwā ñi túi míc úbú.

²⁷ Jwī Maáh Jesús á enechah, nin pah yeebdíh wā naóhna caá: Nin núodih ñi pebhna í úb juibínachah, nihat caánboó jummit Jesúihwādih ñi túi en naáwá.

²⁸ Jwī Maáh Jesucristo yeebdíh oinit, á túi teo wáaca naáh.

Páant bóojeh tigaá wā naáwát.

Pablo

* 5:16 Fil 4.4 * 5:18 Fil 4.6; Col 4.2-7

2 TESALONICENSES

Queétdih ã táyat túttat

¹ Weém Pablo, Silvano, Timoteojih táyat túttat, yeéb Tesalónica túttidih moón jwĩ íp Dioíhwã, jwĩ Maáh Jesucristoíhwãbut ñi jumachah, nin núodih biíhdih daacát túttat, yeebdíh wã jwúub wahna caá.*

² Jwĩ íp Dios, jwĩ Maáh Jesucristo yeebdíh oinit, í teo wáaca naáh, ñi táí jummat pínah niijná.

Queétdih “Túina caá, Paá”, ã niiját

³ Wã déewã panihnitá, yeebdíh úubhñit, “Jesúsdi h chah í táí jenah joyátidih, chah í míic oyatdihbut ã túina caá, Paá”, yeó jáap jummat pah jwĩ niiját dée caá.

⁴ Jesúsdi h ñi péeat jíib, bita yeebdíh yeejép í chãjachah yuhna, caandíh ñi cádahcan caá. Páant ñi cádahcatdih jéihna, bita Dioíhwãdihbut jwĩ táí wēi naóhna caá.

Cristo ã jwúub dei júúwáchah, Dios yeejépwãdih ã peéh chãjat

⁵ Yeejép yapna yuhna, Jesúsdi h ñi cádahcah enna, Dios ã maáh jumapna yeebdíh ã bejat túttatbipna caá. Páant ã chãjachah, ã jenah joyát yoobópdi h ã jummatdih niहत cãacwã í jéihbipna caá.

⁶ Pánihna, Dios yoobópdi h jenah joiní jumna, yeebdíh yeejép chãjnitboodíh ã peéh chãjbipna caá.

⁷ Jwĩ Maáh Jesús jeámant jwúub dei júóhna, búdí tuu iigát cãtíh, áih wēpnit ángelwã biíc di h, yeéb yeejép yapnitjidih ã táí jummat túttatbipna caá. Jwíitdihbut biíc yoobó ã chãjbipna caá.

⁸ Pánih júóhna, Diosdi h, jwĩ Maáh Jesúsdi h túini dooná di hbut jepahcannit di h ã peéh chãjbipna caá.

⁹ Dios queétdih ã peéh chãjachah, páantjeh iiguípboó yeejép í yapbipna caá. Jwĩ Maáh Jesús pebh jéih jumcan, búdí ã wēpatdihbut í jéihcan niít.

¹⁰ Jesús ã jwúub dei júóhni yeó jáapdi h áihwã caandíh wēnit, “Jesús

túini, chah wēpni caá”, í niijbípna caá. Yeéb áih dooná di h jwĩ naáwáchah joinítbut queét biíc di h caandíh búdí ñi wēibipna caá.

Queétdih ã úubát

¹¹ Yeebdíh Diosdi h jwĩpí úubhna caá, ã náahat pahjeh ñi chãjat pínah niijná. Nihat áihwãdih páant chãjat caá náahap. Pánihna, yeó jáap jummat pah yeebdíh búdí jwĩ úubhna caá, Diosdi h táí jenah joinít, ã teo wáacatjih ded pah ñi chãjíhatdih ñi buujáat pínah niijná.

¹² Páant ñi táí chãjachah, jwĩ Maáh Jesucristoíhwã ñi jummatdih jéihñit, bita caandíh, yeebdíhbut í táí wēi naóhbipna caá. Páant ñi jummat pínah niijná, jwĩ íp Dios, jwĩ Maáh Jesucristobut yeebdíh oinit, í teo wáacbipna caá.

2

Jesucristo ded pah ã jwúub dei júúwát

¹ Buu jwuh jwĩ Maáh Jesucristo nin baácboó ã jwúub dei júúwáchah, míic wáac juibínit, caandíh jwĩ jwááat pínahdi h wã naóhbipna caá.*

² Bita yeebdíh yeena, “Jwĩ Maáh átát jwúub dei júóh tagaá”, í niijíchah yuhna, ñi úumca bojoó. Biquína “Dios weemdíh páant ã niijíp jí”, niij, bita “Pablo páant át daác wahap jí”, ít niij yee tagaá.

³ Pánihna, bita páant yeebdíh í yeenachah, ñi joyáh bojoó. Caán ã jwúub dei júúwát pínah jãtíh, Diosdi h dawá í yap yohbipna caá. Páant í yap yohochah, chah yeejép wutni ã jíghobipna caá. Caandíh Dios peéh chãjna, iiguípna ã wahbipna caá.

⁴ “Caán niहत maáh caá”, cãacwãdih niij jenah joyát túttat, Diosboodíh ã weñat túttatcan niít. “Weém caá Dios”, niij yeenit, Dioíh muúboó ã waadbípna caá, niहत caandíh ennit, í wēi naáwát pínah niijná.*

* 1:1 Hch 17.1; 1Ts 1.1 * 2:1 1Ts 4.15-17 * 2:4 Dn 11.36; Ez 28.2

5 ¿Ñijeéh jumna, páant yapat pínahdih wã naáwátjidih ñi náhnican niít?

6 Bũũ caán yeejép wutni pínahdih jãhni páantjeh jwĩ cãtĩh ã jum jwũhna caá. Obohjeéhtih, Dios ã ñioni yeó jáapdih yeejép wutni ã jíghobipna caá.

7 Bũũ caandĩh ñi jéih encah yũhna, nemépwã ã maáhboó Dios ã wutatdih cãacwãdih ã yap yohat túutna caá. Obohjeéhtih, páant ã chãjachah yũhna, yeejép wutnidih jãhni ã bejat pínah jãtĩh caán tubit yeejép ã jéih wut jwũhcan caá.

8 ã bejat túttimah bácah, tubit yeejép wutni ã jíghobipna caá. Páant ã jíghat túttimah, jwĩ Maáh Jesucristo ã yeh iigátjĩh nin baácboó jwũub dei jũóhna, ã naáwátjĩh póoj yohat pah, caandĩh ã bũudábipna caá.*

9 Caán yeejép wutniiboó nemép ã wépatjĩh, cãacwã ã jéih chãjca naáhdih dawá láa ã chãj júutbipna caá, queét caandĩh ã wéi enat pínah niijná.*

10 Búdĩ yeejép ã chãjachah yũhna, iiguípna bejnit pínahboó “Caán túi chãjni caá”, niijnít, caandĩh ã jepahbipna caá. Queét Jesúh doonádih, yoobópdih ã jumũchah yũhna, ãt jóihcap tagaá. Páant ã jóihcat jíib, queét iiguípna bejnitdih Dios ã ubcan niít.

11 Túini doonádih ã náahcat jíib, Dios queétdih máihnit pah ã chãjbipna caá, yee naáwátidih ã túi joyát pínah niijná.

12 “Caán naáwát yoobópdih nihcan caá”, niijnít, yeejép ã wéi chãjatji jíib, Dios queétdih ã peéh chãjbipna caá.

Dios ãihwãdih ã ñíwat

13 Yeéb jwĩ déewã panihnitá, jwĩ Maáh Jesús ã oinit ñi jumna caá. Nin baácđih ã chãjat pínah jãtĩh yeéb iiguípna bejnit déejidih Dios ãt ñíwip wut jĩ, ãihwã ñi jummat pínah niijná. Túini doonádih “Yoobópdih tigaá”, yeéb ñi niij jenah joyóchah, Túini Espiritu yeebdĩh ãt teo wáacap tagaá, túinit ñi jummat pínah niijná. Pánihna, ã ñionit ñi jumũchah, Diosdih wéinit “Túina caá, Paá”, jwĩ niiját dée caá.

14 Túini doonádih jwĩ naáwáchah, Dios yeebdĩh ãt ñíwip taga, jwĩ Maáh Jesucristo jeáboó maáh ã jumũchah, yeebbát caán biícđih maáta ñi jummat pínah niijná.

15 Pánihna, Jesucristodih túi péenit ñi jumũú. Pánih péena, jwĩ naóh bohéatjidih jwĩ daác wahnidihbut túi náhninit, ñi yap yohca bojóo.*

16-17 Jwĩ Maáh Jesucristodih, jwĩ íip Diosdihbut yeebdĩh búdí jwĩ uúbhna caá, ã náah yacat pah ñi chãjat pínah niijná. Jwiítđih oina, iiguípna bejnit déejidih Dios ã túi ubatđih náhninit, yeó jáap jummat pah búdí jwĩ wéina caá. Jesucristo, jwĩ íip biícđih yeebdĩh ã teo wáaca naáh, wép ñuhnit panihnit jumna, túi chãjnit, túi míic wéhenit páantjeh ñi jummat pínah niijná.

3

“Jwiítđihbut ñi uúbú”, ã niiját

1 Bũũ jwĩ déewã panihnitá, jwiítđihbut ñi uúbú, jwĩ Maáh Jesúh doonádih dawá cãacwãdih jwĩ túi bohéat pínah niijná. Yeéb caán doonádih ñi wéi jepahat pahjeh mũntih bitadĩh jwĩ bohénachah, ã túi wéi jepahat pínahdihbut ñi uúbú. Pánih jepahnit, bitadĩhbut ã naáwáchah, caán dooná waícanjeh ã bej peét bejbipna caá.

2 Jesúh doonádih dawá jepahcan, yéej chãjnit jumna, jwiítđih ã yeejép chãjĩnichah, Dios jwiítđih ã wapat pínahdihbut ñi uúbú.

3 Jwĩ Maáh Jesús ã niijátji pahjeh chãjni ã jumna caá. Pánih jumna, nemépwã ã maáh yeebdĩh ã yéej chãjat túutũchah yũhna, yeebdĩh ã teo wáacđipna caá, Jesúsđih túi jenah joinít, nemépwãboodĩh ñi jepahcat pínah niijná.

4 Páant Dios yeebdĩh ã teo wáacatjĩh, ded pah jwĩ wutũchah, ñi jepahatdih jwĩ túi jéihna caá. Páant ñi chãj cádahcatdihbut jwĩ jéihna caá.

5 Dios búdí ã oyatđih yeebdĩh ã túi jéihyana naáh, caandĩh oinit, bitadĩhbut ñi oyat pínah niijná. Jwĩ Maáh Jesús yeejép yapna yũhna,

* 2:8 Is 11.4 * 2:9 Mt 24.24 * 2:15 1Co 11.2

Diosdih át cádahcap wut jĩ. Páant ā jummat pah muntih, yeebbút yeejép yapna yahna, ñi cádahcat pínahdih wã uúbhna caá.

Ā tewat tútat

⁶ Jwĩ Maáh Jesucristo ā wēpatjĩh, nin pah yeebdih wã wutna caá: Det Jesúíhwã jwĩ bohéatjidih jepahcan, tewíhcannitdih ñi pej jumca bojoó.

⁷ Ñijeéh jumnit, búdí jwĩ teweçah, ñi enep jĩ. Pánihna, jwĩ tewatji pahjeh muntih yeebdíhbut tewat ā náahatdih ñi jéihna caá.

⁸ Ñíih jeémátidih jíib wihcanni jwĩpĩ jeémpcap jĩ. Obohjeéhtih, yeebdih uúbh tac buugácat túut niijná, yeó jáap jummat pah, chei jummat pahbut búdí jwĩ tewep jĩ.*

⁹ Jwĩ bohéatji jíib yeebdih jwĩta jíib waadá tagaá. Obohjeéhtih, jíib náahcanjeh, búdí jwĩ tewep jĩ, yeéboó jwiítidih ñi en yacat pínah niijná.

¹⁰ Ñijeéh jumnit, nin pah yeebdih jwĩ níj bohénap jĩ: “Teocannit ĩ jeémpca bojo naáh”, jwĩ niijp jĩ.

¹¹ Obohjeéhtih, yeéb biquína ñit tewíhcap wut be. Pánih tewíhcan, bitadidih ñit tac buugánap wut be.

¹² Pánih tewíhcannitdih jwĩ Maáh Jesucristo ā wēpatjĩh nin pah jwĩ níj wutna caá: “Bitadidih tac buugácanjeh, ñi teweé, ñíih jeémát pínah jíib”, jwĩ niijná caá.

¹³ Obohjeéhtih, yeéb jwĩ déewã panihnitá, túi chãjna, ñi chucá bojoó.*

¹⁴ Biquína caanjĩh moón jwĩ tewat tútatidih ĩ yap yohochah enna, queétdih ñi pej jumca bojoó, tíicnit, ĩ túut nuumát pínah niijná.

¹⁵ Obohjeéhtih, Jesúsdih cádahnitdih ñi en jũihñat pah, queétdih ñi en jũihca bojoó. Queét ñi déewã, Jesúíhwã ĩ jumuchah, ĩ yap yohatdih queétdih táinijeh ñi naáwá, ĩ túi tewat pínah niijná.

Ā péé túyat tútat

¹⁶ Jwĩ Maáh Jesús jwiítidih túi jummat túutni, yeó jáap jummat pah yeebdih ā

túi teo wáaca naáh, ñi túi jummat pínah niijná. Jwĩ Maáh ñijeéh ā túi jummat naáh.

¹⁷ Weém Pablo, nin péeni naáwátbitdih wĩih téihyajĩhjih wã daácna caá. Nihat wã daác wahnidih wĩih téihyajĩhjih wãpĩ daác péana caá. Páant péeni naáwátbitdih míic wã daacátidih enna, wã naáwát yoobát ā jummatdih ñi jéihbipna caá.

¹⁸ Jwĩ Maáh Jesucristo yeéb nihatdih oinit, búdí ā teo wáaca naáh. Páant bóojeh tigaá wã naáwát. Pablo

* 3:8 Hch 18.3; 1Ts 2.9 * 3:13 Gá 6.9

1 TIMOTEO

Timoteodih ã túyat tútat

¹ Weém, Pablo, meém Timoteodih* nin náodih wã daác wahna caá. Jwĩ íp Dios jwiítidih táí ubni, Jesúsjiñh ãih túini doonádih ã naáwát tútñi wã jumna caá. Jwiítidih Jesús ã pebhboó ã ub bejat pínahdih jéihna, jwĩ wëi páina caá.

² Timoteo, meemdíh Jesúih doonádih weemjéh wã bohénachah joinít, Jesúsdih ma jwíih jepahachah, wã wũh panihni ma jumna caá. Dios jwĩ íp, jwĩ Maáh Jesucristobut oi jĩgah ennit, ã teo wáaca naáh, ma táí jummat pínah niijná.

Bitá ã yee bohéatdih Timoteodih ã yoobáát tútat

³ Macedonia baácboó jwĩ bej láa Éfeso tútchiboó jubínit, biquína Jesúih doonádih yee bohénitdih jwĩ joyóp jĩ. Páant ã bohéatdih joinít, meemdíh caán tútchidih wã cádahap jĩ, ã yee naáwátidih ma cádahat tútat pínah niijná.

⁴ ã ñowã jon jãtíh moón ã jenah joyátjidih páantjeh ã bohénap jĩ. Ded pah ã naáwátji, ã wãtnadibut ã bohénap jĩ. Queét pánih bohéna, míc íjanit, Dios jwiítidih ã wutat pah ã chãjcap jĩ. ã jéihyatjĩh bohéna, Diosboodíh ã táí jenah joicáp jĩ.

⁵ Páant ã jumuchah enniji, meemdíh chah wã wëp bohéat tútup jĩ, Jesúihwã bitadih ã oyat pínah, Diosdih ã táí jenah joyát pínah, dedé yéejat wihcan, yéejat peéh chãjatdih ã úmcat pínahbut niijná.

⁶ Páant wã bohéatdih yohnit, oboh jumniboodíh ã míc wéhena caá.

⁷ Moisés ã wutatjidih bohénit jumíhna yuhna, ded pah ã bohéatdih queétjeh ã beh joicán caá.

⁸ Páant Moisés ã wutatjidih yoobópdiñ jwĩ bohénachah, táini wutat ã jummatdih jwĩ jéihna caá.

⁹⁻¹⁰ “Caán wutatdih jepahnitdih jwũub bohéat caá náahap”, jwĩ niij jenah joicán caá. Obohjeéhtih, nin panih chãjnitboodíh bohéat caá náahap: Dios ã wutatdih yap yohnit, yeejép chãjnit, ã mánadih mao yohnit, bitadibut mao yohnit ã jumna caá. Yéej chãjnit, neoná mícjeh, yaádh mícjehbut yéej chãjnit ã jumna caá. Cãacwãdih ubnit, bitadih teo wãhat pínah niijná, queétdih jíib chãj wãhñit ã jumna caá. Yee naóhñit, túini bohéatdih yap yohnitbut ã jumna caá. Pánih chãjnitdih caá Dios naáwátidih bohéat náahap, ã túut ñumát pínah niijná.

¹¹ Caán bohéat caá Jesúih doonádih Dios weemdíh ã bohéat tútup jĩ.

Dios Pablodih ã oi jĩgah enat

¹² Weém yeejép wã chãjachah yuhna, “Pablo wã naáwátidih ã táí bohébipna caá”, niij jenah joinít, jwĩ Maáh Jesús weemdíh ã ñíwip jĩ. Páant ã ñíwichah jéihna, “Túina caá”, caandíh wã niijná caá. Páant ã ñíoni jumna, ãih doonádih wã bohénachah, ã wëpatjĩh weemdíh ã teo wáacna caá.

¹³ Páant ã ñíwat pínah jãtíh, Jesúsdih jéih jwũhcan, caandíh yeejép wã wéhénachah, ãih cãacwãdihbut yeejép wã chãjachah yuhna,* caánboó weemdíh ã ñíwip jĩ. Yeejép chãj jwũhna, “Yeejép chãjna caá wã chãjap”, wã niij jenah joicáp jĩ. Páant wã jéih jwũhcah enna, peéh chãjcanjeh, weemdíh ãt oi jĩgah enep jĩ.

¹⁴ Pánihna, jwĩ Maáh Jesucristo weemdíh búdí oinit, ã táí chãjatdih jéihna, caandíh wã jepahap jĩ. Pánih jepahni jumna, ã oyatjĩh bitadibut búdí wã oina caá.

¹⁵ Yeejépwã jwĩ jumuchah jéihnit, iiguípna jwĩ bejat déedih táí ubat túut niijná, Jesucristo nin baácboó ãt dei jũwáp tajĩ. Páant jwĩ naáwát yoobópdiñ ã jummatdih niñat ã táí jéihye naáh. Weémboó bita chah yeejép wã jumup jĩ.

* **1:1** Hch 16.1-3 * **1:13** Hch 8.3; 9.4-5

16 Obohjeéhtih, páant yeejép chājni wā jumuchah yuhna, Jesucristo weemdih peéh chājcan, át jīgah enep jī. Pánih jīgah enna, weemdih ā tái chājatdih jéihnit, bitabat caandih ī jepahbipna caá. Pánih jepahnit, Diosjeéh ā pehbboó páantjeh ī jumbipna caá.

17 Dios páantjeh jumni nihat cāacwādh chah maáh caá. Caán jwījeéh ā jumuchah yuhna, caandih jwī en juicán caá. Caanjéh caá Dios. Biíh wihcan caá. Páant ā jumuchah jéihnit, jwiítidih yeó jáap jumat pah caandih wēi naáwát caá náahap. Páant tíí ā jumu nah.

18 Timoteo, wā wūúh panihni ma jumuchah, nindih meemdih wā wutna caá: Jwiít Jesúhwā waóhntitboó meemdih jwī teo jáha úbh láa, Táiini Espiritu ā jéihyanachah, meemdih jwī naóh yapanap jī. Páant jwī naóh yapaatjidih tái náhninit, Jesúh doonádih wēp naóh bohéni ma jumuá. Bitameemdih joicánjeh yeejép ī chājachah yuhna, caandih ma bohé cádahca bojóo.

19 Jesúsdihtái jenah joí cádahcan, yeó jáap jumat pah caandih ma tái úbú. “Dedé yéej chājat jíib weemdih ā wihcan níit”, níj jenah joyát túut níijná, mapí jumat pah, táinijeh ma jumuá. Biquína pánih jumcan, Jesúsdihtát cádahap tajī.

20 Queét cádahnit poómpjeéh Hime-neo, Alejandrojīh ī jumna caá. Pánihna, jáantjeh nemépwā ī maáhdih wāát wūhup jī, ded pah ā náahat pah queétdih ā chājat pínah níijná. Queét yeejép ī bohéatjidih cádahnit, ī jwúub túut nūmát pínah níijná, caandih wā wūhup jī.

2

Jesúhwā míc wáacnit, ded pah ī úbú

1 Bū nin pah meemdihjeh wā jwíh naóhna caá, bitadihbut ma bohéat pínah níijná: Yeéb Jesúhwā míc wáacnit, nihat cāacwādh níi úbú,

queétdih Jesúsdihtái jepahat pínah níijná. Pánih úbhna, “Táina caá, Paá”, caandih níijátbut ā náahna caá.

2 Nihat maátadihbut úbát náahap, míc mawat wihcan, Dios ā náahat pah chājnit, íih cāacwā ī tái jumat pínah níijná.

3-4 Nihat cāacwā iiguípna bejnit déedih tái ubat túut níijná, ā wūúh táini doonádih joinít ī jepahatdih Dios ā náah yacna caá. Páant bitadih jwī úbúchah, búdí ā wēina caá.

5-6 Biícjeh tigaá Dios. Obohjeéhtih, jwiítboó yéejnit jumna, caán biícidih jwī jéih jumcan caá. Páant jwī jumuchah, nihat cāacwā úud jeñé Jesucristojeh jwī yéej chājat jíib át wun wūhup jī, Diosjeéh jwī tái jumat pínah níijná. Jesús ā wun wūhatji doonádih Dios ā níio láa cāacwādh át jéihya jwíhip jī.*

7 Jesús páant ā jumatdih wā naáwát pínah, judíowā nihcannitdih táini doonádih wā bohéat pínahbut níijná, weemdih ā níwip jī. Yoobópdih meemdih wā naóhna caá. Wā yeecan caá.*

Neoná, yaádh ded pah ī chājat

8 Queét Jesúhwā mūná jumat yoobó míc wáacnit, biícidih úbhna, neoná yéejat cádahnit jumna, téihya aabánit, ī úbú naáh. Íjcan, míc jáihñat wihcanjeh úbh waáwát caá náahap.

9 Yaádhboó táinijeh yégueh ī dūwú naáh, bita ī en níinahcat pínah níijná. Tubit mácah jíghni íih waó yoócnadihtái chājca bojo naáh. Bitá íwēi naáwát pínahdih bidcanjeh, búdí jíib jumni iigní tōpna, yégueh chóonadihbut ī dūocá bojo naáh.*

10 Queét yaádh ī tái chāja naáh. Pánih chājna, bitaboó queétdih jenah joiná, ī tái jíghatdih jenah joicán, ded pah ī tái chājatboodih ī jenah joibípna caá. Páant tigaá Dioíhwā yaáhdih náahap.

11 Míc wáacna, laihsanjeh, wēinit, bohéatdih ī tái joyó naáh.

* 2:5-6 Mt 20.28; Mr 10.45; Gá 1.4; Tit 2.14 * 2:7 2Ti 1.11 * 2:9 1P 3.3

12-14 Míic wáacnit, yaádh neonádih bohécan, ĩ wutca bojo naáh. Laihcacn, táinijeh joí chúudnit yaádh ĩ jumna naáh.* Adándih Dios jwíih chājnit, caán túttimah, Evadih át chājap wut ĩ, caandíh teo wáacnih mi jummat pínah niijná.* Caánt Adándih wutnih pínah mit nihcap wut ĩ. Nemép ā yeenachah joiní Adán nihcah, Evaboó mit joyóp wut ĩ. Páant ā yeenachah joiná, Diosdih mit yap yoh jwíhip wut ĩ.*

15 Obohjeéhtih, yad wili Diosdih mi yap yoh jwíihichah yuhna, yaádh ĩ wehdíh túi en daonít, Diosdih túi jenah joí cádahcan, ājeéh ĩ túi jambipna caá. Diosdih cāacwādhíhbut oinit, ĩ túi chājachah, queétdih ā wēi enbipna caá.

3

Jesúhwā ĩ maáta ded pah ĩ chājat

1 Bũũ, Jesúhwā ĩ maátadih ded pah ĩ ĩíwat pínahdih wā naóhbiipna caá. Ded queétdih waóhni jumíhni táini tewatdih ā bidna caá. Caán yoobópdihi tigaá.

2 Jesúhwādhíh waóhni pínahdih ĩíona, yeejép dooná ā wihcat pínah niijná, nin pah jumnitdih ĩ ĩíwi naáh: Det biíc wilidihjeh bíbohnitdih, túi jenah joinít, táinijeh mūúdhíh waád jūúwát túttnit, túi naóh bohénitdih ĩíwat caá náahap.

3 Det máihcannitdih, míic maocannit, míic jūihcannit, dinero búdí bidcannit, cāacwādhíh táinijeh chājnitdih ĩíwat caá náahap.

4 Pánih ĩíonit, ĩ weha mána yaádhíh, ĩ wehdihbut yeejép niijcánjeh túi wutnit ĩ jumna naáh.

5 Queétdih túi wutcan, Jesúhwādhíhbut ĩta túi wutcan tagaá.

6 Jesúsdihi jāap jepahni Jesúhwādhíh waóhni ā jumca bojo naáh. Jāap jepahnidih ĩ waadánachah, “Weém chah jéihni caá”, āta niij jenah joi tagaá. Páant ā niij jenah joyóchah, Satanásdih ā peéh chājat pah muntih

Dios caandíhbut āta peéh chāj tagaá. Satanás páant ā niij jenah joyátji jíib, Dios át peéh chājap wut ĩ.

7 “Caán túi chājni caá”, Jesúsdihi jepahcannitboó ĩ niijnídhíh maáh ĩ waadána naáh. Pánih túi chājni jumna, nemép ā náahat pah ā chājcah, caandíh dedé yeejép dooná ā wihcan niít.*

Jesúhwādhíh teo wáacnit ded pah ĩ chājat

8 Jesúhwādhíh teo wáacnitjeéh waadát túttnitdih ĩíona, nin pah jumnitdih ĩ ĩíwi naáh: Túi jenah joinít, ĩ niiját pah chājnit, máihcannit, jéihcha dinerodih úúhbcannitdihbut ĩíwat caá náahap.

9 Dedé peéh chājat wihcan, Dios naáwát, túi jepahnitdihbut ĩíwat caá náahap.

10 Queét waádíhni ded pah ĩ chājatdih ĩ jwíih túi ene naáh. Pánih enat túttimah, yeejép chājcanit jumna, Jesúhwādhíh teo wáacnitjeéh ĩ jumna naáh.

11 ĩ weha mána yaádhbut nin pah ĩ jumna naáh: Táinijeh jumnit, obohje dooná naóhcannit, túi jenah joinít, máihcannit, ded pah ĩ niiját pah chājnit yaádh ĩ jumna naáh.

12 Jesúhwādhíh teo wáacnit pínahdih ĩíona, nin pah jumnitdih ĩ ĩíwi naáh: Det biíc wilidihjeh bíbohnitdih, ĩ weha mána yaádh, ĩ weh, queétdih teo wāhniitdihbut túi wutnitdih ĩ ĩíwi naáh.

13 Páant ĩ ĩíonitboó Jesúhwādhíh ĩ túi teo wáacachah, bita queétdih ĩ túi wēi naóhbiipna caá. Pánihna, táini doonádih, Jesucristodih ĩ jepahatdihbut úumcanjeh bitadih ĩ naóhbiipna caá.

Dios naáwát ded pah ā jummat

14-15 Butéhjeh ma pebhboó bejíhna caá wā chājap yuh caá. Obohjeéhtih, “Butéhjeh weém wāta bej jwuhcan caá”, niijnít, nin náodih meemdíh wā daác wahna caá, queét Jesúhwā míic wáacnit, ded pah ĩ jummat pínahdih ma

* 2:12-14 1Co 11.2-6; 14.34-35

* 2:12-14 Gn 2.7,21-22

* 2:12-14 Gn 3.1-6

* 3:7 Tit 1.6-9

jéihyat pínah niijná. Jwiít Jesúhwa Dios páantjeh jumniíhwa jwí jumna caá. Áihwā jumna, ā naáwát yoobópdi h jumnidih jéihna, caandí h jwípí bohéna caá.

¹⁶ Jon jǎtih Jesucristoí h túini doonádih jwí jéih jwuhcap jǎ. Páant jwí jéihcannidih bue Dios jwiítidih ā jéihyanap be. Nin pah caá ā jéihyaat:

Jwiít pahjeh Jesucristo át cǎac jumap wut jǎ. Túini Espíritu caandí h búdí teo wáacnit, yéejat wihcanni ā jummatdih át júutap wut jǎ. Ángelwábut caandí h it enep wut jǎ. Á bohéat tútnitboó nihát baácdih moondí h áih túini doonádih jwí bohénap jǎ. Páant jwí bohénachah, caán doonádih joinít, dawá caandí h jepahap jǎ. “Nihat baácdih moondí h ní bohénaá”, ā niiját túttimah, jeáboó Dios caandí h át ub púuh laab béjep wut jǎ.

Caán naáwátidih jwiít nihát Jesúhwa jwí túi jéihna caá.

4

Ded pah yee bohéat ā jummat

¹ Túini Espíritu nin pah jwiítidih ā jéihyana caá: Jesús ā jwúub dei júúwát pínah jǎtih, biquína áih túini doonádih joinítji caandí h cádahnit, nemépwā í yeeatdih í joibípna caá.

² Pánih joinít, bitadih í yee naáwáchah, queébut í jepahbipna caá. Pánih yee naóhnit, yeejép chǎjna yuhna, “Weemdí h yéejat wihcan caá”, í níj jenah joibípna yuh caá.

³ Nin pah í níj bohébipna caá: “Ní áa jumca bojoó. Jwí jeémát túutcanni jeémátidih ní jeémpca bojoó”, í níj wutbipna caá. Queét páant í jeémát túutcah yuhna, Diosboó jwí jeémát pínahdih wuhna, nihátidih ā jeémát túutna caá. Jeémátidih bíbohna, caandí h “Túina caá, Paá”, niiját caá náahap.

⁴ Nihat Dios ā chǎjni túini caá.* Pánihna, ā wuhni jeémátidih ubna, caandí h “Túina caá, Paá”, niijná, yohcanjeh, túi wéi jeémát caá náahap.

* 4:4 Gn 1.31

Bitá í jeémát túutcah, queétdih ní joyáh bojoó.

⁵ “Nihat wā wuhni jeémát ā túina caá”, Dios ā niijátidih náhninit, “Nin jeémát ma wuhat túina caá, Paá”, niijnít, ā wuhni jeémátidih wéi jeémát caá náahap.

Jesúhwaí h teo wáacnit ded pah í jummat

⁶ Páant wā naáwátidih Jesúhwaí h bohéna, meém, Timoteo, caandí h túi teo wuhni ma jumvipna caá. Jesucristoí h doonádih túi joiníji jumna, Dios naáwátidihbut túi jepahni ma jumna caá.

⁷ Diosdih jéihcannit í jenah joyátjǎh jéi h bohénachah joyáh bojnit, Dios ā weñat pínahboodí h jeh chǎjat caá náahap.

⁸ Ded áih bácahdih ā wēpanachah, ā túina caá. Obohjeéhtih, áih bácahdih jeh nihcan, áih caolihdih ā wēpanachah, chah ā túina caá. Pánih caolihdih wēpana, nin baácbóó túi jum, ā wunat túttimah, jwúub boo pud júóhnit, Dios pebhboobát ā túi jumvipna caá.

⁹ Caán yoobópdi h tigaá. Pánihna, nihát cǎacwáidih caán naáwátidih jepahat caá náahap.

¹⁰ Yeejép yapna yuhna, búdí jwí teona caá, nihát Diosdih í jepahat pínah niijná. Caán páantjeh jumni, nihát iiguípna bejnit déedih túi ubni jumna, caandí h jepahnitdih jeh ā túi ubvipna caá. Páant ā túi ubat pínahdih jéihnit, jwí wéi páina caá.

¹¹ Páant wā niijátidih bohéna, Jesúhwaí h ma túi wutúú.

¹² Obohjeéhtih, jáap ma jumuchah ennit, biquína meemdí h ita joyáh boj tagaá. Páant í joyáh bojcat pínah niijná, nin pah queétdih ma chǎj júutú: Bitadih oina, túinijeh naóhnit, túi chǎjnit, Jesúsdi h ma túi jenah joí cádahca bojoó. Páant ma chǎjachah ennit, jáap ma jumuchah yuhna, meemdí h í joyáh bojcan níit. Páant ma túi jumuchah, queét meemdí h í en yachipna caá.

¹³ Pánihna, ma pebhna wā jūbiát pínah jātih, Dios naáwátdih en naóhñit, Jesúhwādh ma túi beh joyánaá.

¹⁴ Jesúhwā ī maáta meemdih teo jāha úbhñit, Túini Espiritu ā niijátdih ī naóh yapaatjidih ma túi náhninaá. Páant ī teo jāha úbúchah, Dios meemdih āih wēpat ā wāhatjidih náhninit, úmcanjeh ma túi wēp bohénaá.

¹⁵ Páant wā niijátdih ma túi náhninaá, yeó jáap jumat pah Dios naáwátdih chah ma túi bohéatdih nihat ī enat pínah niijná.

¹⁶ Meemjéh ma túi eneé, ded pah ma chājatdih, ded pah ma bohéatdihbut. Yeó jáap jumat pah páant míc ma chājaá. Pánih chājna, meemjéh, ma bohénitdihbut iiguípna bejnit déejidih ma túi úbbipna caá.

5

Bita Jesúhwādh ded pah teo wáacat

¹ Būu bainí meemdih wā jwúub naáwíhna caá, ded pah Jesúhwādh ma teo wáacat pínah niijná. Behnit-boó ī yéej chājachah, jāihcan táinijeh naáwát caá náahap. Ma ípdih ma naáwát pah, behnitdihbut táinijeh ma naáwá, ī túut nūmát pínah niijná. Ma údwādh ma naáwát pah japatadihbut táinijeh ma naáwá, queébut ī túut nūmát pínah niijná.

² Ma índih ma naáwát pah, behnit yaáhdihbut táinijeh ma naáwá. Ma déewā yaáhdih ma naáwát pah, jāihcan, japata yaáhdihbut táinijeh ma naáwá, ī túut nūmát pínah niijná.

³ Būu éemp wūnnit yaáhdih ded pah ma teo wáacat pínahdih wā naóhbipna caá. Dedh déewā wihcannih éemp wūnnidih teo wáacat caá náahap.

⁴ Obohjeéhtih, éemp wūnnih mi weh jūmna, mi jūimená jūmna, queéboó caántdih ī teo wáaca naáh. Pánih teo wáacna, Dios ā wutat pah ī chājna caá. Queétdih mi en dawátji pah, queéboó ī jwúub en dawá naáh. Páant ī chājachah enna, Dios ā túi wēina caá.

⁵ Biíh wili éemp wūnnih, déewā wihcannih jūmna, Dios ā teo wáacatdih mi pāina caá. Pánih jūmna, yeó jáap jumat pah Diosdih mi úbhna caá. Páant mi jumatdih ennit, caántdih űi teo wáaca.

⁶ Obohjeéhtih, biíh wili éemp wūnnihboó mi weñat pínahdihjeh jenah joinít, Jesúsdih jepahcan, iiguípna mi bejbipna caá. Páant mi jūmúchah ennit, caántdih űi teo wáacca bojoó.

⁷ Nin butéh wā wutatdih Jesúhwādhbut ma jwúub naóh yapanaá, ī túi chājat pínah niijná. Páant ī chājachah ennit, “Ī túi chājcan caá”, bita queétdih ī jéih niijcán niít.

⁸ Ded ā déewādh túi en daocánni, ā wehdih ī índihbut en daocánni “Weém Jesúh caá”, niijná yūhna, ā naáwátdih ā yap yohna caá. Pánih jūmna, Jesúsdih jepahcannitdih chah yeejép ā chājna caá.

⁹ Dedh éemp wūnnih Jesúhwādh teo wáacnitjeéh mi waádíhichah, sesenta jópchi chah bíbohñih, biícđihjeh āa jūmñihjidih űi waadánaá.

¹⁰ “Caánt táinijeh chājnih caá”, ī niijníhdih, mi wehdih túi behanih, miíh mūúboó bitadih túi waád jūúwát túutnih, Jesúhwādh teo wáacnih, yeejép yapnitdihbut teo wáacnih, táinijeh chājnihdih űi waadánaá. Queét teo wáacnit pínah yaáhdih űío péanit, űih wātnadih űi daaca.

¹¹⁻¹² Obohjeéhtih, éemp wūnnit yaádh jáapwā yaádh būúg ī jūmúchah, űih wātnadih ma daacca bojoó. “Míhwādh teo wáacnih pínahjeh wā jūmbipna caá”, Cristodih niijníh yaádh jūmna yūhna, túttimah newédih jwúub bidna, ĩta jwúub āa jūm tagaá. Pánih chājnit, ī naáwátji biíc yoobó ī péacah, queét yaáhdih peéh chājat āta jūm tagaá

¹³ Pánih chājna, nin pahbut ĩta chāj tagaá. Teocannit yaádh, mūuná yoobó táoh yee naóhñit, bita ī tewatdih en naóhñit, yeejép wéhenitbut ĩta jūm tagaá.

¹⁴ Pánihna, queét yaádh jwúub āa jūmñit, ī weh jūmū naáh. Ī weha

mána, i wehdihbut i túi en dawá naáh. Páant i chājachah, jwiit Jesúhwādh enihcannit “Queét yaádh yeejép chājna caá”, i jéih niijcán niit.

15 Bui biquína éemp wunnit yaádh Jesucristodih cádahnit, Satanás ā náahatboodih i chājna caá. Pánihna, bita yaádh páant i chājcat pínah niijná, meemdih wā naóhna caá.

16 Det Jesúhwā i dée wili éemp wunnih mi jumuchah, queétoó caántdih i teo wáaca naáh. Páant i teo wáacachah, bita éemp wunnit, déewā wihcannit yaádhboodih Jesúhwā i jéih teo wáacna caá.

17 Bui Jesúhwā i maátadih ded pah i chājat pínahdih meemdih wā naóhbiipna caá. I maáta queétdih i túi en dawát jíib, wēinit i jíib chāja naáh. Biquína i maáta, Dios naáwátdih bohénitbut i jumuchah, bita maátadih i jíib chājat chah, queét bohénitboodih i jíib chāja naáh.

18 Dios naáwátdih daácní nin pah ā niij daacátjidih náhniat caá náahap: “Momo jiwíwā trigodih i caóh chuñuchah, queétdih ni jac chéoca bojoó, i túi jeémát pínah niijná”, āt niij daacáp tají.* Páant ā daacátji pah muntih, biíhboó “Teonidih ā tewatji jíib, jíib chājat caá náahap”, āt niij daacáp tají.* Páant i niijátjidih náhninit, Jesúhwā i maátadih wēinit, queétdih i túi jíib chāja naáh.

19 Jesúhwā maátadih biícjeh yeejép dooná naóhmidih joyáh bojat caá náahap. Obohjeéhtih, chénewā, biíc peihcannit biíc yoobó i niijichah, caandih i naóh yacat yoobópdih ā jumna caá.*

20 Pánihna, ā yéej chājatdih ā cádahihcah ennit, ni míc wáacapboó caandih ni jūihñuú. Páant ni jūihñuchah joinít, bitabut biíc yoobó yeejép i chājcan niit.

21 Dios, Jesucristo, ā ñionit ángelwābut i enechah, nin pah meemdih wā wutna caá: Butéh wā naáwát pah ma túi chājaá. Pánih chājni jumna, biícidih chah teo wáacnit,

biíhdih nump ma teo wáacca bojoó. Nihat Jesúhwādh biíc yoobó ma chājaá.

22 Det Jesúhwā i maáh waádihnitdih ma teo jāha uúbat pínah jātih, yójahcanjeh, ded pah i chājatdih ma túi en ñuun jwáhuú. Páant túi en jawhcanjeh ma ñiwichah, queét yeejép chājnit ita jum tagaá. Páant yeejép i chājachah ennit, maátajeéh queétdih ma waadáca bojoó. Yeejép chājnitdih waadána nihna, “Queét túi chājnit caá”, niijni pah mata jum tagaá. Meémboó yéejat wihcanni ma jumú.

23 Bui meemdih jawh bainí wā naóhbiipna caá. Mahdihjeh ma babhna caá. Pánih babhna, wudah tubat, biíh wunatbut meemdih dawá láa ā jumna caá. Pánihna, jiwá iguúh macdihbut bainíbit babhbat caá meemdih náahap, míih bácah ā túi jumat pínah niijná.

24 Maátadih ni bidatdih jwúub jeh nah joinít, nin pah wā niij naóhna caá: Biquí láana det i yéej chājachah, nihat jwí jéihna caá. Dios queétdih ā peéh chājat pínahdihbut jwí jéihna caá. Pánihnit maáta i jumíhichah yuhna, queétdih ni waadáca bojoó. Obohjeéhtih, bitaboó i yéej chājatdih jwí jéih jawhcan caá. Pánih jéih jawhcan yuhna, túi en ñuunnit, yeejép i chājachah, jwí jéihbiipna caá.

25 Caan pah muntih biquína i túi chājachah, nihat jwí jéihna caá. Bitaboó i túi chājatdih jéih jawhcan yuhna, túttimah jwí jéihbiipna caá. Túiniboodih ded pah jwí jéih bihcan caá.

6

1 Bui teo wāhñit jawh ded pah i chājat pínahdih wā naóhbiipna caá. Queét Jesúhwā jumna, i maátadih i túi teo wāhu naáh. Páant i chājachah ennit, Jesúsdi jepahnit i jumuchah jéihna, bitaboó Diosdih, jwí bohéatdihbut ded pah i jéih yeejép naóhcan niit.

* 5:18 Dt 25.4 * 5:18 Mt 10.10; Lc 10.7 * 5:19 Dt 17.6; 19.5

2 Ī maáta Jesúihwā ĩ jumuchah, queét teo wāhñitbut Jesúihwā jumna, ĩ maátadih ĩta túi wēi jepahcan tagaá. Obohjeéhtih, páant ĩ chājachah, ā túican caá. Queétdih ĩ túi teo wāhna náah. Pánih teo wāhna, ĩ déewā panihñitdih teo wáacna caá ĩ chājap. Ī maátadih oina, Jesúsdih jéihcannitdih ĩ teo wāhat chah, ĩ túi wēi jepaha náah. Páant wā wutatdih queétdih ma jwúub naóh yapanaá.

Ded pah Diosjeéh túi jumat

3 Buu jwī bohéatdih mácah naóhñitdih ded pah ñi chājat pínahdih wā naóhñipna caá. Det mácah bohéna, jwī Maáh Jesucristoíh túini doonádi h náahcan, Dios naáwátidihbut ĩ túi bohécan caá.

4 “Weém jéih beedáni caá”, niijná yuhna, ĩ túi jéihcan caá. Íjnit pah míc wéhena, míc jūihñat túutnit, ĩ míc eníhcan caá. Bitadih yeejép dooná ĩ niijátji jīb, queétdih ĩ wēi encan caá.

5 Yeejép jenah joiná, bitajeéh jéih jumcan, míc jūihñitjeh ĩ jumna caá. “Dios naáwátidih bohéna, búdí dinerodih jwī bíbohñipna caá”, ĩ niij jenah joiná yah caá.

6 Obohjeéhtih, bainí bíbohñitjeh wēina, Diosdih jepahna, túi jumat caá náahap.

7 Jwī jwīih cāac jumna, dedé bíí déedih jwīt ub jūóhcap jī. Búudná, bíí déedih jwī jéih ub bejcan niit. Pánihna, jwī bíbohñat pah bóojeh weñat caá náahap.*

8 Jwī jeémátidih, jwīih yéguehdihbut jwúub chah náahcanjeh, weñat caá náahap.

9 Dawá bíí déedih bidna, nemépboó ā yéej chājat túutuchah, nihat yeejépdih chājnit caá ĩta jumap. Queét dawá láa jenah joicánjeh, yeejép chājatdih cádahcan, queétjeh tigaá yeejép ĩ yapñipna caá. Pánih cádahcan, iiguípna ĩ bejñipna caá.

10 Det dinerodih búdí bidna, dedé yeejép ĩ chājna caá. Biquína pánih bid-

nitboó Jesúsdih cádahñit, búdí jīgahna, tabit ĩ moh yéejna caá.*

Timoteodihjeh ā naáwát

11 Obohjeéhtih, meémboó Dioíh jumna, yeejép ĩ chājatdih ennit, “Bíic yoobó weembút wā chājcan niit”, niijnít, bíáboó ma jwei béjeé. Túiniboodíhjah ma chājaá. Ded pah Dios meemdíh ā wutuchah, caandíhjah ma jepahaá. Jesúsdih ma túi jenah joyoó. Bitadih ma oyoó. Yeejép yapna yuhna, Jesúsdih ma cádahca bojoó. Bitadih túinijeh ma numah jumná.

12 Jeáboó ājeéh jumni pínahdih Dios meemdíh át ñíwip jī. Meemdíh ĩ daabánachah, Jesúsdih ma jepahatdih dawá cāacwādih ma túi naáwáp jī. Pánihna, yeejép yapna yuhna, caandíh ma jepah cádahca bojoó, jeáboó juibínit, páantjeh ma jumat túut niijná.

13 Diosboó nihatdih át chājap wut jī. Jesucristoboó Poncio Pilatodih ded pah ā jummatdih túi yoobópdih át naáwáp wut jī.* Dios, Jesucristojīh ĩ enechah, nin pah meemdíh wā wēp naóhna caá:

14 Páant meemdíh wā wutatdih ma túi jepahaá. Jwī Maáh Jesucristo ā jwúub dei jūúwát pínah jātih, ā wutat pahjeh ma chājaá, cāacwā meemdíh ĩ naóh yaccat pínah niijná.

15 Ā náahni yeó jáapdihjah Dios ā wūúhdih ā jwúub wah deyabñipna caá. Dios túini, caanjéh tigaá nihat cāacwā ĩ maáh. Nihat cāacwā ĩ maáta chah maáh caá ā jumap.

16 Caanjéh tigaá páantjeh jumni, yeh iigátjīh ā jumna caá. Páant ā jumuchah, jwīt cāacwā ā yeh iiguípna jéih bejcan, caandíh jwīt en jūicáp jī.* Búu láabut caandíh jwī en jūicán caá. Caánboodíh jwī weñat dée caá. “Meém chah wēpni caá”, caandíh jwī niij jīh. Páant tíi ā jumna nah.

17 Dawá bíí dée bíbohñitdih nin pah ma wutúú: “Weemdíh dedé judhdát wihcan caá”, ĩ niij jenah joicá bojo

* 6:7 Job 1.21; Sal 49.17; Ec 5.15

* 6:10 He 13.5

* 6:13 Jn 18.37

* 6:16 Sal 104.2

naáh. Íih bií déedih b̄udní pínahjeh ã jum̄chah, caandih ã t̄i jenah joicá bojo naáh. Dios nihat jw̄ náahatdih ã w̄hchah jéihnit, caánboodíhjih ã t̄i jenah joyó naáh.

¹⁸ Pánihna, t̄inidih ch̄jnit, bitadih íih bií déedih w̄hna, t̄i teo wáacnit ã jum̄ naáh.

¹⁹ Páant ã ch̄jachah enna, Dios pebhna ã j̄ibínachah, queédihbat ã t̄i ch̄j jw̄ubanachah, caánboó páantjeh ã t̄i jumbipna caá.

Pablo Timoteodih ã pé naáwát

²⁰ Timoteo, Dios meemdih ã naáwát t̄utnidih ma t̄i bohénaá. Ma quíib b̄udcá bojoó. Biquínaboó Diosdih jéihcannit, jenah joicánnit pah ã wéhena caá. Bitaboó yee naóhna, “Wá bohéat t̄i jéihnit ã bohéat caá”, ã niijná ȳh caá. Páant ã níj naáwáchah, ma joyáh bojoó.

²¹ Biquína páant ã níj naáwáchah joinít, Jesúsdiht̄ cádahap w̄t j̄i.

Dios meemdih búdí oinit, ã teo wáaca naáh.

Páant bóojeh tigaá.

Pablo

2 TIMOTEO

Timoteodih ã túyat tútat

¹ Weém, Pablo, Jesucristoíh doonádih Dios ã naáwát túttni jumna, nin núodih meém Timoteodih wã jwúub daác wahna caá. “Nihat Jesucristodih jepahnit wãjeéh ĩ túi jumnipna caá”, ã niijátjidih bitadih Dios weemdíh ã naóh bohéát tútatp jĩ.

² Timoteo, wã wúuh panihni ma jumachah, meemdíh búdí wã oina caá.* Dios jwĩ íip, jwĩ Maáh Jesucristo bíicdih meemdíh oinit, ĩ jĩgah en teo wáaca naáh, ma túi jummat pínah niijná.

Pablo Diosdih “Túina caá”, ã niiját

³ Diosdih úbhna, yeó jáap, chei jummat pahbut meemdíh wã úbhna caá. Pánih úbhnit, “Timoteodih búdí ma teo wáacatdih túina caá, Paá”, wãpĩ niijná caá. Caán Diosdih tiguaá jwĩ ñowã wēinit, ĩpĩ jepahat pahjeh muntih, weembút caandíh wēinit, wã jepahna caá. Pánih jepahnit, dedé yeejép chājat peéh weemdíh ã wihcatdih wã jéihna caá.

⁴ Con láa meemdíh wã cádah bejchah, ma juñátjidih náhninit, majeéh jumnit, túi weñat tút niijná, meemdíh wã jwúub eníhna caá.

⁵ Meém Jesúsdi h ma túi jenah joyátdih wã náhnina caá. Ma éet Loida, ma ín Eunicebut Jesúsdi h ĩt jwíih jepahap tajĩ. Pánihna, queétdih en yacnit, meembút caandíh ma túi jenah joiná caá.*

⁶ Meemdíh wã teo jáha úbúchah, Dios meemdíh ã wēpatdih búdí ãt wūhup jĩ, ã wātāt pah bitadih ma túi teo wáacat pínah niijná. Páant ã chājatjidih náhninit, úmcanjeh, ã wēpatjĩh bitadih chah ma teo wáacá.

⁷ Dios jwiítdih Túini Espiritudih ãt wūhup be, jwĩjeéh ã jummat pínah niijná. Pánih jwĩjeéh jumni Túini Espiritu jwiítdih búdí ã teo wáacna caá, cāacwã ded pah ĩ jenah joyátdih

jwĩ úmcat pínah niijná. Páant ã teo wáacachah, cāacwãdih oinit, ã wēpatjĩh queétdih jwĩ jéih teo wáacna caá. Caán Túini Espiritujeh jwiítdih ã túi jenah joyát túttna caá.

⁸ Pánihna, jwĩ maáih doonádih bitadih naóhna, ma tíic jenah joicá bojoó. Weém áih doonádih wã bohéát jíib nemat mūboó wã jumachah, wã chéen ma jummatdihbut ma tíicca bojoó. Obohjeéhtih, túini doonádih ma bohéát jíib meemdíhbut yeejép ã yapachah, “Á túimi nacaá”, ma niijĩ. Páant ã yapachah, Dios meemdíh ã teo wáacnipna caá, caandíh ma cádahcat pínah niijná.

⁹ Jwiít iiguípna bejnit déejidih Diosjeh jwiítdih ãt túi ubup wut jĩ. Pánih túi ubnit, jwiítdih ãt níwip wut jĩ, áihwã jumnit, jwĩ túi chājat pínah niijná. Obohjeéhtih, jwĩ túi chājat jíib ãt níocap wut jĩ. Nin baácđih ã chājat pínah jãtĩh ã jenah joyátji pah jwiítdih oina, ãt níwip wut jĩ. Pánih oina, jwiítdih túi ubni pínah Jesucristodih ã wah deyaat pínahdih ãt jenah joyóp wut jĩ.

¹⁰ Pánih jenah joiníji caandíh wah deyana, ã oyatdih jwiítdih ã túi jéihyana caá. Páant ã wah deyani Jesús jwiít áihwãdih iiguípna jwĩ bejat déejidih ãt túi ubup wut jĩ. Caán Jesúsdi h jepahna, páantjeh Diosjeéh jwĩ túi jummat pínah doonádih jwiítdih naáwãdih ãt dei jūwúp wut jĩ.

¹¹ Weemdíh níonit, Dios ã wahap jĩ, caán túini doonádih wã naáwát pínah niijná.*

¹² Páant ã wātātđih wã jepahatji jíib buu nin nemat mūboó jumnit, yeejép wã yapna caá. Obohjeéhtih, pánih yeejép yapna yahna, wã tíic jenah joicán caá. “Wã jepahni Jesús túi wēpni jumna, áih doonádih naáwát túttnit, weemdíh ã túi teo wáacnipna caá. Páant ã teo wáacachah, púú ã jwúub dei jūwúchahna, caandíh túi jenah joí cádahcan, páantjeh áih doonádih wã naóhnipna caá”, wã niij jenah joiná caá.

* 1:2 Hch 16.1; 1Ti 1.2 * 1:5 Hch 16.1 * 1:11 1Ti 2.7

13 Meéamboó Jesucristodih túi jenah joiná, caandíh oinit, meemdíh yoobópdih wã bohéatji pah ma chãj cádahca bojoó.

14 Jwíjeéh jumni Túini Espíritu ã teo wáacatjĩh Dios meemdíh ã naáwát túutnidih yoobópdih ma bohénaá. Caandíh túi náhninit, mácah ma bohéca bojoó.

15 Nihat Asia baácđih moón Jesúíhwã weemdíh cádah tigaá ĩt chãjap. Pánih tigaá ĩ jwúub jígocháp. ĩjeéh Figelo, Hermógenes wút jumnitbut ĩ cádahatdih ma jéihna caá.

16-17 Páant queét nihat weemdíh ĩ cádahachah yuhna, Onesíforoboó dawá láa weemdíh enedih junít, ã túi weñanap be. Nemat maúboó wã jumachah yuhna, Roma tútchiboó junít, wã chéen ã jummatdih tíc jenah joicánjeh, weemdíh maátápdih bidniji weemdíh ã bid juyáp jĩ. Páant weemdíh ã túi teo wáacat jíib, ã déewádih jwĩ Maáh ã jĩgah en teo wáaca naáh.

18 Éfeso tútchiboó jwĩ jumachah, weemdíh búdí ã teo wáacatjidihbut ma túi jéihna caá. Pánihna, jwĩ Maáh Jesúsđih búdí wã úbhna caá, nin baácboó jwúub dei júóhnit, caandíh búdí ã jĩgah en teo wáacat pínah niijná.

2

Jesúíh túini soldado panihni

1 Meéamboó, wã wúuh panihni, Jesucristo meemdíh oinit, ã teo wáacachah, caandíh ma túi péenaá.

2 Dawá wã bohéatđih joiníji meem jwáh bitadid ma bohénaá. Páant queéđid ma bohénachah, Dios ã náahat pah túi chãjnit, bitadid bohé jéihnitbut ĩ jumna naáh.

3 Soldadodih bawat ã jumachah yuhna, ã cádahcat pah muntih, meemdíhbut biíc yoobó ã yapachah, Jesúsđih ma cádahca bojoó. Jwiít nihat Jesúíhwáđih biíc yoobó ã yapna caá.

4 Ded soldado ã maáhdih weñáihna, ã wutat pahjeh caá ã chãjap. Soldado nihcanni ã chãjat pínahđih páantjeh

chãjna, ã maáh ã wutat pah áta jéih chãjcan tagaá. Pánihna, soldado ã chãjat pah muntih, meembút Dios ã weñat pínahđihjeh jenah joinít, ã wutat pah ma túi chãjaá.

5 Pánihat dée, ded ñáoni maáta ĩ wutat pah túi chãjnijeh, ã wép ñáwat jíibđih ã jéih bíbohna caá. Pánihna, ñáoni ã túi chãjat pahjeh muntih, Jesucristo ã wutat pah ma túi chãj cádahcat jíib, ã pebhna ma jubínachah, meemdíh túinidih ã wãhbipna caá.

6 Pánihat dée muntih, wápchi túi teoniboó ã tewat jíib jeémátđih jwíih bíbohat caá náahap. Pánihna, Dios meemdíh ã wutat pah ma túi chãjat jíib, ã pebhboó ma jubínachah, meemdíh wéinit, ã túi chãjbipna caá.

7 Wã niijátjidih ma túi náhninaá. Páant ma náhninachah, jwĩ Maáh meemdíh ã túi jéihyabipna caá.

8 Ded pah Jesucristo ã jumattjidih ma quíib buúdcá bojoó. Caán maáh David juma át jumap wut jĩ. Wunna yuhna, ã jwúub boo pud júúwátji túini doonáđih wápĩ bohénap jĩ.

9 Pánih caandíh wã bohéat jíib, yeejép chãjnitđih ĩ nemat pah, weemdíh ĩtah tópjĩh chéonit, nemat maúboó ĩ nemechah, wã moh yéejna caá. Pánih jumna yuhna, Dios naáwátđih wã bohé cádahcan niít.

10 Dios ã ñíonitđih bohéna, yeejép wápĩ yapna caá, queéđbut Jesucristoíhwã ĩ jumap pínah niijná. Áihwã iiguípna bejnit déejidih ã túi ubnit pínah ĩ jumachah, queét Diosjeéh ĩ túi jumbipna caá.

11 Nin naáwát yoobópdih caá: Cristo jwĩ yéejat jíib ã wun wáhat pah muntih, jwiítbut ájeéh wannit panihnit, yéejatđih cádahnit jwĩ jumna caá. Pánih cádahnit, ájeéh jwúub boo pud júóhnit panihnit, ájeéh páantjeh jwĩ jumbipna caá.

12 Áihwã jwĩ jumap jíib yeejép yapna yuhna, ã náahat pah jwĩ chãj cádahcan, ã maáh jumapboó caán biícđih jwiítbut maáta jwĩ

* 2:12 1P 5.1

jumbipna caá.* Obohjeéhtih, “Jesucristodih wã jéihcan caá”, jwĩ niijíchah, caanbút jwiít dih biíc yoobó ã niijbípna caá.*

- 13 Jwiít jwĩ niijátji pah jwĩ chãjchah yuhna, caánboó ã niijátji pah-jeh ã chãjbipna caá. Yeecanni jumna, ã niiját pahjeh chãjni ã jumna caá.

Diosdih túi teo wãhni ded pah ã jummat

14 Majeéh jumnit Jesúihwãdih bũtéh wã naáwát dih ma túi náhnianaá. Dios ã enechah, queéd dih ma míc jũihcat tútú. Ì jengah joyátjijeh ì míc jũihñachah, dedé pínah nihcan caá. Pánih jũihna, teo wáaccan, míc yéejana caá ì chãjap. Ì míc jũihñatdih joinít, ì bawa jengah joiná caá.

15 Dios naáwát dih túi jéihnit, caán meemdíh ã wutat pah, bitadih ãih túini doonádih yoobópdih ma bohénaá. Páant ma chãjachah ennit, “Ma túi chãjna caá”, Dios ã niijíchah joinít, ma tíccan niít.

16 Diosdih jéihcannitboó ì jengah joyátjijeh ì míc wéhenachah, ma joyáh bojoó. Páant ì míc wéheat dedé pínah nihcah, chah ì yéej chãjbipna caá.

17 Páant ì yee bohéat, yahwít ã moóp aabát pah, bitadih ì yéejana caá. Páant tigaá Himeneo, Fileto wát jumnitbut ìt chãjap.

18 Páant ì yee bohéatdih joinít, Dios naáwát yoobát dih ìt cádahap wut jĩ. Pánih cádahnit, “Jesúihwã jáantjeh ìtát páuh laab béjep be”, queét ìt niij yee bohénap wut jĩ. Pánih mácah bohénit, biquína Jesúihwãdih ì yéejanachah, caandíh ìt cádahap wut jĩ.

19 Obohjeéhtih, páant ì yee naóh bohénachah yuhna, Dios naáwátboó yoobópdih ã jumna caá. Caán ã tút nũumcán niít. Páantjeh biíc yoobó ã jumbipna caá. Nin pah Dios naáwát dih naóh yapani ãt niij daacáp tajĩ: “Jwĩ Maáh ãihwãdih ã jéihna caá”,

ãt niij daacáp tajĩ.* “Jesús wã Maáh caá’, niijnítboó, yeejép ì chãjatdih ì cádaha naáh”, biihboó ãt niij daacáp tajĩ.

20 Jwiít Jesúihwã nin pah caá jwĩ jumnap: Búdí mũúboó dawá pamapna ã jumna caá. Biquína oro, platajĩh ì chãjni jũm, biquína máa naá, wáam déepjĩh ì chãjni jibut ã jumna caá. Pánihna, caán mũú mínah cáacwãdih nũmah jeémnit, ãih oro, platajĩh ì chãjni pamapnadih wẽi ennit, ì jeémát pínahdih ã cáagna caá. Obohjeéhtih, máa naá, wáam déepjĩh ì chãjni jiboó yeó jáap jummat pah jeémát cágat pínah, ì yohnidih ì yacat pínahbut ã jumna caá.

21 Pánihat pah, ded yeejép ã chãjatdih cádahnit, oro, platajĩh ì chãjni pamap panihni jumna, jwĩ Maáh ã weñat pínahdih ã jéih chãjbipna caá. Páant ã chãjachah, jwĩ Maáh caandíh ã wẽi enbipna caá.

22 Meémboó jáap jumna, japata ì yéej chãj ñinahatdih enna, iinít, biáboó ma bejeé. Pánih iinít, túiniboodíh jeh chãjna, jwĩ Maáh Jesúsdih chah jengah joinít, bitadih ma túi oyoó. Pánih oinít, míc jũihcanjeh, ìjeéh ma túi jumũú. Nihat Jesúsdih túi mũbhnitbut biíc yoobó ì chãjna naáh.

23 Jengah joicánnit ì míc jũihñachah, ma joyáh bojoó. Beh joicánjeh, míc mũbh joinít, queétjeh chah ì míc jũihna caá.

24 Obohjeéhtih, Dios naáwát dih bohéniboodíh míc jũihcat caá náahap. Pánih jũihcan, nihadit túi chãjnit, túi bohénit, biíc mantjeh íjcan túinijeh jummat caá náahap.

25 ã naáwát dih joíhcan, mácah ni-ijnít dih íjcanjeh túi bohéat caá náahap. Páant túinijeh ñi bohénachah joinít, Dios ã teo wáacatjĩh ì yap yohatdih cádahna, túini bohéatboodíh “Caán yoobópdih caá”, ì niij jengah joibípna caá.

26 Pánihna, yoobópdih bohéatdih joinít, queét nemépwã ì maáh ã náahat pah chãjnitji caandíh ì cádahbipna

* 2:12 Mt 10.33; Lc 12.9 * 2:19 Nm 16.5; Jn 10.14; 1Co 8.3

caá. Pánih cádahnit, ã jwúub yéej chājat tútuchah yuhna, yoobópdih bohéatdih jepahnit, ã wutatboodih ï jepahcan niít, buca.

3

Péeni yeó jáapdih ded pah cāacwā ï jumat pínah

¹ Buu, Timoteo, nindihbut ma túi náhninaá: Jesús ã jwúub dei jūúwát pínah jātih, cāacwādh bádí buwat ã jumbipna caá.

² Caán láa, cāacwā bitadiah teo wáacat pínahdih jenah joicán, ï weñat pínahdihjeh ï jenah joibípna caá. Pánih jenah joinít, dawá bíi déedih ï bidbipna caá. “Nihatdih jéihna, bitadiah chah wā jumna caá”, niij jenah joinít ï jumbipna caá. Cāacwādh, Diosdihbut yeejép wéhenit, ï mánadihbut yap yohnit ï jumbipna caá. Bitá queédih ï túi chājachah yuhna, “Túina caá”, niijcánnit ï jumbipna caá. Diosdih wēicanjeh, bádí yeejép chājnit ï jumbipna caá.

³ Cāacwādh oican, ï jīgah en teo wáaccan niít. Yeejép doonádh naóhnt ï jumbipna caá. ï jenah joyátjijeh yeejépdih ï jéih chāj cádahcan niít. Cāacwādh tubit yeejép chājnit, túiniboodih ï en iibípna caá.

⁴ ï chéenwādh yah buca yeejép ï chājipna caá. Jenah joicánjeh chājnit, “Jéih beedáni caá”, niij jenah joinít ï jumbipna caá. Queét ï weñat pínahdihjeh chājnit jumna, Diosboodih náahcannit ï jumbipna caá.

⁵ Cāacwā ï enechah, Diosdih túi wēinit pah jíghnt jumna yuhna, ï jenah joyátidih ã túut nuumát pínahdih ï náahcan niít. Pánihntdih ma pej jumca bojóo.

⁶ Biquína pánih chājnit bitáih muunádh waadnít, “Dios naáwádh yeebdih bohénadih wā jūúwúp be”, caanjih jumnit yaáhdih ïpí niij yeena caá. Páant ï niij yeenachah yuhna, queét yaádh túi jenah joicánnit, yeejép chājnit jumna, ï yee bohéatdih ï wēi

joiná caá. Queét yaádh bádí ï yéej chājihna caá.

⁷ Pánihna, dedé mácah yee bohéatdih joíhna, Dioih yoobópdih bohéatboodih ï náahcan caá.

⁸ Jon jātih Egiptodih moón jióhntji, Janes, Jambres wūt jumnit, Moisésdih ït yap yohíhip wut yah jī.* Páant ï yap yohíhat pah muntih queét yaáhdih yee bohénitboó túini bohéatdih ï en iiná caá. Queét yeejépdihjeh jenah joinít ï jumna caá. Pánih jumna, Jesúsdh túi jenah joicán, áihwā yoobát ï nihcan caá.

⁹ Queét ï yee bohé jibichah yuhna, daocánnitjeh queédih ï jepahbipna caá. ï yee bohéatdih “Caán yeejép bohéat caá”, cāacwā ï niij jéihbipna caá. Janes, Jambresjīh ï yeeatjidih jon jātih moón ï jéihyat pah muntih, Jesús ã jwúub dei jūúwát pínah jātih jumnitbut ï yeeatdih ï jéihbipna caá.

Timoteodih ã jwúub wutat

¹⁰ Obohjeéhtih, ded pah wā bohéat, wā jumat, wā jenah joyátidihbut meemjéh ma túi jéihna caá. Jesúsdh wā túi jenah joyátidih, íjat wihcanjeh cāacwādh oina wā teo wáacat, yeejép yapna yuhna wā cádahcatdihbut ma jéihna caá.

¹¹ Weemdih yeejép ï chājachah, bádí wā yéej chūúátjidihbut ma jéihna caá. Antioquía, Iconio, Litra tútchinaboó Jesúsdh doonádh wā jib bohéat jíib, weemdih yeejép ï chājatjidihbut ma jéihna caá. Obohjeéhtih, ï mawíhichah yuhna, jwī Maáh Jesúsboó weemdih ã wapachah, ï jéih maocap jī.*

¹² Páant weemdih ï chājat pah, nihat Jesucristoíhwā caandih ï túi péeat jíib, bita queédihbut yeejép ï chājat pínahdihbut jwī jéihna caá.

¹³ Yeejépwā, yeenitbut chah yeejép chājnit ï jumbipna caá. Bitadiah yeena, queétjehbut ï yeeatdih joiná, chah yeejép ï jumbipna caá.

¹⁴ Obohjeéhtih, ma éet, ma ín, weembút meemdih jwī bohénachah joiná, meémboó mat túi jepahap

* 3:8 Ex 7.11 * 3:11 Hch 13.14-52; 14.1-20

wut jĩ. “Weemdih bohénit yeenit nihcan caá”, niij jéihnit, yoobópdih jwĩ bohéatjidih túi náhninit, ma péé cádahca bojoó.

15 Meém wébít jum láa, Dios naáwát dih mat jéih jwíhip wut jĩ. Pánih jéihnit, Jesucristodih túi jepahnit, iiguipna bejni déejidih Dios ã túi ubni ma jumna caá.

16 Dios naáwát dih nihát daácnitdih “Nin pah ma niij daacá”, Diosjeh át niij daacát túutap wut jĩ. Pánihna, ã daacátjidih jwiít dih bohéat caá náahap, yoobópdih naáwát dih jwĩ túi jéihyat túut niijná. Pánih jéihnit, “Caán yeejép wã chãjatdih cádahat caá náahap”, jwĩ niij jéihna caá. Caandih bohéna, túiniboodih jwĩ jéih túut numná caá. Pánihna, yeó jáap jumát pah túi chãjat túut niijná, ã naáwát dih bohéat caá náahap.

17 Ded Dios naáwát dih túi míc bohéna, nihát túinidih ã jéih chãjbipna caá.

4

1 Jesucristo, nihát cáacwã ã Maáh jwúub dei jũóhna, báadhnit, wunnitbut ded pah ã chãjatji jíib ã naóhbiipna caá. Pánihna, caán, ã líp Diosbut ã enechah, meemdih nin pah wã wěp naóhna caá:

2 Yeó jáap jumát pah cáacwã ã joíhichah, ã joíhchah yuhna, Dios naáwát dih páantjeh ma bohénaá. Pánih bohéna, cáacwã ã yéej chãjatdih jéihyanit, “Jwúub yéej chãjcanjeh, túiniboodih ñi túut numú”, ma niij naáwá. Pánih naóhnit, chucánjeh, queétdih ma túi bohé cádahca bojoó.

3-4 Túttimah bóo láa, cáacwã túini bohéatdih ã joíhcan níit. Pánih joíhcan, ã náahatdihjeh chãjihna, ã weñat pínah bohéatdihjeh joíhnit, mácah bohénitbóodih búdí ã bidbipna caá. Páant ã bidichah, dawá queétdih ã yee bohébiipna caá. Túini bohéatdih cádahnit, mácah bohénit ã jenah joyátjihjeh ã bohéatbóodih ã joibípna caá. Pánihna, waícanjeh páant ã yapat pínahdih jéihnit, meémboó Dios

naáwát, yoobópdih jumnidih, ma bohé cádahca bojoó.

5 Pánih bohénit, queét yeenit pah chãjcat túut niijná, túi jenah joiní ma jumú. Yeejép yapna yuhna, biíc yoobó chãjnit, túini doonádih ma bohé cádahca bojoó. Pánih cádahcan, Dios meemdih ã wutat pah ma túi chãj péanaá.

6 Weém Dios ã wutat pah, ã naáwát dih wã jib bohéatji jíib weemdih ã mao yohat pínah bahnijeh caá ã judhdap.

7 Wã wunat pínah jãtjeh nin pah meemdih wã naóhna caá: Jesúh túini doonádih Dios weemdih ã bohéat túutuchah, wã túi bohénap be. Nihat ã wutat pah wã chãj péanap be. Pánih chãjnit, yeejép yapna yuhna, caandih wã túi jenah joí cádahcap be.

8 Pánihna, wã túi chãjatji jíib jwĩ Maáh jeáboó ã bíboh páina nacaá. Nihat cáacwã ded pah ã chãjatdih jéih beedána, yoobópdih jíib wãhni jumna, ã wutatdih wã túi jepahatji jíib, ã jwúub dei jũóhni yeó jáapdih weemdih ã túi chãjbipna caá. Bitá caandih oinitbut ã jwúub dei jũúwát pínahdih túi páinit ã jumachah, jwĩ Maáh Jesús biíc yoobó queétdih ã túi chãjbipna caá.

Timoteo ded pah ã chãjat pínah

9 Waícanjeh wã pebhna ma jũúwá.

10 Demas wut jumni chah dawá bií déedih náahna, weemdih cádahnit, Tesalónica tátchina ã jwúub bejep be.* Crescente wut jumni Galacia baácna ã bejehchah, Tito wut jumni but Dalma-cia baácna ã bejep be.*

11 Páant ã yoh bejat túttimah, Lucas-jeh caá wãjeéh ã chãwáp.* Pánihna, bitá teo wáacnitdih náahnit, meemdih wã jũúwát túutna caá. Pánih jũóhnit, Marcosdihbut ma numah jũúwá.* Cristoih doonádih wã bohénachah, weemdih túi teo wáacni pínah caán ã jumbiipna caá.

* 4:10 Col 4.14; Flm 24 * 4:10 2Co 8.23; Gá 2.3; Tit 1.4 * 4:11 Col 4.14; Flm 24 * 4:11 Hch 12.12,25; 13.13; 15.37-39; Col 4.10; Flm 24 * 4:12 Hch 20.4; Ef 6.21-22; Col 4.7-8

12 Tíquicodih Éfeso tútchina wã waphap be.*

13 Ninna jũóhna, Troas tútchiboó* Carpo wãt jamniih muudih wã jwej jũóhni cúbuh jweyát chóodih, wíih papélah tólihnadihbat ma ub jũúwá. Wíih papélah núonadih bácah búdí wã náahna caá. Pánihna, caandihbat ma ub jũúwá.

14 Alejandro wãt jamni itahdih teoni weemdih búdí yeejép ã chãjap be.* Páant ã chãjatji jíib Dios caandih ã peéh chãjbipna caá.*

15 Caán Alejandro jwí bohéatdih búdí ã yap yohna caá. Pánihna, caandih ma túi chãja chaáh, meemdih yeejép ã chãjcat pínah niijná.

16 Roma tútchidih moón ã maáta weemdih ã jwíih úubh joyóchah, wã chãjatjidih wã bohéatdihbat queédih wã naáwáchah, det weemdih teo wáacnit pínah ã wihcap be. Úumnit, nihat weemdih ã cádah bejep be. Obohjeéhtih, páant weemdih ã cádahachah yuhna, Dios queédih ã peéh chãjca bojo naáh.

17 Weemdih páant ã cádahachah yuhna, jwí Maáh Jesúsboó ã teo wáacap be, ãih doonádh wã naóh beedáát pínah niijná, nihat judíowã nihcannit ã joyát pínah niijná. Jiowã panihnit weemdih ã mao yohat déedih ã túi wapap be.

18 Nihat weemdih yeejép chãjnitdih yap yohnit, jwí Maáh weemdih ã wapbipna caá. Pánih wapnit, jeáboó maáh ã jumupna weemdih ã túi bejat túutbipna caá. Pánihna, yeó jáap jumap pah “Caán chah túini, chah wēpni Maáh caá”, jwí niij jíih. Páant tíi ã jumna nah.

Ã péé túyat túutat

19 Prisca, Aquila,* Onesíforo* ã pebh moonbút ã túy naáh.

20 Erasto* Corinto tútchiboó ã chãwáp jí. Trófimo* Mileto tútchiboó tubúp chũúhnit, ã chãwáp jí.

21 Meémboó mah noój láa jãtih waícanjeh ma jũúwá. Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, nihat bita Jesúhwãbat meemdih ã túyat túutna caá.

22 Jwí Maáh Jesucristo majeéh ã jumna naáh. Dios yeéb nihatdih oinit, ã túi teo wáaca naáh.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.
Pablo

* 4:13 Hch 20.6 * 4:14 1Ti 1.20 * 4:14 Sal 62.12; Ro 2.6 * 4:19 Hch 18.2,18 * 4:19 2Ti 1.16-17

* 4:20 Hch 19.22; Ro 16.23 * 4:20 Hch 20.4; 21.29

TITO

Titodih ã túyat tútat

¹ Weém, Pablo, Diosdih teo wāhni wā jumuchah, Jesucristoíh doonádih weemdíh ã naáwát tútup jī, ã ñíonitboó Jesúsdi h jepahnit, jwī bohéat pahjeh ī tui chājat pínah niijná.

² Dios yecanni nin baácdih ã chājat pínah jātih “Wíihwā jeáboó wājeéh páantjeh ī jumbipna caá”, ãt niijíp wut jī. Pánihna, caán túini doonádih jepahnit páantjeh jeáboó ī jumat pínahdih ī jéihna caá.

³ ã ñíoni yeó jáapdih páant ã niijátjidih cáacwādh weemdíh ã naáwát tútup jī. Weemdíh páant wutni iiguipna jwī bejat déejidih tui ubni caá.

⁴ Pánihna, Jesúsíh doonádih wā bohénachah joinít, Tito, meém Jesúsdi h ma tui jepahap jī.* Meemdíh bohéni wā jumuchah, wā wāúh yoobát panihni caá ma jumup. Páant ma jumuchah, nin náodih meemdíh wā daác wahna caá. Dios jwī íp, Jesucristo jwiítidih tui ubni biíc di h meemdíh oinit, ī teo wáaca naáh, ma tui jumat pínah niijná.

Tito Creta quewadi h moondíh ã teo wáacat

⁵ Creta quewaboó biíc di h jwī jum láa, caanjíh moón Jesúsíhwā ī tui chājat pínahdih bohé beedáat ã judh jwuhup jī. Páant ã judh jwuhuchah jéihnit, meemdíh ī pebh wā chāwát tútup jī, queétdih ma tui bohéat pínah niijná. Pánih bohénit, íh tutchina jumat yoobó Jesúsíhwā ī maáta pínahdih meemdíh wā níwat tútup jī.

⁶ Queét ma ñíonit maáta pínahdih nin pah jumat caá náahap: “Caán yoobópdih chājni caá”, cáacwā ī niijnítidih, biíc wilidihjeh bíbohnitidih ma níwií. Páant ma ñíonit ī wehbut Jesúsdi h jepahnit, tui chājnit, yap yohcannit ī jumna naáh.

⁷ Jesúsíh cáacwādh en daonít, ã naáwátidih bohénit pínahdih ñíona, tui

chājnit, “Weém ni hat jéihni caá”, niij jenah joicánnit, biíc mantjeh íj cannit, máihcannit, míc maocannit, bií déedihbut tūbit bidcannitdih ma níwií.

⁸ Pánih ñíona, íh mūdhíh bitadi h wēi waadát tútutnit, tui jenah joí bitadi h teo wáacnit, yeejép chājat jenah joyátidih páantjeh jumah bojnit, tui yoobópdih chājnit, Dios naáwátidih tui jepahnitdih ma níwií.

⁹ Jwī tui bohéatidih jepah cádahcannit ī jumna naáh, bita ī bohéatidih joinít, ī weñat pínah niijná. Caán bohéatidih yap yohnitboó ī yeeatidih jéihnit, ī tút nūmbípna caá. Pánihna, Jesúsíhwā ī maáta pínahdih ded pah ī chājatidih tui ennit, ma níwií.*

¹⁰ Dawá ī maátadi h yap yohnit, tui jenah joí wéhecannit, yeenit caá ī jumup. Pánih yeejép chājnitjééh jumnit, dawá Jesúsdi h jepahna yuhna, judíowādh Dios ã wutatji pah quehli nah yapat chóodih judíowā nihcannitdihbut bóodat tútutnit ī jumna caá. Pánihna, ded pah ī chājat yoobópdih nihcah, queétdih jéihyaat caá náahap, ī tút nūmát pínah niijná.

¹¹ Dinerodihjeh bidnit, queét mácah ī bohéna caá. Páant ī chājachah, tíc náah ã jumna caá. Páant ī yee bohénachah joinít, dawá neoná, ī weha mána, ī weh biíc di h, queétdih jepahnit, túini doonádih ī cádahna caá. Páant queétdih ma bohéat tútca bojoó.

¹² Queét Cretadi h moón ded pah ī jumatidih ni hat cáacwā ī tui jéihna caá. Jon jātih naóhniboobút, íjeéh jumni ji yuhna, nin pah ãt niij naáwáp wut jī: “Creta quewadi h moón tūbit yeenit, yeejép tac behna míc maonit, bádí jeémíhnit, ī weñat pínahdihjeh chājna, ípí tewíhcan caá”, ãt niijíp wut jī.

¹³ Páant ã niijátji yoobópdih tigaá. Páant ī jumatidih jéihnit, queét Jesúsíhwādh ma wēp naáwá, mácah bohéatidih cádahnit, Jesúsboodíh ī jwūb jepahat pínah niijná.

¹⁴ Pánih tút nūmnít, jwiít judíowā jwī nūowā ī jenah joyátjéhjeh ī

* 1:4 2Co 8.23; Gá 2.3; 2Ti 4.10 * 1:9 1Ti 3.2-7

naáwátjidih, túini bohéatdih yap yohnit ï wátatdihbut ï joyáh bojbiþna caá.

¹⁵ Dedé jeémátidih, “Caán yeejép caá”, mácah bohénit ï niijíchah yuhna, Jesúsdiþ tui jenah joinítboó “Caandíh wā jeémécah, ā túina caá”, ï niij jéihna caá. Obohjeéhtih, Jesúsdiþ jepahcannitboó yeejép chājna, yéj chājatdihjeh ï jenah joiná caá. Pániþ jamma, yeejép chājna yuhna, “Ā túina caá”, ï niij jenah joiná caá.

¹⁶ “Diosdiþ wā tui jéihna caá”, niijná yuhna, yeejép ï chājna caá. Páant ï chājachah ennit, Diosdiþ ï jéihcatdih jwiítboó jwí jéihna caá. Tubit yeejép chājna, Dios naáwátidih yap yohnit, queét táiniboodíh ï jéih chājcan caá.

2

Titodih tui yoobópdih ā bohéat tútat

¹ Páant yeejép ï jammachah jéihnit, meémboó queétdih yoobópdih ma bohénaá.

² Pániþ bohénit, behnit neonádih nin pah ma niij naáwá: “Túinijeh jenah joinít, ñi tui chājaá, ‘Caán túini caá’, cáacwā yeebdíh ï niiját pínah niijná. Yeejép chājat jenah joyátidih páantjeh jamma bojnit, Jesúsdiþ tui jenah joinít, āihwādih oinit, yeejép yapna yuhna, caandíh ñi cádahca bojoó”, ma niijí.

³ Behnit yaáhdihbut biic yoobó ma bohénaá, Jesúsdiþ jepahna, tui chājnit yaádh ï jumat pínah niijná. Yeejép doonádih naóhcannit, máihcannit yaádh ï jamma naáh. Pániþ jammnit, queétdih bita yaáhdih túini doonádih ï bohéna naáh.

⁴ Pániþ bohénit, queét behnit yaádhboó japata yaádh buugdíh nin pah ma bohéat tútá: “Ñi weha mánadiþ, ñi wehdihbut ñi oyoó.

⁵ Tui jenah joinít, yéj chājcannit, ñih muddíh jammnitdih ñi tui en dawaá. Bitadiþ tui teo wáacnit, ñi weha mánadiþ tui jepahnit yaádhbut ñi jamma, bita yeebdíh ennit, Dios

naáwátidih yeejép ï naóhcat pínah niijná”, ï niij naáwá naáh.

⁶ Japatadiþbut nin pah ma niij bohénaá: “Yeejép chājat jenah joyátidih páantjeh jamma bojnit, tui jenah joinít ñi jamma”, ma niijí.

⁷ Meémboó táinijeh ma chājaá, meemdíh ï en yacat pínah niijná. Yeecan, táinijeh ma bohénaá.

⁸ Pániþ bohéna, ma tui jenah joyoó, bita meemdíh ï naóh yacat pínah niijná. Páant yoobópdih ma bohénachah ennit, jwiítidih eníhcannit ï naóh yaquíhna yuhna, ï tícbipna caá.

⁹ Teo wāhnitdih jwuh nin pah ma niij bohénaá: “Ñi maátidih wēi jepahnit, yeejép niijcánjeh, ñi tui teo wāhna, queét ï weñat pínah niijná.

¹⁰ Ñi maátáih bií déedih ñi namma cá bojoó, ‘Caánboó yoobópdih jamma caá’, queét yeebdíh ï niij jenah joyát pínah niijná. Páant ñi tui chājachah ennit, Dios jwiítidih tui ubniíh bohéatidih bita ï wēi joibípna caá”, ma niijí.

¹¹ Dios nihat cáacwādih oi teo wáacna, iiguípna bejnit déejidih ā tui ub beedáihatdih nihat jwiít cáacwādih āt jéihyanap taga.

¹² Caandíh eníhcannitboó yeejép chājatidih ï ñinahatdih Dios jwiítidih ā cádahat tútna caá. Pániþ cádahnit, yeejép chājat jenah joyátidih páantjeh jamma bojnit, táiniboodíh ā chājat tútna caá.

¹³ Pánihna, Jesucristo, jwiítidih tui ubni, Dios wēpni búdí ā yeh iigátjīh ā jwúb dei júwáchah, jwí enat pínah yeó jáapdih wēi páina caá jwí chājap.*

¹⁴ Caán Jesucristo jwí yéj jat jíib buudáatdih jíib chājna, āt wun wāhup tají,* nihat jwí yéj chājatidih cádahnit,* āihwā jwí jumat pínah niijná.* Pániþ yéj chājatidih cádahnit, táiniboodíh wēi chājnit jwí jumbipna caá.

¹⁵ Páant wā niijátidih queétdih ma bohé beedáat pínahdih caá meemdíh wā náah yacap. Pániþ bohéna, Jesús ā wēpatjīh queétdih ma tui naáwá. ï

* 2:13 2P 1.1 * 2:14 Mt 20.28; Mr 10.45; Gá 1.4; 1Ti 2.6 * 2:14 Sal 130.8; Mt 20.28 * 2:14 Ex 19.5; Dt 4.20; 7.6; 14.2; 1P 2.9

yéej chājachah ennit, queédih ma túut nuumát túutú. Páant ma bohénachah, “Caán ã bohéat dedé pínah nihcan caá”, ã niijcá bojoó naáh.

3

Jesúhwā ded pah ã túi chājat

¹ Nin pahbut queét Jesúhwādih ma niij bohénaá: “Ñíih baácdih moón maátadih jepahnit, táinidihjeh ñi chājaá.

² Bitadih yeejép doonádih naóhcan, míic jūihcan, bitadih túi teo wáacnit ñi jumúú. ‘Weém nihat jéih beedáni caá’, ñi niij jenah joicá bojoó”, ma niijí.

³ Jon jātih jwiítbut jenah joicánnit, yap yohnit, yeeatdih joinít, yeejép chājatdih ñinahnit, jéih cádahcannit jwī jumap jī. Bitadih en jūihnit, en ñinah íjnit, bita jwiítbih ã en jūihñachah jwiítbut queédih en jūih jwúubanit jwī jum jwuhap jī.

⁴⁻⁵ Obohjeéhtih, páant jwī jumachah yuhna, Diosboó jwiítbih oinit, Jesucristodih át wah deyanap wut jī, iiguípna jwī bejat déejidih ã túi ubat pínah niijná. Jwiít jwī túi chājat jīb át uɓcap taga. Obohjeéhtih, jwiítbih jīgah ennit,* Túini Espíritudih jwījeéh ã jumat túutap jī. Pánih jwījeéh jumnit, jwiítbih búdí ã teo wáacna caá, jwī yéej chājatdih cádahnit, táiniboodíh jwī chājat pínah niijná.* Pánih chājnit, Dios ã weh jwiítbih át jumat túutap tajī.

⁶ Jesucristo jwiítbih wun wāhñit, boo pud jūóhna, ã púuh laab béjehchah, Dios Túini Espíritudih át wahap tajī, ã wēpatjīh jwiítbih ã túi teo wáacat pínah niijná.

⁷ Pánih teo wáacnit, jwiítbih oina, “Caán táini caá”, Dios ã niij enat jīb, ájeéh páantjeh jwī jumɓipna caá. Pánihna, ájeéh jwī jumat pínahdih jéihna, Jesucristo ã jwúub dei jūáwát pínahdih jwī wēi páina caá.

⁸ Páant wā niiját yoobópdih caá. Pánihna, caandíh cáacwādih ma wēp bohénaá, Diosdih jepahnit, táini ã

chājat pínah niijná. Wā daacát táini, oboh jumni naáwát nihcah, nihat caandíh ã túi joyó naáh.

⁹ Pánih joinít, oboh ã jenah joyátjīhjih ã míic jūihca bojo naáh. Ì nuowā ã wātnadih, Moisés ã wutajidihbut míic wéhenit, ã míic jūihñat dedé pínah nihcan caá. Páant ã míic jūihñatdih ma joyáh bojoó.

¹⁰ Ded yeéb Jesúhwādih ã íjanachah enna, “Páant ma chājca bojoó”, caandíh ma niijí. Chéne láajeh caandíh páant ma niij naáwá. Túttimah, ã jwúub yap yohochah enna, caandíh Jesúhwā ã pej jumca bojo naáh.

¹¹ Pánih íjani táini bohéatdih yap yohna, yeejép chājni ã jumna caá. Pánih yeejép chājnit, caanjéh tigaá yeejép ã jumatdih bitadih ã jéihyanap.

Pablo ã péé naáwát

¹² Artemas ã bejíchah, ñi pebhna wā wahɓipna caá. Obohjeéhtih, caán ã jéih bejcah, Tíquicodih wā wahɓipna caá.* Pánihna, caanná ã jūibínachah, meémboó ñahwat jwúub jūóhñit, Nicópolis tútchiboó weemdíh ma jwááap. Caán tútchiboó mah noój láa wā jumíhna caá.

¹³ Zenas, áih cáacwā ã wutadidih jéihnidih, Apolosdihbut ma túi teo wáacá.* Pánih teo wáacnit, Jesúh doonádih naóh jibidih ã bejat pínah jātih, dedé ã náahatdih queédih ma wūhuú.

¹⁴ Jwījeéh jumnit Jesúhwā ded pah ã túi chājat pínahdih ã jéihye naáh, yabhcanjeh, bitadih ã teo wáacat túut niijná.

Pablo ã péé túyat túutat

¹⁵ Nihat wājeéh jumnit meemdíh ã túyat túutna caá. Caanjīh jumnit jwiítbih oinit Jesúhwā ã túyu naáh. Dios yeebdíh búdí oinit, ã túi teo wáaca naáh.

Páant bóojeh tigaá wā naáwát.

Pablo

* 3:4-5 Dn 9.18 * 3:4-5 Ef 5.26 * 3:12 Hch 20.4; Ef 6.21-22; Col 4.7-8; 2Ti 4.12 * 3:13 Hch 18.24; 1Co 16.12

FILEMÓN

Filemóndih ã túyat tútat

¹ Weém, Pablo, Jesucristoíh doonádih wã naáwát jíib nemat muúboó jumni, jwĩ úud Timoteojĩh meém Filemóndih jwĩ túyat tútña caá. Meém jwĩ oini, jwĩ naáwát pah Jesucristoíh doonádih naóhni ma jumuchah, nin núodih meemdíh wã daác wahna caá.

² Míih muúdíh míic wáacnit Jesúíhwádh, jwĩ dée wili panihnih Apia, Arquipodihbut wã túyat tútña caá.* Arquipo yeejép yapna yuhna, weém wã chãjat pah Cristoíh doonádih naóhni ã jumna caá.

³ Jwĩ íip Dios, jwĩ Maáh Jesucristo yeebdíh oinit, ì túi teo wáaca naáh, ñi túi jumat pínah niijná.

Filemón ded pah ã jumat

⁴⁻⁵ Wã dée panihni Filemón, Jesucristodih túi jenah joinít, nihat áihwádh ma oyat doonádih wãpĩ joiná caá. Pánih joinít, meemdíh uúbhna, “Túina caá, Paá”, Diosdih wãpĩ niijná caá.

⁶ Jwiit Jesúsdih túi jenah joinít, biíc yoobó áihwã jwĩ jumna caá. Pánih jumnit, Cristodih oina, ã teo wáacatjĩh jwĩ túi jumbipna caá. “Paá, ma teo wáacatjĩh jwĩ túi jumat pínahdih Filemóndih ma jéihyanaá”, wãpĩ niij uúbhna caá.

⁷ Bitá Jesúíhwádh oinit, mat túi teo wáacap wut jĩ, ì túi weñat pínah niijná. Páant ma chãjat doonádih joinít, weembát búdí wã wěina caá.

Filemóndih Onésimodih ã wěi jwãáát tútat

⁸⁻¹⁰ Nihat Jesúíhwádh oina, ma túi teo wáacatdih jéihnit, buu Onésimo, meemdíh teo wãhni, ma pebhna ã jwúub juibínachah, biíc yoobó ma túi chãjat pínahdih meemdíh wã náah yacna caá. Weém, Pablo, behe wã jumuchah, Cristoíh doonádih wã bohéat jíib nin nemat muúboó ì

nemep jĩ. Ninna weemdíh Onésimo* ã en jibichah, caandíh Cristoíh túini doonádih wã naáwáp jĩ. Páant wã naáwáchah joinít, caandíh ã jepahap jĩ. Pánihna, buu caanbát Jesúíh jumna, wã wúuh panihni ã jumna caá. Weemdíh Cristo naáwát tútña, ã ñioni jumna, ded pah Onésimodih ma chãjat pínahdih wãta jéih wut tagaá. Obohjeéhtih, pánih jéih wutna yuhna, túi míic oinit jwĩ jumuchah, ded pah caandíh ma chãjat pínahdih wutcanjeh, meemdíh wã naóhna caá.

¹¹ Caán Onésimo, Cristodih ã jepahat pínah jãtíh, meemdíh teo wãhni jumna yuhna, át túi teo wáaccap wut jĩ. Obohjeéhtih, buu Cristoíh jumna, tút nuumnít, oboh jumni ã nihcan caá, buca. Weemdíh túi teo wáacni jumna, meemdíhbut túi teo wáacni ã jumbipna caá.

¹² Pánihna, buu caandíh búdí oina yuhna, meemdíh wã jwúub wahna caá.

¹³ Obohjeéhtih, nemat muúboó wã jumat pónih, wãjeéh wãta chãwát tút tagaá, weemdíh ã teo wáacat pínah niijná. Páant wãjeéh ã jumuchah nihna, meém weemdíh ma jéih teo wáacadih jéohcah, caánboó meem páh ãta jéih teo wáac tagaá.

¹⁴ “Pablodih teo wáacat tút niijná, ãjeéh ma chão jwúuhú”, caandíh ma niijíchah, wãjeéh caandíh wãta chão jwúhat tútup taga. Obohjeéhtih, meemdíh pánih wutíhcan, weemdíh túi teo wáacni ã jumuchah yuhna, caandíh ma pebhna wã jwúub bejat tútña caá.

¹⁵ Nin pah wã jenah joiná caá: Onésimo meemdíh ã jweyéchah yuhna, Dios ã náahat pahjeh, bahni át cádah jwuhup tagaá, majeéh túinijeh ã jwúub jumat pínah niijná. Ma pebh jwúub juibí jumna, ã jwúub jweicán niít, páant muntih.

¹⁶ Pánihna, buu teo wãhniyeh nihcan, ma úud panihni Jesúíh ã jumna caá. Páant ã jumuchah, caandíh búdí wã oyochah yuhna, wã oyat chah meémboó caandíh ma oibipna caá.

* 1:2 Col 4.17 * 1:8-10 Col 4.9

17 “Dios naáwátdih Pabljõh túi biícđih bohénit jwĩ jumna caá”, niij jenah joinít, ma pebhna wã bejechah, weemdih búdí mata wẽi jwãáh taga. Páant weemdih ma wẽi jwãáát pah muntih, Onésimodihbut biíc yoobó ma túi wẽi jwãáá.

18 Meemdih ã yéej chãjachah, ã jíib buudánachah nihna, weémboó caandih wã jíib chãjbipna caá.

19 Páant wã chãjat pínahdih wĩih téihyajĩhjih daácna caá wã chãjap. Obohjeéhtih, weémboó Jesúih túini doonádih meemdih wã naóhcah, Diosjeéh mata jumcan tagaá. Pánihna, meémboó weemdih búdí jíib buudáni ma jumna caá. Obohjeéhtih, páant jíib buudáni ma jumachah yuhna, Onésimo ã jíib buudáátdih meemdih wã jíib chãjbipna caá.

20 Pánihna, wã dée, wã oini, jwĩ Maáh Cristoih jumna, Onésimodih ma túi chãjaá. Páant ma chãjat doonádih joinít, búdí wã wẽibipna caá.

21 Páant wã naáwátdih ma túi jepahat pínahdih wã jéihna caá. Chah ma chãjat pínahdihbut wã jéihna caá. Pánih jéihnit, meemdih wã daác wahna caá.

22 Nindihbut meemdih wã naóhbipna caá: Ñi pebhna wã bejat pínahdih jwĩ Maáhdih ñi uúbátdih wã jéihna caá. Páant ñi uúbátdih ã jepahachah, ñi pebhna jubína wã ũwat tólih pínahdih ma ámoh páñaá.

Ã pée túyat túut

23 Épafra^{*} meemdih ã túyat túutna caá. Caánboó Cristoih ã jummat jíib wãjeéh nemat muúboó ã jumna caá.

24 Marcos,^{*} Aristarco,^{*} Demas,^{*} Lucas^{*} yuh buca meemdih ã túyat túutna caá. Cristoih doonádih wã bohénachah, queétboó weemdih túi teo wáacnit ã jumna caá.

25 Jwĩ Maáh Jesucristo yebdih oinit, búdí ã teo wáaca naáh.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.

Pablo

* 1:23 Col 1.7; 4.12 * 1:24 Hch 12.12,25; 13.13; 15.37-39; Col 4.10 * 1:24 Hch 19.29; 27.2; Col 4.10

* 1:24 Col 4.14; 2Ti 4.10 * 1:24 Col 4.14; 2Ti 4.11

HEBREOS

Dios ã wũúhdih cãacwãdih ã naáwát túútat

¹ Jon jãtìh ã naáwátìdih naóh yapanitjidìh dawá láa Dios ãt naáwáp wut jì. Biquí láana ì oo júmatjìh, biíh láa oo júmat pah jígohtjìh queédìh ãt naáwáp wut jì. Biíh láa ángelwãdih ãt naáwát túútap wut jì. Biíh láa ã wéheatdihjeh ìt joyóp wut jì. Páant queédìh ã naáwáchah, jwì nuowãjidih ìt jwáub naóh yapanap wut jì.

² Obohjeéhtìh, nin péeni yeó jáapnadìh ã wũúhboodìh ãih doonádìh ãt naáwát túútap wut jì. ã íp ã wutuchah, nin baácìdih jeádìhbut ã wũúh ãt chãjap wut jì. Pánìhna, péeni yeó jáapdìh nihát ãih pínah ã jumuchah, ã ípboó nihát caandìh ã wũhbiipna caá.

³ Caán ã íp biíc yoobó jumna, túini yoobát ã jumátìdih jwiítìdih ã júutna caá. ã wũúh ã wépatjìh ã wutuchah, nin baác, jeábut páantjeh ã jumna caá. Jwiítìdih wun wũhni jwì yéejatdìh ã yoh péaat túttimah, jeáboó pũh laab béjnit, ã íp ã jéihyepmant bóo bawámant ãt chãudup wut jì.*

Dios wũúh ángelwã chah ã túyat

⁴ Pánìh jumna, ã wũúhboó ángelwã chah ã túina caá. Dios caandìh ã wũhni wépatbut ì wépat chah ã jumna caá.

⁵ Páant ã jumuchah, ángelwãdìh nihcan, ã wũúhdìhjih nin pah Dios ãt niijíp wut jì:

“Meém wã wũúh caá. Páant ma jumuchah, bũũ nihát cãacwã ì enechah, meemdíh maáh wã waadána caá”, ãt niijíp wut jì. (Sal 2.7)

Pánìhna, ángeldìh naóhcan, ã wũúhdìhjih nin pahbut ãt niijíp wut jì:

“Weém ã íp caá. Caán wã wũúh ã jumna caá”, ãt niijíp wut jì. (2S 7.14; 1Cr 17.13)

⁶ ã wũúh ã cãac jumuchah, nin pahbut caandìh ãt niijíp wut jì:

“Nihat wũh ángelwã bóðìcha caj yoh ñajnit, wã wũúhdìh ì wèi naáwá naáh”, ãt niijíp wut jì. (Dt 32.43; Sal 97.7)

⁷ ãih ángelwãboodìh nin pah Dios ãt niijíp wut jì:

“Wũh ángelwãdìh johlit wépep ã bejat pah wépep bejnit wã chãjna caá. Queét weemdíh teo wũhndìdih búdí iigát pah wépnit wã jumát túutna caá”, ãt niijíp wut jì. (Sal 104.4)

⁸ Queédìh páant niijná yuhna, ã wũúhboodìh nin pah ãt niijíp wut jì:

“Meém Dios jumnit, nihát cãacwãdìh yoobópðìh wutni ma maáh jumát ã bũudcán nit.

⁹ Túi chãjatdìh búdí wéinit, yéej chãjatboodìh ma iiná caá. Páant ma jumuchah, meemdíh wèi ennit, majeéh jumnit ì weñat chah, weém, ma íp Dios, meemdíh wã weñana caá”, ãt niijíp wut jì. (Sal 45.6-7)

¹⁰ ã wũúhdìh nin pahbut Dios ãt niijíp wut jì:

“Maá, biíh mahjeh nin baácìdih, jeádìhbut ma chãjap jì.

¹¹⁻¹² Páant ma chãjniji ã bũudáh bejbipna caá. Obohjeéhtìh, meémboó páantjeh ma jumbipna caá. Cãacwã moópni yéguehdìh yohnit, jáap chóo ì túut nuumát pah, jeá, baácìdìhbut yohnit, jáap jeá, jáap baácìdìhbut ma chãjbipna caá. Obohjeéhtìh, meémboó wuncan, ma jumát pahjeh ma jumbipna caá”, ã wũúhdìh ãt niijíp wut jì. (Sal 102.25-27)

¹³ Ángeldìh niijcán, ã wũúhboodìh Dios nin pah ãt niijíp wut jì:

“Chah Maáh jumna, wã jéihyepmant bóo bawámant ma chãudú. Páant ma chãuduchah, meemdíh eníhcannitdìh wã yap yohat túttimah, queédìhbut chah maáh jumnit, nihátìdih ma wutbipna caá”, ãt niijíp wut jì. (Sal 110.1)

* 1:3 Jn 1.1-3; Col 1.15-17

14 Nihat ángelwã Diosdih teo wũhñit caá ï jumup. Pánihna, ã wũúh ã túi ubnitdih ï teo wáacat pínah niijná, jwĩ íp ãih ángelwãdih ãpĩ wahna caá.*

2

Cristo ã naáwãdih jwĩ joyáh bojcat

1 Pánihna, Dios wũúh chah wẽpni, jwiútdih naóhni ã jumuchah jéihñit, caandih cádahcat túut niijná, jwĩ joiníjdih túi náhninit, jepahat caá náahap.

2 Dios ã wutatdih ángelwã ï naóh yapanachah, cáacwãboó ï yap yohat jíib Dios queédih ãt peéh chãjap wut jĩ. Ì naóh yapani wutatdih cáacwãdih jepahat ãtih náahap wut yah jĩ.

3 Obohjeéhtih, jwĩ Maáhboó ángelwã chah wẽpni ã jumatdih jéihñit, jwiútdih ã túi ubat pínah doonádih jepahat caá chah náahap. Cáacwãdih ã túi ubat pínah doonádih caanjéh ãt jwiéh naáwãp wut jĩ. Páant ã naáwãchah joinítjiboó jwiútdih ï jwũub naóh yapanachah, yoobópdi ã jumatdih jwĩ túi jéihna caá. Pánihna, ãih túini doonádih joyáh bojna, Dios jwiútdih bádí ã peéh chãjat pínahdih jwĩ jéih jweicán niút.

4 Jesúhwã caán doonádih bohénit, cáacwã ï jéih chãjca naáhdih Dios ã wẽpatjĩh dawá láa ït chãj júutap wut jĩ. Páant ï chãjat pínahdih Túini Espirituboó ã náahat pahjeh queédih wẽpat ãt wũhup wut jĩ. Pánihna, ã wẽpatjĩh ï chãj júutachah, ï bohéat yoobópdi ã jumatdih Dios queét joinítidih ãt jéihyanap wut jĩ.

Jesucristo jwiút pah ã cáac jummat

5 Péeni yeó jáapdi Dios ã jáap chãjni baácdih moondih ángelwã maáta ï jumcan niút.

6 Obohjeéhtih, jwiútboodih maáta ã waadábipna caá. Dios naáwãdih biíc naóh yapani nin pah ãt niúj daacáp tajĩ:

“Cáacwã oboh jummat ï jumuchah yuhna, queédih bádí oina, túi

náhninit, mapĩ túi en daoná caá.

7 Maátcanjeh ángelwã ï wẽpat nump cáacwãdih mat jum jwuhat túutap taga. Pánih jummat túutna yuhna, bũu queédih wẽpat wũhñit, maáta mat waadánap taga.

8 Páant maáta ma waadánachah, nihat nin baácdih jummat chah caá ï jumup”, ãt niúj daacáp tajĩ. (*Sal 8.4-6*)

Pánih maáta waadánit, nihatdih wutnit pínah jumna yuhna, bũu jwĩ wut jwuhcan caá.

9 Obohjeéhtih, Jesúsboó nin baácboó ã jumuchah, ángelwã nump jum jwuhñit, nihat cáacwãdih bádí oina, ãt wun wũhup wut jĩ. Bádí yeejép yapna, jwiútdih ã wun wũhuchah ennit, ã wẽpatdih wũhna, Dios Jesúsdi maáh ãt waadánap wut jĩ. Pánihna, bũu chah maáh, túini yoobát ã jumatdihbut jwĩ jéihna caá.*

10 Dios ã náahat pah nihatdih chãjni ã jumna caá. Ì náahat pah muntih jwiút ã wehdih jeáboó ub bejat túut niijná, ã wũúhdih ãt wun wũhat túutap wut jĩ. Jesús yeejép yapna, ã wun wũhatjĩh jwiút cáacwãdih yoobópdi túi ubni caandih Dios ãt chãjap wut jĩ.

11 Det ï yéejatdih yohnit, queédih túi ubnibut Dios weh ï jumna caá. Pánihna, Dios jwĩ íp ã jumuchah, Jesús jwiút ãihwãdih “**Queét wã úudwã caá**”, tíccanjenh, ã niijná caá.

12 Jesús ã ípdih nin pah ã niijátidih Dios naáwãdih naóh yapani ãt niúj daacáp tajĩ:

“**Dios, ded pah ma jummatdih wã úudwãdih wã naóhbiipna caá. Nihat wũhwã ï míic wáac juyúchah, meemdih wẽi eonit, “Chah wẽpni ma jumna caá”, wã niijbípna caá**’, ã niijíp jĩ”, ãt niúj daacáp tajĩ. (*Sal 22.22*)

13 Nin pahbut biéh ãt niúj daacáp tajĩ:

“**Meém chah wẽpni jumna, weemdih ma túi teo wáacbiipna caá**’, ã ípdih ã niijíp jĩ”, ãt niúj daacáp tajĩ. (*Is 8.17*)

* 1:14 Mt 4.11; Lc 1.19 * 2:9 Fil 2.6-11; He 12.2

Nin ã niijátidihbut ãt niij daacáp tajĩ:
 “Dios ã wehdih weemdih ã wãhuchah, queét biíc dih ninjĩh wã jumna caá’, ã wũh ã niijíp jĩ”, ãt niij daacáp tajĩ. (Is 8.18)

14 Pánihna, “**Å weh**”, ã niijnít jwĩ jumachah, Cristo jwiít pah ãt cãac jumap wut jĩ. Pánih cãac jumnit, cruzboó wun wãhna, nemépwã ã maáh cãacwãdih wunat tútnidih ãt yap yohop wut jĩ.

15 Jãtĩh jwiítboó jwĩ wunat pínahdih úumnit, chéonit panihnit jwĩ jumap jĩ. Pánihna, nemépwã ã maáhdih yap yohna, jwiít chéonit panihnitdih Cristo ãt watap taga.

16 Ángelwãdih teo wáaccan, jwiít Abraham juméná, Dioíhwã pínahboodih ãt teo wáacap wut jĩ. Caandih jwĩ jéihna caá.

17 Pánihna, jwiít ã úudwã panihnitjeh cãac jummat caandihbut ãt náahap wut jĩ. Páant ã cãac jumachah, jwĩ yéejatdih yohat túut niijná, ã íp caandih ãt wun wãhat túutap wut jĩ. Páant ã wutatdih túi jepahna, jwiít dih jĩgah en teo wáacnit, sacerdotewã ã chãjat pah ãt chãjap wut jĩ. Pánih chãjna, sacerdotewã ã chah maáh ã jumna caá.

18 Jwiít panihni ã jumachah, caandih búdí yeejép ãt yapap wut jĩ. Obohjeéhtih, nemépwã ã maáh ã yéej chãjat túutuchah yãhna, caandih ãt yap yohop wut jĩ. Pánih yap yohni jumna, jwiít dihbut nemépwã ã maáh ã yéejáihichah, ã jéih teo wáacna caá.

3

Cristo Moisés chah ã túyat

1 Wã déewã, Jesúihwã, Dios pebhboó bejnit pínah ã ñíonit ñi jumna caá. Pánih jumna, Jesucristo Dios ã naáwát túutni ã jummatdih, sacerdotewã ã chah maáh ã jummatdihbut ñi túi náhninaá. Páant ã naáwát túutni jumna, Dios jwiít cãacwãdih ã túi ubat pínahdih ãt bohénap wut jĩ. Sacerdotewã ã chah maáh jumna, jwiít dih ãt wun wãhup wut jĩ, Diosjeéh jwĩ túi jummat pínah

niijná. Páant ã jummat doonádih jwĩpĩ naóhna caá.

2 Dios ã chãjat túutat pahjeh Jesús ãt chãjap wut jĩ. Moisésjibut Dios caandih ã wutat pahjeh, ãih cãacwãdih ãt túi teo wáacap wut jĩ.*

3 Cãacwã muedih ã wéi enat chah, caán chãjniboodih ípĩ wéi enna caá. Pánihat pah, Dioíh cãacwãdih teo wáacni Moisésjidih ã weñat chah, queétdih chãjni Jesúsboodih weñat caá náahap.

4 Muú chãjni ã wihchah, muú ãta wihcan tagaá. Pánihat pah, jwiít dih chãjni wihchah, jwiítbut jwĩta wihcan tagaá. Obohjeéhtih, Diosboó nihatdih chãjni ã jumna caá.

5 Moisés Diosdih teo wãhni jumna, ã wutat pah ãih cãacwãdih ãt túi bohénap wut jĩ. Pánih bohéna, Dios túttimah ã naáwát pínahdihbut ãt jéihyanap wut jĩ.

6 Obohjeéhtih, Cristoboó Dios wũh jumna, ã íp ã wutat pahjeh jwiít dih en daoní ã jumna caá. Pánihna, úumcanjeh caandih cádahcan, ã pebhna jwĩ bejat pínahdih wéi pãina, ãihwã yoobát jwĩ jumna caá.

Dioíhwã ãjeéh ã chooát

7 Túini Espíritu Dios naáwát dih naóh yapanidih nin pah ãt niij daacát túutap tajĩ:

“**Buu**, Dios ã naáwáchah joiná, ñi nuowã caandih ã yap yohatji pah ñi yap yohca bojoó.

8-9 Ñi nuowã tútchi wihcapboó jumna, weemdih ã yap yohop jĩ. Pánih yap yohnit, “¿Yoobóp dih Dios jwiít dih ã en daomí niít?” ã niijíp jĩ. Cuarenta jópchi caánboó jibnit, queétdih wã túi chãjatdih ã enep yãh jĩ. Obohjeéhtih, pánih enna yãhna, ã jepahcap jĩ. Páant ã yap yohatji pah yeebbát biíc yoobó ñi yap yohca bojoó.

10 Weemdih ã yap yohatji jíib queétdih búdí wã íjip jĩ. Pánih íjnit, “Queétdih yoobóp dih wã túi

* 3:2 Nm 12.7

waáwáchah yuhna, weemdih
ĩpĩ jepahihcan caá.

¹¹ Pánihna, queédih wā chooát tútat
pínah pehbóo wā waadát
túttcan niít”, wā niijíp jĩ’, Dios ã
niij naóhna caá”, ãt niij daacáp
tajĩ. (Sal 95.7-11)

¹² Wā déewā panihnitá, jñi túi chãja
chaáh! Yéej chãjatdih jwúub bid-
nit, Dios, páantjeh jumnidih túi jenah
joyátdih ñita cádah tagaá.

¹³ Nin baácboó jum jwuhna, yéej
chãjcat túut niijná, yeó jáap jumt pah
ñi túi míic teo wáacá. Míic teo wáaccan,
yéej chãjna, “Páant wā chãjachah, ã
túina caá”, ñita niij jenah joi tágaá.
Pánih yeeatdih jepahna, Diosdih búdí
ñita yap yoh tagaá.

¹⁴ Pánihna, Cristodih jwĩ jwíh jepa-
hat pah, caandih jwĩ túi jenah joi
cádahcan, ãjeéh jwĩ túi jumbipna caá.

¹⁵ ã naáwátdih naóh yapani nin pah
ãt niij daacáp tajĩ:

“Buu, Dios ã naáwáchah joiná, ñi
nuowã caandih ã yap yohatji
pah ñi yap yohca bojóo”, ãt niij
daacáp tajĩ. (Sal 95.7-8)

¹⁶ ¿Det tigaá Dios ã naáwáchah joiná
yuhna, yap yohnit ãt jumji? Egipto
baácđih jumnitji Moisés ã namah bac
jũóhñit ãt jumup wut jĩ.

¹⁷ Pánihna, queét yap yohnitdih
cuarenta jópchi Dios ã íjichah, tátchi
wihcapboó ãt wan beedép wut jĩ.

¹⁸ “Wā chooát tútat pínah pehb-
boó yeebdih wā waadát túttcan niít”,
queédih ãt niijíp wut jĩ.*

¹⁹ Diosdih ã túi jenah joicát jíb
ĩ chooát déejiboó ã waadcátjidih jwĩ
jéihna caá.

4

¹ Jon jãtuh moondih “Wā pehb
yeebdih wā túi chooát túttbipna caá”,
Dios ãt niijíp wut yuh jĩ. Pánih naóhna,
jwiítđihbut bíic yoobó niijná ãt chãjap
wut jĩ. Pánihna, ãjeéh túi chooát tútt
niijná, Diosdih túi jepahat caá náahap.

² Jon jãtuh moón Dios naáwátdih
ĩ joyátji pahjeh muntih, jwiítbut

ãih túini doonáđih jwĩ joyóp jĩ.
Obohjeéhtih, queét joi waóhñitboó
joiná yuhna, “Dios ã niiját pahjeh
ã chãjbipna caá”, ãt niij jenah joicáp
wut jĩ. Pánihna, ã joiniji dedé pínah
queédih ãt nihcap wut jĩ.

³⁻⁴ Jwiítboó caandih túi jenah joinít,
Diosjeéh jwĩ jumachah, jwiítđih ã túi
chooát túttbipna caá. Obohjeéhtih,
Dios naáwátdih naóh yapaniji ã
daacát pahjeh tigaá caandih jepah-
cannit nin pah ã yapbip:

“ ‘Queédih búdí íjñit, nin pah wā ni-
ijíp jĩ: “Í chooát pínah pehb-
boó waadcán, wãjeéh ã jumcan
niít”, wā niijíp jĩ’, Dios ã niijná
caá”, ãt niij daacáp tajĩ. (Sal
95.11)

Obohjeéhtih, Diosjeh nin baácđih
chãj péanit, nihat ãih tewatdih ãt teo
péanap wut jĩ. ã naáwátdih bíih naóh
yapani nin pahbut ãt niij daacáp tajĩ:

“Seis yeó jáap nin baácđih, jeáđihbut
chãj péanit, teo cádah jwuhñit,
Dios ãt choonáp wut jĩ”, ãt niij
daacáp tajĩ. (Gn 2.2)

⁵ Caandih túi jenah joicáñnitjidih nin
pahbut ã naáwátdih naóh yapani ãt
jwúub niij daacáp tajĩ:

“ ‘Queét ã chooát déejiboó waadcán,
wãjeéh ã jumcan niít’, Dios ã
niijná caá”, ãt niij daacáp tajĩ.
(Sal 95.11)

⁶ Jwĩ nuowã Dioih doonáđih jwíh
joinítjiboó caandih ã yap yohat peéh,
ãihwã nihcan, ã chooát déejiboó ãt
waadcáp wut jĩ. Obohjeéhtih, bitaboó
caandih túi jepahñit, ãihwã jumna,
ãjeéh ã túi choobípna caá.

⁷ Cãacwãđih ã túi ubat pínah yeó
jáapnadih Dios ãt jwúub níwip wut jĩ.
Páant ã ñioni yeó jáapna buu láa ã
jumna caá. Dawá jópchina jwĩ nuowã
ĩ joyát túttimah, caán ã ñioni yeó
jáapnadih Davidjidih Dios ã naáwát
túttuchah, nin pah ãt niij daacáp tajĩ:

“ ‘Buu yeebdih wā naáwáchah joinít,
yap yohcanjeh, weemdih ñi túi
jepahaá’, Dios ã niijná caá”, ãt
niij daacáp tajĩ. (Sal 95.7-8)

* 3:18 Nm 14.1-35

8 Josuéjiboó Dios ã wãhni baácdih jwĩ n̄owãdih át n̄umah j̄uibínap w̄ut yuh jĩ. Obohjeéhtih, “Wãjeéh ñi túi choobípna caá”, niijná, caán baácdih ã chooát pínahdih Dios niijná át chãjcap w̄ut jĩ. Caán baácdihjeh chooát túutna nihna, biíh ã chooát pínah yeó jáapdih ãta naóhcan taga.*

9 Seis yeó jáap ã tewat túttimah, Dios ã chooátji pah m̄untih, jwiít ãihwãbut ãjeéh jwĩ túi choobípna caá.

10 Dios ã tewatdih ã cádahat pahjeh m̄untih, ãjeéh chooná, jwĩ wái náah j̄umni tewatdih jwĩ cádahbipna caá.*

11 Pánihna, ãjeéh túi chooát túut niijná, jwiít ãihwãboó caandih túi jenah joinít, ã naáwãtdihbut jwĩ túi jepah jĩh. Jon jãtìh moón jwĩ déewã Diosdih ã yap yohatji j̄ib ãjeéh túi j̄umcan, ãt j̄eih choocáp w̄ut jĩ. Pánihna, queét ã chãjatji pah jwiítboó jwĩ chãjca boj jĩh.

12 Dios naáwát oboh j̄umni nihcan, báadhni panihni ã j̄umna caá. Pánih j̄umna, chénaboó jaco wáini eéep naajìh iidíp d̄uuj lãjapdih jwĩ bóodat pah, ã naáwãtdih jwĩ jenah joyóchah, jwiítidih ã túi chãúhna caá. Pánih chãúhna, ded pah jwĩ túut n̄umát pínahdih jwiítidih ã j̄eihyana caá.*

13 Ded pah jwĩ jenah joyátdih Diosdih jwĩ j̄eih bihcan caá. Nihat ã chãjnìdih caánboó ã enna caá. Pánihna, ã pebhna j̄uibínit, ded pah jwĩ chãjatjidih caandih naáwát ã náahbipna caá.

Jesús sacerdotewã ã chah maáh ã j̄umat

14 Dios wãúh, Jesús, ã íp pebhna waadnít, chah maáh ã j̄umna caá. Pánih wẽpni j̄umna, sacerdotewã ã chah maáh caá. Sacerdotewã ã maáh Dioíh cãacwãdih ã úbát pah, Jesúsbut jwiítidih úbhni ã j̄umna caá. Páant ã j̄umachah j̄eihnit, jwiítboó caandih jwĩ túi jenah joí cádahca boj jĩh.

15 Jesús cãac j̄umna, ded pah jwĩ yapat pínahdih ã túi j̄eihna caá. Pánih j̄eihnit, yeejép jwĩ yapachah enna, jwiítidih j̄igah ennit, ã j̄eih teo wáacna

caá. Nemépwã ã maáh caandih ã yéj chãjat túutachah yuhna, Jesús yéj chãjcani át j̄umap w̄ut jĩ. Pánih j̄umna, jwiítidihbut ã yéj chãjat túutachah, Jesús ã j̄eih teo wáacna caá, jwĩ yéj chãjcat pínah niijná.

16 Pánihna, Dios jwiítidih ã oyatdih j̄eihna, úumcanjeh, caandih jwĩ úbát dée caá. Páant caandih jwĩ úbãchah, jwiítidih oinit, j̄igah enna, ã túi teo wáacbipna caá.

5

1 Nihat sacerdotewã maáta ã chah maáta pínahdih Dios cãacwã cãtìh ã ñíona caá, queétdih ã teo wáacat pínah niijná. Pánihna, Diosdih teo wãhnit j̄umna, cãacwã ã yéj chãjatji peéh n̄añúpwãdih mao cáo wãhnit, biíhdihbut caandih ípĩ wãhna caá, Dios ã enechah, cãacwã ã túi j̄umat pínah niijná.

2 Bitã yéjnit ã j̄umat pah m̄untih, sacerdotewã ã chah maátabut yéjnit ã j̄umna caá. Pánih yéj chãjnit j̄umna, yéj chãjnitdih j̄igah ennit, ã túi j̄eih teo wáacna caá.

3 Pánih yéjnit ã j̄umachah, queét sacerdotewã ã maátadihbut yéj chãjat peéh ã j̄umna caá. Páant ã j̄umachah, queétjeh ã yéj chãjat peéh, cãacwã ã yéj chãjat peéhbut n̄añúpdih mao cáo wãhat caá náahap, Dios ã enechah, ã túi j̄umat pínah niijná.*

4 Sacerdotewã ã chah maáta j̄umíhna, queétjeh ã j̄eih waadcán caá. Diosboó queétdih ñíonit, ã waadána caá. Jon jãtìh Aarónjidih Dios ã ñíwat pahjeh m̄untih, b̄uubut sacerdotewã ã chah maáta pínahdihbut ã ñíona caá.*

5 Páant queétjeh ã waadcátji pahjeh m̄untih, Cristobut sacerdotewã ã chah maáh pínah caanjéh maáh át waadcáp w̄ut jĩ. Diosboó caandih maáh waadána, nin pah át niijíp w̄ut jĩ:

“Meém wã wãúh ma j̄umna caá. Páant ma j̄umachah, b̄uu nihat cãacwã ã enechah, meemdíh

* 4:8 Dt 31.7; Jos 22.4 * 4:10 Gn 2.2 * 4:12 Is 49.2; Ef 6.17 * 5:3 Lv 9.7 * 5:4 Ex 28.1

maáh wã waadána caá”, Dios
 át niijíp wut jĩ. (Sal 2.7)

6 Biíh láa nin pah át niijíp wut jĩ:

“Melquisedec sacerdote ã jumati
 pahjeh, biíc yoobó meembát
 páantjeh sacerdote ma jumbipna
 caá”, ã wãúhdih át niijíp wut jĩ.
 (Sal 110.4)

7 Cristo nin baácboó jumna, jãinít,
 ã ípdih búdí át úbúp wut jĩ. **“Ma
 náahna, ma teo wáacá, wã wuncat
 pínah niijná. Obohjeéhtih, páant wã
 wuníhcah yuhna, ma náahat pahjeh
 ma chãjaá”,** át niijíp wut jĩ.* Páant
 ã niij úbúchah, ã íp át joyóp wut
 jĩ. Pánihna, ã íp ã náahat pahjeh
 ã chãjíchah enna, ã úbátidih joiná,
 caán wunnijidih át boanap wut jĩ.

8 Cristo Dios wãúh jumna yuhna, búdí
 yeejép át yapap wut jĩ. Pánih yapna
 yuhna, ã ípdih át jepah cádahcap wut
 jĩ. Pánih jumna, ded pah túi jepahat-
 dih át jéihyep wut jĩ.*

9 Pánih yeejép yapna yuhna,
 yoobópdih jepahni cruzboó wunna,
 nihat caandih jepahnidih túi ubni ã
 jumna caá.

10 Páant ã wan wũhuchah, Melquisedec
 panihni sacerdotewã ã chah maáh
 Diosboó caandih maáh át waadánap
 wut jĩ.

*Cristoíh doonádih jwĩ jepah
 cádahachah, búdí ã tobohat*

11 Cristo sacerdotewã ã chah maáh
 ã jumati yeebdih chah wã bohéhna
 yuh caá. Obohjeéhtih, páant wã jwúub
 naáwíhichah yuhna, yeéboó ñita túi
 beh joicán tagaá. Pánih beh joicánnit
 ñi jumuchah, yeebdih wã túi jéih
 bohécan caá.

12 Maatápdih Cristoíhwã ñi jumna
 yuh caá. Pánih jumnit, bita-
 boodih ñi bohénachah, áta túi tagaá.
 Obohjeéhtih, túi beh joicánnit ñi
 jumuchah, bitaboó yeebdih ã jwúub
 bohéat caá náahap. Dios naáwát
 buocannidihjeh ñi beh joiná caá.
 Wébít jōóh macdihjeh ã nomat pah
 yeebbát buocannidihjeh ñi túi joiná

caá. Jáap bohé jwíhñit ã jummat pah ñi
 jumna caá.

13 Det jōóh macdih nomnit, wébít ã
 jum jwuhna caá. Queét ã nihat pahjeh
 tigaá yeéb ñi jumap. Pánihna, “Nin
 yeejép caá. Con túini caá”, yeebdih
 ã niij bohénachah yuhna, páantjeh ñi
 beh joicán caá.*

14 Jeémátdih jeémpnitboó behnit ã
 jumna caá. Queét panihnit caá Dios
 naáwátidih túi míic bohénit ã jumap.
 Pánih bohéna, “Nin yeejép caá. Con
 túini caá”, queétboó ã niij jéihna caá.

6

1-2 Pánihna, Dios naáwátidih chah
 jéihna, túi behnit panihnit jwĩ jum
 jĩh. Cristoíh doonádih jwíh bohéna,
 nin pah jwĩ jéihyep jĩ: Jwiít cáacwã
 jwĩ jenah joyátjijeh jwĩ chãjachah,
 dedé pínah nihcap jĩ. Pánih chãjna,
 Diosdih jwĩ weñacap jĩ. Páant
 jwĩ chãjatjidih cádahnit, Cristodih
 jepahna, táiniboodih túut nuumnít,
 caandih jwĩ túi jenah joí jwíhip
 jĩ. Páant jwĩ jwíh jepahachah,
 nin pah jwiítidih ã jwíh bohénap jĩ:
 Ded pah Jesúíhwádih daabáatidih,
 jwiít áihwádih ã teo jáhaatidihbut ã
 bohénap jĩ. Wunnitji ã jwúub boo
 pud jũúwát pínahdih, péeni yeó jáapdih
 caandih jepahcannitdih Dios ã peéh
 chãjachah, búdí yeejép ã yapat pínah ã
 péacatidihbut ã jwíh bohénap jĩ. Páant
 ã jwíh bohéatjidih túi jéihna, chah jwĩ
 bohé jĩh.

3 Diosdih, ã naáwátidihbut chah jwĩ
 jéih jĩh. Dios ã náahachah, jwiít nihat
 biícidih páant jwĩ chãjbipna caá.

4 Obohjeéhtih, det pánih chãjcan,
 Diosdih ã cádahbipna caá. Pánih
 cádahnit, jwúub yéej chãjna, ã jéih
 jwúub túut nuumcán niit. Queét
 Cristodih jwíh jepahnit, “Áih dooná
 yoobópdih caá ã jumap”, ãt niij jenah
 joyóp yah jĩ. Pánih jenah joinít, Dios
 queétidih ã túi ubatidih, Túini Espíritu
 íjeéh ã jumatiidihbut ãt jéihyep wut yah
 jĩ.

* 5:7 Mt 26.36-46; Mr 14.32-42; Lc 22.39-46

* 5:8 Mt 26.39; Jn 10.18; Fil 2.8

* 5:13 1Co 3.2

5 Dios naáwátdih joiná, túini naáwát ã jumatdih ít jéihyep wut yuh jĩ. Nin péeni yeó jáapna Dios ã maáh jumapboó ã wēpatjĩh ã teo wáacatdihbut ít jéihyep wut yuh jĩ.

6 Pánih jéihna yuhna, caandih cádahna, Dios wūúhdih cruzboó ĩ jwúub mao yohat pah caá ĩ chājap. Páant ĩ chājachah enna, bita Cristodih ĩ deohbipna caá. Páant ĩ cádahachah, det queédih ĩ jéih jwúub túut nuumát túutcan niít.

7 Nin pah caá ã jumap: Túini baácdih mah ã jūúwúchah, wápchi mínah caanjĩh ã momni túi chíih jūóhnit, ã quehechah, ã jeémát pínahdih ã bíbohna caá. Caán baácdih Dios ã túi chājna caá. Pánihat pah Diosdih cádahcan, ã naáwátdih chah bohénitdih ã túi teo wáacbipna caá.

8 Obohjeéhtih, ded baácdih óot jumni pihna, yeejép yílipbut ã chíihichah, dedé pínah nihcan caá. Pánihni baácdih túi chājcan, Dios ã cáo yohbipna caá. Páant ã cáo yohat pah caandih cádahnitdihbut ã cáo yohbipna caá.*

Cristodih cádahcannitdih Dios ã túi ubat

9 Wā oinitaá, yeebdih páant niij naóhna yuhna, “Cristodih cádahnit caá”, yeebboodih wā niij jenah joicán caá. Cristo ã túi ubnit ñi jumachah, túini ñi chājatdih wā jéihna caá.

10 Jwiít niihat jwĩ túi chājatji jíib jwĩ íip jwiítidih āpĩ túi chājna caá. Caandih oina, búdí teonit, áihwādh ĩpĩ túi teo wáacna caá. Páant ñi chājachah enna, ã quíib buudcán niít.

11 Pánihna, ñi jumat yoobó ñi jumat pah bóo bitadih túi oinit, ñi teo wáacat pínahdih yeebdih jwĩ náah yacna caá. Páant ñi chāj cádahcat jíib jwĩ íip ã pehbboó yeebdih ã túi chājat pínahdih ñi túi jéihbipna caá.

12 Yeéb yabh teonit ñi jumatdih jwĩ náah yaccan caá. Bita Cristoíhwā yeejép yapna yuhna, “Jesús weemdih ã túi teo wáacbipna caá”, niij jenah joinít, caandih ĩ cádahcan caá. Páant

ĩ jumachah ennit, “Wā pehbboó yeebdih wā túi chājbiipna caá”, jwĩ íip ã niijátji pah ã chājbiipna caá. Pánihna, queét ĩ chājat pah, yeebbút ñi chājaá.

13-14 Jon jātih Abrahamdih Dios ã wēpatjĩh nin pah át niijíp wut jĩ: “Meemdih búdí wā túi chājbiipna caá. Pánih túi chājna, ma juménádih dawá wā cáac pooat túutbipna caá”, át niijíp wut jĩ. Bíih caan páh wēpni wihcah, caán ã wēpatjĩhjih át naáwáp wut jĩ.*

15 Páant ã niijátjidih náhninit, Abrahamboó ã túi páñachah enna, ã niijátji pahjih Dios caandih át túi chājap wut jĩ.

16 “Dios ã enechah, yoobópdih niijná caá wā chājap”, jwiít cáacwāboó jwĩpĩ niijná caá. Pánihna, chah jumni ã wēpatjĩh niijnít, yoobópdih jwĩ niiját ã jumatdih jwĩ júutna caá. Páant jwĩ niijíchah joinít, jwĩjeéh míic jūihniiboó “Á niiját yoobópdih tigaá”, niij jéihnit, ã jūih cádahna caá.

17 Obohjeéhtih, Dios Abrahamdih “Meemdih wā túi chājbiipna caá”, ã niiját yoobópdih ã jumatdih júutat túut niijná, ã wēpatjĩhjih át naáwáp wut jĩ. Páant ã naáwátdih jéihnit, “Á naáwát yoobópdih ã jumachah, caandih ã túut nuumcán niít”, Abraham, ã juménábut ít niij jéihjip taga. Jwiít niihat áihwābut caandih jwĩ jéihna caá.

18 Dios ã jéih yeecan caá. Pánih yeecanni jumna, chéne naáwátjĩh ã niiját yoobópdih ã jumatdih jwiítidih ã jéihyana caá. Á niijátidih joiná, ã wēpatjĩhjih ã niijátidihbut joiná, caandih ã túut nuumcát pínahdih jwĩ jéihna caá. Páant ã jumatdih jéihna, ã pehbna jwiítidih ã ub bejat pínahdih úumcanjih jwĩ wēi páina caá.

19-20 Pánih wēi páina, caandih jwĩ túi jenah joí cádahcan niít. Sacerdotewā ĩ chah maáta cáacwādh úubh wúhat túut niijná, Dios ã jumni tólihna waadnít, wúupni yégueh jāh yaíhni chóodih ĩpĩ yap waadáp wut jĩ.* Páant ĩ chājat pah, jwĩh pínahdih Diosdih úubát túut niijná, Jesúsbut Dios pehb-

* 6:8 Gn 3.17-18 * 6:13-14 Gn 22.16-17 * 6:19-20 Lv 16.2

hna át waad béjep wut jĩ. Pánihna, Jesús páantjeh sacerdotewã ĩ chah maáh Melquisedec panihni jumna, Dios ã jumapboó jwiit áihwãdih ã waóh waadáchah, jwiitbut jwĩ jéih waadbípna caá.*

7

Melquisedec panihni sacerdotewã ĩ chah maáh Jesús ã jummat

1 Melquisedecboó* Salem wut jumni tútchidih moón ĩ maáh, caanjéh muntih sacerdotebut jumna, Dios wěpnidih úbhni át jumap wut jĩ. Maátadih Abrahamwã míc mao yap yohnit, ĩ jwúub júúwúchah, Melquisedec caandih jwãáádih át jubínap wut jĩ. Pánih jwãáh jubínit, “Nin Abrahamdih búdí ma túi chãjaá”, Diosdih át níj úbúp wut jĩ.

2 Páant ã jwãáát pínah jãtíh, Abrahamboó caandih eníhcannitdih míc mao yap yohnitji, maátaíh bíí déedih át ub júúwúp wut jĩ. Páant ã ub júúhndih chénat pah téihya poómpdih jenah ennit, bíic poómpdih Melquisedecdih át wáhap wut jĩ. “Melquisedec”, níjnjá, “Túí chãjni maáh”, níjnjá ĩt chãjap wut jĩ. “Salem”, níjnjá, “Túí jumni”, níjnjá ĩt chãjap wut jĩ. Pánihna, caán Salem tútchidih moón ĩ maáh jumna, “Chah maáh túi jummat túttni”, caandih ĩt níjíp wut jĩ.*

3 Melquisedec ã mánadih, ã n̄owãdihbut ĩ daacát ã wihcan caá. Á cãac jummatdih, ã wunatdihbut ĩ daacát ã wihcan caá. Pánih jumna, páantjeh ã jumna caá. Páant ã jummatdih jéihna, ded pah Dios wúúh Cristobut páantjeh sacerdote ã jummatdih jwĩ jéihna caá. Pánihna, Cristo sacerdote ã jummat pah Melquisedecbut sacerdote ã jumna caá.

4 Melquisedec oboh jumni ã nihcatdih ñi túi náhninaá. Chah maáh jumna, Diosdih Abraham ã túyat pínahdih át úbúp wut jĩ. Abrahamboó jwĩ n̄owãji ĩ maáh yoobát jumna

yuhna, Melquisedec chah maáh ã jummatdih jéihna, ã ub júúhni bíic poómpdih caánboodíh át wáhap wut jĩ.

5 Moisésji nihat judíowãdih páant át wáhat tútup wut jĩ. Pánih wutna, Leví ã jumená sacerdotewã ĩ jumachah, ĩ déewã ĩ wáhat pínahdih át ubat tútup wut jĩ. ĩ déewã Abraham ã jumená ĩt jumap wut jĩ. Leví Abraham jumá ã jumachah, ã jumenábut Abraham jumená ĩt jumap wut jĩ. Nihat Abraham jumená jumna yuhna, Leví jumená sacerdotewã jumnit, ĩ déewã ĩ wáhatdih ĩpĩ ubap wut jĩ.*

6 Obohjeéhtih, Melquisedecboó Leví jumá nihcan yuhna, Abraham ã wáhatdih át ubap wut jĩ. “Meemdíh wã túi chãjbipna caá”, Dios ã níjnjá Abraham ã jumachah yuhna, Melquisedecboó caandih Dios ã túi chãjat pínahdih át úbúp wut jĩ.

7 Nindih jwiit nihat jwĩ jéihna caá: Chah jumniboó n̄ump jumnidih túi chãjat pínahdih apĩ úbhna caá. Pánih jéihnit, Melquisedecboó pánih úbhni ã jumachah, Abraham chah ã jummatdih jwĩ túi jéihna caá.

8 Jwiit cãacwã jwĩ wáhatdih ubnit sacerdotewã, cãacwãjeh jumna, wunnit pínah ĩ jumna caá. Obohjeéhtih, Melquisedecboó Abraham ã wáhnidih ubniji báadhni ã jumna caá. Dios naáwátidih naóh yapanit daácna, ã wunatjidih naóhcan, “Páantjeh báadhni caá”, níjnjá ĩt chãjap wut jĩ.

9 B̄uu moón Leví jumená jumnit sacerdotewã, Dios ã wáhat tútatdih ĩ ubna caá. Páant ĩ ubachah yuhna, Abraham Melquisedecdih wáhna, nihat Leví jumená ĩ wáhat pínah paníhndihbut Melquisedecdih wáhna át chãjap wut jĩ.

10 Melquisedecdih Abraham wáh láa, ã jumá Levíboó át cãac jum jwuhcap wut jĩ. Pánihna, Melquisedec Abrahamdih jwãáhna, Leví pínahdihbut át jwãááp wut jĩ. Leví, ã jumenábut Melquisedecdih wáhnit paníhnit jumna, caán n̄ump ĩt jumap wut jĩ.

* 6:19-20 Sal 110.4 * 7:1 He 5.6 * 7:2 Gn 14.17-20 * 7:5 Nm 18.21

11 Moisésji wutnit, Leví ã déewãdihbut sacerdotewã át jumat túutap wut jĩ. ã wutat pahjeh queét sacerdotewã nuñupwãdih mao cáo wãhnit, cáacwãdih ít úbh wãhap wut jĩ, Dios ã enechah, táinit ĩ jumat pínah niijná. Páant ĩ chãjachah, táí yoobópdih jumna nihna, biih sacerdotedih jwíta náahcan tagaá. Obohjeéhtih, pánih jumcan, biih sacerdote Melquisedec panihnidih buu jwĩ náahna caá. Pánihna, Leví juma Aarónji ã jumená poómpdih moón sacerdotewãdih buu jwĩ náahcan caá.

12 Sacerdotewãdih Dios túut nuumnit, jwiitdih ã wutatdihbut túut nuumat caá náahap.

13 Dios Moisésjidih wutat túutnit, Leví juma Aarón ã jumená poómpdihjeh sacerdotewã át waadát túutap wut yuh jĩ. Páant ã wutuchah yuhna, jwĩ Maáh Jesús Leví juma nihcan caá.

14 Judá jumená poómpdih bóo ã jumatdih jwĩ túí jéihna caá. Obohjeéhtih, Moisés sacerdotewã waadánit, Judáih poómpdih moondih át waadacap wut jĩ.

15 Caandih jéihna, nindihbut jwĩ táí jéihna caá: Buu Dios jáap ã waadáni sacerdote Cristo Melquisedec panihni ã jumna caá.

16 Jon jãtih jumnit sacerdotewã pínah Dios ã wutat pahjeh Levíih poómpdih moonjéh ít waadáp wut jĩ. Obohjeéhtih, Leví juma nihcah yuhna, páantjeh jumna, Cristo sacerdote át waadáp wut jĩ.

17 Nin pah Dios át niijíp wut jĩ: “Meém páantjeh sacerdote ma jumbipna caá. Melquisedec sacerdote ã jumat pahjeh muntih meembút sacerdote ma jumbipna caá”, Dios ã wúhdih át niijíp wut jĩ. (Sal 110.4)

18-19 Moisésji ã wutatdih jepahíhna yuhna, jwiit cáacwã yoobópdih jwĩ jéih jumcan caá. Pánihna, caán ã jwíih wutatji yoobópdih jwĩ jumat pínahdih ã teo wáacah, Dios caandih át cádahap wut jĩ. Pánih cádahnit, jwĩ Maáh ã wan

wãhatdih jwĩ táí jenah joyát jíb Dios jwiitdih ã táí ubna caá, ãjeéh jwĩ táí jumat pínah niijná. Páant ã chãjachah, caandih táí jéih úbhnit, ã pebhboó yoobópdih jwĩ jumat pínahdih jwĩ wéi páina caá.

20 Cristodih sacerdote waadána, ã wëpatjĩh naóhnit, Dios caandih át waadánap wut jĩ. Obohjeéhtih, ã wëpatjĩh naóhcanjeh, bita sacerdotewãdih át waadánap wut jĩ.

21 Cristobodih sacerdote waadánit, Dios caandih nin pah át niijíp wut jĩ:

“Weém, ma Maáh, wã wëpatjĩh meemdih yoobópdih wã naóhna caá. Pánih wëp naóhna, meemdih wã jenah joyátidih wã túut nuumcán niit. Páantjeh sacerdote ma jumbipna caá”, Dios Cristodih át niijíp wut jĩ. (Sal 110.4)

22 Pánih wëp naóhna, Jesús jwiitdih ã táí ubat pínahdih niijná, át chãjap wut jĩ. “Cáacwãdih wã táí ubbipna caá”, niijná, Dios Jesúsdi át wah deyanap wut jĩ. Pánihna, Jesús ã wan wãhatdih táí jenah jointit, Dios ã niijátji yoobópdih ã jumatdih jwĩ jéihna caá.

23 Jwíih jumnit sacerdotewã ĩ wanuchah, bita ĩpĩ túut nuum waadáp wut jĩ. Pánihna, dawá sacerdotewã ít jumap wut jĩ.

24 Obohjeéhtih, Jesúsboó páantjeh ã jumuchah, caandih túut nuumni sacerdote pínahdih jwĩ náahcan caá.

25 Jesús páantjeh jumna, ãih cáacwãdih ã úbh cádahcan caá. Pánih úbhna, nihat caandih jepahnitdih ã táí ubna caá, Dios pebhboó ãjeéh jwĩ táí jumat pínah niijná. Pánihna, Jesússeh yoobópdih jwiitdih táí ubni ã jumna caá.

26 Cáacwã jwĩ chãjat pah yeejép chãjni nihcan, Jesúsdih yéj chãjat peéh ã wihcan caá. Yeejépwã cãtíh jumnijidih jeáboó ub bejnit, nihat cáacwã chah maáh Dios át waadánap wut jĩ. Pánih jumna, Jesús sacerdotewã ĩ chah maáhbut jumna, jwiitdih táí teo wáacni ã jumna caá.

27 Bita sacerdotewã ï jumat pah nihcan caá. Queétboó yeó jáap jumat pah nuñúpwãdih mao cáo wãhna, queétjeh ï yéej chãjat jíib jwíih wãhnit, túttimah, cáacwã ï yéej chãjat jíibbut ïpí wãhup wut jĩ. Dawá láa páant ït chãjap wut jĩ, cáacwãdih Dios ã túi enat pínah niijná. Obohjeéhtih, Jesúsboó biíc láajeh wun wãhna, caanjéh ãih bácahdih míic wãhnit, cáacwãdih ï yéej chãjat peéh át jíib chãjap wut jĩ.*

28 Moisésji ã wutat pah sacerdotewã ï maáta pínahdih cáacwãdih ï waadát tútuchah, yéejat wihcannit ït nihcap wut jĩ. Obohjeéhtih, caán túttimah, Dios wêp naóhna, ã wũuh páantjeh yéejat wihcanniboodíh sacerdotewã ï chah maáh át waadánap wut jĩ.

8

Jesús sacerdotewã ï chah maáh jwiítidih ã túi teo wáacat

1 Caán nihatdih naóhna, nindih bácah yeebdíh naóhna caá wã chãjap: Sacerdotewã ï chah maáh panihni Jesús jwiítidih teo wáacni, jeáboó Dios ã jéihyepmant bóo bawámant ã chúdna caá.*

2 Pánih chúdnit, jwiít ãihwãdih ãpí úbhna caá. Nin baácboó jumni, cáacwã ï chãjniji Dioíh mæúboó sacerdotewã Dioíh cáacwãdih ïpí úbhna caá. Obohjeéhtih, Jesús jeáboó Dios ã chãjni mæú yoobát díitboó jumna, jwiít ãihwãdih ãpí úbhna caá.

3 Nihat nin baácđih moón sacerdotewã ï maáta nuñúpwãdih ïpí mao cáo wãhna caá. Páant queéđih Dios át wutap wut jĩ, cáacwã ï yéej chãjat peéh ï jíib chãjat pínah niijná. Jwiítidih teo wáacni sacerdotedihbut mao cáo wũhat panihnidih Dios át wũhat tútup wut jĩ, jwí yéejat peéh ã jíib chãjat pínah niijná. Páant ï wũhat pahjeh mantih, Cristo jwí yéejat jíib caanjéh át míic wũhup wut jĩ, Dios jwiítidih ã wêi enat pínah niijná.

4 Nin baácboó sacerdotewã wáat jumna caá. Pánihna, Jesúsboó nin

baácboó páantjeh jumna nihna, sacerdotete ãta jéih jumcan tagaá.

5 Nin baácboó jumnit sacerdotewã nin baácđih jumni Dioíh mæúđihjeh ï teo wãhna caá. Cáacwã caán mæúđih chãjna, jeáboó jumni mæú pánihni ït chãjap wut jĩ. Páant ã jumachah, jeejíboó Moisésdih Dios ãih mæú pínahdih chãjat tútutnit, “Meemđih wã naáwát pahjeh mantih wíih mæúđih, nihat caán díitboó jumnidihbut túi yoobópdih ma chãjat tútup”, át niijíp wut jĩ.*

6 Obohjeéhtih, jeáboó jumni Dioíh mæú nin baácboó jumni mæú chah túini ã jumna caá. Pánihna, Jesús sacerdotete jumna, ã tewatboó nin baácđih jumni sacerdotewã ï tewat chah caá ã jumap. Dios Moiséswãdih “Yeebdíh wã wutatdih jepahnit, wãjeéh ñi túi jumbipna caá”, át niij naáwáp wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, jwiítidih “Jesús yeebdíh ã wun wũhatboodíh túi jenah joinít, wãjeéh ñi túi jumbipna caá”, át niij naáwáp wut jĩ. Queéđih ã naáwátji chah jwiítidih ã naáwát ã jumna caá. Pánihna, Jesúsboó jwiítidih túi ubni jumna, nin baácboó jumnit sacerdotewã chah wêpni ã jumna caá.

7 ã jwíih wutatjidih yoobópdih jéih jepahcan, cáacwã ájeéh ït jéih jumcap wut jĩ. ã wutatjidih jwí jéih jepahachah nihna, biíh naáwátđih Dios ãta naóhcan tagaá.

8 Obohjeéhtih, ã wutatjidih ï túi jepahcatdih enna, ãih cáacwãdih jãihna, nin pah át niijíp wut jĩ:

“Nin wã niijátđih ñi túi joyoó: Túttimah, nihat wíih cáacwã, Israel jaimenáđih, Judá jaimenáđihbut jáap naáwátđih wã naóhbipna caá.

9 ï nœowã Egipto baácboó jumnitjidih bacanit, ded pah wãjeéh ï túi jummat pínahdih queéđih wã naáwáp yuh jĩ. Obohjeéhtih, páant wã naáwátđih ï joí cádahap jĩ. Páant ï cádahatdih ennit, weembát queéđih wã cádahap jĩ. Páant queéđih wã

* 7:27 Lv 9.7 * 8:1 Sal 110.1 * 8:5 Ex 25.40

- naawátji pah jwúb naóhcan, mácah wã naóhbipna caá.
- 10 Táltimah nihat Israel jwimenádih nin pah wã naóhbipna caá: Wã wutatdih yeebdíh wã túi náhniabipna caá. Páant wã náhniachah, ñi túi wëi jepahbipna caá. Weém ñi Maáh jumna, yeebdíh wã en daobípna caá. Yeéb wíhwã jumna, weemdíhjih ñi wúbhbipna caá.
- 11 Pánihna, caán láa teo wáhnit dée, maáta déebut nihat weemdíh túi jéihnit mícjeh í jumbipna caá. Pánih jéihnit jumna, det í déewádih nin pah í míc níj bohécan níit: ‘Ded pah jwí Maáh Dios á jumatdih ma jéihyeé’, í níjcan níit.
- 12 Pánihna, í yéej chãjatjidih yohnit, queédih peéh chãjcan, caandíh chéneji wã jwúb náhnican níit”, Dios át níjíp wut jí. (*Jer 31.31-34*)
- 13 Pánihna, jáap naawátidih naóhna, á jwíh naawátji át cádahat túutap wut jí. Caán máa naawátjidih jáap naawátboó jwúb túut nãmni á jumna caá.

9

Dioh muú nin baáboó jumni, jeáboó jumni

1 Dios Moisésjidih jwíh wutna, ded pah cáacwã caandíh í weñat pínahdih át naawáp wut jí. Nin baácdih moón caandíh í weñat pínah muúdh ded pah í chãjat pínahdihbut át naawáp wut jí.

2 Caán muúdh nuñupwã chóojih í wãapáp wut jí.* Caán muú diitboó chéne tólih í chãjap wut jí. Í jwíh waád jwíbini tólih “Dioh tólih”, í níjíp wut jí. Caán tólihboó í jí cáagat nahna át jumap wut jí.* Cáagat naabút át jumap wut jí. Caán cáagat naajih sacerdotewã Diosdih í wáhni pan naaná át jumap wut jí.*

3 Wúupni yégueh chóojih í jáh yaíhni táahmant biíh tólih át jumap wut jí. Caán “Dios á jumat tólih”, í níjíp wut jí.*

4 Caán tólihboó chej jumnidih cáagnit í cáwat naá át jumap wut jí. Caán naá orojih í chãjni wut jí.* Orojih í chãjni paihbut caanjih át jumap wut jí.* Caan páih diitna orojih í chãjni pamap át jumap wut jí. Caan pámap diitna “maná”, í níjní át jumap wut jí.* Caan páih diitna Aarónih íoh caját nahbut chíih yabacni jum,* Dios á wutatdih á daác búdhni chéne jeé naanabút át jumap wut jí.*

5 Caan páih wãap lajni naajih chéne ángelwã orojih í pãp dodhni í jwááh ñuhap wut jí. Queét ángelwã Dios caanjih á jumatdih júutna í chãjap wut jí. Pánihna, caanjih jumna, Dios cáacwã í yéejatdih apí yohop wut jí.* Caán muúdh bóodih páant bóojeh tigaá wã naóh jwuhap.

6 Caán muúdh í túi ámohat táttimah, sacerdotewã yeó jáap jumat pah jwíh waád jwíbini tólih dih waadníit, Dios á wutat pah ípí chãjap wut jí.*

7 Sacerdotewã í chah maáhjih biíh tólihboó jópchi jumat pah biíc láa á waadát yeó jáapdihjih apí waadáp wut jí. Pánih waadníit, í maoni nuñup í wáhni pínah meépdih caanjih jumni paih wãapátidih apí chíanap wut jí, caán meépdih ennit, Dios cáacwã í yéejatdih á yohat pínah níjina. Meépdih ub bejcan, apí jéih waadcáp wut jí. Diosdih wúbát túut níjina, caanjéh á yéej chãjatji, nihat bita judíowã í jéihca naáh yéej chãjatji jíbbut meépdih át ub waad béjep wut jí.*

8 Páant Dios á chãjatjih Túini Espiritu nin pah jwítdih á jéihyana caá: Moisésdih á chãjat túutni muú Dios á jumat tólihboó cáacwã í jéih waadcáp wut jí. Sacerdotewã í chah maáhjih caanna át jéih waadáp wut jí. Pánihna, Moisésdih á chãjat túutniji

* 9:2 Ex 26.1-30 * 9:2 Ex 25.31-40 * 9:2 Ex 25.23-30 * 9:3 Ex 26.31-33 * 9:4 Ex 30.1-6 * 9:4 Ex 25.10-16 * 9:4 Ex 16.33 * 9:4 Nm 17.8-10 * 9:4 Ex 25.16; Dt 10.3-5 * 9:5 Ex 25.18-22 * 9:6 Nm 18.2-6 * 9:7 Lv 16.2-34

muú páantjeh ã jumuchah nihna, jwiít cãacwãjeh Diosdih jwíta jéih úbhcan tagaá.

⁹ Diosdih ï weñat muú ded pah ã jumatji, caán diítboó ded pah ï chãjatjidihbut naóhna, jwiít buu moondíh nindih Dios bohéna caá ã chãjap: Cãacwã Diosdih weñat túut niijná, nuñúpwãdih mao cáo wãhna yuhna, Dios ã náah yacat pah túinit ït nihcap wut jï. Pánih chãjna yuhna, ïh caolih páantjeh yéejni jumna, Diosjeéh ït jéih jumcap wut jï.

¹⁰ Nin pah ïpï chãjap wut jï: Nuñúpdih mao cáo wũh, jeémp, babh, ïh bácahnadih chocna, Moisés ã wutatji pah Diosdih ïpï weñep wut yuh jï. Obohjeéhtih, caán wutat pah chãjna yuhna, ï túut numát déedih queédih át teo wáaccap wut jï. Pánihna, Dios jáap bohéatdih ã naáwát túttimah, jon jãtíh bóo wutatboó dedé pínah nihcan caá.

¹¹ Obohjeéhtih, jwiítidih túi chãjat túut niijná, Cristoboó sacerdotewã ï chah maáh yoobát jumnit, átát júúwáp wut jï. Pánih maáh jumna, jeáboó jumni Diosdih weñat muú yoobátidih át waadáp wut jï. Caán jeáboó jumni muú nin baácboó cãacwã ï chãjni muú chah túini ã jumna caá.

¹² Cristo Dios ã jumapboó cabra meépdih, jwi meépdih Diosdih wũhat túut niijná, át ub waadcáp wut jï. Obohjeéhtih, biíc láajeh jwiítidih wun wũhna, ãih meép panihnidihjeh át ub waadáp wut jï. Pánih ub waadnit, jwï yéejatdih ã yohochah, jwiítboó páantjeh Diosjeéh jwï jumbipna caá.

¹³ Dios Moisésdih ã wutatjiboó “Wunnitdih ñi chũúchah, ñih bácahdih quei pánihni ã naácna caá”, át niijp wut jï. Pánihna, ïh bácah quei panihnidih chocat túut niijná, cabra meép, jwi meép,* jiwiwãdih ï cáwatji jóóhjhbut* sacerdotewã queédih ïpï choj jáhanap wut jï.

¹⁴ Páant ï chãjachah yuhna, queédih át túi teo wáaccap wut jï. Obohjeéhtih,

Cristo wunna, ãih meépboodíh ã yoh wũhuchah, jwiítidih búdí ã teo wáacna caá. Caán yéejat wihcanni jumna, cruzboó wunna, Túini Espiritu páantjeh jumni ã teo wáacatjïh, caanjéh ãih bácahdih Diosdih át wũhup wut jï. Pánih chãjna, jwï yéejatdih yohnit, iiguípna jwï bejat déejidih át túi ubup wut jï. Páant ã túi ubnit jumna, “Yéejat peéh weemdíh wihcan caá”, jwï niij jéihna caá. Pánih jumna, Dios, páantjeh jumni ã náahat pahjeh chãjnit jwï jumna caá.

Jáap naáwát

¹⁵ Moisés ã wutatjidih jepahna yuhna, ï yéejat peéh queédih páantjeh ã jumuchah, cãacwã Diosjeéh ït jéih jumcap wut jï. Páant ï jumuchah, nin jáap naáwátidih naóhnit, “Cristoboó ã wun wũhatjïhjah cãacwãdih wãjeéh wã túi jumat túutbipna caá”, Dios át niijp wut jï. Páant ã niijátji pah, ï yéejatdih yohnit, ã ñíonitdih túi ubat túut niijná, Cristo át wun wũhup jï. Páant ã túi ubuchah, páantjeh ãjeéh jwiít ãihwã jwï túi jumbipna caá. Pánih jumna, ãihwãdih Dios ã wũhat pínahdih jwï bíbohípnca caá.

¹⁶⁻¹⁷ Cãac ã wunat pínah jãtíh, ã déewãdih ã wũhat pínahdih ãpï daác jwejna caá. Obohjeéhtih, ã buud jwũhcah, ãih bií déedih ã déewã ï jéih ub jwũhcan caá. Æ wunat pínah jãtíh ã daác jwejni núo dedé pínah nihcan caá. Obohjeéhtih, ã wunat túttimah, ã daacátji pahjeh ãih bií déejidih ï ubbipna caá.

¹⁸ Páant ã wuncah, caán núo dedé pínah ã nihcat pahjeh muntih, nuñúpdih ï maocah, Dios Moisésdih ã niijátjibut dedé pínah ãta nihcan tagaá.

¹⁹ Dios ã wutatdih Moisésji nihát ãih cãacwãdih át naóh beedánap wut jï. Pánih naóh péanit, jwi meép, cabra meépdih mahjïh át widip wut jï. Túttimah, oveja yoócdih ï dũani, hisopo wũt jumni yílíp biícidih nah chéonit, át taj báahanap wut jï. Pánih taj báahanit, Dios ã wutatdih ã daácni

* 9:13 Lv 16.15-16 * 9:13 Nm 19.9,17-19

tólihdih, nihat cãacwãdihbut ãt choj jãhanap wut jĩ.

20 Pãnih choj jãhanit, nin pah Moisés queétdih ãt niijíp wut jĩ: “Dios nin ã wutatjidih jwiít dih ã jepahat túutap jĩ, ãjeéh jwĩ tái jumat pínah niijná. Pãnihna, caán meépdih enna, ã naáwát yoobópdih ã jumatdih jwĩ jéihna caá”, ãt niijíp wut jĩ.*

21 Túttimah, caán tólihdih cãacwãdihbut ã choj jãhaat pahjeh muntih, Diosdih ã weñat pínah muedíh, nihat caán diítboó jumnidihbut ãt choj jãhanap wut jĩ.*

22 Páant tigaá, Dios ã wutat pah, meépdih yoh wãhat caá náahap, cãacwã ã yéejatdih ã yohat pínah niijná. Biquí láanajeh cãacdih quei pãnihni ã jumachah, meépdih yoh wãhcan, mahjĩhjah chocat pínahdih Dios ãt wutap wut jĩ. Meép panihniijh choccannidih, Dios cãaquíh yéejatdih ã quíib buudcán niít.*

23 Pãnihna, nin baácboó jumni Diosdih ã weñat muú, nihat caán diítboó jumnidihbut quei wihcanni panihni ã jumat pínah niijná, nuñáp meépdih yoh wãhat ãpĩ náahap wut jĩ. Moiséswã caán muedíh jeáboó jumni muú pãnihni ãt chãjap wut jĩ. Jeáboó jumni muú Dioíh muú yoobát ã jumachah, chah táini meép panihnidih yohat caá náahap.

Cristo biíc láajeh ã wun wãhat

24 Nin baác dih bóo Diosdih ã weñat muú cãacwã ã chãjnidih Cristo ãt waadcáp wut jĩ. Caán muedíh waadcánjah, yoobópdih jeáboó ãt bejep wut jĩ, Dios ã jumapboó jwiít dih uábát túut niijná.

25 Nin baác dih moón sacerdotewã ã maáta jópchi jumat pah Diosdih weñat túut niijná, ã jumni tólihboó nuñáp meépdih ãpĩ ub waadáp wut jĩ. Obohjeéhtih, Cristo biíc láajeh wunna, ãih meép panihnidih Dios ã jumat tólih yoobátboó ãt ub waadáp wut jĩ.

26 Cristo dawá láa waadná nihna, nin baác dih Dios ã chãjat túttimah,

nihat cãacwã jwĩ yéej chãjatji jíib, dawá láa caandíh wun wãhat ãta náah tagaá. Obohjeéhtih, nin péeni yeó jáapna jwĩ yéejatdih yohat túut niijná, nin baácboó biíc láajeh cãac jumnit, ãt wun wãhap wut jĩ.

27 Nihat cãacwã biíc láajeh jwĩ wunna caá. Páant jwĩ wunat túttimah, táinitdih, yeejépwãdihbut Dios ã júbipna caá, yeejépwãdih peéh chãjat túut niijná.

28 Biíc láajeh jwĩ wunat pah, dawá cãacwã jwĩ yéejatdih yohat túut niijná, Cristobut biíc láajeh ãt wun wãhap wut jĩ. Túttimah, ã jwúb dei júbipna caá, páant muntih. Pãnih jwúb dei júbipna, jwĩ yéejatdih yohat túut niijná, ã jwúb wun wãhcan niít. Obohjeéhtih, jwiít caandíh wëi pãnitdih uábát ã júbipna caá, páantjeh ã pehbóo Diosjeéh jwĩ jumat pínah niijná.*

10

Máa naáwát ã teo wáaccat

1 Cristoíh dooná táini yoobát ã jumna caá. Obohjeéhtih, Moisés ã wutatji táini pah jumna yuhna, biíc yoobó nihcan caá. Caán wutatdih jepahnit, yeó jáap jumat pah, nihat jópchina nuñápwãdih mao cáo wãhna, Diosdih ãpĩ weñep wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, pãnih chãjna yuhna, cãacwã ã yéejatdih ã jéih yoh beedácan caá.

2 ã jéih yoh beedána nihna, biíc láajeh Diosdih pãnih wãhnit, “Buu yéejat peéh jwiít dih ã wihcan caá”, ãta niij jenah joi tagaá. Pãnih jenah joiná, nuñápwãdih mao cáo wãhatdih ãta cádah tagaá.

3 Obohjeéhtih, jópchi jumat pah nuñápwãdih mao cáo wãhna, cãacwã ã yéejatdih ã jéih quíib buudcán caá.

4 Pãnihna, jiwí meépdih, cabra meépdihjah Diosdih jwĩ wãhchah yuhna, jwĩ yéej chãjatdih ãta yoh beedácan tagaá.

Cristo ã wun wãhat

5 Páant yoobópdih ã jumachah, Cristo nin baácboó ã cãac jumat pínah

* 9:20 Ex 24.6-8; Zac 9.11; Mt 26.28 * 9:21 Lv 8.15 * 9:22 Lv 17.11 * 9:28 Is 53.12

jãtjhit nin pah Diosdih ãt niijíp wut jĩ:

“Cãacwã nuñúpwãdih mao cáo wũhna, trigo ojdihtut ï wũhatdih ma náahcan caá. Pãnih náahcan, con baácboó ma cáac jummat túutuchah, ma chãjni bácah meemdih weñani pínah ã jumbipna caá.

6 Cãacwã ï yéejatdih ma yohat pínah niijná, nuñúpwãdih ï mao cáo wũhuchah, ma wëi encan caá.

7 Pãant ma wëi encatdih jéihnit, ninboó jumna, ma náahat pah chãjadih wã bejbipna caá. Pãant ma naáwãtdih naóh yapani ã niij daacáp jĩ”, Cristo ã lípdih ãt niijíp wut jĩ. (Sal 40.6-8)

8 “Cãacwã nuñúpdih ï mao cáo wũhat pínah, trigo ojdihtut ï wũhat pínahdih queétdih ma náahcap jĩ. Pãant ï wũhuchah yuhna, ma wëi encap jĩ”, Cristo ãt jwíih niij naáwáp wut jĩ. Moisés páant queétdih ã chãjat túutuchah yuhna, caandih Dios ãt wëi encap wut jĩ.

9 Pãant niij péanit, nin pah ãt jwúub niijíp wut jĩ: “Meém ma náahat pah chãjadih wã bejbipna caá”, ãt niijíp wut jĩ. Pãant ã niijíchah, nin pah jwí jéihna caá: Jon jãtjhit nuñúpwãdih ï mao cáo wũhatjidih cádahat túutnit, biih bohéatboodih Dios naóhna ãt chãjap wut jĩ.

10 Pãnihna, Jesucristo ã íp ã náahat pah wun wũhnit, jwiit cáacwã jwí yéejatdih ãt yoh wũhup wut jĩ. Biic láajeh wunna, ãih bácahdih ãt wũhup wut jĩ, jwiit ãihwã Diosjeéh páantjeh jwí jummat pínah niijná.

11 Nihat sacerdotewã yeó jáap jummat pah Diosdih weñat muúboó teonit, nuñúpwãdih ípĩ mao cáo wũhna caá. Obohjeéhtih, páant ï mao cáo wũhna yuhna, cáacwã ï yéejatdih ï jéih yoh beedácan caá.*

12 Obohjeéhtih, jwí yéejatji jíib Cristoboó biic láajeh wun wũhna, jwí yéejatdih ãt táí yoh beedánap wut jĩ.

Pãnih yoh beedá péanit, ã íp pebhna púuh laab béjnit, ã jéihyepmant bóo buwámant, ãt cháudup wut jĩ.

13 Caanná cháudnit, caandih eníhcannitdih ã íp ã yap yohat pínahdih ã páina caá.*

14 Pãnihna, biic láajeh wun wũhnit, Dioíhwã ï yéejatdih ãt yohop wut jĩ, yéejat wihcannitjeh páantjeh ï jummat pínah niijná.

15 Caán yoobópdi h ã jummatdih naóhna, Dios naáwãtdih naóh yapanidih Túini Espirituboó nin pah ãt niij daacát túutap tajĩ:

16 “Nin pah Dios ã niijíp be: “Túttimah bóo láa nihat cáacwãdih nin pah wã niij naóhbiipna caá: “Wã wutãtdih yeebdih wã náhnianachah, wëinit ñi jepah-bipna caá.

17 Ñi yéej chãjatdih wã jwúub náhnican niit”, wã niijbípna caá, Dios ã niijná caá”, ãt niij daacát túutap tajĩ. (Jer 31.33-34)

18 Pãnihna, jwí yéej chãjatdih ã yohochah, jwí yéejat jíib sacerdotewã nuñúpdih ï jwúub mao cáo wũhatdih jwí náahcan caá.

Uumcanjeh, Diosdih jwí jéih úúbat

19 Wã déewã panihnitá, Jesúsboó wun wũhna, ãih meépdih ã yohochah, jwiitboó úumcanjeh, Dios pebhna waadnit pah, caandih jwí jéih úúbhna caá.

20 Pãnihna, nin baácdih moón sacerdotewã ï maáta ípĩ chãjatji buu láa jwiitdih dedé pínah nihcan caá. Cristoboó jwí yéej chãjatji jíib ã wun wũhuchah, caán tólihdih jãh yaíhni chóodih ã yeo dei bejehah,* jáap namá panihnidih ãt chãjap wut jĩ, Dios ã jumapna jwí táí waadát pínah niijná.*

21 Pãnihna, jwiitboó Dioíh muu pãnihnit jwí jumuchah, jeáboó jumna, jwiitdih úúbh wũhni Cristo chah wëpni sacerdoté ã jumna caá.

22 Pãant ã jummatdih jéihna, úumcanjeh, caandih táí jenah joiná,

* 10:11 Ex 29.38 * 10:13 Sal 110.1 * 10:20 Mt 27.51; Mr 15.38; Lc 23.45 * 10:20 Jn 14.6

Dios pebhna waadnít, caandíh jwí wúbát dée caá. “Cristo weemdíh wan wūhna, wā yéejatdih ā yohochah, buu yéejat jíib weemdíh wihcan caá”, jwí niíj jéihna caá. Pánih jenah joí cádahcan, mahjíh jwí chocat pah, quei wíhcannit panihnit jwí jumat dée caá.*

23 “Yeebdíh wā táí ubbipna caá”, ā niijátji pah ā chājbipna caá. Páant ā chājat pínahdih táí jéihnit, bitadihbut caandíh jwípí naóhna caá. Caandíh jwí táí náhníat dée caá.

24 Pánih náhníat, jwíjeéh jumnitdih oina, teo wáacnit, níhat bíicdih jwí táí jumat dée caá.

25 Diosdih weñat táut niijná, jwí míic wáacat dée caá. Bitá í míic wáacatdih cádahna caá í chājap. Páant í cádahachah yuhna, jwiítboó jwí cádahca boj jíih. Nin baácboó jwí Maáh ā jwúb dei jūwát pínah bahniyeh ā judhna caá. Caandíh jéihna, jwiít áihwā bádí jwí míic weña jíih.

26 Yoobópdih jumni naáwátidih jwí jéihna yuhna, “Wā náahat pah wā chājbipna caá”, jwúb niíj jenah joinít, jwí yéej chājachah, Dios jwí yéejatdih ā yohcan níit.

27 Páant jwí chājachah, ā tobohna caá. Níhat Diosdih eníhcannitdih peéh chājnit, iiguípna ā bejat táutbipna caá. Pánihna, caandíh cádahnit, jwúb yéej chājnitdihbut bíic yoobó ā peéh chājbipna caá. Páant ā peéh chājat pínah bádí úm náah jumni caá.*

28 Moisés ā wutatjidih ded ā yap yohochah, judíowā í maáta caán yap yohnidih ípí peéh chājap wut jí. Á yéej chājachah ennitji, bíic peihcannit caandíh í naóh yacachah, í naáwát yoobópdih ā jumnatdih ít jéihyep wut jí. Pánih jéihnit, jígah encanjeh, caandíh ípí mao yohop wut jí. Bíic peihcannit wihcah, chénewā caandíh í naóh yacachah, ípí peéh chājap wut jí.*

29 Páant í peéh chājat chah, Dios ā wūhdih eníhcannitboodíh ā peéh chājbipna caá. Cristo wan wūhna, áih meépdih ā yoh wūhachah, Dios

jwí yéejatdih ā yohna caá. Páant ā yohat pínahdih jwiítidih át naáwáp wut jí. Obohjeéhtih, det yéejatdih yohnit jumna yuhna, táttimah caandíh yap yohna, jwúb yéej chājnit, “Jesúih meép oboh jumni ā jumna caá”, í niíj jenah joiná caá. Páant niíj jenah joinít, queétdih oini Túini Espíritudih yeejép naóhna caá í chājap. Páant í chājachah ennit, Dios queétdih bádí ā peéh chājbipna caá.*

30 “Det í yéej chājatji jíib weém caá wā peéh chājbip. Wíihwā jumna yuhna, yeejép í chājachah, queétdih wā peéh chājbipna caá”, át niijíp wut jí.* “Yoobópdih tigaá Dios páant niíj naóhni ā jumap”, jwí niíj jéihna caá.

31 Pánihna, Dios chah wēpni ā jumachah, yéej chājnitdih ā peéh chājat pínah úm náah jumni caá.

32 Játih ded pah ní jumnatjidih ní táí náhninaá. Túini doonádih joiná, jwíih jepahnit, dawá láa bádí yeejép yapna yuhna, Jesúsdih níit cádahcap tají.

33 Biquí láana cáacwā í enechah, bita yeebdíh yeejép naóhnit, yeejép ít chājap tají. Bíih láa bita Jesúsdihwáidih yeejép í chājachah enna, yeejép yapnitdih níit jígah en teo wáacap tají.

34 Bitadih nemat múbóó í nemechah ennit, yeebbút níit jígahap tají. Níih bíí déedih í dúuc wáyachah yuhna, jígahcanjeh, “Á táina caá”, níit niijíp tají. “Nin baácidih bóo chah túini jeáboó wā bíbohat pínah páantjeh ā jumna caá”, niíj jéihna, í dúuc wáyachah yuhna, níit weñep tají.

35 Pánihna, úmcanjeh, Diosdih ní táí jenah joí cádahca bojóo. Páant ní cádahcat jíib, yeebdíh ā táí chājbipna caá.

36 Yeejép yapna yuhna, Dios ā náahat pah ní chāj cádahca bojóo. Páant ní chāj cádahcah, “Wíihwáidih wā pehbóo wā táí jumat táutbipna caá”, Dios ā niijátji pah, yeebdíh ā táí chājbipna caá.

37 Nin pah Dios naáwátidih naóh yapani át niíj daacáp tají:

* 10:22 Lv 8.30; Ez 36.25 * 10:27 Is 26.11 * 10:28 Dt 17.6; 19.15 * 10:29 Ex 24.8; He 13.20

* 10:30 Dt 32.35-36; Ro 12.19

“Wā wahnī ā jūibíát pínah bahñibit-jeh ā jūdhna caá.

38 Pánihna, wíhwā, wā náahat pah chāñnit, wā wahnidih táí jenah joinít, í táí jūmbipna caá. Obohjeéhtih, caandíh í cádahachah, queétdih wā wēi encan niít’, Dios ā niijná caá”, āt niij daacáp tají. *(Hab 2.3-4)*

39 Obohjeéhtih, jwiítboó Diosdih cádahcan, iiguípna beñnit pínah nihcan caá. Caandíh táí jenah joinít jūmna, páantjeh ājeéh jwí jūmbipna caá.

11

Diosdih táí jenah joyát

1 Nin pah Diosdih táí jenah joyát ā jūmna caá: Diosdih táí jenah joiná, jwiít dih ā táí chājat pínahdih jwí táí jéihna caá. Ā niijátji pahjeh ā chāj jwūhcah yūhna, “Ā niijátji pah yoobópdi h ā chāj b ipna caá”, jwí niij jéihna caá. Páant ā chājat pínahdih encan yūhna, “Yoobópdi h páant ā chāj b ipna caá”, jwí niij jenah joiná caá.

2 Páant í táí jenah joyóchah ennit, Dios jon jātih moondíh āt táí wēi enep wut jī.

3 Diosdih táí jenah joinít, nin pah jwí jéihna caá: Dios ā naáwát wēpatjīh nihatdih āt chājav tají. Pánihna, jwí enca naáhjidih nihat b wū jwí enni pínahdih āt jígo hanap wut jī.*

4 Abeljiboó Diosdih táí jenah joiní jūmna, ovejadi h mao cáo wāñnit, caandíh āt weñep wut jī. Obohjeéhtih, ā úud jeñé Caín ā momatji quehedih-jeh Diosdih āt wūhup wut jī. Pánihna, Dios Abel ā wāñniboodíh chah āt wēi enep wut jī. Pánih wēi enna, “Weemdíh táí jenah joinít, Abel táini ā jūmna caá”, āt niijíp wut jī. Caán ā wunat túttimah yūhna, ā táí jenah joyátjidih bohénit, ded pah jwiítboó jwí táí jenah joyát pínahdih jwí jéihna caá.*

5 Enochoó Diosdih táí jenah joiní ā jūmūchah, Dios caandíh āt wēi enep

wut jī. Pánih wēi ennit, ā wūncat pínah niijná, nihat bácahjah Dios jeáboó caandíh āt ũb bejep wut jī. Páant ā ũb bejat túttimah, cáacwā caandíh íť jéih bid jūicáp wut jī.*

6 Páant ā yapatjidih jenah joinít, “Diosdih táí jenah joicán, caandíh jwí jéih weñacan caá”, jwí niij jéihna caá. Ded caandíh bidniboó “Dios ā jūmna caá. Pánihna, caandíh wā táí bidichah, weemdíh ā táí chāj b ipna caá”, niij jenah joyát caá náahap.

7 Noéjiboó Diosdih táí jenah joiní jūmna, ded pah ā chājat pínahdih ā naáwáchah, āt táí jepahap wut jī. Pánih jepahnit, ājeéh bóli, ā weh, ā weh áana yaádh biíc di h pobyt di h táí yapat tútt niijná, bádí jāáj chóodi h āt chājav wut jī. Pánih táí jenah joiná, nihat bita yeejép í chāj achah enna, queétdih āt pej jūmcap wut jī. Pánihna, Diosdih ā táí jenah joyóchah, “Caán táini ā jūmna caá”, Dios āt niij enep wut jī.*

8 Abrahamjiboó Diosdih táí jenah joiní jūmna, Dios ā wūhni pínah baáchoó ā bejat túttuchah joinít, āt jepahap wut jī. Caandíh jepahnit, ā jūmni baácmant bejna, ā jéihca naáh baácna āt jūibínap wut jī.*

9 Páant ā jūibínachah, “Nin baácdih yeebdíh wā wūh b ipna caá”, Dios ā niijíchah joinít, caán baácdih āt chāwáp wut jī. Caandíh, ā wūh Isaacdih, ā jūima Jacobdihbut “Nin baácdih yeebdíh wā wūh b ipna caá”, Dios āt niij naáwáp wut jī. Queét caán baácdih moón nihcan yūhna, Diosdih táí jenah joinít jūmna, nuñúp chóonadi h yūh taj cáagni mūnádih chāñnit, caánboó íť jūmup wut jī.*

10 Pánih jūmna yūhna, caanjīh ā jūm jwūhat pínahdihjeh Abraham āt jéihyep wut jī. Jeáboó jūmni túttchina ā bejat pínahboodíh wēi páina āt chājav wut jī. Caán túttchi Diosboó ā jenah joyát pah chājni ā jūmūchah, b wūdcán, páantjeh ā jūmbipna caá.*

* 11:3 Gn 1.1; Sal 33.6,9; Jn 1.3 * 11:4 Gn 4.3-10
Gn 12.1-5 * 11:9 Gn 35.27 * 11:10 He 13.14

* 11:5 Gn 5.21-24 * 11:7 Gn 6.13-22 * 11:8

11 Abraham behe, ãjeéh bóli Sarabut beh wili, weh wihcannit ãt jumap wut jã. Queét chénat pah behnit jumna yuhna, Abraham Diosdih túi jenah joiní jumna, Dios ã teo wáacatjãh ãt weh jumap wut jã. “Dios ã niijátji pah ã chãjbipna caá”, Abraham ã niij jenah joyát jãib, Sara mit weh jumap wut jã. Pãnihna, Abraham behe jumna yuhna, ã wãúhdih ãt enep wut jã.*

12 Abrahamji wunni dée ã jumachah yuhna, ã jumená dawá ãt cãac poonap wut jã. Cúiwãdih, óondihbut jwã jéih jenah encat pah ã jumenáhdihbut jwã jéih jenah en bujácã caá.*

13 Queét nihat Diosdih túi jenah joinít, ãt buudúp wut jã. “Yeedíh caán baácđih wã wãhđipna caá”, Dios queéđđih ã niijníji baácđih jãibãcanjeh, ãt wunap wut jã. Caán baácđih queéđđeh bíbohcan yuhna, Dios ã niijátji pah, túttimah ã jumená ã bíbohãt pãnahđih ãt jéihyep wut jã. Pãnih jéihnit, ãt weñep wut jã. Pãnihna, “Nin baácđih jibnitjeh jwã jumna caá”, ãt niijáp wut jã.*

14 Pãant niijná, bíh baácđih ã bidatjidih jwã jéihna caá.

15 Pãnih bidnit, ã jwãh jumni baácna jwãub bejãhna nihna, ãta jéih jwãub bej tagaá. Pãnihna, “Bíh baácđih jwã bidna caá”, niijná, jon jãtãh ã cáđahni baácđih niijná ãt chãjcap wut jã.

16 Obohjeéhtih, chah túini baácboodih bidna ãt chãjap wut jã. Caán ã bidni baác jeáboó caá ã jumap. Caánboó ãh tãtchi pãnahđih Dios ãtát ámhoh péanap wut jã. Pãnihna, “Dios jwã Maáh caá”, ã niijãchã joinít, ãt tíccãp wut jã.

17-18 Túttimah, Dios Abrahamđih ã wãúh Isaacđih ãt mao cáo wãhãt túutap wut jã. “¿Yoobóđđih niit weemđih ã túi jenah joí?” niijná, pãant ãt wutap wut jã. Pãnihna, Abraham Diosdih túi jenah joiní jumna, ã niiját pah ãt chãjap wut jã. “Ma wãúh Isaacjãh ma jumenáđih

wã cáac poobipna caá”,* Dios ã niijátjidih náhnina yuhna, Abraham caandíhjah mawat túut ãt chãjap wut jã.*

19 “Wã wãúh Isaacđih wã mao wãhãchãh, Dios caandíh ã jéih boobipna caá”, Abraham ãt niij jenah joyóp wut jã. Pãant ã mawat túut chãjachãhjah, Dios caandíh ãt cáđahãt túutap wut jã. Pãant ã mawíhni jwãub báadhni pah caandíh ã enechãh, ã wãúh ãjeéh ãt jwãub jumap wut jã.*

20 Pãnihat túttimah, Isaacboó Diosdih túi jenah joiní jumna, ã weh Jacob, Esaúđihbut “Túttimah, Dios meemđih búdí ã túi chãja naáh”, ãt niijáp wut jã.*

21 Pãnihat túttimah, Jacobboó, Diosdih túi jenah joiní jumna, ã wunãt pãnah jãtãhbit ãh wãuat nahjãh tóo caj ñãhñit, Diosdih ãt weñep wut jã. Pãnih wẽinit, ã wãúh José ã weh chénat pahđih “Meemđih Dios búdí ã túi chãjbipna caá”, ãt niijáp wut jã.*

22 Túttimah, Joséboó, Diosdih túi jenah joiní jumna, ã wunãt pãnah jãtãh judíowã Egipto baácboó jumnitji ã bejat pãnahđih ãt naáwãp wut jã. Pãnih naóhñit, ã jumená pãnah ãh bácahjidih ã ub bejat pãnahđih ãt wutap wut jã.*

23 Túttimah, Moisés mánaboó Diosdih túi jenah joinít jumna, ã cáac jumachãh, caandíh bíc peihcanni widh ãt bih bíbohãp wut jã. Túinibit ã jumachãh ennit, caandíh ãt bihip wut jã.* Caán baácđih moón ã maáhđih úumcãnjeh, judíowã ã wehđih ã mawat túutachãh, ãt jepãhcap wut jã.*

24 Túttimah, Egipto baácđih moón ã maáh nuúm Moisésđih mit behãnap wut jã. Pãant mijeéh behna yuhna, Diosdih túi jenah joiní jumna, “Caánt mi wãúh caá”, ã niijátđih ãt náahcap wut jã.*

25 Caandíh behãnih mi déewãboó wẽinit, yeejép ã chãjachãh enna yuhna,

* 11:11 Gn 17.19; 18.11-14; 21.2; Ro 4.17-22 * 11:12 Gn 15.5; 22.17; 32.12 * 11:13 Gn 23.4; 1Cr 29.15; Sal 39.12 * 11:17-18 Gn 21.12 * 11:17-18 Gn 22.1-14 * 11:19 Gn 22.13 * 11:20 Gn 27.27-29,39-40 * 11:21 Gn 47.31-48.20 * 11:22 Gn 50.24-25; Ex 13.19 * 11:23 Ex 2.2 * 11:23 Ex 1.22 * 11:24 Ex 2.10-12

āt chājihcap wut jī. Pánih chājcan, Dioíhwā biíc dih yeejép āt yapat wut jī.

26 Dios ā wahni pínah Cristodih cāacwā yeejép ī chājat pínah pah Moiséswā dihbut Egiptodih moón yeejép īt chājat wut jī. Pánihna, nihat Egiptodih moón bádí jíib jūmndih ī bíbohatdih náahcanjeh, Dioíhwā biíc dih ā jūmat jíib bita yeejép ī dehwat pínahdih āt nīwip wut jī. Túttimah, ā túi chājat jíib, Dios caandíh ā túi chājat pínahdih jenah joí waáwána, yeejép ā yapat pínahdih āt nīwip wut jī.

27 Diosdih túi jenah joiní jūmna, Egipto baác dih moón ī maáh ā íjichah yuhna, caandíh úmcanjeh, caán baácmant āt bejep wut jī. Dios jígohcanni ā jūmchah yuhna, jígohnidih ā enat pah ā wutatdih Moisés āt jepah cádahcap wut jī.*

28 Moisés caandíh túi jenah joiní jūmna, judíowā dih Dios ā túi ubat pínahdih āt jéihyep wut jī. Pánih jéihna, Dios ā wutat pahjeh queét judíowā dih íih jēcnadidh oveja wūh meépíh āt nāñat tútup wut jī. Páant ī nāñatdih ennit, Dios nihat ī jwíh túhndidih ā mawat tútup níngelboó judíowā ī jwíh túhndidih āt maocap wut jī. Caán oveja wūhdidih mao péanit, Moisés ā wutat pahjeh, ī jūmat yoobó īt jeémép wut jī. Caán jeémát, Pascua ī niijní, biíc dih ī jwíh jeémp láa āt jūmap wut jī.*

29 Túttimah, Diosdih túi jenah joinít jūmna, “Muj Mac Dūni”, ī niijní mujdih, mah wihcanni namádih judíowā īt cháuh bejep wut jī. Obohjeéhtih, Egiptodih moón queétdih nūn béjnit, muj ā jwūb dūj yóh lajachah, īt chīc wun beedép wut jī.*

30 Pánihat túttimah, Diosdih túi jenah joinít jūmna, judíowā Jericó tútchidih bóo bádí wáihyat júdu yehmant īt páud bejep wut jī. Siete yeó jáap pohba caán tútchidih īt páudup wut jī. Páant bói yeó jáap ī

páudat túttimah, caán wáihyat júdu āt boto jéen bejep wut jī.*

31 Diosdih túi jenah joiníh jūmna, Jericó tútchidih bóli deoh nah jūmndih, Rahab wūt jūmndih, judíowā en waóhndidih wēi jwāáhnit, mit teo wáacap wut jī. Páant mi teo wáacatji jíib, caán tútchidih moón Diosdih yap yohndidih maonit, judíowā caántboodíh īt maocap wut jī.*

32 Bitá Diosdih túi jenah joinít dih naáwíhna yuhna, queét dawá ī jūmchah, wā jéih naóh daác beedácan caá. Gedeón,* Barac,* Sansón,* Jefe,* David,* Samuel,* Dios naáwát dih naóh yapanitbut, nihat íih doonádih wā naáwíhna yuh caá. Obohjeéhtih, queétdih wā naóh daáccan níit.

33 Diosdih túi jenah joinít jūmna, biquína bíh baác dih moondíh míc maona, īt yap yohop wut jī. Bitá íih cāacwā dih táinijeh īt wutup wut jī. Páant Diosdih ī túi jenah joyóchah, “Yeebdíh wā teo wáac bipna caá”, ā ni-játji pah queétdih āt teo wáacap wut jī. Bitá túi jenah joinít jūmna, jiwā queétdih ī jeémíhichah yuhna, Dios íih jacnadidih āt nemep wut jī.*

34 Bitá túi jenah joinít jūmna, bádí iigátboó jūmna yuhna, īt iigcáp wut jī.* Bitá túi jenah joinít jūmna, queétdih ī mao yohíhichah yuhna, īt jwei béjep wut jī. Bitá wēpcannitji jūmna yuhna, Diosdih túi jenah joiná, wēpép wā īt jūmap wut jī. Pánih jūmnit, bíh baácmant jūóhndit queétdih eníhcannit soldadowā dih míc maonit, īt yap yohop wut jī.

35 Biquína yaádh Diosdih ī túi jenah joyát jíib, ī déewā wunah bejnitjidih Dios āt booa wāhup wut jī.*

Obohjeéhtih, bitá Dioíhwā ī jūmat jíib, queétdih teonit, bádí yeejép īt chājat wut jī. “Diosdih ma cádahachah, jwí watbipna caá”, queétdih īt ni-ijíp wut yuh jī. Obohjeéhtih, páant

* 11:27 Ex 2.15 * 11:28 Ex 12.21-30 * 11:29 Ex 14.21-31 * 11:30 Jos 6.12-21 * 11:31 Jos 2.1-21; 6.22-25 * 11:32 Jue 6.11-8.32 * 11:32 Jue 4.6-5.31 * 11:32 Jue 13.2-16.31 * 11:32 Jue 11.1-12.7 * 11:32 1S 16.1-1R 2.11 * 11:32 1S 1.1-25.1 * 11:33 Dn 6 * 11:34 Dn 3 * 11:35 1R 17.17-24; 2R 4.25-37

ĩ niijíchah yuhna, jeáboó chah túini pehbóó ĩ bejat pínahdih náahna, ĩt jepahcap wut jĩ. Páant ĩ jepahcat jíib, queédih yeejép ĩ chājachah, ĩt wunap wut jĩ.

³⁶ Bita Diosdih túi jenah joinít dih yeejép deohnit, búdí ĩt puñap wut jĩ.* Bitadih chéonit, nemat muúboó ĩt nemep wut jĩ.*

³⁷ Bitadih jeejĩh yohnit, ĩt mawap wut jĩ.* Bitadih ĩih bácahdih tac yoób ĩt bóodop wut jĩ. Bitadih íibat naajĩh ĩt mawap wut jĩ.* Bita moh yéejnit jumna, oveja chóo, cabra chóodihjeh ĩt dawap wut jĩ. Queédih ñuunnít, bita búdí yeejép ĩt chājap wut jĩ.

³⁸ Queét chah túinit jumna, nin baácdih moón yeejép wā biícdih jumnit pínah ĩt nihcap wut jĩ. Queét Diosdih túi jenah joinít boodih cáacwā ĩ náahcah, muú wihcapboó, jeéboobát ĩpĩ jib bejep wut jĩ. Pánih jib bejnit, jeé íitboó, baácboó jumni íitboobát ĩpĩ úwup wut jĩ.

³⁹ Queét nihat caandih túi jenah joinít dih Dios búdí át wēi enep wut jĩ. Pánih túi jenah joinít jumna yuhna, “Yeebdih chah túini baácdih wā wūhbipna caá”, Dios ā niijníji baácdih ĩt juibí jwuhcap wut jĩ.

⁴⁰ Páant niij naóhna, nin pah Dios niij jenah joiná át chājap wut jĩ: “Queét wíihwā, táttimah jumnit wíihwābut wā pebhna ĩ juyáchah, queét nihat biícdih túinit yoobát wā jummat túutbipna caá”, át niij jenah joyóp wut jĩ. Pánih jenah joiná, jãtih ā chãjatji chah túini jwiít dih ā chãjbipna caá.

12

Jesúsdih túi jenah joí cádahca boj jĩh

¹ Queét wā naóhnit dawá Diosdih túi jenah joí cádahcannit ĩ jummatjidih jéihnit, yéej chãj cádahnit, jwiítbut Jesúsdih jwĩ túi jenah joí cádahca bojat dée caá. Nin pah caá jummat náahap: Náoni ā túi ñáwíhichah yuhna, chodóp dih dno béjna, ā jéih wēp

ñáocan caá. Yégueh wunpnidih dnoná, ā túi jéih ñáocan caá. Páant ā jummat pah Diosdih jwĩ túi jepahíhna yuhna, jwĩ weñat pínahdihjeh chãjna, caandih jwĩ túi jéih jepahcan caá. Pánihna, jwĩ yéej chãjat dih cádahat caá náahap. Chah wēp ñáoniboó ā túi péaat pahjeh, jwiítbut Dios ā náah yacat pah jwĩ chãj cádahca bojat dée caá.

² Jesúsdihjeh jwĩ túi náhni jĩh. Caanjéh Diosdih túi jenah joí waóhni jumna, jwiít dih túi jenah joyát túutnibat ā jumna caá. Pánihna, caandih jwĩ túi jenah joí cádahcat pínah niijná, jwiít dih ā teo wáacna caá. Cruzboó wunna yuhna, ā íip dih át túi jenah joí cádahcap wut jĩ. Cruzboó wunat tíic náah jumni ā jumuchah yuhna, ā íip ā jumapboó ā weñat pínahdih jéihna, tíiccanjeh, cruzboó át wunap wut jĩ. Pánihna, buu chah maáh jumna, Dios ā jéihyepmant bóo buwámant ā chúdna caá.*

³ Jesúsdih eníhcannit caandih búdí yeejép ĩ chājachah yuhna, Dios ā náah yacat pah át cádahcap wut jĩ. Páant ā cádahcatjidih ñi túi náhninaá, yeebdihbut yeejép ĩ chājachah yuhna, biíc yoobó cádahcat túut niijná.

⁴ Bita yeebdih tubit yeejép chãjna yuhna, ĩt mao yohcap taga. Obohjeéhtih, Jesúsboodih ĩt mao yohop wut jĩ. Páant yeejép ā yapatjidih náhninit, yeebdih yeejép ĩ chājachah yuhna, caandih ñi cádahca bojóo.

⁵ Dios yeéb ā wehdih ā naáwátjidih ¿ñi quíib buúd níit? Yeejép ñi yapat pínahdih ā naáwát dih naóh yapani nin pah át niij daacáp tajĩ:

“Wúuhú, yeejép yapna yuhna, ma íjca bojóo. Páant yeejép ma yapachah, weém, ma Maáh, meemdih bohéna caá wā chājap. Pánih bohénit, wā túut nuumát túutuchah, ma joyáh bojca bojóo. Páant wā wutuchah, jĩgahcanjeh, ma túi jepahaá.

⁶ Nihat wā oinit, “Meém wā wúuh caá”, niij ennit dih wãpĩ bohéna

* 11:36 Jer 20.2; 37.15 * 11:36 1R 22.26-27; 2Cr 18.25-26; Jer 20.2; 37.15; 38.6 * 11:37 2Cr 24.21

* 11:37 Jer 26.23 * 12:2 Fil 2.6-11; He 2.9

caá, i yap yohcat pínah niijná. Pánihna, i yap yohochah ennit, queédih wã peéh chãjbipna caá, Dios ã niijná caá”, at niij daacáp tajĩ. (Job 5.17; Pr 3.11-12)

⁷ Pánihna, yeejép yapna yuhna, Dioih namádih ñi cádahca bojoó. Páant ñi yapatjĩh, Dios ã weh ñi jumachah, yeebdih bohéna caá ã chãjap, chah ñi túi chãjat pínah niijná. Det mána i wehdih i wutachah, i jepahcah, ipĩ peéh chãjna caá, i túut numát pínah niijná. Páant i chãjat pah, Diosbut jwiit ã weh jwĩ jepahcah, jwiitdih ã peéh chãjbipna caá.

⁸ Ñi túi chãjcatdih ennit, yeebdih ã naóhcah nihna, ã weh ñita nihcan tagaá. Páant ã naóhcah, mána wihcannit pah ñita jam tagaá. “Dios wã íp caá”, ñita jéih niijcán tagaá.

⁹ Jwĩ mána jwiitdih ded pah i bohéatjidih ñi jenah joyoó. Queét jwiitdih i peéh chãjachah, queédih jwĩpĩ jepahap jĩ. Pánih jepahnit, jwĩ íp Dios ã túut numát túutachah, chah jepahat caá náahap. Pánih jepahna, páantjeh ájeéh jwĩ túi jumbipna caá.

¹⁰ Wébít jwĩ jam jwahuchah, jwĩ mána jwiitdih peéh chãjnit, “Nin pah wã chãjachah, wã wũh ã túi jumbipna caá”, ipĩ niij jenah joyóp wut jĩ. Obohjeéhtih, Diosboó peéh chãjna, jwiitdih teo wáacna caá ã chãjap, caán túini ã jumat pah jwiitbut túinit jwĩ jumat pínah niijná.

¹¹ Dedé peéh chãjatdih “Caán túina caá”, jwĩpĩ niij jenah joicán caá. Búdí jwĩpĩ jĩgahna caá. Obohjeéhtih, jwĩh jĩgahna yuhna, túttimah caandih jwĩ jenah joyóchah, jwiitdih ã teo wáacna caá, yéej chãjcanjeh, jwĩ túi jumat pínah niijná.*

¹² Pánihna, búdei yeejép yapnit jumna yuhna, Dios yeebdih ã bohéatdih jéihna, ñi jĩgah cádahá. Caandih chah túi jenah joinít, úumcanjeh, ñi túi weñeé.*

¹³ Pánih jumnit, Jesúih namádih

bejnit, túinijeh ñi chãjaá. Páant yeejép ñi yapachah yuhna, Jesúsdih cádahcanjeh, wēpnit panihnit ñi jumbipna caá. Yeéb páant ñi jumachah ennit, bita Jesúihwã wēpcannit panihnitboobút caandih chah i túi jenah joibipna caá.

Dios ã wutadid jepahcah, ã tobocat

¹⁴ Míic jũhcanjeh, nihat biícidih ñi túi jumú. Pánih jumna, jwĩ Maáhdih túi jepahnit, ñi yéej chãjca bojoó. Det yéej chãjcanitjeh jwĩ Maáhdih i enbipna caá.

¹⁵ ¡Ñi túi chãja chaáh! Dios yeebdih oinit ã teo wáacachah, ñi túi jepahaá. Jepah cádahna, ñi jwúub yéej chãjat pínah ã tobogna caá. Caandih cádahna nihna, momatdih yeejép yílip ã jáwat panihni yeebjéh ñita míic yéjea tagaá. Jesúih namádih ñi cádahachah ennit, bita áihwãbut biíc yoobó ita cádah tagaá.*

¹⁶ Ñi weha mána nihcannitjĩh yeejép ñi chãjca bojoó. Diosdih náahcannitbut ñi jumca bojoó. Esaúboó ded pah ã jumatjidih ñi túi náhninaá. Diosdih, ã wãhni pínahdihbut náahcanni át jumap wut jĩ. Weép jeñé jumna, ã íp ã wunat túttimah ã ípíh bií déedih bíbohni pínah át jumap wut yuh jĩ. Dios ã ípdih ã niijníjidihbut bíbohni pínah át jumap wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, biíc yeó jáap búdei numgáp wunna, biíc láa ã jeémát jíbjeñ ã bíbohni déejidih oboh jumni pah jenah joinít, ã úudboodih át wãhap wut jĩ. Pánih chãjna, Dios ã wãhat pínahdih át náahcap wut jĩ. Pánih náahcanni ã jumat pah yeéboó ñi jumca bojoó.*

¹⁷ Æ úuddih áih pínahdih ã wãhat túttimah, Esaú ded pah ã yapatdih ñi jéihna caá. Æ íp caandih ã wãhat pínahdih Esaú búdei át náahap wut yuh jĩ. Obohjeéhtih, páant ã náahachah yuhna, weép jeñédih ã wãhat pínahdih ã úuddih wãh péanit, Esaúboodih ã íp át wãhcap wut jĩ. Caandih ã

* 12:11 Dt 8.5; 1S 7.14; 1Co 11.31-32

* 12:12 Is 35.3

* 12:15 Dt 29.18

* 12:16 Gn 25.29-34

* 12:17 Gn 27.30-40

jūi úbúchah yuhna, túut nuumcánjeh, caandíh át wāhcap wut jī.*

18 Dios Moisésjidih ā wutat túutachah, jwī déewā judíowā Dios ā jumni jeená it juibínap wut jī. Obohjeéhtih, caanná ī juibíat pah yeéboó ñi juibícan caá. Nin pah queétoó it yapap wut jī. Dios ā jumni jeé, Sinaí wūt jumni jeená ī juibínachah, búdí iigát át jumap wut jī. Dapúát, baác méméat, búdí johlitbut át jumap wut jī.

19-20 Caanná juibínit, póojat nah, Dios ā wéheatbut búdí ā yáanachah it joyóp wut jī. Páant ā wéhenachah joiná, búdí úumnit, queét it joíhcap wut jī. Dios nin pah queétdih át niij wutap wut jī: “Det nin jeedih chānitdih jeejīh yoh mawat caá náahap. Nindih nuñúp ā chuñuchah, caandíhbut jeejīh ñi yoh mawaá”, át niijíp wut jī. Páant ā niijíchah joinít, tubit úum náah jumni wutat ā jumuchah, “Jwiítdih ma jwáub naóhca bojoó”, it niijíp wut jī.*

21 Páant ā yapatdih ennit, nihat ī úumuchah, “Búdí úumnit, méména caá wā chājap”, Moisés yuh buca át niijíp wut jī.*

22 Páant Diosjeéh it jwíh jumap wut jī. Obohjeéhtih, yeéboodíh pánihcan caá. Dios bícdih jummat túut niijná, Sión wūt jumni jee pánihpna ñi juibína caá. Caán jeáboó jumni, Dios báadhniíh, Jerusalén tútchi caá. Yeebút dawá ángelwā bícdih wēi naáwát túut niijná, ī míic wáacapna ñi juibína caá.

23 Yeéb caán tútchidih moón pínah jumna, Dios weh jwíh juibínit bícdih ñi míic wáac juibína caá. Nihat ī wútnadidih ā daácní nuóbut jeáboó ā jumna caá. Nihat cāacwādidih ñíoni ā jumapna ñi juibína caá. Bitá túi chājnitji Dioíhwājīh míic wáacnit yeebút ñi jumna caá. Dios queétdih yéejat wihcannit átát chājap wut jī.

24 Pánihna, Jesús pebhna ñi juibína caá. Jon Moisés ā wutatjidih jwáub túut nuumnít, “Jesúsboó wanna, áih

meépdih ā yoh wāhuchah, yeebdíh wā túi úbbipna caá”, Dios jwiítdih át niijíp wut jī. Abelji áih meépdih ā yohochah enna, Dios caandíh maonidih át peéh chājap wut jī.* Obohjeéhtih, Jesúsboó áih meépdih ā yoh wāhuchah enna, Dios jwiítdih át túi úbap wut jī. Pánihna, áih meép oboh jumni nihcan caá.

25 ¡Ñi túi chāja chaáh! Dios yeebdíh ā naáwáchah, ñi túi jepahaá. Jon jātih nin baácboó jumni Moisés Dios naáwátdih ā naóh yapanachah, caandíh ī joíhcatji jīb, Dios cāacwādidih át peéh chājap wut jī. Pánihna, buu jeáboó jumni Cristo jwiítdih ā naóh yapanachah jwī joíhcah, queétdih ā peéh chājat chah, jwiítboodíh Dios ā peéh chājibipna caá.*

26 Moisésji jum láa Dios ā wéhenachah, baác át méménap wut jī.* Obohjeéhtih, bíih ā naáwátdih naóh yapaniboó Dios túttimah ā niiját pínahdih nin pah át niij daacáp tají: “Nin baácdih, jeádihbut bíic láa pohba wā cádah méméabipna caá”, Dios ā niijná caá, át niij daacáp tají.*

27 “Bíic láa pohba wā cádah méméabipna caá”, niijná, nihat ā chājnitjidih ā yohat pínahdih naóhna át chājap wut jī. Obohjeéhtih, Dios ā maáh jumapboó jéih yohca naáh jumna, páantjeh ā jumbipna caá.

28 Pánihna, ā maáh jumapna benjit pínah jumna, caandíh ā yohcat pínahdih jéihnit, “Túina caá, Paá”, Diosdih jwī niij jīh. Páant niijnít, ā náahat pah caandíh búdí jwī wēi jīh.

29 Dios wēpni túini yoobát jumna, jwī tuu cáwat pah, det caandíh jepahcannitdih ā yoh beedábipna caá.

13

Dios ā weñat pínahdih ded pah chājat

1 Bitá Jesúsíhwādidih ñi míic oi cádahca bojoó.

2 Ñi jéihca naáhwādidihbut ñi túi wēi jwāáá. Pánih wēi jwāáhna, biquína

* 12:19-20 Ex 19.12-13,16-22; 20.18-21; Dt 4.11-12; 5.22-27

* 12:21 Dt 9.19

* 12:24 Gn 4.10

* 12:25 Ex 20.22

* 12:26 Ex 19.18; Jue 5.5; Sal 68.7-8

* 12:26 Hag 2.6

Jesúíhwā, jéihcan yuhna, ángelwādih ít wēi jwāáap wut jī.*

³ Nemat muúboó jumnitdih ñi jřgah en teo wáacá. Yeéb ĩjeéh jumna nihna, ded pah ñi náahatdih jenah joinít, queétdihbut ñi túi chājaá. Bita yeejép ĩ yapachah ennit, yeéb biíc yoobó yapna nihna, ded pah ñi náahat pah, queétdihbut ñi túi teo wáacá.*

⁴ Ñi téihya chéwechah, ā túina caá. Pánih téihya chéonit, ñi míic cádahca bojoó. Ñi weha mána nihcannitjřh yeejép ñi chājca bojoó. Pánih yeejép chājnitdih Dios ā peéh chājbipna caá.

⁵ Bií déedih tabit ñi bidca bojoó.* Nin pah Dios āt niijřp wut jī: “Yeebdíh cádahcanjeh, wā túi teo wáacbipna caá”, āt niijřp wut jī.* Páant ā niijátidih jéihnit, ñi bíbohni bií déedihjeh wēinit, chah ñi jwúub bidca bojoó.

⁶ Pánihna, úumcanjeh, nin pah jwí niij jenah joiná caá:

“Wā Maáh Dios weemdíh teo wáacni caá. Páant ā jummatdih jéihna, cāacwā weemdíh yeejép ĩ chājat pínahdih wā úumcan niít”, jwí niijná caá. (*Sal 56.3-4,9-11; 118.6*)

⁷ Yeebdíh waóhñit, Dios naáwátidih bohénitjidih, ĩ túi chāj cádahcatjidihbut ñi túi náhninaá. Pánih náhninit, Diosdih ĩ túi jenah joyátji pahjeh mantih, yeebbút biíc yoobó ñi túi jenah joyoó.

⁸ Jesucristo páantjeh biíc yoobó jumni caá. Jon jātih ded pah ā jumatji pah buubut ā jumna caá. Tálttimahbut biíc yoobó ā jumbipna caá.

⁹ Jesúih namádih cádahñit, biáboó bejcat túut niijná, dawá mácah ĩ bohéatdih ñi joicá bojoó. “Nindih ñi jeémé. Caandíh ñi jeémca bojoó”, biquína ĩ niij bohéna caá. Páant ĩ niij bohéatdih jwí jepahachah yuhna, Diosdih chah jwí túi jenah joyát pínahdih ā teo wáaccan niít. Obohjeéhtih, Diosboó jwiútdih oinit, āpř teo wáacna caá, Jesúsdi h chah jwí túi jenah joyát pínah niijná. Pánihna, ā

teo wáacatjřh caandíh túi jenah joinít ñi jumúú.

¹⁰ Jesús cruzboó ā wun wāhatjidihjeh jwí túi jenah joyóchah, jwí yéejatdih Dios ā yohna caá, ājeéh jwí túi jummat pínah niijná. Obohjeéhtih, sacerdotewāboó nuñúpwādih ĩ mao cáo wāhna yuhna, cāacwā ĩ yéejatdih ít jéih yoh beedácap wut jī.

¹¹ Queét sacerdotewā ĩ maáta jópchi jummat pah nuñúp meépdih Dios ā jumni tólihboó ĩpř ub waad béjep wut jī, cāacwā ĩ yéej chājatdih Dios ā yohat pínah niijná. Páant ĩ chājat tálttimah, ĩ maoniji nuñúpdih cāacwā ĩ jumap yehboó ĩpř cáo yoh beedánap wut jī.*

¹² Jesúsbut tátchi yehboó cruzboó wun wāhñit, āih meépdih āt yohop wut jī, jwí yéejatdih ā yohochah, Dioíhwā jwí jummat pínah niijná.

¹³ Tátchi yehboó tíic náah jumni ā wunatdih enna, judíowā ĩ maáta caandíh ít eníhcap wut jī. Pánihna, cruzboó ā wun wāhatjidih jwí túi jenah joí jřh. Páant jwí jumuchah enna, cāacwā jwiútdihbut ĩ eníhcan niít.

¹⁴ Nin baácboó páantjeh jwí jummat pínah yoobát ā wihcan caá. Obohjeéhtih, jeáboó jwí yoob jummat pínah tátchidih páina caá jwí chājap.

¹⁵ Pánihna, Jesús ā teo wáacatjřh Diosdih jwí wēi naáwáchah, caandíh mao cáo wāhat panihni ā jumna caá. Caandíh jwí túi weñat dée caá.*

¹⁶ Ñijeéh jumnitdih túi chājnit, ñi teo wáacá. Páant ñi chājat pínahdih ñi túi náhninaá. Pánih chājna, Diosdih cáo wāhat panihnidih wāhñit, caandíh túi wēina caá ñi chājap. Páant ñi chājachah ennit, Dios ā túi wēibipna caá.

¹⁷ Yeebdíh waóhñitdih túi jepahna, ĩ wutat pah wēinit ñi chājaá. Dios queétdih bohéat túutnit, yeebdíh ā túi en dawát túutap tagaá, caandíh ñi yap yohcat pínah niijná. Pánih wutnit ĩ jumuchah, yeebdíh ded pah ĩ en dawátjidih Diosdih naáwát ā náahbipna caá. Pánihna, queétdih ñi túi

* **13:2** Gn 18.1-8; 19.1-3; Ro 12.13; 1P 4.9 * **13:3** Mt 25.35-46 * **13:5** 1Ti 6.6-10 * **13:5** Dt 31.6,8; Jos 1.5; Fil 4.11-13 * **13:11** Lv 16.27 * **13:15** Lv 7.12; Sal 50.14,23; Os 14.2

jepahachah ennit, ì túi wēibipna caá. Obohjeéhtih, ñi jepahcah ennit, búdí ìta jīgah tagaá. Pánih jepahcan, ñita túi jumcan tagaá.

¹⁸ Jwiít dih ñi *uúbh* cádahca bojoó, Diosdih páantjeh jwí túi jepahat pínah niijná. Yeó jáap jummat pah túi chājíhna, “Yeejépdih chājna caá wā chājap”, jwí niij jenah joicán caá.

¹⁹ Weemdíhbut búdí ñi *uúbú*, ñi pebhna waícanjeh Dios weemdíh ã jwúub wahat pínah niijná.

Queétdih ã péé uúbát

²⁰ Jwí Maáh Jesús jwí yéejat jíib wan wūhnit, áih meépdih át yohop wat jī. Páant ã chājachah, “Ñi yéejatdih wā yohbipna caá, páantjeh wājeéh ñi túi jummat pínah niijná”, Dios jwiít dih át niij naáwáp wat jī.* Páant niijní jwí Maáh Jesús dih át jwúub booanap wat jī. Pánihna, Jesúsboó jwiít dih túi *ubni*, chah wēpni, ovejawādih en daoní panihni jumna, jwiít áih ovejawā panihnitdih ã túi en daoná caá.*

²¹ Dios caandíh booaniji jumna, yeebdíh ã túi teo wáaca naáh, ã weñat pínahdihjeh ñi chājat pínah niijná. Pánih teo wáacnit, jwiít nihatdih ã túi túut *numú* naáh, ã náahat pah jwí jummat pínah niijná. Jesucristodih yeó jáap jummat pah búdí jwí wēi jíih. Páant tí ã *jum* nah.

Ñ péé túyat tútat

²² Wā déewā panihnitá, yeebdíh nin wā daacátji búdí pohba nihcan caá. Pánihna, ninjīh yeebdíh wā naóh bohéatdih íjcanjeh, ñi túi joyoó. Pánih bohéna, yeebdíh weñaat túut niijná, páant wā daacáp be.

²³ Nindihbut yeebdíh wā jéihyana caá: Jwí *úud* panihni Timoteo nemat *múúboó* jumnijidih ìt bacanap wat be. Waícanjeh ninjīh ã *juyúchah*, yeebdíh enedih bejna, caandíhbut wā *numah* bejbipna caá.

²⁴ Ñi maáta, nihat bita caanjīh jumnit Jesúhwābut ì túy *naáh*. Nin

Italia baácdih moón Jesúhwā yeebdíh ì túyat túatna caá.

²⁵ Weembát yeéb nihatdih wā túyat túatna caá. Dios yeebdíh búdí oinit, ã teo wáaca naáh.

Páant bóojeh tigaá wā naáwát.

* **13:20** Ex 24.8; He 10.29 * **13:20** Is 40.11; Ez 34; Lc 15.4-5; Jn 10.1-16

SANTIAGO

Queétdih ã túyat tútut

¹ Weém, Santiago,* jwĩ íp Dios, jwĩ Maáh Jesucristodihbut teo wãhni wã jumna caá. Yeéb wã déewã, doce jwĩ n̄owã ã j̄imená poómpdih moón, Jesúihwã biíh baácnaboó jumnitdih* túyat tútutnit, nin núodih wã daác wahna caá.

Dios jwiútdih ã jéihyaat

² Wã déewãá, dawá láa yeejép yapna yuhna, ñi túi wēi jenah joyoó.

³ Pánih yeejép yapna, yoobópdih Jesúsdiñ jepahnit jumna, chah túi jenah joinít, caandíh ñi cádahcan niít. Chah ñi túi jenah joyát pínahdih jéihnit, ñi weñeé.

⁴ Jesúsdiñ cádahcan, túi jenah joinít jumat tútut niijná, biíc yoobó túi chãjnit ñi jumúá.

⁵ “¿Ded pah wã chãjbi?” niúj jéihíhni Diosdih ã úbú naáh. Páant ã úbúchah, Dios caandíh ã jéihyabipna caá. Caán niñat caandíh úbhñitdih j̄ihcanjeh, búdí ãp̄i teo wáacna caá, ã jéihyat pínah niijná.*

⁶ Pánih úbhna, Diosdih túi jenah joinít, ã úbú naáh. “Wã úbúchah yuhna, Dios weemdíh ãta teo wáaccan tagaá”, niúj jenah joiní ã jumca bojo naáh. Páant niúj jenah joiníboó johlit dedboó ã johochah, búdí m̄uj noliñat ãp̄i tútut n̄umát pah ã jumna caá. Páant niúj jenah joiní, yeó jáap jumat pah biíc yoobó ãp̄i chãjcan caá. Diosdih túi jenah joiní nihcan caá.*

⁷⁻⁸ B̄h̄ nindih jenah joiná yuhna, cheibit mácah ã jenah joibípna caá. Páant túi jenah joicán ã úbúchah, jwĩ Maáh caandíh ã jepahcan niít.

⁹ Ded Jesúih oboh jumnijidih Diosboó maáh panihni ã waadábipna caá. Páant ã chãjat pínahdih jéihnit, ã weñe naáh.*

¹⁰ Ded Jesúih dawá bií dée bíbohñidih bita ã dúuc wáyachah yuhna, ã weñe naáh. Cháa ã moopát pah tigaá caán bií dée ã b̄udáh bejbipna caá. Pánih jéihnit, caanbát ã weñe naáh.

¹¹ Yeó aáb j̄óhna, t̄ubit ã chãhachah, cháa diib téh bejnit, ã yúugna caá. Páant ã yúuguchah, ã túi jígoñat ã beedná caá. Pánihat pah búdí bií déedih wēinibut ãih bií dée biícñidih ã b̄udbípna caá.*

Yeejép chãjat jenah joyátdih jepahcat

¹² Ded yeejép yapna yuhna, Jesúsdiñ cádahcanni túi wēini ã jumñipna caá. Páant ã cádahcatji jíib, páantjeh jeáboó Dios ãjeéh jumat tútutnit, caandíh ã túi chãjbipna caá. “Weemdíh túi oinitdih wãjeéh wã túi jumat tútutbipna caá”, ã niijátji pah ã chãjbipna caá.

¹³ Yeejép chãjat jenah joyát ã j̄úwúchah, “Dios caá weemdíh páant ã chãjat tútutp”, ñi niúj jenah joicá bojoó. Dios yeejép chãjat jenah joicán, cáacwãdihbut páant ã jenah joyát tútutcan caá.

¹⁴ Obohjeéhtih, cáacwãjeh t̄ubit yeejép ã ñinahat pah ãp̄i jenah joiná caá.

¹⁵ Pánih jenah joinít, yeejép ãp̄i chãjna caá. Páant ã chãjatji jíib Dios queétdih iiguípna ã bejat tútutbipna caá.

¹⁶ Wã déewã, wã oinitá, “Dios weemdíh ã wutuchah, yeejép wã chãjap j̄i”, ñi niúj jenah joicá bojoó. Páant jenah joyát yoobópdih nihcan caá.

¹⁷ Jwĩ íp Dios jeáboó jumni jwiútdih teo wáacat tútut niijná, túinidihjeh bitadih ã wūhat tútutna caá. Caanjéh tigaá yeó, widh, cáiwãdihbut chãjni. Pánihna, ã jígoñat ã tútut n̄umúchah yuhna, Diosboó páantjeh biíc yoobó ã jumna caá.*

¹⁸ ã náhat pah ãih túini doonádih jwĩ jepahachah, ã weh jwĩ jumat pínah niijná, jwiútdih jáap cáac jumñit

* 1:1 Mt 13.55; Mr 6.3; Hch 15.13; Gá 1.19

* 1:1 1P 1.1

* 1:5 1R 3.7-12; Pr 1.1-9.18; Stg 3.13-17

* 1:6 Mt 7.7-11; Jn 16.23-24

* 1:9 Jer 9.24

* 1:11 Is 40.6-7

* 1:17 Nm 23.19; Mal 3.6

* 1:18

panihnit át jummat túutjip taga. Pánih jumnit, nihat ã chãjnit cãtíh jwiít dih ã túi ubuchah, ã jwíih túut nuumnít jwí jumna caá.*

Diosdih yoobópdih jepahat

19 Wã déewã, wã oinitá, Dios naáwát dih ñi túi wēi joyoó. Pánih caandíh túi joinít, túi jenah joicánnit ã wéheat pah wéhecan, waícanjeh íjnit ñi jumca bojoó.

20 Det íjnit Dios ã náahat pah ã túi chãjcan caá.

21 Nihat ñi yéj chãjatdih, yeejép ñi en ñinahatdihbut ñi cáda haá. Pánih cádahnit, Dios naáwát dih ã bohénachah, túi wēi jepahnit ñi jummuú. Páant ã bohéatdih ñi joyóchah, iiguípna bejnit déejidih túi ubnit, Dios yeebdíh ã túut nuum péabipna caá.

22 Æ naáwát dih joiná yuhna, jepahcan, ñi míc yeena caá. “Wã jepahcah, ã túimi nacaá”, niij jenah joiná, yeeatdih jenah joiná caá ñi chãjap. Pánihna, ã naáwát dih túi joinít, ã bohéat pah ñi chãjaá.

23 Ded caán naáwát dih joiná yuhna, jepahcanniboó nin pah chãjni ã jumna caá: Æih móotdih quenalihjñh ã míc enna caá.

24 Pánih míc en péa bejnit, ded pah ã jíghatdih waícanjeh ã quíib buudná caá.

25 Obohjeéhtih, biíhboó ã enatjidih ã quíib buudcát pah Dios naáwát dih joiná, túi náhninit, jepahna, chéoni panihni nihcan, túi chãjna, búdí ã wēibipna caá. Pánihna, caán bohéatdih jepah cádahcannidih wēi ennit, Dios ã túi teo wáacipna caá.

26 Ded jenah joicánjeh wéheni jumna, yoobópdih Diosdih ã wēican caá. “Diosdih wã túi wēina caá”, niij jenah joiná yuhna, yeeatdih ã jenah joiná caá. Pánih jenah joiná, Diosdih ã wēi naáwát dedé pínah nihcan caá.

27 Dios jwí íp ã náahat pah caandíh jwí weñat túut niijná, nin pah caá jwiít dih chãjat náahap: Mána wihcannitdih, éemp wunnitdihbut yeejép ã yapachah enna, queétdih teo wáacat

caá náahap. Diosdih náahcannit yeejép ã chãjat pah jwiít dih chãjcat caá náahap.

2

Cãacwãdih biíc yoobó túi chãjat

1 Wã déewãá, jwí Maáh chah túini Jesucristodih jepahnit jumna, cãacwãdih biíc yoobó túi chãjat caá náahap.

2-3 Orojñh ã chãjniji téihya yacat júdana, búdí jíib jumni yéguehdihbut duoní yeéb Jesúihwã ñi míc wáacapna ã waád juibínachah enna, caandíh ñita wēi jwãáh tagaá. “Nin túyupboó ma chúudú”, ñita niij tágaá. Páant niijná yuhna, caanná yeejép yégueh duoní moh yéejni ã waád juibínachah enna, caánboodíh ñita wēi jwãáhcan tagaá. “Con buwáboó ma ñuhuu. Baác dihjeh ma chúudú”, caandíh ñita niij tágaá.

4 Pánih chãjna, cãacwãdih yeejép jenah joinít, túi jíghnitdihjeh ñita wēi en tagaá. Obohjeéhtih moh yéejnitdih ñita wēi encan tagaá. Páant niij jenah joyát ã táican caá.

5 Wã déewã, wã oinitá, weemdíh ñi joyoó. Dawá moh yéejnitdih Diosdih túi jenah joinít, ã maáh jumapboó jumnit pínah niijná, Dios át ñíwip wut jñ. “Wãjeéh páantjeh ñi jumbipna caá”, Dios caandíh oinitdih át niijíp wut jñ.

6 Obohjeéhtih, queétdih ã ñíwichah yuhna, yeéboó queétdih ñipñi túicana caá. Pánih queétdih túicanit, dawá bií dée bíbohnitdihjeh ñi wēi enna caá. Nindih ñi túi náhninaá: Dawá bií dée bíbohnitboó yeebdíh yeejép ípñi chãjna caá. Queétjeh yeebdíh naóh yacat túut niijná, cãacwãdih peéh chãjat túutnit pebhna ípñi teo wái bejna caá.

7 Queétjeh Cristodih yeejép ípñi wéhena caá. Obohjeéhtih, yeéboó “Jwiít Cristoíhwã caá”, niijnit jumna yuhna, caandíh yeejép wéhenitboodíh ñi wēi enna caá. Páant ñi chãjat ã táican caá.

8 Dios naáwát dih daácniiboó nin chah wēpni wutatdih ã daacátjidih ñi túi náhninaá: “Meemjéh ma míc oyat pah, bitadidihbut biíc yoobó ma oyoó”,

* 2:8 Lv 19.18

āt niij daacáp tajī.* Caán wutatdih jepahna, ñi túi chājna caá.

9 Obohjeéhtih, maáta panihnitdih túi wēi enna yuhna, moh yéejnitboodih enah bojnit, teo wáaccan, yeejép chājna caá ñi chājap. Pánih chājna, Dios ā wutatdih ñi yap yohna caá.

10 Ded Dios ā wutatdih jepahna yuhna, biíc wutatbitdihjeh yap yohna, nihatdih ā yap yohna caá. Páant ā yap yohochah, caandih peéh chājat ā jum̄bipna caá.

11 “Ñi weha mána nihcannitjīh yeejép ñi chājca bojoó”, Diosjeh āt niij wutap wut jī.* Caanjéh m̄antih, “Cāacwādih mao yohca bojoó”, āt niijjip wut jī.* Pánihna, det ī weha mána nihcannitjīh yeejép chājcan yuhna, cāacdi h mao yohna, Dios ā wutatdih yap yohnit ī jum̄na caá.

12 Cristo jwiít dih bádí oina, jwī túi jum̄at pínah niijná, bitadi h ā oyat túutna caá. Páant ā wutatdih jepahnitdih, jepahcannitdihbut ñíonit, ded pah ī chājatji jíibdi h ā naóh̄bipna caá. Páant ā jum̄uchah, ā wutat pah jwī túi chājat dée caá. Ā náahat pahbut jwī wéhe jíih.

13 Bitadi h jwī jīgah encah, Dios cāacwādih ā ñío láa jwiít dihbut jīgah encanjeh, ā peéh chāj̄bipna caá. Obohjeéhtih, bitadi h jwī jīgah enechah, jwiít dihbut jīgah ennit, ā peéh chājcan niít.

Jesúsdih túi jenah joinít, bitadi h teo wáacat

14 Wā déewāá, nindih ñi túi joyoó: “Weém Cristodih wā túi jenah joiná caá”, ded niijná yuhna, bitadi h ā túi teo wáaccah, ā niijátji dedé pínah nihcan caá. Páant ā niijíchah yuhna, Dios caandih ā túi m̄bcan niít.

15-16 Ded Jesúh, Jesúh wili ī jeémát pínah wihcah ennit, yeejép yéguehdihjeh ī d̄uwúchah ennit, jwiít Jesúh wā queétdih túi teo wáacat caá náahap. “Túini yégueh d̄uonít, túini jeémát dih jeémpnit, ñi túi jum̄ú”,

niijná yuhna, ī náahatdih ñi wāhcah, ñi niiját dedé pínah nihcan caá.

17 Pánihna, “Cristodih wā túi jenah joiná caá”, niijná yuhna, ñi túi chājcah, Cristodih ñi jenah joyát dedé pínah nihcan caá.

18 Ñijeéh jum̄ni nin wā bohéatdih jóihcanni nin pah āta niij tágaá: “Weém wāpī túi chājna caá. Meémboó bitadi h teo wáaccan yuhna, ‘Cristodih wā túi jenah joiná caá’, mapī niijná caá. Jwiít chénat pahdi h Dios ā túi m̄bbipna caá”, āta niij tágaá. Obohjeéhtih, Cristodih túi jenah joiníboó bitadi h ā túi chājachah, caandih túi jenah joiní ā jum̄atdih cāacwā ī jéih̄bipna caá.

19 “Dios biícjeh caá”, ñi niij jenah joiná caá. Páant ñi niij jenah joyóchah, ā túina caá. Obohjeéhtih, páant ñi niij jenah joiná yuhna, Diosdih ñi jepahcah, caandih ñi jéih̄yat dedé pínah nihcan caá. Nemépwābut ñi jenah joyát pahjeh m̄un tigaá ī jenah joyóp. Pánih jenah joinít, Dios biícjeh ā jum̄atdih jéih̄na, ā wēpatdih m̄um̄nit, queétdi h ī méména caá.

20 “Cristodih túi jenah joiní wā jum̄na caá”, ded niij jenah joiná yuhna, bitadi h teo wáaccan, yoobópdih ā túi jenah joicán caá. Pánihna, Cristodih jepahna yuhna, bitadi h teo wáaccanniboó yoobópdih ā jepahcan caá.

21 Caán yoobópdih ā jum̄atdih ñi jéih̄yat pínah niijná, jwī n̄uo Abraham ded pah ā chājatjidi h wā naóh̄bipna caá. Caán ā wūúh Isaac wut jum̄nidih Diosdih āt mao cáo wāh̄hip wut yuh jī. Pánihna, jee dáhnajīh ā cáag aabáni poómpjih ā cáagni t̄ujih caandih āt chéo cáagap wut jī. Pánih chéo cáagna, Dios ā niijátji pahjeh caandih wēinit, ā wūúhdih mawat túut āt̄ih chājap wut yuh jī. Páant ā jepahachah ennit, “Yoobópdih túini caá”, Dios caandih āt niij enep wut jī.*

22 Páant ā niijátjidi h náhninit, nindih ñi jenah joyoó: Abraham Diosdih túi jenah joiní jum̄na, ā wutatdih āt jepa-

* 2:11 Ex 20.14; Dt 5.18

* 2:11 Ex 20.13; Dt 5.17

* 2:21 Gn 22.1-4

hap wut jĩ. Pánih jepahna, Diosdih ā túi jenah joyátdih āt jútup wut jĩ.

²³ Dios naáwátdih naóh yapani ā niij daacátji pahjeh āt yapap wut jĩ. “Abraham Diosdih túi jenah joinít, āt jepahap wut jĩ. Páant ā jepahachah enna, ‘Caán túini caá’, Dios caandih āt niij enep wut jĩ”, āt niij daacáp tajĩ.* Páant ā niij enatdih jéihna, “Abraham Dios ā chéen caá”, cāacwā caandih it niijip wut jĩ.*

²⁴ Pánihna, ded pah Abraham ā yapatjidih jenah joinít, nindih ñi jéihbipna caá: “Diosdih wā túi jenah joiná caá”, niijná yuhna, caandih ā jepahcah enna, “Caán túini caá”, Dios caandih ā niij encan caá. Obohjeéhtih, Diosdih túi jenah joinít, ā túi chājatdih enna, “Caán túini caá”, caánboodih Dios ā niij enna caá.

²⁵ Páant tigaá Rahab wut jumnih deoh nah jumnihjidihbut “Caánt túinih caá”, Dios āt niij enep wut jĩ. Josué ā wah bojnitji miíh tútchina ĩ juibínachah, queétdih jwāáhnit, “Wíih muáboó ñi ũo jwahúp”, mit niijip wut jĩ. Cheibit Josuéwā ĩ jumapna queét ĩ jwúub bejehah, biíh namáboó mit jútup wut jĩ, “Queétdih eníhcannit maoná”, niijná. Páant queétdih mi teo wáacatdih enna, “Caánt túinih caá”, Dios āt niij enep wut jĩ.*

²⁶ Jwíih bácahdih caolih ā wihcah, jwíta báadhcan tagaá. Pánihna, caolih ā wihcah, jwíih bácahboó dedé pínah āta nihcan tagaá. Pánihat pah “Diosdih wā túi jenah joiná caá”, niijná yuhna, bitadih teo wáaccan, yoobópdih caandih jwí túi jenah joicán caá. Pánihna, jwí teo wáaccan, caandih jwí túi jenah joyát dedé pínah nihcan caá. Caolih wihcanni bácah pah ā jumna caá.

3

Ded pah caá jwí wéheat

¹ Wā déewāá, ded Dios naáwátdih cāacwādh bohéna, caán ā bohéatdih caanjéhbut ā túi jepaha naáh. Pánih bohéna yuhna, ā túi chājcatdih enna,

caánboodih Dios chah ā peéh chājat pínahdih ñi jéihna caá. Pánihna, ñijeéh jumnit Dios ā ñíonitjeh ĩ bohéna naáh.

² Dawá láa nihahat jwiít cāacwā yeejép jwípĩ chājna caá. Ded yeejép niijíhat ā jūúwúchah yuhna, niijcán, túi yoobópdih jumna, yeejép chājíhatdihbut āta jéih yap yoh tagaá.

³ Nin pah ā jumna caá: Caballoíh jacdih ĩtah naabítdih yacnit, āih yapatnaboó tōpnadih jwípĩ chéona caá. Caandih púuh laáb chúdnit, caan tōpnadih wáinit, ded jwí bejíhipboó caballodih jwí jéih bejat túutna caá. Bainí naabít ā jumuchah yuhna, caandih jwí wáyachah, caballo jwiítidih ā túi jepahna caá.

⁴ Nin pahbut ā jumna caá: Búdí jāáj chóo ā jumuchah yuhna, caán chóodih íoh tewat naáboó bainíjeh ā jumna caá. Pánihna, búdí johlit ā ub joh bojochah yuhna, caandih íoh teoniboó caán bainí naajíhjah ded ā bejíhipboó ā jéih íoh teo bejna caá.

⁵ Pánihat pah tigaá jwíih nuúc bainí ā jumuchah yuhna, caanjíh niijná, bitadih búdí jwí yéejana caá. Nin pahbut ā jumna caá: Bainí tuu cúut jumna yuhna, iig ñáhna, dawá máa nahnadih ā iigná caá. Pánihat pah jwíih nuúcjíh niijná, búdí yeejép jwí jéih chājna caá.

⁶ Pánihna, jwíih nuúc tuu cúut panihni ā jumna caá. Jwíih nuúcjíh niijná, jwí jéih míc yéejana caá. Tuu cúut búdí ā iigát pah yeejép pohba jwí chājna caá. Pánih yeejép niijná, nemépwā ĩ wutat pah jwí chājna caá.*

⁷ Nihat jiadih moón nuúpwā, jiijnít, maiwā, dóbohā, quee-jwādhbut cāacwā ĩt wutup wut jĩ.

⁸ Obohjeéhtih, jwíih nuúcjíh yeejép niijná, jwí jéih cádahat túutcan caá. Maiboó cāacdih chāácna, ā yéejat pah jwiítbut jwíih nuúcjíh yeejép niijná, bitadih búdí jwí yéejana caá.

⁹ Jwíih nuúcjíh Diosdih wēi naóhna yuhna, caán ā jumap pah jwiít cāacwādh ā chājnit jumna yuhna,

* 2:23 Gn 15.6 * 2:23 2Cr 20.7; Is 41.8 * 2:25 Jos 2.1-21 * 3:6 Pr 16.27 * 3:9 Gn 1.26

yeejép pohba bitadih jwĩ niijná caá.*

¹⁰ Páניהна, caan jácmantjeh wēi naáwát, yeejép niijátbut ã bacna caá. Wã déewāá, páant jwĩ niijíchah, ã táican caá.

¹¹ Biíc meo waócáhmantjeh táini mah, númni mah biíc dih ãpĩ nooj báccan caá.

¹² Wã déewāá, higuera nah olivo tíbnadih ãpĩ quehcan caá. Iguíh nahboó higuera dih ãpĩ quehcan caá. Meo waócáhmant númni mah ã nooj báccachah, táini mah ã nooj báccan niít. Páניהhat pah jwiít dih táini naáwát, yeejép niiját dih but niijcát caá náahap.*

Tái jenah joyát

¹³ ¿Ñijeéh jumnit biquína tái jenah joinít ĩ jum niít? Páניה jamíhna, “Bita chah wã jéihna caá”, ĩ niij jenah joicá bojo naáh. Páant niij jenah joicánjeh, táini jeh jumnit, ĩ tái chãja naáh. Páant ĩ chãjachah enna, “Queétboó tái jenah joinít yoobát ĩ jumna caá”, ñi niij jéih bipna caá.

¹⁴ Obohjeéhtih, det bií déedih bádí en ñinahna, ĩ weñat pínah dih jeh jenah joiná yuhna, “Weémboó tái jéihni wã jumna caá”, ĩ niijcá bojo naáh. Páant niijnít, tabit yeenít ĩ jumna caá.

¹⁵ Páant jenah joinít, Dios dih náahcannit ĩ jenah joyát pah, jenah joiná caá ĩ chãjap. Páant Dios queétdih ã jenah joyát tútcan caá. Nemépwã caá páant ĩ jenah joyát tútup.

¹⁶ Bitadih jepchá tabnit, queétdih teo wáaquíhcan, bádí míc jühñatbut ã jumna caá. Páניה míc jühñit jumna, bádí yeejépdihbut ĩ chãjna caá.

¹⁷ Obohjeéhtih, caandíh jéihnit dih Dios ã tái jenah joyát tútca caá. Páant ã jenah joyát tútuchah, ĩpĩ tái chãjna caá. Páניה tái chãjna, míc jühñcan, bitadih yap yohcan, ĩjeéh tái biíc dih jumnit, queét nihad dih biíc yoobó oinit, bitadih ĩ jĩgah en teo wáacna caá. Páניה chãjna, yeecanjeh, ĩpĩ tái jumna caá.*

¹⁸ Páניה míc jühñcan, “Táini jeh ñi jumna”, bitadihbut ĩpĩ niij naóhna caá.

4

Nin baác dih bóodih bidcat

¹ ¿Dépanih tigaá míc jühñit, ñi míc mao? Tái chãjíchah yuhna, yeejép ñi jenah joyát pah chãjna, ñi míc maona caá.

² “Caandíh bádí wã náahna caá”, niij en ñinahna yuhna, ñi jéih bíbohcan caá. Páניה náahna, caandíh bíbohndih jühñit, míc maonit, ñi mao yohna caá. Obohjeéhtih, Dios boodíh úbhcan, ñi náahat dih ñi bíbohcan caá.

³ Úbhna yuhna, ñi weñat pínah dih jeh ĩpĩ úbhna caá. Páant ñi úbhchah, Dios yeebdíh ã jepahcan caá.

⁴ Dios dih jéihcannit ĩ náahat pah yeebbát náahna, Dios dih eníhcannit ñi jumna caá. ¿Caandíh ñi jéihcan niít? Páניהна, queét ded pah ĩ chãjat dih wēi enna, biíc yoobó chãjnit, Dios dih náahcannit ñi jumna caá.*

⁵ Dios naáwát dih daácni ĩ nin pah át niij daacáp tají: “Dios jwíjeéh ã jumna tútca táini Espiritu jwiít dih bádí oinit, jwí yéej chãjíchah, tabit ã jĩgahna caá”, át niij daacáp tají. Páant ã niij daacát ĩ oboh jumni nihcan, yoobópdih tigaá ã jumna.*

⁶ Páניה oina, Dios jwiít dih bádí ã teo wáacna caá, caandíh jwí tái jepahat pínah niijná. Nindihbut Dios naáwát dih biíh daácni át niij daacáp tají: “‘Weém bácah bitadih chah wã jéihna caá’, niijní dih Dios ã eníhcan caá. Obohjeéhtih, ‘Weém oboh jumni caá’, niijní boodíh Dios bádí oinit, ã teo wáacna caá”, át niij daacáp tají.*

⁷ Páניהна, Dios dih tái jepahnit ñi jumna. Caandíh jepahnit, nemépwã ã yéej chãjat tútuchah yuhna, caánboodíh ñi yap yohoó. Páant ñi yap yohat dih enna, ã jweibípna caá.

⁸ Dios dih bádí bidnit, ãjeéh tái biíc dih ñi jumna. Páant ñi jumnachah, caanbát ñijeéh jumnit, yeebdíh bádí

* 3:12 Pr 18.21 * 3:17 Pr 1.1-9.18; Stg 1.5 * 4:4 Is 1.21; Jer 3.6-10; Os 2.2; Mt 6.24; Lc 16.13 * 4:5 Ex 20.5; Dt 4.24; Zac 8.2 * 4:6 Pr 3.34; 1P 5.5

ã teo wáacbipna caá. Yéej chājihatdih jenah joí cádahnit, ñi jwúub chājca bojoó. Pánih cádahnit, táiniboodíhjenah jenah joinít, ñi túi chājaá.

⁹ Ñi yéej chājatdih búdí jīgahnit, ñi juñúú. Yeejép ñi wēi chājatjidih cádahnit, caandíh tíicnit ñi jumúú.

¹⁰ “Yéej chājni, oboh jumni wā jumna caá”, Diosdih ñi niijí. Páant ñi niijíchah, caánboó ñi yéejatdih yohnit, nin baácboó ñi jum jwuhuchah, ã túi teo wáacbipna caá. Túttimah, ã pebhna ñi jubínachah, yeebdíh maáta ã waadábipna caá.*

Bita Jesúhwādh yeejép niijcát

¹¹ Wā déewāá, yeejép doonádih yeéb míicjeh ñi niijcá bojoó. “Caán túicanni caá”, niijná, “Caandíh peéh chājat caá náahap”, niijná caá ñi chājap. Páant niijnít, “Jwí míic oyat pínahdih Cristo ã wutat ã túican caá”, ñi niijná caá. Páant niijná, caandíh jepahcan, “Túí chājat pínahdih weemjéh caá wā jéih ñíwip”, niijná caá ñi chājap. Páant niijnít, yeebjéh míic wutna caá ñi chājap.

¹² Obohjeéhtih, Diosjeh cāacwādh wutni, queédih ñíoni ã jumna caá. Cāacwā iiguípna bejnit déejidih caanjéh ã jéih túi ubna caá. Caanjéh queédih iiguípna ã jéih bejat túutna caá. Pánihna, “Caán yeejép caá”, jwiítboó cāacwādh jwí jéih niijcán caá.

Cheibit ded pah ã yapat pínahdih jwí jéihcat

¹³ Búú, nindihbat ñi túi joyoó: Nin pah biquína ñi niij jenah joiná yah caá: “Búú, cheibit biíh tútchina jibidih wā bejbipna caá. Caanná jubínit, biíc jópchi jum, bií déedih jíib chājnit, búdí dinerodih wā bíbohbiipna caá”, ñi niij jenah joiná yah caá.

¹⁴ Obohjeéhtih, cheibit ded pah ñi yapat pínahdih ñi jéihcan caá. Túú jeí maátcanjeh jumnit, biíc mantjeh ã búudáh bejna caá. Pánihat pah jwiítbat maátcanjeh jum jwuhnit, jwí búudbipna caá.*

¹⁵ Obohjeéhtih, “Dios ã náahachah, páantjeh báadh jwuhnit, nin pah wā chājbiipna caá”, niij jenah joyát caá náahap.

¹⁶ Pánihna, “Weemjéh túi jéihni jumna, nin pah wā chājbiipna caá”, ñi niij jenah joyát yeejép caá. Diosdih ñi túi jenah joicán caá.

¹⁷ Ded ã túi chājat pínahdih jéihna yahna, caandíh chājcan, ã yéej chājna caá.

5

Dawá bií dée bíbohndih ã wēp naáwát

¹ Yeéb dawá bií dée bíbohndihboó weemdíh ñi túi joyoó. Búú niihat ñi náahatdih ñi bíbohna yahna, túttimah búdí moh yéejnit ñi jumbiipna caá. Páant yeejép ñi yapat pínahdih jéihnit, búdí ñi ñaác juñúú.

² Ñíih bií dée ã moóp beedáh bejbipna caá. Ñíih yéguehdih jōóh macwā í jeemp beedábipna caá.

³ Búdí oro, platadihbat ñi ámohochah yahna, moópni jumna, dedé pínah niican níit. Yeéb dinerodih oinit, búdí ñi ámohochah, Dios ã enna caá. Páant ã enechah, dinerodih yeéb ñi oyatji jíib, péeni yeó jáapdih yeejép ñi yapbipna caá. Iiguípboó jumnit, búdí ñi moh yéejbipna caá.*

⁴ Yeebdíh teo wāhndih yeenit, í tewat jíibdih yoobópdi ñi jíib chājcap be. Pánih jíib chājcan, íih dinerodih páantjeh ma bíbohochah, Dios ã enna caá. Yeebdíh teo wāhndihboó í tewat jíibdih náahna, búdí í ñaácna caá. Páant í ñaacáchah, jwí Maáh Dios queédih ã joiná caá.*

⁵ Nin baácboó jum jwuhnit, dawá bií déedih ñi bíbohochah, dedé yeebdíh ã judhcan caá. Pánih jumnit, ded pah ñi weñat pínahdihjenah ñipí chājna caá. Obohjeéhtih, yeebdíh Dios ã peéh chājat pínahdih ñi jéihcan caá. Jwiít cāacwā jwíih momo jiwíwādh búdí jeémát jwíipí wāhna caá, búdí í déebat pínah niijná. Pánihat túttimah, túi

* 4:10 Mt 23.12; 1P 5.6 * 4:14 Pr 27.1 * 5:3 Mt 6.19 * 5:4 Dt 24.14-15

débehnit ï jumuchah ennit, queétdih jeémát túut niijná, jwĩpĩ maona caá. Obohjeéhtih, queét jiwiwā ï wēi jeémpna yuhna, queétdih jwĩ mao jeémát pínahdih ï jéihcan caá. Yeéboó queét wēi jeémpnit jiwiwā panihnit caá ñi jumap.

6 Nin pahbut ñipĩ chājna caá: Túi chājnit yeebdih ï yap yohcah yuhna, nemat múbóó nemat túutnit, queétdih ñipĩ mawat túutna caá. Páant ñi chājat jībbut Dios yeebdih búdí ã peéh chāj bipna caá.

Cristo ã jwúb dei júwát pínahdih túi páñat

7 Wā déewāá, jwĩ Maáh nin baácboó ã jwúb dei júwát pínahdih ñi túi páñat. Wápchi mínah “Wā momnidih mah ã júwá naáh, túi chíhnit, ã túi quehat pínah niijná”, niijnít, ã túi páina caá. Páant ã páñat pah mantih, yeebbút ñi túi páñat.

8 Jwĩ Maáh ã jwúb dei júwát pínah bahnijeh ã jadhdadidih jéihnit, yeejép yapna yuhna, túi páinit, caandih ñi jenah jói cádahca bojó.

9 Wā déewāá, yeéb mícjeh yeejép ñi míc niijcá bojó, Dios yeebdih ã peéh chājcat pínah niijná. Nindih ñi náhninaá: ã peéh chājat pínah yeó jáap bahnijeh ã jadhdadidih caá.

10 Wā déewāá, Dios naáwátdih naóh yapanitjiboó búdí yeejép yapna yuhna, Dios queétdih ã naáwát túutatdih ït naóh cádahcap wut jĩ. Pánihna, queét ï cádahcat pahjeh mantih, yeebbút bíic yoobó Jesús ã jwúb dei júwát pínahdih ñi pái cádahca bojó.

11 “Det yeejép yapna yuhna, Diosdih cádahcannit túi wēinit ï jumna caá”, jwĩ niij jenah joyátdih ñi túi jéihna caá. Jon jātih bóo Job wūt jumniíh doonádih ñit joiijí tagaá.* Caán búdí yeejép yapna yuhna, Diosdih ãt túi jenah jói cádahcap wut jĩ. Pánih yeejép ã yapat túttimah, Dios jwĩ Maáh túi

jĩgah enni jumna,* caandih búdí ãt teo wáacap wut jĩ.

12 Wā déewāá, ded pah ñi wéheat pínahdih jenah joinít, nindih chah ñi túi náhninaá: Cáacwā ï naáwátdih bita ï túi joyát pínahdih náahna, nin pah ïpĩ niijná caá: “Jeá túini ã jumuchah, yoobópdih caá wā niijíp”, ïpĩ niijná caá. Páant ï niiját pah, yeéb ñi niijcá bojó. Bitadidih naóhna, túi yoobópdihjeh ñi naáwá. Páant ñi túi naóhcah, Dios yeebdih ã peéh chāj bipna caá.*

Uúbát

13 Ñijeéh jumni yeejép yapna, Diosdih ã uúbú naáh. Bíih wēini jumna, Diosdih ã wēi ewe naáh.

14 Bíih wanni jumna, Jesúhwā ï maátadidih ã bid bojo naáh, yíjĩh ñáinit, jwĩ Maáh Jesús ã wēpatjĩh caandih ï uúbát pínah niijná.*

15 Pánih teo jáha uúbhnit, “Jwĩ uúbát pah Dios ã chāj bipna caá”, ï niij jenah joyóchah, wannididih Dios ã boobipna caá. ã yéj chājatji jīb wanni ã jumuchah, ï uúbáchah, ã yéj chājatjidididihbut Dios ã yohbipna caá.

16 Pánihna, yeéb ñi yéj chājatdih ñi míc naáwá. Pánih míc naóhnit, yeéb mícjeh Diosdih ñi uúbú, dedé wnat ã jumuchah, caandih ã booaat pínah niijná. Túi chājnit ñi uúbáchah, Dios ã túi jepahbipna caá. Páant ñi uúbát oboh jumni nihcan, wēpni ã jumna caá.

17 Dios naáwátdih naóh yapni Elíasji jwiít pah ãt jumap wut jĩ. “Mah ã buugcá bojo naáh”, Diosdih ã niij uúbáchah, bíic peihcanni jópchi bíih jópchi tac yoób mah ãt buugcáp wut jĩ.*

18 Túttimah, ã jwúb uúbáchah, mah ãt jwúb buugúp wut jĩ. Baácdih mah ã jwúb buugúchah, momni chíhnit, ãt jwúb quehep wut jĩ, páant mantih. Pánihna, Diosdih jwĩ uúbát oboh jumni nihcan caá.*

Yéj chājni ã túut nuumát

* 5:11 Job 1.21-22; 2.10 * 5:11 Sal 103.8; 111.4

* 5:17 1R 17.1; 18.1; Lc 4.25 * 5:18 1R 18.42-45

* 5:12 Mt 5.34-37 * 5:14 Mr 6.13; Lc 10.34

19-20 Wã déewãá, ñijeéh jumni Dios naáwát dih ã cádahachah ennit, caandíh jwúub túut nuumát túutat caá náahap. Pánih jwúub túut nuumát túutnit, caandíh ñi túi teo wáacna caá. Páant ñi teo wáacachah, ã jwúub túut nuumúchah, bádí ã yéej chãjachah yuhna, Diosboó ã yéejatdih yohnit, caán iiguípna bejni déejidih ã túi ɛbbipna caá.* Caandíh túi náhninit, ñi túi míc teo wáacá.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.

Santiago

* 5:19-20 Pr 10.12; 1P 4.8

1 PEDRO

Pedro queédih ã túyat tútat

¹ Weém, Pedro, Jesucristo ãih doonádih naáwát túttni jumna, yeéb Jesúhwa biih baácna jwei peétnitdih wã daác wahna caá. Ponto baácna, Galacia baácna, Capadocia baácna, Asia baácna, Bitinia baácna jwei béjnitji ñi jumna caá.*

² Jon jãtjih ãihwã ñi jummat pínah niijná, jwĩ íp Dios ã náahat pahjeh yeebdíh át ñiojip taga. Páant ã ñionit ñi jumuchah, Túini Espíritu ã teo wáacatjĩh túiniboodíh túut nuumná caá ñi chãjap. Jesucristodih ñi túi jepahat pínah, ãih meépjĩh ñi yéejatdih chocnit pah ñi jummat pínahbat niijná, Dios yeebdíh át ñiojip taga. Dios búdí oinit, yeebdíh ã teo wáaca naáh, ñi túi jummat pínah niijná.

Túí wēi pãinit jwĩ jummat

³ Jwĩ Maáh Jesucristo ípdih búdí jwĩ wēi naóh jĩh. Caanjéh tigaá jwiítidih jĩgah en teo wáacnit, Jesucristo wunnijidih át jwáub booanap tajĩ, jáap cáac jumnit panihnit jwĩ jummat pínah niijná. Pánih jumnit, jwĩh bácah ã wanuchah yuhna, jwĩh caolih Diosjeéh ã pebhboó páantjeh ã jumbipna caá. Pánihatdih jéihnit, jwĩ wēi pãina caá.*

⁴ Caán túyupboó jumna, jwĩ jwáub wuncan níit, buca. Dios túini yoobát ã jummatdih ennit, caandíh bainí jwĩ wēican níit. Caanná jwĩ juibínachah, túini ã wūhat pínahdih ã bíboh pãina caá.

⁵ Caán péeni yeó jáapdihjeh Dios jwiítidih ã túut nuúm péabipna caá. Páant ã túut nuúm péaat túut niijná, caandíh jwĩ túi jenah joyóchah, ã wēpatjĩh iiguípna jwĩ bejat déejidih ã túi wapna caá.

⁶ Páant ã wapatdih jéihnit, daocánni yeó jáapna yeejép yapna yuhna, ñi túi wēina caá.

⁷ Oro yoobát ã jummatdih jéihíhna, cáacwã caandíh ã puúb enna caá. Obohjeéhtih, oro búdí jíib jumna yuhna, ã buudbípna caá. Jesúsdi jwĩ túi jenah joyátboó oro ã jíib jummat chah ã jíib jumna caá. Yoobópdih Jesucristodih túi jenah joiná, dedé yeejép yapna yuhna, caandíh jwĩ cádahcan níit. Jwĩ túi jenah joí cádahcah, Jesucristo jwáub dei jũóhnit, búdí wēina, “Ma túi chãjna beé”, jwiítidih ã niijbípna caá.

⁸ Caán Jesucristo nin baácboó ã jum jwuhuchah, yeéb caandíh encannitji yuhna, ñi oina caá. Buubut caandíh encan yuhna, túi jenah joinít, bainí ñi wēican caá.*

⁹ Pánih túi jenah joinít ñi jumuchah, iiguípna ñi bejat déejidih Dios yeebdíh ã túi ubna caá.

¹⁰ Dios cáacwãdih oinit, ã yéejat jíib iiguípna bejat déedih ã túi ubat pínahdih jon jãtjih Dios naáwátidih naóh yapanitji ít daacáp wat yah jĩ. Pánih daácna yuhna, queétjeh caandíh ít beh joicáp wat jĩ. Pánih beh joicán, búdí jéihíhna, queétjeh ít míic uúbh joyóp wat jĩ.

¹¹ Cristo yeejép ã yapat pínah, boo pud jũóhnit, ã maáh waadát pínahdihbat Túini Espíritu queédih át jéihyanap wat jĩ. Páant ã jéihyanachah, “¿Débólíh tigaá Cristo ã jũóhbi? ¿Páant ã jũúwáchah, ded panihat tigaá ã jumbi? ¿Ded pah tigaá caandíh jwĩ beh enbi?” Ípĩ níj míic uúbh joyóp wat jĩ.

¹² Pánihna, Túini Espíritu queédih naóhna, ñih pínah nihcan, buu láa moóníh pínah ã jummatdih át jéihyanap wat jĩ. Páant ã joiníji túini doonádihjeh Túini Espíritu ã wēpatjĩh yeebdíh bita ít naáwáp wat jĩ. Caán doonádih Dioíh ángelwābut búdí ã jéihíhna caá.

Ded pah jwiít Jesúhwa jwĩ jummat

¹³ Dios jwiítidih nihát ã túi chãjatdih náhninit, túi jenah joinít ñi jumúú. Yeejép chãjat jenah joyátidih páantjeh jumah bojnit, Jesucristo ã jwáub

* 1:1 Stg 1.1 * 1:3 Jn 3.3-7; Ro 6.4-13; 1P 1.22 * 1:8 Jn 20.29

dei jãóhñit, jwiít dih ãjeéh ã ub bejat pínahdih ñi túi wēi páñaá.

14 Jesúih doonádih joi jwúhcan, ñi náahat pahjeh ñit chãjap taga. Obohjeéhtih, buu caandíh jéihna, ñi jwíih jumati pah ñi chãjca bojoó. Dios weh jumna, caandíh túi jepahnit ñi jumuu.

15 Pánih jumna, yeebdíh ñíoni Dios túini yoobát ã jumati pah, yeebbát ñi túi chãjaá.

16 Jon jãtíh Dios naáwát dih naóh yapani nin pah át niij daacáp tají: “Weém caá yéejat wihcanni. Páant wã jumati pah, yeebbát yéejat wihcannit ñi jumuu”, Dios ã niijná caá, át niij daacáp tají.*

17 Diosdih uuóbhna, “Paá”, ñi niijní, nihat cáacwã ded pah í chãjatdih ã enna caá. Páant ã enatdih jéihnit, nin baácboó táoh jibnit dée ñi jum jwuhchah, tíic jenah joinít, ã peéh chãjatdih úmna, yéej chãjcat caá náahap.

18 Ñi nuowã í wutati dedé pínah nihcan caá. Queét í wutatdih jepahnit ñi jumuchah, Cristo ñi yéejat jíib buudáát panihnidih át jíib chãjap taga. Pánih jíib chãjna, platajñh, orojñh yeebdíh át jíib chãjcan tagaá. Plata, orobat ã buudáh bejbipna caá.

19 Obohjeéhtih, Cristoboó túini yoobát oveja wúuh panihni jumna, wun wúhñit áih meépjñh ñi yéejat jíib buudáát dih át jíib chãjap taga. Caandíh ñi túi jéihna caá.

20 Nin baác dih ã chãjat pínah jãtíh, Diosboó Cristo ded pah ã yapat pínahdih átát jenah joyóp wut jñ. Páant ã jenah joiníji Cristodih ã wahachah, yeebdíh teo wáacat túut niijná, buu át cáac jumap tají.

21 Pánihna, Cristo ã teo wáacatjñh Diosdih jepahnit ñi jumna caá. Cristo wunnijidih jwúub boonit, ã pehbóó ub páuh laab béjnit, ãjeéh bíic dih wutni pínah Dios maáh át waadánap taga. Pánihatdih jéihnit, Diosdih túi jenah joinít, jwúub boonit, ã pebhna yeebdíhbut ã ub bejat pínahdih

ñi jéihna caá. Caandíh jéihnit, ñi wēi páina caá.

22 Jesucristoíh túini doonádih jepahnit, yéej chãjatdih ñit cádahjip taga. Pánih cádahnit, bíic weh pah Jesúihwádih ñi túi míic oina caá. Pánihna, “Meemdíh wã oina caá”, niijnít, queétdih ñi túi teo wáacá.

23 Yeéb jáap cáac jumnit panihnit Dios weh ñi jumna caá. Jwí mána í cáac jumati túttimah, ípñ wunna caá. Obohjeéhtih, Dios weh jwí jumuchah, caan pánihcan caá. Dios naáwát báadhni panihni jumna, caandíh jepahnitdih ã túi túut nuumná caá. Caán naáwát páantjeh ã jumbipna caá.*

24 Jon jãtíh Dios naáwát dih naóh yapani nin pah át niij daacáp tají:

“Yílip ã diib téh wunat pah muntih, cáacwábut ípñ wunna caá. Ded cháa, túini jumna yuhna, maátcanjeh jum jwuhñit, ã yúug jéenna caá. Caan pánihni cáacwã wēpnit jumna yuhna, maátcanjeh jum jwuhñit, ípñ wunna caá.

25 Obohjeéhtih, Dios naáwátboó ã buudcán niít”, át niij daacáp tají. *(Is 40.6-8)*

Caanjéh tigaá yeebdíh í naóhñiji túini dooná.

2

1 Pánihna, buu Dios weh jumnit, nihat ñi yéej chãjatdih ñi cádah beedánaá. Ñi yeeatdih, “Weém chah túini caá”, ñi niij jenah joyát dih, bíi déedih en ñinahnit ñi íjatdih, bitadih oboh ñi dooná jumati dihbut ñi cádahaá.

2 Pánih cádahnit, Dios naáwát dih jéihíhna, caandíh búdí ñi bidíi. Túuh jwuhni wébít jóóh mac búdí ípñ bidna caá. Pánih túi nomnit, ã túi behna caá. Caan pánihat pah jwiítbut Dios naáwát dih búdí bidnit, túi jenah joinít, ã túi behat pah jwiítbut jwí túi behna caá.

* 1:16 Lv 11.44-45; 19.2 * 1:23 Jn 3.3-7; Stg 1.18; 1P 1.3 * 2:3 Sal 34.8

³ Pánihna, yeebdíh wā naóhna caá: Dios ã oyatdih jéihnit jumna, ã naáwát dih túi náhninit, ñi túi jepahaá.*

Cristo choójboó wēp teoni jee dáh panihni ã jummat

⁴ Cristo choójboó wēp teoni jee dáh panihni ã jumna caá. Múú teonit caán jee dáhdih ĩ náahcat pah, cāacwā caandíh ĩ náahcah yuhna, Diosboó caandíh wēi ennit, ãt ñíwip wut jī. Pánihni ã jumachah, caandíh ñi túi jenah joyoó.

⁵ Yeebbát múúdíh ĩ chājat pínah jee dáhna panihnit ñi jumna caá. Páant ñi jumachah, Dios yeebjīh dúuj pāp aabánit, áih múú pánihni ã chājna caá, Túini Espíritu ã jummat pínah niijná. Yeéb Dioíh múúboó teonit áih sacerdotewā panihnitbut ñi jumna caá. Pánih jumnit, Jesucristo ã teo wáacatjīh cāacwādhíh úúbhnit pínah, Diosdih wēi naóhnit pínahbut ñi jumna caá. Páant ñi chājachah ennit, “Ñi túi chājna caá”, Dios ã niijná caá.

⁶ Jon jātih Dios naáwát dih naóh yapani nin pah ãt niij daacáp tajī:

“ Weém Jerusalén tátchiboó múú pánihni wā chājna caá. Yoobópdih jumni jeé, múú choójboó wēp teoni panihnidih ñíonit, wā jwejna caá. Caandíh búdí wā wēi enna caá. Ded caandíh túi jenah joiní ã jepahatdih ã jīgahcan niít’, Dios ã niijná caá”, ãt niij daacáp tajī. (Is 28.16)

⁷ Yeéb Cristodih túi jenah joinít, caandíh ñi wēi enna caá. Obohjeéhtih, jepahcannitboó caandíh ĩ náahcan caá. Páant ĩ náahcannidih nin pah Davidji ãt niij naóh daacáp tajī:

“ Múú chājnitboó ĩ yohni jee dáhdihjeh wīih múú pánihnidih chājna, choójboó wēp teoni panihnidih wā ñíwip be’, Dios ã niijná caá”, ãt niij daacáp tajī. (Sal 118.22)

⁸ Isaíasjibut nin pah ãt niij daacáp tajī:

* 2:9 Ex 19.5-6; Dt 4.20; 7.6; 14.2; Is 43.20; Tit 2.14 9.25 * 2:11 Sal 119.19

“Caán cāacwā ĩ tóoc búugát jee dáh panihni ã jumnipna caá”, ãt niij daacáp tajī. (Is 8.14)

Páant ĩ daacátji pah, Dios naáwát dih jepahcan, Cristodih cāacwā ĩ náahcat jíib, tóoc búugnít panihnit ĩ jumna caá. Jon jātih Dios “Páant ã yapbipna caá”, ã niij jenah joyátji bíic yoobó, Cristodih ĩ náahcap be.

⁹ Obohjeéhtih, yeéboó Dios ã ñíonit jumna, áihwājeh ñi jumna caá.* Pánih jumna, maáhdih teo wāhñit sacerdotewā panihnit bitadih úúbhñit caá. Diosdihjeh teo wāhñit yéejat cádahnit ñi jumna caá. Pánihat pínahdih yeebdíh ãt ñíwip wut jī, ã túi chājatdih ñi wēi naáwát pínah niijná.* Pánihna, “Dios weemdíh dúpúát panhipmant úb bacanit, baabát panhipboó ã jwejep be”,* ñi niij wēi naóhna caá.

¹⁰ Jon jātih oboh jumnit ñit jumjip taga. Búú áihwā ñi jumna caá. Jon jātih Dios yeebdíh ãt jīgah en teo wáaquíhichah yuhna, ñit jéihcap tajī. Obohjeéhtih, búú ã jīgah en teo wáacatdih jéihnit, caandíh ñit jepahap taga.*

Túí chājat

¹¹ Wā oinitá, nin baácboó táoh jibnit dée jwī jum jwuhna caá. Dios pehbboó caá jwī yoób jummat pínah yoobát pohba. Páant jwī jumachah, nin pah yeebdíh wā wutna caá: Yeejép ñi chājat jenah joyát dih ñi chājca bojoó. Pánih jenah joinít, ñíih caolíhdih ñita yéjea taga.*

¹² Yeéb Diosdih jéihcannit cātíh jumna, túinijeh ñi jumúú. Páant ñi jumachah ennit, “Queét yeejép chājnit caá”, búú niijnítji yuhna, Jesús ã jwúúb dei jūóhni yeó jáapdih Diosdih ĩ wēi naóhbipna caá.

Maátadh jepahat

¹³⁻¹⁴ Jwī Maáh Jesús ã jepahat pah, ñíih baác dih moón ĩ maátadh túi jepahnit ñi jumúú. Chah jumni maáhdih, caán nump jumnit

* 2:9 Is 43.21 * 2:9 Is 9.2 * 2:10 Os 2.23; Ro

maátadihbut ñi jepahaá. Yeejép chãjnitdih peéh chãjat pínah niijná, túi chãjnitdih wēi naáwát pínahdihbut niijná, queétdih ñi Maáh át wahap taga. Pánihna, Jesúihwã jumna yuhna, queétdih ñi jepahcah, bita yeebdíh ennit, jwĩ maáh Jesúsdi h yeejép ñi niijbípna caá.

15 Túi chãjnit, ñi maátadih ñi jepahachah, túi jenah joicánnitboó “Queét yeejép chãjnit caá”, niijhna yuhna, ñi jéih niijcán niit. Páant ñi chãjatdih Dios yeebdíh ñi náah yacna caá.

16 Obohjeéhtih, biquína jwĩ cãtíh jumnit “Weemdíh wutni wihcan caá”, niij jenah joinít, yeejép ñi chãjít taga. Yeebboó Diosdih teo wãhñit jumna, ñi náahat pah ñi túi chãjaá.

17 Pánih ñi hãhwã jumna, bitadih “Caanbút Dios ñi chãjni mæn tigaá”, niij jenah joinít, queétdih ñi túi chãjaá. Bita Jesúihwãdihbut túi oinit, Diosdih úmñit, caandíh ñi túi jepahaá. Ñíih baácđih moón ñi maáhdihbut ñi túi jepahaá.

Teo wãhñit ded pah ñi jummat

18 Bũũ yeéb teo wãhñitdih bainí wã naáwát túut caá. Ñi maáta túi chãjnitdih, jãhñitdihbut biíc yoobó ñi túi jepahaá.

19 Yeéb yeejép ñi chãjcah yuhna, ñi maáh ñi peéh chãjachah, Dios ñijeéh ñi jummatdih jenah joinít, íjcah, Dios yeebdíh ñi wēi enbipna caá.

20 Obohjeéhtih, yeéb yeejép ñi chãjat jíib ñi maáh ñi pũñuchah, ñi íjcah yuhna, Dios yeebdíh ñi wēi naóhcan niit. Ma yéejat jíibjeh caá. Obohjeéhtih, ñi túi chãjachah yuhna, yeebdíh ñi pũñuchah, ñi íjcah, Dios yeebdíh ñi wēi naóhñipna caá.

21 Pánihñit pínahdih Dios yeebdíh át ñiwip taga. Cristoboó yéej chãjcan yuhna, yeejép yapnit, jwíitdih ñi wun wũhup jĩ. Páant yeejép ñi yapatjidih náhñit, yeebút yeejép yapna yuhna, ñi íjca bojoó.

22 “Caán Cristo yeejép chãjcan, ñi yeecap jĩ”, Isaías át niij daacáp tajĩ.*

23 Cãacwã caandíh ñi jãihñuchah yuhna, ñi jũih jwũubacap jĩ. Ñi tubana yuhna, “Yeejép ñi yapa naáh”, át niijcáp wut jĩ. Obohjeéhtih, “Wã íp yoobópdih chãjni weemdíh, queétdihbut ñi náahat pah ñi chãja naáh”, át niij jenah joyóp tajĩ.*

24 Caanjéh jwĩ yéejat jíib cruzboó ñi wun wũhup jĩ, jwĩ yéej chãjatdih cádahñit, táiniboodíh jwĩ chãjat pínah niijná. Ñi hã yãhwítjĩh jwíitdih át boonanap tajĩ.*

25 Déhenit ovejawã panihñit yeéb iiguípna bejna ñi chãjap yuh be. Obohjeéhtih, bũũ Cristo ovejawãdih en daoní panihñidih ñi jwũub jũóh tagaá, yeebdíh ñi túi wapat pínah niijná.*

3

Áa jumñit ded pah ñi jummat

1-2 Bũũ áa jumñit yaadá, yeebdíhbut bainí wã naáwát túut caá. Ñi weha mána yeebdíh ñi wũtuchah, jíponih niijcãnjeh, ñi túi jepahaá.* Biquína ñi weha mána Jesucristodih jepah jwũhcannit, ñi doonádh ñi naáwáchah, joíhcanjeh, molít ñi nem teona caá. Páant ñi nem tewechah ennit, yeébboó jwũub naóhcanjeh, táinijeh queétdih ñi jepahaá. Túinijeh ñi jumachah ennit, ñi jwũub naóhcah yuhna, queétboó Jesucristodih ñi jepah tagaá.

3 Chah ñi túi jíghat pínah niijná, búdí ñi míic jenah joicá bojoó. “¿Ded pah wã túi jíghabi? ¿Ded pah wã yoócdihbut wã túi yugh ámoh tajbi? ¿Búdí jíib jumni túi iigní tópnadh, búdí jíib jumni yéguehdihbut ded pah wã dũobí?” ñi niij jenah joicá bojoó.*

4 Obohjeéhtih, Dios ñi weh yatá jumna, ñi hã caolíh ñi túi jummat pínahdih ñi túi jenah joyoó. Jũihcan, tubit wutcan, táinijeh ñi jumãũ. Páant ñi jumachah, Dios yeebdíh búdí ñi wēi enbipna caá.

* 2:22 Is 53.9 * 2:23 Is 53.7 * 2:24 Is 53.5 * 2:25 Is 53.6 * 3:1-2 Ef 5.22; Col 3.18 * 3:3 1Ti 2.9

5 Jon jãtìh moón yaádh Diosdìh túi jenah joiná, ì weha mánadìh jepahnit, túi jìgohnit panìhnit ìt jùmp wut jì.

6 Jwì éet Saraji mijeeh bóo Abrahamdìh “Maá”, niijnít, caandìh mipì túi jepahap wut jì. Pánìhna, yeebbát túi chãjnit, úumcanjeh, mi weh yatá panìhnit ñi jùmpna caá.*

7 Bùu áa jùmpnit neonádìh jwuh bainí wã naáwát túut caá. Yeebboó ñi weha mána yaádhdìh búdí oina, túinìjeh ñi chãjaá, ì túi jùmat pínah niijná. Queét yaádhboó nump wèpnit ì jùmpuchah jéihnit, queétdìh ñi túi en dawaá. Queét yaádhbut jenah joinít ì jùmpuchah jéihnit, ded pah ñi chãjat pínahdìh ñi míic wéhenaá. Dios yeéb chénat pahdìh oinit, át ñíojip taga, áihwã ñi jùmat pínah niijná. Pánìh jùmpnit, Diosdìh ñi úubúchah, jãhat panìhat wihcah, ã túi jepahbìpna caá.*

Jesúhwã ded pah ì jùmat

8 Bùu yeéb nihadìh bainí wã naáwát túut caá. Bìicdìh túi jùmpnit, ded jìgahnidìh ennit, bíic yoobó jìgahnit, caandìh ñi teo wáacá. Yeéb bíic weh panìhnit jùmpna, míic oinit, ñi míic túi chãjaá. Oboh jùmpni pah ñi jùmpú.

9 Ded yeebdìh yeejép ã chãjachah yuhna, yeejép ñi chãj jwúubaca bojoó. Ded yeebdìh yeejép ã niijìchah yuhna, bíic yoobó niij jwúubacanjeh, “Dios meemdìh ã túi chãja naáh”, caandìh ñi niijì. Páant ñi chãjat pínahdìh Dios yeebdìh át ñíwip taga, yeebdìhbut ã túi chãjat pínah niijná.

10 Jon jãtìh Dios naáwátìh naóh yapani nin pah át niij daacáp tajì:

“Ded túi wèi jùmpìhni, yeejép wéhecan, ã yee naóhca bojo naáh.

11 Yeejép chãjatdìh cádahnit, túiniboodìh ã chãja naáh. Bitajeéh bíicdìh túi jùmpìhna, jùihcanjeh, queétdìh ã túi oyo naáh.

12 Pánìh chãjnitdìh Dios wèi enna, ì úubúchah, ã túi jepahna caá. Obohjeéhtìh, yeejép chãjnitdìh

ã enìhcan caá”, át niij daacáp tajì. (*Sal 34.12-16*)

13 Páant ñi túi chãjìhichah, bita yeebdìh yeejép ì chãjcan niit.

14 Obohjeéhtìh, ñi túi chãjat jìib, biquí láana yeebdìh yeejép ì chãjbìpna caá. Páant ì chãjatdìh ennit, Diosboó yeebdìh ã túi chãjbìpna caá. Pánìhna, det yeebdìh yeejép chãjnitdìh búdí jenah joicánjeh, ñi úumca bojoó.*

15 “Cristo wã Maáh caá”, niij jenah joinít, caandìhjah ñi weñeé. Bitaboó “¿Ded pah chãj tigaá Dios pehbboó wã bejbi?” yeebdìh ì niij úubh joyát pínah jãtìh, queétdìh túi jepahat túut niijná, Dios naáwátìh túi míic bohé pãinit ñi jùmpú.*

16 Páant ì úubh joyóchah, queétdìh oinit, túinìjeh ñi jepahaá. Pánìh jepahna, ñi naáwát pahjeh bíic yoobó ñi túi chãjaá. Páant ñi chãjachah yuhna, bitaboó yeebdìh oboh yeenit, “Cristoíhwã ì túi chãjachah yuhna, yeejép wã wéhenap be”, niij jenah joinít, ì tíicbìpna caá.

17 Ñi túi chãjat jìib, yeejép yapna yuhna, “Dios páant ã náahachah, ã túimi nacaá”, ñi niij jenah joyoó. Obohjeéhtìh, yeejép ñi chãjatjì jìib yeejép ñi yapachah, “Wã yéejat jìibjeh tigaá”, niij jenah joyát caá náahap.

18 Jwì túi chãjachah yuhna, yeejép jwì yapachah, Cristo bíic yoobó ã yapatjidìh jenah joyát caá náahap. Caánboó dedé ã yéej chãjcap jì. Pánìh yéej chãjcan yuhna, jwì yéejat jìib bíic láajeh ã wan wãhup jì, Diosjeéh jwì túi jùmat pínah niijná. Cãacwã caandìh ì mao yohochah yuhna, Túini Espírituboó caandìh át boonanap tajì.

19-20 Cristoíh bácah ì yohopjì íitboó ã laj jwuhuchah, áih caolìhboó Noéjì jùmp láa chíic wunnitjì ìih caolìh chéonit panìhnit ì jùmpna át jùibínap wut jì. Caanná jùibínit, ded pah ã chãjatjidìh queétdìh át naáwáp wut jì. Ì báadh jwuhuchah, Noéjìboó ì yéej chãjatdìh queétdìh átih cádahat túutap wut yuh jì. Noéwã búdí jãáj chóodìh

* 3:6 Gn 18.12 * 3:7 Ef 5.25; Col 3.19 * 3:14 Mt 5.10 * 3:15 Is 8.12-13

ĩ chãjat pónih, ã naóhñitji ĩ jepahat pínahdih Diosboó maatápdih pãina ãtih chãjap wut yah jĩ. Obohjeéhtih, ĩt jepahcap wut jĩ. Pánihna, pobyit ã jũúwáchah, Noéwã ĩ chĩc wuncat pínah niijná, Dios queétdihjeh jãáj chóona ãt waadát túatup wut jĩ. Queét ocho cãacwãbitdihjeh ãt túi ubap wut jĩ.*

21 Caandih náhninit, Jesucristodih túi jenah joinít, jwĩ daabáatdihbut jwĩ jenah joiná caá. Noéwã ĩ chĩc wunat déejidih Dios caán jãáj chóojĩh queétdih ãt túi ubap wut jĩ. Pánihat dée pah, jwiít iiguípna jwĩ bejat déejidih Dios Jesucristo ã wun wãhatjĩh jwiítidih ã túi ubna caá. Jwiítidih ĩ daabánachah, jwĩih bácahdih queí chocat panihni, jwĩ yéejatdih cádahatdih jwĩ júutna caá. Jesucristo jwúub boo pud jãóhna, jwĩih caolidih ãt boanap wut jĩ, jwĩ túi jumat pínah niijná.

22 Caán Jesucristo ã boo pud jũúwát túttimah, ã íp pebhboó púuh laáb juibínit, Dios ã jéihyemant bóo bawámant chũdnit, nihat ángelwãdih, nihat nemépwãdih, nihat nin baác dih moón maatadidihbut ã wutna caá.

4

1 Cristo nin baácboó jum láa, yeejép yapna yahna, ã ípdih páantjeh ãt jepahap wut jĩ. Pánihna, yeebbát biíc yoobó jenah joinít, wēp ñuhñit panihñit ñi jumúú. Pánih jenah joiníboó yeejép yapna, ã yéej chãjatdih ã cádahna caá.

2 Nin baácboó jum jwuhna, Diosdih jéihcannit ĩ yéej chãjatdih ĩ ñinahat pah ñinahcan, Dios ã weñat pínahdihjeh ã chãjbipna caá.

3 Cristodih ñi jepahat pínah jãtih, Diosdih jéihcannit ĩ chãjat biíc yoobó ñit chãj jwuhup taga. Dedé yeejép chãjihna, ñit chãj jwuhup taga. Babh máihna, míc jũih ñaácnit, búdí íí náah ñit chãj jwuhup taga. Diosdih yap yohna, ñi pãpniboodih wēnit, yeejép ñit chãj jwuhup taga. Bũũ Cristoihwã

* 3:19-20 Gn 6.1-7.24 * 4:8 Pr 10.12; 1Co 13.7

jumna, páant maatápdih ñi chãjatjidih ñi cádahaá.

4 Ñijeéh yeejép chãj pej jumnitjiboó bũũ ĩjeéh ñi jwúub yeejép chãjcat enna, “¿Dépanih tigaá jwĩjeéh ĩ jwúub pej jumcan?” ĩ niij jenah joiná caá. Páant niij jenah joinít, ĩjeéh ñi jwúub pej jumcatdih enna, yeebdih yeejép ĩ wéhena caá.

5 Dios báadhñitdih wunnitdihbut ñionit, ded pah ã peéh chãjat pínahdih ã naóhbipna caá. Páant ã naóhni yeó jáap queét yeejép chãjnitdih “¿Dépanih tibeé wã wehdih yeejép ma chãj?” Dios ã niij jãihñachah, queétoó ĩ jéih jepahcan niít.

6 Cãacwã ĩ wunat pínah jãtih Dioĩh túini doonádih ĩt joiijp taga. Pánih joinítji biquína ĩ jepahcah, bitaboó ĩt túi jepahap tajĩ. Pánihna, jepahñitji-boó ĩih bácah ã wunachah yahna, ĩih caolih Diosjeéh ã túi jumna caá.

Bitadidih ded pah teo wáacat

7 Péeni yeó jáap ã tóah jũúwãtdih náhnina, túi jenah joinít, yéej chãjat jenah joyát ã jũúwáchah, ñi jumah bojoó. Pánih jumnit, Dios ã náahat pah ñi jéih úbhñipna caá.

8 Bitadidih ñi túi míc oyat pínahdih yeebdih búdí wã náah yacna caá. Pánih míc oinit, jwiítidih bita ĩ yeejép chãjatdih íjcan, quíib bũudñit, jwĩ míc teo wáacñipna caá.*

9 Pánih míc oinit, bita Jesúihwã ñíih mauná ĩ juibínachah, yeejép jenah joicánjeh, queétdih ñi wēi jwãáá.*

10 Dios yeéb biquínadidih ded pah ñi chãjat pínahdih ãt jéihyanap taga. Páant ã jéihyanachah, ã wãhni wēpatjĩh bita Jesúihwãdih ñi túi teo wáacá.

11 Ded Dios naáwãtdih naóhni Dios ã naáwát tútat pahjeh ã naáwá naáh. Ded bitadidih teo wáacni Dios ã wãhni wēpatjĩh ã teo wáaca naáh. Páant ñi chãjachah ennit, bitaboó “Queét Jesucristoihwã ã wēpatjĩh ĩ míc túi teo wáacna caá”, niij naóhñit, Diosdih ĩ wēi naóhbipna caá. “Meém caá chah Maáh. Ma wēpat ã bũudcán niít”,

* 4:9 Ro 12.13

Diosdih páantjeh jwĩ niíj wēi naóh jĩh. Páant tií ã jumna nah.

caán ã teo wáacatdih ñi jenah joí cádahca bojoó.

Jesúhwā yeejép ĩ yapat

12 Wā oinitá, yeéb Jesúhwā tubit yeejép yapna, “¿Dépanihna weemdíjh yeejép ãpĩ yap?” ñi niíj jenah joicá bojoó. Yoobópdih Jesúsdiñ ñi táí jenah joyátdih júutat túut niijná, “Páant ã yapa naáh”, Dios ã niijná caá.

13 Obohjeéhtih, yeejép yapna yuhna, búdí ñi weñeé. “Cristobut tubit yeejép át yapjip taga”, niíj jenah joinít, yeebbát yeejép yapna, ñi jéih wēibipna caá. Pániñ wēinit, Cristo ã yeh iigátjĩh ã jwúub dei jūwátdih niñat cáacwā ĩ enechah, bainí ñi wēican niít.*

14 Yeéb Cristoíhwā ñi jummat jíib bitaboó yeejép ĩ deoh naáwáchah yuhna, Diosboó áih Túini Espíritujĩh yeebdíh ã teo wáacachah, ñi weñeé.

15 Cáacwādiñ mao yohnit, nūmnít, yeejép chājnit, bitaíh tewatdih en naóhñitbut ĩ jummat jíib yeejép ĩpĩ yapna caá. Yeébbóó páant ñi chājca bojoó.

16 Obohjeéhtih Cristoíhwā ñi jummat jíib yeejép yapna, tíccanjeh, áihwā ñi jummatdih wēina, “Túina caá, Paá”, Diosdih ñi niíj weñeé.

17 Dios jwiít áihwādiñ peéh chājna, yeejép ã yapat túutna caá, jwĩ túut nūmát pínah niijná. Jwiít diñ jwíh peéh chājna, áihwā jwĩ jumachah yuhna, ¿ded pah áih doonádiñ jepahcannit ĩ yapbi? Queétdih chah yeejép ã peéh chājbiñna caá.

18 Dios naáwátdih naóh yapaniji nin pah át niíj naóh daacáp tajĩ: “Túí chājnit yeejép ĩ yapachah yuhna, Dios queétdih ã táí ubbipna caá. Obohjeéhtih, Diosdih náahcan, yeejép chājnitdih búdí ã peéh chājachah, chah yeejép ĩ yapbiñna caá”, át niíj daacáp tajĩ.*

19 Pánihatdih jéihñit, Dios ã náahat pah yeejép yapna yuhna, bitadiñ táí chājatdih ñi cádahca bojoó. Dios niñat chājni, ã niijátji pah péani ã jumachah,

5

Jesúhwādiñ waóhñit ded pah ĩ chājat

1 Būu yeéb Jesúhwādiñ waóhñitdih bainí wā naóh daacát túut caá. Weembút yeéb pah mantih Jesúhwādiñ waóhni wā jumna caá. Cristo yeejép ã yapachah, enniñi wā jumna caá. Pánihna, yeh iigátjĩh ã jwúub dei jūwáchah, ã wēpatdih ennit, búdí jwĩ wēibipna caá.

2 Dioíhwā ovejawā panihñit ĩ jumachah, queétdih ñi táí en daó bohénaá. “Queétdih wā bohéihcañ yuhna, ĩ wutachah, wā bohébiñna caá”, niíj jenah joicán, “Queétdih wā bohéat jíib weemdíh búdí ĩ jíib chājbiñna caá”, ñi niíj jenah joicá bojoó. Obohjeéhtih, Dios ã náahat pah, wēinit, ñi bohénaá.*

3 Niñat jéihñit pah niñcan, jāihcan, túiniñeh ñi bohénaá. Pánih bohéna, ñi bohéat pah yeebbát biíc yoobó ñi chājaá, queét yeebdíh ĩ en yacat pínah niijná.

4 Páant ñi chājachah, Cristo, ovejawādiñ en daonít ĩ Maáh jwúub dei jūóhñit, “Meémboó wíihwādiñ ma táí bohénap be”, ã niijíchah joinít, búdí jwĩ wēibipna caá. Ájeéh jwĩ jumachah, jwĩ weñat ã yaicán niít.*

Jesúhwā ded pah ĩ chājat

5 Yeéb japata Jesúhwā, yeebdíh waóhñitdih ñi táí jepahaá. Yeéb niñatbut “Weém niñat jéihni caá”, niíj jenah joicánjeh, ñi míic táí teo wáacá. Dios naáwátdih naóh yapani nin pah át niíj daacáp tajĩ:

“ ‘Weemdíh dedé judhdad wihcan caá’, niijnít diñ Dios ã jāhna caá, ĩ būujácat pínah niijná. Obohjeéhtih, páant niíj jenah joicáñnitboodíh wēi ennit, ã táí teo wáacna caá”,* át niíj daacáp tajĩ. (Pr 3.34)

6 Pánihna, “Dios chah wēpni, niñat jéihñitbut ã jumachah, weém oboh

* 4:13 Ro 8.17; 1P 4.1 * 4:18 Pr 11.31 * 5:2 Jn 21.15-17 * 5:4 He 13.20 * 5:5 Stg 4.6

jumni caá”, níj jenah joinít, ded pah Dios ã wutuchah, ñi túi jepahaá. Páant ñi jumuchah, Dios ã ñíoni yeó jáapdih yeebdíh maáta pah ã waadábipna caá.*

7 Ëumcanjeh “¿Dedé weemdíh ã yapbi?” ñi níj jenah joicá bojoó. Obohjeéhtih, Diosdih túi jenah joinít, ñi úumatdih caandíh ñi naáwá. Caánboó yeebdíh oinit, ã túi teo wáacipna caá.*

8 Túi jenah joinít ñi jumhá. Jió nuñúpdih jeémíhna, ã ñuu ñuún péeat pah, yeebdíh eníhcanni nemépwã ï maáh Cristodih ñi cádahat pínah niijná, ã yee naáwátdih ãpí jepahat túutna caá.

9 Pánihna, nihat baácdih moón Cristoíhwã yeeb páh yeejép ï yapatdih jéihna, nemépwã ï maáh ã yeenachah yuhna, Cristodih túi jenah joinít, caandíh ñi cádahca bojoó.

10 Maátcanjeh yeejép ñi yapat túttimah, Diosboó túi oinit, yeebdíh ã teo wáacipna caá. Caandíh ñi túi jenah joí cádahcat pínah, bita yeebdíh yeejép ï chājachah yuhna, ñi túi yap yohat pínahbut niijná, yeebdíh ã teo wáacipna caá. Yeéb Cristoíhwã biíc weh pah jumna, ãjeéh páantjeh ñi jummat pínah niijná, Dios yeebdíh ãt ñíojip taga.

11 “Meém caá chah Maáh. Ma wēpat ã buudcán niít”, páantjeh caandíh jwí níj wēi naóh jíih. Páant tíi ã jumna nah.

Pedro ã péé túyat túutat

12 Weém, Pedro, caán yeebdíh wã naáwátdih Silvanodih wã daacát túutap be.* Caán Jesucristodih túi jenah joiní jumna, wã úud panihni caá. Páant níj naóh daác wahnit, yeebdíh wã weñáihna caá. Dios yeebdíh búdí ã oina caá. Pánihna, yeejép yapna yuhna, caandíh ñi cádahca bojoó.

13 Nin Babilonia tútchidih moón Jesúíhwã yeebdíh ï túyat túutna caá. Yeebdíh Dios ã ñíwatji pah mantih, queétdihbut ãt ñíoji tagaá. Wã wááh

panihni Marcosbut yeebdíh ã túyat túutna caá.*

14 Jesúíhwãdih biíc weh pah jumna, ã oyatjñh ñi wúbú. Yeéb nihat Cristoíhwã biícđih ñi túi jumhá.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.
Pedro

* 5:6 Mt 23.12; Lc 14.11; 18.14; Stg 4.10 * 5:7 Sal 55.22; Mt 6.25-34 * 5:12 Hch 15.22,40 * 5:13 Hch 12.12,25; 13.13; 15.37-39; Col 4.10; Flm 24

2 PEDRO

Pedro queédih ã túyat tútat

¹ Weém, Pedro, Jesucristo ã naáwát túttni, caandíh teo wāhnibut jumna, yeebdíh wā jwúub daác wahna caá. Jesucristo jwiít dih túi ubni, Dios ã jumna caá. Caán yoobóp dih chājni jumna,* jwiít nihat dih oinit, ã teo wáacachah, biíc yoobó caandíh jepahnit jwī jumna caá. Pánih jepahnit, jwiít nihat biíc yoobó áihwā jumna, caandíh búdí jwī wēina caá.

² Diosdih, jwī Maáh Jesús dihbut ñi túi jéihyechah, yeebdíh búdí oinit, ã teo wáaca naáh, ñi túi jummat pínah niijná.

Nin pah Cristo íhwā ã jummat

³⁻⁴ Dios túini, nihat jéihni jumna, jwiít dih át ñiwip wut jī, áihwā jwī jummat pínah niijná. Páant ã ñíwat dih jéihna, caandíh jwī túi jepahna caá. Páant jwī jepahachah, ã wēpatjīh jwiít dih búdí ã teo wáac bipna caá, caandíh jéihnit, túi chājnit jwī jummat pínah niijná. Dawá túini naáwát nah dih jwiít dih át naóh jip tagaá, ã jummat pah jwiít but jwī jummat pínah niijná. Páant ã naáwát jidih ñi túi joyóchah, ã wēpatjīh Diosdih jéihcannit yeejépdih ã en ñinahat pah chājcan, yeebboó ã náahat pahjeh túi chājnit ñi jumbipna caá.

⁵ Pánihna, Cristodih túi jenah joinít jumna, túi chājnit but ñi jumúú. Pánih jumna, Dios naáwát dih ñi túi míic bohénaá, ded pah yeebdíh ã náah yacat pínah dih ñi jéihyat pínah niijná.

⁶ Dedé yeejép chājihat dih yap yohnit, Dios ã náahat boodíh chājnit ñi jumúú. Pánih jumna, dedé yeejép yeebdíh ã yapachah yuhna, biíc yoobó túi chājnit, Diosdih wēina, ã náahat pah chājnit ñi jumúú.

⁷ Pánih jumna, biíc weh pah oinit, túi míic teo wáacnit, nihat bitadibut túi oinit ñi jumúú.

⁸ Det pánih jumna, yeó jáap jummat pah Cristo ã weñat pínah dih túi chājnit,

caandíh chah ã túi jenah joibípna caá. Pánihna, Cristodih ã túi jenah joyát, bitadibut ã teo wáacat but oboh jumni nihcan niít.

⁹ Obohjeéhtih, det pánih chājcan, túi jéih encannit panihnit, Dios naáwát dih túi jéihnit nihcan caá. Cristo ã yeejat dih ã yohatjidih quíib buudní ã jumna caá.

¹⁰ Wā déewā panihnitá, áihwā ñi jummat pínah dih Dios yeebdíh ã ñíwichah, ñit túi jepahap taga. Pánih jepahnit jumna, caandíh túi jenah joí cádahcan, ã náahat pah ñi túi chājjaá. Pánih chāj cádahcan, yoobóp dih ã ñíonit jumna, páantjeh Diosjeéh ñi jummat pínah dih ñi túi jéihbipna caá. Pánih jéihna, yeejép chājnit nihcan,

¹¹ jwiít dih túi ubni jwī Maáh Jesucristo ã jumapna ñi túi juibíbipna caá. Pánihna, áihwā yoobát ñi jumachah, yeebdíh ã wēi jwááh bípna caá, páantjeh ã maáh jumapboó ájeéh ñi jummat pínah niijná.

Á bohéatjidih ã náhnat tútat

¹² Yeebdíh wā bohéatjidih túi jéihnit, nihat Dioíh doonádih ñi joyát jip pahjeh ñi túi chājna caá. Páant ñi chājachah yuhna, caandíh wā jwúub náhniabipna caá.

¹³⁻¹⁴ Wā wunat pínah bahnijeh ã judhdad dih jwī Maáh Jesucristo weemdíh ã jéihyanap be. Páant ã jéihyanachah, wā báadh jwuhna, wā bohéatjidih yeebdíh wā jwúub náhniachah, ã túina caá.

¹⁵ Pánihna, nin náodih yeebdíh wā daác wahna caá, wā buudát túttimah nihat wā naáwát jidih ñi túi náhnat pínah niijná.

Cristo ã wēpat

¹⁶ Cristo ã wēpat dih, ã jwúub dei júúwát pínah dihbut yeebdíh naóhna, cáacwā ã jenah joinít naáwát nahjeh naóhna jwī chājcap be. Obohjeéhtih, jwiít ã bohénit jiboó wēpni ã jumad dih jwiítjeh jwī enep jī.

¹⁷ Jwī íip Diosboó Jesucristo chah wēpni ã jumad dih jwiít dih ã júutuchah, búdí yeh iigát cátih ã ñuhup jī. Páant

* 1:1 Tit 2.13

ã ñuhachah, Dios nin pah ái wêp ni-ijíp jĩ: “Nin wã wũúh, wã oini caá. Caandih bádí wã wěina caá”, ái niijíp jĩ.

¹⁸ Dios ã jumni jeejíboó jwiit Jesúsjeéh jumnit, jeámant páant ã niij yáanachah, jwiitjeh jwĩ joyóp jĩ.*

¹⁹ Pánih caandih enniti jumna, Dios naáwátidih naóh yapanitji ã daacát yoobópdiã ã jumatdiã jwĩ túi jéihna caá. Páant ã daacátjidih míc bohénit, ñi túi jepahaá. Nin baácdih moón Diosdih jéihcannit dupúát panhipboó ã jumna caá. Nin dupúnapboó jum jwuhnit, jon jãtjih ã daacátjidih ñi túi bohénachah, jiiát panihni yeebdíh ã túi jéihyabipna caá. Cristo jwúub dei jũóhna, ã íp ded pah ã jumatdiã ã túi jéihya beedábipna caá.

²⁰⁻²¹ Nin wã naáwát pínahdih ñi túi beh joyoó: Dios naáwátidih naóh yapanitji ã jenah joyátjihjeh ã daácjican tagaá. Obohjeéhtih, Túini Espírituboó queétdih ã naáwát tútat pahjeh ã naóh daácjip taga. Pánihna, ã daacátjidih jwiitboó jwĩ jenah joyátjihjeh bohéna, “Nin pah niijná caá ã chãjap”, jwĩ jéih niijcán caá. Túini Espiritu ã teo wáacátjihjeh jwĩ jéih beh joiná caá.

2

Yee bohénit ded pah ã jummat

¹ Jon jãtjih jwĩ déewã judiowã yahna, biquína “Dios naáwátidih naóh yapanit caá”, niij yeenit ã jumap wut jĩ. Páant ã jumati pahjeh muntih, buubut ñijeéh jumnit biíc yoobó yeenit ã jambipna caá. Queét yoobópdiã bohénit pah jumna yahna, ã yee bohébiipna caá. Pánih bohéna, Cristoíh túini doonádih ã yéejabipna caá. “Cristo ã túi ubnit jwĩ jumna caá”, niijná yahna, “Caán jwĩ Maáh caá”, niij jenah joicán, ã wutatdih ã jepahcan niit. Páant ã yee bohéat jíib, waícanjeh Dios queétdih peéh chãjnit, iiguípna ã wahbipna caá.

² Páant ã yee bohénachah joinit, yeejép ã chãjat pah muntih, dawá

Jesúhwã biíc yoobó yeejép ã chãjbiipna caá. Páant yeejép ã chãjachah enniti, bitaboó túini doonádih yeejép ã wéhebiipna caá.*

³ Dawá bií déedih náahna, ã bohéat jíib bádí jíib waadánit, ã jenah joyátjihjeh yeebdíh ã yee bohébiipna caá. Páant ã yee bohéatji jíib Dios jon jãtjih queétdih peéh chãjat pínahdih ã jenah joyát pahjeh, iiguípna ã wahbipna caá.

⁴ Jon jãtjih Dios yeejépwáidih ã peéh chãjatjidih ñi túi náhninaá. Caandih jepahcannit ángelwã ã jepahcatji jíib, iiguípna yohnit, dupáni tólihboó queétdih ãt nemep wut jĩ. Pánihna, péeni yeó jáapdiã queétdih bádí ã peéh chãjbiipna caá.*

⁵ Pánihat pah muntih, Noéji jum láa Diosdih náahcannitdih peéh chãjna, niihat queét yeejépwáidih pobytjih ãt mawap wut jĩ. Queét ã tútat numát pínah niijná, Noé queétdih ãt bohénap wut yah jĩ. Obohjeéhtih, ã jepahcatji jíib Dios queétdih ãt peéh chãjap wut jĩ. Pánihna, Noéwáidihjeh Dios ã túi ubuchah, queét ocho cáacwábitjeh ãt túi yapap wut jĩ.*

⁶ Pánihat pah muntih, Sodoma tãtchidih moón Gomorra tãtchidih moondihbut peéh chãjnit, iigátjih ãt cáo beedánap wut jĩ. Pánih peéh chãjna, túttimah jumnit yeejépwáidihbut ã peéh chãjat pínahdih jéihyana ãt chãjap wut jĩ.*

⁷ Obohjeéhtih, Lotdihjeh ãt túi ubap wut jĩ. Lot túini jumna, Sodoma tãtchidih moón Dios ã wutatdih yap yohnit, tãbit yeejép ã chãjachah enna, bádí ãt jĩgahap wut jĩ.*

⁸ Caán túini Lot queét táicannitjeéh jumnit, yeó jáap jummat pah yeejép ã chãjachah enniti, yeejép ã wéhenachah joinitbut, bádí ãt jĩgahap wut jĩ.

⁹ Pánihna, Noéji, Lotjidihbut Dios ã túi ubatjidih náhnina, buu láabut biíc yoobó ã túi ubat pínahdih jwĩ jéihna caá. Áihwã yeejép ã yapachah enniti, jwĩ Maáh queétdih ã túi teo wáacbiipna

* 1:18 Mt 17.1-5; Mr 9.2-7; Lc 9.28-35 * 2:2 Jud 4 * 2:4 Jud 6 * 2:5 Gn 6.1-7.24; 8.18; 2P 3.6

* 2:6 Gn 19.24; Jud 7 * 2:7 Gn 19.1-16,29

caá. Yeejépwāboodih nemat tólih panhipboó nemnit, peéh chājna caá ā chājap. Péeni yeó jáapdih, queét ā nemnitjidih iiguípna ā yoób yohbipna caá.

¹⁰ Bitā yeejépwā ī en ñinahat pahjeh chājnit, Diosdih yap yohnitdih chah ā peéh chājipna caá. Páant yeejép chājnit, ñijeéh jumnit yeebdih yee bohénit ī jumna caá. Pánih jumnit, úumcan, tíccan, “Bitā chah wā jéihna caá”, niúj jenah joinít caá. Pánih jumna, ángelwādh yeejép ĩpĩ naóhna caá.*

¹¹ Obohjeéhtih, ángelwāboó queét yee bohénit chah wēpnit jumna yuhna, Dios ā pebh ñahnit, táicannit ángelwādh ĩpĩ naóh yaccan caá.*

¹² Queét yee bohénitboó nuñúpwā dée pah jenah joicánnit ī jumna caá. Jiaboó jwĩpĩ bid juí maonit panihnit ī jumna caá. Jenah joicán, ī náahat pahjeh ī chājna caá. Ī jéihcannitdih deohnit, yeejép ī wéhena caá. Páant ī jumuchah, nuñúpwādh jwĩ mawat pahjeh muntih, Dios queétdih iiguípna ā yohbipna caá.*

¹³ Queét bitadh yeejép ī chājatji jíib Dios queétdih ā peéh chājipna caá. Yeó jáapdih cáacwā queétdih ī enechah yuhna, tíccanjeh, búdí yeejép ĩpĩ wēi chājna caá. Yeebjéh ñi táí wēi jeéméchah, queét yeejépwābut waadnit, ĩpĩ chājat pah tíic náah jumnidih chājna, ñi wēi jeémátdih ī yéejana caá.*

¹⁴ Yaádhdh en ñinahnit, ĩpĩ yeejép chājíhna caá. Páant ī chājatdih ī jéih cádahcan caá. Pánih chājnit, Dios naáwátdih táí jéihcannitdihbut yeejép ī chājat túutna caá. Bí déedih tubit bidnit ī jumna caá. Páant ī jumat jíib, Dios queétdih búdí ā peéh chājipna caá.

¹⁵ Pánih túini namádh cádahnit, déhenit panihnit biáboó bejna caá ī chājap. Balaam ā chājatji pah queétdih ĩ chājna caá. Balaam, Beor

wāuh āt jumup wat jĩ. Búdí jíib náahnit, yéej chājadh āt bejep wat yah jĩ.

¹⁶ Páant ā yéej chājíhchah ennit, áih burro caandih āt jūihñup wat jĩ. Caán wéhecanni ā jumuchah yuhna, Dios caandih āt wéheat túutap wat jĩ, ā mínahdh ā jūihñat pínah niijná. Páant ā jūihñuchah joiná, Balaam yéej chājadh ā bejatdih āt cádahap wat jĩ.*

¹⁷ Queét yeenitboó meo waócáh mac wihcanni panihni ī jumna caá. Meo mac wihcanni pah jumnit, dedé pínah nihcan caá. Pánihat pah muntih, mah tólihdih johlit ā ub joh bojochah, mah ā buugcát pah, queét yee bohénitbut cáacwādh teo wáaccan, dedé pínah nihcan caá. Pánihna, queétdih peéh chājnit, tubit dupánapboó Dios ā bejat túutbipna caá.*

¹⁸ Queét jéihnit pah cáacwādh ĩ bohénachah yuhna, ĩ bohéat dedé pínah nihcan caá. Nin pah ĩ niúj bohéna yah caá: “Jwĩ náahat pah jwĩ chājachah, ā túina caá”, ĩ niúj bohéna caá. Páant niijná, Jesúsdh jáap jepahnit, ĩ yéejatdih cádahnitboodih ĩ jwáub yeejép chājat túutíhna caá.

¹⁹ Queétdih nin pah ĩ niúj yee bohéna caá: “Dedé watatdih jepahat jwiútdih ā náahcan caá. Jwĩ weñat pínahdhjeh jwĩ chājachah, ā túina caá”, ĩ niúj yee bohéna yah caá. Páant niúj bohénit, yeejép chājatdih cádahíhcan, caandih ĩ jéih cádahcan caá. Pánih yeejép chājna, queétjeh ĩ míc yéejana caá. Pánihna, ĩ yéejat ĩ maáh panihni ā jumna caá.*

²⁰ Queét yee bohénitboó jwĩ Maáh Jesucristo jwiútdih táí ubnidih jepahnit, nin baácdih moón yeejép ĩ chājatdih ĩt cádahjip ta yah caá. Obohjeéhtih, páant ĩ cádahat túttimah, jwáub yeejép chājna, Cristodih ĩ jepahat pínah játiħ ĩ jumatji chah yeejép pohba ĩ chājna caá.*

²¹ Pánih chājnit, túini namádh ĩ waadcáh, chah queétdih āta túi tagaá. Caán namádh waadát

* 2:10 Jud 8 * 2:11 Jud 9 * 2:12 Jud 10 * 2:13 Jud 12 * 2:16 Nm 22.4-35; 31.16; Jud 11; Ap 2.14 * 2:17 Jud 12-13 * 2:19 Jn 8.34; Ro 6.6,16 * 2:20 Mt 12.45; Lc 11.26

túttimah, tac púud biáboó bejat pah, Jesúsdiñ ì cádahachah, chah ã túican caá. Pánihna, Dios túini ã wútatdih jepahna yuhna, caandíh cádahnit, jwúub yeejép ì chājachah, chah yeejép caá.

²² Pánih túut nūmná yuhna, jwúub yéej chājna, jwiít cāacwā nin jwī niiját pahjeh tigaá queét yee bohénit ì chājap: “Mūjió ã éegniidih āpī jwúub jeémpna caá. Mūudih ì chocat túttimah, yeejép bepédih āpī jwúub tūpána caá, páant mūntih”, jwīpī niijná caá.*

3

Cristo nin baácboó ã jwúub dei jūwát pínah

¹ Wā oinitá, jātih yeebdíh biíc náo wāát daác wahap jī. Pánihna, nin nūodih yeebdíh bū wā jwúub daác wahna caá, páant mūntih. Con láa wā daacátji pahjeh, bū láabut biíc yoobó yeebdíh wā náhnat túutna caá, yee bohéatdih joicán, yoobópdiñ ñi jéihyat pínah niijná.

² Dios naáwátidih naóh yapanit ì naóh daacátjidih, jwī Maáh Jesucristo jwiítidih túi ubni ã wútatjidihbut ñi túi náhninaá. ã wútatdih jwiít ã naáwát túutnit yeebdíh jwī bohénap jī.

³ Nindih ñi túi náhninaá: Péeni yeó jáapna dawá yeejépdiñ ñinahnit, Jesúsdiñ doonáidih tūbit deoh naóhñit ì jūmbipna caá.*

⁴ Nin pah ì niij deoh naóhbiipna caá: “Wā jwúub dei jūóhbiipna caá”, Jesús ã niijíchah yuhna, ¿dépanih tigaá ã jígochan? ã jwúub dei jūóchan niit. Nin baác ã jwīih jūmat túttimah, jwī nūowāji ì wūnat túttimah, nihat biíc yoobó páantjeh ã jūmna caá”, ì ni-ijbípna caá.*

⁵ Páant niij deohna, nindih ì náhnican caá: Dios ã wútatjīh nin baácidih, jeáidihbut ãt chājap wut jī. Nin baác mahjeh ã jūmūchah, caandíh ãt

wáac juyát túutap wut jī, baác ã jígochat pínah niijná.*

⁶ Pánihat túttimah, pobyitjīh nin baácidih moondíh ãt yoh beedánap wut jī.*

⁷ Pánih chājna, iigátjīh ã yoh beedáát pínah jātih, ã wútatjīh mūntih Dios jeáidih, nin baácidihbut ã wap jwūhna caá. Péeni yeó jáapdiñ, caandíh náahcannitdih peéh chājnit, jeáidih, nin baácidihbut iigátjīh ã yoh beedábipna caá. Pánih peéh chājna, queétidih iiguípna ã yohbiipna caá.

⁸ Wā oinitá, nindihbut ñi túi náhninaá: “Mil jópchi maatápdih caá”, jwiít jwī niij jenah joyóchah yuhna, Diosboó ã enechah, biíc yeó jáap pahjeh caá. “Biíc yeó jáap bahniijeh caá”, jwī niij jenah joyóchah yuhna, Dios ã enechah, mil jópchi pah ã jūmna caá.*

⁹ Jwī Maáhdih biquína nin pah ì niij jenah joiná yuh caá: “Dios ã niijátji pah chājat túut niijná, maatápdih ã páina caá”, ì niijná yuh caá. Obohjeéhtih, pánihcan caá. Cāacwāidih túi ubíhna, caandíh ì jepahat pínahdih pái jwūhna caá ã chājap. Biíc cāacidih iiguípna ã yohíhcan caá. Nihat cāacwā ì yéejatdih jígahnit, túiniboodíh ì túut nūmát pínahdih ã náah yacna caá.*

¹⁰ Obohjeéhtih, nūmní cāac mū mínah ã náhnicah, nūmúidih ã waadát pahjeh, jwiítboó jwī náhnicah, Cristo nin baácboó ã jwúub dei jūóhbiipna caá. Páant ã jūwúchah, búdí yáanit, jeáboó ã būdáh bejbipna caá. Caánboó jūmnit cáiwā, widh, yeobút ì iig beedáh bejbipna caá. Nin baác, nihat ninboó jūmni, cāacwābut ì iig beedáh bejbipna caá.*

¹¹ Pánihna, “Nihat ã beedáh bejbipna caá”, Dios ã niijíchah joinit, yéejatdih cádahnit, Dios ã náahat pahjeh chājat caá jwiítidih náahap.

¹² Jwī Maáh nin baácboó waícanjeh ã jwúub dei jūwát pínahdih wēi páinit, túinijeh ñi chājaá. Caán yeó jáapdiñ

* 2:22 Pr 26.11 * 3:3 2Ti 3.1-5; Jud 18 * 3:4 Ex 12.22 * 3:5 Gn 1.6-9; Sal 24.2 * 3:6 Gn 7.11

* 3:8 Sal 90.4 * 3:9 Ez 18.23; 33.11 * 3:10 Mt 24.43; Lc 12.39; 1Ts 5.2; Ap 16.15

jeáboó jumni ã iíg beedáh bejbipna caá.

¹³ Obohjeéhtih, Dios ã niijátji pah-jeh nihatdih ã túut nuumát pínahdih jwĩ wēi pãina caá. Nihat ã iíg beedát túttimah, jáap jeá, jáap baácdihtub Dios ã chãjbipna caá. Caán jáap baácboó túi chãjnitjeh ã jumbipna caá.*

¹⁴ Pánihna, wã oinitá, Diosjeéh túi jumat túut niijná, jwĩ Maáh ã jwúub dei jũwát pínahdih wēi pãinit, ñi túi chãjaá.*

¹⁵ Maatápdih ã jígochah ennit, nindih ñi náhninaá: Dawá caandih jepahnitdih ã túi ubat pínah ã jwdh jwuhuchah, queétdih ã pã jwuhna caá. Biíc yoobó jwĩ dée jwĩ oini Pablodih Dios ã jéihyanachah, yeebdih át daác wahap tajĩ.

¹⁶ Páant míic caá Pablo Cristo ã jwúub dei jũwát pínahdih naóhna, ãpĩ daác wahap. Biquí láana jwĩ beh joica naáhdih ã daác wahna caá. Pánihna, Dios naáwátdih bita túi jéihcannit, jenah joicánnit, yee naóhna, Pablo ã daacátdih ã túut nuumjéhna caá. Æ daacát yoobópdih ã jumuchah yuhna, mácah ã jwúub naóhna caá. Dios naáwátdih ã daácni núonajidihbut páantjeh mun tigaá ã chãjap. Páant ã chãjat jíib, Dios queétdih peéh chãjnit, iiguipna ã yohbipna caá.

Æ pée naáwát

¹⁷ Pánihna, wã oinitá, nihatdih páant ã yapat pínahdih yeebdih wã naáwáchah jéihna, ñi túi chãjaá. Yeejépwã yeebdih mácah ã bohénachah yuhna, Cristoíh doonádih cádahcat túut niijná, queétdih ñi joicá bojoó.

¹⁸ Jwĩ Maáh Jesucristo jwiítidih túi ubnidih chah ñi túi jenah joyoó. “Weemdih búdí oinit, ã túi teo wáacbipna caá”, ñi niij náhninaá. Yeó jáap jumat pah “Meém túini, chah wēpni caá ma jumap”, jwĩ niij wēi naóh jíih. Páant tíi ã jumuh nah.

Páant bóojeh tigaá wã naáwát.

Pedro

* **3:13** Is 65.17; 66.22; Ap 21.1 * **3:14** Jud 24-25

1 JUAN

Jesucristo ded pah ã jumat

¹ Ded pah Jesucristo ã jumatjidih yeebdíh wã naóh daácna caá. Jesucristo biíhmah jumni,* ded pah Dios ã jumatdih naóhni, cãacwã Diosjeéh páantjeh jumat túutnibat ãt jumap wut jĩ. Dios cãacwãdih ded pah ã naáwátdih Jesúsboó naóh yapani ã jumap jĩ. ã naáwáchah joinít, jwiítjeh caandíh jwĩ enep jĩ. Jwiítidih ã duó wáyachah, caandíh jwĩ pej jumap jĩ.

² Jesucristo cãacwãdih páantjeh jumat túutni, nin baácboó ã jũwát pínah jãtíh ã íp Diosjeéh jumni ni nin baácboó ãt cãac jumap tajĩ. Caandíh enniti bũũ ãih doonádih yeebdíh wã naóhna caá.*

³ Jwĩ íp Diosjeéh, ã wũúh Jesucristojeéhbut jwĩ túi jumna caá. Pánihna, yeéb jwĩjeéh, jwĩ ípjeéh, ã wũúhjeéhbut ñi túi jumat pínah niijná, jwĩ ennijidih, jwĩ joiníjidihbut yeebdíh wã naóhna caá.

⁴ Biícidih wéinit jwĩ jumat pínah niijná, nindih yeebdíh wã daácna caá.

Baabát panhipboó jwĩ jumat

⁵ Dios wũúh jwiítidih ã naóhni bohéatdih bũũ yeebdíh wã naóhna caá. Dios túini yoobát jumna, baabát panihni caá. Dedé yeejat wihcah, dupúát caandíh ã wihcan caá.

⁶ Jwiít yeejép chãjnit, dupúát panhipboó jumna yuhna, “Diosjeéh wã túi jumna caá”, niijnít, yeena caá jwĩ chãjap. Dios ã náahat pah jwĩ chãjcan caá.

⁷ Obohjeéhtih, túi chãjnit, baabát panhipboó Dios ã jumat pah muntih jwiítbut jumna, ãjeéh jwĩ túi jumna caá. ãihwãjeéhbut jwĩ túi jumna caá. Caandíh jwĩ jepahat jíib, Dios ã enechah, ã wũúh Jesucristo cruzboó wun wũhñit, ãih meépjĩh jwiítidih yeejat wihcannit pah ã chãjna caá.

* 1:1 Jn 1.1,4; 6.68; 1Jn 2.13-14 * 1:2 Jn 1.14,18

* 2:3 Jn 14.15,21,23 * 2:7 2Jn 5-6 * 2:8 Jn 13.34; 15.12

⁸ “Weém bácah yéej chãjni nihcan caá”, niij jenah joinít, yeeatdihjeh jwĩ jenah joiná caá. Páant niij jenah joiná, Dios naáwátdih jwĩ túi jenah joicán caá.

⁹ Obohjeéhtih, jwĩ yéej chãjatdih Diosdih jwĩ naáwáchah, caandíh ã quíib bũũdbípna caá. “Dios yoobópdih jumni ã niiját pah ã chãjbipna caá”, jwĩ niij jéihna caá.

¹⁰ “Weém yéej chãjni nihcan caá”, niij jenah joiná, “Dios yeeni caá”, niijnít, ã naáwátdih jwĩ náahcan caá.*

2

Jesucristo jwiítidih ded pah ã teo wáacat

¹ Wã weh panihnitá, yeéb yeejép ñi chãjcat pínah niijná, nindih yeebdíh wã daác wahna caá.* Obohjeéhtih, jwĩ yéej chãjachah, Jesucristo, yeejat wihcanni, ã ípdih jwiítidih ã naóh teo wáacbpna caá.

² Jwiít yeejnit jwĩ jumachah, jwĩ yeejat Diosdih ã jãhna caá. Dios biícidih jwĩ túi jumat pínah niijná, Jesucristo jwiítidih ã wun wũhup jĩ.* Jwiítidihjeh nihcan, nihat baácidih moón jwĩ yeejatdih yohat túut niijná, ã wun wũhup jĩ.

³ Dios ã wutat pah chãjna, “ãjeéh wã túi jumna caá”, jwĩ niij jéihna caá.*

⁴ Obohjeéhtih, bita “Diosjeéh wã túi jumna caá”, niijná yuhna, ã wutat pah chãjcan, yeenit caá. Pánih yeenit, Dios naáwátdih ã jéihcan caá.

⁵ Obohjeéhtih, biíhboó ã wutat pah chãjni Diosdih ã túi oina caá. Diosjeéh jwĩ túi jumatdih nin pah jwĩ jéihbipna caá:

⁶ Ded Diosjeéh túi jumni Jesucristo ã chãjatji pah muntih caanbút ã túi chãjbipna caá.

Jáap wutat

⁷ Wã oinitá, yeebdíh bũũ wã daácni jáap wutat nihcan caá. Jon jãtíh ñi jéihni wutatjeh tígaa. Yeebdíh

* 1:10 Pr 20.9 * 2:1 Ro 6.11-14 * 2:2 1Jn 4.10

Jesúih doonádih jwí naáwáchah, nin wutatdihbut ñi joyóp jĩ.*

8 Obohjeéhtih, máa wutat yuhna, jáap wutatbut ã jumna caá.* Cristo nin wutatdih jepahnit, jwiít cãacwãdihbut ã oyat túutap jĩ. Dupúát panhipboó ñi jumuchah, Cristo nin baácna jũóhni, caán dupúát dih ã baabánap jĩ. Pánihna, ã baabáát panhipboó jumnit, Cristo ã oyat túutatdih ñi jepahna caá.

9 “Weém baabápboó jumni Dios ã wutatdih jepahni caá”, niijná yuhna, ã dée panihni Jesúihdih eníhcan, Dios ã wutatdih jepahcan, dupánapboó jumni caá.

10 Ded ã dée panihnidih oini baabápboó ã jumna caá. Pánih oina, caandíh dedé buugát panihni ã wihcan caá.*

11 Obohjeéhtih, ded ã dée panihnidih eníhcan, dupánapboó ã bejna caá. Pánih bejna, jéih encanni panihni ded pah ã chãjatdih ã jéihcan caá.

Cristodih túi jenah joyát ded pah ã jumat

12 Wébítá, Cristo ã wun wúhatjĩh ñi yéej chãjatdih át yohop taga. Pánih yéejat yohni ñi jumuchah, yeebdíh wã naóh daácna caá.

13 Behnitá, yeéb biíhmahjeh jumni Cristodih ñi túi jéihna caá. Caandíh túi jéihnit ñi jumuchah, yeebdíh wã naóh daácna caá. Japatá, yeéb nemépwã ã maáhdih ñit yap yohop taga. Pánih yap yohni ñi jumuchah, yeebdíh wã naóh daácna caá.

14 Wébítá, jwí ípdih ñi túi jéihna caá. Caandíh túi jéihnit ñi jumuchah, yeebdíh wã naóh daácna caá. Behnitá, biíhmahjeh jumni Cristodih ñi túi jéihna caá. Caandíh túi jéihnit ñi jumuchah, yeebdíh wã naóh daácna caá. Japatá, Dios naáwátdih túi jepahnit, wép ñuhnit panihnit ñi jumna caá. Pánih jumnit, nemépwã ã maáhdih ñit yap yohop taga. Páant ñi jumuchah, yeebdíh wã naóh daácna caá.

15 Diosdih jéihcannit ded pah ã en ñinahatdih ñi en ñinahca bojoó. Ded queét panihni jwí ípdih ã oican caá.*

16 Diosdih jéihcannit nin pah ã jumna caá: Yeejép chãjatdih ã en ñinahna caá. Bií déedih wēi ennit, ã bíbohíh jenah joiná caá. Dawá bií déedih bíbohna, “Weém bita chah túini wã jumna caá”, ã niíj jenah joiná caá. Jwí ípboó páant ã jenah joyát túutcan caá.

17 Nin baác ã buudáchah, ded pah cãacwã yeejép ã náah jenah joyátbut ã buudbípna caá. Obohjeéhtih, Dios ã náahat pah chãjnitboó páantjeh ãjeéh ã jumbipna caá.

Yoobópdih naáwát, yee naáwát

18 Wehá, nin yeó jáapna buudát pínah tóah jũóhna caá ã chãjap. “Cristodih tabit en jũihni ã jumbipna caá”, ã niíjichah, ñiát joiná jĩ. Pánihna, buu dawá ã jũúwátdih jéihnit, “Péeni yeó jáap bahniyeh ã jũdhna caá”, jwí niíj jéihna caá.

19 Queét Cristodih en jũihnit jwí cãtíh jumna yuhna, jwiítdih ã éemp yoh bacap jĩ. Páant ã bacatdih ennit, Jesúihwã yoobát ã nihcatdih jwí jéihna caá. Queét áihwã nihna, jwíjeéh ã chão tágaá. Jwíjeéh páantjeh ã jumuchah nihna, Cristodih en jũihnit ã jumatdih jwíta jéihcan tagaá.

20 Obohjeéhtih, yeebdíh Túini Espíritu ã jumuchah, yeéb nihat Cristoíh dooná yoobópdih ã jumatdih ñi túi jéihna caá.*

21 Yeebdíh naóhna, “Queét ã túi jéihcan caá”, wã niíj jenah joicán caá. Obohjeéhtih, túi jéihnit ñi jumuchah, yeebdíh wã naóh daácna caá. Caán dooná dedé yeeat ã wihcatdih ñi túi jéihna caá.

22 Nin pah caá yeeni ã niíjíp: “Jesús Dios ã wahníh niican caá”, ã niijná caá. Ded “Jesús Dios wũúh niican caá”, niíj naóhni Jesucristodih, jwí íp Diosdihbut en jũihni caá.

23 “Dios wũúh Jesús niican caá”, niijní jwí íp Diosjeéh ã túi jumcan caá.

* 2:10 Ro 13.12-14 * 2:15 Stg 1.27 * 2:20 1Co 2.10-16

Obohjeéhtih, “Jesús Dios wūh caá”, niijníboó jwī ípjeéh ã túi jumna caá.

²⁴ Yeéb Jesúsdih jwīh jepahnit, ded pah ã jummat doonádih ñi joyóp jī. Páant ñi joyátjidih ñi túi náhninaá. Pánih náhninit, Jesúsdih, ã ípdihbat ñi túi pej jumbipna caá.

²⁵ Nin pah Jesús jwiít ãihwādh ã niij naáwáp jī: “Yeéb wājeéh páantjeh ñi túi jumbipna caá”, ã niijp jī.

²⁶ Yeebdíh yeenitdih ñi joyáh bojat pínah niijná, wā naóh daácna caá.

²⁷ Jesucristo yeebdíh Túini Espíritudih át wūhap taga. Ñijeéh jumnit, yeebdíh ã túi bohéna caá. Yoobópdih bohéna, yeeatdih ã naóhcan caá. Páant ã bohénachah, bíh bohénidih ñi náahcan caá. Pánihna, ã bohéatdih joí cádahcan, Cristojeéh páantjeh ñi túi jumna.

²⁸ Páant tigaá, wehá, Cristojeéh páantjeh ñi túi jumna. Pánih jumnit, ã jwūab dei jūwúchah, úumcan, ñi tíccan níit.

²⁹ Jesucristo túini ã jummatdih yeéb ñi jéihna caá. Pánih jéihnit, nihat túi chājnit Dios weh ã jummatdihbat ñi jéihna caá.

3

Dios weh jwī jummat

¹ Jwiít dih bainí oican, “Yeéboó wā weh caá”, Dios ã niijná caá. ã oinit jumna, jwiít ã weh caá. Pánihna, yéej chājnitboó Diosdih jéihcan, jwiít ã wehdihbat ã jéihcan caá.*

² Wā oinitá, b̄ Dios weh jwī jumna caá. Obohjeéhtih, ded pah jwī jummat pínahdih jwī túi jéih jwūhcan caá. Jesucristo ã jígohochah, caandíh ennit, ded pah ã jummatdih jwī túi jéihbipna caá. Pánih jéihnit, caán ã jummat pah m̄ntih, jwiítbat jwī jummat pínahdih jwī jéihna caá.

³ Det Jesucristo ã jwūab dei jūwát pínahdih páinitboó yéej chāj cádahnit, ã túi chājat pah m̄ntih ã túit n̄mna caá.

⁴ Nihat yéej chājnit Dios ã w̄tatdih yap yohnit caá. Dedé yéej chājat Dios ã w̄tatdih yap yohat ã jumna caá.

⁵ Cāacwā ã yéej chājatdih yohni pínah Cristo ã cáac jummatdih ñi jéihna caá. Caánboodíh yéejat wihcan caá.*

⁶ Ded Cristo bícdih jumni páantjeh ã yéej chājca bojo naáh. Obohjeéhtih, ded yéej chāj cádahcan, Cristodih jéihcan, ãih nihcan caá.

⁷ Wā oinitá, yeebdíh yeenitdih ñi joyáh bojoó. Nihat túi chājnit Jesucristo yoobópdih ã jummat pah m̄ntih, queébat yoobópdih ã jumna caá.

⁸ Obohjeéhtih, yéej chājni boó nemépwā ã maáih ã jumna caá. Nemépwā ã maáh bácah, bíhmahjeh yeejép chājni caá. Páant ã chājatdih yoh beedáni pínah Dios wūh nin baácboó át cáac jumnap tajī.*

⁹ Det Dios weh jumna, jwī íp Dios ã jenah joyát pah queétdihbat át jenah joyát túutap taga. Pánih jenah joinít, ã wēpat íjeéh ã jumachah, páantjeh ã yéej chājcan níit.

¹⁰ Nin pah Dios weh, nemépwā ã maáh wehbat ã jummatdih ñi jéihbipna caá: Túi chājcannit, ã déewādh oicannit Dios weh nihcan caá. Nemépwā ã maáh weh ã jumna caá.

Jesúhwā ã míc oyat

¹¹ Yeéb Jesucristodih jwīh jepahnit, “Míc oyat caá náahap”, jwī niij bohéatdih ñi joyóp jī.*

¹² Caín ã jummatji pah ñi jumca bojoó. Caán nemépwā ã maáih jumna, ã úuddih át mao yohop w̄t jī. ¿Dépanih tigaá ã úuddih át mao yohji? ñi jenah joyóchah. Caandíh yeebdíh wā naóhbipna caá. Caín yéej chājni jumna, ã úudboó túi chājni ã jummatdih íjnit, caandíh át mao yohop w̄t jī.*

¹³ Páant tigaá yéej chājnitboó yeebdíh ã eníhcan caá. Pánihna, ã en jūhñachah, “¿Dépanih tigaá weemdíh ã en jūh?” ñi niij jenah joicá bojoó.

¹⁴ Yeejép chājnit, iiguípna bejnit pínah jwī jumnap yuh jī. Obohjeéhtih, b̄ jeáboó bejnit pínah jumna,

* 3:1 Jn 1.12 * 3:5 Jn 1.29 * 3:8 He 2.14-15 * 3:11 Jn 13.34; 15.12 * 3:12 Gn 4.8

túiniboodíh túut nuumná caá jwí chājap. Jesúhwādh oina, jwiít dih ā túut nuumátdih jwí jéihna caá. Ded cāacwādh oicanni iiguípna bejni pínah ā jumna caá.*

15 Ded ā déedih eníhcan, mao yohíhat jenah joyát caá caandíh ā jumnap. Pánih jumna, Dios ā enechah, cāacdih mao yohni biíc yoobó ā jumna caá. “Ded mao yohni Diosjeéh páantjeh ā jumcan niít”, ñi niij jéihna caá.

16 Ded pah oyat ā jumatdih nin pah jwí jéihna caá: Jwiít dih búdí oina, Diosjeéh páantjeh jwí jummat pínah ni-ijná, Jesucristo jwiít dih ā wan wūhap jī. Páant ā wan wūhatdih náhninit, “Caán oyat yoobát caá”, jwí niij jéihna caá. Pánihna, jwiítbut wunna yuhna, jwí déewādh túi oinit, teo wáacat caá náahap.*

17 Dawá bií dée bíbohni, ā dée panihni moh yéejnidih enna yuhna, caandíh jīgah en teo wáaccan, Diosdih ā oican caá.

18 Pánihna, wā weh panihnítá, “Bitadh wā oina caá”, niijná, jacjeh pohba niijcát caá náahap.

Humcanjeh, Diosjeéh jwí jummat

19 Cāacwādh túi oina, Dioíhwā jwí jummatdih jwí jéihna caá. Pánihna, ā peéh chājat pínahdih humcanjeh, ājeéh jwí túi jumna caá.

20 “Yéejat jíb weemdíh ā jumna nacaá”, jwí niij jenah joyóchah yuhna, Dios nihadidh jéihni jumna, jwí jenah joyátdihbut ā túi jéihna caá. Pánih jéihna, áihwā jwí jummatdih jwí túi jenah joyát pínah niijná, jwiít dih ā teo wáacbpna caá.

21 Wā oinitá, “Dios wā yéejatdih át yoh tagaá”, niij jenah joinít, humcanjeh, Diosjeéh jwí túi jumna caá.

22 Pánih jumnit, Dios ā wutatdih jepahna, ā weñat pínahdih jwí chājachah, caandíh dedé jwí wúbátdih jwiít dih ā wūhbpna caá.

23 Nin pah jwiít dih ā wutna caá: “Wā wūh Jesucristodih túi jenah joinít,

bita áihwādhbut ñi oyoó”, át niijip wut jī.*

24 Dios ā wutatdih túi jepahnitboó ájeéh ī túi jumna caá. Dios íjeéhbut ā túi jumna caá. “¿Dios wājeéh ā jum niít?” jwí niij jéihíhichah, Dios jwiít dih ā wūhni Túini Espíritu “Jújah, Dios majeéh ā jumna caá”, ā niij jéihyana caá.

4

Cristodih eníhcannitdih ded pah jwí jéihyat

1 Wā oinitá, “Túini Espíritu weemdíh nin pah ā niij naáwát túutna caá”, niij yeenit, dawá ī jumna caá. Pánihna, Dios ā naáwát túutni ā jummatdih jéihyat túut niijná, ded pah ā naáwátdih ñi túi joyoó. Dios naáwát biíc yoobó ā naóhcah, ñi joyáh bojoó.

2 Yoobópdih Túini Espíritu ā naáwát túutni nin pah ā niij naóhbpna caá: “Jesucristo jwiít panihni cāac jumna yuhna, Diosjeh át jumnap wut jī”, ā ni-ijbípna caá. Páant niijní Dios ā wahní ā jumna caá.

3 Obohjeéhtih, nemépwā ī maáh ā wahniboó, “Jesús Dios nihcan caá”, ā niijbípna caá. Páant niijní Dios ā wahní nihcan, Cristodih en jūihniíh caá. Cristodih en jūihniíhwā dawá ī jummat pínah doonádh ñitát joi tagaá. Būu nin baácboó dawá ī jumna caá.*

4 Obohjeéhtih, yeébbó, wā oinitá, Dioíhwā ñi jumachah, Túini Espíritu ñijeéh ā jumna caá. Jesús dih jepahcannit, nemépwā ī maáh ā wēpat chah, Túini Espírituboó ā wēpna caá. Pánihna, yeebdíh ī yee naáwáchah yuhna, caán ā wēpatjīh queétdih yap yohnit ñi jumna caá.

5 Queétboó Dioíhwā nihcah, ī bohéatbut Dioíh nihcan caá. Bitá Dioíh nihcannit, ī bohéatdih ī túi wēi joiná caá.*

6 Obohjeéhtih, Dioíhwā jumna, ā naáwátdih jwí bohénachah, áihwāboó jwiít dih ī túi wēi joiná caá. Diosdih jéihcannitboó, jwí naáwáchah, ī joíhcan

* 3:14 Jn 5.24 * 3:16 Jn 15.13 * 3:23 Jn 13.34; 15.12,17 * 4:3 Mt 7.15; 2Jn 7 * 4:5 Jn 15.19

caá. Pánihna, Dios naáwátdih ded yoobópdih bohéni, ded yee bohéni á jumatdih ñi jéihbipna caá.*

Dios oini caá

⁷ Wā oinitá, oyat wēpat Dios jwiútdih á wāhuchah, bita áihwādh jwī oi jīh. Det bitadidh túi oinit Dios weh í jamna caá. Pánih jumnitjeh Diosdih jéihnit, ájeéh í túi jamna caá.

⁸ Dios oini á jamuchah, bitadidh oicannit, Diosdih jéihcan, ájeéh í jamcan caá.

⁹ Dios á wūúh biíc jumnidih nin baácboó át wah deyanap tajī, á wēpatjīh Diosjeéh wēinit, páantjeh jwī jumat pínah niijná. Pánih chājna, ded pah á oyatdih jwiútdih át jéihyanap tajī.*

¹⁰ Oyat yoobát nin pah caá á jamup: Diosdih jwī oyat pah nihcan, jwiútdih Diosboó á oyat pah caá oyat yoobát á jamup. Jwiútdih búdí oinit, jwī yéejat jíib iiguípna bejat déejidih túi ubat túut niijná, Dios á wūúhdih át wun wūhat túutup wut jī.

¹¹ Wā oinitá, Dios jwiútdih caan páh búdí á oyochah, jwiútdih túi míic oyat caá náahap.

¹² Nihat Diosdih encannit jwī jamna caá. Obohjeéhtih, jwī míic oyochah, Diosjeh jwījeéh á jamna caá. Páant á jamuchah, á náah yacat pah á oyatjīh bitadidh jwī túi teo wáacna caá.*

¹³ Dios jwiútdih áih Túini Espíritudih át wāhup taga. Páant jwījeéh á jamuchah, “Dios biícidih wā jamna caá. Wājeéh caanbút á jamna caá”, jwī niij jéihna caá.*

¹⁴ Jwī íp á wūúhdih nin baácboó át cáac jumat túutup tajī, cáacwādh á túi ubat pínah niijná. Páant á cáac jumat túutnijidih jwiútdih jwī enep jī. Pánih ennitji, bitadidh jwī jéih naóhna caá.*

¹⁵ “Jesús Dios wūúh caá”, niijníjeh Diosjeéh á túi jamna caá. Diosbut ájeéh á túi jamna caá.

¹⁶ Dios jwiútdih á oyatdih jwī jéihna caá. Pánih jéihnit, caandih jwī túi jenah joiná caá. Dios nihat cáacwādh búdí á oina caá. Pánihna, ded bitadidh oini Dios biícidih á jamna caá. Diosbut ájeéh á jamna caá.

¹⁷ Pánih Dios biícidih jamna, caandih, bitadidhbut jwī túi oina caá. Pánih oina, cáacwā í yéejat jíib peéh chājat yeó jáapdh úumcanjeh, jwī túi jambipna caá. Cristo á íp Dios biícidih á jamuchah, jwiútdihbut nin baácboó jam jwūhna, biíc yoobó caán biícidih jwī jamna caá. Pánih jumnit, á jwūub dei jūúwúchah, jwī úumcan níit.

¹⁸ Ded Diosdih oini á oyatdihbut jéihna, caandih á úumcan níit. Pánih túi oina, jwī oinidih jwī úumcan caá. Obohjeéhtih, biíhdih úumna, caán á peéh chājat pínahdih jwī úum jenah joiná caá. Pánihna, jwī úumnidih jwī oican caá.

¹⁹ Dios jwiútdih á oi waáwáchah, jwiútdihbut caandih, bitadidhbut jwī jéih oina caá.

²⁰ Ded á dée panihnidih eníhcan, “Weém Diosdih wā oina caá”, niijná yūhna, á yeena caá. Biíhdih enna yūhna, á oican, Dios á enca naáhdih á jéih oican caá.

²¹ Pánihna, nin pah jwiútdih Jesu-cristo á niij wutup jī: **“Ded Diosdih oina, á dée panihnidihbut oyat caá náahap”**, á niijíp jī.*

5

Dios weh yéejatdih í yap yohat

¹ Det Jesúsdi “Dios á wahni Cristo caá”, niijnít, Dios weh í jamna caá. Det jwī íp Diosdih túi oinit, á wehdihbut í oina caá.

² Diosdih oina, á wutadidh jepahnit, á wehdihbut jwī oyat yoobópdih á jumatdih jwī jéihna caá.

³ Á wutadidh jepahnajeh, Diosdih jwī túi oina caá.* Caandih oina, jwiútdih á wutad wái náah jumni nihcan caá.*

* 4:6 Jn 8.47 * 4:9 Jn 3.16 * 4:12 Jn 1.18 * 4:13 Ro 8.9; 1Jn 3.24 * 4:14 Jn 3.17 * 4:21 Mt 5.44-45; Mr 12.29-31 * 5:3 Jn 14.15; 2Jn 6 * 5:3 Dt 30.11; Mt 11.30

⁴ Det Dios weh jumna, yéej chājatdih ī jéih yap yohna caá. Jesucristo ã wēpatdih túi jenah joiná, Diosdih jéihcannit ī jenah joyát pah, jwī jenah joicán niít.

⁵ “Jesús Dios wūúh caá”, niíj jenah joiníjeh yéejatdih náahcan, ã yap yohna caá.

Dios wūúh ded pah ã jummat

⁶ Jesucristo nin baácboó ãt cāac jumnap tajī. ã tewat pínah jātih, Juan Daabánidih ã daabáát túutap jī. Túttimah, cruzboó wan wūhna, āih meépdih ã yohop jī. Pánihna, mahjīh ã daabáátidih, cruzboó āih meép ã yohatdihbut náhninit, Dios wūúh ã jummatdih jwī jéihna caá. Túini Espíritubut “Nin Dios wūúh tigaá”, jwiítidih ã niíj jéihyana caá. Caán Túini Espiritu yeecan, yoobópdih naóhni caá.

⁷⁻⁸ Pánihna, Jesús Dios wūúh ã jummatdih nit biíc peihcannit jéihyanit ī jumna caá: Túini Espiritu jwiítidih ã jéihyanachah, mahjīh ã daabáátjidih, āih meép ã yohatjidihbut jenah joinít, Jesús Dios wūúh ã jummatdih jwī jéihna caá.

⁹ Cāacwājeh ī naáwáchah joiná, “Caán yoobópdih tigaá”, jwī niijná caá. Páant niijnítidih jwī joiná yahna, jwī íp ã wūúhdih naóhna, cāacwā ī naáwát chah ã jumuchah, caánboodih túi joyát caá náahap.*

¹⁰ Dios wūúhdih ded túi jenah joiní “Jesús Dios wūúh ã jummat dooná yoobópdih tigaá”, ã niíj jéihna caá. Obohjeéhtih, Dios ded pah ã wūúhdih ã naáwátidih joyáh bojni “Dios yeeni caá”, ã niijná caá.

¹¹ Nin pah Dios jwiítidih ã niíj jéihyana caá: “Wā wūúhdih túi jenah joinít, páantjeh wājeéh ñi jambipna caá”, ã niijíp jī.

¹² Dios wūúh Jesúsdih ded túi jenah joiní, Diosjeéh páantjeh ã jumna caá. Obohjeéhtih, ded Jesúsdih jepahcanni, Diosjeéh ã jumcan niít.*

Juan ã pée naáwát

¹³ Yeéb Dios wūúhdih túi jenah joinítidih naóh daácna caá wā chājap, páantjeh Diosjeéh ñi jummat pínahdih ñi jéihyat pínah niijná.*

¹⁴ Dios ã náahat pah caandih jwī wūbúchah, jwiítidih ã joyátidih jwī túi jéihna caá. Pánih jéihna, úamcanjeh caandih jwī wūbhna caá.

¹⁵ Páant ã joyátidih jéihna, “Wā wūbátidih ãt wāh tagaá”, jwī niíj jéihna caá.*

¹⁶⁻¹⁷ Yeéb ñi dée panihni ã yéej chājachah ennit, Diosdih ñi wūbú, ã yéejat jíib caandih iiguípna ã wahcat pínah niijná. Páant ñi wūbúchah, Dios caandih ã túut nuumbípna caá, ãjeéh páantjeh ã jummat pínah niijná. Obohjeéhtih, ded Cristodih páantjeh náahcan, yap yohnit, āihwādihtut eníhcan, iiguípna ã bejbipna caá. Pánihnihoodih ñi wūbát pínahdih wā wutcan caá. Nihat yéej chājat Diosdih yap yohat míc caá. Obohjeéhtih, biíh yéej chājat iiguípna ã bejat túutcan caá. Pánih chājnitdih caá wūbát náahap, ī túut nuumát pínah niijná.

¹⁸ Dios wūúh Jesús āihwādihtut ã túi en daoná caá, nemépwā ī maáh queétdih ã yéejacat pínah niijná. Pánihna, “Dios weh páantjeh ī yéej chājcan caá”, jwī niíj jéihna caá.

¹⁹ “Jwiítboó Dioíhwā jwī jumna caá. Obohjeéhtih, nihat Diosdih náahcannitdih Satanás caá ã wutap”, jwī niíj jéihna caá.

²⁰ “Dios wūúh nin baácboó cāac jumnit, Dios yoobátidih jwī jéihyat pínah niijná, jwiítidih ã jéihyanap jī”, jwī niíj jéihna caá. Pánihna, Diosjeéh túi jumnit, ã wūúh Jesucristojeéhtut jwī túi jumna caá. Jesucristo Dios yoobát jumna, páantjeh Diosjeéh jwiítidih ã túi jummat túutna caá.*

²¹ Wā weh panihnitá, jñi túi chāja chaáh! Pāpnidih ñi wēi wūbhca bojoó.

Páant bóojeh tigaá wā naáwát.

Juan

* 5:9 Jn 5.32-37; 8.18 * 5:12 Jn 3.36 * 5:13 Jn 20.31 * 5:15 Mt 7.7-11; Lc 11.9-13; Jn 15.7,16; 16.23-24; 1Jn 3.21-22 * 5:20 Jn 17.3

2 JUAN

Queétdih ã táyat tútat

¹ Weém Juan, Jesúhwādh waóhni, meém Dios ã ñíonidih ma weh panihnitdihbut wā daác wahna caá. Yoobópdih yeebdíh wā oina caá. Weém biícjeh pohba nihcan, nihat túini doonádih jéihnitbut yeebdíh ì oina caá.

² Jwiít nihat caán túini doonádih jepahnit jamna, caandíh jwī túi jenah joí cádahcan niít. Pánih jamna, yeebdíh búdí jwī oina caá.

³ Dios jwī íp, Jesucristo ã wāúhbut búdí oinit, yeebdíh ì jġgah en teo wáaca naáh, ñi túi jamat pínah niijná.

Míc oyat tútat

⁴ Jwī íp jwiít nihatdih ã wútat pah, Jesús ã bohéatdih biquína ma weh panihnit ì túi jepahat doonádih joinít, búdí wā wēina caá.*

⁵ Némá, buu meemdíh wā naáwát jáap wútat nihcan caá. Jesúsdih jwíh jepahnit jwī jamuchah, nin pah jwiítidih ã niíj wútap jġ. “Ñi míc oyoó”, ã niijp jġ. Pánihna, jwījeéh jamnitdih jwī oyat dée caá.*

⁶ Diosdih yoobópdih oinit, ã wútat pah jwī túi chājbipna caá. Pánihna, jwíh jepahnit ñi joyátji pah buubut nin pah yeebdíh wā wútna caá: Bitadidih oinit, ñi túi teo wáacá.*

Dawá yeenit ì jamat

⁷ Páant niijná, nin pahbut yeebdíh wā naóhna caá: “Jesucristo nin baácboó ã cáac jamat dooná yoobópdih nihcan caá”, niijnít, dawá ì yee bohéna caá. Det páant yee bohénit Yeeni Yoobát, Cristodih En Jūihni pah ì jamna caá.*

⁸ ¡Queétdih ñi túi chāja chaáh! Cristodih ñi teo wāhat jġib ñi buudcát pínah niijná, ì yee bohéatdih ñi jepahca bojoó. Yeéb yoobópdih

Jesúsdih ñi pée cádahcatdih ennit, Dios yeebdíh chah túini ã chājbipna caá.

⁹ Det Cristoíh bohéatdih cádahnit, “Wā jenah joyát caá chah ã táyap”, niíj jenah joinít, jwī ípíhwā nihcan caá. Obohjeéhtih, det caandíh cádahcannit, Dios jwī ípjġh, ã wāúhjġhbut túi biícidih ì jamna caá.*

¹⁰ Pánihna, “Cristoíh naáwátidihjeh caá wā bohénap”, niijná yuhna, mácah bohéatdih naóhni ñi pebhna ã juibínachah, caandíh wēi jwāáhcanjeh, ñíih muudíh ñi waadát túatca bojoó.

¹¹ Páant mácah bohéatdih naóhna, Cristoíh bohéatdih náahcan, yeejép chājni caá. Pánihna, caandíh wēi jwāáhniboó yeejép chājnidih teo wáacna caá ã chājap. Páant ñi chājca bojoó.

Á pée naáwát

¹² Yeebdíh chah naáwíhna yuhna, caandíh wā daáquíhcan caá. Obohjeéhtih, yeéb biícidih míc wéheat túat niijná, yeebdíh enedih wā bejġhna caá. Pánih míc wéhenit, jwiít nihat biícidih jwī túi wēibipna caá.*

¹³ Ninjġh bóli, ma jwan panihnih, Dios ã ñíonih, mi weh meemdíh ì táyat túatna caá.

Páant bóojeh tigaá wā naáwát.

Juan

* 1:4 3Jn 3 * 1:5 Jn 13.34; 15.12,17 * 1:6 Jn 14.15,23-24; 1Jn 5.3 * 1:7 Mt 7.15; 1Jn 2.18; 4.1-3

* 1:9 1Jn 2.22-23; 4.15 * 1:12 3Jn 13-14

3 JUAN

Gayodih ãt túyat tútat

¹ Weém Juan, Jesúhwādh waóhni, meém Gayo, búdí wā oinidih nin náodih wā daác wahna caá.*

² Wā dée panihni, wā oini, Dios bíicdih ma túi jumatdih wā jéihna caá. Caán bíicdih ma túi jumat pah, ma túi yapat pínah, míih bácahbut ã túi jumat pínahdihbut meemdih wā wúbhna caá.

³ Biquína Jesúhwā wā pebhna jainít, ded pah ma jumat doonádih jwiít dih í naáwáp be. “Cristo ã náahat pahjeh Gayo yoobópdih ãpí chājna caá”, í níj naáwáp be. Páant í níjíchah joinít, búdí wā weñep be.*

⁴ Det wā bohénit, wā weh panihnit, Dios ã náahat pahjeh í túi chājat doonádih joinít, búdí wápí wēina caá.

⁵ Wā chéen, wā oini, Jesúh doonádih bohé jibnitdih ma jéihca naáhwā í jumachah yuhna, ma teo wáacachah, ã túina caá. Pánih teo wáacna, jwí Maáh Jesús dih yoobópdih jepahni ma jumna caá.

⁶ Biquína queét bohé jibnit jwí pebhna jainít, jwiít Jesúhwā jwí míc wáacachah, “Gayo jwiít Jesúhwādh ã túi oina caá”, jwiít dih í níjíp jí. Pánihna, ma pebhna í jwúub juibínachah, queétdih búdí ma teo wáacá, bohé péanit, í túi jwúub jib bejat pínah níjné. Páant míc teo wáacatdih Dios áihwādh ã náah yacna caá.

⁷ Queét Jesúh túini doonádih bohé jib bejna, Diosdih jéihcannitboó í teo wáacat pínahdih ípí náahcan caá.

⁸ Pánihna, jwiít Jesúhwāboó queétdih wēi jwāáhnit, jwí teo wáacat dée caá. Pánih teo wáacna, queét bíicdih jwiítbut Dios yoobópdih ã naáwát dih bitadih jwí jéihyana caá.

Diótrefes yeejép ã chājat

⁹ Caanjih moón Jesúhwādh wā daác wahap yuh be. Obohjeéhtih,

páant wā daacáchah yuhna, Diótrefes wāt jumni, caanjéh wāt ni jumíhna, weemdih ãt jepahcap wāt be.

¹⁰ Pánihna, ní pebhna wā juibínachah, ded pah ã chājatdih yeéb Jesúhwādh wā naóh beedábipna caá. Weemdih yeejép ãpí naóh yacna caá. Chah yeejépbut ãpí chājna caá. Jesúhwā áih túini doonádih naóh jibnitdih wēi jwāáhcan, áih meemdih ãpí waadát tútcan caá. Bitá caanjih moón Jesúhwāboó bohé jibnitdih í wēi jwāáachah ennit, caánboó “Queét bohé jibnitdih ní wēi jwāáhca bojóó”, ãpí níj wātna caá. “Queétdih ní wēi jwāáat jíb jwiít Jesúhwā jwí míc wáacapboó ní jwúub waadca bojóó”, ãpí níjné caá.

¹¹ Wā oini, det yeejép wā í chājat pah chājcanjeh, túi chājnitboodih ma en yacaá. Túi chājnit Dioíhwā í jumna caá. Obohjeéhtih, yeejép chājnitboó Diosdih jéihcannit í jumna caá.*

Demetrio ã túi chājat

¹² Demetrio wāt jum niboodih ni hat cáacwā í túi wéhena caá. Dios ã náahat pah ã túi chājatdih enna, túini ã jumatdih ní jéihna caá. Weembát caandih páant tigaá wā níjíp. Páant wā níját yoobópdih ã jumatdih ní jéihna caá.

Á naóh péaat

¹³ Meemdih chah naáwíhna yuhna, caandih wā daáquíhcan caá.

¹⁴ Waícanjeh meemdih enedih wā bejihna caá. Caanná juibínit, meemdih wā míc wéhe bipna caá.*

¹⁵ Dios meemdih ã teo wáaca naáh, ma túi jumat pínah níjné. Nínjil jumnit jwí chéenwābut meemdih í túyat tút na caá. Caanjih moón jwí chéenwā ni hat í túy naáh.

Páant bóojeh tigaá wā naáwát.
Juan

* 1:1 Hch 19.29; Ro 16.23; 1Co 1.14 * 1:3 2Jn 4

* 1:11 1Jn 2.29; 3.6,9-10 * 1:14 2Jn 12

JUDAS

Queétdih ã túyat tútat

¹ Weém, Judas* Santiago úd, Jesucristodih teo wāhni, yeéb Jesúíhwādhin nin náodih wā daác wahna caá. Jwī íp Dios yeebdíh oinit, át nīwip tagaá, áihwā ñi jumat pínah niijná. Jesucristo yeebdíh ã túi wapna caá, caandíh ñi túi jenah joí cádahcat pínah niijná.

² Dios yeebdíh búdí oi jīgah ennit, ã teo wáaca naáh, ájeéh ñi túi jumat pínah niijná.

Yee bohénit ded pah í jumat

³ Wā oinitá, Dios jwiítidih iiguípna jwī bejat déejidih ã túi ubatdih búdí daác wahíhna yuhna, mácah daacát caá weemdíh náahap, bita yeebdíh í yee bohéatdih ñi yap yohat pínah niijná. Pánih yap yohna, Jesucristoíh bohéatboodíh ñi cádahca bojoó. Caandíh joiná, Jesucristodih ñit túi jepahap tagaá. Caán bohéat páantjeh biíc yoobó ã jumna caá. Á túat nūmncán niít.

⁴ Yeéb ñi jéihcah yuhna, biquína yeejépwā Diosdih náahcannit, ñi pebhna ít juibínap tagaá. Nījeéh jumnit, nin pah yeebdíh í niij yee bohéna yuh caá: “Dioíhwā ñi jumuchah, yeéb bita yaádhjīh ñi yéej chājachah enna yuhna, yeebdíh oina, ã peéh chājcan niít”, í niij bohéna yuh caá. Jwī Maáh Jesucristo biícjeh jumnidih yap yohna, “Caandíh jepahat ã náahcan caá”, í niij bohéna yuh caá. Páant bohénitdih Dios ã peéh chājat pínahdih jon jātih ã naáwátidih naóh yapanit ít daacáp tajī.*

Dios queétdih ã peéh chājat pínah

⁵ Būu nindih ñi túi jéihyechah yuhna, yeebdíh wā jwūub náhniana caá. Dios judíowā Egipto baáboó jumnitdih ã

bacaat túttimah, íjeéh jumnit caandíh jepahcannitdih át mawap wut jī.*

⁶ Biquína ángelwādhin ã chājatjidihbut ñi náhninaá. Queét Dios ã wutatdih ít jepahcap wut jī. Nūmp maáta Dios queétdih ã waadánachah yuhna, queétboó chah maáta ít jumíhip wut jī. Pánihna, Dios ã jumat tútatjidih í cádahat jíib dupánapboó yohnit, ítah tōp paníhniijīh Dios queétdih át chéó jwejep wut jī. Péeni yeó jápdih queét ã chéó jwejnitdih ã peéh chājbiipna caá.*

⁷ Sodoma tútchidih moón, Gommorra tútchidih moón, pehbbit jumni tútchinadih moonbút ded pah í yapatjidih ñi náhninaá. Yaádhidih yeejép chājnit, neoná míicjehbut búdí yeejép ít chājap wut jī. Páant í chājatji peéh Dios queétdih át cáo yohop wut jī. Páant ã cáo yohochah, iiguípboó jumnit, yeejép í yapat ã buúdcán niít. Pánihna, iiguípboó Dios queétdih ã peéh chājatdih náhninit, caandíh nihát cáacwādhin túi jepahat caá náahap.*

⁸ Páant yeejép í chājatji pahjeh mūntih, yeebdíh yee bohénitboó biíc yoobó ípī chājna caá. Pánih chājnit, “Oo jumat jígoth déedih wā enechah, Dios nin pah ã chājat tútatp be”, niij yeenit, queétjeh íih bácahdih ípī yéejana caá. Jwī Maáh Jesucristodih jepahcan, áih cáacwā í maátadidihbut ípī jepahcan caá. Ángelwādhin “Queét táicannit, dedé pínah nihcan caá”, ípī niijná caá.*

⁹ Obohjeéhtih, jon jātih Moiséih bácahdidih ub bejíhna, ángelwā í maáh Miguel* nemépwā í maáh Satanásjīh ít míic jūihñup wut jī. Pánih míic jūihnit, Satanás “Caán Moisésji cáacwādhin ã mawachah, áih bácah wīih pínah ã jumna caá”, át niij yeejip taga. Obohjeéhtih, páant ã yee naáwáchah joiná yuhna, Miguelboó, Satanásdih naóh yaccan, “Wā Maáh meemdíh ã peéh chāja naáh”, át niijjéhhjip taga.*

¹⁰ Obohjeéhtih, yeebdíh yee

* 1:1 Mt 13.55; Mr 6.3 * 1:4 2P 2.1-2 * 1:5 Ex 12.51; Nm 14.29-30 * 1:6 2P 2.4 * 1:7 Gn 19.1-24; 2P 2.6 * 1:8 2P 2.10 * 1:9 Dt 34.6; Dn 10.13,21; 12.1; Ap 12.7 * 1:9 Zac 3.2; 2P 2.11

bohénitboó ded pah ángelwā ī jumat, Jesucristo ā wēpatdihbut jéihcan, “Queét dedé pínah nihcan caá”, niijnít, īpī yeejép naóhna yuh caá. Obohjeéhtih, ded pah yeejép chājat pínahdih ī tái jéihna caá. Nuñúpwā jenah joicánjeh īpī chājat pah, queétboó yeejép īpī chājna caá. Páant yeejép ī chājat jíib, Dios queétdih búdí ā peéh chāj bipna caá.*

11 Caín ded pah yeejép ā chājatji pahjeh muntih queétbut īpī chājna caá.* Balaam* dinerodih búdí bidnit, ā yee bohéátji pahjeh muntih, queétbut dinerodih bidnit, yeebdíh ī yee bohéna caá. Coré* Diosdih ā yap yohat peéh Dios caandíh ā mao yohatji pahjeh muntih, yeebdíh yee bohénit caandíh ī yap yohochah, queétdihbut ā mao yohbipna caá. Pánihna, Dios queétdih ā peéh chājachah, queét búdí yeejép ī yap bipna caá.

12 Yeéb Jesúihwāboó ā oyatdih wēi jenah joinít, bícdih ñi jeéméchah, queét yeenit jumna yuhna, tíccanjeh, ñijeéh īpī jeémpna caá. Pánih jeémpnit, ī weñat pínahdihjeh jenah joinít, bícdih ñi tái jumatdih ī yéejana caá. Nin pah queét ī jumna caá: Mah tólihnadih johlit ā joh yapanachah, mah ā buugcát pah, “Bohénit jwī jumna caá”, niijná yuhna, tái jenah joicánnit jumna, bitadih īpī teo wáaccan caá. Nin pahbut ī jumna caá: Quehe wihcanni nahna wanni pah ā jumuchah enna, ā mínah caandíh āpī dug yohna caá. Pánihat pah, cāacwādh yee bohénitboó wunnit pah ī jumuchah, Dios iiguípna queétdih ā bejat túutbipna caá.*

13 Nin pahbut ī jumna caá: Búdí mujdih jumni búdí nolihatna muj jwéejdih moópni búdí wíijnidih āpī yohna caá. Pánihat pah tigaá, queét yeejépwā Dios ā wutatdih jepahcannit, cāacwādh īpī yeejép chājap. Nin pahbut ī jumna caá: Dios ā

bejat túutni namá panihnidih cúiwā ī bejcat pah, Dios queétdih ā bohéat túutat pah ī bohécan caá. Páant ī yee bohénachah, Dios queétdih peéh chājnit, páantjeh tubit dupánapboó ā jumat túutbipna caá.

14-15 Adán ā juma Enochoó,* Dios naáwátdih naóh yapaniji nin pah āt niij naóh yapajip taga: “Nihat cāacwādh ñíwat túut niijná, jwī Maáh dawá āih túinit ángelwā bícdih ā dei jūóhbipna caá. Pánih ñíonit, Diosdih náahcannitboó yeejép ī chājatji jíib ā peéh chāj bipna caá. Queét yeejépwā Diosdih yeejép ī naáwátji jíibbut ā peéh chāj bipna caá”, āt niijjíp taga. Pánih naóhna, yeebdíh yee bohénitdihbut naóhna āt chāj jip tagaá.

16 Queétdih ded pah ā yapachah, Diosdih, bitadihbut yeejép īpī wéhena caá. Yeejép jenah joinít, ī náahat pahjeh īpī chājna caá. “Yeéb tái joinít ñi jumuchah, weém wā tái jéih bohéna caá”, īpī niijná yuh caá, bita queétdih wēinit, ī tái jepahat pínah niijná.

Yeebdíh nin pah jumat caá náahap

17 Obohjeéhtih, yeébboó, wā oinitá, Jesús ā naáwát túutnitboó ded pah ī niij bohéátjdih ñi tái náhninaá.

18 Nin pah yeebdíh it niij bohénap wut jí: “Péeni yeó jáapna Dios naáwátdih, āih cāacwādhbut tubit deohnit, ī náahat pahjeh cāacwā yeejép ī chāj bipna caá”, it niijjíp wut jí.*

19 Páant ī niijnítjiboó yeéb bícdih ñi jumatdih ī yéejana caá. Queét Jesúsdi h jepahcannit ī jumuchah, Túini Espíritu ijeéh ā wihcah, ī weñat pínahdihjeh īpī chājna caá.

20 Obohjeéhtih, yeébboó, wā oinitá, yeó jáap jumat pah Túini Espíritu ā wēpatjīh wébhnit, Jesucristodih chah ñi tái jenah joyoó.

21 Pánih chājnit, yeebdíh búdí ā oyatdih náhninit, ā oyat chah jéihyat túut niijná, ā náahat pah ñi tái chājaá. Pánihna, jwī Maáh Jesucristo yeebdíh

* 1:10 2P 2.12 * 1:11 Gn 4.3-9; He 11.4; 1Jn 3.12 * 1:11 Nm 22.1-35; 31.16; 2P 2.15-16; Ap 2.14

* 1:11 Nm 16.1-35 * 1:12 2P 2.17 * 1:14-15 Gn 5.18,21-24 * 1:18 2Ti 3.1-5; 2P 3.3

búdí oi teo wáacnit, páantjeh ãjeéh ã jumat tútat pínahdih ñi wēi páñaá.

²² Biquína Jesucristodih tac yoób túi jenah joinítidih ñi jǐgah en teo wáacá, Jesúsdih yoobópdihi jépahat pínah ni-ijná.

²³ Bitaboó yee bohéatdih jepah jwíhnitdih Jesúsíh túini doonádihi ñi wēp naáwá, caandíh jepahnit, iiguípna i bejcat pínah niijná. Bitaboó yee bohénit yeejép i chājat pahjeh muntih chājnitdih ñi jǐgah en teo wáacá. Obohjeéhtih, pánihi teo wáacat pónih, jñi túi chāja chaáh! i yéej chājat pah muntih yeebbát biíc yoobó ñi chājcat tútat niijná. I yéej chājatdih búdí í enat caá náahap.

Diosdih ã pée wēi naáwát

²⁴⁻²⁵ Jwí Maáh Jesucristodih wun wūhat túatna, jwiít iiguípna be-jnitjidih Dios át túi ubup taga. Pánihi túi ubni jumna, yeebdíh ã jéih wapna caá, caandíh ñi cádahcat pínah ni-ijná. Pánihi wapna, chah Maáh jumnit, ã pebhboó yeebdíh ã ñahat túatuchah, yéejat wihcannit jumna, búdí ñi wēibipna caá.* Caanjéh Dios ã jumuchah, caandíh wēi naóhnit, “Meém chah túini, nihatdih Maáh jumna, chah wēpni, nihatdih jéihnibut ma jumna caá”, jwí níj jíh. Caán biíhmahjeh jumni, buubut jumni, páantjeh ã jumbipna caá. Páant ã jumuchah, nihat cáacwā caandíh búdí i wēi naáwá naáh. Páant tíi ã jumnah.

Páant bóojeh tigaá wā naáwát.

Judas

* 1:24-25 2P 3.14

APOCALIPSIS

Dios Juandih ã daacát tútat

¹ Weém, Juan, Jesucristo weemdih ã jéihyaatjidih nin núodih wã daác wahna caá. Jwĩ ípboó caandih ã naáwát tútuchah, Jesucristoboó, weemdih naáwát náahna, ãih ángeldih át wahap be, ãihwã jwĩ jéihyat pínah niijná. Bahnijeh jũdhna caá, páant ã yapat pínah.

² Weém nihat wã enatji, jwĩ íp ã naáwáchah, Jesucristo ã jwúub naóh yapanachah, wã joyátjidihbut wã daác wahna caá.

³ Ded pah ã yapat pínah bahnijeh ã jũdhũchah, det nin núodih ennit, bita ã en naáwáchah joinítbut, wã naáwátdih táí jepahnit, táí wẽinit ã jumbipna caá.

Siete tútchidih moón Jesúhwãdih Juan ã daác wahat

⁴ Weém, Juan, yeéb Asia baácboó jumni siete tútchidih moón, Jesúhwãdih wã daác wahna caá. Dios yeebdih oinit, búdí ã teo wáaca naáh, ñi táí jummat pínah niijná. Caán jon jãtih jumni, bũbut jumni, túttimah, ã jwúub jũóhbipna caá.* Caán ã chũdup pebh Túini Espíritubut nihat jéihni ã oyatjĩh yeebdih ã teo wáaca naáh.*

⁵ Jesucristo ã oyatjĩhbut ã teo wáaca naáh, ñi táí jummat pínah niijná. Dios ded pah ã jummatdih, cãacwãdih ã náah yacatdihbut yoobópdih naóhni caá.* Æ wunat túttimah, waóh boo pad jũóhni ã jwúub wuncan niít, páant mantih.* Pánihna, nin baácboó jumnit maáta ã chah Maáh caá.* Jwiútdih oina, ãih meépdih yohnit, jwĩ yéejat júb peéh chãjat déejidih át yohop tajĩ.

⁶ Pánih yohnit, jwiútdih ãihwã chãjna, caandih wũbhñit, wẽi naóhñit pínahdihbut át chãjap wat jĩ, ã ípdih jwĩ teo wũhat pínah niijná.* Pánihna,

“Chah wẽpni, nihat jwĩ Maáh ma jumna caá”, Jesucristodih páantjeh jwĩ niíj wẽi naóh jĩh. Páant tíí ã jumna nah.

⁷ Jãaj! Cristo mah tólihjĩh ã jwúub dei jũóhbipna caá.* Páant ã jwúub dei jũúwáchah, nihat cãacwã ã enbipna caá. Caandih péoh dodh mao yohnitji, jwãagnitjibut ã enbipna caá. Æ jwúub dei jũúwáchah, nihat nin baácđih moón ã yéej chãjatjidih jéihñit, búdí ã jũibípna caá.* Páant ã yapbipna caá. Páant tíí ã jumna nah.

⁸ Jwĩ Maáh Dios, chah wẽpni, nin pah ã niijná caá: “Weém biíh mah jumni caá. Nihat wã chãjnidih Maáh jumna, caandih wã jwúub yohat túttimah páantjeh wã jumbipna caá. Jon jãtih wãát jumap jĩ. Bũbut wã jumna caá. Túttimah, wã jwúub jũóhbipna caá”, ã niijná caá.*

Jesucristodih Juan ã enat

⁹ Weém, Juan, Jesúh jumna, ñi weép jeñé panihni caá. Yeéb yeejép ñi yapat pah, weembút Jesúh táini doonáđih wã naáwát júb yeejép wã yapna caá. Ñi cádahcat pah, weemdihbut ã yéej chãjachah yũhna, Jesús ã teo wáacatjĩh caandih wã cádahcan caá. Caán Jesús jwiútdih nihat jwĩ Maáh ã jumna caá. Dios naáwátdih Jesucristo ã naóh yapaatjidih wã bohéat júb Patmos wũt jumni quewaboó ã yohni wã jumna caá.

¹⁰ Ninjĩh jumna, biíc chooát yeó jáapđih Túini Espiritu ã wẽpat weemdih búdí ã jumuchah, ñoni pah wã jumap be. Páant oo jummat panihatdih wã enat pónih, wã tãahmant Jesucristo wẽpép áí wéhenap be. Búdí póojat nah yáaat pah bóo áí yáanap be.

¹¹ Nin pah weemdih áí niijíp be: **“Bũ ma enat pínahdih ma daacá. Pánih daác péanit, Asia baácboó jumni siete tútchidih moón wĩhwãdih ma wahaá. Éfeso, Esmirna, Pérgamo,**

* 1:4 Ex 3.14 * 1:4 Is 11.2; Ap 4.5 * 1:5 Is 55.4 * 1:5 Hch 26.23; Col 1.18 * 1:5 Sal 89.27

* 1:6 Ex 19.6; Ap 5.10; 20.6 * 1:7 Dn 7.13; Mt 24.30; Mr 13.26; Lc 21.27; 1Ts 4.17 * 1:7 Zac 12.10;

Jn 19.34,37 * 1:8 Ex 3.14; Is 41.4; 44.6; Ap 1.17; 22.13

Tiatira, Sardis, Filadelfia, Laodicea títchidih moondih yuh b̄uca ma daác wahaá”, ã niijíp be.

12 Páant ã niijíchah joinít, weemdih wéhenidih enat túut niijná, wã tac p̄ud ñuh̄ap be. Pánih tac p̄ud ñuh̄nit, orojih ã chãjniji siete jii cáagat nahnajih ã jii cáagni páhanadiah wã enep be.

13 Caan náhna cãtíh ñuh̄ni cãac pah jigohni Jesucristodih wã enep be. Æih jítcha páha biíc yoobó b̄ug ñájni yéguéh chóodih ã d̄wáp be. Orojih ã chãjniji tōpdih jōóh poómp yoób j̄aí wái chéoni ã jumap be.*

14 Æih waó yoóc táí baabni ã jumap be. Æih quíbnabat tuu ðopát tōpna pah ã iiguíp be.*

15 Æih jítchanabat táí itini quenalih naa pánih yeh iigni ã jumap be. Æ wéheat búdí dóo yáaat pah ã yáanap be.*

16 Æih jéihyepmant bóo téihyamant siete cúiwādh ã bíbohōp be. Íibat naá chéna bóo jaco jumni eeép naadíh ã chãac tewep be. Yeó iigát pah Æih móot ã yeh iiguíp be.

17 Caandíh ennit, Æih jítcha pebh wanni pah wã b̄ugáp be. Páant wã b̄ugáchah ennit, caán Æih jéihyepmant bóo téihyãjih weemdih teo jáhanit, nin pah ã niijíp be: “Ma úmca bojóo. Weém biíhmah jumni caá. Nihat wã chãjnidih Maáh jumna, caandíh wã jwúb yohat tãttimah páantjeh wã jumbipna caá.*

18 Weém báadhniyeh caá. Wanni wãih jumap yuh j̄i. Jwúb boopud j̄óhni wã jwúb wancan níit, páant m̄ntih. Jwúb booni jumna, cãacwãdhbut wã jéih jwúb boopat túutna caá. Cãacwã iiguípna ã bejat déedih weemjéh táí ubni caá.

19 B̄utéh ma enatjidih ma daacá. B̄u ded pah ã jumadiah, tãttimah ded pah ã yapat pínahdhbut ma daacá.

20 Nin siete cúiwā wã jéihyepmant bóo téihyamant wã bíbohndih ma táí beh joicáh, b̄u meemdih wã

naóhbipna caá. Orojih ã chãjniji siete jii cáagat nahnajih ã jii cáagni páhanadiahbut wã naóhbipna caá. Caán siete cúiwā siete títchinadiah moón wíihwã ã maáta panihni ã jumna caá. Queét wã naáwãdh naóh yapanit ã jumna caá. Orojih ã chãjniji siete jii cáagat nahnajih ã jii cáagni páhana siete títchinadiah moón wíihwã ã jumna caá. Queét wã naáwãdh joinít ã jumna caá”, Jesucristo ã niijíp be.

2

Éfeso títchidih moón Jesúhwādh ã daác wahat tútat

1 Páant niij naóh péanit, nin pah weemdih ã jwúb niij naáwáp be, páant m̄ntih: “Éfeso títchidih moón wíihwã, queédih waóhndihbut nin pah ma niij daác wahaá:

‘Wã jéihyepmant bóo téihyamant siete cúiwādh bíbohni caá wã jumap. Orojih ã chãjniji siete jii cáagat nahnajih ã jii cáagni páhana cãtíh jibni caá, ded pah ã iigát jumadiah jéihyat túut niijná. Pánih chãjna, yeéb wíihwādh en bejna caá wã chãjap. Pánih en bejna, yeebdíh nin pah wã niij naóhna caá:

2 Nihat ñi chãjatdh wã jéih beedána caá. Wíih táini doonádh bitadh ñi naáwãdh, weemdih ñi táí jenah joí cádahcatdhbut wã táí jéihna caá. Yeejép chãjnitdh ñi iiatdhbut wã jéihna caá. “Jesúh táini doonádh naáwát náahna, jwiit ã wahnit caá”, bita ã niijíchah yuhna, queédih joinít, yee naóhni ã jumadiah ñi jéihyep be.

3 Wíih táini doonádh ñi naáwát jib yeéb Éfeso títchidih moón yeejép yapna yuhna, queét yeenitboodíh ñi yap yohop be. Pánih yap yohni, weemdih ñi cádahcan caá. Páant ñi chãjachah ennit, yeebdíh wã wéina caá.

4 ‘Obohjeéhtih táinit ñi jumuchah yuhna, nin pah weemdih ñi yap yohna caá. Weemdih ñi jwíih táí oyatji pah b̄u biíc yoobó ñi oican

* 1:13 Dn 7.13; 10.5 * 1:14 Dn 7.9 * 1:15 Ez 1.24; 43.2; Dn 10.6 * 1:17 Is 41.4; 44.6-8; 48.12; Ap 1.8; 2.8; 22.13

caá. Ñi jwíih táí míc oyatji pahbut
bũũ biíc yoobó ñi míc oican caá.

⁵ Pánihna, jwíih oina, ded pah
ñi chājatjidih náhninit, ñi jwáub túut
nũũmá. Ñi yéej chājatdih náhni
dahwanit, ñi cádaahaá. Pánih cádahnit,
wíih táini doonádih jwíih jepahnit,
ñi táí oyatji pah biíc yoobó ñi jwáub
oyoó. Obohjeéhtih, ñi yéej chājatdih ñi
cádahcah, ñíih jiiát panihni wā jwejni-
jidih waícanjeh jwáub dáuc wáyadih
wā bejbipna caá. Páant niijnít, nin
pah wā niij naóhna caá: Yeéb Éfeso
tútchidih moón ñi jwíih oyatjidih
cádahnit, weemdíh cádahna caá ñi
chājap. Páant ñi yéejatdih ñi cádahcat
jíib, páant bóojeh, ñi bũũdbipna caá.

⁶ Obohjeéhtih, weemdíh ñi táí
oican yuhna, nindih ñi táí chājna caá:
Nicolaítas wūt jumnit ñi yéej chājatdih
ñi en iiná caá. Weembát ñi yéej
chājatdih wā en iiná caá.

⁷ ‘¡Det molít jumna, Túini Espíritu
wíihwādhíh ã naáwáchah, ñi joyoó
naáh! Det weemdíh táí jenah joí
cádahcannitdih wā íip ã jumupboó
jumni nah quehedih wā jeémát
túutbipna caá.* Caan náh quehedih
jeémpnitboó ñi jwáub wancan niít’,
ma niij daác wahaá”, Jesucristo
weemdíh ã niijíp be.

*Esmirna tútchidih moón Jesúhwādhíh
ã daác wahat túutat*

⁸ Páant niij naóh péanit, nin pah
weemdíh ã jwáub niij naáwáp be:
“Esmirna tútchidih moón wíihwā,
queétdih waóhndihbut nin pah ma niij
daác wahaá:

‘Weém bíihmah jumni caá. Nihat
wā chājnidih Maáh jumna, caandíh
wā jwáub yohat túttimah páantjeh
wā jumbipna caá.* Wũnni wāih
jumup yuh jī. Jwáub boo pud
jūóhni wā jwáub wancan niít, páant
muntih. Pánih jumna, yeebdíh nin
pah wā niij naóhna caá:

⁹ Wíihwā ñi jummat jíib, yeejép
ñi yapatjidih wā jéihna caá. Moh
yéejnit ñi jummatdihbut wā jéihna caá.

Pánih jumna yuhna, Dios ã wēpatdih
bíbohni, yeéb moh yéejnit nihcan
caá. Bitaboó “Jwiit judíowā Diosdih
jwí táí jepahna caá”, niijná yuhna,
yeebdíh yeejép ñi yee naáwátjidihbut
wā jéihna caá. Queét Dioíhwā nihcan,
nemépíhwā caá.

¹⁰ Bũũ yeéb chah yeejép ñi yapat
pínahdihbut ñi úmca bojoó. Ñi joyoó.
Nemép biquína ñijeéh jumnitdih ne-
mat muúboó ã nemat túutbipna caá,
weemdíh ñi cádahat pínah niijná. Obo-
hjeéhtih, maátcanjeh yeejép ñi yap-
bipna caá. Páant yeejép ñi chājachah,
ñi mao yohochah yuhna, weemdíh
ñi cádahca bojoó. Yeéb weemdíh ñi
cádahcat jíib, yeebdíh wā pehbboó
páantjeh wā jummat túutbipna caá.

¹¹ ‘¡Det molít jumna, wíihwādhíh
Túini Espíritu ã naáwáchah, ñi joyoó
naáh! Det weemdíh táí jenah
joí cádahcannit ñi wunat túttimah,
iiguípna bejcan, wā pehbboó
páantjeh ñi jumbipna caá’,*
ma niij daác wahaá”, Jesucristo
weemdíh ã niijíp be.

*Pérgamo tútchidih moón Jesúhwādhíh
ã daác wahat túutat*

¹² Páant niij naóh péanit, nin pah
weemdíh ã jwáub niij naáwáp be:
“Pérgamo tútchidih moón wíihwā,
queétdih waóhndihbut nin pah ma niij
daác wahaá:

‘Weém íibat naá chénaaboó jaco
jumni eeép naadíh bíbohni wā
jumna caá. Pánih jumna, yeebdíh
nin pah wā niij naóhna caá:

¹³ Yeéb ñi chājatdih, ñíih tútchidih
moón ñi chājatdihbut wā jéihna caá.
Caanjíh moón ñi maáh Satanás caá.
Caán tútchidih moón Satanásdih
jepahnit, Antipas wūt jumni wíih
doonádih táí naóhnijidih ñi mao yohop
be. Caandíh páant ñi mao yohochah
enna yuhna, weemdíh ñi táí jenah joí
cádahcap be.

¹⁴ ‘Obohjeéhtih, pánih táí jenah joí
cádahcan yuhna, bainí weemdíh ñi
yap yohop be. Biquína ñijeéh moón,

* 2:7 Gn 2.9; Ez 28.13; 31.8; Ap 22.2 * 2:8 Is 41.4; 44.6; 48.12; Ap 1.17; 22.13 * 2:11 Ap 20.14; 21.8

Balaam wūt jumniji ã bohéatdih ï joiná caá. Jon jãtjih Balaam Balac wūt jumni maáhjidih nin pah ãt niij bohénap wut jĩ: “Judíowãdih ma yéjeaat pínah niijná, nin pah ma chãjaá: ‘Dios caá’, wēi niijnít, ñi wũhni jeémátidih queétdih ma jeémát túutú. Ì weha mána nihcannitjĩh queétdih yeejép ma chãjat túutú”, ãt niij bohénap wut jĩ. Jon jãtjih judíowã caandíh joinít, ï yéej chãjatji pah biíc yoobó mun tiguaá bũu biquína ñijeéh jumnitbut ï yéej chãjna caá.*

15 Queét ï chãjat pah bita ñijeéh moón Nicolaítas wūt jumnit yeejép ï chãjat túutatboodíhbut ï jepahna caá.

16 Páant ñi yéej chãjatdih ñi cádaahaá. Ñi cádahcah, waícanjeh ñi pebhna bejnit, pánih yeejép chãjnitdih wã chãác teoní íbat naajĩh wã peéh chãjbipna caá.

17 ‘¡Det molít jumna, Túini Espíritu wíhwãdih ã naáwáchah, ï joyoó naáh! Det weemdíh túi jenah joí cádahcannitdih jeámant jumni maná wūt jumni jeémátidih wã wãhbipna caá.*Baabní jeé naanáidihbut queétdih wã wãhbipna caá. Caán jeé naanáidih íih jáap wūt wã daácní ã jumbipna caá.*Bita caán wũtdih ï jéihcan níit. Caán jeé naadíh ubnijeh ãih wũtdih ã jéihbipna caá’, ma niij daác wahaá”, Jesucristo weemdíh ã niijíp be.

Tiatira tútchidih moón Jesúhwãdih ã daác wahat túutat

18 Páant niij naóh péanit, nin pah weemdíh ã jwúub niij naáwáp be: “Tiatira tútchidih moón wíhwã, queétdih waóhndihbut nin pah ma niij daác wahaá:

‘Weém Dios wũuh caá. Quíib tũu õopát tõpna panih iigní, jítcha túi itíni quenalih naa pánih yeh iigní wã jumna caá. Pánih jumna, yeebdíh nin pah wã niij naóhna caá:

19 Ñi túi chãjatdih wã jéihna caá. Weemdíh bitadidibut ñi oyatdih wã túi jéihna caá. Weemdíh ñi túi jenah joyátidibut wã jéihna caá. Bitadidih ñi teo wáacatdihbut wã jéihna caá. Yeejép yapna yũhna, weemdíh ñi cádahcatdihbut wã jéihna caá. Jwíih túut nũumnít, ñi túi jepahat chah bũu ñi túi chãjatdihbut wã jéihna caá.

20 ‘Obohjeéhtih, pánih túi chãjnit jumna yũhna, nin pah weemdíh ñi yap yohna caá: Caánt yeejép wili, Jezabel wūt jumnih,*“Dios naáwátidih naóh yapanih caá”, niij yeenih mi jumuchah yũhna, mi naáwáchah joiná, caántdih biáboó ñi wahcan beé. Yee bohénit, ï weha mána nihcannitjĩh wíhwãdih yeejép mi chãjat túutna caá. “Jwíih dios caá”, ï niij wēi wũhni jeémátidih queétdih mi jeémát túutna caá.

21 Mi yéejatdih mi cádahat pínahdih maatápdih wã páñachah yũhna, páant yeejép chãjatdih mi cádahíhcan caá.

22 Páant mi cádahíhcat jíib caántdih wã tubáp chũúábipna caá. Mi-jeéh yeejép chãjnitdihbut wã tubáp chũúábipna caá. Ì yeejép chãjatdih túut nũumcán, queétdih chah wã peéh chãjbipna caá.

23 Mi naáwátidih ï jepahat peéh, mi weh panihnitdih wã mao yohbipna caá. Páant wã peéh chãjatdih ennit, jéih beedáni wã jummatdih nih wíhwã ï jéihbipna caá. Ded pah ï jenah joyátidibut wã túi jéihna caá.*Pánihna, det yéej chãjnitdih ï yéej chãjat jíib wã peéh chãjbipna caá. Det túi chãjnitboodíh ï túi chãjat jíibbut wã túi chãjbipna caá.*

24 ‘Obohjeéhtih, biquína yeébbó caánt yeejép wili mi bohéatdih ñi náahcap be. Satanás ã bohéatdihbut ñi joyáh bojop be. Pánihna, yeébbodíh chah wã jwúub wutcan níit.

25 Nindihjeh yeebdíh wã jwúub chãjat túutbipna caá: Ñi pebhboó wã

* 2:14 Nm 22.5,7; 25.1-3; 31.16; Dt 23.4 * 2:17 Ex 16.14-15,33-34; Jn 6.48-50 * 2:17 Is 62.2; 65.15

* 2:20 1R 16.31; 2R 9.22,30 * 2:23 Sal 7.9; Jer 17.10 * 2:23 Sal 62.11-12; Pr 24.12; Ez 18.30; 33.20; Mt 16.27

jwúb dei jubíat pínahdih páinit, wā bohéatdih ñi cádahca bojóo.

26-27 Det yéejatdih yap yohnit, wā wutatdih jepah cádahcannitdih maáta wā waadábipna caá. Wā íp weemdih maáh ã waadáat pah, yeebdíhbut maáta wā waadábipna caá. Pániñ maáta jumna, niñat baácđih moondih ñi wēp wutbipna caá, Dios ã weñat pínahdih í tui chājat pínah niijná. Í jepahcah, búđi ñi peéh chājachah, queét í búđah bejbipna caá.*

28 Yeebdih baáb aáb jūwúchah jumni cúidih wāhñit, ñijeéh weémboó wā jumbipna caá.

29 ‘Í Det molít jumna, Túini Espiritu wíihwāđih ã naáwáchah, í joyoó naáh!’
ma niij daác wahaá”, Jesucristo weemdih ã niijíp be.

3

Sardis tútchidih moón Jesúhwāđih ã daác wahat tútat

1 Páant niij naóh péanit, nin pah weemdih ã jwúb niij naáwáp be: “Sardis tútchidih moón wíihwā, queéđdih waóhñidihbut nin pah ma niij daác wahaá:

‘Weém Túini Espiritu niñat ã wēpatdih bíbohni caá. Siete cúiwāđihbut bíbohni wā jumna caá. Pániñ jumna, yeebdih nin pah wā niij naóhna caá: Ñi chājatdih wā tui jéihna caá. Bitá yeebdih nin pah í niij jenah joyóp yuh caá: “Queét Jesúih túini doonáđih tui jepahñit caá”, í niij jenah joiná caá.

‘Obohjeéhtih, páant í niij jenah joyóchah yuhna, bainíjeh weemdih jepahna, wāññit panihñit ñi jumna caá.

2 Pániñ jumna, í Ñi tui chāja chaáh! Ñi tui chājcat enna, Dios ã wēican caá. Jáanit panihñit, tui chājñit ñi jumna.

3 Wā naáwátđih ñi jwúih joyátđidih ñi tui jwúb náhninaá. Pániñ náhnit, wā weñat pínahdih ñi tui chājaá. Tútat ñumñit, ñi yéej chājatdih cádahca,

táiniboodih ñi chājaá. Weém wā niijátji pah ñi chājcah, ñi náhnicañ, ñumñi cáac ñumúđih ã jubíat pah, yeebdih peéh chājadih wā bejbipna caá.*

4 ‘Obohjeéhtih, biquína yeéboó yeejép chājñit niñcan, quei wíhcanni yégueh đonít panihñit ñi jumna caá. Pániñ jumna, tui baabñi yégueh đonít, wājeéh ñi jibbipna caá.

5 Det wā naáwátđih cádahcannit, queét pah tui baabñi yégueh đonít í jumbipna caá. Weemdih jepahñitíh wātnadidih wā bíbohni papélah tóliđdih íih wātnadidih daácna, wā jwúb wio yohcan niit.* Wājeéh páantjeh í jumbipna caá. Wā íp ã enechah, ángelwābut í enechah, “Nin wíih caá”, wā niij naóhbipna caá.*

6 ‘Í Det molít jumna, wíihwāđih Túini Espiritu ã naáwáchah, í joyoó naáh!’
ma niij daác wahaá”, Jesucristo weemdih ã niijíp be.

Filadelfia tútchidih moón Jesúhwāđih ã daác wahat tútat

7 Páant niij naóh péanit, nin pah weemdih ã jwúb niij naáwáp be: “Filadelfia tútchidih moón wíihwā, queéđdih waóhñidihbut nin pah ma niij daác wahaá:

‘Weém yéejat wíhcanni, tui yoobópđih naóhni wā jumna caá. Jon jātih maáh Davidji cáacwāđih ã wutat pah weembút wā wutbipna caá. Pániñ jumna, jēc panihñidih weém wā wātachah, bitaboó í jéih nemcan niit. Wā nemechah, bitá í jéih wātcān niit.*

8 Niñat yeéb ñi chājatdih wā jéihna caá. Ñi pebh jēc panihñidih wā wātat túttimah, bitaboó yeebdih í jéih nemcan niit. Bainí tui jenah joiná yuhna, wā naáwátđih, weemdihbut ñi cádahcap be.

9 ‘Obohjeéhtih, bitá ñi pebh jumñit Satanáihwā caá. “Jwiit judiowā, Dioíhwā caá”, niijná

* 2:26-27 Sal 2.8-9 * 3:3 Mt 24.43-44; Lc 12.39-40; Ap 16.15 * 3:5 Ex 32.32-33; Sal 69.28; Ap 20.12

* 3:5 Mt 10.32; Lc 12.8 * 3:7 Is 22.22; Job 12.14

yahna, wíihwā nihcan caá. Pánihna, queétdih ñi pebh bóricha caj yoh ñajat tútnit, “Yeebdíh Dios yoobópdih át oi tagaá”, wā niiját tútbpina caá.*

10 Wíih túini doonádih yeebdíh wā cádahcat tútuchah joinít, ñi túi jepahap be. Páant ñi cádahcat ennit, nin baácđih jumnit nihát cáacwā yeejép ĩ yapachah, yeebdíh wā wapbipna caá. Caán láa queétdih túbit yeejép yapat tútnit, ded pah ĩ jummatdih wā jéihyabipna caá.

11 Ñi pebhna wā jwúub dei bejat pínah bahnijeh ā jadhna caá. Pánihna, wíih túini doonádih ñi joyátjidih ñi quíib bñdcá bojoó. Pánih quíib bñdcán, weemdíh páantjeh ñi jepahachah, ñi túi chājatji jíib pínahdih bitaboó ĩ jéih dúuc wáican níit.

12 Wíih túini doonádih cádahcannitdih wā íp pebhboó wā jummat tútbpina caá. Jagáp nahna pah túi wēp ñihnit panihnit jumna, ā pebhboó páantjeh ĩ jumbipna caá. Ā pebhboó ĩ jumuchah, wā ípíh wátdih, āih jáap tútchi wátdihbut queétdih wā daácipna caá, “Nin Dioíh caá”, ā niiját pínah niijná. Āih jáap tútchi Jáap Jerusalén wát jumni tútchi ā jumbipna caá. Caán tútchi Dios ā jumapmant ā dei jūóhbirna caá. Caán láa weembút jáap wát bíbohna, caán wátdihbut queétdih wā daácipna caá.*

13 ‘ĭDet molít jumna, Túini Espíritu wíihwādh ā naáwáchah, ĩ joyoó naáh!’
ma niij daác wahaá”, Jesucristo weemdíh ā niijíp be.

Laodicea tútchidih moón Jesúihwādh ā daác wahat tútat

14 Páant niij naóh péanit, nin pah weemdíh ā jwúub niij naáwáp be: “Laodicea tútchidih moón wíihwā, queétdih waóhndihbut nin pah ma niij daác wahaá:

‘Weém yeecanni, wā íp ded pah ā jummatdih yoobópdih naóhni caá.

Nihat ā chājatjidih Maáh wā jumna caá.*

15 Ded pah ñi jummatdih wā túi jéihna caá. Weemdíh jenah joinít jumna yahna, bainíjeh ñi jenah joiná caá. Nin pah caá yeéb ñi jumap: Maatápdih mah chúud jwejni panihni caá. Túi cámahni nihcan, túi chāhnibut nihcan caá. Pánihni mahdih ñi wēicat pah, túi jenah joicá bñgnít ñi jumuchah, weembút yeebdíh wā wēican caá. Weemdíh ñi túi jenah joyóchah nihna, chah āta túi tagaá. Ñi túi jenah joicáh, nump yeejép āta jum tagaá. Obohjeéhtih, tac yoobjéh ñi jepahachah, chah yeejép caá.

16 Pánihnit ñi jumuchah enna, búdí wā iiná caá. Yeejép mahdih wā éeg yohat pah yeéb weemdíh tac yoobjéh jepahnitdihbut wā yohbipna caá.

17 Nin pah ñi niij jenah joiná yah caá: “Weém dawá bíí dée bíbohni caá. Dedé jadhdát wihcan caá”, ñi niij jenah joiná yah caá. Obohjeéhtih, páant niijná yahna, Dios ā enechah, moh yéejnit, yégueh wihcannit, jéih encannit panihnit ñi jummatdih ñi jéihcan caá.

18 Pánihnit ñi jumuchah ennit, nin pah yeebdíh wā niij naóhna caá: Orodih ñi jíib chājat pah, ñi yéej chājatdih wā yohat pínahdih ñi uúbú. Yégueh wihcannit ñi tíicat pah, Dios ā enechah, ñi yéej chājatdih tíicat caá náahap. Pánihna, weemdíh jepahnit, túi baabní yégueh panihni wā túyatdih wā wūhachah, ñi uúbú. Túini yégueh duonít ĩ tíicat pah, ñi yéejatdih cádahnit, Dios ā enechah, yeebbút ñi tíiccan níit. Quíib cohátdih ñi jíib chājat pah, wā teo wáacat pínahdih ñi uúbú, jéih ennit panihnit Diosdih túi jenah joyát tút niijná.

19 Nihat wā oinitdih wā tút nūmát túttna caá.* Pánihna, wā oinitá, ñi yéejatdih cádahnit, táiniboodíh yoobópdih ñi tút nūmá.

20 Weemdíh ñi joyoó. Ñijeéh jumíhna, níih jēc nemni panihnidih

* 3:9 Is 43.4; 49.23; 60.14 * 3:12 Is 62.2; 65.15; Ap 21.2 * 3:14 Pr 8.22-31; Jn 1.3; Col 1.15,18 * 3:19 Pr 3.12; He 12.6

ej ñuhna caá wã chãjap. Páant wã ezechah joinít, 'Ma waád jũúwá', weemdíh ñi niijí. Páant ñi waadát túutachah, biíc dih ñumah jeémát pah ñijeéh wã jumbipna caá.

²¹ Wã boo pud jũúwát túttimah, wã ñip biíc dih weembát wã watna caá. Pánihat pah yeebbát yéejatdih ñi yap yohat túttimah, wã pehbóo wãjeéh biíc dih wã watat túutbipna caá.*

²² '¡Det molít jumna, Túini Espíritu wíihwãdih ã naáwáchah, ñ joyóo naáh!' ma niij daác wahaá", Jesucristo weemdíh ã niijíp be.

4

Jeámant moón Diosdih bódicha caj yoh ñajnit, ñ weñat

¹ Pánihat túttimah, jeáboó jęc wãtni panihnidih wã enep be. Póojat nah búdí ã yáaat pah bóo wã joyóchah, weemdíh jwíih wéheni áí wéhenap be, páant muntih: "Ninna ma púuh laáb jũúwá. Túttimah bóo láa ded pah ã yapat pínahdih meemdíh wã júutbipna caá. Wã niiját pahjeh tigaá páant ã yapbipna caá", ã niijíp be.

² Páant ã niijíchah joinít, Túini Espíritu ã wépat weemdíh búdí ã jumuchah, caanná wã púuh laáb juibínap be. Caanná púuh laáb juibína, Maáh chúudnidih wã enep be.

³ Túi ðuu jélep yeh iigní, jaih jélepni júdu tac yoób ã chúudup be.*

⁴ Æ chúudup pebh veinticuatro maáta chúud púuda bojnitdihbat wã enep be. Túi baabní yégueh chóonadih ðuonít, maáta ñ ðawát oro júðunadih ñ ðawáp be.

⁵ Wã jwíih enni ã chúudupmant úum náah jumni wedóat, énoh biíc dihbat páantjeh yána ã chãjap be. Æ en boj chúudupdih siete jiiát dahna Túini Espíritu búdí ã wépatdih júutni ã jumap be.*

⁶ Æ en chúudup pebh búdí muj pah jígoñni túi jélepni ã jumap be.

* **3:21** Jn 16.33; Ap 5.5 * **4:3** Ez 1.26-28; 10.1 16.18 * **4:6** Ez 1.22 * **4:7** Ez 1.5-10; 10.14 * **4:8** Ez 1.18; 10.12 * **4:8** Is 6.2-3 * **5:1** Is 29.11; Ez 2.9-10; Zac 5.1

Æ chúudup pebh chéneña míic ángelwã yuhna, mácah jígoñnit, nihat ñih bácahna dawá quíibna jumnit ñ jumap be.*

⁷ Jwíih jumni jíó ðuuni pah ã jígoñop be. Caán túttimah, momo jiwí pah ã jígoñop be. Caán túttimah, cãaquíh móot pah jumni ã jumap be. Caán túttimah, jiiñní jao pah ã jígoñop be.*

⁸ Queét chéneña míic dawá quíibna jumnit, seis muj wãpanabut bíboñnit ñ jumap be. ñih muj wãpana chahmant, ñumantbut dawá quíibna ã jumap be.* Yeó jáap jumap pah, chei jumap pahbut páantjeh Diosdih búdí wéi naóhna ñ chãjap be. Nin pah ñ niijíp be:

"Túini, túini, túini, Dios jwí Maáh chah wépní caá ã jumap.* Caán jon jãtíh átát jumap jí. Búubut ã jumna caá. Túttimah, ã jwúub júóhbiipna caá", ñ niijíp be.

⁹ Páant niij wéina, páantjeh jumnidih "Túina caá", niijná ñ chãjap be.

¹⁰ Páant ñ weñat pah muntih, veinticuatro maátabut Maáh ã chúudup pebh juibí bódicha caj yoh ñajnit, caán páantjeh jumnidih ñ weñep be. Pánih wéina, ñ maáta jumna ðawát júðunadih ã chúudup pebh ñ cádah jwejep be. Pánih cádah jwejnít, nin pah ñ niijíp be:

¹¹ "Meemdíh búdí jwí wéini caá. Jwí Maáh chah wépní, chah túini caá. Ma náahat pahjeh ni-hatdih chãjni ma jumna caá. Pánihna, meemdíh búdí weñat caá náahap", Diosdih ñ niij wéi naáwáp be.

5

Daác pinni quiít, Oveja Wãúhbat

¹ Túttimah, jwúub enna, Dios ã jéihyepmant bóo téihyamant chénaabó daác pinni quiít dih ã bíboh chúuduchah, wã enep be.* Siete láa wíidahatjñh ã néeh teoni quiít ã jumap be.

* **4:5** Ez 1.13; Ex 19.16; Zac 4.2; Ap 1.4; 8.5; 11.19; **4:8** Ez 1.18; 10.12 * **4:8** Is 6.2-3 * **5:1** Is 29.11; Ez 2.9-10; Zac 5.1

2 Wēpni ángeldihbut wā enechah, nin pah ā wēp niij naáwáp be: “¿Ded tigaá con quiútdih ā néeh tewatjidih watni pínah? Yéejat wihcannijeh con quiútdih ā jéih watbipna caá”, ā niijíp be.

3 Páant ā niijíchah yahna, caán quiútdih watni pínah, yéejat wihcannidih ī jéih bid jaicáp be. Japboó jumnit, nin baácboó jumnitbut, báadhniit, wannitbut caán quiútdih ī jéih watcap be. Caán quiútdih en naóhni pínah ā wihcap be.

4 Caán quiútdih wat en naóhni pínahdih ī bid jaicáh ennit, weém búdí wā jañúp be.

5 Páant wā jañúchah ennit, biíc veinticuatrojeéh jumni nin pah weemdíh ā niijíp be: “Ma jaicá bojó. Con quiútdih ā néeh tewatjidih watni pínah Judá ā jaimená poómpdih bóo caá. Caán chah wēpni jumna, “Jió dñani”, ī niijní, maáh Davidji jaíma ā jumna caá. Caandíh eníhcannitdih yap yohni jumna, con quiútdih siete ā néeh tewatjidih watni pínah ā jumna caá”, ā niijíp be.*

6 Páant ā niijíchah joiná, Maáh ā chádup pebh Oveja Wáúhdih wā enep be. Chénena míic dawá quíibna jumnit, veinticuatro maátabut ī cātíh ā ñahup be. Caán ī maoniji pah ā jíghop be. Siete mona jumni, siete quíibnabut ā jumup be. Áih siete mona wēpat búdí bíbohni ā jumatdih jáutna ā chājap be. Áih siete quíibna nihat nin baácboó Túini Espíritudih Dios ā wahachah, ā táí en beedáátdih jáutna ā chājap be.*

7 Caán Oveja Wáúh Maáh pebh jaibínit, Dios ā jéihyepmant bóo téihyamant ā bíbohni quiútdih ā ubup be.

8 Páant ā ubuchah ennit, chénena míic dawá quíibna jumnit, veinticuatro maátabut Oveja Wáúh pebh bóicha caj yoh ñajnit, caandíh ī weñep be. Queét nihat maáta bíitat dahna

árpas ī niijnídih bíbohniit, oro pamapnadihbut ī bíbohup be. Caán oro pamapna díútdih táí chej jumni cáwat pínah ā jumup be. Caán táí chej jumni cáwat pínah Dioíhwā caandíh ī úbát panihni ā jumup be.*

9 Pánih Oveja Wáúhdih wēina, nin jáap ewatjīh ī niij ewep be.*

“Meém ī mao yohniji jumna, míih meépjīh cācwā ī yéejatdih ma yoh wáuhup be, Diosjeéh ī táí jumat pínah niijná. Nihat cācwā poómp jumat pah, nihat mácah wéhenit, nihat baácđih moón meemdíh jepahnitdihjeh míih meépdih yohniit, ī yéejatdih ma yohop be.

10 Dioíhwā ī jumat pínah, caandíh wēi úbñh wáhnit pínahbut niijná, queétdih ñíonit, nihat baácđih moón maáta pínah queétdih ma waadánap be.* Pánih chājni jumna, con ā daácni quiútdih ā néeh tewatjidih ma jéih watna caá”, ī niijíp be.

11 Páant ī niij eo péanachah, jwáub enna, dawá yoobát ángelwā ī ewatdih wā joyóp be, páant mantih. Maáh chádndidih, chénena míic dawá quíib jumnitdih, veinticuatro maátadihbut ángelwā ī táí júud ñuh púda bojop be. Queét ángelwā tubit ī wēp ewechah, wā joyóp be.*

12 Nin pah queét ī niij wēi ewep be: “Meém Oveja Wáúh, ī mao yohniji nihat cācwāđih watni, nihatdih jéih beedáni, chah wēpni caá. Cācwā ī yéejat jíib ī mao yohniji ma jumuchah enna, meemdíh jwí wēina caá. ‘Chah táini caá’, meemdíh niij weñat caá náahap”, ī niijíp be.*

13 Túttimah, bitabut ī wēi ewechah, wā joyóp be. Nihat Dios ā chājnitji japmant moón, nin baácđih moón, búdí mujdih moonbát, báadhniit, wannitbut, nihat bíicđih nin pah ī niij wēi ewep be:

* 5:5 Gn 49.9; Is 11.1,10; Jn 16.33; Ap 3.21 * 5:6 Is 53.7; Zac 4.10 * 5:8 Sal 141.2; Ap 8.3 * 5:9 Sal 33.3; 98.1; Is 42.10 * 5:10 Ex 19.6; Ap 1.6; 20.6 * 5:11 Dn 7.10 * 5:12 Jn 1.29; 1Co 5.7

“Meémjwī Maáhdih, Oveja Wūúhdihbut Caán einijih ch́udni chodat ĩ jenah yeéb ch́enewádh jwī táı wēi ena caá. ‘Táınit yoobát caá. Chah wēpnit caá’, jwī niijná caá. Yeebdíh páantjeh niij wēi naáwát caá náahap”, ĩ niijíp be.

¹⁴ Páant ĩ niij wēi ewechah joiná, queét ch́enena míic dawá quíibna jumnit “Páant tíı, ĩ niij wēi ewe naáh”, ĩ niijíp be. Queét veinticuatro maátaboó bóđicha caj yoh ñajnit, Diosdih, Oveja Wūúhdihbut búđı ĩ weñep be.

6

Daác pinni quiútdih Oveja Wūúh ĩ jwíih watat

¹ Túttimah, caán daác pinni quiútdih Dios ĩ jwíih néeh tewatjidih Oveja Wūúh ĩ watap be. Páant ĩ watat túttimah, biíc dawá quíibna jumniboó, búđı énoh yáaat pah bóo “Ma jūúwú”, ĩ niij ejep be.

² Páant ĩ niij ejat túttimah, táı baabní caballođih wā enep be.* Caán caballođih ch́udni ñúupat tuu bíbohnidih maáta ĩ d́wát júđđđih Dios ĩ wāhup be. Páant ĩ wāhat túttimah, caánboó caandíh en j́ihnitđih míic mao yap yohodih ĩ bejep be.

Segundo ĩ néeh tewatjidih ĩ watat

³ Túttimah, Oveja Wūúh biíh néeh tewatjidih ĩ jwúub watap be, páant muntih. Páant ĩ watat túttimah, biíh dawá quíibna jumni “Ma jūúwú”, ĩ niij ejep be.

⁴ Páant ĩ niij ejat túttimah, biíh caballo táı d́uni ĩ jūúwáchah, wā enep be.* Caán d́uni caballođih ch́udnidih nin baácđih moondíh míic mawat tútat pínah wēpatđih, búđı íbat naadíhbut Dios ĩ wāhup be.

Tercero ĩ néeh tewatjidih ĩ watat

⁵ Túttimah, ch́enedih wat péaniji biíhdih ĩ jwúub watap be, páant muntih. Páant ĩ watachah, biíh dawá quíibna jumni “Ma jūúwú”, ĩ niij ejep be. Páant ĩ niij ejat túttimah, biíh caballo einidih wā enep be.*

enatđih ĩ bíbohup be.

⁶ Caandíh wā enechah, dawá quíibna jumnit cátih ch́udniboó nin pah ĩ niijíp be: “Nūgúp láa biíc yeó jáap ĩ tewat j́ıbj́ih biíc kilobitjeh trigodih, tres kilosbitjeh cebadadih ĩ j́eih j́ıb ch́ajbipna caá. Obohjeéhtih, ch́enat pahđih ĩ j́eih j́ıb ch́aj b́ujácan níıt. Trigo, cebadabut bainı j́ıb jumni yuhna, búđı ĩ j́ıb jumbipna caá. Obohjeéhtih, jeémát ch́ajat yıı, jıwá iguıh mac biícđih páantjeh ĩ jumna naáh”, ĩ niijíp be.

Cuarto ĩ néeh tewatjidih ĩ watat

⁷ Túttimah, biíc peihcannidih wat péaniji biíhdih ĩ jwúub watap be, páant muntih. Páant ĩ watachah, péeni dawá quíibna jumni, “Ma jūúwú”, ĩ niij ejep be.

⁸ Páant ĩ niij ejat túttimah, biíh caballo wunnitíh bácah pah j́ıghnidih wā enep be. Caanj́ih ch́udni “Wunat túatni”, wát jumni ĩ jumup be. Caán túttimah j́úohni “Iguıpna bejat túatni”, ĩ wát jumup be. Pánihna, queéđđih nin baácđih moondíh mao yohat wēpat pínahđih Dios ĩ wāhup be. Míic mawat túatnit, nūgúpj́ih wunat túatnit, jıadih moón nūñúpwáđih tac behanit, táı daocá b́ugnıtjeh ćacwáđih Dios ĩ mao yohat túatup be.*

Quinto ĩ néeh tewatjidih ĩ watat

⁹ Túttimah, ch́enena míic ĩ néeh tewatjidih wat péaniji biíh biúhdih ĩ watap be, páant muntih. Páant ĩ watachah, Diosđih cáo wāh cáagat naa nump Jesúihwáđih ĩ maonit caolihjidih wā enep be. Dios naáwátđih naóhna, “Weém Jesúih caá”, ĩ niijátjı j́ıb queéđđih ĩt mawap tajı.

¹⁰ Diosđih nin pah queét ĩ niij ejep be: “Maá, yéejat wihcanni, yeeatbut wihcanni, ma niiját pah yoobópdih ch́ajni caá. ¿Nin baácđih moón jwııtdih maonitjidih débólıh tigaá ma peéh ch́ajbi?” ĩ niijíp be.

* **6:2** Zac 1.8; 6.3,6 * **6:4** Zac 1.8; 6.2 * **6:5** Zac 6.2,6 * **6:8** Jer 15.3; Ez 5.12,17; 14.21

11 Páant ï niijíchah joinít, Dios queétdih túi baabní yégueh chóodih wāhñit, nin pah ã niij jepahap be: “Ñi choo jwúhúú. Bitá ñi déewā panihñit Jesúihwā, ï mao yohnit pínah, yeéb túini doonádih ñi naáwátji pah queétdih bohé jwuhna caá ï chājap. Yeebdíh ï mawatji pah queétdihbut ï mao beedáát pínah ã judh jwuhna caá. Pánihna, queétdih ï mawat pínah jātih, bainí ñi choo jwúhúú”, ã niijíp be.

Sexto ã néeh tewatjidih ã watat

12 Túttimah, biícjīh bóo téihya ã néeh tewatjidih wat péaniji, biíhdih ã watap be, páant muntih. Caandíh ã wat-achah, bádí baác méméat ã jumap be.* Pánihichah, yeó ã dupúáh bejep be.* Widhbut meép panihni ã duuah bejep be.*

13 Máa cāca máa quehedih ã boloh yoh jéena bojat pah cúiwābut ï yúug jéen bejep be.

14 Pánihichah, jeábut ã buudáh bejep be.* Nin baácboobút nihat jeená, nihat quewanabut ã túut nuumúp be.*

15 Páant ã yapachah ennit, nin baácđih moón ï maáta jeé íit díitna ï jweí waadáp be. Soldadowā ï maáta, bádí bií dée bíbohñit, wēpnit, nihat queétdih teo wāhñit, teo wāhñit nihcannitbut caanná míic ï jweí waadáp yuh be. Bitabut jeé cātíh ï jweyép be.*

16 Pánih jweinít, jap bóo jeenádih, jee dáhnadibut nin pah ï niijíp be: “Jwiítđih ma jāh jūúwá.* Con Maáh chādñidih, Oveja Wūúhdihbut bádí jwī úmna caá. Pánihna, jwiítđih ma jāhaá, Oveja Wūúhdih jwī yap yohatji jīb ã peéh chājcat pínah niijná.

17 Caandíh yap yohnitđih ã peéh chājat pínah yeó jāap wāát jumna caá. Caán ã peéh chājat pínahđih ded pah jwī jéih jweicán niít”, ï niijíp be.*

7

144 mil Dioíhwā ã wāt búudhñit

1 Pánihat túttimah, chéneña míic ángelwāđih wā enep be. Queét nihat pebhboó ï bejep be. Jwíh waóh bejni chóop yapatboó bej, caán túttimah bejni biíh chóop yapatboó bej, caán túttimah bejni yeó aáb jūúwápboó bej, caán péeni yeó dei bejepboó ã bejep be. Pánih bejnit, ï bejepmant jūóhni johlitnadih ï jāhap be. Pánihna, nin baácboó, bádí mājđihbut johlit ã johcap be. Dedé biíc máa nahđih ã joh jāhacap be.*

2 Pánihat túttimah, biíh ángel yeó aáb jūúwápmant ã jūúwáchah, wā jwúub enep be. Dios páantjeh jumniíh wāt āihwāđih búudhdđih jūóhna ã chājap be. Pánih jūóhñit, bita chéneña míic bejnitboó, nin baácđih, bádí mājđihbut Dios ã yéjaat túatnit pínah ángelwāđih wēpép ã ejep be.

3 “Judh jwuhna caá. Dioíhwāđih íih móot juúhñadih ã wātđih wā búudh jwuhat túut caá. Pánih wāt búudhdđat pínah jātih nin baácđih, bádí mājđih, máanadibut ñi yéja jwuhca bojoó”, queét chéneña míic ángelwāđih ã niij ejep be.*

4 Pánihna, Dioíh wātjīh íih móot juúhdđih búudhñit “Ciento cuarenta y cuatro mil Israel ã jūimená ï jumna caá”, caán ángel ã niijíchah, wā joyóp be.

5 Doce mil Judá jūimená jumnit ã wāt búudhñit ï jumap be. Bitá doce mil Rubén jūimená, bitá doce mil Gad jūimená ã wāt búudhñit ï jumap be.

6 Bitá doce mil Aser jūimená, bitá doce mil Neftalí jūimená, bitá doce mil Manasés jūimená ã wāt búudhñit ï jumap be.

7 Bitá doce mil Simeón jūimená, bitá doce mil Leví jūimená, bitá doce mil Isacar jūimená ã wāt búudhñit ï jumap be.

8 Bitá doce mil Zabulón jūimená, bitá doce mil José jūimená, bitá doce mil Benjamín jūimená ã wāt búudhñit ï jumap be. Páant moonjéh nihat

* 6:12 Ap 11.13; 16.18 * 6:12 Is 13.10; Jl 2.10,31; 3.15; Mt 24.29; Mr 13.24-25; Lc 21.25 * 6:12 Jl 2.31 * 6:14 Is 34.4 * 6:14 Ap 16.20 * 6:15 Is 2.19,21 * 6:16 Os 10.8; Lc 23.30 * 6:17 Is 13.6; Ez 30.2-3; Jl 1.15; 2.11; Am 5.18-20; 8.9-14; Sof 1.14-18; Mal 3.2 * 7:1 Jer 49.36; Dn 7.2; Zac 6.5 * 7:3 Ez 9.4,6

ciento cuarenta y cuatro mil ã wãt búudhñit ï jumap be.

Dawá baabní yéguéh ðuonít

⁹ Páñihat túttimah, dawá cáacwãdih wã enep be. Nihat baácđih moón, nihat cáacwã poómp mácah wéhenit Cristodih jepahñitji caanjñh míc wáac ññhñitdih wã enep be. Dawá cáacwã, jenah enna, búujáca naáh, Maáh ã chúudup, Oveja Wũúh pehbüt ï ññhup be. Túi baabní yéguéh ðuonít, táam náonadihbüt ï bíbohó be.

¹⁰ Queét nihat nin pah ï niij wëi ejep be:

“Dios nihatdih Maáh caá. Caán, Oveja Wũúhbüt jwiítđih túi ðbnit caá”, ï niijp be.

¹¹ Queét dawá ángelwã Maáh ã chúudupđih, veinticuatro maátadih, chéñena míc dawá quíibna jumñitdihbüt ï ññh púuda bojop be. Páñih ññhñit, cáacwã ï wëi naáwáchah joinít, páah yoh ññajñit, caandíh queébtüt nin pah ï wëi naáwáp be:

¹² “Páant tigaá. Meém chah túini, nihat jéihni, chah wëpni caá. Ma wëpatjñh nihatdih chãjni caá. Páñihni ma jumuchah, ‘Túina caá’, páantjeh niiját caá náahap. Meemdíh búdí jwí wëina caá”, ï niijp be.

¹³ Túttimah, bíic maáh nin pah weemdíh ã niij úubh joyóp be: “¿Nit túi baabní yéguéh ðuonít det tigaá? ¿Dedmant tigaá ït jãóh?” ã niijp be.

¹⁴ “Weém wã jéihcan caá. Meémboó queéđđih ma jéihna nacaá”, caandíh wã niij jepahap be. “Nihat cáacwã túbit yeejép yap láa, Diosđih ï cádahcat jíib ï mao yohñitji caá.* Íih yéguéhđih ã chocat pah, Oveja Wũúh áih meépđih yohna, ï yéjatđih ã yohñit ï jumna caá. Páñihna, yéguéh túi baabní chóodih ï ðuoná caá.*

¹⁵ “Páñih ðuonít jumna, Dios ã chúudup pebh yeó jáap jumat

pah, chei jumat pahbüt caandíh páantjeh ï wëi naóhna caá. Dios ïjeéh jumna, queéđđih ã wapbipna caá.

¹⁶ Chéñeji nuugúp ï jwúub wuncan niít. Taca jootátbüt ã jwúub wihcan niít. Yeó ã wihcah, túbit chãhat ã wihcan niít.*

¹⁷ Maáh pebh ññhni Oveja Wũúh owejawãdih túi en daoní ã en dawát pah, queéđđih ã en daobípna caá.* Owejawãdih en daoní ã waáwát pah, meo waócáhna queéđđih ã numah bejbipna caá, báadhdat tútñi mahđih ï babhbat pínah niijná.* Páñihna, queét páantjeh wëina, chéñeji ï jũicán niít”,* weemdíh ã niijp be.

8

Seis ã néeh tewatjđih wat péanit, péñidih ã watat

¹ Seis ã néeh tewatjđih wat péaniji péñidih ã yoób watap be. Páant ã watachah, tac yoób hora dée wéheat laihcan, nihat ï yayáh bejep be.

² Túttimah, Dios pebh ññhñit siete ángelwãdih wã enep be. Bíih queéđđih siete póojat nahnadih ã wãhup be.

³ Bíih ángelbüt orojñh ï chãjni pamapđih bíbohni Diosđih cáo wãhna ï cáagat naa pébh ã jwí ññhup be.* Búdí chej jumni cáwat pínahđih caandíh ï wãhup be, nihat Dioíhwã ï úubát bíicđih widnit, Dios ã chúudup pebh jumni oro naajñh ã cáo wãhat pínah niijná.*

⁴ Páant ã cáo wãhuchah, caán chej jumni jeí, Dioíhwã ï úubát bíicđih Dios pebh ã chao ññah bejep be.

⁵ Páant ã cáo wãhat túttimah, caán naadíh bóo tuu tãóhđih caan pámapna náo yac péanit, baácboó ã puoh jéena bojop be.* Páant ã puoh jéenanachah, úum náah jumni wedóat

* 7:14 Dn 12.1; Mt 24.21; Mr 13.19 * 7:14 Jn 1.29; 1Jn 1.7 * 7:16 Sal 121.6; Is 49.10 * 7:17 Sal 23.1; Ez 34.23; Jn 10.1-16 * 7:17 Sal 23.2; Is 49.10; Jn 4.10; 7.37 * 7:17 Is 25.8; Ap 21.4 * 8:3 Am 9.1 * 8:3 Ex 30.1,3; Sal 141.2; Ap 5.8 * 8:5 Lv 16.12; Ez 10.2 * 8:5 Ex 19.16; Ap 11.19; 16.18

énoh biíc dih tubit ã yeej yáanachah, baác ã méménap be.*

⁶ Túttimah, queét siete ángelwã ï bíbohni póojat nahnadih póojat túut ï chãjap be.

Jwíih cuatro póojat nahna

⁷ Biíc ángel ã jwíih póoj waáwáchah, mah cámahni dahna, iigní tũũ tãóhna biíc dih, meép wid jumni, baácboó ã yúug jéenep be. Páant ã yúug jéenechah, tacdih yoób dée bawájuh baác ã iiguíp be. Tacdih yoób déejeh máa, yílipbut, ã iigáh bejep be.*

⁸ Caán túttimah, biíh ángel jwuh ã bíbohni nahdih ã póojop be. Páant ã póojochah, búdí jee páh bóo, iigní dah, jeámant buúg jéen bejnit, búdí mujna ã buúg báahap be. Páant ã buúg báahachah, búdí muj tacdih yoób dée meépjeh ã túut numúp be.*

⁹ Caán ã buúg báahapboó búdí mujdih moón queejwã ï wunup be. Caánboó pahni dahwani jãajnábut ã daabáh bejep be.

¹⁰ Caán túttimah, biíh ángel jwuh ã póojop be. Páant ã póojochah, búdí yayú iigát pah bóo iigní cáí, jeámant buúg jéen bejnit, biquí mujna buúg báahnit, meo waócáhnadihbut ã chũúup be.*

¹¹ Páant ã buúg báahachah, nihat ã chũúhni óoni mujna ã túut numúp be. Páant ã óonachah, dawá cãacwã caán mahdih babhna, ï wunup be. Caán cáí “Óoni”, ã wãt jumup be.*

¹² Biíc peihcannit ángelwã ï póojat túttimah, biíh ángel jwuh ã póojop be. Páant ã póojochah, yeó, widh, cáíwãbut tacdih yoób déejeh ï yeh iigát ã buudáh bejep be. Pánihna, chéneha míic hora pohba yeó ã chãhcap be. Cheibut chéneha míic hora pohba widh, cáíwã ï yeh iigáp be.*

¹³ Queét chéneha míic ï póojat túttimah, jwúub enna, búdí jao jiijnídih wã enep be. Caán ã niij ñaacáchah, wã joyóp be. “¡Yeejép

pohba! ¡Yeejép pohba! ¡Yeejép pohba! Wēpép ángelwã buu jwuh póojat túut caá ï chãjap. Páant ï póojochah, chah yeejép yoobát nin baác dih jumnit ï yapbipna caá”, ã niij ñaacáp be.

9

Quinto póojat nah

¹ Queét chéneha míic ángelwã ï póojat túttimah, biíh ángel jwuh ã bíbohni nahdih ã póojop be. Páant ã póojochah, cáí pah iigní ángel japmant ã buúg jéen jũúwáchah, wã enep be. Numah bóo íitna dei bejnit, ã wãtat pínah niijná, Dios llavedih caandíh ã wãhup be.

² Caanná dei juibínit, ã wãtachah, búdí tũũ jeí ã bac jũúwáp be. Caán jeí ñahna, yeodíh, jeádihbut ã jãhachah, nihat ã dupúáh bejep be.*

³ Caán jeí cãtíh jumnit díguipwã pah jíghnit baácboó ï bej peét bejep be. Dúo ã tuúbát panihnidih bíbohnit, cãacwãdih tuúbhna, búdí tubanit pínah ï jumup be.*

⁴ Páant cãacwãdih yeejép ï chãjachah yuhna, yílipdih, máadih, biíh ï momnidihbut Dios ã yéjeat túutcap be. Caán ã wãt búudhca naáhwãdihjeh ã yéjeat túutup be.*

⁵ Pánih yéjeat túutna yuhna, ã mao yohat túutcap be. Cinco widh pohba yeejép ã tuúbát túutup be.

⁶ Páant ï tuúbúchah, tubit tubanit, cãacwã ï wunat pínahdih búdí ï bidbipna caá. Páant ï bidichah yuhna, queédih Dios ã wunat túutcan niit.*

⁷ Queét díguipwã míic maonit pínah caballowã pah ï jíghop be. Maáta ï dawat oro júdunadih ï dawúp be. Íih móot cãaquíh móotna pah ã jíghop be.*

⁸ Íih yoócnabut yaádíh waó yoóc pah bóo maátni ï dawúp be. Íih maobát jíóih maoná pah ã jíghop be.*

⁹ Íih tacadih ítah chóona ï dawúp be, íih bácahdih jãhat pínah niijná.

* **8:7** Ex 9.23-25; Ez 38.22 * **8:8** Ex 7.17-21 * **8:10** Is 14.12 * **8:11** Jer 9.15; 23.15 * **8:12** Ex 10.21-23; Is 13.10; Ez 32.7; Jl 2.10,31; 3.15 * **9:2** Gn 19.28 * **9:3** Ex 10.12-15 * **9:4** Ez 9.4 * **9:6** Job 3.21; Jer 8.3 * **9:7** Jl 2.4 * **9:8** Jl 1.6

Īih m̄aj jwǎpana ā yáaat, dawá caballowā p̄t̄áni chóonadih wáinit, míc mawadih bejna, ĩ ñáwat pah ā yáanap be.*

¹⁰ Īih doomántbut t̄ubát doóbhna ā jum̄ap be. Pánihna, cinco widh pohba ĩ t̄ubúchah, cǎacwā b́dí ĩ t̄ubanap be.

¹¹ Nump bóo tólihdih moón ĩ maáh ángel queét díguipwǎdihbut w̄utni ā jum̄ap be. Hebreo wéheatj̄ih caán Abadón ā w̄ut jum̄ap be. Griego wéheatj̄ih Apolión ā w̄ut jum̄ap be. Páant niijná, “Yéeya Beedáni”, niijná ĩ chǎjap be.

¹² Díguipwǎ cǎacwǎdih yeejép ĩ t̄ubúp ch̄úát tǎttimah, ĩ jwíih yeejép yapatji ā péanap be. Caán tǎttimah, chéne láa cǎacwā yeejép ĩ jwǎub yapbipna caá, páant m̄antih.

Sexto pójat nah

¹³ Biícj̄ih bóo téihya ángelwǎ ĩ pójat tǎttimah, biíh ángel jwǎh ā bíbohni nahdih ā pójop be. Páant ā pójochah, Dios pebh jum̄ni oro naá yapatna jum̄ni mona cǎt̄ih, wéheat ā yáa bacap be.*

¹⁴ Pánih wéhena, caán pójni ángeldih nin pah ā niíj naáwáp be: “Éufrates w̄ut jum̄ni m̄aj jw̄eejboó queét chénena míc chéonitji ángelwǎdih ma wataá”, ā niíjip be.

¹⁵ Páant ā niíjichah joinít, caán ángel queét chénena míc ā watat t̄úatnitdih ā watap be, dawá cǎacwǎdih ĩ mawat pínah niijná. Queét ángelwǎ Dios ā chǎjat t̄úatni hora, yeó jáap, widh, jópchidihjeh pǎina ĩ chǎjap be. Pánihna, ĩ pǎini hora ā j̄uyáchah, nihat cǎacwǎdih tac yoób déejeh mawat t̄úat caá ĩ chǎjap.

¹⁶ Īih soldadowǎdih jenah ennit, “Dos cientos millones caballowǎjih ch̄údnit soldadowā ĩ jum̄na caá”, ĩ niíjichah, wǎ joyóp be.

¹⁷ Caballowǎdih, queétjih ch̄údnitdih j̄apahatdih wǎ joyóp be. wǎ enechah, nin pah ĩ jígohop be. Queétjih ch̄údnit̄ih bácah j̄ahat ĩtah chóona, chod d̄uni, jeá jaihni, búo

jum̄ni chóona d̄unít̄dih wǎ enep be. Caballowǎih waó, jió waoná pah ā jígohop be. Īih jacmant t̄uu iigát, ĩtah chej jum̄ w̄ijni, t̄uu jeí biíc̄dih ā bacap be.

¹⁸ Pánihna, caballowā jacmant bacnij̄ih tacdih yoób dée cǎacwǎdih ĩ mawap be.

¹⁹ Queét caballowā ĩih jacmant, ĩih p̄j̄mantbut cǎacwǎdih ĩ mawap be. Īih p̄j̄ mai pah jígohni jum̄na, caanj̄ih cǎacwǎdih ĩ chǎacáp be.

²⁰ Obohjeéhtih, dawá ĩ mao j̄adhnitboó b́dí yeejép ĩ yapachah enna yuhna, ĩ yéj chǎjatdih ĩ cádahcap be. Nemépdih ĩ w̄ei cádahcap be. Oroj̄ih, plataj̄ih, bronce w̄ut jum̄ni ĩtahj̄ih, jeej̄ih, máaj̄ih ĩ chǎj̄nidih “Dios caá”, ĩ niíj jenah joyát̄dih ĩ w̄ei cádahcap be. Caán ĩ pǎpni jéih encan, jéih joicán, jéih jibcanni ā jum̄uchah yuhna, caandih ĩ w̄ei cádahcap be.*

²¹ Biíh ĩ yéj chǎjatdihbut ĩ cádahcap be. Cǎacwǎdih ĩ mawat, ĩ weha máha nihcannit̄jih ĩ yéj chǎjat, ĩ n̄umát, ĩ jiwát̄dihbut ĩ cádahcap be. Pánih cádahcan, ĩ t̄úat n̄umcáp be.*

10

Bainí papélah quiít̄bitdih ángel ā w̄b j̄úúwát

¹ Tǎttimah, biíh w̄épép ángel mah tólih díitna ñ̄hni japmant ā dei j̄úúwáchah, wǎ enep be. Āih wao cháh maí pahni júdu ā jum̄ap be. Āih móot yeó ā yeh iigát pah ā yeh iiguíp be. Āih wiona máa iigni pah ā jígohop be.

² Bainí papélah quiít̄dih watni ā tewep be. Āih jéihyepmant bóo wio nah b́dí m̄ajna ch̄ui ñ̄h, wáyámant bóo nah jiaboó ā ch̄ui ñ̄h̄ap be.

³ Pánih ñ̄h̄nit, b́dí úum náah jum̄ni ā w̄ép ejep be. Páant ā ejat tǎttimah, siete láa énoh ā ñ̄un puñat pah bóo j̄apahatdih wǎ joyóp be.

⁴ Páant ā jepahachah joinít, wǎ daác jwíhip yuh be. Obohjeéhtih, páant wǎ daacát t̄úat chǎjachah, jeámant

* 9:9 J1 2.5 * 9:13 Ex 30.1-3 * 9:20 Sal 115.4-7; 135.15-17; Dn 5.23 * 9:21 Ex 8.15,19

weemdih nin pah ái niijíp be. “Siete énoh yáaat pah bóo ã niijátjidih ma daacca bojoó”, ã niijíp be.

⁵ Páant ã niiját túttimah, búdí mujdih, jiadihbut chái ñuhni ángel áih jéihyepmant bóo muj nahjĩh ã júut ñahanap be.

⁶ Pánih júut ñahanit, nin pah ã niijíp be: “Dios ã enechah, túi yoobópdih wã naóhna caá. Caánboó páantjeh jumni, nihatdih chãjni ã jumna caá. Japmant moondih, nin baácdih, nin baácdih moondihbut, búdí mujdih, búdí mujdih moondihbut chãjni caá. Bũ páant bóojeh tigaá ã páñat.

⁷ Péeni ángel áih póojat nahdih ã póojochah, ‘Nin pah wã chãjbipna caá’, Dios ã niijátji pah ã yapbipna caá. Jon jãtĩh cáacwãdih naóhcan yuhna, ã naáwãtdih naóh yapanitboodih át túi naóh beedánap wut jĩ. Páant ã niij naáwãtjidih bũ jwuh ã chãjbipna caá”, caán ángel ã niijíp be.*

⁸ Páant ã niiját túttimah, weemdih daacát tútcanniji ã jwúb naáwáp be, páant muntih. Nin pah ái niijíp be: “Búdí mujdih jiaboó chái ñuhni ángel pebhna ma bejeé. Caanná juibínit, ã bíbohni papélah quiítbitdih ma ubú”, ã niijíp be.

⁹ Páant ã niijíchah joiná, ã pebhna bejnit, caán quiítbitdih wã úbúp be. Páant wã úbúchah joinít, nin pah weemdih ã niij jepahap be: “¡Dáa! Ma jeémé. Ma jwíh jeéméchah, belo mac pah ã túi núum jwuhbipna caá. Obohjeéhtih, ma watat túttimah, nema bijat panihat meemdih ã jũóhbipna caá”, ã niijíp be.

¹⁰ Páant ã niijíchah joinít, caán quiítbitdih ubnit, wã jeémép be. Páant ã niijátji biíc yoobó, belo mac pah ã túi núum jwuhap be. Obohjeéhtih, wã jeémát túttimah, nema bijat panihat ã jũwúp be.*

¹¹ Caandih wã jeémp péanachah, jeámant nin pah weemdih ái jwúb niijíp be, páant muntih: “Nihat baácdih

moón, mácah wéhenit, ï maátabut, túttimah ded pah ï yapat pínahdih ma naóh yapanaá”, ã niijíp be.

11

Dios naáwãtdih chénewã naóh yapanit

¹ Túttimah, jenah enat pínah dii doóbhdih ángel weemdih ã wuhap be. Caán doóbhdih ã wuhuchahjeh, nin pah Dios ái niijíp be: “Wíh mūdih ma jenah enbi jwuhú. Caán mūdih juibí jenah ennit, weemdih ï cáo wuhat naadih, weemdih wēnitdihbut ma jenah eneeé.*

² Obohjeéhtih, caán múú jóocmant bóo júhdih ma jenah enca bojoó. Caán júh judíowã nihcannitdih wuhni caá. Queét cuarenta y dos widh pohba wíh tútchidih, caán tútchidih moondihbut tũbit yeejép ï chãjbipna caá.*

³ Wíh doonádih ï naóh yapaat pínah niijná, chénewã wíhwãdih wã wahbipna caá. Páant wã wahachah, jainá dúwát chóonadih duonít, mil docientos sesenta yeó jáapjeh ï naóhbipna caá”, ã niijíp be.

⁴ Queét naóh yapanit chéne olivo wut jumni nahna panihnit, chéne jíí cáagat nahna panihnitbut ï jumna caá. Dios nihat Maáh pebh queét ï ñuhna caá.*

⁵ Det queétdih en júihnit ï yéej chãjĩhichah, ïh jacmant bóo tũ iigát panihatjĩh queétdih ï maobipna caá.

⁶ Queét chénewã ï naóh yapaat pah bóo mah ã bũgcát pínah wēpat ï bíbohbiipna caá.* Mujdih meép mujnajeh túut núumát pínah wēpatbut ï bíbohbiipna caá.* Nin baácdih moondih júdhcabit wunatna ï wuhat pínah wēpatdihbut ï bíbohbiipna caá. Pánihna, ï náahat pah bóo ï chãjbipna caá.*

⁷ Páant ï naóh yapa péanachah, nump bóo tólihboó jumni Namó bac

* 10:7 Ex 20.11; Dt 32.40; Dn 12.7; Am 3.7 * 10:10 Ez 2.8-3.3 * 11:1 Ez 40.3; Zac 2.1-2 * 11:2 Dn 7.25; 12.7; Lc 21.24 * 11:4 Zac 4.3,11-14 * 11:6 1R 17.1 * 11:6 Ex 7.17-19 * 11:6 1S 4.8 * 11:7 Dn 7.7; Ap 13.5-7; 17.8 * 11:7 Dn 7.21

jũóhnit,* naóh yapanitjĩh míc maonit, queédih ã mao yohbipna caá.*

⁸ Páant ã mawat túttimah, Jesúsdi ĩ péoh dodh mao yohniji búdí tútchidih bóo namáboó ĩh bácahnaji ã ñajbipna caá. Caán tútchidih moón tũbit yeejépwã caá. Sodoma tútchidih moón, Egipto baácđih moonbút ĩ nihat pah ĩ jumna caá.*

⁹ Pánihna, biíc peihcanni yeó jáap túi ñaj, biĩh yeó jáap tac yoób ĩh bácahnaji ã ñajbipna caá. Páant bóí yeó jáap ã ñajachah, nihat baácđih moón ĩ wēi enat pínah niijná, ĩh bácahnajidih ĩ yohat tútcan niít.

¹⁰ Queét chénewã, cãacwãdih moh yéjanitji ĩ wunachah ennit, nihat baácđih moón búdí ĩ wēibipna caá. Pánih wēina, queét mícjeh bií déedih ĩ míc wãhbipna caá.

¹¹ ĩh bácahnaji biíc peihcanni yeó jáap túi ñaj, biĩh yeó jáap tac yoób Diosboó queédih ã jwũub booabipna caá. Páant ĩ boo pud jũúwáchah ennit, nihat cãacwã queédih ĩ en wáhi bejbipna caá.*

¹² Pánihat túttimah, jeámant wéheat búdí ã yáanachah, ĩ joibípna caá. Queét chénewãdih nin pah ã niijbípna caá: “Ninboó ñi pũh laáb jũúwã”, ã niijbípna caá. Páant ã niijchah joinít, queédih jũihnitji ĩ enechah, mah tólihjĩh ĩ pũh laab béjbipna caá.*

¹³ Páant ĩ pũh laab béjehchah, baác búdí ã méméibipna caá. Páant ã méménachah, caán tútchidih bóo dawá mũná ã bũgúchah, siete mil cãacwã ĩ wunbipna caá. Bitá wuncannitboó en wáhi bejna, “Dios chah wēpni caá”, ĩ niijbípna caá.*

¹⁴ Pánih yeejép yapna, chéneji cãacwã yeejép ĩ yapap be. Páant ĩ yapat túttimahbitjeh, biíc láa yeejép ĩ jwũub yapbipna caá, páant muntih.

Péni nahdih ã póojat

¹⁵ Túttimah, péni ángel jwũh ã bíbohni nahdih ã póojop be. Páant ã póojochah, jeámant ĩ wēp wéhenachah,

wã joyóp be. Nin pah ĩ niij wēi naáwáp be:

“Jwĩ ĩp Dios, ã wũh Cristo biícđih nin baácđih moondih ĩ wutachah, bũ jwũh nihatdih ĩ jepahat túttna caá. Dios ã maáh jumã ã bũdcán niít”, ĩ niijp be.*

¹⁶ Páant ĩ niijchah joinít, Dios pebh chúdnit veinticuatro maátabut, páah yoh ñajnit, caandih ĩ wēnep be.

¹⁷ “Maá, meém caá chah wēpni. Jon jãtih meém matát jumap tajĩ. Bũbut ma jumna caá. Bũ jwũh nihatdih ma wutachah, ma wēpatjĩh ma jepahat tútbipna caá. Páant ma chãjachah ennit, ‘Túina caá’, meemdih jwĩ niijná caá.

¹⁸ Nin baácđih moón meemdih jepahcannitboó, ĩ ĩjip yũ ĩĩ. Páant ĩ jepahcatji jĩib, bũ meémboó queédih búdí ĩjnit, peéh chãjat tút caá ma chãjap.* Wunnitjidih ma peéh chãjbipna caá. Obohjeéhtih, míhwã ĩ túi chãjatji jĩib, queétboodih ma túi chãjbipna caá. Ma naáwãdih naóh yapanitji bita míhwã biícđih majeéh jumnit, ĩ túi wēibipna caá. Maátadih, moh yéjnitdihbut míhwã ĩ jumachah, ma túi chãjbipna caá.* Nin baácđih moondih yéjanitdih bũ yohat tút caá ma chãjap”, ĩ niijp be.

¹⁹ Páant ĩ niiját túttimah, jeáboó jumni Dioih mũ jęc pãa lajnidih wã enep be. Pánih enna, caán mũ diitna, Dios cãacwãdih teo wáacat tút niijná, ã naóh daácni naaná ã ñhat pahdihbut wã enep be. Caandih wã enechah, búdí um náah jumni wedóat énoh ã yáanachah, baác méméat biícđih, mah cámahni dahnabut ã joh bũgúp be.*

12

Yad wili, Maí Dũnibut

* **11:8** Is 1.9-10 * **11:11** Ez 37.5,10 * **11:12** 2R 2.11 * **11:13** Ap 6.12; 16.18 * **11:15** Ex 15.18; Dn 2.44; 7.14,27 * **11:18** Sal 2.5; 110.5 * **11:18** Sal 115.13 * **11:19** Ap 8.5; 16.18-21

1 Páant úum náah jumni ã yapat túttimah, nin baácboó ded pah ã yapat pínahdih Dios jeáboó ã júutur be. Pánih júutni oboh jumni nihcan be. Jeáboó yad wili mi jumachah, wã jwíh enep be. Miíh yégueh yeo páh ã yeh iiguíp be. Caánt widhdih mi chã ñuhur be. Maáta ï dúwát júdu dée, doce cúiwã jumni júdudih mi dúwáp be.

2 Caánt mi weép jáaana, tabit mi ñaacáp be.*

3 Túttimah, jeáboó jwáub ennit, bádí maí dúunidih wã enep be. Caán siete waó jumni ã jumur be. Waó jumat pah maáta ï dúwát júdunadih ã dúwáp be. Diez mona jumni ã jumur be.*

4 Æih píjjíh cúiwãdih tacdih yoób dée ã ub pái yoh jéenanap be. Pánihna, yad wili weép jáaanachah ennit, mi wúhdih joó jeémát túut niijná, mi pebh caán maí ã páñap be.*

5 Páant ã páñachah, newé weépdih mi túuhur be.* Caán wébít nih hat baác dih moón ï maáh pínah ã jumur be. Páant Maáh chah wěpni ã jumachah, cáacwã caandih ï jéih yap yohcan níit. Páant ã cáac jumachahjeh, Dios ã pebhna caanbít dih ã ub ñah bejep be.*

6 Páant mi wúhdih ã ub bejat túttimah, cáac wihcapboó, Dios ã ámoh jwejepjina beh wili mi jwei béjep be. Caanná mi jumachah, mil doscientos sesenta yeo jáap Dios caántdih ã en dawáp be.

7 Páant mi jweyát túttimah, jeáboó ï míc mawachah, wã enep be. Miguel Æih ángelwã biíc dih júóh nit, Maí Dúuni Æihwã biíc dih ï jumur na míc mawadh ï jubína be.*

8 Pánih míc maonit, Miguelwãboó Maí Dúuniwãdih yap yoh nit, jeáboó ï jwáub jumat túutcap be.

9 Pánih yap yohna, caán Maí Dúuni, nemépwã ï maáh, Satanás wát jumnidih, Æihwã biíc dih nin baácna

ã yohop be. Nihat baác dih moondih yeeni caá ã jumur.*

10 Túttimah, jeámant nin pah biíh ã wěp naáwáchah, wã joyóp be:

“Buu jwuh jwí íp cáacwãdih ã túi ubna caá, baca. Jwí íp ã wutatdih yap yoh nit ï wihcan caá. Æ wahní Cristodihbut det yap yoh nit ï wihcan caá. Nemépwã ï maáh jeáboó jumnijidih baácboó ã yoh jéenanap be. Caán nemépwã ï maáh yeo jáap jumat pah, chei jumat pahbut jwí déewã panih nit Jesúhwãdih ‘Nit yeejépwã caá’, jwí ípdih níj naóh yacna ã chãj jwuhur jĩ.*

11 Queét Jesúhwã Oveja Wúuh meépdih túi jenah joinit, nemépwã ï maáhdih ï yap yohop be. ‘Jesucristo wun wuhna, jwí yéejatdih ã yoh wuhur jĩ’, niijnit, nemépwã ï maáhdih yap yoh nit ï jumna caá. Páant túini dooná dih ï naáwát peéh, bita queétdih ï mawíhichah yuhna, Cristoíh dooná dih ï naóh cádahcap be.

12 Nemépwã ï maáh baácboó yoh jéenani ã jumachah ennit, yeéb jeáboó jumnit ñi weñeé. Obohjeéhtih, yeéb con baácboó jumnit, bádí mujboó jumnitbut moh yéejnit ñi jumbipna caá. Pánihna, caandih peéh chãjat pínah tóah júúwúchah jéihna, nemépwã ï maáh bádí ã íjna caá. Pánih íjnit, ñi pébhna jubína, yeebdíh ã moh yéejabipna caá”, Æí niijíp be.

13 Miguel caandih ã yohatdih jéih nit, Maí Dúuni wébít índih ã ñun bejep be.

14 Obohjeéhtih, Dios caántdih bádí jawíh muj jwãpa pah bóo ã wuhur be, cáac wihcapboó mi jíj jwei béjat pínah niijná. Caanná mi jubíat túttimah, biíc peihcanni jópchi túi beéd, biíh jópchi tac yoób Dios

* 12:2 Mi 4.10 * 12:3 Dn 7.7 * 12:4 Dn 8.10 * 12:5 Is 66.7 * 12:5 Sal 2.9 * 12:7 Dn 10.13,21; 12.1; Jud 9 * 12:9 Gn 3.1; Lc 10.18 * 12:10 Job 1.6-12; Zac 3.1 * 12:14 Dn 7.25; 12.7

caántdih ã en daobípna caá, Maí Dũni caántdih ã yéjacat pínah niijná.*

15 Caanná mi bejehchah, caántdih daabáát túut niijná, búdí muj pah bóo Maí Dũni ã éeguep be.

16 Páant ã éeguechah ennit, caántdih wapat túut niijná, baácboó ã dúuc bejep be, ã éegniji mah caán íitboó ã nooj yác bejat pínah niijná.

17 Páant ã nooj yác bejehchah ennit, caántdih jéih maocan, Maí Dũni búdí ã íijip be. Pánih íijnit, caántdih bũjácã, mi jũimená, Dios ã wutatdih jepahnit, Jesúih túini doonádih jepahnitdih míic mawadih ã bejep be.

18 Pánihna, Maí Dũni búdí muj jwéejdih bóo óondih ã jũibí ñũhũp be.

13

Búdí mujmant aáb jũóhni Namo

1 Páant caán óondih Maí Dũni ã jũí ñũhũchah, caán búdí mujmant Namo jwũh, pah jũinít, ã aáb jũúwũchah, wã enep be.* Caán Namo queét chénewã Dios naáwátdih naóh yapanitjidi maonijeh mũntih ã jumũp be. Caán siete waó jumni, diez mona jumni ã jumũp be. Áih mona jummat pah maáta í dũwát júdnadih ã dũwũp be. Áih waonádihbut wũt daácni ã jumũp be. Caán wũtna “WEÉM CHAH WĒPNI CAÁ”, ã niij daacátdih enna, Dios búdí ã íjna caá.*

2 Caán Namo jíó daacá, wēpép bejni, tac behni pah ã jumũp be. Búdí jítcha jumni, búdí téih chóabut jumni, wēpép ã jumũp be. Áih jac búdí jíó jac pah bóo ã jumũp be.* Maí Dũniboó Namo ã wutat pínah wēpatdih ã wũhũp be. Pánih wũhna, queét chénat pah nihat cãacwãdih wutat túut niijná, caandih maáh ã waadãnap be.

3 Caán Namodih mao yohíhna, biíc wao dáhdih í búhũ baacátji jwũub ñũmni ã jumũp be. Pánihna, caán ã jwũub ñũmátjidi ennit, nihat cãacwã en wáhi bejni, Namo

queétdih ã wũtũchah, í jepahap be. Nihat áihwã í jumũp be.

4 Namo ã wutat wēpat pínahdih Maí Dũni ã wũhũchah enna, cãacwãboó bódicha caj yoh ñajnit, caandih í weñep be. Namodihbut í weñep be. Pánih wēina, nin pah Namodih í niij weñep be: “Biíh meém ma wēpat panihni ã wihcan caá. Det meemdih míic maona, í jéih yap yohcan niit”, í niijíp be.

5 “Chah wēpni caá”, Namodih niijnít, Diosdih yeejép í wéhenachah yũhna, Diosboó joyáh bojnit, cuarenta y dos widhjuh maáh ã jummat túutũp be.

6 Caán Namo Diosdih, áih wũtdih, ã jumũpdih, jeáboó jumnitdihbut yeejép ã wéhenap be.*

7 Dioíhwãdih míic maonit, queétdih ã yap yohop be. Páant ã yap yohochah yũhna, Dios ã enah bojop be. Páant caandih Dios ã wũtcah, áta jéih yap yohcan tagaá. Pánihna, nihat cãacwã poómp jummat pah, nihat mácah wéhenit, nihat baácndih moondih Namo maáh ã jum jwũhũp be.*

8 Nihat Diosdih jepahcannit míicjuh Namo pebh jũibí bódicha caj yoh ñajnit, caandih í weñep be. Dios nin baácndih ã chãjat pínah jãtih, áihwã pínah í wũtnadih átát daacáp wut jí. Caán ã daácni tólih Oveja Wũúh í maoniíh tólih caá. Pánihna, caán tólihdih í wũtdih daácã naáhwã míicjuh Namodih í weñep be.*

9 ¡Det molít jumna, í joyoó naáh!

10 Det nemat mũúboó nemnit pínahdih í nembipna caá. Det jwãag maonit pínahdihbut í jwãag maobipna caá.

Pánihatdih jéihna, jwiít Dioíhwã yeejép yapna yũhna, caandih túi jenah jói cádahcat caá náahap.*

Baác diítmant jũóhni Namo

11 Túttimah, biíh Namo baácmant ã bac jũúwũchah, wã enep be. Oveja wũúh chéne jáap mona jũóhnbít pah

* 13:1 Dn 7.3 * 13:1 Ap 17.3-12 * 13:2 Dn 7.4-6 Sal 69.28; Ap 3.5 * 13:10 Jer 15.2; 43.11

* 13:6 Dn 7.8,25; 11.36 * 13:7 Dn 7.21 * 13:8

jíghni úum náah ã wihcap yuh be. Obohjeéhtih, ã wéheat úum náah jumni ã yáanap be.

¹² Pánihna, mujmant jüóhni Namoboó, baácmant jüóhndih maáh ã waadánap be. Páant ã maáh waadániboó, nihat baácdih moondíh mujmant jüóhni Namó, búuh baácnjidih ã weñat túutap be.

¹³ Baácmant jüóhni Namó ã wēpatdih júutnit, búdí iigát déedih jeámant ã búug jéen jüúwát túutap be, cāacwā caandíh en wūhi bejnit, ĩ jepahat pínah niijná.

¹⁴ Mujmant jüóhni ã wutachah, baácmant jüóhniboó ã wēpatjīh cāacwādih ã yeenap be. Pánih yeena, jwíh jumni pah jíghndih ã pāpat túutap be. Caán jwíh jumni íibat naajīh ĩ búuh baác yohniji yahna, ã jwúuh boonap be. Páant ĩ chājachah enna yahna, Dios páantjeh ã enah boj jwahup be.*

¹⁵ Baácmant jüóhni Namoboó mujmant jüóhni pah jíghni ĩ pāpnjidih caolih ã jéyanachah, ã wéhenap be. Det caán pāpnidih ĩ wēicat enna, ã mao yohat túutap be. Diosboó caandíh páantjeh ã chāj jwahat túutap be.

¹⁶ Caán baácmant jüóhni Namó nihat cāacwādih biquína ĩh jéihyemant bóo téihya páhanadih, bitadih ĩh móot júúhnadih ã daacát túutap be. Oboh jumnit, maáta, dawá bíí dée bíbohnt, moh yéejnit, teo wūhnt, teo wūhcannidih, nihat bííc yoobó ã daacát túutap be.

¹⁷ Caán jwíh jumni Namó biquínadih áih wūtdih, bitadih áih número dih daacca naáhwādih ã jíib chājat túutcap be.

¹⁸ Caán daacát dih túi jéihyat caá náahap. Dios ã teo wáacatjīh jéihnt jumna, Namóih daacát dih ĩi túi beh enbipna caá. Caán número newéih wūt ã jumna caá. Áih número seiscientos sesenta y seis caá.

14

Oveja Wúuh, ã ñíonitbut

¹ Túttimah, jeáboó jumni Sión wūt jumni jeejīh ñuhni Oveja Wúuhdih wā enep be. Ájeéh dawá, 144 mil cāacwā ĩ jumap be. Queét áih wūtdih, ã ípíh wūtdihbut ĩh móot júúhnadih daácnit ĩ jumap be.*

² Queétdih wā joyóchah, jeámant áí yáanap be. Búdí dóo ã yáaat pah, búdí énoh ã yáaat pahbut áí yáanap be. Árpas ĩ niijní bíitat dahna ã yáaat pahbut áí yáanap be.

³ Caanjīh maáh ã chúudup pebh, chéneña míic dawá quíibna jumnit ángelwā, veinticuatro maáta pehbub, queét 144 mil cāacwā ĩ ñuhap be. Caanjīh ñuhnt, jáap ewatdih eona ĩ chājap be. Nin baácdih jumnitji yéejat yohnt, ã túi ubnit jumna, queétjeh caán jáap ewatdih ĩ jéihyep be.

⁴ Queét ĩ weha mána yaádh nihcannitjīh yéej chājcannt jumna, Oveja Wúuhdihjeh túi péenit ĩ jumap be. Yeejépwājeéh jumnitjidih Diosboó áihwā pínah ã ubup be. Queétboó áihwā pínah, Oveja Wúuh pínahbut, túi jepahnt ĩ jumap be.*

⁵ Pánihna, yeecannitjeh jumna, yéejat wihcannit míic ĩ jumap be.*

Bííc peihcannit ángelwā ĩ naóh jéenaat

⁶ Túttimah, jeáboó yeó nump bíih ángel ã jiijíchah, wā enep be. Dioíh túini dooná páantjeh jumnidih nihat cāacwā poómp jumap pah, nihat mácah wéhenit, nihat baácdih moondíh naóhni ã jumap be.

⁷ Caán ángel wēp naóhna, nin pah ã níj jéenanap be: “Diosdih ĩi úumá. Búu jwuh cāacwādih peéh chājat túut caá ã chājap. Pánihna, caandíh ĩi wēi naáwá. Caánboó nihat jeáboó jumnidih, nihat con baácboó jumnidihbut chājni caá. Pánih wēpni ã jumachah jéihna, caandíh bódicta caj yoh ñajnit, ĩi weñé”, ã niijp be.

⁸ Páant ã niiját túttimah, bíih ángel jwuh nin pah ã níj jéenanap be: “¡Ñi joyoó! Babilonia wūt jumni búdí

* 13:14 Mt 24.24; 2Ts 2.9-10

* 14:1 Ez 9.4; Ap 7.3

* 14:4 Ex 23.19; Stg 1.18

* 14:5 Sof 3.13

tútchidih moón wēpnit ī jumuchah yuhna, queétdih Dios jáantjeh ā yoh beedána caá.* Queét páant ā yohnit nihát bitadih ī yéej chājat túutap be. Máihnit, bitadih ī wūhuchah, queétbody biíc yoobó tubit yeejép ī chājap be. Pánih chājna, ‘Dios caá’, ī niij pāpnidih ī weñechah, queétbody ī en yacap be”, ā niijíp be.

9-10 Queét chéne ángelwā ī niiját túttimah, biih ángel jwuh, nin pah ā niij jéenanap be: “Det Namodih, ā pāpat túatnidihbut wēinit, iih móotdih, téihyadiah āih wāt daácnitdih Dios ā peéh chājbiipna caá. Dios queétdih búdí iijnit, iiguípna ā wahbiipna caá. Caán dūbcanni iiguípboó jumna, queét tubit tabana, moh yéej náah jumnit, tubit ī ñaácbiipna caá. Āih ángelwā, Oveja Wūhūbut ī enechah, yeejép ī yapbiipna caá.*

11 Caán iigát tūu jeí ā yaicán niit.* Queét tubit jīgah náah jumnit páantjeh ī jumbiipna caá. Nihat cāacwā Namodih bódechah caj yoh ñaj wēinitdih, yeejép tubat páantjeh ā jumbiipna caá. Yeó jáap jummat pah, chei jummat pah biíc yoobó ī tubabiipna caá. Ā pāpat túatnidih wēinit, āih wāt daácnitdihbut páant yeejép ī yapbiipna caá”, ā niijíp be.

12 Páant yeejép ī yapachah ennit, jwiit Dioíhwāboó ā wutatdih jepahnit, Jesúsdi h cádahcat caá náahap.

13 Túttimah, jeámant ā jwūub wéhenachah, wā joyóp be. “Nindih ma daacá: ‘Det Jesúsíhwā caandíh cádahcannit jumna, ī wunat túttimah, búdí ī wēibiipna caá’ ”, ā niijíp be.

Páant ā niiját túttimah, Túini Espíritu jwuh nin pah ā niijíp be: “Páant ta tigaá. Yoobópdi h tigaá. Queét búdí ī tewatdih péanit, ī choobíipna caá. Dios pehbboó ī páuh laáb juibínachah, ī túi chājatjidih jéihnit, queétdih ā túi chājbiipna caá. Pánihna, queét caanná juibíinit, búdí ī wēibiipna caá”, ā niijíp be.

Dios cāacwādi h ā ñíwat

14 Túttimah, túi baabní mah tólihdih wā enep be. Caán mah tólihdih nihát cāacwā úud jeñé ā chúudap be.* Caán chúudni maáta ī dūwát oro júdudih ā dūwúp be. Biíc íbat túi eeép, pácahidih ī bóodat naá déedih ā bíbohóp be.

15 Túttimah, biih ángel Dios ā jumapmant ā bac jūúwúp be. Pánih bac jūóhnit, mah tólihdih chúudnidih ā wēp ejep be: “Būu jwuh Dios ā jenahat láa ā juiná caá. Pánihna, míih pácahi panihni ā túi baabáchah, ma bíbohni íbat naajīh míih cāacwādi h ma ub beedá bojó”, ā niijíp be.*

16 Páant ā niijíchah joinít, mah tólihdih chúudni ā bíbohni íbat naajīh nin baácdih bóo pácahi panihnidih ā bóod jwíhip be.

17 Túttimah, biih ángel jwuh Dios ā jumapmant ā bac jūúwúp be. Caanbút mah tólihdih chúudni ā bíbohni dée íbat naa mántih ā bíbohóp be.

18 Túttimah, biih ángel jwuh Diosdi h cáo wūhat naa pébh jumni ā bac jūúwúp be. Caánboó caán naadíh bóo tūu iigátidih en daoní jumna, nin baácbóo iig beedáat pínah wēpat bíbohni be. Pánih bac jūóhna, eeép íbat naá bíbohni ángeldih ā wēp ejep be: “Con baácdih bóo jumni jiwá iguíha panihni ā túi ei beedná caá. Pánihna, ma bíbohni íbat naajīh caandíh ma bóod ub beedánaa”, ā niijíp be.

19 Páant ā niijíchah joinít, caán ángel nin baácdih bóo iguíh pihanadi h ā bóod ub beedánap be. Páant ā bóod ub beedánit, caán iguíh pihanadi h ī búuh chuñat júáboó ā yoh yacap be. Páant ā yoh yacat pahjeh tigaá, caandíh náahcannitdih Dios búdí iijnit, queétdih peéh chājna, ā yohbiipna caá.

20 Pánih yohna, caán tátchi jwēejdih ī búuh chuñat júadíh iguíh pihanadi h ī búuh chuñat dée pah yeejép cāacwādi h ā mao yohat túutap be.* Caanjīh ī mao yohochah, iih meép ā nooj bác bejep be. Caán meép muj pah ā jumap be. Tres cientos kilómetros ā

* 14:8 Is 21.9; Jer 51.8; Ap 18.2 * 14:9-10 Gn 19.24; Sal 11.6; Is 51.17; Jer 25.15; Ez 38.22; Ap 16.19

* 14:11 Is 34.10 * 14:14 Dn 7.13 * 14:15 Jl 3.13 * 14:20 Is 63.3; Lm 1.15; Jl 3.13; Ap 19.15

nooj béjep be. Pánih nooj béjna, chéne metros dée ã numahap be.

15

Cãacwã yeejép ï yapat pínahdih siete ángelwã ï bíbohat

¹ Tálttimah, jeáboó enna, úum náah jumnidih wã en wáhi bejep be. Nin baácboó ded pah ã yapat pínahdih weemdih ã júutap be. Caán oboh jumni nihcan be. Nin pah jígohatdih wã enep be: Siete ángelwã ï jumap be. Cãacwã ï yéejatdih Dios búdí ïjna, queét siete ángelwãboó yeejépwãdih ã péé peéh chãjat túutnit pínah be. Pánihna, siete láa pohba cãacwãdih ï peéh chãjat pínah niijná, queétdih wahat túut ã chãjap be.

² Queét ángelwãdih wã enat túttimah, búdí mujdih wã enep be. Caan muj túi jélepni tũũ iigátjĩh widni ã jumap be. Namodih, ã pãpat túutnidih, ãih númerodih ã daacát túutatdihbut jepahcannitji caán muj jwëejdih ï ñũhuchah, wã enep be. Caanjĩh ñũhñit, Dios ã wũhni árpas ï niijní bítat dahnadih ï bíbohob be.

³ Dios ã yap yohatjidih jenah joinít, Diosdih teo wũhni Moisés ã chãjatjidih eona,* Oveja Wũh ã chãjatjidihbut wëi eona, nin pah ï niij ewep be:

“Maá, meém chah wëpni caá. Ma chãjatdih enna, jwĩ en wáhi bejna caá. Chah túini caá ma chãjat. Meém nihat baácđih moón ï maáta chah maáh caá. Yoobópdih chãjni caá.

⁴ Nihat cãacwã meemdih úumñit, ‘Chah wëpni caá’, ï niijbípna caá.* Meemjéh yéejat wihcanni caá. Nihat baácđih moón yoobópdih ma chãjatdih enna, ma pebh juibínit, bódicha caj yoh ñajnit, meemdih ï wëibipna caá”, ï niijp be.*

⁵ Tálttimah, jeáboó jwũub ennit, Dioih múú jęc pãa lajnidih wã enep be. Pánih enna, caán múú diítna, Dios cãacwãdih teo wáacat túut niijná, ã

naóh daácni naaná ã ñũhat paihdih ã ñajat tólihdihbut wã enep be.*

⁶ Caán múúđih wã enechah, queét siete ángelwãboó yeejépwãdih ã péé peéh chãjat túutnit pínah caán múú diítna jumñit, ï yoób bac jũúwáp be, buca. Túi baabní yeh iigni yégueh chóona duonít, oro tőpjĩh jőóh poómp yoób jui wái chéonit múic ï jumap be.

⁷ Páant ï bac jũúwúchah, biíc dawá quíibna jumni ángelboó queét siete ángelwãdih ï yoobó oro pamapnadih ã wũhup be. Caan pámap diítđih cãacwã ï yéejatdih Dios páantjeh jumni, búdí ïjna, ã peéh chãjat pínah túi yáoni ã jumap be.

⁸ Páant ã wũhuchahjeh, Dioih múú diítna ã yeh iigát, ã wëpatbut jumna, tũũ jeí ã jum peét bejep be. Pánihna, Dios ã wëpat búdí jumna, queét siete ángelwã ï peéh chãjat pónih, tũũ jeí múujéh ã jumuchah, ded biíc ã jéih waadcáp be.*

16

Dios cãacwãdih ã peéh chãjat jumni siete pamapna

¹ Tálttimah, Dios ãih múumánt ã wëp naóh bacanachah, wã joyóp be. Queét siete ángelwãdih nin pah ãi niij naáwáp be: “Wã niijátji pahjeh, buũ baácđih moondih peéh chãjat túut caá wã chãjap. Pánihna, ñi bíbohni pamapna diítboó jumnidih ub bejnit, baácboó ñi pũoh jéenabí”, ã niijp be.

² Páant ã niijíchah joinít, biíc ángel ã bíbohni pamapdih ub bejnit, caán diítboó jumnidih baácboó ã pũoh jéena bojop be. Páant ã pũoh jéenanachah, Namóih cãacwã yeejép yaohna jumñit ï jumap be. Queét ãih wũt duonít múicjeh, caan páh jígohnidih ï pãpnidih wëinit ï jumap be. Páant ï chãjatji jíib, queétdih ã peéh chãjachah, nihat ïih bácahnadih dawá yahwítna ã jumuchah, queét tubit yeejép ï tubanap be.*

³ Páant ã pũoh jéenaat túttimah, biíh ángel jwũh ã bíbohni pamap diítboó

* 15:3 Ex 15.1-18

* 15:4 Jer 10.7

* 15:4 Sal 86.9

* 15:5 Ex 38.21

* 15:8 Ex 40.34; 1R 8.10-11;

2Cr 5.13-14; Is 6.4

* 16:2 Ex 9.10; Dt 28.35

jumnidih bádí mujboó ã puoh báaha bojop be. Páant ã puoh báahanachah, caan múj meépjeh ã jumah bejep be. Wunniíh meép pah ã jígohop be. Páant yeejép meép ã jumachah, caan mújboó jumnit nihat queejwã ã tui wun beedáh bejep be.

4 Chénewa ã puoh jénaat túttimah, biíh ángel jwuh ã bíbohni pamap diítboó jumnidih nihat mujnaboó, meo waócáhnadibut ã puoh báahani ã chũúp be. Páant ã chũúchah, meép mujna mícjeh ã túut nuúm beedáh bejep be.*

5 Páant ã túut nuumúchah ennit, biíh ángel mujnadih en daoní, nin pah ãi niijíp be:

“Dios, meém yéejat wihcanni caá. Jon jãtíh, buubut ma jumna caá. Pánihna, cáacwã yeejép ã chãjachah enna, queétdih peéh chãjna, meép mujna chãjat yoobópdih tigaá.

6 Namoihwãboó míhwãdih maona, meép ã yohop be. Páant ã mawatji jíib, queétdih meépdihjeh ma babhbat tútat yoobópdih caá. Páant ma chãjatdih tibeé queét ã náahap be”, ã niijíp be.

7 Páant ã niiját túttimah, Diosdih cáo wúhat naajéh ã wéhenachah, wã joyóp be. “Páant tigaá. Maá, meém chah wèpni caá. Yeeat wihcanni, yoobópdih tigaá ma peéh chãjap be”, ãi niijíp be.

8 Biíc peihcannit ã puoh jénaat túttimah, biíh ángel jwuh ã bíbohni pamap diítboó jumnidih yeodíh ã puoh jãhanap be. Páant ã puoh jãhanachah, cáacwãdih ã tehaat pínah niijná, Dios yeodíh tãbit ã chãhaat tútup be.

9 Pánihna, cáacwã tãbit wun teha, Dios queétdih ã peéh chãjatdih jéhnit, caandíh yeejép ã jãihñap be. Yeejép yapna yuhna, ã yéejatdih jígahcan, ã noón cádahcap be. “Dios táini caá”, ã niij wèi naóhcap be.

10 Chénena míc ã puoh jénaat túttimah, biíh ángel jwuh ã bíbohni pamap diítboó jumnidih Namó ã chũúdpboó ã puoh jénanap be. Páant ã puoh jénaat túttimah, ã maáh jumapboó ã dpúáh bejep be.* Pánihna, queét yaoh jumnit, tãbit tãbana, ãih nuúcdih ã néeh chãacáp be.

11 Dios queétdih ã yaoh chãjachah jéihna, caandíh yeejép ã jãihñap be. Queét tãbit tãbana yuhna, yeejép yahwítna dmoná yuhna, ã yeejép chãjatdih jígahcan, ã noón cádahcap be.

12 Biícjílh bóo téihya ángelwã ã puoh jénaat túttimah, biíh ángel jwuh ã bíbohni pamap diítboó jumnidih Éufrates wãt jumni mujna ã puoh báahanap be. Páant ã puoh báahanachah, caan múj ã jõpah bejep be, yeó aáb jũúwáp mant moón maáta ãih cáacwã biícđih ã chũúhat pínah niijná.*

13 Túttimah, biíc peihcannit nemépwã bubúwã pah jígohnitdih wã enep be. Biíc Maí Dũũniíh jacmant ã bac jũúwáp be. Biíh mujmant jũóhni Namoih jacmant ã bac jũúwáp be. Biíh, “Dios naáwãtdih naóh yapni caá”, niij yeeni baácmant jũóhni Namoih jacmant ã bac jũúwáp be.

14 Queét biíc peihcannit nemépwã cáacwã ã jéih chãjca naáhdih chãj jãtntit pínah ã jumap be. Nihat baácdih moón ã maáta ãih cáacwãdihbut ã míc mawat tútup be. Páant ã míc mawat pínah yeó jáap Dios chah wèpni nihat cáacwãdih wãtni jumna, péé míc mawat yeó jáap ã jumachah, caandíh eníhcannitdih Dios ã yap yohbipna caá.

15 Caandíh wã enat pónih, nin pah Jesús jwuh ãi niij naáwáp be: “**¡Ñi joyoó! Nuumní cáac ñi náhnicah, nuumúdíh ã juibíat pah, weembút ñi náhnicah, wã dei be-jbipna caá.* Pánihna, yégueh dmonít ã tíccat pah, táinidih chãjnit, wã jwúub dei juibínachah, ñi tíccan níit. Páant**

* 16:4 Ex 7.17-21; Sal 78.44 * 16:10 Ex 10.21 * 16:12 Is 11.15 * 16:15 Mt 24.43-44; Lc 12.39-40; Ap 3.3

wā dei jaibíat pínahdih túi pǎinit, búdei ñi wēibipna caá”, ã niijíp be.

16 Queét biíc peihcannit nemépwā nihat baácdih moón i maátadih míc mawat túut niijná, i yoób míc wáacat túutup be. Hebreo wéheatjĩh “Armagedón”, wāt jumupboó i míc wáacap be.*

17 Seis ángelwā i puoh jéenaat túttimah, caán péeni jwuh ã bíbohni pamap diítboó jumnidih johlit jumupboó ã puoh yohop be. Páant ã puhwuchahjeh, ãih mummánt Dios wépép ãi niijíp be: “¡Páant bóojeh tigaá, buca!” ã niijíp be.

18 Páant ã niijíchahjeh, úum náah jumni yoobát énoh wedoát biíc dih pái, baác búdei ã méménap be.* Jon jãtih páant bóo pohba baác ãpĩ mémécan jĩ. Bue caá chah baác méméat ã yoób jumup.

19 Páant ã baác méménachah, caán búdei tútchi, dúuc peét bejna, biíc peihcanni tútchina pah ã chãwáp be. Nihat biih tútchinabat ã boto jéen beedáh bejep be. Caán búdei tútchi, Babilonia wāt jumni tútchidih moón tubit yeejép i chãjatjidih náhnina, búdei íjnit, Dios queétdih búdei ã peéh chãjap be.*

20 Pánih baác méména, nihat quewana boto daab béj, jeenábut ã boto jéen beedáh bejep be. Pánihna, dedé jeé, quewabut ã noón wihcap be.*

21 Dahwani cámahni mah dahna cáacwādh ã buug lájap be.* Caán cincuenta kilos pah bóo chodni dahna ã jumup be. Pánihna, queétdih ã buug lájachah, cáacwādh tubit ã peéh chãjachah ennit, Diosdih yeejép i jũhñup be.

17

Tubit yeejép chãjat túutnih

1 Túttimah, siete pamapnadih bíbohni ángelwãjeéh jumni wã pebh jũnit, nin pah weemdih ã niij naáwáp be: “Ma en jũwá. Dawá mujna

chah chúdnih dawá cáacwādh tubit yeejép mi chãjat tútat peéh, Dios ã peéh chãjat pínahdih meemdih wã jũtbipna caá.*

2 Nihat baácdih moón i maátadih mi watna caá. Queét maáta caántdih jepahnit, mijeéh i yéj chãjap be. Páant i chãjachah, nihat cáacwābut biíc yoobó i yéj chãjap be”, ã niijíp be.*

3 Páant ã niiját túttimah, Túini Espiritu ã wēpat weemdih búdei ã jumuchah, cáac wihcapboó ángel weemdih ã ub bejep be. ã ub jaibínachah, dũni Namojih yad wili mi chúduchah, wã enep be. Caán Namu wã jwih enniéh muntih ã jumup be. Caán siete waó jumni, diez mona jumni ã jumup be. ãih waonádh dawá wāt yee daácn i jumuchah ennit, Dios búdei ã íjna caá.*

4 Caanjih chúdnihboó maáta i dúwát chóodih mi dúwáp be. Caán chóona chod dũni, ñanúp mac pah chítah jumni, dawá oro, búdei jib jumni jeé tíbna, perlas wāt jumni tíbna biíc dih i wid búdhni ã jumup be. Oro pamapdihbut mi bíbohóp be.* Caán pámap túi jígohni jumna yuhna, caán diítboó búdei yeejép mi chãjat ã jumup be.

5 Caánt yeejép wili miih móot jũhdih mi wāt daácn i jumup be. Caan wútdih bita i túi jéihcan caá. Nin caá mi wāt: “BÚDI TÚTCHI BABILONIA WĒT JUMNI TÚTCHI PAH CAÁ. NIHAT YÉJ CHĀJATDIH ÑINAHAT TÚTNIH, DIOSDIH NÁHAT TÚTTCANNI CAÁ”, niij daác búdhnih mi jumup be.

6 Dawá Jesúhwādh míc maonit, ñih meép i yohochah enna, máihnih pah búdei mi weñep be. Jesúsdi i cádahcat jib caánt queétdih mi mawap be.

Caántdih ennit, weémboó wã en wáhi bejep be.

7 Páant wã en wáhi bejehah ennit, ángel weemdih nin pah ã niijíp be: “¿Dépanih tigaá ma en wáhi bej? Ma

* 16:16 Jue 5.19; 2R 9.27; 23.29; 2Cr 35.22; Zac 12.11 * 16:18 Ap 8.5; 11.13,19 * 16:19 Is 51.17; Jer 25.15; Ap 14.10 * 16:20 Ap 6.14 * 16:21 Ex 9.23; Ap 11.19 * 17:1 Jer 51.13 * 17:2 Is 23.17; Jer 51.7 * 17:3 Ap 13.1 * 17:4 Jer 51.7

jéihca naáh yad wilidih mi cháudni Namó siete waó jumni, diez mona jumnidihbut wã jéihyabipna caá.

⁸ Caán Namó jãtíh jumni ã jumap be. Obohjeéhtih, buu ã wih jwáhcan caá. Túttimah, caán numah bóo ítmant jumni ã bac jũóhbirna yah caá.* Páant ã bac jũúwát túttimah, iiguípna ã bejbipna caá. Nin baác ã jummat pínah jãtíh Dios ãihwã pínah í wãtdih ãih papélah tólihdi ã daacáp jĩ.* Pánihna, ã daacca naáhwãboó caán Namó ã jwúub jígohochah, í en wúhi bejbipna caá.

⁹ “Buu wã naáwãtdih jéihíhna, ñi túi joyoó. Namóih siete waoná, siete jeená panihni ã jumna caá. Caán siete jeená jih caánt mi cháudup be. Caán siete jeená siete maátadih mi wutnit ã jumna caá.

¹⁰ Cinco maáta í maáh jumati jáantjeh ã buudáh bejep be. Biíh queét túttimah, buu maáh ã jumna caá. Biíhboó caán túttimah maáh waadnit, bahnijeh ã jumbipna caá.

¹¹ Namoboó jãtíh jumni, buu wihcanni, queét siete maáta túttimah, jwúub jumna, maáh ã waadbípna caá. Caán siete maátajeéh jumni caá. Túttimah, iiguípna ã bejbipna caá.

¹²⁻¹³ “Namóih mona, diez maáta panihnit í jumna caá.* Dawá cãacwã í chah maáta pínah í jumna caá. Obohjeéhtih, queétboó maáta í waad jwáhcan caá. Queét diez maáta biíc yoobó jenah joinít, Namóihwã í jumbipna caá. Pánihna, íh baácdi moón í chah maáh Namodih í waadábipna caá.

¹⁴ Queét diez maáta Namó biícdih bejnit, Oveja Wúúh ã ñíonit, caandíh cádahcannit biícdih í jumapna, míc mawadih í jãibípna caá. Páant í míc mawachah yahna, Oveja Wúúh ãihwã biícdih queétboodíh í yap yohbipna caá. Caán Oveja Wúúh nihat cãacwã í maáta chah Maáh caá ã jumap. Pánih chah wẽpni jumna, queétdih ã yap yohbipna caá”, ángel

ã niijíp be.*

¹⁵ Caanjéh mantih nin pah ã jwúub niijíp be: “Buu caánt yeejép chãjnih dawá majna chah cháudnih ded pah mi jumati ã naóhbirna caá. Caan mujna nin baácdi moón, dawá cãacwã í jumati pah caá.

¹⁶ Caán Namoboó, diez maátajih yeejép chãjnihdih í eníhcan níit. Pánihna, queétboó miíh bií déedih, miíh túini yéguehdihbut dúuc wái beedánachah, tíic náah jumni mi chãobípna caá. Miíh déepdihbut í jeémpbirna caá. Páant í jeémp jadhndihbut í cáo yoh beedábipna caá.

¹⁷ Dios yeejép chãjnihdih yohat túut niijná, queét diez maátadih biíc yoobó ã jenah joyát túutup be, Namodih íh baácdi moón chah maáh ã jumati pínah niijná. Jon jãtíh Dios ã niijátji pah ã yap beedéchahjeh, Namoboodíhbut ã yohbipna caá.

¹⁸ Caánt ma ennihji nin panihni mi jumna caá: Caánt Babilonia wãt jumni búdí tútchi panihni caá. Caán tútchidih moón nihat baácdi moondíh yeejép wutnit í jumna caá”, ángel ã niijíp be.

18

Babilonia tútchi yohni ã jumati

¹ Túttimah, biíh ángel, Dios pebh jumni ã dei jũúwúchah, wã enep be. Búdí wẽpni jumna, ã yeh iigát nihat baácboó ã túi baabáp be.

² Pánih dei joinít, caán ángel tãbit ã wẽp niijíp be:

“¡Yohni caá buca! Wẽpép Babilonia tútchidih moondíh Dios jáantjeh ã yoh beedánap be.* Búú dawá nemépwã, yeejép jwébehwã, cãacwã í en iinít mícjeh í jumna caá.*

³ Nihat baácdi moón, í maáta biícdih, caán tútchidih moón yeejép í chãjachah, í en yacáp be. Páant yeejép í chãjatdi en yacnit, Namodih wẽinit, í jepahap

* 17:8 Dn 7.7; Ap 11.7 * 17:8 Sal 69.28; Ap 3.5; 13.8 * 17:12-13 Dn 7.24 * 17:14 Dt 10.17; Ap 19.16 * 18:2 Is 21.9; Jer 51.8; Ap 14.8 * 18:2 Is 13.21; Jer 50.39

be. Queét nihat dawá bí déedihbut ĩ en ñinahap be. Páant yeejép ĩ chājatji jíib Diosboó caán tútchidih moondíh ã yoh beedánap be”, ã niijíp be.*

⁴ Túttimah, jeámant Diosboó nin pah ái niijíp be:

“Wíihwáá, caán tútchidih moón bíicdih yéej chājcat túut niijná, ñi bac bejeé.* Ñi bac bejcah, queétdih wā peéh chājachah, yeebdíhbut ã chūúhbiipna caá.

⁵ ĩ yéej chājat caánt yeejép chājnih mi yéej chājatji pah, bádí yoobát ã jumna caá.* Pánihna, weémboó mi yéej chājatjidih wā quíib buudcán caá.

⁶ Pánih quíib buudcán, caántdih bádí wā peéh chājat túutbiipna caá. Cāacwādih yeejép mi chājat túutatji pah, caántboodíh yeejép yoobát wā peéh chājat túutbiipna caá.*

⁷ Caántboó ‘Weém maáh wili, táinuh caá. Éemp wānnih ĩ moh yéejat panihcan caá. Dedé yeejép yapat weemdíh ã wihcan níit’, mi níj jenah joyóp yah be. Páant níj jenah joiná, bádí jíib jumnidih mi bíbohó be. Páant bádí jíib jumnidih mi bíbohóatji pah muntih, yeejép mi yapa naáh.

⁸ Páant mi níj jenah joyóchah yahna, náhnicaheh caántdih peéh chājat pínah ã jambiipna caá. Caánt tubáp chūúh, wun jāinít, nuugúpjiheh mi wunbiipna caá. Páant mi wunuchah, caántdih ĩ cáo yohbiipna caá. Weém ñi Maáh Dios chah wēpni jumna, caántdih wā niiját pah yoobópdih wā peéh chājat túutbiipna caá”, jeámant ái niijíp be.*

⁹ Pánihna, Dios caántdih peéh chājna, ã cáo yohochah, caán jeidíh ennit, nin baácdih moón ĩ maáta bádí ĩ jāibíipna

caá. Queét mijeéh yeejép chājnitji, caán tútchiboó táini bíí déedih jíib chājadih ĩpĩ jāibíinap yah be.

¹⁰ Páant bádí ã iiguíchah enna, queét maáta ĩih tútchimant jumna, bíic yoobó peéh chājat pínahdih úumnit, ĩ en wáhi bejbipna caá. Caandíh en wáhi bejnit, nin pah ĩ niijbípna caá:

“Moh yéejni tútchi caá, Babilonia. Con bádí tútchi, chah wēpni tútchi ã jumap yah be. Obohjeéhtih, náhnicaheh, con tútchidih Dios ã peéh chājna caá”, ĩ niijbípna caá.*

¹¹ Nihat baácdih moón bíí dée jíib chāj jibnitboó, caán tútchi ã buudúchah enna, bíí déedih jwúub jíib chāj wáhat pínah wihcat jéihnit, bádí ĩ jīgahbiipna caá.*

¹² Oro, plata, bádí jíib jumni jeé túbna, perlas wūt jumni túbnadihbut ĩ jéih jíib chāj wáhan níit. Bíih ĩ ub jāóhni táini yéguehna, maáta ĩ duwát jaihni yégueh chóona, seda wūt jumni túi itíni chóona, duuni yégueh chóonadihbut jíib chājnit ĩ wihcan caá. Bíih ĩ ub jāóhni chej jumni máa nahna, marfil wūt jumniijíh ĩ chājnidih, bádí jíib jumni máajíh ĩ chājnidih, bronce wūt jumniijíh ĩ chājnidih, itahjíh ĩ chājnidih, mármol wūt jumni jeejíh ĩ chājnidihbut jíib chājnit ĩ wihcan caá.

¹³ Bíih ĩ ub jāóhni ĩ jeémátidih ĩ nuñaat pínah canela wūt jumni, bíih ĩ jeémátidih ĩ nuñaat pínahbut, chej jumni ĩ cáwat pínah, mirra wūt jumni chej jumni dahnadihbut jíib chājnit ĩ wihcan caá. Bíih ĩ ub jāóhni ĩ jeémát pínah jiwá iguúh mac, jeémát chājat yíi, trigo oj, caán túbnadihbut jíib chājnit ĩ wihcan caá. Bitá jiwíwā, ovejawā, caballowā ĩ wáini pūtáni chóona bíicdihbut jíib chājnit ĩ wihcan caá. Queétdih teo wáhnit pínahdih ĩ ub jāúwúchah yahna, queétdih jíib chājnit pínah ĩ wihcan caá. Pánihna, jíib chājnit pínah ĩ wihcah enna, queét ub jāóhnitjiboó bádí ĩ jīgahbiipna caá.*

* **18:3** Is 23.17; Jer 51.7
Sal 28.4; 137.8; Jer 50.29

* **18:4** Is 48.20; Jer 50.8; 51.6,45

* **18:5** Gn 18.20-21; Jer 51.9

* **18:6**
* **18:13** Ez 27.12-13.22

* **18:8** Is 47.7-9

* **18:10** Ez 26.16-17

* **18:11** Ez 27.31,36

14 Caán tátchidih moonjídih jǎiná, nin pah ĩ niijbípna caá:

“¡Adé! ĩ moh yéejna caá. Nihat ĩ oiniji ã buudáh bejep be. Nihat táini ĩ bíbohnijibut ã buudáh bejep be. Chéneji ã jwúub wihcan niít”, ĩ niijbípna caá.

15 Queét caán tátchidih moondíh bíí dée jíib chǎj wǎhna, bádí ĩ jíib tewep yah be. Pánihna, caán tátchidih yuúpmaħ ĩ en boj behbipna caá, “Jwiítidibut peéh chǎjna”, niijná. Páant niij en ñahna, caán tátchidih bádí ĩ jǎgahbipna caá.*

16 Bádí jǎgahnit, nin pah ĩ niijbípna caá:

“Moh yéejnit caá con bádí tátchidih moonjí. Queét caánt yeejép chǎjniħ mi nihat pah táinidih ĩ bíbohop yah be. Caántboó táí jaiħni, táí dũuni yégueħ chóona, maáta ĩ dũwát chóonadiħ mi dũwáp yah be. Oro, bádí jíib jumni jeé tıibna, perlas wūt jumni tíbnadiħbut búudhni yégueħ chóonadiħ mi dũwáp yah be. Páant mi nihat pah con tátchidih moón ĩ jumap yah be.

17 Obohjeéhtih, náhnicaħjeh con tátchi ã buudáh bejep be”, ĩ niijbípna caá.

Nihat dahwani jǎáj chóonadiħ moón, ĩ maáta, queétdih teo wǎhñit, bita bádí mǎjboó teo jibnitbut, caán tátchidih yuúp ĩ enbipna caá.*

18 Caanjǎħ enna, caán tátchi ã iiguíchah ennit, nin pah ĩ niij ñaácipna caá: “Con tátchi nihat pah, bíih tátchina ã wihcan caá”, ĩ niijbípna caá.*

19 Pánih bádí jǎgah jǎinıt, nin pah ĩ niijbípna caá:

“¡Adé! Con tátchidih moonjí moh yéejnit caá. Táini tátchi yah jǎí. Nihat jwiít dahwani jǎáj chóona bíbohnit, bádí mǎjna jibnit, con tátchidih bóo bíí déejǎħ

jwǎ jíib tewep yah be. Obohjeéhtih, bíicmantjeh con tátchi ã buud beedáh bejep be”, ĩ niijbípna caá.*

20 Caán tátchidih Dios ã yohochah ennit, yeéb nihat, ángelwǎ, Jesúihwǎ, ãih táini doonádiħ naóħ jibnit, naóħ yapanit bíicdiħ, bádí ñi weñeé.* Caán tátchidih moón yeebdíħ bádí yeejép ĩ chǎjat túutap be. Páant yeejép ĩ chǎjatjí jíib Dios ã peéh chǎjna caá, buca”, ĩ niijbípna caá.

21 Túttimah, bíih wēpép ángel bádí jee dáhdih ub ñaha bojnit, bádí mǎjna ã yoh báahanap be. Pánih yoh báahana, nin pah ã niijp be:

“Nin jee dáħ ã buúg báahat pah bádí Babilonia tátchi páantjeh buudní ã jumna caá.* Páant ã buudát túttimah, caán tátchidih chéneji ĩ encan niít.*

22 Caán tátchidih ĩ ewatjí ã jwúub wihcan niít. Árpasdiħ ĩ bíitatjí, chíio nahnadiħ ĩ póojatjí, bíih póojat nahnadiħbut ĩ póojatjibut ã wihcan niít.* Caán tátchidih teonitjí ĩ jwúub teocan niít. Jeémát chǎjna, jeé júdujǎħ ĩ úunat yáaatbut ã laiħcan niít.

23 Caán tátchi ã jwúub yeh iigcán niít. Téihya chéonit, ĩ wēi wēheatjibut ã jwúub laiħcan niít.* Caán tátchidih moón bíí déedih jíib chǎj jibnit bíih tátchinadiħ moondíħ ĩ en ñinahat túutap be. Pánih en ñinahat túutnit, Diosdiħ ĩ náahcat pínah niijná, queétdih ĩ yéejanap be”, ángel ã niijp be.

24 Caán tátchidih moón Dios naáwátdih naóħ yapanitdiħ, bita ãihwǎdiħbut yeejép ĩt mao yohop tají. Nihat bíih tátchidih moonbút Jesúihwǎdiħ ĩ mao yohatdiħ ĩt en yacap tají. Páant bádí meép ĩ yohatjí

* 18:15 Ez 27.31-36 * 18:17 Is 23.14; Ez 27.26-30 Dt 32.43; Jer 51.48 * 18:21 Jer 51.63-64 * 18:21 Ez 26.21 * 18:22 Is 24.8; Ez 26.13 * 18:23 Jer 7.34; 25.10 * 18:24 Jer 51.49

* 18:18 Ez 27.32 * 18:19 Ez 27.30-34 * 18:20

jíib, Babilonia tútchidih moondíh Dios búdí ã peéh chãjap be.*

19

¹ Babilonia tútchi ded pah ã yapat pínahdih wã enat túttimah, jeámant dawá nin pah íí niúj wēi ñaacáchah wã joyóp be:

¡Aleluya! Diosdih búdí jwĩ wēi naóh jíih. Dios jwiítidih túi ãbni caá. Nihat cãacwãdih wutni, chah wēpni caá. Pánihna, caandíh búdí wēi naáwát caá náahap.

² Yeecan, yoobópdih peéh chãjni caá. Yeejép chãjnihdih en yacnit, nin baácdih moón yeejép í chãjap be. Pánihna, caántboodíh Dios búdí ã peéh chãjap be. Æihwãdih mi mao yohat jíibbat, búdí ã peéh chãjap be”, íí niijíp be.*

³ Túttimah, nin pah í jwáub niúj wēi ñaacáchah, wã joyóp be:

“¡Aleluya! Diosdih jwĩ túi wēi naóh jíih. Caán yeejép búdí tútchi íig beední jumna, chéneji ã jwáub jígohcan niút”, íí niijíp be.*

⁴ Queét veinticuatro maáta, chéneha míic dawá quíibna jumnit ángelwã bíicdih bódicha caj yoh ñajnit, nin pah jwĩ Maáh Diosdih í niúj wēi ñaacáp be: “¡Páant tigaá! ¡Aleluya!” í niijíp be.

⁵ Túttimah, Maáh pebh ñahni nin pah áí niijíp be:

“Jwĩ Maáh Diosdih ñi weñeé. Nihat caandíh teo wãhni, oboh jumnit, maátabut, nihat yeéb áihwã ñi túi weñeé”, ã niijíp be.*

Oveja Wãúh téihya chéona, ã numah jeémát

⁶ Túttimah, dawá cãacwã í wēi naáwáchah, wã joyóp be. Búdí dóo, énoh ã yáat pah bóo áí yáanap be.*

“¡Aleluya! Diosdih búdí jwĩ wēi naóh jíih. Bũ jwĩ Maáh yoobát caá ã

jumap. Pánihna, jwĩ Maáh chah wēpnidih jwĩ wēi naóh jíih.*

⁷ Bũ Oveja Wãúh téihya chéwat túut caá ã chãjap. Æ téihya chéonih pínah wili, túi míic ámoh péanih mi páina caá.

⁸ Túi baabní yégueh quei wíhcanni chóodih Dios caántdih ã wãhup be. Caán túi baabní yégueh Dioíhwã í túi chãjatdih ã jéatna caá. Pánihna, í téihya chéwat yeó jáap ã jumachah, jwiít jwĩ wēi jíih”, íí niijíp be.*

⁹ Páant í niúj wēi naáwát túttimah, caán ángel nin pah weemdíh ã jwáub niijíp be: “Nindih ma daacá: ‘Oveja Wãúh téihya chéona, ã numah jeémátidih* Dios ã did bojnitboó, túi wēinit caá’, ma niúj daacá”, ã niijíp be. Páant niijnáneh tih, nin pah ã jwáub ñuún niijíp be: “Túi yoobópdih tibeé wã naáwát. Dios weemdíh ã naáwát túutap be”, ã niijíp be.

¹⁰ Páant ã niijíchah joinít, caan pébh bódicha caj yoh ñajnit, caandíh weñat túut wã chãjap yah be. Obohjeéhtih, páant wã chãjachah ennit, weemdíh nin pah ã niijíp be: “Páant ma chãjca bojoó. Meém ma nihat pah weembát Diosdih teo wãhni mun tigaá. Ma déewã Jesúhwã, nihat áih túini doonádih cádahcannit í nihat pah weembát Diosdih teo wãhni mun tigaá. Diosdihjeh bódicha caj yoh ñajnit, weñat caá náahap”, ã niijíp be. Nihat Dios naáwátidih naóh yapanitboó Túini Espiritu ã wēpatjéh Jesúh túini doonádih jwĩ naóhna caá. Pánihna, jwiít nihat caandíh teo wãhni míicjeh caá.

Baabní caballojih chũdni

¹¹ Túttimah, Dios ã jumapboó jęc pãa lajni pah ã jumachah, wã enep be.* Caánboó baabní cabalodih wã enep be. Caanjéh chũdni “Yeecanni, yoobópdih chãjni”, ã wãt jumap be. Caandíh eníhcannitdih míic maonit, yoobópdih peéh chãjni caá.*

* 19:2 Dt 32.43; 2R 9.7 * 19:3 Is 34.10 * 19:5 Sal 115.13 * 19:6 Ez 1.24 * 19:6 Sal 93.1; 97.1; 99.1 * 19:8 Ef 5.23-32; Ap 7.14 * 19:9 Mt 22.2-3 * 19:11 Ez 1.1 * 19:11 Sal 96.13; Is 11.4 * 19:12 Dn 10.6

12 Āih quíibna tuu õopát panih jíghoni be.* Āih wao dáhdih maáta ĩ d̄wát júdnadih dawá ā d̄wúp be. Biíh wūtbut ā d̄wúp be. Caán wūtdih caanjéh ā jéihyep be. Bitā ĩ jéihcap be.

13 Āih yégueh, búdí meép ch̄úhni chóodih ā d̄wúp be. Caanjéh yahna, biíh wūt jumna, “Dios ā jenah joyátdih naóhni”, ā wūt jumap be.*

14 Āih soldadowā jeámant moón caandih ĩ péenap be. Baabní caballowājih ch̄údnit, túi quei wíhcanni baabní yégueh chóonadih d̄onít míc ĩ jumap be.

15 Chénaboó jaco jumni íbat naadih ā ch̄ác tewep be. Caán naá nin baácdih moondih ā yap yohat pínah naá ā jumap be. Ā wēpatjīh ā wutuchah, bíc caandih ā jéih yap yohcan níit.* Dios chah wēpni nin baácdih moón t̄bit ĩ yéj ch̄ajtdih búdí ā íjna caá. Páant ā íjichah, caballojih ch̄údniboó queétdih búdí ā peéh ch̄ajbipna caá.*

16 Āih yégueh chóo máijih āih biíh wūt daácnī ā jumap be, nihat ĩ jéih enat pínah níjna. “NIHAT CĀACWĀ ĩ MAÁTA CHAH WĒPNI MAÁH CAÁ”, ā níj daácnī ā jumap be.*

Namodih ā yap yohat

17 T̄ttimah, yeojīh ñuhni ángeldih wā enep be. Nihat jóopwādhī nin pah ā níj ej wáacap be: “Míc wáacnit, Dios ā w̄hni jeémátdih ñi jeémp j̄úwá.”

18 Nihat baácdih moón Diosdih yap yohnitjīh bácahdih jeémát t̄ut níjna, ñi míc wáac j̄úwá. ĩ maáta, soldadowā ĩ maáta, chah wēpni, caballowā, queétjīh ch̄údnit, nihat bita, queétdih teo w̄hni, teo w̄hcannit, oboh jumnitbut, queét nihatīh bácahdih jeémát t̄ut níjna, ñi pái j̄úwá”, jóopwādhī ángel ā níjīp be.*

19 T̄ttimah, Namodih, nin baácdih moón chah maáta, ĩh soldadowā bícdih míc wáacnit, míc mawadih ĩ bejchah, wā enep be. Pánihna,

baabní caballojih ch̄údni, āih soldadowā bícdih ĩ jumapna Namowā míc mawadih ĩ j̄ibínap be.

20 Páant ĩ míc mawachah, baabní caballojih ch̄údniboó Namodih yap yohnit, ā tewep be. Biíh Namó, “Dios naáwátdih naóh yapani caá”, níj yeenidihbut yap yohnit, ā tewep be. Caán yeeniboó jwīh j̄óhni Namodih nihat c̄acwā ĩ túi jenah joyát pínah níjna, c̄acwā ĩ jéih ch̄ajca naáhdih dawá ch̄aj jútni ā jumap be. Caán ā jútatjīh Namóih wūt d̄onítidih, āih p̄pnidih wēnitdihbut ā yeenap be.* Queét chénewādhī yap yohnit ā chéwat t̄ttimah, queét báadnītdihjeh iiguípna ā yohop be. Caán iiguípboó búdí muj pah bóo, t̄bit yeejép chej jumni, íg d̄ubcapboó ā jumap be.

21 Bitā ĩjéeh jumnitjīdhī baabní caballojih ch̄údniboó ā ch̄ác teoni íbat naajīh ā mawap be. Páant ā mawat t̄ttimah, queét jóopwāboó ĩh bácahdih jeémpni, búdí ĩ wud jumap be.

20

Mil jópchi Jesucristo āihwājééh ā maáh jummat

1 T̄ttimah, biíh ángel jeámant ā dei j̄úwáchah, wā enep be. N̄mah bóo ítdih bóo llavedih, búdí ĩtah t̄p̄dhībut ā bíbohop be.

2 Pánih dei j̄inít, Maí D̄h̄nidih ā tewep be. Caán Maí D̄h̄ni jon j̄tīh bóo maí chóo d̄oníji, nemépwā ĩ maáh, Satanás wūt jumni ā jumap be.* Caandih teonit, mil jópchi pohba yeejép ā ch̄ajcat pínah níjna, ā ub dei j̄óhni ĩtah t̄p̄jīh ā chéwep be.

3 Pánih chéó péanit, ā bac j̄óhniĵi ítboojéh m̄ntih yohnit, ā nemep be, baácdih moondih mil jópchi pohba ā yecat pínah níjna. Mil jópchi t̄ttimah, caandih ā jw̄ub bacabipna caá, daocánni yeó jáap ā jum jw̄hat pínah níjna.

4 T̄ttimah, dawá maáta ch̄údnitdih wā enep be. C̄acwā ĩ yéejatji

* 19:13 Jn 1.1,14 * 19:15 Sal 2.9 * 19:15 Is 63.3; Lm 1.15; Jl 3.13; Ap 14.20 * 19:16 Dt 10.17; Ap 17.14 * 19:18 Ez 39.17-20 * 19:20 Ap 13.1-18 * 20:2 Gn 3.1

jíib, í peéh chājat pínah wēpatdih queét maátadih Cristoboó átát wēhup tabe.* Bitadihbut wā enep be. Queétboó Jesúih táini doonádih, Dios naáwátadihbut í naáwátji jíib waó bóod yohnitji jwúub boonit í jumup be.* Namodih, áih pāpnidihbut, bódicha caj yoh ñaj wēicannit, íih móot juúhnadih íih téihyanadihbut, áih wútdih í daacát túutcap be.* Bitá queétdih í mao yohat túttimah, í jwúub boo pud jūúwáp be, páant muntih. Pánih jwúub boo pud jūúwát túttimah, queét mil jópchi Cristo biícđih maáta ā jumat túutap be.

⁵ Cristoíhwā í maonitji, wunnitjibut, í jwíih boo pud jūúwáp be. Obohjeéhtih, bita wunnitjiboó í boo pud jūóh jwuhcap be. Jesúihwā mil jópchi maáta í jumat túttimah, queét jwuh í boo pud jūóhbiipna caá.

⁶ Pánihna, ā jwíih boonitboó yéejat wihcannit bádí wēinit í jumup be. Queét iiguípna bejcan, í jwúub wuncan niít. Diosdih, Cristodihbut wēi úbh wūhñit jumna, ájeéh í wutbiipna caá.*

Cristo nemépwā í maáhdih ā yap yohat

⁷ Mil jópchi túttimah, Satanásdih, ñamah bóo íitboó Dios ā chéyo yohat túutniji jwúub wātni ā jumbiipna caá.

⁸ Pánih bacniji nin baácđih moondíh ā jwúub yeebiipna caá. Gog wūt jumnitdih, Magog wūt jumnitdihbut ā yeebiipna caá.* Pánihna, queét ā yeeatdih joinít, míc mawadih bejat túut niijná, íih soldadowāđih í míc wáacbiipna caá. Queét soldadowā óon ā dawát pah í jumbiipna caá.

⁹ Nin baácđih bej peétnit, Dioíhwā ā oinit í jumupna í ñuh púud bejbiipna caá. Páant í ñuh púud bejechah, Dios jeámant iigát wahnit, queétdih ā cáo beedábiipna caá.

¹⁰ Páant ā cáwat túttimah, queétdih yeeni nemépwā í maáhdih iiguípna

ā yohbiipna caá. Namodih, “Dios naáwátđih naóh yapani caá”, niij yeenidihbut ā yohopjiboo muntih í maáh Satanásdihbut ā yohbiipna caá. Caán iigát bádí muj pah bóo, tubit yeejép chej jumni, iig dūbcapboó ā jumup be. Caanjíh páantjeh yeejép í tubabiipna caá.

Dios caandíh jepahcannitjidih ā yoób peéh chājat

¹¹ Túttimah, táí baabní bádí chúdatdih Dios ā chúduchah, wā enep be. Nin baác, jeábut buudná, ā jígochcap be, buca.

¹²⁻¹³ Oboh jumnitji, í maátabut wunnitji jwúub boonit, Maáh pebh í ñuhuchah, wā enep be. Bádí mujboó buudnítji, baácboó buudnítjibut boo pud jūóhñit queét ñuhñit í jumup be. Caanjíh í ñuhuchah, caán Maáhboó ā daácniji papélah tólihnadih ā watap be. Caán tólihna cáacwā ded pah í chājatjidih átát daácji taga. Túttimah, biíh tólihdihbut ā watap be. Caán tólihboó Jesúsdih jepahnitjíh wātnadih ā daácni ā jumup be.* Pánihna, caán tólihnant en péanit, ded pah í chājatji jíib ā peéh chājap be.*

¹⁴⁻¹⁵ Pánihna, Dios áihwāđih ā wūt daácni tólihboó det íih wāt wihcannitdih peéh chājnit, iiguípna ā yohop be. Páant iiguípna ā yohnitboó jwúub wunnit panihñit í jumup be. Pánihat túttimah, chéneji jwúub wunat ā wihcan niít, buca.*

21

Jáap jeá, jáap baácbut

¹ Túttimah, jáap jeá, jáap baácđihbut wā enep be.* Jwíih jumni jeá, baác, bádí mujbut átát buudáh bejep be. Páant ā buudúchah, nihat yéejatbut átát buudáh bejep be.

² Weém, Juan, Jáap Jerusalén Dios pebhmant ā dei jūúwúchah, wā enep be.* Téihya chéonih pínah táini yégueh

* 20:4 Dn 7.9,22,27; Mt 19.28; Lc 22.30 * 20:4 Ap 6.9 * 20:4 Ap 13.16-17; 14.9 * 20:6 Ap 1.6; 5.10
 * 20:8 Ez 38.2,9,15 * 20:12-13 Sal 69.28; Ap 3.5 * 20:12-13 Dn 7.9-10 * 20:14-15 Mt 25.41; Ap 2.11; 21.8 * 21:1 Is 65.17; 66.22; 2P 3.13 * 21:2 Is 52.1; Gá 4.26; Ap 3.12 * 21:2 Is 61.10; Ap 19.7-8

d̄uonít, mi áa pínahdih jwãáádih jũúwát dée pah túi jígoñni ã jum̄ap be.*

³ Caandih wã enechah, Maáh ã chũud̄upmant nin pah ái niij w̄ep naáwáp be: “Ñi eneeé. B̄uu jwah caá Dios cáacwãjeéh jumna caá ã chãjap, b̄uca. Ījeéh jumna, ãihwã yoobát ĩ jum̄uchah, caanjéh ĩ Maáh ã jum̄bipna caá.*

⁴ Queédih ã weñanachah, ĩġahatbut ã wihcan niit. Yéejat wihcah, tubatbut wihcah, ĩ jwũub w̄uncan niit. Tuba juñát wihcah, w̄un juñátbut ã wihcan niit. Nihat jon jãt̄ih yeejép ã jum̄atji ã b̄uudáh bejep be”, ã niijíp be.*

⁵ Tãttimah, caán chũudni nin pah ã jwũub niijíp be: “Ñi eneeé. Nihatdih jáap mícjeh wã chãjna caá”, ã niijíp be. Páant niijnít, nin pah weemdih ã jwũub niijíp be: “B̄uutéh wã niiját túi yoobópdih jumna, wã niijátji pahjeh biíc yoobó ã yap̄bipna caá. Páant wã niijátjidih joinít, ma daacá”, ã niijíp be.

⁶ Tãttimah, nin pah ã jwũub niijíp be, páant m̄untih: “Páant bóojeh tigaá. Weém biíhmah jumni caá. Nihat wã chãjnidih Maáh jumna, caandih wã jwũub yohat tãttimah páantjeh wã jum̄bipna caá. Det taca joótnit, mahdih ĩ babhbíhichah, tãini mahdih jíib náahcanjeh, queédih wã w̄uh̄bipna caá. Caán mahdih babh̄nitboó jwũub w̄uncan, páantjeh wãjeéh ĩ jum̄bipna caá.*

⁷ Det yeejépdih yap yohnitdih nin pah wã túi chãj̄bipna caá: Jáap baácboó jumna, búdí ĩ w̄eib̄ipna caá. Páñihna, weém ĩh Dios yoobát wã jum̄uchah, queétboó wã weh ĩ jum̄bipna caá.*

⁸ Obohjeéhtih, det úmna, weemdih cádahnit, weemdih náahcannit, yeejép chãj̄nit, cáacwãdih mao yohnit, ĩ weha mána nihcannitj̄ih yéej chãj̄nit, jióh̄nit, ĩ pãpn̄idih w̄einit, nihat yeenit yuh̄ b̄uca iiguípna ĩ bejb̄ipna caá. Caán iiguípboó búdí m̄aj pah bóo, tabit

yeejép chej jum̄ni, iig d̄ubcapboó caá. Caanná bejna, jwũub w̄unat pah ĩ bejna caá”, ã niijíp be.*

Jáap Jerusalén

⁹ Tãttimah, biíc ángel, siete pamāpna bíboh̄nit ã peéh chãjat tãut̄nit ángelwãjeéh jumni, wã pebh ã juyáp be.* Páñih j̄uinít, nin pah weemdih ã niijíp be: “Ma en jũúwá. Oveja Wũúh ã jáap áa jum̄nihdih meemdih wã j̄uut̄bipna caá”, ã niijíp be.

¹⁰ Páñihna, Túini Espiritu jap bóo jeejina weemdih ã numah p̄uuh laab béjep be. Páant ã numah p̄uuh laab juib̄ínachah, japmant Dioih tãtchi, Jáap Jerusalén, ã dei jũúwáchah, weemdih ã j̄uut̄ap be.* Nin pah caán tãtchi ã jígohop be:

¹¹ Dios ã yeh iigátj̄ih túi yeh iigní tãtchi ã jum̄ap be. Búdí jíib jum̄ni jeé túi j̄elepni, ĩtah naadih jwĩ túi en yabaca bojat pah, caán tãtchi ã jum̄ap be.

¹² Caán tãtchi yehmant wáihyat júdu, búdí w̄uupni jap bóo yoobát ã jum̄ap be. Caán wáihyat júdūdih doce j̄ecna ã jum̄ap be. Caan j̄ecna jum̄at pah biquína ángelwã ĩ wapap be. Caan j̄ecna jum̄at pah Israel j̄aimená doce poómp ĩh w̄utna daácni ã jum̄ap be.

¹³ Yeó aáb jũúwápmant biíc peihcanni j̄ecna ã jum̄ap be. Yeó dei bejepboobát biíc peihcanni j̄ecna ã jum̄ap be. Nin chóop yapatboobát biíc peihcanni j̄ecna ã jum̄ap be. Biíh chóop yapatboobát biíc peihcanni j̄ecna ã jum̄ap be.*

¹⁴ Caán wáihyat júdu, doce jee dáhnajih ã lajap be. Caán jeé jum̄at pah Oveja Wũúh jwĩt̄ doce ã naáwát tãut̄nitji, jwĩh̄ w̄utna daácni ã jum̄ap be.*

¹⁵ Weemdih naóhni ángel ã jenah enat pínah oro nahdih ã bíboh̄op be. Caán tãtchidih, wáihyat júdu,

* 21:3 Lv 26.11,12; Ez 37.27

* 21:4 Is 25.8; 35.10; 65.19; Ap 7.17

* 21:6 Is 55.1; Jn 4.10,14; 7.37

* 21:7 2S 7.14; Sal 89.26-27

* 21:8 Mt 25.41; Ap 2.11; 20.14

* 21:9 Ap 16.1

* 21:10 Ez 40.2

* 21:13 Ez 48.30-35

* 21:14 Ef 2.20

* 21:15 Ez 40.3

jěcnadihbut jenah enat túut ã chãjap be.*

16 Pánihna, caán tútchi ãih maatát, ãih japat, ãih bawábut, nihat biíc yoobó miíc ã jumap be. Caán ángel ã bíbohni jenah enat nahjĩh caán tútchidih ã jenah enechah, doce estado ã niijní, dos mil doscientos kilómetros maátmi ã jumap be.

17 Caandih jenah en péanit, caán wáihyat júdu ã wáupatdih ã jenah enep be. Ciento cuarenta y cuatro codos ã niijní, sesenta y cinco metros wáupni júdu ã jumap be. Jwiít cãacwã jwĩ jenah enat pah, caán ángel jenah enna ã chãjap be.

18 Caán wáihyat júdu túi jělepni jeejĩh ã chãjni júdu ã jumap be. Caán tútchiboó, orojĩh ã chãjni tútchi ã jumap be. Caán oro quei wíhcanni túi en yabacaat ã jumap be.

19 Caán wáihyat júdu lajni doce jee dáhna nihat mácah chítah jumni búdí jíib jumni ã jumap be. Jwíih jumni jaspe wút jumni jeé ã jumap be. Caán túttimah zafiro, ágata wút jumni jeé ã jumap be. Caán biíc peihcanni jeé túttimah, esmeralda,

20 ónice, cornalina wút jumni jeé ã jumap be. Caán seis jeé túttimah, crisólito, berilo, topacio wút jumni jeé ã jumap be. Caán nueve jeé túttimah, crisoprosa, jacinto, amatista wút jumni jeé ã jumap be.

21 Caán doce jěcna perla wút jumni jěcna ã jumap be. Caan jěcna yoobó biíc perla dahjeh ã jumap be. Caán tútchidih bóo búdí namá quei wíhcanni túi en yabacaat oro namájuh ã jumap be.*

22 Caán tútchidih Dioih mūdih wã en bidip yap be. Obohjeéhtih, ã wihcan be. Caán tútchidih nihat pehbóo jwĩ Maáh Dios chah wěpni, Oveja Wúuhbut ã jumap be. Pánihna, nihat caán tútchi Dioih mūdú yoobát be.

23 Dios, Oveja Wúuh biícidih ã yeh iigátjĩh caán tútchi ã túi baabáp be.

Pánihna, yeodih widhdihbut ã náahcap be.*

24 Nihat nin baácdih moonjí Dios ã yeh baabátna jumna, yoobópdih ã túi jéihbipna caá.* Nihat baácdih moón ã maáta caán tútchina juibínit, nin pah Diosdih ã niij wěi naóhbipna caá: “Jáantjeh wíih cãacwã weemdih búdí ã weñep be. Pánihna, bũ meemdih jwuh wã numah wěibipna caá”, ã niijbípna caá.

25 Caán tútchidih bóo jěcna pãa lajni ã jumapna caá. Caanná dupúát wihcan, caan jěcnadih nemat ã wihcan niít.

26 Nihat cãacwã Diosdih nin pah ã niij wěi naóhbipna caá: “Meém chah túini, chah wěpni ma jumachah, meemdih nihat weñat caá náahap”, ã niijbípna caá.*

27 Yeejépbodih caán tútchina ã wã bejcan niít.* Ded yéej chãjnit, yeenitbut, caán tútchina ã jéih waadcán niít. Oveja Wúuh ã bíbohni papélah tólihboó ã wãtnadih daácnitjeh caán tútchina ã waadbípna caá.

22

1 Túttimah, báadhdani mujdih caán ángel weemdih ã júutap be. Caan múj túi muj mac baabni,* Dios, Oveja Wúuhbut ã chũdupmant noój jãáj jũohni ã jumap be.

2 Caán tútchidih bóo búdí namá tac yoob ã noój jãajánap be. Caan múj jwěejdih chénat pah bawá báadhdad túutni máa nahna ã lajap be.* Caan náhna widh jumap pah quehna, biíc jópchidih doce láa ã quehep be. Caan náh núonabut cãacwã ã boot pínah ã jumap be.

3 Caán tútchiboó “Caán ã túican caá”, Dios ã niijní ã wihcan niít.* Caán tútchidih Dios, Oveja Wúuh biícidih ã chũdat ã jumapna caá. Pánihna, nihat caán tútchidih moón queét pehb bódicha caj yoh ñajnit, búdí ã wěibipna caá.

* 21:21 Is 54.11-12 * 21:23 Is 60.19-20; Jn 8.12 * 21:24 Is 60.3 * 21:26 Is 60.11 * 21:27 Is 52.1; Ez 44.9 * 22:1 Ez 47.1,12; Zac 14.8 * 22:2 Gn 2.9 * 22:3 Gn 3.17 * 22:4 Sal 17.15; Mt 5.8; 1Jn 3.2

4 Queét Diosdih ì míic jwāáh enbipna caá.* Ìih móot jwāhnadiah āih wūt daácnit ì jumbipna caá.

5 Caanná dupúát ā wihcah, jiiátdih ì náahcan niít. Jwī Maáh Dios ā yeh iigátjeh ā jumuchah, yeó ā yeh iigáttdihbut ì náahcan niít.* Caán tútchidih moón páantjeh maáta ì jumbipna caá.*

Jesucristo nin baácboó ā jwáub dei jwáuwá pínah bahnijeh ā jwdhdát

6 Túttimah, caán ángel weemdíh nin pah ā niíj naáwáp be páant muntih: “Dios nihat nin ā naáwát yoobópdih caá. Ā niijátji biíc yoobó ā yapbipna caá. Jwī Maáh Dios ā naáwátdih naóh yapanitdih jéihyani caá. Pánihna, caánboó bue láa āih ángeldih ā wahap be, caandíh teo wāhnitdih túttimah ded pah yapat pínahdih ā jéihyaat pínah niijná”, ā niijíp be.

7 Túttimah, Jesús jwuh nin pah ā niijíchah, wā joyóp be: “**¡Ni joyoó! Wā jwáub dei bejat pínah bahnijeh ā jwdhna caá. Det nin tólihboó ā daacátdih túi jenah joí jepahnit, wēinit ì jumbipna caá**”, ā niijíp be.

8 Weém, Juan, nin nihat wā daácnidih ennit, wā joyóp be. Caandíh joinít, wā enat túttimah, weemdíh júttni ángel pebh bódicha caj yoh ñajnit, caandíh weñat túut wā chājap yuh be.

9 Páant wā chājachah enna, nin pah weemdíh ā niijíp be: “Páant ma chājca bojoó. Meém ma nihat pah, weembút Diosdih teo wāhni man tigaá. Ma déewā Dios naáwátdih naóh yapanit, nihat cāacwā nin tólihdih bóo wutatdih jepahnitbut ì jumat pah weembút biíc yoobó Diosdih teo wāhni caá. Pánihna, Dios pebh bódicha caj yoh ñajnit, caánboodíh caá weñat náahap”, ā niijíp be.

10 Páant niíj péanit, nin pah ā jwáub niíj naáwáp be: “Ma daácnit tólih ded pah ā yapat pínahdih Dios ā naáwáp be. Páant ā yapat pínah bahni ā

jwdhduchah, caán tólih ā naáwátdih ma jweéhca bojoó.

11 Caán láa wā naáwátji pah ā yapachah, det yéejnit páantjeh ì yéej chāj dáhwa naáh. Obohjeéhtih, det Dioíhwā túi chājnit, ì túi chāj cádahca bojo naáh”, ā niijíp be.*

12 Páant ā niiját túttimah, Jesúsboó nin pah ā jwáub niijíp be: “**¡Ni joyoó! Wā jwáub dei bejat pínah bahnijeh ā jwdhna caá. Nihat cāacwādh ded pah ì chājatji jíb wā wūhat pínahdih ub dei bejat túut caá wā chājap. Pánihna, wíhwā, táinidih ñi chājatji jíb, yebdíh wā túi chājipna caá. Obohjeéhtih, weemdíh jepahcanitjidih wā peéh chājipna caá**”.

13 Weém biíhmah jumni caá. Nihat wā chājnidih Maáh jumna, caandíh wā jwáub yohat túttimah páantjeh wā jumbipna caá”,* Jesús ā niijíp be.

14 Det quei wíhcanni yégueh dūonít panihnit yéej chājatdih cádahnit, ma enni tútchina ì jéih waadbípna caá. Caán tútchidih bóo báadhdat túutni máa nah quehedih ì jeémpbipna caá. Pánih jumnit, bádí ì wēibipna caá.*

15 Obohjeéhtih, det yeejépwā, jióhnit, ì weha mána nihcannitjīh yéej chājnit, cāacwādh mao yohnit, pāpnidih wēinit, yeenit yuh bueca, caán tútchina ì waadcán niít.

16 “**Weém, Jesús, yeéb wíhwādh ā naáwát pínah niijná wíh ángeldih wā wahap be. Weém maáh David juma, daaat cáí panihnitbut wā jumna caá**”, Jesús ā niijíp be.*

17 Túini Espíritu “Ma jwáub dei jwáuwá”, Jesúsdih ā niijná caá. Jesúsdih wā ā téihya chéonih panihnitbut, “Ma jwáub dei jwáuwá”, ì niijná caá. Nihat nin wā daacátdih joinítbut “Ma jwáub dei jwáuwá”, Jesúsdih ì niijí naáh. Taca joótnit, mahdih ì babhbat pah, Jesúsdih ì jepaha naáh. Caán mah, báadhdat túutni mah ā jumna caá. Pánihna, Jesúsdih jepahnitdih

* 22:5 Is 60.19; Ap 21.23 * 22:5 Dn 7.18 * 22:11 Dn 12.10 * 22:12 Jer 17.10 * 22:13 Is 41.4; 44.6; 48.12; Ap 1.8,17; 2.8 * 22:14 Gn 2.9; 3.22 * 22:16 Is 11.1,10 * 22:17 Is 55.1; Jn 4.10,14; 7.37

jíib náahcanjeh, jeáboó ãjeéh páantjeh ã jumat túutbipna caá.*

¹⁸ Weém, Juan, nin tólihboó wã daacát dih joinít dih nin pah wã wēp naóhna caá: Det nin bohéát dih biíh bohéát jīh wid naóhna, Diosdih ĩ yap yohna caá. Páant ĩ yap yohochah ennit, nihat nin tólihdih ã niiját pahjeh muntih queétdihbut ã peéh chãjbipna caá.

¹⁹ Nin tólihboó daacát dih biquína naawát dih náahcan, ĩ wio yohat pah, Diosdih ĩ yap yohna caá. Páant ĩ yap yohochah enna, báadhdát túutni máa nah quehedih jeémát túutcan, ãih

túini tútchinabut ã waadát túutcan níit. Caan náhdih, caán tútchidihbut nin tólihdih wã daacáp be.*

²⁰ Nihat nin tólihdih bóo naóhni, Jesús, nin pah ã niijná caá: **“Páant tigaá. Wã jwúub dei bejat pínah bah-nijeh caá ã judhdap”**, ã niijná caá.

Páant tíi ã jumuh nah. Maá Jesús, ma jwúub dei júúwú.

²¹ Jwī Maáh Jesús yeebdíh oinit, ã teo wáaca naáh, yeéb áihwã ñi túi jumat pínah niijná. Páant tíi ã jumuh nah.

Páant bóojeh tigaá wã daacát.
Juan

* 22:19 Dt 4.2; 12.32